

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ
RINKINYS**

**XIV SEIMAS
(2024–2028)**

ISSN 3120-9327

Elektroninis leidinys

leidžiamas nuo 2026 m. balandžio mėn.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Antroji sesija

2025 m. birželio 3–25 d.

51–64 posėdžiai ir minėjimas

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2025 m. birželio 3–25 d.

Rytinis posėdis Nr. 51 (2025 m. birželio 3 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 3 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	29
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 1, 2, 3, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-365(2) svarstymas	29
Seimo nario V. Ažuolo kalba	30
Seimo nario I. Vėgėlės kalba	30
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 1, 2, 40 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-199(2), Civilinio kodekso 6.228 ³ , 6.228 ⁷ , 6.228 ¹⁰ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-200(2), Mokėjamų įstatymo Nr. VIII-1370 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-201(2) ir Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-202(2) svarstymas	31
Įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projekto Nr. XVP-380(2) svarstymas	31
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-325(2) svarstymas	32
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 1, 2, 3, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-365(2) svarstymo tęsinys	33
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 1, 2, 40 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-199(2), Civilinio kodekso 6.228 ³ , 6.228 ⁷ , 6.228 ¹⁰ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-200(2), Mokėjamų įstatymo Nr. VIII-1370 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-201(2) ir Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-202(2) svarstymo tęsinys	33
Įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projekto Nr. XVP-380(2) svarstymo tęsinys	33
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-325(2) svarstymo tęsinys	33
Melioracijos įstatymo Nr. I-323 1, 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI skyriumi įstatymo projekto Nr. XVP-206(2) svarstymas	33
Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo Nr. XIV-389 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-96(2) svarstymas	35
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-136(2) svarstymas	35
Seimo narės J. Sejonienės kalba	36
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-31(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 12, 294, 295, 301, 302, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-32(2) svarstymas	37
Administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-292(2) svarstymas	37
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. XI-1536 „Dėl Vilniaus dailės akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-307(2) svarstymas	38
Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3309(2) svarstymas	38

Ministro Pirmininko G. Palucko atsakymai į Seimo narių klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 ir 14 dalis)	39
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-211 svarstymas	44
Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-97 ir Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-98 svarstymas	44
Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-396, Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 7 ¹ , 9, 10 ¹ , 15, 19, 22, 23, 23 ¹ , 24, 24 ¹ , 25, 25 ² , 29 ⁸ , 30 ¹ , 30 ² , 30 ³ , 30 ⁴ , 33, 34 straipsnių, ketvirtąjo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25 ⁴ , 30 ⁵ straipsniais, aštuntuoju skirsniu ir penktojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-397 ir Administracinių nusižengimų kodekso 383, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, 384 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-398 pateikimas (J. Glebovas)	45
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-479 ir Kelių transporto kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-480 pateikimas (R. Žiobakas)	46
Valstybinio kelių fondo įstatymo projekto Nr. XVP-508, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo, 5, 7, 7 ¹ straipsnių ir 1, 3, 4 priedų pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XVP-509, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-111 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-510, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 1, 2, 7 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-511, Kelių įstatymo Nr. I-891 2, 4, 5, 7, 10, 13, 16, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ , 18 ¹ , 20 ¹ straipsniais ir 1, 2, 3, 4 priedais įstatymo projekto Nr. XVP-512, Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-112 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-513, Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-514 ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2, 14, 15, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-515 pateikimas (E. Sabutis)	47
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-211 svarstymo tęsinys	55
Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-97 ir Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-98 svarstymo tęsinys	55
Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-396, Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 7 ¹ , 9, 10 ¹ , 15, 19, 22, 23, 23 ¹ , 24, 24 ¹ , 25, 25 ² , 29 ⁸ , 30 ¹ , 30 ² , 30 ³ , 30 ⁴ , 33, 34 straipsnių, ketvirtąjo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25 ⁴ , 30 ⁵ straipsniais, aštuntuoju skirsniu ir penktojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-397 ir Administracinių nusižengimų kodekso 383, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, 384 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-398 pateikimo tęsinys	55
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-479 ir Kelių transporto kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-480 pateikimo tęsinys	56
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-427 pateikimas (A. Sysas)	56
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-520(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	57
Šio nutarimo priėmimas	58

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-521(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	58
Šio nutarimo priėmimas	58
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XV-73 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-524 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	58
Šio nutarimo priėmimas	59
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. kovo 20 d. nutarimo Nr. XV-132 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-522 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	59
Šio nutarimo priėmimas	59
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. XV-64 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-525 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	59
Šio nutarimo priėmimas	60
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XV-99 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-523 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	60
Šio nutarimo priėmimas	60
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-23 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-526 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	60
Šio nutarimo priėmimas	61
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-24 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-527 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	61
Šio nutarimo priėmimas	61
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-529 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	61
Šio nutarimo priėmimas	62
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-528 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	62
Šio nutarimo priėmimas	62
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. XV-10 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-530 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	62
Šio nutarimo priėmimas	63
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-536 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	63
Šio nutarimo priėmimas	63
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. XV-162 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-535 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	63
Šio nutarimo priėmimas	64

Vakarinis posėdis Nr. 52 (2025 m. birželio 3 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Žygimanto Vaičiūno pranešimas

Energetikos ministro Ž. Vaičiūno kalba	65
Energetikos ministro Ž. Vaičiūno atsakymai į Seimo narių klausimus	68
Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto nario paskyrimo“ projekto Nr. XVP-484 pateikimas (A. Sysas)	71
Kandidato į Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto narius M. Pakščio kalba	71
Kandidato į Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto narius M. Pakščio atsakymai į Seimo narių klausimus	72
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 19, 20, 24, 26, 26 ¹ , 26 ² , 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45 ¹ , 45 ² , 46 ¹ , 49, 51, 52, 53 ¹ , 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60 ¹ , 74, 76, 77 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-474 pateikimas (L. Savickas)	72
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 12, 13, 13 ¹ straipsnių ir ketvirtąjo ² skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-491, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 23 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-492, Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 13 ¹ , 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-493, Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-494, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-495 ir Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-496 pateikimas (L. Savickas)	75
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 21, 24, 28, 31, 33, 35, 36, 40 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-475 pateikimas (L. Savickas)	79
Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-465 pateikimas (L. Jonauskas)	79
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 19, 20, 24, 26, 26 ¹ , 26 ² , 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45 ¹ , 45 ² , 46 ¹ , 49, 51, 52, 53 ¹ , 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60 ¹ , 74, 76, 77 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-474 pateikimo tęsinys	81
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 12, 13, 13 ¹ straipsnių ir ketvirtąjo ² skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-491 pateikimo tęsinys	81
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 23 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-492 pateikimo tęsinys	81
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 13 ¹ , 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-493 pateikimo tęsinys	82
Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-494 pateikimo tęsinys	82
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-495 pateikimo tęsinys	82
Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-496 pateikimo tęsinys	83
Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-477 ir Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2899 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-478 pateikimas (D. Šakalienė)	83

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 21, 24, 28, 31, 33, 35, 36, 40 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-475 pateikimo tęsinys	87
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 10, 10 ¹ , 20, 38, 47, 54, 60 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo, Įstatymo papildymo 46 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-481 ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-482 pateikimas (D. Šakalienė)	87
Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo Nr. XIV-389 preambulės, 1, 2, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-353 pateikimas (L. Kasčiūnas)	90

Rytinis posėdis Nr. 53 (2025 m. birželio 5 d.)

Respublikos Prezidento G. Nausėdos metinis pranešimas	95
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 5 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	103
Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo Nr. XII-2702 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-235(2) priėmimas	103
Šio įstatymo priėmimas	104
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-236(2) priėmimas	104
Šio įstatymo priėmimas	104
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 4, 33, 39, 39 ¹ , 48, 67, 70 ³ , 74 ¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-237(2) priėmimas	105
Šio įstatymo priėmimas	105
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 7, 9, 31, 37 ¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-238(2) priėmimas	105
Šio įstatymo priėmimas	105
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 7, 8, 8 ² , 10 ² , 29 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-239(2) priėmimas	105
Šio įstatymo priėmimas	106
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 7 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-240(2) priėmimas	106
Šio įstatymo priėmimas	106
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 8 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-241(2) priėmimas	106
Šio įstatymo priėmimas	106
Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 14, 31 straipsnių ir 7 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-242(2) priėmimas	107
Šio įstatymo priėmimas	107
Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-354(2) priėmimas	107
Šio įstatymo priėmimas	107
Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-356(2) priėmimas	107
Šio įstatymo priėmimas	107
Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-357(2) priėmimas	107

Šio įstatymo priėmimas	108
Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 3, 17, 37, 41, 42, 43, 47, 49, 55, 61, 62, 65, 87 92, 95 straipsnių, X skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 67 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4249(2) priėmimas	108
Šio įstatymo priėmimas	108
Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 3 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4250(2) priėmimas	108
Šio įstatymo priėmimas	109
Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 2, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4251(2) priėmimas	109
Šio įstatymo priėmimas	109
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4252(2) priėmimas	109
Šio įstatymo priėmimas	109
Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 64 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4253(2) priėmimas	110
Šio įstatymo priėmimas	110
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 30 ir 36 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-132(3) priėmimas	110
Šio įstatymo priėmimas	111
Administracinių nusižengimų kodekso 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-221(2) priėmimas	112
Šio įstatymo priėmimas	112
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 200 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-129(2) priėmimas	112
Šio statuto priėmimas	112
Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. I-67 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-130(2) priėmimas	112
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19 ¹ , 19 ² , 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4298(2) priėmimas	113
Šio įstatymo priėmimas	113
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11 straipsnių ir Įstatymo 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4299(3) priėmimas	113
Šio įstatymo priėmimas	114
Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto nario paskyrimo“ projekto Nr. XVP-484(2) svarstymas ir priėmimas	114
Šio nutarimo priėmimas	114
Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 2, 7, 12, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-544 pateikimas (L. Savickas)	115

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko G. Palucko, teisingumo ministro R. Mockaus, sveikatos apsaugos ministrės M. Jakubauskienės, švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, vidaus reikalų ministro V. Kondratovičiaus, ekonomikos ir inovacijų ministro L. Savicko, žemės ūkio ministro I. Hofmano, finansų ministro R. Šadžiaus ir kultūros ministro Š. Biručio atsakymai į Seimo narių klausimus	117
---	-----

Vakarinis posėdis Nr. 54 (2025 m. birželio 5 d.)

Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27, 27 ¹ , 27 ² , 37 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-298(2) priėmimas	128
Civilinio kodekso 6.228 ¹ , 6.228 ⁶ , 6.228 ⁷ , 6.228 ⁸ ir 6.228 ¹⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-468 ir Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 2, 5, 6 ir 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-469 pateikimas (R. Mockus)	133
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25, 33, 43, 53, 56, 56 ¹ , 56 ² straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 56 ⁵ , 56 ⁶ , 56 ⁷ , 56 ⁸ , 56 ⁹ , 56 ¹⁰ , 56 ¹¹ , 56 ¹² straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-471, Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 13, 14, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-472 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 42, 43, 44 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-473 pateikimas (R. Popovienė)	134
Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 41 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-503, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-504 ir Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2813 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-505 pateikimas (R. Šadžius)	135
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12, 13, 14, 15 ¹ , 17, 32, 34 ir 40 straipsnių pakeitimo bei Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-442, Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 24, 30, 33 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-443 ir Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 4, 8, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-444 pateikimas (I. Ruginienė)	136
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-462, Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1722 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-463 ir Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-464 pateikimas (L. Kukuraitis)	137
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 8 ⁵ , 9, 9 ³ , 9 ⁴ , 9 ⁹ , 9 ¹⁰ , 9 ¹¹ , 17 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-447 pateikimas (M. Jakubauskienė)	140
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 1, 3, 14, 15, 16, 16 ¹ , 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3985(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3987(2) pateikimas	141
Seimo savaitės (2025-06-09 – 2025-06-13) – 2025 m. birželio 10 d. (antradienio) ir 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas (J. Olekas)	141
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 9 d. išvados Nr. 250-I-6“ projekto Nr. XVP-459 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	142
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. kovo 12 d. išvados Nr. 250-I-4“ projekto Nr. XVP-460 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	142
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 16 d. išvados Nr. 250-I-7“ projekto Nr. XVP-461 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	143
Šio nutarimo priėmimas	145
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 8 ⁵ , 9, 9 ³ , 9 ⁴ , 9 ⁹ , 9 ¹⁰ , 9 ¹¹ , 17 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-447 pateikimo tęsinys	145
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 9 d. išvados Nr. 250-I-6“ projekto Nr. XVP-459 priėmimo tęsinys	145
Šio nutarimo priėmimas	145
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. kovo 12 d. išvados Nr. 250-I-4“ projekto Nr. XVP-460 priėmimo tęsinys	146

Šio nutarimo priėmimas	146
Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27, 27 ¹ , 27 ² , 37 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-298(2) priėmimo tęsinys	146
Seimo savaitės (2025-06-09 – 2025-06-13) – 2025 m. birželio 10 d. (antradienio) ir 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	146
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 22, 23, 26, 27, 28 ir 29 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-497, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43 ir 46 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-498 ir Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-499 pateikimas (V. Kondratovič)	146

Rytinis posėdis Nr. 55 (2025 m. birželio 10 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	150
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-401(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 3, 4, 13, 22, 23, 28, 56, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-402(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 60, 63, 69, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-403(2), Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 2, 19, 21, 41, 44, 51, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-404(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 10, 22, 205, 212 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-405(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 15 ⁴ , 16, 18, 21, 49, 62, 70, 93, 112 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-406(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 13, 99 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-407(2), Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 2, 13 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-408(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 2, 11, 16, 35, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-409(2), Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 56, 57, 76, 80 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-410(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 2, 5, 6, 19, 22, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-411(2), Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 7, 15, 63 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-412(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 2, 13, 26, 28, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-413(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 57, 58 ² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-414(2), Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 3, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-415(2) ir Kriptoturto rinkų įstatymo Nr. XIV-2879 3, 10, 12, 13, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-416(2) svarstymas	150
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 37 ¹ , 38, 39, 40 ¹ , 48, 61 ² , 68, 71, 88, 100, 108, 140, 141, 148, 155, 159 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 37 ² , 61 ⁵ ir 61 ⁶ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-366(2) svarstymas	151
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-360(2) svarstymas	151
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 24 ¹ , 24 ² , 25, 26, 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-400(2) svarstymas	152
Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 7, 14, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-361(2) ir Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-362(2) svarstymas	152
Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo Nr. XIV-1015 1, 3, 7, 10 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-355(2) svarstymas	152

Seimo nario V. Ažuolo kalba	153
Seimo nario A. Pociaus kalba	154
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-198(2) svarstymas	155
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4206(2) svarstymas	155
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-401(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 3, 4, 13, 22, 23, 28, 56, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-402(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 60, 63, 69, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-403(2), Centrinį kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 2, 19, 21, 41, 44, 51, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-404(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 10, 22, 205, 212 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-405(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 15 ⁴ , 16, 18, 21, 49, 62, 70, 93, 112 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-406(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 13, 99 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-407(2), Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 2, 13 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-408(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 2, 11, 16, 35, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-409(2), Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 56, 57, 76, 80 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-410(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 2, 5, 6, 19, 22, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-411(2), Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 7, 15, 63 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-412(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 2, 13, 26, 28, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-413(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 57, 58 ² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-414(2), Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 3, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-415(2) ir Kriptoturto rinkų įstatymo Nr. XIV-2879 3, 10, 12, 13, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-416(2) svarstymo tęsinys	156
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 37 ¹ , 38, 39, 40 ¹ , 48, 61 ² , 68, 71, 88, 100, 108, 140, 141, 148, 155, 159 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 37 ² , 61 ⁵ ir 61 ⁶ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-366(2) svarstymo tęsinys	157
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-360(2) svarstymo tęsinys	157
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 24 ¹ , 24 ² , 25, 26, 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-400(2) svarstymo tęsinys	157
Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 7, 14, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-361(2) ir Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-362(2) svarstymo tęsinys	157
Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo Nr. XIV-1015 1, 3, 7, 10 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-355(2) svarstymo tęsinys	158
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-198(2) svarstymo tęsinys	158
Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4176(2) svarstymas	158
Dainų švenčių tradicijos įstatymo Nr. X-1334 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-123(2) svarstymas	160
Seimo narės J. Zailskienės kalba	160
Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projekto Nr. XVP-333(2) svarstymas	161

Seimo nario A. Gedvilo kalba	162
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	162
Seimo nario R. Vyžinto kalba	163
Įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projekto Nr. XVP-380(2) priėmimas	165
Šio įstatymo priėmimas	165
Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27, 27 ¹ , 27 ² , 37 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-298(2) priėmimo tęsinys	165
Šio įstatymo priėmimas	165
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 11 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-518 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9, 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-519 pateikimas (M. Jakubauskienė)	165
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58 ² ir 58 ³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 7 ¹ ir 49 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-516 ir Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-517 pateikimas (R. Šadžius)	171
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 11 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-518 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9, 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-519 pateikimo tęsinys	175
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58 ² ir 58 ³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 7 ¹ ir 49 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-516 ir Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-517 pateikimo tęsinys	175
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 15, 19, 28, 50, 78, 92, 96 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-506 pateikimas (R. Šadžius)	176
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13 ¹ , 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-534 pateikimas (J. Taminskas)	178
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 1, 3, 14, 15, 16, 16 ¹ , 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3985(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3987(2) pateikimo tęsinys (J. Sejonienė)	179
Seimo nutarimo „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“ projekto Nr. XVP-364(2) svarstymas ir priėmimas	182
Seimo nario S. Kairio kalba	182
Seimo nario A. Zuoko kalba	183
Seimo narės D. Ulbinaitės kalba	183
Seimo nutarimo „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“ projekto Nr. XVP-364(2) priėmimo tęsinys	185
Šio nutarimo priėmimas	185

Vakarinis posėdis Nr. 56 (2025 m. birželio 10 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės Ramintos Popovienės pranešimas

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės kalba	186
Švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės atsakymai į Seimo narių klausimus	189
Seimo nutarimo „Dėl Antano Simniškio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XVP-548 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kabišaitis)	191

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XVP-549 pateikimas (A. Kabišaitis)	191
Kandidatės į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas E. Gruodienės kalba	192
Kandidatės į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas E. Gruodienės atsakymai į Seimo narių klausimus	193
Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-395 pateikimas (T. Sadauskis)	193
Seimo nutarimo „Dėl Antano Simniškio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XVP-548 priėmimo tęsinys	197
Šio nutarimo priėmimas	197
Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-485, Patentų įstatymo Nr. I-372 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-486, Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 38 ir 48 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-487 ir Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo Nr. VIII-791 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-488 pateikimas (R. Mockus)	197
Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-421 pateikimas (R. Žemaitaitis)	198
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-426 pateikimas (T. Barauskas)	202
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 7, 10 straipsnių ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-500, Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 11, 13 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-501 ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 9, 10, 14, 17, 21, 24, 25, 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-502 pateikimas (R. Krugelis)	205
Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XVP-394 pateikimas (V. Jucius)	206
Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-531 ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 5, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-532 pateikimas (V. Jucius)	209
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-507 pateikimas (T. Tomilinas)	211
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3793 svarstymas	213

Rytinis posėdis Nr. 57 (2025 m. birželio 12 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	215
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 1, 2, 3, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-365(2) priėmimas	216
Šio įstatymo priėmimas	217
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 1, 2, 40 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-199(2) priėmimas	217
Šio įstatymo priėmimas	217
Civilinio kodekso 6.228 ³ , 6.228 ⁷ , 6.228 ¹⁰ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-200(2) priėmimas	217
Šio įstatymo priėmimas	218
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-201(2) priėmimas	218

Šio įstatymo priėmimas	218
Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-202(2) priėmimas	218
Šio įstatymo priėmimas	218
Melioracijos įstatymo Nr. I-323 1, 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI skyriumi įstatymo projekto Nr. XVP-206(3) priėmimas	218
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-325(2) priėmimas	220
Šio įstatymo priėmimas	221
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-136(3) priėmimas	221
Šio įstatymo priėmimas	223
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-31(2) priėmimas	223
Šio įstatymo priėmimas	225
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 294, 295, 301, 302, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-32(2) priėmimas	225
Šio įstatymo priėmimas	226
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 10 ¹ , 12, 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-30(2) priėmimas	226
Šio įstatymo priėmimas	227
Administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-292(2) priėmimas	227
Šio įstatymo priėmimas	228
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. XI-1536 „Dėl Vilniaus dailės akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-307(2) priėmimas	228
Šio nutarimo priėmimas	228
Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3309(2) priėmimas	228
Šio įstatymo priėmimas	229
Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projekto Nr. XVP-333(2) priėmimas	229
Šio nutarimo priėmimas	232
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 108 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-555 pateikimas (I. Gelažnikienė)	233
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-479(2) ir Kelių transporto kodekso 9 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-480(2) svarstymas	235
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-561 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	236
Šio nutarimo priėmimas	236
Seimo savaitės (2025-06-16 – 2025-06-20) – 2025 m. birželio 17 d. (antradienio) ir 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	236

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko G. Palucko, kultūros ministro Š. Biručio, susisiekimo ministro E. Sabučio, finansų ministro R. Šadžiaus, užsienio reikalų ministro K. Budrio, sveikatos apsaugos ministrės M. Jakubauskienės ir švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės atsakymai į Seimo narių klausimus	237
--	-----

Vakarinis posėdis Nr. 58 (2025 m. birželio 12 d.)

Nacionalinės šeimos tarybos metinis pranešimas „Jaunos šeimos Lietuvoje: demografinės situacijos analizė“

Nacionalinės šeimos tarybos pirmininkės L. Gvaldaitės kalba	246
Nacionalinės šeimos tarybos pirmininkės L. Gvaldaitės atsakymai į Seimo narės R. Tamašunienės klausimus	250
Saugumo įnašo įstatymo projekto Nr. XVP-433(2) ir Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-434(2) svarstymas	251
Seimo narės G. Skaistės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	251
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	252
Seimo nario J. Razmos kalba	253
Seimo nario S. Kairio kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	254
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 17, 18, 30, 33, 34, 35, 38 ² , 41, 43 ir 56 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-435(2) svarstymas	255
Seimo nario V. Ažuolo kalba	256
Seimo nario E. Kirkučio kalba	256
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-440(2) svarstymas	259
Seimo narės G. Skaistės kalba	259
Seimo nario B. Ropės kalba	260
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XVP-439(2) svarstymas	263
Seimo nario I. Vėgėlės kalba	264

Nenumatytas posėdis Nr. 59 (2025 m. birželio 16 d.)

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 13 ¹ , 16, 17, 18, 18 ² , 19, 20, 21, 23, 27, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-436(2) svarstymas	267
Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-437(3) svarstymas	267
Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2577 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-438(2) svarstymas	268
Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 2, 4, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-432(2) svarstymas	268
Melioracijos įstatymo Nr. I-323 1, 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI skyriumi įstatymo projekto Nr. XVP-206(3) priėmimo tęsinys	268
Šio įstatymo priėmimas	269
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 2 ir 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ , 3 ² ir 3 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-546 pateikimas (K. Budrys)	269
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 13 ¹ , 16, 17, 18, 18 ² , 19, 20, 21, 23, 27, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-436(2) svarstymo tęsinys	276
Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	277
Seimo nario E. Gentvilo kalba	277
Seimo narės G. Skaistės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	278
Seimo nario S. Gentvilo kalba	279

Seimo nario V. Ažuolo kalba	280
Seimo nario B. Ropės kalba	281
Seimo nario A. Syso kalba	282
Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-437(3) svarstymo tęsinys	295
Seimo narės G. Skaistės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	296
Seimo nario V. Ažuolo kalba	297
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	298
Seimo nario A. Gedvilo kalba	299
Seimo nario E. Gentvilo kalba	300
Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2577 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-438(2) svarstymo tęsinys	311
Seimo narės R. Tamašunienės kalba	311
Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 2, 4, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-432(2) svarstymo tęsinys	313
Seimo nario A. Zuoko kalba	314
Seimo narės R. Tamašunienės kalba	314
Seimo nario V. Ažuolo kalba	315

Rytinis posėdis Nr. 60 (2025 m. birželio 17 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	320
Saugumo įnašo įstatymo projekto Nr. XVP-433(2) priėmimas	320
Šio įstatymo priėmimas	324
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-434(2) priėmimas	324
Šio įstatymo priėmimas	325
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 17, 18, 30, 33, 34, 35, 38 ² , 41, 43 ir 56 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-435(2) priėmimas	325
Šio įstatymo priėmimas	327
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XVP-439(2) priėmimas	327
Šio įstatymo priėmimas	331
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-440(2) priėmimas	331
Šio įstatymo priėmimas	334
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-479(2) priėmimas	334
Šio įstatymo priėmimas	335
Kelių transporto kodekso 9 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-480(2) priėmimas	335
Šio įstatymo priėmimas	335
Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 7, 14, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-361(2) priėmimas	335
Šio įstatymo priėmimas	335
Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-362(2) priėmimas	335

Šio įstatymo priėmimas	336
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-360(2) priėmimas	336
Šio įstatymo priėmimas	336
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-427(2) svarstymas	336
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 55 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-326(2) svarstymas	337
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 32, 41 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-417(2) svarstymas	337
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 28, 30, 30 ¹ , 31, 33, 35, 36, 40, 41 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-475(2) svarstymas	338
Seimo narės B. Vėsaitės kalba	338
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13 ¹ , 14, 14 ¹ , 15 ¹ , 16, 19, 20, 20 ¹ , 20 ² , 22, 22 ¹ , 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39 ¹ , 39 ³ , 39 ⁴ , 39 ⁵ , 39 ⁶ , 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1 ¹ , 39 ⁷ , 48 ¹ , 48 ² , 58 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-4238(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17, 21 ¹ , 22, 31, 39, 48, 48 ¹ , 48 ² , 48 ³ , 52 ¹ , 73 ² , 75 ² straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4239(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 13, 13 ¹ , 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4240(2), Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1, 2, 5, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4241(2) ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4243(2) svarstymas	338
Seimo nario S. Gentvilo kalba	340
Seimo nario V. Ažuolo kalba	340
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13 ¹ , 14, 14 ¹ , 15 ¹ , 16, 19, 20, 20 ¹ , 20 ² , 22, 22 ¹ , 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39 ¹ , 39 ³ , 39 ⁵ , 39 ⁶ , 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1 ¹ , 39 ⁷ , 48 ¹ , 48 ² , 58 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-4238(2) svarstymo tęsinys	341
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17, 21 ¹ , 22, 31, 39, 48, 48 ¹ , 48 ² , 48 ³ , 52 ¹ , 73 ² , 75 ² straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4239(2) svarstymo tęsinys	344
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 13, 13 ¹ , 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4240(2) svarstymo tęsinys	345
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1, 2, 5, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4241(2) svarstymo tęsinys	345
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4243(2) svarstymo tęsinys	347
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2755 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4242 svarstymas	347
Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 1, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 23, 31, 32, 35, 36, 37, 40, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-234(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-504(2) ir Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2813 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-505(2) svarstymas	347
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-329(2) svarstymas	348

Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 5, 6, 7, 8, 9 ir 15 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-291(2) svarstymas	349
Seimo nario V. Rakučio kalba	349
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XII-694 „Dėl Teisės aktų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-580 pateikimas (O. Leiputė)	350
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2027 metais“ projekto Nr. XVP-586 pateikimas (R. Budbergytė)	351
Statybos įstatymo Nr. I-1240 11 ¹ , 12, 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-232(2) pateikimas (M. Skamarakas)	353

Vakarinis posėdis Nr. 61 (2025 m. birželio 17 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Susisiekimo ministro Eugenijaus Sabučio pranešimas

Susisiekimo ministro E. Sabučio kalba	356
Susisiekimo ministro E. Sabučio atsakymai į Seimo narių klausimus	359

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-274 pateikimas (V. Juozapaitis)	363
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 papildymo 23 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-331 pateikimas (L. Kasčiūnas)	363
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-372 pateikimas (M. Lingė)	367
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 papildymo 23 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-331 pateikimo tęsinys	371
Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-274 pateikimo tęsinys	371
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 30, 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-276 pateikimas (L. Kasčiūnas)	372
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-359 pateikimas (M. Lingė)	376
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 9, 9 ¹ , 10, 18, 19, 20, 21, 21 ¹ , 22, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4106(2) pateikimas (A. Bilotaitė)	379
Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 4, 6, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3778 pateikimas (A. Bilotaitė)	380
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-537 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-538 pateikimas (G. Balčytė)	383
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 48 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-457 pateikimas (D. Asanavičiūtė-Gružauskienė)	383
Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 4, 20, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-249 pateikimas (D. Asanavičiūtė-Gružauskienė)	386
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-358 pateikimas (G. Skaistė)	389

Rytinis posėdis Nr. 62 (2025 m. birželio 19 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas	391
Patikslintos Seimo 2025 m. birželio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	394
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-401(2) priėmimas	395
Šio įstatymo priėmimas	395
Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 3, 4, 13, 22, 23, 28, 56, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-402(2) priėmimas	395
Šio įstatymo priėmimas	395
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 60, 63, 69, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-403(2) priėmimas	395
Šio įstatymo priėmimas	395
Centrinių kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 2, 19, 21, 41, 44, 51, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-404(2) priėmimas	395
Šio įstatymo priėmimas	396
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 10, 22, 205, 212 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-405(2) priėmimas	396
Šio įstatymo priėmimas	396
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 15 ⁴ , 16, 18, 21, 49, 62, 70, 93, 112 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-406(2) priėmimas	396
Šio įstatymo priėmimas	396
Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 13, 99 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-407(2) priėmimas	396
Šio įstatymo priėmimas	396
Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 2, 13 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-408(2) priėmimas	396
Šio įstatymo priėmimas	396
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 2, 11, 16, 35, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-409(2) priėmimas	397
Šio įstatymo priėmimas	397
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 56, 57, 76, 80 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-410(2) priėmimas	397
Šio įstatymo priėmimas	397
Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 2, 5, 6, 19, 22, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-411(2) priėmimas	397
Šio įstatymo priėmimas	397
Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 7, 15, 63 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-412(2) priėmimas	397
Šio įstatymo priėmimas	397
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 2, 13, 26, 28, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-413(2) priėmimas	398
Šio įstatymo priėmimas	398
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 57, 58 ² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-414(2) priėmimas	398
Šio įstatymo priėmimas	398
Kredito unių įstatymo Nr. I-796 2, 3, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-415(2) priėmimas	398

Šio įstatymo priėmimas	398
Kriptoturto rinkų įstatymo Nr. XIV-2879 3, 10, 12, 13, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-416(2) priėmimas	398
Šio įstatymo priėmimas	398
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 37 ¹ , 38, 39, 40 ¹ , 48, 61 ² , 68, 71, 88, 100, 108, 140, 141, 148, 155, 159 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 37 ² , 61 ⁵ ir 61 ⁶ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-366(2) priėmimas	399
Šio įstatymo priėmimas	399
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 24 ¹ , 24 ² , 25, 26, 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-400(2) priėmimas	399
Šio įstatymo priėmimas	399
Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo Nr. XIV-1015 1, 3, 7, 10 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-355(2) priėmimas	400
Šio įstatymo priėmimas	401
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 2, 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ , 3 ² , 3 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-546(2) svarstymas	401
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 35 ¹ , 35 ² , 35 ⁷ , 35 ⁸ , 35 ⁹ , 35 ¹⁰ , 36, 37, 40 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu ir 6 straipsnio bei Įstatymo priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XVP-374(2) svarstymas	403
Seimo narės L. Girskienės kalba (<i>Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu</i>)	403
Seimo narės G. Skaistės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	404
Seimo narės R. Tamašunienės kalba	405
Seimo nario S. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	406
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	407
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	407
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XVP-549(2) svarstymas ir priėmimas	414

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko G. Palucko, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, užsienio reikalų ministro K. Budrio, švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės, teisingumo ministro R. Mockaus ir ekonomikos ir inovacijų ministro L. Savicko atsakymai į Seimo narių klausimus	414
--	-----

Vakarinis posėdis Nr. 63 (2025 m. birželio 19 d.)

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XVP-549(2) priėmimo tęsinys	420
Šio nutarimo priėmimas	420
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-376(2) svarstymas	420
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-377(2) svarstymas	421
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-378(2) svarstymas	421

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 5, 6, 8, 13, 15, 22, 28, 29, 30, 33, 35 ¹ , 35 ² , 35 ⁷ , 35 ⁸ , 35 ¹⁰ ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4157 svarstymas	421
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1691 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4158 svarstymas	421
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3068(2) ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3069(2) svarstymas	422
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 5, 7, 29, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2544(2) svarstymas	422
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 4, 5, 6, 22, 29, 30, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2467(2) svarstymas	422
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3029 ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3451(2) svarstymas	422
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3486 svarstymas	423
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-453(2) svarstymas ir priėmimas	423
Šio nutarimo priėmimas	427
Seimo nutarimo „Dėl 2024 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-446(2) svarstymas ir priėmimas	427
Šio nutarimo priėmimas	427
Seimo nutarimo „Dėl 2024 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-441(2) svarstymas ir priėmimas	428
Šio nutarimo priėmimas	428
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-445(2) svarstymas ir priėmimas	428
Šio nutarimo priėmimas	428
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4206(2) priėmimas	429
Šio įstatymo priėmimas	429
Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4176(3) priėmimas	429
Šio įstatymo priėmimas	430
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-198(2) priėmimas	430
Šio įstatymo priėmimas	431
Dainų švenčių tradicijos įstatymo Nr. X-1334 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-123(2) priėmimas	431
Šio įstatymo priėmimas	431
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 39, 40, 42 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-497(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43, 46 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-498(2) ir Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-499(2) svarstymas	431
Seimo narės A. Bilotaitės kalba	432
Seimo 2025 m. birželio 26 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (J. Olekas)	433

Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-477(2) ir Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2899 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-478(2) svarstymas	434
Seimo nario A. Pociaus kalba	434
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 10, 10 ¹ , 20, 38, 47, 54, 60 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-481(2) ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-482(2) svarstymas	435
Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 2, 4, 5, 7, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-345(2) svarstymas	436
Seimo nario D. Gaižausko kalba	436
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-389(2) svarstymas	438
Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-977(4) svarstymas	438
Seimo narės D. Ulbinaitės kalba	438
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 3, 4, 8, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3115 3, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-265(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 32, 41, 45, 49, 50, 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3116 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-266(2), Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3117 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-267(2), Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 9 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3118 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-268(2) ir Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3123 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-269(2) svarstymas	440
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4207(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27 ir 27 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4208(2), Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 8, 9, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4209(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 314 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4210(2) svarstymas	441
Seimo nario S. Kairio kalba	441
Civilinio proceso kodekso 649, 702, 704 ir 746 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-300(2), Civilinio proceso kodekso 604, 605, 609, 610, 611, 620, 650, 654, 679, 682, 727, 728, 733, 737, 744, 750, 753, 754, 766, 767, 769 ir 778 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2721 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-301(2), Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624 ¹ , 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-302(2) ir Civilinio kodekso 5.53 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-303(2) svarstymas	443
Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-97(2) ir Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-98(2) svarstymas	443

Seimo narės D. Ulbinaitės kalba	443
Seimo nario V. Rakučio kalba	444
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-306(2) svarstymas	447
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. birželio 4 d. išvados Nr. 250-I-10“ projekto Nr. XVP-587 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	447
Šio nutarimo priėmimas	448
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. gegužės 21 d. išvados Nr. 250-I-9“ projekto Nr. XVP-588 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Prajara)	448
Šio nutarimo priėmimas	448
Atitikties vertinimo įstatymo Nr. VIII-870 6, 15, 17, 18 straipsnių ir III skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-550 pateikimas (L. Savickas)	448
Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-425 pateikimas (S. Čaplinskas)	449
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 17 ¹ ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-581 pateikimas (R. Žemaitaitis)	449
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21 ¹ , 22, 22 ¹ , 31, 35, 39, 39 ¹ , 40 ¹ , 41 ¹ , 46, 46 ² , 46 ³ , 47, 48, 48 ² , 48 ³ , 48 ⁴ , 51, 52, 52 ¹ , 61, 61 ¹ , 61 ² , 67, 69, 73 ² , 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-578 ir Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16 ¹ , 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-579 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	450

Nenumatytas posėdis Nr. 64 (2025 m. birželio 25 d.)

Valstybinio kelių fondo įstatymo projekto Nr. XVP-508(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 5 priedo pakeitimo ir 5, 7, 7 ¹ straipsnių, 1, 3, 4 priedų pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XVP-509(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-111 2, 3, 6 straipsnių pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-510(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 1, 2, 7 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-511(2), Kelių įstatymo Nr. I-891 2, 4, 5, 7, 10, 13, 16, 18 ir 20 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ , 18 ¹ , 20 ¹ straipsniais, 1, 2 ir 3 priedais įstatymo projekto Nr. XVP-512(2), Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-112 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-513(2), Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 2, 4, 5, 6, 7 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-514(2) ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 1, 2, 13, 14, 15, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-515(2) svarstymas	454
Seimo narės G. Skaistės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	454
Seimo narės R. Tamašunienės kalba	455
Seimo nario V. Ažuolo kalba	456
Valstybinio kelių fondo įstatymo projekto Nr. XVP-508(2) svarstymo tęsinys	457
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 5 priedo pakeitimo ir 5, 7, 7 ¹ straipsnių, 1, 3, 4 priedų pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XVP-509(2) svarstymo tęsinys	459
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-111 2, 3, 6 straipsnių pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-510(2) svarstymo tęsinys	460

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 1, 2, 7 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-511(2) svarstymo tęsinys	460
Kelių įstatymo Nr. I-891 2, 4, 5, 7, 10, 13, 16, 18 ir 20 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ , 18 ¹ , 20 ¹ straipsniais, 1, 2 ir 3 priedais įstatymo projekto Nr. XVP-512(2) svarstymo tęsinys	461
Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-112 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-513(2) svarstymo tęsinys	461
Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 2, 4, 5, 6, 7 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-514(2) svarstymo tęsinys	461
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 1, 2, 13, 14, 15, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-515(2) svarstymo tęsinys	461
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 12, 13, 13 ¹ straipsnių, ketvirtojo ² skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-491(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-492(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 13 ¹ , 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-493(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-494(2), Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-495(2) ir Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-496(2) svarstymas	462
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 19, 20, 24, 26, 26 ¹ , 26 ² , 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45 ¹ , 45 ² , 46 ¹ , 49, 51, 52, 53 ¹ , 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60 ¹ , 74, 76, 77 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-474(2) svarstymas	463
Seimo nario E. Gentvilo kalba	465
Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 2, 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ , 3 ² , 3 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-546(2) priėmimas	466
Šio įstatymo priėmimas	467
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-379(2) ir Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-375(2) svarstymas	468
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 15, 19, 28, 50, 78, 92, 96 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-506(2) svarstymas	468
Administracinių nusižengimų kodekso 207, 589, 673 straipsnių, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ⁶ ir 188 ⁷ straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-367(2) svarstymas	468
Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4195(2) ir Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4196(2) svarstymas	469
Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-593 pateikimas (L. Jonauskas)	469
Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-396(2), Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 7 ¹ , 9, 10 ¹ , 12, 15, 19, 22, 23, 23 ¹ , 24, 24 ¹ , 25, 25 ² , 29 ⁸ , 30 ¹ , 30 ² , 30 ³ , 30 ⁴ , 33, 34 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25 ⁴ , 30 ⁵ straipsniais, aštuntuoju skirsniu ir penktojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-397(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 383, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, 384 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-398(2) svarstymas	470
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-175(2) svarstymas	471
Seimo nario E. Gentvilo kalba	471

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 2, 7, 12, 13, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-544(2) svarstymas	472
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-379(2) ir Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-375(2) svarstymo tęsinys	474
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1050(5) ir Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1051(5) svarstymas	476
Seimo nario S. Gentvilo kalba	476
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 108 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-555(2) svarstymas	478
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4013(2), Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7 ¹ , 7 ² , 10, 11 ² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4015(2), Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4016(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 47, 84, 85, 94, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 105 ir 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102 ² ir 102 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-4019(2), Administracinių nusižengimų kodekso 241, 247, 248, 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ , 249, 250, 252, 255, 255 ¹ , 608 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4020(2) svarstymas	478
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3 ¹ , 3 ² , 4, 7, 11 ¹ , 12 ¹ , 18 ² , 22, 30, 32, 33, 34, 34 ¹ , 34 ² , 34 ³ , 34 ⁴ , 34 ⁷ , 34 ⁸ , 34 ¹⁵ , 34 ¹⁸ , 34 ²³ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 34 ²⁸ , 34 ³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu ir antruoju ² skirsniu įstatymo Nr. XIV-407 14 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4014, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6, 9 straipsnių ir 4 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2173 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4017 ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4018 svarstymas	480
Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-559 pateikimas (L. Jonauskas)	480
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30 ² , 30 ⁵ , 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2961 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-585 pateikimas (L. Jonauskas)	481
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-427(2) priėmimas	482
Šio įstatymo priėmimas	482
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 55 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-326(2) priėmimas	483
Šio įstatymo priėmimas	483
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 39, 40, 42 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-497(2) priėmimas	483
Šio įstatymo priėmimas	484
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43, 46 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-498(2) priėmimas	484
Šio įstatymo priėmimas	484
Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-499(2) priėmimas	484
Šio įstatymo priėmimas	484
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 28, 30, 30 ¹ , 31, 33, 35, 36, 40, 41 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-475(2) priėmimas	484
Šio įstatymo priėmimas	485

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13 ¹ , 14, 14 ¹ , 15 ¹ , 16, 19, 20, 20 ¹ , 20 ² , 22, 22 ¹ , 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39 ¹ , 39 ³ , 39 ⁴ , 39 ⁵ , 39 ⁶ , 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1 ¹ , 39 ⁷ , 48 ¹ , 48 ² , 58 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-4238(2) priėmimas	485
Šio įstatymo priėmimas	486
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17, 21 ¹ , 22, 31, 39, 48, 48 ¹ , 48 ² , 48 ³ , 52 ¹ , 73 ² , 75 ² straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4239(2) priėmimas	486
Šio įstatymo priėmimas	487
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 13, 13 ¹ , 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4240(2) priėmimas	487
Šio įstatymo priėmimas	487
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1, 2, 5, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4241(2) priėmimas	487
Šio įstatymo priėmimas	489
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4243(2) priėmimas	489
Šio įstatymo priėmimas	489
Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 1, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 23, 31, 32, 35, 36, 37, 40, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-234(2) priėmimas	489
Šio įstatymo priėmimas	490
Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-504(2) priėmimas	490
Šio įstatymo priėmimas	490
Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2813 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-505(2) priėmimas	490
Šio įstatymo priėmimas	490
Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-477(2) priėmimas	490
Šio įstatymo priėmimas	491
Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2899 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XVP-478(2) priėmimas	491
Šio įstatymo priėmimas	491
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 10, 10 ¹ , 20, 38, 47, 54, 60 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-481(2) priėmimas	491
Šio įstatymo priėmimas	492
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-482(2) priėmimas	492

Šio įstatymo priėmimas	492
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-329(2) priėmimas	492
Šio įstatymo priėmimas	493

*Minėjimas, skirtas Gedulo ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienoms atminti
2025 m. birželio 14 d.*

Seimo Pirmininko Sauliaus Skvernelio kalba	494
Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos Apdovanojimų komisijos pirmininkės, tremtinės Rasutės Peslekiienės kalba	496
Seimo nario, tremtyje gimusio Juliaus Sabatausko kalba	498
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto studentės, Šv. Tomo Moro klubo narės Gretos Plaskovičiūtės kalba	501
Aktorės, režisierės ir poetės Birutės Marcinkevičiūtės (Birutės Mar) baigiamoji kalba	503
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	506

SANTRUMPOS

- DFVL* – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽ-KŠSF – Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
NAF – „Nemuno aušros“ frakcija
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
NKL – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus įsipareigojimus
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 51 STENOGRAMA

2025 m. birželio 3 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ*

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Gerbiami kolegos, geroji žinia – pradedame pirmąjį 2025 metų vasaros, birželio 3 dienos, posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Ačiū. Užsiregistravo 105 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 3 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Šios dienos 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar turite kokių nors pasiūlymų? A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turiu pasiūlymą surengti diskusiją. Graži sukaktis – sukanka pusė metų, kai Aukščiausiasis Teismas politinės korupcijos byloje padėjo galutinį tašką. Tačiau kai kurie Seimo nariai iš Liberalų sąjūdžio iki šiol nesupranta, už ką sėdi E. Masiulis, už ką yra nuteistas G. Steponavičius ir kiti partijos nariai, už ką yra nuteistas Liberalų sąjūdis. Tai toks atminties praradimas. Todėl aš siūlau šią diskusiją. Pasiėkug dugną vis tiek dar atsiranda liberalų, kurie tą moralinį dugną pramuša ir pradeda aiškinti, koks blogas premjeras, ir auklėti jį dėl politinės moralės. Aš manau, ši diskusija būtų labai prasminga. Suprastų, už ką nuteistas Liberalų sąjūdis, būtų aišku arkliui ir E. Gentvilui.

PIRMININKAS. Ačiū, bandysime pasitarti. Toliau – kolega S. Kairys. Prašau.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Prieš premjerui lipant į tribūną, norėtuė pasiūlyti iš vakarinės darbotvarkės į rytinę perkelti 2-3 klausimą – Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-474. Galbūt tai būtų gelbėjimosi ratas premjerui. Čia yra siūloma, kad įstaigos vadovas arba valdyba galėtų priimti sprendimus dėl bendrovių įstatinio kapitalo didinimo. Čia gal tiesiog pavėluotas klausimas ir pavėluota iniciatyva. Gal visa tai padėtų Ministrui Pirmininkui?

PIRMININKAS. Geriau vėliau negu niekada. Paprastai pirmoje posėdžio dalyje yra svarstymai, svarbesni pateikimai – antroje dalyje, bet galėsime apsispręsti balsuodami.

Kolegos, yra pasiūlymas dėl diskusijos be terminų. Pasitarsime, gal kada nors ateityje padarysime tokią diskusiją. O konkretus pasiūlymas – perkelti antroje dienos pusėje numatytą darbotvarkės 2-3 klausimą į pirmą. Ar būtų pritariančių? Gal balsuojame.

Ačiū. Balsavo 110 Seimo narių: už perkėlimą – 35, prieš – 59, susilaikė 16. Nepritarta.

Dar, kolegos, 2-8 klausimas, projektas Nr. XVP-465, nėra įtrauktas į darbotvarkę. Ar galėtuė bendru sutarimu įrašyti į Seimo pavasario sesijos darbų programą? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta.

Ar galime pritarti visai darbotvarkei su šiais pakeitimais? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

10.04 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 1, 2, 3, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-365(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Valstybės skolos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-365. Pranešėjas – A. Butkevičius. Prašom, kolega.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Valstybės skolos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė redakcinei pataisai, kad įsigaliojimo terminą reikia numatyti nuo liepos 1 dienos. Įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje nori pasisakyti V. Ažuolas. Prašom, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų, žiūrint į šį projektą, iš vienos pusės atrodo, kaip ir viskas gerai – Vyriausybei didiname galimybes priimti sprendimus. Tik liūdna, kad mes didiname ne simboliškai, bet dešimt kartų. Šiandien Vyriausybė galėjo priimti sprendimus dėl sandorių, įsipareigojimų, laidavimų iki 12 mln., o dabar mes tą sumą išplečiame iki 100 mln., tai reiškia, kad beveik dešimt kartų daugiau.

Žiūrėdami šiek tiek atgal, kaip Vyriausybei gerai sekdavosi dirbti su pinigais, su jų skirstymu, tai prisiminkime kovidinį laikotarpį. Kai valstybei Seimas išplėtė galimybę net iki 5 mlrd. skirstyti lėšas Vyriausybės nutarimais, ką pasakė Valstybės kontrolė? Didelė dalis lėšų išleista ne pagal paskirtį arba be pateisinimo. Žinome, šita išvada yra. Žiūrime, kas vyksta šiuo metu. Ką pasakė Valstybės kontrolė apie europines lėšas? 230 keli mln. taip pat išleisti ne pagal paskirtį ir turbūt Europai teks netgi gražinti tuos pinigus. Gerai, mes kreipėmės į teisėsaugos institucijas, kitur, kad būtų išsiaiškinta, kas kaltas, bet kol kas nežinome, kas dėjo parašus ir kas už tai atsakingas. Pažiūrime į Valstybės kontrolės išvadą, kur pasakyta, kad 700 mln. Vyriausybė išleido ne pagal paskirtį arba nepateikė dokumentų, kur išleido.

Kai pažiūri į šias sumas, kurias galima skaičiuoti milijardais, ir kai pamatai projektą, kad reikia atrišti rankas Vyriausybei dar labiau, dešimt kartų, tai klausimas, ar neatsitiks vėl tas pats, kad mes po metų ar po poros metų vėl pamatysime Valstybės kontrolės išvadą, kur bus vėl pasakyta: žiūrėkite, vėl išleista ne pagal paskirtį, nepateikti dokumentai. Tada ir yra pagrindinis klausimas: ar toliau leisime tam vyksti, kai išleidžiama be paskirties, ar vis dėlto sustosime ir atsakingiau į tai pažiūrėsime? Tai labai atsakingas sprendimas, todėl siūlyčiau neskubėti su juo.

PIRMININKAS. Ačiū. Savo mintis taip pat nori pareikšti I. Vėgėlė. Prašau, kolega.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Sveiki, kolegos, stengsiuosi trumpai. Mano supratimu, šiame įstatymo projekte tikrai yra labai neblogų dalykų, tarkime, kad atidaromos galimybės valstybės garantiją dengti per ne nuosavybės vertybinius popierius, tarkime, kad, išleidžiant obligacijas, būtų galima gauti valstybės garantiją. Šiuolaikiniam ekonominiam pasauliui ir verslui tikrai tas yra naudinga, tačiau yra esminiai du punktai šiame įstatyme, tai yra skolos skaičiavimo pakeitimas ir antras – skolinimosi limitų be Seimo sutikimo, arba be Seimo pritarimo, didinimas. Mano įsitikinimu, kol kas aš negirdėjau absoliučiai jokių argumentų, kodėl turėtume keisti skolos skaičiavimą. Paprastai įstatymo aiškinamajame rašte yra paaiškinama, kokia buvo skola iki šiol, kiek įtakos mūsų pakeitimas padarys skolos skaičiavimo limito pakeitimui ir taip toliau. Šito šiame įstatymo projekte ir jo lydimuosiuose dokumentuose nėra. Aš to negirdėjau ir pristatant šį įstatymą. Kitaip tariant, koks buvo iki šiol skolos limitas, kokį mes turėtume jį perskaičiavę pagal naująją įstatymą – jisai akivaizdžiai didės – ir kodėl mes taip darome? Pirmas dalykas.

Antras dalykas – dėl skolos paėmimo be Seimo sutikimo, be Seimo pritarimo. Aš manau, kad yra daroma klaida ir šitą mano pasakymą galėsite atsisukti atgal. Čia visų pirma kreipiuosi į socialdemokratų, nes premjeras yra jūsų, dėl to, kad Vyriausybei suteikiame galimybę pasiimti ženkliai didesnius skolinimosi įsipareigojimus, prisiimti be Seimo sutikimo, ir visais atvejais, jeigu bus padaryta klaida, bus kaltas premjeras ir bus kalta Vyriausybė. Taip, mes galėtume Seime išdiskutuoti, pasiginčyti, rasti pliusų, minusų, o čia nuo 12 mln. padidinti skolos galimybę be Seimo sutikimo iki 100 mln., tai yra didžiulės lėšos. Mano įsitikinimu, tiesiog yra daroma klaida ir atidaroma ir klaidos, ir galimos korupcijos galimybė, jeigu tokia atsitiktų. Tiek, kolegos. Manau, bent jau aš pats neišgirdau atsakymų į šiuos du argumentus ir jie ganėtinai reikšmingi, kad už įstatymą balsuotume už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Tik patikslinu, kad premjeras – ne socialdemokratų, o visos Lietuvos Vyriausybės. Kolegos, balsuojame. Apsispręsime balsuodami. Dėl motyvų už, prieš nėra užsirašiusių. Balsuojame. Atsiprašome, kol kas stringa sistema.

10.11 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 1, 2, 40 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-199(2), Civilinio kodekso 6.228³, 6.228⁷, 6.228¹⁰ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-200(2), Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-201(2), Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-202(2) (svarstymas)

Gera, kolegos, kol sistema įsijungs, svarstome toliau įstatymus. Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektas Nr. XVP-199. Pranešėjas – J. Sabatauskas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Jį pavaduoja R. Baranovas. Ne? J. Sabatauskas. Prašau. (*Balsai salėje*) Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas gegužės 21 dieną svarstė Vartotojų teisių apsaugos įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir, pritaręs faktiškai visiems Teisės departamento pasiūlymams, atsižvelgęs į Vartotojų teisių apsaugos tarnybos pastabas, pritarė projektui, patobulintam projekto variantui: 8 – už, prieš nebuvo, susilaikiusių – nė vieno.

PIRMININKAS. Gal galite pasakyti ir lydimąjį, kurį jūs taip pat svarstėte, ar ne, Civilinio kodekso ir taip toliau? Projektas Nr. XVP-200.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Analogiškai. Pritarta patobulintam variantui 8 balsais už, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau – L. Šedvydis, Žmogaus teisių komitetas. Ir taip pat lydimuosius, jeigu galėsite, pakomentuokite.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Seimo Žmogaus teisių komitetas gegužės 7 dienos posėdyje svarstė Lietuvos vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektą ir lydimuosius teisės aktus. Komitetas siūlė pritarti Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktoms pastaboms, iš dalies pritarti ir atsižvelgti į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos pateiktą nuomonę ir teikia savo galutinį sprendimą: pritarti Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms pritarė komitetas, ir pritarti komiteto išvadoms.

Identiškas sprendimas yra dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso trijų straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto, dėl Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Visiems šiems įstatymams komitete buvo pritarta bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Ačiū.

Toliau dėl lydimųjų projektų Nr. XVP-201 ir Nr. XVP-202 Biudžeto ir finansų komiteto nuomonė – A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Mokėjimų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Taip pat pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktai išvadai. Buvo įvertinti Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos pasiūlymai ir pastabos. Taip pat Biudžeto ir finansų komitetas atsižvelgė ir pritarė Seimo Žmogaus teisių komiteto pateiktam sprendimui ir pasiūlymui. Galutinis Biudžeto ir finansų komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra. Motyvai už, prieš. Taip pat nėra. Luktelsime, kol sistema suveiks, gausime žinią, kad galėsime balsuoti.

10.16 val.

Įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projektas Nr. XVP-380(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projektas Nr. XVP-380. Pranešėjas – L. Balsys. L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, komiteto sprendimas buvo toks: pritari iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Gegužės 28 dieną.

PIRMININKAS. Ačiū. Aplinkos apsaugos komiteto vardu – T. Tomilinas. Nematau. Gal galėtų kas nors iš Aplinkos apsaugos komiteto? Gal L. Jonauskas galėtų pristatyti?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, gegužės 21 dieną Aplinkos apsaugos komitete buvo svarstytas klausimas ir jam pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje norinčių pasisakyti taip pat nėra užsirašiusių. Motyvai už, prieš. Nėra.

Tada einame prie kito klausimo. (*Balsas salėje*) Sako, pabandome balsuoti, gal veiks, dėl 1-4 klausimo, kuris dabar buvo pristatytas, projekto Nr. XVP-380. Prašom apsispręsti balsuojant po svarstymo. Kol kas sistema, atrodo, dar neveikia.

10.18 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-325(2) (svarstymas)

Tada kviečiu pristatyti Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-325. Pranešėjas – G. Jeglinskas. Kol eina pranešėjas, T. Prajara. Prašau.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Kolegos, ištraukite korteles ir vėl įdėkite, ir sistema veiks. Čia toks patarimas.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū už pasiūlymą. Visi korteles išimame ir vėl įdedame. G. Jeglinskas. Prašau. Tribūna jūsų.

G. JEGLINSKAS (*DFVL*). Ačiū pirmininkui. Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymą komitetas svarstė gegužės 21 dienos posėdyje ir bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Ačiū. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nuomonę pristato V. Turauskaitė. V. Turauskaitė! Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymas. Jūsų komiteto nuomonė.

V. TURAUSKAITĖ (*LSDPF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas gegužės 7 dieną svarstė šį įstatymo projektą, iš esmės pritarė ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir komiteto pasiūlymą. O komitetas suformulavo pasiūlymą dėl įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 3¹ punkto redakcinio išdėstymo. Bendras sprendimas – pritarta bendru sutarimu dalyvaujant 12 iš 13 komiteto narių.

PIRMININKAS. Ačiū. Dalyvauti diskusijoje užsirašiusių nėra. Motyvai už – A. Pocius. Prašau, kolega.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Labas rytas. Ką galiu pasakyti? Vis dėlto šioje situacijoje turėtų išlikti siekiamybė, kad tie specialistai ateityje bent jau tikrai mokėtų anglų kalbą. Problema ta, kad mes, kaip NATO narė, turime ir Vokietijos, ir Jungtinių Amerikos Valstijų karių Lietuvoje, ir kitų šalių. Kalbant apie mūsų valstybės gynybą, ypač jeigu sustiprinsime mūsų pasienio ruožus su Kaliningrado sritimi, su Baltarusija, būtent Vokietijos kariai, amerikiečiai judės į tų savivaldybių teritorijas. Sakykime, jeigu situacija dar paaštrėtų, į ką reikės kreiptis, su kuo reikės kalbėtis? Savivaldybėse tiltai, keliai, privati žemė – tų klausimų tikrai iškils. Aš manau, kad šioje situacijoje, jeigu neranda darbuotojų, kurie moka anglų kalbą, taip, aš pritariu, bet ateityje tikrai turėtų išlikti siekiamybė, kad tie specialistai mokėtų anglų kalbą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar, kolegos, darome trumpą techninę pertrauką, išjungsime kompiuterius ir vėl bandysime įsijungti, kad galėtume balsuoti.

Pertrauka

PIRMININKAS. Kolegos, gavome žinią, kad balsavimas turėtų veikti dėl daug pasiūlymų išimti korteles ir įdėti ir dėl visų kitų pagalbos.

10.25 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 1, 2, 3, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-365(2) (svarstymo tęsinys)

Pradedame balsuoti nuo mūsų 1 klausimo – Valstybės skolos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-365. Prašom balsuoti.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 80, prieš – 1, susilaikė 10. Po svarstymo įstatymui pritarta.

10.25 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 1, 2, 40 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-199(2), Civilinio kodekso 6.228³, 6.228⁷, 6.228¹⁰ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-200(2), Mokėjamų įstatymo Nr. VIII-1370 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-201(2), Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-202(2) (svarstymo tęsinys)

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektas Nr. XVP-199 ir lydimieji įstatymai. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 107 Seimo nariai: už – 107, prieš ir susilaikiusių nėra. Valstybės... Vartotojų teisių apsaugos įstatymui ir lydimiesiems įstatymams po svarstymo pritarta.

10.26 val.

Įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projektas Nr. XVP-380(2) (svarstymo tęsinys)

Įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projektas Nr. XVP-380. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Užsiregistravo 110 Seimo narių, balsavo 110: už – 107, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymui po svarstymo pritarta.

10.27 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-325(2) (svarstymo tęsinys)

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-325. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 110 Seimo narių: už – 107, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui pritarta.

10.28 val.

Melioracijos įstatymo Nr. I-323 1, 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-206(2) (svarstymas)

Kitas mūsų klausimas – Melioracijos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo nauju skyriumi, VI skyriumi, įstatymo projektas Nr. XVP-206. Pranešėjas – T. Prajara, Kaimo reikalų komitetas. (*Balsai salėje*)

T. PRAJARA (LSDPF). Negirdėjote, sakote.

PIRMININKAS. Garsiau kalbėkite.

T. PRAJARA (LSDPF). Gerai, pasitaisyčiau. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, 2025 m. gegužės 7 d. Kaimo reikalų komiteto sprendimas – pritarti patobulintam Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo Nr. I-323 1, 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo

mo VI skyriumi įstatymo projektui Nr. XVP-206 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiame papildomų komitetų atstovus. L. Jonauskas – Aplinkos apsaugos komitetas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Balandžio 30 dieną Aplinkos apsaugos komitete svarstėme šią klausimą ir pritarėme jam bei pasiūlėme pagrindiniam komitetui tobulinti projektą pagal Teisės departamento ir Seimo nario pasiūlymą. Sprendimas priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas – K. Bilius.

K. BILIUS (NAF). Laba diena. Mes taip pat svarstėme šią klausimą balandžio 30 dienos komiteto posėdyje ir buvo pritarta bendru sutarimu. Dalyvavo 12 iš 13 komiteto narių.

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją. Apsispręsimė dėl pataisų. Kokia yra komiteto nuomonė?

T. PRAJARA (LSDPF). Pirmas. Teikiama svarstyti, vadovaujantis 152 8 dalies 1 punktu, reglamentu... Seimo nario A. Mockaus ir kolegų.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas Mockau, pristatyti savo pasiūlymą.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Seimo narių grupė teikia pasiūlymą dėl 5 straipsnio, kuriame siūloma keisti 11 straipsnio 1 ir 2 dalis, nurodant, kad valstybei nuosavybės teise priklausantys drenažo rinktuvai, esantys urbanizuotose ir (ar) urbanizuojamose teritorijose, neatlyginamai perduodami savivaldybei, kuri savo iniciatyva gali juos pertvarkyti į paviršinių nuotekų surinkimo sistemas arba nurašyti. Neveikiantys melioracijos įrenginiai paliekami savaime sunykti.

Antroji dalis mini: urbanizuojamose teritorijose esančius upelius ir melioracijos griovius taip pat perduodame savivaldybei ir neveikiančius paliekame savaime atsikurti. Aš manau, kad teikiamas Seimo narių grupės pasiūlymas tikrai yra naudingas, savivaldybės gali pačios administruoti savo teritorijoje esančias sistemas ir nuspręsti, kaip spręsti paviršinių lietaus nuotekų sistemų problemas. Tai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar turime dešimt pritariančių Seimo narių? (*Balsai salėje: „Turime.“*) Matau, yra. Ačiū. Motyvai už, prieš. Prieš – K. Mažeika, prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mes komitete tikrai diskutavome ir turbūt reikėtų įsiklausyti į specialistų argumentus. Vis tik tikrai savivaldybės ir dabar gali tuos melioracijos įrenginius pakeisti, jų paskirti, bet turbūt esminis dalykas, kas bus priėmus šią pataisą, tai, kad į melioracijos įrankius bus galima prijungti paviršinių vandens nuotekų sistemas. Tai, pasak specialistų, tikrai bus tragiškos pasekmės. Turbūt tai, kas yra ir Klaipėdos rajono pavyzdys, ypač žemupiuose, kur po gero lietaus tie namai atsiduria ežeruose, ir yra pasekmė būtent to sprendimo. Tai išbalansuotą bendrą situaciją, ką kalba ir specialistai. Tikrai norėtusi, kad būtų įsiklausyta į specialistų argumentus. Nenoriu kartotis, bet iki priėmimo tikrai registruosime pasiūlymą, kad vis tik iš dalies galbūt galima kai kuriems atvejams pritarti, tačiau iš principo visas sistemas perduoti būtų labai žalinga. Tikrai kviečiu į tai atsižvelgti ir priimant sprendimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

T. PRAJARA (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavo 5 – už, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Ačiū. Apsispręskime dėl šios pataisos balsuodami. Prašom balsuoti. Ačiū.

Balsavo 108 Seimo nariai: 64 – už, 15 – prieš, 29 susilaikė. Pataisai po svarstymo pritarta. Tokiu atveju neteikiama S. Gentvilo pataisa, nes jau esame apsisprendę.

Dabar motyvai dėl viso. Pasisakančių nėra, apsispręskime balsuodami.

Balsavo 111 Seimo narių: 108 – už, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš dėl buvusio balsavimo norėčiau, kad mano balsas būtų įskaitytas kaip susilaikymas.

PIRMININKAS. Dėl pasiūlymo susilaikė A. Gedvilienė. Prašom, V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Dėl buvusio balsavimo įskaitykite mano balsą prieš.

PIRMININKAS. Dėl buvusio balsavimo – V. Šeršniovas prieš. Ačiū. Lieka protokole. Gerai, kolegos, dirbame toliau.

10.35 val.

Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo Nr. XIV-389 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-96(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-96. Pranešėjas – A. Pocius. Prašau, kolega.

A. POCIUS (TS-LKDF). ...svarstė šį įstatymo projektą ir Teisės departamento siūlymams buvo pritarta vienbalsiai. Kitas siūlymas buvo gautas iš asmenų, kuriems buvo nepritarta. Bendras komiteto sprendimas buvo pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar dar mes turime komisijos nuomonę. Dariau Jakavičiaus, prašom pristatyti komisijos nuomonę.

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos sprendimu projektui pritarta ir siūlyta pagrindiniam komitetui svarstyti atsižvelgiant į Teisės departamento išvadas. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar turime pataisų. Gal P. Visockas galėtų pristatyti mūsų pataisą? Ne, negali. Prašom pagrindinio komiteto pranešėją pristatyti pataisas ir komiteto nuomonę.

A. POCIUS (TS-LKDF). Šio įstatymo pataisų esmė buvo ta, kad laisvės gynėjo statuso sampratą išplėstume suteikdami galimybę į laisvės gynėjo statusą pretenduoti Policijos akademijos dėstytojams ir studentams. Šiam siūlymui buvo pritarta.

Kitas siūlymas buvo dėl šio statuso pakeitimo išplečiant, kad priesaika yra nereikalinga ir kad galėtų ne tik tai pareigūnai, bet ir kitų profesijų darbuotojai. Šiam siūlymui buvo nepritarta.

PIRMININKAS. Labai ačiū už pristatymą. Kolegos, aš noriu dar patikslinti. Pirmai pataisai, kuri buvo siūlyta J. Oleko ir P. Visocko, iš dalies pritarta. Autoriai, aš su Pauliumi, sutinka su tuo pritarimu. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima, pritarta.

Antra mūsų pataisa dėl sąvokos išplėtimo. Komitetas nepritarė. Mes sutinkame su komiteto nuomone ir atsiimame savo pataisą, pasiūlymą.

Analogiškas yra ir kitas mūsų pasiūlymas dėl 9 straipsnio. Kadangi komitetas nepritarė, mes atsiimame savo pasiūlymus ir tada galėsime balsuoti dėl viso įstatymo.

A. POCIUS (TS-LKDF). Taip, komitetas nepritarė tam siūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar dėl viso įstatymo projekto su pasiūlymais. Motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, siūlau pritarti pakeitimams. Be abejonės, visada buvo ir niekur neišnyks tie žmonės, kurie neprisieikė 1991 metais, tačiau vis tiek gynė ir parlamentą, buvo Lietuvos gynėjai, tačiau kai kurių formalių priežasčių, be abejo, neatitinka, nes buvo ir tų savanorių, 1990 metais įsirašiusių, bet prisiekusių 1992, 1993 metais. Aš siūlau laikytis tos gana griežtos, nepelčiamos nuostatos, kad vis dėlto sietume šį statusą su priesaikos davimu 1991 metais.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant. (*Balsai salėje*) Ačiū. Balsavo 93 Seimo nariai: už – 84, prieš – 3, susilaikė 6. Įstatymui po svarstymo pritarta.

10.42 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-136(2) (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-136(2). Kviečiu pranešėją O. Leiputę iš Sveikatos reikalų komiteto. Gerbiama Orinta Leipute, kviečiame pristatyti komiteto nuomonę.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Komitetas svarstė, balsavo: už – 8, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Turime keletą pasiūlymų. J. Sejonienę prašau pristatyti. Diskusija dar? Diskutuoti kviečiu J. Sejonienę. (*Balsai salėje*) Po to.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš siūlau labai atidžiai, skeptiškai pasižiūrėti į šią įstatymo projektą. Praeitoje kadencijoje tikrai nelengvai priėmėme, mano supratimu, labai progresyvų reguliavimą, idant neturėtume amžinųjų įstaigų vadovų, o tokių, žinoma, buvo Lietuvoje ne vienas, kad būtų kadencijos ir kad konkursai būtų rengiami po kiekvienos kadencijos.

Šiuo atveju įstatymo projekto rengėja teigia, kad rajonų įstaigoms, ypač rajonų įstaigoms, labai sudėtinga suorganizuoti tuos konkursus, į juos nėra pakankamai pretendentų. Per klausymus klausiau ir gerbiamos J. Šukevičienės, kiek yra tokių rajonų, kiek yra tokių konkursų, kurie neįvyko dėl to, kad nebuvo pretendentų? Jinai negalėjo įvardinti. Vadinasi, problemos iš esmės nėra.

Mano supratimu, šitas reguliavimas, kuris iš esmės grąžina mus atgal, yra skirtas, matyt, kuriai nors konkrečiai įstaigai ir kuriam nors konkrečiam vadovui, kad tiesiog jam būtų paprastesnis būdas be konkurso dirbti dvi kadencijas iš eilės. Mano supratimu, tai nėra teisinga, ypač jeigu kalbame apie didžiąsias mūsų įstaigas: apie universitetines, respublikines ligonines, kurioms keliama ypač aukšti reikalavimai, kur konkursuose dalyvauja šeši, dešimt ir daugiau pretendentų, toks reguliavimas būtų labai neteisingas.

Taigi, dar kartą kviečiu išlikti jus kritiškus ir šio projekto nepalaikyti. Mano supratimu, dabartinis reguliavimas kaip tik skaidrina sistemą, daro ją teisingesnę, sudaro galimybes daugiau kompetentingų žmonių ateiti vadovauti sveikatos priežiūros įstaigoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu į tribūną O. Leiputę. Aptarsime gautus pasiūlymus. Prašau gerbiamą J. Sejonienę pristatyti pirmutinį pasiūlymą.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano pasiūlymas. Apie tai aš užsiminiau ir prieš tai savo kalboje, kad toks reguliavimas nebūtų taikomas universitetinėms ir respublikinėms ligoninėms. Joms iš tiesų keliama aukštesni reikalavimai, yra didesni tų pačių pacientų lūkesčiai. Niekada ten nėra buvę taip, kad neįvyktų konkursas, nesusirinktų pretendentai. Kaip tik pretendentų būna tikrai daug ir yra iš ko rinktis. Taigi, kad šios įstaigos būtų išskirtos ir joms šitas reikalavimas nebūtų taikomas. Prašom pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už. Kas norėtų pasisakyti? A. Busila. Prašau.

A. BUSILA (LSDPF). Aš tai norėčiau atkreipti dėmesį, kad iš tikrųjų pakeitimas nėra labai reikšmingas. Vis tiek savivaldybės merui arba sveikatos apsaugos ministrui yra paliekama galimybė, jeigu jisai nori, organizuoti konkursą. Todėl aš kviečiu visus balsuoti už. Balsuosiu už. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl motyvų prieš nėra. Komiteto nuomonė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Mano, kad tiek valstybės, tiek savivaldybių viešosios ir biudžetinės įstaigos yra viešojo sektoriaus dalis, jų funkcijos panašios, todėl vadovo skyrimo tvarka turėtų būti vienoda.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, apsispręskime balsuodami dėl šios pataisos.

Kolegos, balsavo 99 Seimo nariai: už pataisą – 81, prieš – 7, susilaikė 11. Pataisai po svarstymo pritarta.

Kitos dvi pataisos yra susijusios. Gerbiama Jurgita Sejonienė, prašom jas pristatyti. Gerbiama Jurgita, prašom pristatyti kitas savo pataisas.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, sprendimas pritarti iš dalies visiems kitiems trims pasiūlymams mane tenkina, tai nežinau, ar juos reikia pristatyti.

PIRMININKAS. Ar gali Seimas pritarti šiam pritarimui iš dalies? Autorė ir pagrindinis komitetas sutinka. Galime. Ačiū, pritarta.

Motyvai už, prieš dėl viso. Ačiū, Orinta. Pasisakančių už nėra. Prieš – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už dar vieną galimybę. Dėkoju gerbiamam Seimui, kad pritarė mano pasiūlymui, man atrodo, iš dalies koreguojančiam situaciją. Vis dėlto lieku prie savo nuomonės, kad toks dabartinio įstatyminio reguliavimo keitimas nėra reikalingas, nėra priežasties tą daryti, nėra nė vieno neįvykusio sveikatos priežiūros įstaigų vadovų konkurso.

Antra, nustatyti sąlygas labai skirtingoms įstaigoms – viešosioms, biudžetinėms, toms, kurios netgi neteikia asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kriterijus vadovų pasiekimams ir įstaigų veiklos rezultatams vertinti būtų labai sudėtinga. Manau, kad dabartinė tvarka puikiai veikia, iš tiesų sistema skaidrėja, keisti jos nėra reikalo. Todėl prašau viso projekto nepalaikyti, nes tai bus žingsnis atgal.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – J. Šukevičienė.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų šis projektas nėra prievolė – tai yra suteikta galimybė vadovui, kuris gerai dirbo ir kuris įvykdė visus reikalavimus, eiti dar kartą vieną kadenciją savo pareigas. Iš tiesų visi saugikliai sudėti ir nėra vienas steigėjas arba meras išties nesiryš vadovo skirti antrajai kadencijai, jeigu jis neatitiks lūkesčių. Kviečiu palaikyti šį įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 106 Seimo nariai: už – 78, prieš – 16, susilaikė 12. Po svarstymo įstatymui pritarta. Dirbame sparčiai.

10.51 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-31(2), Administracinių nusižengimų kodekso 12, 294, 295, 301, 302, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-32(2) (svarstymas)

Kviečiu į tribūną pristatyti Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-31(2). Pranešėjas – K. Mažeika. Ir lydimąjį, jeigu galima, – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-32.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas svarstė šį įstatymo projektą. Komiteto sprendimas yra pritarti bendru sutarimu, 8 – už.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat prašome pristatyti dabar lydimąjį – Administracinių nusižengimų kodeksą – A. Širinskienę, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. A. Širinskienė kviečiama pristatyti Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Teisės ir teisėtvarkos komitetas gegužės 14 dieną svarstė įstatymo pakeitimo projektą ir 7 balsais už jam pritarė, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Gerbiama Agnė, dar prašau pabūti, kol turime Vyriausybės pataisų, pasiūlymų, kuriems iš dalies pritarta. Matau, Ministras Pirmininkas taip pat sutinka, kad iš dalies pritarta, tenkina. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta šioms pataisoms. Ačiū.

Dėl abiejų projektų dabar prašom apsispręsti. Motyvai už, prieš. Ar yra kas nors, kas norėtų pasisakyti? Dėl motyvų už, prieš nėra norinčių pasisakyti, tai prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 105 Seimo nariai: 104 – už, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Lydimajam įstatymui po svarstymo pritarta.

10.54 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-292(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-292(2). Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašau, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė gegužės 21 dieną Administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Kadangi faktiškai pastabų ir nebuvo, 8 balsais už, nėra vienam nesant prieš, nesusilaikius, pritarta iniciatorių pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už, prieš. Pasisakyti norinčių nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 106 Seimo nariai: 105 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

10.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. XI-1536 „Dėl Vilniaus dailės akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-307(2) (svarstymas)

Kitas mūsų klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. XI-1536 „Dėl Vilniaus dailės akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-307. Pateikėjas, pranešėjas – L. Kazlavickas. Prašau, gerbiamas Liutaurai.

L. KAZLAVICKAS (TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Komitetas, apsvaustęs įstatymo projektą, bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam nutarimo projektui ir komiteto išvada.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra Vyriausybės... (*Balsas salėje*) Nėra pasiūlymų. Motyvai už, prieš. Pasisakyti norinčių nėra, todėl prašom apsispręsti balsuojant. Ačiū.

Balsavo 109 Seimo nariai: 106 – už, prieš – 1, susilaikė 2. Nutarimui po svarstymo pritarta.

10.57 val.

Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3309(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Asociacijų įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3309. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašau, gerbiamas Juliau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Asociacijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Pritaręs Teisės departamento bei Teisingumo ministerijos, Verslo konfederacijos pastaboms, atsižvelgęs iš dalies į kitų visuomeninių organizacijų pasiūlymus, pritaręs Konkurencijos tarybos bei Specialiųjų tyrimų tarnybos išvada ir taip pat atsižvelgęs į Vyriausybės išvadą, pritarė patobulintam Asociacijų įstatymo projektui 8 balsais už, nė vienam nesant prieš, nesusilaikius.

PIRMININKAS. Ačiū. Matome, Vyriausybės pasiūlymui iš dalies pritarta. Ministras Pirmininkas, matau, pritaria pritarimui iš dalies. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl viso prašom apsispręsti balsuojant.

Motyvai už. Atsiprašau, dar yra motyvai už. J. Razma mums padės apsispręsti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiame kolegos, aš manau, kad darniai pritarsime projektui, nes reikia asociacijas išvaduoti iš tos tokios teisiškai dviprasmiškos padėties, kaip traktuoti, kai jos teikia savo nuomonę dėl teisės aktų projektų ir taip toliau. Manau, kad bus didesnė ramybė joms ir nebus baimių jungtis į asociacijas, kartu ir teisinis aiškumas valstybės institucijoms, kurios kartais prižiūri asociacijų veiklą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir motyvai prieš – B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš iš principo palaikysiu, bet noriu atkreipti jūsų dėmesį į vieną tokį svarbų, manyčiau, dalyką. Lietuvos savivaldybių asociacija veikia pagal specifinį įstatymą – Lietuvos savivaldybių asociacijos įstatymą. Deja, tame įstatyme Savivaldybių asociacijai nesuteikta teisė ginti savivaldybių interesus, nors ta asociacija... yra parengta pagal Europos vietos savivaldos chartiją. Atkreipiu galbūt Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto dėmesį: kada savivaldybės nori ginčyti kokį nors klausimą, jos negali deleguoti asociacijos – turi pačios kreiptis, todėl būtų atitikimas, jeigu ir Savivaldybių asociacijos įstatymas būtų atitinkamai pakeistas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, apsispręskime balsuodami.

Ačiū. Balsavo 110 Seimo narių: už – 108, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

11.01 val.

Ministro Pirmininko Gintauto Palucko atsakymai į Seimo narių klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 ir 14 dalis)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Ministro Pirmininko G. Palucko atsakymai į Seimo narių klausimus. Kviečiame Ministrą Pirmininką. Primenu, kad šitam klausimui skirta 20 minučių. Iš pradžių Ministras Pirmininkas atsakys į raštu pateiktus klausimus ir po to dar per tas 20 minučių galės paklausti kiti, jeigu liks laiko. Prašau.

G. PALUCKAS (LSDPF). Kolegos, ir vėl malonu jus matyti iš šios tribūnos. Nesakyčiau, kad tai didžiausias malonumas mano gyvenime, bet pasiruošęs ir jums padėti savo buvimu ir dalyvavimu, ir papildoma informacija, kurios jūs dėl, nežinau, galbūt beprotiškos gyvenimo skubos neradote interneto platybėse, nors ji buvo (labai nemenka dalis) pateikta ir atsakyta institucijų. Be abejo, kai kurių atsakymų dar reikia palaukti, nes, kiek žinau, tų kreipimūsi yra ne vienas, ne du ir ne trys į visas įmanomas institucijas. Gal tikrai neparašyta Antarktidos pingvinams, bet tokią galimybę taip pat turite.

Mielieji, pirmiausia norėčiau patikslinti informaciją, kurios, nežinau, sąmoningai ar nesąmoningai nesiryžo atskleisti nei tyrėjai, nei žurnalistai, apie įmonių veikimą toje pačioje srityje, gaminant tuos pačius produktus. Tai, deja, yra absoliuti netiesa, kas griauja, matyt, visą šitą konstruojamą schemą. Tai, kad žodžiuose „produkcijos“ yra minima baterija, toli gražu nereiškia, jog tai yra tas pats. Matote, pieno yra ir fermoje, ir perdirbimo gamykloje, ir prekybos tinkle, bet pienas, matyt, yra šiek tiek kitoks ir kitokiu būdu yra organizuojamas verslas. Todėl galiu tikrai pasakyti, jog įmonė „Emus“ gamina elektroniką ir programinę įrangą, tai yra akumuliatorių priežiūros sistemą. Kodėl reikalinga ličio chemijos akumuliatoriams priežiūra, matyt, plačiai žinoma, tačiau verta paminėti paprastus dalykus: šie akumuliatoriai yra jautrūs, todėl jų negalima nei per daug iškrauti, nei per daug perkrauti, dar jie yra pavojingi, degūs, todėl ši elektronika ir programinė įrangą yra reikalinga.

Įmonė „Garnis“ buvo įsteigta gaminti akumuliatoriams, kurių sudėtinė dalis yra ir akumuliatorių valdymo sistema, tačiau pats akumuliatorius turi savo dėžę, turi celes, turi akumuliatoriaus priežiūros sistemą, turi kitą automatiką ir mechanines dalis. Tai yra skirtingi produktai: vienas yra sudedamoji dalis, kitas yra galutiniam vartotojui. Bet, be jokios abejonės, kas norėjo žinoti, tą informaciją galėjo sužinoti. Na, bet, matyt, tyrimo kryptis ar siejami rezultatai yra kiti.

Atsakydamas į konkrečius 22 kolegų iš opozicijos – liberalų – užduodamus klausimus, galiu pacituoti ILTE'ės jau pateiktus atsakymus.

„Startuok“ paraiška buvo gauta 2024 m. lapkričio 6 d., patikslinti dokumentai pateikti 2024 m. gruodžio 4 d., sprendimas dėl paskolos suteikimo priimtas 2024 m. gruodžio 13 d. Paskolos sutartis su klientu buvo pasirašyta 2025 m. vasario 3 d. Paraiškos vertinimo pradžioje buvo identifiukuota, kad akcininkas yra PEP'as, *politically exposed person*, tai yra politiškai įtakojamas žmogus. ILTE'ė, veikdama kaip finansų įstaiga, vadovaujasi viešais duomenimis, pateiktais viešame Privačių interesų registre. (Priminsiu, jog aš esu tinkamai deklaravęs savo akcijas, valdomas minėtose įmonėse.) Vadovaujantis finansų įstaigas reglamentuojančių įstatymų nuostatomis, užmezgant dalykinius santykius su politiškai paveikiamais asmenimis, papildomai vertinamos ir politikoje dalyvaujančio asmens galimos kelti rizikos. Atsakingai įvertinus visas galimas rizikas ir projekto gyvybingumą, buvo priimtas sprendimas užmegzti dalykinius santykius su įmone UAB „Garnis“. Tai yra oficialus ILTE'ės atsakymas.

Pagal „Startuok“ priemonės aprašą, verslo subjekto veiklos vykdymo laikotarpis apskaičiuojamas nuo įmonės įregistravimo Juridinių asmenų registre arba individualios veiklos įregistravimo Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos datos iki paraiškos suteikti paskolą pateikimo paskolos davėjui datos. Kai verslo subjektui paskola teikiama vadovaujantis Bendrosios išimties reglamento nuostatomis, verslo subjekto veiklos vykdymo laikotarpis vertinamas pagal ilgiausiai veikiančią įmonę įmonių grupėje (taikoma, jei verslo subjektas priklauso įmonių grupei). Remiantis Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskai-

tomybės įstatymu, įmonių grupė yra laikoma patronuojančioji įmonė ir jos patronuojamosios įmonės, todėl jūsų minimos įmonės nėra traktuojamos kaip susijusių įmonių grupė. Tai yra oficialus ILTE'ės atsakymas.

Klausiant apie ILTE'ės paskolos išdavimo sąlygas, ar ILTE'ė rekomendavo „Garniui“ padidinti įstatinį kapitalą dėl nuosavybės rodiklio atitikimo (atitikties), ILTE'ės atsakymas: tai yra įprasta visos finansų rinkos praktika priimti sprendimą su sąrašu sąlygų, kurias klientas turi įgyvendinti iki sutarties pasirašymo ir (arba) pirmojo lėšų išmokėjimo. Sutartis su klientu sudaroma tik tuomet, kai jis išpildo visas sutartines sąlygas. Klientai iš anksto negali žinoti visų finansavimui užsitikrinti reikalingų sąlygų, tad ir didinti kapitalą ar atlikti nuosavos dalies investicijų, nežinant, ar bus gautas finansavimas, nėra tikslinga. Noriu pabrėžti, jog tai yra ILTE'ės vieši, oficialūs atsakymai.

Jūsų vertinimu, ar paskolą gavusi įmonė buvo įsteigta natūraliu verslo plėtros pagrindu, ar galima įžvelgti įvairiausių, kaip sakyti, kitų požymių? Vėlgi ILTE'ės atsakymas, kaip vertino: klientas pateikė ILTE'ei pagrindimą, kuo naujai įsteigtos įmonės veikla skiriasi nuo jau veikiančios įmonės veiklos. Pagal pateiktą informaciją ILTE'ės specialistai vertina, kad naujos įmonės steigimas turi aiškų pagrindimą. Įmonė „Garnis“ buvo įsteigta 2024 m. sausio 23 d. ir atitiko finansinės priemonės „Startuok“ kriterijus įmonės amžiui, kurie yra nuo nulio iki trejų metų. „Startuok“ priemonė savo esme ir yra skirta naujai įkurtų įmonių verslo idėjoms finansuoti. Tai yra atsakymas į klausimą, ar yra gerai, kad naujai įsteigta įmonė gauna kažkokį finansavimą. Tad jos tikslinis klientas yra naujai įsteigtos įmonės... pagal priemonės sąlygas įmonės amžiui negali viršyti trejų metų. Įmonė „Garnis“ buvo įsteigta – dar kartą priminsiu – 2024 m. sausio 23 d. Sprendimai dėl paskolos dydžio yra priimami atsižvelgiant į verslo idėją, biudžetą tai idėjai įgyvendinti, prognozuojamą pinigų srautą. Vertinama, ar prognozuojamas srautas užtikrina prašomos paskolos tvarkymą.

Kalbant, ar tai yra teisinga, ar ne kitų smulkiųjų verslo įmonių atžvilgiu, ILTE'ė paaiškina: „Startuok“ priemonė yra tęstinė ir nuolat papildoma, bendrai priemonei yra skirta 51,8 mln. eurų suma. Šiuo metu pasirašyta sutarčių už beveik 30 mln. eurų, tad laisvų lėšų startuoliams finansuoti ILTE'ė turi. Kolegos, turite idėjų – prašau kurti įmonę, teikti paraiškas. Jeigu nebijosite tokių aplinkybių, kokios yra dabar formuojamos, tokią teisę jūs turite.

Taigi, mieli kolegos, dabar galime pereiti jau sklandžiai prie tų minėtų 22 klausimų, į juos aš sąžiningai atsakysiu, į kiekvieną atskirai, kad nekiltų abejonių, ar aš apskritai esu linkęs bendradarbiauti, bendrauti ir pateikti reikiamą informaciją.

1-as klausimas. Kodėl jūsų pateikiama data apie paraiškos paskolai gauti pateikimą (vasarą aš minėjau) nesutampa su ILTE'ės fiksuota paraiškos data – lapkričio 6 diena, tai yra po to, kai keliomis dienomis vėliau buvote viešai įvardintas kaip būsimasis premjeras? Ar teikėte daugiau negu vieną paraišką?

Matote, dėl šios priežasties ir sakiau, jog reikia įmonių vadovams užduoti klausimus, nes mano turima informacija gali būti netiksli. Taip, mano, kaip akcininko, turima informacija leido man manyti, samprotauti, jog įmonės vadovas ir ieško išorinių finansavimo šaltinių, ir tos paieškos prasidėjo vasarą, tačiau, kaip akivaizdu, paraiška yra pateikta tada, kada pateikta, ir datos yra nustatytos.

Ar tiesa, kad sprendimas dėl paskolos buvo priimtas neįprastai greitai? Kiek darbo dienų praėjo tarp paraiškos pateikimo ir sprendimų? Kokie vidutiniai sprendimų priėmimo terminai?

Ši paskola buvo suteikta ILTE'ės pagal įstatymais nustatytą tvarką ir, mano žiniomis, jokių išskirtinių sąlygų, terminų ar aplinkybių išduoti šiai paskolai taikyta nebuvo. Daugiau komentuoti šio klausimo negaliu, nes tos informacijos neturiu. Tą informaciją turi ILTE'ė, ILTE'ė ją jau yra pateikusi viešai. Jeigu auditas numatys ar nurodys, ar nustatys kokių nors abejonių keliančių faktų, ILTE'ė, aš neabejoju, tuos faktus ir paviešins. Tiesą pasakius, esu ne pirmas ir ne paskutinis politikas, kuris turi deklaruotų akcijų, dėl kurių kyla vienokių ar kitokių klausimų visuomenei. Bet dar kartą galiu pažymėti tai, ką esu sakęs: jokios įtakos – nei formalios, nei neformalios, nei

raštu, nei žodžiu ILTE'ei aš nesu daręs, jokių sprendimų dėl ILTE'ės paskolų išdavimo sąlygų, limitų, individualių paskolų ar kitų dalykų nesu priėmęs ir net neabejoju, jog tai bus nustatyta atitinkamų tyrimų toliau metu.

Ar tiesa, kad jūsų įmonė negalėjo iš karto pasirašyti sutarties dėl ILTE'ės reikalavimo turėti atitinkamą įstatinį kapitalą, todėl šis buvo padidintas 2024 m. gruodžio 30 d., jau einant jums premjero pareigas?

Kaip akcininkas, kuris balsavau dėl „Garnio“ įstatinio kapitalo padidinimo, galiu pasakyti tik tiek, jog vadovui pateikus informaciją, jog tai yra viena iš ILTE'ės sąlygų, toks akcininkų sprendimas ir buvo priimtas. Kaip atsirado tokia sąlyga? Iš ILTE'ės atsakymo yra akivaizdu – yra normali praktika priėmus sprendimą išdėstyti sąlygų sąrašą ir, jeigu pareiškėjas jį atitinka, yra sudaroma paskolos sutartis.

Kas inicijavo sprendimą padidinti įstatinį kapitalą: jūs pats, jūsų verslo partneris ar tai pasiūlė konkretūs ILTE'ės specialistai?

Sprendimą padidinti įmonės įstatinį kapitalą inicijavo įmonės direktorius, informuodamas, jog tai yra ILTE'ės sąlyga paskolai gauti.

Ar suprantate, kad sprendimas įmonės finansinius ir direktoriaus įdarbinimo klausimus tiesiogiai dalyvaujate įmonės veikloje ir ją valdant?

Ne kartą sakiau, jog valdant įmonę ir jos veikloje aš nedalyvauju, ir Akcinių bendrovių įstatymas aiškiai apibrėžia, ką tai reiškia. 20 straipsnis aiškiai nurodo įmonės valdymo organus, tai yra valdyba arba vienasmenis valdymo organas – direktorius. Įmonių veiklos, sąskaitų išrašymo klausimais aš nedalyvauju jau nuo 2020 metų, tuomet, kai buvau išrinktas pirmą kartą į Seimą. Viešųjų ir privačių interesų įstatymas nedraudžia būti akcininku ir balsuoti akcininkų susirinkimuose. Tai yra iš akcijų turėjimo kylančios turtinės ir neturtinės teisės man pagal įstatymą priklauso ir aš jomis galiu disponuoti laisvai.

Ar žinojote, kad pagal ILTE'ės taisykles, jei įmonės laikomos susijusiomis, tuomet vertinamas vyresnės įmonės amžius, todėl UAB „Garnis“ neturėtų teisės pretenduoti į startuoliams skirtą paskolą?

Pirmiausia, matyt, jau mes šitą susijusių įmonių dalyką esame išsiaiškinę. Įmonė „Garnis“ nėra susijusi ar veikianti įmonių grupėje pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, ir ILTE'ė tai vertino paraiškos teikimo metu. Nesutinku ir atmetu visokias prielaidas ir spekuliacijas, jog įmonė buvo įsteigta specialiai kokiam nors finansavimui gauti.

Ar dėl teisės pretenduoti į startuoliams skirtą paskolą pasirinkote UAB „Garnis“ kaip formaliai jaunesnę įmonę, nors ji veikia toje pačioje srityje kaip ir jūsų senesnė įmonė UAB „Emus“?

Aš manau, kad į šiuos klausimus jau yra atsakyta, nes tiek „Emus“, tiek „Garnis“ – viena 15 metų gamina vieną produkciją, kita ruošiasi serijinei gamybai kitos produkcijos. Tai yra visiškai skirtingi produktai, nepaisant to, jog į „Garnio“ gaminamo produkto, kuriamo ir gaminamo produkto sudėtį įeina „Emus“ gaminama elektronika ir programinė įranga. Todėl visi minėti samprotavimai dėl įmonių susiejimų arba, sakykime, veikimo įmonių grupėje, mano įsitikinimu, yra paneigiami labai aiškiai išdėstytų faktų.

8-as klausimas: Ar formalumai paskolai gauti paaiškina ir tiksliai apskaičiuotą jūsų dalį akcininkų struktūroje – 49 %, priklausantys man, UAB „Garnis“, ir 51 % – UAB „Emus“? Kas leido formaliai išvengti susijusių įmonių statuso?

Tiesą pasakius, pats klausimas yra klaidinančio pobūdžio, nes tai yra niekaip tarpusavyje nesusiję dalykai. Net jeigu ir UAB „Garnis“ akcininkų sudėtyje man priklausančių akcijų dalis būtų 60 % ar 70 %, ar net 90 %, tai įmonių, veikiančių grupėje, statuso ir pasekmių niekaip nesukeltų.

Ar esate sudarę su kitu akcininku sutartį, susitarimą? Jeigu taip, ar galite jį pateikti? Ne, tokių susitarimų nesame sudarę.

10-as klausimas. Ar toks įmonių akcininkų struktūros paskirstymas buvo jūsų teisininkų ar agentūros specialistų rekomendacija? Kas parengė tokią struktūrą ir ją pagrindė?

Tiesą pasakius, nebuvo jokių konsultacijų, jokių rekomendacijų ar jokių pokalbių su teisininkais. Tai yra absoliučiai natūralus akcininkų sprendimas ir akcijų pasidalijimas.

11-as klausimas. Viešai teigiate, kad įstatinis kapitalas UAB „Garnis“ buvo padidintas UAB „Emus“ lėšomis. Kaip tai įmanoma, jei įmonės nėra tarpusavyje susijusios juridiniais ryšiais?

Taip, šis mano teiginys kyla iš šnekamosios kalbos, tačiau „Emus“ yra neblogai veikianti uždaroji akcinė bendrovė ir generuoja pelną. Pelnas dividendais buvo išmokėtas akcininkams. Akcijos, kaip ir minėjau, yra deklaruotos, dividendai yra deklaruoti teikiant metinę pajamų ir turto deklaraciją. Todėl, žmoniškai kalbant, pinigai man iš dangaus nenukrito – juos uždirbo „Emus“, išmokėjo dividendus, tačiau akcininkų įnašai į naujai įsteigtą bendrovę jau yra fizinių asmenų. Manau, kad tai yra visiems puikiai suprantama.

12-as klausimas. Ar UAB „Emus“ buvo išmokėti dividendai ir ar juos deklaravote? Ar įmonė skiria paskolų akcininkams ar kitų finansinių instrumentų, leidusių naudoti įmonės lėšas? Ar galite pateikti dokumentus, įrodančius pinigų kilmę?

Kaip ir minėjau, kasmet, kaip ir numato įstatymai, aš deklaruuoju savo pajamas, taip pat ir dividendus. Taip, kaip ir jūsų visų, mano deklaracijos yra viešai matomos ir, tiesą pasakius, reguliariai viešojoje erdvėje aptariamoms, ypač jeigu metinė pajamų suma yra didesnė ar mažesnė, ar lyginant įspūdingesnė.

13-as klausimas. Kaip vertinate faktą, kad už prekes, kurios buvo skirtos UAB „Emus“, sąskaita apmokėti buvo išrašyta UAB „Garnis“, ir tik tada, kaip teigiama viešai skelbiamoje informacijoje, kai įsikišo „Garnio“ vadovas? Ar UAB „Emus“ sąskaitų apmokėjimas per UAB „Garnis“ iš ILTE'ės gautos paskolos nėra piktnaudžiavimas iš ILTE'ės gauta paskola ir šios paskolos gavimo sąlygomis? Ar tai neatskleidžia tikrųjų „Garnio“ steigimo ir paskolos gavimo iš ILTE'ės tikslų?

Šias aplinkybes jau viešai komentavo įmonių vadovai ir jie griežtai paneigė skleidžiamas insinuacijas, jog UAB „Garnis“ pinigais yra apmokamos „Emus“ įsigyjamoms prekėms ar kokios nors paslaugos. Visos įsigyjamoms paslaugos ir prekės yra apmokamos iš išrašomų sąskaitų „Garniui“ ir yra apskaitomos „Garnio“ balanse.

Klausimas, dėl ko „Emus“ adresu buvo pateiktos prekės. Matyt, į jį atsakymas yra ganėtinai paprastas, kas yra įsigilinęs į technologinio bendradarbiavimo principus. Tai nėra vienietinis atvejis: per 15 metų „Emus“ yra nuolatinė praktika, kai užsakovai pateikia savo akumulatorius ar berenkamus akumulatorius, o „Emus“ atitinkamai realiomis sąlygomis testuoja įvairias specifikacijas *uždėje*, paprastai tariant, savo elektroniką ir programinę įrangą. Tačiau ši klausimą nagrinėja ILTE'ė ir ILTE'ė savo audito metu nustatys, ar išmokėtos lėšos buvo naudojamos pagal paskolos sąlygas.

Priminsiu, jog, nepaisant to, jog diskusija vyksta apie 200 tūkst., ILTE'ė išmokėjo UAB „Garnis“, mano žiniomis, kiek informavo vadovai, apie 34 tūkst. eurų.

14-as klausimas. Ar manote, kad 15 metų veikiančiai įmonei, kurios akcininkai valdo dar vieną naujai įsteigtą įmonę toje pačioje srityje, turėtų būti leista naudotis startuolių programa?

Pirmiausia UAB „Emus“ nesiekė ir nesinaudojo jokiais lengvatinėmis programomis „Startuok“, nes tokio poreikio neturi, todėl ILTE'ės paskolą kreipėsi ir gavo UAB „Garnis“, kuri yra atskira įmonė, teikusi paraišką, kuri yra nesusijusi įmonei, kuri atitinka startuolio apibrėžimą, kuri pateikė savo verslo planą ir įtikino ILTE'ę savo planuojamos veiklos gyvybingumu ir finansiniais srautais.

Kaip vertinate tai, kad tokia įmonių schema galėjo eliminuoti tikruosius pradedančiuosius verslus iš konkurencijos dėl paramos?

Kaip ir minėjau, konkurencija dėl paramos yra, matyt, spekuliatyvus dalykas, nes yra dar beveik 20 mln. eurų suma, į kurią gali pretenduoti bet kuris startuolis, kuris gebės parengti verslo planą ir įrodyti, jog tokia veikla yra gyvybinga, ir ILTE'ė galės rizikuoti suteikdama paskolą.

16-as klausimas. Jūsų žiniomis, ar ILTE'ė vertino visas jūsų verslo grupės įmones kaip nepriklausomas, remdamasi tik formalia akcininkų procentine išraiška? Ar tikslinote, derinote grupės įmonių priklausomybę su konkrečiu asmeniu?

Atskiros įmonės, net jei akcininkai yra tie patys, nėra įmonių grupė. Manau, šitą dalyką mes jau išsiaiškinome, aptardami konkrečias įstatymų nuostatas. Šios įstatymų nuostatos jums tikrai turėtų būti puikiai žinomos. Klausimai dėl vertinimo galėtų būti užduoti ILTE'ei, bet aš net ne-

abejoju, jog šiuos klausimus jie vertino, ir iš oficialaus ILTE'ės atsakymo yra akivaizdu, jog įmonių veiklos grupės nėra nustatyta pagal reguliuojančius teisės aktus.

17-as klausimas. Ar kaip pareigas einantis Ministras Pirmininkas nusišalinote nuo sprendimų ar diskusijų, susijusių su ILTE'ės veikla ar viešųjų paskolų administravimu?

Ant Vyriausybės stalo, aišku, negula ILTE'ės prašymai finansuoti jų veiklą ar reguliuoti išduodamų paskolų tvarkas ar panašius dalykus. Tai daro pati ILTE'ė, tai yra stebėtojų taryba, valdyba. Galų gale, yra Finansų ministerija, kuri atlieka akcijų valdytojo funkcijas, ir yra aiškos paramos priemonių taisyklės, reikalavimai, vertinimai. Visiems šiems minėtiems dalykams aš jokios įtakos neturėjau ir neturiu. Vyriausybė nėra svarsčiusi kaip nors su konkrečioms įmonėms teikiama parama susijusių sprendimų.

18-as klausimas. Ar deklaravote paskolos prašymo ir gavimo faktą kaip galimą interesų konfliktą Vyriausiojoje tarnybinės etikos komisijoje?

Paskolos prašė ir ją gavo įmonė, o ne aš, todėl tokio dalyko deklaruoti aš neturėjau. Ji turės mokėti palūkanas ir paskolą grąžinti, todėl prisiima riziką, todėl nemaniau ir nemanau, kad VTEK'e turėčiau deklaruoti UAB „Garnis“ siekį gauti ILTE'ės paskolą. Kaip matote, visa informacija apie suteiktas paskolas yra vieša, o tai, kad esu „Emus“ ir „Garnio“ akcininkas, yra viešai deklaruota.

19-as klausimas. Ar esate pasirengęs bendradarbiauti su Europos prokuratūra?

Esu pasirengęs bendradarbiauti su visomis institucijomis ir atsakyti į visus užduodamus klausimus.

20-as klausimas. Ar galite dabar Seimo salėje pavišinti pateiktą paraišką, paskolos sutartį su sąlygomis, kapitalo padidinimo šaltinių dokumentus ir SVV (smulčiojo ir vidutinio verslo) deklaraciją?

Įmonių ūkinėje veikloje aš nedalyvauju, gerbiami kolegos, todėl šių dokumentų neturiu ir jų pavišinti pats negaliu. Aš manau, kad šių dokumentų, jeigu kreipsitės įstatymų nustatyta tvarka ir turėsite teisę su jais susipažinti, galite klausti ILTE'ės, ir ILTE'ė tikrai tą informaciją pateiks institucijoms, jeigu jos taip pat kreipsis į ILTE'ę. Tiesą pasakius, pavedimą, kuriuo apmokėjau akcijas, išleistas didinant kapitalą, aš, aišku, turiu, bet dėl asmens duomenų apsaugos nemanau, kad ji turėčiau kiekvienam iš jūsų, kolegos, tenkindamas tiesiog jūsų smalsumą, pateikti. Teks patikėti šiuo atveju mano žodžiu.

21-as klausimas. Kokia nauda bus įmonei gavus šią paskolą, palyginus su komercinių bankų paskolomis?

Vėlgi sunku pasakyti, nes aš įmonės veikloje nedalyvauju ir komercinių pasiūlymų rinkoje nerinkau, jų palyginti negaliu ir, tiesą pasakius, sutarties nuostatų, paskolos, kuri sudaryta tarp „Garnio“ ir ILTE'ės, aš neanalizavau. Todėl manau, kad šiuos klausimus geriausiai galėtų atsakyti institucijos, į kurias, gerbiami kolegos opozicijoje, jūs jau kreipėtės, ir tuos atsakymus jie pateiks.

22-as klausimas. Ar ILTE'ė prašė pateikti akcininkų valdomų įmonių schemą? Jei taip, ar galite ją pavišinti?

Nežinau, ką turite galvoje šiuo klausimu, bet informacija apie akcininkų struktūrą ILTE'ei buvo pateikta įmonės vadovo ir ši informacija buvo tikrai įvertinta.

Mieli kolegos, daugiau klausimų nematau. Manau, kad atsakiau į juos taip išsamiai, kaip galėjau, taip nuoširdžiai, kaip man yra pavesta mano priesaikos ir įstatymų.

PIRMININKAS. Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus, nors mūsų Statuto straipsnis sako: „į pateiktą klausimą“. Skirta 20 minučių, atsakėte per 22 min. 43 sek.

G. PALUCKAS (LSDPF). Skubėjau.

PIRMININKAS. Klausimų ir atsakymų laikas yra baigtas. Gerbiama V. Čmilytė-Nielsen norėtų kažką pasakyti. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Ministras Pirmininke, ačiū už pateiktus atsakymus. Suprantama, mes, frakcija, pasirašiusi po tais klau-

mais, taip pat norėtume užduoti tuos klausimus, kurie kyla iš jūsų atsakymų. Tokios galimybės dabar neturime.

Trumpas komentaras. Tikrai susidaro įspūdis, kad Ministras Pirmininkas nuoširdžiai nema-to jokio interesų konflikto ir čia atsistojęs neigia sąsają tarp dviejų įmonių – „Emus“ ir „Garnio“, nors tų sąsajų atrodo apstu. Tai mes, neturėdami galimybės šiandieną užduoti papildomų klausi-mų, visgi pasinaudosime galimybe pakviesti Ministrą Pirmininką į frakciją ir užduoti tuos klausi-mus, kurie kilo po šiandienos atsakymų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Tai jūsų teisė, prašom tuo pasinaudoti.

11.26 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-211 (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-211. Pranešėjas – G. Jeglinskas. Prašom, kolega,

G. JEGLINSKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė šį įstatymo projektą gegužės 21 dieną. Nusprendė atmesti iniciatorių pateiktą įstatymo projektą kaip perteklinį. Už – 6, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – G. Balčytytė.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tik noriu pasakyti. Geopolitinė situa-cija neabejotinai reikalauja iš mūsų, kad ministerijų vadovybės bent jau turėtų leidimus dirbti su klasifikuota informacija. Hibridinės grėsmės, kaip matome, realizuojamos visuose sektoriuose, mobilizacijos užduotys niekur nedingsta ir yra labai svarbios visų vadovybių atstovams. Noriu tik pasakyti, kad neabejotinai dabartinis reguliavimas, kaip parodė praktika, suteikia prielaidas ministerijų vadovams priimti bendrai logikai prieštaraujančius sprendimus. Sutinku su nuomo-ne, kad turėtų būti kitų teisės aktų pakeitimai, juos ir pateikiau. Pats reguliavimas tikrai nebus perteklinis, nes dabartinis yra apeinamas. Tai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – D. Gaižauskas. Prašom, kolega.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Iniciatoriai faktiškai patvirtino, kad komiteto išvada ne-pritarti yra teisinga, akcentavo būtent savo norą ir sakė, kad pateiks kitų įstatymų projektų patai-sas. Todėl ir aš siūlau pritarti komiteto išvadai ir atmesti šį įstatymo projektą svarstymo stadijoje. Bet taip pat noriu paaiškinti, kad ištis šioje kadencijoje darbas su įslaptinta informacija, lojalumo patikrinimas akcentuojamas ne kartą, dar turime ne vieną įstatymo projektą ir iniciatyvą. Kadan-gi buvau vienas iš šios išvados rengėjų nuo komiteto, noriu paaiškinti labai svarbų skirtumą, kurį akcentavo ir patys specialistai, ir tie, kurie dirba su įslaptinta informacija. Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymas – ne tas įstatymas, kurio pakeitimus reikėtų daryti. Pagrindinis jo uždavinys yra organizuoti darbą su įslaptinta informacija, ją apsaugoti. Akcentuojama tiksliai slapta informa-cija. Dėl visų kitų priedų, kuriuos iš principo būtina žinoti, kurie įvardyti šiame įstatyme, kam tokia pareigybė galėtų būti suteikta, turi nuspręsti pats paslapčių subjektas.

Pavyzdys, kad jums būtų aiškiau, kodėl paprašyta atmesti šį pasiūlymą dėl įstatymo. Pavyz-džiui, dabar turime Statuto pakeitimo iniciatyvą, tai turėtume kaip valstybės ir tarnybos paslaptį surašyti ir visas mūsų pareigybės. Tai būtų *nonsensas*. Dėl to paprašė būtent šį siūlymą dėl Valsty-bės ir tarnybos paslapčių įstatymo išmesti, jeigu mato būtinybę ir turi iniciatyvų, jas taikyti dėl kitų įstatymų. Todėl prašau dabar nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsakytos. Balsuosime per balsavimo laiką.

11.29 val.

Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-97, Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-98 (svarstymas)

Kitas mūsų klausimas – Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-97. Ir lydimasis – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-98. Pranešėja – D. Ulbinaitė. Prašau, kolege.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Kolegos, komiteto sprendimas yra įstatymo projektą atmesti. Pagrindiniai argumentai yra šie: komitetas išvelgė didelę riziką, kad, Sausio 13-ąją paskelbus ne darbo diena, bus numarinta 34 metus puoselėta tradicija „Atmintis gyva“. Su ja užaugo laisvėje gimusios kartos, kai Sausio 13-osios rytas nušvinta žvakių liepsnelėmis mokyklų, universitetų ir visų valstybės institucijų languose, o mokyklose ir darbovietėse vyksta pilietiškumo pamokos ir susitikimai su laisvės gynėjais. Jeigu Sausio 13-oji virs laisvadieniu, nei mokyklos, nei valstybės institucijos nedirbs ir rizikuojame, kad Sausio 13-oji gali virsti eiliniu laisvadieniu ar priedu prie ilgojo savaitgalio.

Pasiūlymai Sausio 13-ąją išmainyti į Vėlines ar Gegužės 1-ąją taip pat nesulaukė nei sutarimo, nei pritarimo. Su profesinių sąjungų pasiūlymu turėti dar vieną papildomą ne darbo dieną nesutinka Vyriausybė ir darbdaviai, nes, įvairiais ekonomistų skaičiavimais, viena darbo diena yra vertinama nuo 50 iki 200 mln. eurų. Todėl komitetas nusprendė, kad keisti esamą teisinį reguliavimą ir Sausio 13-osios minėjimo tradicijas netikslinga, ir įstatymo projektą siūloma atmesti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. Jau pateikimo metu, kai buvo pateikiamas šis pasiūlymas dėl Darbo kodekso, sakiau, kad turbūt nėra tikslinga atsisakyti Sausio 13-osios kaip darbo dienos, nes jeigu mes ją padarome išeigine diena, tikrai jaunoji karta gerokai mažiau girdės ir turės galimybių pakalbėti apie Sausio 13-ąją. Aš esu dėkingas visų mokyklų kolektyvams, kurie Sausio 13-ąją 8 valandą ryto ant palangių uždega žvakutes. Vaikams tai yra galimybė papasakoti, sužinoti, kas buvo Sausio 13-oji. Jeigu tai būtų padaryta tiesiog išeigine diena, viskas būtų iš esmės palikta tėvų valiai ir tėvai būtų atsakingi. Tėvai nebūtinai visada papasakoja tą turinį ir nebūtinai apšviečia, kas yra Sausio 13-oji.

Todėl aš dėkingas komitetams, kurie svarstė, iš klausė tuos argumentus ar patys, savų argumentų turėdami, siūlo atmesti šį įstatymo projektą. Žinoma, tai nekeičia liberalų nuomonės. Noriu paerzinti visus: mes ir toliau manome, kad Gegužės 1-osios reikėtų atsisakyti, nepaisydami to, kad šis projektas bus atmestas. Ačiū. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Tik primenu, kad Sausio 13-oji būna ir šeštadienį, ir sekmadienį. Reikia jaunimą ir tada paauklėti.

Kolegos, toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja O. Leiputė.

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Dėl šio projekto apsispręsimė per balsavimo langą.

11.33 val.

Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-396, Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 7¹, 9, 10¹, 15, 19, 22, 23, 23¹, 24, 24¹, 25, 25², 29⁸, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33, 34 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25⁴, 30⁵ straipsniais, aštuntuoju skirsniu ir penktojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-397, Administracinių nusižengimų kodekso 383, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, 384 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-398 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-396 ir lydimieji. Pranešėjas – J. Glebovas, viceministras. Prašom.

J. GLEBOVAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti Geležinkelių transporto kodekso ir jo lydimųjų teisės aktų pakeitimo projektus.

Šiais teisės aktų projektais siekiama įgyvendinti keletą tikslų: visų pirma – stiprinti traukinių keleivių vežimo teisių apsaugą, užtikrinant Europos Sąjungos reglamento dėl keleivių teisių ir pareigų įgyvendinimą.

Antras dalykas – skatinti vežimo geležinkelių transportu konkurencingumą ir sudaryti teisinės sąlygas geležinkelių infrastruktūros valdytojui taikyti nuolaidas už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra, kai teikiamos naujos vežimo geležinkelių transportu paslaugos arba naudojamosi mažo intensyvumo geležinkelio linijomis.

Trečias dalykas – užtikrinti geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo veiklos finansavimo pakankamumą, numatant jo veiklos finansavimą ne tik vežėjų mokamomis įmokomis, bet ir valstybės biudžeto lėšomis.

Ketvirtas – didinti geležinkelių infrastruktūros valdytojo savarankiškumą, priimant sprendimus dėl naudojimosi geležinkelių infrastruktūra užmokesčio kainodaros, numatant, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojas nustato užmokesčio už naudojamąsi geležinkelių infrastruktūra tarifų dydžius, vadovaudamasis Geležinkelių transporto kodekso ir susisiekimo ministro nustatytais principais.

Penktas dalykas – didinti sprendimų dėl valstybės turto valdymo priėmimo efektyvumą, numatant, kad dalį sprendimų dėl tam tikrų geležinkelių infrastruktūros objektų uždarymo priima susisiekimo ministras arba geležinkelių infrastruktūros valdytojas.

Jeigu Seimas pritartų šiems įstatymų pakeitimams ir būtų priimti šie pakeitimai šioje Seimo pavasario sesijoje, tai teisinės sąlygos... būtų sudaryta galimybė taikyti numatytas mano išvardintas nuostatas nuo 2026 metų pradžios. Tuo, tikimės, būtų paskatintas didesnis krovinių vežimas ir keleivių vežimas geležinkelių transportu ir padidėtų šio sektoriaus konkurencingumas. Labai dėkui. Tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Viceministre, keičiama Geležinkelių transporto kodekso 25 straipsnio 2 dalis ir valdytojui priskiriama kompetencija tvirtinti tvarkas, ir tai yra administracinis reglamentavimas. Viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio nuostatos nesuteikia valdytojui tokios teisės ir jisai nepatenka į subjektų, kurie galėtų būti administracinio reglamentavimo subjektai ir turėti tokius įgaliojimus, sąrašą. Iš tikrųjų teikiama pataisa nederą su Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis. Ar nematote, kad ir Viešojo administravimo įstatymo pataisos yra reikalingos šiame pakete?

J. GLEBOVAS. Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų turėjome gana plačią ir ilgą diskusiją dėl jūsų minimo klausimo Vyriausybėje. Diskutavome ir su Vidaus reikalų ministerija, ir Teisingumo ministerija įvairiais aspektais. Iš tiesų turime tam tikrą precedentą reguliuodami analogiškus klausimus, būtent kiek tai susiję su keliais. Kadangi, sakykime, pasiremiame būtent tuo precedentu, kuris yra numatytas kelių sektoriuje, tai ir ta nuostata yra perkelta lygiai taip pat, kaip ir kelių įstatymuose.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai už, prieš. Nėra užsirašiusių ir norinčių kalbėti. Balsuosime nustatytu laiku. Dėkoju pranešėjui.

11.38 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-479, Kelių transporto kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-480 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-479. Pranešėjas – viceministras R. Žiobakas. Prašom į tribūną.

R. ŽIOBAKAS. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, gerbiamas viceministre, prieš pradedant pristatyti, per šoninį mikrofoną – I. Gelažnikienė.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien pas mus vieši Pasvalio rajono Svalios progimnazijos moksleiviai ir labai prašau juos pasveikinti. (Plojimai)

PIRMININKĖ. Sveikiname moksleivius ir tęsiame posėdį. Prašom.

R. ŽIOBAKAS. Ačiū, pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Transporto veiklos pagrindų įstatymo 12 straipsnio ir Kelių transporto kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymų projektai parengti siekiant kuo skubiau į nacionalinę teisę tinkamai perkelti dviejų direktyvų nuostatas bei užbaigti Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą.

Atkreipiu dėmesį, kad direktyvų nuostatos įstatymais jau yra perkeltos į nacionalinę teisę, tačiau Europos Komisija papildomoje pagrįstoje nuomonėje, kurią pateikė šių metų vasario 12 dieną, pasisakė, kad Transporto veiklos pagrindų įstatyme vartojama sąvoka „kombinuotasis vežimas“, o Kelių transporto kodekse vartojama sąvoka „įvairiarūšio vežimo operacijos“ yra tobulintinos.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu tikslinama kombinuotojo vežimo sąvoka, o Kelių transporto kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu tikslinama įvairiarūšio vežimo operacijos sąvoka.

Taip pat pažymėtina, kad gegužės 27 dieną yra gautos Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvados. Žinau, kad jau parengti pasiūlymai dėl visų ten išsakytų kelių techninių Teisės departamento išvadų, yra atsižvelgta ir bus teikiama komitetui. Šiomis sąvokomis būtina pakeisti kai kuriuos terminus bei numatyti krovininių vieno vežimo didžiausią bendrą ilgį ir tonažą.

Labai kviečiu palaikyti. Ačiū. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų paklausti nėra norinčių. Dėl motyvų irgi nėra. Jūs pristatėte kartu ir lydimąjį. Dėkojame. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

11.41 val.

Valstybinio kelių fondo įstatymo projektas Nr. XVP-508, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo, 5, 7, 7¹ straipsnių ir 1, 3, 4 priedų pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-509, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-111 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-510, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 1, 2, 7 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-511, Kelių įstatymo Nr. I-891 2, 4, 5, 7, 10, 13, 16, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹, 18¹, 20¹ straipsniais ir 1, 2, 3, 4 priedais įstatymo projektas Nr. XVP-512, Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-112 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-513, Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-514, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2, 14, 15, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-515 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio kelių fondo įstatymo projektas Nr. XVP-508 su visais lydimaisiais. Pranešėjas – susisiekimo ministras E. Sabutis. Prašom.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt nėra nė mėnesio, nė savaitės, nė dienos, kai viešojoje erdvėje nebūtų diskutuojama apie kelių infrastruktūros būklę. Ši tema nuolat kelia diskusijų ir tai yra visiškai suprantama. Labai daug bendrauju su žmonėmis visoje Lietuvoje, su įvairiausio lygio politikais, lygiai taip pat ir su jumis visais, verslo atstovais ar kitų sričių atstovais ir galiu pasakyti viena – tikrai nesutikau nė vieno žmogaus, kuriam mūsų valstybės keliai keltų pasididžiavimą. Visi sutarėme, jog padėtis šiame sektoriuje kelia iššūkių, lygiai taip pat visi suprantame, kad tą padėtį reikia gerinti.

Šiuo tikslu atėjau į Susisiekimo ministeriją, užimu ministro pareigas, nors puikiai suvokiu, kokią palikimą paveldėjau ir kad pokyčiai neateis nei per dieną, nei per metus. Tačiau situacija nėra kritinė, nes mes ją savo sprendimais galime pataisyti ir pirmuosius žingsnius galime žengti šiandien čia, šioje plenarinių posėdžių salėje.

Akivaizdu, kad dabartinis kelių infrastruktūros finansavimo modelis neatitinka nei visuomenės, nei mūsų pačių lūkesčių, nes neleidžia subalansuoti susidariusios situacijos, kai turime apie 40 % blogos būklės kelių bei 117 vienetų kapitaliai remontuotinų tiltų ir kiekvieną dieną jų būklė po truputį taip pat blogėja. Kintantis ir neprognozuojamas finansavimo lygis, lėšos, surenkamos iš besinaudojančiųjų keliais, negrįžta atgal keliams, neišnaudojami alternatyvūs kelių finansavi-

mo šaltiniai, neatliepiami gyventojų lūkesčiai, o pati kelių infrastruktūra kasmet dėvėsi, todėl kelių infrastruktūros būklei palaikyti reikalingi ilgalaikiai sprendimai ir tvarus finansavimas.

Nors Europos Sąjungos fondo investicijos ir specialiosios programos, tokios kaip karinio mobilumo projektai, neabejotinai svariai prisideda ir prisidėjo, ir greičiausiai prisidės ateityje prie strateginių Lietuvos kelių infrastruktūros objektų plėtros, pavyzdžiui, automagistralės „Via Baltica“ tiesimo, šios priemonės nėra pakankamos viso valstybinės reikšmės kelių tinklo būklei pagerinti. Strateginiai projektai apima tik labai nedidelę dalį – apie 2–3 %, todėl jų finansavimas iš esmės nesprendžia likusios didžiosios dalies kelių, įskaitant šimtus tiltų, viadukų ir kitų kritinės svarbos kelio statinių, priežiūros ir atnaujinimo problemų. Šie infrastruktūros elementai, negaudami adekvataus finansavimo, toliau dėvėsi ir jų būklė prastėja. Dėl ilgamečio nepakankamo valstybinės reikšmės kelių tinklo finansavimo didžioji dalis šių kelių neatitinka nustatytų techninių reikalavimų. Kelių būklei toliau blogėjant, neužtikrinama saugi valstybinės reikšmės kelių infrastruktūra, o tinkamai valstybinės reikšmės kelių būklei atkurti ir valstybinės reikšmės kelių priežiūrai ir plėtrai lėšų reikia daugiau, negu skiriama per biudžetinius metus.

Nepakankamas valstybinės reikšmės kelių tinklo finansavimas kelia grėsmę ne tik eismo saugumui, bet ir šalies nacionaliniam saugumui, ekonomikos konkurencingumui, susisiekimo patogumui bei regionų pasiekiamumui, o valstybinės reikšmės kelių infrastruktūra yra susijusi su gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų įgyvendinimu. Ilgalaikio finansavimo trūkumo sukurtos situacijos neįmanoma išspręsti priimant sprendimus, kuriais užtikrinama tik įprasta valstybinės reikšmės kelių priežiūra ir plėtra, todėl Susisiekimo ministerija, vykdydama šios Vyriausybės programą, ir teikia Seimui Valstybinio kelių fondo ir septynių lydimųjų įstatymų projektų paketą.

Parengtu projektu ir su juo susijusiais teisės aktais siekiama spręsti įsisenėjusias problemas, susijusias su valstybinės reikšmės kelių būkle ir jų finansavimu. Pagrindinis fondo tikslas – sukaupti pakankamas finansines lėšas ir užtikrinti jų tvarų bei tikslinį panaudojimą, siekiant įgyvendinti prioritetinius valstybinės reikšmės kelių atkūrimo (rekonstrukcijos, kapitalinio remonto) ir pritaikymo valstybės gynybiniais pajėgumams bei civilinei saugai stiprinti poreikius, taip pat finansuoti aplinkkelių tiesimą. Fondas, mūsų manymu, turėtų veikti kaip specializuotas ilgalaikis finansavimo mechanizmas, papildantis Kelių plėtros ir priežiūros programą. Fondo lėšos kaupiamos ir laikomos Susisiekimo ministerijos tvarkomoje fondo sąskaitoje, užtikrinant jų tikslinį naudojimą tik fondo projekto 3 straipsnyje numatytiems tikslams. O tie tikslai yra finansuoti valstybinės reikšmės magistralinių, krašto ir rajoninių kelių tinklo atkūrimą, finansuoti kelių infrastruktūros pritaikymą valstybės gynybiniais pajėgumams ir civilinei saugai stiprinti bei finansuoti aplinkkelių tiesimą.

Priešingai nei Kelių plėtros ir priežiūros programa, kurios finansavimas priklauso nuo kasmetinių valstybės biudžeto sprendimų, fondas turėtų aiškiai apibrėžtus pajamų šaltinius, veikų ilgesniu planavimo ciklu. Pagal jums pateiktą projektą, fondo lėšų samatą pagal pajamas ir išlaidas tvirtintų Seimas kartu su metiniu biudžetu, o išlaidų paskirstymą pagal tikslus tvirtintų susisiekimo ministras. Labai svarbu, kad nepanaudotos fondo lėšos metų pabaigoje būtų perkeliamos į kitus metus, taip užtikrinant finansavimą ir tęstinumą ir leidžiant efektyviai įgyvendinti ilgalaikius projektus.

Fondo lėšos būtų naudojamos būtent strateginiams valstybinės reikšmės kelių atkūrimo projektams: kaip ir minėjau, rekonstrukcija, kapitalinis remontas, aplinkkelių infrastruktūros pritaikymas gynybai ir panašiai. O Kelių plėtros ir priežiūros programa, kurios lėšos pagal galiojančius teisės aktus sudarytų apie 57 %, išliktų pagrindiniu instrumentu, užtikrinančiu kasdienį kelių būklės palaikymą ir priežiūrą, taip pat įmonių, institucijų funkcijoms atlikti. Šios lėšos taip pat išliktų esminiu finansavimo šaltiniu savivaldybėms priklausančių vietinės reikšmės kelių infrastruktūrai plėtoti.

Jeigu kalbėtume apie tarptautinę praktiką, tai specializuotų infrastruktūros fondų steigimas strateginėms investicijoms finansuoti yra taikomas įvairiose šalyse (Lenkijoje, Vokietijoje, Švedijoje) ir laikomas efektyviu būdu užtikrinti stabilų didelių projektų finansavimą. Turbūt nepraeina nė dienos, kai girdžiui repliką, kai kas nors nuvažiuoja į Lenkiją ir džiaugiasi jos keliais. Lenkija turbūt yra puikiausias pavyzdys, kaip šitą darbą reikia atlikti ir po to džiaugtis jo rezultatais.

Fondo finansavimas. Planuojame, kad metinės fondo pajamos galėtų siekti apie 400 mln. eurų. Pagrindiniai šaltiniai būtų, be abejo, tikslinės valstybės biudžeto lėšos, jeigu tokių būtų skirta; pajamos, surinktos iš kelių rinkliavos, vadinamojo *e. tollingo* (planuojame kasmet apie 200 mln. eurų, tačiau iki tol, kol *e. tollingo* sistema bus įvesta, tai yra pajamos iš vinječių sistemos, jas, galvojame, turėtų... dabar sudaro ir turėtų tolesniais metais sudaryti 76 mln., galbūt 80 mln. eurų); pajamos iš surinkto motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio (apie 60 mln. eurų), iš baudų už Kelių eismo taisyklių pažeidimus (apie 30 mln. eurų), iš mokesčių už įregistruotas krovinines transporto priemones (virš 20 mln. eurų) ir taip toliau. Kitos eilutės tikrai sudaro labai nedidelę dalį.

Fondą administruotų fondo administratorius. Susisieikimo ministerija planuoja, kad fondo administratoriumi geriausia būtų paskirti akcinę bendrovę „Via Lietuva“, kurios 100 % priklauso valstybei nuosavybės teise. Fondo administratorius bus atsakingas už sutarčių sudarymą, vykdymą, mokėjimų atlikimą, fondo lėšų sąmatos projekto rengimą, informacijos teikimą, skolinimąsi ir kitas funkcijas. Taip pat siekiame, kad fondo metinių ataskaitų rinkinį rengtų taip pat fondo administratorius. O dėl fondo administravimo išlaidų, aišku, tikimės, kad jos reikšmingai nepadidės, lyginant su dabartinėmis „Via Lietuvos“ administravimo sąnaudomis, susijusiomis su Kelių plėtros ir priežiūros programos lėšų dalies valdymu, nes dalis funkcijų tikrai bus paskirstytos.

Labiausiai noriu pabrėžti, kad fondas nėra amžinas, jo tikslas nėra būti amžinam ir įkaltam visiems amžiams mūsų teisinėje sistemoje. Fondas yra tikslinis ir laikinas, jis turi veikti tol, kol bus pasiektas pagrindinis tikslas, dėl ko jis yra kuriamas, – atkurta valstybinės reikšmės kelių tinklo būklė iki nustatyto lygio. Ar kelias pasiekė nustatytą lygį, aišku, bus vertinama vertinant dangos būklės indeksą, kurio minimali siektina reikšmė kiekvienam iš kelių nustatyta susisieikimo ministro įstatymu. Pasiekus fondo tikslą, Seimas turi priimti sprendimą dėl jo pabaigos, o likusios lėšos grąžinamos į valstybės biudžetą. Aišku, laukiame rezultatų. Pagrindinis rezultatas – laukiama, kad pagerės keliai, kad bus užtikrinamas ir kelių saugumas, ir visa kelių infrastruktūra bus pritaikyta ir dvejopos paskirties naudojimui, ir sustiprinti, ir atstatyti tiltai, viadukai ir kita kelių inžinerinė infrastruktūra. Jeigu turite klausimų, pasistengsiu į juos atsakyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame ministrui. Jūsų užsirašė tikrai nemažai norinčių paklausti, todėl prašysime, kad atsakymai būtų trumpi ir konkretūs. Pirmoji klausia G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Išties jūsų parengtas įstatymas yra kaip ir analogas Valstybės gynybos fondo. Tikrai yra daug panašumų, tačiau yra keletas skirtumų. Turbūt vienas iš tų skirtumų, kad formuojant Valstybės gynybos fondą jame buvo numatyti nauji pajamų šaltiniai, vadinasi, visos lėšos, kurios buvo sutelktos į Valstybės gynybos fondą, buvo naujos.

O šiame įstatyme daug tų pačių pajamų šaltinių, kaip iš motorinių transporto priemonių, iš registracijos mokesčio, iš baudų yra sudedama tai, kas jau dabar biudžete buvo, ir naujų pajamų aš matau tikrai *e. tollingo* sistemą, kuri papildomai galėtų generuoti apie 140 mln. eurų nuo dabartinės sistemos. Tai ar matote erdvės ieškoti naujų pajamų šaltinių šiam dalykui?

Antras klausimas yra dėl skaidrumo didinimo. Analoguose kitose šalyse veikia ir visuomeninės tarybos, yra viešinamos ir vertinimo sistemos, balų suteikimo sistemos finansuojamiems projektams. Ar matytumėte erdvės ką nors panašaus įtraukti ir į šį projektą, kad didintume visuomenės pasitikėjimą nauju fondu?

E. SABUTIS (LSDPF). Labai ačiū už klausimą. Bet kuriuo atveju įstatymo projektas, jeigu jam bus pritarta, kelias į numatytą pagrindinį komitetą, jeigu gerai atsimenu, tai Biudžeto ir finansų komitetą. Su pirmininku prieš posėdį esame trumpai diskutavę ir apie Teisės departamento pateiktas pastabas, ir, beje, apie šį klausimą, kurį jūs uždavėte. Manau, kad pačiame komitete bus galima pagalvoti apie tai, kad... Man nesinori sakyti, kad tai, ką mes teikiame, yra neskaidru. Galbūt jūsų išsakomas noras, kad būtų dar skaidriau ir aiškiau, nemanau, nematau jokios priežasties, kodėl ministerija arba Seimas, svarstydamas, jeigu bus atitinkamų pakeitimų, nepritartų tokiame klausime.

O dėl papildomų šaltinių, žinote, esminis tikslas yra tas, kad Kelių plėtros ir priežiūros programoje nemažėtų lėšos, o Kelių fondas iš tų dabartinių šaltinių, kurie ir numatyti jame, būtų renkamas. KPPP turi išlikti tokia pati arba dar didesnė, nes tas ir yra įrašyta Vyriausybės programo-

je, o Kelių fondas turi likti kaip papildoma priemonė, kuri generuoja papildomus pinigus, o ne yra perskirstoma ir viena dalis KPPP lieka kaip KPPP, o kita dalis yra Kelių fondas. Tai tikrai yra ne toks siekis. Jeigu būtų toks siekis, tai nematyčiau jame didelės prasmės, nes pati lėšų suma, skiriama savivaldai arba kitoms priemonėms, drastiškai sumažėtų. Šiuo atveju būtų labai malonu gauti naujų pasiūlymų iš naujų šaltinių. Tikrai labai daug domėjomės Lenkijos patirtimi, vienas iš pavyzdžių, kad Valstybinių miškų urėdijos pelnas galėtų būti skiriamas į Kelių fondą, yra viliojantis, tačiau, žinote, galbūt ne šiandien jį reikėtų svarstyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų nesu prieš fondų steigimą, tačiau kas formuluos vis dėlto tas užduotis? Anksčiau ta sistema suprantama. Kas bus finansuojama iš fondų lėšų? Tai čia ministerija, Vyriausybė ar kaip? Nes anksčiau, pavyzdžiui, karinio mobilumo, tai Vyriausybė ten patvirtindavo visą sąrašą tų remontuojamų, statomų objektų.

E. SABUTIS (LSDPF). Ir dabar Vyriausybėje yra atitinkama komisija, kuri jau rinkosi ne kartą, ir tas sąrašas objektų yra žinomas ir tvirtinamas. Niekas nepasikeis.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, 400 mln. eurų yra nemaži pinigai, tačiau matant ir žinant, kokia yra kelių būklė, yra tikrai nepakankami. Kaip G. Skaistė minėjo, daugumą lėšų sudaro jau esami šaltiniai. Jūs minėjote, kad KPPP turėtų nemažėti, tuomet turėtumėte nurodyti, iš kur KPPP atsiras pinigų. Čia irgi turbūt klausimas būtų toksai.

Taip pat numatyta, kad yra galimybė skolintis fondui, tačiau skolinimąsi riboja valstybės skolos limitai ir gynybos finansavimas turbūt išmuš mūsų visus tuos limitus. Kaip jūs planuojate su Finansų ministerija ir su finansų ministru susitarti, kad liktų ir jums erdvės skolintis, ir tas fondas realiai kažkiek turėtų pinigų ir nebūtų toksai butaforinis?

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū kolegai už klausimą. Dėl jūsų pasakymo, kad fondas bus butaforinis, nesinori man patikėti, kad jūs norite pats tuo tikėti, nes kam kurti fondą, kuris bus butaforinis? Aš tikrai netikiu, kad jis bus butaforinis. Šitas fondas, jeigu jam pritarsite ir bus patvirtintas įstatymiškai, nebus butaforinis – jis pradės veikti.

Kaip susitarti su finansų ministru – čia jau visos mūsų Vyriausybės atsakomybė, nes ir Vyriausybės programoje yra lygiai tas pats, kad neturi mažėti KPPP ir turi būti įsteigtas Kelių fondas. Vadinas, turi būti atrastos papildomų pinigų galimybės.

Dėl skolinimosi aš sąmoningai čia stovėdamas neakcentavau. Aš nemanau, kad tai yra pagrindinis dalykas, į kurį mes turėtume orientuotis, nes skolinimasis gali būti arba labai ilgalaikis, tai yra skolinantis didžiulę sumą pamečiui, arba jis gali būti toks vienkartinis.

Yra viena mintis, ją visai neseniai esu aptaręs, aišku, aptarinėjau ir vyriausybinio lygmeniu, bet ją esu aptaręs su mūsų gerbiamu komisaru A. Kubiliumi, atsakingu už gynybos projektavimą Europos Sąjungoje. Ta mintis yra atskirti gynybą ir atskirti infrastruktūrą, ypač susisiekimo infrastruktūrą. Sakyti arba bandyti vertinti, kas yra svarbiau vienas už kitą, arba bandyti sakyti, kad tai visiškai atskiri dalykai, būtų nelogiška. Gerbiamas komisaras pasidalino savo mintimis, kad būtų galima naudojantis tomis galimybėmis, kurias jisai pateikė arba tuoj, netrukus pateiks, imti paskolas karinio susisiekimo struktūrai būtent per karinio mobilumo prizmę. Jeigu tai galėtume padaryti, aš įsivaizduoju, kitos lėšos arba dabar esamos lėšos, arba vėliau surenkamos lėšos jau į KPPP ir į Kelių fondą leis kvėpuoti lengviau kitose mūsų susisiekimo srityse.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų labai sveikinu ir džiaugiuosi, kad pagaliau imate spręsti gana seniai įsisenėjusias problemas. Projekto pristatymo metu minėjote, kad bus sudarytas 400 mln. eurų vertės fondas. Klausimas būtų, kodėl jis veiks laikinai, nes, kaip nurodyta, tikimasi 80 % valstybinės reikšmės kelių atkurti, kad atitiktų kokybės standartus? Kada tas laikinumas galėtų būti baigtas? Ar nurodyta suma yra pakankama tragiškai viadukų būklei gerinti? Kiek procentais bus papildomų pinigų paskirstyta tarp kelių ir tiltų, viadukų? Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Atsakyti, kiek procentais, šiandien iš esmės nėra galimybės, nes yra tokių tiltų, kurie laukia nesulaukia, kada sugrius, tačiau mes nelaukiame, kad jie sugriūtų, ir turime

daryti viską, kad tai neatsitiktų. Mes labai daug esame diskutavę ir bandę galvoti, kaip mes galėtume sudaryti tokias prioritetines eiles, kurios būtų visiškai visiškai skaidrios, aiškos, kur turėtų visiškai akivaizdžius kriterijus ir panašiai. Supratome, kad be subjektyvumo vis tiek mes neišsiverstume.

Paprastas pavyzdys: vakar teko lankytis Šilutės rajone ir pamatyti savo akimis kai kurias vietas, kurias nuplauna potvynis, ir nuplauna po to, kai visai neseniai buvo atliktas kelio remontas. Kaip žiūrėti tenai gyvenantiems žmonėms į akis, jeigu po to remonto būtų pasakoma, kad dabar pagal prioritetinę eilę jūsų kelias keliauja 30 ar kažkiek metų į eilės galą? Šiuo atveju objektyvumo labai sudėtinga surasti, nes bet kuriuo atveju visada bus labai daug subjektyvių faktorių.

Ar 400 mln., ar 500 mln., lėšų iš karto tikrai nepakaks – iš karto reikėtų daug milijardų, tačiau puikiai žinome, kad mes visi veikiame ribotoje erdvėje ir mūsų verslas veikia ribotoje erdvėje. Net jeigu ir turėtume šiandien 10 mlrd. arba 20 mlrd., mes nei per metus, nei per dvejus už juos nepadarytume tiek, kiek norėtusi padaryti, kadangi verslas nei tiek darbuotojų turi, nei verslas turi tiek technikos, pagaliau, tiek to asfalto neįmanoma išvirti. Mūsų vertinimu, optimaliausia kiekvienų metų suma, kuri turėtų didėti, bendrai turėtų pasiekti apie 1,2–1,3 mlrd. eurų, kurie turėtų būti skiriami keliams (čia yra bendrai ir valstybiniai, ir savivaldybiniai keliai). Tada galėtų ir verslas žinoti, ir prognozuoti augimą, ir po truputį mes galėtume kelti. Bet taip, ta suma, kurią jūs sakėte, mes patys suprantame, kad jina tikrai tikrai nėra pakankama.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Per šoninį mikrofoną M. Petrauskaitė. Prašom.

M. PETRAUSKAITĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, pasveikinkime politikų moterų klubą iš Plungės. (*Plojimai*) Ačiū.

PIRMININKĖ. Sveikiname politikę, jų labai reikia. Dėkojame Modestai. O dabar klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tai, gerbiamas ministre, džiaugiuosi, kad tos praėjusios kadencijos diskusijos, tie Ekonomikos komiteto ir kitų kolegų vizitai į Lenkiją iš tikrųjų tampa ne tik diskusijomis, bet ir rimtu darbu. Tikiuosi, kad tas rimtas darbas, jeigu priimsime šitą įstatymą, sutaps su paleidimu Kėdainių tilto, kuris tapęs iš esmės simboliu apskritai visos Lietuvos tiltų būklės, ir, matyt, nuo to nugriuvimo apskritai ir prasidėjo rimtos diskusijos, kad kelių situacija yra labai bloga.

Kalbėdamas ir pasisakydamas, iš tikrųjų palaikydamas jūsų šitą idėją, noriu dar kartą įsitikinti. Jau turėjome prieš tai buvusį ministrą, kuris iš tribūnos kalbėjo, keliant, pavyzdžiui, vinječių kainas, kad visas biudžetas tikrai nukeliaus ten, kur turi nukeliauti, bet nenukeliaavo. Ar jūs tikrai turite tą sutarimą, kad KPPP lėšos nemažės ir kad tikrai ta būklė gerės? Kaip pats minėjote, jį bus ne amžinas. Tai per kiek laiko, jūs galvojate, kiek tam fondui reikės dirbti, kad Lietuvos kelių situacija būtų tos būklės, kuri būtų patenkinama visiems?

E. SABUTIS (*LSDPF*). Atsakyti į šitą klausimą, į bent jau vieną iš dalių... Ar KPPP nesumažės? Tai aš labai tvirtai tikiu, kad taip ir bus. Tai šiandien toks sąžiningiausias atsakymas, kuris gali būti.

Kada pagerės ir kada fondą reikės uždaryti? Aš esu tvirtai įsitikinęs, kad tai nebus greitai, tikrai nebus greitai. Fondo laikinumas yra ne tam, kad po to (arba jo nelaikimumo tokio įvedimas) semtume valstybės pinigus saujomis ir jau nebežinia, ką daryti, daryti projektus, kurių galbūt nereikia. Tai reikia į valstybės lėšas žiūrėti labai atsakingai, nes tas lėšas bet kuriuo atveju sunašą žmonės, kurie ir susimoka už visas paslaugas. Taip, tai bus laikina, bet laikinumas užtruks, nes Lenkijos kolegų pavyzdžiu...

Žinote, šiandieninė būklė, iki jos eita tikrai ne vieną dešimtmetį. Tai aš asmeniškai tikrai netikiu, kad galėsiu atsistoti ir, kaip sakant, atvirai žiūrėti į akis ir sakyti, kad aš pagerinau kelių būklę. Bet aš labiausiai ko noriu, tai palikti ateinantiems politikams, kurie sėdės čia, stovės prie šitos tribūnos, tvirtą pagrindą, sisteminių požiūrį tam, kad galėtų Lietuvos kelių būklę pagerinti taip, kaip ir turi būti. Labiausiai man norėtusi iš tikrųjų bet kur dirbant, kur gyvenimas nuveda mus, paprastai sunku prognozuoti, bet važiuoti tokiais keliais, kad džiaugčiausi, jog kažkada pradžią geriems keliams daviau taip kukliai aš.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Skardžius. Kadangi projektų yra šiek tiek daugiau negu vienas, tai šiek tiek ilgiau bus skirta ir paklausti. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū gerbiamajai pirmininkei. Gerbiamasis ministre, ištis sveikinu jus, kad žengėte pirmą žingsnį sukurti tam Nacionaliniam kelių fondui. Tas Lenkijos pavyzdys ir Lenkijos sėkmė turbūt ne kartą mus gerąja prasme akino, ir mes daug pastangų dėjome, bet buvusi valdžia taip ir nepajudėjo su tuo projektu. Vis dėlto, kokie bus pagrindiniai šio fondo pajamų šaltiniai, kokią tai sudarys dalį pajamų struktūroje ir kaip įmonės, tiesiančios kelius, galės orientuotis vystydamos savo verslą į tą krepšėlį? Ar bus išleistos šio fondo obligacijos? Tą patį, atrodo, lenkai turi, Lietuvos piliečiai labai sėkmingai investuoja pinigus, įsigydami šio fondo obligacijų. Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Apie fondo obligacijas tikrai dar nesame mąstę. Į šią klausimo dalį negaliu atsakyti nei vienaip, nei kitaip. Pagrindiniai pajamų šaltiniai. Pats pagrindinis, aišku, kai bus įvestas *e. tollingas*, tai bus ta vadinamoji kelių rinkliava. Nors daug kas mėgsta vadinti mokesčiu, bet tai netikras mokestis, tai yra rinkliava.

Turbūt pats pagrindinis dalykas, čia net neatsakant į jūsų klausimą, bet tiesiog papildomai pamotyvuojant jus visus: ne vienas ministras lankosi savivaldybėse, ne vienas prieš mane dirbęs susisiekimo ministras tikrai apvažiavo visas savivaldybes, dabar lygiai taip pat aš važiuoju per savivaldybes. Kiekvienas meras, kuris dirba ne pirmą kadenciją, sako: prieš tave buvo, rodėme tą patį kelią, rodėme tas pačias duobes, dabar ir tau parodome. Pasižiūrėk, kaip bus, nežinome. Kelių fondas yra skirtas valstybiniam keliams, tačiau šalia jo lygiagrečiai mes didiname: jau dabar šiais metais savivaldybėms padidėjo 5 % iš KPPP skiriamų lėšų, kitais metais – dar 5 %, dar 5 %.

Pagrindinis tikslas yra palengvinti ir pačioms savivaldybėms gyvenimą. Šiandien yra taip, kad nereta savivaldybė, matydama tragišką būklę, jau pati tariausi su valstybe arba valstybei atstovaujančiomis įmonėmis, na, mes prisidėsime iš savų. Iš savų? Iš kokių savų? Tai iš tos pačios KPPP. Galėjai skirti savo keliams, kur valdo pačios savivaldybės, bando prisidėti, ir taip padaryti, kad valstybės valdomas kelias perpus arba netgi daugiau su savivaldybe galėtų būti rekonstruotas, remontuotas arba sutaisytas. Labiausiai norisi, didinant KPPP, suprasti, kad savivaldybės irgi turi mus suprasti ir pradėti perimti dalį kelių savo naudai tam, kad iš papildomai skirtų pinigų lygiai taip pat juos remontuotų.

Taip, mes turime iššūkių. Kaip ir visada, nelabai gero daikto nelabai kas nori imti, bet tokių pavyzdžių yra mažuma. Didžioji dalis vietos politikų supranta, kad į savo rankas perėmęs kelius, kokios jie būklės bebūtų, tu turi daugiau svertų, didesnė tikimybė, kad greičiau juos suremontuosiu negu valstybė, kuri iš esmės turi labai nedidelius išteklius tam daryti, o ir nemažą jų dalį skiria kritinės būklės tiltams arba kitiems inžineriniams kelio statiniams taisyti. Čia yra dar vienas iš pagrindinių dalykų. O tas surinkimas, iš ko fondas susidarys, taip, jis yra įstatyme, bet *e. tollingas* dar tikrai bus. Šiandien yra tai, kas yra – vinjetės ir kiti mokesčiai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Ministre, džiugina įstatymo projektas, džiugina jūsų atsakymas V. Fiodorovui dėl to, kad KPPP nemažės, na, jūs dėsime visas pastangas. Noriu šiek tiek pasitikslinti dėl dabartinio kelių finansavimo sudėliojimo perspektyvos. Jūs užsiminėte, kad galite perdėlioti kriterijus. Didysis klausimas čia tarp savivaldybių, tarp vienmandatininkių, ar peržiūrėsite ir dabartinę tų projektų, kurie šiandien yra sudėlioti ir patvirtinti, eilę? Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Čia geras klausimas. Matyt, nuo atsakymo priklausys, ar į mane kreipsis L. Pernavas. Labai nesinori atsakyti, kad čia ministras turi atsisėsti ir vienas kažką braižyti arba dar kartu jus, vienmandatininkus, pasitelkti į kokią nors tarybą, žinote, tokią, kuri geriau suprantą, kokius kelius reikia daryti.

Žiūrėkite, paprastas atsakymas. Kiekvienas vienmandatininkas savo vienmandatėje turi didžiausias problemas Lietuvoje. Aš, kaip vienmandatininkas, irgi turiu didžiausias problemas Lietuvoje, ir kiekvienas iš jūsų. Lygiai taip pat kiekvienas, išrinktas pagal sąrašą, iš kažkur kilęs, kažkur turi savo bendruomenę, irgi ten turi didžiausias problemas. Aš nenoriu kištis į tai – tam yra akcinė bendrovė, tam yra valdyba, pagaliau tam yra ekspertų, kurie man gali pasakyti, kokiais kriterijais vadovaudamiesi jie nustato. Bet pagrindinis atsakymas yra tas, kad norėjosi pa-

galvoti apie tai, kaip padaryti tokią sistemą, kad kaip pirmas objektas būtų įrašytas šis tiltas, nes jis baigia sugriūti. Ir viskas aišku, pastabose parašyta: ekspertų vertinimas. Viskas, viskas gerai. Kaip antras objektas – tas, kaip trečias – tas, tas. Objektų bus keliasdešimt tūkstančių ir visada bus Seimo narių ir vietos politikų, merų, visų kitų, kurie sakys: neteisingai išdėstėte, mano objektas turi būti pirmiau, čia negerai ir panašiai.

Kitas dalykas, ką daryti su tuo objektu? Mes dabar dedame dideles pastangas, kad ne visada reikia kapitaliai rekonstruoti, nes kilometro kaina kartais gali skirtis net dešimt kartų, į tai turi kreipti dėmesį lygiai taip pat. Naudojant ribotas lėšas, tokias, kokias mes šiandien turime, reikia kreipti į tai dėmesį, nes savivaldos praktika ir patirtis, ypač bendraujant su merais, parodo, kad vietoje geriau suvokiama. Geriau suvokiama, ko netgi kiekvienam konkrečiam objektui reikėtų, ar tikrai reikia kapitalinio, ar užtenka tik sustiprinti pagrindus ir tada jau kloti asfaltą. Nedėliosiu asmeniškai jokių sąrašų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ministre, kolega Simonas klausė, aš suprantu, apie prioritetinių kelių – valstybės valdomų kelių sąrašą, kuris buvo sudarytas, kai „Via Lietuva“ pagal nustatytus kriterijus suteikė tam tikriems objektams balus ir prie šių balų savivaldybės tarybos, visų savivaldybių tarybos, priėmusios sprendimus, taip pat skyrė iki 20 balų pagal jų matomus prioritetus. Tas sąrašas yra sudarytas ir savivaldybės jau turi teisėtą lūkestį, kad šie keliai bus remontuojami, tokia žinia jau yra. Iš tikrųjų ši galiojanti tvarka apsaugo jus, ministre, nuo tų individualių vizitų...

E. SABUTIS (LSDPF). Aš tuo ir džiaugiuosi.

V. GAILIUS (LSF). ...ir noro pastumdėti tą sąrašą, nes jis jau yra. Ministre, ar yra iniciatyva keisti tvarkas, kurios iš tikrųjų vertintos ir paveikios?

E. SABUTIS (LSDPF). Tokios iniciatyvos nei drastiškai, nei kaip kitaip, kad tai pajautume, šiandien nėra. Bet kuriuo atveju, eilės eilėmis, tačiau, vertinant mūsų ribotus išteklius, jeigu kai kurie objektai, kurie netgi turbūt galimai nebuvo jokiame sąraše, pasiekė kritinę būklę, tiesiog privalai tą daryti. Paprastas atsakymas: kartais turbūt važiuojate tokiais tiltais, kurie pradžioje yra truputį tokiais atitvarais pasiaurinami. Tai pasiaurinami ne todėl, kad ten nori jus panervinti kažkas, o todėl, kad jie jau neatlaiko tos tradicinės arba standartinės apkrovos, kuriai skirti. Paliekama viena eilė ir tada jau negali dvigubai didesnis srautas važiuoti.

Kita galimybė – sumažinti greitį atitinkamai ir, aišku, dar pastatyti matuoklį tam, kad jo tikrai visi laikytųsi. O paskutinė galimybė – tiesiog užstatyti betono blokais ir uždrausti juo važiuoti, nes tai bus absoliučiai nesaugu. Ir turbūt žymiausias pavyzdys yra Kėdainių tiltas, nes prieš įvykstant, kas įvyko, matyt, jau anksčiau turėjo būti pastatyti betono blokai, kad ir kaip skaudu tai būtų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Paskutinis klausia B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų pritariu šiam jūsų pasiūlymui, bet žinokime, kad sukeliame ir lūkesčių. Ir labai svarbu, kad tie sukelti lūkesčiai pasiteisintų, nes mes pradžioje labai mėgstame dažnai garsiai pasakyti: va koks geras naujas dalykas, kaip jisai pagerins mūsų gyvenimą ir išspręs įsisenėjusias problemas, kurios dešimtimis, šimtmečiais nebuvo sprendžiamos. Keliai tai yra statinys. Jis turi būti nuolatos prižiūrimas pagal technologiją. Jeigu tilto ar kelio neprižiūrėsi 10–15 metų, tai jis tik kels problemų. Taigi klausimas, ar... Svarbu, žinoma, sukurti fondą. Jeigu mes tik tuos pačius pinigus, tuos pačius šaltinius sudėsime, tai nežinau, kiek tas pasikeis, bet labai svarbu, kaip mes tą fondą naudosime, čia turbūt svarbiausia. Nes jeigu pasakys kas nors...

PIRMININKĖ. Laikas!

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). ...kad vėl nėra pinigų, tai jokios naudos nebus.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Pirmas dalykas, kai sukeliame lūkesčius, tai mes ir sau suskeliname tuos lūkesčius, ar ne? Antras dalykas, lūkesčius sukeliame ir visuomenei, bet ir visuomenė mums atgal gražina tuos lūkesčius, ko iš mūsų tikisi.

Šiuo atveju, matyt, jeigu girdi A, visada turi girdėti B, o girdėti B yra labai sudėtinga, nes fondo įkūrimas yra tikrai pirmas žingsnis, o B yra, po kiek metų pradės matytis tikri rezultatai.

To tikrai nebus po vienerių ar po dvejų metų, deja. Aš labai labai norėčiau, kad taip būtų, kaip politikas norėčiau, kad taip būtų – galėčiau važinėti po Lietuvą ir girtis, kiek daug gražių dalykų padariau, bet aš tuo nuoširdžiai netikiu, nes kelių, kaip ir jūs pats žinote, infrastruktūra, kelių tiesimas yra ilgas procesas. Jis kartais prasideda, žinote, ir nuo specialiųjų planų, nuo žemės paėmimo, nuo viso kito, čia apie naujus projektus kalbant, bet ir apie senus kalbant – projektavimai, ekspertizės ir visa kita, viešieji pirkimai, nemažai jų stringa teismuose. Ilgalaikis procesas. Kad tai bus labai greitai – ne, bet lūkestis šiandien yra įsteigti fondą. Lūkestis artimoje ateityje, bet ne pačioje artimiausioje, kad iš jo papildomais pinigais būtų valstybiniai keliai bus gerinami.

Valstybiniai keliai. Mes visada mėgstame pabrėžti vieną dalyką, kad kiekvienas iš mūsų gyvename kažkurioje savivaldybėje, tai kiekvienas valstybinis kelias vis tiek eina kažkurioje savivaldybėje ir nemažai vietos politikų rodo ne savo kelius, o būtent valstybinius kelius, kuriais naudojasi vietos gyventojai ir valstybė neužtikrina jiems atitinkamų gerų sąlygų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Šiuo metu prasideda balsavimo langas ir tikrai norėtusi nutraukti klausimus, nes jų buvo užduota labai daug. Ministras labai detalai, išsamiai atsakinėjo ir turbūt atsakinės, jeigu pasikviesite į frakcijas arba komitetus.

Dabar, prašom, motyvai dėl viso. Už – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų šis fondas labai reikalingas, bet vis tiek viskas priklausys ne nuo to, kaip gražiai atrodo fondas, o koks Vyriausybės požiūris į kelius. Latvijos pavyzdys. Latvijoje jokio *e. tollingu* nėra, važiavimo mokesčių nėra. Nėra tų mokesčių, bet Latvijos keliai, deja, atrodo daug geriau negu Lietuvos. Tas pats Lenkijoje.

Galime kitą pavyzdį paimti. Energetikos ministerija dar praeitoje Vyriausybėje įsidėjo 200 mln. energetinėms bendrijoms. Nepanaudotas nė vienas valstybinių pinigų euras. Dabartinė Vyriausybė tuos pinigus gali perkelti į Kelių fondą ir iš karto turėsime 200 mln.

Akcizas. Mes visi mokame akcizą. Anksčiau 80–90 % akcizo būdavo skiriama keliams remontuoti, dabar skiriama tik 40 %.

Vis dėlto, kad ir kaip būtų, viskas priklausys nuo Vyriausybės, kiek keliai turės tų pinigų ir ką iš jų galėsime padaryti. Didžiausia bėda turbūt ateis su *e. tollingu*, kai už 1 kilometrą reikės mokėti apie 20 centų, tai dalies krovinių keliais netgi nebeapsimokės vežti. Tas pats atsitiko su geležinkeliais, kai pabrango pervežimas – dalis krovinių nebevažiuoja geležinkeliais ir čia atsitiks tas pats. Reikia labai atsargiai su šiais mokesčių didinimais elgtis, nes kitaip dideli mokesčiai gali pradėti stabdyti pačią ekonomiką.

Turbūt pagrindinis dalykas, ko šiame fonde trūksta, tai tos lenkiškosios dalies, kur fondas turi galimybę, pavyzdžiui, prie mūsų ILTE'ės, valstybinės finansų įstaigos, leisti obligacijas, skolintis iš įvairių pasaulinių fondų, komercinių institucijų. Pas mus tas fondas šitos galimybės neturės – jis turės tik simbolinę galimybę pasiskolinti iš bankų. Jeigu norime surinkti didelę sumą, tai reikia skolintis daug plačiau, bet, tikiuosi, gal *eigoje* atsiras ta lenkiška galimybė skolintis daug ir leisti obligacijas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame visus Seimo narius užimti darbo vietas. Balsuojame dėl Valstybinio kelių fondo įstatymo projekto Nr. XVP-508 ir visų lydimųjų.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 109, prieš nėra, susilaikė 7. Pritarta po pateikimo. Pagrindiniu komitetu siūlome Biudžeto ir finansų komitetą. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną.

Norėčiau patikslinti, kad po pateikimo pritarta pagrindiniam ir visiems lydimiesiems projektams. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Minutę luktelėkite. Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dabar A. Mockus. Prašom.

A. MOCKUS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, mano balsą prašom įskaityti už.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo įskaitysiu.

T. Sadauskis.

T. SADAUSKIS (NAF). Frakcijos vardu prašyčiau paskirti pagrindiniu komitetu Ekonomikos komitetą dėl viso paketo. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Kadangi išgirdome pasiūlymą, prašome balsuoti alternatyviai: kas už Biudžeto ir finansų komitetą, balsuojate už, kas už Ekonomikos komitetą, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 73, prieš – 47. Pagrindiniu komitetu skiriamas Biudžeto ir finansų komitetas.

Norėčiau perspėti, kad per kitus balsavimus, jeigu neprieštaraujate, darytume trumpąjį balsavimą. Tinka? (*Balsai salėje*) Pritariate, prieštaraujančių nėra.

12.22 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-211 (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, yra Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-211. Yra siūlymas atmesti. Balsuojame. Kas už atmetimą – už, kas kitaip – prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 118, balsavo 115: už – 93, prieš – 15, susilaikė 7. Atmesta.

12.23 val.

Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-97, Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-98 (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio balsuosime, yra Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-97 ir susijęs Atmintinų dienų įstatymas. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Pagrindinis komitetas siūlo atmesti projektus.

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 33, prieš – 78, susilaikė 8. Atmetimui nepritarta. Prašom pasiūlyti kitą komitetą.

Per šoninį mikrofoną – I. Gelažnikienė.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Mano buvo prieš.

PIRMININKĖ. Balsą įskaityti prieš dėl protokolo, taip?

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Kad atmestume. Buvau už tai, kad atmestume komiteto siūlymus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom. L. Kukuraitis per šoninį mikrofoną.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėl komiteto. Siūlome Žmogaus teisių komitetą.

PIRMININKĖ. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti dėl Žmogaus teisių komiteto? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta. Ir abiem... (*Balsai salėje*) Prašau. Atsiprašau, nesimato. Tuoj įjungsiu. V. Rakutis per šoninį mikrofoną.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Dėl Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo prašau mano balsą įskaityti prieš.

PIRMININKĖ. Į protokolą įtrauksime. (*Balsai salėje*) Dar kartelį pakartosiu, dėl abiejų minėtų projektų yra paskirtas Žmogaus teisių komitetas.

12.25 val.

Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-396, Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 7¹, 9, 10¹, 15, 19, 22, 23, 23¹, 24, 24¹, 25, 25², 29⁸, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33, 34 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25⁴, 30⁵ straipsniais, aštuntuoju skirsniu ir penktojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-397, Administracinių nusižengimų kodekso 383, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, 384 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-398 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo projektas Nr. XVP-396 ir lydimieji. Balsuojame.

Užsiregistravo 124, balsavo 122: už – 98, prieš nėra, susilaikė 24. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Dėl projektų Nr. XVP-396 ir Nr. XVP-397 kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, o dėl Administracinių nusižengimų kodekso projekto Nr. XVP-398 – Teisės ir teisėtumos komitetas.

Per šoninį mikrofoną – G. Balčytytė.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kaip ir siūlo Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, norėčiau pasiūlyti šio projekto antikorupcinį vertinimą.

PIRMININKĖ. Pirmiausia apsispręskime dėl pačių komitetų ir datos. Siūloma data – birželio 26 diena. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta bendru sutarimu.

Dabar buvo siūlymas dėl antikorupcinio vertinimo. Ar jūs prašėte visų trijų projektų? (*Balsai salėje*) Nėra aišku, vieno ar trijų. (*Balsai salėje: „Pirmo.“*) Paties pirmo, tai yra projekto Nr. XVP-396. Apsispręsimе balsuodami. Kas pritariate, balsuojate už, už antikorupcinį vertinimą pirmo projekto, kurį minėjau.

Užsiregistravo 123, balsavo 120: už – 92, prieš – 4, susilaikė 24. Pritarta. Prašom. Per šoninį mikrofoną J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi projekte siūloma geležinkelio reikalus finansuoti biudžeto lėšomis, tai reiktų Biudžeto ir finansų komiteto kaip papildomo.

PIRMININKĖ. Ar galime kaip papildomą Biudžeto ir finansų komitetą bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Tai pritariame dėl papildomo.

12.28 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-479, Kelių transporto kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-480 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo projektas Nr. XVP-479 ir lydimasis projektas. Balsuojame.

Užsiregistravo 126, balsavo 125: už – 124, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po pateikimo.

Vyriausybė siūlo taikyti skubos tvarką. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra, pritarta bendru sutarimu. Yra siūlymas vis dėlto balsuoti. Balsuojame. Kas pritariate... Pagal Statutą būtų teisingiau balsuoti. Balsuojame. Balsuojame.

Užsiregistravo 122, balsavo 120: už – 109, prieš – 2, susilaikė 9. Skubai yra pritarta.

Siūlomi komitetai. Ekonomikos komitetas. Svarstymo data – birželio 19 diena. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

12.29 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-427 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-427. Pranešėjas – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimą. Šio įstatymo iniciatorė buvo Ilgalaikės priežiūros įstaigų asociacija. Buvo konsultuojamasi su Finansų ministerija ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Senstant mūsų visuomenei, paslaugų kiekis, reikalingas teikti vyresnio amžiaus žmonėms, nuolat auga ir dažnai, ypač didžiuosiuose miestuose, didesnė... tų paslaugų lygis yra nepakankamas, reikia laukti metus ir kitus, nes mūsų įstatymas šiandien šia nuostata leidžia pasinaudoti tik pelno nesiekiantiems asmenims, vaikų ir jaunimo globos institucijoms, senelių, neįgaliųjų globos institucijoms, nors pridėtinės vertės mokesčio direktyvos keli straipsniai ES valstybėms narėms suteikia tam tikrą diskreciją, nustatant socialinių paslaugų neapmokestinimo PVM'u apimtį. Todėl, būtent kontroliuojant Vyriausybės institucijoms, siūloma šią teisę suteikti ir didesniai socialinių paslaugų teikėjų ratui. Tai yra trumpai, įstatymo esmė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Gentvilas. Jau nebenori. E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, man atrodo, užpraeitą savaitę buvo labai panašus kolegos pateiktas įstatymo projektas, diskutavome čia dėl galimos...

ar tikrai ta paslauga atpigs? Kadangi yra uždarnosios akcinės bendrovės, tai ar jos tikrai tą paslaugą taikys pigesnę? Tai čia viena klausimo dalis.

O kitas toks testinis klausimas: kodėl skirtingiems sektoriams taikomi skirtingi traktavimai? Nes, pavyzdžiui, apie švietimą, ką, girdime, kalba ir jūsų frakcija, ir būtent apie uždarąsias akcines bendroves, – čia kaip tik nori keisti tuos statusus. Tai kur tas testinumas ir logiškumas? Ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Pirmiausia, taip, prieš kokias 3 savaites buvo pateiktas kolegos E. Kirkučio įstatymo projektas. Jis šiek tiek siauresnis, jo pateikta versija. Šis siūlymas yra šiek tiek platesnis. Kaip minėjau, direktyva, europinė PVM'o direktyva, leidžia pačiai valstybei nusistatyti tam tikrus kriterijus, kas gali teikti, kas negali. Šiuo atveju kaip tik ilgalaikės globos įstaigų iniciatyva, kurios mato, kad jos galėtų teikti paslaugas. Deja, kaip tik šiandien tam tikros reguliavimo normos yra skirtingos – vienoms įstaigoms leidžiama skaičiuoti PVM'ą, o kitoms... skaičiuojama ir, aišku, tas kelia kainą. Ar sumažės, ar padidės kaina, tai čia yra toks filosofinis klausimas, nes mes kiek diskutuotume apie PVM'o lengvatą, dažniausiai vartotojai tos naudos nepajunta. Tikrai aišku, kad kai yra konkurencija... ne konkurencija, o trūkumas paslaugų, tai, aišku, tuo naudojasi. Jeigu paslaugų teikėjų pasiūla būtų didesnė, tai galimai, galima daryti prielaidą, kad kaina gali mažėti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Aš labiau gal ne paklausti, bet labiau noriu pasidžiaugti. Tikrai pritariu tokiam įstatymo projektui. Aš prieš porą savaičių teikiau dėl to paties straipsnio, bet šiek tiek siauresnį.

Šitas tikrai išplečia socialinių paslaugų visą spektrą. Dabar kaip yra socialinių paslaugų, kaip čia pasakius, gavėjams teikėjų trūkumas ir dar tos socialinės visos paslaugos yra teikiamos dažniausiai... ypač mažas pajamas gaunantiems asmenims arba susiduriantiems su finansiniais sunkumais, taip mažinti kainas už tokias socialines paslaugas tikrai būtų, manau, visiems Lietuvos gyventojams tik geriau. Ačiū jums.

A. SYSAS (LSDPF). Galėčiau sureaguoti – jeigu mes, sujungę šiuos įstatymus, padarysime pakeitimus, manau, prieinamumo galimybė padidės. Tikrai, jeigu paslaugų teikėjų atsiranda, tai apie kainą galima pasvajoti, ar ji mažės, ar... bet paslaugų prieinamumas tikrai turėtų būti didesnis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai už – B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Aš, žinoma, palaikau šitą projektą, bet manau, kad Biudžeto ir finansų komitetas apskritai turėtų padirbėti dėl lengvatų (tų lengvatų įvairios sritys turi ir dar prašo ir prašys), kad iš tikrųjų būtų koks nors susitarimas, kokia nors sistema. Jeigu jau duodame lengvatą, lengvata ne tokia jau maža – 21 %, iš tikrųjų turėtų jaustis ir kaina. Galbūt ten negalima padaryti 100 %, galbūt, sakykime, šiek tiek atskirais atvejais svyruoja, bet bent didžioji dalis lengvatos tikrai turėtų matytis paslaugų kainoje. Dėl to aš palaikydamas viluosi, kad Biudžeto ir finansų komitetas suras būdų apsvastyti ir kitose srityse nepuls didinti mokesčių, pavyzdžiui, šildymo, o gal apsvastys, kaip tą, sakykime, sistemą panaudoti būtent dėl galutinės kainos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių pasisakyti prieš nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas ir svarstymo data – birželio 10 diena. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

12.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-520(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-520. Pranešėjas – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, turiu pranešti džiugią žinią, kad mūsų kolega M. Poškus daro karjerą – Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto

reikalų komisija išrinko jį pirmininko pavaduotoju. (*Plojimai*) Teikiu nutarimą patvirtinti jį į šią poziciją.

Taip pat 8 straipsnio pakeitimas – Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos pavadinimą keisti į Lietuvos Respublikos Seimo Asmenų su negalia teisių komisijos ir į tokias pareiga patvirtinti jau esamas nares I. Kižienę ir R. Tamašunienę.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Norinčių kalbėti nėra. Dėl motyvų nėra. Po pateikimo galima pritarti bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra.

Svarstymo stadija. Ar galima po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra. Ačiū. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Trys straipsniai. Ar galima visiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 103: už – 102, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-521(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-521. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, šioje delegacijoje D. Asanavičiūtę keičia D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*) Siūlome palaikyti tokį sprendimą.

PIRMININKĖ. Norinčių kalbėti dėl motyvų nėra. Ar galima pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima bendru sutarimu, prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Priėmimo stadija. Yra trys straipsniai. Ar galima visiems pritarti bendru sutarimu? Galima. Pritarta bendru sutarimu. Prieštaraujančių nebuvo. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 101, balsavo 100: už – 99, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XV-73 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-524 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XV-73 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-524. Pranešėjas – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šioje mūsų komisijoje taip pat D. Asanavičiūtę keičia D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Norinčių paklausti nėra. Motyvų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Galima. Prieštaraujančių nėra.

Svarstymo stadija. Norinčių kalbėti nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Yra du straipsniai. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 96, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. kovo 20 d. nutarimo Nr. XV-132 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-522 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. kovo 20 d. nutarimo Nr. XV-132 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-522. Pranešėjas – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narių pavaduotoja vietoj D. Asanavičiūtės tampa D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Svarstymo stadija. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Yra du straipsniai. Ar galima pritarti abiem bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 93, prieš – 2, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. XV-64 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-525 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. XV-64 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-525. Pranešėjas – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, Laisvės premijų komisijos nare vietoj D. Asanavičiūtės yra D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima. Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Svarstymo stadija. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Ar galima pritarti abiem bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 93, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

12.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XV-99 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-523 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas, mes lyg ir prašokome. (*Balsai salėje*) Ne, iš naujo nereikės kartoti. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XV-99 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-523. J. Olekas. Buvo dėl narių pavaduotojų, o dabar yra dėl pirmininkų pavaduotojų patvirtinimo. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Turbūt nustebsite, bet D. Asanavičiūtė šioje komisijoje keičia D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galime. Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 89: prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)
Pratęsiame balsavimo langą iki rytinio posėdžio pabaigos.

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-23 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-526 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-526. Prašom. Pranešėjas – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, nuo šios dienos (kadangi nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo) Etikos ir procedūrų komisijoje vietoj D. Asanavičiūtės darbuosis D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame. Yra norinčių paklausti. (*Juokas salėje*) A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju. Aš nepamenu, kad rinkimų metu kas nors būtų rinkę poniją Gružauskienę. Aš noriu pasiteirauti, ar galime bent viename Seimo darinyje palikti senąją Dalia, kuri mums šilta, priimtina, kurią mes puikiai atsiname?

J. OLEKAS (LSDPF). Jokiu būdu! (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į klausimą. Po pateikimo dėl motyvų nėra nei už, nei prieš. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Priėmimas. Du straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 88, balsavo 88: už – 86, prieš – 2, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-24 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-527 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-527. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, noriu informuoti, kad Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijoje D. Asanavičiūtė keičia D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ar galėtume... (*Balsas salėje*) Paklausti nėra norinčių. Replikuoti iš vietos nereikėtų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymo stadija. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 85, balsavo 83: už – 80, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-529 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-529. Pranešėjas – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitete nuo šiol darbuosis D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiamasis pranešėjau, jūsų norėtų paklausti du kolegos. Pirmasis klausia S. Gentvilas. Prašom spėti per numatytą laiką užduodant klausimą.

S. GENTVILAS (LSF). Dideli sveikinimai Daliai. Bet, gerbiamas Seimo Pirmininke, Liberalų sąjūdžio frakcija, norėdama praturtinti mokesčių reformos paketą, dar kovo mėnesį pasiūlė narį deleguoti į Biudžeto ir finansų komitetą. Trečias mėnuo eina, bet Seimo valdyba liberalo nė vieno neįrašo į Biudžeto ir finansų komitetą. O Seimo valdyba galėtų apsvastyti ir praturtinti reformą, nes komitetų sudėtis nekeičiama, nors prašymas pateiktas dar kovo mėnesį Seimo Pirmininkui.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, kolega, už mano paaukštinimą kreipiantis, bet aš tikrai pirmasis pavaduotojas, ne Seimo Pirmininkas, tai ne viską galiu. O noriu pasakyti, kad dabar esame labai užimti šiais pakeitimais, kurių net, kaip matėte... (*Triukšmas, juokas salėje*) ...11, ir man, kaip seno auklėjimo žmogui, moterys yra pirma. Tai po to svarstysime ir jūsų klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už galimybę paklausti. Iš tikrųjų turbūt Liberalų sąjūdžio frakcijos nariams pavardės reikia pasikeisti, taip įmanoma būtų prasmukti į Biudžeto ir finansų komitetą. Bet

tikrai norisi atkreipti jūsų dėmesį, kad ir frakcija galvoja, kaip geriau išdėstyti savo narių kompetencijas, o Biudžeto ir finansų komitete irgi bus krūva sudėtingų klausimų ir reikalų. Mokesčių reforma pereis vienaip ar kitaip su didesne sėkme ar su nesėkme, bet biudžetas, kaip ir vilkas, gali pabėgti į mišką. Tai šiuo atveju tikrai siūlyčiau atkreipti dėmesį, vertinti Seimo narių, kolegų ir ypač frakcijų norus, nusiteikimą, išgirsti tą lūkestį ir įvertinti.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, reaguoju žaibo greičiu. Jeigu dar turėsite kantrybės, po kokių dviejų pristatymų bus kaip tik Liberalų frakcijos klausimas pateiktas ir čia, didžiojoje plenarinių posėdžių salėje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų už, prieš nėra. Jūsų paklausė visi. Ar galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 82, balsavo 82, visi 82 – už. (*Gongas*) Seimo nutarimas priimtas.

12.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. XV-115 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-528 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-528. Pranešėjas – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, čia toks platesnis jau klausimas, nes pagal Seimo komiteto narių pavaduotojų sąrašą L. Kazlavickas Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos komitete tampa ne D. Asanavičiūtės, bet D. Asanavičiūtės-Gružauskienės pavaduotoju. (*Plojimai*) O! Kolegos, dar ne viskas, prašau neploti iš anksto. O Švietimo ir mokslo komitete R. Morkūnaitės-Mikulėnienės pavaduotoja tampa D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*) Užsienio reikalų komitete E. Zingerio pavaduotoja tampa D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių paklausti nėra. Ar galima pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galima. Pritarta bendru sutarimu.

Svarstymo stadija. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra, pritarta bendru sutarimu. Priėmimo stadija. Yra keturi straipsniai. Ar galima visiems pritarti bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 80, balsavo 80: už – 78, prieš – 1, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. XV-10 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-530 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-530. Pranešėjas – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Seniūnų sueigoje Lietuvos Respublikos Seime nuo šiol darbuosis D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Norinčių paklausti nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Ar galima pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Ar galima abiem pritarti bendru sutarimu? Pritarta, prieštaraujančių nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 75, balsavo 75, visi – už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-536 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-536. Pranešėjas – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, kad įsitikintumėte, kad mes labai reaguojame į frakcijų, o ypač į Liberalų frakcijos, pasiūlymus, šiandien 8 val. 45 min. gavę žodinį, o po to ir raštinį patvirtinimą atsiliepiame ir iš buvusios Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos, o dabar – Lietuvos Respublikos Seimo Asmenų su negalia teisių komisijos V. Čmilytės-Nielsen prašymu ją išbraukiame. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Norinčių paklausti nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Svarstymo stadija. Yra gauta Teisės departamento pastaba. Pakomentuos J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mes iš principo nepritariame šitai pastabai, nes kalbama apie tai, kad komisija sudaryta iš 11 žmonių, o išbraukus lieka 10. Aš manau, kad kas nors gal persigalvos ir turėsime kitą liberalą, tai nereikia dėl to komisijos mažinti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galime nepritari Teisės departamento išvadai? Galima, prieštaraujančių nėra. Ar galima po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Galima, pritarta.

Priėmimo stadija. Yra trys straipsniai. Ar galima pritarti bendru sutarimu visiems? Galima, prieštaraujančių nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 75, balsavo 75: už – 70, prieš – 2, susilaikė 3. Ir paskutinis rytinės darbotvarkės klausimas... Atsiprašau, Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. XV-162 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-535 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-535. Pranešėjas – J. Olekas. Dėl nuolatinių komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo pakeitimo.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, šiame nutarime keičiasi pačios mūsų komisijos: Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisija (ir pavaduotojai išvardinti) dabar vadinsis Lietuvos Respublikos Seimo Asmenų su negalia teisių komisija. Toks yra pakeitimas.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galima, pritarta bendru sutarimu. Svarstymo stadija. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Nėra prieštaraujančių.

Priėmimo stadija. Du straipsniai. Ar galime abiem pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 75, balsavo 75, visi 75 – už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Pareiškimų neturime. Niekas iš Seimo narių nenori nieko pareikšti. (*Balsai salėje*) Birželio 3 dienos rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 52 STENOGRAMA

2025 m. birželio 3 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
R. BUDBERGYTĖ ir V. ČMILYTĖ-NIELSEN*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN, LSF). Gerbiami kolegos, skelbiu birželio 3 dienos vakarinio Seimo posėdžio pradžią. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 54 Seimo nariai.

14.00 val.

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Žygimanto Vaičiūno pranešimas

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Kviečiu energetikos ministrą gerbiama Ž. Vaičiūną į tribūną. Ministrui pasisakyti skiriamas pusvalandis. Prašom.

Ž. VAICIUŖAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, dėkoju už galimybę pristatyti jau nuveiktus darbus ir prioritetus, ką darysime toliau. Iš esmės apibendrinant – ši pavasario sesija buvo tikrai aktyvi. Teikėme aštuonis įstatymų projektų paketus. Dalis jų yra priimta. Kaip vieni svarbiausių, be abejo, yra jūrinio vėjo... konkurso pakeitimai, taip pat visuomeninio tiekimo pakeitimai, kurie aktualūs faktiškai didžiajai daliai mūsų elektros energijos vartotojų. Bet kaip ir anksčiau, taip ir dabar mūsų dėmesio centre išlieka vartotojų interesai, dėl to keletas pagrindinių aspektų apie tuos darbus, kuriuos jau darėme ir ką tai suteiks mūsų vartotojams.

Pirmiausia trumpai pristatyčiau visuomeninio tiekimo klausimą ir suvienodintas elektros energijos tiekėjų sąskaitas kaip jau priimtus sprendimus. Kaip žinome, nuo birželio 1 dienos gyventojai, pasirinkę nepriklausomą elektros energijos tiekėją, bet priklausantys pažeidžiamų ir smulkiųjų vartotojų grupei (tokių Lietuvoje yra maždaug 600 tūkst.), gali grįžti prie visuomeninio tiekimo. Šis visuomeninis tiekimas užtikrinamas iki 2030 metų. Pasitikrinti tokią galimybę galima pasirinkus *etiekėjai.lt*: suvedus objekto numerį iš karto yra gaunamas atsakymas, ar vartotojas turi teisę į visuomeninį tiekimą. Be abejo, svarbu paminėti tai, kad esamų trečiojo etapo vartotojų, kurie yra prijungti iki 2022 m. liepos 1 d., tai yra jų vartojimo objektas yra prijungtas iki 2022 m. liepos 1 d., elektros energijos vartojimo apimtis kasmet nėra vertinama. Ką tai reiškia? Vadinasi, jei patenkama į visuomeninį tiekimą dabar, jo vartojimo profilis, jo vartojimo apimtis nebus pervertinama iki 2030 metų. Vadinasi, tarkime, jeigu 2026 metais vartojimas ir viršys 1 tūkst. kilovatvalandžių, tokiam vartotojui vis tiek galės likti visuomeninis tiekimas. Tai yra gana svarbi nuostata. Turėjome diskusijų čia, Seime, ir manau, kad vartotojams tai yra tikrai palanki žinutė.

Antra palanki žinutė yra ta, kad visuomeninė elektros energijos kaina nesikeičia, tai yra kokia buvo šių metų I pusmetį, tokia lieka ir II pusmetį, tai yra 20,5 cento už kilovatvalandę, įskaičiuojant visas sąnaudas, tiek mokesčius, tiek PVM'ą. Galiausiai nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigalios diferencijuotas, tai yra mažesnis, visuomeninio tiekimo tarifas pažeidžiamiesiems vartotojams ir juo galės pasinaudoti apie 400 tūkst. būtent pažeidžiamų vartotojų.

Dar labai svarbu pastebėti, kad 99 % esamų trečiojo etapo liberalizavimo grupės elektros energijos vartotojų nieko papildomai daryti nereikia. Jiems gali likti visuomeninis tiekimas. Čia kalbu būtent apie trečiojo etapo vartotojus, kurie ir buvo iki šiol šioje grupėje. „Ignitis“ yra išsiuntęs pranešimus. Jeigu jie nori, be abejo, jie gali pasirinkti nepriklausomą tiekėją, bet tokios prievolės nėra. Čia kalbant apie visuomeninį tiekimą. Kaip ir minėjau, apibendrinant tai turėtų įtaką

maždaug 1 mln. elektros energijos vartotojų. 600 tūkst. yra tų vartotojų, kurie turi teisę į visuomeninį tiekimą, bet yra pasirinkę nepriklausomus tiekėjus, ir 400 tūkst. elektros energijos vartotojų, kurie šiandien pagal tuos parametrus nėra pasirinkę nepriklausomo tiekėjo, bet turėtų tokią teisę.

Kalbant apie elektros energijos sąskaitas, taip pat buvo daug diskusijų ir matėme, ir matome problemų šioje srityje. Vienas iš esminių klausimų yra tas, kad elektros energijos vartotojai dažnai permoka už elektros energiją, todėl, suprasdami šią situaciją, turėjome nemažai darbo ir su nepriklausomais tiekėjais, ieškojome optimalių variantų. Yra jau priimti sprendimai ir nuo birželio 1 dienos galioja ministro įsakymai, kurie numato prievolę nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams nuo liepos 1 dienos pateikiamose sąskaitose, tiksliau, pirmame lape, nurodyti galutinę elektros energijos kainą už kilovatvalandę. Ne visi tiekėjai iki šiol tai nurodydavo ir tai, be abejo, buvo nepatogumas vartotojams.

Kaip ir minėjau, nuo liepos 1 dienos pateikiamose sąskaitose visi nepriklausomi tiekėjai turi nurodyti galutinę kainą centais už kilovatvalandę, taip pat turi nurodyti informaciją apie pigiausią tarifą pagal pasirinktą tarifų planą. Ką tai reiškia: pagal pasirinktą tarifų planą? Tai reiškia, tarkime, jeigu yra 6 mėnesiai arba metai, tai pagal tokio laikotarpio apimtį planą nepriklausomas tiekėjas taip pat turi nurodyti jų tuo metu siūlomą pigiausią variantą. Ir galiausiai tiekėjas taip pat turi nurodyti kitą patį pigiausią variantą. Tarkime, gali būti kitos trukmės tarifas, bet iš tuo metu siūlomų pigiausių tarifų.

Šie pakeitimai, be abejo, svarbūs vartotojams, nes vartotojai kiekvieno mėnesio sąskaitoje ne tik matys, kokią jie moka galutinę kainą už kilovatvalandę, bet ir kokios galimybės to paties tiekėjo pasirinkti pigesnę planą. Svarbu pastebėti, kad alternatyvus planas pasirenkamas lengvai ir be jokių papildomų mokesčių. Kaip ir minėjau, šitie reikalavimai jau įsigaliojo ir nepriklausomi tiekėjai liepos mėnesio sąskaitose už birželio mėnesį jų turės laikytis.

Viešojoje erdvėje turbūt teko girdėti tam tikrų skleidžiamų mitų, juos tikrai atsakingai noriu paneigti. Nepriklausomi tiekėjai traktavo, kad yra labai didelė administracinė našta jiems ir kad tai didins elektros energijos kainą. Tai yra absurdiški teiginiai. Nepriklausomi tiekėjai konkuruoja rinkoje. Jeigu jie dėl šito pakeitimo padidins elektros energijos kainą, tai yra jų problema, dėl to jie praras elektros energijos vartotojus. O dėl administracinės naštos būtent yra numatytas labai aiškus principas, kad šita galutinė kaina turėtų būti nurodyta pirmame puslapyje. Pačiam vartotojui nebus papildoma administracinė našta, o kaip tik palengvins jo galimybes pasirinkti pačią mažiausią elektros energijos kainą.

Ir galiausiai dar grįšime į Seimą rudens sesijoje su pakeitimais, tai yra dar numatome galimybę, kad pasirinkti nepriklausomą tiekėją arba jį pakeisti būtų galima daug operatyviau, nei yra dabar. Dabar tas procesas trunka iki 2 savaičių. Tikslas – kad tiekėjai turėtų įpareigojimą sudaryti sutartis per 24 valandas. Vadinas, vartotojas galėtų tiesiog pasikeisti tiekėją per 24 valandas be jokių papildomų baudų.

Tai tiek būtų apie visuomeninį tiekimą ir tikrai aktualų klausimą vartotojams. Šitie pakeitimai, susiję su sąskaitomis, yra aktualūs 1 mln. 700 vartotojų. Būtent tiek yra buitinių elektros energijos vartotojų Lietuvoje.

Kalbant apie gaminančius vartotojus, taip pat reikia pastebėti ir papildomas pastangas, kurias darome. Be abejo, Lietuva jau yra toli pažengusi su gaminančių vartotojų plėtra. Šioje kadenčioje, ir būtent nuo pat pradžių, siekėme pirmiausia užtikrinti paramą nuo pat saulėto sezono pradžios, kad gaminantys vartotojai neprarastų saulėto laiko ir galėtų įsirengti saulės elektrines, ir užtikriname nuoseklią paramą saulės elektrinėms. Tai yra nuo pat vasario mėnesio pabaigos iki šiol gyventojai gali įsirengti saulės elektrines ir iš karto jas įsirengę pateikti mokėjimo prašymą. Ir vienas iš tikslų, be abejo, – užtikrinti operatyvesnį kompensacijos išmokėjimą vartotojams. Tie, kurie užpildo mokėjimo prašymus teisingai, paprastai kompensaciją gauna per 30 dienų.

Kalbant apie gaminančių vartotojų prijungimą, yra tikrai skaudus klausimas daugeliui potencialių gaminančių vartotojų, kurie nori tapti jais, bet negali dėl to, kad negauna ESO techninių sąlygų. Čia jau ėmėmės žingsnių ir pirmiausia numatėme priemones būtent ESO techninių sąlygų galiojimo laikotarpiui ir įmokai optimizuoti. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tie, kurie gauna

technines sąlygas, neatimtų iš kitų vartotojų galimybės įsirengti saulės elektrines. Jau liepos mėnesį įsigalios tvarka, pagal kurią, gautas ESO sąlygas bus mėnuo laiko pasirašyti arba nepasirašyti, pasirašytos jos galios pusę metų. Šiandien yra tokia tvarka, būtent 3 mėnesiai plius 9 mėnesiai. Vadinasi, 12 mėnesių yra laikoma rezervacija ESO tinkle ir tai neleidžia kitiems potencialiems gamintojams, vartotojams, kurie norėtų prisijungti, prisijungti prie tinklų kaip gaminantiems vartotojams. Tai – svarbi nuostata, mes matome statistiką: apie 30–40 % vartotojų, kurie išsiima ESO technines sąlygas, tiesiog neįsirengia saulės elektrinės.

Kitas dalykas, susijęs su šituo laikotarpiu, – numatysime galimybę, kad būtent pateikus prašymą dėl ESO techninių sąlygų ir įsirengus saulės elektrinę įmoka už tai būtų gražinama vartotojui. Tai yra, kitaip tariant, įmoka būtų mokama tik tokiu atveju ir liktų ESO, jeigu yra išsiimamos ESO sąlygos, bet neįsirengiama saulės elektrinė. Ir tokie pakeitimai bus nuo liepos mėnesio.

Ir galiausiai paskutinis tikslas yra užtikrinti balansą tarp patrauklumo gaminantiems vartotojams ir įtakos energetikos sistemai. Čia, be abejo, matome elektros energijos tiekėjų tam tikrų nuogastavimų dėl patiriamų sąnaudų skirtumo būtent vasaros laikotarpiu ir žiemos laikotarpiu. Ieškome sprendimų, kad ta apimtimi, kiek tai mažina elektros energijos kainą visiems vartotojams, būtent patys gaminantys vartotojai galbūt galėtų socializuoti per tarifą. Bet čia vyksta dar pokalbiai su VERT'u ir sprendimai bus vėliau. Be abejo, mūsų pagrindinė prielaida – nestabdyti gaminančių vartotojų plėtros, kad tie, kurie įsirengė saulės elektrines, jas turėtų tomis sąlygomis, kuriomis ir įsirengė. Tikslas iki 2028 metų yra būtent 200 tūkst. gaminančių vartotojų.

Kalbant apie skaičius, akivaizdu, kad gaminantys vartotojai girdi mūsų teigiamas žinutes. Šiandien turime beveik 144 tūkst. gaminančių vartotojų ir pastaraisiais mėnesiais, būtent kovo, balandžio, gegužės mėnesiais, kasmet įrengiama po 5 tūkst. saulės elektrinių. Tai yra dėl to, kad yra tęstinė parama ir vartotojai gana operatyviai gauna kompensacijas. Tos paramos priemonės toliau bus tęsiamos ir numatėme papildomą finansavimą, kad bent iki vasaros pabaigos gaminantys vartotojai, tiek perkantys elektrines iš nuotolio parkų, tiek statantys ant stogų, galėtų pasinaudoti šia parama.

Galiausiai paskutinis klausimas yra dėl kabeliavimo. Tai irgi svarbu ir susiję su elektros energijos tiekimu vartotojams. Tuos skaičius, kurie buvo anksčiau sudėlioti, tai yra oro linijų miškuose kabeliavimo iki 2054 metų, traktuojame kaip nepriimtina variantą. Dėl to iškėlėme tikslus, kad iki 2028 metų būtų galima kabeliuoti bent 2 tūkst. kilometrų oro linijų, kurios šiuo metu yra nutiestos per miškus. Priminsiu, kad miškuose šiandien yra 6 tūkst. 300 kilometrų, vadinasi, per artimiausius metus faktiškai kabeliuotume trečdalį būtent tose zonose, kurios yra pažeidžiamiausios audrų atvejais. Be abejo, tai užtikrintų stabilų elektros energijos tiekimą gyventojams, nes elektra, elektros energija yra gyvybiškai svarbi ir dėl to tikrai turėtų būti prioritetas.

Kaip ir minėta anksčiau, 2025 metais ir kiekvienais metais buvo suplanuotas būtent kabeliavimas po 200 kilometrų miškingose vietovėse. Iki šių metų pabaigos dar numatėme papildomai prie šio skaičiaus 150 kilometrų, kad metų pabaigoje būtų 350 kilometrų kabeliuota, o nuo kitų metų, tai yra 2026 metų, kasmet kabeliuoti, tai yra oro linijas tiesti po žeme. Tikslas yra 550 kilometrų. Kaip ir minėjau, tai leistų pasiekti 2 tūkst. kilometrų kabeliavimo apimtį 2028 metais.

Kalbant apie finansavimą, svarbu pabrėžti, kad ieškome būdų tai padengti ne iš vartotojų tarifo ir tam papildomai reikia maždaug 100 mln. eurų – būtent šiems papildomiems kabeliavimo tikslams. Tai vertiname kaip galimybę. Be abejo, po kabeliavimo miško žemę grįžtų miškui ir tai leistų išvengti būtent proskynų platinimo ir išsaugoti apie 12 tūkst. hektarų miško. Dėl to kalbame ir su Aplinkos ministerija, aplinkos ministru, kad gal bent dalį finansuotų iš Aplinkos ministerijos administruojamos Klimato kaitos programos lėšų, o kita dalis, be abejo, galėtų būti dengiama iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo arba Europos Sąjungos investicijų programos.

Pagrindinė mūsų žinutė yra ta, kad iš esmės galėtume sėkmingai panaudoti RRF'o lėšas. Pagal suplanuotą apimtį, 2025 metais galėtume panaudoti 17 mln. eurų, o 2026 metais, būtent iki RRF'o panaudojimo pabaigos 2026 metų birželio mėnesį, galėtume panaudoti dar 23 mln. eurų. *Summa summarum* yra 40 mln. eurų. Tai yra tas potencialas, kurį būtų galima panaudoti būtent iš

RRF'o. Svarbiausia, be abejo, yra tiek tiekimo patikimumas, tiek operacinių kaštų sumažinimas ESO atstatant po audrų tiekimo tinklą. Galiausiai, be abejo, anksčiau ar vėliau kabeliuoti reikės, dėl to manome, kad tai reikia daryti anksčiau. Trumpai būtų tiek. Laukčiau klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas ministre, jūsų norėtų paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia Ž. Pavilionis. Ruošiasi S. Gentvilas.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš gal daugiau tokį su užsienio politika susijusį klausimą. Aš girdžiu, kad lenkai ne tik karinėje, bet ir energetinėje srityje su Amerika daro vis didesnę pažangą – kalba apie branduolinius reaktorius. Kaip mes ir kalbėjome mūsų komitete, aš tikrai labai sveikinu jūsų dialogą su Amerika dėl tų mažųjų branduolinių reaktorių. Kaip sekasi, ministre? Gal net, kaip ir kalbėjome, jūs ir savo energetikos atašė galite pasiūsti, kad jau įleistų šaknis Amerikoje, nes tai yra ne tik energetinis klausimas – tai yra, deja, ir saugumo klausimas šiais laikais.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Be abejo, energetikos atašė yra šiek tiek siauresnis klausimas. Mes turime mažųjų branduolinių reaktorių klausimą kaip gana platų tiek mūsų užsienio politikos, tiek energetikos darbotvarkėje. Be abejo, tai buvo viena iš pagrindinių ir mano vizito temų Vašingtone. Apie tai kalbėta tiek su energetikos sekretoriumi, tiek turėjome susitikimą su visų svarbiausių mažųjų branduolinių reaktorių plėtotojais Jungtinėse Amerikos Valstijose, maždaug 10–12 kompanijų, su kuriomis būtent ir kalbėjome apie mūsų planus.

Išsamiai pristačiau mūsų energetikos paveikslą, plėtrą, dinamiką ir taip pat poreikį pramonei pereinant prie anglies neutralumo tikslų būtent siekti taip pat ir mažųjų branduolinių reaktorių plėtros. Atsakymas yra turbūt tas, kad pačiose Jungtinėse Amerikos Valstijose realūs metai, kai galėtų būti plėtojami pirmieji komerciniai mažieji branduoliniai reaktoriai, yra tarp 2029–2031 metų. Tai yra būtent toks šitos pramonės optimistinis, sakyčiau, vertinimas, bet yra gana irgi realios datos.

Kalbant apie mūsų dvišalius santykius, yra įkurta tokia dvišalė darbo grupė. Tai yra mūsų tarpvyriausybinių bendradarbiavimo grupė. Šiuo metu iki šiol kaip tik laukiame jų atsakingų atstovų paskyrimo. Jų atstovai yra paskiriami kaip tik šiuo laikotarpiu ir artimiausiu metu bus inicijuojami pirmieji tos darbo grupės posėdžiai.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi L. Girskienė.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, tikėjomės kitokios, platesnės, prezentacijos. Labai *ad hoc* jinai čia apie einamuosius klausimus, kur, atrodo, komiteto posėdžiuose svarstoma.

Viena pastaba dėl kabeliavimo finansavimo iš Klimato kaitos programos. Nedarykite to, nes tai yra apsimestinis CO₂ taupymas. Tikrai aš asmeniškai iš anksto pasakau: jeigu planuoja Vyriausybė panaudoti Klimato kaitos programos lėšas tokiam projektui, kreipsiuosi į Vyriausiąją administracinę teisimą, kad Vyriausybės nutarimą panaikintų.

Klausimas yra labiau susijęs su RED III direktyva. Rytoj – Aplinkos komitetas, kitą savaitę Ekonomikos komitetas perkels. Du kartus jūs derinote ambicingą planą dėl to, kad transporto (alternatyviųjų degalų) atsinaujinančių išteklių dalis būtų pakankama, trečią kartą persigalvojote. Kodėl tai padarėte? Ar tiesa, kad įtakos turėjo „Orlen Lietuva“ padaryti jus... Ar galite atskleisti užkulsius, kodėl du kartus po derinimo išvadose buvo atsparumas, o trečią kartą išvadoje pasirodė kitokia nuostata? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėl bendro pastebėjimo, sakykime, einamųjų klausimų pristatymo, be abejo, pristatome tai, kas yra svarbiausia vartotojams. Einamieji žingsniai: Nacionalinę energetikos strategiją turime, tikslai yra aiškiai apibrėžti, tai ta kryptimi ir judame. Darome tuos kertinius praktinius žingsnius, kurie tikrai yra mums visiems labai svarbūs.

Dabar klausimas dėl RED III direktyvos perkėlimo ir numatytų tikslų. Be abejo, turėjome ne vieną viešą konsultaciją. Buvo teikiamos pastabos ir iš rinkos. Kaip ir ankstesnės kadencijos laikotarpiu, ieškojome subalansuoto sprendimo. Tas variantas, kuris yra pateiktas galiausiai, paskutinis, yra atsižvelgiant į rinkos pateiktas pastabas. Manome, kad tai yra optimalus variantas dėl to, kad, nedidindami kaštų artimiausiu laikotarpiu, bet išlaikydami direktyvos tikslus, tai yra būtent iki 2030 metų, pasieksime numatytus 29 %.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girskienė. Ruošiasi A. Mockus.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Laba diena, gerbiamas ministre. Iš tikrųjų pritarsiu prieš tai kalbėjusiam kolegai, kad bendrinius duomenis pateikėte, tikėjomės truputį aktualesnės informacijos.

Aš savo ruožtu noriu paklausti dėl turbūt kiekvienam Lietuvos piliečiui svarbios temos, svarbaus klausimo – dėl Energijos skirstymo operatoriaus susidariusios beveik 60 mln. eurų skolos. Kaip sekasi ją gražinti, kokių priemonių ėmėtės? Buvo žadėta gražinti per dvejus metus, dabar mes jau turime 2025 metų vasarą. Kokia yra situacija, gal trumpai galėtumėte pristatyti?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Taip, ten tikrai buvo intensyvus metodikų derinimo klausimas ir tos sumos, kurios buvo pateiktos būtent Valstybės kontrolės, po to buvo papildomas koordinacinis procesas tarp ESO ir VERT'o ir tie sprendimai dar buvo priimti anksčiau, tai yra ne mūsų kadencijos laikotarpiu. Bet ką svarbu pastebėti, kad į tarifą taip pat yra gražinama, gražinama pagal išdėstytą grafiką. Dėl apimties galbūt paminėčiau tik tai, kad ką reiškia 60 mln. jūsų minėti, tai yra 100 mln. eurų metams buitiniams vartotojams (kalbu apie valstybės reguliuojamą kainos dalį) sudaro maždaug 1 euro centą, jeigu mes skaičiuotume visus buitinius vartotojus. Tiesiog tam masteliui suprasti, kad tai nėra ta suma, kurią realiai patys vartotojai jautų kiekvieno mėnesio sąskaitose, bet, kaip ir minėta, pagal grafiką yra įtraukiama į tarifą ir už tai atsakingas yra VERT'as.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mockus. Ruošiasi A. Skardžius.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū jums už išsamų pristatymą. Kaip pristatyme ir minėjote, ambicingas tikslas – 200 tūkst. gaminančių vartotojų. Norėčiau pasiteirauti jūsų, kaip planuojate pažaboti verslą, kuris šiuo metu vysto atsinaujinančią energetiką, steigia parkus, sukelia vietos gyventojams ir bendruomenėms lūkesčius, kad bus mokama gamybos įmoka, bet išparduoda parkus gaminantiems vartotojams, taip iš jų pelnosi ir nemoka gamybos įmokos? Ir antroji klausimo dalis: gal turite duomenų, kiek jau surinkta gamybos įmokos ir kaip sekasi APVA'iai ją administruoti? Labai ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimus. Tikrai aktualus klausimas. Pirmiausia vertinant tai, kad pati gamybos įmokos koncepcija tikrai buvo turbūt geras sprendimas, nes tai buvo būtent kompensuoti vartotojams, gyventojams tam tikrą vizualinę, pavadinkime, taršą arba tam tikrus kitus nepatogumus, tai koncepcija buvo gera, bet jos įgyvendinimas tikrai nebuvo adekvatus. Pirmiausia kalbėsiu apie skaičius. Turbūt net gana gėda Seimo tribūnoje pripažinti, kad įmokos, kurios yra surinktos nuo 2023 metų, yra tikrai niekinės, tai yra kalbama turbūt apie kelis šimtus tūkstančių eurų visoje Lietuvoje.

Kalbant apie numatytą sistemą, yra kalbama apie tos gamybos įmokos mokėjimą individualiam gyventojui. Tai dažnu atveju nesiekia netgi cento, o kartais yra tam tikros cento dalys. Dėl tos priežasties rudens sesijoje teiksime įstatymo pakeitimo projektą, kuriame ir numatysime šios gamybos įmokos pokyčius tam, kad gyventojai gautų tas išmokas tokiu atveju, jeigu jos yra pakankamos apimties. Na ir, be abejo, peržiūrime tam tikrą sistemą, tai yra dėl pačių kilometrų nuo saulės arba vėjo elektrinių, kiek ta gamybos įmoka turėtų būti surenkama.

Dėl gaminančių vartotojų ir kaip, sakėte, pažaboti verslą. Gaminantiems vartotojams ir būtent nuotoliniams parkams, kurie yra plėtojami (pirmiausia, be abejo, dažnu atveju tai yra saulės elektrinės), buvo numatyta išimtis, kad jie neturėtų mokėti tokios gamybos įmokos. Tai, kaip ir minėjau, šiuo metu vyksta svarstymai ir tame pakete, kurį teiksime Seimui, peržiūrėdami gamybos įmokos paketą, neatmetame tam tikrų pokyčių ir šioje srityje.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi K. Starkevičius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis ministre, gegužės 21 dieną Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutartimi pripažino, kad Energetikos ministerija nepagrįstai atsisakė organizuoti konkursą pagal pareiškėjos UAB „Aveka“ paraišką 2022 m. birželio 6 d., kai ji prašė skelbti konkursą Baltijos jūroje. Energetikos ministras D. Kreivys apsimetė, sakykime, kad nėra paskirtos Baltijos jūros dalys nustatyti galios būtent šiomis teritorijomis... Ką dabar darysite, gerbiamas ministre? Buvo stabdoma plėtra Baltijos jūroje, žlugdoma atsinaujinančių išteklių gamyba. Ką dabar ta „Aveka“ iš jūsų bandys prisiteisti? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Kaip tik šiuo metu rengiame atsakymą, turime, be abejo, suformuoti poziciją, nes toks yra ir teismo pavedimas. Šiandien, deja, dar tiksliai neatsakysiu į šitą klausimą, nes tikrai yra ir teisinių, ir visokių kitokių niuansų. Pozicija tikrai išsamiai bus pateikta.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi S. Kairys.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamas ministre. Pateikėte gerų skaičių, kaip auga gaminančių vartotojų kiekiai, skaičiai. Dabartiniu metu tai viena iš labiausiai pavykusių programų. Žmonės patys pasigamina elektros ir ją vartoja, jau pajautė skirtumus, kai reikia atsiskaityti už elektrą. Bet ateityje elektros vartojimas iš tikrųjų dar augs, ar kai kurie dabartiniai trūkčiojimai, stabtelėjimai nesudarys sąlygų, kad vėlgi mes pritrūksime? 2028 metais, pagal mūsų planus, mes turėtume visiškai apsirūpinti. Jeigu gamyba augs, tai tada ne, nes tiek visi jūros parko stabdymai, tiek susidūrimas su problemomis ant žemės... Gal vieną kitą skaičių, kaip dabar pagal visas prognozes vystosi tiek žemėje, tiek jūroje...

PIRMININKĖ. Laikas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). ...kaip pirmasis parkas ir kaip antrasis parkas?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Galiu tik patvirtinti, kad būtent į šios Vyriausybės programą įrašėme tikslų paankstinimą, kad iš atsinaujinančios energetikos pasigaminsime elektros energijos 100 % tiek, kiek suvartojame. Be abejo, kalbame apie metinį balansą, tai yra ne apie momentinį balansą, bet apie metinį balansą. Paankstiname šiuos tikslus iš 2030 metų į 2028 metus. Tikrai matome ne tik galimybes, bet ir būtinybę tai pasiekti.

Kalbant konkrečiais skaičiais, šiandien Lietuvoje yra instaliuota, kalbant apie saulę ir vėją, 4,3 gigavato atsinaujinančios energetikos. Bendrai paėmus, tai yra maždaug 50 % saulės, 50 % vėjo. Tikslas yra 2028 metais turėti 8 gigavatus tiek saulės, tiek vėjo. Taip pat, be abejo, kaupikliai. Kaupikliai yra nauja tema, bet čia esame inicijavę bent tris paskolines, taip pat subsidines priemones, kurios leistų užtikrinti sėkmingą sistemos balansą. Tikslas yra 4,4 gigavatvalandės 2028 metais. Visus šiuos tikslus, pagal esamus išduotus plėtros leidimus, tikrai pasieksime 2028 metais, netgi viršysime. Tam tikrais momentais, be abejo, kalbant apie vasaros laikotarpį, mes net daugiau pasigaminsime elektros energijos, negu jos suvartojame.

Kalbant apie jūrinio vėjo parkus, buvo padaryti pakeitimai, kurie optimizavo šias sąlygas. Kalbant apie šias datas, tai tikrai neturi jokio priežastinio ryšio, nes 2028 metais bet kuriuo atveju nei pirmasis, nei antrasis jūrinio vėjo parkas nebūtų įmanomas techniškai įgyvendinti. Dėl antrojo jūrinio vėjo parko Seime jau priimtas įstatymas, rytoj yra planuojamas Vyriausybės nutarimas. Jį priėmus, jau vasario 9 dieną, tai yra pirmadienį, būtų galima atnaujinti konkursą. Konkursą atnaujintų būtent VERT'as. Tada iki metų pabaigos pasirašius sutartį projektas galėtų būti sėkmingai tęsiamas.

Dėl pirmojo parko, kaip žinome, yra atliekami papildomi vertinimai. „Ignitis“ yra iškėlęs tam tikras rizikas, kad 2027 metais gali ir nepavykti sudaryti galutinių investavimo sprendimų.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiamas ministre, aš irgi pasigedau tokio valstybinio požiūrio, nes daug jūsų pristatymo medžiagoje detalių, bet iš esmės tai nežinau, gal koks ESO direktorius tą patį pasakytų, kai kalbame apie kokį nors kabeliavimą ar panašius dalykus. Man asmeniškai Energetikos ministerija yra visada susijusi su valstybe ir strateginiais siekiais. Tai koks gi jūsų toks pagrindinis, svarbiausias darbas, kuriuo jūs didžiuositės per kadenciją? Galbūt tai yra būtent tai, ką jau ir minėjote, – pirmadienį skelbiamas konkursas pagal naujai pataisytas sąlygas, prisiimant visas rizikas, o galbūt laimėjimus, laikas parodys. Kitų metų sausio mėnesį turbūt vėl tai aptarsime, kai jūs būsite tribūnoje. Žodžiu, tas toks pagrindinis klausimas, didelis klausimas: valstybinė idėja kažkokia, kokia yra ta jūsų ambicija?

Antras klausimas yra labai trumpas ir aiškus...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. KAIRYS (LSF). ...dėl kaupiklių kalbant ir panašiai. Neišlįs kur vėl premjero asmeninio verslo interesai, kalbant irgi apie tam tikras finansavimo priemones ir kitus dalykus?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Dėl valstybinio požiūrio. Tikrai manau, kad tai įrodžiau ankstesnėje kadencijoje savo darbais ir tai tęsiu dabar. Tik galiu paminėti, kad kaupimo sistemos 200 megavatų, 200 megavatvalandžių buvo inicijuotos būtent tuo laikotarpiu, valstybės pagalbos priemonės ir visa kita, kurios puikiausiai tarnauja mūsų energetikos sistemai čia dabar ir kasdien.

O kalbant apie ESO tikslus, tai ESO direktorius tikrai jums nepristatytų šių tikslų, nes pagal esamus planus nebuvo tokios kabeliavimo apimties. Tai matome kaip esminį dalyką, kurį reikia greičiau keisti.

Kalbant apie tikslus, ką matyčiau kaip kadencijos įgyvendintą darbą, tai, manau, yra trys pagrindiniai dalykai. Vienas dalykas – užtikrinti 100 % gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių. Taip, sakysite, tai vyksta savaime, bet tai ne visą laiką vyksta savaime ir tam reikia papildomų pastangų. Antras aspektas – mūsų sistemos atsparumas. Tai yra ne tik sinchronizacijos projekto įgyvendinimas, kai yra užbaigiami projektai, bet taip pat yra visa atsparumo programa, kurią mes įgyvendiname, taip pat siekiame ir europinio finansavimo papildomo tam. Ir trečias dalykas – kaupimo sistemos, kurių tikrai reikia turėti pakankamas galimybes tam, kad balansuotume tiek saulę, tiek vėją. Ir čia pirmiausia kalbu apie dideles kaupimo sistemas, kurios yra jungiamos prie „Litgrido“ tinklo. Šitų kaupimo sistemų įgyvendinimas yra vienas iš esminių prioritetų. Lietuva turi puikų šansą, nes turime bendrą balansavimo rinką ir tą lyderystę, kurią turime su saulės ir vėjo plėtra, turime tęsti kaupimo sistemų darbus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas ministre, jūs atsakėte... Tiksliau tariant, laikas klausti baigėsi.

Gerbiami kolegos, prieš mums einant prie kitų darbotvarkės klausimų, norėčiau akimirką grįžti į rytinį posėdį ir dėl protokolo patvirtinti, kad kuomet apsisprendėme dėl 1-17 klausimo antikorupcinio vertinimo, antikorupcinio vertinimo buvo prašoma dėl lydimiojo 1-17.2 klausimo, tai yra projekto Nr. XVP-397, pagal Seimo Teisės departamento pateiktą pastabą. Tai ar galėtume dėl protokolo tai fiksuoti? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

14.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto nario paskyrimo“ projektas Nr. XVP-484 (pateikimas)

Grįžtame dabar į vakarinį posėdį. 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto nario paskyrimo“ projektas Nr. XVP-484. Į tribūną norėčiau pakviesti A. Sysą, jis ir pristatys teikiamą kandidatą. 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto nario paskyrimo“ projektas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, jeigu jūs prisimenate, Konstitucinis Teismas priėmė sprendimą, kad Šiaurės investicijų bankui atstovauti negali Seimo nariai. Iki tol atstovavo Seimo nariai, todėl buvo įpareigotas Biudžeto komitetas apsisvarstyti galimus kandidatus. Mes kreipėmės į Lietuvos banką ir į Finansų ministeriją, buvo pasiūlytas M. Pakštys. Biudžeto komitetas apsvairstė ir pritarė M. Pakščio kadencijai, paskirti jį dvejų metų kadencijai į Šiaurės investicijų banką.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą kandidatūrą. Dabar norėtume pakviesti gerbiamą M. Pakštį, kad prisistatytų Seimui ir atsakytų į Seimo narių klausimus. Prašau.

M. PAKŠTYS. Laba diena. Esu Finansų ministerijos paskirtas kandidatas į Šiaurės investicijų banko Kontrolės... (*Balsas salėje*) Nesigirdi? (*Balsai salėje*) Labai atsiprašau. Dabar gerai girdisi? Ačiū.

Esu Mindaugas Pakštys, Finansų ministerijos darbuotojas, skiriamas kandidatu į Šiaurės investicijų banką. Viešųjų finansų srityje dirbu 20 metų. Pastaruosius 10 metų dirbau Europos Sąjungos institucijose: Europos Audito Rūmuose, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banke ir Europos stabilumo mechanizme. Esu dalyvavęs panašių institucijų audito komitetų veikloje ir aktyviai prisidėjęs prie audito komitetų darbo. Audito Rūmuose auditavau panašias institucijas ir vertinimus atlikome dėl atitikties ir skaidrumo.

Tikiu, kad mano patirtis, sukaupta tarptautinėse finansinėse institucijose, prisidės ir prie Šiaurės investicijų banko komiteto veiklos, ir tikiu, kad mano kandidatūra atitiks jūsų lūkesčius.

PIRMININKĖ. Dėkoju jums. Jums klausimus norėtų užduoti du Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Ruošiasi G. Balčytytė.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, aš realiai pirmą klausimo dalį norėjau užduoti gerbiamam A. Sysui, jeigu jis išgirstų. Algirdai! Bet ir ponui M. Pakščiui kartu tinka. Gerbiamas Sysai, jūsų projekte parašyta „dvejų metų kadencijai“. Metai yra daugiskaitinis žodis. Mano manymu, turėtų būti „dvejų metų kadencijai“, bet čia redaktoriai tegul pataiso.

O jums, gerbiamas Mindaugai, klausimas toks iš sąmokslų teorijos srities, kadangi čia visada konservatoriai aplinkui, aplink konservatorius visada sąmokslų teorijos sklinda. Jūs 2000 metais Rietave baigėte vidurinę mokyklą, kaip ir M. Lingė, garsus konservatorius, kuris buvo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, jis irgi 2000-aisiais Rietave baigė vidurinę mokyklą. Kas jus sieja?

M. PAKŠTYS. Buvome suolo draugai. (*Juokas salėje*) Trumpas atsakymas. Bet trumpą laiką – iki pradinės mokyklos.

PIRMININKĖ. Klausia G. Balčytytė.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš norėjau užduoti tokį klausimą: kokie būtų... Ar jūs turite prioritetus ir konkrečius uždavinius, kurių planuojate siekti šioje pozicijoje? Gal galėtumėte trumpai pasidalinti? Ir kaip įsivaizduojate kokį nors bendravimą su Seimu? Taip išeina, Seimas jus skiria. Kaip matytumėte savo, nežinau, atsiskaitymą ar kitokia forma tą bendravimą ateinančius dvejus metus?

M. PAKŠTYS. Kontrolės komiteto funkcijos yra gana tokios dogmatinės: stebėti banko veiklos atitiktį įstatams, skirti išorės auditorių, prižiūrėti rizikos modelį, likvidumo politiką, rizikos politiką. Šitos funkcijos yra labai aiškiai išrašytos. Čia kokių nors didesnių įžvalgų negalima pateikti. Tiesiog reikia pasižiūrėti statutinius reikalavimus ir informuoti akcininkus, ar bankas veikia pagal numatytus įstatus ir tas kryptis.

Dėl antro klausimo. Tikrai esu pasiryžęs atvykti ir pristatyti banko rezultatus po kiekvienų metų ataskaitų patvirtinimo, jeigu bus poreikis ir Seimas išreikš tokį norą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Dėl šio klausimo siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas ir siūloma svarstyti šios savaitės ketvirtadienį, birželio 5 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

14.39 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 19, 20, 24, 26, 26¹, 26², 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45¹, 45², 46¹, 49, 51, 52, 53¹, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60¹, 74, 76, 77 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-474 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo projektas Nr. XVP-474. Pranešėjas – ministras L. Savickas. Kviečiame į tribūną.

L. SAVICKAS (DFVL). Sveiki, gerbiami kolegos. Ačiū gerbiamai pirmininkei už galimybę pristatyti projektą. Taigi, gerbiami kolegos, pristatau jums Vyriausybės teikiamą Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Akcinių bendrovių įstatymo projektą.

Projektas parengtas siekiant įgyvendinti Kapitalo rinkos plėtros priemonių plano priemones, pagerinti verslo aplinką, konkrečiai, sumažinti verslui tenkančią administracinę naštą, taip pat supaprastinti esamą teisinį reguliavimą, išspręsti praktikoje kylančius sunkumus, ypač susijusius būtent su Akcinių bendrovių įstatymo taikymu. Šis įstatymo projektas atitinka XIX Vyriausybės programos nuostatas dėl kapitalo rinkos modernizavimo ir Lietuvos įmonių teisės aktų peržiūros, siekiant konsoliduoti kapitalo rinką su Baltijos šalių rinkomis bei integruotis į bendrą Europos Sąjungos kapitalo rinkų sąjungą. Taip pat įstatymo projektu yra prisidedama prie programos nuostatų dėl administracinės ir teisinės reguliavimo naštos mažinimo investuotojams ir dialogu, pasitikėjimu grindžiamos verslo aplinkos vystymo įgyvendinimo.

Šiuo metu Akcinių bendrovių įstatyme įtvirtintas reguliavimas kai kuriose srityse vis dar riboja bendrovių galimybes lanksčiai organizuoti savo veiklą, operatyviai priimti verslui svarbius sprendimus ir efektyviai prisitaikyti prie kintančios verslo aplinkos. Siekiant užtikrinti sklandų

bendrovių veikimą, būtina sudaryti prielaidas pasirinkti tinkamiausius veiklos modelius, naudoti veiklai reikalingas finansines priemones. Tačiau tokie svarbūs instrumentai, pavyzdžiui, galimybė išleisti išperkamasias akcijas ar galimybė suteikti finansinę pagalbą bendrovėms akcijoms įsigyti, įstatyme nėra įtvirtinti arba ypač ribojami.

Taigi šiuo mūsų teikiamu įstatymo projektu siūloma įtvirtinti galimybę bendrovėms išleisti išperkamasias akcijas, lygiai taip pat siūloma pailginti eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo įvykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių tvirtinimo terminą nuo 4 iki 5 mėnesių nuo finansinių metų pabaigos, sudaryti... bendrovėms įstatuose nustatyti kitokią teisę į dividendą įgyvendinimo tvarką, nei nustatyta minimame įstatyme, atsisakyti dividendų skyrimą apribojančių sąlygų, supaprastinti tarpinių dividendų skyrimo reguliavimą, atsisakyti palūkanų normos dydžio maksimalios ribos ir priimti kitus pakeitimus, tarp jų ir tikslinamojo pobūdžio, tačiau verslui aiškumo suteikiančius pakeitimus, nekeičiant teisinio reguliavimo.

Taigi, kolegos, priėmus šiuos siūlomus pakeitimus, bendrovės galės ypač greitai ir mažesniais kaštais priimti svarbiausius sprendimus. Siūlomi pakeitimai taip pat sudarys sąlygas tiek jaunam, tiek aukštą pridėtinę vertę kuriančiam verslui, taip pat net ir mažiausiems šeimos verslams pasinaudoti galimybėmis pritraukti investicijų neprarandant verslo kontrolės. Tikime, šie pokyčiai prisidės prie bendrovių veiklos optimizavimo, verslo plėtros, didins mūsų šalies konkurencingumą.

Esu pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus. Čia dar ne tos skaidrės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip, skaidrės yra dėl vėlesnio klausimo. O dabar jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Ruošiasi V. Ažuolas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerai, nekalbėsiu apie sąmokslų teorijas. Bet jūs vadinote priemones, kurios skamba labai gerai ir priimtina, ir aš būčiau linkęs balsuoti, bet yra vienas toks punktas: „priimti sprendimą suteikti teisę valdybai (jei valdyba nesudaroma – bendrovės vadovui) priimti sprendimą padidinti įstatinį kapitalą“. Kitaip sakant, jūs su G. Palucku esate akcininkai, pasamdote mane po kadencijos bendrovės direktoriumi, jūs nesikišate, nes esate politikai, o Gentvilas, bendrovės direktorius (suprantu, jūs manęs nesamdysite), padidina įstatinį kapitalą esant reikalui, kad iš ILTE'ės gautų didesnę lengvatinę paskolą. Ar įmanomas koks nors europinis reglamentavimas, kad bendrovės vadovas, kuris nėra akcininkas, gali padidinti įmonės įstatinį kapitalą?

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, kaip visuomet politikoje, pats svarbiausias momentas yra geras, tinkamas metas pristatyti įstatymo projektą. Suprantu kontekstą, dėl kurio jūs bandote formuluoti klausimą. Bet tikrai raginčiau atsiriboti ir žiūrėti, kad tai yra ilgalaikis, nuoseklus Ekonomikos ir inovacijų ministerijos darbas ir tas priemonių planas, kurį mes įgyvendiname šiais pakeitimais, patvirtintas dar ankstesnėje kadencijoje. Taigi šis įdirbis yra ilgalaikis, nuoseklus, atliepiantis gerąsias bendrąsias praktikas, realias problemas, kurios kyla specifškai dėl to klausimo, kurį jūs keliate. Esminis momentas, kad mes čia siekiame atliepti lankstumą ir poreikį. Yra numatyti saugikliai, kad ta papildoma tvarka, įgalinanti kitokius sprendimus, būtų sudaroma tik tai trims ketvirtadaliams akcininkų sutarus pasitvirtinti tokią įgaliojimų tvarką viduje, užtikrinami tie saugikliai viduje, bet kartu atliepiamas poreikis investuotojams pagal situaciją, jeigu yra poreikis, nusimatyti kitokią, negu įstatyme numatyta, tvarką.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi S. Kairys.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, tikrai geros iniciatyvos, reikalingos, tik daliai visuomenės visada iškyla vienas klausimas: kodėl verslininkai yra tik UAB'ai, AB'ai, akcininkai, o individuali veikla lieka už brūkšnio, nors ten yra 270 tūkst. verslininkų? Tai kodėl visos šios, kaip sakant, numatytos lengvatos, galimybės netaikomos ir individualiai veiklai? Ar ateityje įtrauksite ir šiuos verslininkus į galimybes būti ir plėsti savo verslą? Nes dabar, žiūrint į mokesstinę politiką, kur atnešė finansų ministras, individualią veiklą norima pribaugti. Bet gal lengvatomis jūs padėsite individualiai veiklai? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų klausimai yra nuoseklūs. Jau panašų klausimą iš tikrųjų esate uždavęs anksčiau. Kaip ir tąkart sakiau, galiu pakartoti, kad matome didžiulį poreikį numatyti visas priemones, kurios yra orientuotos ne tik į stambiuosius ar akcines

bendroves, stambiuosius investicinius ir verslo subjektus, bet lygiai taip pat į smulkųjų, vidutinį verslą, tarp jų ir individualiai veikiančius verslininkus.

Šiame kontekste yra keli dalykai, kuriuos darome. Šiandien teikiamas sprendimas, kuris yra orientuotas būtent atlikti nuoseklų sisteminių Akcinių bendrovių įstatymo reguliavimą, peržiūrą. Bet lygiai taip pat šiandien darbotvarkėje turėjo būti smulkiojo ir vidutinio verslo ombudsmeno instituto klausimas, jis ketvirtą kartą bandomas kurti, tačiau vis susiduria su tais pačiais teisiniais iššūkiais. Esu pasiruošęs per artimiausią parą, kitą atlikti reikiamus techninius pakeitimus, kad tą patį šios savaitės ketvirtadienį galėtume sėkmingai pateikti, sukurti pagaliau po daugybės bandymų tokį institutą, kuris galvotų apie tą smulkųjų verslininką ir būtų toks sisteminis jo advokatas, padėtų identifikuoti, atnešti tuos sprendimus, kurie reikalingi ir smulkiesiems, ir pagal individualią veiklą veikiančioms verslininkams.

PIRMININKĖ. Klausia S. Kairys. Ruošiasi M. Lingė.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiamas ministre, akivaizdu, kad šio įstatymo pakeitimo tikrai labai laukia premjeras G. Paluckas, nes asmeniškai jam nukristų tikrai didelė našta nuo pečių ir tokių situacijų, dėl kurių šiandien aiškinosi Seimui, tiesiog nebebūtų, nes įmonės vadovas pats galėtų didinti įstatinį kapitalą. Bet mano klausimas yra toks: o kada visgi atsirado šita idėja, nes registracija, kalbant apie įstatymo pakeitimo projektą ir jo pateikimą Seimui, yra tik viena iš proceso dalių. Tai kada buvo ta idėja kilusi formaliai? Ir ar nebijote, kad jeigu kartais netyčia teisiškai taip pasisuktų reikalai ir institucijos tikrai atkreiptų dėmesį, ar čia buvo kažkoks, nežinau, sukčiavimas ar panašiai, kalbant apie įmones, kurių akcininkas yra premjeras, kad po to galai dar atves ir iki jų, ir jūs dėl gero noro turėsite aiškintis, ar šitas klausimas nebuvo kažkaip derintas asmeniškai su premjeru? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas kolega, už tą klausimą. Kaip ir sakiau arba pradėjau atsakydamas jūsų kolegai, kad iš tikrųjų kontekstas, kuriame teikiamas, taip sakant, projektas, leidžia opozicijai tikrai tą šypseną keliančius klausimus formuluoti. Bet aš bandysiu tikrai dalykiškai atsakyti, kad esu visiškai ramus. Šis įstatymo projektas yra nuoseklus, sisteminis darbas, kurį daro ministerija, nepriklausomai nuo to, kaip keičiasi valdančiosios daugumos, kaip keičiasi politikai, kurie vadovauja, tai yra atliepantis ir tokį ilgalaikį Kapitalo rinkos plėtros priemonių planą, kuris yra dar pavaldėtas iš ankstesnės kadencijos, nuosekliai daromas. Ir, netgi šį paketą priėmus, tikrai, esu tikras, toliau bus daromas šis sisteminis darbas, identifikuojamos reguliacinės spragos, galimybės sukurti sąlygas, kurios yra patrauklesnės, ir toliau šis reguliavimas bus tobulintinas.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš vis dėlto pratęsiu tą klausimą: kada tie pakeitimai buvo inicijuoti? Mes matome, žiūrėdami į Vyriausybės nutarimą, – gegužės 21 diena. Atrodo, jinai taip jau labai skuba ir arti visų tyrimų, kuriuos pradėjo žurnalistai, tiriamosios žurnalistikos žurnalistai, nagrinėti šią temą. Tas datų artumas tikrai palieka erdvės vertinti, kad gali būti arti, susijusios ir interesus atliepantis pasiūlymas užregistruotas Seime. Tai ar būta kokio premjero vaidmens specifiskai, kad ši įstatymo nuostata, ši formuluotė atsirastų tokia, kokia jinai yra užrašyta?

L. SAVICKAS (DFVL). Kolegos, galiu dar kartelį ramiai patvirtinti, kad su premjeru tikrai šios nuostatos nebuvo nei derintos, nei kokių nors klausimų ar pasiūlymų buvo sulaukta. Šis projektas buvo pateiktas daug anksčiau tarpinstituciškai derinti, ši nuostata jau tuo metu buvo, lygiai taip pat vyko derinimas ir su suinteresuotomis šalimis, su asociacijomis, kurios kalba apie tai. Tad galiu ramiai pasakyti, kad šis projektas yra sisteminis, sprendžiantis realias problemas, su kuriomis susiduria mūsų kapitalo rinka, kad ji būtų tokia, kurioje verslai galėtų greitai ir be problemų veikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Motyvai po pateikimo. Yra motyvų. Už kalba I. Vėgėlė. Ministre, galite likti tribūnoje. Ar kaip patogiau, čia jau kaip nutarsite. Už kalba I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, man atrodo, jūsų iniciatyva yra niekaip nesusijusi ir negalėtų net būti siejama su tuo, kas buvo šiandien svarstoma Seime, kur Ministras Pirmininkas čia stovėjo ir aiškinosi dėl įstatinio kapitalo didinimo ir taip toliau, vien tik dėl to, kad

tai jau yra įvykę faktai. O tai, ką jūs siūlote, jūs siūlote ateityje reguliuoti taip, kad būtų efektyvesnis ir lengvesnis valdymas.

Šalia viso to man iš tiesų patinka ir išperkamųjų akcijų logika. Tai yra kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse labai efektyviai veikiantis dalykas. Tik šiek tiek kelia klausimų, nespėjau užsirašyti prie klausimų, tai yra finansinės pagalbos teikimo bendrovės akcijoms įsigyti klausimai, juolab kad mes kalbame apie kreditorių apsaugos interesą. Akcininkas savo įstatiniu kapitalu, įnešamu akcijų kapitalu, apsaugo kreditorius. Šiuo gi atveju mes *perdengiame* bendrovės finansus su galimybe kreditoriams gauti iš tos pačios sumos. Tai čia yra tam tikrų dalykų, kur galima būtų pagalvoti, ar nesumažinsime kreditorių apsaugos lengvindami akcininkų veiklą, ar ne? Pavyzdžiui, įtraukdami darbuotojus, įtraukdami kitus asmenis. Bet apskritai, neinant labai į detales, nes tai yra pateikimo stadija, yra labai gerų dalykų. Yra dalykų, kur galima dar padiskutuoti, svarstymo stadijoje dar pagilinti, bet, aš manau, tikrai geras projektas. Reikia skatinti ir reikia mūsų bendrovių teisę daryti kuo efektyvesnę, lyginant su kitų valstybių narių teise, nes ir teise mes konkuruojame vieni su kitais, ne tikrai mokestiniais dalykais.

Pabaigoje visai viliuosi, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas bus įtrauktas kažkur čia dėl to, kad, mano supratimu, tikrai teisininkai galėtų kai kuriuos dalykus dar pastebėti, atkreipti dėmesį ir tiesiog padiskutuoti. Bet bendras projektas tikrai... tikrai visus skatinu balsuoti už, tai yra prasminga iniciatyva. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Pritariu kolegai, kad tikrai projektas geras, reikalingas, jeigu nebūtų čia kolegų gana plačiai aptartos nuostatos dėl įstatinio kapitalo didinimo teisės perleidimo bendrovės vadovui. Aš abejoju, ar jūs įvardinsite, kad kurie nors akcininkai kreipėsi į jus, kad tokia nuostata reikalinga. Man atrodo, vienintelis žmogus, kuris su tuo susidūrė, tai yra G. Paluckas. Suprantu, kad galbūt naujos paskolos neprisireiks ir ateityje tas neaktualu, bet atrodo, kad jūs iš paskos bėgdamas, taip sakant, tokių žmonių nelaimėmis stengiatės pasirūpinti. Tai dėl to, matyt, teks susilaikyti. Nes aš sunkiai įsivaizduoju, kaip įmonės direktorius už akcininkus gali nuspręsti didinti įstatinį kapitalą, kaip su tais įnašais ir taip toliau. Aš abejoju, ar toks poreikis yra. Tai galėtų būti, jeigu akcininkas yra vienintelis ir jis yra įmonės direktorius, bet koks jam skirtumas kaip akcininkui tą įforminti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuodami šiek tiek vėliau.

14.54 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 12, 13, 13¹ straipsnių ir ketvirtojo² skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-491, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 23 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-492, Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 13¹, 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-493, Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-494, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-495, Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-496 (*pateikimas*)

Dabar darbotvarkės 2-4 klausimas, tai yra visas paketas – Investicijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-491 ir kitų įstatymų pakeitimai. Prašau, gerbiamas ministre.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Ačiū dar kartelį, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šį kartą norėtusi pristatyti dar vieną tikrai didelį įstatymų pakeitimų projektą. Norėčiau pasitelkti šį kartą skaidres, nes apimtis ganėtinai didelė, ir pabandysiu kiek įmanoma sistemingiau pristatyti siūlomus pakeitimus, kad matytumėte visą siūlomą pakeitimų esmę.

Jeigu paprastai, kalbama yra apie investicijų greitkelį, dar paprasčiau kalbant, apie dešimt kartų didesnę greitį ir patogumą investicijoms mūsų šalyje. Tačiau kad aiškiau suvoktumėte, kokia yra problema, kurią mes sprendžiame, man atrodo, yra labai svarbu pasižiūrėti į tai, ką ne kartą esame matę. Tai yra iškalbingas antraštes, kurias ne kartą teko mums visiems skaityti per

pastarąjį laikotarpį. Pagarsėjęs „Teltonikos“ atvejis buvo juk ne vienintelis, ir biurokratijos iš tikrųjų matėme ne vieną efektą, kuris stabdė investicijas Lietuvoje, kad tiesioginis užsienio investicijų projektų skaičius Lietuvoje pernai mažėjo 7 %, kad Latvija pirmą kartą per dešimt metų aplenkė Lietuvą, kalbant apie investicijų pritraukimą. Kitas antraštes lygiai taip pat matote.

Ne ką mažiau svarbu yra tai, kas yra aiškiai pamatuojama, ir skaičiai kalba patys už save. Kalbėdami apie pritraukiamas investicijas į gamybos sektorių, kuris tikrai ypač mums svarbus, per laikotarpį nuo 2015 metų iki 2024 metų galime pasilyginti su valstybėmis, su kuriomis Lietuvai dažnai tenka konkuruoti. Skaičiai vėlgi yra ganėtinai iškalbingi – nuo Airijos, Lenkijos, Rumunijos ar Slovakijos. Matome, tos apimtys, kalbant apie milijardus investicijų, tikrai ne tokios, kokias mes norėtume matyti. Dėl to norisi aiškiai pasakyti, kur yra tie iššūkiai, kurie kyla. Šie iššūkiai dažniausiai yra susiję su sklypo parengimu ir statybos leidimų gavimo trukme.

Pirmiausia mes aiškiai matome, kad trūksta didelių ir išvystytų pramoninės paskirties sklypų. Tai reiškia, kad mes turime neparengtus teritorijų planavimo dokumentus, teritorijos dažnai yra nesuformuotos, sudarytos iš skirtingų sklypų, netinkamos paskirtys gamybos veiklai, sklypuose likusi sena, nenaudojama infrastruktūra, trūksta elektros galios, nėra pramonei pritaikytų kelių, trūksta kitos būtinios infrastruktūros. Lygiai taip pat sudėtingi, ilgi teritorijų planavimo bei žemės procesai, ką jau kalbėti apie ilgai trunkančius pasirengimo statybai etapus. Visa tai yra realūs iššūkiai, kurie riboja mūsų galimybes kovoti dėl didžiausių, stambiausių investicijų Lietuvoje.

Ką yra svarbu pasakyti, kad konkurencinė aplinka niekada nestovi vietoje. Visai neseniai Seimas pritarė ir mes suformavome vadinamąjį žaliąjį koridorių investicijoms pritraukti, tačiau per šį laikotarpį matome, kad mes nesame vieninteliai – žaliuosius koridorius lygiai taip pat suformavo daug kitų šalių, mūsų konkurenčių, su kuriomis tenka kovoti dėl naujų investicijų pritraukimo. Dėl to svarbu nestovėti vietoje, reaguoti į tai, kas vyksta aplinkui, ir išlaikyti savo konkurencinį pranašumą. Dėl to mūsų siūlomas sprendimas iš esmės yra keisti vadinamuosius žaliuosius koridorius į investicijų greitkelį, užtikrinant, kad mūsų atsakas būtų greitis ir patogumas investuotojui.

Šiandien pristatau jums įstatymų paketą iš šešių įstatymų: Investicijų, Teritorijų planavimo, Statybos, Žemės, Žemės reformos, Pelno mokesčio įstatymų. Tai tikrai plačios apimties paketas, kuriuo siūlomi reikšmingi mūsų verslo konkurencingumo pokyčiai.

Taigi svarbu iš pradžių suvokti, kokia yra situacija šiandien. Šiandien mes matome, kad turime tikrai greitas procedūras, kai kalbame apie „Rheinmetallo“ tipo gynybos projektus. Dešinėje pusėje jūs matote, kiek trunka sprendimas nuo apsisprendimo investuoti iki momento, kada galime pradėti gamyklos statybas: 3 mėnesiai dėl stambiųjų gynybos projektų neurbanizuotose teritorijose, bet kai kalbame apie stambiuosius gynybos projektus urbanizuotoje teritorijoje, stambiuosius projektus, nestambius gynybos projektus tiek urbanizuotose, tiek neurbanizuotose teritorijose ar netgi laisvosiose ekonominėse zonose, šis laikotarpis, kai iš esmės realūs darbai nevyksta, o vyksta tiktais popierių rašymas, trunka nuo 24 iki 36 mėnesių. Tai yra ilgas laiko tarpas, kuris tikrai kainuoja Lietuvai ne vieną neįvykdytą investiciją Lietuvoje.

Dėl to mūsų siūlomų pakeitimų esmė yra ši, apibendrinamas sakyčiau, yra keturi esminiai momentai. Pirma. Stambiųjų projektų reguliavimas yra priartinamas prie gynybos pramonės projektų. Paprastai pasakius, mes per pastarąjį laikotarpį sukūrėme precedentą, kad dėl gynybos projektų mes turime atsakymą, kaip užtikrinti greitas procedūras, siūlome tą patį padaryti, kad kiek įmanoma priartintume jas prie stambiųjų projektų.

Taip pat numatomi pakeitimai LEZ'o įmonėms ir smulkiajai gynybos pramonei, kad šie laikotarpiai lygiai taip pat būtų kiek įmanoma greitesni. Numatome paprastesnes laisvos valstybinės žemės stambiesiems investuotojams rezervavimo ir vystymo tvarkas ir, žinoma, kokybišką projektų koordinavimą.

Rezultatas šiuo atveju, gerbiami kolegos, leistų stambiųjų projektų procesą iki realių statybų pradžios po siūlomų pakeitimų trumpinti du kartus. O ta lentelė, kurią anksčiau matėme, lygiai taip pat atspindi esminius pokyčius. Matome procedūrų trumpėjimą nuo dviejų iki dvylikos kartų, priklausomai nuo to, apie kokią kategoriją iš anksčiau minėtų investicijų mes kalbame.

Lygiai taip pat yra numatomi pokyčiai, kalbant apie teritorijų stambiesiems projektams rezervavimo, parengimo procesus. Urbanizuotose teritorijose numatomos galimybės rezervuoti valstybinės žemės sklypus miestuose bei miesteliuose, jeigu yra numatyta tinkama paskirtis. Neurbanizuotose teritorijose paskirtis ir būdas būtų keičiami rengiant valstybei svarbaus projekto teritorijų planavimo dokumentą. „Investuok Lietuvoje“ jau dabar turi tam tikrus įgaliojimus. Siūlome numatyti papildomus koordinacinius įgaliojimus dėl tarpininkavimo, dėl konsultavimo ir teisės gauti tam tikrą informaciją.

Taigi, kolegos, labai svarbu pasakyti: visa tai daroma išlaikant saugiklius. Poveikio aplinkai procedūros nėra keičiamos ir nėra trumpinamos, taršos leidimų sistema nėra keičiama, kontrolės sistemos, priežiūros institucijų funkcijos nėra keičiamos. Tie visi saugikliai yra išlaikomi. Tačiau šiuos projektus įgyvendinę, viską apibendrinę, mes galime kalbėti apie realią Lietuvos ambiciją, apie ambiciją jau 2030 metais, pradedant nuo šiandien, pritraukti 10 mlrd. naujų investicijų į Lietuvą. Tikiuosi, kad per šį darbingą laikotarpį susitarsime, sukursime reikiamus instrumentus, kad šios investicijos neapeitų Lietuvos. Esu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia D. Kreivys. Ruošiasi E. Rudelienė.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, pristatytas paketas tikrai yra žingsnis į priekį. Teritorijų planavimas, visi paruošiamieji darbai, taip, jie turi būti spartinami ir tas dvigubas sumažėjimas yra neblogas.

Bet kartu mes žinome, kad tai yra viena medalio pusė, antra medalio pusė yra talentai. Talentus turbūt galima skirstyti vėl į ugdytinus ir pritraukiamus. Ugdytiniai... Ir čia turbūt svorį dabar, šiandien, netgi galima būtų dėti tam, ką jūs pristatėte dėl talentų. Tai gal jau juda link talentų, turint omenyje, kokia situacija darbo rinkoje. Talentų mes turime problemą tiek dėl inžinerinių studijų lygio, kiek pas mus studijuoja, tiek dėl pritraukimo. Ant viršaus dar turime mokesčius, GPM'ą, kuris dabar proporcingai apmokestins tuos talentus, kurie atvažiuoja į Lietuvą. Mano klausimas būtų: kaip jūs, ministre, ruošiatės dirbti su talentais ir ką jūs darysite su ta mokesčių reforma, kuri uždaro kelius talentams patekti į Lietuvą?

PIRMININKĖ. Laikas!

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū. Tikrai lygiai taip pat jaučiu, kad iššūkiai yra kompleksiniai, kalbant apie investicijų pritraukimą, ir tik infrastruktūra, tiktai spartus reguliavimas nebus vienintelis atsakas, kuris gali iš esmės pralaužti kelius naujoms investicijoms. Talentai arba, kitaip sakant, reikiamos kompetencijos, kad tos investicijos čia galėtų kurti produktus, yra kritškai svarbios. Iki šiol būtent tai ir buvo vienas iš pagrindinių variklių, kuris leido Lietuvai pasiekti tai, ką mes šiandien pasiekėme. Tam esu pasiruošęs skirti didelį dėmesį. Džiaugiuosi, kad su jūsų palaikymu mes jau šią sesiją apsisprendėme dėl relokacijos paketų testinimo kaip priemonės. Tai nėra vienintelis reikiamas būdas, bet jau žingsnis tinkama kryptimi.

Lygiai taip pat mūsų ministerija pagal Vyriausybės priemonių planą yra pasiruošusi parengti, kol kas ginčijomės, koks čia įstatymo pavadinimas būtų geriausias, bet iš esmės Talentų pagrindų įstatymo projektą. Jis pagaliau bandytų sistemingai sukurti atsakymą, kaip pajungti turimus resursus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos srityje, ugdant talentus, SADM'o srityje – perkvalifikuojant, ir imigracijos srityje, VRM'o srityje, pritraukiant tai, ko nepavyksta laiku išugdyti. Tikslas ateiti su sisteminiu sprendimu, taip, kaip šiandien ateiname su įstatymų paketu, orientuotu į infrastruktūrą, lygiai taip pat ateiti su į talentus orientuotu sisteminiu sprendimu.

PIRMININKĖ. Klausia E. Rudelienė. Šiuo metu nematau salėje. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Mockus.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš dėl Pelnų mokesčio įstatymo. Buvo didelės diskusijos, pratęsiant šitą terminą, nes Valstybės kontrolės išvados ne vieną kartą buvo patvirtinta, kad negali būti neterminuotų lengvatų – jos turi būti apibrėžtos laiko atžvilgiu. Jūs dabar vėl siūlote neterminuotą lengvatą, nors anksčiau Seimas numatė ir skyrė būtent iki šių metų gruodžio 31 dienos šitą lengvatą. Kaip jūs galvojate, ar reikia atsižvelgti į Valstybės kontrolės pastabas? Kokia nauda iš to, kad mes norime nelimituotai teikti kokias nors lengvatas? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tikrųjų klausimas, kuris smarkiai orientuotas į tai, kiek mes patys sau susikuriame darbo ir kokia teisėkūra yra tinkamiausia pagal esamą reguliavimą. Pirma, šis įstatymo projektas, lydimasis Perno mokesčio įstatymo projektas, yra gyvybiškai būtinas. Jeigu mes jo nesvarstysime, tai šie metai bus paskutiniai metai, kai mes taikome šią lengvatą stambiesiems projektams. O tai yra viena iš tų proveržio vietų, ką pavyko pasiekti atsiribojant nuo laisvųjų ekonominių zonų ir fokusuojantis į tai, kad stambieji projektai, kurie dažnai netelpa laisvosiose ekonominėse zonose, turėtų reikiamas konkurencingas paskatų sistemas.

Taip, mūsų siūlomas projektas nenumato galiojimo datos, bet jo esmė yra užtikrinti šios priemonės tęstinumą. Jeigu mes dėl teisėkūros apribojimų negalime turėti lengvatos, kuri neturi termino, tuomet reikės ieškoti kompromiso. Tikiu, jūsų komitete mes rasime tą sprendimą, kuris numatytų tokią datą, kuri galbūt nekurtų mums per dažno poreikio vis iš naujo pratęsti šio įstatymo galiojančių nuostatų, taip pat rastų kompromisą tarp to, kas galima, kad nebūtų perteklinio reguliavimo mums vis iš naujo keisti šį įstatymą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mockus. Ruošiasi B. Ropė.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, klausimas būtų toks. Inovacijos, žinoma, gerai, investicijos mūsų šaliai be galo reikalingos. Bet kaip vertinate situaciją dėl žemės įsigijimo užsienio kompanijoms? Ar yra saugikliai, ar mūsų valstybės žemė netaps išparduota didelėms kompanijoms, koncernams? Gal galite pakomentuoti? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Tikriausiai tai nėra didelės rizikos tendenciją turintis klausimas, nes dauguma įmonių vis dėlto renkasi įvairius mechanizmus. Jeigu žiūrėtume į laisvasias, tai reikšminga dalis užsienio kapitalo kompanijų ateina į laisvasias ekonomines zonas. Čia žemės įsigijimas nėra vykdomas – yra tam tikri laikotarpiai, kurių kontekste yra galimybė naudotis ta žeme ir ten vykdyti savo ekonomines veiklas. Taigi, reikšmingos rizikos, kad užsienio kapitalo įmonės kryptingai siektų įsigyti žemės, nematyčiau. Tiesiog šiame kontekste tai nėra toks dažnas reiškinys, kad keltų kokią nors riziką, na, bent jau mano vertinimu.

PIRMININKĖ. Klausia B. Ropė. Ruošiasi E. Rudelienė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, šiandien birželio 3 diena, Laisvės nuo mokesčių diena, su tuo ir sveikinu ir jus, ir visus. Nuo rytojaus jau dirbsime ir gyvensime visi sau. Mano klausimas būtų toks. Šios jūsų iniciatyvos numato atlaisvinti kai kuriuos varžtus, sutvarkyti, su efektyvinti, sumažinti biurokratiją ir taip toliau. Kiek, jūsų manymu, tai pagerins verslą, padidins mokesčius, darbo vietas, atlyginimus, pajamas? Prieš dešimt metų ši Laisvės nuo mokesčių diena buvo gegužės 12 dieną, o dabar – birželio 3 dieną. Prašau paprognozuoti, kokia bus, kuri bus diena kadencijos pabaigoje? Dar įvertinkime tai, kad bus įvestas naujas mokesčių didinimas.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas kolega, manau, mes turime bendrą matymą, kad šis pakeitimas nėra tiesiog dėl geresnės verslo aplinkos. Šis pakeitimas yra dėl mūsų sparčiau augančios ekonomikos, dėl aukštesnės pridėtinės vertės, dėl mūsų darbuotojų, mūsų piliečių galimybių gauti tikrai kokybišką, gerą atlygį, taip pat dirbti įdomų darbą ir save realizuoti. Visa tai yra tas mūsų siūlomas atsakas – atlaisvinti galimybes, čia investuoti, tai daryti greitai ir lanksčiai. Visa tai sukuria prielaidas iki 2030 metų, jas rodžiau savo paskutinėje skaidrėje. Jeigu paprastai, mes pastaruoju laikotarpiu kasmet skaičiuodavome 200–300 mln. naujų investicijų. Tikslas – jau artimiausiais metais matyti pirmąjį milijardą per metus pritrauktų investicijų ir akumuliuoti, kad 2030 metais mes jau galėtume nuo šiandien iki tada matyti 10 mlrd. naujų investicijų. Kai jūs kalbate apie tai, kokią naudą mes sukuriame valstybei, jeigu taip tiesiogiai pasakytume, tai matome, kad visiškai įgyvendintas stambusis projektas vidutiniškai lemia daugiau negu 3,5 mln. eurų biudžeto pajamų vien iš darbo santykių per vienerius metus. Čia toks pavyzdys, galbūt atskaitos taškas, kuo būtų galima vadovautis.

PIRMININKĖ. Klausia E. Rudelienė.

E. RUDELINĖ (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū, ministre, už atneštą projektą. Iš tiesų, kaip ir minėjote, tai ir sparčiau auganti ekonomika, ir didesni darbo užmokesčiai, ir bus atlaisvinti greitesni, skaidresni procesai. Bet klausimas būtų toks: ar derintas šis įstatymo projektas su Sa-

vivaldybių asociacija? Kaip visame šiame procese, nes dažnu atveju vis dėlto savivaldybėse tie objektai atsiras, dalyvauja savivaldybės, ar jos yra iš proceso eliminuojamos? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Tikrai procesas užtruko ir tikrai sulaukėme nemažai pastabų ir derinimo metu. Derinimas vyko atvirai, visi galėjo pasakyti savo pozicijas. Lygiai taip pat neformaliai buvo ne vienas susitikimas ir su savivaldybių atstovais, ir su Savivaldybių asociacijos atstovais, kad būtų paaiškinta, kad tikrai nėra judama pradedant nuo to, kad būtų pabėgta nuo savivaldybių dalyvavimo šiame procese. Tikslas yra užtikrinti spartų, greitą procesą, kuriame mes visi toliau išlaikytume galimybę pasakyti savo, sakykime, poziciją netgi esant toms skubiausioms, trumpiausioms procedūroms. Kai mes kalbėsime jau apie tokius Vyriausybės nutarimu tvirtinamus tam tikrus pakeitimus, net ir tame procese toks derinimas išlieka.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai. Nėra dėl motyvų. Apsispręsimė jau netrukus, balsuodami numatytu laiku.

15.11 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 21, 24, 28, 31, 33, 35, 36, 40 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-475 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-475. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, pažadu, šiandien paskutinis įstatymo projektas, kurį teikiu, ir šį kartą tikrai bus trumpas įstatymas ir jo pristatymas.

Siekdami įgyvendinti Vyriausybės programos nuostatas, konkrečiai, numatančias būtent agentūros „Keliau Lietuvoje“ stiprinimą, numatome, kad ji vykdytų Lietuvos konferencijų biuro funkcijas ir atitinkamą finansavimą tam. Kad tai realizuotume, ir yra iš dalies teikiamas šis Turizmo įstatymas. Jis paveda viešajai įstaigai „Keliau Lietuvoje“ įgyvendinti konferencijų organizavimą Lietuvos Respublikoje skatinančias veiklas. Lygiai taip pat siekiant sustiprinti keliautojų, tai yra mūsų visų vartotojų, teisių apsaugą, siūloma nustatyti vienodas ir teisingas rinkos sąlygas kelionių organizatoriams, vienodą visų kelionių organizatorių atsakomybę keliautojams ir susiaurinti subjektų, galinčių išduoti prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentus, sąrašą. Esu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti vienas kolega – Seimo narys V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, turbūt didžiausią žalą turizmui daro grasinimas, kad rytoj mus puls ar rytoj karas, ar dar kažkas. Aš nežinau, turbūt ir verslas, kuris užsiima turizmo paslaugomis, ypač iš užsienio atvykstančiųjų, nuolat prašo vieno dalyko, tai gal gali iš Vyriausybės išeiti kokia nors žinutė, kad, mieli turistai, važiuokite, nebijokite, niekas Lietuvos rytoj neužpuls ir jūs esate saugūs? Kada ta linkme kokia nors žinutė išeis, kad turistai drąsiai galėtų į Lietuvą važiuoti?

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas kolega, tikrai nuosekliai ir kryptingai siunčiame atitinkamą žinutę ir galime pasidžiaugti, kad turistų srauto tendencijos yra teigiamos. Matyt, tą žinutę vis labiau girdi, bet taip pat pagalvosime, kaip dar labiau sustiprinti šios žinutės sklaidą, kad ji dar atneštų mums daugiau norimų tikslinių turistų. O konferencinis turizmas tikrai vis dar yra nerealizuota potencialo sritis, kuri pagal kitų šalių praktiką tikrai atveda tą turistą, kuris santykinai dosniau prisideda prie mūsų ekonomikos auginimo čia paliekamais savo sumokėtais mokesčiais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į klausimus, į visus klausimus. Dabar po pateikimo motyvai. Jų neturime. Taigi apsispręsimė netrukus, balsuoti numatytu metu.

15.14 val.

Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-465 (pateikimas)

Kadangi kol kas salėje nematau krašto apsaugos ministrės, norėčiau pakviesti L. Jonauską, kad pristatytų 2-8 klausimą – Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-465. Prašau.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kolegos, įstatymo esmė yra labai paprasta. Dėl neteisėtų statybų šiandien Teritorijų planavimo ir statybos inspekcija turi, jeigu tai nėra viešasis interesas, dvejų metų terminą, per kurį gali reaguoti į tariamus pažeidimus, juos tirti, išaiškinti ir taip toliau, nustatyti pažeidėjus, skirti jiems nuobaudas ir panašiai. Tačiau, kaip rodo gyvenimas, tų dvejų metų neužtenka ir tiek savivaldybės, tiek žmonės prašo, kad tas terminas būtų ilgesnis. Teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos darbuotojų pajėgumai irgi yra riboti ir kartais tie dveji metai praeina labai greitai, tos nelegalios statybos kai kuriais atvejais, kada nepažeidžiamas viešasis interesas, per dvejus metus tampa legalios. Yra siūlymas pratęsti šitą terminą iki penkerių metų. Man atrodo, jis yra pagrįstas. Kviesčiau pritarti. Mielai atsakysiu į jūsų visus klausimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Gailius. Ruošiasi R. Šukys.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos norėčiau paklausti kaip eksperto, jau dirbusio ministerijoje, dirbusio Aplinkos apsaugos komitete, dėl su statyba susijusio viešojo intereso gynimo, kas yra numatyta įstatymo 52¹ straipsnyje. Ar nematote problemos, kad Teritorijų planavimo ir statybos inspekcija yra maksimaliai susiaurinusi sritis, kuriose gina viešąjį interesą – ten, kur lengva, patogų, ten, kur nesikišama į rimtus konfliktus? Ar nematote, kad šalia to reikėtų keisti ir 52¹ straipsnį, truputį plečiant viešojo intereso gynimo apimtį Teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Jeigu teisingai supratau, būtent įstatymo leidėjas – mes esame atsakingi už tai, kokie tie terminai ir kokius tuos pažeidimus tirtų. Bet viešasis interesas, paprastai kalbant, gali būti nelegali statyba vandens apsaugos juostoje, tam tikrose apsaugos zonose, pažeidžianti kitų asmenų interesus, statyba be leidimų ir taip toliau. Tokie atvejai galėtų būti išaiškinaami per dešimt metų. Dešimties metų senaties terminas yra gana rimtas, kad užtektų ir Teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai jiems išaiškinti. Praėjusioje kadencijoje, anksčiau, kalbant apie tuos paprastus terminus paprastiems pažeidimams išaiškinti, termino nebuvo. Buvo išaiškinimas, kad vis dėlto termino reikia. Atrodo, 2021 metais mes Seime priėmėme dvejų metų terminą, bet, kaip rodo gyvenimas, tas terminas šiandien yra nepakankamas. Man atrodo, kad toks techninės klaidos atitaisymas būtų logiškas.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šukys.

R. ŠUKYS (*NAF*). Gerbiamas kolega, jūs jau iš dalies kaip ir pasakėte savo nuomonę dėl mano klausimo. Būtent aš norėjau atkreipti dėmesį, kad ten dar yra dešimties metų terminas. Gal tiktai norėjau papildyti jūsų poziciją. Mano supratimu ir tiek, kiek man tekdavo susidurti dirbant Seimo kontrolieriumi, ir dešimties metų terminas buvo nepakankamas. Labai dažnai ginant žmonių pažeistas teises tekdavo kreiptis į Teritorijų planavimo ir statybos inspekciją, kada keičiasi savininkai, sklypas, ilgai stovi ten kažkokie pamatai, neužstatytas, o galiausiai, kai pastato, tai paaiškėja, kad tas išduotas leidimas, jau praėjo dešimt metų, buvo akivaizdžiai neteisėtas, bet nieko Statybos inspekcija nebesiima daryti. Ar ne geriau būtų iš principo nei tas dvejų–penkerių metų terminas, nei dešimties metų, o paprasčiausiai, kol nėra atiduotas naudoti pastatas ir neįregistruota Registrų centre kaip baigta statyba...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. ŠUKYS (*NAF*). ...bet kada ir už bet kokią laikotarpį galėtų būti vertinamas statybos leidimo išdavimo teisėtumas ir projekto laikymasis?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, kolega. Iš tikrųjų iš dalies jau atsakiau į jūsų klausimą prieš tai atsakydamas, kad turėjome išaiškinimą, kad bet koku atveju turi būti aiškus, konkretus terminas ir mes esame ta institucija, kuri turėtų tą terminą nustatyti.

Man atrodo, dėl viešojo intereso šiandien klausimų gal ir kyla, bet jų kur kas mažiau negu dėl paprastų neteisėtų statybos atvejų, tai tas dešimties metų terminas... Seimo narių teisė vėliau registruoti pasiūlymus, jeigu jūs matysite, kad yra nepakankamas ir taip toliau, bet man atrodo, kad daugiau diskusijų kyla dėl tų paprastų atvejų, kada žmonės skundžiasi ir savivaldybės nėra patenkintos, kada dažniausiai tai yra tūrio pastatymas, nukrypimas nuo statybos projekto ir taip

toliau. Tokiais atvejais tikrai dveji metai yra per mažas laiko tarpas, nes kartais paaiškėja ir po dvejų su puse, galbūt po trejų metų tam tikri atvejai. Tikrai kviesčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. T. Tomilinas – motyvai už.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, kaip tik vakar man teko dalyvauti menininkės R. Brandišauskienės filmo pristatyme „Pasakos“ kino teatre. Jos filmas „Balta tamsa“ pristato tas žaizdas, tas Vilniaus žaizdas, susijusias su Misionierių sodų privatizacija ir apartamentų ten įterpimu, tikriausiai nelabai legaliu, ir būtent meno kalba yra bandoma pasakyti, kiek žaizdų turi mūsų miestas, kai godumas ir pinigų galia išdanko mūsų Senamiestį, mūsų architektūrą ir kas nors nusiperka apartamentus ten, kur neturėtų to daryti. Labai simboliška diena, susirinko labai daug meno, kultūros žmonių, vilniečių. Džiaugiuosi, kad bent jau meno kalba apie tas žaizdas ir tas skriaudas galbūt galima kalbėti net stipriau.

O šita pataisa reikalinga, nes tikrai yra daugybė neteisybų, daugybė klaidų padaryta ir ta atsakomybė turi būti. Dveji metai tikrai yra per trumpas laikas. Taigi siūlau išplėsti senaties terminą, stengtis nubausti tuos, kurie pažeidžia įstatymus, kitaip pasitikėjimas savivalda, valstybe niekada nebus didesnis ir mūsų žmonės bus nuvilti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Kadangi jau prasidėjo balsavimo laikas, siūlau apsispręsti balsuojant dėl ką tik pristatyto 2-8 klausimo – Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-465. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 103: už – 83, prieš – 7, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rūdėns sesijoje. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Pritarta. Dėkoju.

15.22 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 19, 20, 24, 26, 26¹, 26², 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45¹, 45², 46¹, 49, 51, 52, 53¹, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60¹, 74, 76, 77 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-474 (pateikimo tęsinys)

Grižtame į popietinio posėdžio pradžią. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo projektas Nr. XVP-474. Apsispręskime balsuodami: kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 105: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 13. Pritarta po pateikimo.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 12 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Darbotvarkės 2-4 klausimas. Kolegos, atkreipiu dėmesį: kadangi čia skiriasi siūlomi komitetai, siūlau balsuoti dėl kiekvieno atskirai.

15.23 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 12, 13, 13¹ straipsnių ir ketvirtojo² skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-491 (pateikimo tęsinys)

Pirmiausia dėl darbotvarkės 2-4.1 klausimo – Investicijų įstatymo pakeitimo projekto Nr. XVP-491. Balsuojame.

Balsavo 107: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 3.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

15.24 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 23 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-492 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.2 klausimas – projektas Nr. XVP-492. Balsuojame.

Balsavo 107: už – 107, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas, papildomu komitetu – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną.

Dėl techninių priežasčių reikėtų pakartoti šį balsavimą, kadangi pavadinimas nebuvo pasikeitęs. Tai darbotvarkės 2-4.2 klausimas – projektas Nr. XVP-492. Balsuojame. Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimas.

Balsavo 106: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstymo data – birželio 19 diena. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

15.25 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 13¹, 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-493 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.3 klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-493. Balsuojame.

Balsavo 105: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomi – Aplinkos apsaugos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

15.26 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-494 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.4 klausimas – Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-494. Balsuojame.

Balsavo 101: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

15.26 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-495 (pateikimo tęsinys)

Balsuojame dėl 2-4.5 klausimo – Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-495.

Balsavo 103: už – 98, prieš – 1, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo.

Čia reikėtų apsispręsti dėl pagrindinio komiteto. Yra siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas arba Ekonomikos komitetas. Siūlau alternatyvų balsavimą. Kas balsuojate už, pasisakote už BFK... Matau, kad kolegos skuba prie mikrofono. A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Skaitykite Statutą. Statute visi mokestiniai įstatymai svarstomi Biudžeto ir finansų komitete. Nedarykime nereikalingų problemų.

PIRMININKĖ. Seniūnų sueigoje buvo tai aptarta. Laikaisi to, ką Seniūnų sueiga sutarė. Prašom. L. Savickas.

L. SAVICKAS (DFVL). Aš tik reaguodamas į gerbiamojo kolegos pasiūlymą. Sutinku – galėtų būti BFK.

PIRMININKĖ. Gerai, viskas gerai. J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, 59 straipsnio 6 punktas, kur nusakytos Biudžeto ir finansų komiteto kryptys. Aš manyčiau, posėdžio pirmininkas net neturėtų leisti tokio balsavimo, nes tai yra statutinis reikalas, kad Biudžeto ir finansų komiteto veiklos kryptys – rengti ir svarstyti išvadas ir pasiūlymus dėl mokesčių, pinigų, fondų išteklių ir taip toliau. Šiuo atveju tai yra šito komiteto funkcija.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš manau, kad posėdžio pirmininkas...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Nedarykime naujadarų.

PIRMININKĖ. ...neturėtų savivaliauti visų pirma. Jeigu Seniūnų sueigoje kas nors buvo sutarta, to ir laikaisi. Bet manau, kad nėra ginčo.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Pirma pakeiskime Statutą, o po to tarkitės Seniūnų sueigoje.

PIRMININKĖ. Viskas jūsų rankose. Kolegos, pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas ir papildomas – Ekonomikos komitetas. Svarstymo data – birželio 19 diena. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime“*) Ačiū.

15.29 val.

Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-496 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.6 klausimas – Žemės reformos įstatymo pakeitimas. Kaip pagrindinis... Atsiprašau. Iš pradžių balsuojame. Darbotvarkės 2-4.6 klausimas. Apsispręskime balsuodami.

Balsavo 106: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, papildomi – Aplinkos apsaugos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Per šoninį mikrofoną – V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Vėlgi, nuoroda į Statutą. Jeigu jau Žemės įstatymas arba Žemės reformos, tai yra Kaimo reikalų komiteto prerogatyva. Žiūrėkime į tą Statutą nuo pat pradžių, kaip J. Sabatauskas ką tik siūlė.

PIRMININKĖ. Bendru sutarimu pritarta, tai siūlau nekelti šio klausimo, juolab kad, atrodo, visiems tinka.

Toliau 2-5 klausimas. Turizmo įstatymo projektą Nr. XVP-475 mes jau apsvairstėme ir jam pritarėme, ar ne? Taip. Gera.

15.30 val.

Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-477, Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2899 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-478 (pateikimas)

Toliau 2-6.1 klausimas – Principinės kariuomenės struktūros, karių, Lietuvos kariuomenės darbuotojų ir taip toliau įstatymo pakeitimo projektas Nr. XVP-477. Kviečiu ministrę D. Šakalienę. O toliau posėdžiui pirmininkaus R. Budbergytė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Sveiki, kolegos. Teikiamu projektu, atsižvelgdami į geopolitinę situaciją ir išaugusį Lietuvos kariuomenės pajėgumų stiprinimo poreikį, vykdydami Valstybės gynimo tarybos priimtą sprendimą dėl Nacionalinės divizijos parengimo iki 2030 metų, mes siūlome Lietuvos kariuomenės struktūros ir krašto apsaugos sistemos personalo komplektavimo pokyčius.

Trumpai juos pristatysiu. Atsisakoma pėstininkų brigados „Aukštaitija“ formavimo mokomųjų karinių vienetų pagrindu ir siūloma nuolatinius karinius vienetus persikirstyti taip, kad Pirmąją diviziją sudarytų trys nuolatinės lygiavertės brigados: pėstininkų brigada „Geležinis Vilkas“ (tai yra sunkioji); pėstininkų brigada „Aukštaitija“ (vidutinė) ir Lietuvos didžiojo etmono Jono

Karolio Chodkevičiaus pėstininkų brigada „Žemaitija“ (lengvoji). Pėstininkų brigadoje „Geležinis Vilkas“ numatyta steigti naują Tankų batalioną kaip atskirą karinį vienetą. Siūloma steigti naujus atskirus diviziją remiančius karinius vienetus: Žvalgybos batalioną, Ryšių batalioną (Kibernetinės gynybos valdyboje); Transportavimo batalioną (Logistikos valdyboje); Pirmąjį ir Antrąjį oro gynybos batalionus (Karinių oro pajėgų Oro gynybos pulke); Salvinės artilerijos ir Artilerijos batalionus (Artilerijos pulke). Taip pat, siekiant sukurti nuolat veikiantį komendantūrų institutą, siūloma principinę kariuomenės struktūrą papildyti nauju kariniu vienetu – Karo komendantūrų valdyba.

Siūloma ribinį profesinės karo tarnybos skaičių didinti nuo 15 tūkst. 600 iki 20 tūkst. ir užtikrinti krašto apsaugai skirtų uždavinių įgyvendinimą ir Lietuvos kariuomenės plėtrą. Siūlome įstatyme didinti nustatytus ribinius pulkininkų ir generolų skaičius, jie atitiktų Lietuvos kariuomenės struktūroje planuojamą skaičių vadovaujančios grandies karininkų: generolų skaičių – nuo 14 iki 22, pulkininkų – nuo 66 iki 90, o krašto apsaugos ministro įsakymu reguliuoti pulkininkų leitenantų ir komandorų bei majorų ir komandorų leitenantų ribinius skaičius. Įgyvendinus siūlymus, atsirastų galimybių karininkams, atitinkantiems nustatytus kvalifikacinius reikalavimus ir turintiems reikalingas kompetencijas bei einantiems aukštesnes pareigas, suteikti aukštesnius karinius laipsnius.

Siūlome karių savanorių skaičių didinti nuo 6 tūkst. 300 iki 6 tūkst. 800, taip užtikrinant divizijos komplektavimo poreikius, ir siūlome kariūnų skaičių didinti nuo 440 iki 600. Kiekvienais metais į pratybas ir mokymus šaukiamų rezervistų skaičių didinti nuo 2 tūkst. iki 3 tūkst. asmenų. Rezervo karių rengimo plėtra tikrai dar bus didinama. Man atrodo, kad pateikimo stadijoje tokius skaičius galima sutarti, ir tada žiūrėsime, kiek galima dar iš tikrųjų padidinti daugiau. Tuos pakeitimus mes turime įgyvendinti iki 2030 metų.

Kalbant apie lėšų poreikius, tai bus finansuojama iš bendrų KAM'ui skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Personalo išlaikymo išlaidos 2025 metais sudaro 25 % viso gynybos biudžeto ir per artimiausią dešimtmetį divizijai vystyti reikės 28 mlrd. eurų, o ilguoju laikotarpiu po 2035 metų – dar apie 2 mlrd. eurų.

Kaip aš suprantu, kolegoms viskas tikrai aišku. Taip, galime tęsti, ar ne?

PIRMININKĖ (R. BUDBERGYTĖ, LSDPF). Kolegos, labai prašau truputėlį tylos! Ministrėi labai sunku pristatyti.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Ačiū. Džiaugiuosi, kad Teisės departamento išvados sako, kad neturi pastabų dėl šių projektų, ir VGT posėdyje, kuris buvo gegužės 2 dieną, yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti, yra užsirašiusių kolegų. Pirmiausia – A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, taip, ribinių skaičių keitimas reikalingas, nors visada yra siekiamybė pasiekti tuos skaičius, kurie yra užfiksuoti. Aš dabar palyginau, kurie buvo įrašyti, tiesą sakant, 2028 metais jie ir bus pasiekti. Čia dar ne šito įstatymo, o ankstesnio. 2028 metais. Ribiniai skaičiai iki 2038 metų sudėlioti lentelėje, bet aš joje nerandu vieno skaičiaus. Anksčiau buvo, kad aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karių skaičius – nuo 2,5 tūkst. iki 5 tūkst., o čia pašaukiamų į pratybas, dabar jo nėra įrašyta. Kaip čia dabar?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). 2025 metais aktyviojo rezervo planas – 34 tūkst. Aš galvoju, man atrodo, mes turbūt iki 50 tūkst. bandysime pakelti. Bet šiaip aš norėčiau, kolegos, tiesiog labai rimtai šito įstatymo priėmimo metu taip pat pasikalbėti ir komitetuose, ką mes galime padaryti, kad šiek tiek greičiau apskritai pakeltume ne tik aktyviojo rezervo, bet ir parengtojo rezervo panaudojimą. Čia, aišku, tolesnės mūsų diskusijos, bet truputį užbėgant diskusijoms už akių, jeigu mes norime turėti pakankamai didelį skaičių papildomų karių, kurie yra pasirengę šiandien, jeigu to reikėtų, neužtenka tiesiog pritraukti į profesinę karo tarnybą ir didinti šauktinių skaičių. Aš manau, kad mes turėsime visiškai kitaip išnaudoti mūsų rezervą ir taip pat ištraukti iš rezervo žmones.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiama ministre, jūs minite darbo užmokesčio ir kitus dalykus, šauktinius, bet visi puikiai žinome, kad gynybos stiprybė yra profesionalūs kariai, o kai pažiūri-

me į jų atlyginimus, jie yra tragiškai maži. Pagal NATO standartą, personalui turėtų atitekti link 50 % viso biudžeto, Lietuva skiria gal tik apie 20 %. Ką tokiu atveju žadate daryti, kad tie žmonės neturėtų išeiti iš darbo, kad jie norėtų rinktis šitą profesiją, tenai būti, nes atlyginimai tikrai yra maži? Iš tikrųjų prieš metus netgi Prezidentas savo kalboje nusivylė dėl to, kad profesionalių karių skaičius nedidėja taip, kaip mes norėtume, ir viena iš priežasčių yra maži atlyginimai. Kada padidinsite tuos atlyginimus turėdami daug galimybių ir lėšų?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Kalbant taip pat ir apie kitą įstatymą, kurį mes teikiame dėl krašto apsaugos sistemos organizavimo, tikrai norime didinti atlyginimo koeficientus 7 %. Iš tiesų pradinis planas, kurį aš norėjau teikti Vyriausybei, buvo kasmet bent trejus metus iš eilės po 7 % didinti, bet, turint omenyje, kaip vyksta mokestinės reformos svarstymas mūsų parlamente, sutarimas su finansų ministru buvo šiuo metu teikti vienkartinį 7 % padidinimą ir tuomet metų pabaigoje, planuojant kitų metų biudžetą, ir trejų metų biudžeto perspektyvą žiūrėti, ar mes galime kasmet didinti po 7 %.

Dėkoju, kolega, už gerą klausimą ir už rūpinimąsi mūsų kariuomene. Tikrai sutinku, kad to padidinimo reikėtų ir daugiau. Juolab kad mes visi suprantame, kad mums reikia išlaikyti esamus karius. Norime, kad jie pratęstų kontraktus, norime, kad jų ateitų daugiau. Vis dėlto tarnyba kariuomenėje šiandien yra tai, kas mums yra kritiškai svarbu. Ne tiktai profesinės karo tarnybos kariai reikalingi, bet taip pat ir mūsų kitos pajėgos yra būtinos. Taip pat ir visos visuomenės įsitraukimas. Čia turbūt yra atskiras klausimas, bet jeigu profesinės karo tarnybos kariais mes tinkamai nepasirūpinsime, tai, matyt, sau negalėsime atsakyti į klausimą, ar mes iš tikrųjų norime tų pajėgumų, ar ne.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, norėčiau jūsų paklausti trijų klausimų. Pirmas būtų dėl „Aukštaitijos“ brigados. Jūs pasakėte naujieną, kad jau bus formuojama nebe mokymo įstaigų pagrindu, tad klausimas: koku pagrindu bus formuojama? Ar iš pirmosios ir antrosios brigadų, ar kuriami nauji batalionai?

Antras klausimas būtų: koku būdu galvojate padidinti kariūnų skaičių, nes žinoma, kad jaunų žmonių nedaugėja Lietuvoje? Buvo viena tokia idėja, kad gal reikėtų pašaukti į kariūnų tarnybą žmones, kurie yra baigę aukštąjį mokslą kitose įstaigose, ir juos tiesiog išmokyti greitesniu būdu. Kokie tie metodai?

Trečias būtų: ar planuojama didinti savanorių rinktinių skaičius, nes kalbėjote, kad bendras skaičius savanorių didės? Dėkui.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Gal pradėsiu nuo pritraukimo. Iš tikrųjų vienas iš tikslų yra, taip pat kalbamės su Lietuvos karo akademija, kaip tiek padidinti studijų patrauklumą. Žiūrėsime, galbūt bus galima, kaip ir kitose kai kuriose valstybėse, įvertinti galimybę dalytis susitarimu su kitomis aukštosiomis mokyklomis, pavyzdžiui, viena iš šiuo metu svarstomų idėjų yra dėl dvigubo diplomo.

Kitas dalykas yra užtikrinti sąlygas, taip pat ir infrastruktūrą. Žinote, Lietuvoje infrastruktūra yra toks truputį keiksmazodis, ar ne? Mums gana sunkiai sekėsi spręsti infrastruktūros klausimus, tai dabar su tinkamesniu finansavimu, manau, kad ir čia galėsime pajudėti.

Dar vienas dalykas, aišku, ir visuomenės nuomonės formavimas. Čia ant mūsų, kolegos, pečių taip pat yra vienos ir labai aiškos žinutės transliavimas. Turbūt mažai šiuo metu yra kilnesnių pasirinkimų, negu tapti kariūnu, tapti profesinės karo tarnybos kariu, ir tą labai reikėtų mums visiems palaikyti.

Dar vienas dalykas: kokias socialines garantijas suteiksime, kokias karjeros galimybes, kaip vykdysime rotaciją? Pagaliau, kaip galės mūsų kariai treniruotis? Ar mes pagaliau perlipsime kai kada per tam tikrus, nežinau, ginčus ir ambicijas ir poligonų klausimą sugebėsime greitai išspręsti? Kariuomenėje, kuri neturi gerų sąlygų treniruotis, tai vienas iš labiausiai demotyvuojančių dalykų.

Dar vienas dalykas – įsigijimai. Mes dabar tikrai bandome ankstinti įsigijimus. Čia buvo kolegų klausimų – atsiprašau, kad į pirmą žurnalistų pristatymą pavėlavau, – kodėl aš vykstu dažnai

į užsienį. Todėl ir vykstu, nes kalbame su kolegomis taip pat apie gynybos pramonės tam tikrus sprendimus, kaip galėtume greičiau užtikrinti gavimą mums būtinos, kritiškai svarbios ginkluotės, pasigaminti jos, pasigaminti amunicijos ir taip toliau. Tai šitų klausimų sprendimas susijęs ir su naujų karių pritraukimu.

Dėl „Aukštaitijos“ brigados. Taip, ten taip pat ir vidinė struktūra keisis, mes steigsime taip pat ir viduje papildomus vienetus. Pavyzdžiui, „Aukštaitijoje“ bus įsteigtas dar papildomas Logistikos batalionas. Ką mes dabar tikrai norime turėti, tai mes norime turėti vis dėlto profesinės karo tarnybos karių pagrindus sukomplektuotus, pagrindinius brigadų vienetus užpildytus, kad jie šiek tiek kitaip funkcionuotų. Ir dar kažką praleidau, man atrodo.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, ministre, dar norite pratęsti savo?..

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Viskas gal gerai, ar ne? Ar atsakiau į jūsų klausimą?

PIRMININKĖ. Klausia D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Ministre! (*Šurmulyš salėje*) Taip, ačiū. Išties šis klausimas į darbotvarkę jau turėjo ateiti gal šiek tiek anksčiau, bet geriau vėliau negu niekada, nes apie diviziją jau kalbame seniai, ir apie tuos ribinius skaičius, ir panašiai. Bet šį kartą, kai jūs pristatote, jūs kaip žirnius žeriate į sieną, atrodo, niekas neklauso. Ar čia niekam neįdomu, čia taip greitai nubalsuosime ir tuo viskas pasibaigs? Nieko panašaus! Mes diskutuosime, manau, gana ilgai komitetuose, labai smulkmeniškai.

Dabar, kadangi tikrai apie ribinius skaičius kalbame, tai tuos klausimus išbarstau. Ne nuo infrastruktūros iš esmės, bet daugiausiai dėl tų dabartinių skaičių. Jūs labai užsibrėžėte nemažus išties skaičius. Ar jūs atsižvelgėte į mūsų demografinę padėtį? Juk išties mažėja gimstamumas ir jau ne 1,4 %, o 1,3 %. Mes jau nekalbame, kad to *baby boom'o* vaikai pasibaigė, 2025–2026 metais kurie bus pašaukti, o vėliau viskas tik mažėja. Tai dabar ar jūs negalvojate šituos ribinius skaičius pašaukti? Ar planavote su visuotiniu šaukimu, įskaičiuojant ir merginas? Tai čia vienas svarbus dalykas.

PIRMININKĖ. Kolega, klausiamo.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ir antras: kur mes juos talpinsime, jeigu mes infrastruktūrą dabar paskolinome Vokietijos brigadai, jos dar irgi neįrengėme, ar ne? Tai kaip planuojate šituos klausimus išspręsti, bent jau pradžioje paaiškinkite?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Ačiū. Tikrai labai geri praktiniai klausimai. Prisiminiau dar vieną klausimo dalį, į kurią gerbiamam kolegai V. Rakučiui neatsakiau. Dėl krašto apsaugos savanorių. Taip, mes ir jų skaičių taip pat planuojame didinti, nes tikrai krašto apsaugos savanorių pajėgos yra labai svarbi sudėtinė dalis.

Grįžtant prie jūsų klausimo. Demografinę padėtį žinome, dėl to ir ta diskusija taip pat vyksta ir apie didesnę moterų įsitraukimą į karinę tarnybą. Tikrai tai reikės toliau turėti vien dėl tokių objektyvių priežasčių. Bet čia yra reikalingas visuomenės konsensuso supratimas, palaikymas, nes kitaip tikrai nebus gero rezultato.

Todėl prieš tai atsakydama į klausimą kaip tik ir užsiminiau, kad rezervo išnaudojimas, efektyvesnis rezervo panaudojimas taip pat yra vienas iš gerų būdų. Pavyzdžiui, kai kalbame apie šauktinius, tai jų pašaukimas laiko atžvilgiu, resursų atžvilgiu, infrastruktūros atžvilgiu yra kur kas daugiau reikalaujantis, negu rezervistų mokymų išplėtimas. Taip pat, kai kalbame apie aktyvų rezervą ir parengtąjį rezervą, pakankamas panaudojimas. Tai dėl to čia nustatėme tokį minimalų skaičių – auginti rezervo mokymus iki 3 tūkst. Bet mano tikslas yra turėti bent 5 tūkst. per metus, nes iš tiesų laikas to reikalauja ir dėl infrastruktūros. Dabar kaip tik su viceministre, atsižvelgiant už infrastruktūrą, O. Mašale ir Gynybos štabu, Gynybos štabo vadu ir planuojančiais karininkais kalbame, kokius galėtume pritaikyti laikinos infrastruktūros sprendimus, kad galėtume vykdyti papildomus plataus masto mokymus.

PIRMININKĖ. Gerbiama ministre, jūsų laikas taip pat baigėsi.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Mielai atsakysiu dar daugiau, detaliau ir po šio pristatymo.

PIRMININKĖ. Labai ačiū jums. Dabar dėl motyvų už. Ministre, jūs galite eiti į savo vietą. Motyvai už – A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, be abejonės, tai yra į tolesnę ateitį orientuotas įstatymo projektas. Norint kariuomenėje sukurti konkrečius pajėgumus, vis dėlto reikia dirbti ne vienerius metus prie jų didinimo, formavimo. Todėl Principinės kariuomenės struktūros įstatymas rodo tuos orientyrus, kurie bus įgyvendinti ne per metus, o per keletą metų, net per dešimtmetį. Džiugu, kad tęsiami tie darbai, dėl kurių buvo sutarta ir Valstybės gynimo taryboje prieš metus, ir dabar yra tas tęstinumas. Tik aš, pakartodamas tą savo klausimą, nes, mačiau, ministrė ne visai suprato, noriu tiesiog akcentuoti, kad ne tik rezervo rengimas, bet būtent konkrečios rezervo dalies, aktyviojo rezervo, karių šaukimas į kartotinius mokymus (tie skaičiai buvo tokie, sakyčiau, gana dideli – kviečiama kiekvienais metais nuo 2,5 tūkst. iki 5 tūkst.) turėtų būti išlaikytas. Šiame įstatymo projekte aš tų skaičių tiesiog nemačiau. Gal jie yra kur nors kitur įrašyti? Bet kuriuo atveju siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Labai ačiū jums. Kolegos, dabar eisime į balsavimo stadiją. Du projektai, nes tai paketas. Siūlau balsuoti po pateikimo. Dar kartą pristatau projektą Nr. XVP-477 ir projektą Nr. XVP-478. Kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 89, prieš ir susilaikiusių nėra.

Kolegos, kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 17 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Labai ačiū, kolegos.

Kolegos, taip pat tikriausiai bendru sutarimu mes galime pritarti ir antram projektui, kurį aš minėjau. Tas pats pagrindinis komitetas. Siūloma ta pati svarstymo data – birželio 17 diena. Labai ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*)

15.48 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 21, 24, 28, 31, 33, 35, 36, 40 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-475 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, dabar grįžtame prie darbotvarkės 2-5 klausimo. Mes nebalsavome dėl Turizmo įstatymo pataisų, dėl projekto Nr. XVP-475. Prašom balsuoti. Balsuojame.

Užsiregistravo 93 Seimo nariai, balsavo 93: visi už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Siūlomas Ekonomikos komitetas. Svarstymo data – birželio 12 diena. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti šiems siūlymams? Labai ačiū už pritarimą.

15.49 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 10, 10¹, 20, 38, 47, 54, 60 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo, Įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-481, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-482 (pateikimas)

Tuomet darbotvarkės 2-7 klausimas – tai projektai Nr. XVP-481 ir Nr. XVP-482. Ir viskas. Prašom į tribūną pranešėją D. Šakalienę. Ministre, prašom.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Iš esmės labai susijęs įstatymo projektas, kalbame taip pat apie mūsų kariuomenės plėtrą, darbuotojų išlaikymą ir personalo komplektavimo iššūkių sprendimą. Mes norime pritraukti daugiau karių, mes norime išlaikyti patyrusius karius, norime vienetų sukomplektavimo ir parengtojo kariuomenės personalo rezervo didinimo.

Pirmas dalykas, ką siūlome, tai 7 % didinti atlyginimo koeficientus, kaip jau minėjau, atsakydama į gerbiamo Dainiaus klausimą ir gerbiamo Valiaus, man atrodo, ar ne? Taip pat nustatyti naujus priedus už pareigas, susijusias su ypatinga specifika, pavyzdžiui, už specialiąją žvalgybą, karinį rengimąsi joms, už oro erdvės stebėjimo užduotis, taip pat užduotis, kurioms atlikti reikia ypatingos psichologinės ir fizinės ištvermės, ir priedą už atsakomybę. Trečias dalykas – didinti kai kurių nustatytų priedų dydžius, pavyzdžiui, už lauko pratybas kareivinių režimu ir už specialiąsias operacijas bei rengimąsi joms.

Ketvirtas – pakeisti studijų Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje finansavimo nuostatas, tai yra numatyti galimybę kariūnams, kurie iki studijų akademijoje yra baigę valstybės

finansuojamas studijas, studijas akademijoje apmokėti iš KAM'ui skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Tokiu būdu tikrai gautume dar papildomai patyrusių žmonių, kurie, baigę kitas irgi valstybei, kariuomenei labai naudingas studijas, dar ir Karo akademijoje baigtų studijas. Tai čia vyko diskusija kurį laiką ir džiaugiuosi, kad priėjome prie pasiūlymų.

Taip pat penktas – nustatyti galimybę visiems kariams jų prašymu ir pagal krašto apsaugos sistemos poreikius pratęsti profesinę karo tarnybą iki ketverių metų. Mes dabar nurašome tikrai labai jaunos savo karininkus – 56 metų. Kai pasižiūriu NATO kontekste, tai tikrai daug vyresnio amžiaus žmonių kompetencijos puikiai panaudojamos.

Na ir siūlome ilginti perkėlimo į dimisiją amžių nuo 60 iki 65 metų. Įgyvendinimas galėtų pareikalauti apie 18 mln. eurų, 2025 metais mes tai įgyvendintume iš bendrų KAM'ui skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Nuo liepos 1 dienos planuotume padidinti kariams skirtus maistpinigius LRV nutarimu, kas padidintų visų karių gaunamas pajamas maždaug 120 eurų per mėnesį. Išlaidos, kiek personalo, jau sakiau prieš tai, – apie 25 %. Tai labai prašau pritarti ir nuoširdžiai noriu padėkoti, kad prieš taiėjusį įstatymų paketą tikrai visi vieningai palaikėte, tai rodo, kad tikrai suprantame, apie ką kalbama.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti pirmiausia A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, iš tikrųjų pritarti pačiam principui. Taip, kariams reikia didinti atlyginimus, juo labiau kad, nepaisant ir ankstesnės Vyriausybės pastangų, vis tiek jie atsiliko nuo bendrojo vidurkio, kuris didėjo dar sparčiau, negu galėjome prognozuoti. Buvo didinimas apie 20 %, dabar per dvejus metus, matau, suprojektuotas apie 14–15 % pokytis. Tik mano klausimas toks: Jungtinėse Amerikos Valstijose yra toks principas, kad ir karių profesionalų šeimos nariai gauna, pavyzdžiui, ten draudimo kažkokias paslaugas. Ar šiuo atveju negalvojama vis dėlto ir apie tokius dalykus, kurie dar labiau padidintų tarnybos patrauklumą? Aš suprantu, kad mūsų įstatyminis reguliavimas kitoks, bet vis dėlto?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Tikrai labai raginu svarstymo komitetuose metu teikti ir papildomus pasiūlymus, nes iš esmės čia yra mūsų visų politinė valia, mūsų visų bendras sprendimas, kiek mes norime savo kariuomene pasirūpinti ir kokias papildomas sąlygas sudaryti. Tai kodėl gi ne? Aš iš tikrųjų manau, tikrai, ministre, jūs labai gerai suprantate, koks yra tas vidinis poreikis ir kokios papildomos sąlygos gali padėti mūsų kariams, tai kodėl gi ne?

PIRMININKĖ. Klausia D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ministre, klausimas būtų ir iš ano konteksto, nes aš truputėlį ne į tą pasižiūrėjau. Aš norėčiau dėl struktūros ir kartu dėl visko paklausti. Ukrainos patirtis parodė, kad mūsų laukas transformuojasi drastiškai ir labai greitai. Reaguodama į tai Didžiosios Britanijos kariuomenė paskelbė vieną radikaliausių reformų, kuri vadinama 20:40:40. Tai reiškia, kad tik penktadalį visos kariuomenės sudarys sunkioji ginkluotė, 80 % – dronai ir visa droninė gynyba. Tuo pačiu metu JAV gynybos departamentas pradėjo programą „Replicator“, kurios tikslas... turi ambicingą iniciatyvą per dvejus metus dislokuoti daugiau nei keletą šimtų tūkstančių dronų – autonominių dirbtinio intelekto valdomų sistemų. Turbūt sutiksite, kad žiūrėdami, ką daro Ukraina, ką daro Britanija ir Jungtinės Valstijos, mes irgi turėtume kurti kariuomenę, kurios stuburas yra droninės pajėgos, ir kariuomenę, kur dronai...

PIRMININKĖ. Kolega, klauskite.

D. KREIVYS (TS-LKDF). ...integruoti į visą sistemą iki pat kuopos, skyriaus ir taip toliau. Aš to dalyko pasigendu mūsų struktūroje. Kaip manote, kada tai galėtų atsirasti? Ar dar vienas įstatymas bus?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Manau, čia vis dėlto sutinkame, kad tai ne įstatymo lygio iš tikrųjų. Jeigu mes kalbame apie dronų integravimą į mūsų kariuomenę, tai kaip tik man neseniai Gynybos štabas kartu su kariuomenės vadu pristatė mūsų dronų integravimo į kariuomenę dabartinius procesus. Iš tiesų mes turėsime tokį, kaip čia dabar pasakyti, *cross-cutting* principą, kad iš tiesų visuose mūsų vienetuose bus atitinkami padaliniai, kurie vykdys būtent su dronais susijusias puolamąsias ir ginamąsias operacijas.

Aš manau, kad dabar, taip bendriau sakant (turbūt ši salė netinka labai detalizuotiems atsakymams), yra ta tranzicija, kai iš esmės sprendžia mūsų kolegos, taip pat ir kitos NATO sąjungininkų kariuomenės, kaip iš esmės konceptualiai prisitaikyti prie kintančio mūsų lauko reikalavimų, kaip taip pat prisitaikyti prie to, kad mūsų gynybos pramonė vis dar turi labai rimtų iššūkių, kaip prisitaikyti prie to, kad tam tikri geopolitiniai pokyčiai, susiję su mūsų didžiaisiais sąjungininkais, sukuria tam tikrą neapibrėžtumą ir reikalauja priimti papildomus sprendimus. To tokio turbūt galutinio atsakymo šiuo metu nėra.

Kai kalbuosi su kolegomis iš labai skirtingų valstybių, taip pat ir skirtingų regionų, bet išgyvenančių labai panašius iššūkius kaip ir mes... Kaip ir sakiau, kai toje pačioje *Shangri-La* konferencijoje kalbėjausi su nedidelių valstybių gynybos ministrais, bet daug daugiau ekonomiškai sveriančių ne su valstybių gynybos ministrais, tas atsakymas dėl, pavyzdžiui, dronų pajėgumų panaudojimo, turint omenyje jų vis dar labai sparčiai besivystančias technologijas, nuolatinį kitimą, kur, pavyzdžiui, mes negalime šiuo metu kariuomenėje tam tikro kiekio nusipirkti dabar, nes labai sparčiai kinta, ateinančias su spiečiais susijusias technologijas... Apskritai, kai kalbame apie labai skirtingą ir įvairų bepiločių panaudojimą visose dimensijose – tiek oro, tiek jūros, tai tas pokytis, ta tranzicija į tam tikrą pajėgumų adaptavimą šiuo metu vyksta. (*Balsas salėje*)

Gamybos atžvilgiu, aš sakyčiau, vienas iš labai realių dalykų, kad mūsų dronų gamintojai, man atrodo, irgi turės galimybę labai aktyviai bendradarbiauti mums plečiant mūsų pajėgumus. Kai kuriose šalyse dar nėra tokių dronų gamintojų pajėgumų, kokius jau mes turime, bet kai kur ir mums reikia dar papildomų pajėgumų. Dabar labai nenorėčiau vaikščioti ant tos išlaptintos informacijos ribos, bet šiaip kolegoms iš NSGK ir Užsienio reikalų komiteto, man atrodo, galime turėti ir dar papildomų detalesnių pristatymų, pavyzdžiui, dėl dronų pajėgumų integravimo ir jų plėtos, ir palyginimo, kaip mes su kitomis valstybėmis kartu derinsime savo tam tikrus planus.

PIRMININKĖ. Klausia A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama ministre, už tą darbą, kurį jūs dabar darote. Tikrai džiaugiuosi dėl visų pasikeitimų. Kas yra susiję su šiuo įstatymu, tai noriu paklausti, ar šioje situacijoje, kai mes ieškome karių, didiname tam tikrus pajėgumus, mes pakankamai išnaudojame per visą tą pastarųjų metų laikotarpį parengtus jaunesniųjų karininkų vadų kursų absolventus? Tai yra aukštųjų mokyklų absolventai, kurie baigę yra būtent per trejus metus šitą kursą. Tikrai jie būtų pageidaujami Lietuvos kariuomenėje kaip specialistai. Kaip mes matome, tų aukštųjų technologijų žmonės, turintys tokį išsilavinimą, ar jie negalėtų dar papildomai tikrai sėkmingai papildyti Lietuvos kariuomenės?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Vienas iš turbūt tokių aštriausių klausimų yra, kaip šiuo metu suderinti tą didžiulį poreikį ir kartu trūkumą, kai kalbame apie personalą, kuris galėtų vykdyti mokymus, ir apie infrastruktūros trūkumą. JKVM'o absolventai iš tikrųjų, aš manau, galėtų labai stipriai prisidėti apskritai prie mūsų personalo plėtos. Jie yra įgiję tam tikrą įgūdžių. Jie galėtų taip pat ir mūsų tam tikrus poreikius, kai kalbame apie karininkus, tenkinti, nes iš tiesų karininkų trūkumo, kaip ir karių trūkumo, kaip jūs žinote, metai iš metų iš esmės yra labai panašūs skaičiai, nepavyko iki šiol užpildyti. Tai čia yra ta vieta, iš kurios, man atrodo, tam tikrą rezervą galime pasiimti. Gal kol kas tiek šituo formatu.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Laba diena. Galbūt ne visai susijęs su svarstomu klausimu (aš čia) mano klausimas, bet noriu paklausti. Viešojoje erdvėje ne taip seniai nuskambėjo, kad kariūnai, atliekantys privalomąją karo tarnybą, turi susimokėti privalomąjį sveikatos draudimą ir dėl to net yra pradėti keli išieškojimo atvejai. Ar visgi valstybė negalėtų pagalvoti ir sumokėti už šituos žmones privalomojo sveikatos draudimo įmokų?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Kaip tik su viceministru, kuris kuruoja personalo klausimus, kalbėjome, kad vis dėlto mes dar turime tokių ne iki galo išspręstų uodegų, kurios yra susijusios su tam tikrais mokesčiais, taip pat su tam tikromis papildomomis galimybėmis. Taip, tą tikrai reikia išspręsti. Sutinku. Ačiū, kad priminėte šitą klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia T. Martinaitis.

T. MARTINAITIS (*LSDPF*). Gerbiama ministre, tikrai dėkoju už tas iniciatyvas. Visi matome, kiek daug dėmesio pastaruoju laiku yra skiriama infrastruktūrai, išigijimams, įrangai, bet visi sutinka, kad tikriausiai kariuomenės pagrindas yra karys. Tas karys, kuris jaustųsi atsakingas už savo ateitį, už savo saugumą, būtų pasiruošęs ginti valstybę. Labai sveikintina, kad būtent šiais metais karių atlyginimams kelti jūs resursų randate iš savo vidinių rezervų. Vis dėlto mano klausimas būtų, kaipgi pavyko rasti tų vidinių resursų ir ar dėl to nenukentės pati sistema? Ačiū.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Labai ačiū už gerą klausimą. Man atrodo, kad mes visi labai aiškiai suprantame, kas yra prioritetas. Mes dabar turime turėti daugiau karių, turime turėti parengtų karių. Pavyzdžiui, tam tikri rezervo mokymai, ar ne? Kas penkerius metus išlaikyti ryšį tarp žmonių, motyvuoti juos, suburti vienetus, kur jie galėtų vienas kitą pažinti, palaikyti, efektyviau kovoti, – tam turime skirti savo dėmesį ir savo resursus. Dėl to, kai eįjome per infrastruktūrinių projektų sąrašą, tai tie infrastruktūriniai projektai, kurie yra kritiškai būtini, kad mes galėtume treniruoti karius, kad mes galėtume priimti techniką, kad mes galėtume sandėliuoti atvykstančias atsargas nuo amunicijos iki kitų mums reikalingų dalykų...

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte...

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Pabaigsiu sakinį. Remontai, kurie yra susiję su kokiais nors tikrai labai *fainais* dalykais, susijusiais su istorija, su gražiais pastatais ir taip toliau, – vėliau, po 2030 metų, ne dabar. Taip ir sutaupėme.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už nori kalbėti A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolegos, siūlau pritarti šiam įstatymo projektui, nes karių materialinės padėties gerinimas – tai ne tik motyvavimo priemonė, tai yra ir valstybės požiūris, kuris rodo, kad kariams skiriamas ypatingas dėmesys. Be abejo, jų atlyginimai dar toli nuo mūsų artimiausių sąjungininkų. Pavyzdžiui, Jungtinėse Amerikos Valstijose eilinis karys, trejus metus ištarnavęs, virš 5 tūkst. eurų, jeigu eurais skaičiuotume, gauna atlyginimą *summa summarum*. Pas mus, aišku, dar ženkliai mažesnės sumos gaunamos į rankas, bet vis dėlto turime galvoti apie ateitį – motyvuotas karys, visur pratybose dalyvaujantis karys. Bent jau kaip aš matau iš projekto, mes ir maistpinigiais, papildomomis išmokomis susilyginame su mūsų sąjungininkais. Tai yra labai geras požymis, nesame labai radikaliai atsiskyrę nuo jų. Po šio pateikimo vis tiek aš siūlau galvoti ir apie tolesnę ateitį. Šis projektas yra skirtas dvejimms metams, ekonominė padėtis vis dėlto kinta kiekvienais metais – reikės galvoti, kaip karių padėtį gerinti ir 2027 metais, ir 2028 metais.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Kolegos, dabar balsuojame už abu projektus, tai yra projektą Nr. XVP-481 ir projektą Nr. XVP-482. Balsuojame, kolegos.

Užsiregistravo 86, balsavo 86: už – 86, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Kolegos, siūlau pritarti bendru sutarimu, kad pagrindinis yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Svarstymo data – birželio 17 diena. Dėl projekto Nr. XVP-481. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, matau, pritarta. Ir dėl projekto Nr. XVP-482 taip pat Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Data – birželio 17 diena. Kolegos, ar pritariate bendru sutarimu? Ačiū, matau, pritarta. Dėkoju.

16.06 val.

Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo Nr. XIV-389 preambulės, 1, 2, 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-353 (*pateikimas*)

Einame prie mūsų darbotvarkės 2-10 klausimo – Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo Nr. XIV-389 preambulės, kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XVP-353. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Pateikimas. Prašau. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tai iniciatyva atiduoti pagarbą žmonėms, kurie aukoja sveikatą, rizikuoja gyvybe arba prarado gyvybę Ukrainos kovoje prieš Rusijos agresiją.

Prieš gerą mėnesį mes, keli žmonės iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kartu su Liberalų sąjūdžiu, buvome susitikę su mūsų Ukrainos savanoriais, kurie ne tik veža paramą, bet ir globoja žmones, mūsų piliečius, kurie ten kovoja arba padeda kitaip, paramedikus ir kitus žmones, kitų profesijų atstovus, kurie yra sudarę sutartis su Ukrainos atsakingomis institucijomis ir daro tą tikrai svarbų darbą kovodami, padėdami ukrainiečiams kovoti už jų išlikimą, už laisvę ir nepriklausomybę.

Mes dėliojame tokį... Pirmiausia uždavėme klausimą sau: kaip mes, kaip valstybė, vertiname šituos žmones? Ar mes turime jiems atiduoti pagarbą, ar mes turime kaip nors juos pripažinti, kad tai yra žmonės, kurie iš tikrųjų prisideda prie to, prie Ukrainos gynybos, bet kartu ir prie Lietuvos gynybos, prie Lietuvos laisvės kovos? Mes nutarėme ir sau atsakėme į klausimą, kad taip. Pradėjome ieškoti sprendinių, priemonių, kaip būtų galima juos... na, tiek atiduoti jiems pagarbą, tiek ir galbūt tam tikra prasme juos paskatinti, jiems pagelbėti.

V. Alekna yra prieš gerą mėnesį (jau po pateikimo jūs pritarėte ir ačiū už tai) pasiūlęs dėl PSD atleidimo tų mūsų karių savanorių Ukrainoje čia, Lietuvoje. Dabar laukiame Vyriausybės sprendinių. Na, o šiuo savo pasiūlymu aš teikiu idėją jums svarstyti. Tikiuosi, pritarus po pateikimo, būtų galima pagalvoti, kaip tą būtų galima padaryti išplečiant Laisvės gynėjo įstatymo reguliavimą ir Lietuvos kariams savanoriams, kurie, turėdami sutartis su atsakingomis Ukrainos institucijomis, kaunasi už Ukrainą, bet kartu kaunasi ir už mūsų laisvę. Taip pat ir tokie žmonės kaip medikai, slaugytojai, paramedikai, kurie irgi pagal sutartį ilgą laiką prisidedami prie Ukrainos kovos tą daro.

Taigi, formalizuojant mano trumpą pristatymą, mano siūlymu, laisvės gynėjais būtų pripažinti ir asmenys, kurie nuo 2022 m. vasario 24 d. iki karo Ukrainoje pabaigos, sudarę sutartis su Ukrainos ginkluotosiomis pajėgomis, kovojo įvairiuose Ukrainos ginkluotųjų pajėgų padaliniuose arba, sudarę sutartis ar susitarimus su kompetentingomis Ukrainos institucijomis ar organizacijomis, teikia savanorišką pagalbą Ukrainos gynėjams kovoje su Rusijos agresija prieš Ukrainą.

Laisvės gynėjo, karo Ukrainoje dalyvio teisinis statusas būtų pripažįstamas asmeniui ir po jo mirties. Taigi, jūs gerai žinote, kad mes esame praradę jau du žmones, savo patriotus, Lietuvos piliečius: T. Valentėlį, T. Tumą. Manau, yra dabar... Ir mes atsisveikiname su jais. Kai mes sakome kalbas, mes visą laiką akcentuojame, kad jie kaunasi ir kovėsi ne tik už Ukrainos, bet ir už Lietuvos laisvę. Ir tai yra visiška tiesa, bet pasakydami tai, pasakydami A, mes turime vis dėlto tada pasakyti ir B. Pasakyti, kaip tai atrodo teisiškai. Aš siūlau pradėti kelionę, paieškoti tinkamos formuluotės, tinkamos pagarbos šitiems žmonėms. Tikiuosi, bendromis pastangomis mes tą pagarbą atiduosime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis klausia V. Ažuolas. Nėra. E. Zingeris. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjas, Ukrainos kova yra kova, kuri iš esmės yra kova už Lietuvos laisvę, Latvijos, Estijos, Lenkijos laisvę. Jokių iliuzijų, kad šis karas sustos ties Ukraina, nėra. Tie žmonės, kurie dabar yra fronto linijoje, jūsų nuomone, mes iš esmės juos prilyginame prie tų pačių žmonių, kurie didvyriškai gynė šį parlamentą, ir ne tik Sausio 13-ąją, bet per visą 17 mėnesių Lietuvos kovos už nepriklausomybę laikotarpį, kol sugriuvo Sovietų Sąjunga, o prieš tai mus pripažino visos pasaulio, Vakarų šalys: Islandija ir kitos. Tai šis ženklas iš esmės skatina daryti tai, apie ką kalbėjo ką tik gerbiama Dovilė: aukštinti, kelti Lietuvos pasipriešinimo dvasią. Jūsų...

PIRMININKĖ. Kolega!

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mano klausimas jums, gerbiamas kolega, yra toks: jūs matote paraleles tarp mūsų dešimto dešimtmečio kovos ir ukrainiečių, ir tų lietuvių, kurie didvyriškai deda galvas ten? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tikrai taip, gerbiamas Emanueli. Visa mano pasiūlymo logika ir yra būtent paremta šiais priežastiniais ryšiais. Atsimeiname, kai kalbame apie Antrąjį pasaulinį karą, sakome, kad Lietuvoje jisai baigėsi 1993 m. rugpjūčio 31 d., kai buvo išvesti paskutiniai Rusijos koviniai daliniai iš Lietuvos.

Lygiai taip pat agresija niekur nesibaigia – jinai tęsiasi, jinai turi savo etapus. Taip, jinai yra dabar galbūt šiek tiek nuo mūsų sienų, bet tai vyksta. Nes jeigu ten griūname – griūname, ir tada tas blogis gali užvirsti ant mūsų. Ir tie žmonės, kurie dabar rizikuoja gyvybe ar atidavę jau gyvybę, būtent jų misija ir yra: jie gina ir Lietuvą, jie gina mus visus. Jie tikrai yra laisvės gynėjai, aš kitaip jų negaliu pavadinti. Aš uždaviau sau klausimą ir atsakymas man aiškus. Mes galime įklimpti ir diskutuoti dėl teisinės ekvilibristikos ir panašiai, bet gi žinome, kad kai pradedi tokią, tai demaskuoja politinės valios trūkumą. Manau, turime rasti formulę, turime rasti teisinį statusą, turime rasti, kaip mes, valstybė, aiškiai atsakome, kaip vertiname šiuos žmones. Ir nereikia bijoti. Nes pradžioje dar buvo tokių baimių, kaip čia įvertins, ar čia Lietuvos tiesioginis dalyvavimas? Žiūrėkite, visiems viskas aišku. Mielieji, mums reikia atiduoti pagarbą šitiems žmonėms. Ir tai nėra socialinės garantijos, nieko. Tai yra vėliava prie kapo ir pagarba. Tiesiog manau, kad paieškokiame, kaip tai padaryti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau kreiptis į jus, gerbiamas Laurynai, kaip į partijos pirmininką ir kaip į buvusį krašto apsaugos ministrą, ir paklausti: kaip jūs vertinate gegužės 29 dienos L. Kasčiūno TV eteryje jūsų pokalbį su visuomenininku G. Liaudansku-Svaru? Cituoju portalą „Delfi“, kur parašyta, kad: „...buvęs krašto apsaugos ministras L. Kasčiūnas ir visuomenininkas Svaras viešai kalbėjo apie karą Ukrainoje ir galimus Lietuvos gynybos scenarijus. Tačiau pokalbis pasuko netikėta kryptimi. Buvo užsiminta, kad viena iš valstybės ginkluotųjų pajėgų funkcijų galėtų būti atsikratymas nelojaliais piliečiais. Ši mintis nebuvo išsakyta nei perkeltine prasme, nei metaforiškai – tai buvo rimtas svarstymas apie realų veikimo modelį karo atveju.“ Tai kaip jūs vertinate savo siūlymą, švelniai tariant, susidoroti arba sunaikinti Lietuvos piliečius, kurie galvoja kitaip?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Miela ponija, jūs turbūt žiūrėjote laidą? Pirmiausia dėkoju už kanalo reklamą. Tai, matyt, visiems bus proga susipažinti, turime *podkastą*, skatinčiau pasižiūrėti. Ten G. Liaudanskas, kuris šiaip yra žmogus, iš kurio reikėtų mokytis, kuris daug padaręs dėl mūsų valstybės, pasakė labai daug tiesos. Ir tai, ką jūs dabar klausiate, man keista. Suprantu, kad kai kuriuose portaluose to klausama, bet jūs, kaip tikrai puikiai žinanti Seimo narė... Man labai keista, kad jūs formuluojate tokį klausimą. Kas yra diversinės grupės, jūs žinote? Ar jūs žinote, kas darėsi Ukrainoje su diversinėmis grupėmis, kur buvo ir Rusijos piliečių, ir verbuotų Ukrainos piliečių? Kas su jais buvo? Jūs gi žinote, kas yra sribai. Jūs istorikai, jūs gi puikiai žinote. Apie tai ir kalba. Ne apie lojalius, nelojalius ar nuomonės raišką. Kai karo padėtis, atsiranda diversinių grupių, kurios jums į nugarą bandys šaudyti. Ką mes darysime su tokiais? Tai viskas – ginsimės. Ginsimės taip, kaip mokame. Atpildas penktajai kolonai, atpildas diversinėms grupėms. Tai yra akivaizdu.

Šiuo atveju siūlau suprasti, ką reiškia gynyba. Šiandien ministrė pristatė komendantūrų projektą, įstatymo įteisinimą. Puikus dalykas. Komendantūrų viena iš funkcijų oficialiai aprašyta – kova su diversinėmis grupėmis. Apie tai ir kalba. Mes turėsime su jomis kovoti, jeigu reikės, ir kovosime griežtai, ne su duona ir druska. Čia, nežinau, gal jūs norite juos sutikti su duona ir druska, aš tikrai to nesirengiu daryti, ir, man atrodo, ir jūs nesirengiate to daryti. Apie tai ir kalba. Kitą kartą labai siūlyčiau nepasiduoti propagandai ir nueiti pasižiūrėti visą laidą, pamatyti, apie ką mes kalbame. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Laurynai, ačiū už iniciatyvą, bet kartu noriu paklausti, ar jūs pamenate, kad taip pat vyko ne vienas, o du karai Čėčėnijoje prieš tą pačią Rusijos kariuomenę. Ten, mano žiniomis, taip pat buvo nuvykusių lietuvių, buvo ir sužeistų, netgi ir žuvusių. Kaip jūs manote, ar nereikėtų čia plačiau pagalvoti? Taip pat mes turime tautiečių, kurie buvo pasisamdę į svetimšalių legioną Prancūzijoje ir taip pat dalyvavo įvairiuose koviniuose veiksmuose. Gal čia reikėtų praplėsti, kaip jūs matote, šį tokį jūsų siūlymą, ar tiesiog paliekame tikrai būtent lietuvius, kurie dalyvavo koviniuose veiksmuose Ukrainoje?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Arvydai, labai ačiū už klausimą. Šiaip aš noriu jums padėkoti už tai, kad jeigu ne jūs, Laisvės gynėjo įstatymo nebūtų Lietuvoje. Tikrai ačiū už tokią iniciatyvą. 30 metų buvo kalbama, kaip tai padaryti, jūs ėmėte pirmas ir padarėte praeitą kadenciją. Tikrai ačiū. Bet natūralu, kad dabar mes nuolat turime tokių siūlymų ir papildyti tą įstatymą, ir panašiai. Mano tikslas yra iš tikrųjų po pateikimo, kad Istorinės atminties komisija, galbūt pasitelsi įstatymo iniciatorius ir autorius, galėtų rasti būdą, kaip visa tai įvertinti plačiau. Tikrai taip. Tiesiog aš esu pasiryžęs tai daryti, nes tai reikia padaryti. Taigi tikrai manau, kad atsakyčiau pozityviai į jūsų klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiamas pranešėjau, aš vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į dvi esmines teisinės problemas. Pirmą teisinę problemą, mano požiūriu, yra kalbant apie asmenis. Jeigu šiuo metu, nepasibaigus karo veiksams, nesant nei paliaubų, nei juo labiau taikos susitarimo, mes kovojantiems ginkluotosiose pajėgose suteiksime tam tikrą teisinį statusą mūsų įstatymuose, mano supratimu, tai gali būti traktuojama (čia aš nesakau kaip absoliučios nuomonės, bet vertins atitinkamai ir kitos valstybės) kaip tiesioginis Lietuvos išitraukimas į karinius veiksmus prieš kitą valstybę vienos iš kariaujančių valstybių pusėje. Pirmą.

Antra. Dėl asmenų, kurie sudarė sutartis, rėmė. Sakykite, 50 eurų pervedimas Ukrainos organizacijai į sąskaitą, kai yra skelbimas, prašo remti, irgi pateks į tą sąvoką, kadangi sutartis teisiškai gali būti sudaroma konkludentiniais veiksmais, pačiu veiksmu – pervedimu, nebūtinai kokia nors rašytinė. Ar yra kokie nors kriterijai, kokio dydžio parama, su kuo ta sutartis, kokia forma sutartis? Čia labai daug neatsakytų klausimų.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mes turime pagal įstatymą komisiją, kuri remsis įstatymu ir galės numatyti tam tikrus vertinimo kriterijus. Pirmiausia mes tikrai nekalbame apie... nors tikrai ačiū visiems, kurie rėmė, nes tai darė beveik 70 % Lietuvos, tai parama – ne apie donacijas yra kalbama. Yra kalbama apie veiklą Ukrainoje arba būnant savanoriu kariu, arba paramediku, mediku, atliekant tam tikras aiškias, apibrėžtas funkcijas ten. Tikrai galima išsiginčyti, jeigu nepakankamai mano pateikta, tai galima dar tikrai išsiginčyti.

Atsakysiu į pirmą jūsų klausimą. Žinote, aš girdžiu iš Rusijos jau kiek – ketverius metus, kad bet kokios ginkluotės davimas yra mūsų išitraukimas. Taip mus bandė atgrasyti, taip mus bandė įbauginti. Man atrodo, visa tai reikia mesti iš galvos. Pagarba kariams savanoriams. Nėra, visi suprantate, kad tai nėra koks nors formalus išitraukimas. Mes atiduodame pagarbą žmonėms tiesiog. Čia ir yra, matyt, problema filosofinė ir konceptuali apskritai, kad mes padėjome ukrainiečiams tiek, kad jie galėtų priešintis, bet nesugebėjome (aš kalbu apie visus Vakarus) padėti tiek, kad jie galėtų nugalėti tą blogį ir išmesti iš savo šalies. Gaila, gaila, bet...

PIRMININKĖ. Gerbiamas pranešėjau, jūsų laikas baigėsi.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, miela Rasa.

PIRMININKĖ. Aš negalėjau suteikti žodžio paklausti, nes jūs labai ilgai kalbėjote, todėl nesuteiksiu progos dar dviem jūsų kolegoms jūsų paklausti. Labai ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų? Taip, yra norinčių pasisakyti. Motyvai už – E. Zingeris. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai jums ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Man atrodo, kad visa esmė yra toje filosofijoje, kuri yra už tų žmonių, kurie pasiryžta ginti Ukrainą ir atidėti mūsų okupaciją. Aš manau, šis įstatymas yra prasmingas. Aš manau, kad mūsų kai kurių vadų išdavystė 1940 metų kontekste, kai sakė, kad jokių provokacijų prieš sovietų kariuomenę, iš esmės mes, nepriimdami šio įstatymo, tęstume tą idėją, kuri 1940 metais sužlugdė Baltijos šalių gynybą, o iš esmės suomių buvo atmesta. Suomių pasipriešinimas yra mums pavyzdys ir ukrainiečių pasipriešinimas yra dar didesnis. Ką tik prezidento V. Putino, kuris nėra išrinktas, patarėjas juridiniais klausimais paskelbė, kad Sovietų Sąjunga toliau egzistuoja, kad Rusijos agresija prieš Ukrainą yra vidinis sovietinis konfliktas ir visa kita siaubinga 1990 metų visa sutartis su Rusija, neigiančia ideologiją.

Mes negalime pamiršti vieno dalyko, kad, jeigu mes nesiruošime gynybai, pasiruoš... Iš esmės viskas baigsis 1940 metų scenarijumi. Todėl šitas žingsnis parodo, kad mes išbridome iš tos ideologijos, kuri privedė mus prie išvežimo į sibirą, pabėgimo be vieno šūvio ar pasidavimo svetimais, pragaištingai sovietų valdžiai. Šitas karas tęsiasi ir tuomet mes tam karui besipriešinančius žmones turime pagerbti prieš tą pačią ideologiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Kolegos, dabar turėtume balsuoti, apsispręsti dėl šito projekto po pateikimo. Darbotvarkės 2-9 klausimas, projektas Nr. XVP-353. Prašom balsuoti. Jeigu pritariate – už, jeigu ne – prieš.

Užsiregistravo 73 Seimo nariai, balsavo 72: už – 32, prieš – 2, susilaikė 38. Nepritarta projektui.

Alternatyvus balsavimas už tai, ar projektą mes gražiname tobulinti, ar jį atmetame. Kas už tobulinimą, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš. (*Šurmuly salėje*) Dabar jam suteikti?

Užsiregistravo 71 Seimo narys, balsavo 69: už – 43, prieš – 26. Vadinas, projektas gražinamas tobulinti rengėjui. Per šoninį mikrofoną – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Ką tik L. Kasčiūnas man pagrasino tiesiogiai šaukdamas: „Tu prisišnekėsi, mes, Valiau, su vyrais pas tave ateisime!“. Tai ar jis nori išpildyti savo žodžius? Kreipsiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją, kad išsiaiškintų.

PIRMININKĖ. Replika. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Žinote, atsimenu, aš gyvenau Lazdynuose: kas nors neduodavo kamuolio kam nors, atbėgdavo vaikas ir šaukdavo: „Mama, mama, man košės neduoda!“ Valiau, būk rimtas žmogus, atrodai kaip vaikas. Skystalas! (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Prašau. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Girdėjau ir aš, Laurynai, jeigu tavęs negirdi prie mikrofono, tai nereiškia, kad mes negirdime. Tavo išsišokimai ir tie pareiškimai išties turi būti įvertinti ne tiktai čia, teisėsaugoje, bet ir Valstybės saugumo departamente. Ar tu išvis gali dirbti su įslaptinta informacija dėl savo praeities ir dėl savo pareiškimų? Beje, vieši pareiškimai irgi turi būti vertinami. Kaip kai kas įvertino, sakė, kad narkotikus vartojo, taip ir paties vieši pareiškimai. Dabar aš ką tik girdėjau, kaip tu pagrasinai V. Ažuolui, ir gana agresyviai. Pavyzdžiui, aš tarp eilučių supratau, kad susidorosi. (*Balsas salėje: „Vajėzau!“*) Nepamiršk, kad tu esi stebimas ne tiktai mūsų kolegų dėl savo pareiškimų. Todėl dėl kiekvieno tavo teikiamo pasiūlymo turi būti balsuojama prieš, protestuojama. Gal ir turite savo partijoje padorių žmonių, kurie galėtų tą padaryti, bet kai pats tai darai, turėdamas savo praeitį, net nesinori balsuoti būtent už tokius siūlymus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Jau čia emocijų tikrai buvo, bet ne per daug. Labai dėkoju, kad taip dar gražiai. Aš noriu jūsų paklausti: ar mes registruojamės? Čia buvo paskutinis balsavimas. Jeigu registruojamės, tai prašom. (*Balsai salėje*) Registruojamės. Prašom.

Užsiregistravo 71 iš visų mūsų Seimo narių. Kolegos, vakarinį birželio 3 dienos posėdį baigėme. Gero vakaro! (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 53 STENOGRAMA

2025 m. birželio 5 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Labas rytas, gerbiami Seimo nariai, posėdžio svečiai. Pradedame birželio 5 dienos, ketvirtadienio, Seimo rytinį posėdį. (*Gongas*)

Darbotvarkės 1 klausimas – Respublikos Prezidento G. Nausėdos metinis pranešimas.

R. MENSONAITĖ (*Seimo posėdžių sekretoriato patarėja*). Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda. (*Plojimai*)

10.00 val.

Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos metinis pranešimas

G. NAUSĖDA. Mieli Lietuvos žmonės, gerbiamas Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke, brangūs Seimo nariai, man didelė garbė šeštą kartą jūsų akivaizdoje skaityti metinį pranešimą. Pirmą kartą tai darau jau pradėjęs antrąją Lietuvos Respublikos Prezidento kadenciją.

Praėjęs laikotarpis mums visiems buvo įtemptas: į ketvirtus metus įžengė karas Ukrainoje, parodęs mums, kokia trapi yra laisvė ir kiek daug turime padaryti, kad ją išsaugotume. Pastaraisiais metais kryptingai stiprinome Lietuvos valstybę, mažindami skurdą ir socialinę bei regioninę atskirtį. Sustiprinome teismus, prokuratūrą ir visą valstybės tarnybą. Užsitikrinome energetinę nepriklausomybę. Plėtodami ekonominę diplomatiją ir skatindami aukštesnės pridėtinės vertės produktų kūrimą, nuosekliai auginame šalies ekonomiką. Svarbiausia, pagaliau pradėjome deramai investuoti į krašto apsaugą. Ne tik žodžiais, bet ir darbais parodome, kad valstybės ir mūsų žmonių saugumas šiandien yra prioritetas. Puikiai žinau, Lietuvos žmonės nenori karo, mes troškame taikos, stabilumo ir saugumo. Būtent todėl privalome stiprinti nacionalinę gynybą ir prisidėti prie NATO kolektyvinės gynybos efektyvinimo. Žengiame pirmuosius žingsnius kurdami Nacionalinę diviziją – Lietuvos ginkluotųjų pajėgų pagrindą. Valstybės gynimo taryboje priėmėme sprendimą iki 2030 metų gynybai skirti ne mažiau kaip 5 % bendrojo vidaus produkto. Reikšmingai sustiprinome atgrasymą užtikrinę ilgalaikį Vokietijos brigados dislokavimą Lietuvoje.

Tačiau dabar ne laikas lengviau atsikvėpti. Negalime ignoruoti sparčių pokyčių už šalies ribų. Gyvename karų ir spartaus tarptautinių normų nykimo laikotarpiu, mažėja demokratijos draugų ir daugėja priešų, vis garsiau skamba raginimai grįžti į neva geresnius praeities laikus. Šiandien privalau pasakyti – tai nėra Lietuvos kelias. Daug visko savo istorijoje patyrusi ir iškenėjusi Lietuva nesigręžioja ir nesižvalgo per petį. Lietuva, mes visi, privalome ne tik žvelgti, bet ir žengti į priekį. Vieni nepakeisime pasaulinių procesų, tačiau galime gerai apgalvotais sprendimais lemti savo likimą. Privalome įnešti savo indėlį į Europos ir pasaulio saugumą, kurti ateities pasaulį, kuriame sau vietą rastų būsimos Lietuvos žmonių kartos. Kaip čia neprisiminsi vieno iš kiliausių tarpukario Lietuvos politikų E. Galvanausko žodžių: „Mūsų gyvenimas yra susijęs su ateitimi. Niekas neturi tiek daug prasmės kaip ateitis. Mes norime sukurti ateitį savo tautai, todėl negalime užmiršti gynybos, kraujo, kalbos ir žemės praeities. Jei giname savo tautą, tai giname mūsų rytdieną, o ne vakarykščią dieną.“

Naujoje geopolitinėje realybėje mūsų šaliai tenka ypatinga užduotis. Kaip ir prieš daugelį amžių, vėl stovime Vakarų pasaulio sargyboje. Esame tvirtovė, už kurios sienų, deja, baigiasi civilizuota Europa. Šioje tvirtovėje, mūsų Lietuvoje, mums reikia dar tvirtesnių sienų, labiau susitelkusių gyventojų, gausesnės, geriau apmokytos kariuomenės ir modernios ginkluotės. Reikia patikimų sąjungininkų, kurie prireikus ateitų mums į pagalbą.

Gerbiamieji, šiandien nėra alternatyvos NATO. Sąjungininkų kariniai pajėgumai, tarp jų ir Jungtinių Amerikos Valstijų branduolinis skėtis bei nepajudinamas kolektyvinės gynybos įsipareigojimas – vienas už visus, visi už vieną, sudaro mūsų saugumo pagrindą. Branginame Jungtinių Amerikos Valstijų indėlį, džiaugiamės Prezidento D. Trampo dar pirmoje kadencijoje priimtu sprendimu Lietuvoje dislokuoti bataliono dydžio pajėgas. Esame suinteresuoti priimti dar daugiau amerikiečių karių.

Vilniaus NATO viršūnių susitikime prieš dvejus metus patvirtinome naujos kartos regioninius gynybos planus, kurie remiasi stipriu priešakinės gynybos principu. Dabar juos reikia nedelsiant užpildyti trūkstamais pajėgumais. Aljanso priešakinė gynyba turi veikti tiksliai ir patikimai. Netrukus vyksiu į NATO viršūnių susitikimą Hagoje, kur, tikiu, bus dar kartą patvirtintas įsipareigojimas transatlantinei vienybei ir kolektyvinei gynybai. Sieksiu sutarimo dėl didesnio gynybos finansavimo, kuris svarbus ne tik Lietuvos, bet ir viso Aljanso ateičiai. Tam solidų pagrindą padėjo ką tik Vilniuje nuaidėjęs „Bukarešto devintuko“ ir Šiaurės šalių vadovų susitikimas.

Europos šalys artimiausiu metu turės priimti ir prisiimti daugiau atsakomybės už žemyno saugumą. Spartus Europos karinio pajėgumo augimas svarbus mums visiems. Tai padės stiprinti ir savitarpio pasitikėjimą su mums svarbiausia transatlantine sąjungininke – Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Tik teisingas naštos pasidalijimas padės išlaikyti mums brangių vertybių apsaugą visame pasaulyje. Rusijai pradėjus plataus masto agresijos karą prieš Ukrainą, Europa atsibudo naujoje realybėje. Šiandien ji vis geriau suvokia savo svarbiausią misiją – tvirtai ginti laisvę, demokratiją ir pagarbą žmogaus teisėms. Ginti principingai, ginti visame pasaulyje, ginti iš visų jėgų. Europa negali pavirsti bevaliu istorijos objektu – ji turi atsinaujinti ir su nauja jėga imtis neatidėliotinių darbų, visų pirma, stiprindama gynybą ir saugumą, bet taip pat didindama savo konkurencingumą, kurdama prielaidas ilgalaikiam klestėjimui ir gyventojų gerovei. Naujosios Europos Komisijos iniciatyvos, tokios kaip „Pasirengimas 2030“, – svarbus žingsnis stiprinant bendrą mūsų Sąjungos galią.

Lietuvos uždavinys – neleisti Europai užsimiršti iliuzijose. Turime palaikyti bendrą vertybinę kryptį ir tvirtus transatlantinius ryšius, rodyti lyderystę savo pavyzdžiu. Nes kam daugiau, jei ne mums, turi rūpėti regiono ir visos Europos saugumas? Kiek Vakarų šalių taip realistiškai vertina trapią mūsų regiono situaciją ir taip gerai pažįsta Rusiją? Šiandien mums neužtenka pasakyti, kad Europa kažko nemoka, negali ar nenori daryti. Turime patys reikšmingai didinti išlaidas gynybai, o tada reikalauti iš kitų. Plėtoti karinės pramonės pajėgumus, o tada reikalauti iš kitų. Mokytis iš karo Ukrainoje pamokų, priimti ir pritaikyti naujas karybos idėjas, o tada reikalauti iš kitų.

Būtent Ukrainoje šiandien klojami naujosios Europos pamatai. Ukrainos kariai, tarp jų ir lietuviai savanoriai, kovoja už laisvę, kuri mums bendra. Ukrainiečių valia priešintis gina ir mus čia, Lietuvoje. Šią valią Rusija siekia palaužti bet kokia kaina. Žiaurūs išpuoliai prieš gyventojus, moterų ir vaikų žudynės – joks atsitiktinumas. Rusija tai darė vakar, daro šiandien, darys rytoj. Mirtį sės ir už Ukrainos ribų, jei tik nebus sustabdyta. Štai kodėl vienas svarbiausių Lietuvos užsienio politikos prioritetų – visokeriopa pagalba Ukrainai. Remsime ją tiek, kiek tik reikės, iki pergalės, kuri apimtų visų okupuotų teritorijų sugrąžinimą. Lietuva pasisako už teisingą ir tvarų taikos sutarimą, kuris užtikrintų ilgalaikį Ukrainos saugumą. Ukrainos suverenitetas, teritorinis vientisumas ir jos žmonių laisvė negali būti derybų objektas.

Siekiame kuo greitesnių derybų dėl Ukrainos, taip pat ir Moldovos narystės Europos Sąjungoje bei patikimų saugumo garantijų. Atsižvelgdamas į Kijevo sėkmę vykdant reformas karo sąlygomis, pasiūliau užsibrėžti aiškų tikslą, kad Ukraina Europos Sąjungos nare taptų iki 2030 metų. Tikiu, kad žymų postūmį šiame kelyje pasieksime jau 2027 metais, kai Lietuva pirmininkaus Europos Sąjungos Tarybai.

Neabejoju, kad stiprindami mūsų valstybę ir toliau galėsime remtis tvirta partneryste su Lenkija. Tą pasakiau neseniai susitikęs su artimu bičiuliu, kadenciją baigiančiu Lenkijos Prezidentu A. Duda, tą pabrėžiau ir išrinktajam Lenkijos Prezidentui K. Nawrockiui. Mūsų šalis sieja daugelis bendrų interesų saugumo, infrastruktūros plėtros, ekonomikos srityse. Kartu dirbame Trijų jūrų iniciatyvoje, plėtodami gynybos bendradarbiavimą ir stiprindami NATO rytinį flangą.

Išmoktos skaudžios istorijos pamokos mums padeda susikalbėti vis labiau sveiką protą prarandančiame pasaulyje.

Viena kryptimi žvelgiame ir su Latvija bei Estija. Taip pat glaudžiai bendradarbiaujame su Šiaurės šalimis. Drauge jaučiame atsakomybę už Baltijos jūrą ir esame pasiryžę saugoti joje esančią kritinę infrastruktūrą. Švedijos ir Suomijos prisijungimas prie NATO dar labiau išplėtė mūsų galimybes.

Pastaraisiais metais kaip ilgalaikę strateginę Lietuvos partnerę įsitvirtino Vokietija. Tai – istorinės reikšmės įvykis, tikra *Zeitenwende*. Jau 2027 metais nuolatiniam dislokavimui priimsime vokiečių Bundesvero brigadą. Privalome laiku įrengti ir išplėtoti reikalingą karinę ir poligono infrastruktūrą. Tai mūsų valstybės gyvybinis reikalas. Dar anksčiau, 2026 metais, iškils „Rheinmetall“ gamykla. Ji atspindi Vokietijos ambicijas sparčiai plėtoti visos Europos gynybos pramonę.

Užmezgėme stiprų Lietuvos ryšį su Prancūzija. Remiame Paryžiaus pastangas telkti Europos šalis bendrai gynybai, taip pat kuriame vis artimesnius verslo ir kultūros ryšius. Aktyviai dalyvaujame Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės sukurtoje „Norinčiųjų koalicijoje“ pagalbos Ukrainai klausimu. Ir toliau palaikysime NATO europines saugumo ir gynybos iniciatyvas.

Ilgalaikis strateginis Lietuvos interesas – stiprinti Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos bendradarbiavimą visose srityse, bet pirmiausia – saugumo. Itin svarbus Jungtinės Karalystės vaidmuo Jungtinėse ekspedicinėse pajėgose, kurios prireikus greitai ir efektyviai reaguotų į agresyvius Rusijos veiksmus Baltijos jūros regione.

Gerbiamieji, platus mums tenkančių išorės iššūkių spektras lemia būsimų darbų programą ir čia, Lietuvoje, nes visa kita gali greitai netekti prasmės, jei pro pirštus žiūrėsime į savo valstybės saugumą ir gynybą. Judame teisinga kryptimi vis daugiau investuodami į savo saugumą. Turime aiškų planą, ką ir kaip turime daryti. Kurdami Nacionalinę diviziją privalome plėsti profesionaliąją tarnybą ir mokyti rezervą. Reikalingi dideli karinės technikos įsigijimai, kurie ne tik užtikrintų kiekvieno Lietuvos teritorijos centimetro gynybą, bet ir prisidėtų prie efektyvaus atgrasymo.

Sparčiai pastatėme ir atidarėme naujus karinius miestelius Vilniuje, Šilalėje ir Šiauliuose. Į priekį juda Vokietijos brigadai skirti Rūdninkų karinio miestelio kūrimo darbai. Artimiausiu metu mūsų bei sąjungininkų kariams reikės dar daugiau jų reikmėms pritaikytos infrastruktūros, įskaitant ir karinius poligonus. Pasitraukę iš kasetinius šaudmenis ir priešpėstines minas draudžiančių konvencijų, galėsime geriau pasirengti valstybės sienų gynybai ir priešininko, kuriam tarptautinės normos ir konvencijos nerūpi ir niekada nerūpėjo, atgrasymui.

Visuotinė valstybės gynyba taip pat neveiks ir be piliečių įsitraukimo, todėl daugiau dėmesio turime skirti Lietuvos šaulių sąjungai, stiprinti komendantūras, tobulinti mobilizacijos sistemą. Kiekvienas turime žinoti savo funkcijas kritinėje situacijoje.

Noriu pažymėti: visi Lietuvos piliečiai yra svarbūs, nepriklausomai nuo to, kokia kalba jie bendrauja namuose. Nuo seno Lietuvos gėrovę petys petin kūrė įvairios tautos. Taip bus ir toliau. Būsime išvien, drauge spręsimė problemas, drauge džiaugsimės savo darbo vaisiais.

Visiems šiems darbams reikės solidaus finansinio pagrindo. Geroji žinia yra tai, kad skirti vis daugiau lėšų gynybai padės ekonomikos augimas. Ne pirmus metus išliekame vieni iš Europos Sąjungos lyderių šioje srityje. Artimiausiu metu mūsų ekonomiką augins investicijos į vietinę gynybos pramonę. Itin svarbu šioje srityje pasitelkti turimą aukštųjų technologijų įdirbį. Turime gaminti ne tik daugiau amunicijos, bet ir jutiklių, lazerių, bepiločių aparatų. Ukraina jau parodė, kad perėjus prie vietinės dronų gamybos puikių rezultatų galima pasiekti palyginti nedidelėmis sąnaudomis.

Naujų perspektyvų mūsų šalies verslui atveria ekonominė diplomatija. Už kelių dienų su Lietuvos verslo ir mokslo bendruomenių delegacijomis vyksiu į Japoniją ir Vietnamą. Ten pasirašysime svarbių susitarimų dėl bendradarbiavimo inovacijų, pramonės, energetikos, susisiekimo, žemės ūkio, finansų, mokslo srityse. Kartais viskas, ko reikia verslo bendruomenei, – tiesiog nuoširdaus ir atviro dialogo su valstybės institucijomis, paprastesnių, stabilesnių ir aiškesnių taisyklių, mažesnės administracinės naštos. Kviečiu tuo rūpintis ne vien kalbomis, bet ir veiksmais.

Kita vertus, jau dabar aišku, kad vien ekonomikos augimo generuojamų pajamų neužteks. Reikės ir skolintis, ir ieškoti papildomų pajamų šaltinių, kurie netaptų nepakeliama našta šalies gyventojams bei verslui. Vos priėmus sprendimą sparčiai didinti gynybos išlaidas, pateikiau konkretų pasiūlymą plėsti Lietuvos banko pelno įmoką į valstybės biudžetą, esminę šių lėšų dalį skiriant naujai sukurtam Valstybės gynybos fondui. Seimui pritarus, jums pritarus, vien šiais metais fondas papildomai pasipildys 116 mln. eurų.

Neabejoju, kad galime rasti ir daugiau priemonių papildomoms biudžeto pajamoms surinkti. Didinti bendrąjį vidaus produktą galime įveikindami žmonių indėlius per nacionalinį plėtos banką ILTE. Gyventojai gautų patrauklias palūkanas už lėšas sąskaitose, o investicijos šalyje suintensyvėtų. Teigiamą efektą valstybės ekonomikai pasiektume ir nukreipę į Lietuvą didesnę kaupiamųjų pensijų fondų dalį.

Svarbiu žingsniu užtikrinant valstybės teikiamų paslaugų finansavimą turi tapti Vyriausybės parengti mokesčių sistemos pertvarkymai. Ar jie bus sėkmingi, priklausys nuo kelių esminių veiksnių.

Pirma. Valstybei kreipiantis į žmones, vertėtų kritiškai pažvelgti ir į save, kokias milžiniškas lėšas mes tiesiog išpučiame per kamina. Kiek permokame už viešųjų pirkimų prekes ir paslaugas, kiek pinigų ištaškome neva kvalifikacijai kelti, kas tampa banaliais vakarėliais ir malonių nieko neveikimu. Žmonės pagrįstai piktinasi ir reikalauja, kad valdžia pirmiausia pradėtų nuo savęs, taupydamą kiekvieną mokesčių eurą.

Antra. Būtina užtikrinti, kad mokesčiai, mokestiniai pakeitimai neturėtų didesnio poveikio vartojimui ir investicijoms, priešingu atveju tiesiog užgniaužtume plėtrą, kuri mums duoda papildomų biudžeto pajamų. Tai ekonomikos aksioma, todėl palaikau idėją sutelkti dėmesį į progresyvesnį pajamų apmokestinimą, tačiau darant tai saikingai ir neperlenkiant. Kaip priemonę paremti ūkio augimą siūlau Gynybos fonde surinktas lėšas glaudžiau susieti su vietinės gynybos pramonės skatinimu. Mokesčių pertvarkos metu būtina išlaikyti pusiausvyrą tarp socialinės ir ekonominės politikos prioritetų ir poreikių.

Tikrai netapsime saugesni sviestą keisdami patrankomis, didindami skurdą ir socialinę atskirtį. Todėl Vyriausybės parengti ir Seimo patvirtinti mokesčių pakeitimai turi prisidėti ir mažinant pajamų nelygybę. Jautriausios visuomenės grupės pastaruoju metu pagrįstai kelia klausimų dėl šalyje augančios skurdo rizikos. Sparčiai didėjančios pragyvenimo ir ypač būsto išlaikymo išlaidos vis labiau spaudžia mažesnių pajamų gavėjus. Pateikiau siūlymą mažinti gyventojų pajamų mokesčio našta vaikus auginantiems sandomiems darbuotojams ir individualiai dirbantiems. Jį kviečiu priimti kartu su Vyriausybės mokesčių pertvarka. Tai būtų rimta paspirtis Lietuvos šeimoms, mūsų visuomenės pagrindui. Taip pat siūlau ne mažiau kaip 20 % planuojamo „Sodros“ biudžeto pertekliaus skirti individualiajai pensijos daliai indeksuoti. Pagal „Sodros“ prognozes tai reikštų bent 90 mln. eurų daugiau pensijoms nei šiemet. Kartu „Sodros“ rezervą ir toliau, tik nuosaukia, kauptume. Mums reikalinga tvaresnė socialinio draudimo sistema, kuri geriau atitiktų visuomenės lūkesčius ir mažiau priklausytų nuo politinių sprendimų. Kur tikrai neišvengsime politinių sprendimų, tai pertvarkydami II pensijų pakopą. Konstitucinis Teismas aiškiai nurodė įstatymų leidėjų pareigą atlikti korekcijas. Ankstesnei Vyriausybei pritrūkus politinės valios, veiksmų teko imtis dabartiniams valdantiejiems. II pensijų pakopa turi būti lankstesnė ir patrauklesnė, taip pat išlikti tvari. Laikinais suteikdami galimybę kaupiantiems asmenims pasitraukti, kartu privalome užtikrinti ir paskatas joje pasilikti. Pasitikėjimo iki šiol tikrai nedidino tai, kad pensijų kaupimas buvo panašus į spygliuotą aptvarą be išėjimo.

Gerbiamieji, jei reikėtų išskirti vieną sritį, kurioje Lietuva per pastarąjį dešimtmetį pasiekė bene daugiausia, tai būtų energetika. Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad tikrai daug padarėme siekdami Lietuvos energetikos sistemos atsparumo. Šioje srityje esame pavyzdys visai Europai, pamažu besivaduojančiai iš Rusijos šantažo. Simboliška, kad Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalo laivas-saugykla „Independence“, „Nepriklausomybė“, praėjusių metų pabaigoje tapo Lietuvos nuosavybe. Vos keliems mėnesiams prabėgus sėkmingai įvykdėme ir Baltijos šalių

elektros tinklų sinchronizaciją su kontinentinės Europos tinklais, galutinai įtvirtindami Lietuvos energetinę nepriklausomybę.

Šiandien nutraukę paskutinius energetinius ryšius su Rusija, esame laisvi toliau stiprinti savo energetiką. Privalome kuo greičiau plėtoti atsinaujinančius energijos šaltinius, užsitikrinti nuosavą elektros gamybą iki 2028 metų ir kartu su Lenkija įgyvendinti „Harmony Link“ projektą. Žvelgiant toliau į ateitį, būtina pradėti argumentuotą diskusiją dėl mažųjų branduolinių reaktorių. Jie galėtų užtikrinti didesnę elektros generavimo pastovumą.

Vis svarbesnis tampa ir susisieikimo klausimas. Jau šiais metais būsime sujungti su Lenkija ir Vakarų Europa „Via Baltica“ magistrale. Pagreitį įgauna ir „Rail Baltica“ europinės vėžės tiesimas. Turime ir toliau nuosekliai dirbti plėsdami žmonių, verslo ir karinį mobilumą išilgai Šiaurės ir Pietų ašies. Atsijungimas nuo Rusijos turi įvykti ir geležinkelių sektoriuje. Darbų lieka tikrai nemažai.

Netoleruotina, kad didžioji dalis Lietuvos kelių neatitinka minimalių techninių reikalavimų. Apie apverktiną jų būklę girdžiui daugelyje, ką ten daugelyje – visose savivaldybėse. Džiaugiuosi, kad Seimas pritarė mano pasiūlymams didinti finansavimą savivaldybių keliams bei vietos valdžiai prisiimti didesnę atsakomybę už kelius miestuose ir miesteliuose. Didesnį kelių finansavimą turėtų užtikrinti steigiamas naujas valstybinis kelių fondas. Tačiau niekas nepasikeis, jei jis bus popierinis, sudėliotas iš kišenės į kišenę kilnojant tuos pačius nepakankamus eurus, o ne grįstas tvariais papildomais finansavimo šaltiniais.

Mano teiktos Transporto lengvatų įstatymo pataisos, kurias priėmė Seimas, pagerins sąlygas tarpmiestiniu viešuoju transportu keliauti vaikams, pensinio amžiaus žmonėms ir šeimoms. Šiandien svarbu užtikrinti, kad būtų pakankamai ne tik tarpmiestinio, bet ir regioninio susisieikimo galimybių. Tikiuosi iš Vyriausybės, Seimo narių, atskirų savivaldybių daugiau iniciatyvų, skirtų viešojo transporto prieinamumui didinti visoje Lietuvoje.

Gerbiamieji, didelę Lietuvos centralizaciją ilgą laiką maitino abipusis centrinės valdžios ir savivaldos nepasitikėjimas. Tai veda prie prastai suplanuotų bei neefektyviai įgyvendinamų sprendimų. Kiekvienų rinkimų metu kiekvienos naujos Vyriausybės programose girdėdavome pažadų savivaldai ir regionams, tačiau kadencijos metu jie taip kažkaip ir išgaruodavo. Sulaukdavome pavienių veiksmų atskirose srityse, o ne priemonių visumos, kuri atsižvelgtų į regionų skirtumus ir poreikius. Atskirų ministerijų bei pavaldžių įstaigų vykdomos sektorinės reformos neretai kirtosi viena su kita. Nebuvo vertinamos taupymo politikos pasekmės regionų plėtrai, paslaugos vis labiau tolo nuo žmonių, nebuvo efektyvus milijardinių Europos Sąjungos lėšų, skirtų regionams, planavimas ir investavimas. Visgi matau, kad regioninė politika, vietos savivaldos klausimai pastaraisiais metais sulaukia vis daugiau dėmesio. Skirtingų valdžios lygių atstovai daugiau kalbasi tarpusavyje. Politikai pagaliau atrado regionus ir pradėjo aktyviai juose dirbti.

Pasitikėjimas atkuriamas žingsnis po žingsnio ir dar labiau sustiprinamas teisėkūros pasiūlymais. Didžiuojusi visais, kurie prisidėjo, kad būtų išplėstos savivaldybės galimybės skolintis, valdyti valstybės žemę, tvarkyti vietos gyventojams svarbius kelius. Turime judėti toliau ir greičiau.

Tikiu regionų ministerijos, kaip įrankio tvariai ir tolygiai regionų plėtrai, idėją, kurią pasiūliau praėjusio Regionų forumo metu. Vyriausybės ryžtas imtis konkrečių regioninės politikos formavimo darbų suteikia vilties, kad pasinaudosime bene paskutine galimybe reikšmingai sumažinti regioninę atskirtį. Europos Sąjungos paramą turime investuoti įsiklausydami ir atliepdami vietos bendruomenių, verslo, nevyriausybinių organizacijų poreikius. Kitoje daugiametėje finansinėje perspektyvoje sanglaudos lėšas reikės investuoti ypač taupiai ir skaidriai.

Steigiant naują ministeriją ir persikirstant atsakomybes, esminiu orientyru turi likti didesnis savivaldos savarankiškumas. Būtina siekti, kad merai kartu su savivaldybių tarybomis galėtų priimti daugiau sprendimų ir turėtų tam reikalingų išteklių. Privalome skatinti regioninį bendradarbiavimą ir stiprinti regionų plėtos tarybas. Regionų gyvybingumui palaikyti reikia bendros mūsų tautos. Turime kryptingai skatinti investicijas, remti smulkųjį verslą, amatus, šeimos ūkius, pasirūpinti maisto saugumu, trumpinti tiekimo grandines ir daugiau maisto užauginti čia, Lietuvoje.

Svarbu užsitikrinti geresnes konkurencines sąlygas Lietuvos ūkininkams būsimoje Europos Sąjungos daugiametėje perspektyvoje, taip pat didinti mūsų žemės ūkio, strateginę reikšmę turinčio sektoriaus, pridėtinę vertę. Tiesioginių išmokų priartinimas prie Europos Sąjungos vidurkio yra politikų, taip pat ir mano, garbės reikalas.

Turime nepamiršti ir įsipareigojimo išsaugoti žalią Lietuvą ateities kartoms. Svarbiausia, visos Lietuvos žmonėms būtina parodyti, kad jų balsas yra girdimas ir į jį atsižvelgiama. Jie turi patirti teigiamą permainų poveikį, matyti, kaip auga viešųjų paslaugų prieinamumas visiems, ne tik didžiųjų miestų gyventojams. Deja, iki šiol neretai vis dar matome priešingą vaizdą. Bene ryškiausiai tai pasireiškia švietimo, sveikatos apsaugos, kultūros srityse.

Gerbiamieji, dirbdamas įvairiuose Lietuvos regionuose ne kartą girdėjau išgąstingas kalbas apie grėsmę, kad viena ar kita mokykla bus uždaryta dėl pernelyg mažo mokinių skaičiaus atskirose klasėse. Suprantu, kad daliai mokyklų tuštėjant kartais tenka priimti nelengvus sprendimus, tačiau kartais aklas taisyklių laikymasis kelia grėsmę net ir pakankamai didelėms bei sėkmingai veikiančioms mokykloms. Švietimas negali būti vertinamas vien buhalteriniais metodais. Kokybiškos, prieinamos švietimo paslaugos – tai pažadas Lietuvos šeimoms, kad valstybė joms padės auginti vaikus, ir ypač tai svarbu regionuose, kurie suinteresuoti pritraukti ir išlaikyti jaunas šeimas su vaikais.

Švietimo įstatymas numato savivaldybėms pareigą tvarkyti mokyklų tinklą taip, kad jis būtų optimalus ir užtikrintų švietimo kokybę. Leiskime joms tai daryti. Liaukimės iš Vilniaus smulkmeniškai reguliuoti net ir klasių dydžius. Apskritai susidaro įspūdis, kad vis iš naujo reformuodami švietimą galiausiai pasiklydome: išbarstėme intelektualinį švietimo politikos potencialą, priimdami politinius sprendimus nesiremiamė mokslo duomenimis, neįsiklausome į švietimo bendruomenės balsą, pagrindiniu tikslu tapo ne išugdyti jaunus kūrybiškus žmones, kurie gebėtų kurti asmeninę gerovę, būtų solidarūs su bendruomene ir lojalūs savo valstybei, bet reforma dėl reformos. Renkami tik smulkūs politiniai dividendai.

Į paraštes nuo sprendimų priėmimo nustūmėme mokytojus. Iš biurokratinio bokšto jie mato tik kaip vykdytojai, iš jų tikimasi nuolankumo ir paklusnumo. Taip ilgiau tęstis nebegali. Be kokybiško švietimo nebus ir Lietuvos ateities. Švietimas – mūsų įrankis Lietuvos pažangai kurti. Jis turi mažinti socialinę atskirtį, o ne ją gilinti. Negalime leisti, kad suprekintoje švietimo sistemoje mokiniai ir studentai galutinai taptų krepšeliais, o mokytojai ir dėstytojai – žmogiškaisiais ištekliais. Lietuvai reikia mokytojų kūrėjų, laisvų asmenybių, nes tik laisvas žmogus ugdo laisvą žmogų. Pasitikėkime savo mokytojais. Jie profesionalai, kuriantys šviesią Lietuvą.

Ilguoju laikotarpiu vis svarbesnis Lietuvos pažangai bus aukštojo mokslo veiksnys: turime skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas, modernizuoti studijų programas, užtikrinti sklandesnį mokslo, verslo ir inovacijų ekosistemų bendradarbiavimą. Visose srityse ryškėjant dirbtinio intelekto technologijų poveikiui, jau dabar būtina ieškoti būdų, kaip sudaryti Lietuvos gyventojams sąlygas paprasčiau keisti profesinę kvalifikaciją ir gerinti asmenines kompetencijas, pasinaudojant formalioju ir neformalioju švietimu.

Žvelgdami į ateitį, turime labiau stengtis sudominti moksleivius mokslu ir technologijomis. Kokybiškas neformalusis ugdymas turi pasiekti kiekvieną Lietuvos vaiką. Užtikrindami jaunųjų užimtumą po pamokų, leisime jiems visapusiškai tobulėti. Tai padės mums ir kitoje kovoje – už laisvę nuo narkotikų ir kitų priklausomybių.

Iki šiol nepakankamas išlieka fizinis Lietuvos vaikų aktyvumas. Tai turi pragaištingų pasekmių ne tik jaunų žmonių sveikatai, bet ir jų akademiniam pasiekimams. Todėl reikia kryptingai remti sportą ir skatinti vaikų, o kartu ir plačiosios visuomenės fizinį aktyvumą. Dėmesį skirti ne pavienėms iniciatyvoms, o stiprioms nacionalinėms vaikų fizinio ugdymo programoms. Šiandien matome, kad viena dirbtinai sukurta biurokratinė institucija, skirstanti sporto lėšas, stokoja lankstumo, neišsprendžia sporto organizacijų koordinavimo, sklandaus sporto politikos įgyvendinimo problemų. Sporto valdininkai nutolo nuo sporto per šviesmečius. Jei kažkas neveikia, galbūt atėjo metas pokyčiams?

Gerbiamieji, nesveikas gyvenimo būdas ir fizinio aktyvumo stoka tiesiogiai veda prie daugelio sveikatos problemų. Ten, kur nesuveikia prevencija, tenka įsikišti gydytojams. Kartais tai nutinka pernelyg vėlai. Kainą dėl to moka ne vien pacientai, jų artimieji, bet ir mūsų valstybė. Privatlome ieškoti konkrečių būdų, kaip sumažinti eiles pas gydytojus. Anksčiau buvo daug kalbama apie perteklinės biurokratijos šalinimą sveikatos apsaugoje. Gal atėjo laikas parodyti konkrečius rezultatus?

Prioritetą turime skirti sveikatos nelygybei mažinti. Adekvačias medicininės paslaugas turi gauti visi Lietuvos gyventojai, nepaisant jų gyvenamosios vietos. Pažangiausia diagnostika ir gydymas, vadinasi, ir aukštos kvalifikacijos gydytojai, patyrę slaugytojai turi pasiekti kiekvieną šalies regioną. Vis dar pralaimime nacionalinėje kovoje su širdies ligomis, vėžiu, insultu ir kitais sunkiais susirgimais. Kol nesugebame užtikrinti viešųjų sveikatos paslaugų prieinamumo, vis daugiau Lietuvos gyventojų jaučiasi priversti mokėti privatiems paslaugų teikėjams. O kaip dėl tų, kurie susimokėti negali?

Kam tikrai negalėjau pritarti, tai skubotam praėjusio Seimo sprendimui suteikti nacionalinei sveikatos sistemai nepriklausančioms įstaigoms teisę išduoti siuntimus pas specialistus. Vetavau įstatymo pakeitimus, kurie galėjo išbalansuoti visą nacionalinę sveikatos sistemą, ypač jos išteklių planavimą ir teisingą paskirstymą. Svarbiu žingsniu tapo Retų ligų komisijos veiklos pokyčiai, suteikiant svaresnę balsą gydytojams ir pacientams. Pagaliau pradėjome kompensuoti vaistus cistinei fibrozei gydyti. Turime ir toliau didinti inovatyvaus gydymo ir naujų vaistų prieinamumą.

Sveikatos paslaugų nelygybę gali padėti sumažinti taip pat ir ambulatorinių paslaugų plėtra regionuose. Sparčiai senstant visuomenei, būtina spręsti slaugos ir ilgalaikės priežiūros problemas. Lūkesčiai Sveikatos apsaugos ministerijai ištis dideli, tačiau potenciali nauda – dar didesnė. Ši Vyriausybė turi progą įgyvendinti istorinius pokyčius, kurių teigiamus rezultatus pajautų daugelis šalies gyventojų.

Gerbiamieji, metai iš metų valdantieji, kad ir kokioms partijoms jie priklausytų, žada žmonėms ir verslui kokybiškesnę teisėkūrą, tačiau mes niekaip jos nesulaukiame. Kuo daugiau ypatingos skubos tvarka nekokybiškai priimamų teisės aktų, tuo daugiau klaidų, tuo daugiau būtinybės jas taisyti. Kitais atvejais, priešingai, matome, kaip sprendimai sąmoningai vilkinami juos paverčiant nesibaigiančios politinės dramos dekoracijomis. Paliekamos spragos ir landos tampa neišsenkančiu sumaišties šaltiniu. Jos silpnina mūsų valstybę ir skatina abejoti pačia teisingumo idėja.

Konstitucinis Teismas neseniai tarė aiškų žodį dėl partnerystės. Ankstesnis Seimas, daug triukšmavęs ambicingais projektais, galiausiai nieko nenuveikė. Šis Seimas privalo pagaliau pateikti sprendimą, atsižvelgdamas į visuomenės lūkesčius. Lietuvos žmonės neturėtų dėl savo teisių masiškai mindžioti teismų slenksčių. Mūsų teismai šiandien turi daug kitų užduočių. Tik jie gali užtikrinti, kad teisingumas Lietuvoje nebūtų vien tuščias žodis. Tik jie gali spręsti, ar kaltinamieji pažeidė įstatymus ir turi atsakyti už nusikaltimus, kuriais yra kaltinami. Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad pastaruoju metu Lietuvos teismai pastebimai sustiprėjo. Į teisėjų gretas įsilieja vis daugiau jaunų, aukštos kvalifikacijos ir nepriekaištingos reputacijos teisininkų. Tačiau neišspręsta problema lieka neadekvačiai žemi teisėjų padėjėjų ir kito teismo personalo atlyginimai.

Liūdniausia, kai kliūtimi teisingumui tampa tautos išrinktų Seimo narių sprendimai. Nepaisydamas visų naujosios valdančiosios daugumos pažadų, nepaisydamas net susitarimo dėl koalicinės sutarties, Seimas ir vėl užlipo ant to paties grėblio – nesugebėjo panaikinti ikiteisminiame tyrime atsidūrusio parlamento nario teisinės neliečiamybės. Lietuvos politinė sistema neišlaikė dar vieno moralės ir paprasčiausio padorumo egzamino. Atsakingi asmenys turėtų atidžiai pasižiūrėti į veidrodį ir pagalvoti, ką veikia Seime ir ar yra pajėgūs pateisinti rinkėjų pasitikėjimą. Užsivilkus politiko mantiją, vertėtų devynis kartus pamatuoti ir savo dalyvavimą versle, priešingu atveju neišspręsti santykio su verslu klausimai nuolat gramzdins gražiausias iniciatyvas ir vers atsimušinėti nuo pagrįstų ir nepagrįstų įtarinėjimų. Pergalė rinkimuose suteikia politikui žmonių pasitikėjimo kreditą, kreditą, kurio užstatas yra tautos pagarba valstybei ir jos institucijoms. Kreditą, kurį iššvaistyti labai lengva. Deja, kas kartą stebėdami pirmuosius naujų rinkimų nugalėtojų

žingsnius, matome, kaip tas pasitikėjimas švaistomas – kartais iš piktos valios, bet dažniau – neįvertinus politikui tenkančios atsakomybės naštos.

Gerbiamieji, per savo ilgą istoriją Lietuva stipriausia buvo tomis akimirkomis, kai sugebėdavo susitelkti ir vieningai pasitikti jai kylančias grėsmes. Ir priešingai, labiausiai pažeidžiami būvome tada, kai visuomenės poreikiai atsitraukdavo į antrą planą, užleisdami vietą asmeninės naudos siekiams. Nesame nei tokie dideli, nei tokie gausūs, kad galėtume prieš istorijos audras atsilaikyti kiekvienas sau, nesilaikydami vienas kito. Mes visi esame vienoje valtyje, visi norime švaresnės, sveikesnės, saugesnės aplinkos. Kiekvienas dirbame Tėvynei, kad visi drauge būtume stipresni, saugesni ir turtingesni. Taip, kaip dirba „Lietuvos galios“ iniciatyvos, sutelktos paprastų ir sykiu tokių nepaprastų Lietuvos žmonių bendruomenės. Didžiuojusi tais, kurie kasdien rūpinasi, kad mūsų Lietuvoje būtų geriau, jaučiau ir smagiau gyventi. Galiausiai viskas atsiremia į Tėvynės meilę. Negalime pažinoti kiekvieno Lietuvos žmogaus, bet puikiai žinome, kas yra Lietuva. Ir šiame žinojime slypi mūsų meilė bei įsipareigojimas kiekvienam bendrapiliečiui. Esminis mūsų bendros tapatybės, pilietinės bendrystės ir valstybės stiprybės šaltinis – Lietuvos kultūra, giliai persmelkta gražiausios laisvės tradicijos. Ji peržengia tautinę savastį, iš kurios nuolat auga ir semiasi jėgų, kad suvienytų visus Lietuvos žmones, nepaisydama jų kilmės, tikėjimo, politinių įsitikinimų.

Kasdienius mūsų pasirinkimus lemia tai, ką ir kaip mes pasakojame apie Lietuvą. Iš klaidų mokomės, pasiekimais didžiuojamės, vertybes perduodame ateinančioms kartoms. Nenuostabu, kad į šį pasakojimą nuolat bando įsiterpti priešiškos jėgos, matome vis daugiau bandymų manipuluoti, meluoti, teisinti net ir nusikaltimus žmoniškumui. Ne tik socialiniuose tinkluose, spaudos puslapiuose, televizijos ir radijo transliacijose, bet ir kiekvieno iš mūsų sąmonėje nuolat vyksta kova tarp gėrio ir blogio. Jau matėme pavyzdžių, taip pat ir Europoje, kaip išorės jėgų įsikišimas tampa lemiamu veiksnium bei keičia rinkimų rezultatus. Negalime leisti, kad taip nutiktų ir Lietuvoje. Nedraugiškos šalys siekia perrašyti mūsų istoriją, kad paveiktų mūsų ateitį. Tik užkirtę tam kelią, saugodami istorinę atmintį ir perduodami ją ateities kartoms, sukursime patriotišką, ginti tėvynę pasiruošusią Lietuvą. Priešingu atveju bevališkai plūduriuosime tarp visokių pseudoteiginių, kaip antai vieno nevykusio XIX amžiaus rusų istoriko tezė apie tai, kad neva Nemuno, Neries, Dubysos, Nevėžio ir kitų mūsų upių pavadinimai yra slaviškos kilmės.

Istorijos jėgą gerai pajunti Šimkaičiuose, generolo J. Žemaičio vadavietės bunkeryje. Nežinau, kiek iš jūsų siauručiu liuku esate nusileidę į tą šaltą ir drėgną požemį. Man ši patirtis leido tiesiog fiziškai pajusti, koks ryžtas, bebaimiškumas ir meilė savo valstybei vedė pirmyn mūsų partizanus, pasiryžusius dėl Tėvynės paaukoti viską. O tai, kad vadavietė iš esmės prižiūrima tik vietos bendruomenių ir savivaldos iniciatyva, parodo du svarbius dalykus: kiek mažai iki šiol padarė valstybė, puoselėdama savo istoriją, ir kiek daug padaro žmonės, kuriems istorija nėra tik praeitis, kurie mato ją kaip pamatą ateičiai.

Mes, kaip valstybė, privalome grąžinti skolas savo istorijai. Viena tokių – pirmojo Lietuvos Respublikos Prezidento A. Smetonos įamžinimas Vilniuje. Džiaugiuosi, kad sostinės savivaldybė pagaliau pradėjo šį procesą, ir kviečiu Lietuvos kūrėjus aktyviai dalyvauti paminklo meniniame konkurse.

Privalome branginti ir saugoti tiesą. Turime už ją kovoti, pasitelkdami žinias apie savo kultūrą, istoriją, protėvių palikimą. Kultūra – galinga jėga ugdant pilietiškumą, taigi ir stiprinant mūsų visuomenės atsparumą bei valstybės nacionalinį saugumą. Tegul Lietuva visame pasaulyje garsėja kaip kultūringa, turinti ką pasiūlyti šalis, laisvės, europinės demokratijos ir visos Vakarų civilizacijos forpostas.

Džiaugiuosi, kad Lietuvos sezonas Prancūzijoje praėjusiais metais tapo bendra mūsų sėkme. Atvėrėme Lietuvą prancūzams ir Prancūziją – lietuviams. Parodėme aukščiausio lygio kūrėjus. Iš šio pavyzdžio semkimės įkvėpimo rengdami Lietuvos kultūros programas Italijoje bei Vokietijoje. Kultūros diplomatija kartais tampa net galingesnė nei tradicinė. Drąsiai kurkime tokius reikalingus kultūrinius, politinius ir svarbiausia, jausmo ryšius. Ieškokime ir atraskime savyje vis daugiau Europos. Tegul iškilaus Lietuvos menininko M. K. Čiurlionio metai tampa dar viena proga

parodyti Lietuvos kultūros išskirtinumą pasauliui. Nepamirškime ir lituanistinių mokyklų užsienyje – mūsų lietuviybės salelių. Jas puoselėdami užtikrinsime, kad naujosios išeivijos kartos ateityje dar daugiau prisidės prie Lietuvos valstybės augimo.

Žvelgdami į pasaulį, nepatingėkime apsidairyti ir šalia savęs. Kiek iš mūsų žinome, kad, pavyzdžiui, egzistuoja lietuvių gestų kalbos literatūra? Įstabus reiškinys, kuris neseniai tapo „Poezijos pavasario“ dalimi. Deja, mūsų viešojo erdvė perpildyta nesibaigiančių istorijų apie vieno ar kito ant bangos esančio veikėjo keliones ir skandalus, bet ne to, kas tikrai verta dėmesio. Susidaro įspūdis, kad, nuolat užsidėję ausines bei gobtuvus ir nuleidę akis į telefonų ekraną, mes nežinome, nematome ir negirdime savo bendruomenės.

Gerbiamieji, nesiekiau sudaryti įspūdžio, kad viskas Lietuvoje blogai – anaip tol. Mes visi, kaip žmonės, kaip šeimos, kaip tauta, neįtikėtinai daug nuveikėme nuo Nepriklausomybės atkūrimo, nuo įstojimo į Europos Sąjungą ir NATO, bet juk galime dar daugiau. Tad pasistenkime, kad ateities kartos, vertindamos trečiojo šio amžiaus dešimtmečio įvykius, pripažintų – o juk įspūdingas įvykių ir jėgos buvo laikmetis! Ačiū. (*Plojimai*)

R. MENSORAITĖ (*Seimo posėdžių sekretoriato patarėja*). Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Dėkojame Ekscelencijai Prezidentui. Skelbiu 10 minučių techninę pertrauką.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, techninė pertrauka baigėsi. Prašom registruotis rytiniam posėdžiui.

Ačiū. Užsiregistravo 63 Seimo nariai.

11.02 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 5 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Mūsų darbotvarkės 2 klausimas yra darbotvarkės tvirtinimas. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti pateiktą darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Galima. Ačiū, patvirtinta.

11.03 val.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo Nr. XII-2702 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-235(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XVP-235. Priėmimo stadija. Pranešėja – B. Vėsaitė. Prašau, kolege.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, pristatau Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo pakeitimo įstatymą. Įstatymo esmė yra direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę.

PIRMININKAS. Ačiū.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Ir yra tam tikros Teisės departamento pastabos.

PIRMININKAS. Gal iš eilės eikime. Dėl 1 straipsnio pataisų nėra. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti? Galime, ačiū, patvirtinta.

Dėl 2 straipsnio pataisų nėra. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti? Patvirtinta.

3 straipsnis. Dabar naujoje redakcijoje yra Teisės departamento... Ai, naujos redakcijos nuo 1 iki 6 straipsnio pataisų nėra.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). 7-o. Iki 6 straipsnio nėra.

PIRMININKAS. Dėl 7 straipsnio.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Dėl 7 straipsnio Teisės departamento išvados komiteto nuomonė – priartinti. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime, kolegos, su pataisymais pritarti? Pritarta. Ačiū.

Dėl 8 straipsnio pataisų nėra. Dėl 9, 10, 11, 12, 13 straipsnių...

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Iki 23 straipsnio, pirmininke.

PIRMININKAS. Iki, tuoj pat pažiūrime, iki 20...

B. VĖSAITĖ (LSDPF). ...3-io pataisų nėra.

PIRMININKAS. Iki 23 straipsnio. Iki 22 straipsnio pataisų nėra. Galime pritarti.

Dėl 23 straipsnio taip pat nėra. Dėl 24 straipsnio – Teisės departamento.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Teisės departamento išvadai pritarta. Komiteto nuomonė – bendru sutarimu pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti 24 straipsniui su Teisės departamento... Pritarta, ačiū. Dėl 25 straipsnio nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl 26 straipsnio taip pat nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl 27 straipsnio Teisės departamento...

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komitetas pritarė Teisės departamento išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip. Dabar pereiname prie šio įstatymo 4 straipsnio, dėl kurio yra Teisės departamento pažyma, jai komitetas pritarė. Ar galime su komiteto pritarimu pritarti? Pritarta. Visiems straipsniams pastraipsniui pritarta.

Balsavimo... Motyvai dėl balsavimo. R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikro mes šiuo metu svarstome labai svarbų įstatymo projektą, kurio galbūt aiškinamajame rašte pirmieji sakiniai tikrai pasako, kad tai europinės direktyvos ir reglamento perkėlimai. Iš tikro tai yra aštuonių įstatymų projektų paketas, kuris lems efektyvų energijos naudojimą visų rūšių – tiek šildymo, tiek elektros, tiek transporto naudojamos energijos efektyvų naudojimą – ir tam tikras užduotis ilgam laikotarpiui.

Aš noriu pasakyti, kad svarstymo stadijoje tiek Energetikos ir darnios plėtros komisijoje, tiek Ekonomikos komitete buvo gauti iš atsakingų institucijų ir ministerijų konkretūs priemonių planai, kuriuose išvardintos ne tik priemonės, bet ir lėšų poreikis ir jų šaltiniai. Aš labai kviečiu pritarti įstatymų paketui ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieštaraujančių nuomonių nėra. Kolegos, kviečiu apsispręsti balsuojant. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas S. Skvernelis.

Šio įstatymo priėmimas

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Balsavo 85 Seimo nariai: už – 82, 1 – prieš, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-236(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo projektas Nr. XVP-236(2). Įstatymo projektą sudaro keturi straipsniai. Dėl pirmų trijų pastabų, pasiūlymų nėra gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu mes pritartume bendru sutarimu pirmiems trimis straipsniams? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra gauta Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastaba. Pranešėją prašom pakomentuoti.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu. Balsavo 12 komiteto narių.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar galėtume 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu su Teisės departamento pateikta pastaba? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų už, prieš nėra norinčių kalbėti. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už įstatymą – 79, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.09 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 4, 33, 39, 39¹, 48, 67, 70³, 74¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-237(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – taip pat Energetikos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-237(2). Įstatymo projektą sudaro dešimt straipsnių. Nė dėl vieno iš straipsnių pastabų ir pasiūlymų nebuvo sulaukta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume visiems dešimčiai straipsnių bendru sutarimu? Nebūtų. Ačiū, pritarta. Dėl motyvų už, prieš nėra norinčių. Prašom apsispręsti dėl įstatymo projekto balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 79, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.10 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 7, 9, 31, 37¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-238(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-238. Projektą sudaro septyni straipsniai, nė dėl vieno iš jų pasiūlymų ir pastabų nebuvo gauta. Ar neprieštarautumėte, jeigu visiems septyniems straipsniams galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū už pritarimą. Pritarta. Dėl motyvų už, prieš nėra norinčių kalbėti. Prašom apsispręsti dėl įstatymo projekto balsuojant. (*Šurmulyš salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 84, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.11 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 7, 8, 8², 10², 29 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-239(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-239. Jį sudaro... (*Balsai salėje*) Palaukite sekundę! Sudaro kiek ten? (*Balsai salėje*) Keturi, penki, aštuoni, atsiprašau, devyni straipsniai. Dėl pirmų trijų straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pirmiems trimis pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašom pranešėją pagarsinti.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Teisės departamento pastabai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti 4 straipsniui su Teisės departamento pastaba bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*) Dėl 6 straipsnio pastabų nėra. Ar jam galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėl 5 straipsnio taip pat? Ačiū, pritarta. Dėl 7 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Teisės departamento pastabai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Mieli kolegos, ar galėtume pritarti straipsniui su Teisės departamento pastaba bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 8 straipsnio ir 9 straipsnio... Atsiprašau, dėl 8 straipsnio pastabų nėra. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 9 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Birute, prašom.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar galėtume 9 straipsniui pritarti su Seimo kanceliarijos Teisės departamento išsakyta pastaba bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai už – kolega E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Šiame teisės akte yra detalizuojama ir nustatomi terminai, ir nustatomi procentai, kiek turėtų būti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojama šilumos ūkyje. Kadangi yra labai konkrečiai numatyta, labai tikiuosi ir viliuosi su avansu į ateitį, kad bus užtikrinti ir finansiniai šaltiniai šioms priemonėms pasiekti. Priešingu atveju dabar jau ir taip skaudžiai aptarinėjamas lengvatinio PVM panaikinimas centralizuotam šildymui, visos tos išlaidos, jeigu nebus numatyta kokia nors finansinė parama, atsiguls ant tų pačių vartotojų pečių. Ypač ten, kur yra privačios šilumos gamybos įmonės, kurios, jeigu neturės kaip šitų rodiklių pasiekti, turės tai vis tiek daryti, skolintis, ir visos tos išlaidos, kurios, aišku, yra didelės todėl, kad yra žaliasis kursas, gali gulti ant vartotojų pečių. Jeigu šito nebus, tada šilumos kainos gali kilti. Jeigu bus užtikrinami finansiniai šaltiniai iš Europos Sąjungos arba iš valstybės paramos, šitas įstatymo projektas bus siektinas ir labai pagirtinas. Su dideliu avansu siūlau balsuoti už, bet kad tik būtų užtikrintas papildomas prisidėjimas šioms priemonėms įgyvendinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti, prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 85, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.16 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 7 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-240(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo 7 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-240. Jį sudaro du straipsniai. Pastabų, pasiūlymų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu abiem straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai už ir prieš. Nėra norinčių išsakyti. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už projektą – 83, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.17 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 8 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-241(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo vieno priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-241. Šį įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Pastabų ir pasiūlymų dėl jų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu abiem straipsniams galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų už, prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 84, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.18 val.

Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 14, 31 straipsnių ir 7 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-242(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo kai kurių straipsnių ir 7 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-242. Šį įstatymo projektą sudaro keturi straipsniai. Nė dėl vieno iš jų pastabų, pasiūlymų nebuvo gauta. Ar neprieštarautumėte, jeigu visiems keturiems straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai už, prieš. Nėra norinčių pasakyti. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kitas darbotvarkės klausimas, įvardinsime numerį – Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų, dokumentų blankų gamybos įstatymo... Atsiprašome, techninė klaida, vieną praleidome.

11.19 val.

Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-354(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-354. Projektą sudaro trys straipsniai. Pastabų ir pasiūlymų nebuvo. Nėra. Ar nebūtų prieštaraujančių, jei mes pritartume visiems trimis straipsniams bendru sutarimu? Ačiū, nėra, priimta bendru sutarimu.

Dėl motyvų už, prieš nėra norinčių kalbėti. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už įstatymą – 84, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-356(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas, kurį buvau pradėjęs įvardinti, – Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-356(2). Jį sudaro du straipsniai. Taip pat pasiūlymų, pastabų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu abiem straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, nėra prieštaraujančių. Priimti straipsniai.

Dėl motyvų už, prieš norinčių kalbėti nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 94, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-357(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat įstatymo projekte yra du straipsniai. Pastabų, siūlymų nėra.

Ar neprieštarautumėte, jeigu abiem straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų už, prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 90, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (Gongas)

Ir dėl vedimo tvarkos.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Gerbiami kolegos, norėčiau pakviesti pasveikinti. Šiandieną Seime lankosi Kauno miesto socialinių paslaugų centro darbuotojos. (Plojimai)

PIRMININKAS. Sveikiname.

11.23 val.

Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 3, 17, 37, 41, 42, 43, 47, 49, 55, 61, 62, 65, 87, 92, 95 straipsnių, X skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 67¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4249(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Diplomatinės tarnybos įstatymo keliolikos straipsnių papildymo projektas Nr. XIVP-4249(2). Kviečiu į tribūną Užsienio reikalų komiteto pirmininką. Dėl įstatymo projekto nuo 1 iki 18 straipsnių pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu nuo 1 iki 18 straipsnių pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 19 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento redakcinių pastabų, kurias kviečiu pristatyti komiteto pirmininką.

R. MOTUZAS (LSDPF). Taip, yra gauta Teisės departamento pastaba, ji yra techninė. Pažymima, kad įstatymo įsigaliojimo nuostatos, žyminčios įstatymo įsigaliojimą, turi būti patikslintos pasikeitusiomis, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos rekomendacijas. Vietoje žodžių „iki šio įstatymo įsigaliojimo“ visur turi būti žymima tiksli data. Komitetas pastabai pritaria bendru sutarimu. Tikslios datos nurodytos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar galėtume 19 straipsniui pritarti bendru sutarimu su Teisės departamento išsakytomis pastabomis ir pasiūlymais? Prieštaraujančių nebūtų? Nėra. Pritarta.

Dėl motyvų dėl įstatymo projekto – kolega Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš tiesiog norėjau padėkoti pirmininkui ir visiems Seimo nariams. Šio įstatymo 8 straipsnyje yra pritarta procedūrai, kad naujasis diplomatinis atstovas yra paskiriamas prieš 6 mėnesius iki pareigas einančio diplomatinio atstovo funkcijų vykdymo pabaigos. Kaip atsimenate, buvo tam tikrų dramų ankstesniais laikotarpiais, kai mes nepaskirdavome laiku savo ambasadorių raktinėse valstybėse – Amerikoje, Vokietijoje, Jungtinėje Karalystėje, Lenkijoje. Labai džiaugiuosi, kad šita dar praeito Seimo įregistruota nuostata buvo įtraukta į naująjį įstatymą. Taip užtikriname tęstinumą ir bandome išspręsti tą problemą, kad visi ambasadoriai būtų paskirti laiku. Norėjau tiesiog padėkoti ir paraginti balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 88, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (Gongas)

11.26 val.

Muitinės įstatymo Nr. IX-2183 3 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4250(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Jį sudaro trys straipsniai. Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašom, pirmininke, pakomentuoti.

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū. Yra gauta techninio pobūdžio pastaba. Siūloma, kad įstatymo nuostata turėtų būti keičiama atsižvelgiant į galiojančią įstatymo redakciją. Komitetas sutiko ir tam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, ar galėtume pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui su išsakytomis Teisės departamento pastabomis? Prieštaraujančių nebūtų? Nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl 2 ir 3 straipsnių nebuvo gauta jokių pastabų ir pasiūlymų. Ar nebūtų prieštaraujančių, jei šiems abiem straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Buvo dėl motyvų, bet motyvų už ir prieš nebeliko.

Prašau apsispręsti ir balsuoti. Atsiprašau, atsirado, visgi sugrįžo gerbiamas signataras E. Zingeris. Motyvai.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš manau, kad tai yra techninis pataisymas. Aš manau, visi balsuos už, nes komitetas visiškai jam pritarė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 90, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 2, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4251(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo dviejų straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4251.

Dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Pirmininke, prašom pakomentuoti.

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū. Pastaba analogiška – turime atsižvelgti į galiojančią įstatymo redakciją. Komitetas pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar galėtume pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui su Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabomis? Nebūtų prieštaraujančių? Nėra. Pritarta.

Dėl 2, 3 ir 4 straipsnių siūlymų ir pastabų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu visiems šiems trims straipsniams pritartume bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Motyvai už ir prieš. Norinčių kalbėti nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 93, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.30 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4252(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4252. Posėdžiui toliau pirmininkaus pirmasis vicepirmininkas gerbiamas J. Olekas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Kolegos, įstatymas susideda iš dviejų straipsnių. Nėra pastabų nė dėl vieno straipsnio. Ar galime pritarti pastraipsniui abiem straipsniams? Pritarta. Motyvų dėl viso nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: visi – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.31 val.

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 64¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4253(2) (priėmimas)

Kitas klausimas – Žvalgybos įstatymo 64¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4253. Vienas... du straipsniai. Pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima priimti pastraipsniui? Priimta bendru sutarimu. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 94, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.32 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 30 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-132(3) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pradedame nuo pagrindinio. Kviečiu į tribūną pranešėją L. Kukuraitį. Prašau, kolega.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Imame turbūt Teisės departamento pastabas pastraipsniui?

PIRMININKAS. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastabų.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip, yra kelios pastabos, jos yra susijusios. Didėjimo tvarka pakeistas dviejų straipsnių eiliškumas ir abiem pastaboms komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ir vienai pritarta iš dalies. Ar galime pritarti taip, kaip pritarė pagrindinis komitetas? 1 straipsniui pritarta bendru sutarimu.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui.

PIRMININKAS. Dėl 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymų. Komiteto nuomonė.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip. Čia dabar mes kalbame apie...

PIRMININKAS. 2 straipsnis – 36⁴ straipsnio pakeitimas, ar ne? Seimo kanceliarijos Teisės departamento...

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip. Tai dabar buvo taip. Aš atsiprašau, pagarsinau neteisingai. Tas, dėl kurio buvo dvi pastabos, tai ten turėjo... Jeigu mes svarstome 30 straipsnio 1 dalyje esantį tyčinių, sunkių ir labai sunkių nusikaltimų sąrašą, tai patikslinta dviejų straipsnių sudėtis, atsižvelgiant į nusikalstamos veikos sunkumą. Mes komitete balsavome taip: už – 10, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Tai šitam mes jau pritarėme. Dabar jau einame prie 2 ir 3...

L. KUKURAITIS (DFVL). Tam pritarėme bendru sutarimu. Dabar toliau, kur yra pritarimas iš dalies, tai Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad pasiūlyta formuluote galimai siekiama suformuluoti papildomą Baudžiamojo kodekso...

PIRMININKAS. Kolega, mes jau šitam pritarėme.

L. KUKURAITIS (DFVL). Ir šitam pritarėme?

PIRMININKAS. Sakėte, kad pritarta iš dalies.

L. KUKURAITIS (DFVL). Tada mes čia turime daug...

PIRMININKAS. Dabar jau einame prie 2 straipsnio.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip, gerai, 2 straipsnis. Pastabai pritarta, tačiau ji nebeaktuali, nes patikslintoje nuostatoje nelieta apibrėžiamos frazės. Komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti 2 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymais, kuriems komitetas pritarė? Pritarta bendru sutarimu. Ačiū. Pastraipsniui pritarėme.

Dėl 3 straipsnio pastabų nėra. Ar galime priimti? Pritarta. Pastraipsniui pritarėme. Dėl viso įstatymo projekto prašom apsispręsti balsuojant.

Ai, dar nori pasisakyti už. Atsiprašau. Motyvai dėl viso. Pirmas kalba L. Kukuraitis. Ruošiasi R. Žemaitaitis ir I. Vėgėlė.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Dėkoju Seimo nariams R. Žemaitaičiui ir I. Vėgėlei už iniciatyvą tvarkyti QR kodo taikymo sistemą mūsų Vaiko teisių apsaugos įstatymo reglamentavime. Taip pat noriu padėkoti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Teisės ir teisėtvarkos komitetui bei Žmogaus teisių komitetui, ypač TTK, kurie tikrai labai kruopščiai tvarkė šį įstatymą ir bandė išrankioti išskirtinai tas veikas, kurios turėtų būti draudžiamos... jas padarius dirbti su vaikais. Taip pat Socialinių reikalų ir darbo komitete bandėme surasti subalansuotus sprendimus. Kaip dabar jau yra padaryta, tikrai, aš sakyčiau, tie, kas dirba, kas yra padarę vienas ar kitas veikas, atsirado labai aiški argumentacija, lyginant su tuo, ką mes turėjome nuo šių metų pradžios.

Priėmus įstatymą, jeigu jam pritarsime (tikiuosi, kad pritarsime), žmonės, kurie šiuo metu jaučiasi neteisingai negavę QR kodo, įgis tokią teisę, o tie, kas iš tiesų pagal Seimo valią, kaip šiandien nuspręsimė, vis dėlto neturi teisės dirbti iki teistumo pabaigos, įgis tokią teisę, kai pasibaigs teistumas. Dalis žmonių iš tiesų bus, kaip ir dabar galiojančiame įstatyme, apriboti iki gyvenimo pabaigos. Tai tikrai labai subalansuotas sprendimas ir dėkui visiems, kas prisidėjo. Sutvarkėme, mano vertinimu, tikrai labai subtilią, jautrią situaciją ir norisi padėkoti visam Seimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, kalbės R. Žemaitaitis. Prašom tylos salėje.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš esmės aš labai norėčiau padėkoti ir Socialinių reikalų ir darbo komitetui, kuris tikrai greitai reagavo į tas pastabas, į pasiūlymus, ir kartu, aišku, gaila, kad mes kartais turime taisyti buvusios valdžios, kuri nesutiko, sprendimus. Ir aš labai gerai pamenu, kai su jais ginčijausi – ir su konservatoriais, ir su liberalų atstovais, – sakiau, ką jūs, kolegos, darote, iš esmės jūs įveliate didžiąją dalį visuomenės į kažkokį absurda, QR kodų, pažymų išdavimą ir panašiai. Atrodo, reikėjo metus palaukti, kad įrodytume, kad esame teisūs.

Tikrai, mielieji, kviečiu balsuoti už. Tie žmonės, kurie neturi visiškai jokio ryšio arba ten bausti, skriausti... tikrai galėtų dirbti. Tai dar sykį ačiū komitetui, ačiū kolegoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau kalbės I. Vėgėlė. Prašau, kolega.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Trumpas palaikymas. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, tikrai kviečiu balsuoti visus už todėl, kad galų gale mes sudėliojame labai aiškiai, kam negalima dirbti su vaikais. Labai aiškiai išdėliotos grupės žmonių, kurie negali dirbti visą gyvenimą, žmonių, kurie negali dirbti tik tai teistumo metu. Išbraukėme tuos asmenis, kurie turėtų turėti teisę dirbti su vaikais. Apribojome darbą su vaikais tik tai tikroms kategorijoms.

Dar kartą noriu padėkoti komitetui, ypač pagrindiniam komitetui, ypač Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkui, už tikrai didelį darbą, ministerijai lygiai taip pat. Kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Ypač ačiū už padėkas. Ir toliau pasisako V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Skautų bičiulių grupės vardu norėčiau padėkoti L. Kukuraičiui už jautrumą ir, sakykime, tokį efektyvų bendradarbiavimą su žmonėmis, kurie konkrečiai dirba su vaikais ir turi tam tikros patirties. Ačiū, Linai.

PIRMININKAS. Ačiū už pareikštą nuomonę. Apsispręskime balsuodami, ar tokie pat dėkingi būsimė ir čia.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Už balsavo 88 Seimo nariai, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (Gongas)

Nori gerą žinią mums pasakyti kolega D. Griškevičius. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, pirmininke. Taip, tikrai gera žinia. Tiesiog noriu informuoti, kad Seime šiandien lankosi Panevėžio 5-osios gimnazijos gimnazistai. Kviečiu juos pasveikinti. (Plojimai)

PIRMININKAS. Sveikiname.

11.40 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-221(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-221. J. Sabatauskas. Kviečiame į tribūną.

Dėl šio įstatymo 1 straipsnio turime dvi Teisės departamento pastabas. Prašom, pirmininke, jūsų nuomonė dėl jų.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, gerbiamas pirmininke, komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Po svarstymo atsižvelgęs į Teisės departamento pastabas...

PIRMININKAS. Pritarė joms?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taip, joms buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). 1 straipsniui 9 balsais pritarėme ir 2 daliai taip pat.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, pritarta. Mes turime komiteto pritarimą Teisės departamento pastaboms. Ar galime pritarti 1 straipsniui su pastabomis? Pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų, pastabų nėra. Prašom balsuoti dėl viso. Gera.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: 92 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 200 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-129(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 200 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-129. Kviečiame Julijų... Nereikia kviešti, kadangi tik vienas straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra, balsuosime už visą. Norinčių pasisakyti taip pat nėra. Prašom apsispręsti balsuojant. Prašom, kolegos, susirinkti, reikia 71 balso dėl Statuto keitimo. Prašom balsuoti.

Šio statuto priėmimas

Ačiū. Balsavo 95 Seimo nariai: 95 – už. Statutas priimtas. (*Gongas*)

11.43 val.

Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. I-67 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-130(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Konstitucinio Teismo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-130. Dėl 1 straipsnio gauta pataisa, kuriai komitetas pritarė. (*Balsas salėje*) Ar galime paprašyti J. Sabatausko jį pristatyti?

A. SYSAS (LSDPF). Tai kad nėra ką pristatyti. Čia priėmimas. Kai priėmimas, tai nereikia eiti, jeigu nėra pataisų.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Komitetas svarstė prieš priėmimą Seimo narių pateiktą pasiūlymą ir pritarė visais 8 balsais, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra 29 Seimo narių balsai? Yra. Ačiū. Suskaičiavau 34. Galime svarstyti. Ar norinčių pasisakyti už, prieš nėra? Ar galime apsispręsti balsuodami dėl?.. Bendru sutarimu dėl šio straipsnio ir tada... (*Balsas salėje*) Dėl pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu pasiūlymams? Galima, pritarta. Tada dėl viso 1 straipsnio už, prieš pasisakyti nėra norinčių.

Balsuojame ir išreiškiame savo nuomonę.*

(*Nutrūko garso įrašas*)

11.46 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19¹, 19², 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4298(2) (*priėmimas*)

Kitas klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-4298. Pranešėjas – A. Mockus. Prašau, kolega.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Svarstome Aplinkos apsaugos įstatymo minėtų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl 1 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 2 straipsnio turime Teisės departamento pastabą. Net dvi pastabas. Prašom pakomentuoti.

A. MOCKUS (LSDPF). Aplinkos apsaugos komitetas svarstė Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Pirmajai iš jų nepritarė. Šiam sprendimui komitetas pritarė bendru sutarimu. Antroji pastaba redakcinio pobūdžio. Komiteto nuomonė – pritarti. Sprendimas – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar galime pritarti 2 straipsniui taip, kaip pritarė komitetas? Galime. Bendru sutarimu pritarta. Dėl 3 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Dėl 4 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Dėl 5 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Dėl 6, 7 ir 8 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu šiems straipsniams? Pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto už, prieš pasisakančių nėra. Prašom apsispręsti balsuojant. Alvydai, ačiū, viskas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: 91 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo dėl Šiaurės investicijų banko projektas Nr. XVP-484. Atsiprašau, peršokome vieną.

11.48 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11 straipsnių ir Įstatymo 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4299(3) (*priėmimas*)

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-4299. Priėmimo stadija. Pranešėjas – A. Mockus. Prašom.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl 1 straipsnio pastabų neturime. Galima pritarti. Dėl 2 straipsnio taip pat pastabų neturime ir galime pritarti. Ir naujas 3 straipsnis. Seimo nario A. Radvilavičiaus ir kitų pasiūlymai. Prašau pristatyti.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Pasiūlymui pateikti paprašysiu suteikti žodį S. Gentvilui.

PIRMININKAS. S. Gentvilas. Prašau, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Čia Seimo narių grupė norėjo pakoreguoti, kad reikšmingumo vertinimas būtų atliekamas tik „Natura 2000“ teritorijose, bet ne artimoje aplinkoje, tačiau padisputavę komitete, kad reikia kompleksinio pakeitimo, visgi sutinkame su komiteto išvada pritarti iš dalies ir nereikalaujame balsuoti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū. Tada komiteto nuomonę prašom pasakyti.

* Pagal posėdžio protokolą Nr. SPP-53: 11.45 val. Įstatymas (projektas Nr. XVP-130(2) priimtas. Balsavimo rezultatai: už – 95, prieš – 0, susilaikė 0. Užsiregistravo 95 Seimo nariai.

A. MOCKUS (LSDPF). Aplinkos apsaugos komitetas apsvartė Seimo narių teiktą pasiūlymą. Ir komiteto...

PIRMININKAS. Kolegos, prašau dėmesio!

A. MOCKUS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Komitetas teikia du pasiūlymus, kuriems pritaria bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galima pritarti su komiteto pasiūlymu? Pritarta. Tada mes turime naują 4 straipsnį, dėl kurio yra Vyriausybės pasiūlymas, kuriam... (*Balsai salėje*) Pirmas Vyriausybės siūlymas. Komiteto nuomonė.

A. MOCKUS (LSDPF). 3 straipsnis?

PIRMININKAS. 4 straipsnis. (*Balsai salėje*) Kuriam komitetas pritarė, taip? (*Balsas salėje: „Buvęs 3 straipsnis, dabar naujas 4 straipsnis atsirado. Dabar yra 4 straipsnis.“*) Buvęs 3 straipsnis, dabar naujas 4 straipsnis.

A. MOCKUS (LSDPF). Komitetas apsvartė Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymą. Jam pritaria, teikia pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai su šia pataisa galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Tada yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento tokia pati. Jos nesvarstome. Pritarta. Pereiname prie buvusio 4 straipsnio, dabar 5 straipsnio, dėl kurio pastabų, pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarta. Dėl naujo 6 straipsnio (buvusio 5 straipsnio) yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvada.

A. MOCKUS (LSDPF). Komitetas apsvartė Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymą ir jam pritarė. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galima pritarti komiteto nuomonei? Pritarta 6 straipsniui. Dėl naujo 7 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Dėl 8 straipsnio... (*Balsai salėje*) Kadangi, atsižvelgiant į Seimo narių siūlymą papildyti nauju 3 straipsniu, siūloma patikslinti išigaliojimo straipsnį. Bus 8 straipsnis, ar ne? Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Pastraipsniui visiems straipsniams pritarta. Ačiū pranešėjui.

Dėl viso įstatymo norinčių pasisakyti nėra. Prašome apsispręsti balsuojant. (*Šurmulys salėje*) Ne, dabar paliksime jį.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 97 Seimo nariai: už – 95, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui pritarta. (*Gongas*)

11.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto nario paskyrimo“ projektas Nr. XVP-484(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto nario paskyrimo“ projektas. Pranešėjas – A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvartė Seimo nutarimo „Dėl Šiaurės investicijų banko Kontrolės komiteto nario paskyrimo“ projektą. Gavo vieną Teisės departamento pastabą, kuriai pritarta, ir siūlo šiam Seimo nutarimui pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų už, prieš nematau. Pereiname prie priėmimo stadijos. (*Balsai salėje*) Du straipsniai. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų ir pataisymų nėra. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų ir pataisymų nėra. Pastraipsniui galime pritarti? Pritarta. Dėl viso norinčių pasisakyti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū. Balsavo 92 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.56 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 2, 7, 12, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-544 (pateikimas)

Kolegos, jums leidus, dabar paprašysiu apsvarstyti Seimo kontrolierių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-544. Pranešėjas – L. Savickas. Prašom, kolega.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, labai ačiū už galimybę pristatyti projektą, apie kurį užsiminiau antradienį, jums pristatydamas ankstesnius tris įstatymų pakeitimo projektus. Šį kartą kalbama apie Seimo kontrolierių įstatymo projektą, kuris numato įsteigti trečią Seimo kontrolierių, kuris būtų lygiavertis esamiems dviem pagal savo poziciją, bet kartu būtų išplečiama būtent kontrolierių tiriamų skundų aprėptis, pavedant tirti ir skundus, susijusius su galimais nusižengimais, teikiant viešąsias paslaugas smulkiajam ir vidutiniam verslui.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad šiuo metu Lietuvoje nėra institucijos, kuri gintų smulkiojo ir vidutinio verslo teises, todėl įsteigdami trečią Seimo kontrolieriaus pareigybę sustipriname pačią įstaigą, kartu užtikriname, kad smulkiojo ir vidutinio verslo ūkinės veiklos laisvė nebūtų nepagrįstai varžoma. Svarbu prisiminti, būtent SVV įmonė sudaro 99 % visų įmonių, jose dirba 75 % visos Lietuvos darbo jėgos.

Tad savaite pradėjome numatydami žaliuosius koridorius, keisdami investicijų greitkelius stambiesiems reikšmingiems investiciniams projektams, tačiau smulkusis verslas lygiai taip pat turi turėti savo balsą. Siūlome tai numatyti, pavedant papildomas funkcijas kontrolierių tarnybai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmas klausia L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Sakykime, aš turiu keletą klausimų. Pirmiausia, ar jūs nemanote, kad bandant pakeisti kontrolierių funkcijas bus sukelta šiek tiek nesusipratimų pačios institucijos viduje? Antra, ar neatrodytų, kad būtent tie smulkiojo ir vidutinio verslo klausimai šiek tiek ištirps bendrame klausimų kontekste, nes Seimo kontrolieriai užsiima labai labai labai plačiu kiekiu ir meniu, pavadinkime taip, klausimų? Ir ar ne geriau būtų buvę steigti tiesiog atskirą dedikuotą tarnybą?

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tikrųjų klausimas labai ilgas, turėti keturi skirtingi bandymai, bandyti visi variantai steigti atskirą, jie susidūrė būtent su Teisės departamento pastabomis, kad funkcijos dubliuojasi, kontrolierius ir atskira įstaiga būtų nelogiška. Svarstyta steigti atskirą kontrolieriaus instituciją, bet lygiai taip pat buvo argumentuojama, kad tai būtų netinkama teisinė praktika. Antradienį dar turėjome projektą, siūlydami, kad būtų dedikuotas specializuotas kontrolierius. Susidūrėme su Teisės departamento pastabomis. Kitaip sakant, išbandėme visus įmanomus variantus ir šiandien atiname su tuo variantu, kuris: a) atliepia Vyriausybės programą, kuri numato poreikį tokiai institucijai; atliepia gerąją praktiką, tokią kaip toje pačioje Lenkijoje pasiteisinęs sprendimas; pritaikomas prie mūsų teisinės struktūros, būtent taip stiprinant kontrolieriaus instituciją, pavedant papildomą funkciją šalia esamų.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, ieškodami sprendimų mažinti biurokratiją, ieškodami sprendimų, kad valstybės tarnautojai sprendimus priimtų teisėtus, juos priimtų remdamiesi teisėkūros principais, steigiamo dar vieną biurokratinį subjektą kovoti su ir taip didele biurokratija. Ar šita pataisa nėra perteklinė, atsižvelgiant į tai, kad mes šiandien nesusitariame dėl papildomų pajamų šaltinių gynybai? Seime keičiasi kasdien nekilnojamojo turto mokesčio projekto taisyklės ir kiti mokesčiai verslui ir Lietuvos žmonėms.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

V. GAILIUS (LSF). O šalia to mes steigiamo biurokratinį subjektą.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Iš tikrųjų niekas kitas tikriausiai aiškiau apie tai nekalba kaip pats verslas. Ir verslas labai laukia, sveikina ir tikisi, kad ši institucija

bus sukurta, dėl to, kad mato tai kaip vieną variantų būtent mažinti administracinę ir ekonominę naštą būtent SVV subjektams specifinėse situacijose, kai kalbame apie ginčus. Ginčų situacijos sprendimas yra ypač pasiteisinęs Lenkijoje, bet vengiame kurti atskirą instituciją, dėl to naudojames esama.

PIRMININKAS. Kolegos, laikas mūsų diskusijoms baigėsi, bet gal pratęskime, kad ministras pabaigtų klausimus. Tai gal trumpesni klausimai, trumpesni atsakymai, kad turėtume visą Vyriausybės valandą. Klausia B. Vėsaitė. Prašau, kolege.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamas ministre, pritardama būtent šito kontrolieriaus institucijos įsteigimui, aš manau, kad smulkusis verslas, jo asociacijos jau ne vieną dešimtmetį prašė, kad šita institucija būtų. Bet man įdomu, tarkime, kiek galinga bus ši kontrolieriaus įstaiga, kovojant su valstybine biurokratija?

L. SAVICKAS (DFVL). Aš keliu lygiai tą patį klausimą. Norėtusi galbūt net ir svarstyti, kad praėjus tam tikram metui mes susitartume, politiškai susitartume grįžti ir įvertinti, kiek tai efektyviai veikia ir ar kontrolieriai nesusiduria su galimybėmis, kad jiems reikia dar papildomų įgaliojimų. Jeigu matytume, kad tokių atsirastų, galėtume vėl prie to grįžti, kad užtikrintume, jog tai būtų tikrai stiprus balsas, kurio yra klausomasi, kuris girdi, kuris ne tik sprendžia ginčus, bet ir teikia siūlymus, kaip tai daryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. Šukys. Prašau, kolega.

R. ŠUKYS (NAF). Pasistengsiu labai trumpai. Pirmas dalykas. Atskiros kontrolieriaus, kaip pareigybės, šiam klausimui, esu įsitikinęs, tikrai nereikia. Gerbiamas pranešėjas, ar jūs nebandėte pasižiūrėti, kaip paprasčiausiai nedidele apimtimi papildyti galiojančio Seimo kontrolierių įstatymo nuostatas, numatant, pavyzdžiui, dėl skundo padavimo, jo turinio atskirus tam tikrus reikalavimus, įrašant, kad tokius skundus tiria ir kaip turi būti pateikti? Aš galiu drąsiai pasakyti, kad ir šiandien, ir jau labai seniai tokio pobūdžio skundai dėl smulkiojo ir vidutinio verslo atžvilgiu vykdomo pareigūnų piktnaudžiavimo ir biurokratizmo yra tiriami ir dabartinių Seimo kontrolierių. Nereikia atskiros kontrolieriaus – reikia viso labo kosmetinių įstatymo pataisų.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega. Su jumis galiu sutikti tik iš dalies, nes įstatymo projektu, paprastai sakant, yra du pokyčiai daromi: priskiriama papildoma funkcija, apie ką jūs kalbate, kad tai yra protinga, jūsų vertinimu, padaryti. Bet lygiai taip pat yra stiprinama pati tarnyba, numatant ir papildomas lėšas, ir trečiąją kontrolierių, kaip tokį, bet jo neišskiriant kaip specializuoto, taip iš esmės užtikrinant, kad pačios tarnybos krūvis būtų lengviau suvaldomas. O kaip jau vidinis darbų pasiskirstymas tarp jų bus, tai bus jau vidinis jų darbų organizacinis sprendimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, šio sprendimo reikėjo labai daug metų. Bet turbūt dabar pagrindinis klausimas – kaip padaryti, kad ši institucija būtų stipri, kad ji galėtų savo darbą atlikti tinkamai ir apginti tą silpnąją pusę?

Bet, kaip jūs manote, dar kita yra problema. Imant smulkųjį ir vidutinį verslą, atmestų pasukų paraiškų skaičius – didžiausias Europoje, nesuteiktų kreditų skaičius – didžiausias Europoje. Kaip apskritai tą smulkiojo verslo problemą išspręsti, kad mes nebūtume tarp blogiausių Europoje, o šiek tiek geresnėje situacijoje smulkusis verslas atsidurtų? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų, čia sprendžiame ginčų sprendimo atvejį, kuris yra ne visų problemų sprendimas, bet dalies problemų sprendimas.

Tačiau lygiai taip pat ieškome kitų sprendimų. Su mūsų SVV taryba esame pasitarę, kad norime toliau stiprinti jos pajėgumus toje taryboje, kuri yra suformuota. Lygiai taip pat siekiame didinti ILTE'ės įrankius, kitus mūsų ministerijos įrankius, kurie orientuoti būtent į smulkųjį verslą, kad ta verslo pradžia, verslo plėtra būtų kiek įmanoma labiau palankiomis sąlygomis. Taip pasakyčiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kviečiu Vyriausybę užimti jai skirtas vietas. Motyvai už, prieš. T. Tomilinas – už, nėra. Prieš – R. Šukys, prašau. Kviečiu sutarti, kad pratęsiame balsavimo laiką, kol pabaigsime šitą klausimą. Ačiū. R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiami kolegos, aš noriu dar kartą priminti, kad ir šiandien, ir jau seniai (dešimtmečiais) kontrolieriai tiria tokio pobūdžio skundus, ir šiuo atveju nereikia atskiros parei-gybės. Tai tikrai būtų papildomi finansai, papildomi žmogiškieji ištekliai. Aš esu įsitikinęs, kos-metinių įstatymo pataisų pakaktų, tačiau, kaip teigia pranešėjas, jis neatsisako savo požiūrio, kad reikalingas atskiras kontrolierius. Būtent dėl to aš vis dėlto nepritariu tokiam siūlomam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. T. Tomilino neturėjome, tai L. Urmanavičius norėtų pasisakyti už.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Aš norėčiau pasakyti, kokiais terminais Seimo kontrolieriai šian-dien atsako į gautus skundus. Bent anksčiau buvo, ir kai jūs dirbote Seimo kontrolieriumi, faktiš-kai atsakymus gaudavome po 2–3 mėnesių, nuolat buvo pratęsiami atsakymų terminai. Aš ma-nau, jeigu mes norime problemas spręsti šiandieną, mes tai turime daryti.

PIRMININKAS. Kolegos, ačiū. Apsispręsimė balsuodami. Prašom balsuoti. Dar kartą Vyriau-sybės narius kviečiu užimti Vyriausybės nariams skirtas vietas.

Ačiū. Balsavo 76 Seimo nariai: 58 – už, 3 – prieš, susilaikė 15. Po pateikimo įstatymo projek-tui pritarta.

Kaip pagrindinis komitetas numatomas Ekonomikos komitetas, papildomas komitetas – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Ar galime bendru sutarimu pritar-ti? Pritarta. Ačiū.

12.06 val.

Vyriausybės valanda

Pradėsime Vyriausybės valandą. Mano turimomis žiniomis, šiandien komandiruotėje yra ministrė D. Šakalienė ir ministras E. Sabutis. Kiti žadėjo dalyvauti. Kol kas nematau... Premjeras irgi ateina. Pradėsime. Pirmas klausti norėtų M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėčiau pasinaudoti galimybe užduoti klausimą teisingumo ministrui. Gerbiamas ministre, vakar prie Vyriausybės žurnalistus informa-vote, kad žinote daugiau iš premjero istorijos, negu žino visuomenė. Gal galėtumėte praskleisti, kokią informaciją premjeras yra atskleidęs Vyriausybės nariams apie savo įmonės reikalus? Taip pat ėmėtės advokatauti Ministrui Pirmininkui teigdamas, kad premjeras daugiau negu pusmetį nieko bendro neturi su įmonės reikalais. Tai nėra tiesa. Matėme ir pripažinimus, kad dalyvavo di-dinant įstatinį kapitalą, kad dalyvavo skiriant vadovus. Kodėl tuomet sakote netiesą?

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom, ministre. Teisingumo ministras.

R. MOCKUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Išties sakydamas, kad žinome dau-giau, turėjau omenyje tai, ką ir jums gerbiamas Ministras Pirmininkas atsakė į tuos klausimus Seime. Dėl to toks trumpas komentaras.

Dėl advokatavimo. Ačiū, advokato profesija yra išties garbinga, viena iš seniausių ir prestiži-nių. Ačiū už padėką.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar mums gerą žinią nori pasakyti R. Vyžintas. Prašom, Ramūnai.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Gerbiami ministrai, gerbiami kolegos Seimo nariai, turime ypatingus svečius – mūsų premjero klasės auklėtoją ir mokytojus iš Juozo Balčikonio gimnazijos ir Rožyno progimnazijos. Taigi, labai neskriauskite šiandieną premjero mokytojų akivaizdoje. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Premjerui rimtas egzaminas. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra ne premjerui, o sveikatos apsaugos ministrėi. Gerbiama ministre, klausimas yra dėl jūsų teikiamo įstatymo projekto, kuris šiandieną yra išbrauktas iš darbotvarkės. Seimo nariai gavo daug atgar-sių. Noriu pacituoti vieną iš jų. Asociacija, kuri padeda vaikams su klausos negalia, teigia ir at-kreipia mūsų Seimo dėmesį, kad, pritarus jūsų teikiamam Sveikatos įstatymo pakeitimui, būtų panaikinta galimybė tėvams iš dalies primokėti parenkant tokį klausos aparatą, kuris labiausiai tinka pagal jų vaiko būklę. Ar jūs įvertinote tą situaciją ir tai, kad ne tik...

PIRMININKAS. Kolege, klausti skirtas laikas baigėsi.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). ...ši grupė žmonių, ši grupė vaikų, bet ir daugelis kitų bus paliesti jūsų siūlomame įstatymo projekte? Ar jūs galėtumėte įsipareigoti tolesniame etape įtraukti į klausimo svarstymus tokias asociacijas?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju, gerbiama Seimo nare, jums už klausimą, kuris labai gražiai atspindi mūsų nagrinėjamos tematikos aktualumą. Be abejonės, noriu pabrėžti, kad Sveikatos sistemos įstatymo pataisa, apimanti priemonę, arba dvigubo apmokėjimo, naikinimą gydymo įstaigoje, kurios teikia paslaugas turėdamos sutartis su ligonių kasomis, apima medicininių indikacijų išplėtimą. Jūsų minima tikslinė grupė ir vaikai, turintys klausos sutrikimų ir klausos negalį, be abejonės, esu tikra ir galiu patikinti, tikrai gaus jiems reikalingą pagalbą. Kaip jau minėjau, išplėtime medicininių indikacijų sąrašą pagal kliniškes būkles, pritaikydami medicininės priemones, kurios reikalingos kokybiškai paslaugai suteikti ir gyvenimo kokybei užtikrinti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Toliau klausia A. Norkienė. Prašau, kolege.

A. NORKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas švietimo, mokslo ir sporto ministrei gerbiausiai Ramintai. Vakar Europos Komisija paskelbė šių metų rekomendacijas Lietuvai, tarp jų yra, žinoma, rekomendacija, skirta švietimui. Šiandien ir Prezidento kalboje tikrai girdėjome akcentus, skirtus būtent švietimui. Aš tik cituoju, ką sako Europos Komisija: „Lietuvos švietimo sistema susiduria su dideliais iššūkiais – mokytojų trūkumas bei senėjanti pedagogų bendruomenė, net 40 % mokytojų yra vyresni nei 55 metų“, tai yra aukščiausias rodiklis Europos Sąjungoje. Drauge ji pažymi ir profesinio mokymo, aukštojo mokslo atitiktį darbo rinkos poreikiams, kad yra ribotas. Tai parodo, kad būtent kvalifikuotų darbuotojų trūkumas yra kaip ilgalaikių investicijų trūkumas. Sakykite, ar tos problemos...

PIRMININKAS. Kolege, jūsų laikas baigėsi.

A. NORKIENĖ (LVŽ-KŠSF). ...žinomos, kaip spėsėte ir kada? Ačiū.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Tikrai labai aktualus klausimas ir problema tikrai neiškilusi šiandien. Aš visada akcentuoju ir pritariu, kaip ir visos kitos Europos šalys. Kai dalyvavau Švietimo ministrų formalioje taryboje tiek Briuselyje, tiek Varšuvoje, tai buvo akcentuota, kad visos šalys susiduria su mokytojų profesine krize, su mokytojų trūkumu, ne tik Lietuva. Akcentuoju, kad mes neturime šios problemos tikrai šiandien. Tai yra tokia kaip lėtinė liga, atsiradusi per, galiu sakyti, kokių aštuonerius metus, ir mes neturėsime tos vienos piliulės, su kuria galėtume tuoj pat tai išgydyti. Tačiau ir mūsų Vyriausybės programoje, ir priemonių plane tai yra vienas iš prioritetų. Yra darbo grupė, kuri, taip pat pasitelkdama ir pedagogų rengimo centrus, mokslininkus, dirba prie to, ką mes galėtume daryti, koku keliu eiti, kad tą problemą spręstume. Labai akivaizdu, kad tai, kas yra dabar, visos priemonės, kurios yra dabar, tiek stipendijų politika, tiek prioritetinėms sritims skiriamos stipendijos, tiek sutartys su savivaldybėmis, akivaizdu, kad neveikia ir reikia kito požiūrio, kitų priemonių, kad mes galėtume eiti į priekį.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Norėčiau užduoti klausimą R. Mockui, teisingumo ministrui. Valstybės kontrolė atliko tyrimus ir nustatė nemažai pažeidimų Kalėjimų tarnybos sistemoje, įskaitant dėl turto valdymo ir kitų panašių dalykų. Taip pat, žinome, buvo paskelbta žinia, kad neįvyko ir naujo kalėjimo konkursas, kurio vertė 57 mln. eurų ir kuriam dauguma lėšų yra skiriama iš Europos Sąjungos. Dabar šis konkursas kaip ir sustabdytas arba net ir visai panaikintas. Gerbiamas ministre, jūsų veiksmai, jūsų pastangos, ką jūs planuojate daryti, nes Kalėjimų tarnybos sistemos problemos žinomos jau labai seniai. Norėčiau išgirsti.

R. MOCKUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Taip, jūs visiškai teisus, jūsų informacija yra teisinga ir tikrai nepalanki. Noriu pasakyti, kad Lietuvos apeliacinis teismas, nutraukdamas konkursą, aiškiai ir nedviprasmiškai pasakė, kad Kalėjimų tarnyba, organizuodama viešąjį pirkimą, pažeidė ir nesilaikė pagrindinių viešuosiuose pirkimuose taikomų ir privalomų teisės principų, būtent pirkimų skaidrumo ir lygiateisiškumo. Akivaizdu, kad Kalėjimų tarnyba, atsakinga už šio konkurso organizavimą, už sąlygų paruošimą, netinkamai pasiruošė, ilgą laiką ne-

veikė proaktyviai šiuo klausimu, ir dabar turime tokias pasekmes, kokias turime, tai yra teismo sprendimą, kuris yra įsiteisėjęs, kad tokiomis sąlygomis konkursas yra negalimas.

Dėl jūsų antrojo klausimo, taip, tą Valstybės kontrolės medžiagą aš turiu. Dėl to yra ministro įsakymu sudaryta ministerijos darbo grupė, kuri taip pat ir profesinių sąjungų įvardintus pažeidimus dėl Kalėjų tarnybos vadovybės neūkiškumo, aplaidumo tirs *in corpore*, kartu, ir tyrimo išvados bus pristatytos oficialiai. Taip, atsakant apskritai, tai mes turime Kalėjų tarnybos vadovybėje problemų, taip.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia R. Motuzas. Prašau, kolega.

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū. Mano klausimas taip pat teisingumo ministrui gerbiamam R. Mockui. Kiek žinome, stringa Šiaulių kalėjimo projektas, o ministerija taip pat yra atsisakiusi atnaujinti Vilniaus kalėjimą. Žinome, kad šiuo metu kalėjimo būklė yra labai sudėtinga, dėl to yra daug nusikaltimų, recidyvų, tokiomis sąlygomis gyvenant. Kaip planuoja – atnaujinti ar rekonstruoti, ar pastatyti naujų Lietuvos kalėjų? Ačiū.

R. MOCKUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Pirmiausia, noriu pasakyti, kad nevisiškai teisinga jūsų informacija, kad ministerija kaip nors yra atsisakiusi. Priešingai – ministerija, viceministras, kuruojantis šiuos klausimus, kas savaite skatina Kalėjų tarnybos vadovybę teikti vienus ar kitus sprendimus, kurie turėtų gauti politinį pritarimą. Tačiau šiuo metu matome, kad Kalėjų tarnybos vadovybė daugiau užsiima politikavimu negu dalykinių klausimų sprendimu. Tai dar kartą paraginsime, kad vis dėlto įsijungtų į konkrečius darbus pagal savo funkcijas, o ne koncentruotųsi į politinius klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau jūsų klausia T. Domarkas. Prašau, kolega.

T. DOMARKAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimas būtų energetikos ministrui. Šią savaitę pasiekė įmonės, gaminančios vartotojus, kurie turi įsirengę... mažinti gamybos kaštus, paskatinus Vyriausybei ir valstybei mažinti elektros suvartojimą, turint nuosavus elektros – saulės elektrinių ir vėjo jėgainių – parkus. Šiandien įmonės pasiekė prašymas pasirašyti dėl padidinto galios mokesčio. Šiandien įmonės moka 3 eurus už 1 kilovatą galios. Tai yra brangiausias mokamas galios mokestis Europoje. Jeigu palygintume su Latvija, moka 1,5 euro, o jūs norite dar uždėti 1,08 euro galios mokestį. Tai iš kur gimsta tokios idėjos ir kas teikia tokius pasiūlymus, kad verslas vėl toliau yra smaigiamas ir galų gale taps nekonkurencingas šituo atveju? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Kaip ir minėjote, valstybė tikrai skatina visais būdais gamybą iš atsinaujinančios energetikos – tiek gyventojus, kuriems yra kvietimai paskelbti jau nuo vasario mėnesio ir iki šiol yra parama, taip pat įmonės. Įmonių paraiškų vertinimas yra sustiprintas, kad būtų greičiau jos įvertintos, virš 100 kilovatų visos paraiškos yra įvertintos. Tuo tarpu apie jūsų kalbamą galios mokestį, tai šį mokestį nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pagal pateiktus būtent ESO ir „Litgrido“ tinklų mokesčių duomenis. Tai yra dinaminis skaičius, jisai kinta nuolat, didėja, mažėja pagal pateiktus mokesčius.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Bilotaitė. Prašau, kolege.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Mano klausimas būtų vidaus reikalų ministrui. Šiandien Lietuvos Respublikos Prezidentas savo metiniame pranešime kalbėjo apie pasikeitusią, naują geopolitinę situaciją ir kad reikia tvirtesnių sienų. Mano klausimas, gerbiamas ministre, būtų dėl konkrečių veiksmų ir planų, stiprinant sieną su Rusija. Žinau, kad jūs ne taip seniai lankėtės Rusijos pasienyje ir komunikavote apie tai, kad bus atnaujintos sienų stebėjimo sistemos, kas ir suprantama, tas yra numatyta. Bet kalbant apie kitas konkrečias priemones, tai yra fizinį barjerą, patrulio taką, dronus, antidronines sistemas, pareigūnų skaičiaus didinimą ir taip pat vieną iš tokių siūlymų – galbūt keisti režimą patekti į pasienio ruožą, ko aš labai norėčiau? Aš labai norėčiau išgirsti konkrečius planus, galbūt terminus, finansavimo šaltinius, nes tikrai mums visiems rūpi sustiprinti sieną, nes buvome nusimatę atitinkamus...

PIRMININKAS. Kolege, jūsų laikas klausti baigėsi.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). ...planus. Ačiū.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tenka pripažinti, kad visas dėmesys iki šiol buvo mūsų sienai su Baltarusija. Aišku, tos grėsmės ir situacija, kuri buvo, tam turėjo įtakos. Šian-

dien mes jau turime planą arba įvertinimą, kokių pagrindinių priemonių ir kiek, koks reikalingas finansavimas būtiniausioms priemonėms. Viena iš paminėtų yra ir fizinio barjero statymas, ir stebėjimo įrangos atnaujinimas, ir antidroninės įrangos įsigijimas būtent šitam ruožui. Galiu pasakyti, kad bendra suma viršija 120 mln. eurų. Artimiausiu metu kalbėsime ir planuodami biudžetą apie galimybes, taip pat jau ieškome ir jau turime pirminių išvalgų iš europinių fondų. Artimiausiu metu jau galimas finansavimo pritraukimas.

Vienas iš jų būtų krantinės statyba Klaipėdos uoste. Ji yra būtina tam, kad laivai, kurie švartuojasi būtent Klaipėdoje, galėtų greitai reaguoti kaip ir į iššūkius mūsų jūroje, taip, aišku, kalbame ir apie vidinius vandenį, apsaugą, kad tas reakcijos laikas ir galimybė būtų kuo greitesnė. Taip pat kalbamės apie įsigijimą laivų su oro pagalve ir papildomų katerių, kurie padėtų patruluoti ir upės baseine, ir Kuršių marių baseine. Tai yra galbūt pagrindiniai veiksmai. Aišku, natūralu, labai svarbu ir personalas, jo kvalifikacijos kėlimas ir komplektavimas. Artimiausiu metu tikrai mes sudėliosime tą konkretų planą jau su tikslais, su terminais ir su galimais finansavimo šaltiniais.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia S. Kairys. Prašau, kolega.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū. Mano klausimas gal būtų premjerui, nes panašiai bandėme klausti frakcijoje finansų ministro, bet finansų ministras išliko toks labai diplomatiškas kolegų atžvilgiu. Klausimas būtų apie tai, kad, na, jau žinome, kad kultūros ministras nori milijardo kovai su dezinformacija ir propaganda savo ministerijai. Vakar matėme, kad socialinės apsaugos ir darbo ministrė nori, kad pensijos būtų ne 47 % vidutinio darbo užmokesčio, o siektų 60 %. Aš suprasčiau, kad tie norai būtų verti milijonų ar bent šimtų milijonų, bet iš esmės tai yra milijardinės ambicijos. Kaip jūs valdote situaciją, formuodami biudžetą, kai lygiai tuo pat metu liepiate kiekvienai ministerijai 5 % susimažinti savo asignavimus?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš tikrai pritariu ir palaikau socialinės apsaugos ir darbo ministrės ambicijas. Iš tikrųjų pakeitimo norma per maža. Mūsų pensinkų skurdas yra per didelis. Todėl turėti tokią ambiciją yra absoliučiai sveika politinė nuovoka ir pareiga kiekvieno sveikai mąstančio politiko, kuris turi ne tik galvą, bet ir širdį.

Kalbant apie 2026 metų biudžeto projektą, įvairūs lūkesčiai, įvairios ambicijos turės susitikti realybę. Čia bus ir derybų, čia bus ir įvairiausių trinčių, bet socialinės orientacijos, tikrų žmonių problemų sprendimo 2026 metų biudžeto projektas tikrai nepames ir nestokos. Taip, tai yra užduotis kiekvienam: finansų ministrui, Ministrui Pirmininkui ir Ministrų kabinetui, sulygti tokį projektą, kuris spręstų žmonių problemas pagal valstybės išgales. Tikiuosi, mieli kolegos, palaikysite 2026 metų biudžeto projektą, nes ir šiandien sprendžiame 2026 metų ir kitų metų mūsų biudžeto galimybes.

PIRMININKAS. Ačiū premjerui. Toliau klausia E. Kirkutis. Prašau, kolega.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Laba diena. Klausimas būtų Ministrui Pirmininkui. Šiandien vis dažniau susiduriame ir išgirstame tiek iš savivaldybių, tiek iš visų biudžetinių ar kitokių įstaigų apie problemas dėl viešųjų pirkimų. Netgi šiandien Prezidentas metiniame pranešime taip pat minėjo problemas viešųjų pirkimų sistemoje, kai savivaldybės ar kitos viešosios įstaigos nebegali net planuoti laiko, kada gali būti įgyvendinami vieni ar kiti darbai dėl to, kad nėra įmanoma nuspręsti viešųjų pirkimų pabaigos, kada jie pasibaigs, bus apskūsti ir taip toliau.

Klausimas yra toksai: ar planuojate kokią nors peržiūrą, reviziją, auditą viešųjų pirkimų sistemos ir jos pakeitimus, nes tai darosi jau opi problema planuojant tiek Europos Sąjungos vykdomus projektus, tiek Lietuvos nacionalinius projektus? Tai akivaizdžiai vis gilėja ir gilėja.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Viešųjų pirkimų sistemoje arba per viešųjų pirkimų sistemą per metus valstybė išleidžia beveik 7 mlrd. eurų. Tai yra ir investicijos, ir įsigijimai, ir panašūs dalykai. Bet mes čia turime du probleminius aspektus arba iššūkius.

Vienas dalykas yra procedūrinis, sakykime, detalus procedūrų aprašymas. Praėjusią kadenciją įvyko gana nemenka viešųjų pirkimų administravimo ir taisyklių reforma, kuri turėjo gerinti situaciją. Kiek ji gerino, kiek ji pablogino, čia, matyt, irgi yra vertinimo, kartais ir subjektyvaus,

klausimas, nes lygiai taip pat buvo dedamos pastangos kompetencijas viešųjų pirkimų srityje dalyvaujančių asmenų didinti, bet jūsų pastebėjimus įvertinsime.

Kitas aspektas. Šiandien mes patys turime susikūrę perteklinius apribojimus. Jeigu 7 mlrd. mes taikome 100 % žalumo kriterijaus reikalavimus, matyt, suprantame, jog yra sričių arba yra įsigijimų, arba investicijų, kur nėra rinkoje tinkamo pasiūlymo arba pasiūlos. Čia yra epizodų ir Valstybės kontrolės išvadose atsispindi, kai kaina skiriasi, atleiskite, saldainio ne žalio, o ir „žalio“ iki 12 kartų. Čia aplinkos ministras dirba, rengia Vyriausybės nutarimą, kad vis dėlto paliktume tam tikrą tolerancijos ribą ten, kur viešųjų pirkimų žaliųjų pirkimų atžvilgiu įgyvendinti neįmanoma.

Čia yra du aspektai, juos abu vertinsime. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Ar ministras L. Savickas norėjo kažką?

L. SAVICKAS (DFVL). Aš, jeigu neprieštarausite, noriu papildyti premjerą, kad iš tikrųjų esame ir suplanavę kaip tik ir teisėkūros pakeitimus parengti. Jie numatyti rudens sesijoje. Iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos rengsime. Artimiausiu metu bus pateiktas viešasis projektų derinimas ir labai raginčiau tiek jus, tiek atitinkamas savivaldybes, kurios mato, kad susiduriama su esminėmis problemomis, aktyviai dalyvauti derinant, kad tas paketas išspręstų tai, ką jau premjeras paminėjo, bet lygiai taip pat galėtume, jeigu ką, dar papildyti ir papildomais aspektais. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia J. Zailskienė. Prašau, kolege.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas skirtas žemės ūkio ministrui. Dar kadencijos pradžioje kilo tokios aršios diskusijos dėl kainų reguliavimo. Aš tikrai džiaugiuosi, kad Vyriausybė įsteigė Maisto tarybą. Dabar bendraujant gyventojai tiesiog klausia, kaip vyksta darbas, ar yra kokių nors pokyčių, ar numatomi kokie nors pokyčiai šita linkme. Kaip galėtumėte pakomentuoti, kaip jums sekasi šitoje srityje?

I. HOFMANAS. Ačiū už klausimą. Įvyko du Maisto tarybos posėdžiai. Vienas labiau dalykinis, techninis dėl darbo reglamento patvirtinimo. Kitame posėdyje jau perėjome prie konkrečių produktų analizės ir atlikome mėsos, pieno ir kruopų, konkrečiai, grikių, – šitų produktų kainos tarp grandinės dalių pasiskirstymo analizę. Akivaizdu, kad galime daryti išvadą, pavyzdžiui, dėl pieno – didžiausią dalį pasiima vis dėlto prekybininkai. Kol kas pagal tą informaciją, kurią jie atsiuntė, kodėl yra jų tokios sąnaudos, tokia kainos dalis, jie pagrįsti negali. Įrankių kol kas neturime labai daug, bet esame pasiruošę veiksmų planą, yra ir keletas teisinių priemonių, kuriomis galėtume bandyti siekti sąžiningos kainos vartotojui ir sąžiningo pasiskirstymo tarp grandinės dalių. Be to, apie tai kalbama ir Europoje. Yra ir gerų pavyzdžių, pavyzdžiui, Airijos pavyzdys, Ispanijos pavyzdys, neseniai kažką panašaus padarė ir mūsų kaimynai latviai. Analizuojame jų patirtį, jų pavyzdį. Maisto taryba renkasi kas 3 mėnesius. Nereikia tikėtis, kad rezultatai būtų greiti, kadangi, pripažinkime, 30 metų ir daugiau to niekas net nedarė. Mes bandome tą daryti, turime planą, turime keletą įrankių ir aš tikiuosi, kad bent jau su kai kuriais maisto produktais pasieksime vienokį ar kitokį rezultatą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia A. Gedvilas. Prašau, kolega.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas finansų ministre, šiandieną Prezidentas savo metiniame pranešime švelniai pasisakė dėl finansinės institucijos ILTE darbo, sakydamas, kad efektyviau galėtų dirbti. O 1 mlrd. eurų yra laikoma obligacijomis. Mano klausimas būtų, ar vis tiktais ketinate imtis kokių nors priemonių ir galų gale pareikalauti atsakomybės, nes turbūt visi puikiai suprantame, kad jeigu į Lietuvos ekonomiką būtų įlieti 3,5 mlrd., tai, manau, labai daug spręstų problemų. Koks jūsų vertinimas? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Ačiū. Ne tik ketiname, bet ir imamės veiksmų jau dabar, bet ne baudimo veiksmų, o konkrečių organizacinių, teisinių, administracinių priemonių, kurios užtikrintų sklandesnį šitos institucijos funkcionavimą. Jūs absoliučiai teisus, jai daug pretenzijų, ir daug pretenzijų išsakyta Valstybės kontrolės, kuri auditavo praėjusių metų darbą. Institucija yra vystymosi stadijos, yra jos perėjimas tarp agentūros, vyriausybės agentūros, ir tikro banko. Tai nėra paprasti procesai, tai reikalauja daug pastangų, ir ne tiktai organizaciniais klausimais, mėginant geriau surikiuoti žmones, kad jie aktyviau nagrinėtų paraiškas, bet ir tam tikro teisyno keitimo, ir vidinių

įstaigos, kol kas įstaigos struktūros, keitimų, ir kitų netgi fundamentalių veiksmų, pavyzdžiui, jos įstatinio kapitalo didinimo. Ir tai negali būti padaryta per vieną dieną, tam reikia pasiruošti. Reikia paruošti organizaciją, kad ji galėtų paaimti didesnius nuosavus išteklius ir galėtų tais nuosavais ištekliais finansuoti naujas programas, kurios skatintų Lietuvoje verslo plėtrą. Tie darbai yra dirbami. Mūsų Vyriausybės ir mano asmeniškai, kaip finansų ministro, ambicija, kad per šią kadenciją mes sukurtume tikrą nacionalinį plėtros banką, galingą, su dideliu įstatiniu kapitalu, gerbiamą ne tiktai Lietuvoje, bet ir pasaulyje tarp panašaus pobūdžio institucijų.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Dabar, kolegos ministrai, truputį dėmesio! Jūsų paklausti nori D. Asanavičiūtė-Gružauskienė. (*Juokas salėje*)

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs nuostabiai tariate mano pavardę, dvi pavardes, dėkoju jums.

Mano klausimas būtų gerbiai švietimo ministrei. Aš vėl grįšiu prie valstybinės kalbos mokėjimo, aptarnavimo sektorių įpareigojimo nuo 2026 metų. Jūsų viceministras R. Zuoza tikrai viešai argumentavo dėl negalėjimo, neįmanomumo tą įgyvendinti dėl lėšų trūkumo, sistemų trūkumo ir nepasiruošimo, ir tai, kad praeita Vyriausybė nepaliko nei to, nei kito. Vis dėlto vakar pristatytoje Pažangos ataskaitoje yra numatyta ir jau 2024 metais rodoma, kad pradėtas įgyvendinti projektas „Kalbėkime Lietuvai“, kuriam skirta virš 2 mln. eurų. Kuriama kalbos testavimo sistema, orientuota į sugrįžusius užsienio lietuvių ir užsieniečių, ir rengiamos metodinės priemonės skirtingo amžiaus ir kalbinių gebėjimų besimokantiems, vykdomi oficialūs lietuvių kalbos mokėjimo testai vaikams ir suaugusiesiems. Visi išlaikiusieji gauna pažymėjimus lietuvių ir anglų kalbomis. Taip pat nurodyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija...

PIRMININKAS. Kolege, laikas.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). ...vykdys mokėjimus ir mokymus iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2021–2027 metų veiksmų programos lėšų. Taigi, ministre, yra pasiruošimas, yra lėšų, universitetai pasiruošę padėti.

PIRMININKAS. Kolege, laikas.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Vis dėlto galvoju, kad reikėtų neatidėti to laiko ir įgyvendinti. Labai ačiū.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū. Ačiū už klausimą Seimo narei. Jūs taip pat klausdama ir įvardinote visas problemas, kodėl negalima to padaryti, ir įvardinote labai teisingai, nes nėra atlikta tam tikrų tvarkų, nėra pasiruošta, nebuvo išklaudyta, kad galbūt tiems žmonėms reikia ne A2, o A1 lygio. Tai tie darbai, ką ir akcentuoju, bus padaryti be skubos, be chaoso, viskas tvarkingai, paruošiant teisės aktus ir numatant lėšų.

O tas projektas, kur jūs minėjote, tai jūs taip pat labai teisingai paminėjote, tai yra testavimas ir lietuviškoms mokykloms, kurios yra užsienyje, ir tie darbai bus vykdomi. Bet dėl lietuvių kalbos dirbantiems užsieniečiams tikrai darbai bus atlikti be jokios skubos, be chaoso, tvarkingai ir nuosekliai.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Klausia V. Gailius. Prašau, kolega.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministrė Pirmininke ir, tikiuosi, jums padės žemės ūkio ministras patikslinti ir paaiškinti esamą situaciją. Prieš tai pasakysiu, kad nesu Žemės ūkio rūmų fanas ir nebuvau didis Vyriausybės programos palaikytojas. Vyriausybės programoje, kurią parlamentas patvirtino praeitų metų gruodžio 12 dieną, yra toks 433 punktą, kuriuo užsibrėžėte didinti institucijų, tokių kaip Žemės ūkio rūmai, įtaką formuojant valstybės politiką ir sprendžiant viešuosius reikalus, šiuo atveju žemės ūkyje. Tai kokia gi yra šiandien Vyriausybės pozicija dėl Žemės ūkio rūmų ateities?

Kitas klausimas – žemės ūkio ministras ką tik komentavo kolegei dėl tarybos veiksmų...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

V. GAILIUS (LSF). ...stebint maisto kainas, Ministras Pirmininkas labai daug dėmesio skiria skurdo mažinimo darbams. Tai gal tiesiog įsteikime komisiją, kuri įvertintų priežastis, skurdo apimtis ir tirtų...

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, gal aš pamėginsiu atsakyti dėl Vyriausybės programos. Vyriausybės programa nesikeičia ir Vyriausybės pozicija yra ta pati. Nepaisant to, jog yra tam tikra įtampa tarp žemės ūkio savivaldos institucijų, tiek rūmai, tiek taryba yra tam tikra prasme savivaldos institucijos, viena įrašyta į įstatymą, kita veikia pagal Asociacijų įstatymą, bet jie atstovauja (ir vieni, ir kiti) labai ženkliai, sakykime taip, agrarinei sektoriaus daliai, tiek vieni, tiek kiti. Todėl mano svajonė, jeigu leisite, būtų, jog jie susitartų tarpusavyje ir vėl grįžtų į vieną darinį, kuriam galėtų, kaip sakoma, užsakyti muziką, formuoti savo politiką ir savo poziciją Vyriausybės atžvilgiu.

Tos iniciatyvos, kurias aš girdžiu, kyla iš Seimo, yra tarpfrakcinės dėl Žemės ūkio rūmų panaikinimo arba išbraukimo iš įstatymo. Aš manau, jog tai yra perteklinė iniciatyva, gana radikali iniciatyva, kurios galėtume išvengti, jeigu dar kartą pamėgintume paieškoti ir rasti sugyvenimo režimą. Kokios ten yra priežastys, yra žinoma, plačiau komentuoti, matyt, dabar nereikia. Bet žiūrint į priekį, mano svajonė yra, kad sugyvenimą tarp šių dviejų organizacijų rastume.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Mano klausimas būtų premjerui. Premjere, ar jūs pritariate, kad žemės ūkio bendrovės ir ūkininkai mokėtų vienodus mokesčius ir galėtų vienodai naudotis lengvatomis, reinvestuoti pelno lengvatomis? Ir tas sprendimas yra rastas kartu su Žemės ūkio ministerija, Kaimo reikalų komitetu, Ūkininko įstatymą papildant vienu punktu, kad ūkininkas galėtų būti ne tik kaip individualiosios veiklos savininkas ir užsiimti tuo verslu, bet kaip juridinis asmuo. Ir tai būtų išeitis iš tos situacijos. Jau yra parengtas visas įstatymų paketas, viskas yra su tvarkyta, dabar reikia tik politinės valios tai padaryti. Kaip jūs galvojate, ar su mokesčių reforma galėtų būti išspręsta ir ši ūkininkų problema, būtų sudarytos vienodos sąlygos tiek žemės ūkio bendrovėms, tiek ūkininkams? Ar pritartumėte, kad kartu tai būtų išspręsta?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Bet, matote, konceptualiai arba tu esi individualia veikla užsiimantis asmuo, arba prilyginta, arba esi ribotos atsakomybės juridinis asmuo. Pamėginti abu į vieną sudėti tik mokestine prasme įmanoma, bet ar prasminga? Lygiai taip pat tą transformaciją, augant iš vidutinio ar smulkiojo ūkio į didelį, galima atlikti ir administraciniais veiksmais, tai yra tapti juridiniu asmeniu, perkelti visas pareigas ir atsakomybes. Aš tikrai įsigilinsiu į kolegą Igną išanalizuotą pasiūlymą ir Kaimo reikalų komiteto pasiūlymus ir tada suformuosiu poziciją. Dabar aš nesiimsiu improvizuoti, nes tai yra ir fiskalinis poveikis, ir, galų gale, klausimas: tai tada kam reikalingi skirtingi veiklos modeliai, kurie ir skirtingas atsakomybes suformuoja, ir pareigas, ir tam tikras teises į vieną ar kitą ar paramos mechanizmą, ar mokestinę prievolę, ar lengvatą?

PIRMININKAS. Ačiū. Nors V. Gailius šiek tiek piktnaudžiavo laiku, užduodamas klausimą, bet dėl pagarbos liberaliajai opozicijai ir darnos vardui suteikiamas jam 30 sekundžių žodis.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, darbščiausius Seimo narius šiandien ir mūsų Vyriausybę stebi Jurbarko savivaldybės administracijos žmonės. Ačiū jiems.

PIRMININKAS. Ačiū V. Gailiui ir ačiū atvykusiems kaimynams. Toliau klausia I. Braziulienė. Prašau, kolege.

I. BRAZIULIENĖ (*LSDPF*). Dėkui, pirmininke. Aš turiu klausimą inovacijų ministrui. Ar svarstoma galimybė artimiausiu metu sukurti elektroninio balsavimo sistemą, saugią sistemą, Lietuvoje, kuri leistų piliečiams balsuoti nuotoliniu būdu per rinkimus?

Ir kitą klausimą turiu žemės ūkio ministrui. Šią savaitę (vakar) laikraštyje „Ūkininko patarėjai“ pasirodė anotacija, žodžiu, kad jeigu mes nekreipsime dėmesio, ūkininkai dar kartą suvažiuos su savo gražia ir prabangia technika. Jie turi vilties dėl mokestinio paketo. Kokiais aktualiais diskusiniais klausimais, ministre, priėmėte kažkokius bendrus sutarimus dėl mokesčių ūkininkams? Ačiū.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Tai gal pradėsiu, iš tikrųjų... Gerbiama kolege, mes, kaip Ekonomikos ir inovacijų ministerija, tiesioginės atsakomybės už rinkimus ir jų būdus tikrai neturime, tačiau turime atsakomybę už bendrą valstybės skaitmeninę raidą kaip tokią, skaitmeninių įrankių kūri-

mą. Tarp tų įrankių, dėl kurių šiuo metu esame įsipareigoję per Vyriausybės programą, priemonių planą, elektroninio balsavimo sprendimų mūsų ministerija tikrai nėra susiplanavusi.

I. HOFMANAS. Dėl mokesčių. Visada tos pozicijos laikiausi ir laikaisi toliau, kad ūkininkas, vykdančias ūkininkavimo veiklą, tai yra netapatu pagal darbo santykius dirbančiam fiziniam asmeniui ir jo veikla yra kur kas panašiau į gamybinės įmonės veiklą. Todėl aš pritariu tiems pasiūlymams, kurie yra registruoti, kurie buvo apsvaistyti Kaimo reikalų komitete, kad ūkininkas, kurio veiklos pajamos viršija PVM'o įstatyme numatytą ribą, šiuo atveju – 45 tūkst. eurų, galėtų mokesčius mokėti taip, kaip moka ir įmonės, tai yra mokėtų ne gyventojų pajamų mokestį, o mokėtų pelno mokestį. Bet tam reikia dar ir kitų įstatymų keitimo. Tai yra visas paketas. Aš tikiuosi, kad Seimo nariai išgirs ir tam pasiūlymui pritaras.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau galėtų klausti A. Skardžius, bet jo nematau. Tada klausia P. Kuzmickienė. Prašau, kolege.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju jums už suteiktą žodį. Klausimą norėčiau pateikti sveikatos ministrei dėl psichikos ligų įrašymo į e. sveikatą nepriklausomai, kokioje įstaigoje gydausi. Tai tarsi suprantamas noras – visi gydantys gydytojai būtų informuoti apie paciento ligas, neišskiriant ir psichikos susirgimų. Čia gana svarbus pavyzdys, matyt, kalbant apie būsimas mamas, kurias gydantys gydytojai kitąsyk nežino apie esantį susirgimą – depresiją ir vėliau negali įvertinti ir suteikti pagalbos. Tačiau yra tokia tiesa, kad vis dėlto išlieka stigma visuomenėje ir daug apribojimų, kuriuos lemia diagnozė su raidele F. Daugumos liudijimus dabar visuomenėje jūs greičiausiai girdite – kreipiasi į gydytojus būtent todėl, kad turėjo užtikrintą anonimiškumą. Atrodo, pirmiau vis dėlto turėtų būti edukacija ir stigmos mažinimas...

PIRMININKAS. Kolege, jūsų laikas klausti jau baigėsi.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). ...o tada anonimiškumo naikinimas. Ministre, koks vis dėlto jūsų planas?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už labai svarbų klausimą. Noriu pasakyti, kad šita iniciatyva e. sveikatos sistemoje sukurti pirmiausia psichikos sveikatai skirtą posistemę yra labai svarbi. Pirmas žingsnis ir pirma žinutė visiems, kurie žiūri, klauso, ir jums taip pat – psichikos sveikatos sutrikimai yra lygiai tokie patys sutrikimai, kaip ir kiti jautrūs, pažeidžiami sutrikimai: lytiškai plintančios ligos, žmogaus imunodeficito virusas, onkologiniai susirgimai. Visa informacija apie visus jautrius sutrikimus yra laikoma konfidencialia, pacientui priklausančia privačia informacija. Noriu pasakyti, kad šitos posistemės atsiradimas yra svarbus ir stigmai, ir, dar svarbiau, diskriminacijai dėl psichikos sutrikimų mažinti.

Antras dalykas. Tai pirmiausia leistų mums matyti psichikos ir elgesio sutrikimų paplitimą ir mastą. Formuodami paslaugas, plėtodami paslaugas, mes turime turėti duomenis. Tai e. sveikatoje atsiradusi posistemė mums leis matyti realesnį vaizdą. Lietuvoje mes turime psichikos elgesio sutrikimų 12 %, Europoje yra kalbama apie vieną iš trijų žmonių.

Iš tiesų posistemės buvimas mums labai svarbus ir valstybės politikai formuoti, ir lygiai taip pat, noriu pabrėžti, stigmai mažinti, ypač diskriminacijai mažinti. Kuo labiau mes psichikos sutrikimų diagnostiką ir patologiją laikysime ypatinga, tuo labiau ji ir bus visuomenei ypatinga. Noriu pabrėžti, tai yra ligos, kurios turi būti gydomos, sutrikimai, kurie turi būti gydomi, bet jie yra tokie patys, kaip ir bet kurie kiti sutrikimai.

Dar noriu pasakyti, kad posistemė yra absoliučiai riboto prieinamumo. Prie jos prieis tik pats pacientas, diagnozę nustatantis gydytojas ir šeimos gydytojas. Manome, kad šios apsaugos priemonės ir pati iniciatyva yra seniai medikų bendruomenės laukta. Ji stigmos nedidina, ji mažina pačios ligos stigmą. Daugybė Lietuvoje ir pasaulyje atliktų tyrimų rodo, kad psichikos sveikatos stigma prasideda būtent pačioje sveikatos sistemoje.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia signataras E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas premjere, J. Olekas ką tik parodė liberaliajai opozicijai pagarbą. Mano klausimas, ar jūs parodysite? Užvakar atsakęs Seime į klausimus, sulaukėte informacijos iš mūsų partijos pirmininkės V. Čmilytės, kad dar būsite kviečiamas į frakciją. Mūsų sek-

retoriatas su jūsų sekretoriatu pradėjo derinti tą susitikimo laiką. Jūsų sekretoriato pasakymas kol kas yra toks: na, jūs, liberalai, esate įkyrūs ir nekantrūs.

Visų pirma, mes turime teisę kviešti premjerą bet kada. Kviečiame, prašome rasti laiko. Nelaukite, kol mes vietoj įkyrių ir nekantrių pasidarysime greitai ir įsiutę. O jeigu jūs nevertinsite liberaliosios opozicijos kvietimo, kils audra, aš jums pažadu. (*Juokas salėje*)

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, teks pabarti sekretoriatą, jeigu tokią leksiką naudoja. Labai abejočiau, bet šiais laikais niekada negali būti tikras, ar ne? Tikiu, sekretoriatai tikrai suderins tinkamą susitikimą.

Lygiai taip pat noriu pastebėti, jog nuoširdžiai atsakiau į jūsų iškeltus klausimus, tačiau mainais gavau papildomą saują abejonių, kad vis tiek niekas neaišku. Aš dėsčiau net ir ne savo nuomonę, o jau oficialius kai kurių institucijų atsakymus. Jeigu jūs pasirinksite tiesiog likti prie savo nuomonės, nepaisant faktų, aš lygiai taip pat neišsižėsiu, tai yra politinė realybė. Mes tikrai turėsime galimybę susitikti, pasišnekėti ir pasidalinti išpūdžiais apie visą šią situaciją.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. O signatarui noriu pasakyti – tik nereikia mūsų gąsdinti.

Toliau klausia R. J. Jankūnas. Prašom, kolega.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, pirmininke. Klausimas finansų ministrui. Kadangi daugelis ekonomistų neranda jūsų siūlymuose finansinės logikos, o jūsų atsakymas į mano klausimą dėl dyzelino apyvartos mane išgąsdino, jeigu jūs atsakėte, kad tai buvo planuota, kai Kalvarijos savivaldybėje apyvarta krito 51 %, Pagėgių – 83 %, tai man kyla noras paklausti kitų klausimų apie kitą logiką. Ką jūs veikėte Rusijoje nuo 1983 iki 1989 metų, kai baigėte Michailo Lomonosovo universitetą?

Kitas susijęs klausimas. Ar galėtumėte patvirtinti arba paneigti viešai pasirodžiusią informaciją, kad 1989 metais, grįžęs į Lietuvą, jūs įstojote į platforminę Lietuvos komunistų partiją? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Į jokias platformines partijas, gerbiamas Seimo nary, aš tikrai nesu stojęs. Aš esu Lietuvos demokratinės darbo partijos narys nuo Nepriklausomybės atkūrimo ir tuo didžiuojuosi. Aš turiu partijos nario bilietą su A. M. Brazausko parašu ir tuo taip pat didžiuojuosi.

Jūsų minimu laikotarpiu aš Maskvos universiteto Chemijos fakultete užsiėmiau moksline veikla, moksliniais tyrimais, kurie galbūt itin rezultatyvūs nebuvo, dėl to vėliau aš pakeičiau profesiją ir baigiau Vilniaus universiteto Teisės fakultetą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia R. Janušonienė. Prašau.

R. JANUŠONIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turiu porą klausimų. Pirmas, kadangi Prezidentas labai daug dėmesio skyrė gynybai, tai norėčiau paklausti vidaus reikalų ministro. Kaip sekasi su priedangų įkūrimu, kadangi, žinau, savivaldybės teikia paraiškas?

Ir dar kultūros ministro norėjau paklausti. Šiauliuose vis dėlto vis dar kyla klausimų dėl karo okupantų, būtent karių kapinių iškėlimo. Kiek žinau, turėjote taisykles patvirtinti. Ar kitais metais bus galima tikėtis kokio nors finansavimo? Ačiū.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Noriu pasidžiaugti, kad baigėsi pirmasis paraiškų pateikimo etapas ir jau šią savaitę ar kitą savaitę baigiame paskutines sutartis pasirašyti ir savivaldybės gali pradėti darbus ir renovuoti priedangas, kaip yra numatyta jų paraiškose. Liko smulkesnės. Tikrai geranoriškai einame tuo keliu. Iš karto pradėsime dar vieną etapą – jau rugpjūčio mėnesį teiksime papildomą kvietimą savivaldybėms dar papildomai teikti paraiškas dėl priedangų finansavimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau...

Š. BIRUTIS (*LSDPF*). Aš dar turiu, gerbiamas Juozai, atsakyti į klausimą.

PIRMININKAS. Prašau.

Š. BIRUTIS (*LSDPF*). Iš tikrųjų klausimas labai svarbus, nes ne tik Šiaulių miesto savivaldybė, bet ir kelios kitos savivaldybės rūpinasi tuo klausimu, kaip iškelti iš miesto centro karių kapus. Mes tą klausimą... taisykles patvirtinsime. Problema yra kita – biudžetas. Kol kas šiemet tokio biudžeto nėra numatyta iškėlimams. Kitais metais, tikiuosi, jį bus numatytas biudžeto projekte ir patvirtintas, tai bus galima atlikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau galėtų klausti K. Neimantas, bet jo nematau. Klausia G. Balčytė. Prašau, kolege.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Mano klausimas švietimo ministrei. Gerbiama ministre, viešai prieinamais duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra 50 profesinio ugdymo įstaigų ir tik kelių iš jų dalininkas taip pat yra ir savivaldybės. Jos paprastai turi kokį nors konkretų interesą dėl to regiono ir tos vietos profesinio ugdymo profilio, profesijų paklausos ir panašiai. Tačiau visgi Šilutės miesto savivaldybė į tapimą Šilutės profesinio mokymo centro dalininke žiūri šiek tiek kitaip, nes meras kreipėsi į tarybą ir pasiūlė investuoti savivaldybės turtą – Kintų moksleivių stovyklos infrastruktūrą į profesinį centrą. Tokiu būdu savivaldybė taptų šios ugdymo įstaigos dalininke su visomis profesinei mokyklai priklausančiomis lėšomis ir drauge įgyvendintų Kintų moksleivių stovyklos infrastruktūros atnaujinimo projektą. Pati profesinė mokykla norėtų tas lėšas investuoti į savo mokymo bazės atnaujinimą.

PIRMININKAS. Kolege, laikas.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Kaip žiūrite į tokią situaciją? Ar Švietimo, mokslo ir sporto ministerija neturėtų vis dėlto būti profesinio ugdymo pusėje? Ačiū.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Buvome susitikę ir gavę raštą iš Šilutės savivaldybės šiuo klausimu ir diskutavome. Iš tiesų kaip ir turėtų pati savivaldybė irgi išsakyti nuomonę ir priimti sprendimą, bet mes kalbėjomės. Čia pagrindinis tikslas yra rasti tą sutarimą, kuris geriausiai atlieptų, pirmiausia, profesinės mokyklos poreikius ir dėl tos pačios stovyklos. Bet aš manau, kad kalbėdamiesi ir su mokykla mes rasime tuos sprendimus.

PIRMININKAS. Ačiū, toliau klausia J. Šukevičienė ir vėliau užbaigs mūsų klausimus O. Leiputė. Kitus prašom prieiti individualiai, jeigu norėsite paklausti. Prašau. Prašom, Jurgita.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų gerbiamai sveikatos ministrei M. Jakubauskienei. Gerbiama ministre...

PIRMININKAS. Jurgita, arčiau mikrofono, į mikrofoną.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Dabar girdite? Nuo 2024 m. liepos 1 d. visoje Lietuvoje pradėjo veikti nauja pacientų pavėžėjimo paslauga. Deja, finansavimas šiai paslaugai buvusios Sveikatos apsaugos ministerijos vadovybės buvo suplanuotas nepakankamas ir lėšų skirta akivaizdžiai per mažai, neįvertinus paslaugos apimčių. Taigi klausimas būtų dėl šios labai reikalingos pavėžėjimo paslaugos. Kaip nutiko, kad pritrūko pinigų? Ar planuojant šią paslaugą buvo koks nors pažadas rinkėjams, praeitos kadencijos koks nors galbūt tikrai rinkiminis šou, kai paslaugą svarbu paskelbti, bet neapskaičiuojant jai pinigų, ar kokios kitos priežastys? Ir kaip su tokiu palikimu...

PIRMININKAS. Kolege, laikas ir jums galioja.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). ...atliepsime paslaugos prieinamumą, ypač regionuose? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Iš tiesų šiuo metu patiriame iššūkių todėl, kad pavėžėjimo paslauga yra labai svarbi paslauga ir jos poreikis yra didžiulis. Situacija, kurią turime, yra blogas, netinkamas, deja, buvusios vadovybės finansų suplanavimas, neatsižvelgiant į poreikį. Ir tie valdymo klausimai atsiliepė tuo, kad šiemet, 2025 metais, buvo pateiktos sąskaitos už 2024 metais suteiktas paslaugas, todėl iš šių metų biudžeto, kuriam įtakos mes jau negalėjome turėti, buvo padengti praeitų metų kaštai ir išlaidos. Nebuvo tinkamai įvertintas paslaugų augimo poreikis.

Ką mes matome dabar, tai yra labai plačios medicininės indikacijos, labai platus spektras žmonių gali naudotis ta paslauga. Ir šiuo metu, valdydami tą situaciją, pirmas dalykas, tikrai užtikrinsime paslaugos teikimą, ieškome papildomo finansavimo Sveikatos apsaugos ministerijoje. Truputį pakoreguosime medicininės indikacijas, patikslinsime, šiek tiek susiaurinsime, kad iš tiesų paslaugą gautų ir ja naudotųsi tie pacientai ir tie šalies gyventojai, kuriems labiausiai to reikia. Ir, be abejonės, atsižvelgsime į atidesnę greitosios medicinos pagalbos pavėžėjimo paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę, įvertindami paslaugos teikimo galimybes, atsižvelgdami į jas.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Ir klausimų maratoną užbaigs O. Leiputė. Prašom, kolege.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas irgi būtų sveikatos apsaugos ministrei. Susirgus rimtesne liga, kyla grėsmė, kad ligoninėse gali tekti palaukti specialis-

tų, nes gydytojai galimai pasirenka šiek tiek lengvesnį darbą, be budėjimų, privačiose įstaigose, kur ir pacientai yra mokesni, ir nėra to budėjimo naktimis, ir mažesnis krūvis ar patrauklesnė alga. Kokius sprendimus jūs matote kompleksiskai, kad vis tik sustiprintume viešąjį sektorių ir kad žmonės, susirgę rimtai, galėtų gauti tinkamą pagalbą laiku, tada, kada reikia pacientui?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Jūsų klausimas atliepia, atspindi tą aktualiją, kuri yra Lietuvoje. Sveikatos apsaugos ministerijoje mes esame parengę tokį trijų žingsnių planą. Pirmiausia, mes siekiame sumažinti, panaikinti dvigubą apmokestinimą už paslaugas tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje, tokiu būdu suvienodindami darbo sąlygas ir galimybes abiejuose sektoriuose. Antras mūsų žingsnis yra sustiprinti viešąjį sektorių teikiant... prioritetiškai sudarant sutartis su ligonių kasomis, tai yra suteikiant daugiau galimybių viešajam sektoriui užtikrinti pagalbą ir paslaugų prieinamumą. Ir trečias mūsų žingsnis yra į Privalomojo sveikatos draudimo fondą prisidėti didesne dalimi už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis. Tai šių veiksmų triada sustiprins viešąjį sektorių, padidins paslaugų prieinamumą ir sumažins laukimo eiles pas gydytojus, taip užtikrins tvarų sveikatos sistemos veikimą.

PIRMININKAS. Ačiū Vyriausybei už tokį išsamų pirmąjį vasaros Vyriausybės valandos posėdį. Linkiu toliau sėkmės.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo narių pareiškimai, bet V. Ažuolo nematau, tai, vadinasi, nėra pareiškimų.

Registruojamės ir baigsime rytinį posėdį.

Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*) Deja, be A. Gedvilo, bet jis tikrai buvo, matėme.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 54 STENOGRAMA

2025 m. birželio 5 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Gerbiami kolegos, pradedame birželio 5 dienos, ketvirtadienio, popietinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 65 Seimo nariai.

Per šoninį mikrofoną – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, kolegos, norėčiau paprašyti balsavimo langą pradėti nuo 14 valandos, nes vienas iš pranešėjų turės išvažiuoti vėliau, turi pristatyti tribūnoje klausimus. Tai nuo 14 valandos.

PIRMININKĖ. Gerai, aišku. Ačiū. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti ir balsavimo langas tada būtų nuo 14 valandos? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. (*Triukšmas salėje*)

14.01 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27, 27¹, 27², 37 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-298(2) (priėmimas)

Tada likęs iš rytinės darbotvarkės klausimas – prašom, kolegos, rimties! – yra Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27, 27¹, 27², 37 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-298. Pranešėjas – L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke.

PIRMININKĖ. Yra gautas Seimo nario J. Razmos pasiūlymas. Prašom pakomentuoti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmas toks principinis mano pasiūlymas, kuris grįstas siekiu gerbti mūsų pačių sukurtus demokratiškus, skaidrius teisėkūros procesus. O esmė štai kokia: projekto iniciatoriai įregistravo vieno vienintelio straipsnio pakeitimo projektą, sprendžiantį konkrečią situaciją dėl patalpų paskirties, bet svarstant komitete pagal Aplinkos ministerijos siūlymą buvo įregistruota visa krūva pasiūlymų dėl kitų straipsnių, susijusių su bendrais statybos reglamentavimo dalykais, nieko bendro neturinčiais su tuo pirminiu pasiūlymu. Aš dėl to ir siūlau vis dėlto tuos kitus visus pasiūlymus išbraukti, sugrįžti prie pirminio projekto, kad ateityje tokių fokusų nebūtų, nes štai, kai autoriai įregistruoja kokį nors projektą, jų autorystė yra žinoma, skelbiama, o mes priimame visiškai ne tai, ką jie siūlė. Neturėtų būti tokių deformacijų ir neturėtų būti teikiami pasiūlymai dėl tų straipsnių, kurių iniciatoriai visiškai nesiūlė keisti.

PIRMININKĖ. Dėkojame J. Razmai. Tam, kad svarstytime, reikia 29 remiančių. Ar turime? Balsuojame.

Užsiregistravo 57, balsavo 54, už yra tik 11. Nesvarstome.

Kitas pasiūlymas yra S. Gentvilo. Prašom pakomentuoti.

S. GENTVILAS (LSF). Po lapkričio 1 dienos savivaldybės Lietuvoje skirtingai traktuoja įstatymą ir kai kurios savivaldybės prašo išankstinių sutikimų, išduodamos specialiąsias sąlygas. Šituo pasiūlymu yra siūloma nereikalauti sutikimų iš visokių „Via Lietuva“, NŽT ir kitų, nes sąlygas būtų galima išsiimti ir be bendrasavininkų sutikimo, ir be patikėtinių sutikimo, ir tik kai kreipiamasi dėl statybos leidimo, tada turėti visus sutikimus. Tai palengvintų žymiai procesą ir nereikala būtų daugelio institucijų sąlygoms išduoti turėti patvirtinimus. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Čia taip pat reikėtų 29 Seimo narių. Ar mes turime? Registruojamės. Balsuojame.

Tikrai 29 yra, nes už – 63. Kokia yra komiteto nuomonė?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas pritarė iš dalies bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar tenkina autorių?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Tikrai taip.

PIRMININKĖ. Taip. Kitas pasiūlymas. Dėl paties pasiūlymo mes turėtume irgi apsispręsti balsuodami. Prašom. Kas už, tai – už, kas prieš, tai – prieš.

Užsiregistravo 67, balsavo 67: už – 66, prieš nėra, susilaikė 1. Pasiūlymui yra pritarta.

Atsiprašome, minutę. Dėl Teisės departamento pastabos yra atsiradusi 5 dalis. Tai čia turbūt prieštaraujančių nėra? Pritarta.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas irgi pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuoti nereikia. Dėl J. Razmos pasiūlymo balsuoti ir apsispręsti nereikia, nes prieštarauja prieš tai priimtam.

Toliau kitas. Kadangi baigėme svarstyti visą 1 straipsnį, tai reikėtų balsuoti dėl jo. Prašom.

Užsiregistravo 73, balsavo 73: už – 71, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta 1 straipsniui.

2 straipsnis. Yra Teisės departamento pastabų. Prašom, pranešėjau.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Tikslinamojo pobūdžio yra pastabos ir komitetas patikslinęs pritarė bendru sutarimu joms. Čia yra dėl 27 straipsnio 1 dalies 6 punkto.

PIRMININKĖ. Galime turbūt pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra. Visam 2 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Ačiū.

3 straipsnis. Seimo kanceliarijos Teisės departamento...

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Seimo nario J. Razmos.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, pradedame nuo Seimo nario pasiūlymo, ne Teisės departamento. Prašom pakomentuoti Seimo nario J. Razmos pasiūlymą.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto manau, kad leisdami techninį darbo projektą skaidyti dalimis tikrai galime prisidaryti problemų, kai reikės vieną dalį suderinti su kita. Dabar, kaip siūlo projekto autoriai, būtų galima pateikti techninį darbo projektą dalimis, tai kiekvienai daliai būtų ekspertizė, o kas atliks tada bendrą ekspertizę, tas jau nebenumatyta. Tikrai yra siūlymas, kuris reikalauja gilių diskusijų, ir čia taip greitosiomis jį priimti ir paleisti tą skaidymo dalimis statybos reikalų... Aš tikrai nepritarčiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 remiantys? Balsuojame, kad įsitikintume.

Balsavo 59: už – 15. Nėra remiančių, nesvarstome toliau.

Grįžtame prie Teisės departamento pastabų.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Tikslinamojo pobūdžio pasiūlymas. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Abiem, nes jos vienodos?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Taip.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Balsuojame dėl viso 3 straipsnio.

Užsiregistravo 72, balsavo 71: už – 67, prieš nėra, susilaikė 4. Pritarta 3 straipsniui.

4 straipsnis. Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Čia yra lengvinanti aplinkybė, iš esmės, jeigu mes nereikalaujame statybos leidimo kai kuriems darbams, tai nereikia apie jų statybos pradžią pranešti per statybų leidimo sistemą „Infostatyba“. Kitaip tariant, jeigu valstybė neišduoda leidimų, tai nereikalaujame ir pranešimo apie statybų pradžią.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 Seimo nariai, remiantys? (*Balsai salėje*) Yra. Balsuojame.

Užsiregistravo 70, balsavo 78: už – 68, prieš – nėra, susilaikė 2. Pritarta.

Kitas siūlymas taip pat Seimo nario S. Gentvilo. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Šitą aš atsiimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame, atsiimtas. Trečias siūlymas. (*Balsai salėje*) Kitas siūlymas taip pat S. Gentvilo.

L. JONAUSKAS (LSDPF). 5 dalies 3 punktas, taip?

PIRMININKĖ. Dėl J. Razmos paskui bus. Dabar Simono dėl...

S. GENTVILAS (LSF). Čia iš esmės vėlgi palengvinimas, kad techninį darbo projektą ir techninį projektą būtų galima teikti dalimis pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką. Čia tiek L. Savickas, tiek „Investuok Lietuvoje“, Ekonomikos ir inovacijų ministerija labai prašė to dėl investicijų paspartinimo, kad prisiimdami atsakomybę projektuotojai ir vystytojai galėtų pateikti ir eksportuoti projektus dalimis.

PIRMININKĖ. Reikėtų 29 palaikančių. Ar turime? (*Balsai salėje*) Turime. Taip. Balsuojame. (*Balsai salėje*)

L. JONAUSKAS (LSDPF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Komiteto išvada buvo pasakyta. Pakartokite.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Mes dabar... Supratau, balsavimas vyko dėl 29 narių, ar ne?

PIRMININKĖ. Ne, dabar jau antras balsavimas vyko dėl... (*Balsai salėje*) Atsiprašome. (*Balsai salėje*) Kartosime balsavimą. Buvo žodžiu išsakyta pozicija, kad yra 29. Mes nebalsavome. Dabar dėl siūlymo. Komiteto išvada.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė buvo nepritarti šitam S. Gentvilo pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Tai prašom, dabar kartojame balsavimą ir balsuojame dėl šio pasiūlymo. (*Balsai salėje*)

L. JONAUSKAS (LSDPF). Seimo narys pristatė savo pasiūlymą, kolegos! (*Balsai salėje*: „Balsuojame.“) (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkojame.

Užsiregistravo 74, balsavo 74: už – 64, prieš – 1, susilaikė 9. Pritarta. Dėl Seimo narių J. Razmos, T. Tomilino, A. Radvilavičiaus, T. Domarko pasiūlymo nebalsuojame, nes yra pritarta būtent šiam S. Gentvilo siūlymui.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Bet turime... Pirmininke, bet turime pritarti Teisės departamento pasiūlymui, kuriam komitetas nepritarė, dabar reikėtų balsuoti ir pritarti.

PIRMININKĖ. Teisės departamento, komitetas... Prašom pakartoti.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Komitetas nepritarė, bet jeigu apsisprendėme dėl S. Gentvilo pasiūlymo, turime balsuoti ir pritarti Teisės departamento pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Balsuojame. (*Balsai salėje*)

L. JONAUSKAS (LSDPF). Dabar balsuojame dėl Teisės departamento...

PIRMININKĖ. Užsiregistravo 75, balsavo 72: už – 68, prieš nėra, susilaikė 4. Pritarta Teisės departamento pastaboms. (*Balsai salėje*) Todėl, kad komiteto išvada buvo neigiama, dėl to ir balsavome. Tokius turime patarimus čia pagal Statutą. Dėkui.

Kitas siūlymas vėlgi yra S. Gentvilo. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Čia dėl statybos užbaigimo akto, kad jis gali būti surašomas, kai būna išduotas bendras statybos leidimas, bet jis gali būti išduodamas dalimis. Tai reiškia, kad pastatą gali pridavinėti korpusais, etapais, nebūtinai užbaigus visą pastatą taip, kaip jis buvo suprojektuotas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Čia taip pat reikėtų 29 remiančių. (*Balsai salėje*) Ar yra? Balsuojame, kad įsitikintume.

Balsavo 74, už – 65. Vadinas, yra pakankamai. Kokia komiteto nuomonė?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė tuo metu buvo nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame.

Užsiregistravo 76, balsavo 71: už – 65, prieš nėra, susilaikė 6. Pasiūlymui yra pritarta.

Seimo narių pasiūlymo (T. Tomilino, A. Radvilavičiaus ir T. Domarko) aptarinėti, dėl jo balsuoti nereikia, nes prieštarauja. Dabar Teisės departamento išvados. Prašom, komiteto nuomonė.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Komiteto nuomonė buvo nepritarti, bet pritarus S. Gentvilo pasiūlymui turime balsuoti dėl šio pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

L. JONAUSKAS (LSDPF). 5 dalies 4 punktas, 27 straipsnis.

PIRMININKĖ. Užsiregistravo 77, balsavo 74: už – 68, prieš – 1, susilaikė 5. Pritarta. Toliau Teisės departamento pastabos. Prašom pakomentuoti.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Pirma buvo techninio turinio pastaba dėl straipsnio punkto numeracijos, o antra – redakcinė. Komitetas siūlo pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Abiem galime pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

Kitas siūlymas vėlgi S. Gentvilo. Prašom pakomentuoti.

S. GENTVILAS (LSF). Atsiprašau, praleidau. Kuri?

L. JONAUSKAS (LSDPF). 28 straipsnis.

PIRMININKĖ. Naujo straipsnio.

S. GENTVILAS (LSF). 28 straipsnis, pasiklydau.

PIRMININKĖ. Papildyti Statybos įstatymo 28 straipsnį nauju 2¹ punktu.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Dėl akto užbaigimo.

S. GENTVILAS (LSF). Dėl akto užbaigimo, kad būtų galima priduoti dalimis, kai atskiri pastatai. Jeigu yra bendras statybos leidimas, bet yra daug pastatų, tai galėtų būti surašomi atskiri užbaigimo aktai ne taip, kaip buvo nurodyta Statybos leidime, kuris buvo išduotas vienam pastatui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar yra 29 remiantys? (*Balsai salėje*) Yra. Bet nutraukiau... Viskas gerai, yra. Kokia yra komiteto nuomonė?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar tenkina?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Tenkina S. Gentvilą pasiūlymas, taip?

PIRMININKĖ. Dėkojame, pritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo nario J. Razmos. Prašome. Atsiprašome, praleidome vieną balsavimą. Tikrai sudėtingas projektas, tai reikėtų apsispręsti dėl viso straipsnio. Balsuojame.

Užsiregistravo 80, balsavo 79: už – 71, prieš – 1, susilaikė 7. Pritarta.

Dėl 5 straipsnio – Seimo nario J. Razmos pasiūlymas. Prašom pristatyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš nebevargsiu ir matau, kad yra nusiteikimas čia prieš mano pasiūlymus. Tai neprašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Teisės departamento?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Teisės departamento yra faktiškai analogiškas pasiūlymas kaip ir Seimo nario J. Razmos.

PIRMININKĖ. Kadangi atsiėmė Seimo narys, tai balsuoti nereikia.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Komitetas nepritaria jam. Jeigu reikia formaliai, balsuokime.

PIRMININKĖ. Kadangi priėmėme papildomą straipsnį ir pasikeičia numeracija, tai 5 straipsnis tampa 6 straipsniu, tačiau vis tiek reikia balsuoti. Prašom.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Už Teisės departamento.

PIRMININKĖ. Už visą straipsnį. Senas – 5 straipsnis, dabar naujas – 6 straipsnis.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ne už visą straipsnį, už Teisės departamentą balsuojame.

PIRMININKĖ. Ne, už straipsnį, už visą straipsnį.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Tai sumaišė, nesuprato balsavimo. (*Balsai salėje*) Už Teisės departamentą, jeigu balsavome, reikia atskirai, nes Jurgio atmetėme. Vis tiek reikia už Teisės departamento, kad nepritartume.

PIRMININKĖ. Atsiprašome, truputėlį pasiaiškinsime.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Kadangi Seimo nario buvo nepritariamas.

PIRMININKĖ. Bet, sakė, nereikia.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Jeigu nereikia balsuoti, tada nereikia. Bendru sutarimu tada.

PIRMININKĖ. Taip. Sakė, nereikia balsuoti. Taip.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Tada dėl viso straipsnio.

PIRMININKĖ. Taip, tai jisai įvyko, bet... (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, kadangi Seimo narys atsiėmė, už Teisės departamento pastabą, kadangi jinai tokia pati, balsuoti nereikia ir aš apie tai informavau. Balsavome už visą straipsnį, kuris iš 5 straipsnio tapo 6 straipsniu. (*Balsai salėje*: „Pribalsuojame, nes mes galvojome, kad dėl Teisės departamento...“) Gerai, kad būtų visiškas aiškumas, balsuojame iš naujo dėl naujo 6 straipsnio, nes buvo 5 straipsnis. Viso straipsnio.

Užsiregistravo 81, balsavo 77: už – 71, prieš nėra, susilaikė 6. Pritarta.

Senas – 6 straipsnis, naujas – 7 straipsnis. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašom.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Teisės departamentas patikslina, kokiais konkrečiais atvejais patalpos gali būti naudojamos ne pagal paskirtį. Tai, atsižvelgdami į Teisės departamento pastabas, sutvarkėme šį punktą ir komitetas pritarė iš dalies. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Kadangi pritarta iš dalies, ar galime pritarti bendru sutarimu? Kitas...

L. JONAUSKAS (LSDPF). Seimo narių pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Turime apsispręsti dėl viso naujo 7 straipsnio balsuodami. Prašom.

Užsiregistravo 79, balsavo 75: už – 71, prieš nėra, susilaikė 4. Pritarta.

Kadangi atsirado naujas straipsnis, tai bus siūloma papildyti 8 straipsniu. Pasiūlymas būtų Seimo narių T. Tomilino, A. Radvilavičiaus ir T. Domarko. Prašom pristatyti. T. Tomilino nėra. A. Radvilavičius gal galėtų?

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). „Papildyti Statybos įstatymo pakeitimo įstatymą 7 straipsniu ir jį išdėstyti taip:

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 4 straipsnio 2 ir 3 dalys įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

2. Aplinkos ministras iki 2025 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“

PIRMININKĖ. Ar turime remiančius 29 Seimo narius? Turime. Kokia komiteto nuomonė?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Komitetas pritarė šiai pozicijai.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Užsiregistravo 77, balsavo 75: už – 72... Atsiprašau, nespėjau, dingo skaičiavimas. Prieš nėra, susilaikė 3. Pritarta.

Dabar turime apsispręsti dėl viso. Ačiū pranešėjui. Ar turime norinčių išsakyti motyvus? Norinčių išsakyti motyvų nėra. Balsuojame... Prašom. Jurgi, jūs už ar prieš? Prieš. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai kviečiu visus, kurie pasisako už skaidrią teisėkūrą, iš principo nebalsuoti už šį projektą. Jeigu jis atsidurtų jau kaip priimtas įstatymas Konstituciniame Teisme, aš neabejoju, kad sulauktų kritiško vertinimo. Taip anksčiau yra atsitikę su Miškų įstatymo pataisų dėl urėdijų reformos priėmimu. Kai mes priėmėme iš principo naujas pataisas, tai, kaip žinome, Konstitucinis Teismas pripažino prieštaravimą Konstitucijai. Dabar čia pirminis projektas išvis yra papildomas naujomis nuostatomis taip, kad jis pasikeičia neatpažįstamai. Dėl tų naujų pasiūlymų, deja, nesuteikiami tie skaidrumo momentai, palyginti su tuo atveju, jei tai būtų atskiras projektas ir tuomet suinteresuotos visuomeninės organizacijos ir kiti subjektai galėtų pasisakyti, galėtų Teisės departamentas įvertinti tuos pasiūlymus. Dabar viso to nėra.

Jeigu kalbėtume apie tų naujų neteisėtai įrašytų pasiūlymų turinį, jie irgi tikrai yra labai abejotini. Pavyzdžiui, atsisakoma privalomo patikėtinio sutikimo, kai rengiami specialieji reikalavimai, projektiniai pasiūlymai gali būti skaidomi dalimis, nenumatant bendros viso techninio projekto ekspertizės, atsisakoma viešinimo, kai projektuojami gyvenamieji namai, taip pat nevertinama, ar projektuojamos komunikacijos...

PIRMININKĖ. Laikas!

J. RAZMA (TS-LKDF). ...nepažeidžia trečiųjų asmenų interesų. Čia kažkokiems chaotiškiems statytojams tiesiog pasiūlome rojų, bet tiems, kuriuos gali paliesti ta chaotiška statyba...

PIRMININKĖ. Laikas!

J. RAZMA (TS-LKDF). ...deja, mes nieko gero nepasiūlome.

PIRMININKĖ. Dėkojame J. Razmai už išsakytą poziciją prieš. Už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Su visa pagarba, J. Razma tikrai patyręs ir buvęs Seimo vicepirmininkas, bet visi tie argumentai dėl Statuto pažeidimo, Konstitucijos pažeidimo, tai Jurgis šitų argumentų neišvardino registruodamas pataisas, kad viską reikia ištrinti. Seimo statute nėra draudimo keisti kitus straipsnius, tą gali įtraukti Seimo komiteto pirmininkas, matydamas, ar tai yra aktualija, ar ne. Labai ačiū L. Jonauskui, kad praplėtė šitą pasiūlymų ratą. Dėkoju ir L. Savic-

kui, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Aplinkos ministerijai, „Investuok Lietuvoje“, kurie atėjo dėl taikymo problemos. T. Domarkas dalį siūlymų užregistravo ir daug kitų, man atrodo, jie duos paspirtį spartesniam statybų procesui ten, kur vystytojas apsiims riziką. Viešasis interesas tikrai niekur nenukenčia, kviečiu drąsiai balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Už – T. Domarkas.

T. DOMARKAS (NAF). Norėčiau pasakyti, kad mes tiek daug esame sukūrę biurokratinių stabdžių, kad šiandien norint pradėti arba vystyti projektą reikia metų ir daugiau. Būna tokių atvejų, kada gavus statybos leidimą arba vykdant, pradėjus statybos darbus projektas tampa nebereikalingas. Būtinai turime palaikyti ir palengvinti statybininkams ir projektuotojams galimybę dirbti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai už – M. Katelinas. (*Balsai salėje*) Prieš, atsiprašau, nemačiau, kad atsirado. Prieš – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nesu iš principo prieš įstatymo projektą, kaip jisai yra dabar sureguliuotas. Kita vertus, dalyvaujant komitete, pirminis projekto tikslas buvo padėti restoranams, kad jie galėtų veikti kitos paskirties patalpose. Tas projektas apaugo įvairiais pasiūlymais ir dėl tų pasiūlymų (niekas iš Aplinkos apsaugos komiteto neleis sumeluoti) atėjusios asociacijos visos skirtingai ir vertina, ir supranta, nėra sutarimo ir yra daugybė ginčų. Man atrodo, viskas gerai, kad yra noras greitai išspręsti dalykus ir kivirčius, bet kuomet mes einame prie tokio reguliavimo, kai sakome, kad jeigu bus negerai, tai po pusės metų vėl keisime, tai čia galbūt verta įsiklausyti į Jurgio argumentus ir išgirsti tai, kad iš tikrųjų pirminio projekto buvo visai kitokia idėja – atsisakyti tų nuostatų, kurių yra pagrįsta į šitą projektą, ateiti normaliai su Vyriausybės pozicija, išdiskutavus su socialiniais partneriais, nes, kaip ir minėjau, visi komitete skirtingai šneka, ir tada ramiai apsispręsti, balsuoti ir nebijoti, kad po pusės metų įstatymą reikės vėl keisti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvui už – M. Katelinas.

M. KATELYNAS (LSDPF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš, kaip vienas iš pradinių teikėjų, turbūt labiausiai galiu kalbėti apie 49 straipsnį. Tikrai perėjusi Statybos įstatymo pataisa buvo drakoniška, ji neleido kavinėms ir restoranams veikti kitos paskirties patalpose, kurios iš tiesų tikrai atitikdavo reikalavimus, nes dėl formalių dalykų savininkai negalėjo to daryti. Dabar ta klaida yra ištaisoma ir, kaip kolegė iš Konservatorių frakcijos sakė, tikėkimės, nereikės grįžti ir taisyti, nes šį kartą tas sprendimas tikrai yra logiškas ir tenkinantis turbūt daugumą suinteresuotų asmenų. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau norinčių kalbėti nei prieš, nei už nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 68, balsavo 68: už – 68. (*Balsai salėje*) Bet nėra 71 užsiregistravusio. (*Balsai salėje*) Atidedame.

14.34 val.

Civilinio kodekso 6.228¹, 6.228⁶, 6.228⁷, 6.228⁸ ir 6.228¹⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-468, Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 2, 5, 6 ir 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-469 (pateikimas)

Pirmasis popietinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Civilinio kodekso 6.228¹, 6.228⁶, 6.228⁷, 6.228⁸ ir 6.228¹⁴ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-468 bei lydimasis. Pranešėjas – R. Mockus. Prašom, ministre.

R. MOCKUS. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė teikia ir noriu pristatyti įstatymų projektus, kuriais sprendžiama ir siekiama perkelti direktyvos, Europos Sąjungos direktyvos 2024/825, dar kitaip vadinamos Vartotojų įgalinimo dalyvauti žaliwoje pertvarkoje direktyva, nuostatas į Lietuvos nacionalinę teisę. Įstatymų projektais siekiama įgalinti vartotojus priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl tvaresnių prekių pasirinkimų ir kovoti su nesąžininga komercine veikla, kuri klaidina vartotojus ir neleidžia jiems rinktis varčiai, visų pirma su tokiais reiškiniais kaip būtent klaidinantys ekologiškumo teiginiai, būtent ekologinis

manipuliavimas, žaliasis smegenų plovimas, nepatikimi ir nepagrįsti tvarumo ženklai, ankstyvas prekių nusidėvėjimas.

Taigi projektų esmė ir sprendimo priemonės būtų Civilinio kodekso pakeitimo projekte numatytas informacijos apie prekių patvarumą, taisomumą ir kitus tvarumo aspektus pateikimas vartotojams. Be to, siekiama stiprinti vartotojų informavimą apie jų teises. Numatyta, kad informacija apie prekėms taikomas garantijas bus pateikiama ankstesniu būdu, pateikiant Europos Sąjungos mastu suderintus, tai yra vienodus, ženklus, etiketes, pranešimą apie prekės dvejų metų teisinę garantiją, ženklą apie prekės patvarumo garantiją, kitaip sakant, papildomą gamintojo suteikiamą garantiją dėl prekės veikimo ilgiau, iki dvejų metų. Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pakeitimo projekte draudžiamos nesąžiningos komercinės veiklos sąrašas, vadinamasis juodasis sąrašas, papildomas veiklomis, kurios klaidina vartotojus ir kurios susijusios su klaidinančiu ekologiškumo teiginių vartojimu ir klaidinimu dėl ankstyvo prekių nusidėvėjimo.

Įstatymų projektuose numatyti reikalavimai bus taikomi plačiam produktų ratui: vartotojams skirtoms prekėms, įskaitant maisto produktus, energiją naudojančias prekes, skaitmeninių elementų turinčias prekes, nekilnojamuosius daiktus, paslaugoms, įskaitant skaitmenines paslaugas energijos srityje, energijos tiekimui... Vyriausybės vardu teikiu įstatymų projektus ir prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Jūsų paklausti nenori niekas, viskas yra aišku. Pasisakyti už, prieš taip pat nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta abiem projektams.

Dėl Civilinio kodekso pakeitimo projekto siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o dėl Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo projekto pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijos metu. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

14.38 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25, 33, 43, 53, 56, 56¹, 56² straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 56⁵, 56⁶, 56⁷, 56⁸, 56⁹, 56¹⁰, 56¹¹, 56¹² straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-471, Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 13, 14, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-472, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 42, 43, 44 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-473 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 kai kurių straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo kai kuriais darbotvarkėje nurodytais straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-471. Pranešėja – švietimo ministrė R. Popovienė. Ir kartu du lydimieji. Prašom pristatyti kartu.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Gerbiami Seimo nariai, pristatau visą paketą įstatymų projektų. Teikiamo Seimui įstatymų paketo tikslas – siekiant suderinti 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatas su švietimo srities įstatymais, yra parengti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo ir Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimai.

Naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme yra nustatyta, kad registro objektai registruojami atitinkamo registro informacinėje sistemoje. Atitinkamai Profesinio mokymo ir Mokslo ir studijų įstatymų pakeitimais yra įteisintas tik šis techninis pakeitimas, nuo atitinkamų objektų registravimo registruose pereita prie šių objektų registravimo atitinkamo registro informacinėje sistemoje. Švietimo įstatyme, be šio objektų registravimo pakeitimo, yra atsižvelgiama į dar vieną naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatą, kur bet kuris registras turi būti įsteigtas įstatymu, todėl Švietimo įstatymas papildomas dar daugeliu straipsnių ir kiekvienam iš devynių Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos valdomų anksčiau įsteigtų registrų skiriant po atskirą straipsnį, nustatant registro steigimo teisinį pagrindą.

Priėmus įstatymą bus atšaukti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, tvirtinantys nuostatus, tai yra Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro ir Švietimo valdymo informacinės sistemos, ir šių informacinių sistemų nuostatai bus patvirtinti ministro įsakymais. Kviečiu pritarti įstatymų paketui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame ministrei. Jūsų paklausti norėtų du Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Ažuolas. Kadangi kolegos nėra, klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už galimybę paklausti. Viskas gerai, palaikysime šiuos pakeitimus, nes jie techninio pobūdžio, bet vis tiek klausimas išlieka, kada sulauksime iš jūsų, kada atnešite tokius rimtesnius ir esminius pakeitimus, kalbu tiek apie Švietimo įstatymą, tiek apie Mokslo ir studijų įstatymą, nes yra tokio išpūdžio, kad kažkaip labiau žvelgiate į detales, o dėl tokių rimtesnių ir atsakingesnių sprendimų nenorite rizikuoti ir ateiti į tribūną. Tai koks jūsų planas, kada sulauksime kažkokio pirmo rimtesnio siūlymo?

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Tikrai dirbame, ruošiamės ir rudenį tikrai turėsime nemažai įstatymų pakeitimų: tiek Švietimo, tiek Mokslo ir studijų įstatymų. Nenorime daryti skubotų sprendimų, analizuojame, dirbame ir rudenį tikrai pateiksime.

PIRMININKĖ. Dėkojame ministrei. Pasisakyti už, prieš nėra norinčių. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Yra norinčių balsuoti? Balsuojame už visus tris.

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 69, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijos metu. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima, nes prieštaraujančių nėra.

14.42 val.

Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 41 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-503, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-504, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2813 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-505 (pateikimas)

Kitus tris įstatymų projektus pristatyti kviečiame finansų ministrą. Tai būtų: Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XVP-503, Vertybinių popierių įstatymo projektas Nr. XVP-504, taip pat Vertybinių popierių įstatymo projektas Nr. XVP-505. Prašom.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiame įstatymų projektus, labai nedidelius, bet jie svarbūs biurokratinės naštos mažinimo požiūriu.

Šiais įstatymais siekiama į mūsų nacionalinę teisę perkelti labai neseniai, balandžio 14 dieną, priimtą Europos Sąjungos bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvą, keičiančią direktyvą, kuri Briuselio žargonu vadinama *Stop the clock* – sustabdyk laikrodį – direktyva. Šitos direktyvos esmė yra dvejiems metams nukelti įpareigojimus įmonėms, tam tikroms įmonėms, įtraukti į savo atskaitomybės komplektą nefinansinę dalį, liečiančią informaciją tvarumo klausimais. Tai daroma tuo tikslu, kad, svarstant kitą iš to Europos Komisijos pateiktų direktyvų paketo, siekiama per tą laiką Europos Sąjungos mastu pasiekti sutarimą, kuris kardinaliai sumažintų skaičių įmonių, kurioms būtų taikomi šitie raportavimo ar tos papildomos informacijos įtraukimo į įmonių atskaitomybę reikalavimai.

Įmonės suskirstytos vadinamosiomis bangomis. Antrosios bangos įmonės, didelės įmonės, turinčios daugiau negu 250 darbuotojų, rengdamos vadovybės ataskaitas, įtrauktų tvarumo klausimus ne už 2025 metus, o už 2027 metus. Vadinamosioms trečiosios bangos įmonėms, kurios buvo įpareigosios dabar įtraukti šią informaciją už 2026 metus į savo ataskaitą, būtų leista įtraukti ją už 2028 metus, jeigu, kaip aš minėjau, nepavyktų susitarti dėl kitos direktyvos, kuri atleistų didelę dalį šių įmonių nuo šios pareigos.

Priėmus šias pataisas Lietuvoje biurokratinė našta sumažėtų 200 *listinguojamų* įmonių, atitinkamai atitinkančių vidutinių ir didelių įmonių kriterijus. Taikomi reikalavimai kai kurioms įmonėms. Tokių apie 20 Lietuvoje. Jos įtraukia atitinkamą tvarumo informaciją į savo ataskaitas jau

šiuo metu. Tai didelės įmonės, kurios turi daugiau kaip 500 darbuotojų. Tai vertybinių popierių biržoje *listinguojamos* bendrovės, bankai ir draudimo įmonės.

Priėmus atitinkamas pataisas, sutarus dėl direktyvos, kurią aš minėjau, galbūt joms taip pat sumažėtų ta biurokratinė našta, bet jos jau dabar už 2024 metus yra pateikusias šią informaciją. Bet joms taip pat galėtų sumažėti našta, nes yra planuojama vis dėlto nustatyti ne 500, o 1 tūkst. darbuotojų ribą. Lietuvoje tas įmonių skaičius dar ženkliai sumažėtų.

Tai yra viena iš iniciatyvų, kuri Europoje labai intensyviai yra stumiama į priekį. Dėl *Stop the clock* direktyvos pavyko sutarti Europos Sąjungoje iš esmės per 3 mėnesius ir tai yra rekordas. Tikiuosi, kad ir dėl kitų supaprastinimų Europos Sąjungoje taip pat pavyks sutarti.

Labai prašyčiau jūsų po pateikimo pritarti pasiūlytiems įstatymų projektams ir padaryti tai kaip įmanoma greičiau, kad įmonėms atsirastų teisinis tikrumas, kad iš tikrųjų nustotų joms skaudėti galvą ir nereikėtų rengtis už 2025 metus daliai iš jų svarstyti, koku būdu į vadovo ataskaitą įtraukti šią informaciją. Prašyčiau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame ministrui. Jūsų paklausti norėtų vienas Seimo narys. Prašom. I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, visų pirma dėliau, kad jūs skubiai įgyvendinate ar siekiate įgyvendinti per Seimą direktyvą, kuri iš tiesų palengvintų našta mūsų įmonėms ir bendrovėms.

Turiu tokį konkretesnę klausimą. Tvarumo ataskaitos yra du klausimai su ja susiję, tai yra apimties klausimas pačios tvarumo ataskaitos ir kiek įmonėms jinais taikoma, kokioms įmonėms. Dėl įmonių jūs esate teisus. Yra kalbama apie tai, kad Europos Sąjunga planuoja mažinti tą apimtį. Labai įdomi būtų mūsų, Lietuvos, pozicija, ką jūs galvojate ar ką Lietuva galvoja, ar mes palaiškome, ar nepalaiškome, lygiai taip pat ar yra svarstymų mažinti pačios ataskaitos apimtį, nes jinais iš tiesų yra įspūdinga? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Taip, mažinama mažinti ir ataskaitos apimtį. Tai buvo pradinė Lietuvos pozicija, kad ne direktyvoje, o, sakykime, jos įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, atitinkamuose standartuose, ataskaitų rengimo standartuose, galbūt pasižiūrėti, ko reikia, ko nereikia šitose ataskaitose. Bet aš manau, kad diskutuojant dėl direktyvos Lietuvos pozicija, mano nuomone, taip pat turėtų keistis dar didesnio supaprastinimo kryptimi ir paliesti tuos supaprastinimo klausimus ir pačioje direktyvoje, kuri, beje, yra perkelta į mūsų, Lietuvos, nacionalinę teisę. Bet aš manau, kad yra verta mūsų nacionalinę teisę atitinkamai pakoreguoti, kada bus sutarta dėl paprastesnės direktyvos, nes šita našta sukelia labai daug skausmo tiems, kurie rengia ataskaitas, ir nėra visuomet aišku, kas tas ataskaitas ir kiek kartų po to skaito.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvų už, prieš nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu. Siūloma svarstyti birželio 17 dieną, o pagrindinis komitetas – Audito komitetas. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Ačiū, pritarta. Ačiū ministrui už pristatymą.

14.49 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12, 13, 14, 15¹, 17, 32, 34 ir 40 straipsnių pakeitimo bei Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-442, Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 24, 30, 33 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-443, Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 4, 8, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-444 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Pranešėja – taip pat ministrė I. Ruginienė. Prašytume pristatyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12, 13, 14, 15¹, 17, 32, 34 ir 40 straipsnių pakeitimo bei įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XVP-442 ir du lydimuosius.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ir visus lydimuosius.

PIRMININKĖ. Taip, prašom visus kartu.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pristatysiu ir pateiksiu jums visą paketą įstatymų pakeitimų. Tai yra techniniai pakeitimai, sąvokų suvienodinimas. Tikslas šitų pakeitimų – įgyvendinti naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą ir suderinti

paketu teikiamų įstatymų nuostatas su jau galiojančiu Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu. Kadangi tas įstatymas buvo priimtas, kituose reikia atitinkamai suvienodinti sąvokas. Pakeitimo esmė tokia, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, kuriame neliko įgaliojimų Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti registro nuostatus ir nustatyti registro veiklos pradžią. Įstatyme įtvirtinti registro kūrimo reikalavimai rengti bendrąjį ir specialų įstatymą ir jame nurodyti kuriamą registrą, sudarantį duomenų rinkinį ar duomenų rinkinius, registro informacinės sistemos valdytoją ir duomenų valdytoją, nustatyti asmens duomenų teikimo apribojimus, jeigu tokių esama, taip pat registro objektų registravimo pagrindus ir sąlygas bei kitas su tuo susijusias nuostatas. Atsižvelgiant į įstatyme įtvirtintus registro steigimo reikalavimus bei kitas registrų reguliavimo nuostatas, atitinkamai siūloma tikslinti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo, Pensijų kaupimo įstatymo ir Potencialiai pavojingų įrenginių įstatymo (jais įsteigti Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybinių socialinio draudimo ir valstybinių socialinio draudimo išmokų gavėjų registras, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo dalyvių, pensijų kaupimo ir pensijų išmokų sutarčių registras ir Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registras) nuostatas. Tai prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame ministrei. Jūsų norėtų paklausti E. Kirkutis. Prašom.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Taip, matau, kad čia yra techniniai pakeitimai suvienodinant. Viskas gerai. Mano klausimas dėl projekto Nr. XVP-442, kaip pagrindinio, ir dėl projekto Nr. XVP-444. Kalbama apie visiškai skirtingus registrus, visiškai skirtingus duomenų valdytojus ir visiškai skirtingas nuostatas. Kodėl yra kiekvienas paketas duodamas, nes esmė yra tokia, kad Valstybinio socialinio draudimo įstatyme Valstybės registrą valdo fondo valdyba (kas susiję su „Sodros“ registrais), o projekto Nr. XVP-444 (pavojingi įrenginiai) valdytojas yra Darbo inspekcija, visiškai atskiras registras iš kitų registro duomenų. Kodėl jie eina kaip vienas paketas, o ne kaip atskiri įstatymų projektai?

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Todėl, kad šitie visi trys įstatymai susiję būtent su Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu. Mes, atsispyrę nuo pagrindinio šito pakeitimo, žiūrime, kas su tuo susiję, ir suvienodiname dalykus, kad kas buvo nuspręsta jau šitame įstatyme, natūraliai persikeltų ir į kitus, kurie yra, kurie turi savo sąsają.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvų už, prieš nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Dėkojame ministrei. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima. Ačiū, pritarta.

14.54 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-462, Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1722 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-463, Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-464 (pateikimas)

Kitus tris tarpusavyje susijusius projektus kviečiame pristatyti L. Kukuraitį, tai būtų projektas Nr. XVP-462, projektas Nr. XVP-463 ir projektas Nr. XVP-464. Projektų pavadinimai yra jūsų darbotvarkėje. Prašom pristatyti.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šių įstatymų paketu kartu su kolegomis siūlome tris dalykus: pirmiausia atsisakyti laikino termino, pagal kurį viešajame sektoriuje dirbančių asmenų su negalia skaičiaus reikalavimas būtų galiojantis iki 2028 metų, tai yra šį reikalavimą nustatyti kaip nuolatinį. Antra. Siūlome rekomenduoti privataus sektoriaus įmonėms, turinčioms daugiau nei 25 darbuotojus, savanoriškai taikyti tokį patį 5 % užimtumo kriterijų, tai būtų savanoriška priemonė. Trečia. Viešinti duomenis apie asmenų su negalia įdarbinimą įstaigose, įmonėse, siekiant užtikrinti veiklos skaidrumą ir socialinę atsakomybę.

Kolegos, Lietuvoje asmenų su negalia įdarbinimo atotrūkis, lyginant su kita visuomenės dalimi, siekia 35 procentinius punktus ir šis atotrūkis yra vienas didžiausių Europoje, gal tik kelios

šalys mus ir lenkia. Dirbančių asmenų su negalia skaičius ir procentinė išraiška, lyginant su visa asmenų su negalia darbingo amžiaus žmonių dalimi, yra įstrigusi dešimtmečiais ir taip pat atsilieka nuo daugelio Europos šalių. O tokios šalys kaip Estija jau prieš keletą metų parodė proveržį ir pasiekė kur kas didesnę įtrauktį, būtent asmenų su negalia dalyvavimą darbo rinkoje.

Ši nekintanti statistika ką reiškia? Pirmiausia yra tai, kad nuo idėjų sunkiai prieiname prie įgyvendinimo. Praėjusioje kadencijoje buvo dėta nemažai pastangų, siekiant didesnio asmenų su negalia dalyvavimo darbo rinkoje: buvo panaikintos socialinės įmonės ir daug kalbėta apie žmonių su negalia įdarbinimą atviroje darbo rinkoje. Taip pat kalbėta apie kur kas didesnę, intensyvesnę nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą, padedant žmonėms dirbti atviroje darbo rinkoje. Deja, statistika yra, kokia yra, ir tų siekių nepavyko įgyvendinti. Kai buvome susitikę, turėjome diskusiją Neįgalųjų teisių komisijoje, labai aiškiai matėsi, kad planai geri, o priemonės neveikia. Nepavyksta mums išsukti tų algoritmų ir priemonių, kad jos būtų efektyvios. Antra, mes neturime duomenų, neturime analitikos, neturime aiškių argumentų, kad priimtume taiklius sprendimus dėl asmenų su negalia įtraukties į darbo rinką. Trečia, turime kultūrinį inertiškumą, tam tikrą visuomenės, darbdavių, o ir pačių asmenų su negalia įpratimą, susitaikymą su dešimtmečiais nekintančiu *status quo*. Nes mūsų darbuose svarbus efektyvumas, produktyvumas, normalumas, patikimumas ir kiti -umai, kurie iš principo uždaro daliai visuomenės duris dalyvauti darbo rinkoje.

Taigi kodėl čia yra asmenų su negalia įdarbinimo kvotos? Bet kurios kvotos yra nevienareikšmės ir mes, kai kalbame tiek lyties pagrindu, tiek negalios pagrindu, visą laiką turime diskusiją, kiek valstybė turi ir gali nustatinėti kvotas tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje. Bet valstybės, Vakarų valstybės, naudoja šį instrumentą ir didžioji dalis Europos šalių taiko kvotas tiek viešajam, tiek privačiam sektoriams, ir tai yra privalomos kvotos, skirtingai negu mūsų siūlomi sprendimai šiais įstatymo projektais, kad visa visuomenė prisiimtų atsakomybę už dalies savo asmenų įdarbinimą ir įtraukimą į užimtumą. Valstybė, nustatydamą kvotas, ar privalomas, ar savanoriškas, labai aiškiai rodo politinę valią, labai aiškiai rodo politinę kryptį, kad ši visuomenės grupė mums yra svarbi ir mes dedame pastangas, kad jiniai egzistuotų.

Taip pat ar nuo 2023 metų kvotos padėjo kiek nors daugiau įdarbinti žmonių? Kalbame apie tai, kad visas priemonių paketas nelabai padėjo. Bet ką padarė ši jau kelis metus egzistuojanti norma? Tai, kad mes žinome duomenis. „Sodra“ yra pateikusi, kiek žmonių dirba viešajame sektoriuje, yra 13 tūkst. 629 asmenys, vasario mėnesio duomenimis. Tokių duomenų mes neturėjome. Tam, kad visas viešasis sektorius apimtų kvotas, trūksta 4 tūkst. 100 asmenų. Tai irgi duomenys, kurių mes iki šiol neturėjome.

Iš viso viešojo sektoriaus organizacijų yra 2 tūkst. 362, kuriose dirba 25 ir daugiau žmonių, ir apie pusę jų dar nepasiekė darbuotojams su negalia kvotų. Plius, ką daro „Sodra“, ji užduoda klausimus, kodėl vis dėlto yra tokia situacija, kad žmonės nėra įdarbinami? Ir tie atsakymai yra gana įdomūs, jais galima remtis, formuojant mūsų politiką.

Mūsų siūlymas: jeigu vis dėlto šitie duomenys, šita analitika prisideda prie to, kad mes prieiname prie realios situacijos, galime matyti, kur viešajame daugiau dirba, kur mažiau dirba, užduoti klausimus, kelti sąmoningumą viešojo sektoriaus organizacijose, pirmiausia, nukelkime, tai yra atsisakykime kvotų termino. Tegul jis būna nuolatinis viešajame sektoriuje, o privatų pakvieskime, kad jisai savanoriškai prisidėtų prie to ir tas sąmoningumas „Sodros“ iniciatyva taip pat būtų keliamas. Tai klausimai taip pat ir privačiam būtų užduodami: o kokios priežastys yra, kad žmonių su negalia skaičius yra nesiekiantis tos ribos, kurią rekomenduoja valstybė? Tai siūlome šiuos pakeitimus tam, kad turėtume daugiau duomenų, galėtume remtis šitais duomenimis, priimdami taiklius politinius sprendimus ir kad žadintume sąmoningumą ir tą kultūrinį pokytį, kur, kaip sakiau, kol kas to tokio inertiškumo yra gana daug.

Todėl kviečiu pritarti šitiems gana minkštiesiems sprendiniams, kad mes galėtume su kitomis priemonėmis būti kur kas taiklesni. Dėkui už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkojame L. Kukuraičiui. Jūsų paklausti norės trys Seimo nariai. Prieš suteikiant žodį klausiantiesiems, per šoninį mikrofoną E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš jūsų atsiprašysiu, mieli bičiuliai, su nedidele iškilia informacija. Mūsų Seime vieši viena iš tokių iškiliausių Europos politikų, Liuksemburgo rinkta parlamentare

daugybę metų ir buvusi daugiametė Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos pirmininkė. Leiskite pasveikinti ją, visą gyvenimą atidavus demokratijai Europai, leiskite pasveikinti mūsų Liuksemburgo viešnią. (*Plojimai*) Ačiū. Ačiū, bičiuliai, už jūsų solidarumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Na, ir dabar klausimą užduos E. Rudelienė, prašom. Nėra. J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Taip, sveikinu pateikus tokį pasiūlymą, bet turiu keletą klausimų. Vienas, sakykime, jau ir anksčiau savivaldybė susidurdavo su žinia arba žinojimu, ar asmuo, dirbantis įstaigoje, yra asmuo su negalia, ar ne, nes tokie duomenys yra konfidencialūs. Jei asmuo pats pasisako, kad jis yra su negalia, tai tu tą statistiką kaip ir gali suvesti, ar jisai įeina į tą skaičių, ar neįeina, bet jeigu jis nepasisako, darbdavys tą sužinoti galimybių neturi, vienas dalykas.

Kitas dalykas, jeigu visiškai užpildyti etatai, kaip darbdavys galės pasiekti tą kvotą, įdarbinant asmenį su negalia? Tikrai tai yra, taip, labai svarbu, bet juk neatleisi žmogaus tik dėl to, kad užleistum vietą kitam. Tai va, kaip šita?.. Kaip šitas problemas jūs planuojate išspręsti ir ar jos netrukdytų įgyvendinti jūsų pateiktus pasiūlymus?

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui, gerbiama Jūrate, tikrai labai aktualūs klausimai ir jie jau šiuo metu egzistuoja, nes kvotų sistema jau egzistuoja viešajame sektoriuje.

Į tą patį klausimą, į pirmą klausimą, atkreipė dėmesį ir Teisės departamentas, akcentuodamas tai, kad Asmenų su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme mes turime teisę, žmonių su negalia teisę, neinformuoti darbdavio, kad aš turiu negalią. Ta teisė tikrai yra visiškai objektyvi ir, man atrodo, yra svarbu, kad žmonės ja naudotaisi.

Duomenys, labai įdomu, kad šioje sistemoje duomenys ateina iš „Sodros“. „Sodra“ gali informuoti, kiek statistiškai pas jus yra žmonių, netgi gali pasakyti labai tikslių skaičių, kiek asmenų su negalia. Tai būtų nuasmeninta informacija, ir tą informaciją „Sodra“ pateikia tuo metu, jei darbdavys neužtikrina, nepasiekė tų 5 %. Kol kas nėra jokių pasekmių, jeigu viešajame sektoriuje neįgyvendinamas 5 % limitas.

Čia, jau einant prie jūsų antrojo klausimo, dažniausia pasitaikanti priežastis, dėl ko yra neįdarbinama, būtent kad yra užimti etatai. Tuo metu, kai užimti etatai atsilaisvina... Šiuo atveju, man atrodo, kas yra labai svarbu, jeigu darbdavys nuolat gauna iš „Sodros“ priminimą, kad jis užduotų sau klausimą: ar šito konkretaus darbo negali atlikti žmonės su negalia? Tai yra... Tikrai tie, kurie dirbame dideliuose kolektyvuose, matome, kiek asmenų su negalia gali atlikti įvairiausio tipo darbų: nuo ūkinių iki labai konkrečių, labai aukštos kvalifikacijos. Tai dėl to čia yra daugiau tas va tokio kultūrinio virsmo ir toks, kad nuolat vyktų diskusija, sąmoningumo skatimas ir kiti procesai įstaigose, įmonėse. Aš tikiuosi, kad, jeigu bus priimtas ir šis įstatymas, tai būtent šituos procesus ir paskatins. O visos kitos priemonės – subsidijos ir kitos, turėtų prisidėti prie realaus asmenų su negalia įdarbinimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai sveikinu, kad rūpinamasi negalią turinčių žmonių įtrauktimi į darbo rinką. Be abejonės, jų gyvenimas prašviesėja tada, kai jie gyvena visavertį gyvenimą. Mes kartais kalbame, kad... dabar ir jūsų siūlymas yra dėl kvotų, kurios galbūt nebūtinais neįgyvendinamos dėl darbdavių nesirūpinimo, bet todėl, kad žmogus negali išvažiuoti iš namų, pavyzdžiui, apribotas jo judėjimas ir taip toliau. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Pačius neįgaliuosius (apie tai jūs irgi šiek tiek užsiminėte) stigmatizuoja tokios kvotos. Vis dėlto mes į juos turime žiūrėti kaip į visaverčius visuomenės narius ir kalbėti apie jų kompetencijas. Kokius geruosius pavyzdžius Europoje jūs galėtumėte išskirti? Kuo jūs rėmėtės? Žinau, kad Suomijoje būtent tokia kvotų sistema neveikia, o veikia taiklios, kaip jūs sakėte, priemonės, skirtos mobilumui padidinti ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Laikas!

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui už klausimą. Dėl stigmatizavimo. Čia tikrai turime užduoti sau klausimą, ar kitos kvotų sistemos, pavyzdžiui, moterų kiekis valdybose ar parlamente, ar vyriausybėse ir taip toliau, irgi yra stigmatizuojantis elementas? Greičiausiai, ne. Tiesiog jeigu valstybė mato, kad reikia suteikti prioritetą, didinti tam tikrą sąmoningumą tam tikrose srityse, tai įveda tas kvotas.

Einant prie valstybių, kurios turi sėkmingą patirtį, tai visose šalyse, kurios turi kvotų sistemas, o jas turi Prancūzija, Austrija, Vokietija, Italija, Ispanija ir kitos, žmonių su negalia įdarbinimas yra kur kas didesnis.

Dabar klausimas, kas čia suveikia? Ar aktyvios darbo rinkos priemonės, ar visas paketas, kartu ir kvotų sistema? Jų kvotų sistema yra susieta su finansinėmis pasekmėmis. Jeigu aš neįdarbinu žmonių su negalia, už tai susimoku, jeigu neįdarbinu tiek, kiek turėčiau įdarbinti, susimoku į Žmonių su negalia fondą. Tada tas fondas paprastai naudojamas psichinę ir protinę negalią turinčių žmonių minkštosioms darbo vietoms kurti taip pat atviroje darbo rinkoje. Vadinas, šita sistema, kuri atrodo lyg kvotų sistema, gal ir ne, nes žmonės susimoka į fondą, bet iš to fondo paimti pinigai padeda kitus įdarbinti. Dėl to, aš sakyčiau, labai nevienareikšmiška, tikrai negalime pasakyti, ar viena, ar kita priemonė veikia. Pasižiūrėkime, kiek žmonių pas juos yra įdarbintų, tai gali būti, kad įvestos kvotos padarė savo darbą. Dabar yra tam tikra stabilizacija, suprantame, kad reikia kur kas kompleksiškesnių priemonių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū L. Kukuraičiui. Norėčiau atkreipti kitų pranešėjų dėmesį, kad mes nemažai vėluojame pagal darbotvarkę, tai labai prašome atsakyti ir pristatyti konkrečiau, trumpiau, aiškiau.

Dabar taip pat turime norinčių pasisakyti dėl motyvų už. K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, neįgalieji tikrai yra jautri socialinė grupė. Kad ir kiek mes tų įstatymų priimame, vis dėlto visą laiką dar girdime nusiskundimų, kad neįgaliesiems vis dar sunku įsidarbinti. Reikia abiejų – ir darbdavio iniciatyvos, ir neįgaliuosius vienijančių organizacijų, matyt, daugiau iniciatyvos, bet šis įstatymo projektas padeda dar labiau spręsti šiuos klausimus. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių pasisakyti prieš nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomu – Žmogaus teisių komitetas. Svarstymo data – rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

Per šoninį mikrofoną – V. Turauskaitė. Prašom.

V. TURAUSKAITĖ (*LSDPF*). Asmenų su negalia komisija dar norėtų svarstyti, nes susiję su neįgaliaisiais.

PIRMININKĖ. Įrašome taip pat Asmenų su negalia komisiją. Dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Per šoninį mikrofoną... Persigalvojo.

15.10 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 8⁵, 9, 9³, 9⁴, 9⁹, 9¹⁰, 9¹¹, 17 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-447 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-447. Pranešėja – sveikatos apsaugos ministrė M. Jakubauskienė. Prašom.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Trumpai noriu pristatyti Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo keleto straipsnių pataisas. Šių pataisų esmė yra keturi punktai. Pirmas punktas – ant tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių prašymas leisti užrašyti nuorodą apie pagalbos liniją metantiems rūkyti *nerukysiu.lt* Nr. 18/19. Tai pirmas pakeitimas. Antras pakeitimas – šią informaciją apie pagalbos linijos metantiems rūkyti buvimą paskelbti mažmeninės prekybos vietose šalia kasų, kur yra parduodami tabako gaminiai ir parašyta, kad nuo 18 metų jie gali būti parduodami.

Trečias punktas, kuris atspindi šio įstatymo pakeitimo nuostatą, yra rinkliavos surinkimas. Tabako gaminius registruojantys gamintojai EU-CEG portale šiuo metu pateikia tą informaciją ir per 6 mėnesių laikotarpį Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento darbuotojai vertina medžiagas, tikslina ir taip toliau. Yra prašymas leisti rinkti rinkliavą už tą vertinimą, kuris

atliekamas. Turint omenyje, kad preliminariai ta rinkliava būtų 140 eurų, tai apie 300 tūkst. papildomai eurų būtų surenkama į biudžetą, jei ta nuostata būtų patvirtinta. Ketvirtas punktas – siūloma suvienodinti 20 darbo dienų terminą, per kurį Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas turi įvertinti EU-CEG portale pateiktą informaciją apie tabako gaminius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame ministrei. Jūsų paklausti norėtų trys Seimo nariai. Du jau. Prašom, R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamoji ministre. Išties pagirtini jūsų siekiai ir siūlymai, kad būtų kuo mažiau rūkančių ir save žudančių žmonių. Aišku, jiems įgyvendinti, tiems siekiams įgyvendinti, reikės tam tikrų lėšų. Ar jau yra aptarta jų skaičius, kiekis ir kaip jas skirsime?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Iš tiesų yra apskaičiuotas vertinimas, ypač rinkliavos rinkimo ir to elektroninio portalo administravimo. Preliminarai yra prašoma ir taip, kaip sakyti, siekiama, kad kaštai sudarys maždaug apie 65 tūkst. eurų vien tam portalui administruoti. Visi kiti pasiruošimai yra tik papildomi, labai nedidelės apimties – parašyti tikrai telefono numerį ir užrašą apie pagalbos liniją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš irgi tauriu pagyrimo žodžius, kad šitą klausimą sprendžiate. Tikrai mano klausimas dėl kontrolės. Ar pakaks resursų, jūs vis tiek domėjotės, nes vis dėlto iki 21 metų dabar tas draudimas galioja pagal jūsų įstatymo projektą, ar pakaks mums jėgų sukontroliuoti? Anksčiau prie policijos buvo nepilnamečių reikalų inspektoriai, sakykime, tokia stipresnė institucija, tai dabar kaip su ta kontrole bus? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Įvertinus galimybes, iš tiesų esame patikinti ir analizės rodo, kad tą kontrolės pajėgumų tikrai pakaks. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvų už, prieš nėra. Balsuosime prasidėjus balsavimo langui.

15.14 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 1, 3, 14, 15, 16, 16¹, 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3985(2), Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3987(2) (pateikimas)

Ministrę kviečiame toliau pristatyti du tarpusavyje susijusius projektus, kartu pristatyti, tai yra Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3985 ir... Atsiprašau, tik šitą vieną. Atsiprašau, neapžiūrėjau. Prašom.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Jau pristaciau.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, sumaišiau su mūsų kolegės J. Sejonienės pristatymu. Dėkui ministrei.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ministrė nuomonę tikrai galėtų išsakyti. Dėkui ministrei. Kviečiame minėtus projektus pristatyti J. Sejonienę. Per šoninį mikrofoną M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašom pertraukos dėl šitų iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Pertrauka iki kito posėdžio. Yra toksai pasiūlymas. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra, pritarta.

15.16 val.

Seimo savaitės (2025-06-09 – 2025-06-13) – 2025 m. birželio 10 d. (antradienio) ir 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas

Prašytume, kadangi pertrauka, Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją J. Oleką pristatyti rezervinį 1 klausimą. Seimo savaitės, prasidedančios birželio 9 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, antradienį yra numatyta daug mokestinių įstatymų svarstymų, tų, kurie buvo pateikti, kurie bus apsvarstyti Biudžeto ir finansų komitete. Pagrindinis mūsų toks blokas. Taip pat yra klausimai, susiję su papildomu savanorišku pensijų kaupimu, transporto veikla. Taip pat bus vienas iš paskyrimų: Seimo nutarimas „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“. Ir pagrindinėje mūsų kitos savaitės ketvirtadienio darbotvarkėje taip pat bus pratęsti kai kurie Mokesčių įstatymo svarstymai ir daug priėmimų. Todėl kviečiu pritarti pateiktam darbingos savaitės projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Norinčių kalbėti nėra.

Kitas darbotvarkės klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-497. Pranešėjas – ministras V. Kondratovičius. Ir du lydimieji. Kadan gi kol kas ministro nėra, tai tada svarstysime kitus klausimus, dėl peticijų.

15.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 9 d. išvados Nr. 250-I-6“ projektas Nr. XVP-459 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiame pranešėją T. Prajarą. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 9 d. išvados Nr. 250-I-6“ projektas Nr. XVP-459.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mielai kolegos, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 9 d. išvados Nr. 250-I-6“ projektas Nr. XVP-459. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. balandžio 9 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo nuostatų pakeitimo, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio pasiūlymo.

Komisijos nuomone, įtvirtintas ir šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas yra pakankamas ir grindžiamas daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų bendrojo naudojimo objektų valdymu ir naudojamų teisių įgyvendinimu. Todėl pareiškėjo peticijoje pateikti įstatymo papildymai yra netikslingi ir pertekliniai.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, tai pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Turbūt pateikimo stadijoje klausti norinčių nėra? Svarstymo? Nėra. Dėl priėmimo apsispręsimė. Dar turėtume pritarti, nes yra du straipsniai. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Dėl priėmimo balsuosime už 10 minučių.

15.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. kovo 12 d. išvados Nr. 250-I-4“ projektas Nr. XVP-460 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. kovo 12 d. išvados Nr. 250-I-4“ projektas Nr. XVP-460. Pranešėjas – T. Prajara.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. kovo 12 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo pareiškėjo peticiją ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šioje peticijoje pateikto siūlymo papildyti Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 23 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3203 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3395 (toliau – įstatymas Nr. XIII-3395) 3 straipsnį.

Sprendimas priimtas atsižvelgus į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos argumentus, kurie pateikti šioje išvadoje. Komisijos nuomone, patenkinus peticijoje pateiktą siūlymą būtų pažeidžiamas asmenų lygiateisiškumo principas, kuomet vienai kategorijai dėl

senatvės pensijos amžiaus sukakties datos būtų taikomi kitokie reikalavimai nei visiems kitiems asmenims, sukačusiems senatvės pensijos amžių.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad peržiūrėti išankstinių senatvės pensijų reguliavimą numatyta Lietuvos Respublikos XIX Vyriausybės programos 153 punkte, kuriame sakoma (cituoju): „Sukursime vyresnio amžiaus žmonių apsaugos darbo rinkoje sistemą kaip alternatyvą išankstinėms pensijoms ir ištaisyti dabartinės išankstinės pensijų sistemos ydas.“ Tad manytina, kad peticijoje pateiktas siūlymas taip pat patektų, ir tikėtina, kad susiklosčiusi situacija būtų išspręsta.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms. Pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių kalbėti pateikimo stadijoje nėra, svarstymo – nėra. Priėmimo? Du straipsniai. Ar galima pritarti bendru sutarimu abiem? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsavimas netrukus.

15.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 16 d. išvados Nr. 250-I-7“ projektas Nr. XVP-461 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 16 d. išvados Nr. 250-I-7“ projektas Nr. XVP-461. Pranešėjas tas pats.

T. PRAJARA (LSDPF). Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2025 m. balandžio 16 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pakeisti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 17¹ straipsnio 4 dalies 5 punktą, panaikinant elektrinių mikrojudumo priemonių vairuotojams nustatytą draudimą važiuoti per pėsčiųjų perėją, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio pasiūlymo.

Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Seimo Teisės departamento nuomonę svarstomu klausimu.

Komisijos nuomone, peticijoje siūlomas pakeitimas pažeistų įvairių pėstiesiems priskiriamų grupių interesus, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 4 straipsnyje nustatytus eismo saugumo užtikrinimo principus, nebūtų sudaromos saugios ir vienodos visiems eismo dalyviams dalyvavimo eisme sąlygos.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad galiojančios teisės aktų nuostatos, apibrėžiančios pėsčiųjų perėjos ir dviračių pervažos paskirtį, iš esmės atitinka Kelių eismo konvencijos ir Kelio ženklų ir signalų konvencijos nuostatas dėl pėsčiųjų perėjų ir dviračių pervažų naudojimo.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms. Pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Ačiū už žodį. Tada, jau kalbėjome šiek tiek ir anksčiau. Vis tiek norėčiau gal pagarsinti, kad ir Seimo nariai girdėtų, ir jeigu kas nors žiūri šią transliaciją, kad yra šiek tiek kitokia nuomonė jūsų minėtu klausimu. Aš asmeniškai nepalaikysiu jūsų siūlymo šiandien, bet prieisiu taip, kad tam, kad dviratininkai galėtų važiuoti per perėją prisiimdami atsakomybę, nesustodami, taip sakant, šiaip tai sustodami, praleisdami visas transporto priemones ir tik paskui galintys važiuoti, pritartų Vilniaus miesto, Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Pagėgių, Kalvarijos, Birštono, Joniškio, Jurbarko, Molėtų, Rokiškio, Šilalės, Skuodo, Ukmergės, Utenos, Vilkaviškio, Zarasų, Raseinių, Pakruojo, Tauragės, Varėnos ir Kėdainių rajonų savivaldybės. Yra padarytos apklausos, dėl apklausų kokybės aš negaliu atsakyti, ne aš dariau tas apklausas, bet yra apklausta virš 400 dviratininkų. Jie sako, kad...

PIRMININKĖ. Laikas!

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Žodžiu, trumpai tariant, čia aš matau problemą, kad ne tik dviratininkai taip galėtų važiuoti, bet ir paspirtukininkai, ir panašiai.

PIRMININKĖ. Laikas!

V. ŠERŠNIOVAS (*MSNG*). Kaip jūs manote, jeigu tik dviratininkai važiuotų, būtų kitokia jūsų pozicija ar ne?

T. PRAJARA (*LSDPF*). Labai ačiū už pastabas. Turbūt pritarčiau tai jūsų nuomonei ir siūlyčiau jums inicijuoti įstatymo pataisą išsprendžiant šią problemą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūs atsakėte į klausimus. Pateikimo stadijoje norinčių už, prieš pasisakyti nėra ir nereikia. Ačiū. Po pateikimo pritarta.

Svarstymo stadijoje kalbėti norinčių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Priėmimo stadija. Du straipsniai. Ar galime abiem pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Motyvai. Už kol kas nematome. Prieš – V. Šeršniovas. Motyvai prieš.

V. ŠERŠNIOVAS (*MSNG*). Kaip aš ir minėjau, esu prieš tokį dalyką, nes manau, kad Vokietija tai daro, Latvija tai daro, Estija tai daro, Anglijoje, kaip sakant, Jungtinėje Karalystėje, tas viskas gerai, o Lietuvoje kažkas nelabai gerai. Siūlau nepalaikyti peticijos išvados.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvus prieš norėtų išsakyti R. J. Jankūnas. Prašom.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Dėkoju pristatytojui. Iš dalies atsakė į tai, ką aš norėjau pasakyti. Tiesiog noriu akcentuoti, kad mes užsimerkiame prieš tikrovę, kad jau dabar daugelis dviratininkų važiuoja per perėją, ir net nesustodami, tai būtų žymiai geriau, jeigu reikliai išreikalautume sustoti, o ne baustume žmones už natūralų elgesį. Vairuotojai gal neturėtų labai baimintis, nes jeigu yra dviračių takas, tai per kelią irgi nutiesiamas dviračių takas ir galima tenai važiuoti dviračiu.

Gera pastaba dėl paspirtukų. Aš manau, kad su tuo galima sutikti ir išbraukti teikiant įstatymo projektą. Dabar turiu tokią vizualią priemonę. Jeigu pastebėsite, tai žinokite, su dviratininko batais yra nesaugu. Ne tik nepatogu, bet ir nesaugu vaikščioti asfaltu. Tai šitą dalyką reikėtų sutvarkyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvus už norėtų išsakyti A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, ką tik buvo pristatyta, kad neva tam tikros savivaldybės palaiko. Ne savivaldybės, o dviratininkai palaiko iniciatyvą, kad jie galėtų nesustodami važiuoti per pėsčiųjų perėją. Norisi, kad žmonės ir kolegos nebūtų klaidinami.

Antras labai svarbus dalykas. Net vaikus mes mokome sustojus prie pėsčiųjų perėjos pažiūrėti į vieną pusę, į kitą pusę ir tik tada eiti per perėją. Čia mes kalbame apie tai, kad dviratininkai galėtų tiesiog kaip važiavo, taip ir toliau važiuoti per pėsčiųjų perėją. Visų pirma, tai nesaugu pačiam dviratininkui, antra, nesaugu taip pat vairuotojams, nes jie gali tiesiog nepamatyti ir avarių keliuose būtų tikrai gerokai daugiau. Todėl kviečiu balsuoti taip, kaip komisija priėmė sprendimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prieš – V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Matyti kalbantį A. Bagdoną priešingai tokiais klausimais yra labai keista, nes kai buvo paspirtukų svarstymai, tai jis buvo priešingos nuomonės karštas gynėjas.

O atsakymas tau, kad mes vaikus mokome taip daryti, nes įstatymas dabar tai įpareigoja. Bet esminis dalykas šių klausimų yra tai, kad važiuotume ne bet kaip, o važiuotume laikydamiesi Kelių eismo taisyklių. Šiandien Kelių eismo taisyklės liepia nultipti ir persivesti, bet jeigu pakeistų, nes yra projektas, kuris užstrigęs viename komitete ir niekaip neatkeliauja į posėdžių salę, būtų sakoma, kad dviratininkas privalo praleisti automobilius ir tikrai tokiu atveju gali pervaziuoti pėsčiųjų perėją. Jeigu nesilaiko Kelių eismo taisyklių, padaro nusižengimą, lygiai kaip dabar, jeigu pervaziuoja, pervaziuojančių yra ne vienas, jisai pažeidžia Kelių eismo taisykles. Todėl kalbėti kokius nors vėjus reikėtų atsakingai. O jeigu taip karštai ginate lengvesnes teises paspirtukininkams važiuoti be šalmų, be kitų dalykų, tai ta tema ir ta tokia nuotaika tikrai visiškai atitinka jūsų galvojimą kitomis temomis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Turbūt niekam ne paslaptis, kad Kelių eismo taisyklės, Saugaus eismo taisyklės, yra parašytos iš esmės patirtimi ir

krauju. Kažin ar verta tą, kas yra parašyta ir istoriškai pasiteisinę, bloginti, kad mažiau išsaugotume žmonių gyvybių ir sveikatų, bet sudarytume tariamus patogumus ir greitį? Siūlau pritarti Peticijų komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvui už – R. Kaunas.

R. KAUNAS (*LSDPF*). Ačiū už galimybę pasisakyti. Aš irgi siūlau visgi šiuo atveju pritarti petijai. Kodėl? Todėl, kad, kaip ir kolega Rimantas kalbėjo, ką mes norime išspręsti, ar norime apsaugoti žmonių sveikatas, ar norime padaryti kokį nors pseudopatogumą? Šiandien jau turime tikrai ne vieną atvejį, kai nesilaikydami taisyklių važiuodami per pėsčiųjų perėją dviratininkai susiduria su automobiliais ir dažnu atveju tai būna ir vaikai, todėl nemanau, kad šiandien yra laikas kaip nors liberalizuoti ar lengvinti perėjos kirtimo procedūrą: atvažiavome, sustojome, perėjome, važiuojame toliau. Nieko čia blogo nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – R. Šukys.

R. ŠUKYS (*NAF*). Visų pirma noriu atkreipti kolegų dėmesį, kaip balsuoti. Kas pritaria Peticijų komisijos sprendimui, kuris siūlo atmesti peticiją, kad galėtų važiuoti nesustodami, nes tokia yra peticija. (*Juokas salėje*) Čia labai svarbu, nes gali būti paskui neaiškumų, gerbiami kolegos. O aš vis dėlto siūlau palaikyti Peticijų komisijos sprendimą, kadangi ne kartą asmeniškai vairuojant dėl didelio, kaip sakoma, atsargumo ir atsiktiktinumo yra pavykę išvengti tokių eismo įvykių. Juo labiau vėliau įrodymų našta, kaip įprasta, visada vairuotojo padėtis yra nepalankesnė, o pastebėti greitai atvažiuojantį dviratininką labai dažnai yra tiesiog neįmanoma. Todėl reikia labai atsakingai žiūrėti. Siūlau balsuoti už Peticijų komisijos siūlomą sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju pasisakiusiems. Norėčiau paprašyti jūsų sutikimo, kad galėtume išklausti pristatymą ministro viso paketo, tai yra tarpusavyje susijusių trijų projektų, ir tada balsuoti dėl visko. (*Balsai salėje*) Balsuoti norite dabar? Gerai, balsuojame tada už paskutinę pristatytą Peticijų komisijos išvadą ir projektą, tai yra projektą Nr. XVP-461. Akcentuosiu, ką sakė R. Šukys, kad komisijos sprendimas yra nepritarti petijai, kas balsuojate už nepritarimą petijai, tas balsuoja už, kas galvoja kitaip, balsuoja prieš.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 55, prieš – 10, susilaikė 5. Pritarta Peticijų komisijos siūlomai išvadai. (*Balsai salėje*) (*Gongas*)

15.35 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 8⁵, 9, 9³, 9⁴, 9⁹, 9¹⁰, 9¹¹, 17 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-447 (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas, pristatytas ministrės M. Jakubauskienės, yra įstatymo projektas Nr. XVP-447. Balsuojame.

Užsiregistravo 71, balsavo 71: už – 66, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta po pateikimo. Siūlomas pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijos metu. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

15.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. balandžio 9 d. išvados Nr. 250-I-6“ projektas Nr. XVP-459 (priėmimo tęsinys)

Toliau tęsiame balsavimą dėl peticijų. Tai būtų projektas Nr. XVP-459.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 72, balsavo 70: už – 65, prieš nėra, susilaikė 5. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. kovo 12 d. išvados Nr. 250-I-4“ projektas Nr. XVP-460 (priėmimo tęsinys)

Projektas Nr. XVP-460. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 72, balsavo 71: už – 65, prieš nėra, susilaikė 6. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

15.37 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27, 27¹, 27², 37 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-298(2) (priėmimo tęsinys)

Turime projektą, dėl kurio nebuvo apsispręsta. Statybos įstatymo Nr. I-1240 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-298. Balsuojame.

Užsiregistravo tik 56, atidėsime kitam kartui.

15.38 val.

Seimo savaitės (2025-06-09 – 2025-06-13) – 2025 m. birželio 10 d. (antradienio) ir 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Ir paskutinis... Atsiprašau, dar buvo pristatytas rezervinis 1 klausimas. Ar galėtume pritarti savaitės darbotvarkei bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje: „Vis tiek pakeisite!“*) Galime pritarti bendru sutarimu, prieštaraujančių nebuvo.

15.38 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 22, 23, 26, 27, 28 ir 29 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-497, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43 ir 46 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-498, Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-499 (pateikimas)

O dabar kviečiame vidaus reikalų ministrą V. Kondratovičių pristatyti tris tarpusavyje susijusius įstatymų projektus. Tai būtų Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-497 ir du lydimieji. Prašom pristatyti kartu.

V. KONDRATOVIČ. Sveiki, gerbiami Seimo nariai. Projektus parengė Vidaus reikalų ministerija. Teikiamų projektų tikslas ir esmė yra pagrindiniai du. Įgyvendinamas 2024 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas 16/20, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija, sutrumpintai AMLA. Taip pat siūloma sudaryti palankias prielaidas finansinių technologijų „Fintech“ sektoriaus plėtrai, kai pinigų plovimo rizika yra žema, pereiti prie pagrįsto individualaus rizikos vertinimo reguliavimo.

Šie pasiūlymai parinkti bendradarbiaujant su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija ir Lietuvos banku, atsižvelgiant į gautus „Fintech“ sektoriui atstovaujančių asociacijų, tokių kaip „Fintech lab“, MB, „Vienaragiai LT“, pasiūlymus. Sudarant palankias prielaidas „Fintech“ sektoriaus plėtrai, siūloma: pirma, didinti supaprastinto kliento tapatybės nustatymo pritaikomumą. Siūloma atsisakyti baigtinio sąrašo atvejų, kai gali būti taikomas supaprastintas kliento tapatybės nustatymas. Finansų įstaigos galės atlikti individualų rizikos vertinimą, atsižvelgiant į

nustatytus veiksnus, ir pasirinkti prevencijos priemones, kai pagrįstai identifikuojama mažesnė rizika. Siūlome atsisakyti reikalavimo, kad supaprastintas kliento tapatybės nustatymas gali būti taikomas, tik kai pirmasis kliento mokėjimas atliktas iš jo sąskaitos finansų įstaigoje, registruotoje Europos Sąjungos valstybėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje lygiaverčius taikomus Lietuvos reikalavimus ir kurioje kompetentingos institucijos prižiūri, kaip šių reikalavimų laikomasi.

Antra. Atsisakyti reikalavimų visais atvejais įpareigoti klientą, kuris yra juridinis asmuo, pateikti duomenis apie savo nuosavybę ir kontrolės struktūrą. Siūloma formuoti įstatymą pagal direktyvos (ES) 2015/849 nuostatas ir nustatyti, kad imamasi pagrįstų priemonių, kad suprastų kliento nuosavybės ir kontrolės struktūrą, ir veiklos pobūdį.

Trečia. Švelninami reikalavimai dėl panaudojimo duomenų, reikalingų kliento ir jo naudos gavėjo pažinimo procese. Kliento pažinimo procese siūloma leisti naudoti duomenis ne tik iš valstybės valdomų duomenų bazių, bet ir iš kitų patikimų ir nepriklausomų duomenų bazių ar registru, jei Europos Sąjungos valstybėje nėra valstybių informacinių sistemų ir registru, kuriuose būtų tvarkomi reikalingi duomenys.

Siūlomi pakeitimai prisideda prie XIX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2025 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 151, 188 veiksmo, kuris skamba taip: „Siekiant užtikrinti „Fintech“ sektoriaus konkurencingumą ir, atsižvelgiant į galimas rizikas, įvertinti finansų rizikos plėtrą ribojančius veiksnus ir prireikus priimti teisės aktų pakeitimus, numatyti proporcingą ir veiksmingą reguliavimą skirtingų rizikos kategorijų finansų įstaigoms, taip pat pritaikyti reguliacinę aplinką žemos rizikos e. komercijos platformoms, vykdančioms ir apdorojančioms mokėjimus.“ Reglamentas (ES) 2024/1620 bus taikomas jau nuo šių metų liepos 1 dienos, todėl įstatymo projekto priėmimas suplanuotas Seimo pavasario sesijos metu. Atitinkamai siūloma prašyti Seimą įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka.

Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvados gautos, jos yra redakcinio ir techninio pobūdžio. Pastabos bus įvertintos ir aptartos diskusijų komitetuose metu. Pagal jas projektai galės būti koreguoti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų paklausti norėtų penki Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų reglamento nuostatų įgyvendinimas yra labai svarbu, bet matau aš nemažai rizikų. Pirmiausia siūlote lankstesnį kliento ir naudos gavėjo nustatymo reglamentavimą ir sakote, kad tai yra naudinga Lietuvos ekonominiam konkurencingumui, investicijoms. Bet ką tai reiškia? Kad tas silpnesnis klientų patikrinimas ir naudos gavėjo identifikavimo supaprastinimas tikrai sukels daug rizikų. Žinote, buvo „Bankeros“ atvejis, kuris tikrai parodė, kad Lietuvos reglamentavimas tikrai nėra perteklinis ir kaip tik reikėtų mums jo griežtesnio. Šiuo metu, kai naujos kartos bankai susilieja su kriptokeityklomis ir pinigų srautai siekia milijardus, mes tikrai privalome žinoti, kas yra galutiniai naudos gavėjai, ir sistema neturi leisti paslėpti asmenų, kurie apeina sankcijas, ir kriminalinio pasaulio atstovų.

Tai noriu jūsų paklausti: kieno naudai yra daromi būtent šitie pakeitimai? Ar nemanote, kad nukentės skaidrumas? Vis tik esate vidaus reikalų ministras ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba yra jums pavaldi, ir akivaizdu, kad teisėsauga turės daugiau darbo, daugiau iššūkių. Tai koks jūsų vertinimas? Kas yra iniciatoriai ir ar nemanote, kad jie gali būti ir žalingi mūsų valstybei?

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų galimi du variantai arba daugiau variantų. Tarkime, vienu atveju mes pridarome labai daug ribojimų ir niekas tada neateina į Lietuvą, išeina iš Lietuvos, ieškosi kitose Europos Sąjungos šalyse. Jeigu mes sakome, kad viena teisinė bazė Europos Sąjungoje yra vienoda, bet tam tikros šalys pradeda taikyti papildomus ribojimus... Šiandien mes tikrai labai atsakingai analizavome ir jūsų išsakytus argumentus, ir viduje tarnybų, ir Lietuvos bankų. Ar dabartinis siūlomas teisėkūros reglamentavimas leis mums nustatyti ir reaguoti? Taip, galime sakyti, kad bankas ir kontroliuojančios ir reglamentuojančios institucijos turės turėti papildomų pajėgumų tam, kad nustatytų. Įmonės, kurios teiks tas paslaugas, irgi turės atsakomybę valdyti visą riziką, valdyti tuos įmanomus atvejus, kai vienu ar kitu atveju būtų bandoma, tarkime, pasinaudoti pinigų plovimo arba kitokių nelegalių dalykų finansavimu. Šitas dalykas

tikrai, manyčiau, bus valdomas dėl mūsų tarnybų ir pačių finansinių institucijų išitraukimo ir rizikų valdymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, teisinis reglamentavimas, galiojantis ir šiandien, numatė aiškias tvarkas ir sąlygas, kaip priežiūros institucijos rengia patikrinimus, kokiais atvejais kokio teismo leidimo reikia. Procedūra išvystyta. Įrašoma į galiojantį reglamentavimą nauja 32¹ norma su blanketine nuoroda į reglamente numatytus atvejus. Aš matau savotišką normų konkurenciją. Tai kokie tie numatyti atvejai, kai kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu institucijos privalės gauti teismo leidimą? Išskyrus esančius pagal dabartinį reglamentavimą.

V. KONDRATOVIČ. Aš manau, kad šitas įstatymo punktas nesikeičia, viskas lieka taip, kaip yra. Kalbu dėl tų (...) teismo atvejų. Konkrečiai į pateiktą klausimą galėsime atsakyti komitete.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti. Šiaip Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas nustato krūvą reikalavimų. Tie reikalavimai iš tiesų nereikalingais atvejais yra pertekliniai. Tarkime, Lietuvos Respublikos pilietis, pardavęs būstą, gauna pardavimo kainą į savo banką iš kito Lietuvos Respublikoje registruoto banko, kuriame jo pinigai yra oficialiai. Žinote, ką jis turi padaryti tam, kad gautų tuos pinigus, kad bankas įskaitytų šias lėšas? Jis turi persiųsti sutartį, persiųsti ano mokėtojo, kuris atliko mokėjimą, įrodymus, kad jis lėšas gavo teisėtai, nors jis jau laiko tas lėšas tame pačiame banke, prižiūrimame Lietuvos banko.

Gerbiamas ministre, ar nevertėtų šių dalykų taip pat nustatyti projekte? Labai aiškiai sumažinti perteklinius reikalavimus, kai jau kartą piniginės lėšos yra patikrintos, jos yra Lietuvos banko reguliuojamose įstaigose, ir mažinti našta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Laikas!

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Galiu pasakyti, kad Vidaus reikalų ministerija iki 2025 metų pabaigos planuoja pabaigti ir teikti išoriniam derinimui įstatymų projektus dėl naujo reguliavimo. Tą jūsų paminėtą šio paketo klausimą tikrai būtų galima išnagrinėti ir jau šiais metais, rudens sesijoje, teikti sprendimus, jei tai neprieštarautų direktyvai arba reglamentams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Mockus.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, mano klausimas labai panašus, tik labiau susijęs su verslu. Gal turite aktualią informaciją, kiek dėl sudėtingų procedūrų ir apsunkintų atsiskaitymų Lietuvoje registruotų įmonių turi atsiskaitomasias sąskaitas užsienyje? Ar tai yra didelis nuostolis mūsų valstybei? Ačiū už atsakymą.

V. KONDRATOVIČ. Tokios informacijos neturiu. Galbūt čia Lietuvos bankas galėtų pateikti geresnę informaciją. Bet tikrai galime surinkti ir atskirai pateikti jums informaciją tuo klausimu, jeigu reikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, Lietuvoje sistema yra tokia: kas galioja jaučiui, negalioja Apolonui. Dabar paprastas pilietis yra vaikomas surinkti pažymų, nuosekliai vykdyti tą vadinamąją „Pažink savo klientą“ išgalvotą programą, kada tikrai galima iš kitų šaltinių susirinkti tuos pačius duomenis, iš kitų Lietuvos bankų. Juk mes turime, sakykime, bendrą sistemą stebėti, mokesčių administratorius tai taip pat turi, bet staiga banko klerkai sėdėdami tą žmogų vaiko nuo Petrošiaus pas Kepošių, ar ne? Tai kada išgyvendinsite, gerbiamas ministre, tokią sistemą, kai, pavyzdžiui, Š. Stepukonis, „BaltCap“ varinėjo dešimtis milijonų į vieną pusę, į kitą, niekas jo nepaklausė? Kodėl yra slepiama nuo visuomenės dabartinės sistemos ydingi trūkumai?

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (NAF). Kada juos atskleisite? Kodėl Š. Stepukonis vaikšto jums pavaldžiose institucijose pro užpakalines duris, kad nereikėtų atsakyti visuomenei? Gal pradėkime, gerbiamas ministre, nuo šitos pusės, o tada jau veržkime varžtelius, kaip reikia?

Ačiū už kantrybę, gerbiama posėdžio pirmininke, atsiprašau, kad viršijau laiką.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Nežinau, kur dabar vaikščioja Š. Stepukonis, greičiausiai nevaikščiojo pro užpakalines duris pas mus. Bet, kaip aš ir minėjau, visą tų apsunkinimų reguliavimo peržiūrą irgi reikia suprasti, kad tikri įstatymai ne šiaip sau atsiranda, vienu momentu buvo labai liberalu, arba, sakysime taip, labai atvira sistema buvo, po to tai reikėjo sugriežtinti, nes atsirado tokių atvejų, kurie privedė prie to, kad mes turėjome žinoti, kaip, kas ir kur valstybėje darosi. Galbūt tokiais atvejais ir atsirado tie pertekliniai reikalavimai tam, kad apsisaugotume. Bet situacija kenčiasi, atsiranda nauja institucija, kuri irgi prižiūri visoje Europos Sąjungoje, kaip veikia priežiūros institucijos, koordinuoja veiklą, atsiranda informacinės sistemos, kurias galima integruoti vieną su kita, tą jūs sakote, ir verifikuoti duomenis viena kitos. Tikrai šitą mes įvertinsime ir tuo atveju, jeigu bus registrai ir informacija eis, tikrai to reikės, šiuo atveju kartu su Finansų ministerija, su Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Lietuvos banku, kuris prižiūri visą bankų veiklos sistemą, priimsime atitinkamus sprendimus. Nereikia pamiršti, labai svarbus momentas tai, kad dar lieka elektroniniai sukčiavimai, kurie iš tikrųjų atneša milžiniškų nuostolių mūsų valstybei, piliečiams. Šioje srityje mes tikrai sieksime pasiekti proveržį arba galimybes finansinėms institucijoms greitai reaguoti į galimus sukčiavimo atvejus.

PIRMININKĖ. Dėkojame, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvų už nėra. Prieš – A. Bilotaitė.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, kad šitie siūlymai, kai reguliuotojas atsisako atsakomybės nustatant prevencines priemones, kai yra silpnesnis klientų patikrinimas ir tai gali sudaryti sąlygas pinigams plauti, kai finansų sistema tampa patrauklesnė anonimiškiems ir sunkiai atsekamiems sandoriams, naudos gavėjo identifikavimo supaprastinimas gali taip pat paslėpti tikruosius įmonių savininkus, ypač kai naudojamos tokios tarpinės ofšorinės struktūros, šešėlinės valdymo grandinės. Tikrai kviečiu pagalvoti, nes paskui teks tikrai grįžti, kai turėsime daug problemų, tada jau grįšime ir taisysime. Man labai nepatinka, kad, naudojantis tuo, kad reikia įgyvendinti Europos Sąjungos reglamento tam tikrus reikalavimus, yra siekiama prakišti tokius dalykus, kurie gali padaryti mūsų šaliai tiek reputacinę žalą, tiek apskritai tai yra didelės rizikos, kaip minėjau, susijusios su nusikalstamu pasauliu ir sankcijų apėjimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame.

Užsiregistravo 60, balsavo 59: už – 46, prieš – 4, susilaikė 9. Po pateikimo yra pritarta. Vyriausybė siūlo taikyti skubos tvarką. Ar galima pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas už skubą, balsuojate už, kas galvoja kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 59, balsavo 58: už – 39, prieš – 14, susilaikė 5. Skubai pritarta. Pagrindiniu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti data yra birželio 19 diena. Ar galėtume?.. (*Balsai salėje*) Dėl paskutinio projekto Nr. XVP-4995 kaip pagrindinis yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. O dėl projekto Nr. XVP-498, taip pat kaip pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime pritarti bendru susitarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra, pritarta. Per šoninį mikrofoną – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū. Frakcijos vardu norėtume paprašyti antikorpucinio vertinimo, ky-la abejonių.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra. Bendru sutarimu prašome ir Antikorpucinės komisijos vertinimo. Per šoninį mikrofoną – I. Vėgėlė. Ne, nenori. Patikslinu datą, primenu, sakėme, bet dar kartėlį – birželio 19 diena.

Visi darbotvarkės klausimai išspręsti 20 minučių anksčiau, nebuvo planuota. Prieš skelbiant pabaigą, registruojamės.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai. Birželio 5 dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) Gerо darbo rytą ir savaitgalį.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 55 STENOGRAMA

2025 m. birželio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas R. ŠUKYS*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradėsime rytinį antradienio Seimo posėdį. Prašome registruotis.

Ačiū visiems 99 Seimo nariams, atvykusiems į posėdį. Prieš pereinant prie darbotvarkės klausimų, leiskite visų jūsų vardu pasveikinti mūsų kolegą E. Kirkutį, kuris prieš 2 dienas paminėjo gražų gimtadienį. (*Plojimai*)

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Ar būtų pasiūlymų, pageidavimų dėl šios dienos darbotvarkės? Nėra. Prieš pasiūlant patvirtinti darbotvarkę bendru sutarimu, ar galėtume pritarti, kad įrašytume įstatymų projektus, klausimus nuo 2-6 iki 2-12, kurie nėra įrašyti į pavasario sesijos darbų programą? Dėkui. Ar galime darbotvarkę patvirtinti bendru sutarimu? Ačiū, patvirtinta.

10.02 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-401(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 3, 4, 13, 22, 23, 28, 56, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-402(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 60, 63, 69, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-403(2), Centrinio kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 2, 19, 21, 41, 44, 51, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-404(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 10, 22, 205, 212 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-405(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 15⁴, 16, 18, 21, 49, 62, 70, 93, 112 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-406(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 13, 99 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-407(2), Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 2, 13 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-408(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 2, 11, 16, 35, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-409(2), Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 56, 57, 76, 80 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-410(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 2, 5, 6, 19, 22, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-411(2), Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 7, 15, 63 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-412(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 2, 13, 26, 28, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-413(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 57, 58² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-414(2), Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 3, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-415(2), Kriptoturto rinkų įstatymo Nr. XIV-2879 3, 10, 12, 13, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-416(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1 klausimas – Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-401 ir lydimieji teisės aktai. Kviečiu komiteto poziciją pristatyti pranešėją A. Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą. Buvo atsižvelgta į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymą ir buvo pritarta. Ir galutinai dėl šio įstatymo projekto už balsavo 8 komiteto nariai, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Čia yra dėl pagrindinio ir dėl lydimųjų?

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Lydimasis yra Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas. Seimo komitetas nepritarė Teisės departamento pirmai pastabai. Taip pat buvo įvertinta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba dėl įmonės kontrolės, teisingiau, 3 straipsnio pakeitimo. Šitai pastabai buvo pritarta. Kai kurioms kitoms daugiau redakcinio pobūdžio pastaboms buvo taip pat pritarta. Ir galutinis rezultatas: 8 – už, 1 susilaikė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėju. Diskusijoje dalyvauti norinčių nėra. Dėl motyvų? Dėl motyvų taip pat nėra. Turėsime apsispręsti per balsavimo langą, kuris prasidės 10 val. 30 min., dėl projekto Nr. XVP-401 ir lydimųjų projektų iki pat projekto Nr. XVP-416.

10.04 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 37¹, 38, 39, 40¹, 48, 61², 68, 71, 88, 100, 108, 140, 141, 148, 155, 159 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 37², 61⁵ ir 61⁶ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-366(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2 klausimas, arba kitas klausimas, – Mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-366. Kviečiu pranešėją Biudžeto ir finansų komiteto narį D. Bradauską pristatyti komiteto poziciją.

D. BRADAUSKAS (NAF). Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2025 m. gegužės 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimai, pagal kuriuos Lietuvos Respublikos apmokestinamieji asmenys ir apmokestinamieji asmenys, įsisteigę kitoje valstybėje narėje, galės taikyti smulkiojo verslo schemą Lietuvoje, ir atsižvelgiant į tai, kad Mokesčių administravimo įstatyme turi būti aiškiai numatyti visi atvejai, kuomet teisėtų interesų apsaugos užtikrinimo tikslais reikalingas asmens duomenų skelbimas centrinio mokesčių administratoriaus svetainėje, siūloma papildyti 2 straipsnio 6 punkto papunktį informacija, ar mokesčių mokėtojas yra pasirinkęs taikyti smulkiojo verslo schemą pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą ir smulkiojo verslo schemas pradžios ir pabaigos datą. Komiteje yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Diskusijoje dalyvauti neužsirašė nė vienas Seimo narys. Motyvų už, prieš nėra. Apsispręsimė per balsavimo langą.

Dėl vedimo tvarkos – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiami kolegos, tiems, kam rūpi, yra kuriama laikinoji Seimo narių agrogrupė, ir kas norėtų užsirašyti, T. Prajara turi paruošęs tokį sąrašą, maloniai prašome. Tada 13 valandą paprašysime, pakviesime susirinkti kur nors salėje, salės šone, rinksime pirmininką.

PIRMININKAS. Ačiū už pranešimą.

10.07 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-360(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-360. Kviečiu į tribūną Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką gerbiamą J. Sabatauską pristatyti komiteto poziciją.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas gegužės 28 dieną svarstė Administracinių bylų teisenos įstatymo 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Buvo vieno piliečio siūlymas, buvo taip pat Vyriausiojo administracinio teismo pastaba, į kurią atsižvelgė, ir papildomo komiteto – Žmogaus teisių. 8 balsais už, nesant prieš ir susilaikiusių, komitetas pritarė patobulintam įstatymo projekto variantui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pirmininkui. Kviečiu pirmininką kito komiteto – Žmogaus teisių – pristatyti komiteto poziciją.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Sveiki gyvi. Seimo Žmogaus teisių komitetas gegužės 14 dienos posėdyje svarstė šį įstatymo projektą ir pritarė Administracinių bylų teisenos įstatymo 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra. Apsispręsimė per balsavimo langą.

10.09 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 24¹, 24², 25, 26, 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-400(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Energetikos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo ir papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas. Kviečiu į tribūną pranešėją B. Vėsaitę pristatyti komiteto poziciją.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, minėtam įstatymo projektui komitetas pritarė – patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje dalyvaujančių nėra. Motyvus išsakyti taip pat nėra norinčių.

10.10 val.

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 7, 14, 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-361(2), Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-362(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-361. Lydimasis yra Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu pirmiausia Ekonomikos komiteto poziciją pristatyti I. Gelažnikienę. Prašau.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimui ir papildymui komitetas pritarė bendru sutarimu. Lydimajam lygiai taip pat komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Aplinkos apsaugos komiteto poziciją kviečiu pristatyti A. Mockų. Prašau.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, gegužės 21 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo projektą. Apsvarstė Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas dvi išvadas. Komiteto sprendimas – iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas. Pritarta bendru sutarimu.

Taip pat Aplinkos apsaugos komitetas svarstė Branduolinės saugos įstatymo projektą ir iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir A. Gedvilas pristatys Energetikos ir darnios plėtros komisijos poziciją.

A. GEDVILAS (*NAF*). Gerbiami kolegos, Energetikos ir darnios plėtros komisija taip pat pritarė šiam dokumentui vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje dalyvauti norinčių nėra. Dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra. Apsispręsimė balsavimo lango metu.

10.12 val.

Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo Nr. XIV-1015 1, 3, 7, 10 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-355(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo keleto straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-355. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto poziciją pristatys A. Pocius.

A. POCIUS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos. Šis klausimas buvo svarstytas Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdyje birželio 4 dieną. Vioms Teisės departamento pastaboms buvo pritarta, o atsižvelgiant į gautas pastabas buvo suformuluoti trys komiteto pasiūlymai. Ir komiteto išvadai, ir patobulintam įstatymo projektui buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje nori dalyvauti du Seimo nariai. Kviečiu į tribūną V. Ažuolą.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų šis poligonas, pavadintas Rūdninkų, labai skambiai užbaigė buvusios Vyriausybės paskutinį posėdį. Tada Vyriausybė patikino, kad šiuos projektus – ne tik šiuos, bet ir kitokius – bus galima daryti kaip PP projektus, vadinamuosius privačios partnerystės projektus.

Tada atsukime istoriją atgal – Utenos kelias. kažkas irgi norėjo Utenos kelią padaryti tokiu principu. Pavyzdys. Valstybė gali pasiskolinti, paimti paskolą ir padaryti kelią už 5 %, 6 %, 7 % palūkanų, pavyzdžiui, o per šį projektą prasukus būtų kainavę apie 40 % brangiau. Tai realiai yra valstybės lėšų švaistymas.

Su šiuo poligonu atsitiko lygiai tas pats. Buvusi Vyriausybė patvirtino, kad einama šiuo keliu, ir tik dabar nė ministrai – niekas nesugeba atsakyti, tai kiek valstybė permokės? Šis projektas... privatininkas nori labai didelį kašną atsikąsti nuo šio projekto. Pavyzdys: jeigu valstybė statytų šį projektą už skolintus pinigus, kiek ji palūkanų sumokėtų? Ir jeigu stato PP projektus, kiek ji permoka? Mano manymu, tai turėtų būti mažiausiai 30–40 % brangiau. Ar galima taip elgtis šioje situacijoje? Iš Europos mums leido pasiskolinti gynybai beveik už nulines palūkanas: 0,5 %, 0,2 %, 0,3 %, už labai mažas, simbolines palūkanas 40-ies metų laikotarpiui. Išgirskite! 40-ies metų laikotarpiui už simbolines palūkanas. Vadinasi, mums reikia palaukti tik mėnesį arba 2 mėnesius, kol įvyks sutarčių pasirašymas, suderinimas su Europos Komisija, gauti beveik beprocentę paskolą ir statyti šį poligoną už beprocentę paskolą. Ir nereikia jokių PP projektų, nereikia nieko.

Tai jeigu mes to nedarome, vadinasi, Utenos kelias, antroji afera, dabar bus vystoma gynyboje. Aišku, dabar yra pasiteisinimas: dar nežinome galutinių pasiūlymų, dar nežinome galutinių kainų, dar nežinome galutinai, kiek sumokėsime. Teisintis galima, bet svarbiausia, kad pats modelis jau yra atidarytas eiti šituo keliu. Jeigu mes norime, kad Utenos kelias būtų antrasis gynyboje ir nesinaudotume beveik beprocentėmis paskolomis, gerai, eikime toliau. Dabar šis projektas yra tik sąlygų gerinimas vadinamajam investuotojui, taip sakant, privačios partnerystės subjektui. Mes perleisime žemę, perleisime dar kokius nors dalykus ir turėsime tokią labai ilgą, gražią plovyklą. Matome jau dabar konkursuose, kas darosi, kad kai kurie dalyviai išmetami iš tų konkursų, ieškoma, prie ko prisikabinti, ir išmetama.

Aš dar atsimenu praeitos Vyriausybės ministro S. Gentvilo klausimą dėl šių visų poligonų, kas ten dedasi, kodėl ten yra taip neskaidru ir dalis įmonių netgi neįleidžiamos į tuos konkursus. Taip sakant, ką darė praeita Vyriausybė, kokios tradicijos: slapti pirkimai, uždari, nerodant, neviešinant.

Matome, ką krašto apsaugos ministrė padarė su Valstybės kontrolės ataskaita. Ji pasakė: greitai negalima viešinti, nes ten baisu, baisu, kas darosi. Patys išgirdome, kaip ten baisu. Mes neišgirdome iš ministrės, kad ji šalins trūkumus, kad viską sutvarkys, terminus numatys, kada bus pašalinta – nieko neišgirdome.

Žinoma, tas tradicinis gynybos metodas – dalį lėšų išleisti ne pagal paskirtį. Jeigu kita ministerija išleistų dalį lėšų ne pagal paskirtį, tai sulauktų sankcijų, bet gynybos lėšas leisti ne pagal paskirtį – jokių problemų. Tada Valstybės kontrolė sako: 230 mln. išleista ne pagal paskirtį, valstybei reikės grąžinti. 700 mln. išleista, nepateikiant dokumentų, kur išleista. Taip išeina, plaukiame pasroviui, nieko nedarome ir pritariame tokiems projektams, kurie lengvintų ir gerintų sąlygas paimti dar daugiau pinigų.

Tai iš tikrųjų man labai liūdna, kad niekas tos analizės nedaro, niekas neužduoda klausimų, kiek valstybė permokės dėl tokių projektų, o eina tuo tradiciniu gražiu keliu. Kadangi viskas bus įslaptinta, tai plovimo masto ir pinigų švaistymo masto nesužinosime, bet atsakomybė klus mums visiems, kurie balsavo už tai.

PIRMININKAS. Ačiū. Dalyvauti diskusijoje kviečiu A. Pocių.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, manęs jau nebestebina, kad kas susiję su nacionaliniu saugumu ir gynyba, yra žmonių, kurie išvelgia šioje srityje tikrai daug negatyvumo ir blogio. Manychiau, turbūt reikėtų išklausti būtent ir kitą pusę. Kodėl mes tai darome ir kam? Manau, aš tikrai jūsų dabar neįtikinėsiu.

Praėjusią savaitę mes Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete turėjome posėdį šia tema ir gavome informaciją iš Krašto apsaugos ministerijos. Viceministrė, kuriojanti Rūdninkų poligono projekto įgyvendinimą, paminėjo, kad visi darbai vyksta netgi sparčiau – anksčiau laiko yra užbaigti keli etapai. Čia matome pozityvą. Kartu buvo atvykę ir „Lietuvos geležinkelių“ atstovai, jie taip pat išsakė savo pageidavimus ir prašymus, kam yra reikalingi būtent šio įstatymo pakeitimai, kam yra teikiami šitie projektai. Būtent tam, kad galėtų būti laiku užbaigtas ne tik tai poligono, bet ir viso karinio miestelio projektas, kad Vokietijos brigada, kaip esame įsipareigoję, iki 2027 metų galėtų visiškai persidislokuoti ir funkcionuoti.

Aš, kaip buvęs karininkas, kuriam teko mokytis, praktiką atlikti Vokietijos tankų brigadoje ir matyti, kokios yra vokiečių kareivinės, kokie yra garažai, skirti tankams ir kovos mašinoms laikyti, galiu pasakyti, kad vokiška tvarka, vokiškas preciziškumas ir atsakomybė, kaip laikyti ir saugoti karinę techniką, tikrai yra pavyzdiniai. Teko matyti ir analogiškose kareivinėse Kaliningrado srityje, kažkada sovietinės kariuomenės tankų pulke matyti – ten matėme betvarę ir išvogtas detales, ir išvis chaosą. Aš manau, kad puikiai žinome, kas ten darėsi. Bet, kas susiję su vokiečių brigados atėjimu ir būtent jų specialistų pageidavimais, kadangi vokiečių specialistai irgi yra būtent čia, dalyvauja šiame projekte ir išreiškia savo pageidavimus, aš manau, kad tikrai turime atsižvelgti.

Būtent šiuo įstatymo pakeitimu yra numatyta, kad žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros sutrumpėtų nuo 36 iki 9 mėnesių. Tai yra tikrai didžiulis šuolis. O ta geležinkelio atšaka, kuri bus tiesiama, būtent yra tam, kad sunkioji technika į šį karinį poligoną ne sava eiga galėtų atvažiuoti. Tai būtų tikrai nelogiška, jeigu vikšrinė kovinė technika važiuotų asfaltuotais keliais, tikrai būtų negerai, bet atvažiuotų ta nauja būtent geležinkelio atšaka ir būtų pastatyta rampa, ir ta sunkioji karinė technika būtų iškraunama būtent šiame poligone. Tikrai prašysiu palaikyti šio įstatymo pakeitimo projektą, kad darbai būtų įvykdyti kokybiškai ir laiku. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama kolegai. Motyvai už. Gerbiamas Arvydai! Gerbiamas Arvydai, pristatykite – norite pasakyti motyvus už.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad įtikinėti turbūt daug nereikia – visi puikiai suprantame. Dar prie motyvų už galiu pasakyti, kad praėjusį savaitgalį buvau išvykęs į Vokietiją, teko susitikti su mūsų lietuvių bendruomenės atstovais, su vokiečių karių tėvais ir giminačiais, kuriems labai rūpi būtent sąlygos ir tarnybos galimybės.

Teko jiems paaiškinti, pasakyti, kad Lietuva viską daro labai atsakingai. Ir kartu man į pagalbą buvo atvykęs ir Lietuvos kariuomenės pulkininkas T. Masaitis, būtent jis yra atsakingas už šio projekto įgyvendinimą. Pabendraavome su vokiečių atstovais, kuriems yra tikrai svarbu, tai rūpi, ir aš manau, kad tikrai suprasite, kam yra reikalingas šis paspartinimas. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LVŽ-KŠSF*). Labai ačiū. Rizikuoju būti apkaltintas dėl įvairių pozicijų, bet saugumas yra strateginis klausimas, ir tai svarbiausia. Bet svarbiausia, kad žmonės, gyvenantys valstybėje, būtų saugūs, gyvenantys tose teritorijose ir aplink būtent saugomus strateginius objektus, tai yra Rūdninkų poligoną. Be abejo, nekyla klausimų dėl būtinumo, ar vykdyti, plėsti šio strateginio objekto statybą, tačiau nusivylimas yra tas, kad paraleliai nėra numatyti priemonių, kaip pagerinti situaciją ten gyvenantiems gyventojams, kaip ne tik plėsti infrastruktūrą, bet ir kokių papildomų priemonių būtų galima suteikti socialine prasme, kultūrine prasme, saugumo prasme. Taigi, šio kelio nebuvimas, nenumatymas ir kelia abejonių. Mes pirmiausia norime išspręsti reikiamus strateginius dalykus, o žmogus paskui lieka kažkur nuošalyje. Galbūt grįšime prie to klausimo, galbūt spręsimė, bet mano pasiūlymas yra, kad spręstume nedelsdami, dabar, ir neatiželdami. Dėl to svarstymo stadijoje susilaikysiu, suvokdamas, kad žmonės, gyvenantys ten, yra

svarbiausi ir valstybė turėtų paraleliai numatyti jiems kompensavimo priemones, mechanizmus, kad jie jaustųsi saugiai ne tik karine prasme, bet ir socialine, ir žmogiška prasme. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė jau netrukus. Dar turime kelias minutes iki balsavimo lango.

10.26 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-198(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas (vieną praleidžiu sąmoningai) – Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-198. Kultūros komiteto pirmininkas pristatys komiteto poziciją.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kultūros komitetas birželio 4 dieną svarstė Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir pritarrė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje dalyvauti norinčių nėra. Motyvai už – kolega V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš noriu paantrinti ir pritarti gerbiamo Pirmininko išsakytai minčiai (ne minčiai, o pranešimui) apie svarstytą projektą ir pasakyti, kad išties čia mes kalbame apie Žurnalistų etikos inspektoriatą tarnybą. Joje išties yra problemiška spėti visus skundus nagrinėti todėl, kad dabar veikiantis reglamentavimas įpareigoja svarstyti ir tuos skundus, kurie buvo teikti už kažkokius neva nusižengimus prieš kelerius metus. Tai iš tikrųjų tas krūvis yra nepakeliamas. Taigi, tie dveji metai, kurie čia yra reglamentuoti, yra optimalus laikotarpis ir tikrai palengvins ir paspartins šios įstaigos darbą (šios įstaigos, kurios, tarp kitko, vadovo kandidatūrą šiandien taip pat svarstysime). Kviečiu kolegą pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė jau netrukus.

10.28 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4206(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto narę A. Širinskiene. Nematau. Ar iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto kas nors galėtų komiteto poziciją pristatyti? Gal gerbiamas R. Šukys galėtų komiteto poziciją pristatyti? Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiami kolegos, norėčiau pristatyti pagrindinio komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projekto. Komitetas, apsvarstęs įstatymo projektą, priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Už balsavo 9 komiteto nariai, prieš nebuvo, susilaikiusių taip pat nebuvo. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto nariui. Papildomo Ekonomikos komiteto poziciją kviečiu pristatyti A. Bagdoną.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvarstė įstatymo projektą ir jam pritarrė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar kartą kviečiame kolegą R. Šukį į tribūną, nes turime Vyriausybės pasiūlymą dėl vieno straipsnio. Pasiūlymui yra pritarta iš dalies. Prašom pakomentuoti.

R. ŠUKYS (NAF). Vyriausybės pasiūlymas buvo apsvarstytas. Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Pasiūlymui pritarta, tačiau, siekiant išvengti visų keičiamo įstatymo 2 straipsnio struktūrinių dalių numeravimo keitimo, keičiamo įstatymo 2 straipsnis papildytas 1¹ dalimi, o ne nauja 2 dalimi, kai jau turėtų būti pernumeruojamos visos 2 straipsnio dalys. Be to, siūlomas būtiniausių prekių ir paslaugų terminas buvo suredaguotas ir aprobuotas, tai yra patvirtintas Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2025 m. gegužės 28 d. posėdyje.

Taigi, komitetas papildė 1¹ dalimi, kuri dabar skamba taip: „Būtiniausios prekės ir paslaugos – minimaliems namų ūkio maisto ir ne maisto prekių bei paslaugų vartojimo poreikiams tenkinti skirtos prekės ir paslaugos, nurodytos ekonomikos ir inovacijų ministro tvirtinamame būtiniausių prekių ir paslaugų sąraše, suderintame su Valstybės duomenų agentūra.“ Taigi, toks ir yra pataisymas, atsižvelgiant į Vyriausybės pasiūlymą. Siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas kultūros ministre, jums ir atsakomybė, ar Vyriausybę tenkina pritarimas iš dalies šiam įstatymo projekto techniniam pataisymui? Ačiū, tenkina. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti straipsniui su Vyriausybės pateiktu siūlymu, kuriam pritarta iš dalies? Ačiū, pritarta.

Dėl viso projekto. Motyvai už – kolegė J. Rojaka.

J. ROJAKA (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, šiandien mes kaip valstybė valdome daugybę informacijos, tačiau, deja, labai dažnai tos informacijos neįveikliname. Kalbant apie kainų formavimą, irgi atliekame tik fragmentiškas analizes. Siekdami įveiklinti disponuojamą informaciją priimant duomenimis pagrįstus sprendimus, turime pereiti nuo fragmentiškos prie nuolatinės stebėsenos. Naujos nuostatos įvestų sistemišką būtiniausių prekių ir paslaugų kainų stebėseną ir analizę, o prekių sąrašas būtų aiškiai suformuojamas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos. Kartu tai papildomai neapkrautų verslo. Naujos nuostatos leistų ne tik tiksliau planuoti ir suprasti, kaip keičiasi gyventojų galimybės įsigyti būtiniausias prekes ar paslaugas, bet ir leistų taikliau formuoti socialinę politiką ir geriau apsaugoti vartotojus. Be abejo, tai leistų įvertinti ir atskirų mokestinių lengvatų poveikį kainoms.

Kviečiu palaikyti ir kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad dabar mes pradėsime balsuoti. Prašom apsispręsti dėl ką tik pristatyto įstatymo projekto, tai yra Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projekto, po svarstymo. Kas už. Prašom balsuoti.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 99, prieš nėra, susilaikė 12. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

10.35 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-401(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 3, 4, 13, 22, 23, 28, 56, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-402(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 60, 63, 69, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-403(2), Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 2, 19, 21, 41, 44, 51, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-404(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 10, 22, 205, 212 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-405(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 15⁴, 16, 18, 21, 49, 62, 70, 93, 112 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-406(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 13, 99 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-407(2), Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 2, 13 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-408(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 2, 11, 16, 35, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-409(2), Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 56, 57, 76, 80 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-410(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 2, 5, 6, 19, 22, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-411(2), Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 7, 15, 63 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-412(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 2, 13, 26, 28, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-413(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 57, 58² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-414(2), Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 3, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-415(2), Kriptoturto rinkų įstatymo Nr. XIV-2879 3, 10, 12, 13, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-416(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau reikės apsispręsti dėl Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto ir lydimųjų, tai yra darbotvarkės 1-2.1 (pagrindinis įstatymo projektas) – 1-2.16 klausimų. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 109 Seimo nariai: už projektą pasisakė 105, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymų projektams po svarstymo yra pritarta.

10.36 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 37¹, 38, 39, 40¹, 48, 61², 68, 71, 88, 100, 108, 140, 141, 148, 155, 159 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 37², 61⁵ ir 61⁶ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-366(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas, dėl kurio turime apsispręsti, yra darbotvarkės 1-3 klausimas. Kol dar apsispręsimė, per šoninį mikrofoną – kolega S. Luščikas. Pasveikinti ką nors, matyt, norės.

S. LUŠČIKAS (LSDPF). Taip, ačiū, Seimo Pirmininke. Norėčiau pasveikinti Radviliškio Lizdeikos gimnazijos mokinius atvykus pas mus į svečius. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname ir mokytojus, ir mokinius.

Siūlau apsispręsti balsuojant dėl darbotvarkės 1-3 klausimo – Mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 107, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

10.37 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-360(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas, dėl kurio balsuosime, yra darbotvarkės 1-4 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašom apsispręsti.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 108, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

10.38 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 24¹, 24², 25, 26, 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-400(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Energetikos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 110 Seimo narių: už projektą balsavo 108, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Ir per šoninį mikrofoną – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, labai ačiū už galimybę. Noriu pasakyti, kad šiandien mūsų Seimo salėje posėdį stebi Ukrainos kariai, kuriems reabilitacija Lietuvoje, Druskininkuose. Atiduokime pagarbą. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. *Slava Ukraini!*

10.39 val.

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 7, 14, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-361(2), Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-362(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (pagrindinis) ir darbotvarkės 1-6.2 klausimas – Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (lydimasis). Prašom apsispręsti balsuojant dėl pagrindinio ir lydimosio teisės aktų.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 111, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymų projektams po pateikimo... atsiprašau, po svarstymo yra pritarta.

10.40 val.

Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo Nr. XIV-1015 1, 3, 7, 10 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-355(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas, dėl kurio apsispręsimė, – Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Prašom balsuoti.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 107, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo įstatymo projektui yra pritarta.

10.41 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-198(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašom apsispręsti.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 111, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

10.41 val.

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4176(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu M. Katelyną pristatyti komiteto poziciją, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto poziciją.

M. KATELYNAS (LSDPF). Birželio 4 dieną Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu buvo pritarta (13 iš 13).

PIRMININKAS. Ačiū, kol kas tiek. Kito komiteto pozicija. Audito komiteto poziciją kviečiu pristatyti kolegę R. Janušonienę.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gegužės 28 dieną Audito komitetas svarstė. Iniciatoriams buvo pritarta dėl nevyriausybinių organizacijų: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Komitetas buvo pateikęs pasiūlymą dėl viešinimo, būtent vienas iš mūsų rengėjų buvo toks...

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu vėlgi pagrindinio komiteto pranešėją pristatyti pasiūlymus, kurie buvo apsvarstyti komitete.

M. KATELYNAS (LSDPF). Taip, buvo gautas Audito komiteto pasiūlymas. Nežinau, ar čia reiktų detalai? Iš esmės buvo siūloma, kad NVO ataskaitos būtų viešinamos interneto svetainėse, jeigu jas turi. Komiteto nuomonei pritarta iš dalies, kadangi tos nevyriausybinių organizacijos turi privalomai viešinti tas ataskaitas ir jos yra pasiekiamos Juridinių asmenų registre. Komitetas siūlo pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar Audito komitetą tenkina pritarimas iš dalies?

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Mes norėtume, kad būtų pabalsuota už mūsų pasiūlymą, kad būtų internetiniame puslapyje.

PIRMININKAS. Visos apimties?

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Taip, visos apimties.

PIRMININKAS. Kolegos, atkreipiu dėmesį, kad dabar balsuosime dėl visos apimties Audito komiteto siūlymo. Kas pritaria Audito komiteto siūlymui, prašom išreikšti savo poziciją. (Balsai salėje)

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Audito komiteto.

PIRMININKAS. Audito komiteto, klausykite.

Balsavo 95 Seimo nariai: už komiteto siūlymą balsavo 49, prieš – 7, susilaikė 39. Pasiūlymui pritarta. Toliau pristatykite Vyriausybės siūlymą.

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Kitas pasiūlymas buvo Vyriausybės. Čia dėl viešosios naudos nevyriausybių organizacijų. Komiteto nuomonė: irgi pritarti iš dalies tam, kad būtų išlaikytas dvejų metų ataskaitų pateikimo laikotarpis, nes tai yra daug svarbesnės... taikytini daug aukštesnių skaidrumo standartų ir atskaitomybės reikalavimai. Todėl pritarėme tik iš dalies.

PIRMININKAS. Noriu atsiklausti Vyriausybės nario, esančio salėje, gerbiamo Š. Biručio, ar tenkina pritarimas iš dalies Vyriausybę? (*Balsas salėje*) Ačiū, tenkina.

Dėl vedimo tvarkos – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiamas Pirmininke, aš suklydau balsuodama už Audito komiteto pasiūlymą. Mano balsą prašau įskaityti prie „susilaikau“, nes ne taip paspaudžiau.

PIRMININKAS. Įrašysime į protokolą. Kolegos, ar galėtume pritarti bendru sutarimu pritarti iš dalies? Nematau prieštaraujančių. Ačiū. Pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra gautas Audito komiteto pasiūlymas. Prašom pranešėją pristatyti. Audito komiteto pasiūlymas, kurį pristatys pranešėjas.

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Čia iš principo tas pats.

PIRMININKAS. Ar Audito komitetą tenkina pritarimas iš dalies? Šį kartą tenkina. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti su Audito komiteto siūlymu, kuriam pritarta iš dalies, šitam straipsniui? Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio taip pat yra gautas Audito komiteto siūlymas. Siūlymą prašom. Prašom pristatyti.

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Irgi komiteto nuomonė – pritarti iš dalies, tiesiog nukeliant įsigaliojimą 1 mėnesiu dėl teisėkūros procedūrų iki rugpjūčio 1 dienos. O buvo siūloma nuo liepos 1 dienos.

PIRMININKAS. Klausiu Audito komiteto pozicijos, ar tenkina pritarimas iš dalies? Tenkina.

Dėl vedimo tvarkos – komiteto pirmininkas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Tas pritarimas iš dalies – visą laiką buvo tokia praktika, kad pagrindinis komitetas turi aiškiai paaiškinti: tai pasiūlymų daliai pritarėme, tai nepritarėme. Mes pasiūlymus esame suformavę, todėl labai norėtusi, kad aiškiai girdėtų (kolegė buvo priėjusi prie mikrofono), nes tiesiog sunku suprasti posėdžio dalyviams, kuriai daliai pritarė, kuriai nepritarė. O tą lemia balsavimas arba už, arba prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Mes paprašysime pranešėjo, kad detaliai informuotų apie kitus siūlymus, kurie yra. Kadangi dabar Audito komitetą pritarimas iš dalies tenkina, ar galime pritarti? Ačiū.

Vyriausybė turėjo taip pat savo siūlymą, kurį detaliai prašom pristatyti, kad visi gerbiami kolegos galėtų suprasti pasiūlymo esmę.

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Vyriausybės pasiūlymas, jog nevyriausybių organizacijų, pretenduojančių būti pripažintomis viešosios naudos nevyriausybinių organizacijomis, atitikties Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 8 straipsnyje nurodytiems reikalavimams vertinimo procedūros ir nevyriausybinių organizacijų, pretenduojančių į valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšas, atitikties Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 10 straipsnyje nurodytiems reikalavimams vertinimo procedūros, pradėtos iki 2025 m. birželio 30 d., baigiamos iki 2025 m. birželio 30 d. galiojusia tvarka, tai yra taip, kaip buvo anksčiau, kol neįsigaliojo naujas įstatymas. Tai vėl komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar Vyriausybę tenkina pritarimas iš dalies? Tenkina. Ar galime pritarti bendru sutarimu su Vyriausybės siūlymu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso projekto turime. Motyvai už – kolega A. Bagdonas. Kol kolega ruošiasi, dėl vedimo tvarkos...

T. BARAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien Seime lankosi Zarasų trečiojo amžiaus universiteto lankytojai. Pasveikinkime. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname visus, apsilankiusius Seime. Ačiū jums.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo pataisoms, kurios buvo rengiamos drauge su Nevyriausybinių organizacijų koalicija ir NVO teisės institutu.

Iki šiol galiojęs griežtas teisinis reglamentavimas nustatė nepagrįstai perteklinę privalomą sąlygą kaip absoliutų pagrindą, neleidžiantį skirti lėšų nevyriausybiniams organizacijoms, kurios nėra pateikusios finansinių ir veiklos ataskaitų teisės aktų nustatyta tvarka. Pavėlavus pateikti ataskaitą nors 1 dieną, organizacijoms absoliučiai ir be jokių išimčių buvo užkertamas kelias dalyvauti įvairiuose projektuose ir konkursuose. Taip buvo apribotas ypač mažesnių, regioninių NVO dalyvavimas projektinėje veikloje.

Šios įstatymo pataisos sudarys palankesnes sąlygas nevyriausybiniams organizacijoms vykdyti savo veiklą, dalyvauti projektinėje veikloje. NVO sektoriaus stiprinimas reikalauja ne papildomų barjerų ar administracinių kliūčių, o veiksmingų, proporcingų ir skaidrumą skatinančių priemonių. Todėl kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 102, prieš nėra, susilaikė 2. Projektui po svarstymo pritarta.

10.52 val.

Dainų švenčių tradicijos įstatymo Nr. X-1334 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-123(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Dainų švenčių tradicijos įstatymo poros straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-123. Kviečiu į tribūną komiteto pranešėją R. Baškienę.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mieli kolegos, dėkoju iniciatoriams už pasiūlymą Pasaulio lietuvių dieną įrašyti į Dainų švenčių tradicijos įstatymą. Kultūros tradicijų įstatymą Kultūros komitetas svarstė, įvertino Teisės departamento, Kultūros ministerijos... pritarė pateiktoms pastaboms, taip pat Nacionalinio kultūros centro daliai pastabų buvo pritarta. Kitos pastabos ir pastebėjimai, tikėtina, taps galbūt naujų įstatymų pagrindu.

Kultūros komitetas, įvertinęs mano išdėstytus argumentus, kuriuos ką tik susakiau, teikia patobulintą įstatymo projektą, kuriame šalia jau Lietuvos dainų švenčių renginių (mes tiesiog išvardiname juos visus) yra ne tik Ansamblių vakaras, Dainų diena, Folkloro diena, Šokių diena, Pučiamųjų instrumentų orkestrų diena, Tautodailės paroda – bus įrašyta ir Pasaulio lietuvių diena, taip pat kaip ir Kanklių koncertas, Teatro diena ir Vokalinių ansamblių koncertas. Prašom pritarti šiam komiteto patobulintam įstatymo projektui. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai kolegei. Diskusijoje norėtų pasisakyti kolegė J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Man atrodo, mes visi prisimename, kad prieš metus įvykusi Dainų šventė sukvietė tikrai labai daug meno mėgėjų, dalyvių, gyventojų ir iš Lietuvos, ir iš viso pasaulio. Manau, kad tas reiškinys, kuris vyksta Lietuvoje, yra labai svarbus kiekvienam iš mūsų. Todėl aš labai kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui dėl ne vienos priežasties. Pirmiausia labai džiaugiuosi, kad yra įrašytas Kanklių koncertas, nes pati atstovauju Prienų kraštui. Dar 1906 metais Skriaudžiuose buvo įkurtas kanklių ansamblis „Kanklės“ (taip ir vadinasi), jį įkūrė šviesios atminties P. Puskunigis. Šis ansamblis Prienų rajone gyvuoja iki šiol ir kitais metais švęs 120 metų jubiliejų. Tai tiesiog džiugi žinia mūsų kraštui.

Kitas dalykas, kas yra labai svarbu, kad pagaliau įstatyme bus oficialiai įteisintas pasaulio lietuvių dalyvavimas Dainų šventėje ir oficiali Pasaulio lietuvių diena. Negana to, kad labai smagu matyti ir diasporos atstovus Dainų šventėje, tai sudarys jiems jau garantuotas galimybes ir siek tiek palengvins dalyvavimą pačioje Dainų šventėje.

Žinoma, džiugu, kad įtraukta Teatro diena, nes mėgėjų teatrų kolektyvai jau ne vienus metus dirba ta linkme ir šiais metais, kaip tik vasarą, jau buvo pirmasis toks pabandymas. Tikrai labai įdomi patirtis ir labai įdomus reginys, kai teatrai suvažiuoja į Dainų šventę ir rodo savo programą. Lygiai taip pat Vokalinių ansamblių vakaras, kai jau yra, man atrodo, visuose rajonuose ne

vienas ansamblis, bet dabar jie oficialiai galės dalyvauti ir atstovauti dainų šventėse. Labai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai kolegei už pasisakymą. Motyvai dėl įstatymo projekto. Kolega V. Juozapaitis – motyvai už.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Labai džiugu, kai yra visiems džiugu. Retai tai vyksta šitame Seime. Išties gera, kad Dainų švenčių įstatymas nekelia niekam abejonių, nes būta kitose kadencijose, kuomet Seimo nariai stebėdavosi, kam čia mums reikia apie tas dainas kalbėti. O tai yra turbūt viena iš pagrindinių sričių, jungiančių mūsų tautą, kad ir kur mes būtume, kad ir ką darytume. Taigi dainų šventės sutraukia absoliučiai visus save lietuviais laikančius, ar jie moka lietuviškai, ar nemoka, bet tas kraujo ryšys ir tapatybės suvokimas atveda visus į Lietuvą. Iš tikrųjų labai džiugu, kad ta diena faktiškai gyvena jau ne pirmą Dainų šventę. Pasaulio lietuvių diena dažniausiai būdavo liepos 1 dieną, ji tiesiog bus įrašyta į įstatymą ir taps tokiu formalium, reglamentuotu teisės aktu.

Kolegės čia išvardintos kitos dienos, dėl ko aš džiaugiuosi, kad ji labai džiaugiasi, nėra naujai įrašytos – jos tiesiog yra perkeltos iš vienos vietos į kitą. Buvo ir Kanklių diena, ir Teatro diena, visa tai buvo reglamentuota. Tiesiog kadangi mes įvedėme dabar ir Pasaulio lietuvių dieną kaip atskirą punktą, tai skliausteliuose buvusios dienos reglamentuojamos kaip atskiros dalys. Tai tiek.

Kviečiu visus, be jokios abejonės, pritarti ir sveikinu visus pasaulio lietuvius, kurie nuo šiol turės oficialų, įteisintą statusą Dainų švenčių įstatyme. Ir mes kuo toliau, tuo mažiau sakysime – jie ir mes, nes mes visi esame mes.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 97, prieš nėra, susilaikė 6. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

Dėl vedimo tvarkos norėtų J. Narkevičius pasisakyti.

J. NARKEVIČ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Labai trumpai. Dėl protokolo prašau įskaityti mano balsą už.

PIRMININKAS. Ačiū, dėl protokolo įtrauksime balsą už.

10.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektas Nr. XVP-333(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektas. Kviečiame į tribūną A. Zuoką pristatyti Audito komiteto poziciją.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pristatau Audito komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projekto. Kalbame apie pirmojo vėjo parko, kurį laimėjo „Ignitis“ su partneriais, auditą.

Šis nutarimo projektas gavo šešias Teisės departamento pastabas, iš jų trims komitetas pritarė, dviem pritarė iš dalies, nes jos iš esmės buvo tokio redakcinio pobūdžio, ir vienai nepritarė. Kuriai nepritarė, pacituosiu ir paaiškinsiu motyvus. Teisės departamentas siūlė pasirinkti audito tipą, tai yra arba finansinį, arba veiklos, arba atitikties. Tačiau komiteto nariai, kartu diskutuodami su valstybės kontrolieriais, nusprendė, kad audito poreikis apima ir finansinį, ir veiklos, ir atitikties. Todėl šiai Teisės departamento rekomendacijai ir išvadai nepritarė.

Galutinis nutarimo projektas skamba taip, aš jį pristatysiu. 1 straipsnis. Pavesti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei iki 2025 m. lapkričio 15 d. atlikti projekto valstybinį auditą ir atsakyti į šiuos klausimus: 1) ar AB „Ignitis grupės“ ir jos patronuojamosios bendrovės UAB „Ignitis Renewables“ finansiniai ištekliai projekte naudoti teisėtai ir efektyviai; 2) ar AB „Ignitis grupės“ ir jos patronuojamosios bendrovės UAB „Ignitis Renewables“ finansinio dalyvavimo projekte modelis (tai yra privataus ir valstybinio kapitalo subjektų bendradarbiavimo ir investavimo schema) atitinka 2023 m. gegužės 30 d. paskelbto konkurso dėl jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai... 3) ar kaštų ir atsakomybių

pasidalijimas tarp projekte dalyvaujančių jungtinės veiklos partnerių – UAB „Ignitis Renewables“ ir „OW Offshore, S. L.“ – dera su numatytomis gauti naudomis. Balsavimo rezultatai – pritarė visi komiteto nariai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Audito esmė: turi nustatyti, ar įmokos, kurias mokėjo „Ignitis Renewables“, buvo mokamos tikrai jų pačių, ar mokėjo ir partneris, kuris dalyvavo konkurse ir kuriam priklauso 49 % akcijų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Diskusijoje užsirašė dalyvauti keturi Seimo nariai. Ir pirmąją į tribūną kviečiu A. Gedvilą.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, siekdami didesnio viešųjų projektų skaidrumo ir atsakomybės, žengiame svarbų žingsnį – inicijuojame jūrinio vėjo elektrinių projekto „Curonian Nord“ auditą, kurį turėtų atlikti Valstybės kontrolė. Toks sprendimas priimtas po to, kai Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos posėdžiuose paaiškėjo reikšminga ir nerimą kelianti informacija apie šio projekto įgyvendinimą. Auditas yra būtinas, nes nustatyta, kad projektą *didžiąja dalimi* finansuoja valstybės valdoma bendrovė „Ignitis Renewables“, tačiau finansinė atsakomybė – baudos, netesybos, finansiniai įsipareigojimai taip pat tenka išimtinai tik šiai įmonei. O partneriai, veikiantys jungtinės veiklos pagrindu, finansine rizika iš esmės nesidalina, nors pelną ateityje, tikėtina, dalinsis proporcingai savo investicijoms. Tokia situacija kelia pagrįstų abejonių, ar viešieji finansai šiame projekte naudojami teisingai ir ar valstybės interesai yra tinkamai apsaugoti. Be to, kilo klausimų, ar pasirinktas investavimo modelis atitinka konkurso sąlygas bei viešojo sektoriaus veiklos principus.

Taip pat paaiškėjo, kad projektui šiuo metu trūksta visapusiškos ir efektyvios kontrolės, todėl labai svarbu, kad Valstybės kontrolė išsamiai įvertintų, ar „Ignitis grupės“ finansiniai ištekliai naudojami teisėtai, pagrįstai ir efektyviai? Ar viešųjų ir privačių partnerių bendradarbiavimo modelis atitinka konkurso reikalavimus? Ar rizikos ir atsakomybės šiame projekte pasidalintos proporcingai galimai naudai?

Be to, siūlome svarstyti nuolatinės priežiūros institucijos steigimą, kad tokio masto nacionaliniuose projektuose valstybės interesams būtų tinkamai atstovaujama ir apsaugoma nuo pradžių iki projekto įgyvendinimo pabaigos.

Mūsų tikslas – užtikrinti skaidrų, atsakingą ir valstybei naudingą viešųjų lėšų paskirstymą. Todėl kviečiu visus palaikyti projektą ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Toliau diskusijoje norėtų pasisakyti A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, 2023 metų gegužę buvo paskelbtas pirmojo jūrinio vėjo parko konkursas. Bet, visų nuostabai, konkursas buvo paskelbtas neišžvalgytoje teritorijoje, nors „Ignitis“, nacionalinis monopolininkas, spaudė visą laiką sprendimų priėmėjus, kad negalima leisti vykdyti Atsinaujančių išteklių įstatymo ir, pareikalavus kažkuriam ūkio subjektui, įmonei, taip toliau, neskelbti konkurso, kol nebus išžvalgyta teritorija. Bet štai, pažeidžiant pačių sugalvotus įstatymus ir jūrinės vėjo plėtros stabdymo mechanizmą, nes buvo stabdoma nuo pat 2013 metų – 2009 metų įstatymas, kuris įsigaliojo 2011 metais, buvo aiškiai reglamentavęs, kad Vyriausybė iki 2013 metų privalo parengti tvarkas, kaip galima būtų skelbti konkursą jūrinėje teritorijoje. Bet buvo sugalvotas stabdys, kol valstybinis monopolininkas – tuometinė „Lietuvos energija“ – pasirengs tam konkursui.

Ir štai atsitinka taip, kad 2023 metais paskelbiamas konkursas neišžvalgytoje teritorijoje. Kas gali laimėti konkursą? Tik įmonė, kuri turi atviras valstybės institucijų duris, kad susiderins poveikį aplinkai, dugno tyrimus – viską, ir laimi. Be abejo, konkurencijos jokios, laimi „Ignitis grupės“ įmonė „Ignitis Renewables“ ir tokia „Ocean Winds“ kompanija, kuri iki šiol nemoka nieko. Visą dengia, kiek matėsi iš posėdžių svarstymo eigos Energetikos komisijoje, moka tik valstybinė „Ignitis Renewables“ kompanija. O akcijos pasidalintos po lygiai: beveik 51 – „Ignitis Renewables“, 49 – „Ocean Winds“. Tai kodėl nemoka ši kompanija? Kodėl stringa projektas? O įsipareigojimų ir išleistų lėšų suma įspūdinga – 105 mln.

Tai štai dėl ko reikalingas valstybės auditas: kad toliau nevyktų imitacija, kad toliau neklimptų valstybinė įmonė su savo neribotais ištekliais. Monopolininkas, žinote, visą laiką gali pasi-

semti pinigų su kibiru, kiek reikia, iš tos jūros ir vystyti jūrinio vėjo projektą. Tai mūsų tikslas yra išsiaiškinti atsakomybes, kodėl projektas strigo, ir prevenciškai, sakykime, išsiaiškinti situaciją, kad nebūtų klampstama toliau. Dabar, kai buvo pareikalauta atsakomybės jau šios Vyriausybės premjero G. Palucko ir Prezidentas reikalavo atsakomybės, staiga atsirado kažkokie antrieji variantai – mes užsakysime jūrinius kabelius, sausumos kabelius, transformatorines jūroje, transformatorines sausumoje. Projektas *de jure* vystomas, *de facto* jisai stovi ir turi didelių skolų. Kaip teigia daugelis ekspertų, be valstybės pagalbos realiai neįgyvendinamas. O tuometis energetikos ministras šį projektą protegavo ir net nesislapstė: „Ignitis“ labai gerai, aš palaikau „Ignitį“ ir panašiais pareiškimais mirgėjo visa spauda. Taip, jisai per savo įmonę „Katus“ ar kokią buvo „Igničio“ akcininkas ir protegavo savo įmonę, tačiau stabdė kitus projektus, tarkime, UAB „Avek“. Teismas šių metų gegužės 21 dieną pripažino neskundžiama nutartimi tai, kad Energetikos ministerija neteisėtai atsisakė organizuoti jūros vėjo parko Baltijos jūroje statymo konkursą 2022 m. balandžio 6 d.

Štai, buvo stabdomi privačių investuotojų projektai, protegaujant tą projektą, kurio akcininkas yra pats energetikos ministras. Kaip galima dar didesnę jūros vėjo projekto diskreditaciją ir valstybinę korupciją apibūdinti, jei ne kaip veikimą vienos įmonės, kurios akcininkas esi, naudai? O kai dabar iškilo būtinybė atsakyti – visi į krūmus. Nė velnio! Išsireikalausime per Valstybės kontrolę ir vis dėlto pamatysime tuos tikruosius mūsų didvyrius. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis nori dalyvauti diskusijoje – kolega R. Vyžintas.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Mielie kolegos, iš tikro turėjome nemažai susitikimų su įmonės vadovu. Na, nebuvo paneigta ta informacija, kad tuos 30 mln. mokėjo tikrai mūsų dukterinė „Igničio“ įmonė „Ignitis Renewables“. Tai nebuvo paneigta. Iš to tarsi kyla būtinybė, kad tas auditas yra reikalingas. Iš tikro tuose susitikimuose buvo paminėta, kad, atrodo, balandžio 10 dieną stebėtojų tarybos buvo sudaryta tam tikra komisija ar darbo grupė, kuri pati tirs, ar teisingai tie 30 mln. buvo panaudoti.

Dar buvo toks motyvas, kad Valstybės kontrolė neturi kompetentingų žinių ir nesugebės atlikti. Mane dar labiau stebina tai, kad valstybė tarsi teigia, jog neturi kompetentingų žmonių, kurie patikrintų 30 mln. panaudojimą. Motyvas, kad 30 mln. sudaro tik, sakykime, niekingai mažą 1 % nuo planuojamo 3 mlrd. vertės projekto, irgi yra toks, sakyčiau, nelabai rimtas. Buvo vėlgi minėta, kad nieko jūs čia neištirsite, sutartis yra konfidenciali, bendrovės, dalyvaujančios šiame sandoryje, yra *listinguojamos*. Taigi, visi tie motyvai, kuriuos mes išgirdome tiek susitikimuose frakcijoje, tiek susitikimuose komisijoje, rodo, kad būtinybė atlikti auditą, ko gero, egzistuoja. Nors aš tikiu, kad galbūt viskas ir gerai, bet agituojau, šį auditą turime atlikti. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje pasisakė visi norintys Seimo nariai.

Motyvai. Motyvai už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamas Pirmininke, kadangi aš kalbėjau dėl motyvų, tai, jeigu galima, prašau suteikti žodį gerbiama R. Žemaitaičiui.

PIRMININKAS. Atsisakote kalbėti? (*Balsai salėje*) R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ačiū, gerbiama kolega, ačiū, Artūrai. Iš esmės tai yra, sakyčiau, netgi savotiškai istorinis sprendimas šio Seimo šitos valdančiosios daugumos, nes prasidėjus rinkiminei kampanijai mes, visi valdančiosios koalicijos partneriai, kurie dabar esame, kalbėjome, kad valstybėje, ypač strateginėse įmonėse, turi būti atliekami auditai, turi būti atliekama kontrolė, turi būti atliekami patikrinimai, nes tai, kaip naudojami pinigai arba kaip yra išleidžiami pinigai, yra visiškai nepagrįsta. Tą ir gerbiama L. L. Andrikienė buvo sakiusi, kad šiuo metu tai, kas vyksta Europoje, apskritai visoje Europoje, yra tai, kad šandien pinigai praktiškai ištaškomi. „Ignitis grupė“, aš manau, šandien, ko gero, galėtume priskirti prie verslo grupių, kuri neatsako apskritai dėl savo finansinių išsipareigojimų ir kaip jie yra tinkamai panaudojami. Juo labiau kad tą projektą, kurie perkami Lenkijoje, perkami Airijoje, perkami kitoje šalyse, net nesinaudojama būtent kaštų ekonomikos analize, netgi neatliekami tyrimai, kokią pridėtinę vertę kuria. „Epso-G“ situacija, jeigu mes pažiūrėsime į tvoros statymą, kitus dalykus,

kokių mes skandalų turėjome ir kas tenai vyksta dabar, tai tik dar kartą parodo, kad šioje įmonėje yra labai ne geri procesai.

Trečias dalykas yra tai, kaip panaudojamos investicijos, ir tai, kokie vykdomi viešieji pirkimai. Vėlgi aš tikrai džiaugiuosi, kad Audito komitetas ir kolegos vis dėlto parengė šį Seimo nutarimo projektą, nes valstybė arba įstatymų leidėjai, arba Seimo nariai, kurie atstovauja didžiajai daliai valstybės ir atstovauja gyventojams, turi tuos dalykus paviešinti. Gerbiame kolegos, tikrai kviečiu balsuoti už, palaikyti šitą projektą. Tikiuosi, kad skaičiai bus iškalbingi ir iš jų bus proga mums pasimokyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – kolega S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už žodį. Iš tikrųjų įdomu klausytis įvairiausių argumentų ir kitų dalykų. Jeigu nežiūrėtume į ilgalaikę perspektyvą arba nežiūrėtume į ilgalaikę perspektyvą atgal nuo šiandienos taško, atrodytų, kad viskas kaip ir teisinga. Daug pinigų, didžiulis projektas, daug klausimų ir viską lyg norima kaip nors išsiaiškinti, bet man to nuoširdumo čia tikrai yra mažai. Aš nesuprantu, ką daro Energetikos ministerija, ką gali dar padaryti Seimas savo komitetų ir komisijų formatais, kad išsiaiškintų gana aiškius dalykus. Bet kuris politinis (pabrėžiu) pavedimas Valstybės kontrolei irgi siunčia signalą, kad valstybės kontrolė nėra savarankiška ir ne pati renkasi, kur ir kokią auditą daryti, o Seimas kas mėnesį turbūt po naują sugalvos ir paves. Mano galva, mes vaikštome labai plonu ledu. Jeigu iš tikrųjų mes norime išsiaiškinti dalykus, yra visi būdai ir priemonės tai padaryti.

Girdėdamas įvairiausių argumentų iš tribūnos, jau aš esu irgi minėjęs, kad peržiūrėkite bet kurį projektą iš didžiausių energetikos projektų, ar tai būtų suskystintų dujų terminalas, ar tai būtų atliekų deginimas ir panašiai, tai tie argumentai ir kalbėjimo formulės yra visiškai tokios pat. Mano galva, tuo auditu mes turime didelę grėsmę tiesiog diskredituoti šį ypač svarbų objektą ir nepasiekti tų strateginių tikslų, kurie yra užsibrėžti Energetikos strategijoje. O jeigu mes jų nepasieksime, tai yra ir politinės atsakomybės klausimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti dėl Seimo nutarimo projekto.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 76, prieš – 7, susilaikė 16. Nutarimo projektui po svarstymo pritarta. Ir replika po balsavimo – gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Šį balsavimą ir nutarimo projektą aš laikau valdančiųjų nepasitikėjimu savo energetikos ministru. Manau, kad į tuos klausimus, kurie čia suformuluoti, visiškai tinka pačiam energetikos ministrui atsakyti, bet jeigu laikoma, kad jis toks nekompetentingas ar bijo A. Skardžiaus ir A. Gedvilo, ką gi, įkinkykime Valstybės kontrolę. Bet ką aš padarysiu? Aš tuos klausimus kaip Seimo nario klausimus suformuluosiu energetikos ministrui ir manau, kad atsakymą turėsiu greičiau negu iš Valstybės kontrolės, kuri, abejoju, ar net turi reikiamų kompetencijų.

PIRMININKAS. Gerbiamam kolegai noriu priminti, kad kai klausimus formuluosite, tai šios grupės savininkas yra Finansų ministerija. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Labai taiklus jūsų pastebėjimas, kad vis dėlto „Igničio“ akcijos priklauso Finansų ministerijai. Būtent 105 mln. nėra juokas, juolab kad moka ir už savo draugą „Ocean Winds“, kuris turėjo iš tų išipareigojimų ir sumokėtų sumų prisiimti bent jau 50 mln., iš tų 105 mln. Štai kur yra problema. Ir toliau klimpstama į projektą, kuris greičiausiai nebus įgyvendintas be valstybės pagalbos, o jis įgyvendinamas be valstybės pagalbos. Vadinas, mūsų pinigais bando pridengti savo darbo vietą galbūt tie asmenys, kurie priėmė tuos sprendimus.

PIRMININKAS. Kolega, čia jau diskusija.

A. SKARDŽIUS (NAF). Valstybės kontrolė turi visas kompetencijas – nepriklausoma audito institucija, dirbanti pagal INTOSAI tarptautinius standartus, tai...

PIRMININKAS. Kolega S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Prisimename, per jūsų premjeravimą buvo tokia istorija, kai A. Skardžius buvo pašalintas iš Ekonomikos komiteto už interesus energetikoje. Būtent yra dar jūsų citatos, gerbiamas Pirmininke, kad šitas žmogus negali ten dirbti. Šiandien šis žmogus jūsų koalicijoje griežia pirmu smuiku. Sveikinu koaliciją, taip sakant, su interesų konfliktais.

PIRMININKAS. Ačiū už sveikinimus. Kadangi paminėjote kolegos pavardę, tai jam taip pat suteiksiu žodį.

A. SKARDŽIUS (NAF). Daugiausia turbūt korupcinių įstatymų priėmęs šitas žmogus, ką tik kalbėjęs S. Gentvilas. Dabar iš ministerijos tiesiog eina į Audito komitetą paklodės dėl ministerijos veiklos ir tų visų įstatymų. Kelintą kartą meluoja ir neraudonuoja, plaukai jau seniai paliko jį turbūt nuo melavimo. Tiesiog apie tai... Jokio pašalinimo niekada nėra buvę, nė karto jokie įtarimai man nebuvo pareikšti. Tu esi absoliutus melagis. Jaunas žmogus, turbūt mokaisi iš savo tėvelio.

PIRMININKAS. Ačiū, kad bent tėvelio pavardės nepaminėjote. Dabar S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Dėl vedimo tvarkos. Gerbiamas Seimo Pirmininke, kiek galima leisti tokį cirką Seimo salėje, kai žmogus įsivaizduoja, kad jam būtinai turi būti pareikšti įtarimai, tik tada atsiras jo kažkoks interesas energetikoje? Ne, pone Skardžiau, jūs turite daug interesų šitame sektoriuje ir jums ne vieta nei Audito komitete, nei Energetikos komisijoje. Seimo Pirmininke, prašau valdyti posėdį ir neleisti įsisiūbuoti iki etikos pažeidimo ribos.

PIRMININKAS. Valdau posėdį tada. Yra galimybių, iš tikrųjų matau iš replikų, ko gero, mūsų Etikos ir procedūrų komisija turės veiklos. Gerai, kad neturime svečių tribūnose, tai nerodome pavyzdžio. Dar norite? Zigmantas.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Labai trumpai. Kadangi irgi buvau Audito komiteto pirmininku ir ketverius metus buvo diskutuojama apie „Igنيčio“ projektą, aš manau, kad tikrai reikia sveikinti dabartinio Audito komiteto sudėtį. Tegul padaro, tegul pateikia visus dokumentus, ir gal mes su šiuo reikalu užbaigsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Mes po svarstymo tam ir pritarėme, o kaip bus priėmimo stadijoje, matysime.

11.23 val.

Įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projektas Nr. XVP-380(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“ projektas. Priėmimo stadija. Noriu atkreipti dėmesį, kad denonsuojant tarptautines sutartis reikalingi ne mažiau kaip trys penktadaliai visų Seimo narių. Tiktai primenu, kas neprisimena. Priėmimas. Motyvų už, prieš nėra.

Gerbiami kolegos, prašom apsispręsti dėl 1-13 klausimo – įstatymo „Dėl Energetikos chartijos sutarties denonsavimo“. Prašom išreikšti savo poziciją.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 99, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (Gongas)

11.25 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27, 27¹, 27², 37 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-298(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio likęs balsavimas, tai yra Statybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-298. Prašom apsispręsti dėl šio įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 87, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (Gongas)

11.26 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 11 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-518, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9, 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-519 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas yra 1-16.1 klausimas ir lydimasis 1-16.2 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo 11 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Į tribūną kviečiu

gerbiama sveikatos apsaugos ministrę M. Jakubauskienę. O toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas J. Olekas.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Šiandien noriu pristatyti ir paprašyti jūsų pritarimo svarstyti Sveikatos sistemos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo ir Sveikatos draudimo įstatymo trijų straipsnių pakeitimo įstatymų projektus, kurių esmė yra būtent papildomų mokėjimų už sveikatos priežiūros paslaugas, kai už jas yra sumokėjusi Valstybinė ligonių kasa iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo... teikimo be papildomų mokėjimų. Tai yra siūloma įtvirtinti nuostatą, kad valstybės laiduojama nemokama asmens sveikatos priežiūra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigose yra teikiama nemokamai ir už šios priežiūros paslaugas iš paciento negali būti reikalaujama jokio papildomo mokesčio. Šių įstatymų straipsnių pakeitimas prisidės, be abejonės, prie didesnio sveikatos sistemos skaidrumo, geresnio paslaugų prieinamumo, eilių mažinimo ir žemesnio socialinio ir ekonominio statuso gyventojų grupių socialinės atskirties mažinimo.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmą klausia J. Sejonienė. Prašau, kolege.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, kaip jūs ir žinote, šis įstatymo projektas sukritikuotas visų, įskaitant socialinius partnerius, pacientus, sveikatos priežiūros specialistų organizacijas, Teisingumo ministeriją, Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupę, Seimo kanceliarijos Teisės departamentą. Taip, jums pasisekė, kad TTK toks atlaidus. Bet, žiūrėkite, aš turiu klausimų: kaip jūs tikėtės, ką visada komunikuojate: sumažinti eiles, padidinti paslaugų prieinamumą, gražinti medikus į viešąjį sektorių, didinti medikų pasitenkinimą savo darbu, jeigu dėl šito įstatyminio reguliavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondas niekaip nedidės, nebus jame daugiau pinigų, nebus daugiau paslaugų, nebus brangesnių paslaugų, nebus didesnių atlyginimų? Kodėl nepradėjote nuo įmokų vienodinimo? Pavyzdžiui, valstybės draudžiamųjų ir dirbančiųjų įmokų? Tai realiai pakeistų situaciją sveikatos priežiūros sistemoje. Ką darysite, jeigu dėl tokio įstatyminio reguliavimo padidės medikų emigracija? Tą medikai ir dabar atvirai deklaruoja. Gal galėtumėte tiksliai įvardinti, kad visiems būtų aišku, kiek dabar privatus sektorius apvagia, kaip dažnai jūs, jūsų ministerija sakote, valstybę? Tai yra kiek iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo už asmens sveikatos priežiūros paslaugas sumokama privačioms įstaigoms, o kiek valstybinėms? Dėkui.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už tokį kompleksinį klausimą. Iš tiesų atsakydama pirmiausia į komentarą dėl socialinių partnerių norėčiau pasakyti, kad socialiniai partneriai yra labai heterogeniška grupė. Ir jie, ir pacientų organizacijos, ir medikų organizacijos, ir kitos suinteresuotos grupės nėra homogeniškos savo pozicijomis ir nuomonėmis. Tas pozicijas ir nuomones mes iš tiesų girdime. Su tais, kurie kreipiasi į Sveikatos apsaugos ministeriją, su visais ir kalbamės, girdime tą nuomonių įvairovę ir į ją, be abejonės, atsižvelgiame. Skirtingos pozicijos yra turbūt labai svarbu demokratijai ir teisingam sprendimui priimti reikalingos opinijos ir nuomonės.

Pirmiausia, atsižvelgiant į tai, ką jūs paminėjote apie tas grėsmes, kurias šis sprendimas, tai yra priemonių naikinimas, kokias grėsmes galėtų sukelti. Mes matome vienareikšmiškai, kad dėl papildomų pinigų į PSDF'o biudžetą šitas klausimas, be abejonės, nesprendžia. Tai yra labiau pinigų perskirstymo ir resursų perskirstymo klausimas. Mes kalbame apie paslaugų prieinamumą ir eilių mažinimą tada, kai eilės yra sudaromos dirbtinai, kai pacientas negali sumokėti priemonės, kai jos yra reikalaujama. Šios praktikos yra empiriškai patikrintos, matomos ir užfiksuotos. Jos yra užfiksuotos ligonių kasų dokumentuose, per skundus ir taip pat mūsų pacientų tuose tyrimuose, kuriuos esame patys atlikę.

Iš tiesų grėsmių, ypač medikų emigracijos, absoliučiai nematome, nes Lietuvoje vidutinis gydytojo darbo užmokesčio lygis yra maždaug du su puse vidutinio darbo užmokesčio lygio. Panaši proporcija yra kitose Vakarų Europos šalyse. Gydytojai čia mėgaujasi patogia socialine infrastruktūra ir kontekstu. Aš nematau jokios grėsmės ir su kolegomis Sveikatos apsaugos ministerijoje taip pat tikrai nematome jokios gydytojų emigracijos grėsmės, kai klinikinė praktika, patogus

gyvenimas ir pakankamas darbo užmokestis yra prieinamas tikrai daugumai medikų, dirbančių sveikatos sistemoje.

Atsižvelgiant į proporciją, kiek iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo šiuo metu lėšų tenka ar skiriama apmokamoms paslaugoms, kurios yra teikiamos privačiose gydymo įstaigose, ta dalis sudaro maždaug apie 18 %, priklausomai nuo paslaugų teikimo srities. Pirminės sveikatos priežiūros mes turime privačių paslaugų teikėjų, kuriems yra sumokama maždaug apie 40 %. Tiek visos pirminės priežiūros tenka privatiems paslaugų teikėjams. Brangių tyrimų srityje – apie 50 %. Ambulatorinių konsultacijų srityje svyruoja nuo 20 % iki 30 % ir įvairuoja.

Iš tiesų manome, kad priemokų naikinimas suteiks daugiau tolygumo ir objektyvių, informuotų pasirinkimų patiems pacientams. Jie aiškiai žinos, kada jie renkasi valstybės finansuojamą nemokamą medicinos paslaugą, o kada jie rinksis mokamą paslaugą. Viešosios ir privatos gydymo įstaigos taip pat turės teisę ir galimybę pasirinkti, ar sudaryti sutartį su ligonių kasa ir veikti sąžiningai neimant priemokų už paslaugas, už kurias ligonių kasos jau yra sumokėjusios, ar rinktis mokamų paslaugų teikimo variantą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Noriu priminti, kolegos, klausti – 1 minutė, atsakyti – 2, nes yra užsirašiusių daug Seimo narių, kad galėtų kuo daugiau paklausti.

Toliau klausia A. Gedvilas. Prašau, kolega. A. Gedvilo nėra. Tada klausia E. Rudelienė. Prašau, kolega.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ačiū, ministre, už pristatymą. Tiesa, nustebo tokio svarbaus įstatymo pakeitimas ir taip trumpai, keliais sakiniais pristatyta visa reforma, apie kurią diskutuoja čia visa Lietuva jau kelias savaites. Jūs neišsiplėtėte atsakydama, nei kaip tai prisidės labiau prie skaidrumo, nei kaip tai sumažins eiles, nei kaip tai padidins paslaugų prieinamumą. Tiesiog toks tikslas, bet kaip tai padarysite, nieko nepasakėte.

Bet mano klausimas visgi būtų. Dabar yra virš 60 organizacijų, parašiusių raštus, kurios nepitaria šitai reformai. Ir tai nėra tikslai, sakykime, Privačių sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos – tai yra daugiausia pacientų ir labai tokių socialiai jautrių pacientų grupių, kurios sako, kad šis įstatymas pablogins jų gaunamas paslaugas ir šiandien negalės gauti paslaugų, kurias norėtų gauti. Vis dėlto kodėl jūs, sakote, negirdite? Jūs negirdite ne tikslai medikų...

PIRMININKAS. Kolege, laikas!

E. RUDELIENĖ (LSF). ...jūs negirdite ir pacientų. Kodėl jūs nederinate šio įstatymo su socialiniais partneriais ir kodėl...

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju, gerbiama Seimo nare, jums už klausimą. Iš tiesų priemokų naikinimas yra vienas iš trijų žingsnių, kuriuos mes vadiname ne reforma, o vadiname sveikatos paslaugų prieinamumo ir viešojo sektoriaus, sveikatos viešojo sektoriaus, tvarumo užtikrinimu. Pirmas mūsų žingsnis yra būtent naikinti priemokas. Antras žingsnis yra suteikti prioritetą viešajam sektoriui sudarant sutartis su ligonių kasomis. Trečias žingsnis yra privalomojo sveikatos draudimo įmokos didinimas už valstybės draudžiamus asmenis. Šių trijų žingsnių kompleksas ir leis mums reikšmingai prisidėti prie Vyriausybės programos tikslų įgyvendinimo, tai yra paslaugų prieinamumo tolygaus užtikrinimo, ypač pažeidžiamoms visuomenės grupėms, ir, be abejonės, to paties eilių mažinimo.

Kai klausiate, kaip tą padarysime, tai iš tiesų, pirmiausia, priimdami sprendimus, tai yra panaikindami priemokas ir, be abejonės, įtvirtindami mechanizmus, priežiūros ir kontrolės mechanizmus, kaip yra laikomasi šių įstatymo nuostatų.

Girdžiu jūsų komentarą dėl socialinių partnerių išreikštų nuomonių. Kaip jau minėjau, socialinių partnerių nuomonės yra tikrai skirtingos, mes girdime ir kritines pastabas, girdime ir palaikančias mūsų poziciją, ir nevyriausybines organizacijas, ir medikų organizacijas taip pat. Atsižvelgdami... Pirmiausia buvome susitikę su pacientų organizacijomis ministerijoje, yra ir retomis ligomis sergančių pacientų grupė, kur pacientams yra apmokamas gydymas iš ligonių kasų biudžeto, ir, be abejonės, priemokų klausimas, ir pasirinkimo klausimas, kur tikrai personalizuotos medicinos principais taikomas gydymas yra išreiškimas labiau tokios pilietinės pozicijos, kurią iš

tiesų mes gerbiame. Norėčiau tik pasakyti, kad, atsižvelgdami į tą viešą diskursą ir kritinius komentarus, ir pastebėjimus, ir nepritarimą, mes iš tiesų girdime tuos visuomenės komentarus ir nuogastavimus, girdime ir esame aptarę tą kompromiso galimybę, kad, teikiant sveikatos paslaugas, paslaugų dalis, be abejonės, liktų apmokama vien iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Tačiau svarstome kompromisinį variantą, kad pacientai, atsižvelgdami pagal savo klinikinės medicininės indikacijas, galėtų papildomai sumokėti už medicinos priemones, jeigu toks poreikis būtų. Kas visuomenei sukėlė pačią didžiausią diskusiją, tai yra akių lęšiukai ir sąnarių endoprotezai.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Čmilytė-Nielsen. Prašom, kolege.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš visgi atkreipiu dėmesį, kad jau 64 organizacijos išsakė savo nepritarimą jūsų siūlomiams pakeitimams. Iš jūsų atsakymo vis dar lieka neaišku, kaip, drausdami priemokas pacientams, jūs užtikrinsite paslaugų prieinamumą ir jų atitinkamą kokybę?

Jūs kalbate apie socialinį jautrumą, apie visų pacientų lygybę, tačiau ar tiesa, kad uždraudus priemokas didžiosiose ligoninėse, klinikose – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, išliks galimybė pacientui apeiti eiles susimokėjus visą kainą? Tik tiek, kad ta galimybė galės pasinaudoti tik labiausiai pasiturintys. Patvirtinkite ar paneikite tokias galimybes.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju, gerbiama Seimo nare, jums už klausimą. Tas 64 organizacijų kreipimasis yra demokratijos šventė. Aš džiaugiuosi pilietine pozicija, kurią išsakė tos organizacijos. Tikrai džiugu, kad klausimas yra plačiai aptariamasis visuomenės.

Kalbėdama apie tai, kaip priemokų naikinimas sumažins eiles, galiu pasakyti tiesiog iš mūsų realijų paprastą pavyzdį, kurį girdžiu netgi ir čia, atėjusi į Seimą. Ateina pacientas pas šeimos gydytoją dėl sveikatos būklės, šeimos gydytojas nustato sutrikimą ir pataria pacientui apsilankyti pas gydytoją specialistą. Pacientas pas gydytoją specialistą gali registruotis išankstinėje pacientų registravimo sistemoje. Jisai mato, kad toje pačioje poliklinikoje ar jo mieste gydymo pas specialistą laukimo eilė, pavyzdžiui, yra 2 mėnesiai, 3 mėnesiai. Vilniuje Santaros klinikose eilė pas kardiologą siekia 12 mėnesių ir panašiai. Jisai mato, kad yra taip pat galimybė gauti paslaugą privačioje gydymo įstaigoje už 2 dienų. Jisai kreipiasi... (*Balsai salėje*) Palaukite. Jisai kreipiasi į privačią gydymo įstaigą, atėjęs ten su siuntimu, gauna paslaugą, tačiau jis yra papildomai apmokestinamas, pasiūlant jam papildomai gerokai daugiau paslaugų. Tai būtų kaip ir viskas gerai, jeigu pacientas pasirinktų privačią gydymo įstaigą. Ką iš tikrųjų reiškia prieinamumo, eilių ir socialiai pažeidžiamų grupių žmonių, pacientų, teisės pasirinkti mažinimas? Ne klinikinė būklė lemia, kad tu gauni paslaugą, ne klinikinė rizika apibrėžia tavo greitį, kada tu gauni paslaugą, o tavo pajamos. Ir mes manome, kad, socialinės atskirties mažinimo požiūriu, be abejonės, tai nėra teisinga. Privačios gydymo įstaigos, jeigu papildomai neapmokestintų tomis priemonėmis, dabar jos vadinasi... sąskaitose, kurių mes gauname šimtus...

PIRMININKAS. Ministre, laikas.

M. JAKUBAUSKIENĖ. ...pavyzdžių, vadinasi su asmens sveikatos paslaugomis susijusiomis paslaugomis. Tai tos gydymo įstaigos, kurios pasirašys sutartis su ligonių kasomis, gaus finansavimą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir sąžiningai laikysis sutarties sąlygų, be abejonės, puikiai galės kartu bendradarbiauti nacionalinėje sveikatos sistemoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, minėjote apie demokratijos šventę, bet kaip jums kitos šventės, susijusios su Lietuvos Respublikos Konstitucija, į kurią žiauriai neatsakingai pažiūrėjo Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas vien tam, kad jūs šią sesiją galėtumėte įgyvendinti savo svajonę dar kartą smogti privačiam verslui, privačiai iniciatyvai, o galiausiai pacientui, žmogui su individualiais poreikiais, su savo įvairiausiais dalykais, kuriuos jis gali pats spręsti ir be valstybės pagalbos?

Kitas dalykas dėl skaidrumo. Ar nebijote, kad grįšime į tuos laikus, kai dėl skaidrumo turėsimė didžiulių problemų, nes tiesiog įsigalės šešėlis ir kiti dalykai? Ar jūs tuos dalykus vertinate, ar bendravote, nežinau, su STT, kur irgi turi tam tikrų antikorupcinių įžvalgų, ar čia tiesiog norite padaryti...

PIRMININKAS. Kolega, jūsų laikas išseko.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju, gerbiamas Seimo nary, jums už klausimą ir kito šios problematikos aspekto palietimą. Aš turėčiau pasakyti, kad demokratijos šventė ir yra tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucija užtikrina kiekvienam piliečiui galimybę gauti visas jam reikiamas sveikatos paslaugas. (*Balsai salėje*) Konstitucijos 53 straipsnis labai aiškiai sako, kad valstybės laiduojama medicinos pagalba turi būti prieinama kiekvienam žmogui. Valstybės laiduojama medicinos pagalba apima žymiai plačiau negu tik skubiąją medicinos pagalbą – apima visas paslaugas. Ir valstybė, turėdama šią prievolę užtikrinti ir teikti paslaugas, taip pat turi pareigą nustatyti taisykles, kaip bus finansuojama sveikatos sistema, ir prižiūrėti, kaip viešieji sveikatos finansai yra išleidžiami, užtikrindama maksimalų jų panaudojimo efektyvumą, gerinant gyventojų sveikatą ir užtikrinant paslaugų prieinamumą.

Dėl skaidrumo ir šėšelio. Iš tiesų nematome tokios grėsmės todėl, kad būtent šis sprendimas ir suteiks daugiau skaidrumo ir aiškumo pačioms gydymo įstaigoms, kaip jos veikia, ir pacientams renkantis paslaugas. Kaip jau minėjau, kadangi reaguojame į visuomenėje kilusias diskusijas ir norą už savo lėšas įsigyti geresnes medicinos priemones, mes svarstome, be abejonės, tą galimybę pacientams suteikti, rengdami atitinkamus teisės aktus pagal Vyriausybės nutarimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. Tamašunienė. Prašom, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū. Gerbiama ministre, aš noriu patikslinti jūsų pristatytą scenarijų. Jeigu šeimos gydytojas nusprendžia, kad pacientui reikia antrinio lygio gydytojo, tai yra gydytojo specialisto konsultacijos, jis turi dvi galimybes: užsirašyti į viešąjį sektorių ir į privatų. Tarkime, žmogus pasirenka privatų sektorių ir ta privati klinika turi sutartį su ligonių kasomis. Ar tai reiškia, kad žmogus, tarkime, atvykęs pas tą kardiologą, nes jį daugiausiai reikia, nemokės už šito gydytojo konsultaciją? Ir kaip bus, jei tos vienos konsultacijos nereikia (o reikia cikliškai, kas kažkiek laiko grįžti pas tą gydytoją kardiologą tolesniam gydymui)? Aš noriu išsiaiškinti, kaip bus su žmogaus priemoka, kreipusis į privačią kliniką, o ne pasirinkus vis dėlto viešojo sektoriaus gydymo įstaigą?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Gerbiama Seimo nare, dėkoju už klausimą ir tą gerą pavyzdį. Iš tiesų, pacientas, kuris turės siuntimą pas gydytoją specialistą iš šeimos gydytojo, ir paslaugą teikianti arba viešoji, arba privati sveikatos priežiūros įstaiga, kuri bus sudariusi sutartį su ligonių kasa, paslaugą turės suteikti nemokamai, neimdama jokių papildomų mokėjimų. Norėčiau pabrėžti, kad šiam įstatymui įgyvendinti mes esame numatę parengti įgyvendinamuosius teisės aktus.

Kaip esu minėjusi daugelyje diskusijų, mes išplėsimė medicininių indikacijų sąrašą. Taip pat atsižvelgsime ir padidinsime paslaugos įkainį, pateikdami paslaugos teikimo aprašus, peržiūrėdami juos, kad paslaugos teikimas apimtų ir diagnostiką, ir gydytojo konsultaciją, ir gydymo paslaugą, kurios prireiks. Tikrai pacientui tuomet nereiks mokėti už papildomą ėjimą ir paslaugos gavimą privačiame sektoriuje.

O jeigu pacientas norės pas tą gydytoją lankytis nuolat, tai jau visiškai kitas mechanizmas – gydytojas pats galės registruoti pas save tą pacientą sutarties su ligonių kasa *rėmuose*, lygiai taip pat neimdamas priemokų, gydymo įstaiga neimdama priemokų už suteiktą paslaugą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia O. Leiputė. Po to – B. Vėsaitė. Ir baigsime klausimų dalį.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkojame. Gerbiama ministre, ar priemokų naikinimas už jau apmokėtas iš PSDF'o sveikatos paslaugas leis subalansuoti santykį tarp privataus ir viešojo sektoriaus, užtikrinant tinkamą paslaugų prieinamumą ne tik didmiesčiuose, kur apstu privataus sektoriaus, bet ir, tarkime, Lazdijuose, Kalvarijoje ar dar kažkur, tai yra mažesnėse savivaldybėse?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju, gerbiama Seimo nare, jums už klausimą. Iš tiesų, priemokų naikinimas yra vienas iš trijų mūsų žingsnių, subalansuojant ir sustiprinant viešąjį sektorių, subalansuojant santykius nacionalinėje sveikatos sistemoje tarp privačių ir viešojo sektoriaus paslaugų teikėjų. Ir, be abejonės, paslaugų prieinamumas regionuose yra šios Vyriausybės sveikatos prioritetas. Vertindami visą kontekstą, mes atsižvelgiame ir į tas situacijas, kurios yra susiklosčiusios regionuose.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia arba klausimus užbaigia B. Vėsaitė. Prašau.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiama ministre, jūs turbūt stebite ir tokį procesą – gydytojų perėjimą būtent iš viešojo medicinos sektoriaus į privatų sektorių. Ar tai nesusiję būtent su tomis priemonėmis? Iš kur privatus sektorius gali mokėti gerokai didesnes algas gydytojams, kurie migruoja iš viešojo į privatų sektorių?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Iš tiesų, pagrindinė mūsų prielaida (ar viena iš svarbių prielaidų) ir yra, kad mes turime ribotus sveikatos resursus, žmogiškuosius ir finansinius. Be abejonės, dvigubo apmokestinimo arba papildomo pacientų apmokestinimo situacija generuoja papildomas pajamas. Tai atsispindi per įstaigos pelningumą, privačios įstaigos pelningumą. Turbūt vienas iš sprendinių, kuriuo naudojasi privačios gydymo įstaigos, tai yra gydytojams mokamas darbo užmokestis. Kiekviena iš jų nusistato taisyklės. Tačiau mes iš tiesų matome, kad priemokų klausimas yra susijęs su šia situacija ir medikų tokiu dreifavimu ir perėjimu į privatų sektorių. Tai naikindami priemokas spręsimė šį klausimą ir stiprinsime viešąjį sektorių.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, už labai išsamius atsakymus. Dabar – motyvai už, prieš. Prieš suteikiant žodį, dėl vedimo tvarkos – A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų norėčiau pirmiausia atkreipti jūsų dėmesį – klausti buvo skirta 10 minučių. Aš suprantu, galimai buvo du klausimai, buvo galima juos supliusuoti ir skirti 20 minučių. Niekaip nepavadinčiau to opozicijos engimu, bet tai, kad jau ir pasibaigus pratęstam laikui riba klausimams užduoti nubrėžiama prie valdančiųjų atstovų, yra valdančiųjų atstovų privilegijavimas.

Taip pat norėčiau atkreipti ministrės dėmesį, kad ne ministrai aiškina Konstituciją Lietuvoje – tam yra Konstitucinio Teismo jurisprudencija. Šiuo klausimu jinai yra. Konstitucinis Teismas labai aiškiai pasisakė, kokios sveikatos srities paslaugos privalo būti nemokamos, ir tai yra būtinoji pagalba. Todėl prašyčiau neklaidinti nei kolegų salėje, nei Lietuvos žmonių, nes visa kita sveikatos priežiūros sistema gali veikti konkurencinėmis rinkos sąlygomis laisvoje Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų pretenzijos dėl pozicijos protegavimo nepriimu, nes du su puse karto daugiau opozicijos narių paklausė nei pozicijos, o opozicijos klausimų laikas užėmė tris kartus daugiau nei pozicijos.

Taigi, motyvai už ir prieš. Už – B. Vėsaitė.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiama ministre, pritardama būtent įstatymo projektui, siūlau: stabdykite viešosios sveikatos apsaugos griūtį, nes tam yra pats laikas. Vėliau pokyčiai gali būti tikrai negrįžtami. Čia, tiesą sakant, baigiu savo pasisakymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau motyvai prieš – A. Petrošius. Prašom, kolega.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dabar laisva Lietuva, bet, deja, laisvos Lietuvos demokratijos principai sveikatos sektorių pradeda aplenkti. Kolegos, man sunku suprasti, kur veda valdančiųjų smegenų ir logikos vingiai ir kaip reikia prieiti prie išvados, kad, *išjungus* iš sistemos privatų sektorių, viešojo sektoriaus problemos staiga imtų ir akimirksniu išsispręstų. Juk tos lėšos, kuriomis gyventojai dėl įvairių priežasčių – kažkas dėl kokybės, kažkas dėl eilių, kažkas dėl pageidaujamų specialistų, dažnai tikrai nebūtinai iš gero gyvenimo – prisideda prie paslaugų privačiame sektoriuje, jokia forma neatsidurs PSDF'o biudžete ir nepapildys viešojo sektoriaus.

Taigi, turėsime dar didesnes eiles viešajame sektoriuje, esant tam pačiam finansavimui, o pagal blogąjį scenarijų – dar ir dalį emigravusių specialistų, kurie prievarta grįžti į viešąjį sektorių nepageidautų. Prievarta nėra tinkamas būdas tokioms problemoms spręsti. Čia panašiai kaip vietoj visos širdies gydymo sistemos priimtume sprendimą nusipjauti sau vieną koją.

Pirmiausia, raskime būdą nustatyti už paslaugas sveikus įkainius, kurių dalis yra absoliučiai neadekvatūs, pritaikykime viešojo sektoriaus įstaigoms vadybos metodus, kuriuos taiko privatus sektorius. Jeigu neturite idėjų, kaip tai padaryti, nuvykite į Klaipėdos universiteto ligoninę, o tuomet jau kelkite reikalavimus dėl priemokų buvimo ar nebuvimo. Yra tokio reiškinio terminas: tai tikrai ne lygybė – tai yra lygiava.

Mieli valdantieji, turi egzistuoti pagarba pacientams, pagarba medikams, pagarba besistengiantiems kurti ir laisvė pasirinkti. Dabar lieka tik neskanus klausimas, ar nevertėtų pagalvoti

apie tokio tipo teisėkūros susikišimą ten, kur nesueina? Atrodo, yra verčiamasi per galvą, kad būtų įgyvendintos kažkieno liguistos fantazijos, siekiant kaip nors įgelti bent kiek geriau gyvenančiam Lietuvos žmogui ir vengiant paaiškinti gyventojams, kad galutiniame etape dėl tokių sprendimų pralaimės labiausiai pažeidžiamos visuomenės grupės. Tuo tarpu patys valdantieji net bijo normalios diskusijos tarp visų suinteresuotų socialinių partnerių vienoje erdvėje, skirtingiems asmenims atskirai diskutuojant su viešojo sektoriaus ir privataus sektoriaus darbuotojais.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Šiuo metu mes turime pasirinkimą dėl Lietuvos sveikatos apsaugos modelio: ar mes renkamės judėti pagal amerikietišką modelį, kai sveikatos apsauga iš esmės yra privati ir Lietuvos atžvilgiu išparceliuota, ar mes turime europietišką modelį, kai labiausiai pažeidžiami žmonės gali gauti sveikatos priežiūros paslaugas. Siūlomi pokyčiai iš esmės spręstų pagrindinę problemą, su kuria susiduria Lietuvos žmonės, tai yra eiles.

Atsakant į tai, kas buvo pasakyta. Šie pokyčiai niekaip nenaikina privačios medicinos – jinau toliau egzistuos, tačiau paslaugos bus gaunamos pagal medicinines indikacijas, o ne pagal tai, kad susimokėjęs žmogus galėtų užlįsti eilėje. Priešingai negu buvo teigta, yra platus šių pokyčių palaikymas. Prie vieno stalo susodinti dažniausiai konkuruojančias viešąsias įstaigas iš Vilniaus ir Kauno nėra taip lengva ir tai yra didžiulis ministerijos pasiekimas, todėl aš kviesčiau palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Toliau pasisako J. Sejonienė. Prašau, kolege.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Suprantu, kad ne visi Seimo nariai iš vis supranta, apie ką čia kalbama. Aš noriu dar kartą pabrėžti, kad šitas įstatymo projektas ir toks reguliavimas yra antikonstitucinis. Aš neabejoju, kad Konstitucinis Teismas dėl to ir pasisakys lygiai taip, kaip pasisakė dėl pigiausio vaisto. Mes turime analogišką situaciją: duodame žmogui bazinę paslaugą, visiems žmonėms vienodą, ir sakome, kad dabar jūs turite visi vienodai dėl jos stovėti tose pačiose eilėse ir būti vienodai patenkinti. Aš jums garantuoju, kad eilės ilgės, pacientai nebus patenkinti, medikai jokių atvejų čia negali būti patenkinti. Sveikatos priežiūros sistemos, Privalomojo sveikatos draudimo fondui jokio čia privalumo iš tokio reguliavimo nebus. Jeigu norite pirmiausia bausti pacientus ir atimti iš žmonių, kurie moka privalomojo sveikatos draudimo įmokas, galimybę prisimokėti už geresnę, greitesnę paslaugą, už komforto paslaugas, kas yra visiškai natūralu, tai, neabejoju, kai ateis įstatymo projektas dėl Prezidento komforto paslaugų, balsuosite už jas. Šiuo atveju sakysime, kad Prezidentas yra vertesnis geresnių paslaugų, o visi kiti žmonės tegul murkdosi toje savo sistemoje ir bazinių paslaugų įkainiuose, ir ilgiausiose eilėse.

Jeigu norite bausti pacientus, balsuokite už šią įstatymo projektą, jeigu ne, prašykite savo ministrės, kad darytų darbus nuo pradžių, tai yra pirmiausia didintų sveikatos priežiūros finansavimą (tą yra išipareigojusi Vyriausybė daryti kažkodėl 2028 metų gale), o ne nuo antro galo, kaip yra daroma dabar: griauinama sveikatos priežiūros sistema, protestuoja sveikatos priežiūros pacientai, protestuoja patys darbuotojai. Kada jūs girdėjote, kad daugiau kaip 60 pacientų ir sveikatos priežiūros specialistų būtų pasirašę kreipimąsi nedaryti tokios nesąmonės? Tai aš jūsų prašau nedaryti šitos nesąmonės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės už, prieš išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant. (*Balsai salėje*) Per balsavimo langą. Apsispręsimе balsuodami nuo 12 valandos.

11.58 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58² ir 58³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹, 7¹ ir 49¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-516, Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-517 (*pateikimas*)

Dabar kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-516. Pranešėjas – ministras R. Šadžius. Prašom, kolega, tribūna jūsų.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vyriausybė teikia Seimui svarstyti Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir Pensijų kaupimo įstatymo 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymų projektus. Šių pakeitimų tikslas yra sustiprinti pensijų fondų dalyvių interesų apsaugą, tuo pat metu sudaryti sąlygas investuoti plačiau, tikslinčiau ir efektyviau pensijų fondų lėšas. Siūlomi projektiniai sprendimai padėtų sudaryti daugiau galimybių pensijų fondams investuoti į vietinę, mūsų, Lietuvos, ekonomiką, skiriant dalį pensijų fonduose sukaupytų lėšų vietiniam verslui, kad būtų prisidedama prie strategiškai svarbių sričių, tokių kaip saugumas, finansavimas, investavimas į įvairesnes finansines priemones, įskaitant, beje, ir ILTE'ės kuriamas priemones.

Šiuo metu galioja griežtos taisyklės, kurios nustato labai ribotą sąrašą priemonių, į kurias gali investuoti pensijų fondai, ir kokią dalį savo lėšų, pavyzdžiui, išvestinių finansinių priemonių, šiuo metu leidžiama pensijų fondams investuoti tik rizikos valdymo tikslais. Vadinas, investicijos eina į suvereno išleistus vertybinius popierius, kurių grąža visada, kadangi tai visiškai nerizikingos priemonės, mažesnė negu kitų priemonių. Dėl to siūloma iš esmės leisti pensijų fondams investuoti į vertybinius popierius, išleistus nebiržinių įmonių, tai yra, pavyzdžiui, finansuoti paskolos lakštus, kuriuos išleidžia *nelistinguojama* biržoje įmonė tiesiog į rinką. Tai skatintų taip pat ir kapitalo rinkos plėtrą Lietuvoje. Taip pat siūloma leisti, galų gale pradėti leisti investuoti į nekilnojamąjį turtą, išskyrus gyvenamosios paskirties, į gamybinės paskirties ir civilinės paskirties didelės infrastruktūros nekilnojamąjį turtą, ir, kaip minėjau, į išvestines finansines priemones, atitinkamai nustatant tam tikrus apribojimus, sudarymą rezervinių draudimo fondų pensijų fondų viduje. Taip galėtų garantuoti, kad pensijų fondų lėšos išliks saugios.

Šie siūlymai paliestų ne tik III, bet ir II pakopos pensijų fondus, ir tai iš esmės vienas iš elementų tos reformos, kuri šiuo metu yra svarstoma Seime. Pensijų fondų patrauklumas, matyt, padidėtų, jeigu mes daugiau jų lėšų matytume investuotų Lietuvoje, nes dabar tai juokinga apimtis – truputį daugiau nei 10 %. Manome, vertiname, kad bent iki 30 % pensijų fondų turto galėtų būti investuota ir Lietuvoje.

Numatytas įstatymų pakeitimų įsigaliojimas – 2026 m. sausio 1 d., tačiau, kadangi jie sudaro tarsi dalį to paketo, kurį Seimas svarsto, svarstydamas II pakopos pensijų fondus liečiančius įstatymų projektus, siūlytume galbūt sujungti juos ir svarstyti dar numatytu šios pavasario sesijos metu. Prašyčiau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, už pristatymą. Jūs pristatėte du projektus: projektą Nr. XVP-516 ir lydimąjį įstatymo projektą Nr. XVP-517. Kolegos, norintys paklausti. E. Gentvilas. Prašau laikytis laiko limito klausiant ir atsakant.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, II pakopos pensijų fondų naują reglamentavimą teikė jūsų kolegė ministrė I. Ruginienė, kuri, kaip paašikėjo, pati nesinaudoja II pakopos pensijų kaupimo fondų paslaugomis, nėra klientė ir galbūt dėl to taip neatsakingai, mano manymu, žiūri į pensijų fondų pertvarką. Tai, ką jūs dabar siūlote, gali skambėti kaip paskata investuoti Lietuvoje, bet gali skambėti ir kaip nurodinėjimas investuoti Lietuvoje, nes realių paskatų aš nematau, tai kalbėsiu dėl motyvų. Bet kol kas mano klausimas jums: o jūs naudojate II pakopos pensijų kaupimo fondus?

R. ŠADŽIUS. Labai sudėtingas klausimas. Taip, aš naudojuosi ir, kaip tamsta, sukakęs pensijų amžių, neplanuoju iš jo pasitraukti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, už išsamų atsakymą. Toliau klausia A. Skardžius. Nėra. Tada klausia A. Gedvilas. Taip pat nematau. Tada S. Gentvilas klausia. Prašau, kolega. Gentvilų popietė.

S. GENTVILAS (LSF). Gentvilai kažkaip nori klausinėti. Gerbiamas ministre, eina paraleliai dvi reformos: viena – II pakopos liberalizavimas, ir štai jūsų investicijų kryptį liberalizavimas. Bet tai, į ką jūs leisite investuoti dabar pensijų fondams, yra nesuderinama su gerbiamos I. Ruginienės reforma. Jeigu žmogus gali bet kada išsiimti pinigus, tai jie turi būti likvidūs. Pensijų fondai negalės investuoti į nekilnojamąjį turtą dėl to, kad tai yra nelikvidus turtas ir jis negali būti išgrynintas. Ką pensijų fondų administratoriai vienareikšmiškai teigia, kad valstybė, sudarydama prielaidas bet kada išsiimti gyventojams dideles sumas, priverčia pensijų fondus investuoti tiktai

į likvidžias priemones, tai yra akcijas, tai yra lengvai prekiaujamus skolos popierius, bet ne į infrastruktūrą, ne nekilnojamąjį turtą, apie ką jūs kalbate.

PIRMININKAS. Kolega, jūsų laikas klausti baigėsi.

S. GENTVILAS (LSF). Tai iš jūsų gerų norų gali nieko nelikti. Gal galėtumėte apie tai?

R. ŠADŽIUS. Iš tikrųjų, gerbiamas Seimo nary, pensijų fondų investicijos būtent ir turėtų būti ilgalaikės, nes tai yra pensijų fondai. Kiti investiciniai fondai manevruoja įvairiomis investicijomis ir dažniausiai renkasi trumpalaikes arba, kaip jūs teisingai pastebėjote, tas investicijas, kurios gali būti pakeičiamos į likvidžius resursus, paprastai tariant, į pinigus, tuo metu, kai klientai pareikalauja. Likvidumo trūkumas fonduose – tai viena iš problemų, kurias fondai profesionaliai sprendžia. Tai taip pat, sakykime, fondų veiklos viena iš rizikos sričių, bet tai jau yra paties fondo, ir šiuo atveju pensijų fondo, vidinės politikos dalis.

Antra vertus, aš nepriešinčiau tų pagrindinių, sakykime, tos reformos pagrindinės dalies įstatymų projektų ir tų dviejų, kuriuos aš dabar jums pateikiu, nes galbūt pagrindinis uždavinys, kuris taip ir buvo suformuluotas ir iš šitos tribūnos, ir, beje, svarstant turbūt komitetuose ir įvairiose diskusijose, kad II pakopos patrauklumą reikia padidinti. Aš manau, žinojimas to, kad mano II pakopoje sukaupti pinigai sukasi, investuojami Lietuvoje, taip pat ir į šalies saugumą, į gynybinę pramonę (mes tikimės, kad į gynybinę pramonę čia, Lietuvoje, registruoti fondai iš tikrųjų turės motyvą be jokios lazdos, be jokio botago investuoti, ypač jeigu prie to prisidės ir ILTE'ė), galėtų būti vienas iš stimulų žmonėms suvokiant, kur tie pinigai nuėjo, kad ne kur nors į Jungtines Valstijas ar į kitą žemyną, rinktis dalyvauti arba tęsti dalyvavimą, arba pasirinkti dalyvauti II pakopos pensijų fonde, net jeigu nebus automatinio įtraukimo mechanizmo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Toliau jūsų klausia I. Vėgėlė. Prašau, kolega.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, ministre. Iš tiesų apie tai, kad reikia sudaryti sąlygas fondams investuoti Lietuvoje, kalbame jau turbūt keletą metų. Ačiū už jūsų įstatymo projektą, kuris liberalizuoja sąlygas investuoti Lietuvoje. Žinoma, tai yra susiję su rizika, likvidumo rizikomis, tą irgi reikia aiškiai suprasti. Bet Lietuvoje veikiančiuose pensijų fonduose sukaupta 9,4 mlrd. ir tik 1,1 mlrd. yra investuota Lietuvoje (visos kitos investicijos išeina į užsienį), tai yra apie 12 %. Mano klausimai: ar jūs nemanote, kad reikėtų įstatymu nustatyti tam tikrą limitą, kiek vis tikrai pensijų fondai turėtų investuoti Lietuvoje? Gal 20 %, 25 %, kokią nors dalį?

Antras klausimas yra susijęs su „Sodros“ rezervu. Mes „Sodros“ rezerve turime daugiau nei 3 mlrd. eurų. Ar jūs negalvojate, kad ta pati schema, kuri yra naudojama su pensijų fondais, turėtų būti naudojama ir su „Sodros“ rezervu, kurį galėtume taip pat investuoti Lietuvoje ir taip didinti bendrąjį vidaus produktą? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Atsakydamas į pirmą dalį, sakyčiau, kad bent jau šiuo metu, o galbūt ir ilgesnėje perspektyvoje aš nepritarčiau siūlymui įvesti tam tikrus investavimo limitus pagal geografinį požymį. Mes esame numatę ir į įstatymą įtraukę tam tikrus limitus investicijų, sakykime, kad ir į tą patį nekilnojamąjį turtą, bet šie limitai reikalingi investicijų saugumui užtikrinti, kad, pavyzdžiui, nekilnojamojo turto kainų burbulas nesudaužytų viso pensijų fondo turto. Tai investavimas turi būti tinkamai diversifikuotas. Rodiklis, kiek investuoti kažkur, kaip maksimalus rodiklis yra pateisinamas šitoje schemoje, bet kaip minimalus – tikrai ne.

Jūsų samprotavimai dėl „Sodros“ lėšų, „Sodros“ rezervo ar kitų valstybės rezervų investavimo tikrai labai vertingi. Manau, mes turėtume Vyriausybėje pagalvoti šita kryptimi.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau jūsų klausia B. Ropė. Prašau, kolega.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, noriu pasakyti, kad aš nesinaudoju šia galimybe ir tikrai nesigailiu, nes buvo metų, mačiau, kada kilo, kada krito, bet administratorius niekada nepralošė – jis visada savo samatą atsiėmė, ir su kaupu. Tai vienas iš pranašumų.

Antras dalykas dabar klientui arba žmogui, kuris nori draustis. Jeigu man duotumėte tokias pačias sąlygas kaip pensijų fonde – aš pats investuoju, sakykime, į fondus, į akcijas, į bankus ir man ta pati pajamų mokesčio lengvata taikoma, tai tada iš tikrųjų būtų galimybė žmogui pasirinkti. O dabar tik per administratorius gali. Ar negalima būtų leisti žmonėms patiems pasirinkti investuotoją ir gauti lengvatą?

R. ŠADŽIUS. Labai ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą, bet ir atsakymą jūs iškart pasakėte. Jūs laisvai pasirinkote. Ši laisvė egzistuoja ir kiekvienas žmogus iš tikrųjų renkasi, kur yra naudingiau, kur geriau ir kas labiau atitinka, sakykime, vidinį rizikos apetitą. Nes rizikos apetitas nėra vien emocinė sąvoka – tai yra ekonomikos teorijos terminas. Rizikos apetitas visų čia sėdinčių ir visų gyvenančių šioje šalyje yra labai skirtingas.

Pensijų fondai yra skirti tam, kad būtų galima su mažiausia rizika, ir įstatymas tai taip pat nustato, ir su minimaliais kaštais... Beje, įstatymai taip pat nustato, jeigu kaštus jūs apskaičiuotumėte tų fondų, kuriuose jūs investuojate, taip pat ir paslėptus kaštus, tai pamatytumėte didžiulius skirtumus tarp pensijų fondų, II pakopos pensijų fondų kaštų Lietuvoje ir tų fondų, į kuriuos jūs investuojate. Juo labiau kad jūs ten gaunate ir atitinkamas tarsi investavimo patarimo paslaugas, jas vieną kartą gaunate, bet per visą investavimo laikotarpį mokate atitinkamą mokestį. Tai yra dar vienas drakonas, su kuriuo dabar kovoja Europa, svarstydamą *Retail Investment Strategy* teisės aktus. Pasirinkimas yra: didesnė rizika – didesni kaštai, minimali rizika – minimalūs įstatyme nustatyti, apriboti kaštai.

Čia aš dar atkreipčiau dėmesį į vieną detalę: kuo didesnis pensijų fondo Lietuvoje turtas, tuo pagal įstatymą mažesni maksimalų procentą jisai gali pasiimti už atitinkamo asmens įmokų administravimą. Mes visi suinteresuoti, kad šių pensijų fondas padidėtų, kad jie galėtų investuoti Lietuvoje ir kad sumažėtų finansinė našta tiems, kurie investuoja, be abejo, išlaikant saugumą pagal įstatyme nustatytas priemones, suformuotus rezervus ir draudimo fondus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Paskutinį klausimą užduos jums E. Rudelienė. Prašom, Edita.

E. RUDELINĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke, nors laikas baigėsi, bet skiriate... Gerbiamas ministre, iš tiesų tikrai geras įstatymo projektas, išplečia galimybes fondams investuoti plačiau, investuoti Lietuvoje, daugiau investicijų, didesnis prieaugis. Bet klausimas, kadangi sakėte netapatinti, bet negalime netapatinti šių dviejų, kurie eina reforma II pakopos... Ar nepavėluotas šiek tiek įstatymo projektas, ypač dėl II pakopos? Aš žinau, kad Finansų ministerija turėjo tokį gana kritišką požiūrį į pertvarką, tai ar tikite, kad būtent II pensijų pakopa dar galės pasinaudoti šia reforma, ar, kaip socialinės apsaugos ministrė yra sakiusi, kaupk nekaupęs, vis tiek jau nieko nesukaupsi?

R. ŠADŽIUS. Aš labai tikiuosi, kad jūs svarstysite visus šiuos teisės aktus kartu. Viskas, gerbiama Seimo nare, jūsų rankose. Viskas priklausys nuo to, kaip komitetai dirbs, kokiais terminais Seimo valdyba ir Seniūnų sueiga nutars sudėti svarstymą ir priėmimą į Seimo plenarinių posėdžių darbotvarkę. O po pateikimo aš prašyčiau pritarti šiandien.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs labai nuoširdžiai atsakėte į visus klausimus.

Dabar motyvai už, prieš. Prieš – Eugenijus, o už – V. Gailius. Prašom, gerbiamas Seimo nary.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi nėra už, tai kažkas turi pasisakyti. Turbūt sunku nepalaikyti projekto, kuris remiamas sena lietuvių išmintimi: kad žmogus būtų laimingas, iš jo iš pradžių reikia viską atimti, o paskui truputį duoti.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų aiškius argumentus. Prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kai svarstome paketą žiūrėdami II pakopos pensijų kaupimo fondų ateitį, ką pateikė ministrė I. Ruginienė, ačiū Inga, kad atėjo į salę ir šį projektą... Inga, kad neapšnekėčiau už akių, man atrodo kaip ta situacija, ką tik policininkas generolas pakalbėjo apie gerą policininką ir blogą policininką. Blogoji policininkė I. Ruginienė daro taip, kad pensijų fondai nusilptų, netektų ko nors. Ateina gerasis policininkas ministras R. Šadžius ir sako: mes jums sudarysime sąlygas investuoti. Kiek yra patrauklus sąlygų sudarymas, dar atskira situacija. Gerai Vitalijus pasakė su ironija. Man labai primena komunistinius laikus: atėmė iš ūkininko ūkį, išvežė, paskui parvežė, leido grįžti ir davė kolektyvinį sodą, kad turėtų kur rankas į žemę sukišti. Panašiai man dabar atrodo situacija su pensijų kaupimo fondais: vienas projektų paketas, kurį teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, tikrai silpnina fondus. Pati ministrė nedalyvauja kaupime, tai gal ir nėra per daug suinteresuota, aš dalyvauju su ministru R. Šadžiumi, mūsų interesus lyg ir kitas – kaip nors išgelbėti tuos fondus, neleisti blogajam policininkui sunaikinti šitų fondų. Tai tokią dviprasmišką situaciją aš ir matau. Toks vaizdelis iš valdančiųjų socialdemokratų.

Kita vertus, gerbiamas ministre, jūs, socialdemokratai, turėjote galimybę pasiūlyti tas investavimo kryptis, ką siūlote dabar, daugybę kartų. Konkrečiai: 2004–2008 metai, 2012–2016 metai, iš dalies 2016–2020 metai, o siūlote tik dabar.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išsakyti. Ministre, jūs turite galimybę truputį luktelti, kol mes balsuosime. Po to bus kiti procedūriniai... Prieš balsavimą suteiksiu žodį paminėti Seimo narei I. Ruginienei tarti atsakomąjį žodį. Prašom, kolege.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų, kaip jūs vertinate, čia jūsų vertinimas, bet labai svarbu, kaip žmonės vertina reformą. Žmonės tiek mane, tiek pačią reformą vertina gera prasme. Reformos pakeitimas ir tikslas yra skirti viešajam interesui ginti, kad žmonės būtų gerai ir kad jie jaustųsi savo pinigų šeimininkais. Tikrai neturėjome tokio tikslo nei silpninti, nei kaip nors kenkti patiems fondams, nei kokius nors pokyčius orientuoti į juos. Mūsų pokyčiai skirti viešajam interesui ginti. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Štai taip, Seimo nary, mes gerbiame visus policininkus ir viešąjį interesą.

12.17 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 11 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-518, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9, 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-519 (*pateikimo tęsinys*)

Balsuojame, kolegos, dėl įstatymo projekto, atkreipiu dėmesį, projekto Nr. XVP-518 ir projekto Nr. XVP... (*Balsai salėje*) Nutraukiame balsavimą. (*Balsai salėje*) O kodėl negerai? (*Balsai salėje*)

Taip. Kartoju dar kartą. Kolegos, grįžtame į balsavimo laiką ir balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XVP-518 ir lydimąjo projekto Nr. XVP-519. Prašom balsuoti. Vyksta balsavimas.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 78, prieš – 23, susilaikė 10. Po pateikimo įstatymų projektams pritarta. Pagrindinis komitetas dėl abiejų įstatymų projektų – Sveikatos reikalų komitetas. Svarstysime posėdžių plenarinėje salėje birželio 26 dieną. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

12.18 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 7, 13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58² ir 58³ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹, 7¹ ir 49¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-516, Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 20 ir 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-517 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas balsavimas dėl projekto Nr. XVP-516 ir projekto Nr. XVP-517. Prašom balsuoti. (*Šurmuly salėje*) Nelabai.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 91, prieš – 2, susilaikė 14. Po pateikimo įstatymų projektams pritarta. Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatyta svarstyti rudens sesijoje. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Replikos. Pirmoji – J. Sejonienė. Prašom, kolege.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ne tai, kad replika, posėdžio pirmininke, jūs nesuteikėte man žodžio prieš paskelbdamas balsavimą, be to, kad nepaskelbėte iš esmės ir už ką balsuojame. Tai aš norėjau dėl buvusio projekto – Sveikatos sistemos įstatymo – paprašyti antikorupcinio vertinimo. (*Balsai salėje*) Aš čia stovėjau, dar prieš jums paskelbiant balsavimą.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū, jau nubalsuota dėl kito įstatymo. Prašom, E. Gentvilas gal mums patars ką nors protingo.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Dėl R. Šadžiaus projekto, kuris perėjo pateikimo stadiją, ir ministrės I. Ruginienės replikų apie viešąjį interesą. Bepigu samprotauti apie viešąjį interesą, kai nerizikuoji savo pinigais – rizikuoji E. Gentvilo ir R. Šadžiaus pinigais, kurie yra tuose fonduose, o paskui kalbėti apie viešąjį... Ir dar S. Skvernelio pinigai. O pati nedalyvauja, tvarko tuos fondus, tvatina ten pro šalį viską ir sako – čia viešasis interesas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Iš klausėme replikas ir pasiūlymus. Kolegos, dar I. Ruginienė. **I. RUGINIENĖ (LSDPF).** Gerbiamas Seimo nary Gentvilai, tai gal išgyvensite? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, buvo pasiūlymas dėl projektų Nr. XVP-518 ir Nr. XVP-519 kreiptis dėl antikorupcinio vertinimo. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Už – 43, prieš – 29, susilaikė 37. Jūsų pasiūlymui nepritarta. Ačiū. Dar kartą nori kalbėti A. Petrošius. Prašom, gerbiamas kolega.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Mielie valdantieji, iš tikrųjų šituo klausimu nebuvo beveik jokios diskusijos. Visuomenė yra supriešinta. Jūs dabar į šią klausimą žiūrite kaip į opozicijos ir pozicijos santykį. Aiškiai pasakyta – prieštarauja Konstitucijai. Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kokia medicina, kaip turi veikti, kaip veikia laisva rinkta. Šiuo atveju antikorupcinis vertinimas yra instrumentas, kurį jūs bet kuriuo atveju gausite iki klausimo svarstymo ir kuris padės jums suvaldyti ir išvengti rizikų. Aš nelabai suprantu, kodėl taip atmetinai balsuojate? Aš jūsų vietoje taip padaryčiau dabar: paprašyčiau pakartotinai balsuoti dėl antikorupcinio vertinimo. Tikrai turėsite labai rimtų problemų, jei šitas klausimas prieštarauja Konstitucijai.

PIRMININKAS. Gaila, kolega, kad nesuprantate, bet galbūt V. Čmilytė-Nielsen padės jums suprasti.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiame kolegos, ministrė, atsakydama iš tribūnos apie šios reformos, šio pakeitimo esmę, tvirtino, kad jis skaidrins sistemą. Jei iš tiesų manoma, kad skaidrins sistemą, kodėl reikėtų balsuoti prieš antikorupcinio vertinimo prašymą? Beje, ministrė, lankydamosi Liberalų sąjūdžio frakcijoje, žadėjo, kad tikrai bus atliktas dėl tokio pakeitimo. Jūs užprogramuojate rimtas problemas ateičiai, užuot dabar sutikę, kad visos reikalingos procedūros būtų pereitos. Juolab kad ir jūsų valdančiųjų frakcijoje yra ne vienas žmogus, kuris puikiai supranta, jog šitame pakeitime yra užprogramuota nemažai problemų. Aš tikrai raginu ir kviečiu neprieštarauti antikorupciniam vertinimui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Seimas apsisprendė, bet dar mums gerą žodį tars R. J. Jankūnas. Prašom, kolega.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Aš noriu pasakyti, kai kolegos sako „gerbiame valdantieji“ opozicijos vardu, noriu pasakyti, kad toli gražu ne visa opozicija taip galvoja. Kartais tas antikorupcinis vertinimas yra tiesiog tam, kad užvilktų klausimą ir neleistų priimti gerų įstatymų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Sakiau, kad gerą žodį pasakys žmogus.

12.24 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 15, 19, 28, 50, 78, 92, 96 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-506 (pateikimas)

Toliau, gerbiame kolegos, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-506. Pranešėjas – R. Šadžius. Prieš jam ateinant į tribūną – dar J. Sabatauskas. Prašom, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiame pirmininke. Gerbiame kolegos, jūs gi ne pirmą dieną politikoje, ypač tie, kurie buvote Vyriausybėje, žinote, kad Vyriausybės projektų antikorupcinį vertinimą atlieka patys įstatymo iniciatoriai – Vyriausybė. Vienas momentas. Aišku, komitetas gali paprašyti per Seimo valdybą antikorupcinio vertinimo, jeigu iš tikrųjų jo reikia.

O dėl prieštaravimų Konstitucijai, gerbiame kolegos, procedūra įvykdyta, Teisės ir teisėtvarcos komitetas įvertino. Tačiau kiekvienas Seimo narys turi teisę susiburti į 29-uką ir kreiptis į Konstitucinį Teismą, kai bus priimtas įstatymas, jeigu jis bus priimtas.

PIRMININKAS. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taigi, teigti dabar, kad prieštarauja Konstitucijai, na, nesąžininga.

PIRMININKAS. Ačiū. Žodis ministrui R. Šadžiui. Prašom, kolega.

R. ŠADŽIUS. Ministrai, kurių vardai paminimi, deja, neturi teisės atsakyti parlamentui. Aš parlamentą labai gerbiu ir tokios teisės neprašau. Bet noriu pateikti jums Vyriausybės vardu svarstyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo kelių straipsnių pakeitimą. Šitas projektas liečia asme-

nis, vykdančius humanitarinę ir labdaros veiklą už Europos Sąjungos ribų, taip pat ir Ukrainoje. Pagal PVM'o direktyvą, mes galime leisti neapmokestinti PVM'u tokiu būdu eksportuojamų prekių, tokiu būdu išvežamų prekių, ir atitinkamai atskaityti sumokėtą PVM'ą tas prekes išigyjant, jeigu jos yra teikiamos kaip labdara ir asmuo yra įrašytas į sąrašus pagal Labdaros ir paramos įstatyme įtvirtintus reikalavimus, į atitinkamą subjektų sąrašą. Tai dažniausiai būna viešosios įstaigos, asociacijos ir panašūs juridiniai asmenys.

Tačiau turime teisinę omissiją. Humanitarinė pagalba, pagal Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymą, tie asmenys, teikiantys tokią pagalbą, gali būti taip pat ir komerciniai, juridiniai asmenys (pavyzdžiui, uždarnosios akcinės bendrovės ar kitokio pobūdžio įmonės, leistinos, įsisteigusios Lietuvoje), šita lengvata negali pasinaudoti – iš principo turi skaičiuoti PVM'ą nuo išvežamų pagal humanitarinę pagalbą prekių ir šitą PVM'ą sumokėti į valstybės biudžetą. Siūlome įstatymo pataisas, kurios leistų taip pat šitiems asmenims, komerciniams, juridiniams asmenims, kurie vykdo veiklą pagal kitą, ne Labdaros ir paramos, o būtent pagal jūsų kadaise priimtą Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymą, teikiant humanitarinę pagalbą, neskaičiuoti šito PVM'o ir leisti atskaityti iš jų pajamų, iš jų PVM'o tai, kas sumokėta šitas prekes išigyjant. Tai itin svarbu subjektams, kurie šiuo metu teikia paramą Ukrainai.

Kadangi įstatymo projekto įsigaliojimas numatytas gana greitai, nuo rugsėjo 1 dienos, labai prašyčiau Seimą į tai atsižvelgti ir svarstyti, ir priimti šį įstatymą dar šioje parlamento sesijoje.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. R. Tamašunienė pirmoji klausia. Prašom, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, kalbant būtent apie PVM'o paramą prekėms, kokia tai suma yra dabar? Ir vis dėlto, ar nebūtų galima tą PVM'ą įskaityti į formuojamą Lietuvos gynybos fondą? Iš esmės tiek tos paslaugos, prekės yra skiriamos gynybai kitose valstybėse, tiek to PVM'o nueitų į Lietuvos gynybos fondą.

O antras mano klausimas yra toks labiau praktinis – dėl PVM'o už statinių pagerinimą ir taip toliau. Jūs sąvoką apibrėžiate, kad tai bus kapitalinis statinio remontas arba statinio rekonstravimas. Kaip PVM'o mokėtojams, kurie yra pastatų nuomotojai, jį pagerinus, tarkime, pakeitus langus, ar nebus vėliau, perduodant tą pagerintą pastatą, iš esmės pagerintą, savininkui, na, neliks prievolė dar juos apmokestinti PVM'u? Dabar tas PVM'as, na, sakykime, gal ir yra tų ginčų tarp Mokesčių inspekcijos ir galimybės...

PIRMININKAS. Kolege, klausti laikas baigėsi.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). ...bet jis yra gražinamas.

R. ŠADŽIUS. Ačiū. Aš pradėsiu nuo antros klausimo dalies. Tikrai detalių negaliu pakomentuoti, nes siūlomas pakeitimas paprasčiausiai atliepia tuos jūsų atliktus Statybos įstatymo pakeitimus. Tiesiog tai yra sąvokų suvienodinimas.

Atsakymas į jūsų klausimą būtų: kaip anksčiau, taip ir dabar, taip ir ateityje – priėmus šį įstatymą, šie procesai vyktų. Detalių tikrai negalėčiau pakomentuoti, nesu įsigilinęs.

Dėl asmenų, teikiančių humanitarinę pagalbą pagal vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos programas. Dar tas įmonės, tuos subjektus apkrauti papildomu mokesčiu (kurį jie dabar sumoka, beje, į valstybės biudžetą) būtų ne skatinimas, o kaip tik tam tikras draudimas, apribojimas jų dalyvavimo toje veikloje, kuri mums yra kardinaliai svarbi. Tai nėra karinė veikla – tai yra humanitarinė ir vystomojo bendradarbiavimo pagalba, jinai neapima ginkluotės įsigijimo.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų taip pat paklausti nori E. Zingeris. Prašom, signatare.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, tai labai svarbus šiame įstatyme esantis... čia yra įstatymo dalis, taip? Dėl paramos Ukrainai. Čia apibūdinamos apimtys, ar tai yra visa humanitarinė pagalba pagal apibrėžimą humanitarinės pagalbos. Kokie tai yra kiekiai? Kaip jūs įsivaizduojate, kaip mes galėtume maksimaliai panaudoti faktiškai ant egzistencinės ribos esančiai Ukrainai ir jos tautai? Kokios tai yra jūsų įsivaizduojamos apimtys palengvinant mūsų paramą? Ar nereikėtų Užsienio reikalų komitete draugiškai aptarti ir paremti šį įstatymą? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Gerbiamas Seimo narys, dėl konkrečių apimčių nieko pasakyti negaliu, nes mes tokių duomenų neturime. Šio įstatymo priėmimas turėtų paskatinti asmenis teikti humanitarinę pagalbą. Beje, pagal mano paminėtą Vystomojo bendradarbiavimo įstatymą, šie asmenys taip pat turėtų būti įrašyti į specialius sąrašus. Skirtingai nei Labdaros ir paramos įstatymas, kuris apima tik viešuosius juridinius asmenis ar viešąsias įstaigas, asociacijas, šis apimtų taip pat ir bet kurį privatų juridinį asmenį.

Koks būtų mastas, sunku pasakyti, bet, aš manau, tai iš tikrųjų būtų rimtas stimulus įmėnėms iš pradžių įtraukti save į tuos sąrašus pagal įstatymą ir po to teikti humanitarinę pagalbą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs labai išsamiai atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Tikiuosi, kad jie atsižvelgs į jūsų prašymus.

Motyvai už ir prieš. Svarbiausia prieš nėra.

Dabar, kolegos, galime pratęsti balsavimo langą. Iki posėdžio pabaigos mums liko trys klausimai. Tuomet spėsime. Bendru sutarimu pritarta. Ačiū. Prašom balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Gerbiami kolegos, balsavo 95 Seimo nariai: 92 – už, 3 susilaikė, prieš nėra. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Kaip ministras prašė, siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

12.34 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 13¹, 23 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-534 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-534. Pranešėjas – J. Taminskas. Prašom, viceministre.

J. TAMINSKAS. Sveiki, gerbiami Seimo nariai, sveiki, posėdžio pirmininke. Noriu jums pristatyti Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą. Projekto parengimo tikslas yra perkelti į nacionalinę teisę nuostatas 2023 m. lapkričio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/2661, kuria iš dalies keičiama Direktyva dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos. Įstatymo projektu siekiame ir jame įtvirtiname, patiksliname sąvoką „intelektinių transporto sistemų paslauga“, tiksliai reglamentuojame sąveikiųjų intelektinių transporto sistemų diegimo ir naudojimo koordinavimą Lietuvoje, suderiname įstatymą su 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusia naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu ir nurodome Viešojo transporto kelionių duomenų informacinės sistemos, geriau žinomos kaip „Vintra“, valdytoją ir duomenų valdytoją, ir viešojo transporto kelionių duomenų kaupimo tvarką. Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereiks. Prašom pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori A. Zuokas. Prašom, kolega.

A. ZUOKAS (MSNG). Aš norėjau pasiteirauti, ar šio įstatymo iniciatyva yra susijusi su galima spartesne savivaldžių automobilių ir transporto priemonių plėtra Lietuvoje? Kiek tai koreliuoja su Europos Sąjungos įstatymų iniciatyvomis ir principais, nes mums patiems sukurti savo atskirą reguliavimą bus labai sudėtinga, neatliepiant europinio reguliavimo? Čia yra iniciatyva, tai ar mes sekame europinę iniciatyvą, ar mes bandome lyderiauti?

J. TAMINSKAS. Sudarys sąlygas... Atsakau į jūsų klausimą, kad tai sudarys sąlygas savavaldėms transporto priemonėms dalyvauti eisme. Lygiagrečiai.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkoju, kolegos. Motyvai už, prieš? Nėra. Apsispręskime balsuodami.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Pagrindiniu komitetu numatytas Ekonomikos komitetas. Svarstyti numatyta Seimo III (rudens) sesijoje. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

12.37 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 1, 3, 14, 15, 16, 16¹, 17, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3985(2), Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170 ir 492 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3987(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3985 ir Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3987. Pranešėja – J. Sejonienė. Prašom, kolege.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Matyt, visiems suprantama įstatymo esmė – siūlome drausti Lietuvoje parduoti tabaką ir visus tabako gaminius jaunesniems negu 21 metų amžiaus žmonėms. Taip iš esmės atitiktume ir Europos Sąjungos, ir Europos Komisijos iškeltą labai ambicingą tikslą *Beating Cancer* plane, Europos kovos su vėžiu plane, iki 2040 metų sumažinti rūkančios tabaką populiacijos skaičių iki 5 %. Šiuo metu tas procentas yra apie 25 %.

Ką kalbėti apie tabaką? Visi žinome, kad tabakas išties yra kenksmingas, sukelia priklausomybę. Kuo anksčiau žmonės pradeda rūkyti, tuo priklausomybė yra didesnė, tuo didesnė rizika susirgti lėtinėmis ir netgi nepagydomomis ligomis. Kaip žinome, net devynių iš dešimties plaučių vėžio atvejų priežastis yra būtent rūkymas, tabakas. Kuo anksčiau ta priklausomybė išsivysto, tuo jos atsisakyti yra sudėtingiau. Netgi Lietuvoje atlikti tyrimai rodo, kad žmonės, kurie pradėjo rūkyti iki 21 metų, tampa reguliariais rūkaliais.

Taip pat kuo dar Lietuva išsiskiria iš kitų šalių? Toje pačioje Europoje pagal rūkančių nepilnamečių žmonių skaičių, būtent Lietuvoje bandžusių rūkyti ar net reguliariai rūkančių paauglių procentas yra didžiausias. Galima spekuliuoti, iš kur tie vaikai, paaugliai gauna tabako? Aš neabejoju, kad iš savo vyresnių draugų, tai yra iš 18–19 metų, legalaus amžiaus, draugų, kuriems galima įsigyti tabako. Tai būtų kartu ir prevencinė priemonė būtent paauglių rūkymui mažinti. Ar mes būtume unikalūs dėl tokio reguliavimo pasaulyje, Europoje? Tikrai ne. Pernai Latvija priėmė, numatė, kad Latvijoje nebegali įsigyti tabako, tabako gaminių jaunesni negu 20 metų amžiaus žmonės. 20 metų riba yra ir Taivane, Tailande, Japonijoje. 21 metų riba, kurią siūlau aš, yra JAV, Singapūre, kitose šalyse. Kitos šalys netgi dar radikaliau eina link tokio reguliavimo, pavyzdžiui, ta pati Jungtinė Karalystė arba Airija: Jungtinėje Karalystėje iš viso svarsto neleisti įsigyti tabako gaminių gimusiems po 2009 metų ir taip jie tikisi užauginti nerūkančias kartas.

Tikrai priemonė yra kartu su visomis kitomis... Negali, aišku, būti vienos priemonės, kuri absoliučiai išspręstų problemą, ir tą sako visos tarptautinės organizacijos, kad priemonės turi būti kompleksinės. Tai su praeitoje kadencijoje jau priimtais tabako prekybos kontrolės apribojimais, su didesnėmis baudomis už nelegalią prekybą, manau, šita priemonė tikrai reikšmingai prisidėtų prie rūkymo mažinimo mūsų visuomenėje, o ypač tarp paauglių ir jaunų žmonių. Prašau palaukti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori dar paklausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolege Jurgita, rūkiau 37 metus, savo valia apsisprendžiau mesti, be daktarų įsikišimo, jau 15 mėnesių nerūkau ir tikrai neskatinu, ir suprantu dalį jūsų argumentų. Tačiau visi mes esame pateikę gerų ir blogų projektų (aš apie save pirmiausia kalbu). Praėjusią savaitę jūs taip gražiai pasiūlėte atidėti savo projektą, gal ir dabar galėtumėte atidėti, paprašyti pertraukos? Sakau su ironija.

Jeigu rimtai kalbame, žiūrėkite, ar jūs tikitės, kad 21 metų, suaugęs, vedęs, tarnybą Lietuvos kariuomenėje atlikęs, du vaikučius už rankų besivedantis žmogus neturi teisės apsispręsti dėl rūkymo? Jam atimama šita teisė, jis bus persekiojamas dėl pasiruošimo rūkyti ir taip toliau? Tai yra suaugęs Lietuvos Respublikos pilietis, atlikęs visas pareigas, turintis visas kitas teises, neturi teisės nusipirkti cigaretės?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Eugenijau, pirmiausia labai džiaugiuosi, kad jūs jau tokį ilgą laiką nerūkote, tikiuosi, kad taip ir liks.

Dabar dėl to suaugusio žmogaus teisių. Žiūrėkite, tos pačios diskusijos buvo ir tuomet, kai nusprendėme, kad alkoholio negali įsigyti jaunesni negu 20 metų amžiaus žmonės. Niekas dėl to nepasikeitė – jauni žmonės puikiai išgyvena, ar ne? Beje, ką dabar jau turime, praėjus, kiek čia, septyneriems aštuoneriems metams nuo tokio reguliavimo, – mažėja su alkoholiu susijusių mirčių, su alkoholiu susijusių ligų, pats alkoholio suvartojimas, ypač stipraus, mažėja. (*Balsas salėje*) Mažėja, mažėja. Tai man atrodo, kad efektas yra tikrai geras, to paties, sakyčiau, reikėtų siekti ir dėl kito priklausomybę sukeliančio produkto, tai yra tabako.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turbūt visi sutiksime, kad šitas įstatymo projektas ganėtinai svarbus mažinant priklausomybę ir iš tiesų mažintų prieinamumą paaugliams, mažintų vartojimą mokyklose, prisidėtų prie geresnių visuomenės sveikatos rodiklių.

Puikiai suprantame, kad žalingų įpročių prevencijai reikšmės turi ne tik prieinamumo mažinimas, bet ir jaunimo užimtumo didinimas. Kokie žingsniai numatomi šiuo aspektu? Ar tuo ir apsiribosite, ar ieškosite kitų sprendimų? Nes akivaizdu, kad siūlote tik tai, kas yra gana paprasta – paspausti mygtuką, bet iš esmės problemos, kaip sakyti, nesprendžia, vietoj vienos problemos atsiranda kitų problemų. Tad kokie jūsų žingsniai ateityje?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai dėkui, gerbiamas Aidai, už gerą klausimą. Suprantama, kad į šitą projektą papildomų priemonių – užimtumo didinimo, švietimo – nelabai įmanoma įtraukti. Tai turėtų būti reguliuojama kitais įstatymų projektais ir poįstatyminiais aktais, ir ministro tvarkomis. Labai norėčiau, kad tai būtų daroma aktyviau.

Tikrai palaikyčiau Švietimo įstatymo pakeitimus, kurie implikuotų, pavyzdžiui, didesnę neformaliojo ugdymo valandų skaičių, ypač jeigu tai būtų kažkokie fiziniai užsiėmimai, kažkokie sporto būreliai, kas tikrai prisidėtų prie didesnio sveikatinimo, ypač tarp paauglių, jaunų žmonių, ir tą palaikyčiau. Labai lauksiu, jeigu tokių projektų bus atnešta. Labai palaikau, kad turėtų būti aktyvesnis švietimas, informacinės kampanijos. Gyvenimo įgūdžių programoje rūkymui, rūkymo prevencijai turėtų skirti daugiau dėmesio. Dėl to labai pritariu.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia E. Rudelienė. Prašom, kolege.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, pirmininke. Kolege, noriu paklausti, kodėl pasirinkote 21 metus? Alkoholis apribotas iki 20, o čia yra net didesnis draudimas, negu alkoholio įsigyti? Tai vienas klausimas.

Kitas, ar iš tikrųjų tikite, kad ši priemonė sustabdys? Ar nemanote, kad didesnis dėmesys turėtų būti skiriamas ypač visokioms nelegalios prekybos priemonėms (svaiginasi jauni žmonės) ir tam, kas yra nelegalu? Ačiū.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, Edita, už klausimą. Dėl ko 21 metai? Būtent, ką ir minėjau, Lietuvoje atlikto tyrimo duomenimis nustatyta, kad 95 % reguliariai rūkančių asmenų pradėjo rūkyti iki 21 metų amžiaus. Maždaug iki 23 metų amžiaus formuojasi asmenybė ir tikrai žmonės yra labiau paveikūs. 21 metų amžiaus riba neatsitiktinai parinkta – tokią siūlo ir tarptautinės sveikatos priežiūros organizacijos, tokia riba yra ir kitose šalyse. Mes, taip, dėl alkoholio turime 20 metų. Aš tada siūlyčiau ne žeminti iki 20 metų tabako įsigijimo amžių, bet vėlinti alkoholio įsigijimo amžių – taip pat iki 21 metų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gera paklausėte. Matote, kaip čia buvo. Toliau klausia R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiama pranešėja, yra dalykų, kuriuos jūs entuziastingai siūlote riboti, bet yra tokių, kurių jūs niekada nepasiūlysite apriboti. Aš norėčiau paklausti, kaip jūs manote, kas labiau kenkia jaunimui – rūkymas ar LGBT propaganda, kuri gali paskatinti jauną žmogų pasidaryti žalą sveikatai keičiant lytį?

Kitas klausimas jau tiesiai apie tabaką. Ką jūs galvojate apie galimybę drausti rūkyti daugabučių namų butuose? Ačiū.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, aš nematau jokio ryšio tarp lytinės orientacijos ir žalingų įpročių. Lytinė orientacija yra lytinė orientacija, žalingi įpročiai yra žalingi įpročiai. Į šį klausimą nežinau, kas galėtų atsakyti, nežinau, ar jūs pats galėtumėte atsakyti.

O dėl rūkymo liberalizavimo, kaip suprantu, daugiabučiuose jūs klausiate, ar dėl dabar galiojančio reguliavimo? Palinksėkite, aš suprasiu. Dėl dabar galiojančio reguliavimo? Dėl draudimo. Tai dėl tokio draudimo, koks yra dabar, nes yra kolegos J. Sabatausko pateiktas projektas, kuris liberalizuoja dabar esamą reguliavimą. Aš manau, kad toks reguliavimas yra teisingas. Negirdėjau nė vieno nerūkančio (aš pati gyvenu daugiabutyje) savo kaimyno, kuris skųstųsi, kad negali pakvėpuoti tabako dūmais.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausėjų sąrašą užbaigia B. Ropė. Prašom, kolega.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū kolegei už pristatymą. Tikrai pritariu labai nuoširdžiai ir matau, kad konservatoriams skaičius 21 labai patinka. Aš pritarčiau, jeigu įtrauktumėte ir alkoholį į šią įstatymo projektą, bet gal dėl to, kad susiję su lošimais, lygiai taip pat konservatorių buvo patvirtintas ir gimnazijos vaikų skaičius – 21, kuris dabar jau pakeistas. Taigi yra tas skaičius – 21.

Kolegai E. Gentvilui noriu pasakyti, kad sveikinu mėtus. Aš jau 25 metus nerūkau ir tikrai nesigailiu dėl to.

Pranešėjos norėjau paklausti. Rūkymas yra pagrindinis vėžio sukėlėjas. Taip mes apsaugosime dalį žmonių, bet dalis žmonių, jaunų žmonių, vaikų, gyvena prirūkytoje aplinkoje. Ką jūs galėtumėte pasiūlyti, kad *išimtume* tuos vaikus iš tos prirūkytos aplinkos, kokių nors priemonių ar kokių nors būdų? Ačiū.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamas Broni. Noriu pasakyti, kad to žaidimo kortomis aš nežaidžiu ir čia ne su tuo susiję. Tiesiog argumentus, kodėl pasirinkti 21 metai, išsakiau.

O dabar dėl to, kad apskritai reikia mažinti visuomenės rūkymą, tai yra viena iš kompleksinių priemonių, kuri prisidėtų ir prie jaunų žmonių, ir prie nepilnamečių, paauglių rūkymo mažėjimo, ir, tikėtina, laikui bėgant, vyresnio amžiaus žmonių, jeigu jie nepradėtų rūkyti, būdami paaugliai, būdami jauni, po to kažin ar pradėtų rūkyti. Taip, tai yra viena iš kompleksinių priemonių, kuri būtų sumažintų rūkymo paplitimą visuomenėje.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai už, prieš. Motyvai prieš – A. Bagdonas. Prašom, kolega.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, visi tikrai suprantame tabako gaminių sukeliamą žalą kiekvieno žmogaus sveikatai, tačiau net nebandome pasirinkti ilgesnio ir teisingo kelio – dar labiau šviesti visuomenę, ypač jaunimą, paauglius ir vaikus, apie rūkymo sukeliamą žalą. Eilinį kartą siekiame diskriminuoti jaunos žmones, tarsi jie, sulaukę pilnametystės, nebegalėtų patys priimti racionalių sprendimų, kaip jiems gyventi.

Esu įsitikinęs, kad pilnamečiams Lietuvos piliečiams neturime riboti pasirinkimo laisvės. Aštuoniolikmečiai neturėtų įgyti tik pareigų. Turėtume užtikrinti ir teises, ir pasirinkimo galimybes nediskriminuodami jų, palyginti su kitomis amžiaus grupėmis. Stebina noras tęsti draudimų politiką Lietuvoje. Susidaro įspūdis, kad politikai pasirengę už žmones spręsti, kokią darbą dirbti, su kuo gyventi, ką valgyti pietums ar vakarienei. Amžius, nuo kurio būtų galima įsigyti tabako gaminių, yra visuomenės susitarimo klausimas. Deja, šiame susitarime mes jaunų žmonių apskritai nematome. Jų niekas neklausė prieš priimant tokius kardinalius pakeitimus.

Buvo užsiminta apie alkoholio tam tikrus draudimus. Keletas faktų. Kai buvo įvesti, sakyčiau, parodomieji draudimai 2018 metais, per penkerius metus alkoholio suvartojimas, tenkantis vienam Lietuvos gyventojui, nė litru į vieną pusę nei padidėjo, nei sumažėjo. Tai reiškia, kad ne draudimais mes pasiekiamo rezultatų. Jeigu palygintume 2023 metus ir 2024 metus, kai nebuvo jokių perteklinių draudimų įvesta, žmonių sąmoningumas augo – matome sumažėjimą. Vadinas, ne draudimais mes tikrai norimus rezultatus galime pasiekti. Eugenijaus pavyzdys yra labai puikus. Tad kviečiu visus nerūkyti, nekenkti savo sveikatai, o perteklinius įstatymų projektus dėti į stalčių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kad vyrautų sutarimas, motyvai už – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Yra gera pasakyti motyvus už po tokios kalbos, išgirdus motyvus prieš. Baigdamas A. Bagdono sakinį, norėčiau pasakyti, kad geriausias būdas mesti rūkyti yra nepradėti rūkyti. Šis įstatymas leistų nepradėti rūkyti iki to nustatyto 21 metų amžiaus. Pateikime, o po to diskutuokime. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Prašom apsispręsti balsuojant po tokių aiškių motyvų.

Ačiū, kolegos. Balsavo 86 Seimo nariai: net 26 – už, 30 – prieš, 30 susilaikė. Po pateikimo įstatymų projektams nepritarta.

Apsispręskime, ką darome, ar tobuliname, ar atmetame. Kas atmetame – už, kas tobuliname – prieš. (*Balsai salėje*) Kas atmetame – už.

Balsavo 86: už – 68, prieš – 18. Projektas atmestas. Apgailestaujame dėl autorių.

Pirmas nori tarti žodį T. Prajara. Prašau.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš norėčiau, kad dėl įstatymo projekto Nr. XVP-518 mano balsą įskaitytumėte už. Ten įvyko techninė klaida. Dėl protokolo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jau mes toli nuėjome nuo to, bet prašau. R. Žemaitaitis taip pat norėtų...

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Ačiū. Gerbiama Aistė sako, pernykščio sniego paprašyti. Bet aš gerbiamai Jurgitai turiu tokį pasiūlymą. Buvo Antanas, dabar Antaną Jurgita pakeitė. Aš siūlyčiau, Jurgita, taip: registruokite įstatymo projektą, kad tiems, kurie gimė 2025 metų birželio, tarkime, 10 dieną, kai sueis pilnametystė, nei alkoholio, nei cigarečių – nieko neparduotų. Žinokite, tikrai Seimas pritars. Bet, kolegos, neregistruokite tokių projektų, kurie yra visiškas balaganas, ir mes įsivaizduojame, kad mes čia, Seime, turime darbo. Dabar *memų* bus visas internetas apie šituos pasiūlymus. Tiesiog reikėtų galvoti, ką darome.

PIRMININKAS. Internetą smagu pavartyti kartais. Ačiū. Kolegos, šiek tiek pakeičiu darbo tvarkę. Dabar pagal laiką – Seimo narių pareiškimai. Seimo narių pareiškimų nėra. Išspręstas klausimas. Toliau dėl vedimo tvarkos – M. Lingė. Prašom, kolega.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš šią tokį pareiškimą turėčiau kitą kartą galbūt tikrai tą bendrą įprastinę tvarką išlaikyti. Kai jūs keliate klausimą balsuoti: tobulinti ar atmesti, tai taip ir kelkite, nes norime balsuoti už pasiūlymą tobulinti ir balsuoti už, o ne prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, ateityje atsižvelgsime. Bet Statutas to nedraudžia, posėdžio pirmininkui pasakyti, kokia tvarka. Gerai, kolegos.

12.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“ projektas Nr. XVP-364(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų klausimas – svarbiausias rytinio posėdžio klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“ projektas Nr. XVP-364. Pranešjas – K. Vilkauskas. Ruošiasi L. Šedvydis. (*Balsai salėje*) D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėl vedimo tvarkos. Posėdžio pirmininke, kada numatomas balsavimas?

PIRMININKAS. Kai tik baigsime klausinėti ir kalbėti.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Supratau.

PIRMININKAS. Iš karto einame balsuoti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kultūros komitetas birželio 4 dieną svarstė šį įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti Seimo nutarimo „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“ projektui. Pagarsinu nutarimą: „Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 49 straipsnio 2 dalimi, nutaria: paskirti D. Radzevičių žurnalistų etikos inspektoriumi. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2025 m. birželio 19 d.“

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Žmogaus teisių komiteto vardu – L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Seimo Žmogaus teisių komitetas svarstė D. Radzevičiaus kandidatūrą į žurnalistų etikos inspektorius ir bendru sutarimu pritarė jo skyrimui į šias pareigas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Svarstymo stadija. Pasisakyti norėtų S. Kairys.

S. KAIRYS (*LSF*). Gerbiami kolegos, gerbiamas kol kas dar pretendente, bet tikiu, kad būsite patvirtintas į šios institucijos vadovo pareigybę. Norėtusi atkreipti dėmesį tų, kas organizuoja

darbotvarkės: Liberalų sąjūdžio frakcijoje turėjo gerbiamas D. Radzevičius lankytis, suplanuotas laikas, o dėl to, kad truputėlį nesusižiūri darbotvarkės dėl mokesčių ir kitų dalykų, tai su gerbiamu Dainiumi susitiksime jau jam tapus šios institucijos vadovu. Bet čia tiesiog darbiniai dalykai.

Manau, labai svarbu yra, kad būsimas vadovas ne tik vykdytų funkcijas, o funkcijos irgi yra labai svarbios, bet ir būtų aktyvus kalbant apie tam tikrus pakeitimus, susijusius su šita institucija. Pirmiausia, aš kalbu apie jos pavadinimą, nes su žurnalistų etika ši institucija iš esmės neturi nieko bendro. Ši institucija užsiima visai kitais dalykais: stebi visą informacinę erdvę, kas yra susiję su neapykantos kalba, reklama, kalbant apie apsaugą nepilnamečių nuo neigiamo informacijos poveikio, galų gale turi ar turėtų aktyviai tikrinti įvairiausių knygynus, kad ten nebūtų V. Putino istorijos versijos leidinių, žemėlapių, kur Ukrainos okupuotos teritorijos jau priskiriamos Rusijai. Kitaip tariant, ta veikla yra visiškai kitokia nei įstaigos pavadinimas ir tai yra, manau, svarbu, nes, kalbant apie kovą su dezinformacija, propaganda, ta pačia ir žurnalistų etika, didžiausia problema būna maišatis tarp institucijų. Tą maišaitį mes tikrai turime išgvildinti. Ši institucija tikrai turėtų vadintis arba Visuomenės informavimo įstatymo kokia nors priežiūros tarnyba, arba galiausiai medijų etikos inspekcija, nes, kaip ir minėjau, tai, kas dabar yra pavadinime, yra siaura ir neatspindi veiklos.

O pretendentui tikrai norisi palinkėti aktyvaus darbo, ypač gebėjimo bendrauti tarpinstituciškai, nes čia veikia ir (...), veikia ir policija, veikia ir LRTK, kurios naują vadovą irgi neseniai tvirtinome. Iš tikrųjų šitoje geopolitinėje situacijoje visos veiklos yra labai svarbios, labai svarbus būtent institucinis koordinavimas.

Kalbant apie tai, kas daro žalą mūsų vaikams, nepilnamečiams, irgi yra viena kažkokia neigiamą reklamą. Bet kita yra ir būtent ta pati dezinformacija, kitaip tariant, yra visas spektras dalykų, kuriuos turi šita įstaiga įvertinti. Sėkmės, kai būsite patvirtintas ir pradėsite savo veiklas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Taip pat A. Zuokas norėtų tarti žodį. Prašom, kolega.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, gerbiamas pirmininke, gerbiamas kandidate, kol kas mes, matyt, visi gerai pažįstame D. Radzevičių kaip nenuilstamą žiniasklaidos laisvių ir teisių gynėją. Ir ne veltui buvo renkamas daug metų žurnalistų organizacijos, galima sakyti, žurnalistų profsąjungos, vadovu, nes tai reiškia, kad žurnalistų bendruomenė juo tikrai pasitiki, kaip pasitikiu aš pats.

Dabar Dainiui teks pereiti kažkiek į kitą barikadų pusę – ne tik ginti, bet ir reikalauti. Aš norėčiau palinkėti, kad gerbiamas kandidatas taptų, neabejoju, organizacijos, kurios iš tikrųjų toks keistas pavadinimas, kalbant apie etiką, kaip ir reikliu vadovu. Nes norėtusi, kad Lietuvoje didėtų kritinis mąstymas, kad augtų žiniasklaidos kokybė, kad į mūsų supratimą grįžtų labai aiškūs žurnalistikos principai, tai yra turi būti *minimum* du, o šiais laikais net ir trys nepriklausomi informacijos šaltiniai, kad mes skirtume, kas yra žurnalistika, kas yra tiriamoji žurnalistika, o kas yra tikrai pramoginė žurnalistika ar net pramoginės informacinės laidos. Ir kad atitinkamai šiuo atveju pagal tai vertintume tą turinį.

Taigi darbas nelengvas, bet noriu palinkėti gerbiamam Dainiui sirgti, kovoti už kokybišką, kritišką, drąsą, atvirą žiniasklaidą. To šiandien reikia mūsų visai visuomenei ir, tikiuosi, jūsų indėlis į tai bus didelis. Sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu D. Ulbinaitę tarti žodį.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Mielai kolegos, mielas Dainiau, iš tikrųjų noriu atkreipti visų dėmesį, kad gyvename informacinio karo sąlygomis ir šiandien skiriame žurnalistų etikos inspektorių. Šita pareigybė be galo svarbi, nes gyvename laikmečiu, kai turime tikrai didelių iššūkių su Kremliaus skleidžiama dezinformacija, su neapykantos kalba socialiniuose tinkluose, ypač „TikTok“, ypač tokiose platformose kaip „Telegram“, kai skleidžiama informacija kelia rimtų grėsmių. Jau visos ir saugumo tarnybos atkreipia mūsų dėmesį, kad čia skleidžiama informacija kelia grėsmių ne tik nacionaliniam saugumui, bet ir mūsų vaikų saugumui.

Taip pat kol kas nežinome, ką daryti ir su mūsų vadinamąja alternatyviaja žiniasklaida, kur išvis nekontroliuojamai skleidžiamas melas ir menkinama mūsų šalis. Todėl lūkestis naujam vadovui ir Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybai tikrai labai didelis, keliame labai didelį lūkestį,

kad atsiras ir konkrečių pasiūlymų. Labai tikiuosi, kad atsiras drąsesnių, ryžtingesnių veiksmų, kaip apsaugoti mūsų informacinę erdvę, mūsų žmones ir mūsų vaikus nuo tos žalingos, draudžiamos informacijos ir nuo to melagienų srauto. Man atrodo, kad ir pačiam kandidatui, ir tarnybai tenka labai didelė atsakomybė. Manau, kad ir mes visi turime pagalvoti, kaip tarnybą sustiprinti ir kaip suteikti jai galbūt veiksmingesnių įrankių, negu turi iki šiol.

Žinau, kad kandidatas turi ambiciją paversti tarnybą kaip ir ombudsmeno įstaiga. Labai tikiuosi, kad taip iš tikrųjų ir atsitiks ir kad mes turėsime labai veiksmingą saugiklį mūsų informacinėje erdvėje. Tikrai linkiu kandidatui sėkmės, o mums visiems – pagalvoti apie tuos įrankius, kurių šiai tarnybai dar galime suteikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi, norėję kalbėti diskusijoje, pasisakė.

Dabar – priėmimo stadija. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ai, apsispręsimė dėl visko slapta balsuodami.

Tada motyvai už, prieš. Prašom. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pirmiausia noriu padėkoti G. Ramanauskaitei, kuri baigė savo kadenciją kaip žurnalistų etikos inspektorė.

Noriu palinkėti gerbiamam D. Radzevičiui sėkmės. Jis yra vienas iš geriausių pasirinkimų, iš tikrųjų labai profesionalus žmogus, turintis ir didžiulę patirtį, ir žinių, ir gebėjimų. Manau, kad jis labai tinkamai dirbs savo pareigose, tikrai turi daug naujų idėjų ir, svarbiausia, ryžto, ir užsidedimo kovoti ir prieš dezinformaciją, ir prieš neapykantos kalbą, ir priimti, pasiūlyti išmintingus sprendimus tiek Seimui, tiek savo institucijai. Tai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat nori pasisakyti V. Juozapaitis. Prašom, kolega.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Taip pat noriu palinkėti gerbiamam D. Radzevičiui stiprybės, kantrybės tame darbe, nes ištis teks turbūt susidurti ir su savo bendražygiais, dabartiniais bendraminčiais, būnant kitoje vadinamojoje barikadų pusėje. Bet čia jokia ne barikada, čia nėra mūšis. Čia yra tiesiog priežiūra, kad viešojoje erdvėje ir visuomenės informavimas būtų iš tikrųjų demokratiškas ir taip pat kad jame vyrautų mūsų išpažįstamos, iš tikrųjų išpažįstamos vertybės, o ne kokie nors šūkliai, kurie paskui virsta priešingais veiksmais. Žinau D. Radzevičių kaip aistringą Ukrainos palaikytoją, kuris neabejotinai yra demokratijos ir šviesos pusėje, ir todėl ramiai šiandien už jį balsuosiu.

PIRMININKAS. Dar vienas balsas už – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Džiaugiuosi, kad yra siūlomas D. Radzevičius, džiaugiuosi, kad sutinka su tokiu siūlymu ne tik pozicija, bet ir opozicija. Noriu palinkėti, kad tos savybės, kurias gerbiamas pretendentas yra įgijęs, vadovaudamas žurnalistams, padėtų jam ne tik būti griežtu inspektoriumi, bet, visų pirma, iš anksto sutarti su žurnalistais, kas yra etika, kaip reikėtų elgtis, kokie turėtų būti veikimo metodai, kad nereikėtų prisiimti pačių griežčiausių veikimo metodų. Bet tam tikrais atvejais, jeigu iškyla toks poreikis, sugebėti ir savo kolegas sudrausminti, pasakyti, kad taip elgtis nevalia, ir tiesiog išlikti tuo lyderiu, kuriuo gerbiamas D. Radzevičius buvo ilgis metus vadovaudamas Lietuvos žurnalistų sąjungai. Ačiū. Balsuosiu aš už.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų paraginimą.

Kitas kalbėtojas – V. Rakutis. Prašom, kolega.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas Dainiau, iš tikrųjų ne pirmus metus dirbame kartu ir turėjome daug bendrų projektų. Aš, žiūrėdamas į jus, turiu viltį, kad jums pavyks atliepti tuos iššūkius, kurių mes dar šiandien net nežinome. Tos formos, kaip yra bandoma paveikti mūsų sąmonę, nuolat tobulėja ir būtent žmogus, vadovaujantis įstaigai, turi operatyviai, dar iš tikrųjų neturint juridinės bazės, sureaguoti į tuos naujuosius iššūkius. Tai tikime jumis ir padėsime, jeigu reikės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Motyvai už išsakyti. Motyvų prieš nėra.

Dabar apsispręsimė balsuodami. Skelbiu posėdžio pertrauką iki 14 valandos. Slapto balsavimo laikas – nuo 13 val. 10 min. iki 13 val. 25 min. Priminsiu, balsų skaičiavimo komisiją sudaro A. Bilotaitė, A. Busila, T. Domarkas, E. Gentvilas, E. Kirkutis, R. Miliūtė ir V. Sinica. Kolegas prašom užimti savo darbo vietas ir pradėsime balsavimą.

Skelbiu posėdžio pertrauką.

Pertrauka

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Gerbiami kolegos, rytinio posėdžio pertrauka baigėsi.

13.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“ projektas Nr. XVP-364(2) (priėmimo tęsinys)

Norėčiau paskelbti Seimo slapto balsavimo rezultatus dėl Seimo nutarimo „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“ (projektas Nr. XVP-364) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 76 biuleteniai, rasti 76 biuleteniai: galiojančių – 75, negaliojančių – 1. Už balsavo 70 Seimo narių, prieš – 3, susilaikė 2. Gerbiami kolegos, nutarimas „Dėl Dainiaus Radzevičiaus skyrimo žurnalistų etikos inspektoriumi“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Sveikiname paskirtąjį.

D. RADZEVIČIUS. Balsuojant skirtingai, už, prieš ir susilaikant, tai yra tikrai geras ženklas, kad ir šita pareigybė turės šansą dirbti su įvairiais žmonėmis. O šiandien aš norėčiau, naudodamasis šita tribūna, pirmiausia žodžiu pasveikinti dabartinę etikos inspektore, nes šiandien G. Ramanauskaitė kaip tik švenčia gimtadienį. Sveikiname Gražiną, aplodismentai gali skambėti ir jai. (*Plojimai*) Ji dirbo dešimt metų. O, man atrodo, jūsų šiandieną per svarstymą išsakyti palinkėjimai, drįsčiau pasakyti, ir problemų iškėlimai, yra rimtas darbas. Žinote, kur rasti etikos inspektorių nuo birželio 19 dienos. Labai tikiuosi, kitamet vadinsis jau kitaip. Ačiū. Geros dienos, gerų darbų. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame paskirtajam D. Radzevičiui. Rytinį Seimo plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 56 STENOGRAMA

2025 m. birželio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
R. ŠUKYS ir D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Gerbiami kolegos, 2025 m. birželio 10 d. vakarinį Seimo posėdį skelbiu pradėtą. (*Gongas*) Prašau registruotis.

Užsiregistravo 64 Seimo nariai.

14.00 val.

Vyriausybės pusvalandis

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės Ramintos Popovienės pranešimas

Gerbiami kolegos, pagal darbotvarkę 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Kviečiu į tribūną švietimo, mokslo ir sporto ministrę – gerbiamą R. Popovienę. Prašom.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Pristatysiu einamuosius darbus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje ir ką pavyko nuveikti per šį laikotarpį, ir kas yra planuojama ateityje.

Taigi, pagrindiniai Vyriausybės programoje numatyti prioritetai išskirti keturi: lygias galimybes suteikiantis ikimokyklinis ir bendrasis ugdymas, visus įgalinantis mokymasis visą gyvenimą, tarptautinę vertę kuriantis aukštasis mokslas, fiziškai aktyvi visuomenė ir tvarus aukšto meistriškumo sporto stiprinimas. Žinoma, kad kiekvieno prioriteto esame numatę pagrindinius darbus, pagrindinius akcentus, į ką norime atkreipti dėmesį, kur yra pagrindiniai darbai, kas yra svarbiausia.

Taigi, žinoma, kad didžiausias dėmesys yra kreipiamas į pedagogų darbo užmokestį. Mūsų Vyriausybės programoje ir toliau yra numatyta tai atliepti pagal Nacionalinį partijų susitarimą, atkreipiant dėmesį į tai, kas yra sutarta mūsų kartu su pedagogų profesinėmis sąjungomis.

Žinoma, pats svarbiausias, sakyčiau, Vyriausybės nutarimas, kurį pavyko įgyvendinti, tai, siekiant subalansuoti mokyklų tinklą, nustatytas mažiausias 12 moksleivių skaičius gimnazijos klasėse, jo pagrindas ir pagrindinis tikslas yra, kad kaimiškose vietovėse ir kaimo vietovėse galėtų išlikti gimnazijos.

Šiandien kalbame ir apie pedagogų trūkumą, apie tai, kad pedagogai šiandien išgyvena profesinę krizę. Kalbant apie tai šiandien, ir mūsų ministerijoje yra sudaryta darbo grupė tam, kad ieškotume tų sprendimų, kurie iš tiesų padėtų išspręsti tą problemą. Visada akcentuoju, kad pedagogų trūkumo problema tikrai neatsirado čia ir dabar. Ji atsirado tikrai per tam tikrą laikotarpį. Galėčiau sakyti, gal net per kokius aštuonerius metus. Tai kaip lėtinė liga, kurios tikrai negalime išgydyti išgėrę vieną piliulę. Tad tų skatinamųjų priemonių, kurios yra numatytos (ir mokamos stipendijos, ir sutartys su savivaldybėmis), tikrai šiandien neužtenka. Dėl to tikrai matome, kad reikia naujo požiūrio siekiant, kad jaunas žmogus, pabaigęs pedagogines studijas, ateitų šiandien dirbti į mokyklą. Viena iš tokių priemonių jau ir dabar – įgyti mokytojo kvalifikaciją turintiems aukštąjį išsilavinimą. Yra numatyta, kad tai būtų galima padaryti per vienerius ar dvejus metus.

Žinoma, viena iš didžiausių problemų, su kuria susidūrėme, tai yra vadovėlių trūkumas. Atnaujinus bendrąsias programas, pirmiausia jos buvo paleistos į gyvenimą, vėliau buvo pradėtas įgyvendinti vadovėlių leidimas. Tai iš tiesų sukėlė truputėlį tokio streso. Ir šiandien mes girdime, kad moksleiviai ir mokytojai daugelio pagrindinių dalykų vadovėlių iš tiesų neturi. Didelis dėme-

sys yra skiriamas tam. Tai yra vienas iš prioritetinių darbų, kad numatytume reikiamą finansavimą, susitiktume su leidėjais, numatytume, kaip mes turime dirbti, kad iš tiesų vadovėliai pasiektų mus kuo greičiau. Šiandien tikrai esame patikinti, kad rugsėjo mėnesį bus pradinio ir pagrindinio ugdymo pagrindinių dalykų vadovėliai, juos galės įsigyti mokyklos. Deja, meno dalykų, tautinių mažumų mokykloms vadovėlių dar neturėsime. Matematikos vadovėlį 11 klasei, kas yra labai svarbu moksleiviams, laikantiems egzaminus, valstybinius brandos egzaminus, iš tiesų pavyko atkelti iš 2027 metų į 2026 metus. Tikrai, bendraudami su bendruomene, su švietimo bendruomene, labai dažnai girdime, kad biurokratinė našta, biurokratiniai reikalavimai yra labai dideli, su tuo mes patys susiduriame. Tie darbai kartais užima labai daug laiko, tie darbai nėra taip greitai padaromi, tačiau darbo grupė yra sudaryta panaudojant ir dirbtinį intelektą, ir tam tikrus kitus socialinius partnerius, atliepiant švietimo bendruomenės, pedagogų išsakytus pasiūlymus. Mažinsime biurokratinę naštą tiek pedagogų bendruomenei, tiek pačiai švietimo bendruomenei.

Žinoma, kad vaikų užimtumas yra pats pagrindinis prioritetas mūsų Vyriausybės programoje. Tikrai didelis dėmesys yra skiriamas visos dienos mokyklai, taip pat moksleivių dalyvavimui STEAM (atviros prieigos centrų) organizuojamuose užsiėmimuose, tam yra numatytos ir lėšos, ir tam tikros veiklos. Žinoma, visai neseniai tvirtinant bendruosius ugdymo planus dvejim metams, atliepiant švietimo bendruomenės, profesinių sąjungų pasiūlymus bus sutrumpinami kiti metai mokslo metai 5–10 klasių mokiniams ir jie baigsis 1 savaitę anksčiau. Norėčiau konstatuoti, kad tai yra toksai pirmas žingsnis, nedidelis žingsnis, mažinant tą įtemptą birželio mėnesio ugdymo proceso veiklą. Iš tiesų mes šiandien girdime ir jūs tikriausiai, gerbiami Seimo nariai, girdite, kad birželio mėnuo ugdymo įstaigose tikrai yra labai įtemptas dėl sutampančių egzaminų, egzaminų perlaikymo, laikymo, kas iš tiesų patį ugdymo procesą labai išbalansuoja. Tad tas laikotarpis kitų metų bus toksai nuoseklaus kompleksinio sprendimo paieškos, peržiūrint ir pačią egzaminų laikymo sistemą, pačią egzaminų struktūrą, vykdymo struktūrą. Taip pat kalbėsime ir apie tai, kad egzaminai tikrai negali vykti mokinių atostogų metu.

Taip pat, atliepdami Pedagogų asociacijų tarybos prašymą (istorijos ir geografijos), išgirdome, kad iš tiesų suplanuotas egzaminas, rašinys, esė, bet mokytojai jam yra nepasiruošę metodiškai, negalėjo mokiniams pristatyti, išdėstyti medžiagos dėl laiko trūkumo. Tai buvo išanalizuota, buvo tikrai atkreiptas dėmesys į mokytojų pastabas, istorijos ir geografijos brandos egzaminas atidėtas iki 2029 metų. Tuomet jam dabartiniai moksleiviai galėtų tinkamai pasiruošti, o mokytojams drauge kompleksiškai būtų metodiškai parengta medžiaga, kad galima būtų išdėstyti medžiagą ir moksleiviai galėtų tikrai būti pasiruošę rašyti rašinį ir esė.

Taip pat visai neseniai, prieš savaitę, kartu su krašto apsaugos ministre pasirašėme bendradarbiavimo susitarimą dėl pilietiškumo ir nacionalinio saugumo mokymų tiek mokiniams, tiek mokytojams, atliepdami, taip pat išgirsdami ir profesinių sąjungų prašymą. Jis yra dėl to, kad iš tiesų turėtų būti didesnis dėmesys tiek patiems pedagogams, tad šalia jau vykdomų veiklų nauja bus tai, kad prasidės bandomieji projektai 7–8 klasių moksleiviams kartu su Šaulių sąjunga, tokios kaip išgyvenimo stovyklos, taip pat bus pradėti mokymai pedagogams ir daugelis kitų veiklų, kurių yra daugiau nei 30. Ir, bendradarbiaujant su nevyriausybinėmis organizacijomis, su Šaulių sąjunga, su kitomis organizacijomis, labai aktyviai prasidės pilietiškumo ir nacionalinio saugumo veiklos mokyklose.

Kalbant apie mokyklų tinklą, apie mokyklų išsidėstymą, apie moksleivių dalyvavimą neformaliojo švietimo veiklose, yra labai svarbus ir moksleivių pavėžėjimo klausimas. Geltonųjų autobusų programa bus atnaujinama, kalbant apie kitus metus. Šiais metais pavyko įgyvendinti tai, kas buvo numatyta, tačiau tikrai matome, bendraudami su savivaldybėmis, kad geltonųjų autobusų poreikis yra. Ta linkme ir bus dirbama, stengsimės aprūpinti savivaldybes ir mokyklas geltonaisiais autobusais, kad būtų užtikrintas mokinių pavėžėjimas iki artimiausios mokyklos ar į neformaliojo švietimo užsiėmimus.

Kalbant apie mobiliųjų telefonų naudojimą, tikrai labai daug šiandien girdime bendraudami ir su mokytojais, ir su mokiniiais dėl mobiliųjų ir kitų išmaniųjų technologijų naudojimo. Tikrai suprantame tą riziką vaikų raidai, kognityvinei raidai, nuolat naudojant mobiliuosius telefonus.

Dalyvaudami netgi formalioje Švietimo ministrų taryboje Briuselyje pasisakėme ir pritarėme ir kitų šalių pristatymo metu išdėstyti minčiai, kad iš tiesų turime kreiptis ir į Europos Komisiją, kad būtų parengtos tam tikros gairės dėl mobiliųjų telefonų, kitų technologijų naudojimo, atsižvelgiant į tai, kad tai iš tiesų lemia tam tikrus moksleivių kognityvinės raidos ypatumus.

Tačiau tiek pats mobiliųjų telefonų naudojimo draudimas ar koks nors kitas nurodymas visada konstatuojamas taip (ir mūsų nuomonė yra tokia), kad tai turėtų būti kaip susitarimas pačios bendruomenės, kaip moksleivių mokymas savireguliuotis ir naudoti ugdymo procese tada, kada tai yra reikalinga. Dėl to Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje kartu su Sveikatos apsaugos ministerija buvo sudaryta darbo grupė, kurioje dalyvavo ir socialiniai partneriai, ir švietimo bendruomenės atstovai, ir Psichologų sąjungos atstovai. Dabar yra parengtos rekomendacijos, jos bus patvirtintos ministrų įsakymu, ir įstatymu bus priimta, kad kiekviena mokykla turės būti pasirengusi tvarkos aprašą būtent dėl išmaniųjų telefonų naudojimo, susitariant, randant tuos pačius geriausius sprendimus ir siekiant, kad kuo mažiau būtų biurokratinio darbo. Tikrai akcentuojame, kad tos mokyklos, kurios jau radusios sprendimus, kurios yra susitarusios, kurios yra parengusios savo tvarkos aprašus, tikrai galės juos ir turėti. O tos, kurios šiandien neturi (tokių yra daugiau kaip 50 % Lietuvoje), galės naudotis mūsų darbo grupės parengtomis rekomendacijomis ir, žinoma, taip pat bus iškelti ir jau parengti aprašai, kuriais bus galima tiesiog pasinaudoti.

Kalbėdami apie antrąjį mūsų prioritetą, visus įgalinantį mokymąsi visą gyvenimą, profesinį mokymąsi, tikrai akcentuojame, kad profesinis mokymasis yra labai svarbus. Pagrindinis ir Vyriausybėje, ir mūsų vienas iš prioritetų yra regioninės plėtros stiprinimas, regioninė plėtra. Tad profesinis ugdymas šiandien, be jokios abejonės, turi atliepti to regiono verslo poreikius. Tam iš tiesų yra tam tikros programos, dėl kurių tikrai dabar vyksta ir konsultacijos, susitikimai su verslo, su savivaldos atstovais, kur yra aptariama, kas kiekvienam regionui yra svarbu ir kokios investicijos, kokia infrastruktūra yra reikalinga.

Taip pat šiuo metu yra vykdomas „Kursuok“ auditas, nes sulaukėme labai daug įvairiausių nusiskundimų dėl šios programos vykdymo. Dirba darbo grupė, ieško pačių optimaliausių sprendimų, kad ši programa veiktų kuo sklandžiau, pasiūlymai, kuriuos mes gauname, dabar yra aptariami ir rugsėjo mėnesį planuojame programą atnaujinti.

Kalbant apie vaikų neformalųjį švietimą, pakartosiu, tai vienas iš pačių pagrindinių prioritetų mūsų ir Vyriausybės programoje. Jau šiais metais, 2025 metais, buvo skirtas papildomas finansavimas – šalia 20 mln. dar papildomai 5 mln. tam, kad kuo daugiau moksleivių būtų užimta ir kad kuo daugiau moksleivių galėtų dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose. Nuo sausio mėnesio tas procentas padidėjo jau beveik 10 %.

Kalbant apie neformalųjį švietimą, dirbame ir siekiame, kad neformaliojo švietimo veiklos tiek iš bendrojo ugdymo, tiek pasitelkiant ir Kultūros pasą, ir kitas programas būtų orientuotos ir į visos dienos mokyklos veiklą.

Kalbant apie tarptautinę vertę kuriantį aukštąjį mokslą, mes taip pat akcentuojame dėstytojų darbo užmokestį, tai, kas yra suderinta ir su profesinėmis sąjungomis. Orientuojamės į kokybės užtikrinimą. Taip pat dėmesys yra skiriamas mokslinių tyrimų eksperimentinei veiklai. Pradėjo dirbti darbo grupė, kuri rengia, būtent kuria modelį, kaip pritraukti užsieniečių studijuoti ir integruotis Lietuvoje.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje yra tikrai daug sričių. Aš visą laiką pabrėžiu, kad tai yra ir bendrasis ugdymas, ir aukštasis mokslas, ir mokslas, eksperimentiniai tyrimai, bet yra ir sportas. Visos sritys tarpusavyje yra labai glaudžiai susijusios. Jų veiklos viena kitą papildo, nes iš tiesų pereina per visus amžiaus tarpsnius.

Kalbant apie sportą, tikrai labai norime pabrėžti, kad didelis dėmesys yra skiriamas fiziniam aktyvumui. Šiandien kalbėdami apie sportą, mes tikriausiai kiekvienas kalbėdamiesi apie sportą tikrai matome, kad tai yra labai aktualu mums, kiekvienam iš mūsų. Tad fiziškai aktyvesnė visuomenė ir tvarus aukšto meistriškumo sporto stiprinimas – vienas iš prioritetų.

Jeigu kalbėtume apie fizinį aktyvumą, žinoma, nuo paties mažiausio pereidami per visas amžiaus grupes, mes tikrai sportuodami, įtraukdami į veiklas galime pasiekti aukštų sportinio

meistriškumo rezultatų. Tad dėl šio prioriteto didžiausias dėmesys yra skiriamas ikimokykliniam ugdymui, čia bus nauja ketverių metų programa, kuri apims iš tiesų ikimokyklinio ugdymo vaikus, daugiau įtraukiant į sportines veiklas, į renginius ir tam tikras priemones.

Taip pat norime dėmesio skirti sporto klasių modeliui, tačiau, kalbant apie sporto klases, tikrai nenorime akcentuoti tam tikrų biurokratinių dalykų, kurie galbūt vienais ar kitais veiksmais prašytųsi įteisinimo. Tikrai yra labai gražių pavyzdžių Lietuvoje veikiančiose ugdymo įstaigose, kur yra sporto klasės. Nuvykus, kalbantis, pasižiūrėjus tikrai kartais nesinori ir trukdyti tam tikrais dokumentų reglamentavimais, tad rudenį bus pristatytas Švietimo įstatymas – sporto klasių reglamentavimas bus apibrėžtas Švietimo įstatyme kaip viena iš pristatomų programų.

Lygiai taip pat, kaip ir kalbant apie mokytojus, mūsų programoje yra dėmesio ir treneriams, dirbantiems ne tik mokyklose, bet dirbantiems ir biudžetinėse įstaigose. Šiandien žinome, kad jų darbo užmokestis yra gerokai mažesnis. Tad šiuo metu mes renkame duomenis, lyginame juos, tikrai biudžete esame numatę lėšų ir sieksime, kad būtų darbo užmokestis trenerių, kurie dirba sporto mokyklose, kitose biudžetinėse įstaigose, atitiktų darbo užmokestį trenerių, dirbančių ugdymo įstaigose.

Labai trumpai, pristatydamą pagrindinius akcentus, aš norėčiau akcentuoti, kad iš tiesų mūsų politika yra orientuota į bendradarbiavimą, bendravimą, į dialogą. Visus sprendimus, visus įgyvendinamus projektus įgyvendiname siekdami susitarti, išklausydami, bendradarbiaudami ir ieškodami tų pačių geriausių sprendimų. Tai yra pagrindinis mūsų siekis.

Regioninė politika yra vienas iš prioritetų, tad pagrindiniai akcentai – subalansuotas mokyklų tinklas, kokybiškos paslaugos arčiau vaiko – yra pagrindinis tikslas. Žinoma, savivaldos politika labai labai arti švietimo. Šiandien priimdami ir kalbėdamiesi, važinėdami po savivaldybes, aplankydami tam tikras mokyklas, tikrai labai daug dėmesio skiriame būtent regionams, bet, žinoma, turime matyti visą Lietuvą. Turime matyti ir didmiestyje esančias problemas, turime matyti ir tas problemas, kurios yra nutolusios nuo mūsų Lietuvos centro. Tad šiandien tikrai noriu padėkoti ir savivaldybėms už tikrai didelį indėlį į švietimą, nes daugelio iš jų didžioji biudžeto dalis yra skiriama švietimui, jis yra viena iš prioritetinių sričių šalia nacionalinio saugumo.

Pabaigoje norėčiau pabrėžti, kad... iš tiesų pakartosiu, kad dalyvaujant Švietimo ministrų formalioje taryboje Briuselyje, kur tikrai buvo pristatyta labai daug išsamių temų, visgi buvo akcentuota, kad iš tiesų tos problemos, apimančios visas šalis, yra labai panašios. Šiandien visos šalys, daugelis jų, susiduria ir su tuštėjančiais kaimais, ir su pedagogų profesine krize, su tam tikromis kitomis problemomis, bet visada buvo pabrėžiamas pagrindinis akcentas, kad švietimo ir mokymo sistemų paskirtis visgi yra ugdyti žmogų visam gyvenimui, parengti sėkmingam gyvenimui jauną žmogų. Toks yra ir mūsų pagrindinis tikslas.

Labai ačiū ir lauksiu draugiškų klausimų.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama ministre. Jūsų paklausti užsirašė 17 Seimo narių. Tačiau mums Vyriausybės pusvalandžio liko tiksliai 8 minutės. Taigi pirmoji klausia D. Ulbinaitė. Ruošiasi S. Kairys. Prašom.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mano klausimai du.

Pirmasis. Kaip bus su lietuvių kalbos mokymu tautinių mažumų mokyklose? Pavyzdžiui, ukrainiečių mokyklose patys direktoriai priima sprendimą mokyti 8 valandas per savaitę nesulaukdami aiškumo.

Kitas klausimas. Kiek dar vis dėlto vilkinsite sprendimą dėl mobiliųjų telefonų naudojimo mokyklose, nes to aiškumo laukia ir tėvai, ir mokyklų vadovai? Laukia įstatyminio reguliavimo, o ne rekomendacijų. Jie sako, kad tai padės, bus aiškiau pasirašant, pavyzdžiui, naujas sutartis prieš rugsėjo 1-ąją. Kada bus ta Vyriausybės išvada, nes sprendimas yra įstrigęs?

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimus. Pirmas klausimas dėl tautinių mažumų lietuvių kalbos mokymo. Iš tiesų patvirtinome bendruosius ugdymo planus ir juose yra numatyta, kad mokyklos bendruomenė, mokyklos taryba taip pat turi galimybę nuspręsti, kiek gali jie padidinti lietuvių kalbos mokymo valandų, tačiau susitikimuose su bendruomenių atstovais mes šiandien labai aiškiai matome, kad pradinių klasių moksleivių valandų skaičius šiandien tikrai neleidžia

didinti valandų, o kitos pamokos – tiek šokio, tiek muzikos, tiek dailės, tiek matematikos, tiek kitos – yra lygiai tokios pat svarbios.

Aš norėčiau dar akcentuoti, kad šis įstatymas buvo priimtas 2011 metais dėl padidinto lietuvių kalbos mokymo tautinėse mokyklose. Deja, per tą laikotarpį niekas nesiėmė spręsti šio klausimo, niekas netgi nieko nepadarė. Mes galbūt, aš akcentuočiau, pirmieji, kurie susitikome su bendruomenėmis, kurie iš tiesų ieškojome sprendimo, mes netgi jį radome, kad kiekvienais metais padidintume po 1 valandą, tačiau, akcentuosiu, pamokų tinkelis yra toksai, kad mes negalime jos įterpti. Mūsų sprendimas šiandien yra, kad mes kreipiamės į Sveikatos apsaugos ministeriją, kur aiškiai prašome, kad galėtume pridėti pradinį klasių moksleiviams 1 valandą ar kelias daugiau per savaitę, kad galima būtų laipsniškai padidinti lietuvių kalbos pamokų. Tą leidžia ir tarptautinė patirtis, tikrai mes matome, kad tų valandų dar gali būti viena ar kita daugiau. Norėčiau akcentuoti, kad mūsų žingsniai, pirmieji žingsniai yra tikrai daromi ir sprendimų mes ieškome. Tačiau nuo 2011 metų tikrai to niekas nedarė.

Dėl mobiliųjų telefonų. Rekomendacijos parengtos, jos jau yra įdėtos teisės aktų sistemoje tam, kad sulauktume dar kokių nors pasiūlymų, jeigu dar yra, ir, kaip ir minėjau, jos bus visai netrukus patvirtintos sveikatos apsaugos ministro ir mano parašais, įsakymu ir įstatymiškai bus reglamentuota, kad mokyklos turės pasirengti tvarkos aprašą ir pačios susitarti bendruomenėse pagal rekomendacijas arba tos, kurios jau turi tvarkos aprašus, galės juos ir turėti.

PIRMININKAS. Klausia S. Kairys. Ruošiasi V. Ažuolas.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiama ministre, Nacionalinė švietimo agentūra, ar ji dirba pagal dokumentus, ar ji dirba pagal nuotaikas, ar ji patiria kokių nors, nežinau, spaudimą iš ministerijos, kalbant apie kokius nors galbūt nurodymus? Kalbu apie lietuvių kalbos egzaminą ir tą nesusipratimą, likus pusantros savaitės iki egzamino. Kaip jūs žinote, apie 26 tūkst. vaikų laiko lietuvių kalbos egzaminą, kokie 6 tūkst. renkasi interpretaciją, likę 20 tūkst. renkasi probleminio klausimo rašinį. Pagal dokumentus privalomų autorių sąrašas buvo numatytas, kalbant apie interpretaciją, tai čia irgi klausimas, ar sąžininga žymiai daugiau kitą būdą pasirenkančių moksleivių atžvilgiu? Dėl to, aišku, galima diskutuoti, bet kodėl Švietimo agentūra (manau, kad tikrai derino su ministerija) visgi visiems pakeitė sąlygas, kurios buvo apibrėžtos dokumentuose?

PIRMININKAS. Laikas!

S. KAIRYS (LSF). Ir privalomų autorių sąrašas liko visiems. Kaip orientuotis pedagogams ir visiems kitiems, galvojant apie kitus metus? Ar pagal nuotaiką reikės galvoti, ar pagal tai, kas yra dokumentuose ir kas vyksta mokymuose?

PIRMININKAS. Laikas!

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Tikrai komentavau šią situaciją ir žiniasklaidai. Žinoma, nėra gerai, kad susiklostė šita situacija, tačiau patys mokymai, kurie buvo organizuojami, galbūt ir bandomasis egzaminas, kuris buvo organizuojamas, truputėlį neatitiko to tvarkos aprašo. Kaip aš ir minėjau, žinoma, taip neturėtų būti, yra sudaryta komisija, kuri ištirs, kodėl taip atsitiko. Tačiau pats sprendimas, atliepiant ir mokytojų, ir mokinių nuotaikas ir prašymus, ir akcentus, visgi priimtas taip, kad taip, kaip buvo bandomajame egzamine, taip, kaip buvo organizuojami mokymai, tai buvo priimtas toks sprendimas, kad toks egzaminas turėtų ir būti, juolab kad tiems, kurie iš tiesų ruošėsi pagal kitą, jisai nepablogino, o tiems, kurie ruošėsi pagal tai, kaip buvo bandomajame, iš tiesų nesukėlė tam tikrų įtampų. Bet pritariu, kad tokios situacijos tikrai nėra geros.

PIRMININKAS. Kadangi V. Ažuolo nematau, tuomet paskutinis klausia A. Zuokas. Prašom.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiama ministre, mano klausimas bus tikrai nedraugiškas, labai nedraugiškas, bet jūsų atsakymas gali būti draugiškas. Jums tereikia tik viešai pažadėti, kad jūs pagaliau imsitės ir peržiūrėsite perdėm biurokratinio mokinio krepšelio skyrimo tvarką ir reikalavimus, ir kad pelno nesiekiančios privačios viešosios ugdymo įstaigos pagaliau gaus mokinio krepšelį taip, kaip gauna ir valstybinės mokyklos. Sausio, vasario, o šiais metais net kovo mėnesį minėtų VŠĮ mokytojai atlyginimų negaudavo arba jie vėluodavo. Tai tęsiasi praktiškai kiekvienus metus. Taigi koks jūsų atsakymas minėtai visai didelei grupei – ne pelno siekiančiai privataus ugdymo sistemai – draugiškas ar piktas?

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Tikrai niekada nežadu nepamatuotų pažadų, ir švietimo sistema yra tokia sistema, kur iš tiesų reikia labai kompleksinio, reikia labai pamatuoto, reikia labai išdiskutuoto požiūrio. Ir tikrai pritariu, ką jūs išsakėte, tačiau visus sprendimus priimsime tikrai ne skubotai, ne chaotiškai, bet tikrai tardamiesi, išdiskutuodami, viską labai nuodugniai apskaičiuodami ir įvertindami.

Noriu labai akcentuoti, kad švietimo sistemoje, jeigu mes paliečiame vieną pusę ar kažkokią kitą pusę ir norime padaryti vienus ar kitus sprendimus, tai paliečia labai labai daug subjektų, dėl kurių po to būna tikrai labai daug įvairiausių problemų. Tai, be jokios abejonės, aš ir buvau susitikusi su Nevalstybinių mokyklų asociacija. Mes tikrai labai nuoširdžiai išdiskutavome, pasikalbėjome. Tikrai akcentavau, kad visgi mes dirbsime ta linkme, kad mes turėsime peržiūrėti kiekybinius rodiklius, moksleivių skaičių klasėse tiek valstybinėse, tiek nevalstybinėse mokyklose, tikrai apie tai kalbėsime ir eisime ta linkme. Bet tikrai nuoširdžiai noriu pasakyti, kad skubotų sprendimų, kad ir kokie jie dabar atrodo reikalingi čia ir dabar, tikrai nebus. Jie bus labai pamatuoti, labai apskaičiuoti, kad nenukentėtų nė vienas vaikas, nes kiekvienas vaikas Lietuvoje yra mums brangus ir visiems vienodas.

PIRMININKAS. Dėkojame švietimo, mokslo ir sporto ministrei gerbiausiai R. Popovienei. Vyriausybės pusvalandžiui skirtas laikas baigiasi.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Labai ačiū.

14.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Antano Simniškio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XVP-548 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Toliau dirbame pagal popietinio posėdžio darbotvarkę. Skelbiu Seimo nutarimo „Dėl Antano Simniškio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektą Nr. XVP-548. Nutarimo pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Kviečiu į tribūną Respublikos Prezidento vyriausiąjį patarėją A. Kabišaitį. Prašom.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, 115 straipsnio 2 punktu, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 2 punktu bei 3 ir 7 dalimis, atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2025 m. gegužės 30 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui atleisti A. Simniškį iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų, pasibaigus įgaliojimų laikui. Įgaliojimų pabaiga – 2025 m. rugpjūčio 15 d.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau. Jūsų paklausti niekas neužsirašė. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Noriu paklausti, gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Tuomet pereiname prie svarstymo. Diskusijoje dalyvauti užsirašiusių nėra. Ar galime pritarti nutarimo projektui po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, ačiū jums. Nebent iki kito klausimo dar šiek tiek palaukite.

Tuomet po svarstymo pritarta bendru sutarimu. Pereisime prie priėmimo pastraipsniui. Projektas yra iš dviejų straipsnių. Ar galime bendru sutarimu priimti 1 straipsnį? (*Balsai salėje*) Nėra prieštaraujančių. Ačiū, priimta. Ar galime priimti bendru sutarimu 2 straipsnį dėl įsigaliojimo datos? Nėra prieštaraujančių. Dėkui. Balsavimo langas yra 15 valandą. Dėl viso nutarimo projekto bus balsuojama 15 valandą. Taigi dėkoju.

14.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XVP-549 (pateikimas)

Pereiname prie kito darbotvarkės klausimo – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XVP-549. Pranešėjas – A. Kabišaitis, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Prašom.

A. KABIŠAITIS. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 3 ir 5 dalimis, atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2025 m. gegužės 30 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritarti E. Gruodienės skyrimui Lietuvos apeliacinio teismo teisėja.

E. Gruodienė yra daugiau kaip 13 metų teisėjo darbo patirties turinti teisininkė, kuri savo, kaip teisėjos, darbą pradėjo pirmosios instancijos teisme – Vilniaus miesto apylinkės teisme, o nuo 2020 metų iki šiol dirba Vilniaus apygardos teismo teisėja ir nagrinėja baudžiamąsias ir administracinių nusižengimų bylas. Pretendentė pripažinta viena iš tinkamiausių 5 balsais už iš 6 balsavusiųjų pretendentių į teisėjus atrankos komisijos narių. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, atlikusi neeilinį teisėjos E. Gruodienės profesinės veiklos vertinimą, nutarė teisėjos E. Gruodienės profesinę veiklą ir teisinio darbo kokybę pripažinti labai gera ir konstatavo, kad teisėjos asmeninės ir dalykinės savybės atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Pretendentė puikiai vertinama kolegų už savo profesines ir asmenines savybes, tai pastebėta ir Vilniaus apygardos teismo pirmininkės pateiktoje teismo nuomonėje.

Teisėja kvalifikaciją kelia tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo renginiuose. Ji yra Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos narė, nuo 2020 metų rugsėjo mėnesio yra Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso priežiūros komiteto narė. 2014–2015 metais buvo ekspertė tarpinstitucinėse darbo grupėse. 2024 metų lapkričio mėnesį dalyvavo teismų organizuojamame projekte „Diena su teisėju“. 2024 metų gruodžio mėnesį buvo teismų atstovė Bazelio valdymo instituto ekspertų misijoje, kuriant programą mokymams tema „Finansiniai tyrimai bei turto konfiskavimas ir susigražinimas“.

Pokalbio su Respublikos Prezidentu metu pretendente atskleidė savo požiūrį į profesionalumu grįstą teisėjo darbą. Būtent teisėjo darbo reikšmė žmonėms ir valstybei yra pagrindinė pretendente motyvuojanti aplinkybė. Teisėja turi ir teisėjo darbo tobulinimo viziją, siekį teismų priimamus sprendimus padaryti aiškesnius proceso dalyviams.

Taigi, turima informacija rodo, kad E. Gruodienė gali būti paskirta Lietuvos apeliacinio teismo teisėja. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau.

Pateikimo metu pranešėjui klausimai neužduodami.

Dabar kviečiame į tribūną pretendentę gerbiama E. Gruodienę prisistatyti. Jūs turite galimybę kalbėti 10 minučių, po to atsakyti į Seimo narių klausimus. Prašom.

E. GRUODIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Dėkoju patarėjui už mano kandidatūros pristatymą ir jums už suteiktą galimybę kreiptis.

Esu dėkinga Jo Ekscelencijai Lietuvos Respublikos Prezidentui ir Teisėjų tarybai už išreikštą pasitikėjimą, teikiant mano kandidatūrą į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas. Tai atsakomybė, kurią priimu su visa rimtimi ir pagarba. Atsakomybė ne tik profesinė, bet ir vertybinė. Sprendimas kandidatuoti buvo gerai apgalvotas, paremtas ilgamete patirtimi ir nuoširdžiu įsitikinimu, kad esu pasirengusi naujam etapui su visais iššūkiais, kuriuos jis atneš.

Mano profesinis kelias – tai daugiau nei du dešimtmečiai nuoseklaus darbo Lietuvos teismų sistemoje. Karjerą pradėjau Lietuvos Aukščiausiajame Teisme kaip teisėjo padėjėja ir tai buvo neįkainojama mokykla, nes dirbdama su aukščiausio lygio teisės profesionalais ne tik tobulinau teisės žinias, bet ir augau kaip asmenybė, kaip teisininkė, kuri savo darbui kelia aukščiausius standartus. Per šiuos metus dirbau tiek civilinės, tiek baudžiamosios teisės srityse. Pastaroji savo kompleksiskumu ir žmogiškų situacijų įvairove mane įtraukė ir įkvėpė, tad jau 20 metų esu baudžiamosios teisės praktikė. 14 metų dirbu teisėja – nuo ikiteisminio tyrimo teisėjo pareigų iki sudėtingų ir rezonansinių bylų nagrinėjimo pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose.

Ši patirtis, ypač dirbant Vilniaus apygardos teisme, išmokė greitai reaguoti, sistemškai mąstyti, kartu nuodugniai įsigilinti į kiekvieną bylą, kiekvieną žmogų, situaciją ir savo darbe vadovautis pagarbos įstatymui ir žmogui principu.

Be kasdienio teisėjos darbo, tobulinant teismų sistemos veiklą, buvau įsitraukusi į platesnės apimties projektus – atstovavau teismams tarpinstitucinėje darbo grupėje, kūrusinge Integruotą baudžiamojo proceso informacinę sistemą. Tai yra įrankis, kurį šiandien naudoja visi šalies teisė-

saugos pareigūnai, prokurorai, teismai. Dirbau kriminalinės žvalgybos srityje. Taip pat man svarbios ir pradedančių teisėjų praktikos vadovės pareigos, nes tai veikla, kurioje matau galimybę dalintis sukaupta patirtimi ir ugdyti ateities teismų bendruomenę.

Apibendrindama noriu pasakyti, kad Lietuvos apeliacinis teismas, į kurį teikiama mano kandidatūra, tai ne tik aukštesnio lygmens teisingumo garantas, bet ir svarbus teismų sistemos stabilumo ramsis sunkių ir labai sunkių nusikaltimų bylose. Šio teismo sprendimai dažnai įgyja platesnį rezonansą. Jie koreguoja, vienodina teismų taikymą, formuoja praktiką, kartu daro tiesioginę įtaką žmonių pasitikėjimui teismų sistema. Todėl Apeliacinio teismo teisėjas turi gebėti ne tik tiksliai analizuoti teisę ir faktus, bet ir suprasti platesnį savo sprendimų poveikį visuomenei, jų aiškumo, nuoseklumo svarbą. Esu pasirengusi šiam atsakingam vaidmeniui su visa reikiama profesine patirtimi, žmogišku jautrumu ir gilia pagarba įstatymui.

Gerbiami Seimo nariai, jei pelnysiu jūsų pasitikėjimą, sieksiu, kad kiekvienas mano sprendimas būtų ne tik teisėtas, bet ir suprantamas, pagrįstas ir kuriantis tą pasitikėjimą, kurio taip reikia demokratinei valstybei. Ačiū už dėmesį. Esu pasirengusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama pretendente. Jūsų užsirašė paklausti vienas Seimo narys. Klausia Seimo narys V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendente, gerbiu jūsų patirtį, žinau jūsų patirtį. Net neabejoju, kad jūs, dirbdama Aukščiausiąjame Teisme, prisidėjote prie 2014 metais suformuotos praktikos piktnaudžiavimo tarnyba bylose, kai nuo 2014 metų mes eliminavome materialiąją sudėtį ir nereikėjo įrodyti turtinės žalos. Šiandien Seime skinasi kelią projektas, kuriuo sugrįžtame į ankstesnius nei 2014 metus, – piktnaudžiavimo bylose reikės įrodyti materialinę žalą. Išimtinai grįžtame prie materialiosios sudėties. Kaip jūs, kaip baudžiamosios teisės specialistė, ekspertė, mentorė, vertinate tokią teisėkūrą?

E. GRUODIENĖ. Manychiau, kad Baudžiamojo kodekso įstatymas ir Baudžiamojo proceso kodekso įstatymas yra nuolat tobulinami, keičiami, teismai stengiasi, atsižvelgdami į tuos pakeitimus, formuoti praktiką. Net neabejoju, jeigu ir bus priimtas toks variantas, teismai tiesiog suformuos praktiką ir stengsis priimti teisėtus ir pagrįstus sprendimus, sprenddami pagal kiekvienos bylos individualią situaciją.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai E. Gruodienei, kandidatėi į Apeliacinio teismo teisėjus. Daugiau nėra norinčių jūsų paklausti. Dėkui.

Gerbiami kolegos, pateikimas. Norėčiau paklausti, ar galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Čia mane informuoja, kad šiuo atveju nereikia pritarti po pateikimo. Tik apsisprendžiame dėl pagrindinio komiteto, kuris yra skiriamas, tai yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Siūloma svarstymo data – 2025 m. birželio 19 d. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta.

Prašom, gerbiama Jurgita Šukevičiene, dėl vedimo tvarkos ir...

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pasveikinkite! Šiandien pas mus svečiuojasi Alytaus socialinių paslaugų centro darbuotojai ir lankytojai. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi mes šiek tiek lenkiame darbotvarkę, tai gerbiamo teisingumo ministro nėra.

14.46 val.

Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-395 (pateikimas)

Matau salėje pranešėją, gerbiama T. Sadauskį, todėl siūlyčiau pateikti darbotvarkės 2-6 klausimą – Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-395. Pateikimas. Prašau, gerbiamas pranešėjas.

T. SADAUSKIS (NAF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu jums Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo įstatymo

projektu siekiama suvienodinti ir teisiškai... teisinio reguliavimo nuostatų suvienodinimo. Tokia situacija atsitiko, nes Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2020 m. vasario 6 d. priėmė nutarimą, kuriuo pripažino, kad 2015 m. birželio 15 d. priimtas pieno įstatymas prieštarauja Konstitucijai dėl priėmimo tvarkos, todėl neliko taikyto pagrindinio įstatymo, reglamentuojančio ūkio subjektų, perkančių žalią pieną, reglamentavimo. Siekiant, kad pieno įstatymo teisinis reguliavimas būtų nuoseklus, tikslus, aiškus ir sistemiškas dėl turinio, būtina priimti šį pieno įstatymo projektą iš naujo. Šiuo įstatymo projektu yra siekiama atkurti sisteminį pieno įstatymo galiojimą, tačiau esminės teisinio reguliavimo nuostatos nėra keičiamos.

Atkreiptinas dėmesys, kad, esant dabartiniam nevisiškam ir nenuosekliam teisiniui reguliavimui, ir Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, kuri yra atsakinga už pieno įstatymo įgyvendinimo priežiūrą, ne visa apimtimi gali vykdyti funkcijas, kurios buvo numatytos pieno įstatyme. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu galioja tik keli atskiri pieno įstatymo straipsniai, ir siekiant atkurti sisteminį teisinį reguliavimą, tikslinga priimti įstatymo projektą. Yra gauta Teisės departamento pastabų, jos daugiausia yra techninio pobūdžio. Kviečiu priimti ir palaikyti šį projektą. Taip pat noriu paminėti, kad sutinku gauti Vyriausybės išvadą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau. Jūsų yra užsirašiusių paklausti Seimo narių. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Tada, jūs jauniausias šios kadencijos Seimo narys, tai jūsų privalumas, bet maždaug prieš dešimt metų atsirado noras reglamentuoti pieną perkančių–parduodančių santykius, kištis į kainodarą, tai yra nustatyti, kiek uždirba fermeris, ūkininkas, perdirbėjas, prekyautojas ir taip toliau. Dabar atsirado Maisto taryba, čia prie Žemės ūkio ministerijos. Šiandien dar kitas projektas buvo irgi dėl kainų peržiūrų ir taip toliau. Ar jūs nejaučiate, kad jūs, kaip valdančioji dauguma, dalyvaujate tam tikrame žaidime, kuris yra popsinis, siekiant parodyti rinkėjams, kad jūs rūpinatės kainomis, rūpinatės kainodara, bet iš esmės mechanizmų išspręsti tuos dalykus nėra? Ar jūs, kaip jauniausias ir labai protingas Seimo narys, jaučiate, kad esate šito nelabai gudraus žaidimo dalis?

T. SADAUSKIS (NAF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimą. Tikrai nematau, kad čia užsimame popsu, kaip jūs sakėte. Tai yra senas įstatymas, kurį ir praėjusi Vyriausybė, ir Seimas galėjo priimti, todėl teikiu dabar aš jį, kad būtų teisiškai aiškus ir tikslus įstatymas.

PIRMININKAS. Klausia B. Ropė. Prašom.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Tai sveikinu, gerbiamas Tada, kad teikiate šitą didelės grupės Seimo narių įstatymo pataisą. Aš galvoju, kad šiek tiek laikinai padės. Bet kolegai E. Gentvilui noriu pasakyti, kad yra Europos direktyva dėl nesąžiningos praktikos ir yra nemažai Europos Sąjungos šalių, kurios kontroliuoja pieno gamybą nuo karvės iki parduotuvės, kontroliuoja, kad nauda, kurią gauna prekybininkas, būtų sąžiningai paskirstoma visai grandinei. Mūsų įstatymo trūkumas ir dabar dar lieka, kad mes nekontroliuojame mažmeninės prekybos, tai yra viso grandinės ciklo, nes jeigu to nedarome, tada dingsta paramos prasmė. Mes remiame žemdirbį – perdirbėjas ir prekybininkas pasivogė, žemdirbys dirba nuostolingai, dėl to ir yra nesąžininga gamyba. Aš manau, kad žygiuosime toliau, kad iš tikrųjų visą tą grandinę sureguliuotume. Kaip jūs galvojate?

T. SADAUSKIS (NAF). Ačiū, kolega, už pastebėjimus, vis tiek ir jūs palaikėte šį įstatymo projektą. Tikrai taip, kiek įmanoma, reikia išvengti tų nesąžiningų veiksmų, kurie galbūt yra daromi. Šis įstatymo projektas tą ir daro, tą ir numato: jeigu pieno kaina yra sumažinama be priežasties, kad būtų galima numatyti sankcijas tam.

PIRMININKAS. Klausia A. Mockus. Prašom.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, pasakykite, kokią įtaką turės šis įstatymo projektas, jeigu bus priimtas, smulkiesiems pieno ūkiams? Ir kaip, manytumėte, galėtumėte pagelbėti jiems, kad situacija šiomis dienomis taptų geresnė? Ačiū.

T. SADAUSKIS (NAF). Ačiū, kolega, už klausimą. Iš tikrųjų šis įstatymo projektas buvo nei skustas, nei luptas iki šiol, tai dabar mes numatysime, kad tai veiktų griežčiau, prevenciškai. Dabar buvo galima tikrai nustatyti, kad galbūt buvo neteisėtai sumažinta kaina, tačiau nebuvo gali-

ma taikyti ekonominių sankcijų. Tai tikrai manau, kad tai bus veiksminga ir tie patys mažiausi, sakykime, gamintojai, pats pirmasis pieno sluoksnius visame sektoriuje bus geriau apsaugotas.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ačiū, gerbiamas pranešėjau, už įstatymo pristatymą. Ypač šiuo metu mes matome iš Ukrainos pavyzdžio, kaip svarbu apsirūpinti patiems maisto produktais ir garantuoti maisto tiekimą kitiems, kuriems to reikia. Šioje jūsų pateiktoje schemoje, įstatymo projekte, man atrodo, yra labai svarbu, kad mes užtikrintume, kad bet kokiomis sąlygomis būtų sąžiningas pasiskirstymas dėl pagaminto produkto, šiuo atveju – žalio pieno.

Bet aš, atsiliepdamas į kolegą E. Gentvilą tokį nukreipiantį klausimą, kad mes čia tikrai bandome išrasti ar jūs, kaip jaunas Seimo narys, bandote išrasti jau seniai išrastą dviratį... Gal galėtumėte pasakyti pavyzdžių iš Europos Sąjungos (aš tai žinau, bet noriu ir dėl pono E. Gentvilą), kad Europos Sąjungos šalys narės būtų taip bando susitvarkyti, taip ar panašiai reguliuodamos tą pelną, kurį gauna už parduodamą pieną įvairios tiekimo grandys? Ačiū.

T. SADAUSKIS (*NAF*). Dėl užsienio šalių reguliavimo tikrai neatsakysiu, bet tikrai pritarsiu jums, kad tie mūsų vietiniai gamintojai yra saugumo garantas galbūt atėjus dienai X. Tai, nežinau, galbūt E. Gentvilas papildys, kaip sakėte, jam skirta dalis klausimo.

PIRMININKAS. Klausia V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, turbūt žinote, kur šiandien yra brangiausios bulvės Europoje? Tai aš labai linkėčiau, kad ir pienas pas mus netaptų brangiausias po šio projekto. Gal galite įvardinti, kokia šiandien vidutinė kaina ir bus po šio projekto priėmimo, įsibėgėjimo Lietuvoje, kokia prognozuojama vidutinė 1 litro pieno kaina? Kokia šiandien yra ir kokia prognozuojama?

T. SADAUSKIS (*NAF*). Jūs turbūt apie pieno supirkimo kainą klausiate ar?.. (*Balsas salėje*) Vartotojui? Manau, nežinau, tikrai seniai pirkau pieno iš parduotuvės. Dažniausiai perku iš ūkininkų. Tai yra apie 2 eurus litras. Tikrai siekiama ne didinti kainas šiuo įstatymo projektu, o apsaugoti pirminį pieno gamintoją.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiamas pranešėjau, jūs ką tik pasakėte, kad įstatymas prisidės prie smulkesnių ūkininkų apsaugos, nes įgalins ekonomines sankcijas už tam tikrą piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi. Aš suprantu tą interesą ir remiu jį, bet vis dėlto noriu, kad jūs paaiškintumėte detaliau, kaipgi bus ginami tie smulkesni ūkininkai. Kaip aš matau iš projekto, nesu specialistas, bet kiek atsimenu, visada buvo diskusija apie tai, kad yra tos nelemtos pieno grupės ir kuo mažesnis ūkininkas, jis atsiduria mažiausiai palankioje grupėje. Tai reiškia, kad jis iš esmės jau pačia įstatymo konstrukcija, jo dizainu yra diskriminuojamas, nes jeigu tu esi toje grupėje, kuri mažai pieno gamina, vadinasi, tau gali taikyti atitinkamai didesnę kainą, arba mažesnę, jeigu tai supirkėjas. Kaip vis dėlto šiuo atveju tie smulkieji bus labiau ginami už stambiuosius? Kol kas aš matau tas pačias pieno pardavėjų grupes ir tą pačią diskriminaciją pagal dydį.

T. SADAUSKIS (*NAF*). Taip, bus ginami ir maži, ir dideli, sakykime taip, nes šiame įstatymo projekte ir yra numatyta, kad už nepagrįstą supirkimo kainos mažinimą yra tam tikros sankcijos. Tai ir maži, ir dideli bus apginti.

PIRMININKAS. Paskutinis klausiantis – K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų gerbiamas Tadas užsiėmė tokiu projektu „Nesunešiojamos kurpaitės“, taip aš galiu pavadinti. Aš visiškai suprantu, jeigu būtų apimtos visos trys grandinės: gamintojas, perdirbėjas ir prekiautojas, pardavėjas, tada ką nors būtų galima pasiekti. Aš irgi bandžiau tą rebusą spręsti, bet niekaip nepavyko.

Juo labiau čia aš ir projekte randu tokių įdomių dalykų, gal čia klaida: panaikinamas reikalavimas ant pieno gaminių, parduodamų vidaus rinkoje, nurodyti kilmės šalį. Čia visi kalbame apie nacionalinį pieną ir mes kaip tik mėgstame lietuvišką pieną, iš patriotizmo perki prekę lietuvišką.

Dar vienas klausimas. Dabartiniu metu, jūs turbūt žinote, mes esame penkti, maždaug penketuke Europoje pagal kainos lygį, tai tikrai kainos yra geros. Bet kaip jūs išspręsite, būtų visas tris grandis sujungsite, ir kaip čia atsitiko, kad nereikės žymėti, kad čia mūsų lietuviškas pienas?

T. SADAUSKIS (NAF). Esminės nuostatos, kaip ir sakiau savo pristatyme, nėra keičiamos, kaip ir 2015 metų projekte. Jame taip pat tai buvo numatyta. O dėl visų grandžių sujungimo, tai turbūt pritarkime šitam projektui, vystykime diskusiją ir diskutuodami, manau, tikrai galėsime priimti gerų sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Yra užsirašiusių dėl balsavimo motyvų. Motyvai už – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, mes iš tikrųjų turime Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo sprendimą dėl šio įstatymo, ir man atrodo, kad šitie pakeitimai, kuriuos dabar kolega mums siūlo, spręstų ir Konstitucinio Teismo nutarimo iškeltas problemas. Mes turėtume galimybę naujai persvarstyti ir surasti sprendimus, kad kuo mažiau būtų tų nesąžiningų veiksmų, realizuojant mūsų ūkininkų produkciją, šiuo atveju – žaliavinį pieną. Mes matome, kad nors, kaip kolega minėjo, esame penketuke pagal mažmeninės prekybos pieno kainas, bet ūkininkai, kurie tą pieną primelžia ir kurie teikia į didmeninę rinką, yra ta silpnoji grandis arba mažiausias pajamas uždirbanti iš savo darbo dalis šioje grandinėje, palyginti su tarpininkais ir galutiniais pardavėjais. Nenorėdami nuskriausti tų, kurie pasiima sąžiningai už savo darbą sąžiningą atlygį, iš tikrųjų norėtume užtikrinti, kad ir ūkininkai šioje grandinėje rastų savo vietą. Būtent šio įstatymo pakeitimai galėtų sudaryti prielaidas taip sąžiningai nustatyti kainą, kad ir vartotojas gautų teisingą kainą, ir ūkininkas, kuris tą produktą pateikia į rinką. Kviečiu pritarti po pateikimo šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Balsavimo motyvai prieš – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Tikrai negaliu ginčytis, kad yra blogai dėl kainų pieno gamintojams, ūkininkams, jų mažėja ir karvės parduodamos, ir perpus sumažėjo karvių skaičius Lietuvos kaime, palyginti su nepriklausomybės laikų pradžia. Per maža konkurencija perdirbimo rinkoje, per maža konkurencija prekybos sektoriuje tikrai gali vesti prie to, kad nukenčia pirminis gamintojas. Čia, taip sakant, nereikia net diskutuoti. Tačiau ar tai yra kelias, kuriuo bandoma išspręsti problemą?

Aš ant savo durų esu užsirašęs: „Liberalai – gyvenimo užgrūdinti realistai“. O jūs, būdami tokie perdėti optimistai, tikėtės rasti šiuo būdu sprendimą. Linkiu sėkmės. Nei J. Vilioniui nepavyko, nei įvairioms politinėms daugumoms, įskaitant socialdemokratinę daugumą 2015–2016 metais, nepavyko einant šiuo keliu išspręsti. Tuo labiau kad atsiranda ponas B. Ropė, jis yra vienas iš projekto bendraautorių, ir sako, kad perdirbėjai ir prekybininkai pasivagia savo pelno dalį. Ką tik, prieš 10 minučių, pasakė. Jeigu taip traktuosime, kad čia vyksta vagiliavimas, o ne dialogas, tikrai bus sunku.

Kokios priemonės yra taikomos arba taikytinos? Visų pirma, kooperacijos skatinimas pieno gamintojų, tai yra pieno fermerių, vietoje, kad jie įgautų didesnių derybinių galių bendraudami su perdirbėjais arba prekybininkais, o ne būtų skriaudžiami. Kooperacijos skatinimo šiame projekte nėra? Nėra.

Kurti trumpąsias maisto grandines. T. Sadauskis sako, kad perka dažniausiai pieną ne parduotuvėje, o iš ūkininkų. Aš irgi labai mėgstu. Kur paskata per Žemės ūkio ministeriją eiti prie trumpųjų tiekimo grandinių? Tų veiksmų aš negirdžiu. Žemės ūkio ministras I. Hofmanas sudarė Maisto tarybą, administraciniais metodais spęs kainų proporcijas ar disproporcijas. Gerbiemieji, instrumentai ne tie, o supratimas visų vienodas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Išklauseme motyvus už ir motyvus prieš.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas B. Ropė. Prašom.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Kadangi buvo paminėta mano pavardė, noriu pasakyti, kad mes šiandien jau svarstome ne vieną nesąžiningą įstatymo projektą. Kaip tik dėl sveikatos buvo priimta dėl to, kad antrą kartą pasiima pinigų. Tai lygiai čia taip pat pasiima žaliavą iš ūkininko, žaliavą perdirba, parduoda, uždirba gerus pinigų, o ūkininkui negrąžina ir ūkininkas miršta, karves išparduoda. Turime tokį jūsų ketverių metų reguliavimo rezultatą.

PIRMININKAS. Gerbiemieji kolegos, kadangi buvo motyvai prieš, yra balsavimo langas, apsispręsimas balsuodami dėl šio projekto po pateikimo.

Taigi skelbiu balsavimą. Kas už tai, kad būtų pritarta po pateikimo Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesažiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 pakeitimo įstatymo projektui. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 96, balsavo 95: už – 71, prieš – 3, susilaikė 21. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindiniu komitetu Kaimo reikalų komitetas, papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Ar galime pritarti pasiūlymui? Gerbiamas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiami kolegos, klausimas visiškai ne Kaimo reikalų komiteto, čia yra ekonomikos klausimas ir Ekonomikos komitetas turėtų spręsti. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Jūs dėl vedimo tvarkos?

S. LUŠČIKAS (LSDPF). Taip. Ačiū.

PIRMININKAS. Saulius...

S. LUŠČIKAS (LSDPF). Luščikas.

PIRMININKAS. S. Luščikas. Prašom.

S. LUŠČIKAS (LSDPF). Labai ačiū. Noriu pasveikinti į Seimą atvykusius Radviliškio Lizdeikos gimnazijos mokinius. Ačiū, kad atvykote. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl komiteto. Buvo pasiūlytas Ekonomikos komitetas. Šiuo atveju, kadangi Seniūnų sueigoje buvo siūlymas kaip pagrindinį skirti Kaimo reikalų komitetą, siūlau apsispręsti balsuojant. Kas balsuoja už, balsuoja už Kaimo reikalų komitetą, taip, kaip siūlo Seniūnų sueiga, kas balsuoja prieš, balsuoja už siūlomą Ekonomikos komitetą kaip pagrindinį komitetą. Prašom balsuoti. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 53, prieš – 43. Taigi apsispręsta: pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas. (*Balsai salėje*) Vis dėlto ar galime pritarti siūlymui svarstyti projektą rudens sesijoje? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

15.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Antano Simniškio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XVP-548 (priėmimo tęsinys)

Tuomet grįžtame ir balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Antano Simniškio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XVP-548. Prašom balsuoti. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Registravosi 97, balsavo 97: už – 96, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.08 val.

Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-485, Patentų įstatymo Nr. I-372 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-486, Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 38 ir 48 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-487, Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo Nr. VIII-791 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-488 (pateikimas)

Darbotvarkės klausimas – Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-485. Kviečiu į tribūną pranešėją, teisingumo ministrą gerbiamą R. Mockų. Prašom. Pateikimas.

R. MOCKUS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Lietuvos Respublikos Seimo nariai. Vyriausybė teikia ir nori jums pristatyti Dizaino įstatymo, Patentų įstatymo, Prekių ženklų įstatymo ir Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo projektus. Iš esmės Vyriausybė ir toliau sparčiai žengia keliu mažindama įvairias biurokratinės procedūras, tarp jų atsakydama ir registru, kurie neveikia. Vienas iš tokių yra Topografijų registras. O būtent projektą sprendžiama problema, kad įstatymų projektai parengti siekiant suderinti įstatymų, reglamentuojančių pramoninės nuosavybės objektų registravimą ir apsaugą, nuostatas dėl Valstybinio patentų biuro tvarkomų registru su naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdy-

mo įstatymo reikalavimais. Taip pat siūloma atsisakyti įstatymo nuostatų dėl Topografijų registro, kadangi šis registras nėra įsteigtas ir juo nėra naudojamas, nėra patvirtinta jokia tvarka. Nuo Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo įsigaliojimo, tai yra 1998 metų, Valstybiniam patentų biurui nebuvo paduota nė viena topografijos paraiška, taigi realaus poreikio Topografijų registro informacinės sistemos sukūrimo nėra, o naujos informacijos sistemos kūrimas ir išlaikymas pareikalautų reikšmingų išteklių.

Gerbiami Seimo nariai, kaip jau ir minėjau, Vyriausybė teikia šių trijų įstatymų, atsiprašau, keturių įstatymų projektus. Siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas ministre. Ministras pateikė ir pristatė tiek mano jau įvardintą Dizaino įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, taip pat lydimąjį Patentų įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-486, taip pat Prekių ženklų įstatymo 38 ir 48 straipsnių pakeitimo ir 49 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XVP-487, taip pat lydimąjį Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo 13, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-488. Jūsų paklausti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų nei už, nei prieš nėra norinčių kalbėti. Dėkojame, gerbiamas ministre.

R. MOCKUS. Dėkoju.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, noriu jūsų paklausti, ar galime po pateikimo įstatymų projektams pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Yra siūlymas balsuoti. Tuomet skelbiu balsavimą dėl viso paketo – ir lydimųjų įstatymų projektų. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo įstatymų projektams yra pritarta. Dėl visų įstatymų projektų kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų komitetų nėra siūloma. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Kadangi pranešėjo aplinkos ministro dar neturime, per šoninį mikrofoną – gerbiamas S. Gentvilas. Prašom. Dėl vedimo tvarkos.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, man atrodo, liudijame kažką skandalingo. Aplinkos ministras šiandien yra 3 savaitių atostogose. Savo I pusmetį atostogauja 3 savaites, o viceministro, kuris turėtų pagal Vyriausybės nutarimą pristatyti klausimą, taip pat nėra. Aš labai norėčiau, kad Seimo valdyba paklaustų Aplinkos ministerijos, kodėl nėra ir kodėl negerbiamas Seimas, kuris šiandien numatė darbotvarkėje klausimus, bet Vyriausybės atstovų šiandien nėra nė vieno. Norėtume žinoti to priežastis.

PIRMININKAS. Dėkoju už pasiūlymą. Kviečiu į tribūną... Dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Aš pamėginsiu atsakyti, gerbiamas Simonai. Kaip žinote, jūs, kai buvote ministras, irgi turėjote galimybę ir teisę į atostogas. Jeigu pažiūrėtume, šiandien ministras atostogauja – ir šią savaitę, ir kitą savaitę. Šiaip tai, atrodo, žmonės, žinokite, atostogauja.

PIRMININKAS. Replika turbūt S. Gentvilo. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Įstatymų teikėjai yra ne atskiri ministrai, o Vyriausybė. O Vyriausybės nutarime yra pasakyta: pristato P. Poderskis, jo nesant – viceministras K. Žuromskas, jo nesant – viceministras R. Krugelis. Abudu šiandien yra darbe, bet nepasirodo Seime. Tai čia yra, gerbiamas Remigijau Žemaitaiti, gal pakomentuotumėte, kaip jūsų kuruojama visa ministerija elgiasi?..

PIRMININKAS. Dėkoju. Pakomentuos. Aš tikiuosi, greit atvyks pranešėjas. Kviečiu gerbiamą R. Žemaitaitį į tribūną. Mes toliau galime dirbti pagal darbotvarkę.

15.15 val.

Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-421 (pateikimas)

Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-421. Pateikimo stadija. Prašom pranešėją.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Simonai, dėl to ir nežinojo, tai dėl to ir yra kviečiami viceministrai, kad ateitų pristatyti. Taip jau yra. Puikiai žinai, kad Seimo sekretoriatas praneša Vyriausybei apie svarstomus klausimus. Tai ir pačiam irgi skambindavo Sekretoriatas: jeigu galite, gerbiamas ministre, greitai prisistatykite į salę.

Dabar dėl 2-8 klausimo. Kadangi buvo mano pateiktas projektas pavasarį (pavasarį buvo projektas teikiamas) ir kolegos A. Anušausko buvo teiktas projektas, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas nepritarė šitiems pasiūlymams. Buvo pasiūlyta, kad turi būti išviešinti visi asmenys: ir tie, kurie prisipažino, ir tie, kurie neprisipažino. Tai yra dėl to papildyta ir teikiama nauja įstatymo redakcija, būtent papildant 8¹ straipsniu. Tai geriausi, ko gero, klausimai.

PIRMININKAS. Dėkoju, pranešėjau. Jūsų užsirašė paklausti devyni Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, jūs iš tikrųjų, matyt, skaitėte Teisės departamento išvadą...

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Taip.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). ...ją aš tiesiog išversiu į žmogišką kalbą. Nuostata dėl neprisipažinusių KGB bendradarbių duomenų skelbimo jau galioja 25 metus. Jokios neprisipažinusių įskaitos niekas nevedė, nes jų duomenys iš karto atsidurdavo Liustracijos komisijoje. Liustracijos komisija savo laiku (čia, aišku, prieš 15 metų, jūs neprisimenate) apsvarstė 462 neprisipažinusių bylas. Kiti neprisipažinusių dokumentai paskelbti *kgbveikla.lt*. Galite atsiversti puslapį, pamatyti, kiek tūkstančių dokumentų, pavardžių ten paskelbta. Visų KGB rezervo karininkų pavardės, KGB kadriniai dokumentai, neprisipažinusių dokumentai. Tai šiuo atveju kas yra siūloma?

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Gerbiamas kolega, mes irgi nesupratome Teisės departamento pasiūlymo, nes kai buvo jūsų pateiktas projektas ir mano, beje, projektas, prisiminkite, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete...

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Tai mano dar yra.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Tai jūsų yra. Tai dabar klausykitės. Mes su Teisės departamentu klausėme: kodėl tada pirmajam mūsų pateiktam projektui jūs nepritariate? Jūs aiškinate, kad visų duomenų negalima išviešinti, nes jūs siūlote išviešinti tik tuos asmenis, kurie prisipažino. Tai sakau: tai tų, kurie neprisipažino, duomenys yra vieši, prieinami? *Jo*, yra vieši. Tai, sakau, jeigu mes pirminiame projekte siūlome išviešinti tuos, kurie neprisipažino, tai kodėl jūs rašote neigiamą išvadą? Tai sako: jūs tada turite ir 9 straipsnį kartu įtraukti. Tai aš sakau: 9 straipsnis yra toks, kad politikas, diplomatas, kuris nori užimti pareigas, turi nurodyti bendradarbiavimą. Jeigu jis nenurodo, bet tikrinant jo dokumentus išaiškėja, kad jis neprisipažino ir nebuvo įtrauktas, tai, sakau, pagal kokią straipsnį jūs viešinate? Tada sako, pagal 9 straipsnį. Sakau: aš tai išvis nebesuprantu jūsų. Tai jeigu pagal vieną dalyką yra prisipažinę, bet dokumentai slapti, pagal kitą dalyką mes turime asmenų, kurie neprisipažino, bet mes jų nežinome, bet jeigu jisai nusprendžia tapti teisėju, politiku, jūs juos patikrinate per duomenų bazę ir sužinote, kad jis buvo bendradarbis su KGB. Tai, sakau, pas jus yra kurie ar nėra?

Tai šiandien, gerbiamas Arvydai, pasirodo, egzistuoja sąrašas žmonių, kurie neprisipažino. Pagal 9 straipsnį, jeigu nori užimti pareigas, juos tikrina ir jeigu nustato, tai jie negali užimti pareigų, na, kandidatai į Seimą, diplomatai ir panašiai. Tai todėl mes įregistruojame 8¹ straipsnį, visiškai skirtingą straipsnio dalį: tie, kurie neprisipažino, juos irgi išviešinti. Teisės departamentas taip ir nesugeba mums atsakyti į klausimą: tai kokia šiandieną yra grupė asmenų, kurie yra kažkur paslėpti, bet jie yra neprisipažinę ir nėra vieši? Ir tikrai galite tą patikrinti. Šie Seimo rinkimai, žiūrėkite, labai gerai parodė, keturi Seimo... Keturi ar trys žmonės, kurie kandidatavo į Seimą, pagal 9 straipsnį buvo patikrinti ir buvo pasakyta, kad jie buvo bendradarbiai, nors viešai tokių duomenų jokių nėra. Tai kažkas negerai yra su šiuo įstatymu, todėl mes ir siūlome 8¹ straipsnį. Jeigu dar kas nors netinka, Arvydai, aš tikrai noriu, kad ir jūs įsitrauktumėte į šitą dalyką, sėdame, pasižiūrime, kokių dar pas mus sąrašų yra, gal treči sąrašai yra valstybėje? Tikrai galite įvesti ir patikrinti. D. Arlauskas irgi, jeigu pamenate, yra vieni vieši duomenys, nėra neprisipažinęs, bet kai buvo kandidatas į Seimo narius, sako, ne, ne, jūs nusišėpėte. Aš klausiu, sakau, aš niekaip nesuprantu. Jeigu žmogus turėjo būti išviešintas, tai kaip pas jus kokie nors dar atsirado, kad

eigoje buvo? Mūsų kandidatų irgi... Gerbiamas Arvydai, gerbiamas Arvydai, lygiai taip pat ir mūsų vienam kandidatui K. Biliui, kai sutapo vardas, pavardė, nors ne jisai yra. Sako, jūs neprisipažinote, bet jūsų duomenys nevieši. Po antro Vyriausiosios rinkimų komisijos patikrinimo išaiškėjo, kad toksai žmogus egzistavo. Mes klausiamo, sakome, kur tas trečias sąrašas, iš kur čia Lietuvoje tas trečias sąrašas atsirado? Ir kaip pasekmė gimė šitas projektas. Gal mes nesame visiškai teisūs, gerbiamas Arvydai, bet tai, kad egzistuoja valstybėje trečias sąrašas, tikrai parodė šie Seimo rinkimai rudenį. Akivaizdžiai parodė. Nei jo pavardės, nei Dano pavardės viešai nebuvo, prie neprisipažinusųjų irgi nebuvo, bet po antro patikrinimo jie atsirado. Čia mes patys nebesuprantame, kas iš esmės vyksta mūsų valstybėje su tais sąrašais. Dėl to ir gimė toks projektas po NSGK ir Teisės departamento pasiūlymų.

PIRMININKAS. Noriu priminti, klausti – minutė, atsakyti – 2 minutės.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. Taigi, klausia A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas pranešėjau, labai sveikinu, kad nesustojate ir toliau siekiate gana kilnaus tikslo. Galiu pasakyti dar daugiau. Kai šiandien lankiausi mitinge ir susitikau su žmonėmis, iš tikrųjų ne vienas tą klausimą uždavė, kada vis dėlto Seimas ryšis atskleisti su KGB bendradarbiavusius asmenis.

Mano klausimas. Kiek papildomai bus atskleista pagal šį projektą, jeigu lygintume su anksčiau jūsų įregistruotu projektu? Ar jūs negalvojate, kad eilinį kartą bus bandoma vėl be argumentų sustabdyti šią iniciatyvą? Ar nemanote, kad taip gali save identifikuoti tie, kurie priešinaisi ir nenurodo aplinkybių, kodėl tai daro?

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Tikrai taip, gerbiamas kolega. Akivaizdu, tos jėgos daro viską, kad tiek Arvydo projektas būtų nepriimtas, tiek mano projektas nebūtų priimtas. Atsiranda įvairiausių interpretacijų. Sakau dar kartą, man po šito projekto įregistravimo, kai Teisės departamentas parašė, kad jie yra jau vieši, susidarė vaizdas, kad Lietuvoje mes turime trečią KGB sąrašą, yra kažkoks trečias sąrašas, kurio nė vienas iš mūsų nežino. Tik pagal 9 straipsnį, jeigu žmogus nori tapti valstybės tarnautoju, politiku arba diplomatu, pasirodo, išlenda trečias sąrašas. Mes nė vienas net nežinojome, kad turi būti, kol neparašė Teisės departamentas, kad Lietuvoje turi kažkokį nelegalų, juodą, nežinau, stalčiuose ikištą trečią sąrašą.

Dar kartą tiesiog pakartoju, Arvydui pakartoju: 7 straipsnyje kalbama apie tuos, kurie prisipažino, 9 straipsnyje kalbama apie tuos, kurie neprisipažino ir kuriuos tikrina. Jeigu jų netikrina ir jie turi būti vieši, tai išeina, kad mes Lietuvoje turime trečią sąrašą. Aš norėčiau, kad Teisės departamentas iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pareikalautų, kodėl asmenys šių metų spalio mėnesį būtent buvo tikrinami pagal 9 straipsnį ir kurie iš jų nebuvo vieši? Visiems šitie sąrašai turėjo būti prieinami, bet, įvedę internete į paiešką tas pavardes, kurios viešai nuskambėjo spaudoje, nė vienos jų nerasite.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega Remigijau, jeigu išties pradėtume skaičiuoti sąrašus, tai turbūt yra prisipažinusieji, antras sąrašas – neprisipažinusieji, trečias – dokumentai, išvežti į Maskvą, ketvirtas – turbūt sunaikinti, penktas, svarbiausias, – turbūt paslėpti. Jie ramiai sau traukiami iš tam tikros vietos, kai reikia, tie, kurie buvo nusikalstamu būdu pačioje nepriklausomybės pradžioje Sąjūdžio laikais išvežti ir kažkur ramiai padėti. Kažkodėl ir VSD nekyla koks nors noras juos surasti. Dar bandoma mus, parlamentarų, įtikinti, kad didžiausia grėsmė nacionaliniam saugumui, jeigu bus išviešinti kagėbistai. Pažiūrėkite, Latvija 2018 metais išviešino, ir jokių problemų, žemė nesugriuvo, pavardės visi puikiai žino, savo kaimynus ir visus kitus.

Gerbiamas pranešėjau, vis dėlto norėčiau jūsų tokio platesnio komentaro, išvalgų apie tą paslėptą sąrašą ir apie jo žalą valstybei. Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Jo žala ir yra didžiausia, nes tai yra ta vadinamoji (taip dabar patogiau čia vadinti) penktoji kolona, tai yra tie asmenys, kurie yra užsislaptinę. Mes to trečio sąrašo neturime ir nežinome, tą, dar kartą sakau, parodė spalio mėnesio rinkimai, nes išaiškėjo, kad Lietuvoje egzistuoja trečias sąrašas. Dabar pagal tą trečią sąrašą galima šantažuoti kiekvieną asmenį, kie-

kvieną žmogų. Įsivaizduokite, šiandien vyktų balsavimas, būtų teisė susipažinti su slapta medžiaga. Žmogus, kuris turi pagal pareigas teisę, užpildo prašymą, bet jis netikrinamas pagal šio įstatymo 9 straipsnį. Jeigu jisai neprašo eiti Seimo nario pareigų, jeigu jisai neprašo tapti diplomatu arba teisėju, bet jis yra eilinis pareigūnas, kuris nesiekia, jisai gali būti tame trečiame sąraše. Ir kada aš užregistravau šitą pasiūlymą, visa *pekla* ir prasidėjo. Teisės departamento pasiūlymas yra nesuvokiamas dalykas, juolab kad Europos teisės departamentas, rodos, pasakė, kad valstybė jau kartą įsipareigojo ir tas įsipareigojimas jau baigėsi. Tikrai jokio pažeidimo nėra, kad bus atskleistas. Tą parodė Latvija, tą parodė Estija, tą netgi olandai padarė, bet jie, aišku, padarė su hitleriniais, kurie tarnavo tenai. Tai yra padaryta. Dėl ko dabar reikia bijoti, niekaip aš negaliu suprasti.

PIRMININKAS. Klausti dar liko pusė minutės. Klausia R. Tamašunienė. Tai paskutinis klausiantysis. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, kolega. Taip pat daug metų keliame iliustracijos klausimą Lietuvoje. Mano vertinimu, jau labai seniai turėjo būti išaiškinta ir istorinė tiesa, ir pasiektas istorinis teisingumas pabrėžiant, kiek žmonių, kiek šeimų nukentėjo būtent nuo KGB veiklos mūsų valstybėje. Dabar jūsų teikiamas įstatymo projektas – jūs kalbate realiai apie tris sąrašus.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Spėjame.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Užregistruoti bendradarbiavę su KGB ir įrašyti į įskaitą, bet neprisipažinę; prisipažinę, bet neišviešinti (dabar mes slepiame juos, įstatymu saugome); ir prisipažinusieji, bet duomenų apie juos kaip ir nėra galbūt Lietuvoje. Ar jūs siūlote visus tuos dabar sąrašus viešinti...

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Visus dabar...

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). ...ir padaryti iliustraciją visuotinę, ar vis dėlto jūs apsiribojate ir tuos duomenis siūlote į viešumą traukti tik tada, kai žmogus sieks eiti kokias nors pareigas taip, kaip buvo pateikta jūsų pirminiame įstatymo projekte?

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Mes siūlome, kad visus. Dėl tų, kurie prisipažino pagal 7 straipsnį, eina pasiūlymas Arvydo, eina mano, jau komitete kur buvo svarstoma. Ir kadangi kilo klausimas, o kodėl yra neteisingumas, kurie neprisipažino, tai atsirado dėl to šitas pasiūlymas. Dar papildomai atskirą skirsnį atradome, nes mes jo nebūtume žinoję, jeigu ne NSGK priimtas sprendimas ir Teisės departamento pastabos. Negalėjome, tikrai niekas neįtarė, kad dar gali būti tokių dalykų. Teisės departamentas, nežinau, tiesiog negaliu sakyti, ar iš kvailumo, ar iš neraštingumo parodė, kad Lietuvoje, pasirodo, yra dar vienas sąrašas. Tą, sakau, Seimo rinkimai parodė, kad turime 9 straipsnį, kuris visiškai neveikia šiandien. Vadinas, tokių žmonių gali būti daug daugiau.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjas. Klausti skirtas laikas baigėsi. Dėl balsavimo motyvų. Motyvų už yra, prieš nėra. Gerbiama R. Tamašunienė – motyvai už. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Vienareikšmiškai palaikau įstatymo projektą ir galvoju, kad jau atėjo ta diena, kuomet turi būti pasiektas istorinis teisingumas. Matome, kad įstatymų projektų teikimo maratono metu išaiškėja dar papildomų detalių, išaiškėja sąrašai, apie kuriuos net buvo sunku numanyti. Taigi tas paslėpimas bendradarbiavusių su KGB tikrai neatrodo nei skaidrus, nei juo labiau aiškus žmonėms, visuomenei, kodėl valstybė taip uoliai slepia tuos bendradarbiavusius kagėbistus. Galvoju, kad šis įstatymo projektas sukelia daugiau aiškumo ir mažiau žalingas visuomenei, negu šitų bendradarbiavusiųjų slėpimas, nes mes nežinome, ar tikrai tų žmonių, kurie figūruoja tame vadinamajame šiandien nuskambėjusiame trečiajame sąraše, pavardžių neturi priešiškos valstybės ir ar nemanipuliuojama ta informacija. Juo labiau mes turime apsaugoti žmones, kurie galbūt neteisėtai juodinami, jiems prikljuojama buvusio bendradarbio etiketė. Šitas įstatymo projektas padėtų taškus šitoje gėdingoje istorijoje. Tikrai ieškokime kompromisų, nes visuomenė laukia mūsų sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl motyvų prieš nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti projektui po pateikimo bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Pritarta po pateikimo. (*Balsai salėje*) Ai, vis dėlto yra prieštaraujančių, tuomet apsispręsimė balsuodami. Prašom balsuoti, kas pritariate Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiujų apsaugos įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektui. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 95, balsavo 94: už – 79, prieš – 8, susilaikė 7. Projektui pritarta po pateikimo. Siūlomas pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra siūloma. Siūloma svarstyti įstatymo projektą Seimo rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta. Dėkoju. Posėdžiui toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja D. Žebelienė. Prašom.

15.32 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-426 (pateikimas)

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Gerbiami Seimo nariai, tęsiame vakarinį Seimo posėdį. Kitas darbotvarkės klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-426. Į tribūną kviečiu pranešėją T. Barauską. Pateikimo stadija.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šio pakeitimo esmė: įstatymo pataisa siekiama sukurti prielaidą, kuri leistų gaminančiam vartotojui paskirti sukaupią elektros energijos kiekį sutuoktiniui, partneriui ar artimiems giminaičiams, kaip jie apibrėžti Civiliniame kodekse, kurie taip pat yra elektros energijos vartotojai. Taip būtų įgyvendinama tiekėjo nustatyta tvarka, užtikrinant suderinamumą su elektros tiekimo sutartimis. Trumpai tiek. Gerbiami kolegos, laikiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Tada, jūsų užsirašė paklausti Seimo nariai. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi S. Gentvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Kolega, iš tikrųjų labai reikalingas jūsų įstatymo projektas. Turbūt niekaip negalima pagrįsti, kodėl tie ribojimai yra. Ar jūs skaičiavote, kokią įtaką turės, sakykime, apskritai kainoms? Ir kaip manote, ar turėsite palaikymą iš pačios Vyriausybės?

T. BARAUSKAS (LSDPF). Atsakant į pirmą jūsų klausimą, per metus Lietuva sunaudoja apie 11 teravatvalandžių elektros energijos, čia būtų perduodama, manau, keliolika megavatvalandžių. Tai nykstamasis dydis bendroje rinkoje, nemanau, kad tai turės didelę įtaką. O Vyriausybės išvados paprašysiu, tada matysime ir Vyriausybės nuomonę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi V. Pranckietis.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Tada, ačiū už iniciatyvą, bet jina yra visiškai identiška V. Pranckiečio praeitoje kadencijoje įregistruotai iniciatyvai, dėl kurios šios kadencijos, jūsų, Vyriausybė pateikė neigiamą išvadą. Tai mano klausimas yra: ar jūs tikitės, kad V. Pranckiečiui pateikė neigiamą išvadą, jūs užregistravote tokį patį, identišką projektą ir jums šita Vyriausybė teigiamą išvadą pateiks? Ačiū už atsakymą.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Įstatymo projektas šiek tiek skiriasi, jis yra praplėstas. Taip, vėliau man pakliuvo perskaityti ir V. Pranckiečio įstatymo projektą, jis yra gana panašus. Tikiuosi teigiamos išvados. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti V. Pranckietis. Ruošiasi A. Skardžius.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Kolega, labai gerai, kad iniciatyvą tęsiate, tik jūsų projekte yra įrašyta partnerystė. Civiliniame kodekse kol kas yra aprašyta tik ekonominė partnerystė. Kokią partnerystę turite jūs omenyje? Ar turite tą, kuri niekaip Seime neįteisinta, ar bus įteisinta, ar jūsų įstatymas lauks tos partnerystės įteisinimo? Ačiū.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Įstatymo projektas šiek tiek avansu. Pasižiūrėsime, kaip ten bus su tuo Partnerystės įstatymu, kad nereikėtų grįžti ir taisyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūsų klausia A. Skardžius. Ruošiasi B. Ropė.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis kolega, štai kaip išeina, kada elektros tiekėjų godumas įstumia į kampą šventą tikslą, kuris buvo įrašytas pirmame Atsinaujinančių išteklių įstatyme, kad valstybė skatina. Tada atsiranda norinčių riboti, nors kiek tai kainuoja papildomai ir koks yra daromas finansinis poveikis elektros tiekėjams, ar neigiamas, ar ne,

kada gaminantys vartotojai gamina elektros energiją patys sau, nėra jokių aiškių skaičiavimų. Jie, be abejo, gauna naudą dėl tinklų tolygaus apkrovimo, gauna tas papildomas sugeneruotas kilovatvalandes. Šiuo aspektu, kolega, jūs nemanote, kad vis dėlto reikėtų grįžti prie pačios pradžios ir išsiaiškinti, ar mes skatiname atsinaujinančią energetiką ir diversifikuojame gamybą, ir tai yra kokia nauda, kokia žala dėl tos naudos ir kaštų analizės ir to vertinimo? Labai ačiū.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Manau, kad šis pataisymas leis plačiau naudoti žaliąją energetiką. Su jumis, kolega, tikrai sutinku, kad pradinė idėja buvo puiki – žaliosios energetikos gamyba ir kad tą elektros energiją gamintų smulkiausi vartotojai – ir jinai buvo kažkiek užgniaužta. Bandomė taisyti šią situaciją.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, ar jūs nemanote, kad pirma turėtume sudaryti sąlygas visiems norintiems tapti gaminančiais vartotojais, nes šiandien pusė Lietuvos neturi teisės tapti, nes tinklai to neleidžia, sąlygų neišduoda? Tai būtų pirmas klausimas.

Antras klausimas. Negalima tiekti elektros nei uošviui, nei broliui, nei seseriai, kadangi ESO elektrą tiekia objektams, kuriuose gyvena ar brolis, ar sesuo. Jeigu jūs deklaruosite savo turtą ten, kur gyvena jūsų brolis, jūs galite ir dabar tiekti elektrą. Kaip jums atrodo šitie dalykai?

T. BARAUSKAS (LSDPF). Pradėsiu nuo antros dalies. Suprantate, aš nematau, kad vartotojas turėtų apgaudinėti sistemą – jis galėtų tiesiog ta sistema naudotis sąžiningai.

O atsakant į pirmą dalį. Pakartokite. (*Balsas salėje*) Dėl ESO apribojimo. Taip, ačiū, atsiminiau. Aš manau, kad tikrai būtų galimybė praplėsti taip, kad galėtų naudotis daugiau. Monopolininkas šiek tiek piktnaudžiauja savo situacija ir apriboja šitą teisę, pritariu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūsų klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas kolega, kaip jūs galvojate, ar energetikos ministras ir ministerija pritaria šitam dalykui? Jeigu jie būtų norėję, jau seniai tai būtų buvę galima išspręsti ankstesniais projektais. Bet kaip jūs manote, ar teisinga, kad dabar aš savo elektrinės dalį kaip nutoliusią galiu duoti mamai, leidžiama tokia teisė, ir ji gaus dalį elektros, bet pačią elektrą perduoti mamai aš negaliu. Toks utopinis dalykas, kad jau dabar yra galimybė tą daryti. Kaip galvojate, ar Energetikos ministerija pritars tam, ką jūs darote? Kada baigsis tas sistemos apeidinėjimas, nebereikės apeidinėti, o bus galima tiesiai nukreipti artimiems žmonėms?

T. BARAUSKAS (LSDPF). Negaliu atsakyti už Energetikos ministeriją, kaip ji elgsis. Bet tikrai yra paradoksalių situacijų. Į mane yra kreipęsi keli žmonės. Jie yra sutuoktiniai. Vyras gamina, turi tą elektros jėgainę, žmonos vardu yra registruotas butas, vyro vardu įregistruota sodyba, kurioje gaminama elektra, ir jie, būdami santuokoje, negali pasidalinti ta elektra. Manau, tai yra absurdiška situacija. Reikėtų ją taisyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi T. Domarkas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Lietuvoje dabar yra turbūt daugiau negu 120 tūkst. gaminančių vartotojų. Šis klausimas, kurį jūs dabar užregistravę, iš tikro nenaujas. Čia minėjau, kas jau buvo užregistravę, tačiau visą laiką būdavo iš energetikų motyvų, kad mes galime išbalansuoti visą sistemą, nes dabar jinai kuo skiriasi nuo kaimyninės Lenkijos, kad pas mus nėra *e.billingo* ir mes kaupiame elektrą. Kai mes jos negaminame, mes gauname jos iš tinklų. Jinai yra saugoma. Aišku, už pasaugojimą mokama, už perdavimą irgi mokama. Čia bus labai svarbi Vyriausybės pozicija ir nuomonė. Galvoju, reikalinga diskusija, bet kad mes neišbalansuotume to, ką dabar jau turime gero sukūrę.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Aš jums pritariu. Aš suprantu, kad elektros energija nėra batai, kuriuos padėjai į spintą ir po pusmečio pasiėmei. Elektrą perduodant dalyvauja ir elektros tinklai, tačiau tos elektros, aš manau, nebus didelis kiekis ir kažkoks lemiantis kiekis, kad jis išbalansuotų sistemą.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis jūsų norėtų paklausti T. Domarkas.

T. DOMARKAS (NAF). Ačiū už suteiktą žodį. Sakykite, ar jūs žinote, kur ta elektra nukeliauja, kai yra nepanaudojama? Jinai grįžta į bendrą sistemą ir tikriausiai ta elektra, pagaminta nemokamai, yra panaudojama, sakykime, Kruonio elektrinės rezervuarui užpildyti. Po to ta elektra yra

už nemokamą vandens sukėlimą į rezervuarus parduodama brangiausiu momentu. Aš manau, kad reikia padaryti viską, kad šis įstatymas būtų tokio tobulumo, kad būtų labai lengva tai padaryti. Ačiū.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Pritariu jums. Tai yra įstatymo rėmai. Yra pateikta ir V. Pranckiečio, ir, manau, prisidės Vyriausybė, tai komitetuose tas įstatymas galės būti tobulinamas. Aš visiškai tam pritariu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui T. Barauskui.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Buvau labai nustebęs, kai toks projektas atsirado, vos ne identiškas tam, kuris jau buvo perėjęs pateikimo stadiją, kuris buvo svarstytas Energetikos komisijoje, kuriam buvo pritarta, dėl kurio buvo užduoti klausimai, dėl kurio pasisakė ir Vyriausybė. Bet turbūt yra labai svarbu ne projekto autorystė ir vėliavos nešimas, bet paties projekto tikslas, kad būtų galima kuo efektyviau panaudoti žmonių įrengtas elektrines ir pasinaudoti tose šeimose. Juo labiau ir čia nuskambėjo klausimas apie tai, kad ne visi žmonės gali dėl to, kad tinklai kai kur yra apkrauti. Kaimuose tinklai dar nėra apkrauti, kaimuose yra daug stogų, o pinigų dažnai būna mieste. Taigi tie tokie artimi ryšiai, giminystės ryšiai leistų investuoti daugiau į tas elektrines ten, kur dar yra pastotės neišnaudotos, ir pasiektume savos gamybos tikslus daug labiau, negu juos pasiekiamo dabar. Todėl pritariu šiam įstatymo projektui ir skatinu, kad jis būtų priimtas kuo greičiau. Linkiu pratęsti per tolesnius svarstymus ir priėmimą. Sėkmės T. Barauskui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už, prieš išsakyti. Kadangi balsavimo langas yra pasibaigęs, ar galėtume bendru sutarimu mes balsavimo langą pratęsti iki posėdžio pabaigos? Pritarta. Ačiū. Kadangi pateikimo stadiją, yra siūlomi komitetai... Balsuojame po pateikimo. Prašom. Balsuojame dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Prašom balsuoti.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 80, prieš nėra, susilaikė 10 Seimo narių. Pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės... Seimo rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima. Ačiū, pritarta.

Turime atvykusį aplinkos viceministrą R. Krugelį. (*Šurmulyš salėje*) Pristatau kitą darbotvarkės klausimą. (*Balsai salėje*) Labai atsiprašau, prie mikrofono A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paprašyti, kad papildomai galėtume svarstyti Energetikos ir darnios plėtros komisijoje.

PIRMININKĖ. Papildomu komitetu siūlote, taip? Ar yra prieštaraujančių? (*Balsai salėje*) Nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Prašom. T. Barauskas per kitą šoninį mikrofoną. Centrinį. Taip, prašau.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados. (*Balsas salėje: „Pritariame.“*)

PIRMININKĖ. Ar yra prieštaraujančių dėl Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*) Nėra. Pritarta. Ačiū. Prašom, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, aš nežinau, kodėl L. Jonauskas nestovi prie mikrofono, bet pagal Seimo statutą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas visada svarstomas pagrindiniame Aplinkos apsaugos komitete. Gal galima visgi apsispręsti, kad tai ir būtų Aplinkos apsaugos komiteto klausimas, nes visada pagal kompetenciją taip būdavo.

PIRMININKĖ. Kadangi Seniūnų sueigoje buvo apsispręsta ir mes jau dabar pritarėme bendru sutarimu...

S. GENTVILAS (LSF). Aš tada prašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Prašote balsuoti. Gerai. Skelbiame alternatyvų balsavimą. Kas už pagrindinį komitetą – Ekonomikos komitetą, spaudžiate „už“, kas už Aplinkos apsaugos komitetą, spaudžiate „prieš“. Prašome balsuoti.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 51, prieš – 41. Ekonomikos komitetas lieka pagrindinis komitetas. Ačiū balsavusiems. (*Balsai salėje*) Papildomas, taip. Ekonomikos komitetas ir papildomas Aplinkos apsaugos komitetas. Taip, kaip ir buvome sutarę per pirmą pateikimą.

15.48 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 7, 10 straipsnių ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-500, Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 11, 13 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-501, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 9, 10, 14, 17, 21, 24, 25, 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-502 (*pateikimas*)

Dabar kviečiu į tribūną aplinkos apsaugos viceministrą ir pristatau kitą darbotvarkės klausimą – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 7, 10 straipsnių ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-500. Ir yra lydimųjų. Prašom.

R. KRUGELIS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. (*Balsai salėje*) Ne, ne šiandien sužinojau, bet jie išvyko, tiek mūsų ministras, tiek jį pavaduojantis, ir dar kolega neatkreipė dėmesio, ir paskutinis sąrašas gavo. Išėjo taip, kad ką tik iš Kauno komandiruotės. (*Balsai salėje*) Bet iš esmės... (*Balsai salėje*) Ir dar atbėgau. (*Šurmulyje salėje*)

Žodžiu, dėl Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo, Miškų įstatymo ir Saugomų teritorijų įstatymo straipsnių pakeitimo projektų. Iš esmės tai nėra sudėtingi pakeitimai. Keitėsi registro sąvoka ir šiais atvejais iš Miškų valstybės kadastro keičiasi pavadinimas į Miškų informacinį registrą, analogiškai ir kiti teisės aktai, kaip ir Saugomų teritorijų informacinis registras, ir Gyvūnų augintinių registras. Numatyta, kad augintinių registracija bus vykdoma nemokamai, nes 2024 metais gauta pajamų, Augintinių registras gavo 240 eurų. Tai nėra kokie nors esminiai pakeitimai. Ir visas tas registravimas bus vykdomas nemokamai, tai yra palengvinama našta gyventojams. Jeigu taip trumpai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų paklausti užsirašė keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, mano klausimas vis dėlto būtų susijęs su kaštais. Jūs sakėte, nedaug kainuos ir bus palengvinama našta dėl naminių gyvūnų registracijos. Kaip tai atrodys? Į tą sumą įeis turbūt ir pats čipavimas, veterinaro paslaugos ar tiksliai vien įtraukimas į registrą? Ir vis dėlto už viską susimoka juk mokesčių mokėtojai Lietuvoje. Nemokamų pietų nebūna, tik sūris pelėkautuose. Tai šiuo atveju norėčiau, kad šiek tiek plačiau paaiškintumėte apie tuos finansinius kaštus ir kas už ką ir kiek mokės? Jeigu, be abejo, tą klausimą galėsite pristatyti nesant ministro. Labai ačiū.

R. KRUGELIS. Trumpai, manau, galėsiu, nes čia tiksliai registracijos kaštai. Dėl jūsų minėtų kitų paslaugų yra parengtas Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo įstatymo pakeitimas, juo bus numatyta galimybė pagal minėtą programą finansuoti gyvūnų gerovės klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas viceministre, sveikinu su debiutu tribūnoje. Suprantu, kad uždušęs, nekantravote pavaduoti. Bet klausimas apie pačią gyvūnų gerovę, ne apie registrus, kadastrus. Štai žiniasklaidoje nuskambėjo, kad jūsų kolega pradėjo dirbti – už brakonieriavimą teistas aplinkosaugininkas. Kokias gyvūnų gerovės iniciatyvas jisai inicijuos? Jūs taip pat atsakingas už gyvąją gamtą. Kaip jūs čia su tuo brakonieriumi, kuris turėjo pasitraukti iš pareigų dėl to, kad buvo sustabdytas policijos ir rasti, taip sakant, neužpildyti lapai? Ką planuojate šią kadenciją nuveikti tokioje puikioje, kompetentingoje kompanijoje?

R. KRUGELIS. Tikrai neatsakysiu už ministrą. Manau, grįš po atostogų, įvertins faktus ir padarys pasirinkimą. O dėl gyvūnų gerovės, kaip ir minėjau, yra numatyti pokyčiai. Manau, kad ta pati savivaldybė, Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa gana stipriai prisidės prie beglobių gyvūnų gerovės. Esame susitikę su nevyriausybinių asociacijų atstovais, taip pat ir Seime su jūsų kolege. Ir vienintelis juos liūdinantis faktas, kad tie pakeitimai įsigalios tiksliai nuo 2027 metų. Aš sakiau, kad jeigu būtų galima koku nors būdu juos pagreitinti, tai mes pasiektume žymiai daugiau dėl gyvūnų.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš atsisakau.

PIRMININKĖ. Atsisako. Paskutinis jūsų norėtų paklausti V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš sėdžiu čia, kur praeitoje kadencijoje sėdėjo didelis gyvūnų gerovės gynėjas, pavardės neminėsiu, kad nenubėgtų prie mikrofono iš nuošalės. Bet jis praeitoje kadencijoje labai kovojo už tai, kad visi gyvūnai būtų suregistruoti, kad registras labai gerai veiktų. Ir tada sakė – visus sužymėsime ir visi bus laimingi. Nesužymėjo turbūt pusės tų gyvūnų, o dabar mes čia keičiame registrą. Kaip jūsų pateikti projektai bus įgyvendinami ir kaip tai atsispindės gyvūnų gerovei, augintinių ar kitų, pavyzdžiui, rudųjų meškų Ignalinos rajone?

R. KRUGELIS. Greičiausiai rudąsias meškas, jeigu registruosime, tai ne šitame registre, bet, kiek suprantu, buvo problemų, kad žmonėms kainavo tas registravimas. Ir greičiausiai nespėta surasti sprendimų. Tai vėlgi apeliuosiu į tą mūsų Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą, kur šitų darbų nebuvo galima finansuoti, o jį priėmus, bus galima finansuoti... Manau, irgi pasistūmės reikalai: kai bus nemokama registracija, manau, kad paspartės.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus Seimo narių pateiktus klausimus. Sakome ačiū, viskas, galite...

Motyvai už ir prieš. Už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Kviečiu pritarti šiam techniniam pataisymui. Čia Valstybės išteklių įstatymas įpareigoja kadastrus keisti registrais. Bet aš žiūriu į L. Jonauską, kuris visą kadenciją, nemažai metų kariavo prieš brakonierius. Kur jūsų, Linai Jonauskai, šiandien žodis apie aplinkos ministro patarėją? Kur jūsų pasipiktinimo laiškas?

PIRMININKĖ. Gal iš esmės?

S. GENTVILAS (LSF). Aš kalbu, 2 minutes turiu, ponai. Kur, Linai Jonauskai, jūsų kova prieš medžiotojus, prieš brakonierius? Jūsų valdančiosios daugumos ministras pasiima patarėją, nu-teistą brakonierių, ir jis įgyvendins gyvūnų gerovės politiką jūsų koalicijoje? Man atrodo, tokiais techniniais projektais mes šią kadenciją dėl gyvūnų gerovės ir apsiribosime. Kai mes praeitoje kadencijoje dirbome su A. Gedviliene, atsirado privalomas ženklavimas, uždrausti cirko pasirodymai, nustatyta baudžiamoji atsakomybė už smurtą prieš gyvūnus, atsirado ribojimų prieš gyvūnus smurtaujantiems asmenims laikyti ir įsigyti gyvūnus, atsirado gyvūnų prieglaudų ir daugin-tojų didesnė kontrolė. (*Balsai salėje*) Aš, aišku, provokuoju, bet čia jūsų valdančioji dauguma tokiais apsistatė. Todėl aš labai noriu, kad ne partinius, ne Seimo narius, kurie tampa ministrais, kontro-liuotų Seimo dauguma, tai yra jūs, Linai Jonauskai. Ačiū. Balsuojame už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną. Prašom.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Apie 15 kartų Simonas paminėjo mano pavardę, jau turė-jau replikos teisę gauti. Aš, Simonai, norėčiau apie tuos pačius brakonierius pakalbėti. Jūs, ką tik ketverius metus buvęs ministru, „Delfyje“ interviu apie R. Masilevičiaus paskyrimą patarėju sa-kote: jei ne tie aplinkosaugininkai, tiksliau, jei ne policija, aplinkosaugininkai galbūt iš viso nebū-tų nustatę to brakonieriavimo fakto. Labai gaila girdėti iš jūsų, buvusio ministro, kad jūs nepasi-tikite ta sistema, kurią bandėte kurti ir puoselėti ketverius metus. Gaila, kad to nepavyko. Šiai daugumai pavyks. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti dėl šio pateikto įstatymo projekto kartu su dar dviem lydimaisiais įstatymais. Balsuojame.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 87, prieš – 1, susilaikė 3 Seimo nariai. Pagrindiniu komitetu yra siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomų nėra numatyta. Svarstymas yra numatytas rudens sesijoje. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

15.58 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektas Nr. XVP-394 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laiki-nojo įstatymo projektas Nr. XVP-394. Į tribūną kviečiu pranešėją V. Jucių.

V. JUCIUS (NAF). Gerbiami kolegos, pristatau Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektą. Projektas parengtas, nes subjektai nespėjo užbaigti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo iki laikinojo įstatymo galiojimo pabaigos, šių metų balandžio 30 dienos. Šiuo projektu siekiama įteisinti visus valdomus ir naudojamus požeminio gėlo vandens gręžinius ir užtikrinti išteklių kokybę, apsaugą ir visuomenės saugumą.

Šiuo tikslu siūloma nustatyti laikiną vandens gręžinių legalizavimo tvarką, suteikiant galimybę įteisinti valdomą ir naudojamą gręžinį ir sutvarkyti visus reikalingus požeminio vandens išgavimo dokumentus. Tiek. Laukiu klausimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų užsirašė paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Vytautai, jūs atstovaujate „Nemuno Aušrai“, kuri yra delegavusi ministru P. Poderskį. Ar jums žinoma, kad P. Poderskis šiais metais Geologijos tarnybai numatė 10 % mažesnę finansavimą? Iki gegužės 1 dienos yra gauta 9 tūkst. prašymų įregistruoti gręžinius. Vadinasi, Geologijos tarnyba nespės, nes nėra užtikrintas finansavimas. Priminsiu, kad pernai buvo apie 3 tūkst., užpernai – apie 5 tūkst. paraiškų. Per šiuos 4 mėnesius buvo gauta 9 tūkst. paraiškų. Man atrodo, tai ne įstatymo problema, bet tai, kad ministerija nedavė resursų Geologijos tarnybai. Socialdemokratas A. Radvilavičius, kuris darė parlamentinę kontrolę, irgi puikiai žino – dėl kitų priežasčių Geologijos tarnyboje šiandien tiesiog atleidžiami darbuotojai.

Klausimas jums. Ar jūsų ministras pasirūpins, kad institucija veiktų, ar toliau atleis žmones ir nebus kam apdoroti paraiškų?

V. JUCIUS (NAF). Šiaip situacija man žinoma. Nespėjama užregistruoti pateiktų paraiškų, būtent dėl to ir teikiamas šis įstatymo projektas. O dėl ministro elgesio aš asmeniškai atsakyti negaliu, bet į frakciją pasikviesime ir ta tema mes pakalbėsime.

PIRMININKĖ. Klausia D. Ulbinaitė.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke, už galimybę paklausti. Mano klausimas būtų toks. Kiek pasikalbu su žmonėmis, ypač kaime, tai jie neregistravo gręžinių ne dėl to, kad nespėjo ar čia kaip nors, bet kyla labai daug klausimų ir neaiškumų. Gal yra koks nors paaiškinimas, gal jūs jį turite ir galite žmonėms pasakyti, o kas po to registravimo? Kaimo žmonės mano, kad, kai įregistruos, tada bus apmokestintas vanduo, arba kai įregistruos, galbūt reikės kokių nors geodezinių, kaip ir dėl žemės, matavimų, kurie brangiai kainuos. Ar yra koks nors žmonių nuraminimas?

Kitas dalykas. Kodėl net dvejiems metams? Kodėl tokį ilgą pratęsimą numatote? Tikrai, man atrodo, įregistruoti elektroniniu būdu galima.

V. JUCIUS (NAF). Dėl geodezinių matavimų. Teikiant paraišką Geodezijos tarnybai, esamo gręžinio koordinatės jau yra nurodytos ir papildomų matavimų atlikti nereikės. Gręžinys bus įtrauktas į Žemės gelmių registrą. Tuo veiksmas bus užbaigtas. Mokestis yra mokamas, kai prašoma savivaldybės suderinti. Tai nedidelis mokestis: jei gręžinys yra naudojamas asmeniniam naudojimui, 12 eurų 50 centų, pagal buvusį įstatymą. Šitas laikinasis įstatymas nėra keičiamas, tik yra pratęsiamas jo galiojimas.

Kodėl taip ilgai? Siekiama įteisinti visus – ir nelegalius gręžinius, ir tuos gręžinius, kurių savininkai nėra nustatyti, arba yra nustatyti, bet tie gręžiniai nėra įtraukti į registrą. Dalis gręžinių vandens tiekimo žmonėms 1990 metais buvo perduoti chaotiškai, be dokumentų, dalis, aišku, buvo nelegalių, tad dabar siekiame visus tuos gręžinius legalizuoti.

Dėl mokėjimo už išgaunamą vandenį. Čia priklausys nuo išgaunamo vandens kiekio: jei fizinis ar juridinis asmuo iš gręžinio išgauna vandens iki 10 kub. metrų, mokestis nėra taikomas. Juridinis asmuo iki 100 kub. metrų vandens per parą gali išgauti nemokamai, jei tas vanduo nėra tiekiamas gyventojams.

PIRMININKĖ. Jūsų klausia J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Bendraujant su gyventojais, tikrai ne kartą buvo keltas klausimas dėl vandens gręžinių įteisinimo keblumų. Anksčiau padaryti

gręžiniai buvo neteisingai pažymėti, pati žinau ne vieną atvejį, kad ne tame sklype, nes neturėjo gerų priemonių. Kiti darė gręžinius, sakykime, vos ne per kokius nors pažįstamus, artimuosius. Čia nekalbama apie tuos ūkinius subjektus. Labai džiaugiuosi, kad Seime mes svarstome šitą galimybę, kad reikia atidėti terminą, nes tikrai dokumentų tvarkymas yra labai labai sudėtingas. Noriu jūsų paklausti apskritai, ar namų ūkiams, kurie turi vieną gręžinį savo reikmėms, tikrai būtina tokia kebli, paini ir sudėtinga dokumentų valdymo tvarka, norint įtvirtinti, įregistruoti gręžinį?

V. JUCIUS (NAF). Aš nematau, kad ta tvarka yra kebli ir ilga. Visų pirma gauni derinimą iš savivaldybės dėl įregistravimo, nustatai gręžinio koordinatas ir įvedi į Geologijos tarnybos registrą. (*Balsai salėje*) Taip, taip. Žinoma, jeigu tas gręžinys yra sklype, kuris priklauso savininkui. Teko padėti ne vienam asmeniui tą padaryti. Man tai atrodo nesudėtinga.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi B. Ropė.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, esame bendraautoriai šio pasiūlymo. Iš tikrųjų padiktavo gyvenimas, nes daugelis tik paskutiniu momentu apsižiūrėjo. Yra ir objektyvių priežasčių, nes atskiros savivaldybės, tiesiog norėdamos, nors nepasiruošusios, dirbtinai atideda įteisinimą šių gręžinių. Dabar pats laikas pagalvoti. Kokia jūsų nuomonė dėl paties viešinimo, kad jau žinotų, kad čia jau paskutiniai tie dveji metai, vėliau jau nebus galima įsiteisinti. Čia reikia tokį... Kaip jūs galvojate, kokių minčių būtų dėl to paviešinimo?

V. JUCIUS (NAF). Aš manau, kad turėtų viešųjų ryšių akcija būti gerokai aktyvesnė, nes žmonėms kyla daug klausimų, daug neaiškumų. Žinoma, didžiausia baimė, kad paskui šitie gręžiniai nebūtų apmokestinami, nes dabar mokesčiai – didžiausias baubas turbūt visiems Lietuvos gyventojams.

PIRMININKĖ. Klausia B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas Vytautai, ar nebus taip, kad mes pratęsimė dvejiems metams, praeis tie dveji metai, o problema nebus išspręsta? Galbūt reikėtų lygiagrečiai peržiūrėti ir taisykles, kaip turėtų būti įteisinami? Galbūt jos per daug sudėtingos, galbūt kai kur išvis net neįmanoma jų įvykdyti arba labai brangu. Galbūt iš pradžių reikėtų, sakykime, surinkti pageidavimus žmonių, kurie nori registruoti tuos gręžinius, ir terminas gali būti gal ne dveji, gal net ir treji, ir daugiau metų. Čia ne metų reikalas, o reikalas padėti žmonėms įsiteisinti. Kaip jūs galvojate?

V. JUCIUS (NAF). Taip, aš su jumis visiškai sutinku, nors iš esmės jau šiek tiek taisyklės buvo paprastintos, sakykime taip. Nebereikia derinti su vandens tiekimo įmone, jeigu jina toje teritorijoje turi savo centralizuotus tiekimo tinklus. Dabar savivaldybės yra tiesiog įpareigosotos derinimą dėl gręžinio registravimo žmogui atlikti per 20 dienų. Aš sutinku, tai yra svarstytinas klausimas, jeigu tas tikslas mūsų yra siekiamas, mes turime padėti žmonėms kuo paprasčiau tą padaryti.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis jūsų norėtų paklausti V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų ta problema jau trečia kadencija turbūt eina, ir aš buvau registravęs, ir kolega Simonas buvo registravęs, dabar jūs registruojate. Bet turbūt pagrindinė ten bėda yra ta, aš ne vieno žmogaus klausiau, pavyzdžiui, yra senas gręžinys iš tarybinių laikų, tai žmonės pasako tiesiai šviesiai, kad geriau jį užkasti, išsigręžti naują pigiau, nes dokumentus sutvarkyti seno labai brangu. Ar negalvojate, ar nereikėtų paskelbti visuotinę tokią amnestiją? Šiandien pas tuos, kas turi išsigręžę ir naudoja, ateina, nežinau, savivaldybės ar koks nors atstovas, konstatuoja faktą, kad jis turi, išduoda jam nemokamą leidimą juo naudotis be jokių pinigų, be nieko, ir ta problema būtų išspręsta. Jeigu liks ta pati tvarka, dėl finansinių dalykų žmonės jų vėl neįsiteisins. Ačiū.

V. JUCIUS (NAF). Taip, aš su jumis sutinku. Šiaip norėčiau būti paskutinis teikėjas būtent šio įstatymo projekto. Aš jau sakiau, kad reikėtų, sutinku, kad reikėtų paprastinti ir pagalvoti, kaip tai padaryti paprasčiau. Manau, kad iš tiesų trūksta savivaldybių geranoriškumo, nes ypač kaimiškose vietovėse vandens tiekimo įmonės yra būtent savivaldybių įmonės. Kada žmonės įsiteisins esamus gręžinius, žinoma, finansiškai šitos įmonės gali šiek tiek nukentėti. Aš matau tokią grėsmę ir visiškai pritariu jūsų nuomonei.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Motyvai už – J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū už suteiktą žodį. Tai aš ir pasakysiu vieną iš argumentų. Nors gerbiamas pranešėjas sako, kad labai lengva padaryti, aš tikrai papasakysiu vieną atvejį, kad tai nėra lengva. Grėžinys padarytas dar 2002 metais ir tiesiog iš smalsumo patikrinta jo buvimo vieta. Pasirodo, ne tame sklype, ne pas tuos žmones, nors viskas daryta oficialiai, per Geologijos tarnybą. Dabar, norint jį įteisinti, reikia perbraižyti, daryti kadastrinius matavimus, gauti kaimynų sutikimą, apribojimai visokie ir panašiai, ir panašiai, tai po pusės metų reikalas net nepajudėjo iš vietos. Todėl aš tikrai žinau, kad tokių atvejų yra ne vienas, ir todėl labai svarbu pratęsti tą terminą. Kviečiu palaikyti ir pratęsti, o gal net po to ir patobulinti, kad koku nors paprastesniu būdu tą padarytume. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti. Prašom. Per šoninį mikrofoną...

T. DOMARKAS (NAF). Norėčiau paprašyti, kad paliktų tik Aplinkos komitetą, nes Kaimo reikalų komitetas jau išnagrinėjo. Tada galėtume skubos tvarka ir dar šitoje sesijoje tą klausimą išspręsti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dar procedūriškai... Išgirdome jūsų siūlymą. Tai dabar vis dėlto kviečiu balsuoti po pateikimo dėl Gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 85 Seimo nariai, balsavo 83: už – 81, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Tai dabar apsispręsimė dėl siūlomų komitetų. Yra pasiūlymas tiksliai dėl pagrindinio komiteto – Aplinkos apsaugos komiteto. Ar būtų kitokių nuomonių? Nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima. Ačiū, pritarta. Ir svarstymas bus rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Taip, per šoninį mikrofoną... Prašom, Jūrate.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Frakcijos vardu prašau skubos tvarkos.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu yra siūloma skuba. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Prieštaraujančių nematau. Ačiū, pritarta.

16.15 val.

Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-531, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 5, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-532 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-531. Į tribūną kviečiu pranešėją V. Jucių.

V. JUCIUS (NAF). Pristatau Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šito projekto tikslas – sukurti teisinį pagrindą paskirstyti pelną tarp ūkininko ir jo partnerio bei gauti iš ūkio pajamų, atitinkančių darbo santykių esmę, tais atvejais, kai ūkininko ūkis priskiriamas pelno mokesčiu apmokestinamųjų vienetų grupei, yra PVM'o mokesčio. Tikimasi, kad naujos nuostatos sustiprins ūkininkų ūkio veiklos skaidrumą, valdymo aiškumą, paskatins ilgalaikes investicijas į ūkį ir sustiprins partnerystę, kaip patikimą ir stabilią ekonominę formą. Šiuo įstatymo projektu teikiama pasiūlymais dėl ūkininko ūkio apmokestinimo tobulinimo siekiama sudaryti sąlygas tinkamai įgyvendinti mokesťines prievoles ir užtikrinti visų ūkio subjektų apmokestinimo nuoseklumą. Šiuo metu Ūkininko ūkio įstatyme nėra įtvirtintų nuostatų, reglamentuojančių ūkininko pelno paskirstymo tvarką, nors ūkininkas ir jo partneris veikia pagal Jungtinės veiklos sutartį ir ūkio veiklą vykdo bendrai. Taip pat šiame įstatyme nėra numatyta galimybės ūkininkams ir jų partneriams iš ūkio gauti pajamų, atitinkančių darbo santykių esmę.

Tai tiek. Laukiu klausimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų užsirašė paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Starkevičius. Ruošiasi B. Ropė.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Ačiū pranešėjui. Mes esame bendraautorai ir aš tikiuosi, kad šiandien žengsime tą pirmą žingsnį. Kaip jūs galvojate, ar dabartinė forma, nes dabartiniu metu buvo, kad ūkininkai veikė pagal fizinio asmens įstatymą ir pagal individualią veiklą ir mokėjo visus mokesčius... Mūsų skaičiavimais, kai mes rengėme medžiagą, buvo, kad patektų į tokį nežmonišką apmokestinimą apie 8–9 tūkst. ūkininkų, nes tada reiktų mokėti 32 % pajamų mokestį, pelno mokestį, dar 19 % sveikatos ir į „Sodrą“. Čia būtų 52 ir faktiškai tai būtų mokama nuo apyvartinių lėšų. Dabar žengtas šitas žingsnis. Bet kaip jūs galvojate, gal ateityje žiūrint dar būtų galima Mažųjų bendrijų įstatymą pasižiūrėti, kaip ten yra ta veikla? Nes faktiškai būtų dar žingsnis, kuris leistų surinkti didesnes... tai yra sąžiningai apmokestinti ūkininkus.

V. JUCIUS (*NAF*). Taip, aš su jumis visiškai sutinku. Tai yra tik pirmas žingsnis, reguliuojant teisinius ūkininkų apmokestinimo santykius. Jau artėja prie mažosios bendrijos, prie individualių įmonių. Manau, laikui bėgant tą būtų galima padaryti, jeigu pavyktų išspręsti santykius su bankais, su lizingo bendrovėmis, nes dauguma ūkininkų turi finansinių įsipareigojimų, todėl nėra taip paprasta vienu ypu nukirsti.

PIRMININKĖ. Klausia B. Ropė.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Vytautai, ar jūs nemanote, kad Vyriausybė, Finansų ministerija iš neturėjimo ką veikti panaikino tvarką, buvusią Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme? Dabar apmokestino du tris kartus žemdirbius, palyginus su pramonininkais, kuriuos tik 1 % apmokestino. Dabar turime vargti, surasti metodą, kaip čionai padėti žmonėms išgyventi, nes jeigu nieko nedarysime, tai atims trečdalį pajamų, kurias jie šiandieną uždirba, ir faktiškai didžioji dalis Lietuvos ūkininkų bankrutuos.

Ar jūs negalvojate, kad būtų galima grįžti atgal prie gyventojų pajamų mokesčio, pataisyti tą mokestį ketvirtadienį teikiant ir nereiktų šito įstatymo daryti, mes nejuokintume žmonių? Čia pridarysime skirtinguose įstatymuose skirtingų *išsireiškimų* ir iš tikrųjų įklius kas nors su paskolomis, įklius kas nors su turtu, su dar kuo nors, ir vėl turėsime taisyti ir taisyti. Kaip, jūsų nuomone?

V. JUCIUS (*NAF*). Kolega, aš su jumis visiškai sutinku. Mes gi esame šito įstatymo bendraautorai. Jeigu aš būčiau kitokios nuomonės, aišku, savo parašo ant šito įstatymo projekto nebūčiau dėjęs.

O kalbant apie Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, aš sutinku, kad jis yra labai taisytinas ir galbūt sprendžiama ne taip, kaip turėtų būti iš tikrųjų.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Motyvai už, prieš. Už užsirašė K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš raginu iš tikrųjų balsuoti už šį įstatymą, tai yra žingsnis, kuris leis sąžiningai apmokestinti ūkininkus. Šis klausimas jau ne kartą diskutuotas su žemdirbių lyderiais ir negaliu pasakyti, kad buvo lengvos diskusijos. Bet jie patys supranta, kad reikia ieškoti kelio ir būdų. Čia buvo keltas klausimas dėl paties... ar negalėjo iš tikrųjų, kai šis paketas buvo atneštas, ar negalėjo jau būti ir iš Vyriausybės su tokiais pasiūlymais? Tai galėjo turbūt būti, bet aš dėkoju savo kolegoms ir Žemės ūkio ministerijai, kad kartu mes parengėme šias įstatymo pataisas, kurios, aš galvoju, žingsnis į priekį.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto po pateikimo. Balsuojame.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai, balsavo 92 už, prieš, susilaikiusių nėra.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Papildomo nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galima. Ačiū, pritarta. Ir bus svarstoma rudens sesijoje. Ar galima pritarti? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Per šoninį mikrofoną... Prašom.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Dėl šio klausimo noriu paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Yra prašoma Vyriausybės išvados. Ar bendru sutarimu galima pritarti dėl prašomos... (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nematau. Ačiū, pritarta.

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo... Oi, atsiprašau, čia kaip lydimasis ejo. Atsiprašau, išsibraukiame.

16.21 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-507 (pateikimas)

Kitas būtų Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-507. Kviečiu į tribūną pranešėją T. Tomiliną.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, noriu atsidaryti projektus. Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Kaip jūs žinote, dėl brutalaus karo prieš Ukrainą ir laisvą Europą mes turime aiškiai priėmę tvirtą sprendimą didinti išlaidas gynybai tiek, kad nenukentėtų visos kitos valstybės funkcijos. Mes visi puikiai žinome, kad vien pajamų iš ekonomikos augimo tiems tikslams pasiekti mums nepakaks. Tam, kad ir išlaidos gynybai būtų tinkamai finansuojamos, papildomos, ir mūsų gėrovės valstybė, tai yra sveikata, švietimas, keliai ir visa kita, funkcionuotų normaliai, mums reikia papildomų pajamų šaltinių.

Prie šios tribūnos stovėdamas, pristatydamas projektus žadėjau, kad netrukus bus pateiktas Loterijų įstatymo pakeitimas, nes, mano giliu įsitikinimu, mes galime eiti kitų Europos šalių keliu ir vis dėlto įvesti progresinius mokesčių tarifus lošimų verslui. Leiskite jums pristatyti keletą skaičių iš to, ką mes matome ataskaitose. 2024 metais Lietuvos lošimų rinkos bendrosios pajamos per metus užaugo 14,9 %, tai yra beveik 15 %. Jos pernai buvo 242 mln. Tai yra tas pelnas, kurį gauna ta mokestinė bazė, tai yra pelnas, kurį gauna bendrovės jau atskaičius lošimų išmokas.

Žinote, azartinių lošimų verslas nėra tas verslas, kurį turime remti. Tai yra tokia žmogaus silpnybė ir turbūt čia mes galime ieškoti papildomų pajamų mūsų valstybei. Tai yra tas verslas, kurio pelnas faktiškai garantuotas, ir būtent tai įpareigoja ir patį verslą, ir mus galvoti apie papildomą socialinę atsakomybę.

Jeigu mes sugebame progresinę mokesčių skalę galiausiai įvesti visoms gyventojų pajamoms, tai lošimų versle apie ją galime laisvai kalbėti, juolab kad mes turime kitų šalių patirties. Neseniai buvo įvestas, reikia pripažinti, šiek tiek didesnis lošimų pajamų mokestis, tai yra 22 %. Lošimai, totalizatoriai, lažybos, nuotoliniai lošimai. Bet kodėl mes neturėtume pasidomėti, pavyzdžiui, Jungtinės Karalystės taikomais progresiniais mokesčiais? O ten yra 15 %, 20 %, 30 %, 40 %, 50 % tarifai, priklausomai nuo lošimų bendrovių pelno. Yra Austrijos kazino įstatymai, kuriuose tarifai varijuoja nuo 35 % iki 80 %. Prancūzija turi progresinius lošimų pajamų tarifus. Tai gi mes siūlome, kad, organizuojant lošimus lošimo automatais, stalo lošimus, bingą, totalizatorių, lažybas, loterijas, nuotolinius lošimus, mokesčių bazei, kuri neviršija 1 mln., būtų dabartinis 22 %, viršijant čia 1 mln. (pajamų iki 3 mln.) – būtų 27 %. Labai kuklūs tarifai, tai nėra kas nors išskirtinio Europos kontekste. Toliau. Nuo 3 iki 5 mln. – 32 % ir virš 5 mln. – 37 %. Žinoma, komitete mes galime kalbėti, kad tai galima koreguoti. Žinoma, galime girdėti lošimų verslo atstovų argumentus, kaip geriau sureguliuoti šitą rinką, kad neatsirastų daugiau šešėlinio lošimo. Visa tai suprantu, bet tai jau yra komiteto darbas.

Mes turime balsuoti iš principo, ar mes iš viso galime Lietuvoje kalbėti apie progresinius tarifus lošimams, ar ne. Aš tikrai pateiksiu tokį stulbinantį skaičių, nes, kaip žinote, mokesčių bazė skaičiuojama jau atėmus nuo visų pajamų, atėmus išlaidas laimėjimams, kurie išmokami tiems, kas dalyvauja, ar ne? Bet vėlgi, tiesiog pajuskite 2024 metų Lošimų priežiūros tarnybos ataskaitą: nuotolinių lošimų organizatorių bendros veiklos rodikliai ir pajamos, grynosios pajamos, tai yra neatskaičius išlaidų būtent laimėjimams, 2023 metais – 1,8 mlrd. eurų, ne milijono, ne 100 mln., o milijardo. 2024 metais – 3,6 mlrd., dar padvigubėjo faktiškai. 3,6 mlrd., kolegos, ne milijono – milijardo. Taip, suprantate, kad tai yra... Žinoma, lošimų bendrovės turi ir tam tikrą socialinę atsakomybę remti sportą ir panašiai. Mes galime kalbėti apie įvairius, nežinau, galima kalbėti apie jų veikimo sąlygas. Praeitoje kadencijoje buvo labai daug pokyčių, labai stipriai padidėjo baudos. Yra pokalbis apie tai, kad kai kurios baudos už nereikšmingus pažeidimus galbūt yra per aukštos, mes galime apie tai kalbėti, nes kiekvienas verslas nori tam tikro sąžiningumo jo atžvilgiu ir taisyklių aiškumo. Tas pokalbis gali vykti komitete, aš manau, kad galime girdėti ir verslą. Bet aš,

pavyzdžiui, neperku to argumento, kad progresinis tarifas tiesiog visus sužlugdys, nes, matant pajamas, matant apyvartas, neatrodo, kad šis progresinis tarifas atneštų kokių nors bėdų, o mes turėtume papildomų valstybės pajamų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų užsirašė paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas kolega, kaip jūs vertinate: didinsime mokesčius, visa kita. Bet ten darosi absurdinės situacijos, kad, pavyzdžiui, lošėjų tikrinti negalima iš anksto nepranešus, turi informuoti, kad atvažiuosi patikrinti. Negalima siųsti lošimų slapto pirkėjo arba slapto lošėjo, kad sužinotume, koks šešėlis ir kas ten vyksta.

Kitas pavyzdys. Tokie kaip stepukoniai gali daug milijonų prasukti ir galų nebėra nei kas, nei kur. Ar bus efektyvus tas mokesčių didinimas, jeigu ten šešėlis klesti? Kitaip sakant, ar neišsprendę šešėlio užkardymo bėdų pagerinsime mokesčių surinkimą, nes tada gali būti taip, kad padidinsime, bet daugiau nesurinksime? Kaip galvojate, gal bendrai reikėtų viską tvarkyti – ir šešėlių užkardyti, ir daugiau mokesčių surinkti?

T. TOMILINAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Manau, kad mes ir praeitoje kadencijoje visai nemažai padarėme pokyčių. Nebuvau, nesiečiau tų pokyčių taip labai aky-lai kaip jūs Biudžeto ir finansų komitete, bet sprendžiant iš to, kaip gerėja rodikliai, kaip gerėja pajamos, apyvarta, kaip gerėja valstybės pajamos, mes ejome teisinga linkme. Tikrai kai kur netgi aš girdžiu tokias nuomones, kad mes jau per griežtai kai ką padarėme, tad galime kalbėtis, gal kai kur ir neracionalu, aš nežinau.

Aš manau, kad komitetas turi profesionaliai į tai pažiūrėti. Gal kai kur reikia to netikėto patikrinimo, bet kai kur gal galime nusileisti, nebūtinai. Žiūrėsime. Tai yra normalus verslas, kuris taip pat nori prisidėti prie valstybės gynybos, prie valstybės papildomo pajamų šaltinio, ir aš negirdėjau kažkokio ypatingo pasipriešinimo šitai iniciatyvai. Tikrai reikia kalbėtis su verslu. O tai, kad skaičiai yra įspūdingi, aš ką tik juos įvardijau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų skaičiai įspūdingi, kaip ir pats minėjote. Suprantu, ir tokia verslo šaka, kur tikrai galima skambiai parodyti, koks baubas ir visa kita. Bet čia prieš kelias dienas buvo reportažas apie lošimų šešėlį. Taip, praėjusioje kadencijoje buvo labai daug iniciatyvų – ir lošimo, ir loterijų, ir kitų dalykų, ir ten viskas tikrai kylančia progresija buvo. Bet su kylančia progresija pakilo ir šešėlis. Ir Lošimų priežiūros tarnyba, ir rinkos dalyviai kalba, kad šešėlis galėtų būti iki 40 % šitame visame sektoriuje. Kai kalbate apie tuos milijardus, milijonus, šimtus milijonų, pagalvokite, kiek guli šešėlyje. Ir su kiekvienu, kaip galvojate, galbūt su kiekvienu to procento pakėlimu, mokesčių pakėlimu mes vis daugiau tų pinigų ir numetame į šešėlį? Tada nematome realių skaičių, kiek prasilošusių žmonių, kiek turinčių problemų, kiek reikia žmonių gelbėti, nes tas nesimato statistikoje. Taip, pajamos kyla, nes, normalu, atsiranda lošimų, bet kiek mes išvarome? Ar jūsų projektas tikrai neišvays dar daugiau žmonių į šešėlį?

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas Viktorai, labai ačiū už klausimą. Aš nesutikčiau, kad mes turime kažkokį dramatišką šešėlio augimą, nes mes turime dramatišką lošimų, legalių lošimų ir pajamų augimą, bent jau skaičiai tai rodo. Taip, bet koks mokestinis pokytis gali turėti poveikį šešėliui, tas suprantama. Dėl to reikia tokio nuosaikaus, nuoseklaus, nedrastiško pakėlimo.

Apskritai progresinė skalė, nežinau, įveda tam tikrą socialinio teisingumo aspektą tarp bendrovių. Tai nereiškia, kad tos, kurios neturės ypač didelių pajamų arba augimo pajamų, neturės ir progresinių mokesčių poveikio. Tas jūsų klausimas, žinoma, toks natūralus. Bet kuris mokestinis pakeitimas, kokį mes besvarstytume, turi tam tikrą riziką. Ir GPM'o pokyčiai turi didelę riziką, taip pat ir progresinė skalė turi riziką. Čia, žinote, priklauso nuo požiūrio. Jeigu manai, kad bet koks mokesčių pokytis turi tiesioginį poveikį šešėliui, tada – taip. Bet aš manau, kad mes turėsime papildomų pajamų.

Galbūt kompromisinis variantas bus kiek kitoks po komiteto. Aš tikrai manau, kad yra protingesnių žmonių, dirbusių toje srityje, bet, man atrodo, reikia drąsiai eiti tuo keliu, juolab kad matome kitų šalių praktiką. O kovoti su šešėliu lošimų versle, manau, visų pirma yra technologinių sprendimų klausimas, nes daugiausia šešėlio yra internete, ten, kur mes turime įvairių nele-

galių svetainių. Mes prieš jas kovojame ir kai jas sankcionuojame, ir kai vyksta kokia nors nelegali prekyba kažkuo. Čia yra tas bendras klausimas, kaip mūsų tarnybos sugeba užkardyti ir finansinės institucijos sugeba užkardyti būtent tą nelegalią veiklą internete. Čia toks bendras klausimas ir, matyt, tam reikia skirti daugiau dėmesio, nes daugiausia šešėlio tikriausiai yra būtent ne fizinio lošimo erdvėje.

PIRMININKĖ. Paskutinis jūsų nori paklausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Tomai, visų pirma klausimas, kodėl nėra lydimąjo įstatymo dėl Valstybės gynimo fondo? Šiuo atveju, jeigu jo nėra, pinigai nueina į bendrą biudžetą. Priešingai, negu jūs pirmu sakiniu sakėte. Ar planuojate tai padaryti?

Antrasis klausimas. Kodėl išskiriate lošimus ir loterijas, jeigu loterijos yra sunkiau nuslepiamos, sunkiau nueina į šešėlį negu lošimai? Tai yra V. Fiodorovo klausimas. Dažnai mes galvojame, kad loterija kažkas švento ir net vaikai gali žaisti, o lošimai – suaugusiesiems ir priklausomybė. Abudu yra vienodi. Gal galėtumėte patikslinti? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Labai ačiū už klausimus. Aš pritariu, galime tiesiog registruoti pasiūlymą dėl to Gynybos fondo įstatymo, kuris dabar yra Biudžeto ir finansų komitete. Tikrai tą galima greitai papildyti. Manau, kad šis įstatymas bus priimtas daug vėliau negu dabartinis mokesčių paketas, mes kalbame turbūt apie rudenį. Aš nesiūlysiu skubinti, nes tikrai tie pokyčiai buvo daromi, bet vėlgi ir pelno mokesčio pokyčiai neseniai buvo daromi, bet mes vėl juos darome, nes geopolitinės aplinkybės reikalauja. Tai aš to argumento, kad čia neseniai buvo keisti tarifai, neperku, taip sakant. Bet galima diskutuoti dėl detalių.

O kalbant apie loterijas, tai vėlgi, kadangi priimsime sprendimą tikriausiai rudenį, tai iki rudens galima pagalvoti. Aš tiesiog neradau. Kadangi ten apskritai mokestis šiek tiek kitaip skaičiuojamas, tai aš to teisingo sprendimo, kaip būtų loterijų atžvilgiu galima elgtis, neradau. Bet kartu paieškokime. Aš visai esu tam atviras.

Tik dar norėjau pasakyti, kad čia stovėjau šioje tribūnoje ir prašiau jūsų paramos dėl vienos PVM'o lengvatos daržovėms. Tai savo pažadą vykdau, atėjau su konkrečiu pasiūlymu dėl šaltinių ir tam, ir apskritai, ir gynybai, dėl to elgiuosi sąžiningai.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Motyvai už, prieš? Nėra.

Kviečiu balsuoti dėl Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-507 po pateikimo. Balsuojame.

Užsiregistravo 78, balsavo 77: už – 73, prieš nėra, susilaikė 4 Seimo nariai. Siūlomas pagrindinis komitetas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomo nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta, ačiū. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galime pritarti? Jūs dėl?.. Prašom. Replika po balsavimo?

T. TOMILINAS (DFVL). Ne. Dar norėčiau Priklausomybių prevencijos komisiją pasiūlyti kaip papildomą.

PIRMININKĖ. Yra pasiūlyta Priklausomybių prevencijos komisija. Ar galime pritarti bendru sutarimu dėl komisijos kaip papildomos? Prašom, Martynai.

M. KATELYNAS (LSDPF). Dėl Vyriausybės išvados frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Tai dabar dėl papildomos komisijos. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima, ačiū. Ar dėl Vyriausybės išvados bendru sutarimu galime pritarti? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Rudens sesijoje svarstymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Kalbant apie projektą Nr. XVP-456, Seimo posėdžių sekretoriatas informavo, kad Seimo narys atsiėmė savo įstatymo projektą, tai mes jau nebesvarstysime.

16.38 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3793 (svarstymas)

Ir liko rezervinis klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3793. Tai prašom V. Aleknavičienę pristatyti komiteto išvadą.

V. ALEKNAVIČIENĖ (*LSDPF*). Laba diena. Komitetas, atsižvelgęs į Vyriausybės išvadoje pateiktus argumentus, kad priėmimo į aukštąją mokyklą metu asmenys dar nelaikomi studentais ir administravimo mokesčiai, susiję su priėmimu į aukštąsias mokyklas, nepažeidžia Konstitucijos 41 straipsnio 3 dalies nuostatos, įvertinęs tai, kad stojančiojo priėmimo kaštai ir priėmimo informacinės sistemos išlaikymas nėra įtraukti į studijų kainą ir stojantysis ne visada įgyja studento statusą, akcentuodamas, kad draudimas aukštosioms mokykloms nustatyti mokesčius už priėmimo dokumentų ar kitų paslaugų, susijusių su studentų priėmimu į aukštosios mokyklos trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas, administravimą nepagrįstai ribotų aukštųjų mokyklų finansinį savarankiškumą, siūlo projektą atmesti.

Švietimo ir mokslo komiteto balsavimo rezultatai: 10 – už, prieš – 0, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Motyvai už. Nėra. Prieš – S. Kairys. Prašom. Nėra. Tai E. Rudelienė. Prašom.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Pasisakau prieš atmetimą. Taip, esu šio įstatymo projekto teikėja. Jis gimė kartu diskutuojant su studentais, su studentų asociacijomis, su jaunimu, nes iš tiesų mūsų Konstitucija gerai besimokantiems studentams garantuoja nemokamą mokslą, bet stojimo metu sudarant sutartis yra imamas sutarties arba kitaip vadinamas administravimo mokestis. Tai, ką dabar komiteto pirmininkė paskaitė, kad tuo metu, kai jisai sudaro sutartį, dar nėra studentas, skamba šiek tiek keistai. Net sutartyje, jeigu turite vaikų ir matėte sutartis arba patys buvote studentai, tai yra sudaroma sutartis tarp studento ir aukštosios mokyklos. Šis argumentas, matyt, ne visai tikty. Todėl aš tikrai siūlau atmesti komiteto išvadą, palaikyti šį įstatymo projektą ir leisti jam toliau keliauti Seime, ir palaikyti studentus ir jaunus žmones. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Apsispręsimė balsuodami. Daugiau motyvų nėra. Kviečiu balsuoti. Kas už pagrindinio komiteto išvadą, spaudžiame „už“, kas turi kitokią poziciją, balsuojame kitaip. Balsuojame.

Užsiregistravo 82 Seimo nariai, balsavo 82: už – 68, prieš – 9, susilaikė 5. Atmesta.

Per šoninį mikrofoną M. Petrauskaitė. Prašom.

M. PETRAUSKAITĖ (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau dėl prieš tai buvusio klausimo, dėl įstatymo projekto Nr. XVP-507. Mano balsą laikykite už. Tiesiog nespėjau paspausti.

PIRMININKĖ. Įrašome į protokolą jūsų balsą už.

Kadangi visi darbotvarkės klausimai baigėsi, kviečiu registruotis tuos, kurie dalyvavo šios dienos posėdyje.

Užsiregistravo 85 Seimo nariai, kurie baigė Seimo posėdį.

Skelbiu birželio 10 dienos Seimo vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 57 STENOGRAMA

2025 m. birželio 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradėsime Seimo rytinį posėdį. Prašom užimti savo vietas ir registruotis. (*Gongas*)

Užsiregistravo 108 Seimo nariai. Dėl vedimo tvarkos – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ne dėl vedimo tvarkos, dėl darbotvarkės, tai laikiu.

PIRMININKAS. Tuomet dėl vedimo tvarkos – L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Noriu pasveikinti šiandien į Seimą atvykusius Druskininkų šv. apaštalo Baltramiejaus parapijos vaikų dienos centro vaikus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname atvykus į Seimą.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Mieli kolegos, pradėsime diskusiją dėl darbotvarkės. Dabar kolegė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Norėčiau pasiūlyti grąžinti į darbotvarkę projektą Nr. XVP-546, dėl ribojamųjų priemonių. Nelabai aišku, kodėl tas projektas yra išbrauktas iš darbotvarkės. Yra Teisės departamento išvada, yra aiškus būtinas reikalingumas nustatyti tokį nacionalinį reguliavimą. Kažkaip nesinori tikėti, kad mūsų Vyriausybė būtų ką nors sutarusi su V. Orbanu ir norėtų, kad Lietuva atsidurtų tokioje situacijoje, kai staiga nustos galioti ribojamosios priemonės agresoriams. Tai prašyčiau tą klausimą grąžinti, nėra priežasčių jo neturėti.

Ir antras pasiūlymas. Pasiūlyti Ministrui Pirmininkui pakeisti savo darbotvarkę ir neplanuoti darbo susitikimų Vyriausybės valandos metu. Kai aš buvau Ministrė Pirmininkė ir kai jūs buvote Ministras Pirmininkas, neprisimenu, kad būtume leidę sau tokią nepagarbą Seimui, kai ne dėl vizito, ne dėl svečių atvykimo, ne dėl ligos būtų galima susiplanuoti darbo susitikimą, kuriam valandų per parą tikrai pakanka, neateiti į Vyriausybės valandą ir negerbti Seimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pasiūlymus, dėl kurių mes apsispręsimė balsuodami. Dėl Vyriausybės valandos. Galiu tik atkreipti dėmesį – tiek premjerui, tiek ministrams dalyvavimas yra privalomas, išskyrus ligą ir komandiruotes. Tokia tvarka yra numatyta ir jos reikia laikytis.

Ar būtų daugiau siūlymų dėl darbotvarkės? Tuomet turėtume apsispręsti dėl kolegės I. Šimonytės pasiūlymo grąžinti 1-13 klausimą – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-546. Kas palaiko šitą siūlymą, tiksliau, balsuojame dėl šio siūlymo.

Už pasiūlymą – 38, prieš – 33, susilaikė 36. Vadinasi, šio įstatymo projekto šiandien darbotvarkėje nebus, bet, matyt, artimiausiame posėdyje jis bus įtrauktas. Nežinau detalių, kas būtų tokį siūlymą Seniūnų sueigoje apsisprendė teikti.

Daugiau dėl darbotvarkės klausimų? L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, ta proga norėtume paklausti. Ar tai reiškia, kad valstybė atsisako turėti nacionalinį sankcijų taikymo instrumentą? Jeigu Europos Sąjungoje bus blokuotos sankcijos...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, šitas klausimas yra ne man.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tai gal jūs, gerbiamas Seimo Pirmininke, galėtumėte pasirūpinti, kas galėtų mums atsakyti į šitą klausimą?

PIRMININKAS. Tokios formos mes nenumatę, Statutas neturi tokios galimybės.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Bet jūs, kaip vienas iš mūsų valstybės lyderių, tikrai galėtumėte parodyti lyderystę.

PIRMININKAS. Aš galiu pasakyti, kad toks siūlymas buvo suformuluotas Seniūnų sueigoje, jis buvo priimtas bendru sutarimu. Seimas šiandien apsisprendė.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). O kas suformulavo? Jeigu galite, pasakykite. Kodėl, kokie argumentai?

PIRMININKAS. Reikėjo įsijungti Seniūnų sueigą, tie argumentai yra išdėstomi. Siūlau aktyviai dalyvauti seniūnų sueigose. Seimas apsisprendė dėl šios dienos darbotvarkės. Kiek žinau, tikrai čia nėra koks nors principinis neįtraukimo klausimas, nes, keičiant poziciją, tiesiog, matyt, gal kolegoms dar atsirado noro padiskutuoti su užsienio reikalų ministru.

Dėl darbotvarkės, gerbiamas Eugenijau? Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Kartu patariamasis žodis ir jaunajam kolegai L. Kasčiūnui. Reikia ne tokia forma, kaip jūs – klausimo forma, o teiginio forma pasakyti: valdančioji dauguma dėl šio balsavimo pradeda atrodyti kaip prisitaikėliška prie Baltarusijos ir Rusijos politikos.

PIRMININKAS. Jūs formuluokite siūlymą dėl darbotvarkės, mielas kolega, jeigu galite.

E. GENTVILAS (LSF). Aš siūlau būtinai artimiausios savaitės antradienio darbotvarkėje be jokių išlygų... (*Balsas salėje*) Ne, pirmadienio darbotvarkę Valdyba sudėliojo, kolegos, skaitykite Statutą. Antradienio darbotvarkėje privalomai frakcijos vardu reikalaujame įtraukti šitą klausimą.

PIRMININKAS. Kaip ilgamečiam Seimo nariui primenu, kad toks reikalavimas yra teisėtas ir jisai bus išsakytas. Jeigu nebus įtrauktas į antradienio darbotvarkę, bus išsakyta Seniūnų sueigoje, Seniūnų sueiga apsispręs. Dėl pirmadienio darbotvarkės irgi puikiai žinote – nenumatytas posėdis, tie klausimai, kurie yra. Bet Valdyba turi galimybę visą laiką koreguoti darbotvarkę. Ar yra daugiau siūlymų dėl darbotvarkės? Nematau. Ar galėtume darbotvarkę pritarti bendru sutarimu, ar reiktų balsuoti? Prieš pritariant dar norėčiau, kad jūs pritartumėte ir vienam įstatymo projektui – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymui, kuris nėra įrašytas į pavasario sesiją. Ar galėtume taip pat pritarti, kad įtraukiame į pavasario sesiją ir bendru sutarimu patvirtiname darbotvarkę? Ne.

Tai dėl kiekvieno siūlymo turėtume balsuoti? Dėl įtraukimo į pavasario sesiją taip pat? Dėl darbotvarkės. (*Balsas salėje*) Taip, tada įtraukiame į pavasario sesiją bendru sutarimu. O dėl darbotvarkės prašome apsispręsti.

Už balsavo... Iš viso balsavo 113 Seimo narių: už – 85, prieš – 6, susilaikė 22. Darbotvarkė yra patvirtinta.

10.07 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 1, 2, 3, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-365(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Valstybės skolos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-365. Įstatymo projektą sudaro šeši straipsniai, nè dėl vieno iš jų nebuvo gauta nei pasiūlymų, nei pastabų. Ar nebūtų prieštaraujančių, kad kiekvienam iš šitų šešių straipsnių mes pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai. Už norinčių kalbėti nėra. Yra norintis kalbėti prieš. A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, nors mes su jumis visi suprantame nacionalinio saugumo ir gynybos stiprinimo bei investicijų skatinimo svarbą, tačiau atrodo, kad šie žodžiai tapo užburtais ir jais pastaruoju metu siekiama pateisinti bet kokią veiksmą. Vis dėlto siūlau susilaikyti dėl šio įstatymo projekto priėmimo dėl kelių esminių priežasčių.

Pirma. Ne vieną kartą esame sakę, kad pinigų valstybės biudžete yra pakankamai, tereikia mokėti juos tinkamai panaudoti. Tai patvirtina ir Valstybės kontrolės išvados, kurios, beje, nuro-

do, kad valstybės biudžeto lėšos yra naudojamos neracionaliai ir neefektyviai, o kur yra leidžiami milijonai mokesčių mokėtojų pinigų, net neįmanoma nustatyti. Tai jau yra viena raudonoji lemputė. Nepamirškime ir to, kad prokuratūra pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl Europos Sąjungos lėšų panaudojimo kontrolės, nes Valstybės kontrolė atliko auditą ir nustatė, kad buvo padaryta neatitikimų ir kad Europos Sąjungos lėšos panaudotos netinkamai. Be to, projekte siūloma valstybės garantuojamos paskolos sumą padidinti nuo 12 iki 100 mln. eurų – beveik 8 kartus. Tai kelia pagrįstą susirūpinimą dėl valstybės finansinių išipareigojimų valdymo skaidrumo ir atsakomybės. Tokio masto pokytis gali reikšmingai padidinti valstybės garantijų riziką, o tai gali turėti ilgalaikių neigiamų pasekmių valstybės biudžetui ir fiskaliniam stabilumui. Ir jeigu vis tik būtų tai priimta arba nepriimta, aš manau, kaip sakyti, nuo to niekas nepasikeistų ir lėšos vis tiek būtų naudojamos. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 99, prieš – 1, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.10 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 1, 2, 40 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-199(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-199. Įstatymo projektą sudaro šeši straipsniai. Dėl straipsnių nuo 1 straipsnio iki 5 straipsnio pasiūlymų ir pastabų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pirmiems penkiems straipsniams galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Gerbiamas komiteto pirmininkas pakomentuos ją. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, dėl Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projekto 6 straipsnio priėmimo yra gauta Teisės departamento pastaba. Iš tiesų komitetas pasvarstė, kad verta daryti tokį pakeitimą. Tai yra techninis pakeitimas dėl įstatymo įsigaliojimo. Tai skambėtų taip, kad įsigaliojimo... 1 dalis, išskyrus 2 dalį, įsigalioja birželio 9 dieną, o toliau 2 dalyje yra nuoroda Vyriausybei iki birželio 18 dienos priimti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

PIRMININKAS. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitete tuo metu visais buvusiais 8 balsais pritarta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto pirmininkui. Mieli kolegos, ar galėtume šitam straipsniui su Teisės departamento išvada taip pat pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai už, prieš. Nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 106, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.13 val.

Civilinio kodekso 6.228³, 6.228⁷, 6.228¹⁰ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-200(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio kodekso trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-200. Jį sudaro penki straipsniai. Nė dėl vieno iš straipsnių nei siūlymų, nei pastabų

nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu mes visiems penkiems straipsniams galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų pasisakyti nėra norinčių. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už pasisakė 112, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.14 val.

Mokėjamų įstatymo Nr. VIII-1370 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-201(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokėjamų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-201. Įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu abiem straipsniams pritartume bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Ačiū, pritarta. Dėl motyvų norinčių kalbėti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 109, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.14 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-202(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-202. Įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Dėl jų siūlymų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu abiem straipsniams pritartume bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Motyvai už, prieš? Norinčių kalbėti nėra. Prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 108, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dėl vedimo tvarkos – kolega R. Vyžintas per šoninį mikrofoną.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, svečiuose šiandien turime panevėžiečius. Pušaloto bendruomenė ir jos pirmininkė Rima. Pasveikinkime! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname visus atvykusius į Seimo posėdį.

10.16 val.

Melioracijos įstatymo Nr. I-323 1, 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-206(3) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Melioracijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-206. Dėl straipsnių nuo 1 iki 5 pasiūlymų nėra gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, kad 1, 2, 3, 4 ir 5 straipsniams pritartume bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū. (*Balsas salėje*) Atsiprašau, pirmiems keturiems straipsniams. Ačiū, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra gautas Seimo narių K. Mažeikos, M. Skamarako ir kitų kolegų siūlymas. (*Balsai salėje*) Ar kas nors galėtų iš pasirašiusių pristatyti savo siūlymą? Nematau K. Mažeikos. M. Skamarakas? (*Balsai salėje*) Tada kviečiame pakomentuoti pagrindinio komiteto pranešėją, jeigu nėra norinčių iš pasirašiusių pakomentuoti. (*Balsai salėje*) Prašom pasakyti komiteto nuomonę.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Kadangi komitete siūlymo redakcija patikslinta 11 straipsnio 3 dalyje, pasiūlymui pritarta iš dalies. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ar iš autorių?.. Dar kartą noriu atkreipti dėmesį, kas pasirašė: K. Mažeika, M. Skamarakas, V. Turauskaitė, A. Mockus, V. Jucius, A. Dudėnas, K. Starkevičius. Ar tenkina pritarimas iš dalies? (*Balsai salėje*)

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Pakomentuok.

PIRMININKAS. Prašau, gerbiamas Kazy.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų tenkina, nes čia yra ištaisyta klaida, kai grupė Seimo narių užregistravo pataisą ir norėjo lietaus nuotekas leisti būtent per melioracijos įrenginius. Dabar mes jį pataisėme ir yra siūloma pritarti iš dalies. Tikrai komitetas pritarė, svarstė ir judame į priekį.

PIRMININKAS. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys siūlymą? Matau, kad yra daug rankų. Prieš pasiūlymą nori motyvus išsakyti kolega A. Mockus.

A. MOCKUS (*LSDPF*). Labą dieną, gerbiami kolegos. Ačiū, Pirmininke. Iš tikrųjų nemanau, kad čia buvo padaryta kokia klaida – buvo pasižiūrėta sistemiškai į esamą situaciją, urbanizuotas teritorijas, paviršinio vandens valdymą. Skėstančios teritorijos, priemiestinės, kurios yra įsikūrusios buvusiuose melioruotuose laukuose, šiandien ištis susiduria su potvyniais, susiduria su užliejamomis teritorijomis. Buvo pasižiūrėta į galimybes spręsti šią problemą panaudojant senas melioracijos sistemas, kurios dabar, pagal šį pasiūlymą, bus nurašomos be galimybės pertvarkyti į lietaus nuotekų sistemas. Deja, bet negaliu pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų siūlau balsuoti, nes, matau, dar kolega irgi iki šiol neįsigilino. Viena iš problemų jūsų Kretingos rajone, kur esate išrinktas, ir yra, kad ten skėstama, kad yra daug kur prijungtos tos sistemos prie drenažo ir tokiu atveju... Drenažo sistema, noriu pasakyti aiškiai, skirta tiktai pertekliniam vandeniui, drėgmei surinkti. O dabar jos tarnavo ir kitiems tikslams. Taigi, dėl sąnašų užsikemša ir dėl to mes turime tų problemų. Jeigu būtų pertvarkyta, niekas čia netrukdytų ir pertvarkyti, galės savivaldybės pertvarkyti, bet tiktai neprijungti prie drenažo ir leisti visą vandenį būtent į melioracijos įrenginius. Tai ir tarša, neapsisaugosite nuo taršos, atsirast dar viena problema. Taigi komitetas pataisė ir balsuokime už jį.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Gerbiami kolegos, turime balsuoti dėl pasiūlymo. Komiteto siūlymas – pritarti iš dalies. Kas palaiko šį komiteto pasiūlymą, balsuoja atitinkamai, kas nepalaiko, turi kitą nuomonę, pasirenka kitą sprendimą. Už pasiūlymą. (*Balsai salėje*) Nutraukite.

Mieli kolegos, susikaupkite darbui. Ačiū. Dabar balsuojame dėl Seimo narių, mano jau ne kartą išvardintų, pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Autoriai sutinka dėl pritarimo iš dalies. Dabar turime apsispręsti. Jeigu jums tinka pasiūlymas iš dalies, kuriam pritarė komitetas, išsakote savo nuomonę vienaip, jeigu netinka – atitinkamai kitaip. Ar supratote? Balsuojame. Ar blogai girdisi? Dar kartą pakartojau: komitetas pritarė siūlymui pritarti iš dalies ir dėl šio siūlymo dabar turime apsispręsti. Balsuojame. Kolega A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Formuliuokime: mes balsuojame už pataisą. Nereikia sakyti, kaip galvoja komitetas. Jeigu Seimo nariai nesutinka su komiteto išvada, mes balsuojame už jų pasiūlymą. Ir tada visiems bus aišku. O dabar jūs sakote ir už tą, ir už tą.

PIRMININKAS. Siūlymo autoriai sutiko su pritarimu iš dalies. Taip ir balsuojame. Kadangi nuomonės vienos prieš, kitos už, nėra bendro sutarimo, dėl to ir turime balsuoti. Tą ir darykime. Dar kartą pakartojau: balsuojame dėl Seimo narių, dėl kurių siūlymo pritarta iš dalies ir komitetas pritarė Seimo narių siūlymams iš dalies, pasiūlymo. Prašom apsispręsti.

Balsavo 111 Seimo narių: už komiteto siūlymą pritarti iš dalies balsavo 42, prieš – 44, susilaukė 25. Seimo narių siūlymui, komiteto siūlymui pritarti Seimo nariams iš dalies nepritarė.

E. Gentvilas. (*Balsai salėje*) Taip buvo suformuluota, reikėjo klausyti.

E. GENTVILAS (*LSF*). Taip, Pirmininke, replika po balsavimo. Aš gerai girdėjau formuluotę. Septyni pasiūlymo autoriai. Ir ne Seimo Pirmininkas kaltas dėl šito surrealistinio vaizdo, bet vienas pasiūlymo autorius agitavo už pasiūlymą, kitas kolega, pasiūlymo autorius Alvydas – prieš pasiūlymą. Tai jūs pasirašydami apsispręskite, ką jūs palaikote.

PIRMININKAS. Seimas apsisprendė. Gerbiami kolegos, toliau yra gautos kelios Teisės departamento pastabos dėl to paties 5 straipsnio. Prašom pristatyti visas pastabas komiteto pranešėją.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Visos penkios Teisės departamento pastabos yra susijusios. Komitetas pritarė visoms iš dalies.

PIRMININKAS. Ačiū. Mielieji kolegos, ar dėl 5 straipsnio išsakytų Teisės departamento pasiūlymų, kuriems komitetas pritarė ar pritarė iš dalies, galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio nebuvo gauta siūlymų. Ar nebūtų prieštaraujančių, jei 6 straipsniui pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Remiuosi 158 straipsniu ir prašau pertraukos dėl įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu dėl pertraukos? Ar galime?

Vyksta tai, kad yra dėl pasiūlymo nepritarimas, ir kodėl Teisės departamento siūlymas griauja visą tą pasiūlymą? J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Pirmininke, jeigu būtų priimtas pasiūlymas, kuris kaip nors keičia projekto esmę, tai aš suprantu. Dabar pasiūlymas nepriimtas, projektas liko toks, koks čia mums pateiktas. Man atrodo, nėra pagrindo remtis tuo straipsniu. Tai tiesiog pranešėjas neturi teisės šiaip sau paprašyti pertraukos.

T. PRAJARA (*LSDPF*). (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Suredaguoti. Kadangi komitetas suredagavo tekstą pagal integruotą pasiūlymą, kuriam pritarė iš dalies, reikia posėdžio metu mums grįžti nepritarinti visiems.

PIRMININKAS. Paprašė pranešėjas pertraukos. Seimas turės apsispręsti, ar balsuojame dėl pertraukos, ar bendru sutarimu. (*Balsai salėje*)

Pacituosiu dar 158 straipsnį: „Pagrindinio komiteto pirmininko arba pranešėjo reikalavimu, jeigu jis mano, kad priimtiems pasiūlymams suderinti reikia dar vieno komiteto posėdžio (o redaguoti, panašu, reikia, nes (...) apsisprendė kitaip), tai po balsavimo dėl visų straipsnių gali būti padaryta priėmimo pertrauka, bet ne ilgesnė kaip iki artimiausios Seimo posėdžių dienos.“ Tai ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame dėl pertraukos. Kas už tai, kad būtų pertrauka?

Balsavo 110 Seimo narių: už – 82, prieš – 22, susilaukė 6. Pertrauka iki artimiausio Seimo posėdžio. Ir palinkėjimas siūlymų autoriams, kad apsispręstų prieš teikdami siūlymą bent jau tarpusavyje pasirašinėdami, ar pritaria siūlymui, ar ne.

10.29 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-325(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mobilizacijos ir priimančios šalies paramos įstatymo trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-325. Projektą sudaro keturi straipsniai. Čia pasiūlymų nebuvo gauta nė vieno Seimo nario. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu šitiems keturiems straipsniams pritartume bendru sutarimu? Nėra. Motyvai už. Kolega – A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš pasisakau už šį pakeitimą, bet noriu pasakyti, kad sumanymas buvo kaip reikalavimą iškelti mobilizacijos specialistams mokėti anglų kalbą, nes mes esame NATO nariai ir krizės ar karo atveju Lietuvoje esantys tiek amerikiečiai, tiek vokiečiai, tiek kitų NATO šalių kariai judės po mūsų teritoriją. Aš manau, kad vis tiek atsiras tokių situacijų, kai bus reikalinga kreiptis į savivaldybes ir tuos specialistus, kurie yra atsakingi už mobilizaciją. Siekiamybė turėtų išlikti, kad tie specialistai, kurie dirbs su savo mobilizacija rajonuose,

vis dėlto ateityje turėtų mokėti anglų kalbą. Aš palaikau šį siūlymą, kadangi gyvenimas parodė, jog rajonuose nerandama specialistų, kurie būtų atitiktų šį kalbos žinojimo lygmenį. Prašau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 105, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.31 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-136(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-136, jį sudaro du straipsniai ir dėl abiejų yra gauta pastabų. Komiteto pranešėją prašyčiau pristatyti dėl 1 straipsnio gautus Teisės departamento siūlymus ir komiteto poziciją.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Yra Teisės departamento pastabų, kurioms komitetas pritarė iš dalies. Buvo balsuojama: už – 7, prieš – 1, niekas nesusilaikė. Tiek vienoms, tiek kitoms buvo pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat dėl šito straipsnio yra gauta kolegų Seimo narių J. Šukevičienės, O. Leiputės ir A. Busilos siūlymas. Gal kolegė J. Šukevičienė galėtų jį pristatyti?

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, taigi mūsų siūlymas būtų papildyti 1 straipsnį, į 15 straipsnio pakeitimą vėl įrašant žodžius „valstybės ar savivaldybės biudžetinės ar viešosios įstaigos“, taip neišskiriant būtent savivaldybės įstaigų ir valstybės įstaigų, nes kai kurios iš jų yra mišrios, kur dalininkais gali būti ir valstybė, ir savivaldybė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys siūlymą? (*Balsai salėje*) Girdžiu ir matau, kad yra. Ar autorius tenkina komiteto pritarimas iš dalies? Orinta.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Tenkina. Taip, taip. Autorius tenkina. Komiteto nuomonė – taip pat pritarė iš dalies. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad tikrai reikia palaikyti šį pasiūlymą, nes mes turime situaciją, kada įstaigos turi skirtingus santykius. Aš suprantu tą intenciją pasakyti, kad valstybinėse čia yra pakankama pasiūla vadovų, bet iš tikrųjų po įvairių pakeitimų rajonuose taip pat valstybė turi savo dalį ir taip tie vadovai pakliūna būtent į šio įstatymo reguliavimo sritį. Todėl siūlau pritariti, kad įstaigos turėtų galimybę rinktis iš geriausių ir turinčių patirtį, ir ateinančių naujų žmonių. Taip mes tikrai nieko nesukliudysime, padarysime galimybę, kad sveikatos sistema funkcionuotų kuo geriau. Kviečiu pritariti pateiktam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Žiūrėkite, kolegos, aš dar kartą pakartosiu, kad šitas įstatymas iš esmės neturi prasmės. Mes praeitoje kadencijoje priėmėme įstatymą, kuris aiškiai sureguliuoja, kaip turėtų vykti vadovų skyrimas į sveikatos priežiūros įstaigas. Tas įstatymas iš esmės net nepradėjo veikti ir mes vėl jį keičiame. Tai yra labai netvarios teisėkūros pavyzdys. Neabejoju, kad kitoje kadencijoje vėl šitą situaciją reikės atsukti.

Antra. Įstatymo rengėjai nepateikė nė vieno pavyzdžio, kur nebūtų įvykęs konkursas į sveikatos priežiūros įstaigos vadovo postą. Šita pataisa apskritai yra nereikalinga, dar labiau nereikalinga nei pats įstatymas, nes jau esu minėjusi, valstybės didžiosioms įstaigoms, universitetinėms, respublikinėms, yra iš viso aukštesni reikalavimai keliami, ten vadovų konkursai vyksta kaip tik dar gausesnė negu rajono įstaigose, tai šita pataisa tikrai neturi jokios prasmės ir prašau jos nepalaikyti.

PIRMININKAS. Kolegos, nuomonės ir motyvai išsakyti. Noriu dar kartą dabar atkreipti jūsų dėmesį, kad turėsime balsuoti dėl kolegų J. Šukevičienės, O. Leiputės ir A. Busilos pataisos, kuriai komitetas pritarė iš dalies. Teikėjus, autorius tenkina ir sutinka. Tikrai dar atkreipiau dėmesį, kad pataisa yra dėl įstatymo projekto 15 straipsnio. Prašom apsispręsti dėl mano anksčiau išvardintų kolegų pataisos. Balsuojame.

Balsavo 112 Seimo narių: už pataisą – 80, prieš – 23, susilaikė 9. Pasiūlymui yra pritarta. (*Balsai salėje*) Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*)

2 straipsnis. Dėl jo taip pat yra tų pačių Seimo narių, mūsų kolegų J. Šukevičienės, O. Leiputės ir A. Busilos pasiūlymas, kuris yra susijęs. Dėl šio pasiūlymo mes prieš tai apsisprendėme. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu su kolegų siūlymais, kurie yra susiję su prieš tai mūsų išreikšta pozicija? Galime? Ačiū.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai už – J. Šukevičienė.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų sveikatos sistemoje priimame nelengvus sprendimus, gerindami paslaugų prieinamumą, einame sunkų, sudėtingą kelią mažindami eiles. Į regionus motyvuojame atvykti gydytojus, slaugytojus pačiomis įvairiausiomis paskatomis, pritraukti, kad jiems būtų sudarytos geros darbo sąlygos ir kad kuo labiau atitiktume pacientų lūkesčius. Taigi, analogiškai šiuo sprendimu reikėtų motyvuoti ir palaikyti ir įstaigų vadovus, juolab kad kitose įstaigose, kitose srityse, tarkime, kultūros, švietimo, ta praktika ir įstatymas leidžia be konkurso skirti vadovą. Taigi, šiuo įstatymu taip pat suteiktume galimybę, o ne prievolę, jeigu įstaigos vadovas pasiekė tinkamus rezultatus, tuomet jis gautų tą galimybę eiti pareigas be konkurso. Taigi, siūlau pritarti šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – kolegė D. Ulbinaitė.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už galimybę pasisakyti. Aš nepalaikysiu šio įstatymo pataisų ir taip pat kviečiu, kolegos, jus to nedaryti, nes problemos šalies mastu nėra, o formuojama ydinga praktika, kai sprendami vienos, tačiau garsiai neįvardintos ligojinės vadovo problema, mes grįžtame žingsniu atgal į tą (prisimena turbūt visi) amžinų vadovų erą. Pirmas žingsnis, kad nebereikia konkurso. Antras žingsnis gali būti jau, kad ir kadencijų nebereikia. Kviečiu nepalaikyti šio įstatymo, nes jeigu vadovas dirba gerai, tai ir antrą kartą konkursą laimės. Nėra problemos šalies mastu ir nekurkime ydingos praktikos. Mano galva, tai galima išspręsti visai kitais būdais ir nereikia griauti gerai veikiančios ir skaidrumo, ir efektyvumo tikrai daugiau atnešusios tvarkos, kuri ne taip seniai priimta. Kviečiu nepalaikyti šio įstatymo.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš tikrai kviečiu balsuoti už šį įstatymo pakeitimą. Taip, tai ne prievolė, tai yra galimybė arba steigėją paskirti, arba organizuoti konkursą, pasibaigus pirmajai kadencijai. Manau, kad kiekvienas steigėjas apsispręs, įvertinęs sveikatos priežiūros įstaigos vadovo kompetencijas ir pasiektus rezultatus. Nemanau, kad reikėtų daryti išimtį valstybės įmonių ar įstaigų vadovams. Turėtų būti vienoda tvarka tiek valstybės, tiek savivaldybių įstaigoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – kolegė J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš pratęsiu tai, ką pradėjo gerbiama D. Ulbinaitė. Man atrodo, labai yra ydinga, kai įstatymus kuriame atskiriems vadovams, galbūt palankiems. Žinome, kad kai kurios partijos yra linkusios susodinti į vadovų postus sau palankius žmones. Bet man atrodo, kad tokia praktika yra absoliučiai netoleruotina ir ydinga. Iki šiol buvęs įstatyminis reguliavimas yra tikrai skaidrus, skatina pačių vadovų tobulėjimą, skatina sveikatos priežiūros įstaigų skaidrinimą. Manau, kad ta tvarka ir turėtų likti. Neabejoju, kad praėjus keleriems metams, net nepasinaudojus tiems vadovams, kurie pasinaudos dabartiniu įstatymo reguliavimu, mes tą tvarką turėsime atsukti. Tai visiškai beprasmis dalykas. Prašau nepalaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, kolegos. Aš prisijungiu prie tų motyvų, kuriuos prieš tai kalbėdami už šio įstatymo priėmimą išsakė mano kolegos. Noriu patikinti prieš mane kalbėjusią kolegę, kad būtent jos partija turi tokį polinkį pasistatyti savus žmones. Mes tų pavyzdžių galime turėti. Bet,

kolegos, kaip gerą pavyzdį aš noriu pasiūlyti vieną dalyką. Paklauskite! (*Balsai salėje*) Mes dažnai turime valstybės ir privačių įstaigų palyginimą. Pažiūrėkite, kiek privačiose įstaigose yra keičiami vadovai. Paskui sakote, pažiūrėkite, kaip gražiai tvarkosi viena ar kita privati gydymo įstaiga. Ar Baltijos Amerikos kliniką, ar kitą paimkite ir pasižiūrėkite, kiek ten dirba vadovas. Jeigu jis dirba gerai, jeigu jis sudaro sąlygas tiek darbuotojams, tiek pacientams, niekas jo nekeičia arba jį palieka toliau. Kodėl mes turime neleisti gerai dirbančiam valstybinės įstaigos vadovui, pasiekiančiam rezultatus... pasakyti, ne, tu turi išeiti, nes baigėsi tavo kadencija. Paskui sakome, kad privačioje, ten, kur dirba ilgiau, yra geriau. Tai padarykime tokią... Čia nėra prievarta. Jeigu steigėjas matys, kad tai yra geras, tinkamas vadovas, jis paskirs jį ir pasiliks. Jeigu matys, kad netinkamas, jis turi visas galimybes organizuoti konkursą. Pažiūrėkime, norime toje mūsų bendroje sistemoje, valstybinėje ir privačioje, lygių sąlygų. O čia mes sakome, ne, šiuo atveju, kur mes turime gerą pavyzdį privačioje, valstybinėje neleisime. Kviečiu pritarti pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – kolega V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, Seimo Pirmininke, už galimybę išsakyti pastebėjimą. Nepalaikysiu šio projekto jau vien todėl, kad šis projektas lems kitus teisėkūros procesus. Pasirinkdami tokią procedūrą, mes privalėsime inicijuoti Korupcijos prevencijos įstatymo trečiojo skirsnio pakeitimus, nes skyrimo procedūra siejama su tam tikrais įstaigų vadovų patikrinimo procesais. Pratęsus darbą, šie procesai neinicijuojami. Vien todėl, kad reikės keisti Korupcijos prevencijos įstatymo nuostatas ir mes išvengsime šio proceso skaidrumo, kviečiu nepalaikyti šio projekto.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už įstatymo projektą – 80, prieš – 19, susilaikė 13. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – kolega R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Čia kolegos konservatoriai sakė, kad kai kurios partijos susisodina savus, bet neįvardino, tai aš norėčiau įvardinti, kad Nacionalinio vėžio instituto mokslinio sekretoriaus pareigybė buvo laisva nuo 2023 metų pabaigos iki 2025 metų pradžios tam, kad ten būtų pasodinta buvusios premjerės patarėja. Toliau buvo reorganizuotos dvi rentabiliai dirbančios Klaipėdos ligoninės, kad sukurtų trečią, sujungtą jas ir tenai pasodintų vėl savą žmogų. Tai čia tiesiog informacija. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Replika po balsavimo – T. Barauskas. Prašau.

T. BARAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, šiandien Seime lankosi VŠĮ „Jautri širdis“ kolektyvas su vadove I. Rutkauskiene. Pasveikinkime. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname. Replika po balsavimo. Nemačiau dabar, kuris pirmas priėjote? Prašau.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Mielieji kolegos, norėčiau paprašyti pasveikinti ir pasidžiaugti – šiandien turime viešias iš Pakruojo rajono moterų organizacijos. Tai labai kviečiu palaikyti. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname. Ir replika po balsavimo – kolega Andrius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Tai man labai liūdna, kad kolega Rimantas tikrai dažnai sau leidžia gana neadekvačius pasisakymus leisti į viešą eterį. Aš negaliu nesureaguoti į pastabą dėl Klaipėdos universiteto ligoninės, nes konkursas buvo tokio skaidrumo, kad sugebėjome pritraukti į vadovus žmogų, grįžusį po 18 metų emigracijos. Tai prašyčiau susilaikyti nuo replikų apie bet kokią sąsają su politinėmis jėgomis.

PIRMININKAS. Ačiū. Replikos po balsavimo išsakytos.

10.47 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-31(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-31. Visas įstatymas yra keičiamas. Įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Dėl 1 straips-

nio pastabų negauta. Dėl 2 straipsnio yra daugybė pastabų, kurias pristatys komiteto pranešėjas kolega M. Skamarakas.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Laba diena. Dėl 2 straipsnio 3 dalies Teisės departamento nuomonei komitetas siūlo pritarti. Dėl 16 dalies – pritarti, dėl 19 dalies – pritarti, dėl 32 dalies – pritarti, dėl 45 dalies – nepritarti, dėl 69 dalies – pritarti, dėl 70 dalies – pritarti.

PIRMININKAS. Dabar 3 straipsnis. Mieli kolegos, dėl 2 straipsnio buvo įvardinti Teisės departamento pasiūlymai, kuriems buvo pritarta, vienam nepritarta. Ar galėtume 2 straipsniui su Teisės departamento pateiktais siūlymais ir komiteto sprendimu pritarti, jei nebūtų prieštaraujančių, bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl 3 ir 4 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu 3 ir 4 straipsniams pritartume? Ačiū. Pritarta.

Dėl 5 straipsnio gautos Teisės departamento pastabos, kurias pristatys pranešėjas.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). 1 daliai komitetas siūlo pritarti, 5 – pritarti, 2 punktui – pritarti, 3 daliai – pritarti.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galima 5 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymais pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio nebuvo gauta. Dėl 7 straipsnio nebuvo, dėl 8 straipsnio nebuvo, dėl 9 straipsnio ir iki 16 straipsnio. Ar galėtume, nebūtų prieštaraujančių, jeigu nuo 6 iki 16 straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 17 straipsnio taip pat yra Teisės departamento siūlymų, kuriuos pristatys pranešėjas.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Dėl 4 dalies. Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ar galima pritarti bendru sutarimu su Teisės departamento siūlymu? Ačiū, pritarta. Dėl 18 ir 19 straipsnių nėra gauta siūlymų. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu abiem pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 20 straipsnio yra Teisės departamento siūlymas.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Dėl 2 dalies. Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ar galėtume 20 straipsniui pritarti bendru sutarimu su Teisės departamento ir komiteto pritarimu? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 21 straipsnio iki 27 straipsnio siūlymų ir pastabų nėra gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu jiems pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 28 straipsnio yra gautas Teisės departamento siūlymas.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Dėl 4 dalies. Siūloma pritarti, komitetas siūlo.

PIRMININKAS. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume su Teisės departamento siūlymu bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 29 straipsnio taip pat yra gautas Teisės departamento siūlymas.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume su Teisės departamento siūlymu? Ačiū, pritarta. Dėl 30 straipsnio nėra gauta siūlymų. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu jam pritartume bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 31 straipsnio yra Teisės departamento siūlymų.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Dėl 4 dalies. Komitetas siūlo pritarti. Dėl 8 dalies – taip pat pritarti.

PIRMININKAS. Ar galėtume pritarti 31 straipsniui su dviem Teisės departamento pastabomis, kurioms komitetas pritarė? Ačiū, pritarta. Dėl 32 straipsnio nėra gauta siūlymų. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 33 straipsnio gauta Teisės departamento pastabų.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Komitetas siūlo 7 dalies 1 punktui pritarti, 5 punktui pritarti, 8 straipsnio 1 daliai pritarti, 5 daliai ir taip pat 10 daliai pritarti.

PIRMININKAS. Mieli kolegos, ar galėtume 33 straipsniui su Teisės departamento pritartais siūlymais pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 34 ir 35 straipsnių pastabų nėra. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu jiems pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 36 straipsnio gauta Teisės departamento pastaba.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume bendru sutarimu su Teisės departamento siūlymu? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 37 straipsnio iki 48 straipsnio nėra gauta siūlymų. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu išvardintiems straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 49 straipsnio yra Teisės departamento pastabų.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Visoms siūloma pritarti.

PIRMININKAS. Ar galėtume pritarti 49 straipsniui su Teisės departamento siūlymu? Ačiū, pritarta.

Dėl 50 straipsnio yra gautas Teisės departamento siūlymas.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume su Teisės departamento siūlymu? Ačiū, pritarta.

Dėl 51 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Taip pat komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume 51 straipsniui su Teisės departamento siūlymu? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 52 straipsnio iki 65 straipsnio siūlymų ir pataisų nėra gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu mes šitiems išvardintiems straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 66 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Dėl 4 dalies. Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume 66 straipsniui su Teisės departamento siūlymu? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 67 straipsnio iki 75 straipsnio nėra gauta siūlymų ir pastabų. Ar galėtume išvardintiems straipsniams... Nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 76 straipsnio yra Teisės departamento dvi pastabos.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). 1 dalies 1 ir 3 punktams komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu šitam straipsniui pritartume su abiem Teisės departamento pastabomis bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 77 straipsnio taip pat gauta Teisės departamento pastaba.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). 2 punktui komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu šitam straipsniui su Teisės departamento siūlymu pritartume? Ačiū, pritarta. Dėl 78 ir 79 straipsnių siūlymų ir pastabų negauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu mes pritartume abiem straipsniams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*)

Ar galėtume pritarti 1 straipsniui, kuriuo tvirtinama nauja redakcija, dėl kurios apsisprendėme, bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir 2 straipsniui dėl išgaliojimo ir įgyvendinimo taip pat galėtume pritarti bendru sutarimu, nebūtų prieštaraujančių? Ačiū, pritarta. Motyvai už, prieš. Pasisakyti norinčių nėra. Prašom balsuoti dėl viso įstatymo projekto. (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 107, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.56 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 294, 295, 301, 302, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-32(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-32. Dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Komiteto pranešėja, prašom pristatyti.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Komitetas pastabą apsvaustė, jina buvo techninio pobūdžio. Jai pritaamas, pakoregavo atitinkamai, tiesiog perkeldamas kelias sąvokas.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar galėtume šitam straipsniui su Teisės departamento siūlymu pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaata. Dėl straipsnių nuo 2 iki 5 pastabų nėra. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu jiems visiems pritaartume bendru sutarimu? Ačiū, pritaata. Dėl 6 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba, kurią pristatys... Atsiprašau, dėl 6 straipsnio nėra. Ar jam galėtume pritari bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėl 7 straipsnio yra pastaba, kurią pristatys kolegė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Tai taip pat grynai techninio pobūdžio pastaba, kuriai komitetas be išlygų pritaarė visais balsais balsuodamas už.

PIRMININKAS. Mieli kolegos, ar galėtume 7 straipsniui su Teisės departamento siūlymu pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaata. Dėl 8 straipsnio taip pat yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Tai taip pat techninio pobūdžio siūlymas ir jisai buvo atitinkamai, pritaarus komitetui, pakoreguotas.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pritaartume su Teisės departamento siūlymu šitam straipsniui? Ačiū, pritaata. Dėl 9 straipsnio siūlymų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, kad jam pritaartume bendru sutarimu? Nėra. Pritaata.

Prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 107, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – kolegė Birutė.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, pas mus Seime lankosi Kauno miesto Joanos sportininkų klubas. Pasveikinkime jas. (*Plojimai*)

10.59 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 10¹, 12, 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-30(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo 2, 10¹, 12, 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-30. Įstatymą sudaro keturi straipsniai, nė dėl vieno iš jų siūlymų ir pastabų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu šitiems keturiems straipsniam pritaartume bendru sutarimu? Ačiū, pritaata.

Motyvai prieš – kolega A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia paklausiu: kam Lietuvoje trūksta alkoholio asortimento ir prieinamumo? O, dar yra. Tad pirmiausia kreipiuosi į Konservatorių frakciją, kadangi jos narys teikia šį įstatymo projektą. Kodėl jūs norite sumenkinti savo buvusį kolegą A. Matulą, kuris paskyrė visą gyvenimą, kad Lietuva taptų blaivesnė, gražesnė ir sveikesnė? Jis dėjo daug pastangų, kad mes mažiau gertume, galėtume linksmintis ir švęsti be alkoholio. Dabar jūs teikiate įstatymą, kuriam nėra jokios kontrolės.

Kolegos, pasigaminti 100 litrų, prieš dieną pranešant kontrolės įstaigai, žinant, kiek Lietuvoje yra ūkininkų ir kiek yra kontrolierių... Aš netikiu, kad ten bus 100 litrų. Ar tikrai mums reikalingas toks įstatymas, kuris... Ir dabar paveldo yra ir kas nori, sugeba kažkaip jo rasti, netyčia pakrūmėse, geležinkelio stotyse ar dar kur nors. Kai mes tai įteisiname be kontrolės, manau, kad turėsime grįžti ir ne tik gydyti žmones, bet ir taisyti šį įstatymą. Todėl kviečiu, taip sakant, atsikvošėti, kaip parašyta mūsų I rūmuose, ir nepritari tokiems įstatymams.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega E. Gentvilas. (*Balsai salėje: „Valstybė praras daug pinigų.“*)

E. GENTVILAS (LSF). Aš kolegai Algirdui tik noriu priminti: čia ne tas projektas, anas projektas jau priimtas, ten buvo mano autorystė, plius 21 Seimo narys iš įvairių, visų Seimo frakcijų, įskaitant Socialdemokratų garbingą frakciją, buvo pasirašę. Priimtas jau tas sprendimas. O čia

K. Starkevičius teikia dėl didesnės kontrolės ir dėl sertifikavimo. Čia nėra tautos girdymo dalykas, šis projektas yra tvarkos ir sertifikavimo nustatymas. O ką ten E. Gentvilas prastūmė su Seimo narių pagalba, jau nebeištrinsi, gerbiamasis, niekaip.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš iš tikrųjų noriu nuraminti, ką ir pasakė Eugenijus, tas įstatymas jau priimtas. O čia būtent dėl kontrolės, kad būtų patikrinta gamyba, kokybė ir tik tada leista vartoti. Nes dabartiniu metu negalima dar ir... nėra tvarkos, kaip tai turi būti sertifikuojama. Tai čia apie tai mes ir kalbame. O čia taip skambiai pasakyti, aš turbūt net nežinau, kas gyvenime... turbūt visi yra ragavę. Tai koku būdu ragavę, jeigu negalima gaminti? Na, tada bus kaip visose Europos Sąjungos šalyse, pas visus kaimynus, bus galima sertifikuoto gaminio ir paragauti, jo nebus galima pardavinėti buteliais, bet paragauti bus galima, edukacija bus galima. Tai kur čia dabar tas šuo pakastas?

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, tikrai ta ragavimo sąvoka tokia neapibrėžta, kiek tas ragavimas yra. Motyvai už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Čia yra problema, kad kolegai A. Sysui K. Starkevičius taip ir neatnešė paragauti iš to mėginio. Tai dėl to jis ir yra dabar piktas.

Bet iš esmės aš šį klausimą stebiu penktą kadenciją. Man taip juokingai atrodo. Aš pamenu, koks buvo prieštaravimas, kai inicijavo, be kita ko, A. Matulas, gerbiamas Algirdai, kartu su manimi, mes inicijavome „Alaus kelią“ – Pasvalys, Biržai, Pakruojis, kai buvo alaus legalizavimas. Lygiai taip pat, atsimenu, mušėsi, daužėsi, čia kalbėjo, sakė, visi nusigers ir panašiai. Nieko panašaus neįvyko.

2013 metais, gerai prisimenu, kai legalizavome naminių vyną, lygiai taip pat ko tik čia, toje salėje, aš neprisiklausiau, kokių kalbų. Prašau, sėkmingai veikia 12 metų, problemų nėra. Kaina didelė, reprezentuoja ir parduoda.

Lygiai taip pat ir dabar. Tai yra grynai formalus dalykas. Įstatymas yra priimtas, jisai egzistuoja. Tiesiog, kad nereikėtų įrengti laboratorijų, kur laboratorijos kainuoja nuo 200 tūkst. iki pusės milijono, būtent papildomai gaminių atidavimas. Tikrai siūlyčiau balsuoti už, neieškoti kokių nors tai... O, gerbiamas Algirdai, jeigu įstatymas bus priimtas, kai pradės gaminti, aš tikrai pakviesiu jumis į Žemaitiją *pakaštavoti*.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra kas vienija skirtingas frakcijas Seime. M. Lingė – motyvai už.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tikrai nebūčiau pasisakęs dėl šio įstatymo, bet negaliu neatliepti gerbiamo Algirdo pastabos Tėvynės sąjungos frakcijai. Gerbiamas A. Matulas, kaip žinome, yra iš Šiaurės Lietuvos, o netrukus Seime bus pateiktas įstatymo projektas, leidžiantis žemę tręšti skystosiomis trąšomis. Tai maža ką, gal tą priemonę bus galima naudoti kaip trąšą, ir Antanas kovos taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsirado norinčių pakalbėti ir prieš įstatymo projektą. Kolega B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Noriu pasakyti, kad aš ne prieš įstatymo projektą, bet prieš kai kuriuos pasakymus, kad visi paragavę yra iš po krūmo. Noriu pasakyti, kad Alytuje gamindavo gal prieš 20 ar 15 metų, tai vienas dalykas. O pernai lankiausi Pakruojo dvare ir Pakruojo dvare gamina, ir teka upelis, ir gali paragauti. Taigi yra galimybė ir dabar paragauti.

PIRMININKAS. Ačiū, mieli kolegos. Visi motyvai už, prieš išsakyti. Matyt, visi išgirdo ir institucijos išgirdo. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo iš viso 106 Seimo nariai: už – 95, prieš – 1, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-292(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-292(2). Įstatymo projektą sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų ir

pastabų nebuvo gauta. Ar galėtume jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl motyvų kalbėti jau norinčių nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 102, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. XI-1536 „Dėl Vilniaus dailės akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-307(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 23 d. nutarimo „Dėl Vilniaus dailės akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-307(2).

Dėl 1 straipsnio, kuriuo tvirtinama nauja redakcija, pasiūlymo nebuvo gauta. Tada kviečiame pranešėją į tribūną, kadangi dėl įstatymo naujos redakcijos atskirų straipsnių yra gauta pastabų. Papunkčiui tiesiog pristatykite.

L. KAZLAVICKAS (TS-LKDF). Sveiki. Dėl 6 straipsnio esame gavę Teisės departamento pastabą. Ji yra techninio pobūdžio, atsižvelgiame į ją ir bendru sutarimu pritariame patobulintam straipsniui.

PIRMININKAS. Visus. Visus iki galo punktus.

L. KAZLAVICKAS (TS-LKDF). 8 straipsnis. Irgi techninė pastaba, bendru sutarimu pritarta.

Dėl 9 straipsnio – irgi techninė pastaba, pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Žodžiu, kolegos, punktus.

L. KAZLAVICKAS (TS-LKDF). Punktus, taip, punktai čia.

PIRMININKAS. Ir visus punktus pristatykite.

L. KAZLAVICKAS (TS-LKDF). Tada 16.3.1 irgi bendru sutarimu pritarta, 16.3.2 – techninė pastaba, pritarta. 16.7 punktas – techninė pastaba, pritarta bendru sutarimu. 20 punktas – bendru sutarimu pritarta. 23 – irgi bendru sutarimu pritarta. 32.14 – techninė pastaba, bendru sutarimu pritarta. 43.6 – irgi bendru sutarimu pritarta. 47.4 – pritarta bendru sutarimu. Dėl 47.6 irgi gauta Teisės departamento pastaba, bendru sutarimu pritarta. 47.11 – pritarta bendru sutarimu. 48 – pritarta bendru sutarimu. 52 punktas – pritarta bendru sutarimu. 61 – bendru sutarimu. 62 – bendru sutarimu. 64 – bendru sutarimu pritarta. 66 – pritarta bendru sutarimu. 67 – pritarta bendru sutarimu. 69 – pritarta bendru sutarimu. Dėl 87 – irgi gauta techninė pastaba, pritarta bendru sutarimu. 102 punktas – pritarta bendru sutarimu. 105.3 – pritarta bendru sutarimu. 130 punktas – pritarta bendru sutarimu. Čia jau buvo paskutinė pastaba.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Tuomet mes grįžtame prie pačios naujosios įstatymo redakcijos, kurią sudaro du straipsniai. Ar galima pritarti 1 straipsniui su išvardintais punktų siūlymais, kuriems buvo pritarta bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui nustatant buveinės adresą? Ačiū, pritarta. Tada ar dėl 1 straipsnio, kuriuo tvirtinama nauja redakcija, nebūtų prieštaraujančių, kad pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų už, prieš nėra. Prašom dėl įstatymo projekto apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 108, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.13 val.

Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3309(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Asociacijų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3309. Vienas straipsnis. Gauta Teisės departamento pastaba, kurią prašom

pristatyti komiteto pranešėją. Gerbiamas Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininke, kviestume į tribūną pristatyti Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas pritarė.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, gautos Teisės departamento pastabos dėl Asociacijos įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Komitetas pritarė šiai pastabai, todėl atitinkamai redakciškai pakoregavo 14 straipsnio 3 dalį, arba vienetinį 1 straipsnį projekte, visais 8 Seimo narių, kurie buvo komitete, balsais. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pirmininkui. Dėl viso įstatymo projekto motyvai už – kolega J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikiuosi, kad vieningai pritarsime mūsų anoje kadenčioje dar registruotam įstatymo projektui, kuris lemia tokią asociacijoms susiklosčiusią pavojingą situaciją: kai Konkurencijos taryba traktuodavo kaip konkurencijos pažeidimą, kai asociacijos, paprašytos kokios nors ministerijos, išsakydavo tam tikrą poziciją dėl pateiktų teisės aktų projektų, apklaususios savo narius ir pateikdamos tą tokią vieningą poziciją, sakykime, ar dėl naujo vaistų kainyno, ar dėl notarų naujų įkainių, ar panašių dalykų. Buvo taip, kaip buvo. Man keista, kad Konkurencijos taryba taip traktavo, bet tą situaciją, aišku, reikia spręsti. Dabar įstatymo pataisomis būtų pasakoma, kad būtent tos konsultacijos su visuomene metu gauta asociacijų pozicija nebūtų laikoma konkurencijos įstatymų pažeidimu ir kad be to niekas negalėtų iš asociacijų reikalauti tokios informacijos ir duomenų, kurių centralizuotas surinkimas galėtų būti vertinamas kaip konkurencijos teisės normų pažeidimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega A. Zuokas.

A. ZUOKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, paantrinsiu tam, ką kalbėjo gerbiamas J. Razma. Siūlau pritarti, nes, žinote, mūsų valstybėje įsigali procedūrinis, biurokratinis mąstymas, per kurį nebelieka vietos nei sveikam protui, nei sveikai logikai ir argumentams, kurie situaciją galėtų išspręsti vien tik paaiškinant. Todėl neišvengiamai reikia mums, įstatymų leidėjams, įsiterpti su savo šia įstatymo pataisa ir išspręsti tuos ginčus, kad nebūtų biurokratams galimybės spekuliuoti įvairiausiais, sakykime, išvedžiojimais ir priimti sprendimus, kurie prieštarauja sveikai logikai ir asociacijų darbą padaro praktiškai sunkiai įmanomą. Taigi, kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Ir kolega J. Sabatauskas. Taip pat motyvai už.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tiesų, pratęsdamas kolegų išsakytas mintis, aš tik noriu atkreipti dėmesį: mes nemažai taisome įstatymų dėl vienos priežasties – dėl visiškai iškreipto jų taikymo. Čia yra klasikinis pavyzdys, kai taikymas yra nevykęs, o sankcijos yra milžiniškos, galima pasakyti. (*Balsai salėje*) Todėl reikėtų balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 102, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektas Nr. XVP-333(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ projektas Nr. XVP-333. Įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Atsiprašau, Seimo nutarimo projektą sudaro du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų, pastabų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu abiem straipsniams pritartume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Gerbiamas kolega J. Razma dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš, Pirmininke, vėl eilinį kartą noriu pasakyti, kad reikėtų siūlyti ne pritarti straipsniams, nes keistoje padėtyje atsiduria tie, kurie nepitaria projektui, o tiesiog klausiti, ar niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Jeigu niekas nereikalauja, tada iš karto sprendžiame dėl viso projekto. Taip yra Statute.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. (*Balsai salėje*) Taip, abiem straipsniams yra pritarta bendru sutarimu, nes niekas nereikalavo balsuoti dėl šitų straipsnių atskirai. Motyvai. Motyvai už – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiami kolegos, ne vieną kartą tiek iš tribūnos, tiek viešai, tiek aš, tiek mano kolegos argumentavo, dėl ko reikalingas auditas, susijęs su valstybės valdomų įmonių dalyvavimu, įgyvendinant vėjo elektrinių Baltijos jūroje projektą „Curonian Nord“. Labai glaustai priminsiu esmines priežastis: auditas reikalingas siekiant užtikrinti, kad akcinė bendrovė „Ignitis grupė“ ir jos patronuojamoji bendrovė UAB „Ignitis Renewables“ finansinius išteklius projekte naudotų teisėtai ir efektyviai, kad jų finansinio dalyvavimo modelis atitiktų konkurso ir teisės aktų reikalavimus, siekiant įvertinti kaštų ir atsakomybių pasidalijimą tarp jungtinės veiklos partnerių, nustatyti, ar yra pagrįstas ir proporcingas gaunamai naudai. Kilo abejonių dėl šio projekto, kai išanalizavome situaciją. Energetikos ir darnios plėtros komisijai kilo įtarimų, kad projektą beveik vien savo lėšomis finansuoja valstybės valdoma „Ignitis Renewables“, tačiau visa finansinė rizika, baudos, netesybos, įsipareigojimai taip pat gula tik ant šios įmonės pečių. Tuo metu jungtinės veiklos partneriai, nors ir nedalyvauja pasidalijant rizikas, greičiausiai ateityje proporcingai dalinsis pelnu.

Tačiau yra ir dar viena ne mažiau svarbi priežastis. Kai kalbame apie buvusios valdžios projektus, visuomet susiduriame su neskaidrumu, neefektyvumu ir abejonėmis dėl tokių projektų naudingumo. Nedviprasmiškai tą patvirtina ir Valstybės kontrolės išvados dėl valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos pinigų panaudojimo. Dėl to jau darbo ėmėsi ir teisėsaugos institucijos. Taip pat turime tam gaišti savo ir atsakingų valstybės institucijų laiką ir resursus. Kviečiu nutarimui pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – kolega M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ne auditai yra blogai, auditų reikia, jie vykdomi, jų Valstybės kontrolė per metus atlieka dešimtis, ir čia jokia naujiena. Yra būdai ir tvarkos, kaip pradėti ir inicijuoti tuos auditus. Kuo daugiau skaidrumo, be abejo, tuo geriau visiems. Tačiau blogai yra politinis angažuotumas ir bandymas naudoti tai kaip instrumentą diskredituoti strategines iniciatyvas, strateginius projektus, puldinėti demokratines institucijas. Jeigu dabar pradėdame tokią tradiciją Seime užsakyti politinius auditus, tai turbūt suprantame, kad kuriamos ir tam tikros pasekmės, siekiant paskui bandyti manipuliuoti tokių auditų rezultatais. Geriausias to pavyzdys yra valstybės ataskaitų rinkinio interpretacija. Valstybės kontrolė pasisakė dėl negalėjimo pagrįsti 700 mln. išlaidų paskirties tikslingumo. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad gal ne į tas buhalterines eilutes... ataskaitų skaičiai nesutampa, bet pinigai dėl to niekur neišėjo, niekur nedingo. O interpretacijos yra rodomos ir aiškinamos, kad dingo 700 mln., išvogta 700 mln. Tai turbūt ir siekė bet kokio audito, bet kokį skaičių ištempti ir parodyti, kad jūs nepasitikėkite krašto apsaugos finansavimu, nepasitikėkite strateginių energetinės nepriklausomybės projektų vystymu, nepasitikėkite žiniasklaida. Visa tai tarnauja pirmiausia Kremliaus interesams.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Reikėtų gal pradėti nuo pat pradžių, nuo politinės avantiūros ir tuometinio energetikos ministro D. Kreivio, „Igničio“ akcininko, siekimo asmeninės naudos, kai 2023 metais buvo paskelbtas pirmojo jūros vėjo jėgainių parko konkursas neišžvalgytoje teritorijoje ir be valstybės paramos. Galbūt buvo tikimasi, kad dėl antrojo jūros vėjo parko paskelbtas konkursas taip pat bus laimėtas to paties „Igničio“ jau su valstybės parama. Taip sukuriamą galimybę finansuoti abu projektus iš tos bemaž 3 mlrd. valstybės paramos, kiek susimokėsime už antrąjį vėjo parką.

Tačiau tai dar ne viskas. Esminis dalykas yra tas, kad „Ignitis“ pasirinko savo partnerį – „Ocean Winds“ kompaniją, kuriai atidavė 49 % naudos. Tačiau projektą finansuoja vienas pats, kaip valstybės valdoma įmonė, užuot mokėjęs didesnius dividendus į valstybės biudžetą. Čia būtent yra problema, kad išleista arba prisiimta įsipareigojimų už 105 mln. eurų. Kai jau dabartinės valdžios buvo pareikalauta atsakomybės, ir premjeras, ir Prezidentas pareikalavo atsakomybės, staiga tas projektas tapo testiniu, nors prieš tai buvo teigiama: viską stabdome, jisai neatsiperka, jisai nebus gyvybingas be valstybės paramos. Ir vėl toliau klimpstama, užsakinėjama nauja įranga, transformatorinės jūroje ir taip toliau. O Valstybės kontrolė yra objektyvi institucija, nepolituota, manau, ji atliks savo darbą, kaip jai priklauso, – objektyviai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – kolega S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už žodį. Iš tiesų, kolegos kartais kalba apie tokius didžiulius projektus, kurių vertė bemaž 2 mlrd. eurų, kaip apie nuėjomą ir parduotuvę ir įsigijimą kokių nors pieštukų. Mes kalbame apie projektą, kurio mums reikia. Mes kalbame apie projektą, kurio reikia mūsų energetinei nepriklausomybei. Mes kalbame apie projektą, kurio reikia iš esmės mūsų valstybės saugumui. O jūs kalbate, na, nežinau, kaip kokie... net sunku man rasti tinkamą žodį. Tai visi supranta, kad auditai yra, kad gerai pasižiūrėtume, paanalizuotume ir panašiai. Bet aš netikiu, kad prieš tai kalbėję du asmenys iki šiol nežinojo ir tik Energetikos komisijoje išgirdo, kokia čia situacija. Tai ką jūs veikėte iki tol? Ką daro tada Energetikos ministerija? Ką daro Finansų ministerija, kuri irgi prižiūri tą patį „Ignitį“? Man atrodo, kad čia yra daugiau tokių dalykų, kur jeigu tu nenori, tau atrodo netinkamai, imi ir nedarai, o ne tiesiog išnaudoji kiekvieną galimybę spjauti ant valstybei reikšmingų projektų, juos diskredituoti ir visai kaip pilti visas negėrybes ant tokių dalykų. Tai aš tikrai siūlau kažkaip atsipeikėti ir suprasti, ką mes čia darome, nes mes kalbame apie beveik 2 mlrd. investiciją į mūsų saugumą ir į galimybę pasiekti energetikos tikslus 2030 metais. Taip kaišiodami pagalius į ratus mes tiesiog liksime prie suskilusios geldos. Kiek galime čia, Seimo salėje, apsimesti, kad tai yra tiesiog eilinė situacija? Tai yra didžiulis megaprojektas, turintis didelę reikšmę Lietuvai.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai aš kalbu už, nes, matyt, esu jautresnis žmogus negu mano opozicijos kolegos, kurie neįvertina, kiek pastangų A. Skardžius ir A. Gedvilas įdėjo, atakuodami tuos strateginius jūros vėjo jėgainių projektus, kiek posėdžių surengė komisijoje ir Audito komitete, kiek viešojoje erdvėje atakavo. Na, suteikime žmonėms dar vieną iliuziją, kad per Valstybės kontrolę kažką pakenks tiems projektams. Aš kažkaip tikiu, kad Valstybės kontrolė gal nepasiduos politinėms įtakoms ir padarys tas išvadas. Be abejo, situaciją visiškai galėtų išsiaiškinti ir finansų, ir energetikos ministrai, nes jie turi audito tarnybas, todėl gali patys užsakyti savo kontroliuojamų įmonių auditą ir atsakyti į tuos klausimus. Bet jeigu valdantieji jau nepasitiki savo ministrais ir nepatiki jiems suformuluoti tuos atsakymus, tai kodėl aš turėčiau pasitikėti tais ministrais? Tegul Valstybės kontrolė atsako tada.

PIRMININKAS. Paminėtas Seimo narys nori sureaguoti.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas Pirmininke, tikrai nepraleisiu tos progos padėkoti gerbiamam kolegai iš tikrųjų už tuos pagyros žodžius. Noriu pasakyti, kad ne tik tai siekiame to audito, bet ir prašėme informacijos, tačiau, prisidengdami konfidencialumo dalykais, mums jos nesuteikė. Tai dėl to ir reikalingas valstybės auditas, kad išsklaidytų visas abejones. Dar kartą ačiū.

PIRMININKAS. Ir kitas paminėtas Seimo narys.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, Pirmininke. Ačiū gerbiamam Jurgiui už galimybę pasisakyti. Esme visų šių projektų, ypač šito projekto, kuris stovi, kad jis buvo pasmerktas nuo pat pradžių. Tai buvo politinė avantiūra. Bet kiekvienas energetinis projektas, tituluojamas kaip nacionalinės energetikos svarbos projektas, negali tapti pinigų plovykla. Štai kur esmė!

PIRMININKAS. Ačiū. Visi paminėtieji pasisakė. Motyvai prieš – kolega R. Kuodis.

R. KUODIS (TS-LKDF). Kolegos, aš, kaip naujas Seimo narys, vis dar tikiuosi, kad mums čia svarbiausia yra tiesos paieškos, o ne kitokie dalykėliai. Atliekant tiesos paieškas, svarbu tinkamai adresuoti klausimus. Aš nežinau, ar Valstybės kontrolė yra labai didelis ekonominės naudos vertinimo ekspertas, tai yra kaštų ir naudos analizės dalykų, kurie, deja, šalyje neįtvirtinti (tikiuosi, neilgai tai dar truks), ar jie daugiau vertins kokias nors atitiktis, nežinau, kokioms nors tvarkoms, tokius daugiau teisinius aspektus. Aš suprantu, jeigu jau norime tos tiesos, adresuokime bent jau tuos klausimus tinkamoms institucijoms, kurios turi kompetencijos įvertinti tuos dalykus, nes vieną dieną, sakau, mes pradėsime klausinėti apie mokesčių reformą kokių nors geologijos tarnybų, dar ko nors ir panašiai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, į šį projektą žiūriu kaip naujas Seimo narys ir galiu vertinti gana objektyviai, turėdamas suvokimą ir apie ekonomiką, ir vadybą. Šis projektas, kole-

gos, yra tikrai kreivas ir labai kreivai padarytas, o visi kreivi keliai, kaip žinote, veda į korupciją arba didelius nuostolius visuomenei.

Man keista girdėti argumentus, kad dėl projekto dydžio, tai yra paminėta suma – 2 mlrd., šis projektas tampa mažiau kontroliuojamas arba mažiau prižiūrimas. Atvirkščiai – visus strateginius projektus reikia žiūrėti, vertinti ir prieš priimant sprendimus visiems labai aiškiai ir tiksliai žinoti, kad šis sprendimas tikrai neša naudą, nes visuomenei teks už jį mokėti arba prisidėti per elektros tarifą 15 ar daugiau metų. Čia kalbu apie antrąjį vėjo parko konkursą, kuris paskelbtas.

Jeigu pradžia yra kreiva, tai, matyt, ir toliau kyla klausimų, ar ir antrasis konkursas nėra susijęs su ta pačia klaida. Kaštų ir naudos analizės, ką kolegės čia ne vieną kartą minėjo, nebuvo jokios padaryta. Alternatyvų palyginimo, ką mes, kaip Seimo nariai, turėtume svarstyti, taip pat niekas nėra matęs ir girdėjęs. Net Audito komitete mes nesugebėjome išsireikalausiti iš projekto iniciatorių. Ar tikrai vienintelis kelias yra tik toks? Kai nėra alternatyvų, tai negali nieko ir pasakyti.

Todėl aš neabejoju, kad Valstybės kontrolė pajėgi atlikti šį vertinimą, o vertinti čia nelabai yra ir ką. Tegu deda sutartis ant stalo ir pasako, ar partneris, kuris dalyvavo tame konkurse su „Ignitis Renewables“ kompanija, prisiima kokius nors finansinius įsipareigojimus, ar jis buvo galbūt pakviestas tikrai dėl savo kvalifikacinių kriterijų ir rodiklių, nes šiandien viena pusė, tai yra Lietuvos pusė, per savo vartotojus moka už šį projektą ir už šias, kaip matome, klaidas. Todėl siūlau palaikyti. Už.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir motyvai prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. B. Klintonas 1992 metais eidamas į prezidentus pagrindiniu savo reklaminiu šūkiu buvo iškėlęs „It's the economy, you stupid“. Mes turime kalbėti apie priežastis, kodėl neįvykdytas šis projektas ir kodėl jis atidėtas. Dėl to, kad elektros vartojimo Lietuvoje nėra, dėl to, kad „Achema“ nepasistatė savo elektrolizerio, nenaudoja tų daug daug teravatvalandžių, dėl to, kad „Ignitis“ negali niekam kitam parduoti – tik pačiam sau, dėl to, kad Lietuva vis dar nenutiesė kabelio į Vokietiją, kurioje trūksta elektros.

Tokių projektų Europoje ir pasaulyje lūžta ne vienas. Štai 2 mėnesiai po „Igničio“ pranešimo nulūžo pats didžiausias Europos vėjo jėgainių parkas Šiaurės jūroje. Tris su puse karto didesnis „Horsens 4“. Čia yra tendencija dėl to, kad dekarbonizacija, elektros vartojimas sustojo ir „Ignitis“ neturi kam parduoti. Užuoť šie jūsų koalicijos lyderiai, kurie čia dabar prie mikrofono stoja, – A. Skardžius, A. Gedvilas, kurie jūsų energetinę politiką įgyvendina, kalbėję apie tai, kaip dekarbonizuoti Lietuvą, kaip padidinti elektros vartojimą, sukurti paklausą, ne, užsiima raganų medžiokle.

Dabar pasižiūrėkite, Danijos didžiausia korporacija „Orsted“, didžiausia vėjo kompanija, – 80 % akcijų nukritimas nuo kulminacijos. Kaip „Igničio“ akcijos atrodo? Stabiliai. Ir ačiū jums, gerbiamas premjere Skverneli, kad jūs tada akcionavote tiek procentų, nes kas dabar darytųsi su šia įmone, būtų jos užvaldymas. Dabar yra 30 % privačių akcininkų, kurie mato, kad įmonė yra gyvybinga ir akcijų kainos yra normalios. Ir nereikia auditų, nes akcininkai tiki šia įmone. O problema yra, kad pas mus Lietuvoje elektros vartojimas neauga. Ir čia yra to paties A. Skardžiaus, to paties A. Gedvilo užduotis, o jie Lietuvą kreipia visai kita linkme.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Seimo nutarimo. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 79, prieš – 20, susilaikė 10. Seimo nutarimas priimtas. Replikos po... Dar gongas. (Gongas). Replikos po balsavimo. Kolegė Modesta.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiek tiek, kad po sprendimo nervus nuramintume. Pasveikinkime Marijampolės aktyvų jaunimą, lankančius mus šiandien čia. (Plojimai)

PIRMININKAS. Sveikiname. (Plojimai) Prieš perduodamas posėdžio pirmininkavimą gerbiamam pirmajam Seimo pavaduotojui noriu nuraminti, kas labai jaudinosi, Ministras Pirmininkas dalyvaus 12 valandą Vyriausybės valandoje. Toliau posėdžiui pirmininkaus kolega Juozas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū. Replika po balsavimo – A. Zuokas. Prašau.

A. ZUOKAS (MSNG). Aš, kolegos, norėčiau replikuoti gerbiamo S. Gentvilo pasisakymą apie vėjų jėgainių projektus Europoje. Iš jūsų pasisakymo man truputėlį vėlgi problema su galutine logika. Jeigu mes teigiame, kad šiandien rinkoje, pasaulinėje rinkoje, komerciniai projektai negali vykti, nes nėra vartotojų, tai mes pirmąjį konkursą panaikiname arba jis nebus vykdomas, kas yra logiška, suprantama, nes niekam nereikia tos elektros, tačiau šalia skelbiame naują konkursą, už kurį turės prisimokėti vartotojai. Kitaip tariant, apeiname rinkos sąlygas ir bandome subsidijuoti. Man nėra logikos šituose teiginiuose. Todėl, kol nėra alternatyvų, kaip galime apsirūpinti tvaria, žalia ir vartotojams priimtina elektra, šitie visi klausimai atrodo labai kreivi.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, pirmininke. Tai išvis kreivai atrodo energetikos nepriklausomybės strategija, nupiešta buvusios valdžios energetikos ministro pono D. Kreivio. Vartojimas 40 teravatvalandžių bus 2030 metais, kai šiandien mes vartojame 12 teravatvalandžių, maksimum jis išaugs iki 16 galbūt teravatvalandžių. O mes projektus finansuojame, kišame pinigus į kažkokius Vasiukus, kažkokius utopinius dalykus. Čia yra didžiausia problema. Turi būti subalansuota su vartojimu, nepermokėti, o jeigu norime didesnės gamybos, jie turi apsimokėti komerciškai eksportuoti, ir tą visą strategiją reikia dėti į šiukšlyną, jina yra kreiva, kuo skubiausiai reikia peržiūrėti, kad nebūtų pasipelnymo, pasipinigavimo, o ji būtų subalansuota su Lietuvos poreikiais, o ne mistiniais kokiais nors produktotiekiais vandenilio į Vakarų Europą, kur jau dabar tik Europos Sąjunga pradeda kokias nors projektines studijas, ten mąstyti, arba su jungtimis, kurių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

11.38 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 108 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-555 (pateikimas)

Tęsiame mūsų darbą. Projektas Nr. XVP-555. Pristato I. Gelažnikienė. Prašau, kolege.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 108 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Šito įstatymo dvyliktajame skirsnyje yra kalbama apie Šiaurės Lietuvos karstinio regiono ūkinės veiklos žemės naudojimo bei dirbimo sąlygas. Šitos sąlygos yra stipriai ribojamos, lyginant su visa likusia Lietuvos dalimi. Konkrečiai šiandien noriu kalbėti apie 108 straipsnio 1 dalies 7 punktą, kuriame yra sakoma, kad karstiniuose regionuose yra draudžiama naudoti skystąsias trąšas. Ir šis absoliutus draudimas riboja ūkininkų veiklą, jų finansinį rezultatyvumą, patį derlingumą, ir įstatymo projektu yra siūloma subalansuoti tą teisinį reglamentavimą. Yra siūloma, kad Lietuvos šiaurės karstiniuose regionuose būtų galima tręšti skystaisiais tręšiamaisiais produktais, tręšiant augalus per lapus. (*Šurmulys salėje*) Tas tręšimas per lapus, ką tai reiškia? Tai reiškia, kad augalas tręšiamas, trąšos pasiskirsto ant lapelių ir patekimas į dirvožemį yra labai mažas. Taip yra todėl, kad nebūtų sąlyčio su dirvožemiu, kad nepatektų trąšos į patį dirvožemį. Naudojant skystuosius tręšiamuosius produktus per lapus, tai sudarytų tik 30 % paties tręšimo ciklo. Vadinas, tręšiama būtų tik tada, kai atsirastų augalų lapų, o visa kita likusi dalis būtų kaip ir dabar tręšiama biriosiomis trąšomis.

Kodėl ūkininkams yra problema, kad negali naudoti skystųjų tręšiamųjų produktų? Todėl, kad augalas, tręšiamas per lapus, naudojant skystąsias trąšas, įsisavina daugiau medžiagų, vadinasi, skatinamas pats augalo augimas, atsparumas ligoms, kenkėjams ir tam tikram stresui. Kalbant apie tai, kad tai yra rizika ar galbūt kyla nerimas, reikėtų atkreipti dėmesį, kad šiais laikais keičiasi ir technika, pačios technologijos, trąšos. Vadinas, tręšiant augalus per lapus, kaip atrodo, kad tai galėtų būti baubas, bet yra maža koncentracija, kad nenudegintų paties augalėlio. Tai yra protingas tręšimas.

Kitas dalykas yra, kad tręšti naudojami infektoriniai purkštukai. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tręšiant skystąja trąša susidaro trąšos arba skystojo tirpalo lašelis, kuris vėjo nėra nunešamas

kaip dulsna. Šitas projektas iš tikrųjų yra derintas ir aptartas su Aplinkos ministerija, yra derintas su komitetu ir šito projekto labai laukia žemdirbiai, kurie ūkininkauja Šiaurės Lietuvos karstiniame regione. Todėl, mieli kolegos, labai prašau jūsų palaikymo ir balsuoti už šitą projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmas klausia R. Sinkevičius. Prašom, kolega.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš turiu pasakyti, kad labai pritariu jūsų siūlymui, nes tręšimas skystosiomis trąšomis per lapus, man atrodo, yra daug mažiau pavojingas, negu dabar leistinas naudoti biriųjų trąšų mišinys arba pačios grynosios briosios trąšos. Karstiniame regione karstinį procesą turbūt labai skatino, ir dabar jau tie laikai praėityje, rūgštūs lietūs. Kadangi po žeme susikaupę gipso telkiniai, esant rūgščiam lietuvi, žinoma, tirpsta greičiau ir dėl to atsiranda įgriuvos. Tą procesą, matyt, dar teks stebėti tam tikrą laiką, bet tai – ne trąšų poveikis. Tuo labiau kad skystosios trąšos dažniausiai būna šarminio PH ir jos mažiau ardo fosfogipso arba gipso kodus. Norėjau paklausti, ar žemdirbiai pagal jūsų...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). ...teikimą yra pasiruošę įterpti skystąsias trąšas ir turite tam techniką?

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Ačiū, kolega, už palaikymą ir už klausimą. Taip, žemdirbiai turi techniką, ir šitas klausimas yra derintas būtent su Šiaurės Lietuvos žemdirbiais.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, aš įsivaizduoju, kad ūkininkų šiame regione skirtingos konkurencinės sąlygos. Ar negalvojate apie galimus kompensacinius mechanizmus šitame regione? Pirmas klausimas.

Antras klausimas, ar ankstesnis reglamentavimas buvo grindžiamas kolegos išsakytais moksliniais teiginiais ir iš tikrųjų buvo tokia didelė rizika?

Ir trečias klausimas, jau toks praktinis, šiandien purškimai atliekami anksti rytą arba naktį. Ar šiuo metu, pakeitus reglamentavimą, purškimo metu nenukentės fauna, bitės, kiti vabaliukai? Nuo šių medžiagų turbūt nenukenčia, ar ne?

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Šiandien visoje Lietuvoje yra leidžiama naudoti skystąsias trąšas, išskyrus karstiniuose regionuose. Tai yra vienas dalykas.

Manau, tada, kai buvo priimtas šis teisės aktas, galbūt ir nebuvo išmanios technikos, kurią ūkininkai galėjo naudoti. Dabar purškimo technika yra visiškai kitokia, nei buvo anksčiau ir, kaip aš sakau, specialūs purkštukai, kurie labai saikingai dozuoja, arba išgauna tam tikrą kiekį, ar ten tą lašelį ir gal... (*Balsai salėje*)

Dėl kompensavimo mechanizmo. Yra numatytas labai simbolinis kompensavimo mechanizmas. Ūkininkai buvo kreipęsi į Žemės ūkio ministeriją, bet kadangi tai yra Europos Sąjungos lėšos, šitų lėšų padidinti neįmanoma, todėl reikėtų sudaryti sąlygas, kad ūkininkai ne kiek dotacijas gautų, o tiesiog galėtų užsidirbti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia B. Ropė. Prašau, kolega.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama pranešėja, už iniciatyvą, kad girdite ir norite išspręsti klausimą. Tai aš noriu kelių klausimų paklausti. Visų pirma, kadangi jūs teikiate, tai, matyt, studijavote, kokios buvo priežastys, kodėl būtent uždrausta tręšti skystomis medžiagomis? Tai būtų pirmas dalykas.

Antras dalykas. Kas tą draudimą įvedė – ar tai Lietuva, ar tai Europos Sąjunga, Lietuvai pritarus? Kokiu pagrindu tas draudimas atsirado? Jis gi neatėjo iš niekur. Paprastai su draudimais būna ir kompensacinės priemonės. Ar jos šiandien veikia, ar neveikia?

Ir trečias dalykas. Ar jūs nagrinėjote galimybę panaudoti ne tikrai tradicinį tręšimą per lapus, bet tręšimą, pavyzdžiui, dronais tikrai tose vietovėse, kuriose labiausiai reikia? Ačiū.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dėl uždraudimo. Manau, tuo metu, kai buvo tvirtinamas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas ir priimtas tam tikras reglamentavimas, tai ir pati technika gal nebuvo tokia inovatyvi ir pažengusi, kaip yra šiandien, ir gal nebuvo tokių laistymo ir tręšimo būdų, kaip dabar galima padaryti. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Kaip ir minėjau, yra numatytas kompensavimo mechanizmas, bet jis yra labai simbolinis ir žemdirbiai yra linkę geriau užsidirbti lėšas, nei prašyti papildomo kompensavimo. Tai yra mūsų vietos dokumentas, o ne perkelta nacionalinės teisės direktyva.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia V. Rakutis. Prašau, kolega.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, ačiū jums už iniciatyvą Šiaurės Lietuvos problemų sprendimo lauke. Bet man yra didelių abejonių dėl dviejų priežasčių. Jūs kai minėjote įstaigas ir organizacijas, su kuriomis derinate šį savo pasiūlymą, tai yra vis tik administracinės arba biurokratinės organizacijos, mūsų Seimo komitetas. Bet aš neišgirdau žodžių „mokslo tyrimai“. Iš tikrųjų, ko labai reikia priimant tokį sprendimą, tai mokslininkų, kurie dirba šioje srityje, tam tikrų išvadų ir rekomendacijų. Būtinai tai yra reikalinga todėl, kad ne purškimo forma dažniausiai paveikia, bet tai, kur galutiniam etape patenka tos įvairios medžiagos. Kadangi karstinis regionas yra susijęs su požeminiais vandenimis, kurie gali būti pasiekiami žymiai greičiau negu kitose vietose, tai čia būtinai reikalingi moksliniai tyrimai. Aš labai rekomenduočiau juos inicijuoti ir tada po kelerių metų tyrimų būtų jų rekomendacijos, ką ir kaip galima naudoti. Priešingu atveju mes galime turėti labai sunkių pasekmių, kurios niekaip, vien tik valingais sprendimais, pasiekiamos būti negali. Ar bandėte kalbėti su mokslininkais? Dėkui.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Tikrai taip. Diskusijos šia tema tęsiasi ne vieną savaitę, jau keletą mėnesių, derinant su ministerija. Pati ministerija diskutavo su skirtingais asmenimis šituo klausimu. Todėl ir mano pačios pozicija yra tokia, kad reikia išsaugoti tą aplinkosaugą, bet neprotingai neužkirsti kelio veiklai. Tai tokiu atveju ir buvo rastas balansas, kad ne 100 % tręštų skystomis trąšomis, tai yra ne visu augalo vegetacijos laikotarpiu, o konkrečiai tik tai tręšiant augalus per lapus, tai yra, kaip ir minėjau, tik 30 % viso tręšimo ciklo. Čia yra kalbėta su visomis pusėmis: ir su mokslininkais tartasi, ir su agronomais kalbėta, kad nebūtų vienos šalies nuomonės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai už, prieš. S. Gentvilas – už. Prašom, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Pripažinkime, kad žemės ūkis daro rimtą pažangą, atsiranda naujų technologijų, kurios yra suderinamos su sudėtingesnėmis Šiaurės Lietuvos karstinio regiono sąlygomis. Taigi, turėtume leisti žemės ūkio inovacijoms pasireikšti saugiai ir suderintai su aplinkosauga. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, apsispręskime balsuodami dėl šio įstatymo projekto.

Ačiū. Balsavo 87 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Dabar turime apsispręsti dėl pagrindinio komiteto. Kas už Aplinkos apsaugos komitetą, balsuoja už, kas už Kaimo reikalų komitetą, balsuoja prieš. Prašom balsuoti.

Ačiū. Balsavo 85 Seimo nariai: 76 – už, 9 – prieš. Pagrindiniu komitetu skiriamas Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstyti numatyta birželio 26 dieną.

Kolegos, turime dar 10 minučių.

11.52 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-479(2), Kelių transporto kodekso 9 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-480(2) (svarstymas)

Iš popietinės darbotvarkės galėtume Transporto veiklos pagrindų įstatymo 12 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-479 ir lydimąjį Kelių transporto kodekso pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-480. Į tribūną kviečiu I. Gelažnikienę. Prašom, kolege.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Ekonomikos komitetas svarstė Transporto veiklos pagrindų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Ačiū, kolege, už pristatymą. Prašom. Už, prieš. Nėra. Kolegos, dar pratęsiame balsavimo laiką iki 12 valandos. Prašom apsispręsti ir balsuoti dėl šių įstatymų projektų po svarstymo.

Ačiū. Balsavo 85 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymų projektams po svarstymo pritarta.

Kolegos, turime dar kelias minutes. Gal galėtume pristatyti rezervinius klausimus? Pirmininkavimą perduodu Seimo Pirmininko pavaduotojai O. Leiputei. Prašom.

11.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-561 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Gerbiami kolegos, rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-561. Pranešėjas – pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Kolegos, noriu informuoti, kad mūsų kolega Seimo narys L. Kazlavickas daro karjerą – Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komitetas jį išrinko komiteto pirmininko pavaduotoju. (*Plojimai*) Sveikiname ir siūlome pritarti šiam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių paklausti nėra, pasisakyti nėra. Ar galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima. Prieštaraujančių nėra, pritarta. Svarstymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Galima. Prieštaraujančių nėra, pritarta. Priėmimas. Yra du straipsniai. Ar galime pritarti abiem straipsniams bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 80: už – 80, prieš, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.56 val.

Seimo savaitės (2025-06-16 – 2025-06-20) – 2025 m. birželio 17 d. (antradienio) ir 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Seimo savaitės, prasidedančios birželio 16 dieną, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – pirmasis Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ateina mūsų darbingiausia pavasario sesijos savaitė. Kaip žinote, pirmadienį turėsime nenumatytą posėdį, o antradienį turėsime labai daug priėmimų. Daugiausiai tai yra įstatymai, susiję su mokesčių pakeitimais, energetikos sektoriaus įstatymų projektai, taip pat kai kurie Vietos savivaldos ir Lygių galimybių įstatymų pakeitimai. Po pietų antradienį turėsime opozicinę Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkę.

Ketvirtadienį tęsime priėmimus, kaip sakiau, daugiausia mokestinių įstatymų priėmimus, turėsime prievolę, pareigą priimti Seimo nutarimą „Dėl Eglės Gruodienės paskyrimo Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“. Taip pat daugelis klausimų, susijusių su Lietuvos kariuomenės stiprinimu ir kai kuriais kitais įstatymais, kurie šią savaitę yra apsvarstyti, o kitą savaitę bus priimami. Pensijų II pakopos reformos įstatymai, kuriuos turėsime priimti. Tokia būtų gana gausi mūsų kitos savaitės darbotvarkė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų paklausti norėtų A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Turėjome ištis įdomią sesiją su apytušėmis darbotvarkėmis beveik kiekvieną savaitę. Artėjant sesijos pabaigai, matome situaciją, kai, nepaisant to, kad tos darbotvarkės lyg ir turi erdvės pagal esamus posėdžius būti papildytos, organizuojame neeilinius

posėdžius pirmadienį, o tuomet kyla grėsmė, kad galbūt gali būti pratęsta sesija. Tai du klausimai jums: ar 30 dieną planuojamas posėdis, kuriame bus svarstomi klausimai? Ar yra pasvarstymų apie sesijos pratęsimą kokioms nors sąlygoms esant?

J. OLEKAS (LSDPF). Kolega, kaip žinote, kaip visur, taip ir Seime – finišo spurtas yra reikalingas. Mes norime spurtuoti ir užbaigti sesiją laiku. Planuojame 30 dieną posėdį, kaip ir numato Lietuvos Konstitucija, kad jis įvyks. Jeigu opozicija nepaims papildomų pertraukų ir mes sugebėsime suvaldyti situaciją paimdami patys, jeigu reikės, pertraukas, tada sesiją 30 dieną ir pabaigsime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų paklausti daugiau nėra norinčių. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima.

Posėdžiui toliau pirmininkauja pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū, kolege, už pavadavimą, pirmininkavimą.

Na, o dabar šios dienos Vyriausybės valanda. Kviečiu Vyriausybės narius. (*Balsai salėje*) Kol Vyriausybės nariai užims vietas, dar vienas rytinio posėdžio klausimas, tai yra Seimo narių pareiškimai. Bet V. Ažuolo nematau, tai ir pareiškimų taip pat nėra. (*Plojimai*)

11.59 val.

Vyriausybės valanda

Tada pereiname prie Vyriausybės valandos. Posėdyje dalyvauja Ministras Pirmininkas ir visi ministrai, esantys Lietuvoje. Šiuo metu atostogauja ministras P. Poderskis. Komandiruotėse yra L. Savickas, Ž. Vaičiūnas, R. Mockus, V. Kondratovičius ir I. Hofmanas. Visi kiti jūsų paslaugoms. Prašom. Pirmas klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties džiugu, kad, premjere, jūs radote laiko skirti Seimui ir vidinį pasitarimą, numatytą darbotvarkėje, iškeitėte ir atvykote atsakyti į Vyriausybės valandos klausimus.

Panašu, kad klostosi situacija, jog dėl tos lengvatinės paskolos skyrimo tapote pažeidžiamas ir lengvai šantažuojamas. Ir ne tik koalicijoje, bet, tikėtina, ir iš S. Daukanto aikštės. Tai, kas vyksta Biudžeto ir finansų komitete dėl mokesčių pakeitimų, kai atsukami jau priimti sprendimai, kai įvairių koalicijos partnerių dėka yra plečiamas lengvatų ratas, kai inkorporuojama Prezidento 90 mln. reikalaujanti iniciatyva patušinti valstybės biudžetą... Panašu, kad iš tos reformos nieko negali likti. Ribojamųjų priemonių įstatymas taip pat neranda kelio į Seimo darbotvarkę. Tai ar valdote situaciją koalicijoje ir ar netapote patogiu šantažo įrankiu dėl pažeidžiamumo?

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Matote, Seimo nariai, net ir valdančiosios koalicijos nėra kokia nors avių banda, kad ją reikėtų ganyti ar valdyti. Tai yra sambūris protingų žmonių, išipareigojusių įgyvendinti koalicinės Vyriausybės programą ir atitinkamai pasirenkančių priemones tai padaryti.

Tai, kad jūs kritikuojate Prezidento iniciatyvą, kuri yra skirta šeimų finansinei gerovei stiprinti, man yra apskritai nesuvokiama. Aš manau, kad Seimas, priimdamas šiuos sprendimus, pasvers, galbūt numatys tam tikrą įsigaliojimo laikotarpį, bet tikrai neatmes šios iniciatyvos, nes ji yra puiki, mano galva.

O kalbant apie diskusijas komitetuose, kiek pamenu, tiesą pasakius, visada jos buvo įdomios, audringos. Ir kol kas Biudžeto ir finansų komitetas nėra padaręs jokios klaidos. Visi pasiūlymai, kuriems buvo pritarta iš dalies ar visiškai, visiškai tinka ir patinka.

Taigi, aš nežinau, ką jūs turite galvoje dėl kokio nors pažeidžiamumo, šantažo. Jeigu mane kas nors šantažuočiau, teisės aktų nustatyta tvarka aš kreipčiausi į atitinkamas institucijas ir prašyčiau tokius faktus ištirti. Šiandien aš matau tiksliai sklandų bendradarbiavimą tarp koalicijos partnerių, tarp valdžios grandžių. Tikiuosi, kad tas bendradarbiavimas toks ir išliks. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau jūsų paklausti, Vyriausybės narių paklausti nori S. Kairys. Prašom, kolega.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū. Mano klausimas būtų kultūros ministrui. Ir mano klausimas yra apie mecenatystę ir nacionalinio mecenato statusą, kurį jūs suteikėte R. Karbauskiiui ir jo valdomam

Agrokoncernui. Priminsiu, Kultūros ministerija teisme ginčijosi su ponu R. Karbauskiu dėl praėjusios kadencijos sprendimų. Tame teisme pasiginčyti būtų visai sveika, nes gal teismas nurodytų kryptį, ar tikrai mecenatu gali būti bet kas, nevertinant tam tikrų vertybinių dalykų, nevertinant to, kad yra asmenų, kurie tiesiog nori išsiplauti mundurą ir panašiai. Kitu atveju jūs ir ko kiam nors „Gazpromui“ suteiksite nacionalinio mecenato statusą, nes jis irgi remia ir kultūrą, ir sportą, panašiai ir oficialiai tuos dalykus pateiktų. Daug kalbate apie dezinformaciją, propagandą, kultūrą. Iš esmės ar tikrai manote, kad nepadarėte klaidos?

Š. BIRUTIS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Aš pradėsiu nuo to, kad, skirtingai negu jūs, aš esu teisininkas ir laikausi teisės normų, o ne emocijų ir ne pasvarstymų, kaip man patiktų arba nepatiktų. Kitas dalykas, mecenato statusas yra suteikiamas Vyriausybės nutarimu. Ir dar kitas dalykas, yra sudaryta komisija, kuri sprendžia, įvertina visus už, prieš ir visus atitikimo kriterijus. Todėl aš tikrai nesielsiu, kaip jūs elgdavotės, kad savo sprendimu nusprendavote: patinka jums, nepatinka, mylite, nemylite. Tam yra teisinės procedūros ir aš visada vadovausiuosi teisinėmis procedūromis. Todėl nenorėčiau, kad jūs interpretuotumėte tuos klausimus ir klaidintumėte visuomenę.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. J. Jankūnas. Prašau, kolega, klausti. (*Balsai salėje*) Prašau klausti. R. J. Jankūnas. Prašau.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Mano klausimas buvo finansų ministrui, tačiau buvo paminėta, kurie ministrai nedalyvauja. Finansų ministras kaip ir turėjo dalyvauti, bet tribūnoje nematau, tai net nežinau, ar galiu klausti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jeigu neturite klausti, toliau klausia A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Norėčiau paklausti susisiekimo ministro. Gerbiamas ministre, mano vienmandatėje apygardoje yra viena tokia aktuali problema, tai yra naktiniai skrydžiai ir lėktuvų orlaivių keliamas triukšmas, turint omenyje, kad oro uostas Vilniuje yra miesto teritorijoje. Suprantama, kad reguliarių skrydžių laiko keitimas nėra paprastas dalykas, vertinant, kad mūsų oro uostas ir mūsų kryptis nėra labai patraukli, tačiau noriu atkreipti dėmesį ir paklausti dėl vadinamųjų čarterinių, ar turistinių, skrydžių, kurių nemaža dalis vyksta naktį. Juos be problemų būtų galima perkelti į dienos laiką. Patogiau būtų keleiviams ir mažiau triukšmo naktį, ir ypač kada, mano nuostabai, pradėjo naktį skraidyti ypatingai didelis orlaivis, tai yra „Boeing 777“, kurio triukšmo garsas yra ženkliai didesnis, ypač kylant. Tai ar nebūtų patogiu ministrui pasidomėti ir kaip pagerinti situaciją?

PIRMININKAS. Kolega, laikas, laikas!

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Labai trumpai atsakant, tikrai pasidomėsiu šituo klausimu. Jeigu plačiau atsakant apie visus skrydžius, jų laikus ir panašiai, turbūt irgi puikiai žinote, nes tikrai šitais klausimais daug dirbote ir anksčiau, kad kai kurie reisai yra derinami prie kitų reisų, tačiau čarteriniai reisai, taip, jie yra tiesioginiai reisai ir jie taikomi pagal tai, kaip turėtų būti patogiau keleiviams arba turėtų būti patogiau šių kelionių organizatoriams, bet čarteriniai reisai lygiai taip pat turi būti pritaikyti ir prie kitų oro uostų ypatumų, tai yra prie kitų reisų, kurie vyksta per oro uostą. Tačiau šitas klausimas žinomas ir juo tikrai pasidomėsiu vėliau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Noriu paklausti susisiekimo ministro. Kiek žinau, dabar intensyviai vyksta ir kelių asfaltavimas, ir vykdomi planuoti darbai. Gyventojai iš tikrųjų domisi, ar bus padaryti darbai, bet galbūt nuperkate pigiau ir bus padaryta dar daugiau darbų? Tiesiog gal galėtumėte pakomentuoti, kaip sekasi, nes dabar pats darbų įkarštis ir sezonas.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Pats pagrindinis siekis yra, turint kaip visada ribotą finansų ir finansinių išteklių krepšelį, noras padaryti kuo daugiau. Tam ir inicijavome, kad nedarytume tik tokių projektų, kurie suvalgo daug pinigų, tačiau rezultatas – per mažai kilometrų. Inicijavome, kad galima būtų daryti ir paprastesnius projektus, kad ten, kur yra

kelių pagrindai gana geri, nereikėtų daryti kapitalinio remonto, nereikėtų daryti didžiulės pinigų apimties projektų, bet galima būtų padaryti daugiau. Taip, mes tą darome ir galvojame, kaip tą ir daugiau daryti, ir ypač tokius klausimus spręsimė ir jau pradėjome spręsti su žvyrkelių asfaltavimu. Tai yra tam, kad iš turimų kol kas 20 mln., skirtų žvyrkelių programai, išeitų padaryti ne 2 ar 3 kilometrus, bet kad išeitų padaryti 20, 30 ir daugiau kilometrų. Nes pagrindinis dalykas lankantis savivaldybėse, kalbantis su merais, vietos politikais, su bendruomenėmis, kad pagrindinis noras yra matyti asfaltuotą kelią. Čia yra pagrindinis noras, į kurį mes atsižvelgiame ir tikrai tą darysime.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre.

Tada grįžtame prie R. J. Jankūno klausimo finansų ministrui. Tai vienas, tai kitas kažkur...

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Aš gerbiamo finansų ministro prieš savaitę Vyriausybės valandos metu klausiau, ar galėtų patvirtinti arba paneigti viešai pasirodžiusią informaciją, kad 1989 metais grįžęs į Lietuvą įstojo į platforminę Lietuvos komunistų partiją? Jūs atsakėte, cituoju: „į jokiais platformines partijas aš nesu stojęs, esu LDDP narys nuo Nepriklausomybės atkūrimo“, tačiau Lietuvos ypatingojo archyvo Komunistų partijos skyriuje yra jūsų byla ir ten įrašyta, kad 1989 m. liepos 5 d. Valstybinio Lomonosovo universiteto Komunistų partijos komiteto sprendimu jūs buvote priimtas į Sovietų Sąjungos komunistų partijos narius. Kodėl jūs to nepaminėjote, kai atsakėte į mano klausimą? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Šitas faktas man menkai žinomas, kadangi jūsų nurodytu metu aš jau gyvenau Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Niekaip nesulaukiu gerbamos krašto apsaugos ministrės D. Šakalienės, jeigu galiu, tada norėčiau paklausti gerbiamo premjero. Valstybės kontrolė atliko analizę gynybos srityje, jos mes čia klausėme uždarame posėdyje, tačiau ji niekaip nėra išviešinama. Nežinia kodėl. Į Valstybės kontrolę ne kartą kreipėsi Audito komitetas. Jūs, gerbiamas premjere, ne kartą minėjote, kad privalu išviešinti tą dalį, kurią galima išviešinti. Ar šio klausimo vilkimas nėra susijęs su tuo, kad Krašto apsaugos ministerija tapo tokia prieglauda buvusio L. Kasčiūno ir visos praėjusios Vyriausybės asmenų, tokia buveinė?

Pavyzdžiui, buvusi KAM viceministrė M. Karobliovienė dabar dirba D. Šakalienės patarėja, buvusi SAM kanclerė J. Grėbenkovienė taip pat dirba ministerijoje, eina aukštas pareigas. Galbūt tie asmenys ir toliau globoja tuos, kurių nereikėtų globoti, ir ta informacija gal vis dėlto turėtų pasiekti ir visuomenę? Tad, gerbiamas premjere, prašymas būtų paspartinti tuos dalykus.

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, net ne už klausimą, matyt, o už pasiūlymą paspartinti šitą dalyką. Mes iš tiesų pasižiūrėsime, ar pirmiausia audito išvados struktūra arba patikimumas nenukentės, jeigu bus iškeltos tam tikros slaptos arba riboto naudojimo informacijos dalys.

Kita vertus, kiek tai yra ribota, kiek yra slapta, gali įvertinti ir Paslapčių komisija, į kurią taip pat galima kreiptis, ir mes, tas visas galimybes įvertinę, pasistengsime pateikti daugiau informacijos. Manau, kad tai yra interesas ir pačios Krašto apsaugos ministerijos, ir naujosios politinės vadovybės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiamas pirmininke, gerbiamas premjere, karių atlyginimams kelti yra parengtas, užregistruotas Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo projektas. Ten yra krašto apsaugos pareigūnų algų kėlimas, o kitų pareigūnų bendruomenės, įvairių vidaus tarnybų atstovai klausia, kaip su mumis? Kada planuojame kelti algas visiems kitiems pareigūnams, nes, kaip mes žinome iš skaudžios Ukrainos patirties, neduok Dieve, kilus konfliktui, policininkai, gaisrininkai, visokios vidaus tarnybos pirmos važiuoja į frontą ir gina kartu su kariais šalį. Turbūt mums reikia šiek tiek tokios žinios ir dėl pareigūnų bendruomenės. Klausiu jūsų, kada bus ta žinia?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Iš tiesų jau yra parengtas pirminis planas, kuris buvo derintas su statutinių darbuotojų, tarnautojų profesinėmis sąjungomis. Jame yra numatyta, kaip per trejus metus numatoma didinti pareigūnų atlyginimus. Šiandien detalių kol kas aš dar nepaviešinsiu ir neskelbsiu, bet planas yra gana tvarus tiek fiskaline prasme, įgyvendinimo prasme, tiek palaikymo prasme, nes, mano žiniomis, vidaus reikalų ministras šį planą yra pristatęs ir jau derinęs ar apderinęs su minėtu profesinių sąjungų susivienijimu. Manau, kad artimiausiu metu svarstydami kitų metų ir atitinkamai trejų metų biudžetų projektus, mes šią informaciją galėsime viešai, kaip sakyti, paviešinti ir gerąją žinią skleisti tiek plačiai, kiek tik pajėgsime.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Juozapaitis. Prašau, kolega.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Premjero neklausiu, kol vyksta Antarktidos pingvinų tyrimas. Manau, kad ten bus viskas atsakyta.

Kreipiuosi į kultūros ministrą, jūs prieš porą savaitių, gal daugiau, Vyriausybės valandos metu paklaustas apie statomą (tiksliau – stabdomą) ministerijų miestelį, buvote paklaustas, apie totorių bendruomenės likimą, nes jiems ten yra pažadėtos ir patalpos, ir lengvatos, ir taip toliau. Jūs sakėte: tegul pas mane ateina ir mes išsiaiškinsime. Totorių bendruomenė nuolankiai, kiekvieną dieną vis bando pas jus ateiti ir niekaip nesuderina vizito. Būkite malonus, atsakykite už savo žodžius ir priimkite totorių bendruomenę, ir pasikalbėkite apie tą problemą.

Kartu čia jau nebe klausimas, galbūt replika po vakarykščio mūsų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto bei Kultūros komiteto bendro posėdžio, kuomet iš tikrųjų jūsų politinės komandos nariai...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). ...parodė labai nederamą elgesį Seimo atžvilgiu. Tai susipažin...

PIRMININKAS. Prašau, ministre.

Š. BIRUTIS (*LSDPF*). Ačiū, kolega. Dėl totorių bendruomenės, kaip ir žadėjau, tikrai priimsime. Jeigu darbotvarkė yra tokia, kokia yra, matyt, tikrai nėra dėl to, kad kas nors nenorėtų jų priimti. Aš manau, kad tikrai atsiras tas laikas ir mes aptarsime jų visus klausimus.

O dėl komiteto posėdžio irgi ačiū už pastabą. Ministerijos darbuotojai, be abejo, turi dalyvauti ir atsakingi asmenys turi dalyvauti komiteto posėdžiuose.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Gailius. Prašau, kolega.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre Kęstuti Budry, šiandien darbotvarkėje turėjome labai svarbų, geopolitiškai aktualų Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą įstatymo projektą. Dėl šio projekto Vyriausybė siūlė taikyti skubos tvarką. Apie šį projektą su kolegomis Ukrainoje vakar kalbėjau, didžiavausi tuo, kad esu Lietuvos politikas ir iš tikrųjų labai teigiamai atsiliepiu apie Užsienio reikalų ministeriją. Šio projekto šiandien darbotvarkėje nėra ir, pasak Seimo vicepirmininkės, jis atidėtas, nes reikia išnagrinėti teisininkų pastabas. Ministre, kodėl jūsų komentaro, griežto komentaro, šiuo klausimu nėra?

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą ir ačiū už paramą projektui. Jį dar tikrai pristatysime, pristatysiu artimiausiu metu. Yra sutarta, kad bus įtraukta į darbotvarkę, ir tikiu, kad man tai pavyks padaryti. Dėkingas esu Vyriausybės kolegoms už pritarimą projektui. Vyriausybėje daug debatų dėl to nekilo. Priežastis ir Vyriausybėje apie tai pasišnekėti ir sugrįžti buvo atliepimas Seime išgirstų nuogastavimų, kad galbūt reikia daugiau padiskutuoti. Tai tą ir išnaudojome, padarėme Vyriausybėje, tarp institucijų pasiderinome. Iš Vyriausybės, tikiuosi, artimiausiu metu, kaip kad ir numatyta, pateiksiu Seime šį projektą ir čia galėsime diskutuoti ir komitetuose ar pristatymo metu, nes jisai yra tikrai svarbus ir metas yra dabar, kada jį reikia priimti. Regione šalys, jau turinčios tokį reguliavimą, yra Latvija ir Estija. Lenkijoje yra dalinis reguliavimas dėl individualių asmenų. Tikiu, kad ir Lietuvoje mes jį turėsime. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Tikrai galiu patikinti, kad yra numatytas sugrįžimas prie šio klausimo ir gal pavasario sesijoje mes suspėsime priimti. Toliau klausia V. Ažuolas. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Mano klausimas taip pat užsienio reikalų ministrui. Vakare Europos reikalų komitete iš jūsų išgirdome džiugią žinią, kad jūs padėsite Lietuvos verslui. Ar galite tai

išsakyti dabar ir, taip sakant, prižadėti? Kadangi Lietuvos eksportas krenta, tai Lietuvos verslui reikalinga pagalba šalinti įvairioms kliūtims, kurios trukdo vystyti eksportą į užsienio valstybes. Tam, kad mūsų verslui būtų kuo lengviau. Gal galite pasakyti, ar verslas gali kreiptis į Užsienio reikalų ministeriją, kur gali sulaukti tos pagalbos? Jūsų pirmas darbas turbūt bus pašalinti kliūtis, kad naudoti amerikietiški automobiliai vėl grįžtų į Klaipėdos uostą ir tranzitu galėtų važiuoti į kitas šalis? Ačiū.

K. BUDRYS. Ačiū ir už klausimą, ir už tikrai geros vakarykštės diskusijos Europos reikalų komitete priminimą. Jūsų klausimas nepamirštas. Šiandien su kolegomis kalbėjau, skambino į uostą, ieško statistikos, kur importas yra kritęs. Man atsakymo dar negalėjo pateikti, bet artimiausiu metu grįšime. Tai gali būti susiję su automobilių pervežimu į Baltarusiją, tai, kas susiję su Lietuva, tų skaičių pasikeitimo lyg ir neturime. Verslo interesai, taip, yra svarbi dedamoji šios Vyriausybės užsienio politikos, ekonominės diplomatijos, prekybos politikos, ypač šiuo metu, kai iš esmės yra peržiūrimi prekybos santykiai su Jungtinėmis Valstijomis, kai yra tam tikrų naujų iniciatyvų dėl mūsų prekybos santykių su Kinija. Europos Komisija deda daug pastangų dėl laisvos prekybos sutarčių sudarymo su nemažai valstybių. Ne viena iš šių pastangų taip pat gali turėti ir ne visada teigiamų pasekmių mūsų verslui. Lietuvos Respublikos institucijų, visų pirma, Užsienio reikalų ministerijos, interesas yra išvengti tokių situacijų. Todėl dirbame ir su verslo asociacijomis, ir su atskiromis įmonėmis, kai žinome, kad jos gali būti paveiktos naujo reguliavimo ar kitų valstybių įvestų priemonių. Taip, tie kontaktai yra žinomi, tai tiek Užsienio reikalų ministerija, tiek aš pats esu įsitraukęs. Tai yra svarbi, galiu jus patikinti, mūsų veiklos sritis. Aš esu pasiruošęs ir džiaugčiausi dėl galimybės reguliariai pristatyti, kaip mums sekasi, ar atskiruose komitetuose, ar frakcijose, kaip jums būtų patogiau.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia J. Šukevičienė.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Dėkoju už galimybę paklausti. Mano klausimas būtų sveikatos apsaugos ministrei. Gerbiama ministre, viešojoje erdvėje esate užsiminusi, kad turite viešojo sveikatos paslaugų sektoriaus gelbėjimo planą. Pirmuosius žingsnius matome, bet gal galėtumėte trumpai Seimo nariams tą planą praskleisti ir plačiau? Labai ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Ačiū jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą ir galimybę dar kartą priminti, kad viešajam sveikatos paslaugų sektoriui stiprinti mes esame numatę trijų žingsnių strategiją. Pirmasis žingsnis yra dvigubo apmokestinimo už Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis finansuojamas paslaugas panaikinimas.

Antrasis mūsų žingsnis yra viešojo sektoriaus prioritetizavimas, sudarant sutartis su ligonių kasomis, kai viešasis sektorius galės teikti daugiau paslaugų ir taip užtikrinti geresnį prieinamumą visiems Lietuvos gyventojams, ir mažinant eiles pas gydytojus, ir gaunant stacionarinę pagalbą.

Trečiasis mūsų žingsnis yra valstybės lėšomis draudžiamų asmenų įmokos už privalomąjį sveikatos draudimą sumokėjimas į Privalomąjį sveikatos draudimo fondą visa apimtimi. Taip mes padarysime stiprią injekciją į sveikatos sistemos finansavimo galimybes.

PIRMININKAS. Toliau klausia Seimo narys A. Gedvilas. Prašom, kolega.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiama švietimo ministre, visi mes puikiai žinome, kad mūsų moksleiviams, dvyliktokams, šiuo metu yra įtampos kupinas metas – egzaminų ir stojimo į aukštąsias mokyklas laikas. Puikiai prisimename, kad ankstesniais metais nė vienas egzaminų laikotarpis neapsieidavo be sukeltų didesnių ar mažesnių skandalų arba problemų, dėl kurių mūsų jaunuoliai patirdavo milžinišką psichologinį stresą. Dabar tenka girdėti, kad teorinės dalies neva nebuvo mokymosi programoje, o praktinė – 9 klasės lygio. Prašom pasakyti, ar taip iš tiesų yra, ar tie nuogastavimai yra pagrįsti? Ką jūs galėtumėte pažadėti mūsų jaunimui vykstančių egzaminų kontekste? Kokių veiksmų imtasi ministerijoje, kad būtų išvengta praeities klaidų?

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą, jis tikrai šiuo metu yra labai aktualus. Mes iš tiesų pavidėjome tą egzaminų struktūrą, visą egzaminų organizavimo tvarką. Teisės aktai reglamentuoja tai, kad šiuo metu jokių pakeitimų dėl egzaminų struktūros mes negalėjome įvesti. Turėjo me patį pagrindinį tikslą, kad egzaminų organizavimas praeitų kuo sklandžiau, kad nebūtų jokių

klaidų, kurių pasitaikydavo anksčiau. Be tam tikrų vieno ar kito aspekto, iš tiesų šiandien aš galėčiau pasakyti, kad pats egzaminų organizavimas vykdomas sklandžiai. Žinoma, kad gauname įvairiausių nuomonių tiek iš tėvelių, tiek iš moksleivių, bet jų nėra tiek daug, kad keltų tikrai tokį didelį susirūpinimą, tačiau gauname, kaip ir jūs minėjote, klausimų dėl tam tikrų užduočių, dėl kitų dalykų. Iš tiesų, kai egzaminai pasibaigs, tikrai įvertinsime visus aspektus ir padarysime išvadas, tačiau noriu pasakyti, kad pačios egzaminų užduotys yra rengiamos pagal atnaujintas bendrojo ugdymo programas. Žinoma, mes šiuo metu taip pat dirbame taip, kaip mes galvojame, ką ateityje turėtume keisti. Tikrai prie to šiandien dirbame ir diskutuojame apie įvairius variantus, įsiklausydami į švietimo bendruomenės lūkesčius.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Butkevičius. Prašau, kolega.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų premjerui ir užsienio reikalų ministrui. Užsienio reikalų ministras puikiai žino, kad vasario mėnesį man teko du kartus susitikti su Kinijos užsienio ministerijos atstovais čia, Lietuvoje, apie tai buvo informuotas ir M. Bekešius, kuris yra atsakingas už ryšius su Kinija. Tikrai galiu pasakyti, kad Kinija buvo nusiteikusi ieškoti ryšių ir stiprinti, ir gal atnaujinti ryšius tarp Lietuvos ir Kinijos, bet pirmadienį buvau informuotas, kad Kinijos ambasados darbuotojai informavo Užsienio reikalų ministeriją ir su Lietuva atsisveikino, ir jokių ryšių artimiausiu metu nesiruošia užmegzti. Kaip jūs tai vertinate, dėl kokių priežasčių ir ką galvojate daryti ateityje?

K. BUDRYS. Ačiū už jūsų klausimą. Visus vykstančius pokalbius ar derybas, kurias mes vedame, kurios nevyksta viešai, esu pasiruošęs pristatyti, ar tai būtų Užsienio reikalų komiteto posėdis, ar kitas formatas, ir pasidalinti. Patys principai ir tai, ko Lietuva nori, siekia, buvo ne kartą pakartoti. Norime santykių normalizavimo. Kamuolys nebuvo mūsų pusėje. Apsikeitimas nuomonėmis įvyko. Kinija peržiūrėjo mūsų diplomatinės atstovybės statusą Pekine, dėl ko mūsų diplomatai turėjo išvykti iš Pekino. Norime tą situaciją atkurti į buvusią prieš tai ir lygiai taip pat siekiame, kad visų užsienio valstybių diplomatinis personalas Lietuvoje būtų teisėtai, turėtų diplomatinį imunitetą, turėtų normalias sąlygas veikti ir kad negalėtume turėti kokių nors situacijų, kurios galėtų sukelti žalą galų gale ir tiems patiems žmonėms, siekiame to išvengti. Tokias sąlygas, aš tikiuosi, mums pavyks užsitikrinti tiek mūsų diplomatams Pekine, tiek Kinijos diplomatams, kai jie atvyks į Lietuvą, galės būti akredituoti, kai veiks pagal Lietuvos Respublikos įstatymus apibrėžtoje diplomatinėje atstovybėje. Diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Kinijos yra. Diplomatinis atstovavimas yra probleminis, ir ne dėl Lietuvos kaltės. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia J. Razma. Prašau, kolega.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Mano absoliučiai teorinis klausimas Ministrui Pirmininkui. Tarkime, aukštas politikas pastebi tam tikrą teisinę spragą, tarkime, apibūdinant susijusias įmones, ir kartu tas aukštas politikas yra verslininkas, turi savo įmonių ir mato, kad galėtų jo įmonės naudingai pasinaudoti ta spraga. Ką toje situacijoje turėtų daryti tas aukštas politikas: ar ramiai leisti jo įmonėms pasinaudoti ta teisine spraga ir gauti naudą iš tam tikrų valstybės institucijų? Ar vis dėlto turėtų nedelsdamas inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kad ta teisės spraga būtų užtaisyta?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą ar samprotavimą. Teorinio pobūdžio, grynai teorinio pobūdžio, žinoma, tas ir matyti. Aš manau, kad pirmiausia bet kuris aukšto ar vidutinio, ar, kaip sakyti, kitokio rango politikas turi aiškiai suvokti konstitucinius valstybės principus: visų lygybės pagal įstatymą, teisės aktų viršenybės klausimus ir vengti bet kokio pobūdžio insinuacijų ar net fantazijų, kurios sąmoningai naikintų arba kenktų kitų politikų, kolegų reputacijai, nes tai nėra etiška, tai nėra pagarbu. Bet, žinoma, tai yra grynai teorinis mano samprotavimas apie jūsų teorinę situaciją.

PIRMININKAS. Ačiū teoretikams. Toliau klausia praktikas J. Narkevičius. Prašau. Atsisako kolega. Tada klausia B. Vėsaitė. Prašau, kolege.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Mano klausimas sveikatos ministrei. Sakykite, gerbiama ministre, ką jūs manote apie pagalbinį apvaisinimą ir jo, tiesą sakant, nemokamą padarymą, kad trečias ir ketvirtas kartas būtų nemokamas, nes, kaip sako gydytojai ginekologai, tik tada būna daug didesnis rezultatas. Tai būtų labai svarbu, kad didėtų mūsų visuomenė.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Iš tiesų pagalbinių apvaisinimo paslaugų geresnis prieinamumas yra mums svarbus ir mes dirbame prie to klausimo. Turėjome medikų, gydytojų darbo grupės tokį neformalų susitikimą ir iš tiesų klinikinė praktika rodo, kad taip, kaip jūs ir sakote, tokia praktika būtų reikalinga ir efektyvesnė. Tokiai praktikai ir pritartume reglamentuodami ją.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia K. Neimantas. Prašau, kolega.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū, pirmininke. Klausimas finansų ministrui. Prašau patvirtinti arba paneigti dėl praeitos kadencijos parlamento, Vyriausybės paimtų paskolų. Ar jos buvo paimtos tokiu principu, kad jų nebūtų galima refinansuoti? Ką turiu omenyje? Jeigu ir refinansuotume paskolą, pagal sutartį mes privalėtume dengti visas palūkanas iki termino pabaigos, išmokėti visas vadinamąsias netesybas. Tokiu pat pagrindu yra jau šios mūsų Vyriausybės paimtos, kiek žinoma, dvi paskolos – 800 mln., 400 mln.? Ar jas galima refinansuoti? Jeigu negalima, kodėl negalima refinansuoti, ir kokiomis palūkanomis ir sąlygomis yra paimtos šios Vyriausybės paskolos? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Labai ačiū jums už klausimą. Vyriausybė skolinasi ir jau labai seniai skolinasi išleisdama savo vertybinius popierius, vertybinių popierių emisiją, ar tai būtų eurai, retkarčiais tie vertybiniai popieriai yra išleidžiami doleriais. Jie yra parduodami aukcione. Ar jie išleidžiami viduje valstybės, ar tarptautiniu mastu, aukcionas įvyksta ir atitinkamai minimalizuojamos ir mokamos palūkanos.

Norint refinansuoti tokio pobūdžio pasiskolinimą, reikėtų supirkti anksčiau išleistus vertybinius popierius, kurie, išleisti į apyvartą, sukasi antrinėje rinkoje, ten prisideda dar rizikos prieštatai ir taip toliau. Investuoja į tuos popierius patys įvairiausi asmenys – nuo pensijų fondų iki fizinų asmenų ar įmonių. Bankai, draudimo kompanijos – bet kas gali įsigyti, pirkti ir parduoti tuos popierius. Bet jeigu bet koks emitentas, ar tai būtų Lietuvos valstybė, ar dar kažkas, staiga pasako: aš supirksiu savo vertybinius popierius, jų kainos momentaliai išauga.

Tai, kas mums neleidžia refinansuoti, taip išpirkti ten tų ar anų popierių, yra ne sutartis, ne kokios nors taisyklės, o pati žiauri rinka, kuri nuplėštų devintą kailį. Dėl to jokia valstybė šitaip savo gautų paskolų nerefinsuoja.

Dėl konkrečių palūkanų, kokiomis išleistos mūsų emisijos jau šiemet, taip pat ir ankstesniais metais, siūlyčiau ieškoti informacijos Finansų ministerijos tinklalapyje. Aš jos mintinai, deja, negalėčiau pacituoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau paklausti nori J. Rojaka. Prašau, kolege.

J. ROJAKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas gerbiamam finansų ministrui.

Lietuva, nepaisant daugėjančių išteklių, demonstruoja išskirtinį ekonominį atsparumą. Yra fiksuojamas ūkio augimas, auga ir prekybos rodikliai. Pavyzdžiui, kalbant apie mažmeninę prekybą, papuošalų ir juvelyrinių dirbinių mažmeninė prekyba šiais metais išauga apie 15 % lyginamosiomis kainomis. Tačiau Lietuvos prabavimo rūmų rezultatai, kurie patenka į jūsų atsakomybės lauką, rodo priešingą tendenciją. Lietuvoje aprobuotų tauriųjų metalo gaminių skaičius sumažėja apie 18 %, kai kaimyninės šalys fiksuoja nuolatinį augimą. Atrodytų, kad vis daugiau Lietuvos juvelyrikos įmonių renkasi prabavimo paslaugas atlikti ne Lietuvoje, bet kaimyninėse šalyse, nors jų paslaugos dažnai yra brangesnės. Ir verslas deklaruoja, kad dirbant su LPR kyla abejonių dėl ženklinimo proceso patikimumo ir kontrolės efektyvumo. Nėra aiškios metodikos, reikalavimai...

PIRMININKAS. Kolege, laikas!

J. ROJAKA (DFVL). Baigiu klausti. Reikalavimo. Ir visgi verslas, panašu, renkasi paslaugas ne Lietuvoje. Ar jums žinoma šita problema ir ką jūs planuojate keisti? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Ačiū už klausimą. Labai laukčiau jo suformuluoto ne žodžiu, o raštu, ir mes tada detalai išnagrinėsime ir jums atsakysime.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia D. Ulbinaitė.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra iš Vilniaus rajono, bet jis aktualus visoms žiedinėms savivaldybėms. Jis susijęs su gyvenamosios vietos deklaravimu. Iš tikrųjų Vilniaus rajone galėtų būti 30 tūkst. daugiau gyventojų, tačiau jie deklaruoti Vilniuje.

Turbūt visi žinote kodėl, nes Vilniaus rajone trūksta mokyklų, darželių, turbūt ir kitose žiedinėse savivaldybėse, o Vilniaus rajone ypač trūksta mokyklų ir darželių valstybine kalba, ir Vilnius moka už darželių papildomai dar tą krepšėlį 125 eurus.

Mano klausimas yra, ar galvojama kas nors, ką su tuo visu daryti, nes kol šitaip bus, vienas iš tėvų deklaruos didžiajame mieste, ne žiedinėje savivaldybėje, gyvenamąją vietą, ir tai kelia kitų problemų paskui ir infrastruktūrinių, ir kitų. Ar galvojate, ar ketinate šitą problemą spręsti ir kaip? Premjeras, švietimo ministrė, nežinau, gal vienas kitą papildydami galėtumėte pasakyti, ar bent svarstėte? (*Balsai salėje*)

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiama kolege, ačiū už klausimą. Kaip žinia, šis klausimas nėra, matyt, toks paprastas. Ne viena Vyriausybė mėgino išspręsti (ar ne?) švietimo klausimus, reformas organizavo. Bet kalbant apie ikimokyklinį ugdymą, tai yra savarankiška savivaldos funkcija ir savivalda. Jeigu reikalinga pagalba, mes tikrai pabendrausime su meru ir pamėginsime išsiaiškinti, kokius planus turi, kokie atitinkamai finansavimo instrumentai yra naudojami, ar reikia pagalbos. Yra labai gerų pavyzdžių Kauno rajone, kaip sprendžiami klausimai su ugdymo įstaigų tinklo plėtra ten, kur gyventojų ir šeimų, ir vaikų skaičius didėja. Geras klausimas. Manau, kad šiai Vyriausybei tikrai yra pagal pečius bendradarbiaujant su savivalda šiuos klausimus spręsti. Ačiū.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Aš dar papildysiu, jeigu galima. Mes taip pat bendradarbiaujame su Vilniaus rajono savivaldybe, šiandien kaip tik turime susitikimą tais klausimais dėl mokyklų tinklo, dėl plėtros, dėl priėmimo. Tikrai klausimas aktualus ir sprendžiame.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymus. Toliau klausia A. Bilotaitė. Kaip čia pakeitė man tvarkas? T. Domarkas. Atsiprašau, Agnė.

T. DOMARKAS (*NAF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas būtų finansų ministrai. Kadangi kuriame Kelių fondą, viskas gerai, o sakykite apie numatomą finansavimą iš biudžeto į būsimą Kelių fondą. Jūs puikiai suprantate, kad kiekvienas investuotas euras į mūsų infrastruktūrą labai greitai apsisuka rinkoje ir grįžta atgal į biudžetą. Ar jūs esate įvertinę, kiek galėtumėte skirti kitais metais naujame biudžete į Kelių fondo eilutę ir kiek tai turėtų būti pinigų, ir kaip mes užtikrinsime šito fondo finansavimą?

R. ŠADŽIUS. Labai ačiū už klausimą, bet jis per ankstyvas, nes dar šito planavimo nesame atlikę, o juo labiau Kelių fondo įstatymas yra Seime ir jis dar nėra priimtas.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia mano skelbta A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Šiandien norėjau klausti vidaus reikalų ministro, bet paklausu tada premjero. Dabar, kaip suprantame, visos ministerijos teikia savo siūlymus biurokratijai mažinti, tam tikrus pasiūlymus pateikia ir Vidaus reikalų ministerija, kas susiję su migracijos politika, tai yra tam tikrais, sakyčiau, atlaisvinimais, kas tikrai kelia daug nerimo šiame geopolitiniame ir saugumo kontekste. Pirmiausia pasiūlymai tokie, kad užsieniečiams nebereikės pranešti apie savo gyvenamosios vietos arba juridinio asmens pasikeitimą. Vadinasi, rizikos atsiranda, kad nebus kontrolės, jos tikrai sumažės. Taip pat yra siūloma, kad už tam tikrus pažeidimus dėl įdarbinimo taisyklių leidimas gyventi nebus automatiškai naikinamas. Čia taip pat matau riziką, kad gali atsirasti sąmoningų bandymų pažeisti tas įdarbinimo taisykles, žinant, kad leidimas iš karto nebus atimamas. Ir taip pat siūloma, kaip aš mačiau viešojoje erdvėje, kad nebus siūloma...

PIRMININKAS. Kolege, laikas.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). ...taikyti platesniam asmenų ratui. Tai tiesiog, gerbiamas premjere, vis tiktai esate atsakingas už visą Vyriausybę ir jūsų požiūris į migracijos politiką, konkrečius dalykus, tokius kaip priemonės, kurios leidžia užtikrinti geresnę kontrolę. Ar jūs manote, kad tai gerai?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Geresnė kontrolė nebūtinai reikiama daugiau, kaip sakyti, intensyvesnių suvaržymų. Nes kaip tik vakar jūsų minėti vidaus reikalų ministro parengti imigracijos valdymo tam tikri pokyčiai arba siūlymai dėl tų pokyčių buvo pristatyti Perteklinės naštos verslui mažinti komisijoje. Apie tai buvo diskutuota, buvo iš tikrųjų pa-

sverta, kurie pasiūlymai gali kelti grėsmes, kurie pasiūlymai, atvirkščiai, atveria galimybes ir diferencijuoja. Kaip pavyzdys, sakykime, leidimo gyventi arba darbo leidimo atėmimą, arba palikimą pagal darbdavio tam tikrą nusižengimą, sunkumą ar intensyvumą.

Šiandien suvaržymai vietomis absoliučiai nelogiški. Tai tikrai atkreipsime jūsų dėmesį į nuogąstavimus, ar tai tikrai nepakenks nacionaliniam saugumui. Tačiau išplėstinis, daugiau kaip 30 žmonių iš įvairių interesų grupių, visuomenės grupių, asociacijų, susirinkę į posėdį, aiškiai indikuoja, jog tai yra tinkamas žingsnis pirmyn, nes nekeliamos papildomos grėsmės nacionaliniam saugumui, tačiau sudaromos galimybės verslui atitinkamai naudoti tuos instrumentus, užtikrinant, jog tie žmonės, kurie atvažiavo į Lietuvą, dirba, turi darbo leidimą, kad jie pirmiausia nepiktinaudžiaus tuo leidimu, kad nebus daromi pažeidimai. Kita vertus, už mažas klaidas nebus išimtos atimamas darbuotojas, o iš atvažiavusio asmens – leidimas čia gyventi.

Manau, kad ruošiami siūlymai yra subalansuoti. Bet atkreipsime dėmesį į jūsų nuogąstavimus dar kartą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. Janušonienė. Prašau, kolege.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turiu porą klausimų. Gal švietimo ministrė gali atsakyti? Kreipėsi žmonės sakydami, kad „Kursuok“ programėlė neveikia. Gal galite pasakyti, kada bus atnaujinta?

O premjero noriu paklausti: ar Šiaulių miesto tarybos sprendimas dėl galimai perimti geležinkelio vėžę... Jūs gavote tokį paklausimą ar ne?

G. PALUCKAS (LSDPF). Jeigu leisite, aš tada trumpai atsakysiu. Ne visus sprendimus ar raštus premjeras gauna asmeniškai, kanceliarija gauna, aš paklausu kanclerio, ar kanceliarijoje šis raštas yra ir ką mes su juo toliau darome.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). „Kursuok“ programa dabar yra sustabdyta dėl netinkamų lėšų naudojimo ir tam tikrų kitokių programos aspektų. Dabar vyksta auditas, mes dabar turime sudarę darbo grupę, dirbame dėl peržiūrėjimo ir planuojame atnaujinti rudenį.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Turauskaitė. Prašau, kolege.

V. TURAUSKAITĖ (LSDPF). Mano klausimas sveikatos ministrei dėl pavėžėjimo paslaugos. Iš viešosios erdvės visi matome, kad nepakanka lėšų, tačiau gyventojų, kuriems yra būtina šita paslauga, toks pasiteisinimas netenkina. Mano klausimas, kada ir kokie realūs veiksmai bus atlikti, kada gyventojai galės žinoti, kaip toliau naudotis šia paslauga? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, Seimo nare, už klausimą. Iš tiesų, pavėžėjimo paslauga yra labai svarbi, užtikrinant paslaugų prieinamumą visiems gyventojams. Ir dėl susiklosčiusios situacijos šiuo metu mes jau esame pateikę prašymus ir Finansų ministerijai, ir deriname kitus veiksmus, kad lėšos būtų užtikrintos ir pavėžėjimo paslauga, be abejonės, visiems pacientams, kuriems ji yra reikalinga, būtų teikiama.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Gedvilienė. Prašau, kolege.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, jūsų koalicijos nariai pradėjo kalbėti apie jūsų menkstančią įtaką, krenta jūsų ir socialdemokratų reitingai. Dabar esate visai šviežiai išrinktas partijos pirmininku, nors sykį jau buvote tos pačios partijos pirmininku. Beje, tada jūsų pirmininkavimas buvo apibendrintas kaip nepateisinęs lūkesčių, o rinkimai buvo pralaimėti. Kaip manote, jei jūsų lengvatinių paskolų klausimas būtų iškilęs prieš partijos pirmininko rinkimus, gal šiandien jūs nebūtumėte nei premjeru, nei partijos pirmininku? Ir ar negalvojate, kad jūs antrą kartą skandinate savo Socialdemokratų partiją?

G. PALUCKAS (LSDPF). Miela kolege, mane tikrai žavi jūsų nuoširdus konservatoriškas rūpestis Socialdemokratų partijos ateitimi. Neabejoju, ji yra ir bus šviesi, net ir su jūsų pastangomis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausti užsirašęs K. Starkevičius, bet jo nematau. Tada ačiū Vyriausybės nariams. Jūs atsakėte į visus norėjusių paklausti Seimo narių klausimus.

Kolegos, rytinis baigiasi. Registruojamės.

Ačiū, kolegos. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*) Skanaus visiems ir prašom susirinkti laiku į vakarinį posėdį.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 58 STENOGRAMA

2025 m. birželio 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
R. BUDBERGYTĖ ir D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Gerbiami Seimo nariai, pradedame birželio 12 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*)
Registruojamės.
Užsiregistravo 72 Seimo nariai.

14.00 val.

Nacionalinės šeimos tarybos metinis pranešimas „Jaunos šeimos Lietuvoje: demografinės situacijos analizė“

Tęsiame mūsų darbotvarkės klausimus. Į tribūną pakviesiu Nacionalinės šeimos tarybos pirmininkę L. Gvaldaitę, Nacionalinės šeimos tarybos metiniam pranešimui „Jaunos šeimos Lietuvoje: demografinės situacijos analizė“. Prašom.

L. GVALDAITĖ. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Dėkoju už galimybę čia šiandieną pristatyti Nacionalinės šeimos tarybos metinį pranešimą. Pirmą kartą pristatome tokioje plenarinėje sesijoje. Naudojuosi proga pasakyti keletą žodžių ir apie tarybą, kadangi čia visada iškyla apie ją klausimų.

Kaip žinote, taryba yra patariamoji, ekspertinė institucija, kolegialus organas, sudarytas iš trijų sričių atstovų, veikiančių visuomeniniais pagrindais: tai mokslininkų, savivaldybių šeimos tarybų ir NVO atstovų. Kartu tai yra biudžetinė įstaiga su apmokamais trimis pilnais etatais. Dabartinė taryba kadenciją baigė jau praeitais metais, o nepatvirtinus naujos sudėties, nepaisant tokios situacijos neapibrėžtumo, toliau mes tęsiame darbus.

Na, ir trumpai apie veiklą – kaip vykdoma ta mūsų ekspertinė veikla. Pirmiausia tai yra susiję su įvairių nuomonių rengimu ir teikimu (pagal mūsų kompetenciją ir galimybes) įstatymų projektų, vienaip ar kitaip susijusių su šeimos klausimais. Veiklos, pagal tarybos nusimatytas kryptis: demografija, bendradarbiavimas su institucijomis, su savivaldybių šeimos tarybomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.

Taip pat mes išskyrėme ir gilinomės į tam tikras temas apie šeimas, kurios išgyvena įvairius sunkumus, krizines situacijas. Tai būtent dirbome su skyrybų, smurto artimoje aplinkoje, vaikų psichotropinių medžiagų vartojimo temomis. Vyko diskusijų apie vaikus su negalia. Pastarąjį pusmetį gilinomės į vaiko pirmųjų tūkstančio dienų problematiką, vaikų telefono naudojimą ir kita. Atlikome situacijų analizes. Remdamiesi tyrimais, statistiniais duomenimis, patys atlikome tyrimų ir studijų. Vien apie šeimai palankios aplinkos indeksą parengėme porą metodinių priemonių. Klausimams išgryninti rengiame diskusijas, konferencijas. Parengėme keturis metinius pranešimus, iš jų du skyrėme demografijos temai.

Čia matote savivaldybių žemėlapi. Mes plėtojame bendradarbiavimą su savivaldybių šeimos tarybomis, komisijomis. Ši skaidrė iliustruoja, kuriose savivaldybėse yra tarybos ir komisijos (pažymėta skirtingai – žalia spalva). Jų iš viso yra 39, tad ne visose savivaldybėse. Tai taip pat yra nauji dariniai, tampantys svarbiais instrumentais savivaldybėse, vertinti šeimų poreikius ir teikti pagalbą.

Dabar pereisiu prie metinio pranešimo. Daug diskusijų vyksta šiuo metu aktualia demografijos tema, ir aš pati ką tik atėjau iš Vilniaus universitete vykstančios mokslininkų konferencijos

apie vaikų priežiūros atostogas, iš tarptautinės konferencijos. Šeimos taryba praeitų metų metinį pranešimą skyrė jaunų šeimų demografinėi analizei Lietuvoje. Turėjome konferenciją Seime praeitą savaitę, kur ir pristatėme pranešimą. Jo pagrindą sudaro Vilniaus universiteto docento, demografo D. Stumbrio parengta studija, taip pat trijų savivaldybių – Vilkaviškio, Utenos ir Vilniaus rajono – situaciją iliustruojančios apžvalgos, parengtos tarybos narių, pabrėžiant diferencijuotos regioninės politikos svarbą. Pranešimas, kaip ir kiekvienais metais, buvo siųstas visiems Seimo nariams. Jį galite rasti ir tarybos interneto svetainėje.

Pristatysiu esminius studijos duomenis ir išvagas, o paskui pateiksiu tarybos suformuluotas rekomendacijas. Studijoje susidurta su dilema apibrėžiant jaunas šeimas. Daugumai duomenų imtas 15–29 metų rėžis, apibūdinantis jaunimo amžių, ir iki 40 metų, nes šeimos dabar kuriamos apie 30 metus ir tuo metu susilaukiama pirmųjų vaikų.

Pradėsiu nuo demografinės piramidės, kurią matote ekrane. Ji atspindi mažą jaunų asmenų dalį Lietuvos gyventojų struktūroje, tai yra 15 %. Tai iš tikrųjų yra vieni mažiausių procentų, palyginti su kitomis Europos valstybėmis. Tos svarbios priežastys, kaip žinome, yra migracija ir aukštas mirtingumas. Tam įtakos turėjo ir prasta sveikata, savižudybės, didelis išvengiamo mirtingumo skaičius. Jungtinės Tautos programuoja, kad ši dalis tiek absoliučiais, tiek santykiniais skaičiais toliau mažės.

Grafike matyti, kad turime kiek didesnes 25–39 metų amžiaus grupes, kur asmenys dar artimiausiais metais gali susilaukti vaikų. Toliau jau yra mažesni skaičiai. Jaunimo dalyje pastaraisiais metais fiksuotas neženklus augimas dėl imigracijos iš Ukrainos ir kitų šalių.

Šis grafikas iliustruoja gimstamumo rodiklius. Mes juos žinome. Praeitais metais gimė 19 tūkst. vaikų. Tai yra žemiausias rodiklis, nuo kada yra apskritai fiksuojami gimstamumo rodikliai. Vadinasi, vienai reproduktyvaus amžiaus moteriai tenka 1,2 vaiko, 1,18 vaiko. Aišku, tendencijos yra panašios ir kitose Europos šalyse, ir pasaulyje, bet mažai šaliai gyventi ir išlikti jie yra kur kas reikšmingesni.

Demografiniai praradimai dėl migracijos – tai dar vienas svarbus demografijos rodmuo. Paveikslėlyje matote paryškintą grupę. Tai ir buvo mūsų tiriamieji. Tai didžioji dalis, kuri išvažiavo ir toliau išvažiuoja. Jie, be abejo, išsiveža vaikus arba jų susilaukia užsienyje. Pozityvu tai, kad penkerius metus mes turime daugiau atvykstančių nei išvykstančių, tačiau apie 10 tūkst. kasmet vis dar išvyksta.

Kitas svarbus aspektas – tai jaunimo mirtingumas nuo išorinių veiksnių, nelaimingų atsitikimų, savižudybių. Matome gerėjančią situaciją, tačiau, kita vertus, rodikliai dar dideli ir mirčių, ypač savižudybių, dar yra daug.

Ši skaidrė iliustruoja besikeičiantį šeimos kūrimo kalendorių. Matome santuokos ir vaikų susilaukimo vėlinimą. 2001 metais vaikų buvo susilaukiama tarp 20 ir 30 metų, o dabar matome slinkti iki 25 ir 35 metų ir vaikų skaičiaus mažėjimą.

Ši skaidrė iliustruoja vėlyvesnį besituokiančiųjų amžių – 28 metai moterų ir 30 metų vyrų. Daug jaunų žmonių šiandieną renkasi kohabitaciją, tačiau daugumai tai tarpinis etapas iki santuokos. Dar 25 % vaikų gimsta ne santuokoje. Šis procentas išlieka stabilus daugelį metų ir tai rodo, kad vis dėlto santuoka išlieka dominuojantis institutas Lietuvoje.

Apibendrinu: nepalanki demografinė struktūra programuoja spartų gyventojų skaičiaus mažėjimą Lietuvoje kelis artimiausius dešimtmečius. Akivaizdu, kad aukštų rodiklių nebus įmanoma pasiekti, bet galima pristabdyti smarkų mažėjimą įvairiomis paramos priemonėmis šeimoms, padedant atliepti jų kompleksinius socioekonominius iššūkius. Kaip žinome, gimus vaikams padidėja išlaidos ir mažėja pajamos, iškyla daug problemų derinti šeimą ir darbą auginant vaikus, taip pat ir rūpinantis pagalbos reikalingais suaugusiais. Lietuva yra labai įvairi ir svarbu taip pat atliepti skirtingas Lietuvos regionų situacijas ir poreikius.

Matote gimstamumo pokytį regionuose iliustruojantį žemėlapi. Analizuojant šį pokytį Lietuvos savivaldybėse per pastarąjį dešimtmetį, galima matyti, kad yra savivaldybių, kuriose gimstamumas sumažėjo daugiau nei per pusę (tai žemėlapyje pažymėta raudona spalva). Didžiojoje dalyje savivaldybių (pažymėta oranžine spalva) gimstamumas per dešimtmetį sumažėjo nuo 40

iki 50%. Vis dėlto yra ir savivaldybių, kaip Klaipėdos ir Kauno rajonai, kuriuose yra teigiamas gimstamumo rodiklis. Bendras gyventojų skaičius sumažėjo maždaug devyniolikoje savivaldybių iki 20 %, tačiau pastaruosius penkerius metus, aišku, daugiausia dėl imigracijos ir grįžtančių iš emigracijos yra ir didėjimo. Taigi besitraukiantiems regionams iškyla iššūkių: trūksta darbo vietų, kaip žinote, adekvačių atlyginimų, modernios infrastruktūros ir paslaugų, o tai skatina žmones migruoti ne tik į didmiesčius, bet ir į užsienį. Kita vertus, regionuose taikomos įvairios priemonės šeimoms ir gimstamumui skatinti: finansinės paskatos, įvairios dovanos, paslaugos ir kiti būdai pritraukti jaunas šeimas. Bandant prisitaikyti prie neigiamų demografinių tendencijų, perkuriamos struktūros, keičiamos paslaugos, pritraukiami specialistai studijų stipendijomis ar atlygiais, parama, būstu ir kita.

Gimstamumui didinti veiksmingos yra mokslškai pagrįstos priemonės, tai finansinė parama šeimai, prieinamos kokybiškos švietimo, sveikatos ir socialinės paslaugos, geros darbo ir šeimos pareigų derinimo sąlygos, palankios vaiko priežiūros schemos, leidžiančios abiem tėvams aktyviai dalyvauti vaikus auginant ir ugdant. Tačiau esminis veiksnys – šeimos politikos įgyvendinimo nuoseklumas, priemonių kompleksiskumas ir lankstumas, ko vis dar trūksta Lietuvoje. Schema iliustruoja, kokios yra svarbiausios įvairiausių priemonių sritys, įgyvendinamos skirtingų ministerijų ir kitų institucijų. Iššūkis yra įvairių tų priemonių kompleksiskumas ir sistemiškumas bei tarpusavio susiejimas ir koordinavimas praktikoje, nes dokumentuose mes turime labai gražiai išdėstytus visus dalykus.

Atkreiptume dėmesį, kad, be minėtų priemonių, būtų labai svarbi tokia sistemiska, nuosekli sąsaja su jaunimo politika ir reemigracijos politika. Taryba teigia, kad, norint sukurti palankią aplinką jaunoms šeimoms, būtina užtikrinti nuoseklų finansavimą, ilgalaikes paramos programas ir aiškiai apibrėžti šeimą kaip vieną iš valstybės prioritetų. Džiugu, kad Ministras Pirmininkas įvardina šeimos politikos prioritetą ir jaučiamas tam tikras Vyriausybės, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, politikų suaktyvėjimas dėl šeimos gerovės, geriausių sprendimų sustiprinti šeimas, paieškų padėti joms. Taryba teigiamai vertina, kad Vyriausybės programos priemonių plane yra skirta ištis daug priemonių šeimoms ir vaikams horizontaliosios politikos dalyje. Kaip informavo Ministro Pirmininko patarėja gerbiama G. Purvaneckienė per tarybos konferenciją praeitą savaitę, jų yra net apie 160, bet jos yra paslėptos už kitų prioritetų. Tarybos siūlymas buvo nustatyti prioritetą šeimai, Vyriausybės priemonių plane išskirti tą prioritetą šeimai ir demografijai ir visas priemones sukelti į šį prioritetą. Suprantame, kad yra sudėtingas priemonių kūrimo mechanizmas, bet, mūsų manymu, tarybos manymu, buvo praleista proga šeimos politiką padaryti matomesnę.

Ir pereisiu prie tarybos rekomendacijų. Pirmiausia tos rekomendacijos tokio daugiau politinio pobūdžio ir susijusios su strategijomis, dokumentais, su Demografijos strategija, kuri buvo priimta 2018 metais. Aišku, ji nuolat peržiūrima, bet noriu priminti, kad šiai strategijai nebuvo skirtas atskiras finansavimas. Galbūt tai yra šiandien, ateinančiais metais, tiesiog proga ją peržiūrėti skirti atskirą finansavimą, investuoti nuosekliai ir kompleksiskai į šią sritį. Yra reikalinga, kaip teigia mokslininkai, ekspertai, tęstinė ir nuosekli šios strategijos įgyvendinimo stebėseną. Ir čia pridurčiau mokslinių tyrimų reikiamybę, būtinybę: reikėtų mums daryti nacionalinio lygmens tyrimus šeimos gerovės srityje. Maždaug apie du tris tyrimus kiekvienais metais, pagal kuriuos galėtume vertinti mūsų šeimų būklę ir nustatyti tam tikrus tikslingesnius, optimesnius finansavimo mechanizmus.

Ir palankios aplinkos indeksas, kurį mes čia siūlėme nuo pat mūsų kadencijos pradžios, ir esame parengę net tokią galimybių studiją. Kadangi čia irgi buvo diskusija Seimo posėdyje apie šitą indeksą, norėjau šiek tiek daugiau apie jį pasakyti. Tai būtų instrumentas, padėsiantis stebėti ir matuoti įvairias palankios šeimos aplinkos priemones. Reikėtų, aišku, nusistatyti kriterijus pagal mūsų nacionalinį kontekstą, tuos kriterijus turėtų sukurti mokslininkai, turėtų būti sudaryta kažkokia ekspertų grupė. Tai galėtų būti tokios sritys kaip teisinės bazės, vaiko priežiūros atostogos, parama būstui, įvairios paslaugos – švietimo, socialinės ir sveikatos, jų įgyvendinimas nacionaliniu mastu. Ir, aišku, dėl skirtumų, regioninių skirtumų, čia būtų taip pat labai svarbu pama-

tuoti, kaip tai yra įgyvendinama savivaldybėse. Tai galėtų būti atskiras indeksas, skirtas būtent tiesiog palankios šeimai aplinkos stebėsenai ir vertinimui. Gali būti integruotas į jau įgyvendinamą socialinės paramos veiksmingumo indeksą, čia irgi galima, pavyzdžiui, rasti įvairiausių sprendimų. Nustatyti kriterijai, mūsų manymu, tarybos manymu, aiškiau apibrėžtų ir šeimos politikos kryptis. Čia iš mokslinės literatūros tiesiog jums pateikiami pavyzdžiai apie tai, kaip gali atrodyti tas palankios šeimai aplinkos indeksas.

Ir paskutinė skaidrė yra apie tarybos rekomendacijas, tokias daugiau praktinio pobūdžio. Čia išskirtume šeimų ekonominio ir socialinio saugumo stiprinimą, atsižvelgdami į tai, kad ekonominis saugumas yra svarbus Lietuvos šeimoms, tai rodo ir tyrimai. Čia visa tai, kas yra susiję su būsto politika, kas šiais metais įgavo labai didelį pagreitį. Iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos mes jau turime žinių, kad šioms metams bus skiriama 12 mln. Mes taip pat siūlėme, pritarėme dėl NPD taikymo ir džiugi žinia, kad vakar čia ir buvo svarstytos tos galimybės. Labai svarbu yra stiprinti šeimos ir darbo išipareigojimų sritį, įtraukti šį klausimą į Trišalės tarybos darbotvarkę, stebėti ir nuolat vertinti motinystės ir vaiko priežiūros atostogų įgyvendinimą, nes dar jau dvejus metus mes turime naują schemą ir iš praktikos, ir iš tyrimų atsiveria nemažai spragų, kurias irgi galima taisyti.

Daugeliu atvejų švietimo paslaugos yra iššūkis šeimoms, kaip žinome. Jau daug priemonių yra kuriama, bet tai kol kas yra tokie pavieniai projektai, modeliai nei viešosios politikos dalis.

Keičiantis tėvystės ir motinystės schemoms, keičiasi ir švietimo paslaugų poreikis, o sistema dar tarsi nepasiruošusi, vėluoja. Tai irgi mūsų siūlymas kurti tą vieną vaiko priežiūros švietimo paslaugų sistemą, didinti jų prieinamumą ir kokybę, taip pat investuoti į palankios aplinkos šeimai kūrimą regionuose, stiprinant ekonominį stabilumą. Aišku, čia be darbo rinkos plėtros, be verslo įsitraukimo mes menkai išjudėsime iš šitos situacijos. Kaip žinome, tie pavyzdžiai savivaldybių, kuriose jau vyksta ta plėtra, rodo, kad tai tikrai yra susiję su darbo vietų kūrimu ir plėtote.

Pagalba įvairias krizines situacijas patiriančioms šeimoms. Aišku, mes tų paslaugų šiandieną turime jau labai daug, galima sakyti, kad įvyko proveržis, ir tai yra tikrai ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, ir kitų institucijų nuopelnas. Reikėtų dar daugiau plėtoti, kad bent jau šis lygis nesumažėtų, nes iš tikrųjų tos pagalbos labai reikia, ypač psichologų, psichologinės pagalbos, pagalbos ugdant vaikus ir sprendžiant įvairias vaikų problemines situacijas. Mes žinome, kad ir vaikų psichinės sveikatos problemų iš tikrųjų turime ženklų padidėjimą.

Prevencinės priemonės. Aš čia jau tikrai einu į pabaigą. Mes irgi labai daug kalbame apie tai, kad reikia investuoti į prevenciją, nes tai yra kaip investicija į ateitį ir santaupos, kaip sakoma, intervencinių priemonių, kurios yra daug brangesnės, jeigu kalbėtume ekonominiais terminais. Mes siūlome tiesiog padaryti valstybinę programą „1000 pirmųjų vaiko dienų“. Aišku, galima sakyti, ji jau pradėta įgyvendinti būtent Sveikatos apsaugos ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iniciatyva kaip toks veiksmų planas. Bet mes siūlytume sukurti tiesiog tokią valstybinę programą, investuoti į ankstyvąją vaikų raidą, nes vėlgi, kaip ir sakiau, tai būtų investicija į ateitį.

Norėtusi paminėti šeimų bendruomeniškumo ir įgalinimo stiprinimą. Tai irgi gali būti įvairiomis paslaugomis ir kompleksinėmis paslaugomis, kurios teikiamos savivaldybėse, kad daugiau finansų būtų skiriama ne tikta krizinėms situacijoms spręsti, bet ir taikyti įvairius metodus, kurie stiprintų šeimą, įgalintų šeimą. Taip pat čia dideli išteklių yra ir bendruomenių centrai, nes mes irgi susiduriame su situacijomis ir girdime iš regionų, kad šeimos yra labai vienos, vis daugiau gyvena tokioje izoliacijoje, atskirtyje, ypač tai ryšku po pandemijos.

Stiprinti nevyriausybinių sektorių, nevyriausybines šeimų organizacijas. Jos pastaraisiais metais labai susilpnėjo ir irgi dėl finansavimo būtent tokio pobūdžio organizacijoms stokos. Yra organizacijų, kurios teikia paslaugas, jos gauna daugiau to finansavimo, bet, pavyzdžiui, šeimų atstovavimo funkcijai nėra skiriama finansavimo.

Teigiamas požiūris į šeimą. Tai įgyvendinti vėlgi švietėjiškas programas ir priemones vaikams ir jaunimui, siekiant ugdyti teigiamą požiūrį į šeimą, tėvystę, motinystę, pasirengimą šeimos gyvenimui. Čia mes irgi turime erdvės, sakysime, švietimo sistemoje. Pozityvaus turinio apie

šeimą sklaida žiniasklaidoje, viešojoje erdvėje gal atrodo pernelyg idealistiška, bet dabar šeima nėra madinga. Yra labai svarbi visiems – ir mūsų vaikams, ir jaunimui, bet mados yra kitos. Norėtume, kad... turėtume siekti, kad šeima grįžtų ar būtų šiandieną mada.

Baigdamą noriu pasakyti, kad šeimos yra ne tik tai reikalaujančios pagalbos, bet yra didžiuliai ištekliai, ir tai yra mūsų pagrindai ir ateitis. Reikia visų sutelktumo ir indėlio padėti joms būti tuo, kuo turi būti.

Ačiū už dėmesį. Kiek dar liko laiko, atsakysiu į jūsų klausimus, jeigu bus.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Kadangi pranešimui buvo skirtas pusvalandis, tai dar turime keletą minučių ir yra užsirašiusių, norinčių jūsų paklausti. Pirmoji jūsų klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiama pranešėja, pirmiausia noriu pabrėžti, kad labai svarbu Šeimos tarybos ir buvimas, ir tas pranešimas, kurio laukiame kasmet. Tikrai insinuacijos dėl tokios institucijos reikalingumo, mano požiūriu... aš vertinu labai neigiamai. Kaip tik mes galėtume išplėsti ekspertinį ir vertinimą, ir patarimus politikams formuojant stipresnę šeimos politiką.

Aš noriu jūsų paklausti dėl įstatymo, nes mes turime galiojantį Šeimos stiprinimo įstatymą. Kokius matytumėte pokyčius, kas įgalintų ir suteiktų daugiau priemonių veikti jau konkrečiose srityse, ar švietimo, ar socialinių paslaugų, ar finansavimo srityse, būtent pagerinant šio įstatymo redakciją, jeigu tokių jūsų matytumėte poreikių?

Kita vertus, Lenkijoje atliktas tyrimas parodė, kad vis dėlto finansinė parama šeimai, tai yra vaiko pinigai, šeimos ir darbo derinimas yra pagrindinės priemonės, kurios įvardinamos kaip palankiausias šeimoms, turinčioms tris ir daugiau vaikų. Prašau pasakyti, jūs visą tokį kompleksinį vertinimą atlikusi, kaip matytumėte, kokie darbai turėtų būti pirmiausia, kad mes tą madą turėti šeimą ir turėti vaikų šeimose gražintume į mūsų valstybę?

L. GVALDAITĖ. Ačiū, gerbiama Seimo nare, už pasisakymą ir jūsų klausimus.

Pirmiausia dėl pačios Nacionalinės šeimos tarybos. Mes dar prieš dvejus metus irgi teikėme pasiūlymų tiesiog dėl įstatymų, dėl Šeimos stiprinimo įstatymo, dėl tarybos tokių funkcijų praplėtimo ir tam tikrų procedūrinių, sakysime, dalių, kurios palengvintų mūsų tarybos darbą, nes, aišku, tai yra naujas darinys ir procesas dar įsibėgėja. Turėkime galvoje, kad tai yra visuomeniniais pagrindais veikiančių asmenų grupė. Pavyzdžiui, pirmininkas net neturi pavaduotojo.

Dėl tokių, aišku, procedūrinių dalių yra pasiūlymų ir tie pasiūlymai neatėjo iki Seimo salės dar ankstesnėje kadencijoje. Mums būtų svarbus, ką mes matome iš savo patirties, tas koks nors instrumentas, tyrimai, kurie padėtų, sakysime, apibendrinti stebėsenos ir šeimos gerovės vertinimo aspektus. Mes, kaip taryba, pavyzdžiui, jau turėdami tuos duomenis, galėtume tai vertinti. Dabar, aišku, mes pasitelkiame pagal savo kompetencijas ir galimybes tiesiog mūsų ekspertus, pasitelkiame žinias, kurios ateina iš apačios, iš savivaldybių šeimos tarybų, iš nevyriausybinių organizacijų, ir tai yra labai didelė iš tikrųjų vertybė, nes yra tyrimų, bet yra ir dalykų, kurie nepatenka į tyrimus, ir yra ta praktika. Aš manau, kad iš tikrųjų reikėtų tiesiog dar peržiūrėti tą šeimos stiprinimo įstatymą ir mums dalyvaujant kartu kaip tarybai. Žinau, kad yra rengiami sisteminiai pokyčiai, bet mes apie juos iš tikrųjų nesame informuoti.

Antras klausimas, ko reikėtų. Man atrodo, čia mes įvardinome tas pagrindines priemones: finansinis saugumas, iš tikrųjų tas ekonominis stabilumas mūsų šeimoms yra labai svarbus. Todėl būsto paramos plėtra yra vienas iš svarbiausių dalykų jauniems žmonėms, kad jie greičiau kurtų šeimas, neatidėliotų tos šeimos kūrimo, nes atidėliojant, aišku, tikimybė susilaukti daugiau vaikų sumažėja. Čia tiesiog... Aišku, ir tas priemonės reikia peržiūrėti šeimos ir darbo išipareigojimų derinimo srityje, vaiko priežiūros atostogų srityje, mes irgi ir viešojoje erdvėje girdėjome tuos įvairius pasiūlymus, kaip mamos iš tikrųjų praranda, sakysime, galimybes, praranda ir karjeros galimybes ar mažesnės yra pensijos tikimybės ir panašiai. Tuos dalykus irgi labai reikia peržiūrėti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nors buvo daugiau užsirašiusių, norinčių jūsų paklausti, bet mes tikrai nebeturime laiko. Jums norime padėkoti už pranešimą. Per šoninį mikrofoną, prašom. (*Balsai salėje*) Taip, įjungiau.

E. KIRKUTIS (*LVŽ-KŠSF*). Laba diena. Ačiū. Labai geras pranešimas. Toks pranešimas nebuvo darytas jau porą metų. Turėjome 30 minučių. Klausiančiųjų yra tikrai daug. Norėčiau paprašyti, atsižvelgiant į tai, kad pirmoje dienos pusėje tikrai apsvairstėme daug ir šios dienos pusės klausimų, 10 minučių pratęsti laiką atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Balsuojame už šitą pasiūlymą? Pasiruoškite balsuoti dėl 10 minučių laiko pratęsimo klausiti. Kas už pratęsimą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, spaudžiame kitą nuomonę. Prašom, balsuojame. Palaukite, palaukite.

Užsiregistravo 80 Seimo narių, balsavo 78: už – 15, prieš – 63. Ačiū pranešėjai. Tęsiame Seimo posėdį.

14.34 val.

Saugumo įnašo įstatymo projektas Nr. XVP-433(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-434(2) (svarstymas)

Svarstome kitą darbotvarkės klausimą – Saugumo įnašo įstatymo projektą Nr. XVP-433 ir lydimąjį Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-434. Kviečiu pagrindinio Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką A. Sysą pristatyti išvadas dėl abiejų projektų.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, galbūt keletas įžangos žodžių, kadangi mes svarstysime visą paketą mokestinių įstatymų. Komitetas, prieš ateidamas čia, į salę, su šitais įstatymais, darė ir klausymus, ir svarstymus du kartus. Nėra taip, kad tikrai trumpą kažkokį, nes jau pasipylė skundai, iš anksto sakau, kad komitetas tikrai dėjo pastangas, kad visus išklausytų ir priimtų sprendimus.

Taigi, apsvairstius Saugumo įnašo įstatymo projektą, buvo gautos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos, į kurių daugumą atsižvelgta arba pritarta. Taip pat gauta iš Lietuvos advokatūros, Lietuvos draudikų asociacijos, Draudimo brokerių rūmų, Žemės ūkio ministerijos pastabų, kai kurioms iš dalies pritarta, kai kurios atmestos. Ir gauta Seimo narių pataisų, bet manau, kad svarstysime kiekvieną pasiūlymą atskirai. Aš tikrai trumpai pasakau, kad komitetas pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už – 8, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Ar turime K. Mažeiką? Atsiprašau, M. Skamarakas.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Papildomas Kaimo reikalų komitetas Lietuvos Respublikos saugumo įnašų įstatymo projektą Nr. XVP-433 svarstė gegužės 28 dieną. Sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos saugumo įnašų įstatymo projektui Nr. XVP-433. Pasiūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą, kur komitetas pritarė. Komiteto argumentai: buvo siūloma netaikyti papildomo apmokestinimo ne gyvybės draudimo sutartims, susijusioms su pasėliais, ūkinių gyvūnų sveikata ir žemės ūkio technika. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 2, susilaikė 0.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjams. Diskutuoti užsirašė keturi Seimo nariai. Frakcijos vardu nori paklausti G. Skaistė. Kalbėti diskusijoje.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Laba diena. Šiandien Seimo darbotvarkėje – vadinamoji mokesčių reforma, kuri buvo pristatyta gynybos poreikių vardu, pretekstu finansuoti gynybą. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija šiuo klausimu laikosi konstruktyvios, bet principingos pozicijos. Mūsų nuomone, mūsų frakcijos paramos sulauks tie projektai, kurie yra tiesiogiai susiję su gynybos poreikių finansavimu, todėl mūsų frakcija palaiko Saugumo įnašo įstatymo projektą, Pelno mokesčio įstatymą bei Akcizų įstatymo pakeitimus. Šie sprendimai susieti su Valstybės gynybos fondu, jie reikalingi ir pateisinami šiame etape, kai gynybai reikalingi tikrai dideli papildomi finansai.

Kas kelia nerimą šiame etape? Kad reforma pristatyta kaip gynybos, tačiau didelė reformos dalis su gynyba neturi nieko bendro arba turi labai mažai. Tarkime, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas, kur atsiranda ir naujų lengvatų, atsiranda ir kitų keistų pakeitimų. Taip pat nekilnojamojo turto mokestis, kuris žongliravo iš vienos pusės į kitą, tačiau iš jo lėšų greičiausiai gausime dar mažiau, negu surenkame šiandien. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimai gal ir galėtų sulaukti mūsų frakcijos palaikymo, nes pati idėja yra teisinga, tačiau naujos pajamos keliauja taip pat ne gynybai, Valstybės gynybos fonde šių pajamų nėra. O šalia diskutuojama dar ir apie kitas naujas lengvatas, taip pat ir restoranams, vaisiams, daržovėms ir kitiems rinkimuose, matyt, pažadėtiems dalykams. Todėl tokių sprendimų palaikyti negalime.

Akivaizdu, kad sprendimai keičiasi kasdien, todėl šiandien diskutuoti apie kokį nors konkretų variantą yra išties sudėtinga. Greičiausiai tai ne reforma, o tiesiog chaosas, bent jau organizavimo prasme. Vakar turėjome Biudžeto ir finansų komiteto posėdį, kuriame turbūt bent penketą kartų buvo pasukti balsavimai visiškai priešinga kryptimi, negu buvo nubalsuota pirmadienį. Tiesiog žiūrint iš šono atrodo, kad valdantieji neturi nei pozicijos, nei nuomonės, o keičiasi nuo vėjo krypties.

Žvelgiant į kitus aspektus, taip pat paminėtina, kad vienai opozicinei frakcijai (ne Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų) surinkus reikalingus parašus, kad būtų atliktas ekspertinis vertinimas, Biudžeto ir finansų komitetas tokį vertinimą užsakė. Deja, greičiausiai ekspertinis vertinimas taip pat yra tik imituotas. Vertinimą atliko ekspertas, akivaizdžiai siejamas tiesiogiai su valdančiąja partija. Pateiktame ekspertiniame vertinime taip pat į pusę klausimų tiesiog neatsakyta. Paprasčiausiai neatsakyta, jie ignoruoti. Iš pateiktų įstatymų projektų aptarti tik trys įstatymai vietoj šešių. Mano nuomone, tai tiesiogiai prieštarauja Seimo statuto nuostatomis ir tokių ekspertinių vertinimų tiesiog neturėtų būti.

Ką siūlo Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai? Mes tikrai suprantame, kad šiandien gynybos poreikiams finansuoti reikia papildomų lėšų. Mes kvietėme atnaujinti Nacionalinį gynybos susitarimą tam, kad būtų galima įrašyti ir kiek lėšų planuojame surinkti, ir kaip planuojame finansuoti gynybą ilguoju laikotarpiu, susitarti dėl tikslų, vadinasi, kiek tų lėšų apskritai reikės ilguoju laikotarpiu, ir nustatyti konkrečias priemones. Tuomet susitarus tuos sprendimus Seime būtų priimti gerokai lengviau. Tačiau šiandien atrodo, kad to Nacionalinio susitarimo valdantieji nenori. Norima prastumti reformą, kuri atrodo patraukli tik jums ir iš dalies net patraukli kartais turbūt ir jums patiems nebeatrodo, kai keičiami sprendimai kiekvieną dieną vis kitaip. Siūlome tikslingą, gynybai skirtą mokesčių reformą. Tai reiškia, kad visos naujos pajamos turėtų keliauti būtent gynybai, o ne naujoms iniciatyvoms, naujoms lengvatoms ar naujiems, kitiems rinkimų pažadams įgyvendinti. Siūlome viską nukreipti į Valstybės gynybos fondą, taip sustiprinant visuomenės pasitikėjimą šia pateikta reforma. Taip pat siūlome skaidrų ir prognozuojamą procesą, nekaitaliojant savo sprendimų kiekvieną dieną vis kitaip, kad visuomenė jaustųsi sutrikusi ir nebesuprantanti, kaip galutinai atrodys pateikti mokesčiai.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija nepalaikys mokesčių, nesusijusių su gynybos tikslu – arba jie turi būti įrašyti į Valstybės gynybos fondą, arba tuomet prisiimkite atsakomybę patys. Nepalaikysime mokestinio neteisingumo ir chaosu pagrįstų sprendimų, ką matome su nekilnojamojo turto mokesčiu, kuomet šiandien svarstome jau aštuntą variantą, ir panašu, kad tai dar ne pabaiga. Reforma turi būti nacionalinis susitarimas, o ne skubotas eksperimentas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Toliau diskusijoje dalyvauja A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, dėl Saugumo įrašų įstatymo projekto. Aš manau, kad iki priėmimo stadijos tikrai reikėtų labai gerai pagalvoti, ypač atlikus tam tikrą tyrimą, koks mokesčių reformos poveikis bus mūsų ekonomikai. Šiame įstatyme aš norėčiau išskirti gal tik vieną tokį atskirą atvejį, kada mes kalbame apie prekių eksportą ir analizuojame praeitų metų (jis buvo minusinis) vidaus vartojimą, kuris tikrai augo, bet iš dalies reikia pripažinti, kad jis augo ir dėl augančių prekių ir paslaugų kainų.

Ir trečias sektorius, kuris labai teigiamai atliepė mūsų ekonomiką, bendrojo vidaus produkto augimą, tai paslaugų eksportas. Paslaugų eksporte praeitais metais nepaprastai didelį vaidmenį

suvaicino transporto sektorius. Kolegos, noriu pasakyti, kad praeitais metais paslaugų eksportas Lietuvoje augo. Žiūrint nuo I ketvirčio – 4,9 mlrd., o IV ketvirtyje buvome pasiekę 5,9 mlrd. Toks skaičius. Analizuodami transporto sektorių, matome, kad transporto sektorius sukūrė beveik 50 % paslaugų eksporto pajamų. Liaudiškai kalbant, vilkikai, kurie dirba kitose šalyse, atneša tokią didelę naudą mūsų ekonomikai arba bendrajam vidaus produktui. O nagrinėdami 2024 metų visą metinį paslaugų eksporto rodiklį, matome, kad iš 22,5 mlrd. paslaugų eksporto sumos transporto sektorius sukūrė 10,5 mlrd. Kodėl šitą sektorių išskiriu? Dėl to, kad ir visas tiek civilinės atsakomybės, tiek KASKO, tiek krovinių draudimo mokestis bus sumokamas. Klausimas, ar mes pagerinome šio ekonomikos veiklos sektoriaus situaciją, ar pabloginome?

Kitas faktorius, kuris yra labai svarbus, – nei Latvija, nei Lenkija tokio mokesčio netaiko. Vadinasi, lauksime tam tikrų transporto įmonių perregistravimo arba *ofisų* įregistravimo mūsų kaimyninėse šalyse. Aš matau, vien per I šių metų ketvirtį paslaugų eksportas jau yra sumažėjęs visu 1 mlrd. eurų, palyginti su praeitų metų I ketvirčiu, ir siekia tik 4,8 mlrd. Tai gali būti ir dėl geopolitinės situacijos, tą irgi reikia nepaprastai atsargiai, atidžiai vertinti. Tas paskutiniu metu tam tikrų mokslininkų atliktas vertinimas, aš įsivaizduoju, kad per tokį trumpą laiką buvo neįmanoma to padaryti, čia yra tokia pateisinama priežastis. Aš manau, kad iki priėmimo reikia jausti, kuo mūsų verslas, mūsų ekonomika kvėpuoja.

Pasižiūrėjus į Valstybės duomenų agentūros analizę, atliktą arba, teisingiau, surinktą informaciją, kaip kinta mūsų darbo užmokestis privačiame ir viešajame sektoriuje, palyginti su IV praeitų metų ketvirčiu, jis mažėja, pagal skaičius ir kreivės akivaizdžiai mažėja. Realusis darbo užmokestis dar sparčiau mažėja, palyginti su darbo užmokesčio mažėjimu. Tai rodo, kad žmonių gyvenimo sąlygos negerėja, o realusis darbo užmokestis sparčiau mažėja dėl augančių prekių ir paslaugų kainų mūsų rinkoje. Būtų galima kalbėti ir plačiau, bet mano būtų toks pasiūlymas. Manau, jis yra realus. Dar atsižvelkime į to vieno sektoriaus veiklos nestabdymą, padarykime tam tikrus galimus pokyčius artimiausiu metu, iki priėmimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiame J. Razmą.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, turbūt daugelis suprantame, kad vienokį ar kitokį Saugumo įnašo įstatymo projektą reikia priimti. To reikalauja mūsų krašto gynybos finansavimo poreikiai. Matyt, ir bent dalis mūsų frakcijos narių balsuos, tik nuogąstaujame, kad nežinia, kas iš to projekto čia galutinai liks dėl chaotiško pataisų teikimo ir chaotiško balsavimo dėl jų.

Aš norėčiau kalbėti ne apie tą konkretų projektą, bet apie visą mokesčių paketą, ir ne dėl jų turinio, o dėl procedūrų. Kaip žinote, yra verslo asociacijų kreipimasis į Etikos ir procedūrų komisiją, nes galėjo būti pažeistas Statutas, svarstant mokesčius projektus Biudžeto ir finansų komitete. Nebuvo atskirai leista balsuoti dėl atskirų asociacijų pasiūlymų. Komiteto nariai neturėjo galimybės balsuodami parodyti, kam pritaria, kam nepritaria, koks galėjo būti rezultatas. Etikos komisija planuoja pirmadienį 13 valandą apsispręsti dėl to kreipimosi. Man atrodo, būtų buvę logiška palaukti ir dėl šių projektų iki pirmadienio, pažiūrėti, koks bus Etikos komisijos sprendimas. Jis teoriškai gali būti ir toks, kad gali tekti Biudžeto ir finansų komitetui grįžti į pradinę svarstymo stadiją pagrindiniame komitete.

Ne mažiau svarbus galimas procedūrinis pažeidimas gali išryškėti ir dėl ekspertinės išvados. Kaip žinome, Valstiečių ir žaliųjų frakcija paprašė tos ekspertinės išvados. Statutas aiškiai sako, kaip turi būti sprendžiama komitete dėl ekspertinės išvados. Turi būti kreipiamasi į aukštąsias mokyklas ir valstybinius institutus. Gali prireikti nuo 10 iki 30 dienų tai ekspertinei išvadai gauti. Jeigu ji negaunama, po to viešai galima kreiptis ir bet kas gali pateikti tą ekspertinę išvadą. Šiuo atveju, kiek aš girdėjau, tiesiog komiteto posėdžio metu akademikas R. Lazutka paskambino A. Sysui ir, kaip suprantu, pasakė, kad jis tokią išvadą gali pateikti. Komitetas, ko gero, nesikreipė į jokią aukštąją mokyklą, į joki valstybinį institutą ir neatliko tos pareigos, kuri priklauso pagal Seimo statutą. Manau, kad yra neįvykdytas Statuto reikalavimas būtent užtikrinti tinkamą ekspertinės išvados gavimą ir jos iniciatoriai, aš to neatmenu, vėl gali teikti skundą Etikos ir procedūrų komisijai.

Kitas klausimas ir dėl paties tos ekspertinės išvados teikėjo. Niekas, manau, neabejoja, kad yra matomas jo artimas ryšys su socialdemokratais. Jeigu jau jie jį kvietė į savo rinkimų sąrašą, jo

ne kartą viešai išsakyta pozicija atitinka socialdemokratų ideologiją ir programą. Kita vertus, sunku jį įvardinti kaip ekspertą mokesčių klausimais, nes jo studijos ir dėstymas yra susijęs su socialine politika. Aš suprantu, kad jis galėjo įvertinti tokias socialines pasekmes tų teikiamų mokesčių pakeitimų, bet ne kitas. Jeigu atidžiai pasižiūrėsime, jo nuomonė, aš nedrįstu vadinti ekspertinėmis išvadomis, yra pasakyta ne dėl visų įstatymų projektų, tik dėl kai kurių. Tai vėlgi tos ekspertizės užsakytojai, reikalaujantys, manau, skųstis Etikos ir procedūrų komisijai ir dėl to aspekto, kad net taip, abejotinu būdu, gavus tas tariamas ekspertines išvadas, jos net nebuvo gautos dėl visų mokesčio paketo įstatymų projektų. Taigi, jeigu ateityje mes priimsime tuos įstatymus ir kas nors kreipsis per teismus į Konstitucinį Teismą dėl procedūrinių dalykų, nežinia, kuo baigsis tie reikalai Konstituciniame Teisme.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną.

S. KAIRYS (LSF). Atsiprašau, frakcijos vardu prašytume tribūnoje leisti kalbėti vietoj V. Čmilytės-Nielsen, kuri nespėjo grįžti.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad vietoj V. Čmilytės-Nielsen kalbėtų frakcijos vardu? Prieštaraujančių nėra, prašom.

S. KAIRYS (LSF). Labai ačiū, kolegos, už galimybę pasisakyti diskusijoje šiuo labai svarbiu klausimu. Aš manau, kad prieš tai kalbėję kalbėjo apie viską, bet nekalbėjo konkrečiai būtent apie šitą sprendimą, apie tą saugumo įnašą, kuris kalba iš esmės labai aiškiai apie draudimo sutartis ir būsimą dovaną tiems žmonėms, kuriuos valstybė visada užmiršta. Valstybė visada užmiršta tuos žmones, kurie dirba, kurie uždirba, kurie įsigyja naują būstą ir moka paskolą, kurie įsigyja, nežinau, naują automobilį, kuris yra mažiau taršus, saugesnis ir panašiai, kurie yra turbūt lojaliausi savo valstybei, kalbant ne tik apie patriotiškumą ir panašiai, bet ir apie mokesčių sunešimą, ir visus kitus klausimus. Valstybė niekada tokių žmonių nemato, ypač nemato būtent tada, kai valdžia yra šios valdančiosios daugumos rankose.

Mane tikrai labai nustebino finansų ministras, lankydamasis frakcijoje ir kalbėdamas apie draudimo sutartis, kai sakė, kad viskas čia gerai, draudimosi kultūra auga, žmonės vis labiau atsakingi, vis labiau draudžiasi, mes tikrai tai, kas privaloma, tų dalykų net neapmokestiname ir iš neapmokestinamų draudimų yra išbrauktas tik privalomasis transporto civilinės atsakomybės draudimas. Bet, kolegos, tiek tiems žmonėms, kurie turi savo būstą ir turi kreditą tam būstui, tiek tiems žmonėms, kurie turi lizinguojamą automobilį, šitie draudimai yra būtent privalomi ir būtent jų kaštai augs. Ir kasko draudimas yra neprivalomas, jeigu taip norime sakyti, ir būsto draudimas iš esmės lyg neprivalomas, bet jūs pabandykite tai pasakyti bankui ar bet kuriai kitai kreditų įstaigai. Labai greitai galima suskaičiuoti, kokia tai yra našta tam kuriančiam žmogui, kuris ką tik išsivadavo iš susvyravusio, kilusio ir dabar vėl nusileidusio EURIBOR'o, savo paskolomis jautė tiesiogiai? Dabar visa tai nubrauksime ir papildomai apmokestinsime draudimą, o kiek mes į Gynybos fondą įnešime iš to mokesčio? Labai labai nedaug.

Liberalų sąjūdžio frakcija pasisako prieš šito mokesčio įvedimą, irgi siūlo ieškoti kitų būdų ir labai vertinti tuos žmones, kurie savo darbu ir mokesčiais demonstruoja lojalumą Lietuvos valstybei, kalbant ir apie ekonomiką, ir apie mokesčių surinkimą į biudžetą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiame į tribūną pagrindinio Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką A. Sysą. Kadangi dėl 8 straipsnio buvo Seimo Kaimo reikalų komiteto siūlymas, tai prašom jūsų pakomentuoti.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gal aš galėčiau porą žodžių pasakyti, sureaguoti į pasakytas pastabas? (*Balsas salėje: „Negalima.“*) Negalima, bet aš siūlyčiau paskaityti 148 ir 149 straipsnius ir nespekuluoti šio straipsnio normomis. Jau kas kas, o J. Razma puikiai išmano Statutą. (*Balsai salėje*) Gerai, pakomentuosime. Ramu.

Seimo Kaimo reikalų komitetas pateikė keletą pasiūlymų ir mūsų komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar tenkina Kaimo reikalų komitetą siūlymas iš dalies? Tuoju sulauksime.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Taip, tenkina.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima, prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Taip pat yra gautas analogiškas Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymas, tačiau... (*Balsas salėje*) Prašom pristatyti. Komiteto pirmininką prašom pristatyti. (*Balsas salėje*) Kadangi nebuvo konkretus pasiūlymas, mes jo nesvarstysime.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, nusiraminkime. Kolegė Viktorija parašė bendro pobūdžio pastabą, tai nėra pastaba dėl straipsnio ar dalies. Mes negalime balsuoti vien dėl to, kad kažkas pasakė, kad norėčiau, kad būtų taip, arba norėčiau, kad būtų kitaip. Todėl, kai bus pasiūlymų, mes balsuosime, ne pirmas kartas mūsų...

E. GENTVILAS (*LSF*). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, galima taip vertinti, kaip A. Sysas vertina, tačiau jūs paimate ir klasifikuojate pasiūlymus, kurie jums patinka arba nepatinka. Yra pasiūlymas, kurį pasirašė V. Čmilytė-Nielsen ir keli kiti Seimo nariai. V. Čmilytė-Nielsen negali dalyvauti, susitarėme, kad pateiksiu aš. Jeigu jums nepatiks, atmesite, o dabar jūs atimate galimybę net pateikti pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Nėra siūlymo, nėra ką svarstyti. Ačiū.

A. SYSAS (*LSDPF*). Dėl kurio straipsnio yra siūlymas, gerbiamas Eugenijau? (*Balsai salėje*)

E. GENTVILAS (*LSF*). Dėl viso projekto.

A. SYSAS (*LSDPF*). Nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Viskas išsakyta. Yra motyvų dėl projektų. Už – L. Šedvydis. (*Triukšmas salėje*)

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Sveiki. Aš kviečiu balsuoti už, nes šalies gynybai reikia daugiau lėšų. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – S. Kairys.

S. KAIRYS (*LSF*). Aš norėčiau, kolegos, jeigu galima, atkreipti dėmesį, kad Lietuvos piliečiams grėsmė yra ne tik gynyba, bet, pavyzdžiui, ir klimato kaita, ir visi kiti dalykai, ir būtent tam yra reikalingas draudimas. Ką mes dabar padarome – būtent tą savarankišką draudimą tiems atsakingiems asmenims, kurie rūpinasi savo turtu, savo artimaisiais, savo gerove, mes kažkodėl sugalvojome imti ir pabranginti. Ir dar kartą noriu atkreipti dėmesį, kad būtent ta tikslinė auditorija, kuri mokės šitą mokesį, ką tik yra išgyvenusi EURIBOR'o padidėjimą savo būsto ir automobilių paskolomis, o šiuo klausimu jūs jiems sugrąžinsite viską atgal, pakeldami draudimo sutarčių mokesčius.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – V. Ažuolas. Gerai. Pagal Statutą, po vieną, tai balsuosime. Yra du projektai. Dėl antrojo projekto pastabų nėra. Apsispręskime dėl abiejų projektų balsuodami vienu balsavimu. Balsuojame.

Užsiregistravo 110, balsavo 108: už – 87, prieš – 7, susilaikė 14 Seimo narių. Po svarstymo projektui pritarta.

15.00 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 17, 18, 30, 33, 34, 35, 38², 41, 43 ir 56¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-435(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-435. Pranešėjas – A. Sysas, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvairstė Pelno mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, iš kurių dviem pritarta, dviem iš dalies pritarta, dviem nepritarta.

Taip pat buvo gauta pastabų ir pasiūlymų iš profsąjungos „Solidarumas“, Laisvosios rinkos instituto, Lietuvos advokatūros asociacijos, Investitorių forumo, asociacijos „Vienaragiai LT“, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos verslo konfederacijos, taip pat Seimo narių. Taip

pat svarstė papildomi komitetai. Komiteto išvada yra pritarti komiteto pateiktam patobulintam įstatymo projektui: 8 – už, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Ačiū. Į tribūną kviesime papildomo komiteto, Ekonomikos komiteto, narę A. Norkienę.

A. NORKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ekonomikos komitetas iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms ir siūlo pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriems Ekonomikos komitetas pritarė. Taip pat atkreipiame pagrindinio – Biudžeto ir finansų komiteto dėmesį į tai, kad reikia stebėti, vertinti, ar šiuo projektu teikiami mokestiniai pakeitimai nepablogins Lietuvos verslo konkurencinės aplinkos, ir, esant poreikiui, atlikti būtinas korekcijas. Balsavo už 7, susilaikė 2 ir 1 – prieš.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjams. Diskusijoje užsirašė pasisakyti V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų žiūrint į šią reformą iš karto norisi pasakyti – turėsime antrą naktinę mokesčių reformą. Taip vos ir neįvyko: šiandien po penkių būtų reikėję svarstyti, bet pasitaisėme ir į pirmadienį nunešėme, tad bus tokia vakarinė, ne naktinė. Bet pasekmės bus lygiai tos pačios.

Biudžeto ir finansų komitetas atliko krizės tyrimą ir jį patvirtino. Kokia viena iš priežasčių buvo, kodėl mes tuo metu... įkrito mūsų ekonomika į didžiausią duobę Europoje? Mes, Lietuva, turėjome didžiausią kryptį. Viena iš priežasčių – naktinė mokesčių reforma. Tada premjeras, visi kiti pasisakantys, valdančiųjų dauguma sakė: padidinkime mokesčius, surinksime daugiau mokesčių, kaip bus gerai, surinksime labai daug. Kas atsitiko su pelno mokesčiu? Kai pelno mokestį nuo 15 % padidino iki 20 %, pelno mokesčio surinkome du kartus mažiau, surinkimas nukrito du kartus. Ir tik kai atėjo premjeras A. Butkevičius ir grąžino pelno mokestį atgal iki 15 %, tik tada atsigavo pelno mokesčio surinkimas.

Dabar mes lipame ant lygiai to paties grėblio. Šie pakeitimai blogins Lietuvos ekonomiką ir blogins mūsų situaciją. Ką daro kitos šalys? Netgi Lenkija jau eina pelno mokesčio atsisakymo keliu. Jau paleido eksperimentinį variantą – daliai įmonių leido nebemokėti pelno mokesčio. Realiai atsitinka taip: viską, ką tu investuoji, visą savo uždirbtą pelną, jokio mokesčio nėra. Nulis, visiškai nulis. Estija seniai tai padarė: investuojamas visas pelnas, jokių mokesčių nemokama. Nulis. Estijoje, jeigu išsiimi savo poreikiams, savo reikmėms, kaip sakant, iš įmonės pinigų, tada atsiranda 22 % mokestis. Jis šiek tiek koreguojasi, kaskart didėja 1 % ar kitaip. Latvijoje panašiai – 22–23 %. Lietuvoje jau dabar bendras apmokestinimas išsiėmus savo reikmėms yra beveik 30 %. Dabar taps nebe 30 %, o virš 30 %. Lipsime į viršų. Ir mes galvojame, kad įmonės nesiregistruos kitur, tas pelnas neišeis kitur. Išeis labai puikiai. Pas kaimynus lenkus galėsime eiti tiesiai ir kuo greičiau.

Dabar iš tikrųjų tas, kas balsuos už šį variantą, ne padės ekonomikai, o kenks ekonomikai, nes mes prieiname pavojingą ribą. Netgi kitos šalys – tiek Suomija, tiek Vokietija – mažina pelno mokestį. Ką sako lenkai, kodėl eis link atsisakymo pelno mokesčio, nes tai padės augti ekonomikai netgi 2,5 %. Visos šalys eina atvirkščiu keliu, kad augintų ekonomiką ir iš ekonomikos surinktų daugiau pinigų. Lietuvai taip pat nebloggeriai iš augančios ekonomikos pavykdavo surinkti netgi 1 mlrd. viršplaninių pajamų, o mes dabar einame atgal. Bet, žinoma, įmonėms išeiti iš Lietuvos, parduoti tas įmones, būti nekonkurencingoms šitas dalykas tikrai padės. Balsuodami žinokite, kokios pasekmės bus. Bet tada galėsime sakyti: ar mes nesakėme?!

PIRMININKĖ. Ačiū. Toliau diskusijoje nori pasisakyti E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Visi šie mokesčių pakeitimai turėtų būti socialiai atsakingi, socialiai subalansuoti, bet, kaip matome, gyventojų pajamų mokestis didės 5 %, už draudimus mokėsime 10 %, kas tikrai atsilies jaunosms šeimoms, kai prieš pusvalandį buvo pristatoma tikrai negera mūsų Lietuvos demografinė ir šeimų padėtis. O socialiai atsakingai pažiūrėti į įmones... Pelno mokestis tik 1 %, dividendai – 15 % ir nekyla, tai kur tas socialinis teisingumas ir lygybė? Įsivaizduokime dabar įmonę, kuri turi pelno, savininkas moka sau minimumą, tai jis savo algą geriau išsimokės dividendais, nes ten yra 15 % mokestis. Kam jam mokėti sau algą ir mokėti

nuo tos algos „Sodrai“ gyventojų pajamų mokestį, kuris bus 20–25 %? Išsiimsiu dividendais. Tokio subalansuotumo tikrai trūksta. Siūlau tikrai pergaltvoti ir subalansuoti, kad visi, jeigu tai yra skirta gynybai, vienodai ir prisidėtų – visi socialiniai, juridiniai ar fiziniai asmenys.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tęsiame svarstymo stadiją. Dėl šio įstatymo projekto buvo pateiktas Seimo narių K. Mažeikos, V. Juciaus, B. Ropės siūlymas, tačiau yra siūloma nesvarstyti, kadangi šiuo Kaimo reikalų komiteto siūlymu siūloma keisti Pelno mokesčio įstatymo 2 straipsnį, kuris šiuo projektu nėra keičiamas. Prašom pirmininką pakomentuoti.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, jūs iš dalies pakomentavote, kadangi dėl šio pasiūlymo turėtų būti teikiamas atskiras įstatymų projektų pakeitimo paketas, kuris apimtų pelno mokestį, gyventojų pajamų mokestį, Valstybės socialinio draudimo įstatymo mokestį ir Ūkininko ūkio įstatymo, nes siūloma, kad tarp mūsų verslo rūšių atsirastų dar viena verslo rūšis, tai yra ūkininko. Šis pasiūlymas, pateiktas dėl straipsnio, kurio mes nesvarstome. Vyriausybės projekte tokio straipsnio keitimo nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Todėl nesvarstome ir kalbame toliau apie 1 straipsnio pakeitimą. Yra gautas Seimo nario K. Neimanto gegužės 13 dienos pasiūlymas ir analogiškas V. Čmilytės-Nielsen birželio 6 dienos, tačiau kadangi analogiškas, tai kalbame apie Seimo nario K. Neimanto pasiūlymą. Prašom, pirmininke.

A. SYSAS (LSDPF). Pirmiausia gal suteikime Karoliui žodį pristatyti savo pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Tada komiteto išvada.

PIRMININKĖ. Karoli, prašom, jūsų pristatymas.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū abiem pirmininkams. Tai yra tiesiog perteklinis reikalavimas smulkiajam verslui norint gauti lengvatines pelno mokesčio sąlygas. (*Balsas salėje*)

A. SYSAS (LSDPF). Ne 6, apie 16. 17, 16.

K. NEIMANTAS (NAF). Taip. Bet mes kalbame apie darbuotojų skaičių.

A. SYSAS (LSDPF). Ne, ne, ne.

K. NEIMANTAS (NAF). Ne apie šitą?

PIRMININKĖ. 16 %.

A. SYSAS (LSDPF). Jūs siūlote nedidinti pelno mokesčio 17 %.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū už pataisymą. Taip, kolegos, aš siūlau nedidinti 16 % pelno mokesčio, palikti jį tokį, koks jis yra, atliepiant prieš tai kolegų išsakytas mintis dėl ekonominės situacijos ir pritariu lengvatinio pelno mokesčio kėlimui nuo 6 % iki 7 %. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašome jūsų komentaro.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritaria, nes mes žinome mūsų finansinę situaciją ir, siekiant užtikrinti tvarų finansavimą, poreikį ir gynybai, ir valstybės raidai, yra siūlomas 1 % pelno mokesčio padidėjimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvų už, prieš nėra. Apsispręsimе balsuodami už K. Neimanto pasiūlymą. Prašom balsuoti. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 112 Seimo narių, balsavo 111: už – 20, prieš – 67, susilaikė 24 Seimo nariai. Nepritarta.

Kitas Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymas yra analogiškas. Dėl jo jau apsisprendėme. Kitas pasiūlymas Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen ir S. Gentvilo dėl 5 straipsnio pakeitimo. Prašom, kas pristatys? Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kaip suprantu, čia dabar dėl lengvatinio tarifo?

A. SYSAS (LSDPF). Taip, dėl šito.

E. GENTVILAS (LSF). Nes K. Neimantas teikia tą, o mes siūlome ir lengvatinio tarifo nedidinti. Yra numatyta verslams pelno mokesčio lengvatinį tarifą padidinti nuo 6 % iki 7 %. Mes manome, irgi analogiški argumentai, kad atakuojami tie, kurie yra lojalūs mokesčių mokėtojai, ir paliekama milžiniška kategorija žmonių, kurie už nieką neatsakingi ir jiems neauga joks apmokestinimas, ir jie neturi nė kiek prisidėti prie gynybos finansavimo. Manome, kad ir lengvatinį tarifą aptariant nereikėtų didinti, tai yra palikti 6 % lengvatinį tarifą.

PIRMININKĖ. Ačiū, prašom pagrindinio komiteto nuomonę.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritaria. Argumentai tie patys: reikia užtikrinti tvarų finansavimą. Mūsų šių metų biudžete yra 5 mlrd. deficitas, žinant, kad reikia ruošti dar ir geresniam gynybos finansavimui, aišku, kad visi turi prisidėti, juo labiau kad, lyginant aplinkinių šalių pelno mokestį ir Lietuvos, jis yra mažiausias.

PIRMININKĖ. Ačiū, motyvai už, prieš. Už – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas komiteto pirmininke, tikrai sutinku, kad visi turime prisidėti prie krašto gynybos. Tačiau tik noriu jums priminti, kad nuo šių metų sausio 1 dienos smulkiesiems verslams pelno mokestis jau buvo padidintas nuo 5 % iki 6 %. Taip neatsakingai didindami tais pačiais metais dar kartelį pelno mokestį, mes iš esmės elgiamės šiek tiek neatsakingai ir siunčiame labai blogą žinią verslams, sakome, kad Lietuvoje bet kada gali būti kaitaliojamas pelno mokestis. Tai tikrai turės įtakos tiek investicijų pritraukimui, tiek tiems verslams, kurie šiuo metu veikia Lietuvoje. Todėl aš palaikau šį siūlymą ir siūlyčiau taip dažnai nekaitalioti mokestinės aplinkos, kad galima būtų prognozuoti savo ateitį Lietuvoje veikiantiems verslams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu apsispręsti balsuojant už Seimo narių V. Čmilytės-Nielsen ir E. Gentvilo siūlymą. Balsuojame.

Užsiregistravo 115, balsavo 112 Seimo narių: už – 20, prieš – 68, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarta. Dabar balsuojame už visą. Visi kiti pasiūlymai yra susiję, todėl yra kaip ir apsispręsta. Tai dabar balsuojame už visą. Atsiprašau, tuojau įjungsiu.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš labai atsiprašau, įskaitykite mano balsą, padariau klaidą, prieš balsuodama, norėjau balsuoti, paspaudžiau ne tą mygtuką.

PIRMININKĖ. Įskaitysime.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Mano balsas nieko nelemia, bet tiesiog mano garbės reikalas, kad būtų suskaičiuota teisingai.

PIRMININKĖ. Ačiū, įskaitysime ir įtrauksime į protokolą. Kviečiu balsuoti už visą. Motyvai prieš – S. Kairys. Dėl viso.

S. KAIRYS (LSF). Neskubėkite. Neskubėkite balsuoti, Liberalų sąjūdis tikrai kviečia nepalaikyti šio pelno mokesčio didinimo, nes kolegos jau minėjo, kad pelno mokestis padidintas vienu procentiniu punktu ir galioja nuo sausio 1 dienos, galioja vos pusę metų. Ir dar net nematę, kaip į tai reaguoja verslas, mes dar kartą uždedame plius vieną procentinį punktą. Taip nedaroma, taip nesielgiama su socialiniais partneriais.

Buvo kalbų ir su tuo pačiu verslu, jie ėjo į diskusiją, buvo tokių minčių, kad galbūt galėtų tas pelno mokestis būti koreguojamas, bet iš principo išdūrėte jūs visus tuos socialinius partnerius nuo verslo iki, nežinau, merų, savivaldybių ir panašiai. Dar ateis ir nekilnojamojo turto klausimas.

Žinote, ką man ta situacija primena? Kažkada buvo toks Lietuvos krepšinio rinktinės treneris, jis lemiamu momentu sukviečia komandą ir sako: dabar viskas gerai, tiesiog pamakaluokime kažką, ir viskas. Ir tas pamakalavimas baigėsi pralošimu. Aš tikrai manau, kad toks chaosas, kalbant apie visus tuos mokestinius pasiūlymus, kurie buvo visaip kaip keičiami, tikrai neprives prie gero. Gynybai tai irgi neduos efekto, o vėlgi ta visuomenės grupė, kuri moka mokesčius ir kuria, ir dirba, bus didžiausiame taikiklyje. Siūlyčiau nepalaikyti šito pelno mokesčio didinimo siūlymo.

PIRMININKĖ. Motyvai už – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Čia, be abejo, niekam niekada nemalonu kelti mokesčius, bet kai esi daugumoje, kai esi Vyriausybėje, turbūt tos lengvos dalios ir nereikia ieškoti. Bet čia turbūt ne dėl to labiau, o dėl to, kad pastarieji pasiūlymai, einantys iš Liberalų frakcijos narių, pasisakymai yra apeliuojantys ir pasisakantys prieš draudimą kelti vienus ar kitus mokesčius... Faktiškai visuose yra pasiūlymai to nedaryti.

Labai keista iš tikro girdėti būtent liberalų tokius pasiūlymus, pirmiausia dėl ko? Nes jie nuolat kalba apie krašto apsaugos didinimo poreikį. Bet kai kalbame apie konkrečius pinigus ir iš

kur tą poreikį įgyvendinti, jie sako: ne, nereikia. Šiuo atveju vis dėlto norėtusi pakviesti gerbiamus liberalus būti tada jau nuoseklūs ir tokiu atveju mažiau kalbėti apie pasiūlymus ką nors daryti, nekalbant apie mokestinius dalykus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Užsiregistravo 121, balsavo 120: už – 97, prieš – 14, susilaikė 9. Pritarta Pelną mokesčio įstatymo projektui Nr. XVP-435. Ačiū.

15.20 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-440(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-440. Matau, atėjo pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis apsvaustė Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektą. Buvo gautos Teisės departamento pastabos, taip pat buvo kreipimasis iš Lietuvos leidėjų asociacijos, iš kitų organizacijų. Taip pat šį įstatymą svarstė komitetai, Lietuvos buhalterijų asociacija. Taip pat Seimo narys pateikė pasiūlymų, apie kuriuos šiek tiek vėliau. Komitetas siūlo pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui. Už balsavo 6, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Ačiū, pirmininke. Papildomas komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Į tribūną kviečiu M. Skamaraką.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Pristatau Kaimo reikalų komiteto, kaip papildomo komiteto, išvadą dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projekto Nr. XVP-440. Komiteto sprendimas: pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-440; pasiūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, pasiūlymus ir Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą, kuriems komitetas pritaria.

Komiteto pasiūlymas: siūlo PVM'o įstatymo projektą papildyti nuostata dėl lengvatinio pridėtinės vertės mokesčių tarifo taikymo vaisiams, uogoms ir daržovėms, kuriems išduoti ekologiskų produktų arba nacionalinės maisto kokybės sistemos sertifikatai. Balsavo: už – 5, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjams. Diskutuoti užsirašė trys Seimo nariai. Kviečiu G. Skaistę.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties gal pradėčiau nuo to, kad aš asmeniškai nemėgstu pridėtinės vertės mokesčio lengvatų. Turbūt šitą įstatymą palaikyti būtų gana lengva. Savo esme pridėtinės vertės mokesčio lengvatos dažniausiai pasiskirsto visoje vertės grandinėje ir tikrai visa apimtimi nepasiekia galutinio naudos gavėjo. Jos yra mažai socialiai teisingos, todėl jų atsisakymas, matyt, būtų logiška politika.

Tai, ką matome šiandien, mokesčių reforma, pristatyta gynybos vardu, tačiau matome, kad pridėtinės vertės mokesčio lengvatų atsisakymas kažkodėl į Valstybės gynybos fondą nekeliauja. Tai reiškia, kad naudojamas valstybės gynybos vardas, bet ne jos turinys.

Ką iš tiesų finansuoja Valstybės gynybos fondas? Girdžiu ministrą kalbant, kad iš Valstybės gynybos fondo negalima finansuoti karių algų. Bet jūs man pasakykite, ar kitoms paskirtims tų pinigų jau yra gana? Iš Valstybės gynybos fondo yra finansuojama Vokietijos brigados priėmimo infrastruktūra, nacionalinės divizijos suformavimas, visa ginkluotė, visa amunicija, taip pat dvigubos paskirties keliai ir infrastruktūra. Poreikiai šioms priemonėms yra milžiniški ir akivaizdu, kad visos papildomos pajamos būtų panaudotos pagal paskirtį. Todėl nenoras įdėti šių lėšų į Valstybės gynybos fondą man signalizuoja tik viena, kad arba tai yra paskirstoma, planuojama paskirstyti naujoms pridėtinės vertės mokesčio lengvatoms, arba tiesiog keliaus kitiems rinkimų pažadams įgyvendinti.

Nenuoseklumas atspindi tas, kad net ir šiandien mes svarstysime į šią įstatymo projektą įregistruotus naujus pasiūlymus, kurie padarytų, kad iš šio įstatymo nebūtų ne tik 80 mln. papildomų lėšų, bet į valstybės biudžetą surinktų netgi mažiau, jeigu šiandien būtų pritarta pataisoms dėl restoranų pridėtinės vertės mokesčio lengvatos.

Taip pat mes turime Vyriausybės programoje pridėtinės vertės mokesčio lengvatas dėl vaisių ir daržovių. Tai reiškia, kad arealas, kur sumažinti valstybės biudžeto pajamas, siūlomas iš valdančiųjų pusės, yra ganėtinai platus, bet siūloma siaurinti pridėtinės vertės mokesčio gana jautrias keleivinio transporto, kultūros renginių, apgyvendinimo paslaugų lengvatas, siūloma atsisakyti centralizuotai tiekiamo šildymo lengvatos. Įvedamos naujos ir nepagrindžiama, kodėl lėšos keliauja ne gynybai, o toms keistoms iniciatyvoms.

Taip pat norėčiau priminti, atgaivinti šiokią tokią politinę atmintį ir paklausti dėl nuoširdumo teikiant šį įstatymo projektą. Priminsiu, kad lygiai prieš metus grupelė socialdemokratų teikė įstatymo projektą, kuris siūlė ne tik neatsisakyti centralizuotai tiekiamo šildymo lengvatos, bet atvirkščiai – sumažinti ją iki nulio. Šiandien kažkas pasikeitė, galbūt kryptis, galbūt tai, kad sėdite valdančiųjų kėdėje ir reikia priimti atsakomybę, bet nuoširdumo, matyt, tai neprideda. Žmonės tai mato. Mano nuomone, išvada yra paprasta: jeigu tikrai ši reforma yra dėl gynybos, parodykite tai ir biudžete. Jeigu šis pakeitimas yra daromas gynybos vardu, visos papildomos pajamos turi keliauti į Valstybės gynybos fondą. Jeigu jau naikiname ar mažiname tam tikras lengvatas, neturime tuo pačiu metu kurti kitų, nes tai tiesiog yra nelogiška. Sakyčiau, priiškime atsakomybę ne žodžiais, bet darbais. Jeigu kalbame apie tai, kad mokesčių pakeitimai reikalingi dėl gynybos finansavimo, parodykime tai balsuodami dėl Valstybės gynybos fondo pakeitimų, įrašykime pridėtinės vertės mokesčio lengvatą būtent į tą eilutę.

PIRMININKĖ. Ačiū. Toliau diskutuoti užsirašė B. Ropė. Kviečiu į tribūną.

Toliau pirmininkaus R. Budbergytė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiami kolegos, svarstome dar vieną išlaidų didinimo arba pajamų mažinimo gyventojams įstatymo projektą. Labai liūdna. Buvo kalbėta ir galvota, kad bus mokesčių reforma, o vis dėlto, pasirodo, mokesčių didinimas, o ne reforma. Manau, dar yra likę įstatymų, tai gal bent dėl likusių įstatymų pasiūlykime ir reformas, tai yra pasiūlykime ir galimybių žmonėms.

Noriu jums pasakyti keletą paskutinių oficialių skaičių. Lietuvoje penktadalis, apie 600 tūkst. gyventojų, gauna į rankas 650 eurų. Iš jų reikia pragyventi, išlaidas padaryti ir taip toliau. Noriu dar antrą skaičių pasakyti. Sostinės gyventojai gauna 452 eurai daugiau negu vidutiniškai Lietuvoje. Atmetus Kauną, Klaipėdą, Šiaulius, Panevėžį, Lietuvos vidurkis bus apie 1 tūkst. eurų. O mokesčius, draudimą, dabartinį PVM'ą, akcizus ir kitus, mokės visi vienodai. Netgi šildymo kaina regionuose, pavyzdžiui, yra iki pusantro karto didesnė negu didmiesčiuose. Ir vėl reikės mokėti didelėms šeimoms, kurios turi didesnius būstus, ir taip toliau, ir taip toliau. Užuoat spartinę Lietuvoje renovacijos programą, padėję renovuoti būstą, sumažinti sąskaitas ir išlaidas, mes didiname mokesť, arba atsisakome lengvatos. Manau, kad einame ne ta kryptimi, manau, kad tikrai ne laikas dabar šitą mokesť atsisakyti priimti, vėl kelti naujas žmonių išlaidas ir skurdinti Lietuvos žmones. Ypač tai pasijus, išskyrus Vilniaus, sostinės, regioną. Ačiū.

PIRMININKĖ (R. BUDBERGYTĖ, LSDPF). Kviečiame pagrindinio komiteto pirmininką A. Sysą. Gautas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas. Suteikiame galimybę pasisakyti pagrindinio komiteto pirmininkui.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitetas iš esmės pritarė įstatymo projektui ir pateikė siūlymą, kad vaisiams, uogoms, daržovėms, kuriems išduoti ekologiškų produktų arba nacionalinės maisto kokybės sistemos sertifikatai, būtų taikoma lengvata. Mūsų komiteto nuomone – nepritarti. Įvertinus siūlomos lengvatos poveikį, valdžios sektoriaus biudžeto ir finansines valstybės galimybes ir atsižvelgiant į padidėjusį poreikį imtis būtinų ir neatidėliotinių priemonių nacionaliniam saugumui stiprinti, siūloma nepritarti siūlomai lengvatai. Aš kaip ir buvusi finansų ministrė irgi nemėgstu lengvatų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamas Skamarakai, ar jūs sutinkate su pagrindinio komiteto tokiu nepritarimu? Norite balsuoti ar pasisakyti?

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Sutiktume, jeigu būtų protokolinis sprendimas, kad prie šio klausimo būtų grįžtama rudens sesijoje kartu su biudžeto svarstymu, kadangi šis klausimas yra įrašytas ir Vyriausybės programoje.

PIRMININKĖ. Kiek suprantu, dabar atsiimate tą savo pasiūlymą ir nesiūlote balsuoti, taip?

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Taip.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Taip pat yra gautas Seimo narių J. Rojakos, T. Tomilino ir kitų pasiūlymas. Prašome pristatyti autorius. J. Rojaka.

J. ROJAKA (*DFVL*). Labai ačiū. Maitinimo sektoriuje dirba virš 40 tūkst. žmonių Lietuvoje ir didžiausia dalis šių darbo vietų yra būtent regionuose, daugiausia tai yra šeimos verslai. Dideli restoranai, tinklai sudaro tikrai ketvirtadalį, o valgyklos ir mokinių maitinimo įstaigos sudaro daugiau negu trečdalį. Mes matome, kad situacija restoranų ir maitinimo sektoriuje prastėja, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos inicijuota švieslėntė jau ne geltonuoja, bet pradeda raudonuoti, labai auga šešėlis. Nepriimdami, kaip yra siūloma, šio pasiūlymo, lengvatinio 12 % PVM'o maitinimo sektoriui, mes toliau stumiame verslą į šešėlį. Matome, kad apdraustųjų skaičius sektoriuje jau mažėja; didėja, deja, Užimtumo tarnybos gretas papildančių žmonių, kurie tiesiogiai gauna pašalpas, skaičius. Vėlgi ignoruodami ir nereaguodami į šituos pokyčius, į šiuos ženklus, mes tiesiog stumiame verslą toliau į šešėlį. Labai kviečiu palaikyti pasiūlymą taikyti lengvatinį PVM'ą maitinimo sektoriui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pirmininke, pakomentuokite.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komitetas nepritaria, nes tai būtų didelis neigiamas poveikis valstybės biudžeto pajamoms ir valstybės biudžetas negautų daugiau kaip 100 mln. eurų. Žinodamas apie mūsų situaciją, komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Motyvai už – S. Kairys. Prašau.

S. KAIRYS (*LSF*). Tikrai kviečiu palaikyti šitą siūlymą, bet aš truputėlį iš kito kampo žiūriu į klausimą. Viena vertus, lengvata yra lengvata, bet netrukus visam maitinimo sektoriui bus įteikta kita dovana – nekilnojamojo turto mokestis, kur yra likęs 0,2 % padidintas mokestis fizinių ir juridinių asmenų komercinėms patalpoms. Ką tai reiškia? Kad barai, restoranai ir panašios įstaigos dažnu atveju veikia nuomojamosiose patalpose, neturi savo, tai ta nuoma bus 100 % padidinta. Reikėtų, kaip sakyti, visada matyti visą vaizdą. Vien tą matydamas tikrai kviečiu palaikyti šitą siūlymą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Tie iš mūsų, kurie sėdėjo šitoje salėje praėjusioje kadencijoje, turbūt ne vieną kartą turėjo galimybę šita tema diskutuoti. Aš tikrai noriu priminti, kad lengvatinis tarifas buvo nustatytas laikinai kaip kompensacija sektoriui, kuris stipriai nukentėjo per kovą dėl veiklos apribojimų.

Truputį nesmagu klausyti žmonių, kurie yra geri ekonomikos ekspertai, kuomet jie žiūri į dabarties rodiklius, bet visiškai nevertina rodiklių dinamikos, tai yra visiškai nevertina, kad dėl milžiniškos valstybės paramos ir 2020 metais, ir 2021 metais, ir 2022 metais, ir 2023 metais, kai buvo lengvata pratęsta, sektorius iš esmės išvengė bet kokių neigiamų pasekmių, nors turėjo vieną iš didžiausių kainų augimų. Kalbėti apie kokią nors PVM'o poveikį vartotojams ar kokią nors lengvatą, kuri kaip nors atiteks vartotojams, turbūt iš viso yra kvailystė, nes maitinimo paslaugos buvo tos, kurių kainų didėjimas per visą šitą laikotarpį nuo 2021 metų buvo vienas iš pačių didžiausių. Tiesa, ten ir darbo užmokesčiai sparčiai augo nuo labai žemos bazės. Bet vis dėlto vertinant rodiklius dabar reikėtų matyti ilgalaikę tendenciją, nes tai, kas vyksta dabar, grįžo iš esmės prie sektoriui būdingų rodiklių, kurie buvo iki kovo, kuris labai smarkiai tą situaciją išblaškė.

Pritarus šitam sprendimui, tą įstatymo projektą galima perdažyti ir išmesti, nes jokio tikslo jisai, tiesą sakant, nebepasiekia. Mes panaikiname lengvatą, kuri atitenka vartotojams, centrinio šildymo lengvatą, kur tikrai vartotojas tą pajaučia, nes lygiai tiek sumažėja kaina, bet įvedame

kažkokias naujas lengvatas, kurios yra iš esmės atskirų verslo sektorių subsidijos. Jeigu galiu patarti, patarčiau nedaryti klaidos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuojame dėl Seimo narių J. Rojakos, T. Tomilino ir kitų pasiūlymo. Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 35 prieš – 48, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta.

Seimo narys K. Neimantas taip pat registravo pasiūlymą. Siūlome pristatyti.

K. NEIMANTAS (NAF). Gal galite patikslinti dėl pasiūlymo?

A. SYSAS (LSDPF). Čia dėl lengvatų...

PIRMININKĖ. Spausdintoms knygoms.

A. SYSAS (LSDPF). Spausdintos elektroninės knygos, 21...

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū. Siūlau netaikyti lengvatinio PVM'o spausdintoms knygoms. Keli argumentai. Pirmas, kad lengvatinis PVM'as neatlieps galutinės kainos. Taip pat mes turime alternatyvų, kaip, vadinkime, audioknygų ir kitų panašių leidinių, kuriems nėra taikoma lengvata. Mes turėtume tokiu atveju tiek vartotojų, tiek pačių leidėjų diskriminacinę poziciją. Tai būtų argumentai taikyti standartinį 21 % PVM'ą. Ačiū.

Taip pat aš norėčiau paprašyti pirmininko visų mano siūlymų, kurie buvo atmesti Biudžeto ir finansų komitete, nebeskelbti – aš juos atsiimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pirmininke, prašom pakomentuoti.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritarė šitam siūlymui, nes reikia turėti omenyje, kad čia yra ne tik elektroninės knygos, bet ir spausdinti laikraščiai. Kol kas Vyriausybė teikia siūlymą palikti lengvatas ir netgi nuo 9 % sumažinti iki 5 %, kaip buvo knygoms. Komitetas laikosi Vyriausybės pateikto projekto.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kolegos, iš tikrųjų spausdintų leidinių kiekis metai iš metų mažėja, dėl to ir surenkamų mokesčių mažėja. Lengvata, PVM'o sumažinimas kažkiek juos gelbėja, bet, be abejonės, visiškai išgelbėti negali. Bet apsunkinti, pavyzdžiui, padėti, padidinant iki 21 %, tai būtų iš viso sektoriaus sužlugdymas. Aš siūlau iš tikrųjų net ir nesvarstyti šio siūlymo kaip rimto. (*Balsas salėje*) Ne, kaip rimto.

PIRMININKĖ. Nesvarstyti mes negalime – mes balsuojame dėl šito pasiūlymo. Prašau, kolegos. Kas už K. Neimanto, balsuoja už, o kas balsuoja prieš, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 115 Seimo narių, balsavo 115: už – 2, prieš – 88, susilaikė 25. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dėl šio įstatymo projekto 2 straipsnio taip pat buvo gauti K. Neimanto pasiūlymai, du pasiūlymai, bet jie yra nesusiję ir jis pats atsiėmė, todėl nesvarstysime, kolegos.

Dėl viso įstatymo projekto prieš pasisako G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, esminis trūkumas šio įstatymo projekto yra tai, kad jisai neturi veidrodinio atspindžio Valstybės gynybos fondo įstatyme. Nuosekliai kelis kartus pasiūliau tą įstatymą įrašyti ir šios lengvatų siaurinimo iniciatyvos pajamas nukreipti Valstybės gynybos fondui, tačiau sulaukiau atsako iš finansų ministro ir iš kolegų, balsuojančių dėl įstatymo, kad ne. Jeigu šios naujos pajamos keliauja naujų įvairių pridėtinės vertės mokesčio lengvatų naujoms iniciatyvoms, tuomet tikrai siūlyčiau jau geriau pasilikti prie šio varianto, nes centralizuotai tiekiamam šildymui teikiama lengvata bent jau visa savo apimtimi pasiekia galutinius naudos gavėjus. Ten kainos yra reguliuojamos, tai reiškia, kad visa apimtimi sumažėja kaina, kuri yra pritaikyta vartotojui. Tuo tarpu naujos kitos pridėtinės vertės mokesčio lengvatų iniciatyvos, kurias jūs svarstote, tiek ir vaisiams, daržovėms, tiek ir restoranams ar kitiems dalykams, tikrai pasiskirsto vertės grandinėje ir matome įvairių praktinių pavyzdžių, kuomet kainos apskritai nenukrenta nė kiek. Todėl jeigu rinktumės tarp tokių alternatyvų, man atrodo, geriau likti prie dabar galiojančio varianto.

Jeigu po svarstymo pirmadienį Valstybės gynybos fondo įstatyme atsirastų nuostata, kad šios pajamos dėl šios lengvatos atsisakymo keliauja į Valstybės gynybos fondą, visgi tai yra virš 80 mln. eurų, manau, kad šiam pasiūlymui ir šiam įstatymui tikrai būtų galima pritarti. Tačiau šiandien tiesiog nematau to prasmės.

PIRMININKĖ. Motyvai už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Aš, gerbiama posėdžio pirmininke, ne kiek už, bet aš norėčiau konservatoriams, kad tos jų kiaulyčių akytės, ar kaip jie tenai, prabustų. Nes jeigu kažkas pamiršo, daug seniau buvo siūlymas atsisakyti PVM'o lengvatos šildymui, ir jūs, tarp kita ko, pardavėte tą sprendimą, gal žodis „pardavėte“ nelabai gražiai, bet jį sėkmingai išmainėte biudžeto priėmimo metu prieš keletą metų, kai pasiūlėte, kad jūs palaikysite urėdijų pertvarką ir urėdijų sumažinimą. Nepykite, ne aš čia garsiai kalbu, bet mikrofonas nereguliuotas, tai čia jau, deja, ne aš esu kaltas. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas, ko gero, Gintarė puikiai tą dalyką žino ir kaip finansų ministrė, ir jos buvusi premjerė I. Šimonytė. Tai yra nei daug, nei mažai – 30 % Lietuvos žmonių šiandien yra būtinai reikalinga šita lengvata centralizuotam šildymui. Iš kito finansavimo šaltinio, tai yra iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, iš savivaldybės, tie pinigai ir bus skiriami tiems asmenims, kuriems labiausiai reikia.

Keista, kai mes kalbame apie PVM'o lengvatą šildymui, kai PVM'o lengvata šildymui naudojamos patys mes, politikai, kurie gyvename Seimo viešbutyje ir kurie sėkmingai galime susimokėti už centralizuotą šildymą, nes atlyginimai mūsų yra pakankamai dideli. Kurie gyvena Senamiestyje, žmonės, kurie turi prabangius būstus, kaip jūs čia minėjote praeitame komitete, lygiai taip pat ir jie naudoja šita sistema. Tai 70 % šito mokesčio yra netinkamai panaudojama, 30 % jis yra reikalingas. Vadinas, 30 % Lietuvos gyventojų ir toliau galės pasinaudoti lengvata.

PIRMININKĖ. Kolege Agnė, aš jums suteiksiu replikuoti po balsavimo, būkite gera, balsuokite ir tuomet aš jums suteiksiu. Labai atsiprašau. Gerai? Tikrai atleiskite.

O dabar, kolegos, mes balsuojame už projektus Nr. XVP-440 ir... Tik už Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-440.

Užsiregistravo 120, balsavo 118: už – 82, prieš – 21, susilaikė 15. Projektui po svarstymo pritarta.

Dabar replika po balsavimo. Prašau. A. Jakavičiutė-Miliauskienė. Prašau.

A. JAKAVIČIUTĖ-MILIAUSKIENĖ (DFVL). Atleiskite, pirmininke, priešpaskutinio balsavimo prašau įskaityti mano balsą prieš. Suklydau. Atleiskite.

PIRMININKĖ. Priešpaskutinio balsavimo.

A. JAKAVIČIUTĖ-MILIAUSKIENĖ (DFVL). Dėl knygų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Mes pažymėsime tikrai taip protokole, kolege. Labai jums ačiū.

Dabar taip pat dar per šoninį mikrofoną nori I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kadangi dėl motyvų kalbėjęs ponas žviegia taip, kad net per užkimštas ausis girdisi, tai girdėjau, kad mano pavardė buvo paminėta. Aš tikrai noriu tam ponui priminti, kad dar nepraėjo nė pusė metų, kada žmonės, kurie dabar yra valdžioje, siūlė centriniam šildymui pratęsti nulį PVM'o tarifą, o šiandien jau siūlo 21 %. Tai tiek.

15.46 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XVP-439(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Kolegos, einame toliau pagal mūsų darbotvarkę. Dabar turime Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo projektą. Algirdai Sysai, prašau pristatyti.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaistė Akcizų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Buvo gauta Teisės departamento pastabų. Taip pat buvo gauta visuomeninių organizacijų, tokių kaip „Lietuvos gėrimai“, Lietuvos advokatūra, Lietuvos buhalterijų asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, pasiūlymų, jie buvo apsvaistyti. Taip pat buvo gautos Seimo nario K. Neimanto, Sveikatos reikalų komiteto ir Kaimo reikalų komitetų išvados. Komiteto išvada – pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. M. Skamarakas pristatys papildomo Kaimo reikalų komiteto išvadą.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Pristatau papildomo Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo projekto Nr. XVP-439. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo dešimtojo skirsnio įstatymo projektui Nr. XVP-439 ir pasiūlyti pagrindiniam Biudžetui ir finansų komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, pasiūlymus ir Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą, kuriems komitetas pritarė. Kaimo reikalų komitetas siūlo neapmokestinti akcizais gėrimų, turinčių tautinio paveldo sertifikata.

Balsavo už 4, prieš – 2, susilaikė 2. Pritarimą lėmė pirmininko balsas.

PIRMININKĖ. Kviečiu kolegę L. Šukytę-Korską pristatyti Sveikatos reikalų komiteto išvadą.

L. ŠUKYTĖ-KORSKĖ (*NAF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Seimo Sveikatos reikalų komiteto posėdis vyko dėl šio įstatymo kelių straipsnių pakeitimo šių metų gegužės 28 dieną.

PIRMININKĖ. Nesigirdi.

L. ŠUKYTĖ-KORSKĖ (*NAF*). Atsiprašau. Komiteto posėdis vyko 2025 m. gegužės 28 d. Komiteto sprendimas ir pasiūlymas – iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XVP-439 ir siūlyti pagrindiniam Seimo Biudžeto ir finansų komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas.

Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tuomet I. Vėgėlę prašau į diskusiją.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiami kolegos, darant kiekvieną reformą yra būtina apsvarstyti ne tik jos tikslą, bet ir pasekmes, rizikas. Būtina įsiklausyti į aplinką. Būtina matyti pasaulio ekonomikos tendencijas. Šią reformą darydami, jeigu jūs pažiūrėtumėte apskritai į aiškinamuosius raštus, juose yra tikrai prezumpcija, kad tai, ką renkame, surinksime dar daugiau padidinę mokesčius. Bet turbūt labai gerai žinote, kad padidinę mokesčius neretai galime gauti visiškai priešingą rezultatą. Mano įsitikinimu, šita mokesčių reforma ir turės tokį poveikį, kad mes turėsime neigiamą rezultatą mokesčių ir nesurinksime tiek, kiek planuojama surinkti. Ir tas gynybos biudžetas, Gynybos fondas, kurį planuojame, baigsis niekuo.

Kadangi svarstome Akcizų įstatymo pakeitimus, noriu jums pateikti pavyzdį iš dabartinės reformos, kurioje mes gyvename, tai yra akcizo dyzeliniam kurui pokytį, ir ką turime. Jūs skaičiais pamatysite tai, ko Finansų ministerija mums neatskleidžia. Man atskleidė dalį, aš pats išskaičiavau ir pateiksiu jums duomenis. Štai, žiūrėkite, akcizų mokestis dyzelinui iš tiesų kovą ir balandį buvo surinktas didesnis vien dėl to, kad buvo padidintas akcizas, nepaisant to, kad bendras dyzelino pardavimas ženkliai sumažėjo.

Tai štai aš imu vasarį, kovą, balandį. Vasarį minus 13 % akcizo bendras surinkimas, kovą plius 2 %, balandį plius 4 %. Kas vyksta toliau? Kaip atrodo dyzelino pardavimai? Štai jūs matote dyzelino pardavimo kritimus: vasaris – minus 31 %, kovas – minus 19 %, balandis – minus 17 %, beveik minus 18 %. Kitaip tariant, turime drastišką dyzelino pardavimo kritimą.

Dabar žiūrėkite, aš paėmiau tai, ko Finansų ministerija neatskleidžia, pridėtinės vertės mokestis nuo dyzelino. Mums sakoma, kad įvedus dyzelino akcizą padidėjo biudžeto surinkimas. Tai yra melas. Biudžeto surinkimas sumažėjo dėl to, kad niekas neatskleidžia, kas atsitiko su PVM'u. PVM'as vasarį – minus 31 %, kovą – minus 20 %, balandį – minus 20 %. Dabar pasižiūrėkite bendrą 3 mėnesių – vasario, kovo ir balandžio – rezultatą. Mes kalbame apie nekilnojamojo turto mokestį, iš kurio tariamai gautume galbūt 20–30 mln., kalbame apie kitus mokesčius. Per 3 mėnesius bendras rezultatas – biudžeto nesurinkome vien dėl to, kad padidinome akcizą dyzeliniam kurui, yra minus 31 mln. su kapeikomis. Ir tada kreipiuosi į visus čia sėdinčius, kas atsakys už tokią reformą, dėl kurios mes esame neigiamoje situacijoje? Mes, padidinę mokesčius, skurdiiname savo piliečius: verslai automobiliams kurą pila užsienyje, Lenkijoje, o piliečiai moka padidintą kainą ir dargi nesurenka mokesčių. Mes turime minus 31 mln.

Mano klausimas, dabar mes darome dar vieną mokesčių reformą, kas atsakys, jeigu po dvejų metų, 2027 metais, mes turėsime ekonomikos kritimą ir bus rezultatas toks pats arba panašus

kaip čia – minus mokesčiai, kuriuos surinkome čia? Ačiū, kolegos. Linkiu per savaitgalį gerai pagalvoti, ar darome išmintingai didindami mokesčius šioje geopolitinėje ir ekonominėje situacijoje. Ačiū visiems.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, už gerą pristatymą. (*Šurmulyš salėje*) Dabar norėčiau pasakyti, kad dėl šio projekto yra gauti du siūlymai. Dėl 77 straipsnio yra gautas Seimo Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas. Norėčiau, kad jį pristatytų komiteto pirmininkas. (*Balsai salėje*) Komiteto pirmininke, jūs sakykite. Labai atsiprašau, pirma suteikiu žodį kolegai A. Petrošiui. Prašau.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau atkreipti kolegų dėmesį ir dar kartą priminti Ignui, kad jau daugiau kaip tris dešimtis metų Lietuvoje kapeikomis mes pinigų neskaičiuojame.

PIRMININKĖ. Labai ačiū jums. Taip, pirmininke, prašau jūsų tęsti. Oi, M. Skamarakas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Perskaityk pasiūlymą savo.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Kažkodėl neišsijungia. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Pasiūlymas pritarti komiteto pozicijai.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, patikslinkite, kam jūs, gerbiamas...

A. SYSAS (*LSDPF*). Aš galiu padėti.

PIRMININKĖ. Taip, prašau, pirmininke.

A. SYSAS (*LSDPF*). Kaimo reikalų komitetas siūlė, kad nebūtų apmokestinti gėrimai, turintys tautinio paveldo sertifikatą. Šituose gėrimuose irgi yra cukraus. Bet alkoholiniuose paveldo gėrimuose, ir ne paveldo, ir kituose yra cukraus. Todėl šiame įstatyme kalbama tik apie nealkoholinius gėrimus. Ir kad nebūtų diskriminacija kitų gėrimų atžvilgiu, kokių nors „Vana Tallinn“, neminėsiu, kad gėrimams nedaryčiau reklamos, lietuviškoms trauktinėms ar dar kam nors, komitetas nepritarė šitam siūlymui, nes vėlgi tai mažintų biudžeto pajamas.

PIRMININKĖ. Ar sutinkate su tokiu komiteto pagrindiniu matymu, ar siūlote balsuoti? Prašom.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Sutinku.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Tuomet einame prie kito pasiūlymo. Gautas K. Neimanto pasiūlymas. Karoli, prašom pristatyti.

K. NEIMANTAS (*NAF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės aš sutinku su šituo saldintų gėrimų mokesčiu ir siūlau jį išplėsti, patobulinti iš karto, kitaip sakant. Į mokestinę bazę aš net nesigilinsiu stipriai, nes jis bus kaip ir naujas ir jau tam tikras mokestis bus surinktas.

Mano siūlymas yra išplėsti būtent grafas pagal cukraus kiekį 100 gramų saldintuose gėrimuose. Siūlau tris grafas: nuo 0 iki 6 gramų, nuo 6 iki 10 gramų, 10 ir daugiau grafas, kurios yra skirtingai apmokestinamos ir iš esmės labai panašiai sutampančios su dabartiniu siūlomu projektu. Noriu paminėti, kad saldinti gėrimai neturi jokių naudingų maistinių medžiagų nė vienam iš jūsų organizmų ir tai yra tikrai perteklinis, pavadinkime, cukraus ar saldiklių kiekis organizmui.

Atliepiant mano siūlymas yra dėl to, kad būtent dėl saldintų gėrimų yra tarptautinė praktika, kad gamintojas, atsižvelgdamas į mokestinę bazę, keičia savo receptūrą. Kitaip sakant, mažina cukraus kiekį gėrimuose. Jeigu mes turėsime grafą tarp 6 ir 10, o dauguma energinių gėrimų, populiariųjų vaisvandenių ir kitų turi daugiau negu 11 gramų cukraus 100 gramų, mes turėsime tokią galimybę, kad gamintojai eitų prie žemesnės grafos, tai yra po 10 gramų cukraus, taip pavadinkime, o tai leis mums vartoti bent jau kažkiek sveikesnį gėrimą. Galima ir daugiau argumentų, bet apsiribosime laike su šiais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas komiteto pirmininke, kaip jūs? Komitetas pritaria ar nepritaria šiam siūlymui?

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Komitetas svarstė, teigiamai vertina mūsų kolegos norą tiekti į rinką sveikesnius gėrimus. Bet kadangi tai yra naujas įstatymas, kuris Lietuvoje įsigaliojęs nuo sausio 1 dienos, Vyriausybė, teikdama šitą projektą, stengiasi pasižiūrėti panašių gėrimų akcizų kitose kaimyninėse valstybėse. Todėl buvo pasirinkti būtent du tarifai ir tokie dydžiai. Aš manau, jeigu paklausa nemažės, Seimas galės visada grįžti. Dabar komitetas siūlė nepritari kolegos siūlymams, nors jie ir turi tokį sveiką užtaisą.

PIRMININKĖ. Kolega Neimantai, ar jūs sutinkate su tokia Biudžeto ir finansų komiteto išvada?

K. NEIMANTAS (NAF). Aš norėčiau paprašyti balsuoti dėl jo.

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuojame už K. Neimanto pasiūlymą. Kas balsuojate už – už, kas pritariate komiteto nuomonei, balsuojate prieš. Kolegos, labai atsiprašau, mums reikia pakartoti balsavimą, kažkas atsitiko. (*Balsas salėje: „Kaip tik gėrimai, yra problemų.“*)

PIRMININKĖ. Viskas, aš dar kartą aiškiai pasakau, kad žinotume, už ką balsuojame. Kas balsuojate už kolegos K. Neimanto pasiūlymą, spaudžiate „už“, o kas balsuojate už komiteto nuomonę, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už balsavo 12, prieš – 55, susilaikė 40. Pasiūlymui yra nepritarta. Motyvai dėl viso įstatymo. L. Šedvydis – už.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Kviečiu palaikyti šią įstatymo projektą, nes greta biudžeto pajamų šio įstatymo projekto nuostatos gali padėti pozityviai keisti žmonių elgesį, santykį su saldintais gėrimais. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Labai negirdėti. Aš labai atsiprašau. (*Šurmuly salėje*) Tikrai, kolegos, kolegos, kolegos! Nenoriu aš čia taip va... (*Šurmuly salėje*) Bet prašyčiau, kolegos! Kolegos, „Nemuno aušra“! Negirdėti visiškai pasisakančio Lauryno, kuris nori kalbėti už. Motyvai už. Prašau, Laurynai, iš naujo ir labai atsiprašau už kolegas.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Kviečiu kolegas balsuoti už šią įstatymo projektą, nes jisai suteiks ne tik biudžeto pajamas, bet ir gali pozityviai keisti žmonių elgesį santykyje su saldintais gėrimais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kolegė I. Šimonytė – motyvai prieš.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Šito įstatymo projekto problemos yra ne tos, kurios čia buvo pristatytos diskusijos metu, deja. Cukrus – nesveika, druska – irgi nesveika, ir viskas, kas per daug, yra nesveika. Problema yra ta, kad, kalbėdami apie perteklinį cukrų kaip apie realią problemą, mes į mokesčio bazę įtraukiame labai labai mažą dalį produktų, kuriuose to perteklinio cukraus yra. Jeigu ten kažkiek pabrangs limonadai ir žmonės už tuos vaisvandenius turės daugiau mokėti, perteklinio cukraus vartojimo kituose maisto produktuose niekaip dėl šito įstatymo neišspręsimė. Tai mes čia truputį į tokią XVI amžiaus mokesčių sistemą einame, kur 20 mln. – iš cukraus, 20 mln. – iš druskos, 20 mln. – iš pipirų ir lauro lapelių. Nerimta. Jeigu išties norime spręsti sveikatos problemas, tuomet mokesčio bazė turi būti gerokai platesnė ir turi ne keli procentai žmonių raciono perteklinio cukraus, o didžioji dalis perteklinio cukraus į mokesčio objektą patekti. Bet kadangi to čia nėra, čia toks simbolinis oro virpinimas. Dėl to siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Kolegos pasisakė dėl motyvų ir prieš, ir už. Todėl aš siūlau pereiti į balsavimą už projektą Nr. XVP-439. Kolegos, balsuojame. Svarstymo stadija.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 85, prieš – 15, susilaikė 15. Projektui pritarta po svarstymo. Kolegos, tai buvo paskutinis mūsų balsavimas. Registruojamės.

Užsiregistravo 116 iš visų 141 Seimo narių. Linkiu visiems gero vakaro. Posėdį baigiame. Labai ačiū. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 59 STENOGRAMA

2025 m. birželio 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Laba diena, gerbiami kolegos. Pradėsime pirmadienio nenumatytą Seimo posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo 118 Seimo narių. Prieš pradėdant darbotvarkę, noriu pakviesti ir mūsų visų vardu pasveikinti K. Podolskį, kuris prieš porą dienų minėjo gražų jubiliejų. (*Plojimai*)

14.01 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 13¹, 16, 17, 18, 18², 19, 20, 21, 23, 27, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-436(2) (svarstymas)

Darbotvarkė. Nereikia jos tvirtinti. Nenumatytas posėdis.

Darbotvarkės 1 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-436. Per šoninį mikrofoną – J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš atėjau prie šoninio mikrofono norėdama pasiūlyti jums pasinaudoti savo, kaip Seimo Pirmininko, teise ir prašyti pusės valandos pertraukos dėl GPM'o, nes, kai rengėmės frakcijoje, pamatėme, kad, atrodo, tik 13 val. 50 min. atsirado konsoliduotas įstatymo projekto variantas. Sutikite, kad pasirengti tokiam projektui, pažiūrėti, ką naujo BFK šiandien nubalsavo, yra neįmanoma, tai bent pusvalandžio reikia. Suprantu, kad valdantieji labai nori išvengti naktinės mokesčių reformos simbolio, bet jeigu jūs dieną pabalsuosite už tokius dalykus, nuo to jie geresni netaps.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Matau, kad kolegės Jūratės pasiūlymui galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Taip.“*) Ačiū. Pusės valandos pertrauka. Bus galimybė pastudijuoti ir įsigilinti į konsoliduotą variantą, kas dar neperskaitė.

Darbotvarkės 2 klausimas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, nepamačiau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Pasirodo, dešinėje blogiau matyti nei kairėje. Mielai kolegos, norėčiau pakviesti pasveikinti Joniškio Mato Slančiausko progimnazijos penktokus, skiriant jiems savo šypsenas, audringas ovacijas ir geriausias emocijas. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname!

14.03 val.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-437(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 2 klausimas – Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-437. J. Zailskienė. Jaučiu, ką pasiūlys, nes reikia pasigilinti, pastudijuoti.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašoma pusės valandos pertraukos. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

14.03 val.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2577 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-438(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 3 klausimas – Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-438. Kollegė J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Taip, vėl noriu frakcijos vardu paprašyti pusės valandos pertraukos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

14.04 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 2, 4, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-432(2) (svarstymas)

Darbotvarkės klausimas – Valstybės gynybos fondo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-432. Prašau, J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Pusės valandos pertrauka.

14.04 val.

Melioracijos įstatymo Nr. I-323 1, 2, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-206(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 4 klausimas – Melioracijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI skyriumi įstatymo projektas Nr. XVP-206. Priėmimo stadija. Grįžtame prie 5 straipsnio. Praeitą posėdį komitetas paprašė pertraukos. Dabar komiteto yra suredaguoti pakeitimai. Kviečiu komiteto poziciją pristatyti komiteto pranešėją.

K. MAŽEIKI (DFVL). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų dėl klausimo buvo padaryta pertrauka. Birželio 12 dieną buvo surengtas papildomas Kaimo reikalų komiteto posėdis. Yra pasiūlyta nauja formuluotė, atliepanti pasiūlymus, suderinta su Žemės ūkio ministerija. Buvo Kaimo reikalų komiteto balsavimas, 6 komiteto nariai balsavo už. Tai vienbalsiai. Buvo pasiūlyta suredaguota formuluotė. Siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti 5 straipsniui, kurį suredagavo komitetas? Ačiū. Ir motyvai. Dėl 5 straipsnio norite? Prašom. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dėl viso.

PIRMININKAS. Ar nebūtų reikalaujančių balsuoti dėl 5 straipsnio? Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų dėl viso įstatymo projekto. Gerbiamasis, kiek girdėjome, norite kalbėti dėl motyvų už dėl viso įstatymo? Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū už žodį. Iš tikrųjų mes jau galėjome šį įstatymą būti priėmę ir praėjusiame posėdyje, bet dėl nesusipratimo ir dėl vieno mūsų kolegos Seimo nario aktyvaus siūlymo, kad būtų galima būtų melioracijos įrenginius naudoti ir nuotekų vandenims surinkti, mes buvome sustoję. Ta formuluotė buvo ir tada aiški, bet dabar judame į priekį. Iš tikrųjų ir savivaldai bus suteikta teisė irgi nurašytus įrenginius (ar nurašyti juos ir tvarkytis su jais) panaudoti ir kitais tikslais. O melioracijos įrenginiai turi būti melioracijos įrenginiai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Turėčiau pasakyti paprastą frazę, kurią, pristatydamas šį įstatymą, ministras I. Hofmanas pasakė, kad šis įstatymas yra reikalingas tam, kad atsisakius kokių nors sausinimo sistemų neberekėtų iškasti vamzdelių iš žemės, kitaip sakant, sutaupyti daug valstybės pinigų. O visos kitos interpretacijos buvo šalutinės ir ne šio įstatymo objektas. Kviečiu taip pat balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Tikrai buvo viskas kaip ir derinta su ministerija, tai yra ministro teiktas projektas, buvo šiek tiek interpretacijų ir lyrinių nukrypimų, tai norisi tik paraginti, kad vis dėlto laikykimės kurso. Ką mokslininkai pasakė, turbūt ir kolegos šiandien jau supranta, kad vis dėlto melioracijos sistema turi tarnauti melioracijai. Visi kiti norai bandyti nukreipti nuotekas, paviršines ar dar kokias nors kitokias, yra netoleruoti. Tikrai siūlau su šiuo paskutiniu pasiūlymu pritarti projektui ir padaryti turbūt tą įstatymo projektą pagrindinį, nes vis dėlto sutaupys ir savivaldybės, ir valstybė. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125 Seimo nariai. Už įstatymo projektą – 124, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.10 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 2 ir 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹, 3² ir 3³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-546 (*pateikimas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo 2 ir 4 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹, 3² ir 3³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-546. Į tribūną kviečiu užsienio reikalų ministrą K. Budrį.

K. BUDRYS. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Man be galo malonu pagaliau stovėti tribūnoje su Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektu. Šis įstatymo projektas buvo parengtas turbūt šių metų sausio pabaigoje, vasario mėnesį, jau po to, kai buvo Vyriausybėje apsvarstytas įstatymo projektas, kuris buvo pateiktas Seimui ir kurį priėmė Seimas, ačiū jums už tai, balandžio pabaigoje. Situacija Europos Sąjungoje pradėjo keistis sausio antroje pusėje, kai pamatėme, kad ne visi galime būti tokie vieningi, kaip norėtume, Europos Sąjungoje pratęsiant jau įvestas sankcijas. Vadinamasis pratęsimas, tas *rolloveris* turėjo įvykti sausio 31 dieną ir jis gerokai stryktelėjo, tačiau pavyko padaryti, čia buvo sektorinės sankcijos, toliau turėjome pratęsimą dėl individualių sankcijų, irgi strigo procesas ir mus vedė tai prie atsakymo, kad reikia ieškoti alternatyvių būdų, kaip išlaikyti efektyvią sankcijų politiką. Tai, kad sankcijos veikia, niekam klausimų nekyla. Nei viena studija, nei viena eksperto išvada nepasakė priešingai. Mes turime skaičius, kurie tai pagrindžia, ir vertinimas yra bendras, kad G7 įvestų sankcijų bendra vertė Rusijai nuo 2022 metų visos apimties karo yra 400 mlrd. JAV dolerių. Iš jų – 120 mlrd. eurų pajamų dėl Europos Sąjungos įvestų ribojimų. Ir jeigu išverstume į konkrečias priemones, į efektus, tai yra daugiau nei milijonas dronų, daugiau negu 3,5 tūkst. balistinių raketų. Tokios vertės poveikį mes sukuriame.

Kitas su sankcijomis ir konkrečiu poveikiu susijęs aspektas tai yra pajamos į biudžetą. Kaip žinome, didelę jo dalį sudaro prekyba energetiniais ištekliais ir tai, kad mums pavyksta išlaikyti mažesnes naftos ir naftos produktų kainas pasaulio rinkose drauge su G7, tai, kad mums pavyksta sumažinti pajamas „Gazpromui“, apribojant gamtinių dujų importą į Europos Sąjungą, tiesiogiai turi įtakos Rusijos biudžetui.

Kitų prekių, ne tik tų, kurios duoda pajamas į Rusijos biudžetą, bet ir kalbant apie tas, kurios yra tiesiogiai naudojamos gynybos pramonėje, tos prekės ir komponentai, kurie yra randami mūsų lauke, mes turime vertinimus, kad jų kaina Rusijai, net jeigu ir pavyksta Rusijai apeiti sankcijas, yra padidėjusi nuo šešių iki 13 kartų. Bet kokių atveju galiu teigti šiandien drąsiai, kad mes padidiname Rusijai kaštus toliau vykdyti karą. Ir jeigu kam nors kyla klausimas, koks dar yra tas sankcijų poveikio galutinis rezultatas, tai galima būtų įsivaizduoti, kaip viskas atrodytų, jeigu ne-

būtų sankcijų ir Rusija būtų pajėgi vykdyti visa apimtimi prekybą su Europos Sąjunga arba su kitomis valstybėmis, kai kalbama apie naftą ir naftos produktus.

Taigi pagrindinė priežastis, kad parengtume šį projektą, buvo alternatyvaus kelio, tai yra plano B ir plano C, paieška. Planas C vyksta drauge su mūsų partneriais Europos Sąjungoje, kaip mes galėtume koordinuodamiesi tarp 26 valstybių toliau tęsti šią politiką. O planas B yra nacionalinės sankcijos. Iš karto atsakau, kad mes nesame čia pirmieji – su nacionalinėmis sankcijomis daug daugiau patirties turi mūsų kaimynai, regiono valstybės. Mes šiek tiek vejamės šį procesą. Viena iš priežasčių, kodėl mes neturėjome nacionalinių sankcijų išplėto mechanizmo, buvo tai, kad rėmėmės bendrąja užsienio ir saugumo politika Europos Sąjungoje labiau nei kitos valstybės. Tos valstybės, kurios nepriklauso Europos Sąjungai, visos turi sankcijų mechanizmus. Tos, kurios su mumis kartu priima sprendimus, pavyzdžiui, ar tai Norvegija, ar G-7 šalys, pavyzdžiui, Kanada ir kitos. Todėl turime numatyti tuos alternatyvius būdus. Ar mums jų prireiks, parodys artimiausias laikotarpis, parodys būsima Užsienio reikalų taryba, kuri vyks kitą savaitę, kur kalbėsime apie 18-ąją sankcijų paketą. Parodys Europos Vadovų Taryba, taip pat matysime, kaip vyks pokalbiai liepos mėnesį, kalbant apie dar vieną nusimatomą sankcijų pratęsimą. Kodėl jį reikia nusimatyti dabar, o ne vėliau? Dėl to, kad, kaip ir minėjau, vasarą bus daug įvykių, sueis tie terminai, kai reikės staigiai priimti sprendimus. Kiekvieną kartą vėl turėti galimybę ateiti į Seimą yra gerai, tačiau vasarą Seimas nesirenka į posėdžius ir dėl to matome, kad dėl greičio reikėtų tokį mechanizmą turėti Vyriausybės apimtimi.

Taigi, kas yra siūloma? Siūloma, kad dviem atvejais (vienas, kai nėra Europos Sąjungos sankcijų; antras, kai Vyriausybė mato tam poreikį) būtų numatyta galimybė Vyriausybei įvesti apribojimus vykdyti importą, eksportą, tai yra įvesti sektorines sankcijas ir taip pat numatyti priemones individualioms sankcijoms, tai yra turto iššaldymą, vykdymą ūkinės, ekonominės veiklos, ir kita.

Ar mums jo prireiks? Šiandien atsakyti negaliu. Kaip ir minėjau, kalbama apie patį įrankį. Mums jisai yra reikalingas jau vien dėl to, kad, kaip ir šiandien, man padeda užsitikrinti planą C, tai yra dirbti su Europos Komisija. Jiems sakant, kad mes imamės nacionalinių ekstra pastangų, prašome jūsų imtis irgi savo pastangų, kad sankcijos būtų tęsiamos taip, kaip yra dabar, nes nėra didelio intereso perkelti jų į nacionalinį ES lygmenį. Taip pat tai mums padeda burti regione bendraminčių grupę, kuri vienodai jau dabar mato, kaip turėtų būti įgyvendinamos sankcijos, tai yra praktikos lygmeniu, tiek tai, kas yra susiję su pačiu reglamentavimu.

Aš čia tik pabrėšiu, kad turime labai gerą muitinių bendradarbiavimą pagal susitarimus su Baltijos valstybėmis, Lenkija, Rumunija, Kroatija ir kitomis, ir su Suomija. Tai yra tos valstybės, kurios turi sausumos sieną. Tai man leidžia teigti ir jus patikinti, kad dėl sankcijų politikos regione turime bendraminčių grupę.

Taigi, kaip ir minėjau, sankcijos veikia, sankcijos veikia Europos Sąjungoje. Tai yra efektyviausias būdas judėti į priekį su įvairiais trukdžiais, tačiau turime turėti ir planą B, jeigu mums pradėtų šis įrankis strigti. Kaip niekur kitur ant kortos yra pastatyta labai daug, kas susiję su būsimu ir Europos saugumu, ir net visu globaliu saugumu. Tai yra tolesnės galimybės Rusijai vykdyti agresiją prieš Ukrainą.

Tolesnis procesas, kaip jis turėtų vykti, jeigu tokiame mechanizmui būtų pritarta, tai yra tais atvejais, kai, pabrėšiu, ir kalbama apie Ribojamųjų priemonių įstatymą, kuris galioja nuo dabar mažiau negu metus, kuris galios iki 2026 metų gegužės mėnesio. Bet kokių atveju grįšime į Seimą, jeigu sąlygos nesikeis, jeigu agresija ir toliau tęsis, kovo, balandžio mėnesį dėl jo pratęsimo, kai bus galima vėl turėti diskusiją.

Tai, esant šiam mechanizmui, numatome, kad sankcionavimo kriterijai bus penki, kai bus kalbama apie asmenų sankcionavimą: trys, kai bus kalbama apie eksporto ribojimo atvejus, ir du kriterijai, kai norėsime, jeigu tai bus, įvesti importo, prekių ribojimą.

Numatyta, kad, laikantis konstitucinio teisinės valstybės atsakingo valdymo ir proporcingumo principų, šios siūlomos priemonės bus nuolat peržiūrimos. Dėl to šių priemonių negalime laikyti mūsų bendro sankcijų reguliavimo dalyku, tai yra tiesiogiai su vykdoma agresija prieš Ukrainą susijęs dalykas.

Čia turbūt ir norėčiau sustoti. Žinau, kad bus daug klausimų, nes viešojoje erdvėje matau nemažai gąsdinimų ir spekuliacijų dėl to, kam tos sankcijos bus taikomos ir kokia yra būsima jų apimtis. Esu pasiryžęs į tai atsakyti. Atsižvelgiant į tai, į mano ką tik įvardintus terminus ir į liepos 31 dieną, artėjantį vieną iš svarbesnių *dedlainų*, prašymas būtų svarstyti šias pataisas skubos tvarka. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų užsirašė Seimo nariai paklausti. Pirmas klausia kolega Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Aš tikrai noriu padėkoti, ministre, už šią iniciatyvą. Manau, jūs gerai žinote, kad paprastai agresoriai kaip tik veikia vasarą, kai visi išjungia savo telefonus, ta vienybė griūva vasarą. Tai, ką jūs darote, jūs tiesiog paruošiate tą pačią Ukrainą gynybai. Taip pat ir Lietuvą, nes žinome, kas gali įvykti, jeigu šita mūsų gynyba sužlugtų. Bet kaip jūs tuomet galėtumėte paaiškinti, kad didžiausių problemų mes turime, tiesą pasakius, ne Vakaruose (aš manau, mes panašiai susitvarkysime kaip daug kur šalyse), bet čia, jūsų koalicijoje. Tie žmonės, kurie ir šiandien, manau, karštai kalbės, juk realiai parodo, kad jie ir yra penktosios kolona. Ar jūs nesugebate jiems paaiškinti jūsų pačių koalicijoje, kad tai yra jų pačių gyvybiškas reikalas, kad jūs realiai ginate ne tik Ukrainą, bet ir pačią Lietuvą? Kaip jūs galvojate, kodėl jie taip elgiasi? Ar čia jie yra specialiai aktyvinami, matant, kad mes paprastai esame tų sankcijų priešakyje?

K. BUDRYS. Du dalykai, kuriuos noriu pabrėžti. Pirmas – tai mano optimizmas visais klausimais, kuris mane veda į priekį. Antras dalykas – tai veidrodžio principas: jeigu kas nors kažko nežino ar kaip nors kitaip mato situaciją, aš pasižiūriu į veidrodį ir keliu klausimą, ar viską pats padariau? Aš labai tikiuosi, kad ir šiandieną mano buvimas čia, tribūnoje, priešais jus, ir atsakymai į klausimus padės išvaikyti tam tikras abejones ar nuogąstavimus ir padės atsakyti į klausimą, apie ką čia viskas yra. Aišku, kai kurie žmonės sako, kad aš naiviai žiūriu į tokią situaciją, bet optimizmo vedamas aš manau, kad šiandieną šešėlių, dėl ko yra šis įstatymo projektas, liks mažiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, aš nežinau, žiūriu į jūsų ribojimus ir negaliu atsisėbėti. Iš kur toks didelis jūsų noras riboti Lietuvos ekonomiką? Netgi sakinytis skamba – galėsime riboti eksportą. Jūs ką tik pribagėte eksportą į Kiniją. Viskas, santykiai su Kinija galutinai pribagti, eksportuoti prekių negalime. Dabar taip pat stabdysite mūsų įmonių eksportą. Net atsitiks toks stebuklas, kad jeigu Europa, pavyzdžiui, nepriims jokių, nežinau, tolesnių ribojimų ar sankcijų, tai mes būsime viena, dvi ar trys Europos valstybės, kurios ribosime savo eksportą ir žlugdysime savo ekonomiką. Iš kur toks noras?

Ir galutinis klausimas. Praeitame pakete Seimas išbraukė baltarusius lauk. Jūs vėl atnešate, vėl įrašėte. Kam tą žaidimą žaisti, jeigu jau praeitame mes išbraukėme? Tai kodėl jūs taip nekenčiate mūsų ekonomikos?

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Trys dalykai. Pirmas. Netiesa, kad Lietuvos eksportas yra uždraustas į Kiniją, kad jisai nevyksta. Jisai vyksta, galite peržiūrėti skaičius. Taip, tos prekės, kurios yra dvigubos paskirties, kurios prisideda taip pat ir prie Kinijos karinės galios, yra ribojamos dėl tarptautinio reguliavimo ir tarptautinių sankcijų. Čia yra vienas dalykas. Lietuva neturi savo individualių sankcijų, kai kalbama apie dvigubos paskirties prekių eksportą į Kiniją. Pirmas dalykas.

Antras dalykas. Netiesa, ką jūs teigiate, kad mes ribojame savo ekonomikos augimą ir savo ekonomikos galimybes. Prekės, apie kurias kalbame, kurios yra eksportuojamos į Rusiją, arba yra dvigubos paskirties, arba yra randamos mūsų lauke, arba prisideda prie gynybos pramonės plėtos, arba tai yra strateginio pobūdžio prekės. Kalbame apie tokius dalykus.

Kitas dalykas. Kas yra svarbu, kalbant apie mūsų verslą, tai Lietuvoje nuo pat 2022 metų pradžios ir dar anksčiau buvo labai aiškus raginimas išeiti iš Rusijos rinkos, nevykdyti toliau verslo. Ne visur Europos Sąjungoje taip įvyko. Aš džiaugiuosi, kad beveik visos Lietuvos įmonės tai padarė. Dėl to buvo dar kartą raginimas pačiu aukščiausiu lygmeniu praeitų metų gruodžio mėnesį Europos Sąjungos verslams pasitraukti iš Rusijos. Tokia yra bendra politika. Jokių mes individualesnių ar išskirtinių kriterijų nekeliamo Lietuvos verslui.

Kalbant apie ekonominį saugumą, yra raginimas diversifikuoti savo veiklas į prognozuojamas demokratines ir patikimas rinkas. Rusija tokia nei buvo, nei dabar, vykstant karui, tokia yra. Tai mes čia kalbame apie dvi valstybes, kai kalbama apie šias ribojamąsias priemones, Rusiją ir Baltarusiją. Kuria apimtimi? Užbėgdamas už akių būsimiems klausimams, galiu pasakyti, kad ta, kur dabar Europos Sąjunga yra įvedusi sankcijas. Tik apie tai kalbama, apie tas strategines joms... kai kalbame apie pajamas, eksporto rūšis arba kai kalbama apie mūsų eksporto rūšis, tas, kurios tiesiogiai prisideda prie galimybių toliau vykdyti karinę veiklą. Visais atvejais, kai ukrainiečiai rodo mūšio lauke numuštus dronus, raketas, mes randame ten didžiąją dalį, tai yra nuo 60 iki 70 %, vidaus komponentų, kurie yra pagaminti Vakaruose. Kodėl taip yra? Todėl, kad sankcijos, nepaisant to, kad jos yra įvedamos, ir toliau yra apeinamos. Čia yra tiesioginė priklausomybė. Tai, ką jie pagamina, tai, kas nukrenta civiliams ant galvų, ir tai, ką mes eksportuojame. Ir nesuprantu, kaip tai sumažina mūsų galimybes ir toliau ekonomikai augti. Nuo 2022 metų yra veikiančios sankcijos, pažiūrėkite ekonomikos rodiklius, jie yra puikiausiai veikiantys. Todėl aš tokį gąsdinimą laikau tikrai arba manipuliavimu skaičiais, arba mes kažkur apie kitus parametrus kalbame.

Kalbant apie Baltarusijos piliečius. Taip, Seimas vėl turėjo diskusiją, kai priėmė Ribojamųjų priemonių įstatymo pratęsimą metams, dar nusprendė, kuria apimtimi norėtų taikyti. Šiuo įstatymo projektu nieko nėra siūloma keisti, kas buvo priimta dėl ribojamųjų priemonių dabartiniame įstatyme. Tai yra 3 punktas, kur, sakau, yra netiesa arba galbūt per mažai informacijos pateikėme prieš tai.

PIRMININKAS. Gerbiamas ministre, atsakyti – porą minučių. Klausti – 1, atsakyti – 2 minutės. Bus kuo daugiau norinčių paklausti. Klausia kolega A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, nacionalinės sankcijos nebūtų efektyvios be europinių. Europinės, matyt, ne tokios būtų efektyvios be amerikiečių sankcijų, kurios tebeveikia ir kurias du trečdaliai Amerikos senatorių yra nusiteikę papildomas ten įvesti. Kalbama apie ant-rines, kurios išeina iš tų pirminių apribojimų. Jūsų prognozė, vis dėlto norint sustiprinti spaudimą Rusijai, – taip, sankcijų procesą reikia tęsti, – kokios perspektyvos Jungtinėse Amerikos Valstijose sustiprinti šį procesą, žinant prezidento D. Trampo nusiteikimą? Senatas už, bet ar tas procesas įvyks, jūsų požiūriu?

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Taip, iš tiesų visa sankcijų raida yra susijusi ir priklausė nuo koordinavimosi tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos. Nebūtų Jungtinių Amerikos Valstijų, neturėtume Europos Sąjungoje tokios sankcijų politikos, tokios laikysenos. Koordinavimasis G7 formatu buvo labai svarbus, dėl to būsimas G7 susitikimas (ne būsimas, o kuris šiuo metu vyksta) bus taip pat labai svarbus, nes koordinuos pozicijas. Aš turiu vilties, kad tos sankcijos bus dabar išlaikomos tol, kol Europos Sąjungai pavyks pasivyti. Mes turime 80 plius, ne mes, Jungtinėse Valstijose, Senate, yra surinkta daugiau negu 80 parašų po sankcijomis. Dabar turime mes pasivyti, mes koordinuojamės Europos Sąjungoje pritaikyti tokia pačia apimtimi bent jau pagal projektą sankcijas.

Tada kitas etapas – turi būti koordinuotas jų įgyvendinimas, jeigu iki tos dienos, kol mes parengsime paketą, V. Putinas nepriims tos sąlygos, kuri jam buvo iškelta, tai yra besąlyginių paliaubų. Čia viskas apie jį yra. Mes tą suprantame. Mes ne šiaip čia žaidžiame kokį nors sankcijų žaidimą, bet mes norime paveikti sprendimus. Atsižvelgiant į tai, kad iš JAV sankcijų numatytos, kaip jūs teisingai minite, antrinės sankcijos, tai kai kurios iš jų yra tokios, kurios iš tikrųjų sustabdytų prekybą su trečiosiomis šalimis, kalbant apie 500 % muitus importuojamoms į Jungtines Amerikos Valstijas prekėms iš šalių, kurios toliau pirsks naftą iš Rusijos. Tai yra didelis įrankis, todėl mes turime veikti koordinuotai su Europos Sąjunga. Tai 18-as paketas yra rengiamas, kitą savaitę apie jį kalbėsime Užsienio reikalų taryboje. Turiu vilties, kad jisai bus stiprus, bet jį turės sekti ir veiksmai, tai yra valia priimti sankcijas. Jeigu visa tai vyks taip, kaip nupiešta: ir JAV sankcijos, ir mūsų 18-as paketas, mums visų šitų įrankių Lietuvoje nereikės pritaikyti. Mes juos turėsime, galėsime sakyti: žiūrėkite, esame nusimatę ir planą B, jeigu ką, bet europasajunginis taktelis mums yra pagrindinis.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prieš suteikdamas žodį I. Vėgėlei aš siūlau 10 minučių pratęsti galimybę užduoti klausimus. Ministras labai išsamiai atsako. Reikia, kad taip būtų, nes yra daug spekuliacijų viešojoje erdvėje tarp mūsų kolegų. Ar galime pritarti klausimus ir atsakymus pratęsti 10 minučių? (*Šurmuly's salėje*) Ačiū. Kiti galės paskaityti mokestinius įstatymus.

Gerbiamas I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Ministre, aš preziumuoju, kad jūs skaitėte įstatymą, kurį atnešėte į Seimo posėdžių salę, ir preziumuoju, kad skaitėte atidžiai. Šiame įstatyme yra ne tik sankcijos, kurios nustatomos prekėms, bet ir sankcijos asmenims, tai yra asmenų, jūsų pasiūlytų ir Vyriausybės sprendimu patvirtintų, jų visų turtas yra įšaldomas, kitaip tariant, jie negali naudotis jokių turtu – nei lėšomis, nei asmeniniu turtu, nei nekilnojamoju, nei jokių kitokiu turtu. Įšaldyti turtą, vadinasi, drausti jį valdyti be jokio teismo sprendimo. Ir dabar, dėmesio, ką jūs įtraukėte prie šių asmenų: ne tik Rusijos ir Baltarusijos piliečius – jūs įtraukėte asmenis, kurie yra (cituoju įstatymą): „su jais asmeniniais, organizaciniais, ekonominiais, politiniais ar finansiniais ryšiais susiję fiziniai ar juridiniai asmenys“, tarp jų Lietuvos Respublikos piliečiai. Ponas L. Kasčiūnas rekomendavo šaudyti, siūlė šaudyti... nelojalių piliečių sąrašą, jūs atnešate nelojalių piliečių sąrašą čia ir siūlote apriboti ir įšaldyti jų turtą, ar ne? Ministre, kuo mes skirsimės nuo autoritarinių režimų ir ar net nuo totalitarinių režimų, šitą pristačius?..

K. BUDRYS. Mes privalome skirtis nuo autoritarinių režimų. Pagrindinis skirtumas yra demagogijos lygis užduodant klausimą ir interpretuojant tai, kas yra pateikta. Tai, ką jūs skleidžiate, yra būtent tai, nes tai yra tiesiog kiršinimas ir gąsdinimas. Nekalbama apie jokių Lietuvos Respublikos piliečius, kuriems tai būtų taikoma. Kalbama apie Europos Sąjungos sankcijų... dabartinių galimybių jas užtikrinti toliau per nacionalinę teisėkūrą, kaip yra Latvijoje ir Estijoje. Kai balandžio mėnesį nebuvo pratęstos kai kuriems asmenims sankcijos Europos Sąjungos lygiu dėl vienos iš valstybių kolaboravimo su kita puse (priežastis buvo tokia), ir Estija, ir Latvija nusimatė sankcijų tęstinumą pagal savo numatytą reguliavimą, kuris yra toksai, kokį šiandien atnešiau į Seimą, tai yra Vyriausybė turi nusimatyti priemones – galimybę įšaldyti turtą.

Antras dalykas, kuo mes skiriamės nuo autoritarinių valstybių, ir jums tas puikiai žinoma, yra tai, kad mes, kaip teisinė valstybė, turime galimybę kvestionuoti visus priimtus sprendimus, lygiai taip pat kaip ir teisme apginti ir tokį sprendimą, jeigu jisai būtų priimtas.

Trečias dalykas, ir čia tai jau tikrai yra manipuliavimas ir kiršinimas, tai yra gąsdinimas žmonių, kad jisai bus iš karto imtas įgyvendinti visų kokių nors neegzistuojančių sąrašų atžvilgiu. Tai yra tiesiog netiesa. Tai yra numatyta tam atvejui su dviem kriterijais: kai Europos Sąjungos sankcijų nėra – tai 1 punktas, 2 punktas – kai Vyriausybė tai apsvarsto.

Aš nematau tokiuose scenarijuose jūsų piešiamų kelių į priekį. Taip tiesiog nėra svarstoma ir galvojama. Ir tai yra žalinga galų gale tokiu būdu gąsdinti. Tai yra apie Rusijos galimybę vykdyti toliau agresiją. Įstatymo leidėjo sumanymas išleidžiant įstatymą yra ne mažiau svarbus, negu tai, kas yra parašyta. Tai aš ateinu (ir aiškinamajame rašte yra parašyta) kalbėti apie tai, kaip sumažinti galimybes Rusijai vykdyti agresiją prieš Ukrainą. Jūs norite visa tai išversti ir atsukti – neva kaip būsima kokia nors slapta veikla prieš mūsų piliečius ir panašiai. Kas tai yra, kaip jūs apibrėžtumėte šitą veiklą?

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas R. Motuzas.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, kolegos, mes, pradėdami savo darbą, sausio 10 dieną šioje sesijoje priimdami rezoliuciją dėl užsienio politikos tęstinumo įsipareigojome stiprinti nacionalines sankcijas Rusijai ir agresiją palaikančioms šalims. Todėl šis žingsnis yra sveikintinas šiandien, kad jūs laiku labai greitai, labai profesionaliai parengėte šį dokumentą. Bet iš kolegų pasigirsta nuogastavimų, kad jeigu regionai tam nepritaris arba neprisidės, neprisijungs, jie gali apeiti sankcijas pasiremdami mūsų regioninėmis valstybėmis. Todėl mano klausimas: ar tokias sektorines ar panašias sankcijas yra numačiusios ar turi mūsų regioninės, kaimyninės valstybės – Estija, Latvija, Lenkija? Ačiū, ministre.

K. BUDRYS. Ačiū, komiteto pirmininke, už klausimą. Čia yra labai svarbus aspektas. Apie tai mes tikrai ir galvojome, ir kalbėjome, ir tai bus kriterijus, kurį ir pats nuosekliai remsiu. Tai yra

regioninis priėjimas, kai bus kalbama apie sankcijų įgyvendinimą. Kaip matome, ir dėl muitinės procedūrų tas yra be galo svarbu, tai taip ir dėl sankcijų įvedimo, suprantant, kad viena Lietuva, turėdama sausumos sieną ir su Rusijos Federacija, ir su Baltarusija, neapribotų galimybių patekti ten tam tikroms prekėms.

Tai dar kartą pabrėžiu, kad ir Estijoje, ir Latvijoje toksai reguliavimas yra. Yra numatyta teisė vyriausybei priimti tokį sprendimą. Skirtumas yra, kad pas juos yra tarptautinių sankcijų reglamentavimo įstatyme, mes irgi turime Tarptautinių sankcijų įstatyme. Šičia siūlymas yra įrašyti į laikiną įstatymą, kuris galioja tik metus ir susijęs tiksliai su Rusijos agresija prieš Ukrainą. Lenkijoje individualios sankcijos jau yra numatyta procedūra ir jos yra įvedamos. Nėra sektorinių sankcijų, tačiau procesas vyksta ir jie įsives.

Numatant tokią hipotetinę situaciją, kai reikėtų jau taikyti įstatymą, aš esu įsitikinęs, kad tai darytume koordinuodami su regiono valstybėmis, ir tai bus vienas svarbiausių kriterijų jau įgyvendinant. Tuo labiau kad mes negalime atsilikti regione, kai mūsų kaimyninės valstybės tokią priemonę turi. Mes net dabar svarstyti negalėtume, nes sakytume, mūsų įstatymuose nėra tokios galimybės. Dabar mes bent jau galėtume svarstyti.

Kalbant apie kitas valstybes, žinoma, kad yra paskata judėti į priekį ir kitiems. Bet aš neturiu abejonės, kad mes Sankcijų įstatyme tikrai grįšime ir prie kitų reglamentavimo nuostatų, nes aš pats buvau nustebęs, kiek daug Europos valstybių, pavyzdžiui, individualias, tas pačias nacionalines sankcijas jau dabar turi nusimačiusios kaip mechanizmą, o mes ne.

PIRMININKAS. Klausia kolega L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, šiaip labai įspūdingas atsakymas ponui I. Vėgėlei, kuris kažkodėl nori kolaboruoti su Rusija, jūs jam neleidžiate. Tai labai gerai, palaikysime šį įstatymo projektą.

O mano klausimas sudurtinis ir gana toks, sakyčiau, konceptualus. Išaldyti aktyvai, šiek tiek keliamės į europinį lygmenį, kur Belgijos vaidmuo yra ypač svarbus. Kokia dabar stadija? Kai mes pakalbiname belgų politikus, jie sako, žiūrėkite, naudosis tai galbūt taikos derybose. Ar įmanoma išjudinti tą klausimą – ne pačių aktyvų, sakykime taip, iš jų uždirbtų pinigų skyrimo paramai Ukrainai? Viena.

Antra. Kai modeliuojamos europinės sankcijos, analitikai, Europos analitikai, kai dėlioja, kur kirsti ir kur skaudžiausia, ir kur galbūt galiausiai didžiausią poveikį gali turėti Rusijos ekonomikai, karo mašinos kaip tokios, ar jūs manote, kad mes dabar su tuo, ką turime ir ką planuojame padaryti sankcijų politikoje, pataikome, na, į kiek? Į dešimtuką, penketuką, šešetuką? Koks būtų jūsų vertinimas ir į ką labiausiai reikėtų taikyti, į ką mes dar netaikome? Ačiū.

K. BUDRYS. Ačiū. Pradėsiu nuo antros dalies, po to pereisiu prie išaldyto turto.

Kas duoda daugiausia pajamų Rusijai, ten reikia taikyti, ir suskystintosios dujos turėtų būti. Dėl suskystintųjų dujų dabar esame tarp dviejų pasirinkimų. Tai yra tarp vieno kietesnio, kurį ir Lietuva remia, kad turėtume įtraukti į XVIII paketą suskystintas dujas. Yra švelnesnis priėjimas – judėti Europos Komisijos pasiūlytu keliu, atsisakyti suskystintųjų dujų importo iki 2027 metų pabaigos.

Yra du keliai. Mūsų pozicija yra aiški: mes atsisakėme, kodėl kiti negali atsisakyti, kai kalbame ne apie vamzdynais perduodamas dujas, o apie importą per terminalus, kurių pajėgumų pakanka. Ir čia mums gali tikrai daug padėti Jungtinės Amerikos Valstijos. Žinome, kada atsiranda aspektas dėl muitų su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, tačiau atsakymas yra: čia yra skausmingiausia ir čia yra galimybių.

Kitas yra nafta ir naftos produktai. Aš tikiuosi, kad G7 nusileis ties žemesne viršutine naftos kainos riba, mes palaikome 45 JAV dolerių už barelį ribą, šiuo metu yra 60 dolerių. Dabar kaina yra šoktelėjusi, tačiau iki Izraelio apsikeitimo su Iranu smūgiais ta kaina buvo jau ties 60 riba bet koku atveju. Čia reikia spausti ir yra konkreti išraiška pinigais, kaip tai sumažina pajamas Rusijai.

Atsakant į į klausimą dėl išaldyto turto, taip, dabar didžioji jo dalis, valstybės aktyvų virš 200 mlrd., yra kelių valstybių sąskaitose, daugiausia yra Belgijos sąskaitoje. Girdime jų nuogastavimų dėl politinių, finansinių, ekonominių rizikų. Mūsų atsakymas yra, mes esame pasirengę

dalintis šiomis rizikomis. Tuos pinigus reikia iškelti į kitas sąskaitas, kur jas galėtume bendrai valdyti ir bendrai prisiimti atsakomybę. Žinoma, mes tuos pinigus grąžinsime Rusijai, kai nutrauks savo agresiją, kai pasitrauks į savo teritoriją ir kai sumokės visas reparacijas Ukrainai už sunaikintą turtą. Aš tikiu, kad ta diskusija tuo bus intensyvi dėl išaldyto turto, nes vėl turėsime pradėti šnekėti, iš kokių lėšų 2026 metais remsime Ukrainą. Ir jeigu pradėsime strigti su nacionaliniais pinigais, aš neįsivaizduoju, kas turės argumentą nepaimti iš čia esančių pinigų, jeigu padėsime atgal, kai Rusija išmokės reparacijas.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš norėsiu tik labai trumpo atsakymo: taip ar ne? Ar jautėte, kad, įregistravus įstatymo projektą ir patekus į viešumą, suaktyvėjo užsienio, konkrečiai GRU, agentūrinio metodo taikymas? Konkrečiai GRU elektroninės žvalgybos priemonės, konkrečiai GRU atviros informacijos analizė tam, kad būtų skatinamas priešiškas ir nesutarimai mūsų šalies viduje, tam, kad būtų šantažuojami ir kompromituojami sprendimų priėmėjai, ar tas pats lobizmas per tarpininkus ir, žinoma, dezinformacijos kampanijos. Ar mes jaučėme tai, ar ne?

K. BUDRYS. Galiu vienareikšmiškai atsakyti: taip, suaktyvėjo. Daug kas suaktyvėjo, melagingos informacijos sklaida suaktyvėjo, kiršinimas suaktyvėjo. Tačiau kaip buvęs pareigūnas, jūs, kaip buvęs pareigūnas... iš profesionalo pozicijos, su atribucija, kas tai padarė, aš negaliu atsakyti, aš neturiu tų įrankių, bet tam yra tarnybos, aš tikiu, kad jos su tuo dirba irgi. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Galite prisėsti.

K. BUDRYS. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Tikrai sveikiname užsienio reikalų ministrą įveikus visus rifus, matomus ir nematomus, ir pateikus šį įstatymą Seimui. Manau, atsakyti visi svarbiausi klausimai, dekonstruoti mitai. Mes, kaip valstybė, turime turėti nacionalinių sankcijų instrumentą. Ar mes jį naudосime, ar nenaudосime, čia yra kitas klausimas, bet, kaip valstybė, mes jį turime turėti. Tikrai galiu drąsiai pasakyti, kad mes, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, palaikysime šitą įstatymą ir labai tikimės, kad jis bus priimtas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Pradžioje repliką ponui L. Kasčiūnui. Kolaboruojate jūs, pone Kasčiūnai, skaldydami tautą, nuolat skaldydami, netgi kviesdami šaudyti nelojalius piliečius, kaip jūs įvardinate juos.

Pratėsiu savo klausimą, kuris buvo adresuotas užsienio reikalų ministrui. Kuo, priėmę šį įstatymą, mes skirsimės nuo autoritarinių, o gal ir jau nuo totalitarinių valstybių režimų? Niekuo. Ministro teikimu Vyriausybė patvirtins sąrašą, kuriame ministro diskrecija įtraukiami visi juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie, ministro nuomone, yra galimai susiję asmeniniais, finansiniais, turbiniais ir visokiais kitokiais ryšiais su Rusijos ir Baltarusijos piliečiais. Kolegos, jeigu jums sako ir aiškina, kad galima bus šį sprendimą skusti, tai jūs visi puikiai žinote, kiek trunka teismas – *minimum* dvejus metus, jeigu reikia eiti per keletą instancijų. Dvejus metus asmuo neturės galimybės valdyti savo turto. Pirma.

Antra, mes turime analogiškus įstatymus, turime Kriminalinės žvalgybos įstatymą, turime Baudžiamojo proceso įstatymą, kuriame yra nustatomi asmenims turto apribojimai ir visokių kitokių teisių apribojimai. Kaip vyksta šių įstatymų aspektu? Teismas turi leisti tai daryti. Ne Vyriausybė, ne ministro diskrecija (ministras valstybėje taps aukštesnis negu Prezidentas), o teismas leidžia tokius dalykus priimti arba atmesti. Ką čia mes turime, mane stebina. Aš kalbu dabar Seime ir netikiu savo akimis, ką skaitau įstatyme ir ką ministras sako, kad intencijos yra kitokios. Kad ir kokios būtų ministro intencijos, įstatymą reikia atnešti tokį, kad jis būtų aiškus visiems.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti balsuojant dėl įstatymo projekto.

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 123, prieš – 2, susilaikė 1. Po pateikimo įstatymo projektui pri-tarta. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną kolega.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Man iš tiesų labai gaila, kad gerbiamas (ar ne labai kartais gerbiamas) kolega I. Vėgėlė pasirenka šitą naratyvą jau ne pirmą kartą – atstovauti rusiškai ir baltarusiškai linijai. Ne pirmą kartą mes tą girdime ir Europoje, ir šitas instrumentas mums, kaip šaliai, yra reikalingas ne todėl, kad čia norėtume kaip nors pateisinti ar paneigti jūsų argumentus, o todėl, kad jeigu tokio tipo politikai kaip jūs (ar tai būtų V. Orbanas, ar tai būtų R. Ficas) koku nors būdu esamu laiku sustabdytų visą sankcijų procesą Europoje kad ir laikinam periodui, kad Lietuva turėtų galimybę išlaikyti tas sankcijas ir netaptų pereinama zona Rusijos ir Baltarusijos prekėms. Nežinau, man truputėlį gėda už jus, bet jums, matyt, geriau jaustis.

PIRMININKAS. Repliką po balsavimo – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠF*). O man gėda, kad jūs meluojate visam Seimui ir stengiatės Lietuvos žmonėms meluoti, kas vyksta Seime. Melas yra akivaizdus, ką jūs darote, dėl to, kad aš nekalbu apie prekybines sankcijas, kurias, mano supratimu, reikėjo įvesti ir anksčiau. Jas teikiau, jūs balsavote prieš. Beje, jūs buvote tas, kuris balsavote prieš, o aš kalbu apie Lietuvos Respublikos piliečius, kurių sąrašą dabar pasiūlys ministras, tvirtins Vyriausybė ir po šito patvirtinimo jiems bus apribotos visos teisės valdyti savo turtą.

Mano supratimu, klaidos tikimybė yra labai didelė. Teisinėje valstybėje taip nevyksta. Turi būti sureguliuota aiškiai ir teismas turi tai nuspręsti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos. Yra Vyriausybės prašymas, kad būtų taikoma skuba. Prašom balsuoti dėl siūlymo, kad įstatymo projektas toliau būtų svarstomas skubos tvarka.

Balsavo 122 Seimo nariai: už skubą – 111, prieš – 4, susilaikė 7. Įstatymo projektas toliau bus svarstomas skubos tvarka. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – kolega J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LVŽ-KŠF*). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš kito žanro. Yra pas mus tradicija pristatyti svečius, noriu ir aš ta tradicija pasinaudoti, ir pasveikinti kolegas, atvykusius iš Kanados radijo telestoties ir sportinio klubo „Sokol“. Jie atvyko mūsų čia aplankyti. Iš Kanados kolegos yra ten. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname.

14.48 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6, 13¹, 16, 17, 18, 18², 19, 20, 21, 23, 27, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-436(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas, dėl kurio buvo paprašyta pusvalandžio pertrauka, – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-436. Svarstymas. Į tribūną kviečiame komiteto pirmininką. Kaimo reikalų komitetas teikia siūlymą dėl 2 straipsnio, naują sąvoką įveda. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas Pirmininke, o nebus atskirai komiteto pasisakymai, o po to svarstymas? (*Balsas salėje: „Bus, bus, bus.“*)

A. SYSAS (*LSDPF*). Per anksti?

PIRMININKAS. Per anksti. Pristatykite bendrą išvadą dėl įstatymo, paskui dėl atskirų pasiūlymų. Atsiprašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, gerbiamas Pirmininke, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaistė gyventojų pajamų mokestį. Buvo gauta daug pastabų, pasiūlymų, manau, kad mes grįšime ir svarstysime visas pataisas. Aš nenoriu dabar gaišinti laiko. Aš tik pasakysiu, kad komitetas, apsvaistęs įstatymo projektą, pritarė įstatymo projektui daugumos balsais.

PIRMININKAS. Ačiū. Ekonomikos komiteto poziciją pristatys A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (*LVŽ-KŠF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ekonomikos komitetas svarstė (tuojau pasakysiu) ir iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Siūlome pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui patobulinti įstatymo projektą, atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriems Ekonomikos komitetas pritarė. Kartu atkreipiame pagrindinio Biudžeto ir

finansų komiteto dėmesį į tai, kad reikia stebėti ir vertinti, ar šiuo projektu teikiami mokestiniai pakeitimai nepablogins Lietuvos verslo konkurencinės aplinkos, ir atlikti būtinas korekcijas, esant poreikiui. Už balsavo 7, prieš – 3.

PIRMININKAS. Ačiū. Kaimo reikalų komiteto poziciją pristatys komiteto pirmininkas K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Kaimo reikalų komitetas Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą svarstė gegužės 28 dieną. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus ir Kaimo reikalų komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. O tų pasiūlymų iš viso buvo keturi. Ar pasiūlymus pakomentuoti?

PIRMININKAS. Kol kas tik komiteto poziciją.

K. MAŽEIKA (DFVL). Komiteto pozicija: už – 5, prieš – 1, susilaikė 2. Išvadai pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū, komiteto pirmininke. Komitetų pozicijos išsakytos. Diskutuoti yra užsirašiusių nemažai Seimo narių. Ar galėtume apsibrėžti laiką, kiek norėtume diskutuoti? Ar bandome pusvalanduką, paskui žiūrėsime, kaip toliau bus? Ar galėtume pusės valandos diskusiją? Žiūrėsime, kaip seksis, po to apsispręsimė. Gerai? Ačiū.

Pirmą pasisakyti frakcijos vardu į tribūną kviečiu V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, nors užsirašiau kalbėti frakcijos vardu, kalbėsiu trumpai. Darant bet kurį pokytį, bet kurią reformą, visų pirma reikia bent jau sąžiningai atsakyti sau ir kitiems į du esminius klausimus: kodėl tokio pokyčio reikia ir kokios bus jo pasekmės? Man labai trūksta tokio sąžiningo valdančiųjų atsakymo dėl šios reformos poreikio. Kadencijos pradžioje buvo daug kalbama apie tai, kad jos reikia tam, kad būtų pasiektas 5 % gynybos finansavimo tikslas. Tačiau dabar tik labai naivus ir mūsų politinės diskusijos nesekantis žmogus vis dar tiki, kad šiandieną GPM'o tarifas ir progresyvumas bus įvedamas dėl to, kad to reikia gynybai. Patys valdantieji nerimauja, ar tikrai pavyks kompensuoti didinamais mokesčiais tą visą meniu, tą visą paletę, kurią jie yra numatę per lėšų, išlaidų didinimą kitoms reikmėms. Tiesą pasakius, dabar atrodo, kad šie mokesčiai visų pirma yra didinami tam, kad įvykdytume šiek tiek primirštą dalyką, tai yra ponios V. Blinkėvičiūtės rinkimų metu išsakytus pažadus. Dėl jų realistiškumo buvo nemažai abejonių, o dabar vis dėlto visų pirma kalbama apie tai.

Kitas dalykas: kokios bus šių pakeitimų pasekmės? Kaip jau sakiau, patys valdantieji nerimauja, kad gali neužtekti iš šių pakeitimų surinktų lėšų tiems pažadams, kurie buvo duoti rinkimų kampanijos metu. Bet ar bus daugiau lygybės, ar bus daugiau solidarumo? O galbūt bus tiesiog žemyn timptelėti tie, kurie turi šiek tiek daugiau iniciatyvos, šiek tiek daugiau pajamų, kurie yra savarankiški ir iniciatyvūs? Lietuva nėra sala, kuri būtų atskirta nuo kitų šalių. Mes konkuruojame ir su kitomis valstybėmis. Ir kuomet kolegė pristatė vieno iš komitetų išvadą, ji sakė: reikėtų sekti, ar nepakenks Lietuvos konkurencingumui. Tai jau dabar galima pasakyti, beje, ir jūsų finansų ministras tą minėjo, ir Lietuvos bankas taip pat tą prognozuoja, kad ir Lietuvos konkurencingumui, ir Lietuvos BVP augimui šie pakeitimai pakenks. Tai jau yra visiškai reali prognozė, kuri, be jokios abejonės, išsipildys.

Taigi dar vienas dalykas, kuris man atrodo, galima sakyti, labai komiškai, kad jau šiandieną kyla iniciatyvos šių pakeitimų netaikyti vienai ar kitai atskirai grupei. Matyt, kuo toliau, tuo daugiau tokių priėjimų prie Seimo narių bus ieškoma, kad galbūt ūkininkus, galbūt dar kažką reikia atleisti nuo šitų pakeitimų. Tai, kolegos, galbūt šiandieną sutarkime nedaryti klaidos, likti prie *status quo*. Seimo Liberalų sąjūdžio frakcija tą ir siūlo. Siūlau nebalsuoti už šį projektą, už šį pakeitimą, kaip ir už kitus mokesčių didinimus.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai kolegei. Toliau diskusijoje nori pasisakyti E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. Turbūt nieko keisto, kad mano argumentacijos labai daug dalykų kartosis, ką frakcijos vardu kalbėjo ir V. Čmilytė-Nielsen. Bet pradėčiau dar nuo vieno argumento, kad socialdemokratams buvo būdingas sakymas, kalbėjimas ir veikimas siekiant

labiau apmokestinti verslus, labiau apmokestinti pelną negu darbo pajamas. Čia jūs labai ryžtingai ir giliai nerieate apmokestindami darbo pajamas, bet akivaizdu, kad tokiu būdu jūs pasiekiate savo išsvajotą proporcinį... atsiprašau, ne proporcinį, bet progresinį apmokestinimą, apie ką daugybę metų ar jau net dešimtmečių buvo kalbėta. Tai štai kam jums reikia GPM'o įstatymo pataisų. Ne gynybai finansuoti, nes akivaizdu, kad jo neliks, bet savo rinkimų pažadams realizuoti. Progresyvumo užtikrinimas – mokesčiais bausti viduriniąją klasę ir pamylėti tuos, kurie niekaip nėra atsakingi už savo veiksmus arba nenori būti atsakingi. O jūs esate mažutėlių mylėtojai.

Suprantama ideologinė nuostata, bet ką tai turi bendro su valstybinėmis nuostatomis ir ką tai turi bendro su noru, pavyzdžiui, sulaukti opozicijos balsų? Aš prisimenu, praėjusioje kadencijoje I. Šimonytės ir mūsų valdančiosios daugumos pasiūlyti gynybai reikalingi finansiniai instrumentai, mokestiniai pakeitimai buvo priimti pernai birželio 28 dieną. Ar jūs prisimenate, kiek už juos balsavo? 106 Seimo nariai. Tada priėjo prie šoninio mikrofono gerbiama R. Budbergytė ir pasakė: mano balsą taip pat prašome įskaityti už. Prisimenate, Rasa? Jūs buvote 107 Seimo narys. Štai buvo sutelktas Seimas, štai buvo pasiektas kompromisas: iš salėje sėdinčių 120 už mokesčių padidinimą, kad būtų valstybės gynybos poreikiai patenkinti, pabalsavo tiek. Dabartinis jūsų siūlymas per GPM įstatymo pataisas iš tikrųjų yra vienos ar kelių partijų rinkiminių pažadų, bet ne valstybės interesų *užganėdinimo* reikalas. Todėl mes negalėsime balsuoti, siūlome, kaip ir V. Čmilytė-Nielsen, grįžti prie *status quo*.

Noriu dar priminti dėl individualios veiklos. Esu senas liberalas, tai prisimenu, nuo ko prasidėjo liberalizmas mokestinėje sferoje 1992–1993 metais: duokime žmogui galimybę pačiam pasirūpinti savimi, savo darbo vieta ir nelįskime prie jo su mokesčiais, nes, kai jis užsidirbs pats, nebeprašys ir nebemaldaus iš valstybės. Dabar mes kimbame, tai yra dvigubiname mokestinę našą, į individualia veikla užsiimančius žmones. Nepriklausomybės pradžioje tie žmonės buvo aukso vertės, jie neprašė išmaldos iš valstybės, jie dirbo patys sukurdami darbo vietą sau, o tai dar, žiūrėk, draugui ir kaimynui. Šiandien jie tampa rezervu paimti iš jų pinigėlių Socialdemokratų partijos rinkimų programai realizuoti.

Negalime pritarti, suprasdami, vertindami ir gerbdami idėjas, kurios čia bandomos finansuoti mokesčių mokėtojų pinigais. Aš negaliu barti – geriau šitaip negu *popsas*. Jūs turite savo ideologiją, bet kuo čia dėti mokesčių mokėtojų pinigai? Ieškokite taupymo šaltinių ten, kur išlaidaujama, ieškokite pinigų šešėlyje, o ne bandykite apmokestinti dirbančius, judančius savarankiškai, atsakomybę prisiimančius žmones. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau diskusijoje pasisakys G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties kalbėsiu Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu.

Gyventojų pajamų mokestis išties yra vienas iš pagrindinių biudžeto papildymo šaltinių, bet kartu tai yra ir veidrodis, parodantis, kaip valstybė mato sąžiningai dirbančius žmones. Todėl bet kokie sprendimai, kuriuos priimsime šiandien ir šią savaitę, parodys mūsų sisteminį požiūrį į dirbančius žmones. Apskritai ekspertai vertina, kad Lietuvoje darbo santykių apmokestinimas yra vienas iš didesnių. Ir EBPO atliktos studijos rodo tą patį – kad Lietuvoje darbo santykiai, jeigu susumuoja socialinio draudimo įmokas, privalomojo sveikatos draudimo įmokas bei gyventojų pajamų mokestį, yra apmokestinami gana dideliu tarifu, lyginant su kitomis valstybėmis, todėl rekomendacijos visuomet yra arba mažinti darbo santykių apmokestinimą, arba bent jau jo nedidinti.

Mūsų Vyriausybė nuosekliai mažino darbo santykių apmokestinimą didindama neapmokestinamąjį pajamų dydį, taip stiprindama mažai uždirbančių žmonių paskatas dirbti. Tuo tarpu ši reforma yra visiškai atvirkščia – vadinasi, didinamas įvairių pajamų apmokestinimas, bet taip pat našta krenta ir ant darbo santykių, tai yra tiems žmonėms, kurie dirba pagal darbo sutartis, mokesčiai taip pat didėja, jau pradedant nuo visai, sakyčiau, nedidelio slenksčio.

Apskritai kalbant, progresinė sistema tampa progresine sistema be tikro teisingumo, nes į progresinių mokesčių sumavimą patenka nenuolatinės pajamos, tarkime, iš paveldėto turto par-

davimo, tačiau nepatenka dividendai, kurie yra tikrai aukštas pajamas gaunančių žmonių tikrasis pajamų ir pragyvenimo šaltinis. Todėl sakyčiau, kad visas progresyvumas yra tiesiog nenuoseklus ir imituotas.

Apskritai išlieka apmokestinimo nelygybė pagal skirtingas pajamų rūšis. Šiuo įstatymu yra baudžiami pagal darbo sutartis dirbantys žmonės, o verslo liudijimų sureguliuoti nenorima. Jei-
gu pažiūrėtume į efektyvius tarifus, pagal darbo santykius dirbantys žmonės mokės nuo 20 iki 32 % tarifą, o pagal verslo liudijimus, kuriuos buvo siūloma sutvarkyti tam tikrais registruotais pakeitimais, mokės efektyvų tarifą kaip ir seniau – vidutiniškai apie 1,5 % gyventojų pajamų mokesčio. Sakyčiau, kad disproporcijos išlieka ir realių problemų šis įstatymas nesprendžia. Techninis chaosas, kuris šiaip yra mūsų gyventojų pajamų mokesčio sistemoje, tikrai sustiprėja.

Žvelgiant į sprendimus, kurie buvo padaryti jau balsuojant Biudžeto ir finansų komitete, naujos lengvatos dar labiau mažina šios reformos apimtį. Pagal pirmą ministerijos pateiktą versiją buvo, kad planuojama surinkti 217 mln. eurų iš šios reformos, o jau nubalsuota turbūt dėl apie 100 mln. eurų vertės įvairiausių lengvatų. Todėl klausimas, kam tokia reforma yra reikalinga, jei-
gu iš jos pajamos išties yra itin mažos? Akivaizdu, kad iš šios reformos bus surenkama santykinai gana nedaug lėšų, lyginant su ambicijomis. Gynybai finansuoti reikalingi milijardai, o mes šiuo metu diskutuojame, matyt, tikrai apie gerokai mažesnius skaičius.

Apskritai vertinant, žvelgiant į bendrą vaizdą šios mokesčių reformos, kuri buvo pristatyta gynybos vardu, panašu, kad gynybai iš to nuteka trupiniai, o ne tai, kaip turėtų būti, kaip buvo pažadėta, kad tikrai visos pajamos bus skirtos gynybai. Man atrodo, vietoj žadamų fundamentalių reformų, kurios dažniausiai žmonėms reiškia ne ką kita, kaip tikrai didesnius mokesčius, reikėtų tiesiog sutvarkyti tai, kas akivaizdžiai sistemoje yra neteisinga, nebekurti išimčių, kurios paprastai neša naudą tikrai išradingiausiems. Na ir saugokime sąžiningai dirbančių žmonių pasitikėjimą sistema, nes man atrodo, kad šis įstatymas tikrai to pasitikėjimo nepridės. Todėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija šiam įstatymui tikrai nepritaras.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau kviečiu į tribūną Simoną Gedvilą. Gentvilą, atsiprašau.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami Seimo kolegos, neįkalbėnėsiu socialdemokratų palaikyti to, ką jie žadėjo prieš rinkimus, bet noriu, gerbiamas Sauliau Skverneli, pažiūrėti į jus, gerbiamas Lukai Savickai, noriu pažiūrėti į jus ir tai, ką jūs žadėjote ir darėte dėl Lietuvos su 2018 metų savo reforma. „Milijardas milijonui“ jinai vadinosi. V. Šapoka, jūs, premjere, reforma ir jūsų patarėjo L. Savicko... Jūs esate sąžinės balsas šioje koalicijoje, jūs turite priversti, Lukai Savickai, persigalvoti šią koaliciją dėl šios reformos, nes tai, ką jūs žadėjote ir darėte 2018 metais, pavadindami reformą „Milijardas milijonui“, buvo aiškus pažadas, tai buvo pažadas turėti žemiausius darbo apmokestinimo kaštus Baltijos šalyse, ar ne taip? (*Balsas salėje: „Taip ir yra.“*) Bet po šitos reformos mes tapsime brangiausi, gerbiamas Seimo Pirmininke, buvęs premjere.

Gerbiamas Lukai Savickai, ką jums sako didžiausias Lietuvos startuolis „Vinted“, M. Mikuckas? Man verda kraujas, ką jūs darote su Lietuva. Tai yra jūsų socialiniai partneriai, kurie siunčia tą žinią. Ir aš apeliuoju į jus, gerbiami demokratai, gerbiamas Algirdai Butkevičiaus, gerbiamas Sauliau Skverneli, persigalvokite. Persigalvokite, nes ši reforma yra skirtinga reforma, negu gerbiama J. Rojaka darė su V. Sinkevičiumi. Būtent jūs žadėjote žemiausią darbo jėgos apmokestinimą. Jūs tada vadinotės dešiniaisiais, kodėl jūs paraudonavote šioje kadencijoje?

Mes negalime apeliuoti į socialdemokratų, nes jie eina tuo keliu. Bet jūs per penkerius metus visiškai pakeitėte savo politiką, atsižadėjote „Milijardo milijonui“ reformos, gerbiama Jekaterina, gerbiamas Lukai, gerbiamas Sauliau Skverneli. Ir šitas kelias yra blogas. Jūs persigalvokite, nes iš tikrųjų maišote reformą, kuri iš tikrųjų buvo padaryta Lietuvoje, – milžiniška, milžiniška pažanga.

Gerbiamas Sauliau Skverneli, penkerius metus iš eilės į Lietuvą grįžo daugiau piliečių, negu išvažiavo. Kodėl? Todėl, kad turtingi, kvalifikuoti emigrantai grįžo į Lietuvą, nes jie galėjo čia užsidirbti. Šiandien ką sako Lietuvos pažangiausi, daugiausia mokantys verslai? Pažangių emigrantų neprisitrauksime, mes tapsime viena brangiausių Europos šalių iš savo konkurencinio lauko

pagal darbo vietos kaštus. Jau dabar sako mūsų didieji startuoliai, kad mes išsikraustysime, ir negrįš šie emigrantai.

Gera! pagalvokite, ką jūs žadėjote 2018 metais ir kaip šiandien atrodo Lietuva. O tai gerai iliustruoja Švedijos progresinių mokesčių anekdotas. Susirenka penkiese pietauti, žiūrėkite, sąskaita 500 kronų. Vienas nemoka, keturi apmoka. Ateina antrą dieną, žiūrėkite, sąskaita tie patys 500 kronų. Jau du nemoka. Bet pasidalina likusieji trys. Ateina trečią dieną, sąskaita 400 kronų. Du su puse nemoka, o tas, kuris mokėdavo daugiausia, nebeatėjo pietauti. Tai taip bus su Lietuva, nes kiekviena šalis turi stengtis, kad žmonės uždirbtų pajamų, mokėtų mokesčius ir džiaugtųsi ta valstybe, turtingais, pasiturinčiais žmonėmis, o nevarytų jų į lauką.

Ši reforma net neskiria to, kas yra turto pajamos ir pajamos, nes mes turto pajamas, gražą iš turto (pavyzdžiui, miškas, žemės ūkis, nekilnojamasis turtas) priskiriame pajamoms, kai tai yra kapitalo graža, nes mes investavome į kapitalą. Arba jis *inflavo*, arba padidėjo jo vertė ir tai apmokestiname kaip pajamų mokestį, kai tai yra iš esmės turto graža. Neskirdami esminių dalykų, mes einame į ką? Į robinhudišką valstybę, užuot žiūrėję, kad šešėlyje yra *neapskaitoma* kas septinta darbo valanda. Pasižiūrėkite dabar į statybų sektorių: kodėl Lietuvoje visada dalinė apdaila, kai Latvijoje, Estijoje visi butai parduodami su visa apdaila? Kiekvienas nekilnojamojo turto kvadratinis metras nuo dalinės apdailos 500 eurų, beveik kaip įprasta, yra šešėlyje. Medžiagos *neapskaitomos*, darbai *neapskaitomi*. Kodėl mes nesiimame šitų dalykų? Kodėl imamės piliečių, kurie moka lojaliai mokesčius, nori dirbti Lietuvoje, ir atsitraukėme nuo to, ką padarė tuometinė demokratų Vyriausybė kartu su valstiečiais 2018 metais? Apeliuoju į demokratų, persigalvokite!

PIRMININKAS. Po šitokių liaupsių mano Vyriausybei aš leisiu sau, gerbiamas Gintautai Paluckai, pakviesti liberalus prisijungti prie mūsų koalicijos. Tai tiesiog, jeigu jūs nieko prieš? Klausyčiau ir klausyčiau jūsų, Simonai, bet, deja, turiu suteikti žodį V. Ažuolui.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų Simonas iš dalies yra teisus – valstiečiai mažino mokesčius ir jų surinko vis daugiau. Čia yra pavyzdys, kad mažinant galima surinkti daugiau. O dėl naktinės reformos kas atsitiko su A. Kubiliumi? Didino mokesčius ir surinko vis mažiau. Tai realiai atsidursime ten pat. Bet iš tikrųjų šis įstatymo projektas labai gerai apibūdina Dž. Orvelo ūkį: yra lygūs ir lygesni. Ir, žinoma, kitą sąvoką „atimti ir padalinti“. Tik klausimas, iš ko atimsime?

Teoriškai visada būdavo taip, kad smulkiąjam verslui būdavo lengvatos, mažesni mokesčiai, geresnės sąlygos, nes tikslas buvo žmones, kaip sakant, sudominti verslu, įtraukti į verslą, kad jie verslautų, dirbtų, užsidirbtų patys ir išlaikytų kitus, ir įdarbintų žmones. Visada toks buvo tikslas. Kas dabar atsitinka? Paimkime dvi verslo rūšis: juridinis asmuo, individuali veikla. Tai yra verslai, ne kas kita. Dar geriau, paimkime kaip pavyzdį žemės ūkio bendrovę, ūkininką. Tokie pat. Kas keičiasi žemės ūkio bendrovei? Jai gyvenimas gerėja. Jai mokestinė našta padidės lygiai 1 %. Pelno mokestis didės lygiai 1 %. Daugiau nieko. Ar jai skaičiuosis išmokami dividendai į bendras pajamas? Ne, nesiskaičiuos, nes jie yra išimtis. Jie lygesni yra. Nesvarbu, ar jie gaus 100 tūkst., ar milijoną gaus, nesvarbu, niekas nesiskaičiuos. Bet užtat mes tai žemės ūkio bendrovei kiek lengvatų duosime! Reinvestuojamo pelno lengvata, imkite – 100, 200 mln., negaila, mes turime. Momentinis nusidėvėjimas. Finansų ministerija sako: taip, 100 mln., argi čia gaila? Tai paimkime tą žemės ūkio bendrovę, pavyzdys, iki 300 tūkst. eurų ji laikoma smulkia. Smulkusis, vidutinis verslas. Smulkusis – išgirskite! Iki 300 tūkst. – smulkusis. Tai lengvatinis pelno mokestis dabar yra 6 %, bus 7 %. Vadinas, jeigu savo reikmėms neišsiimi pinigų – 6 %, 7 %, viskas. Jeigu tu pasinaudojai reinvestuojamo pelno lengvata – nulis. Nulis mokesčių, išgirskite! Visiškas nulis.

Dabar tą patį uždirbs ūkininkas. Jam nėra jokių reinvestuojamo pelno lengvatų, momentinių nusidėvėjimų. Negalima, draudžiama, nėra. Tai jam iš karto... (*Balsai salėje*) Pagal dabartinius tarifus individuali veikla, jos bendras apmokestinimas svyruoja tarp 5 ir 30 kelių procentų, iki 35 siekia, perlipus tam tikrą ribą, virš 35. Jeigu bendrą skalę žiūrėtume, iki 300 tūkst., tai yra apie 20 %. Tai šiek tiek atitinka ir tą 300 tūkst. juridinį asmenį, jeigu nesinaudoji lengvatomis. Kas dabar atsitiks individualiai veiklai? Šaus nuo 15 dabar esamų tarifo iki maksimalaus 32, mokesčių didinimas 100 %. 100 %! Naudotis jokiais kitomis lengvatomis jie negali. Ar gali ūkininkas kita

forma verstis? Negalima. Jeigu nori būti ūkininkas, ūkininko statusą turėti, tu gali turėti tik individualią veiklą, nieko kito negali.

Ir tada einame prie dar įdomesnių įdomybių. Yra tokia spekulianto sąvoka. Buvusi Vyriausybė padarė, pridėjo investicinę sąskaitą, bet iš tikrųjų spekulianto sąskaitą. Ten gali investuoti, uždirbti kiek nori, jeigu neišsiimi, mokesčių – nulis, lygiai nulis. Ar tu uždirbai 100 tūkst., ar milijoną, neišsiėmei savo reikmėms – nulis. Jeigu tu sugalvotum išsiimti savo reikmėms, komitete atsitiko stebuklas – nuo 32 % sumažino iki 15 %. Tai išsiimk milijoną iš spekulianto sąskaitos, mokesi ne daugiau 15 %. O individuali veikla arba ūkininkas – 32 % už tą pačią sumą. Ir kai pradėdame rūšiuoti, tai taip ir yra: lygūs ir lygesni. Aš suprantu, kad buvusios Vyriausybės, dabartinės Vyriausybės pagrindinis tikslas – prismaugti individualią veiklą, nes ten yra kažkokie *blogiečiai*, juos reikia bausti už tai, kad jie stengiasi ir dirba. Dabar kas atsitinka su individualia veikla? Didžioji dalis žmonių (apie 250 tūkst.) įstrigę prie 20 tūkst. Jeigu jie tik viršija tą dalį (20 tūkst.), jiems mokesčiai pakyla beveik iki 35 %. Jie žino, kad, jeigu nori konkuruoti, negali peržengti tos ribos, turi arba eiti į šešėlį, arba riboti veiklą šiuo atveju. Ir mes eisime toliau, mes nieko nežiūrėsime. Tai dabar realiai tie, kas už tai balsuoja, tai ir balsuoja už lygius ir lygesnius. Vienų pajamos bus nesumuojamos, galėsi užsiimti, kiek nori, kitų pajamos bus susumuojamos labai greitai. Ir netgi susumuoti, kur žmogus dirba, užsiima individualia veikla ir parduoda turtą, viską į krūvą suvarysi, nors jeigu realiai UAB'o, juridinio asmens savininkas daro tą patį, jis save įsidarbina, užsiima veikla, prekyba, išsiima pinigų, jam pajamos nebus sumuojamos. Tai *vat* ir balsuosime už lygius ir lygesnius.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis Seimo Pirmininko pavaduotojas gerbiamas J. Olekas. O į tribūną kviečiame B. Rope. (*Balsai salėje*)

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų norėčiau pasakyti galbūt keletą minčių, kurios nebuvo čia dar nuskambėjusios, būtent dėl gyventojų pajamų mokesčio. Man šiek tiek nesuprantama, kad paimame, sudedame pajamas, nesvarbu, kaip jos uždirbtos, iš kur jos atsiradusios, ir įvedame progresyvumą. Bet kada, sakykime, paanalizuoji ir pažiūri, vienas žmogus tas didesnes pajamas uždirba per darbo dieną, 6–8 valandas, galbūt dar ir nuotoliu, o kitas dirba 10, 12, 14 valandų, galbūt po darbo eidamas dirba, per išėigines dirba, kad ką nors uždirbtų, kad šeimą aprūpintų ir taip toliau. Ir mes vienodai uždedame progresyvumą, nesvarbu, kokį indėlį įdėjai į darbą.

Dabar paimkime, sakykime, apskritai pramonininkų ir žemdirbių atlyginimai skiriasi beveik du kartus vidutiniškai ne žemdirbių naudai. Dabar pažiūrėkime ūkininkų dienotvarkę: 4–5 valandą keliasi ir dirba iki 21–22 valandos. Jeigu tai yra gyvulininkystės ūkis, tu negali naktį neskelti, tu negali atostogų pasiimti, tu negali išvykti savaitgaliais, tu visada pririštas. Ir mes vienodai, vienodu tarifu. Tai ką, mes dabar tokie jau gudrūs pasidarėme? Iki šiol valdžios suprato, kad yra sektoriai, kurie gyvybiškai svarbūs. Dabar pripažįstame, kad tai yra labai svarbus sektorius, pripažįstame, kad mes be maisto negalime gyventi, bet mes šiandien tikrai pusę kiaulienos užsiuoginame, ką valgome. Mes pieno jau nebeprimelžiame. Pažiūrėkime, kas darosi tuose sektoriuose. Ir dar tuos, kurie geriau dirba, tuos, kurie investavę ir taip toliau, dar norime apmokestinti.

Man šiandien buvo labai įdomu Biudžeto ir finansų komitete pasiklausyti Europos Komisijos vadovo pasisakymo. Jisai komentavo Europos Vadovų Tarybos rekomendaciją Lietuvai, kad neva negalima taikyti lengvatų, kad Europoje nėra lengvatų ir negalima taikyti lengvatų, ir jūs nedarykite lengvatų, kitaip gausite geltoną arba raudoną kortelę. Ką tai reiškia? Tai gal mes Europai parašykime rekomendacijas, kur Vadovų Taryba nusprendė, kad 2013 metais išmokos bus vienodos? Šiandien 2025 metai, išmokos nesiekia 80 % vidurkio, tai gal mes nuo savęs išrašykime kokią nors kortelę? Tai vienas dalykas.

Noriu padėkoti Seimo kanceliarijai. Praeitą savaitę visi gavome, aš tikiuosi, pavartėte ir aš labai atidžiai paskaičiau kai kuriuos Europos Sąjungos šalių apmokestinimo ir pajamų mokesčius. Pažiūrėkime, kas darosi tenai. Praktiškai visose šalyse, visur lengvatos susijusios su šeima, su vaikais. Šeimos pajamos dalinamos į tiek dalių, kiek yra šeimoje vaikų. Ir tikrai ta šakutė apmokestinama pagal nustatytą lygį. Ir ne tik vaikų, jeigu yra pagyvenusių žmonių, senjorų, ir senjorai

įtraukiami į tą sąrašą. Tai Europos Komisijos vietinis vadovas mums bando sakyti, kad negalima, bet jie tenai sėkmingai taiko. Taigi, užuot atsisukę į šešėlį, ar mes nepadarysime daugiau šešėlio ir daugiau problemų vienu mostu įvesdami progresyvumą? Ačiū.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū. Toliau kviečiu pasisakyti A. Sysą. (*Balsai salėje*) Prašom atidžiai klausytis, tada girdėsite.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, nutariau ir aš keletą žodžių pasakyti apie šitą mokestį. Man labai patinka, kai buvęs aplinkos ministras, kuris atsakingas už statybą, išeina į tribūną ir klausia mūsų visų: kodėl Lietuvoje butai parduodami be apdailos, o Latvijoje su apdaila? Gal Seimo nariai turėjo tą apdailą sutvarkyti? Tai ką darei ketverius metus, kad taip nebūtų? Juokingai atrodo, ateiname ir užmirštame, lyg ir mes visi, sėdintys čia, salėje, užmiršome, kas buvo praeitą kadenciją ministru ketverius metus. Parinkite bent jau argumentus, kurie, taip sakant, nekeltų susižavėjimo jūsų oratoriniais gebėjimais.

Dabar apie visokius „milijardus milijonams“. Ką mes šiandien turime? Mes turime 5 mlrd. skolų, mes turime didžiausią atskirtį, mes turime mažiausią perskirstymą, mes turime padidėjusį skurdą ir mes vis kalbame apie visokias superliberalias idėjas. Jeigu mes nemylime savo piliečių, tai taip ir sakykime. Jūs mylite tik turtingus. O kas mylės neturtingus? Taigi, visokios superliberalios politikos atvedė prie to, kad iš Lietuvos beveik milijonas išvažiavo. Ir išvažiavo būtent dėl darbo santykių ir dėl darbo užmokesčio. Viso šito nematyti ir kalbėti, kad čia kažkokie priešai tą padarė, – tai padarė būtent neoliberali politika, kuri visą laiką Lietuvoje (35 metus) vystoma.

Bet aš norėčiau visgi grįžti, kažkaip niekas apie tai nekalba, prie atskirties. Kai bandome pakeisti įstatymus, ar prisimename, ką mes sakome eidami į rinkimus? Visose tribūnose visi šneka apie tai, kaip ateis ir tikrai sumažins tą atskirtį. Šitos kalbos tęsiasi 35 metus, bet jau daugiau kaip 20 metų atskirtis tokia pati ir likusi – virš šešių kartų. Lyginamės su kitomis šalimis, bet taip ir negalime susilyginti. Vienintelis būdas sumažinti atskirtį tai yra padidinti mokesčius gaunantiems dideles pajamas. Eksperimentai, kuriuos darė visos vyriausybės, pradedant pono S. Skvernelio, pono A. Butkevičiaus, A. Kubiliaus, I. Šimonytės, tik šiek tiek didino išmokas, pensijas, bet nepasivydavo to, kokiais tempais augo žmonių, gaunančių dideles pajamas. Vis kalbama apie tai, kad galime kokią PVM'ą pakeisti, numesime šiek tiek pinigėlių skurdžiams ir mes sumažinsime atskirtį. Nė viena šalis taip nepasiekė atskirties mažinimo, būtent surasdamos nedideles pinigų sumas ir dalindamos skurdžiai arba varganai gyvenantiems žmonėms.

Man atrodo, mes, politikai, turime matyti visą paveikslėlį, visus žmones, o ne ginti tik vieną interesų grupę. Tie, kurie gyvena gerai, tai gali gyventi gerai ir toliau. (*Balsai salėje*) Todėl, kad jūs girdėtumėte. Jeigu aš tyliai kalbu, tai jūs gi negirdite. Mieli kolegos, pateikiau 36 % tarifą tiems, kurie uždirba daugiau kaip 23 tūkst. per mėnesį. Seimo narys uždirba, pasakysiu taip šiuurkščiau, – triskart su puse karto mažiau. Tai jeigu tie žmonės, kurie uždirba daugiau kaip 23 tūkst., o tokių Lietuvoje kiekvieną mėnesį, sakyčiau, yra maždaug 2 ir daugiau tūkstančių, sumokės 1 tūkst. 200 eurų daugiau, nes jie gauna 53 tūkst., pavyzdžiui, mėnesį atlyginimą, tai ar tikrai jie nuskurs? Ar tikrai jų gyvenimo kokybė kris? Ar vieno „Porsche“ rato tikrai nebus garaže papildomo? Mes kalbėkime apie tuos dydžius. Kada mes kalbame apie 36, taigi ne nuo visos sumos, nuo tos, kuri viršija 23 tūkst. per mėnesį. Turiu pirmų trijų mėnesių Lietuvoje sumokėtų atlyginimų duomenis, tik susijusius su darbo santykiais. Čia jokie ne akcizai.

PIRMININKAS. Kolega, jūsų laikas į pabaigą!

A. SYSAS (LSDPF). Tai dar pora skaičių. Tai buvo tie, kurie gaudavo po 800 tūkst. per mėnesį, buvo – po 400 tūkst. Jeigu šie žmonės prisidėtų daugiau per gyventojų pajamų mokestį, tikrai Lietuva atskirtį galėtų sumažinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, mūsų sutartas diskusijos laikas baigėsi. Pradėsime. Prašom, į tribūną kviečiame komiteto pirmininką. (*Balsai salėje*) A. Sysas. Kviečiame į tribūną. (*Balsai salėje*)

Kolegos, yra gauta daug pasiūlymų. Pirmas pasiūlymas būtų Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas. Prašom pristatyti Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dabar pirmas mūsų. Ar visus, ar po vieną? Kaip?

PIRMININKAS. Po vieną. Taip, po vieną.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Gerai. Pirmas Kaimo reikalų komiteto pasiūlymas. Komitetas siūlo žemės ūkio veiklą vykdančių fizinių asmenų apmokestinamąsias pajamas, taip pat pajamų dalį, kuri neviršija 60 vidutinių darbo užmokesčio...

A. SYSAS (LSDPF). Ne tas pasiūlymas.

PIRMININKAS. Kolega, čia dėl 2 straipsnio 34 dalies: „Su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos...“

K. MAŽEIKĄ (DFVL). „Ūkininkų ūkių registre ir šiame registre nurodytų jo partnerių, kai ūkių bendra atlygio už vykdant ekonominę veiklą šalies teritorijoje pateiktas prekes ir (arba) sušietas paslaugas suma per praėjusius kalendorius metus viršijo <...>“ būtent „71 straipsnio 2 dalyje numatytą ribą, iš ūkio gauta suma“ ir ūkininko partnerių suma. Tai siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Biudžeto ir finansų komiteto nuomonė. Prašau, pirmininke.

A. SYSAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritarti, kadangi pasiūlymas yra dėl straipsnio, kuris yra nesvarstomas. Be to, reikėtų teikti atskirą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti nepritaramui, kadangi?.. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai, balsuojame už Kaimo reikalų komiteto nuomonę, kuriai nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas. Prašom balsuoti.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 14, prieš – 28, 47 susilaikė. Pasiūlymui nepritarta.

A. SYSAS (LSDPF). Prašom ir mano balsą įskaityti prieš, nes aparatas neveikė.

PIRMININKAS. Ačiū. Protokole užregistruosime jūsų balsą, Algirdai Sysai.

Kitas siūlymas yra grupės Seimo narių: V. Čmilytės ir (jeigu nepyks kolegos, pasakysiu) kitų. Tai yra kompleksinis pasiūlymas, kurį prašom pristatyti. S. Gentvilas kelia ranką. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkui, Seimo vicepirmininke. Liberalų sąjūdžio frakcija įregistravo pasiūlymą grąžinti įstatymą į esamą versiją. Mes sekame S. Skvernelio, L. Savicko, J. Rojako ir kitų, 2018 metais vykdžiusių „Milijardą milijonui“ logiką, kad iš principo darbo kaštai, darbo mokesčiai turėtų būti Lietuvoje žemi tam, kad lietuviai galėtų uždirbti. 2018 metais, gerbiamas premjere, jūs puikiai prisimenate, kaip šviesaus atminimo G. Kirkilas jums rankas išsukinėjo kaip mažasis koalicijos partneris ir liepė truputį progresyvumo padaryti, bet iš principo jūs sumažinote darbo kaštus.

Bet štai jūs dabar pasidavėte, paraudonavote, sukairėjote ir aš noriu jus perkalbėti, nes liberalai primena, kad jūsų reforma buvo gera, mes susigrąžinome emigrantus į Lietuvą ir mes dabar vėl išvargsime jūsų rankomis, todėl iš tikrųjų labai labai kviečiame neparaudonuoti. Jūs esate sąžinės balsas. Gerbiamas A. Butkevičius, Z. Balčytis, L. Savickas tada buvo jūsų, premjero, patarėjas ekonomikos klausimais. *Nesuraudonėkite*, nebėra čia mažasis koalicijos partneris, kuris jus šantažuoatų. Grąžinkime įstatymą į versiją, į pradinę versiją. Kviečiame balsuoti, kad iš esmės darbo kaštai būtų mažiausi Baltijos šalyse ir toliau emigrantai plūstų atgal į Lietuvą, o ne būtų išvaromi dėl papildomo apmokestinimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Buvo paminėta Seimo Pirmininko pavardė. Prašau, Seimo Pirmininke.

S. SKVERNELIS. Mieli kolegos, vis tiek turiu deklaruoti jums ypatingą ryšį su S. Gentvilu – ketvirtadienį aš jam įteikiau Prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos labai aukštą apdovanojimą, ne savo vardu, manęs prašė įteikti, ir nuo to laiko kolega mane taip gina. Aš tikrai raudonuojau ne dėl to, kad į kairę eina mūsų partija, bet nuo jūsų pagyrų.

O dėl sąžinės. Dar toje anoje kadencijoje turėjome mes vieną, kuris prisistatinėjo frakcijos druska. Nekaip baigė. Geriau sąžinė mūsų ir nevadinkite.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom komiteto nuomonę, pirmininke.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritarė, nes tai prieštarautų iš viso šito įstatymo, Vyriausybės pateikto įstatymo, principams.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Motyvai dėl pasiūlymo. Prieš – L. Kukuraitis. Prašau, kolega.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. (*Balsas salėje*) Būčiau nekalbėjęs, bet kadangi buvęs aplinkos ministras tiek dėmesio parodė XVII Vyriausybei ir sprendimui, aš tik paaiškinsiu to meto sprendimo reikšmę. Tuo metu pajamos buvo mažinamos vidurinei klasei, dabar pajamos apmokestinamos turtingajai klasei. Tai yra visiškai skirtingi sprendimai, kurie čia yra daromi. (*Šurmulys salėje*)

Mes bandėme mažinti nelygybę, apmokestinimą *nuimdami nuo* vidurinės klasės, kuri šiuo metu net su NPD, išplėstu iki pusanтро minimumo, beje, praeitos Vyriausybės iki 1,25 buvo sumažinta, taip pat ir jūsų sprendimu vidurinė klasė daugiau apmokestinama. Dabar matome, kad nelygybė vis tiek yra labai didelė. Kaip A. Sysas svarstymo studijoje sakė, turtingoji klasė pas mus apmokestinta mažiausiai visame regione ir gal net Europoje, dėl to tą turime taisyti. Apmokestindami išskirtinai turtingųjų pajamas, šiuo metu mes tikrai tęsiame tai, ką XVII Vyriausybė padarė, kad vidurinei klasei našta, mokestinė našta, būtų mažesnė, lyginant su turtingąja klase. Tą ir bandomė daryti.

PIRMININKAS. Ačiū už labai išsamų paaiškinimą. Už – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Dėl šio pasiūlymo tikrai reikia balsuoti už. Pasakysiu, dėl ko. Kažkas labai pražiūrėjo: NPD taikymo riba bus pakoreguota, bus nubausta 122 tūkst. asmenų: mokytojų, policininkų, medikų – visų. Žinote, jeigu kam nors atrodo, kad 2 tūkst. 200 popieriuje yra labai didelė alga, tai į rankas yra labai nedidelė. Jūs bausite šiais pasiūlymais.

Linai, norėjau pakoreguoti. Darbo santykį mažiname visiems, 2 % sumažėjo visiems. Realiai ar dideliems, ar mažiems – visiems sumažėjo ir mokesčių surinkta daugiau. Bet dabar mes nubausime apie 200 tūkst. žmonių didesniais mokesčiais, ir ne tuos, kurie uždirba labai daug, jau neskaitant individualios veiklos. Tikrai. Verslas netgi turi tokį posakį: mieli politikai, jeigu negalite padėti, tai nors netrukdykite. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom. Balsuojame. Balsuojame už V. Čmilytės-Nielsen ir kitų pasiūlymą, kuriam nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas. Prašom, kolegos.

Ačiū. Balsavo 117 Seimo narių: už – 36, prieš – 46, susilaikė 35. Pasiūlymui, deja, nepritarta.

Kitas pasiūlymas dėl 6 straipsnio. Pajamų mokesčio tarifai. Seimo narys A. Sysas. Prašom pristatyti, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, jau šiek tiek užsiminiau, kalbėdamas diskusijoje, siūlau įvesti vieną papildomą tarifą, kuris iš principo ir buvo Vyriausybės projekte, tai yra pajamoms, viršijančioms 120 vidutinių darbo užmokesčių. Galite sudauginti, kas prisimena mokyklos aritmetiką. 120 padauginkite iš I ketvirčio vidutinių pajamų, tai yra 2 tūkst. 330 su kažkiek litų, atsi-prašau, eurų. Akivaizdu, kad tie žmonės, kurie gauna per mėnesį 10 tūkst. ir daugiau, kaip minėjau, tik toms sumoms būtų taikomi papildomi 4 %. Bet tai būtų akivaizdžiai įnašas į valstybės biudžetą ir akivaizdus bandymas sumažinti atskirtį, kuri yra Lietuvoje.

Tik dėl to ir teikiu, nes dažnai girdime, kai verslas ir daug uždirbantys sako, nejudinkite to mokesčio, nejudinkite kito, įveskite 1 % PVM'ą. Tai netgi PVM'as... yra tyrimas, akivaizdžiai parodo, kad tie, kurie gauna mažas pajamas, tai jų pajamų PVM'as sudaro 14 %. O tų, kurie uždirba dideles pajamas, sudaro tik 4 %. Akivaizdu, kad visais lygiais tie, kurie uždirba didesnes pajamas, gali, ir tikrai jų gyvenimo kokybė nenukentėtų, jeigu jie mokėtų šiek tiek didesnius mokesčius. Netgi 36 % būtų žemiausias maksimalus lygis, kuris yra artimiausiose mūsų kaimyninėse valstybėse. Ir tose valstybėse tarifų lygis yra nuo mažesnių sumų. Pas mus iškeltos ir sumos, ir dydžiai. Taigi, siūlau rimtai pagalvoti ir rimtai kovoti su atskirtimi.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Priminsiu, kad...

A. SYSAS (LSDPF). Galiu pasakyti, komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Komitetas nepritarė, bet yra Seimo narių noras išreikšti savo poziciją. Prieš – A. Petrošius. Prašau, kolega.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Čia, man atrodo, iš tos serijos, kur tikslai geri, o rezultatas būtų gautas toks kaip visada. Akivaizdžiai perlenkta lazda, siekiant galutinai išmelžti didžiausias pajamas turinčius žmones iki tiek, kad neliktų jokio noro mokėti mokesčius. Ir šiuo atveju, man atrodo, būtų teisinga, jeigu mes vis dėlto pasakytume visuomenei tiesiai ir atvirai, kas lauktų po tokių pasiūlymų ir kas iš to laimėtų arba pralaimėtų.

O situacija yra labai paprasta. Kada mes perlenkiame lazda, visuomet yra ieškoma būdų apeiti sistemas, nemokėti mokesčių visai. Tai 25 %, 32 %, man atrodo, yra gana daug. Ir kada mes tą lazda perlenkiame, tikrai susiduriame su situacija, kuomet tie žmonės, kurie turi verslus, turi

dideles pajamas, tikrai nesunkiai gali perkelti tas savo pajamas, verslus, perkeldami savo rezidencijas į kitas šalis, kur apmokestinimo našta yra gerokai mažesnė.

Kas dėl to nukentės? Nukentės mažiausias pajamas gaunantys žmonės, tai yra jūsų tikslinė auditorija. Tie žmonės, kurie gauna pašalpas, tie žmonės, kurie gauna kokią nors valstybės pagalbą, nes į valstybės biudžetą, užuot turėję kokią nors konkretų skaičių, galime nesurinkti nieko iš tam tikrų asmenų. Man atrodo, tai bus didžiulis pralaimėjimas.

Šiandien aš nesuprantu vieno dalyko, nes tikrai sulaukėme solidarumo iš verslo, apmokestinome verslą papildomais pelno tarifais ir nusitaikome į vieną žmonių grupę, tai yra turtingesnę, visiškai šone palikdami visus kitus asmenis, ir tai nėra socialiai teisinga, nes, kaip sakiau, galutinis variantas – pralaimės patys pažeidžiamiausi sluoksniai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Apsispręskime balsuodami už A. Syso pataisą, kuriai nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas. Prašom balsuoti. Ačiū.

Balsavo 127 Seimo nariai: 7 – už, 92 – prieš, 28 susilaikė, pataisai nepritarta.

Kita pataisa – Seimo Kaimo reikalų komiteto. Prašau pristatyti komiteto pataisą: 6 straipsnio 1 dalį papildyti nauju 4 punktu.

K. MAŽEIKI (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Atsižvelgdamas į tai, kad tiek kalicijos sutartyje, tiek Vyriausybės programoje siekiama, kad žemės ūkis taptų strategine ūkio šaka, Kaimo reikalų komitetas siūlo žemės ūkio veiklą vykdančių fizinių asmenų apmokestinamąsias pajamas apmokestinti, išdėstyti taip, kad pajamų suma, neviršijanti 60 vidutinių užmokesčių dydžio, galiojančio, būtų apmokestinta 15 % gyventojų pajamų mokesčio tarifu, taikant pajamų kreditą, o pajamų daliai, viršijančiai 60, taikyti 20 % tarifą. Tai siūlo Kaimo reikalų komitetas.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKAS. Už nori pasisakyti V. Ažuolas. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų tai būtų socialiai teisingas pasiūlymas. Jeigu žemės ūkio bendrovės, kuri dirba iki 300 tūkst. eurų, bendras apmokestinimas yra apie 20 %, nesvarbu, ar tu gausi 100 tūkst. pelno, ar 200 tūkst., vis tiek apie 20 %, tai individualiai veiklai taip pat reikėtų tą pačią mokestinę naštą taikyti, o ne ženkliai didesnę. Jeigu šiam Kaimo reikalų pasiūlymui nepritariame, tai tada ūkininkai toje pačioje situacijoje turėtų mokėti 32 %, na, nebent kažkas labai nori ūkininkus sunaikinti, tada nereikia dėl šio pasiūlymo balsuoti, ką padarė Kaimo reikalų komitetas. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, apsispręskime balsuodami už Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą, kuriam nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas. Prašau. Ačiū.

Balsavo iš viso 113 narių: už – 22, prieš – 34, susilaikė 57. Šiai pataisai nepritarta.

Kita pataisa, kurią teikė Seimo narė J. Rojaka. Prašau, kolege. Jekaterina Rojaka, jums suteiktas žodis pristatyti savo pataisą. Prašau.

J. ROJAKA (DFVL). Sveiki. Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Kalbu apie didesnes įmones ir aukštesnes pridėtines vertes kuriančias įmones, kurios nuolat stokoja darbuotojų, nuolat ieško tų darbuotojų tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje. Ir ypač svarbu pritraukti tuos darbuotojus, kad įmonė galėtų plėstis, ir dėl tų darbuotojų, kurie atvyksta iš užsienio, dėl jų dažniausiai yra konkuruojama ir su kitomis valstybėmis. Siekiant sudaryti jiems palankesnes sąlygas ir kad daugiau kreditų grįžtų į Lietuvą Lietuvos piliečiams, kurie jau ilgą laiką gyvena ne Lietuvoje ir dirba ne Lietuvoje, arba užsieniečiams pasirinkti būtent Lietuvą, ir buvo pateiktas pasiūlymas tiems piliečiams netaikyti progresyvumo penkerius metus nuo jų įsidarbinimo Lietuvoje. Tai tikimės, kad visgi šita lengvata, kuri puikiai veikia ir kitose valstybėse, tokioje kaip Nyderlandai, tokioje kaip Danija, galėtų veikti Lietuvoje ir tai leistų pritraukti tiek aukštos kvalifikacijos darbuotojų, tiek ir išlaikyti konkurencingumą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nuomonę nori palaikyti S. Gentvilas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, dar komiteto nuomonę reikėtų.

PIRMININKAS. Prašom, jeigu nori komitetas pirma. Prašau. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (*LSDPF*). Komitetas nepritarė ir mato čia keletą dalykų. Pirmiausia, tai būtų diskriminacija Lietuvos piliečių darbuotojų, dirbančių tą patį darbą. Antra problema, kad dalis čia dirbančių galėtų laikinai perkelti savo rezidavimo vietą į kitas valstybes. Norėčiau priminti, kad aukštos kvalifikacijos darbuotojams yra per pelno mokestį lengvata, kuri galioja ir šiandien, ne tik iš pajamų atskaityti trigubą MTEP išlaidų, įskaitant ir darbo užmokesčio, dydį, tačiau ir pelną, gautą iš šitos veiklos (mokslinių tyrimų ir eksperimentinių išradimų, kompiuterių programų komercializavimo), apmokestinti lengvatiniu 5 % mokesčių tarifu. Vadinasi, būtų netgi kelios lengvatos tai pačiai grupei žmonių. Todėl komitetas ir nepritarė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dabar S. Gentvilas. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Juozai. Puiki gerbiamos Jekaterinos ir demokratų pataisa. Apie ką jinai kalba? Kad Lietuvos didžiosios bendrovės nori prisivilioti verslo lyderius, globalius talentus, aplink kuriuos burtų komandas. Kai mes apmokestiname juos didesniais tarifais negu norvegai, olandai, Liuksemburgas, gerbiamas A. Sysas įsivaizduoja su komitetu, kad šitie žmonės važiuos į pafrontės valstybę ir dirbs čia, esant didesniems mokesčiams negu Liuksemburge, Olandijoje ir kitur. Tai apie ką mes kalbame?

Tai kitos šalys, Norvegija ir taip toliau, kurios turi progresinį apmokestinimą, siūlo tokiems talentingiems žmonėms išskirtinę mokestinę aplinką tam, kad jie atvažiuotų ir keltų jų verslus, o jūs įsivaizduojate, kad jie atvažiuos į Lietuvą ir dabar dirbs čia pavojingomis sąlygomis Rytų Europoje? Susimąstykite! Atvirkščiai, gerbiama Jekaterina tikrai žino su kolegomis, kad iškrausto tie patys Lietuvos startuoliai darbuotojus į tą patį Liuksemburgą, Šveicariją dėl to, kad tenai yra pigesni mokesčiai. Būtent dėl to. Biudžeto ir finansų komiteto paaiškinime sakoma: „...paskatins emigraciją tam, kad sugrįžtų...“, ir taip toliau. Gerbiama Jekaterina teisingai parašė: tu turi emigravęs būti bent penkerius metus, ir aš netikiu, kad atsiras toks savanoriškai logiškas pilietis, kad jis penkerius metus išvažiuotų tam, kad grįžęs gautų mažesnę progresinį mokestį. Taip nebūna. Dėl metų ten gali išvažiuoti, bet ne penkeriems metams rezidencinį statusą pakeisti.

Aš vėlgi matau sveiko proto žiburį demokratų pusėje ir pamatysite, kaip dabar jūsų koalicijos partneriai jį žlugdys. Aš kviečiu balsuoti prieš, gerbiamas Lukai, nes tai visa jūsų bendruomenė žiūri, ką jūs darote, kodėl jūs susidėjote su šita koalicija. Kviečiu palaikyti jūsų pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Taigi, balsuojame už J. Rojacos pasiūlymą, kuriam nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas. Prašau, kolegos, apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 122 Seimo nariai: už – 29, prieš – 38, susilaikė 55. Pasiūlymui, deja, nepritarta, kolege.

Kitas pasiūlymas. Seimo nariai R. Žemaitaitis, R. Puchovičius ir dar keletas kitų. Atsiprašau, neperskaitau jūsų pavardės. Prašom pristatyti ir po to žiūrėsime, ar turime 10 narių, kurie pritaria tam pasiūlymui. (*Balsai salėje*) Prašau, gerbiamas Remigijau.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Palaukite, gerbiamas kolega, čia dėl 50 tūkst. ribos? Taip.

A. SYSAS (*LSDPF*). Taip.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip žinote, Biudžeto ir finansų komitetas dar praėjusią savaitę pritarė G. Skaistės pasiūlymui dėl visiškai neišskios ir nesuprantamos sumos – iki 20 tūkst. Mes siūlome visos frakcijos ir Seimo narių vardu tą sumą padidinti iki 50 tūkst., būtent už tą neviršijančią individualios veiklos pajamų. Kviečiu pritari ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komitetas po ilgų svarstymų pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Matau, yra 10 Seimo narių. Ačiū. Tuomet motyvai už – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Tikrai reikalinga ir laiku pataisa. Visai nesuprantu kolegės noro sumažinti dvigubai. Iš tikrųjų reiktų kelti net dar daugiau, nes puikiai žinome, kokia yra infliacija. Per ketverius metus virš 20 % perlipo, o ta suma jau daug metų nesikeitė. Jeigu mes remiame smulkų verslą, kuris bando išgyventi ir pragyventi, tai aš noriu priminti, kad čia yra apie 20 tūkst. žmonių. Jeigu šiai pataisai nepritarime, tai palies 20 tūkst. žmonių, kuriems pablogės gyvenimas. Tai yra patys smulkiausi verslininkai, kurie dažniausiai prekiauja savo užauginta produkcija ar kokiomis nors kitomis prekėmis. Tikrai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – G. Skaistė. Prašom, kolege.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Manęs, tiesą sakant, nestebina, kad kažko nesupranta ponas R. Žemaitaitis ar ponas V. Ažuolas. Siūlyčiau perskaityti EBPO rekomendacijas ir ten, matyt, tų argumentų rasite, jeigu mėgstate skaityti, jei ne, tai, matyt, likite savo apmąstymuose. Žvelgiant į šią reformą, siūloma vienodinti įvairių pajamų apmokestinimą, tačiau verslo liudijimai lieka už šios ribos. Jeigu žiūrėtume į efektyvų tarifą, kiek moka verslo liudijimų turėtojai, tai vidutiniškai tai yra 1,5 %, kai esant darbo santykiams yra nuo 20 % iki 32 %. Tai jūs pagalvokite, ar vienodas konkurencingumo lygis gali būti tų mažų verslininkų, kurie dirba pagal verslo liudijimą, ir mikroįmonių, kurios konkuruoja tarpusavyje visiškai nelygiomis sąlygomis.

Čia vienas klasikinis pavyzdys, kaip dirba šita valdančioji dauguma. Pirmadienį nubalsuoja už mano pasiūlymą įvesti 20 tūkst. ribą, pagal EBPO rekomendacijas, ir palikti verslo liudijimus tik patiems smulkiausiems, trečiadienį susitinkame ir padarome, kad būtų ne 20 tūkst. ir net ne 45 tūkst., kaip buvo, o 50 tūkst. Vadinas, dar labiau išplečiame ratą tų žmonių, kurie gali naudotis šia sistema ir mokėti, matyt, dar mažesnę efektyvų tarifą. Jeigu efektyvus tarifas vidutiniškai yra 1,5 % visų verslo liudijimų, tai jūs įsivaizduokite aukštų pajamų diapazoną, kiek tie žmonės realiai sumoka. Sakyčiau, iki 0,5 % gyventojų pajamų mokesčio, kai realiai darbo santykiuose šiandien yra nuo 20 % iki 32 %. Jeigu jums tinka, taip sakant, toks gyvulių ūkis, tai galime toliau plėsti šitą ratelį. Tokiu atveju pažiūrėkime, kodėl vieni žmonės turi mokėti kelis kartus didesnius mokesčius, o verslo liudijimai ir šešėlis, kuriame yra šita forma, tikrai plečiami. Siūlau nepritari.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, prašom apsispręsti balsuojant. Seimo narių pasiūlymas, kuriam pritarė Biudžeto ir finansų komitetas.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 101, prieš – 19, susilaikė 5. Pasiūlymui pritarta.

Kitas mūsų pasiūlymas, Seimo nariai. Oi, atsiprašau, replika – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes vėl ką tik girdėjome iš žmonių apie gyvulių ūkį. Aš vis tiek niekaip jūsų konservatoriai, bičiuliai, draugai, kolegos Seime, nesuprantu, kiek jus žeminsite žmones? Vienus žmones vadinate valkatomis, kitus – gyvulių ūkiu. Be kita ko, žmonių, kurie dirba pagal verslo liudijimus, šiandien yra labai didelė dalis Lietuvoje. Jie šiandieną nestovi darbo biržoje, jie neprašo pinigų, jie iš tikrųjų patys sau užsidirba. Ačiū Liberalų sąjūdžiui, kad kai kurie frakcijos nariai tikrai supranta esmę, suprantą, kaip rajonuose žmonės šiandien sunkiai gyvena ir užsidirba.

Gintare Skaiste, būdama finansų ministre, jūs per ketverius metus galėjote labai drąsiai šitą dalyką sutvarkyti, jūs galėjote panaikinti tam tikrus verslo liudijimus, jeigu jūs manėte, kad kažkas yra blogai. Kai jūs kalbate apie 1 % sumokamus mokesčius, tai jūsų prekybos centrai sumoka vieną mokesį nuo apyvartos. Tai apie ką mes šiandien kalbame: 1,5 ir 1%? Turėkite bent moralės ir sąžinės. O jeigu dar aš kažką ne taip sakau, tai pažiūrėkite į savo buvusio partijos lyderio mokyklą, koks jo yra pelningumas ir kiek sumokama mokesčių.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Po truputį vakarėja, bet G. Skaistė buvo paminėta. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kalbant apie dvejopus standartus, tai čia ką tik kalbėjo žmogus, kuris prieš tai mokėjo nekilnojamojo turto mokesį, o po reformos jo nebemokės. Tai tik primenu.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad, būdama praėjusią kadenciją finansų ministre, šį pasiūlymą teikiau Vyriausybės vardu, bet Seimo valia buvo nubalsuota taip, kaip nubalsuota. Tai manęs jau dvejopais standartais neapkaltsite.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, už tą paguodos žodį, kurį turėjote.

Kitas mūsų klausimas. G. Skaistė. Prašom pristatyti jūsų ir grupės narių... Gal šį kartą jums pasiseks? Dėl 1 straipsnio 4 dalies.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano siūlymas yra priešingas, apie jį aš ką tik kalbėjau. Mano siūlymas yra 20 tūkst. Tai, jeigu mes jau nubalsavome už...

A. SYSAS (LSDPF). Ne, ne, ne apie šitą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). O kurį?

PIRMININKAS. ...1 straipsnio 4 dalį papildytume dar vienu sakiniu.

A. SYSAS (LSDPF). „Fiksuoto dydžio pajamų mokeskis...“ – čia apie šitą.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Apie fiksuotą, kad ne trumpiau kaip mėnesį?

PIRMININKAS. Taip!

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Taip, ištis kita rekomendacija, kurią taip pat pateikė EBPO, kad tie žmonės, kurie verčiasi verslo liudijimu, iš esmės tai yra kitokia individualios veiklos apmokestinimo forma, bet savo esme tai yra tęstinė veikla. Žvelgiant į statistiką, kurią mes turėjome ir pandemijos metu, matėme, kad tie žmonės, kurie verčiasi turėdami verslo liudijimą, matėme lygiai taip pat, kad tie žmonės, kurie sulaukia senatvės pensijos amžiaus, pamato, kad neturi sukaupę reikiamo stažo tiesiog todėl, kad vykdydami savo veiklą labai dažnai išsiperka verslo liudijimus tik toms dienoms, kai tenka tiesiogiai susidurti su klientais. Dažnai būna, kad stažo sukaupia tik tai pusę tiek, kiek realiai gyvenime yra dirbę. Todėl EBPO siūlymas buvo, kad verslo liudijimai būtų išduodami ne trumpesniam kaip vieno mėnesio laikotarpiui. Tai reiškia, kad žmonės, vykdydami tęstinę veiklą, išsipirktų verslo liudijimus ir tokiu būdu mokėtų ir socialinio draudimo įmokas nuo viso to laikotarpio. Taigi, todėl jie, atėjus senatvės pensijos amžiui, būtų sukaupę reikiamą stažą ir būtų socialiai labiau apsaugoti. Ta sistema, kai dabar žmonės išsiperka verslo liudijimus, tai jie tiesiog stengiasi optimizuoti savo mokesčius einamuoju laikotarpiu, tačiau nepagalvoja apie tai, kad socialinio draudimo apimtis ištis yra mažesnė. Todėl siūlome, kad verslo liudijimus būtų galima įsigyti ne trumpesniam laikotarpiui negu vienas mėnuo. Tokia yra...

PIRMININKAS. Kolege, laikas!

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). ...ir tarptautinių institucijų rekomendacija.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė. Prašau, pirmininke.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė buvo nepritari dėl apribojimo kalendorinių dienų, už kurias gali būti mokamas fiksuoto dydžio pajamų mokestis, nes tai nepagrįstai ribotų tų gyventojų veiklą, kurie ją vykdo trumpiau, pavyzdžiui, tik per Kalėdas pirštines parduoda ar vyteles pina. Bet diskusija buvo rimta ir aš manau, kad apskritai reikėtų peržiūrėti verslo rūšis ir šiek tiek sutvarkyti. Tada gal grįšime prie to.

PIRMININKAS. Dabar dėl šio pasiūlymo M. Lingė – už. Prašau, kolega.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Jeigu Seimas laikytųsi nuosekliai, tai jau ypač už šį pasiūlymą reikėtų balsuoti, kai ką tik padidinate ribą verslo liudijimams iki 50 tūkst. Tai iš tikrųjų, jeigu taip nuoširdžiai kalbate apie gerovės valstybės kūrimą ir puoselėjimą, socialinių garantijų turėjimą tiems žmonėms, linkėdami jiems ir oresnių gyvenimo sąlygų ne tik einamuoju metu, bet ir sukačius senatvės amžiaus, tai tikrai kviesčiau kolegas už tas garantijas ir balsuoti, ir palaikyti šį siūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų aš negaliu kolege atsistebėti. Ji sako, kaip blogai, kad individuali veikla, jie nesukaupia darbo stažo, socialinių garantijų ir taip toliau. Buvusi Vyriausybė tiems žmonėms, kurie susimokėjo mokesčius, bet atsitiko taip, kad jie neturėjo pelno, neužskaitė sumokėtų mokesčių ir iš tų individualios veiklos savininkų atėmė ir stažą, ir socialines garantijas, ir visa kita. Dabartiniai valdantieji toliau tęsia tą tradiciją, neįskaito tų sumokėtų mokesčių ir vėl lieka žmonės ant ledo.

Bet aš nesuprantu vieno dalyko: nejaugi jūs nenuėinate į muges, į šventes ir dar kur nors, negi jūs nematote verslininko, kuris prekiauja per mėnesį vieną kartą arba du kartus, arba tris, kaip jūs galite vieną dieną per mėnesį prekiaujantį priversti mokėti už visą mėnesį? Jeigu mes norime tokius prekiautojus sužlugdyti, tai tą ir sakykime, kad prekiautojų, kurie prekiauja vieną dieną, mes nenorime matyti. Pradėkime gerbti žmones, verslininkus, kurie bando prisidurti ir uždirbti ką nors. Tikrai reikia balsuoti prieš tokį pasiūlymą – prieš smulkiojo verslo žlugdymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Apsispręsimė balsuodami dėl G. Skaistės ir kitų pasiūlymo, kuriam Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė.

Ačiū. Balsavo 121 Seimo narys: už – 21, prieš – 64, susilaikė 36. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių R. Žemaitaičio ir kitų kolegų...

A. SYSAS (*LSDPF*). Mes jau balsavome.

PIRMININKAS. ...dėl 6 straipsnio 5 dalies.

A. SYSAS (*LSDPF*). Mes jau balsavome.

PIRMININKAS. Jau balsavome. Gerai, pritarta. Einame toliau. Kitas pasiūlymas – Seimo narių L. Savicko...

A. SYSAS (*LSDPF*). Palauk! Stop, stop, stop, stop! Čia yra kita veikla. Ne, reikia balsuoti ir dėl jo. Čia nuomos klausimas. Ten buvo kiti reikalai, Remigijau.

PIRMININKAS. Negalima jumis pasitikėti. Kaip posėdžio pirmininkas sako, prašome taip ir daryti.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Teisingai. 5 dalis, bet pasiūlymas...

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). ...lygiai taip pat, tai yra būtent fiksuoto dydžio pajamų mokesčiu gali būti apmokestinamos 50 tūkst. eurų per mokestinį laikotarpį neviršijančios nekilnojamojo pagal prigimtį daikto nuomos pajamos. Tai esmė: ten buvo kitos veiklos, čia pridėta tas. Tai ta pati, kad būtų lygu visiems pagal verslo liudijimą dirbantiems asmenims.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra dešimt pritariančių Seimo narių? Matau, kad yra 12. Tada komiteto nuomonė.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komitetas pritarė: už – 7, prieš – 4.

PIRMININKAS. Norinčių pasisakyti nėra. Prašom balsuoti už Seimo narių pasiūlymą, kuriam komitetas pritarė. (*Šurmulyš salėje*) Dėl 6 straipsnio 5 dalies.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 101, prieš – 5, susilaikė 16. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių L. Savicko, R. Kauno, B. Vėsaitės ir dar daugelio. Kolegos nariai, atsiprašau. Prašom per šoninį mikrofoną.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau, kad mano balsą įskaitytumėte, kad susilaikiusi.

PIRMININKAS. Norėtumėte. Na ką, norite, tada įrašysime į protokolą. (*Balsai salėje*) Toliau suteikiu žodį kolegai... (*Balsai salėje*) Ne, ne, dar turime prie šoninio mikrofono. Prašau, R. J. Jančūnas. Prašau.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Dėkui. Neišejo pasisakyti, dėl to labai trumpai. Aš noriu įteikti 31 tūkst. 752 parašus. Šie piliečiai tikrai ne tie, kurie važinėja *poršais*. Jie prašo rasti finansavimo šaltinių mažinant biurokratinį aparatą, bet neįvesti naujų mokesčių ir nedidinti esamų. Labai norėčiau paprašyti, kad tuos parašus iš manęs paimtų gerbiamas premjeras ir kad pajustų jų svorį...

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). ...ar tai kažką reiškia jam.

PIRMININKAS. Čia jūsų biznio reikalas. Dabar kas paims, tai...

Mes einame toliau. Prieš tai, priminsiu, A. Gedvilienė norėjo būti susilaikiusi dėl balsuojamo klausimo. (*Plojimai*) Gerai, kolegos. Kitas klausimas. L. Savickas. Prašom pristatyti.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, čia yra pasiūlymas, susijęs su verslo pardavimo atvejais. Siūlyta išlaikymo laikotarpį trumpinti iki trejų metų. Kadangi komitetas pasiūlė kompromisą – penkerius metus, siūlau nesvarstyti ir šį pasiūlymą atsiimu.

PIRMININKAS. Ačiū, pasiūlymą atsiimate. Visus, kurie yra?

L. SAVICKAS (*DFVL*). Ne, vieną.

PIRMININKAS. Gerai, šitą. Kitas L. Savicko, R. Kauno, B. Vėsaitės pasiūlymas yra papildyti įstatymo projekto 1 straipsnį, keičiant jį 6 straipsnio 6 punktą. Čia akcijų įsigijimas.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš galbūt iš karto suformuluosiu pasiūlymą. Pirma, kad pirmąjį savo... (*Balsai salėje*) Kolegos, žinokite, labai didelis triukšmas. Pirmasis pasiūlymas, kuris buvo užregistruotas gegužės mėnesį, aš jį siūlau atsiimti, kadangi BFK jam nepritarė, bet buvo atitinkamas, tik truputėlį patikslintas, užregistruotas birželio 10 dieną, ir jį norėčiau pristatyti, jeigu leisite.

PIRMININKAS. Birželio 10 dieną.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Tai yra kitas, einantis vėliau.

PIRMININKAS. Atsiima gegužės 22 dienos pasiūlymą ir dabar pristato birželio 10 dienos pasiūlymą.

L. SAVICKAS (DFVL). Taip.

PIRMININKAS. Prašom.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tai yra tikrai esminis pasiūlymas ir norisi tikrai paaiškinti jo esmę. Kalbama apie akcijų pasirinkimo sandorius arba kitus akcijų suteikimo darbuotojams būdus, kad būtent, kalbant apie juos, jie būtų apmokestinami, kaip ir kitos kapitalo pajamos, ir nebūtų sumuojami su bendromis pajamomis. Kaip ne kartą šiandien skambėjo, kad tai yra svarbus aspektas, ypač technologiškai pažangioms jaunesnėms įmonėms, kad išlaikytų jaunus specialistus, pritrauktų trūkstamas kompetencijas ir ilgiau juos išlaikytų būtent įmonėse.

Kadangi ne kartą šiandien buvo paminėtas mano vardas ir pavardė, tai ypač apeliuoju į Liberalų sąjūdį, ypač apeliuoju į S. Gentvilą, taip pat, matau, ir gerbiamas kolega S. Kairys kelia ranką, kad palaikys. Ne veltui ne vieną kartą jau dėl esminių įstatymų projektų, kai reikėdavo balsuoti už biudžetus S. Skvernelio Vyriausybėje, liberalai juos taip pat palaikydavo. Tikimės, ir šį pasiūlymą taip pat palaikysite. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už tokią gražią draugystę. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas pritarė šiam įstatymui: už – 7, prieš – 1, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Ir dar pritarti nori S. Gentvilas. Yra 10 Seimo narių? Matau 12. Gerai. Prašom. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Šaunus, šviesus pasiūlymas, gerbiamas Lukai. Bet kaip mane moko profesorius R. Kuodis, sėdintis man iš dešinės, kažkada mokė profesorius K. Glaveckas, 1938 metais H. Saimonsas ir R. Heigas aprašė esminį skirtumą tarp pajamų ir turto. O šis įstatymas ignoroja viską, kas yra normali kapitalo grąža, pavyzdžiui, iš miško, žemės ūkio, turto pardavimo ir taip toliau. Jūs sprendžiate tik savo startuolių klausimus, o visus kitus klausimus, kaip būtų pardavimas, miško pardavimas... (*Triukšmas salėje*) ...sodamai, jūsų leidžiami, toliau traktuoja kaip pajamas, o ne turto grąžą. Kviečiu tą patį principą pritaikyti ir kitiems pagal H. Saimonso ir R. Heigo 1938 metais surašytą teoriją.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Balsuodami apsispręsimė, kuri čia teorija teisingesnė. Seimo narių L. Savicko, J. Rojakos, R. Kauno pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Prašau balsuoti.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 102, prieš nėra, susilaikė 17. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių M. Poškaus, M. Gedvilo, R. Žemaitaičio ir dar keleto kolegų. Prašom pristatyti savo pasiūlymą. Dėl 1 straipsnio – 6 straipsnio 9 dalies keitimo.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi, gerbiami kolegos, komitetas nepritarė, tai atsiimame šį siūlymą.

PIRMININKAS. Atsiimate savo siūlymą. Ačiū, sutaupėme šiek tiek laiko. Kitas pasiūlymas (Seimo Kaimo reikalų komiteto, gegužės 28 dienos) – dėstyti kitaip 6 straipsnio 9 dalį. Prašau pristatyti savo poziciją.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kaimo reikalų komitetas siūlo Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnyje išvardintas neapmokestinamąsias pajamas priskirti prie pajamų, kurios būtų neįtraukiamos į bendrų pajamų skaičiavimą. Ir pritarė visi komiteto nariai.

PIRMININKAS. Komitetas. Komiteto nuomonė? Komiteto nuomonė, pirmininke. Nepritarti?

A. SYSAS (LSDPF). Taip, komiteto nuomonė nepritarti, nes siūlymas dėl pajamų, apmokestintų fiksuotų pajamų mokesčiu, jau dabar yra atlieptas įstatymo projekte pagal bendras Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo normas. Siūlomi nustatyti pajamų mokesčio tarifai taikomi pajamoms, kurios yra laikomos apmokestinamomis. Pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 16 straipsnio nuostatas, kurių projektu nėra siūloma keisti, apskaičiuotos apmokestinamos pajamos iš pajamų yra atimamos ir atimtos pajamos apmokestinamos, išigijus verslo liudijimą. Vadinasi, pajamos, kurios buvo apmokestinamos iš anksto savivaldybių nustatyto dydžio fiksuotų pajamų mokesčiu, tiek pagal galiojantį reguliavimą, tiek pagal įstatymo projektą papildomais mokesčių tarifais neapmokestinamos ir atitinkamai neįtraukiamos į progresinį apmokestinimą.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų labai aiškų paaiškinimą. Niekas nenori kalbėti už, prieš. Prašom apsispręsti balsuojant už Seimo Kaimo reikalų komiteto pasiūlymą, kuriam Biudžeto ir finansų komitetas, kaip paaiškino pirmininkas, nepritarė. Ačiū.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 18, prieš – 35, susilaikė 57. Pataisai nepritarta.

Toliau, kolegos, yra Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen ir kitų Seimo narių pasiūlymai dėl 16 straipsnio keitimo, bet kadangi mes jau apsisprendėme balsuodami pradžioje, tai nesvarstome. Nepritarta. Čia du pasiūlymai: dėl 16 straipsnio ir 17 straipsnio. Jų nesvarstome, jiems nepritarta.

Kitas siūlymas yra Seimo narių L. Girskenės, R. J. Jankūno. Kolegų pasiūlymas dėl 4 straipsnio. 4 straipsnis dėl 17 straipsnio keitimo. Prašau pristatyti savo pataisą, kolegos.

Taip, S. Gentvilas dėl vedimo tvarkos. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, atsiprašau, bet turi būti balsavimai tiek dėl 16 straipsnio, 17 straipsnio, nes mes užregistravome daugybę pasiūlymų ir negalima dėl to, kad liberalai balsavo dėl vieno pasiūlymo, jų atmesti, o dėl kitų straipsnių jų nesvarstyti. Tai, pavyzdžiui, draudimo ribos nustatymas. Aš tikiu, patys socdemai susipras, kad už sveikatingumo paslaugas mes turime leisti atsiskaityti kaip už neapmokestinamas pajamas. Aš tikrai principingai reikalauju 16, 17 straipsnius leisti pristatyti ir balsuoti.

PIRMININKAS. Kolega, labai ačiū. Mes tikrai nesiūlome, tiksliau, nepateikėme balsuoti ne dėl to, kad pristatė liberalai, bet dėl to, kad tame pirmajame bendrajame pasiūlyme šie pasiūlymai buvo išdėstyti ir dėl jų mes apsisprendėme. Komiteto pirmininkas man padės. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Tikrai dėl 16 straipsnio nereikėtų balsuoti, nes tai susieta su pirmu balsavimu, bet 17 straipsnis kalba apie draudimo įmokos 350 eurų grindis. Dėl šito reikia svarstyti ir balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Jeigu dar norime pabalsuoti, visada prašau. V. Čmilytės-Nielsen prašom pristatyti 4 straipsnį dėl 17 straipsnio keitimo. Neduodate, vadinasi, kolegei pasisakyti. Vėl S. Gentvilas. Prašau, kolega, jeigu šiandien benefisas tamstos, tai prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Mes čia išskiriame, kad šeimos nariai, kurie gauna pajamas kartu gyvenant arba su...

A. SYSAS (LSDPF). Ne ta. 350. Čia draudimo įmokos grynaisiais.

S. GENTVILAS (LSF). Supratau. Ačiū, kad leidote pristatyti. Mes siūlome išlaikyti lengvatą, kad, jeigu yra apsidraudžiama savanorišku sveikatos draudimu, o visuomenės prevenciją sveikatai mes turėtume iš tikrųjų skatinti, tai leistų atsiskaityti iki 350 eurų kaip neapmokestinamas pajamas. Man atrodo, jeigu jūs viena ranka apmokestinate cukrų, kita ranka leiskite žmonėms investuoti į savo sveikatą ir nemokėti papildomų mokesčių už šitai. Tai galiojo ligi šiol.

Gerbiamas Sauliau Čaplinskai, jūs, kaip sveikatininkas, paagituokite, kad leistų žmonėms draustis ir už tai mokesčių nemokėti. Tai ar turi proto? Taigi, suprantu dėl cukraus, bet mes, liberalai, nesuprantame, kodėl už sveikatą ir prevenciją turi gyventojai papildomai mokėti? Ką jūs sakysite, gerbiamas Sauliau, grįžęs į savo bendruomenę, kad jūs, socdemai, taip elgiatės? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, išgirdome pristatymą. Bet kai iš liberalo tiek daug nurodymų dėl atskirų... Ne visai taip. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Iš esmės tai būtų *status quo*. Mes užmirštame, dėl ko mes dalį mokesčių siūlome papildomai. Taigi, visi šnekate apie Gynybos fondą, apie tėvynės gynybą. Šitie mokesčiai eina į Gynybos fondą. Jūs siūlote padaryti *status quo*, išvis nuo draudimo neimti įmokų, o tai yra 100 mln., kurie galėtų patekti į Gynybos fondą.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Atgal rėžti nori Saulius.

S. ČAPLINSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Labai ačiū, kolega, kad paminėjote. Patikėkite, kad tikrai bendrauju tiek su savo kolegomis iš frakcijos ir ne tik su jais. Šiandien ne vienas jau gavo mano pastabą dėl lupikavimo, kad medikai yra lupikautojai, kurie dešimt metų ir daugiau mokosi, ir mokosi visą gyvenimą.

Kitas klausimas, kad galbūt kai kurių privačių įstaigų vadybininkai, taip sakant, elgiasi ne visai korektiškai. Matote, viskam reikia laiko ir reikia diskusijų, ką aš ir skatinu. Taip pat ir dėl saldiklių, ypač dėl natūralių saldiklių. Mano manymu, ne viskas taip paprasta. Ačiū už pastabą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dabar apsispręsimė balsuodami dėl 4 straipsnio, kuris keičia 17 straipsnį, dėl V. Čmilytės-Nielsen ir kitų Seimo narių pasiūlymo, kuriam Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė. Prašom balsuoti.

Ačiū. Balsavo 118 Seimo narių: už – 29, prieš – 37, susilaikė 52. Pasiūlymui nepritarė. Kolegos, tik primenu, kad peržengėme vos pusę svarstymo. Kviečiu pagalvoti pasisakančiuosius.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių L. Girskienės, R. J. Jankūno ir kitų dėl to paties 17 straipsnio. Prašom, kolegos, pristatyti savo pasiūlymą.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš pristatysiu pasiūlymą. Tik mano laiką įjungėte daug anksčiau, negu pradėjau kalbėti. Iš tikrųjų, matome labai labai daug visokių pasiūlymų, tačiau neteko girdėti nė vieno, susijusio su jaunomis šeimomis, daugiavaikėmis šeimomis. Mes žinome, kokią turime sudėtingą situaciją, demografinę krizę, tačiau nesugebėjome pasiūlyti jokių lengvatų šeimoms, kurios augina tris ir daugiau vaikų. Taigi, mūsų frakcijos pasiūlymas yra toks: siūlome atleisti vieną iš tėvų nuo gyventojų pajamų mokesčio šeimose, kuriose auga trys ir daugiau vaikų. Šita lengvata būtų taikoma vienam iš tėvų, iki kol paskutiniam vaikui, gyvenančiam su tėvais, arba įvaikiui, sueitų 18 metų.

PIRMININKAS. Aišku. Komiteto nuomonė?

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritaria, nes tai prieštarautų valstybės finansinių pajėgumų stiprinimui, bet taip pat prieštarautų ir baziniams gyventojų pajamų mokesčio principams.

PIRMININKAS. Ačiū. Teikėjų siūlymą nori palaikyti I. Vėgėlė. Prašau, kolega.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Aš kviečiu visas partijas, kurių programose yra šeimos palaikymas, šeimos stiprinimas, o socialdemokratų, mačiau, yra, man atrodo, ir „Vardan Lietuvos“ lygiai tas pats yra, tikrai kviečiu palaikyti šitą pasiūlymą, kad mes turėtume gausesnes šeimas, taip gausintume visą Lietuvą savo vaikais. Daugiau bus vaikų, tikėkimės. Aš siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Palaikome ne žodžiais, o darbais. Siūlau apsispręsti balsuojant dėl kolegų pasiūlymo dėl 4 straipsniu keičiamo 17 straipsnio, kuriam nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas.

Ačiū. Balsavo 112 Seimo narių: už – 25, prieš – 27, susilaikė 60. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas pasiūlymas – vėl V. Čmilytės-Nielsen ir grupės draugų. Ar galime sakyti, kad čia yra susiję? Kolegos sutinka, kad susiję, tai nesvarstysime.

Kitas pasiūlymas – A. Butkevičiaus, R. Budbergytės ir R. Baškienės, birželio 6 dienos. Prašom, kolegos, pristatyti savo pasiūlymą. Ar norite pasakyti, kad atsiimate? Komitetas siūlo nesvarstyti. Taip, matau, R. Baškienė pritaria, kad nesvarstytume, atsiima pasiūlymą.

Tuomet kitas pasiūlymas – Seimo narių R. Žemaitaičio, R. Puchovičiaus ir kitų. Prašom, kolegos, pristatyti savo birželio 20 dienos pasiūlymą.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kiekvienas šiandien esantis čia, salėje, gali eiti ir padaryti didelį istorinį žingsnį. Jeigu L. Girskienė siūlė atleisti vieną iš šeimos narių, tėvą, motiną arba globėją, būtent tuos, kurie augina vaikus, nuo gyventojų pajamų mokesčio, tai mes visi, eidami į rinkimus, kalbėjome, kad neapmokestinamasis pajamų dydis turi didėti, ir turi didėti proporcingai. (*Balsas salėje*) Jo, NPD. Šiandien yra istorinis žingsnis, kai mes siūlome neapmokestinamąjį pajamų dydį didinti būtent tėvams, auginantiesiems vaikus, ir už kiekvieną vaiką papildomai skirti po 87 eurus. Vadinas, per metus būtų 1 tūkst. 44 eurai. Tai būtų didelė paskata. Taip, iš biudžeto tai pareikalautų papildomų 87 mln. Atrodo, tai didelė pinigų suma, bet žiūrint, kokią naudą ir kiek gali duoti plusas, kiek šeimos galės panaudoti savo vaikams šiuos pinigus, aš manau, tai tikrai atsipirks. Tikrai kviečiu balsuoti ir palaikyti šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Matau, kad yra daugiau nei 10 pritariančių Seimo narių. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Už balsavo 7, prieš – 2, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Pritarta. Prieš nori pasisakyti M. Lingė. Prašom, kolega.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Čia turbūt yra geriausias paties projekto, mokesčių reformos pertvarkos diskreditavimo pavyzdys, kai visos kaukės nukrenta. Gynybos fondo didinimo iniciatyvos virsta

išlaidavimu – apie 90 mln. lengva ranka bus atiduodama nežinia kam. Turbūt apskritai gerų santykių su prezidentūra sandoris: jau nemažai Seimo stalčiuose pabuvusiam Prezidento projektui dėl šios iniciatyvos durys buvo uždarytos, tai pradėjo lipti pro langus. Dabar turime pasiūlymą dėl papildomo NPD, taikomo už vaikus, kurio Lietuva 2018 metais apskritai atsisakė dėl sunkaus administravimo, dėl įvairių neskaidrių priemonių, o dabar lengva ranka keliauja į iššvaistymą.

Jūs man atsakykite. Komite nebuvo atsakyta, kuo blogai yra universaliai veikiantys ir mokami išvien vaiko pinigai? Jeigu turima atliekamų 90 mln., tai pridėkite prie vaiko pinigų, tada nereikės jokių prašymų buhalterijoms, nereikės kurti atskirų sistemų, kurios buvo panaikintos. Bet ne, viso to reikia, bandant įsiteikti vardan gerų santykių, kad Prezidentas nekritikuotų šios valdančiosios koalicijos bėdų ir toliau nepastebėtų jos įvairių ne ypač gražiai atrodančių darbų, reikia atiduoti duoklę būtent šiuo pavidalu. Tai dabar pasižiūrėsime per šį balsavimą, kokie yra svarbiausi prioritetai, ar biudžeto pildymas, ar vis dėlto išlaidavimas nežinia kam, vardan noro įtikti?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už jūsų nuomonę. Savo nuomonę nori pasakyti ir V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Šis pasiūlymas tikrai geras. Jeigu valstybė turi galimybių padėti šeimoms, tai reikia padėti, bet, žinoma, galutinis rezultatas bus ne pliusas, o minusas. Bet, aišku, šis pasiūlymas yra susijęs su tuo, kad bent jau šiame įstatyme yra lygūs ir lygesni. Jeigu pritarsime šiam pasiūlymui, tai Prezidentas jo nevetuos. Kartais iš dviejų blogybių reikia rinktis vieną, kaip sakant, kad būtų jis pritartas. Bet atsiminkime vieną dalyką: viena ranka tarsi šeimai duosime tą priedą, galėsime džiaugtis, bet kita ranka, jeigu ta šeima užsiima individualia veikla, tai teks sumokėti daug kartų daugiau. Bet kviečiu balsuoti už, jeigu tik šeimoms galime padėti, padėkime.

PIRMININKAS. Ačiū už paraginimą. Su tokiu paraginimu ir apsispręsimu balsuodami. Prašom, kolegos, – už Seimo narių pasiūlymą, kuriam pritarė Biudžeto ir finansų komitetas.

Ačiū. Balsavo 117 Seimo narių: 91 – už, 9 – prieš, 17 susilaikė. Gerbiamas Remigijau, mes jau gerokai vėluojame.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke, nes prieš tai atsisakiau. Aš suprantu, kad gerbiama Jogailė ir Mėta pas kai ką šeimoje tiesiog pinigais taškos. Tikrai man keista, Min daugai, kad tavo šeima nemoka pinigų administruoti, tvarkyti. Taip suprantu, kad vaikai nueina ir pokerį pražaidžia kažkur. Tai tie pinigai ir yra skirti būtent šeimai ir jos tėvams, kad tinkamai panaudotų tuos pinigus. Priminsiu visam Seimui, kai M. Lingė buvo D. Grybauskaitės patarėjas ir A. Butkevičius buvo premjeras, ir tuo metu buvote valdančioji dauguma, tai būtent jūsų valdovė ir jūs pats būtent iš mūsų ir reikalavote, kad NPD auginantiesiems vaikams būtų didintas. Tai nežinau, kas čia dabar jums atsitiko, kad persiorientavote ir pakeikėte savo plokštelę. Bet ką darysi, geriau vėliau, arba ne anksčiau, bet keičiatės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

Kitas pasiūlymas – A. Butkevičiaus, R. Budbergytės, R. Baškienės – birželio 6 dienos.

A. SYSAS (LSDPF). Jie jau atsiėmė.

PIRMININKAS. Jį kolegos atsiėmė. Matau, kad autoriai rodo ženklus, kad jie atsiėmė.

Tada kitas pasiūlymas – Seimo narių grupės su R. Žemaitaičiu priešakyje. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Tai mes jau pritarėme.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Jau pritarėme, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Norėjome dar pagerinti, kad pritartume. Tada, kolegos, V. Čmilytės-Nielsen, dėl jos, mums atrodo, jau apsisprendėme.

A. SYSAS (LSDPF). Jau mes svarstėme.

PIRMININKAS. Tai pasiūlymas „1. <...>: 2)“ – dėl 20... (*Balsai salėje*) Patikrinkite, pažiūrėkite, ar tikrai dėl 11 straipsnio gerbiamo R. Žemaitaičio ir draugų grupės pritarta?

A. SYSAS (LSDPF). Tai, kolegos, man sako Sekretoriatas, kad vis tiek turime nubalsuoti, tai galime balsuoti. Bet jau Remigijus pristatė, tai yra analogiški pasiūlymai, kurie buvo svarstyti dėl prieš tai buvusio straipsnio. Na, bet...

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Komiteto pirmininkas pristatė. Tas pats yra dėl vaiko pinigų – 87 eurų papildomai skiriama NPD.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. 10 Seimo narių pritarė. Komitetas pritarė. Norinčių kalbėti už, prieš nėra. Balsuojame. Apsisprendžiame dėl Seimo narių grupės pasiūlymo, kuriam pritarė Biudžeto ir finansų komitetas. Ačiū.

Balsavo – 116: 92 – už, 2 – prieš, 22 susilaikė. Ir šiam pasiūlymui pritarta.

O dėl V. Čmilytės-Nielsen ir kitų kolegų, dar dėl vieno V. Čmilytės-Nielsen ir kolegų, dėl pasiūlymų dėl 9 straipsnio – 21 straipsnio pakeitimo mes jau apsisprendėme anksčiau.

Dėl J. Rojakos ir V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymų dėl 10 straipsnio – 23 straipsnio pakeitimo taip pat apsisprendėme anksčiau, nebalsuojame.

Dėl 11 straipsnio – 27 straipsnio pakeitimo, siūlyto Seimo narės J. Rojakos, taip pat buvome apsisprendę.

Yra dar Seimo Ekonomikos komiteto projektas, kurio nesvarstome. Taip man pataria kolegos.

Pastraipsniui apsvaistėme visus straipsnius, visus pasiūlymus. Norinčių pasisakyti už, prieš nėra. Apsispręskime balsuodami po svarstymo dėl šio įstatymo projekto. Prašom balsuoti.

Ačiū, kolegos. Balsavo 124 Seimo nariai: už – 78, prieš – 40, susilaikė 6. Po svarstymo Gyven-tojų pajamų mokesčio įstatymo daugelio straipsnių pakeitimui pritarta.

Replika po balsavimo – I. Vėgėlė. Prašau, kolega.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Atsiprašau, dėl protokolo. Nepaspaudžiau „prieš“. Dėl protokolo. Ačiū.

PIRMININKAS. I. Vėgėlė – prieš. Dėl protokolo.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ir mano toks pat prašymas dėl protokolo – prieš.

PIRMININKAS. Ką jūs veikiate, kolegos, kai vyksta balsavimas? Rimantas Jonas Jankūnas. Atsiprašau, Rimas Jonas Jankūnas.

S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (LSF). Žiūrėkite, kolegos, buvo užsiregistravusių dėl motyvų už ir prieš ir jūs juos praleidote. (*Balsai salėje*) Kaip nebuvo? Pasižiūrėkite. Ir jūs pats, vicepirmininke, buvote užsire-gistravęs dėl motyvų už. Aš, pavyzdžiui, su kolega – dėl motyvų prieš. Jūs to kažkodėl nematėte.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama S. Kairiui už pastabumą. Grįžtame prie nuomonių išsaky-mo. Motyvai už. (*Balsas salėje: „Pabalsavote jau.“*) (*Triukšmas salėje*) Gerai. (*Balsai salėje*) Gerai, kole-gos, bendru sutarimu galime sutarti, kad motyvų po balsavimo jau neišsakome? (*Balsai salėje*) Li-beralų frakcija rodo ženklus, kad sutinka. (*Balsai salėje*) S. Gentvilas, kuris daugiausiai pasisakė, sako, kad užtenka kalbų. Gerai, kolegos.

A. Petrošius dar norėjo.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš iš tikrųjų norėčiau paprašyti posėdžio pirmininko sugrįžti į tą stadiją, nes iš tikrųjų buvo padarytas pažeidimas. Balsų yra, yra užsirašę du už, daug prieš. Tai tikrai grįžkime, kad paskui nebūtų jums problemų.

PIRMININKAS. Vieną minutę! (*Balsai salėje*) Kas buvo pirmas, prašom prisipažinti, prieš? (*Balsai salėje*) Labai atsiprašome, prapuolė techninės galimybės. Užtai mes čia taip ir susimėtėme truputėlį. (*Balsai salėje*) S. Gentvilas – prieš, iškrito korta jam. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji socialdemokratai, kurie apeliuoja į nedarbančius arba ne-darbančią Lietuvą ir toliau neskatina būti užimtiems, aš jūsų vertybiškai nesuprasiu, kodėl visgi jūs leidžiate žmonėms būti demotyvuotiems. Darbas iš tikrųjų atneša gerovę, ne pašalpos, ką jūs bandote įteigti.

Bet aš vėlgi apeliuosiu į gerbiamus demokratų. Užsirašykite dėl motyvų dėl viso. Gerbia-mas Linai Kukuraiti, užsirašykite dėl viso pašnekėti, kokia puiki šita reforma, kaip jinai pakeičia bazinius principus. Jūs esate sąžinės balsas šitoje koalicijoje. Dėl to mes, liberalai, matydami, kad tarp jūsų buvo dešiniųjų politikų, kurie paraudonavo, sukairėjo, apeliuojame į jūsų šventą galvą, taip sakant, paprotinkite socialdemokratams. Gerbiama J. Rojaka puikių pasiūlymų užregistravo. Atmetė. Šita koalicija jūsų neišgirs.

O į jus, gerbiamas Sauliaus Skverneli, visa Prekybos, pramonės ir amatų konfederacija šimt-mečio proga apeliavo: atšaukite šituos sprendimus. Niekada Lietuvos istorijoje tiek asociacijų ne-sikreipė į Seimą, į Vyriausybę – 200 asociacijų bendru vardu skatina nedaryti šito. Parodykite is-torinį momentą nepriklausomoje Lietuvoje, kada tai buvo daroma?

Man atrodo, demokratai šiandien turėtų jaustis žiauriai nepatogiai. Nepatogiai, nes jie negali prieiti prie mikrofono ir pasakyti savo rinkėjui, kodėl jie balsuoja už šitą reformą. Kad socialdemokratai taip nusiteikę, tai taip, bet kodėl demokratai dabar sukinėjasi ir vaidina nieko negirdintys, slepiasi nuo kamerų, neina prie mikrofonų ir nepasako, kodėl jūs Lietuvą vedate link progresinių mokesčių? (*Balsai salėje*) Taip. Man atrodo, turi būti šitas skaldymas, ir aš tą sąmoningai darau tam, kad būtų išgirsta.

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

S. GENTVILAS (LSF). Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, užgirdome. Motyvai už – R. Baranovas. Prašau, kolega.

R. BARANOVAS (LSDPF). Kolegos, iš tikrųjų labai daug įdomių dalykų šiandien mes išgirdome. Žinote, šiandien mano mama išėjo į darbą ir mėnesio gale ji sumokės apie 40 % nuo savo darbo pajamų įvairių mokesčių. Kaip ir absoliuti dauguma Lietuvos žmonių jinai stengiasi dirbti, gerai ir sąžiningai atlieka savo darbą. Šie žmonės neprašo jokių išmaldų, priešingai negu šiandien mes girdėjome, jie dirba svarbius darbus. Per pandemiją mes jiems visi plojome ir sakėme: jūsų svarbiausi darbai, *vau*, kėlėme kepures. Bet šiandien mes girdėjome, ir aš labai linkiu jums pasakyti tai, kolegos, per rinkimus, kai ateisite pas žmones, sakyti: aš žinau, kad jūs dirbate pagal darbo sutartis, bet yra kiti žmonės, vertingesni, išmanesni, sunkiau dirba, viską gerai daro, dėl to jūs turite mokėti beveik du kartus daugiau mokesčių, negu daugelis žmonių moka pagal individualią veiklą.

Ir iš tikrųjų... Bet dar įdomiau stebėti tuos grąšimus. Mes nuolat girdime, kad žmonės sako, tos pačios konfederacijos iniciatyvos – 4 % gynybai – ir taip toliau, ar ne, kad jie ruošiasi ginti tėvynę, padėti net galbūt galvą, atiduoti gyvybę, bet jeigu 1 % pakelsime jiems mokesť, tada jie išsikraustys, išvažiuos. Kaip sakė klasikė, minčių kyla įvairių tada ir apie jų pasiryžimą ginti tėvynę.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuojame. Balsuojame. Ligita Girskienė, po balsavimo. Balsuojame po svarstymo dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo.

Ačiū, kolegos. Balsavo 126 Seimo nariai: už – 76, prieš – 48, susilaikė 2. Įstatymui po svarstymo pritarta.

L. Girskienė. Replika po balsavimo. Prašau, kolege.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, ar jūs pavargęs, ar jūs nevalgęs, nežinau, bet iš tikrųjų labai chaotiškai vedate posėdį, norėtusi daugiau susikaupimo. Kaip vedamas posėdis, tokia ir ta mokesčių reforma – chaotiška.

16.37 val.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-437(3) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKAS. Ne valgymas ir pavargimas – svarbu įstatymų priėmimas. Kitas mūsų klausimas – Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-437. O stringa ne posėdžio pirmininkas, bet technika užstrigo. Kviečiu į tribūną Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką ir tęsime mūsų darbą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė nekilnojamojo turto mokestį. Buvo gauta virš 100 atskirų piliečių raštų, kreipėsi profesinės sąjungos, verslo, nekilnojamojo turto organizacijos, merai, Savivaldybių asociacija, Žmonių su negalia, Nacionalinė šeimos taryba, daug, daug, daug institucijų. Buvo daug ir yra daug Seimo narių pataisų, jas mes svarstysime vėliau. Komitetas apsvarstė. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 3, susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomi komitetai. K. Mažeika – Kaimo reikalų komiteto nuomonė dėl nekilnojamojo turto. Prašom pristatyti Kaimo reikalų komiteto nuomonę iš tribūnos.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kaimo reikalų komitetas gegužės 28 dieną svarstė Nekilnojamojo turto įstatymo projektą. Sprendimas – atmesti iniciatorių pateiktą

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, atsižvelgiant į tai, kad įstatymo projekte numatytu reglamentavimu nebus pasiektas įstatymo projekto tikslas užtikrinti papildomą gynybos finansavimo pajamų šaltinį. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 3, susilaikė nulis.

PIRMININKAS. Ačiū. Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų komiteto – K. Bilius. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

K. BILIUS (NAF). Gerbiami kolegos, birželio 2 dieną, kaip papildomas komitetas Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų komitetas svarstė Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-437. Komiteto sprendimas: iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XVP-437 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo narių, Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas, kurioms komitetas pritarė, ir komiteto pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu dalyvaujant 9 komiteto nariams iš 13.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kadangi klausimas yra svarbus, ar galime apsispręsti, kad diskutuosime 20 minučių? Norite pusę valandos? (*Balsai salėje*) Bet jau vėluojame pusantros valandos. Ar galime 20 minučių? Matau, kad galime. Liberalai kelia nykščius. 25. Gerai, sutarta, kompromisas.

Pirmasis pasisakyti nori... Pirmoji pasisakys G. Skaistė. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties nekilnojamojo turto mokesčio svarstymai turbūt buvo patys audringiausi iš šios mokesčių reformos, bet žvelgiant į tai, kas iš jo liko po įvairiausių versijų, kiek mes esame svarstę, neliko nei logikos, nei prasmės ir apskritai nekilnojamojo turto mokestis virto tiesiog politiniu frankenšteinu, sulipdytu iš daugybės pasiūlymų, tačiau nebeturinčiu jokio nuoseklumo ir aiškaus tikslo, jeigu pati mokesčių reforma buvo pristatyta gynybos vardu, taip pat ir nekilnojamojo turto mokestis, buvo kalbama, kad bus skirtas gynybai. Šiandien, žvelgiant į tai, kas iš jo liko, tai yra labiau gynybos mokesčio parodija, negu kad tikras gynybos finansavimo šaltinis. Priminsiu, kad praėjusiais metais iš nekilnojamojo turto mokesčio, kurį mes turime Lietuvoje, buvo surinkta 16,5 mln. eurų, o verčių atnaujinimo, matyt, planuotume surinkti keliasdešimt, gal net 50 mln. eurų. O po mokesčių reformos, kuri turėtų garantuoti didesnes pajamas, surinksime iš antro turto apie 18 mln. eurų, o iš pirmo, panašu, kad nė milijono neprikrapštytume. Akivaizdu, kad gynybai bus surenkama ne daugiau pajamų, bet mažiau iš gyventojų nekilnojamojo turto apmokestinimo ir pats mokestis nebeturi tiesiog savo pirminės prasmės. Jeigu kalbame apie tai, kad finansuosime gynybą, o pinigų surinksime mažiau, o ne daugiau, tai kam tuomet išvis šito pokyčio imtis?

Dabar kalbant apie įvairiausias karteles, kurios taip pat kito, svarstant nuo vienos versijos iki kitos. Turbūt kalbėsiu apie tai, kas šiandien buvo komitete patvirtinta, tai jau devintoji įstatymo versija, kuomet siūloma, kad pirmo būsto neapmokestinama kartelė būtų 450 tūkst. eurų. Paklausus ministro, kiek pajamų toks pasiūlymas generuotų iš pirmo turto, atsakymas buvo – 700 tūkst., taigi gynybai reikia milijardų, 700 tūkst. turbūt yra didingi skaičiai. Tačiau ministras pasakė, kad tikėtina, kad tokį mokestį mokėtų dviejų savivaldybių gyventojai, nes kitur tiesiog tokio turto nėra. Akivaizdu, kad pirmo turto mokestis paliestų Neringos savivaldybės ir Vilniaus miesto gyventojus. Tai žinokite, rinkėjai, ką jums norėtų pasiūlyti valdančioji dauguma.

Tai, kas galėjo tapti normaliu infrastruktūros mokesčiu ir kitose šalyse tokių pavyzdžių tikrai yra, akivaizdu, kad tokiu normaliu mokesčiu netaps. Tapo tiesiog kažkoku keistu dariniu, kuris tarpsta bandant išsisukti iš situacijos, kai bandoma išsaugoti ir veidą, bet kartu ir rinkėjų palaikymą. Akivaizdu, kad nei veido, nei rinkėjų palaikymo jau nebeliko.

Žiūrėdami į tai, kas buvo įsiūlyta svarstymų metu, matome, kad gyvenamasis būstas galės būti jau nebe tik gyvenamasis, bet taip pat ir įvairūs sandėliukai, ir dirbtuvėlės kurortuose taip pat galės būti pripažįstami jūsų būstu. Akivaizdu, kad pirmo būsto sąvoka tikrai tapo atvira manipuliacijoms. Mano tiesiog atviras klausimas: ar valdančiojoje koalicijoje, ko gero, yra tokių žmonių, kurie gyvena tokiuose būstuose ir, matyt, tiesiog bando susitvarkyti savo asmeninę situaciją?

Akivaizdu, kad pasitikėjimo visuomenėje šiuo pasiūlymu tiesiog nebėra. Devintoji versija – žmonės nebesupranta, nei kodėl tas įstatymas buvo teikiamas, nei kaip dar jisai gali pasikeisti iki priėmimo stadijos. Tai nebe mokesčių reforma, o tiesiog kompromisų rinkinys, pritaikytas išrinktiesiems, kurie sėdi parlamente. Žvelgiant ir lyginant dabartinę situaciją, tai, kas egzistuoja jau dabartiniame mokestyje, kuris yra koreguotinas, ir tai, kuo tapo galų gale po ilgų svarstymų tiek Vyriausybėje, tiek Seime, man atrodo, kad šis pasiūlymas tapo dar blogesnis negu tai, kas yra šiuo metu. Todėl jau geriau tikrai nedaryti nieko, dėti šį įstatymą į stalčių, negu priiminėti kokius nors pasiūlymus, kurie sukuria dar daugiau nelygybių ir dar daugiau neskaidrumo.

Tiesiog Seimo narius pakviesčiau būti sąžiningus sau patiems ir savo rinkėjams, nes akivaizdu, kad šis projektas toli ne tikrai nuo idealo, bet jau toli ir nuo sveiko proto. Kai gynybai reikalingi milijardai, mes diskutuojame apie šimtus milijonų eurų.

Galutinės pasekmės šio įstatymo yra tokios: viena, mažiau pajamų; antra, mažiau teisingumo; trečia, jeigu bandyta atliepti RRF'o reikalavimus, tai akivaizdu, kad jų taip pat neatliepia, tų 90 mln. iš Europos Sąjungos tikrai nebegausime. Pasitikėjimo taip pat yra mažiau. Klausimas, kam tokį įstatymą iš viso priimti? Gal geriau paliekame taip, kaip yra šiandien, ir dedame šitą įstatymą tiesiog į stalčių? Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija šitam frankšteiniui tikrai nepritar.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, už jūsų nuomonę. Toliau kalbėti kviečiu V. Ažuolą. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų, šis mokestis yra puikus pavyzdys, kaip galima iš įstatymo padaryti totalų chaosą, įaudrinti tūkstančius žmonių. Kaip sakant, žmonės turėjo priešintis netgi dviem mitingais ir rezultatas tragiškas. Praktiškai nieko gero mes nebesurinksime.

Bet eikime iš eilės. 2019 metais Valstiečių ir žaliųjų valdančioji dauguma tuo metu taip pat šį mokestį peržiūrėjo, bet politinė valia buvo labai paprasta, kad neaudrintume žmonių, nepykdytume, neišplėstume didelio mokesčių mokėtojų rato. Pavyzdys: tada buvo apie 30 tūkst. žmonių, kurie mokėjo šį mokestį. Po pakeitimų, tam tikrų verčių pakoregavimo tas mokesčių mokėtojų ratas išliko panašus ir sumos išliko panašios surenkamos. Kas dabar įvyko? Buvusi Vyriausybė, kai nešė šį mokestį, tai ten koks tikslas buvo, kad turtingiesiems sumažintų mokestį nuo 2 % iki 1 % ir apmokestintų beveik visus, kad tas mokesčių mokėtojų ratas būtų apie 800 tūkst. žmonių. Būtų mokėjęs beveik kiekvienas. Žinoma, praeitoje kadencijoje nepavyko to padaryti, nes koalicijos partneriai nebalsavo už šį mokestį.

Kokį dabar matome variantą? Realiai tą patį, ką nešė buvusi valdančioji dauguma. Rezultatas: turtingiausieji mokės mažiau – vietoj 2 % jie mokės tik 1 %. Rezultatas jau yra, dar plius visokių išimčių ir lengvatų.

O ką reikėjo, visada kyla klausimas, o ką reikėjo daryti? Reikėjo daryti labai paprastai, kad neaudrintume žmonių, – peržiūrėti, kiek brangsta turtas po perskaičiavimo. Vienas variantas – žemės mokestis. Anksčiau buvo saugiklis įdėtas, kad, jeigu po perskaičiavimo labai stipriai didėja vertė, tas mokestis negali didėti daugiau kaip 30 %. Buvo galima įdėti tokį saugiklį. Tada buvo galima įdėti kitą variantą: jeigu mes matome, kad vertė didėja apie 70 %, tai tą patį galėjome padaryti su ribomis. Pavyzdys: padaryti nebe 150 tūkst. asmeniui, o, pavyzdžiui, 250 tūkst. asmeniui, ir tada šeimoms realiai kas nors labai ir nebūtų pasikeitęs. Taip pat nebuvo padaryta.

Tai dabar tokia išeina situacija, kad jeigu to mokesčio surinkdavome apie 17 mln. per metus, tai dabar galutinis rezultatas bus 3–4 mln. geriausiu atveju, ir tai dar klausimas, ar tiek surinksime? Tai klausimas: ar reikėjo tiek audrinti žmones ir iš jų tyčiotis, kad ir jų pirmasis būstas būtų apmokestintas?

Bet atsitiko dar kitų bėdų. Į mokestį patenka dabar viskas: fermos, daržinė, tvartai, šiltnamėliai, įvairiausios pastogės, pašiūrės ir visi kiti. Visi papuola po mokesčiu. Vienintelė išimtis padaryta žemės ūkiui: jeigu vertiesi veikla, tai tarsi nereikės to daryti, arba jeigu nutraukei gamybą ir praėjo penkeri metai. Bet visi užmiršome vieną dalyką – tiems, kurie nepapuls į tą penkerių metų laikotarpį, visiems teks mokėti, kas iki šiol nemokėjo. Žinote, kas juokingiausia? Tą didžiulę masę

žmonių suvarę į tą grupę surinksime gal 0,5 mln. geriausiu atveju, bet už kiekvieną tą pašiūrę galiausiai teks susimokėti.

Tada einame, kitas žingsnis – antrasis būstas. Kas liko dėl antrojo būsto, kurį skirsime gynybai? Beveik nieko gero ten neliko – 1 arba 2 mln. Realiai daug mažiau, negu dabar surenkame. Bet viena įdomybė atsitiko su komerciniu turtu. Dabar komerciniam turtui savivaldybė mažiausiai gali taikyti 0,5 % tarifą, mažiau negalima, draudžiama žemiau taikyti. Tada atsiranda nauja dedamoji – plius 0,2. Vadinasi, mažiausias komercinio turto mokestis galės būti 0,7. Negana to, dar vertė didėjo beveik 100 %. Vadinasi, komercinio turto mokestis po šio įstatymo priėmimo padidės apie 120–130 %, ne mažiau, nes savivaldybės neturės kur mažinti. Na ir tada užuojauta visoms savivaldybėms, nes ateis smulkieji ir visi kiti verslininkai, sužinoję ir patyrę šoką, kad jiems mokestis padidėjo 130 %.

Priminsiu, pavyzdžiui, žemės mokestį savivaldybė turi teisę mažinti iki 0,01, dabar tokios teisės savivaldybės neturės. Kas bus kalti dėl komercinio turto? Savivaldybės. Kas pasiims pinigų? Valstybė. Kaip tik bus labai gera dovana prieš savivaldos rinkimus – 2027 metų sausio mėnesį visi tie žmonės, nežinau, smulkusis verslas, kiti verslininkai, kurie turi užrašyta „komercinė paskirtis“, nesvarbu, ar tu prekybininkas, ar prekiautojas, gaus 130 % didesnį mokestį. Jau dabar yra užprogramuotas tas dalykas. Ar mes norime, kad tai atsitiktų? Turbūt ne. Bet, aišku, dabar matome, kaip puikiai buldozeriu viskas eina į priekį, juda į priekį, taip su šiuo mokesčiu taip pat bus nuvažiuota į priekį, ir niekam nebus įdomu, kuo baigsis.

Šiandien turbūt geriausia būtų pritarti Kaimo reikalų komiteto išvadai atmesti šį mokestį, realiai gražinti atgal į Vyriausybę ir įrašyti vieną eilutę – po perskaičiavimo mokestis negali didėti daugiau negu 30 %. Viskas, visi ramūs, niekam didelių bėdų neatsitiktų. Bet, žinoma, jeigu norime pakenkti valdančiajai daugumai, tai reikia būtent tokį projektą padaryti, už jį nubalsuoti ir tada laukti sėkmingų savivaldos rinkimų. Na, bet turbūt finansų ministras tai ir turėjo omenyje, kai darė tokį, nežinau, penktą, šeštą, septintą, aštuntą variantą, kuo daugiau suveltą. Bet kas labiausiai džiaugsis, tai turtingieji labiausiai džiaugsis. Bus ne 2 %, o 1 %. Kaip sakoma, socialinis teisingumas bus įgyvendintas. Už tai ir nubalsuokime.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pasisakys A. Skardžius. Prašom, kolega.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, turbūt didesnio chaoso Lietuvoje nebuvo galima įsivaizduoti kaip tikslą įvesti visuotinį nekilnojamojo turto mokestį. Dabar devintas variantas, bet nei gynybai iš to naudos (nes tikslas buvo didinti gynybos finansavimą), nei tokio socialinio teisingumo. Nenoriu kartoti, ką prieš mane kolegos kalbėjo, bet, kaip buvo tartasi bent jau koalicinės daugumos, Finansų ministerija turėjo parengti aiškų modeliavimą, prognozavimą ir, svarbiausia, aiškią informacinę kampaniją, kad visuomenė žinotų, kiek kam reikės mokėti ir kaip bus apskaičiuojamas tas turto mokestis. Jei šiandieną čia kolegų paklausčiau, vargu kas atsakytų, sakykime, ar mokesčio tarifas bus taikomas kiekvienam laipteliui, ar bus jau peržengus taikomas tai sumai, kuri fiksuota tam laipteliui, visai sumai? Turbūt mažai kas atsakytų.

Tai nebuvo jokios informacinės kampanijos, maždaug patys susigalvokite, kaip komunikuoti. O variantas yra devintas. Buvo manipuliuojama RRF'o 400 mln., kurie buvusios valdžios įsipareigojimas Europos Komisijai. Tačiau RRF'as, rodos, patenka į 145 straipsnį ir ten yra kartu su tais žaliaisiais mokesčiais, tai nekilnojamajam turtui tektų bemaž 87 mln. ar kiek. Bet dar galima persiderėti, tai kodėl to nedaro naujoji valdžia ir Finansų ministerija, kodėl nesiekia persiderėti būtent dėl šio 145 straipsnio? Tad, gerbiami kolegos, aš manau, kad tas vertės nustatymas, kaip yra dabar, kad turime 2021-ųjų vertę apmokestinamą, ta vertė 2026-aisiais keičiasi. Ypač Vilniuje ar Kuršių nerijoje matome, kad kartais ta vertė didėja. Kodėl jinai didėja? Turtas tiek nepabrango, tiesiog per infliaciją nuvertėjo mūsų pinigai. Turtas galbūt išlaikė tą pačią vertę. Dabar siūlomos sumos, kurios paskutiniame Biudžeto ir finansų komiteto posėdyje buvo ta riba 450 tūkst., atrodo didelės asmeniui, bet pažvelkime į 2016 metus – kas kainavo litais, įvedus eurą, šiandieną tas kainuoja eurai. Realiai tai pinigų nuvertėjimas bemaž keturis kartus.

Kas bus po trejų ar šešerių metų, kadangi dabar tas laikas verčių nustatymo trumpinamas nuo penkerių iki trejų metų? Mes pamatysime, kad eilinis butelis po trejų ar šešerių metų Vilniuje

kainuos tuos 450 tūkst. Tai tiesiog atidarome Pandoros skrynią, kurią valdančiosios daugumos koalicinė taryba sutarė uždaryti, baigti tą chaosą, nuraminti visuomenę ir tikrai nelįsti į tą Pandoros skrynią, nes ją atidarius mes matome, kas yra pagrindinis turtas. O pagrindinis turtas yra ne tik pagrindinis būstas, kuriame registruotas asmuo, bet ir visi kiemo statiniai, kiemo danga, tvora, tvoros stulpelis. Tai mes 450 tūkst. greičiausiai Vilniuje viršysime su elementaria nedidele bakūže. O kas bus po trejų penkerių metų? Tad, gerbiamieji, tikrai naudos jokios nėra.

Kalbant apie pastarąjį variantą, tai gynybai tektų galbūt 16–20 mln. iš to antrojo turto. Tikrai pasisakome, ir aš asmeniškai, už to antrojo turto apmokestinimą ir siūlėme tarifus, kuriems Biudžeto ir finansų komitetas pritarė. Bet neikiškime nagų prie to pirmojo turto, neatidarinėkime tos Pandoros skrynios, nes vėl mes supriešinsime visuomenę ir įsivelsime į nereikalingas diskusijas ir priešpriešą, kada reikia visuomenę telkti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja O. Leiputė. O į tribūną kviečiu A. Gedvilą. Prašau, kolega.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiami kolegos, nors ne vieną kartą esu viešai išsakęs savo nuomonę ir poziciją, šiandien dar kartą norėčiau aiškiai ir atsakingai pakartoti argumentus dėl siūlomo visuotinio nekilnojamojo turto mokesčio. Pasakysiu labai paprastai: manau, kad šis mokestis nėra teisingas sprendimas Lietuvai nei dabar, nei ateityje. Pagaliau tai nėra tai, ko žmonės tikisi iš šio Seimo. Visų pirma turiu pasakyti, kad pats šio projekto parengimas ir pateikimas buvo skubotas ir neatsakingas. Tai projektas, kuris nebuvo tinkamai išdiskutuotas net valdančiosios koalicijos, jis pateikiamas be aiškos, nuoseklios koncepcijos ir be būtinos poveikio analizės. Keičiamos mokesčio ribos, keičiami tarifai, diskutuojama, ar apmokestinti pirmąjį būstą, ar tik prabangų turtą. Tai rodo visišką neapsisprendimą ir nebrandumą. Negalima su tokiu lengvumu žaisti žmonių finansais, kai patys dar nežinome, ką norime iš tikrųjų padaryti. Negudraukime ir būkime sąžiningi patys sau pripažindami, kad šis mokestis palies ne tik turtinguosius – jis bus taikomas daugumai Lietuvos žmonių: pensininkams, jaunoms šeimoms, žmonėms, kurie sunkiai dirbo, kad galėtų turėti savo būstą. Jie jau dabar susiduria su augančiomis kainomis, dar nespėjo atsigauti nuo drastiškai išaugusių palūkanų, kurios, ačiū Dievui, jau mažėja. Kai kurie vos sugeba sudurti galą su galu, o dabar mes jiems dar norime primesti papildomą mokestinę naštą. Niekada negalėsiu su tuo sutikti.

Taip pat neteisinga būtų galvoti, kad šis mokestis paveiks tik labai turtingus žmones. Tikrieji milijonieriai turi ne po vieną būstą, jų turtai paskirstyti plačiau, jie ras būdų optimizuoti mokesčius. Tuo tarpu milijono vertės būstą dažnai turi paprasti senjorai Senamiestyje, Žvėryne ir kituose brangiuose rajonuose. Taigi mokestis realiai palies ne milijonierius, o ir paprastus žmones, kurie turėjo būstą prieš kainoms išaugant. Dar kas svarbu – šitą mokestį jau vadina Vilniaus ir Kauno, o ministras R. Šadžius net nesidrovi ir su tuo sutinka, tvirtindamas, kad kituose miestuose tokio brangaus turto net nėra.

Aš pats gaunu daugybę laiškų iš žmonių, ypač vyresnio amžiaus, jie sako, kad jie paprasčiausiai negalės sumokėti šio naujo mokesčio. Ar mes norime atsidurti tokioje situacijoje, kai pensininkai ir mažas pajamas gaunantys žmonės bus priversti parduoti savo turtą? Ar mes tikrai norime kurti tokią valstybę? Aš nenoriu. Be to, būtina kalbėti ir apie pasitikėjimą valstybe. Žmonės šiandien dar puikiai prisimena, kaip vieną kartą valstybė juos jau apgavo, kai laikinai padidintas PVM'o tarifas tapo ilgalaikis. Jie klausia, kas gali garantuoti, kad su nekilnojamojo turto mokesčiu neatsitiks tas pats, kad dabar nustatytos grindys ir tarifai nebus vėliau pakeisti, nebus plečiamas apmokestinamoji bazė?

Iki ko priejome, kad žmonės nebetiki tokiais pažadais? Jie bijo, kad ši sistema taps dar viena nuolat didinama mokestine našta. Taip, mes visi suprantame, kad reikia daugiau lėšų gynybai. Tai mūsų bendras prioritetas. Aš manau, kad solidarumo mokestis bankams, net pelno mokesčio didinimas stambesniems verslams – tai būtų teisingesni, efektyvesni ir socialiai atsakingesni sprendimai. Keista, kad eiliniai žmonės turi dengti šias valstybės išlaidas, kai yra daug kitų pajamų šaltinių. Štai paprastas pavyzdys: šiemet jau surinkome 30 mln. eurų mažiau akcizo ir PVM'o

pajamų iš kuro vien dėl to, kad toks akcizas neišmintingai buvusios valdžios buvo padidintas. Jei šios lėšos būtų buvusios, jos jau būtų amortizavusios didelę nekilnojamojo turto dalį.

Taigi prieš įvedant naujus mokesčius gal laikas pažiūrėti į jau prarastus arba neišnaudotus finansinius rezervus. Valstybė taip pat turėtų bent 10 % mažinti savo išlaidas, racionalizuoti veiklą, atsisakyti perteklinių ir neefektyvių programų. Vienas iš potencialių papildomų šaltinių – ne kartą kolegų minėtas valstybinės žemės pardavimas. Be to, valstybės biudžetas jau gauna papildomų pajamų iš augančios ekonomikos, o išlaidos neretai naudojamos neefektyviai. Tą nuolat primena Valstybės kontrolė.

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Laikas! Paskutinį sakinį, kolega.

A. GEDVILAS (NAF). Kolegos, yra dar daug, begalės argumentų, jūs juos puikiai žinote. Todėl, aš manau, vedami racijos ir atsižvelgdami į žmonių lūkesčius, mes turime šito įstatymo nepalaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kalba E. Gentvilas. Prašom. Paskutinis.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, gegužės, atsiprašau, kovo 12 dieną žurnalistai paprašė pakomentuoti Nekilnojamojo turto mokesčio projektą. Sakiau, nekomentuosiu, dargi bus daugiau. Kovo 19 dieną jau buvo kitų projektų. Sako, pakomentuok. Nekomentuosiu, nes dar bus kitų. Tai štai yra devintas, nežinau, ar dabar prasminga komentuoti, nes iki priėmimo gali dar atsirasti. Gal neatsiras. Priminsiu, vien tik dėl pirmojo turto apmokestinimo kokie buvo siūlymai registruoti arba aptarinėjami. Visiškai neapmokestininti pirmojo turto, apmokestininti nuo 10 tūkst., nuo 40 tūkst., 50 tūkst., 100 tūkst. Šiandien sustota, kad apmokestinama šeimai nuo 900 tūkst. Tai baigė kuo? Jau paminėta, kad realiai Neringoje, Vilniuje, gal dar Kaune keletas butų, Klaipėdoje keletas butų bus apmokestinata.

Svarbu buvo daryti kitaip, negu bandė daryti buvusieji. O juk praėjusioje kadencijoje G. Skaistės taip ir netapęs kūnu projektas, bet pasiūlyta mediana pagal savivaldybes turėjo prasmę. Dabar mes turėsime ištisines savivaldybes, kuriose bus visiškai nemokamas nekilnojamojo turto mokestis už pirmąją turtą.

Ką tai duoda? RRF'o problemų sprendimas? Nesprendžiama. Gynybos finansavimo dalykai nesprenžiami. Biudžeto papildymas? Panašu, kad irgi nesprenžžiama, nes surenkama mažesnė suma. Tai kokia čia reforma? Reformavimas lygu deformavimas. Reformatoriai lygu deformatoriai. Čia ne mano išgalvota, čia R. Gavelio 1989 metais apie sovietinius reformatorius. Tai apie jus tą patį reikia pasakyti. Moljeras sakė: koks velnias jus nešė į tą galerą? Ką jūs čia kuriate? Ir tada lieka tikta sąmokslų teorija.

Reikėtų paimti sąrašą valdančiųjų, kurie dabar moka nekilnojamojo turto mokestį, ir palyginti su tuo, kas mokės toliau ar nebemokės. Kas turi nekilnojamojo turto sandėliukų pavidalu kokiuose nors kurortuose, kur grėstų apmokestinimas, o dabar nebegrės tas apmokestinimas. Tik tokią prasmę šių projektų aš ir begaliu išvelgti.

Praėjusioje kadencijoje, o ir anksčiau, buvo sakoma, jau kaip konservatoriai nesugeba užsiimti komunikacija. Ir čia buvo nemažai tiesos. Visi mes darome komunikacinių klaidų. Konservatoriai, prisiimdami daug atsakomybės, irgi darė. Bet čia, atleisite, yra komunikacinė katastrofa. Pasižiūrėkite bet kurio rinkėjo akimis, ką jis išgyveno, ką jis išgyveno, kaip buvo gąsdinamas nekilnojamojo turto mokesčiais. O kuo baigėsi? Mokės realiai milijoninės vertės turtą turinčios šeimos. Kam to reikėjo, kam iš to plusai? Nežinau, lieka man teisė galvoti, kažkas dėl asmeninio mokesčio išvengimo pasirūpino, kad atsirastų tokios Nekilnojamojo turto įstatymo redakcijos. Tai su viltimi, kad dar bus ir dešimta formuluotė, dešimta redakcija priėmimo stadijoje.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Į tribūną kviečiame komiteto pirmininką. Gerbiamas Algirdai, pradame pataisų svarstymą. Pirmoji pataisa T. Tomilino ir kolegų, teikta gegužės 30 dieną. Prašom pristatyti.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, kadangi birželio 10 dieną mes teikėme patikslintą pataisą, tai aš atsiimu šią pataisą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kitas pasiūlymas yra Seimo narių D. Petkevičienės, T. Tomilino ir kitų. Prašom. Kas pristato? D. Petkevičienė.

D. PETKEVIČIENĖ (NAF). Prašom pakeisti 2 straipsnio 9 dalį, kad pagrindinis gyvenamasis...

A. SYSAS (LSDPF). Kalbėkite per mikrofoną.

PIRMININKĖ. Pataisykite mikrofoną.

D. PETKEVIČIENĖ (NAF). Prašom pakeisti 2 straipsnio 9 dalį, kad pagrindinis gyvenamasis būstas, gyvenamasis kurorto statusą turinčiuose miestuose ir negyvenamasis pastatas, patalpos, kuriame nekilnojamojo turto savininkas fizinis asmuo, deklaruojantis gyvenamąją vietą, ir tuo pačiu adresu esantys pagalbinio ūkio paskirties pastatai, patalpos būtų priskirtos pagrindiniam gyvenamajam būstui. Prašau balsuoti, nes tikrai labai daug problemų turi kurortuose gyventojai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 10 Seimo narių, palaikančių? (*Balsai salėje*) Nesimato 10 rankų. Yra, gerai, yra. Kokia komiteto nuomonė? Gerbiamas Algirdai?

A. SYSAS (LSDPF). Komiteto nuomonė pritarti: 7 – už, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Yra motyvai prieš. Prašom, S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, *biški* priminsiu istoriją prieš metus, kai M. Navickienė, kolegė, Seimo narė turėjo teisintis dėl negyvenamųjų patalpų ir kad tenai yra gyvenamosios patalpos.

A. SYSAS (LSDPF). Įteisinsime.

S. GENTVILAS (LSF). Ir šiandien pagal negyvenamosios paskirties statinių naudojimo tvarkas ten negali būti gyvenama. O mes dar sakome, kad poilsio ir kitos paskirties patalpas paversime pagrindinėmis gyvenamosiomis patalpomis. Tai yra oksimoronas, nes, jeigu poilsio, tai žmonės pagal Darbo kodeksą turi 4 darbo savaites, o likusias 47 dirba, tai gyvena kažkur kitur. Aš, aišku, ironizuoju, bet man atrodo, socdemai, šito įstatymo pakeitimo jums net nereikėjo pradėti, nes jūs baigsite su mokesčio mažinimu, iš tikrųjų, ne mokesčio didinimu. Ir visą šitą negatyvų *piarą*, dėl kurio R. Žemaitaitis buvo melagiu išvadintas, jūs baigsite tuo, kad visus nekilnojamojo turto mokesčius sumažinsite *de facto*. Tai čia tik vienas iš pavyzdžių nesąmonių, kurias jūs dabar bandote įteisinti. Kviečiu balsuoti prieš, jeigu dar norite ką nors padaryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Na, kolegos, išvis nebesusigaudau, kas tam Liberalų sąjūdyje darosi? Koks paukštelis arba kokia gegutė pakukavo? Tai jie prieš gyventojų pajamų mokestį kalbėjo, kad mokesčiai didėja, ir jie balsuoja prieš, dabar siūlome, kad mokesčiai mažėtų, jį vis tiek kalba prieš. Tai dabar apsispręskite, už ką jūs čia norite. Tai vienas dalykas.

Gerbiamas Simonai, M. Navickienė pasistatė namą, *chatą*, dvarą, pilį būtent tau būnant ministru. (*Balsai salėje: „Nerėk!“*) Tai kaip čia atsitiko... Ne aš kaltas, gerbiamieji, o mikrofonas. Tai kaip čia nutiko, gerbiamas Simonai, kad M. Navickienė, būdama tavo kolege ministerijoje, susitvarkė su tavimi, kad Pavilnio regioniniame parke pasistatė tokius namus? Taigi tu buvai ministras! Tai ką tu ketverius penkerius metus veikei, kai tą namą statė?

O, gerbiamas Simonai, čia dar vienas tau toksai lengvas *pašpilkavimas*, neįsižeisk, bičiuli, paskaityk, pradėk skaityti įstatymų projektus. Jau tu nebesi ministras, kad ateini, ant bet ko pasirašai. Tenais kalbama apie kurortines teritorijas. Tai M. Navickienės namas, dvaras, ar kaip tu jį pavadinsi, nepapuola į kurortinę teritoriją. Čia mes turime kurortines teritorijas: Druskininkus, Birštoną, Palangą mes turime, Anykščius turime, Trakus turime. Tai yra būtent tose teritorijose, kur, pats puikiai žinai, ypač Kuršių nerijoje, žmonės gyvena garažuose, sodo nameliuose ar kitos paskirties pastatuose. Ir jie bus dabar pripažinti, turėtų būti pripažinti kaip pagrindiniai. Tai tikrai, gerbiami kolegos, balsuojame. Kviečiu balsuoti už šitą pasiūlymą, kad šitas socialinis neteislingumas būtų išspręstas. Iš tikrųjų labai juokingai mes atrodome.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Gerbiame kolegos, pasiruošime balsuoti. Balsuojame už Seimo narių D. Petkevičienės, T. Tomilino, L. Kukuraičio ir kitų pataisą, kuriai pritaria komitetas. Kas už, tas – už, kas prieš ar kitaip manantis – kitaip.

A. SYSAS (LSDPF). Negaliu pasakinėti. Nubaus.

PIRMININKĖ. Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 75, prieš – 16, susilaikė 18. Pritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo nario I. Vėgėlės. Prašom, kolega.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Labai ačiū, pirmininke.

Pristatau pataisą. Pagrindinis gyvenamasis būstas yra toksai, kuris yra gyvenamasis pastatas, patalpos, kur nekilnojamojo turto savininkas, fizinis asmuo ar jo šeimos narys deklaruoja savo gyvenamąją vietą. Mintis yra lygiai ta pati – mes remiame šeimas ir tikrai neretai yra atvejų, kai šeimos narys, turintis būstą savo asmenine nuosavybe, išvažiuoja dirbti į kitą valstybę ir registruotas lieka, jisai negali būti ten registruotas, jis privalo persiregistruoti. Lieka registruota jo su-tuoktinė ir tokiais atvejais tas šeimos narys privalės mokėti už nekilnojamąjį turtą. Tai aš kviečiu visus palaikyti (taip pat ir demokratų, kurių pataisas stengiamės palaikyti), palaikyti šeimas, kad jos galėtų lygiavertiškai registruoti nekilnojamąjį turtą ir nemokėti nekilnojamojo turto mo-kesčio nuo visos šeimos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ar yra 10 palaikančių kolegų? Yra 10 palaikančių. Kokia komiteto nuomonė?

A. SYSAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Pagal Nekilnojamojo turto mokesčio įsta-tymą mokesčių mokėtojas apibrėžiamas kaip nekilnojamojo turto savininkas, todėl taikyti pagrindinio gyvenamojo būsto apmokestinimo režimą turtui, kuriame jo savininkas nėra deklaravęs gy-venamosios vietos, nebūtų pagrįsta. Toks reguliavimas galėtų lemti, kad vienas gyventojas galėtų turėti kelis pagrindinius gyvenamuosius būstus, kurie būtų neapmokestinami, arba išdalinti šei-mos nariams. Vadinasi, galėtų ir nebūti apmokestinamo kilnojamojo ir nekilnojamojo turto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi motyvų už, prieš nėra, kviečiu balsuoti už Seimo nario I. Vė-gėlės pasiūlymą, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 15, prieš – 49, susilaikė 49. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių B. Ropės, A. Norkienės, R. J. Jankūno ir kitų. Prašom.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Matydamas ir nagrinėdamas dau-gelį Europos Sąjungos šalių, kad pirmasis būstas neapmokestinamas, dar gegužės 26 dieną siū-liau apskritai išbraukti pagrindinį gyvenamąjį būstą iš apmokestinamųjų sąrašo, kad ir ateityje nekiltų noras jį apmokestinti. Tuo metu atrodė, kad kaip nors gal ir nelabai pasiekama, bet iš tikrųjų ačiū, kad tas procesas važiuoja. Tai būtų tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ką galvoja komitetas? Prašome pristatyti poziciją.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas tam pasiūlymui tada nepritarė ir siūlė neapmokestinti pagrindinio gyvenamojo būsto, keičiant projektą kitu būdu, keičiant kitą straipsnį.

PIRMININKĖ. Motyvai už – R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai, man atrodo, mūsų užregis-truotas pasiūlymas kažkaip pataikė į nuotaikų kaitą daugumos, kuri nusprendė nuo balandžio, pasistumdė, kad nereikia pirmojo būsto apmokestinti, ir labai svarbu tai įtvirtinti būtent tame są-raše, kad nekiltų daugiau tokių ir norų pirmąjį namą apmokestinti. Dėl to, mano vertinimu, mūsų pasiūlymas yra labai logiškas: įvardinti tai kaip pagrindinį gyvenamąjį būstą ir būtent šitame straipsnyje įvardinti kaip ne mokesčių objektą. Todėl labai prašytume pritarti ne iš dalies, bet vi-siškai mūsų pasiūlymui, nes tai realiai atitiktų ir dabartinę daugumos poziciją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiame balsuoti dėl Seimo narių B. Ropės, A. Norkienės ir kitų pa-siūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 17, prieš – 26, susilaikė 61. Pasiūlymui nepritarta. Kitas pasiūlymas – Seimo nario I. Vėgėlės. Prašom pristatyti.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Atsiimu, kadangi analogiškas tam, kuris ką tik svarstytas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kitas pasiūlymas būtų Seimo nario A. Zuoko. Prašom pristatyti.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkui. Aišku, mano siūlymas yra ne vienas. Tai dabar visus turiu prista-tyti ar iš eilės? Ar išsirinkti pagrindinį?

PIRMININKĖ. Prašom dėl 6 straipsnio pakeitimo.

A. ZUOKAS (MSNG). Labai nedidelis yra 6 straipsnio pakeitimas, net ir komitete jam buvo be-veik ir pritarta. Numatyti taip, kaip yra pasiūlymas leisti miesto taryboms nustatyti nekilnojamo-jo turto mokestį pagal turto objektus. Šiuo atveju mano siūlymas yra taip pat papildyti pagal kon-krečią miesto ar miestelio teritoriją, pagal savivaldybės bendruosius ir detaliuosius planus, pa-tvirtintus teritorijų planavimo dokumentus ar savivaldybės strateginio planavimo dokumentus.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad savivaldybių tarybos galėtų numatyti tam tikrose zonose ar tam tikrose miesto zonose, pavyzdžiui, mikrorajonuose, skirtingus nekilnojamojo turto mokesčius teritorijai. Tai labai svarbi planavimo priemonė. Tie, kurie turi šiek tiek savivaldybininko patirties, suprastų, apie ką aš kalbu. Ne konkrečiam nekilnojamojo turto objektui, o teritorijai. Toks būtų nedidelis 7 straipsnio papildymas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prašom. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas Artūrai, jūs pristatėte 1 dalį, jūs nepristatėte 2 dalies.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerai, pristatau.

A. SYSAS (LSDPF). Taip, abu, nes čia jūs dėl vieno pasiūlymo.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerai, tuomet aš pristatau ir likusias dalis dėl pagrindinio gyvenamojo būsto neapmokestinimo. Tikrai džiaugiuosi, visi turi išgirsti, pagaliau valdančioji dauguma rado sprendimą, kad pagrindinis gyvenamasis būstas nebūtų apmokestinamas, tai yra labai gerai, gera žinia. Tačiau, natūralu, kyla diskusija, o ką daryti su prabangiu turtu? Šiandien mes gauname naują pasiūlymą, kad yra 450 tūkst. ir taip toliau. Mano siūlymo esmė – pagrindinis gyvenamasis būstas yra neapmokestinamas, išskyrus atvejus...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. ZUOKAS (MSNG). ...kai savivaldybės taryba, vadovaudamasi šio straipsnio 3 dalyje nustatytais kriterijais, gali nustatyti brangaus turto dydį ir apmokestinti – taikyti nuo 0,1 iki 0,5. Kitaip tariant, palikime savivaldybių taryboms...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. ZUOKAS (MSNG). ...nustatyti, kas yra prabangus turtas ir kaip jį apmokestinti, nes vertės Vilniuje, Pagėgiuose, kitur skiriasi.

PIRMININKĖ. Laikas. Jau nediskutuoju. Laikas!

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, ar čia man taip atrodo, bet mes peršokome nemažai pasiūlymų, pagal konsoliduotą suvestinę. (*Balsai salėje*) Atrodo, iškart į 7 straipsnį, neapsvarstę daugelio 6 straipsnio pasiūlymų.

A. SYSAS (LSDPF). Mes grįšime, nes čia yra esminiai dalykai.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). O kodėl ne iš eilės, galima paklausti?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip yra pagal Statutą. Mes tikrai grįšime prie tų straipsnių svarstymo.

A. SYSAS (LSDPF). Artūras anksčiausiai įregistravo pasiūlymus. (*Šurmuly salėje*) Gerbiami kolegos, nedarykite nereikalingų diskusijų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tikrai nepamesti tie straipsniai. Pagal Statutą: pakeisti visą straipsnį, pakeisti kai kuriuos straipsnio teiginius, papildyti straipsnį, išbraukti kai kuriuos straipsnius, teiginius. Tokia yra eilės tvarka, pagal ją ir tenka šiek tiek peršokti.

Prašom. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komiteto nuomonė buvo nepritarti, nes buvo nubalsuota visai neapmokestinti, o pirmame pasiūlyme buvo kalbama apie tai, kad savivaldai suteikiame teisę apmokestinti. O antras ir paskesnis – nekomercinis turtas, komitetas pritarė Seimo nario A. Skardžiaus siūlymui. Artūro, bet ne to.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai už, prieš. Už – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Man atrodo, A. Zuoko pasiūlymas iš principo yra labai teisinga linkme. Iš principo leisti savivaldai apsispręsti, nes nekilnojamojo turto mokestis yra savivaldos mokestis. Kas eis toliau? Mes parlamente dabar bandysime valdančiųjų lūpomis arba gerbiamo Algirdo lūpomis pasakyti, kad ne, mes Seime pasakome, kad jokia savivalda neturi savarankiškumo, pirmasis būstas net neliečiamas.

A. SYSAS (LSDPF). Čia jūs taip sakote, mes taip nesakėme.

S. GENTVILAS (LSF). Taip, taip. Bet A. Zuoko siūlymas yra racionalus. Miestas gali ne tik visos savivaldybės teritorijoje paskelbti, kokia yra bendra nekilnojamojo turto vertė, bet atskiromis zonomis. Antra, A. Zuoko pasiūlymas leidžia savivaldai apsispręsti dėl prabangaus turto dydžio.

Trečia, iš principo jisai remiasi nemažai kitų kriterijų, kur savivalda gali pagal juos suskirstyti į kriterijus. Tai yra logiškas pasiūlymas ir kviesčiau iš esmės, gerbiant savivaldą, sudaryti tą galimybę. Pažiūrėkite, pagalvės mokestis. Nėra prievolės taikyti pagalvės mokestį pagal įstatymą, bet, savivaldybėms susitarus, tas mokestis įvedamas kartu su viešbučiais ir kitomis asociacijomis. Tuo pačiu principu turėtų būti konstruojamas ir nekilnojamojo turto mokestis. Kviesčiau bent galvoti ta linkme.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai prieš – V. Ažuolas. Neskubėkite, užstrigo sistema. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Pagaliau užsikūrė. Iš tikrųjų aš norėčiau pasakyti tiems, kurie balsuos prieš šį pasiūlymą, ką mes padarysime. Dabar savivaldybėms mes leidžiame dėl žemės mokesčio teritoriją suskirstyti į zonas. Pavyzdys: vienoje savivaldybėje gali būti 10 zonų, kitoje savivaldybėje – 40 zonų, tai savivaldybės padaro savo sprendimais. Jeigu balsuojame prieš šį pasiūlymą, tai mes sakome, kad žemės mokestį savivaldybė gali skirstyti pagal zonas, bet nekilnojamojo – negali. Tai tam, kad žinotumėme, kas atsitiks, kai balsuosite prieš.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 115: už – 25, prieš – 29, susilaikė 61. Nepritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo narių R. Budbergytės ir O. Leiputės. Prašom. Taip greitai nespėjame įjungti.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Nėra, mūsų nuomone, pagrįsta, kad didelės vertės nekilnojamasis turtas būtų neapmokestinamas kaip esantis prabangus turtas, todėl mes sumažintume tuo ir mokesčių mokėtojų bazę, kas yra tikrai labai negerai, ir tam tikras pajamas į valstybės biudžetą. Ir socialiai tai būtų taip pat neteisinga, kad labai didelės vertės turtas, aišku, išauga tos vertės, bet vis tiek didelės vertės turtas, būdamas nors ir pagrindinis, būtų atleistas apskritai nuo bet kokio mokesčio. Todėl mes siūlome papildyti projektą ir numatyti, kad savivaldybės taryba nustatytų pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės neapmokestinamąjį dydį, kuris būtų ne mažesnis negu 450 tūkst. eurų. Naudojantis kriterijais, galėtų būti apmokestintas šitas turtas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra palaikančių 10 Seimo narių? Yra. Komiteto nuomonė. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas šiandien ryte pritarė šiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai už, prieš. Už – B. Vėsaitė.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, tai yra geriau negu nieko, nes iš tikrųjų mes, daugelis žmonių, kurie iki šiol mokėjo nekilnojamojo turto mokestį, dabar jo nemokės. Šiaip jau manau, kad iki priėmimo procedūros mums reiktų bent jau adekvačiai pagal indeksaciją nustatyti mažesnę dydį, kad bent tie, kurie iki šiol mokėjo, mokėtų tą patį turto mokestį. O šiaip tai nekilnojamojo turto mokestis mokamas visame civilizuotame pasaulyje, nežinau, kokius čia dviračius mes išradinėjame. Esu apskritai nepatenkinta šia reforma.

PIRMININKĖ. Dėkojame. (*Plojimai*) Prieš – A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Kolegos, tik pakartosiu, kad prieš tai, gaila, nepalaikėte siūlymo, kad savivaldybių tarybos pačios nustatytų prabangaus turto dydį ir pagal įstatyme numatytus režius nuo 0,1 arba iki 0,5 apmokestintų. Dabar šis mokestis iš esmės yra vilniečiams. Jeigu žiūrėtume šiandien Vilniuje, tai žemės ir nekilnojamojo turto 1 kv. metro statybos kaina yra nuo 3 tūkst. ir daugiau, kv. metro vertė. Jeigu penkių asmenų šeima nori turėti didesnę, pavyzdžiui, 100 kv. metrų butą, jie jau viršys šią sumą ir juos apmokestinsime. Taigi šis siūlymas man atrodytų tikrai ne pats geriausias. Sutinku su argumentu, kad daug kas nemokės, tarp jų ir aš nemokėsiu turto mokesčio. Taigi, kaip sakoma, toks siūlymas, ką gi padarysi. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame.

Užsiregistravo 104, balsavo 99: už – 54, prieš – 17, susilaikė 28. Pritarta.

Kadangi pritarta šiam pasiūlymui, tai nereikia svarstyti dėl 6 straipsnio teiktų pasiūlymų. Dabar svarstysime dėl 7 straipsnio teikiamą R. Budbergytės ir O. Leiputės siūlymą.

Prieš suteikiant žodį Rasai, dėl vedimo tvarkos – D. Griškevičius. (*Balsas salėje*)

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Tikrai taip. Viskas gerai. Man atrodo, visada kiekvienu klausimu kiekvienas herojus turi būti žinomas. Šiandien matėme, kad balsavo socialdemokratai, tai yra jų pasirinkimas, jų teisė, viskas gerai. Bet lygiai taip pat tam padėjo konservatoriai, kurie sąmonin-

gai nebalsavo apskritai, taip sudarydami teisę, kaip sakoma, socialdemokratams priimti sprendimą. Labai ačiū M. Lingei, kuris priminė kolegoms, kad nebalsuotų ir praleistų sprendimą, kuriam jie neva nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną – D. Bradauskas.

D. BRADAUSKAS (NAF). Suklydau. Susilaikau. Pažymėkite.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo. (*Balsai salėje*) Svarstome toliau. Prašom. M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ačiū, gerbiamas Domai, kad atkreipėte dėmesį, kad yra dar tokia koalicija. Jeigu tokia koalicija egzistuoja, tai jinau tegul ir prisiima visą atsakomybę už šį jovalą, nereikia permesti atsakomybės į šį flangą. Jūs apsisprendėte devintą ar dešimtą kartą keisti apmokestinimo modelį, patys apsisprendėte nebalsuoti, o atsakomybę užmesti opozicijai. Ačiū, nereikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Per šoninį... (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, ramiai! Per šoninį mikrofoną – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš noriu kreiptis į gerbiamą komiteto pirmininką. Pagal Seimo statutą, yra galimybė komiteto pirmininkui atsiimti įstatymą iš Seimo salės, nes iš principo pasikeitė įstatymo tikslai. Jūs planavote surinkti daugiau mokesčių, po šito balsavimo jūs nesurinksite mokesčių. Gerbiamas Algirdai Sysai, gal jūs pasiimkite, tada nebus priimtas šitas įstatymas ir jūs surinksite daugiau, nes po šito balsavimo jūs nebesurinksite šituo Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymu planuotų sumų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Reaguju į Konservatorių frakcijos seniūno pasisakymą. Niekas neprieštarauja, kad politikoje įvairios frakcijos gali susitarti ir priimti. Mano užduotis buvo pagarsinti, kad be konservatorių pagalbos šitas pasiūlymas nebūtų perėjęs.

PIRMININKĖ. Dėkojame koalicijos partneriui už pagarsinimą. Per šoninį mikrofoną – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, jeigu balsuojame dėl dviejų nesąmonių, kai viena nesąmonė – visai neapmokestinanti, kita nesąmonė – apmokestinanti nuo 450 tūkst... Ministras pasakė, kad surinksime per visą Lietuvą 700 tūkst. eurų. Nesityčiokite iš žmonių, tiesiog už jokią nesąmonę negalima balsuoti, nei už vieną pasiūlymą, nei už kitą. Tai mes, kaip sakoma, leidome jums pasireikšti ir prisiimti atsakomybę visa apimtimi. (*Balsas salėje: „Aš irgi norėčiau...“*)

A. SYSAS (LSDPF). Kadangi mane paminėjo, tai aš atsakysiu gerbiamam kolegai. Aš dar nersergu Alzheimeriu ir žinau, ką aš galiu. Kai aš čia, taip sakant, virpėsiu, tada patarkite, ką man daryti. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju, visi išsakė, pasisakė, kas norėjo. Dėl 7 straipsnio dėl K. Neimanto pasiūlymo nebalsuosime. (*Balsas salėje: „Kodėl?“*) Jau yra apsispręsta. Tai, kaip minėjau, R. Budbergytės, O. Leiputės. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Mano pasiūlymas yra susijęs su kitu ir todėl dabar jau logiškai išeina, kad iš 7 straipsnio 1 dalies 7 punkto reikia išbraukti „pagrindinis gyvenamasis būstas“. (*Balsai salėje: „Neautomatiškai.“*) Bet vis tiek turėjau įgarsinti, automatiškai niekas neišeina.

A. SYSAS (LSDPF). Automatiškai niekas neišsibraukia, reikia dėl įstatymo pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Kadangi tai susiję, ar galime?..

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas pritarė tokiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Papildomai nereikia 10 Seimo narių, nes vis tiek jie tikrai yra ir susiję klausosi. Balsuojame.

A. SYSAS (LSDPF). Iš straipsnio išbraukti, kad pagrindinis būstas nebūtų apmokestinamas.

PIRMININKĖ. Jau kelis kartus minėjau, kad R. Budbergytės siūlymas, jam komitetas pritarė. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (LSDPF). Prie savo namo auginkite ir turėsite.

PIRMININKĖ. Užsiregistravo 100, balsavo 95: už – 59, prieš – 8, susilaikė 28. Pritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo nario K. Neimanto. Karoli, prašom pristatyti.

A. SYSAS (LSDPF). Jūs siūlote išbraukti viską, kur dėl šio straipsnio...

PIRMININKĖ. Išbraukti 7 straipsnio 2 dalį.

K. NEIMANTAS (NAF). Nerandu.

A. SYSAS (LSDPF). Apmokestinti visą turtą.

K. NEIMANTAS (NAF). Sveiki. Ačiū už pagalbą. Grįžtant prie antrojo turto, mano siūlymas yra netaikyti grindų, lubų, o apmokestinti visą antrąjį ir visą kitą nekilnojamąjį turtą. Aš taip pat siūlau tam tikras apmokestinimo eilutes, skirtingas negu dabartiniame įstatyme. Siūlau kas 100 tūkst. eurų apmokestinti po 0,1 %, taip einant iki 600 tūkst. eurų.

A. SYSAS (LSDPF). Jūs pirmąjį, mes dabar balsuosime dėl pirmojo, dėl lengvatų panaikinimo. (*Balsai salėje: „Šokinėjate iš vienos vietos į kitą.“*)

K. NEIMANTAS (NAF). Labai ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Einame iš eilės, niekas nešokinėja. Žiūrėkite, aš stoviu, jūs sėdite, niekas nešokinėja. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom iš vietos nekomentuoti.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū komiteto pirmininkui. Taigi, dėl antrojo nekilnojamojo turto aš siūlau naikinti visas pasiūlytas lengvatas, išskyrus paveldėjimo atveju, kad per 12 mėnesių turtas nebūtų apmokestinamas, kol bus nuspręsta, ką su juo daryti, ar pradėti komercinę veiklą, ar jį parduoti, atliepiant tai, kad paveldėtas turtas nėra įgyto savininko prerogatyva. Tai buvo dėl tam tikros esamos situacijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju, bet jūs pristatėte abudu savo siūlymus. Komiteto pirmininko kokia?..

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas mano, kad įstatymas be lengvatų – įstatymas be ateities, ir nepritaria.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl K. Neimanto pirmojo pasiūlymo – iš 27 straipsnio išbraukti 2 dalį. Ir papildomai, kur yra papildyti... Abiem pagrindinis komitetas nepritarė. Ar visiems aišku, kad balsuojame už du?

A. SYSAS (LSDPF). Čia dabar balsuojame už abu. Karolis pristatė abu.

PIRMININKĖ. Užsiregistravo 120, balsavo 118: už – 2, prieš – 74, susilaikė 42. Nepritarta.

Kiti pasiūlymai tampa neaktualūs. Atsiprašau, mano balsą prašom įskaityti prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Neterorizuokite pirmininkės, nebaigsime posėdžio.

PIRMININKĖ. Balsuosime ir apsispręsime dėl 8 straipsnio ir Seimo nario A. Skardžiaus pasiūlymo.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, jau 20 metų turtas vertinamas masinio vertinimo būdu. Ir kada vertė skiriasi mažiau negu 20 %, asmeniui draudžiama ginčyti ją. Mes šią tvarką siūlome keisti. Tai nėra kas nors ypatingo, bet tai yra žmogaus teisių suvaržymas ginčyti, tai turbūt prieštarauja ir Konstitucijos 29 straipsniui, savininkui ginčyti teisė dėl tos mokesstinės vertės, taip pat ir tarptautinėje praktikoje tai nėra taikoma. Tačiau mes, kaip mūsų rytiniai kaimynai, bandome žmones įvaryti į kampą ir neleisti jiems ginčyti tos vertės, kuri nustatoma masiniu vertinimu. Tai leiskite žmonėms jų sąskaita samdytis vertintojus ir ginčyti tą vertę, kadangi mes įvedame labai daug gradacijų, tų laiptų, ir dabar jau situacija iš esmės yra visai kitokia. Net ir priėmus šiuos siūlymus, dar nepriėmus galutinio turto mokesčio net pirmajam, antrajam tam turtui, bet matome, kad susidursime su rimta problema. Tad mano siūlymo esmė ir yra tokia – tiek vieno įstatymo, tiek kito įstatymo teikiamo abiem variantams išbraukti tą pasenusią praktiką, 20 metų senumo. Siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kokia komiteto nuomonė?

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas ir klausymuose, ir svarstymuose svarstė šitą klausimą, taip pat šiandien svarstė kolegos pasiūlymus ir jam nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Yra...

A. SYSAS (LSDPF). Argumentai yra tokie, kad visais ginčais siekiama sumažinti kainą ir mokėti mažiau mokesčių. Tai yra praktika tokia kiekvienu atveju. Finansų ministerija nepritarė šitam ir komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui. Motyvai. Prašom iš vietos netriukšmauti. Dėl motyvų už – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Reikia palikti žmonėms galimybę skusti, jei tos vertės tikrai kils pernelyg greitai. Užprogramuotas vertinimo, turto vertinimo, intensyvumas daug didesnis, nenumatyta, kokiais kriterijais vadovausis, vertindami tą turtą. Žmonės nuogaustauja, kad tuoj pūs Lietuvos taps milijonieriais arba tikrai pasieks tą ribą 450 tūkst., kur dabar nustatytas jiems yra mokėjimas. Žmonės investavo į savo turtą renovuodami, pagerindami būsto kokybę. Tai dabar jie dar užmokės papildomai pagal nuolatinį turto vertinimą. Aš tikrai manau, kad žmonės turėtų galimybę bent jau apskusti tokius sprendimus ir apskusti jų turto pernelyg greitą vertės didėjimą. Aš siūlau pritarti tam sprendimui, palikti instrumentą žmonėms bent pasipriešinti tam, kas gali įvykti. O matome, kad viskas vyksta chaotiškai, tikėtina, kad ir turto vertinimas vyks būtent taip.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama Rita, jūs prieštaraunate.

PIRMININKĖ. Dėkojame.

A. SYSAS (*LSDPF*). Prieštaraunate pati sau, nes...

PIRMININKĖ. Gerbiamas komiteto pirmininke, jums žodis nesuteiktas. Dabar dėl motyvų prieš yra S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, vėlgi profesorius R. Kuodis iš dešinės gal kuklinasi pasakyti esminius faktus, bet aš pasakysiu. Šveicarijoje žmogus gali pats deklaruoti pastato vertę, bet tada savivalda sako: aš galiu nupirkti tą pastatą už 20 % didesnę sumą. Tada baigiasi šešėliniai sandoriai pas notarą su grynaisiais arba už grynuosius, kaip kai kas jūsų koalicijų partnerių mėgsta daryti, tada baigiasi verčių fiksavimai ir taip toliau. Tai, gerbiamieji, turime prieiti prie normalių kaštų ir naudų, ir tada nebebus jokių nepriduotų statybų, nepriduotų pastatų. Pastatai, kurie pastatyti, neregistruojami ir parduodami pagal dokumentus neužbaigus statybų. Man atrodo, kad iš principo komitetas turi pradėti galvoti apie tai, kas yra realios vertės ir masinės vertės, ir galvoti apie tai, kad nebūtų sukčiaujama ir nusukinėjama nuo to. Pagal masinį vertinimą dažniausiai ir taip būna žymiai, žymiai mažesnės kainos negu rinkos vertės. Tai aš susilaikysčiau.

PIRMININKĖ. Dėkojame, balsuojame. Balsuojama dėl A. Skardžiaus pasiūlymo.

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 43, prieš – 23, susilaikė 47. Nepritarta.

Per šoninį mikrofoną R. Žemaitaitis – dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Ačiū. Dėl motyvų, kur kolega sakė. Gerbiamas Simonai, ketverius metus jūs buvote kažkokios ministerijos ministras. Nežinau, kosmoso, A. de Sent Egziuperi kalno ar kieno jūs buvote. Jeigu jūs pamiršote, jūs buvote Vyriausybė. Jūsų Vyriausybės iniciatyva gryniesiems pinigais buvo uždrausti, tad už jokių sandorių pas notarą grynaisiais pinigais nebegalima atsakyti. Tai Liberalų sąjūdžio, Laisvės partijos ir Konservatorių partijos dėka Lietuvoje gryniesiems pinigais yra uždrausti ir jūs net nuleidote kartelę iki 5 tūkst. eurų. Jūsų valdančiosios daugumos dėka. Apie kokius jūs čia dalykus šnekate? Šitas A. Skardžiaus pasiūlymas kaip tik ir lėmė, gerbiamas Simonai, kad žmonėms būtų galimybė atlikti nepriklausomą vertinimą ir realiai turto vertė galėtų mažėti, nes dėl mokestinių dalykų ir dėl apskaičiavimo metodikos, kur jinais yra 2000 metų...

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). ...yra didžiausias neatitikimas. Dėl to mes ir turime chaosą, ir kas penkeri metai mokestinės vertės didėja. Čia ir yra didžiausia nesąmonė, ką mes esame darę...

PIRMININKĖ. Tai – ne dėl vedimo tvarkos. S. Gentvilas – dėl vedimo tvarkos.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gryniesiems pinigais egzistuoja. Noriu paneigti šitą klaidingą teigimą.

PIRMININKĖ. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Man atrodo, Notarų rūmai turėtų irgi pasakyti pavyzdžių, kaip iš tikrųjų rinkta iškreipiama, bet vienas iš neseniai įvykusių sindromų, arba masinės praktikos, buvo, kai žmonės pirkdavo žemę, o už 3 dienų įregistruodavo jau pastatytą pastatą. Kaip taip įmanoma? Iš sandorio matosi, kad perki žemės sklypą, o už 5 dienų ateini pas notarą kadastro įregistruoti – jau beveik 100 %... Taip iškreipiama. Gerbiamas Remigijau, jūsų...

PIRMININKĖ. Dėkoju.

S. GENTVILAS (*LSF*). ...užduotis yra tai suvaldyti.

PIRMININKĖ. Tai irgi ne dėl vedimo tvarkos.

Svarstysime pasiūlymus dėl 9 straipsnio. Pirmą savo pasiūlymą pristatys B. Ropė. Prašom.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Matydamas ir jausdamas šitą chaosą dėl mokestinių verčių, iš tikrųjų panagrinėjau šiek tiek. Būstas turi daug verčių – ir atstatomoji vertė, ir įsigijimo vertė, ir rinkos vertė, ir mokestinė vertė. Iš tikrųjų Europos Sąjungos šalyse nėra taip, kad būtinai mokestinė vertė turi būti susieta su mokesčiu. Mokestis yra mokestis, o mokestinė vertė yra viena iš verčių. Pavyzdžiui, kaimynai latviai, priimdami 2012 metais, nustatė tuo metu mokestinę vertę, jina galioja ir šiandieną. Prancūzija, pavyzdžiui, 1970 metais įvedė ir galioja šiandieną, Vokietijoje 1965 metais įvedė ir galioja šiandieną. Ir niekas nepuola, sakykime, susieti būtinai su mokes-tine verte.

Yra gyvenimo logika ir, jeigu matoma, kad kiek nors keičiasi, jau nelogiški sprendimai, tada įvedamas koks nors koeficientas, pavyzdžiui, 1,1 % koeficientas, ir tai yra visiems be erzelių. Žmonės gali prognozuoti, gali skaičiuoti. Mes tikrai didelę įtampą visuomenės panaikintume. Kai sakome, kad brangs 2–3 kartus, žmogus galvoja, kad man turbūt – tris kartus, kaimynui – galbūt du, o kokiam nors ponuliui gal išvis nebrangs.

Iš tikrųjų, matydamas visa tai, aš pasiūliau tokį variantą, kaip pirmininkas sakė per posėdį, įšaldyti mokestinę vertę, o paskui matysime – po metų kitų galbūt kokį nors koeficientą įvesime. Siūlau palaikyti ir kviečiu balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas svarstė, įdėmiai išklause ir patvirtina, kad nekilnojamojo turto vertė įšaldyta jau ketveri metai. Dar šie metai bus penkti. Atšilimas laukia 2026 m. sausio 1 d. Todėl įstatyme ir numatyta vertinimą daryti ne kas penkerius metus, o kas trejus, nes turbūt nesiginčysime, kad, kaip sakė kolegė, kalbėdama apie turtą, kažkas ten prisuka naują radiatorių, įsta-to gražesnes duris, pakeičia stogą ar dar ką nors, ir vertė, taip sakant, auga.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai už – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Dar kartą vis dėlto bandymas, kad nebūtų piktnaudžiaujama masiniu turto vertinimu, o kad taip bus, tai jau ir jaučiama, ir suprantama iš valdančiosios daugu-mos. Kaip ir sakiau, kas trejus metus yra labai dažnas intensyvumas.

Kita vertus, ten lieka to turto ir pagrindinio, ir nepagrindinio, ir pagalbinio galybės, tai, ma-no vertinimu, tai užprogramuoja, kad tas turtas kas trejus metus bus perversintas. Nors ir bandė pirmininkas čia įrodyti, kad jisai nebūtinai didina, bet, kaip matome, niekada dar nesumažėjo. Patys kasmet kaip politikai privalome deklaruoti savo turtą ir matome tuos pokyčius. Tie poky-čiai yra, tik didėja.

Todėl bent jau pagrindiniam būstui, kad nekeltų žmonėms tos įtampos ir netikrumo ateityje, siūlau palaikyti mūsų kolegės pasiūlymą ir užfiksuoti tą mokestį. Juo labiau kad galima, kaip ir minėjo, taikyti kitus metodus, nustatant turto vertes, kaip koeficientus, ir taip toliau. Juo labiau kad vis dėlto socialdemokratams, kalbant apie progresyvumą savo politikoje, tikrai vertėtų savi-valdybėms suteikti tokį instrumentą, kuris gebėtų nustatyti turto vertę taip pat pagal jų pasirink-tą intensyvumą tam tikroms zonoms. Jeigu jums yra svarbi Savivaldos chartija ir savivaldybių savarankiškumo didinimas, ką deklaruojate, tai šiaip įstatymo pataisos yra priešingos toms de-klaruojamoms nuostatom. Todėl prašau pritarti B. Ropės pasiūlymui ir suteikti stabilumą žmo-nėms, kad tikrai valstybė...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Tai, kas svarbiausia, o svarbiausia žmonėms – namai, jiems bent pagrindinis namas nebus...

PIRMININKĖ. Balsuojame. Balsuojame dėl B. Ropės pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 109, balsavo 106: už – 21, prieš – 29, susilaikė 56. Per šoninį mikrofoną... Pa-siūlymui nepritarta. Per šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū. Gerbiami kolegos, labai apgailestauju, kad toks racionalus vaka-rietiškas pasiūlymas – įšaldyti turto vertę – nesulaukė palaikymo. Noriu kolegoms priminti, kad 2016 metais įsivedė eurą. Sakė: niekas nesikeis, niekas nebrangs. Kas kainavo per devynerius metus kažkada litais, šiandieną...

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos pasisakymas.

A. SKARDŽIUS (NAF). Taip. Ne, replika po balsavimo. Replika po balsavimo. Todėl ši vertė yra keturis kartus pakitusi, pinigai nuvertėjo! Trilijonais prispausdino eurų per pandemiją! Turto vertė išliko ta pati, todėl neišsaldžius tos vertės po trejų ar šešerių metų, po dviejų tų ciklų, kada dabar bus ne penkeri, o treji metai vertinimo, mes pamatysime tuos rezultatus. Kiekviena močiutė, gyvendama Vilniaus kokiame nors, nebūtinai prabangiame rajone, už savo butą jau mokės procentais. Kai pirmininkas, stovintis tribūnoje, siūlo net 2 % mokėti. Tai štai kur yra problema. Reikia būtinai grįžti prie turto įšaldymo vertės.

PIRMININKĖ. Dėkojame.

A. SKARDŽIUS (NAF). Kadangi, gerbiama posėdžio pirmininke, ir jūsų kolegė pasiūlė 450 tūkst., tą neapmokestinamąją vertę pagrindiniam būstui, ir atidarėte Pandoros skrynią. O štai dabar jau prašome, pasekmės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kitas pasiūlymas A. Zuoko. Prašom. Jo nėra. Gal tada komiteto pirmininkas?

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritarė, Artūras siūlė, kad ne dažniau kaip kas penkerius metus vertės būtų nustatomos. Kai kuriose teritorijose, kiek... O, pats Artūras atėjo. Prašom, Artūrai.

A. ZUOKAS (MSNG). Kolegos tai atliepė, kas buvo prieš tai kalbėta, kad turto vertės nustatytų kas trejus metus. Vienas dalykas, tai yra brangu. Antra, tai yra spekuliatyvu, nes per trumpą periodą jūs galite labai lengvai sukelti turto vertės vien tikslai, pavyzdžiui, stambūs vystytojai su spekuliatyviais sandoriais. Todėl siūlymas palikti *minimum* tuos pačius penkerius metus, nes per penkerius metus yra ir augimo pikai, ir kritimo pikai, pagal ką išvedama vidutinė nekilnojamojo turto vertė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Komiteto nuomonę dar kartelį.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritarė, nes būtent penkeri metai parodė, kas įvyko ir kodėl toks triukšmas kilo dėl nekilnojamojo turto, kai visi sužinojo, kiek jis augs per tuos penkerius metus, – beveik 100 %. Jeigu vis dėlto mes vertinsime dažniau, kas trejus metus (šitam dydžiui priartą), gal tokių šuolių ir žmonių nepasitenkinimo nebus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvų už ir prieš nėra. Balsuojame. Balsuojame dėl A. Zuoko pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 103, balsavo 100: už – 18, prieš – 24, susilaikė 58. Pasiūlymui nepritarė.

Dabar svarstysime pasiūlymą dėl 11 straipsnio, kurį pateikė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Kas pristatys?

K. BILIUS (NAF). Aš pristatau. Kadangi Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui pagrindinis komitetas iš dalies pritarė, tai mes atsiimame balsavimą salėje.

PIRMININKĖ. Jus tenkina pritarimas iš dalies, taip?

K. BILIUS (NAF). Taip, mus tenkina.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti? Galime. Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu.

Dabar svarstysime pasiūlymus dėl 13 straipsnio. Pasiūlymą teikia D. Griškevičius, T. Tomilinas, L. Kukuraitis ir kiti. Prašom. Pasiūlymą pristato D. Griškevičius. Prašom pristatyti pasiūlymą dėl 13 straipsnio.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Atsiprašau, pasitiksiu. Mano mikrofonas įjungtas. Mūsų, Seimo narių, pasiūlymas, taip? Algirdas purto galvą.

A. SYSAS (LSDPF). Jūsų, jūsų, reikia stebėti procesą.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Čia buvo šurmulys, praklausiau, atsiprašau. Esmė yra tokia: pasiūlymas dėl projekto buvo įregistruotas po pateikimo, dabar atsirado pokyčių, jis neteko prasmės, tai atsiimame.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kitas pasiūlymas – A. Zuoko. Prašom pristatyti. Vėl Artūro nėra salėje. Bėga.

A. SYSAS (LSDPF). Gal jis treniruoiasi?

PIRMININKĖ. Ar jūs nenorite pristatyti?

A. SYSAS (LSDPF). Sako, jis bėga nuo turto mokesčio. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Jūsų pristatymo laikas baigėsi. (*Juokas salėje*)

A. ZUOKAS (*MSNG*). Aš jau buvau viską pristatęs.

A. SYSAS (*LSDPF*). Čia dėl lėšų pervedimo ar į Gynybos fondą, ar savivaldai.

A. ZUOKAS (*MSNG*). Dėl to yra priimta, tai galite nebalsuoti. Aš galiu atsiimti. (*Balsai salėje*)
Tai kad vaiko.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūs atsiimate pasiūlymą?

A. ZUOKAS (*MSNG*). Taip.

PIRMININKĖ. Ačiū. Galite grįžti ten, kur buvote. (*Juokas salėje*)

Kitas pasiūlymas – I. Vėgėlės. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Aš suprantu, kad tas pats, jau balsavome dėl šito. Aš lygiai taip pat bent dalį šito mokesčio norėjau skirti savivaldai, kaip ir buvo numatyta, bet nubalsuota priešingai.

PIRMININKĖ. Jūs atsiimate, taip? Ačiū.

Kitas siūlymas – R. Budbergytės. Rasa, jūsų siūlymas, prašom pristatyti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Čia trumpas, techninis ar ilgas? Rasa, čia techninis.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, čia irgi yra techninio pobūdžio siūlymas pakeisti įstatymo projektu keičiamo įstatymo 13 straipsnio 3 dalį. Mokestis, kuris apskaičiuojamas taikant 6 straipsnio tam tikrose dalyse nustatytus tarifus, būtų įskaitomas į valstybės biudžetą.

PIRMININKĖ. Kokia komiteto nuomonė?

A. SYSAS (*LSDPF*). Pritarti. Mes jau pritarėme pagrindiniams dalykams, tai keičiasi ir numeracija.

PIRMININKĖ. Turėčiau dar pasitikslinti, ar yra 10 remiančių? Yra. Ar galime bendru sutarimu?

A. SYSAS (*LSDPF*). Galime, nes čia...

PIRMININKĖ. Galime. Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu.

Kitas pasiūlymas – taip pat R. Budbergytės. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Tai yra dėl įstatymo įsigaliojimo, tai irgi yra susiję su pasiūlymu. Siūlome, kad šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnio 4, 5 ir 6 dalis, įsigaliotų 2026 m. sausio 1 d.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Remiančių 10 yra. Komiteto nuomonė...

A. SYSAS (*LSDPF*). Pritariame.

PIRMININKĖ. ...pritarti. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 103: už – 73, prieš – 6, susilaikė 24. Pritarta.

Visi pasiūlymai yra apsvarstyti. Turėsime apsispręsti dėl viso. Motyvai už – I. Vėgėlė. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Aš rekomenduoju gėdos lentą tiems, kurie apskritai nebalsuos už šitą įstatymą. Jeigu nebalsuos už šitą įstatymą apskritai, aš siūlau juos į gėdos lentą. O visiems, kurie nori balsuoti už, tai rekomenduoju balsuoti už tiems, kurie nori tapti socialinių tinklų žvaigždėmis nemokamai, nes esu įsitikinęs, kad antrą turtą turi tikrai nemažas kiekis žmonių ir tas juos labai stipriai palies. Rekomenduoju balsuoti už ir tiems, kurie galvoja, kad valstybė bent ką laimės, įvedus šį nekilnojamojo turto mokestį, bet kartu supriešinusi. Tai visiems tiems, kurie nori būti socialinių tinklų žvaigždėmis, kurie nori, kad šitas mokestis, šitas įstatymas atsirastų supriešindamas visus, rekomenduoju – už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dėl motyvų prieš – G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai, kas buvo pristatyta kaip gynybos mokestis, išties tapo ne tik gynybos mokesčio parodija, bet apskritai parodija proceso, kaip įstatymai turėtų būti svarstomi Seime. Sistemos nebėra ir su kiekviena nauja versija įstatymas tapo vis labiau pritaikytas visokioms ypatingoms situacijoms. Šiandien turime situaciją, kuomet net ir sandėliukai, ir dirbtuvėlės tapo gyvenamaisiais būstais. Drauge atsirado paskatų deklaruoti gyvenamąją vietą būtent kurortinėse savivaldybėse, kur vertės yra dažnai didesnės. Manau, kad gyventojų pajamų mokestis, kuris anksčiau keliaudavo į įvairių miestų biudžetus, kelias į kurortų miestus, tai turbūt kurortų merai iš dalies yra tuo ir patenkinti. Kartelės kiekvieną dieną augo nuo 0 iki 450 tūkst. eurų, matyt, irgi pritaikant pagal individualius atskirų Seimo narių būstus.

Na, ir RRF'o įsipareigojimai, kurie buvo deklaruoti kaip viena iš priežasčių, taip pat buvo visiškai priešingi. Todėl manau, kad Europos Komisija padėkos už šitą gražią versiją, bet pasa-

kys, kad tų 90 mln. Lietuvai tiesiog neišmokės, nes įsipareigojimai yra neįgyvendinti. Įstatymo galutinė redakcija reiškia, kad tiesiog pajamų iš šio mokesčio tiek gynybai, tiek ir viskam kitam bus mažiau, negu buvo, teisingumo taip pat yra mažiau, negu buvo, visuomenės pasitikėjimo ne tik kad mažiau – jo tiesiog išvis nebeliko. Todėl manau, kad šį įstatymą geriau dėti į stalčių ir *nerušinti* visai. Jeigu nesuprantate, ką darote, tai tiesiog siūlyčiau neimprovizuoti. Balsuojame prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiame Seimo narius užimti savo vietas. Balsuojame. Bus ilgas balsavimas.

Užsiregistravo 129, balsavo 127: už – 73, prieš – 48, susilaikė 6. Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-437(3) svarstymo stadijoje pritarta. Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Replika po balsavimo. Pateikimo stadijoje buvo balsuojama, kad pirmasis turtas apmokestinamas nuo 10 tūkst. eurų. Šiandien svarstymo stadijoje balsuota, kad pirmasis turtas apmokestinamas nuo 450 tūkst. eurų. Skirtumas – 45 kartai. Man kirba galvoje klausimas, kokią sumą balsuos valdantieji priėmimo stadijoje?

PIRMININKĖ. Į visus klausimus bus atsakyta laiku.

18.04 val.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2577 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-438(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2577 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-438(2). Pranešėjas – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas irgi apsvarstė šį įstatymą. Jis įsigaliojo nuo gegužės 31 dienos, tai reikėtų suvienodinti su prieš tai svarstytu įstatymo projektu. Po svarstymo balsų dauguma pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskutuoti užsirašė trys Seimo nariai. Prašom. Pirmoji – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū pirmininkei. Mieli kolegos, aš noriu pakalbėti išvis apie nekilnojamojo turto mokestį. Kadangi šio įstatymo 2 dalis yra susijusi su savivalda, tai tenka nusivilti ir tais sprendimais, kuriuos priima dauguma, iš pradžių pasiryžusi savivaldybėms atiduoti tą mokestį ir leisti joms pačioms nuspręsti, dabar jungia atbulinę pavarą ir pasisako tik už tam tikras būsto kategorijas ir tikrai labai siaura apimtimi.

Pati mokesčių reforma visai vadinama, bet, aišku, pagrindinis žodis tai yra „chaosas“, arba „chaosė“, kaip teko girdėti liaudyje tariant. Turbūt tas pavadinimas ir prigis, nes šita reforma tai tikrai be argumentų, kodėl tokios apimties, kodėl jos iš viso reikia kalbant apie nekilnojamąjį turtą. Ir pačios daugumos nėra įsitikinimo, kad būtent tokiomis priemonėmis reikia ją įgyvendinti. To įsitikinimo tiesiog nėra. Pirmiausia, dauguma labai neatsakingai ir labai atsainiai pasiėlgę piliečių atžvilgiu, apsiskelbė, kokia jų laukia nauja mokestinė našta, dar balandžio mėnesį (dabar turime jau birželio antrąją pusę), sukėlė nerimą, įtampą ir pelnytą žmonių pasipiktinimą, o vėliau kas savaitę keičia nuomonę – tai atsitraukia, tai ne nuo pirmojo būsto, tai vėl daugumos socialdemokratai užregistravo jau dėl kitokių verčių ir rezultatas – vietoj šiuo metu surenkamų 16 mln. bus surinkta keturis kartus mažiau. Ar tikrai tas mūšis buvo reikalingas ir ar tikrai reikėjo kelti įtampą žmonėms?

Juo labiau kad, gerbiamieji, tikrai trūksta skaidrumo, nes neįvyko to, kas turėjo įvykti: pirmiausia, išsamus įvertinimas, kiek viešajame sektoriuje yra galimybių taupyti, kur tie milijonai, kurių panaudojimo paskirties negalėjo nustatyti Valstybės kontrolė, ir tikrai dabar išeina taip, kad nauda yra turtingiesiems, o vidutiniškai gyvenantiems yra našta.

Kalbant apie tai, kad savivaldybės galėtų priimti geresnius, palankesnius savo gyventojams sprendimus, jos ir tų instrumentų tikrai negavo tokių, kokius turėjo gauti. Vertinant tai, kad vis dėlto iš esmės visos valdančiosios daugumos partijos deklaravo, kad nuolat stiprins savivaldybių savarankiškumą, tai netgi ir ta apimtimi, ir šitoje dalyje taip neįvyko.

Juo labiau kad mes, kalbėdami apie nekilnojamąjį turtą, apie nekilnojamojo turto vertinimą, nustatome pernelyg didelį intensyvumą ir man kyla tokia abejonė, ar tai nesusiję išvis su politiniu cikliškumu. Tie treji metai – vis dėlto ne didesnis laikotarpis, ne penkeri, nes tai vėlgi susiję su vis naujai ateinančiais rinkimais. Dėl to iš tiesų negalime palaikyti tos nekilnojamojo turto reformos, kuri buvo bereikalingai pradėta nepaskaičiavus, nepamatavus gyventojų reakcijos. Dabar ta kosmetika, kuri vyksta, ir tie chaotiški pataisymai, kurie atsiranda ir atsiranda tame įstatymo projekte, užprogramuoja tai, kad net atsitraukiama nuo pirminės idėjos, kad tai turėjo būti įplaukos į Gynybos fondą. Dabar, kaip matome, dalis jų atsiranda valstybės biudžete, tai nereiškia, kad tai bus gynybai, o dalis atsiranda savivaldai, tai nereiškia irgi, kad jie panaudos būtent gynybos priemonėms tuos pinigus. Todėl manau, kad dabartinė veikianti mokesstinė sistema, kaip kalbėjo apie ją Verslo ir Pramoninkų konfederacijų atstovai, verslininkai, kurie atėjo į visas frakcijas ir pristatė savo prognozes, galėtų daugiau sugeneruoti mokesčių, jų nekeičiant, nei keičiant bet kaip, neįvertinus nei socialinių, nei rinkos pokyčių.

PIRMININKĖ. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Todėl tikrai nepalaikau įstatymo projekto ir raginu kolegas Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame į tribūną A. Sysą, nes bus svarstomi pasiūlymai. Per šoninį mikrofoną V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Praėjusio balsavimo mano balsą įskaičiuokite dėl protokolo prieš. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo įskaitysimės prieš. Yra gauta K. Neimanto pasiūlymų. Prašom, Algirdai, pakomentuoti.

A. SYSAS (LSDPF). Ne Algirdas, Karolis yra čia, salėje. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kadangi jie yra ne dėl to straipsnio, pakomentuokite.

A. SYSAS (LSDPF). Tai aš ar Karolis?

PIRMININKĖ. Jūs.

A. SYSAS (LSDPF). Taip, buvo gauti dėl šio įstatymo keli K. Neimanto pasiūlymai. Du iš jų, pirmieji, yra ne dėl tų straipsnių, todėl komitetas net nesvarstė. (*Balsai salėje*) Yra trečias Karolio pasiūlymas...

PIRMININKĖ. Ir ketvirtas.

A. SYSAS (LSDPF). Atsiprašau, kuris čia yra? Yra vienas, kurį mes svarstėme, ne, visi... (*Balsai salėje: „Visi nesvarstyti.“*) Visų nesvarstėme.

PIRMININKĖ. K. Neimanto buvo nesvarstyti, nes ne dėl to įstatymo projekto buvo parengti ir registruoti, o kitas...

A. SYSAS (LSDPF). Po to perregistruoti.

PIRMININKĖ. Ir mes nesvarstome čia. Kitas, dar vienas, pasiūlymas yra A. Skardžiaus. Prašom, Artūrai.

A. SYSAS (LSDPF). Mes dėl jo jau balsavome dėl ano įstatymo. Čia tie patys du pasiūlymai dėl vertinimo.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiami kolegos, tai yra kitas įstatymas. Ačiū, gerbiamas pirmininke, už komentarą. Bet aš noriu, kad gerbiami kolegos įsiklausytų į tai, kad vis dėlto masinis vertinimas nėra panacėja. Tai yra prieš 20 metų sukurtas mechanizmas, kuris neveikia taip, kaip turėtų veikti, ypač dabar, žvelgiant į atsiradusį naująjį nekilnojamojo turto apmokestinimą, tiek pagrindinio, tiek antrojo turto. Jo iki šiol nebuvo ir žmonėms neleisti ginčyti masinio vertinimo būdu nustatytos jų turto vertės, tai daugiau... aš nežinau, čia tokia diktatūra ir toks socializmas, kad daugiau jau nėra kur eiti.

Pasakė: štai riba. O kaip tą ribą nustatė? Labai įdomūs buvo komentarai iš Finansų ministerijos svarstant Biudžeto ir finansų komitete. Gerbiamas pirmininke Algirdai, jie sakė: mes neturime tiek pajėgumų, tai labai išbrangintų Finansų ministerijos tuos pajėgumus, supaprastinkime patį ginčo algoritmą, kad nereikėtų Finansų ministerijos žmogiškųjų išteklių ginčijant tą vertę. O kiekvienas savininkas tikrai pasisamdys savo vertintoją, jeigu matys, kad išties yra neteisingai nustatyta jo turto vertė. Bet neatimkime žmonėms teisės, tai yra jų konstitucinė teisė. Gerbiami kolegos, įsiklausykite ir prašom balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar yra 10 Seimo narių, remiančių šitą pasiūlymą? Yra. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komitetas nepritarė, nes, kaip sakė pats autorius, kad sena sistema, pasiūlė atnaujinti šiek tiek, tai ir nepritarėme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami kolegos, noriu tikrai priminti tokį seną labai pavyzdį, kada dėl turto vertės susiginčijo du kandidatai į prezidentus, tai yra V. Mazuronis su S. Skverneliu, ir Mazuronis pasisiūlė rytojaus dieną nupirkti S. Skvernelio namą už 120 tūkst. Aišku, kad nesutiko ir vienas, ir kitas, ir suprato, kad tas įvertinimas nėra tikslus. Tai tikrai turbūt dėl to vertinimo metodikos mes turėtume labai susirūpinti ir pasikalbėti apie tai, ir pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame. Balsuojama dėl A. Skardžiaus pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 110, balsavo 108: už – 37, prieš – 26, susilaikė 45. Nepritarta. Dabar apsispręsiame dėl viso įstatymo projekto. Motyvus prieš norėtų išsakyti A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*NAF*). Gerbiami kolegos, sunku suvokti šiandieninių sprendimų loginį pagrįstumą. Argumentų daugiau negu reikia. Kodėl projektas neatitinka šios dienos lūkesčių? Šiandien net nepalaikėme siūlymo žmonėms ginčyti vertes. Jūs rimtai? Ką visa tai reiškia? Be to, kyla ir moralinis klausimas, ar tikrai norime apmokestinti tų žmonių turtą, kurie prireikus šiuo metu turėtų ginti valstybę. Ar neatrodo, kad tokiu sprendimu mes juos demotyvuojame ir silpniname jų ryšį ir pasitikėjimą savo valstybe? Todėl šiandien aiškiai visi puikiai suprantame, ką mes, manau, darome, ir šitie sprendimai turbūt ilgam išliks mūsų žmonių sąmonėje. Ir taip mes tik parodome, koks mūsų požiūris į žmones, kaip mes atsižvelgiame į jų aktyvų dalyvavimą esant įvairioms priemonėms, ir tai yra nedovanotina. Tiesiog trūksta žodžių viskam išsakyti ir galų gale suprasti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Per šoninį mikrofoną – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, koalicijos lyderiai, Gintautai Paluckai, kai jūsų koalicijos partneris šneka prieš, norėtųsi, kad iš koalicijos atsirastų nors viena drąsi dūšėlė, pasisakanti už. Nes nei dėl praeito projekto, nei dėl šito projekto nėra viena dūšėlė iš koalicijos nepasisako už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Užsiregistravo 121, balsavo 119: už – 75, prieš – 38, susilaikė 6. Nėkilnojamojo turto mokesčio įstatymo projektui Nr. XVP-438 yra pritarta po svarstymo.

18.19 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 2, 4, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-432(2) (svarstymo tęsinys)

Paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas – Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 2, 4, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-432. Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė Valstybės gynybos fondo įstatymą. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, taip pat kreipėsi į Lietuvos advokatūrą, Lietuvos savivaldybių asociaciją, gauti pasiūlymai iš Seimo narių. Svarstė Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir teikė pasiūlymus. Ir komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: 7 – už, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkojame komiteto pirmininkui. Pasisakyti, kalbėti norėtų A. Zuokas. Prašom. Kadangi diskusija, prašom į tribūną. Atsiprašau, prieš suteikiant jums žodį, dar reikėtų, kad komiteto poziciją išsakytų kolega K. Bilius. Atsiprašome, Artūrai.

K. BILIUS (*NAF*). Gerbiami kolegos, birželio 2 dieną komitetas taip pat svarstė Gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-432. Komiteto sprendimas – iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XVP-432 ir siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas, kurioms komitetas pritaria, ir komiteto siūlymus. Balsavimas rezultatai: už – 7, prieš – 5, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dabar, Artūrai, prašom jus.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, šį svarbų įstatymą tikrai galima padaryti geresnį. Ir po mano, ir kitų kolegų kalbų bus svarstomos pataisos. Yra įregistruotos dvi svarbios pataisos, nuo kurių, manau, turėtų pradėti atsakinga ir rimtiems darbams pasiruošusi valdančioji dauguma.

Taigi siūlymo esmė – papildyti įstatymą 11 punktu, jis skamba taip: valstybės biudžeto lėšos, kurias sudaro valstybės valdymo institucijoms ir įstaigoms skirtų asignavimų sumažinimas 10 %, lyginant su 2024 metais. Kai kalbame apie Gynybos fondą, pirmiausia Vyriausybė ir viešasis sektorius turi parodyti savo indėlį ir solidarumą. Juolab kad kaip tik vakar ISM universitetas pateikė didelę studiją, aš spėjau su ja susipažinti, kad jeigu mažintume biurokratinės procedūras, galimi sutaupymai galėtų siekti per metus 700 mln., o indėlis į bendrojo vidaus produkto augimą galėtų viršyti net 5 mlrd. per kelerių metų laikotarpį. Taigi, tikiuosi, užteks drąsos priimti šį siūlymą. Pirmiausia įvertinkime savo kiemą ir pasakykime, kuo ir kaip galime prisidėti prie Gynybos fondo.

Antrasis siūlymas žemiškesnis. Šiandien egzistuoja valstybėje tikrai ne vienas resursas, kurį galima panaudoti ir skirti ekonomikai stiprinti ir Gynybos fondui formuoti. Šiuo atveju kalbu apie žemės nuomos sutartis. Aš asmeniškai paprašiau Nacionalinės žemės tarnybos Vilniaus miesto žemės skyriaus, kad pateiktų informaciją, kiek šiandien Lietuvoje ir Vilniuje yra sudarytų žemės nuomos sutarčių su egzistuojančiais pastatais, tai yra žemės nuomos sutartys – statiniai. Kitaip tariant, žemė yra faktiškai privati, tačiau nuomojama. Taigi bendra vertė Lietuvoje ir Vilniuje žemės, kuri yra nuomojama, viršija 4,5 mlrd. eurų. Konkrečiai Vilniaus mieste – 3,4 mlrd. eurų. Kiek gauna nuomos mokesčio per metus Vilniaus miesto savivaldybė? Nepilnus 5 mln. eurų. Kitaip tariant, grąža – 0,15 %. Matyt, nebūtų nė vieno, kuris moka šiek tiek skaičiuoti, kad sutiktų tokį turimą turtą taip neefektyviai naudoti.

Mano siūlymo esmė: leiskime žemę išsipirkti, panaikinkime biurokratinės procedūras, kurios didžiąja dalimi atbaido nekilnojamojo turto sutarčių su savo turtu turėtojus nuo žemės pirkimo, panaikinkime po dvejų metų 40 % nuolaidą, kuri šiuo metu egzistuoja, ir 15 metų išsipirkimo laikotarpį. Taip paskatinsime šiandien sudaryti nuomos sutartis ir atitinkamai papildyti mūsų biudžetą ir Gynybos fondą. Tokie yra siūlymai. Jūs, kolega, juos svarstysite. Tikiuosi, užteks realių veiksmų ir realios drąsos jiems priimti. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalbės R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Mielie kolegos, tikrai kilnus tikslas, tik priemonės jam pasiekti tai labai kritikuotinos.

Pirmiausia, kodėl neįvyko tai, kas turėjo įvykti, ir tie, kurie galėjo daugiau įnešti į Gynybos fondą, tai iš viso liko nepalieti. Apsiribojama vien tik bankų solidarumo mokesčiu, kuris buvo ir iki šiol. Nebūtinai buvo pasvarstyta įvesti banko mokestį, tarkime, ir nuo jų aktyvų. Turtingiausi, kurie gauna labai didelius dividendus... Dividendai pas mus taip pat neapmokestinami ir į Valsstybės gynybos fondą tokių lėšų ir įplaukų nebus. Nepalieti ir didieji prekybininkai, kurie tikrai pajamų ir pelno gauna labai daug, bet buvo galima pasvarstyti jų mokestį, pavyzdžiui, nuo naudojamo ploto.

O kas sunės tas lėšas į Gynybos fondą? Smulkusis ir vidutinis verslas, savivaldybės, kurios praras dalį GPM'o mokesčio, taip pat akcizai, kurių buvo galima pasiekti daugiau, tarkime, juos pakėlus tabako gaminiais ir rūkalams, bet mes to nedarome, aišku, nuo dyzelino laikomės ten tu pačių akcizų.

Visiškai nekalbame apie tai, kad Europos Sąjungai sudaromos palankios galimybės gauti tų lėšų, nes gynyba tampa bendru Europos Sąjungos prioritetu. Nekalbame apie didesnę intensyvumą Lietuvai, kuri yra ir NATO, ir Europos Sąjungos išorinė siena, ir būtent ta linkme turime nukreipti visą savo energiją, o ne kelis mėnesius kalbėti, kaip žmonėms bus apmokestintas jų pirmasis būstas. Nors kalbame apie bendrą mūsų namų gynybą, apie mūsų valstybės gynybą, bet taip pat žmonėms iš karto buvo pateikta informacija – mes apmokestinsime jūsų namus. Pirmiausia, bendras nusiteikimas yra visiškai kitoks. Tas suplanuotas savarankiškas tiek fizinių, tiek juridinių asmenų prisidėjimas, manau, tos reformos šviesoje tikrai nebus toks intensyvus, koks galėtų būti, nes prarasta puiki proga komunikuoti su žmonėmis ir raginti kitaip pristatyti šito fondo svarbą.

Iš tiesų tenka apgailestauti, kad iškelta idėja, kuri nei paskaičiuota, kaip reikia, nei... Dabar dauguma atsisako lengva ranka net tų įplaukų, kurios buvo užprogramuotos su tuo pačiu prabangaus nekilnojamojo turto mokesčiu, tai mes jį sumažiname keturis kartus.

Kokia peršasi išvada tiesiog eiliniam piliečiui? Tų pinigų realiai yra, tiktai kažkodėl sugalvojama juos dar papildomai surinkti į biudžetą iš žmonių kišenių, iš pelno mokesčio, kurį mokės verslininkai, pagal individualią veiklą dirbantys žmonės, kurie turės pakeisti, nes kitos išeities jiems nebus, kaip pakeisti juridinę formą, – tapti mažosiomis bendrijomis, nes tikriausiai ta forma bus palankesnė.

Aš galvoju, kad to Valstybės gynybos fondo pati sandara iš esmės buvo ydinga. Prarasta puiki proga gerai komunikacijai, prarasta proga žmonėms susitelkti. Įvyko tik žmonių supriešinimas, suskaldymas. Iš tiesų, tenka apgailestauti, kad ta pirminė idėja pavirto į tokį absurdo teatrą, kuriame mes čia visą pirmadienį dar privalome ir dalyvauti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoja V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų, šiam įstatymo projektui labai gerai tinka Prezidento citata: sviestą keisime patrankomis. Tik dabar pašnekėkime, iš ko mes tą sviestą atimsime. Galėjome padaryti lenkišką variantą. Kaip lenkai padarė? Matydami, kad dalies RRF'o lėšų nepavyks panaudoti (Lietuvoje yra ta pati situacija, per metus nesugebėsime susisukti ir tų lėšų panaudoti), kreipėsi į Europos Komisiją, kad dalį RRF'o lėšų naudos gynybai. Viskas. Ir vilkas sotus, ir avis sveika. Lietuva galėjo padaryti lygiai tą patį. Galėjo teikti prašymą, kad atsisako visų neįgyvendintų mokestinių reformų, kurias dabar svarstome, ir vietoj to dalį RRF'o lėšų skirs gynybai. Visiems gerai, visi laimingi.

O kas dabar atsitiko su šiuo įstatymu? Pamiršome bankų solidarumo mokestį, jis baigiasi šiais metais, 2026 metais jo nelieka. Aišku, modelį reikėtų šiek tiek koreguoti, bet iš bankų galėtume paimti 100 mln. Bet sakome – ne, ne, ne, bankų nelieskime, jie uždirbo milijardinį pelną, daugiausia Europoje, jų nelieskime, iš jų neimkime, jie labai geri, nereikia iš jų imti. Tuomet iš ko atimsime? Iš savivaldybių. Iš savivaldybių šiuo įstatymu atimsime 100 mln. Ką tai reiškia? Mažiau mokyklų, mažiau darželių, mažiau suremontuotų kelių, mažiau suremontuotų šaligatvių, apšviestų gatvių – visko bus mažiau. Kaip gražiai *išdūrėme* savivaldybes. Savivaldybėms valdantieji prižadėjo, kad iš pirmojo būsto jūs galėsite susirinkti beveik 300 mln., jeigu taikysite maksimalų tarifą. Kas liko iš pirmojo būsto? Faktiškai nieko. Gal apie 0,5 mln. sukrapštys geriausiu atveju. Antrasis jau automatiškai eina kitur.

Dabar pažiūrėkime į kitus punktus. Gerai, iš Lietuvos banko pelno mokesčio apie 100–120 mln. įdėsime į tą fondą. Valio, vienas punktas yra. Bet ką užprogramuojame kitais punktais? Dabar pelno mokesčio skiriame tik apie 2 %, nuo 2026 metų skirsime 8 %, vadinasi, keturis kartus daugiau. Tas pats nuo akcizų – taip pat keturis kartus daugiau. Pabalsavę už šitą dalyką patys padarysime taip, kad tą sviestą atimtume iš mokytojų, iš medikų, iš policininkų, iš gaisrininkų, iš visų kitų mes atimsime. Finansų ministerija sakys: žiūrėkite, patys balsavote, kad iš šitų žmonių atimtume, tiek iš savivaldybių, tiek iš tų sričių. Ką gausime? Tada atsakymas bus toks: mieli policininkai, atleiskite, jūsų algos nedidės, jos gali ir sumažėti. Mieli medikai, taip pat nėra lėšų, jūsų algos nedidės. Mokytojai, visi gaus tą patį atsakymą. Kas yra liūdniausia, kad mes jau nepadarėme to lenkų varianto. Mes turėjome dar vieną galimybę, mes galėjome paprašyti palaukti mėnesį. Europa leis pasiskolinti gynybai faktiškai už nulines palūkanas – 0,1 %, 0,2 %, ir įdėti gynybai kiek reikia. Lietuva netgi gaus prioritetą už tai, kad yra pasienio valstybė, prioritetą iš ten dar daugiau pasiskolinti 40 metų. Dar vieną galimybę turėjome, bet nepasinaudojome.

Ką tai reiškia? Vadinasi, lengviausia yra apiplėšti savivaldybes, apiplėšti medikus, policininkus ir kitus. Kas dabar realiai Seime atsitinka, ką matome? Prieš metus mes svarstėme tokį pat Gynybos fondą. Tada buvo pasakyta: mielas versle, padidinome jums mokestį, bet čia gynybai, būkite labai geri, reikia duoti. Susitaikė, nurijo tą piliulę, davė. Įdomu, tada iš savivaldybių taip pat buvo norima atimti apie 100 mln., pasakyta, kad iš pirmojo būsto susirinksite. Tada nepavyko pirmojo būsto apmokestinti ir padidinti mokesčių, tai nebuvo atimti tie pinigai iš savivaldybių, dėl pasiūlymo greitai buvo ištaisyta.

Dabar aš nebesuprantu vieno dalyko. Kai valdantieji konservatoriai tą darė, tai savivaldybės rėkė: neatimkite iš mūsų, ką jūs darote? Ir neatėmė. Kai tą patį daro socialdemokratai, dabartinė valdančioji dauguma, savivaldybės sako: bandome patirti malonumą, kai iš mūsų atima pinigų. Kai grįšite į savivaldybes, visur kitur, žinokite, kas atėmė tuos pinigus ir dėl kokios gražios priežasties. Bet šiaip dabartinei valdančiajai daugumai ir dabartiniam Seimui reikia įrašyti burtąžodį į bet kurį įstatymą. Pavyzdžiui, burtąžodis „saugumas“ – pabalsuos už bet ką, įkiškite, ką norite, burtąžodis „sankcija“ – irgi pabalsuos, viskas gerai, bet jeigu įrašote žodį „gynyba“, iš bet ko tą sviestą galite atimti ir atiduoti kam tik reikia. Visi čia sėdintys buvo slaptame posėdyje, matė, kas dedasi dėl gynybos, pagal Valstybės kontrolę. Kai didelė dalis...

PIRMININKĖ. Laikas. Dėkojame. Gerbiami kolegos, teks pratęsti posėdį tol, kol baigsime svarstyti šį klausimą. Pespėju iš anksto. O dabar yra gauti trys pasiūlymai. Prašom komiteto pirmininką į tribūną. Ir pirmasis siūlymas yra G. Skaistės. Prašom pristatyti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties mes čia taip audringai diskutavome dėl pasiūlymų, kurių vertė yra 700 tūkst. Tai dabar kviečiu atkreipti dėmesį į 80 mln. vertės klausimą ir kviečiu kolegas išgelbėti dar visuomenės iliuziją, kad ši reforma yra skirta finansuoti gynybai. 80,5 mln. eurų bus gauta atsisakius pridėtinės vertės mokesčio lengvatų. Tai kviečiu šias lėšas skirti ne kažkam kitam, o būtent Valstybės gynybos fondui, kad būtų galima finansuoti gynybą, atsisakius pridėtinės vertės mokesčio lengvatų. Dabar akivaizdu – pristatyta mokesčių reforma gynybos vardu, sakoma, kad reikia gynybai daug lėšų, tačiau ginčijamės dėl kelių eurų, o 80 mln. klausimas atrodo nebevertas nei dėmesio, nei pastangų. Tai siūlau būti nuosekliems, jeigu dėl gynybos, tai dėl gynybos, balsuojame visi, kad, atsisakius pridėtinės vertės mokesčio lengvatų, nauda patektų į Valstybės gynybos fondą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kokia komiteto nuomonė?

A. SYSAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritari, kadangi gyvenimas – toks dalykas, kad ne tiktai gynybai reikia, bet reikia ir tų pačių krašto apsaugos tarnautojų, kariškių, karininkų darbo užmokesčiui, dalimi PVM'o lengvatų lėšų reikės padengti šildymo kainų padidėjimą daliai žmonių, todėl komitetas ir nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu balsuoti. Atsiprašau, atsirado dėl motyvų už. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Algirdai Sysai, o iš ko kariškiai gauna darbo užmokesčių?

A. SYSAS (LSDPF). Ne iš Gynybos fondo, o iš biudžetinių lėšų. Jūs buvote Vyriausybės narys, jūs man turėtumėte tai paaiškinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų daugiau nėra norinčių pasisakyti? Balsuojame dėl G. Skaistės pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 109, balsavo 106: už – 31, prieš – 39, susilaikė 36. Siūlymui nepritarė. Kitas siūlymas – A. Zuoko. Prašom.

A. ZUOKAS (MSNG). Aš pristačiau kalbėdamas, kad esu pateikęs du siūlymus. Vienas iš jų – dėl 10 % lėšų taupymo, kai, palyginti su 2024 metais, tokiu būdu prisidėtų Vyriausybė ir sutaupius tuos 10 % būtų skirta Gynybos fondui. O antras – dėl žemės, kuri yra nuomojama po nekilnojamojo turto pastatais, skubeseio pardavimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Tai dabar kokia komiteto nuomonė?

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, mes už abu iškart balsuosime ar po vieną?

PIRMININKĖ. Po vieną.

A. SYSAS (LSDPF). Tai dėl pirmojo pasiūlymo sumažinti 10 % asignavimus valstybės valdymo institucijoms yra keletas priežasčių, kodėl komitetas nepritarė. Kažkodėl gerbiamas kolega apsiriboja tik valstybės biudžeto sumažinimu valstybės institucijoms. Taip pat yra savivaldybės, kurios irgi turi atitinkamus valdymo organus. Neaišku, ar čia mažinimas vienkartinis, ar kasmet reikės mažinti tiek. Taip pat apskritai nėra vartotini ar kažkaip specialiai apibrėžti tokie subjektai kaip valstybės valdymo institucijos ir įstaigos. Todėl komitetas ir balsavo prieš.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Yra dėl motyvų už. E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Palaikau A. Zuoko pasiūlymą kalbėti apie taupymą, nes A. Syso, tiksliau komiteto, kontrargumentai, kad ne taip įvardino, kažkaip ne taip suformulavo A. Zuokas... Gal ir ne taip. O mano klausimas: kada valdantieji pradės galvoti, kaip ne mokesčius, naujus arba didesnius, kažkaip įvesti, o pradėti taupyti? Žinau, kad finansų ministras kreipėsi į ministerijas,

prašydamas nukirpti 5 % planuojamų išlaidų. Tai turėjo būti 137 mln. eurų. Iš visų ministerijų gavo atsakymus, kaip jos taupys. Susidaro 38 mln. vietoj planuojamų, reikalaujamų 137. Vadinas, jūs neinate šita taupymo kryptimi. O A. Zuoko siūlymas atmetamas dėl to, kad ne taip suformulavo. Padėkite, padėkite spręsti Gynybos fondo finansavimo klausimus, nes mokestiniai pakeitimai, deja, neatneša pinigų į Gynybos fondą. Tai gal taupant būtų galima? O gal pradėkime kalbėti apie šešėlinę ekonomiką, kurioje glūdi milijardai? Šypsaisi, Algirdai, bet tai...

A. SYSAS (LSDPF). Negi verksiu.

E. GENTVILAS (LSF). ...anksčiau ar vėliau turės būti padaryta. Jūsų kolega finansų ministras pažadėjo mūsų frakcijai iki birželio pabaigos ateiti į frakciją ir pateikti kovos su šešėliu planą. Nes lengviausia yra šypsotis, užkrauti mokesčius, o ne kalbėti nei apie taupymą, nei apie šešėlio naikinimą. Todėl aš siūlau įvertinti, ką siūlo kolega A. Zuokas, ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame dėl pirmo A. Zuoko pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė, tai yra dėl 10 %.

Užsiregistravo 113, balsavo 110: už – 30, prieš – 23, susilaikė 57. Siūlymui nepritarė.

Apsispręsimė dėl kito A. Zuoko pasiūlymo, kurį jau pristatė. Kokia komiteto nuomonė?

A. SYSAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – taip pat nepritari. Atkreipiame dėmesį, kad dalis lėšų už parduotą valstybinę žemės ūkio paskirties žemę yra pervedama į Rezervinį (stabilizavimo) fondą. Šią įstatymą visgi reikėtų derinti su Gynybos fondo pajamų šaltiniais.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norėtų pasisakyti už E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Dabar kalbėsiu kur kas trumpiau. Taip, formaliai Algirdas ir komitetas turbūt yra teisūs. Reikia patvarkyti, kad galėtų atsirasti pinigų srautas, kuris keliautų į Gynybos fondą. Tai jeigu ne šiame etape... Siūlau dabar pabalsuoti, bet jeigu ne šiame etape, artimiausiu metu tuos patvarkymus reikėtų padaryti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame dėl A. Zuoko pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 111, balsavo 108: už – 22, prieš – 25, susilaikė 61. Pasiūlymui nepritarė.

Apsispręsimė dėl viso įstatymo projekto. Dėl motyvų prieš norėtų pasisakyti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Trečias įstatymas ir nėra nė vieno valdančiojo, pasisakančio už. Kas čia jums? (*Šurmulyš salėje*) Kas nutiko valdančiojoje daugumoje? O šiaip visą šitą reikėtų pacituoti, kaip G. Paluckas mėgsta: „ir gynybai“, tam, tam, tam ir gynybai. Deja, Valstybės gynybos fondo pajamų šaltiniai sumenko. Teisingai konservatoriai sakė siūlydami, kad visos pajamos turi būti skiriamos Gynybos fondui, bet kaip socialdemokratai mėgsta sakyti, reikia ir tam, reikia ir tam, ir po paskutinio žodžio „ir gynybai“.

Deja, bet mes, liberalai, neprisidėsime balsais už, nebalsuosime, išimsime korteles, nes iš principo Valstybės gynybos fondas yra vertas didelių pajamų ir jų reikia. Jūs pasakėte Valstybės gynybos taryboje, kalbėdami apie 4–5 % nuo BVP, jūsų koalicijos partneris R. Žemaitaitis, važinėdamas per regionus, sakė: nesąmonė, *durnizmas*, aš už tą nebalsuosiu. Ir jis nugalėjo! Finale jisai nugalėjo! Šiandien Valstybės gynybos fonde nėra tų pinigų, kuriuos jūs žadėjote. R. Žemaitaitis, važinėdamas po regionus, į jūsų, gerbiamas premjere Paluckai, lūpas idėjo, kad tai buvo tik rekomendacinis sprendimas po Valstybės gynybos fondo. Po to ir gerbiamas S. Skvernelis lygiai tą patį pasakė: čia rekomendacija, mes neprotokuojame ir taip toliau. Šiandien mes liudijame koalicijos fiasko, kai realiai biudžetas nesurenkamas. Renkamas biudžetas jūsų rinkimų programoms.

Gerbiamieji, užsirašykite ir įrodykite kitaip, o mes, liberalai, nedalyvausime tame jūsų mokestinės reformos, kuri nėra skirta krašto apsaugai, balsavime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai už – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Man labai gaila, kad liberalai nenori paremti Gynybos fondo. Aš manau, kad nieko blogo, kad tai yra ne pirmas – ne avangardas, bet kariuomenėje ir gynyboje labai svarbu ariergardas, kaip uždarome visą tą jėgą, ką turime. Jeigu kažkur šiek tiek paskirstėme lėšų ir kitiems poreikiams, kurie yra reikalingi, tai svarbiausia, kad visada galiausiai liktų gynybai.

Man atrodo, kai kurie mūsų kolegos tai ir pabrėžė, nes tiek pirmą, tiek paskutinį žodį žmonės geriausiai atsimena. O jeigu kas kur nors važiavo ir pasakė kokį klaidingą žodį, tai būkime broliai katalikai, gal ir atleiskite, bet padarykime gerus darbus. Aš manau, kad mes tikrai nubal-

suosime ir paremsime Gynybos fondą. Jeigu jūs tame nedalyvausite, man, kaip daktarui, bus šiek tiek gaila. Bet aš tikrai norėčiau įtikinti ir gerbiamą signatarą, kuris yra patyręs tėvynės gynėjas, kad jis irgi prisidėtų. Kiekvienas balsas yra svarbus – tiek pirmas, tiek paskutinis.

Kolegos, labai rimtai kviečiu, nes iš tikrųjų surinkimas į Gynybos fondą iš įvairių šaltinių yra garantas, kad tas fondas bus tvirtas, nes bet koks vienas šaltinis gali vienu ar kitu momentu sutrikti. Kuo daugiau šaltinių turėsime – maži upeliai, sutekėdami į didelę upę, sudaro dideles jūras ir vandenynus. Tai už didelį, tvirtą Gynybos fondą. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame.

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už – 103, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymo projektui Nr. XVP-432 pritarta.

Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas. Prašom neišsiplėsti.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Tikiuosi, Juozas nepradės Kremliaus agentais vadinti tų, kurie nebalsavo ir taip toliau. Tikiuosi, kad taip nėra kuriamas naratyvas. Aš labai džiaugiuosi, kad pritarta tam Gynybos fondui, bet jeigu liberalai pritartų tam Gynybos fondui tokios redakcijos, vadinausi, mes pritartume tai mokesčių reformai, kuri duoda labai mažai pinigų Gynybos fondui. Mūsų įsitikinimu, ši mokesčių reforma būtų galėjusi gauti mūsų palaikymą, jeigu didžioji dalis pinigų būtų keliavusi į Gynybos fondą. Kadangi keliauja kita kryptimi, mes nepalaikome mokesčių reformos, kartu negalime palaikyti ir galutinio rezultato, tai yra labai mažai besikaupiančių lėšų...

PIRMININKĖ. Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). ...Gynybos fonde.

PIRMININKĖ. Ačiū. D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Negaliu nesureaguoti dėl gerbiamų liberalų, išklausęs jūsų pasisakymus, Gentvilų šeimos dviejų kartų atstovų. Klausykite, dviveidiškumo viršūnė, ką jūs kalbate.

Visų pirma, jūs sakote, kad nepalaikome mokesčių viso paketo dėl to, kad per mažai į Gynybos fondą. Sakote, kad per mažai, todėl išvis nepritarsime, nesvarbu, kad yra keliama ir siūloma.

Kitas dalykas. Aš tikrai priminsiu, kad buvote praėjusią kadenciją valdančiojoje daugumoje. Štai matau buvusią finansų ministrę, G. Skaistė turbūt patvirtins, kad būtent liberalai buvo ta politinė jėga, kuri nesiėmė, tiksliau, stabdė įvairias mokestines reformas. Ir šiandien jūs sakote: šleiva, bloga ar kažkokia, bet jinai vyksta ir yra surenkami papildomi pinigai į biudžetą tai pačiai gynybai. Taigi, gerbiami liberalai, būkite atsakinga jėga, daug metų tokia buvote, bet aš matau, kad norite būti populistais. Deja, tai jums netinka, būkite atsakingi.

PIRMININKĖ. Dėkui.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Kalbate, kad trūksta pasiūlymų, o kur jūsų pasiūlymai, kad tą biudžetą surinktume?

PIRMININKĖ. Dėkui.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Kur konkretūs pasiūlymai, kad papildomai į tą biudžetą surinktume? Jūs dabar sakote, kad tą, ką jūs pasiūlėte papildomai surinkti, skirkite gynybai, bet ką, liberalai, pasiūlėte, jūs gi kalbate apie 4 % BVP?

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Žemaitaitis. (*Plojimai, šurmulyš salėje*)

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Rytinio posėdžio metu Konservatorių partijos lyderis, kada buvo balsuojama dėl ribotų draudimų Rusijai, pasakė: pažiūrėsime, kokie Seimo nariai yra vadinami penktąja kolona. Niekaip negaliu patikėti, kad vis dėlto šiandien išsigrynino Liberalų sąjūdis ir tapo tikrąja penktąja kolona, jie kalbėjo apie gynybą, jie sakė, kad jie rūpinsis gynyba, kokie jie nuostabūs ir panašiai. Niekaip negaliu atsistebėti, kad vis dėlto tikrieji valstybės išdavikai, tie žmonės, kuriems nerūpi valstybės gynyba, saugumas, tai yra būtent Liberalų sąjūdis.

Gerbiamieji, „Nemuno Aušra“ – ta politinė jėga, kuri važinėjo po Lietuvą sausio, vasario mėnesiais, braižė ant tos lentos ir sakė, kad šiandien iš surenkamų ir pakeičiamų mokesčių 5 % mes negalime surinkti gynybai.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Vienintelis papildomas finansavimas bus, jeigu Europos Vadovų Taryba ir Europos Komisija pritars ir suteiks jums papildomą fiskalinės drausmės skolinimosi gali-

mybę. Šiandien tas ir yra. Sveikinu Seimo penktąją koloną – Liberalų sąjūdį! Tikrai galite užsidėti dabar lentutes ir tas kepurės tokias milines užsidėkite.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – krašto apsaugos ministrė D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš tik noriu, kolegos, priminti, kad žodžiai nieko nereiškia, jeigu jie nėra padengiami darbais. Tai labai patriotinis flangas. Paliko mums 3,03 % gynybai ir tokią projekciją. Mes dabar turime 4,04 %, tai yra šita Vyriausybė ir šita bloga koalicija, kurią jūs kritikujete. Aš suprantu, kad nespėju ateiti turbūt į kiekvieną Seimo posėdį, bet kai ateinu, išgirstu tokių labai įdomių dalykų, kurie kelia klausimą, ar nesate alternatyvioje realybėje. Tai iš skolintų pinigų. Man iš esmės šioje situacijoje visiškai nesvarbu, iš kokių pinigų, man svarbu, kad aš galiu daryti mokėjimus ir kad mes galime turėti diviziją ne 2040 metais, o 2030 metais. Jeigu kalbame apie Gynybos fondą, tai iš to Gynybos fondo ateina papildomų lėšų. Tai, kad mes turėjome suprojektavę 4 % su papildomais 800 mln. paskolintų lėšų, nes suprantate turbūt, kad per 24 valandas neperdarysi biudžeto, tai prie jų dar prisidėjo 116 mln. eurų būtent per Gynybos fondą iš Lietuvos banko pelno. Mes turėsime 4,04 % gynybai šiais metais, tai didžiausia suma, kokia buvo kada nors. Tai kaip nors susivaldykime dėl savo fantazijų. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Dovilei. Per šoninį mikrofoną – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš porą dalykų. Būčiau kaip nors su ministre nepolelizavęs, bet, ministre, jūsų uždavinys yra pirmiausia darant savo pirkimus ruošti ne pasenusiam karui. Štai jūsų pagrindinis uždavinys – vystyti nacionalinę gynybos mintį, ruošti visuotinei gynybai, taikyti technologijas, taikyti inovacijas. Viso to kol kas tikrai nėra.

Mes atsakingai pasižiūrėjome į visą šitą procesą, jūs tą matėte, palaikėme kai kuriuos mokesčius, kurie, manome, yra teisingi. Mes teikėme siūlymus, kiek žinau, Vyriausybėje lyg ir iriasi siūlymas dėl įsiterpusios valstybinės žemės įveiklinimo. Pasiūlėme giliau pasižiūrėti į valstybės valdomų įmonių rezervus ir galimą jų panaudojimą gynybos reikmėms. Kaip jūs matėte, mes ir balsavome už Gynybos fondą. Mielieji, mes, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, buvome dalykiški, konstruktyvūs ir netgi dėjome, būdami opozicijoje, ant stalo pasiūlymus, ką reikia padaryti.

Pabaigoje. Mielas Remigijau, vis tik tai istorijos nesuklastosi – išdavėte savo rinkėją, balsavote už nekilnojamojo turto mokestį, kalbėjote apie tai, kad „Nemuno Aušra“...

PIRMININKĖ. Dėkojame.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). ...dvejus metus jokių mokestinių sprendimų nerems. Man atrodo, jūs nuvylėte ne tik savo rinkėjus, bet ir mus, kaip jūsų kūrėjus, jūs gi mūsų projektas.

PIRMININKĖ. Dėkojame.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš tik noriu šiandien oficialiai patvirtinti, kad „Nemuno Aušra“ visą laiką buvo mūsų projektas. Gaila, kad toks nevykęs. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Per šoninį mikrofoną – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Dovile, norėčiau atsakyti ir jums. Viskas gerai, niekada pozicija ir opozicija nekvestionavo poreikių, tam buvo ir uždaras posėdis. Ačiū už jį, iš tikrųjų daug sužinojome. Mes kvestionuojame būdą surinkti ir mums, kaip liberalams, atrodo, kad sustabdžius ekonomiką su šituo paketu, o taip nutiks, kaip Estijoje, kas bus kaltas? Krašto apsaugos netinkamas finansavimas, netinkami ištekliai, netinkami resursai. Tai, apie ką šneka daugelis dabar klaidas padariusių valstybių. Ir čia kalbama ne apie krašto apsaugos poreikius, mes su jais susitapatiname, jiems antriname, bet apie metodus, kuriuos pasirinko. Gerbiamas finansų ministras, ar dauguma ateitų bent į opoziciją, pristatytų, paprašytų, įtrauktų? Atėjo finansų ministras tikrai svarstymo stadijoje su opozicija pasikalbėti apie šiuos dalykus. Taip nedaroma, kai norima, kad balsų užtektų visiems.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną, tikiuosi, paskutinis – E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Labai trumpai. Mano juodąjį paverskite žaliu, dėl protokolo – už.

PIRMININKĖ. Per paskutinį balsavimą balsavo už. Prašome įrašyti į protokolą. O dabar registruojamės.

Užsiregistravo 91 Seimo narys.

Birželio 16 dienos posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 60 STENOGRAMA

2025 m. birželio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas R. ŠUKYS*

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame birželio 17 dienos, antradienio, posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Kolegos, dėl šios dienos darbotvarkės. Pasiūlymų nematau, ar galėtume?.. Darbotvarkėje yra keletas klausimų, kurie nėra įtraukti į pavasario darbų sesiją: projektai Nr. XVP-232, Nr. XVP-537, Nr. XVP-457, Nr. XVP-249, Nr. XVP-358, Nr. XVP-274 ir Nr. XVP-425. Ar galime bendru sutarimu įtraukti į pavasario darbų darbotvarkę? Matau, kad pritariate, bendru sutarimu įtraukta. Prašom balsuoti dėl šios dienos darbotvarkės patvirtinimo.

Ačiū. 110 Seimo narių yra už tokią darbotvarkę, prieš nėra, susilaikė 4. Darbotvarkė patvirtinta.

10.02 val.

Saugumo įnašo įstatymo projektas Nr. XVP-433(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1 klausimas – Saugumo įnašo įstatymo projektas Nr. XVP-433. Į tribūną kviečiu pranešėją A. Sysą. Prašau, kolega.

Kolegos, einame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime šiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio turime Teisės departamento pasiūlymą. Komiteto nuomonė. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas pritarė siūlymui.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Tai čia pirmam pritarė. Antram?

A. SYSAS (LSDPF). Pritarė. Trečiam pritarė iš dalies. Ketvirtam pritarė.

PIRMININKAS. Sustojame tada. Ar galime, kolegos, pritarti šiam 3 straipsniui su komiteto pritartais Teisės departamento pasiūlymais? Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat turime Teisės departamento pasiūlymą. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas pritarė pateiktam siūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime, kolegos, su Teisės departamento pasiūlymu pritarti 5 straipsniui? Galime, pritarta. Ačiū. Dėl 6 straipsnio taip pat turime Teisės departamento pasiūlymą. Prašom pasakyti komiteto nuomonę.

A. SYSAS (LSDPF). Pirmam nepritarė, nes pagal 2026 m. sausio 1 d. sudarytas sutartis grąžinamos įmokos jau yra įvertintos pagal šio įstatymo 6 straipsnį. Bendru sutarimu komitetas nepritarė, o antram siūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Ar galime, kolegos, pritarti 6 straipsniui taip, kaip pritarė Biudžeto ir finansų komitetas? Galime, ačiū, pritarta.

Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 8 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymų. Prašau. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė visiems Teisės departamento pasiūlymams.

A. SYSAS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Ar galima bendru sutarimu pritarti šiam straipsniui... Dar turime Seimo nario pasiūlymą. Taip, Seimo nario M. Skamarako pasiūlymas. Prašau, kolega, pristatyti. Seimo narys M. Skamarakas. Prašom pristatyti savo pasiūlymą.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Laba diena. Siūloma netaikyti papildomo apmokestinimo (saugumo įnašo) ne gyvybės draudimo sutartims, susijusioms su ūkinių gyvūnų sveikata, nes žemės ūkio sektorius patiria didelę riziką dėl klimato kaitos, stichinių nelaimių, ligų protrūkių. Gyvūnų draudimas yra esminė ūkininkų rizikų valdymo priemonė, kurią valstybė aktyviai skatina. Įvedus papildomą apmokestinimą šiai draudimo rūšiai, gali sumažėti ūkininkų motyvacija draustis, o tai prieštarautų strateginiam tikslui stiprinti sektoriaus atsparumą. Nustačius 0 % tarifą šiam specifiniam ne gyvybės draudimo segmentui, būtų išlaikytas draudimo prieinamumas ir nesudaryta papildoma finansinė našta ūkininkams. Pasiūlymas yra pakeisti 8 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip: „Nuo saugumo įnašų atleidžiamos ne gyvybės draudimo sutartys, kai draudimo objektas yra turtiniai interesai, susiję su pasėliais ir (ar) augalais, ūkinių gyvūnų sveikata.“

PIRMININKAS. Kolegos, ar yra 29 Seimo nariai, kurie palaikytų šį siūlymą? Matau, kad yra. Ačiū. Ar galime... Už, prieš pasisakančių nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui?

A. SYSAS (LSDPF). Minutėlė! Komitetas pritarė šiam siūlymui. Neskubėkite, pirmininke.

PIRMININKAS. Taip, komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje: „Balsuojame!“*) Balsuojame? Balsuojame. Prašau. Dėl M. Skamarako pasiūlymo, kurį parėmė komitetas.

Ačiū. Balsavo 115 Seimo narių: už – 97, prieš – 6, susilaikė 12. Pasiūlymui pritarta.

Kitas M. Skamarako pasiūlymas. Prašau, kolega, pristatyti.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Siūloma netaikyti papildomo apmokestinimo (saugumo įnašo) ne gyvybės draudimo sutartims, susijusioms su žemės ūkio technika. Žemės ūkio sektorius patiria didelę riziką dėl klimato kaitos, stichinių nelaimių, ligų protrūkių ir ūkinės technikos gedimo, todėl siūlau papildyti 8 straipsnio 4 dalį, kad būtų taikoma žemės ūkio technikai, naudojamai žemės ūkio veikloje.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritartų šiam pasiūlymui? Matau, yra. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas 5 balsavus už, 4 susilaikius, pritarė šitam įstatymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Palaikantys Seimo nario pasiūlymą... Už, prieš? S. Gentvilas nori palaikyti. Prašau, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Labas rytas, kolegos. Pritariu, bet aš nelabai suprantu tos „gyvulių ūkio“ išimties. Klimato kaitos poveikį patirs visi. Dabar ir pastatai turi prisitaikyti, ir, matome, sprogimai, ir visa kita. Žemės ūkiui daroma dar viena išimtis, kuri yra logiška dėl to, kad valstybė kompensuoja dalį draudimo poliso išlaidų, bet kodėl tik žemės ūkiui? Nes lygiai taip pat prie M. Skamarako galima pridėti ir kitus verslus, kurie yra rizikos zonoje, nuo miškininkystės ir kitų. Šitas išskirtinumas žemės ūkiui turbūt susijęs labiau su planuojamu mitingu, nes gerai ūkininkai mobilizuojasi. Biudžeto ir finansų komitetas išsigandęs padaro tokias išimtis, bet ir kitiems reikia tų pačių. Visuomenė šiaip iš esmės turi draustis.

Taigi, gera išimtis, bet tas išimtis reikėtų daryti žymiai platesniam ratui, jeigu kalbama apie klimato kaitos poveikį, ne tiktai išskirtiniam žemės ūkiui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitų nuomonių nėra. Komiteto nuomonė ir buvo pritarti. Prašom apsispręsti balsuojant dėl M. Skamarako pasiūlymo. Ačiū.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 44, prieš – 15, susilaikė 49. Šiai pataisai nepritarta.

Kita pataisa – M. Lingės ir G. Skaistės. Prašom, kolegos, pristatyti savo pataisą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pasiūlymas yra labai paprastas. Kadangi visas saugumo įnašas remiasi ir yra skiriamas gynybos mokesčiui, tai siūlome, kad kiekviename draudimo polise, draudimo liudijime atsispindėtų žmonių sumokama dalis gynybai stiprinti. Tai, panašu,

skatintų skaidrumą ir skatintų pačius žmones draustis, kartu matytume, kiek jie nuo konkrečios sutarties parėmė gynybą. Dėl draudėjų bendruomenės siūlymo čia įrašyti vieną konkretų skaičių, suprantame, didelės administracinės naštos nebūtų. Kviesčiau palaikyti tokią iniciatyvą.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Norinčių pasisakyti už ir prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant dėl M. Lingės ir G. Skaistės pasiūlymo. Ar yra palaikantys 29 Seimo nariai? Yra. Gerai, balsuojame.

Ačiū. Balsavo 118 Seimo narių: už – 38, prieš – 39, susilaikė 41. Pataisai nepritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 8 straipsniui su mūsų jau priimtomis ir atmestomis pataisomis?

A. SYSAS (LSDPF). Galime.

PIRMININKAS. Galime. Pritarta 8 straipsniui.

Dėl 9 straipsnio turime Teisės departamento pataisą. Prašom. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas pritarė šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti 9 straipsniui su pateikta pataisa? Matau, bendru sutarimu pritarta.

Dėl 10 straipsnio pataisų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl 11 straipsnio pataisų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Pastraipsniui pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto prašom išreikšti savo nuomonę. Už – G. Skaistė. Prašom, kolege.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Gyvename ištis neeiliniu laikotarpiu, kuomet geopolitinė įtampa auga kiekvieną dieną. Šiandien matome, kad reikia stiprinti gynybos finansavimą. Tam reikia tikrai labai daug lėšų. Anksčiau 3 % atrodė daug, šiandien matome naują NATO ambiciją – 5 % nuo bendrojo vidaus produkto. Tiek pat numatyta ir Valstybės gynimo tarybos sprendime. Todėl mes, kaip partija, žiūrime atsakingai, valstybiškai, stengiamės dalyvauti konstruktyviai ir pritarti tiems pasiūlymams, kurie ištis padidins gynybos finansavimą ir keliaus tiesiai į Gynybos fondą. Tai nereiškia, kad mes balsuosime už viską integraliai, bet tiems dalykams, kurie tikrai prisideda prie gynybos stiprinimo, matyt, pritarsime. Ne išimtis ir šis sprendimas. Tačiau nesąmonės, kurių yra kituose įstatymuose, matyt, nesulauks mūsų palaikymo.

Tačiau žvelgdami apskritai į tą diskusiją dėl valstybės gynybos finansavimo matome, kad dalis opozicijos ištis pasirinko tokią patogią poziciją, kuomet deklaruoja, kad remia gynybos finansavimą, tačiau nė vienam konstruktyviam pasiūlymui, kaip realiai galima surinkti valstybės gynybos lėšas, nepritaria. Manau, kad tai yra tiesiog politinė poza, o ne tikra atsakomybė. Taip problemos nėra sprendžiamos. Todėl siūlau dalyvauti konstruktyviai ir teikti siūlymus, kurie atneštų realią naudą gynybai, o ne vien žodžiais mes tėvynę mylime.

Mes, kaip konstruktyvi opozicija, paremsime šį konkretų pasiūlymą, kaip ir kitus, kurie realiai prisideda prie gynybos finansavimo. Siūlau šiandien populizmą padėti į stalčių ir dalyvauti konstruktyviai. Tai, kas stiprina gynybą, turėtų būti mūsų dėmesio centre.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, už jūsų nuomonę. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Aš save laika ir liberalai laiko save konstruktyvia opozicija. Man atrodo, gerbiama Gintare, mūsų bendri darbai praeitoje kadencijoje steigiant Valstybės gynybos fondą neturėtų nubraukti nuomonių skirtumų. Prašau nemėtyti kandžių replikų kolegoms liberalams. O mūsų nuomonės skiriasi dėl saugumo įnašo iš esmės, nes Lietuva yra trečia nuo galo Europos Sąjungoje pagal draudimo rinkos išsivystymą. Pasižiūrėkite, kolege konservatore, į jūsų merą V. Benkunską, kai Vilniaus savivaldybė ištraukė 1 mln. 300 tūkst. eurų užmokėti už gyventojų butų remontą, sprogus butui Viršuliškėse. O ką sakyti kitiems gyventojams, kurie apsidraudė tuo būsto draudimu iš savo kišenės ir būsto draudimas jau padengė? Čia yra brandžių piliečių pasirinkimas draustis turta. Kai mes visuomenėje sakome: brandūs piliečiai, toliau drausitės turta, bet mokėsite mokesčius, o kita ranka už jus valstybė padengs, jeigu jūs pateksite į bėdą, tai valstybė turi kaip tik skatinti gyventojus būti atsakingus už savo turta.

Kitas pavyzdys – žemės ūkio ekstremalioji situacija, kurią ką tik paskelbė Vyriausybė. Vėlgi šalnos, dingęs derlius, vėl Vyriausybė tiesia ranką, kad valstybė visada jus išgelbės. Ne, vyksta klimato kaita, draudimas yra esminis instrumentas jums apsiginti. Ir šitas Saugumo įnašo įstaty-

mas yra ydingas dėl to, kad jis apmokestina tik vieną kapitalo klasę, tai yra pasirinktinis, nehorizontalus įstatymas. Taip, tai yra dosnus biudžeto pajamų šaltinis, bet jis iš principo dažnai ignoruoja tokius privalomojo draudimo polisus, kurie privalėtų būti įtraukti, kad tai nėra pasirinktinis. Šiandien mes paimsime pinigus iš sąmoningų piliečių, o nesąmoningi piliečiai toliau bus valstybės rizikos glėbyje. Mums, kaip liberalams, nepriimtina, todėl susilaikome.

PIRMININKAS. Kolega, labai įdomios mintys, bet baigėsi laiko limitas. Ačiū. Kita nuomonė už – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt pirmiausia noriu padėkoti, kad pajudėjome su mokesčių įstatymais. Suprantu, kad norėtusi geresnių rezultatų. Ir aš nenustosiu kalbėti apie tai, kad mes turime matyti visą vaizdą, o ne tik tai, kad karpome gabaliukus ir dėliojame kažkokią mozaiką. Mes turime mūsų biudžeto deficitą, mes turime atskirtį, mes turime skurdą, mes turime gynybos poreikius. Aš tai kartosiu prieš ir po kiekvieno įstatymo. Jeigu mes tai užmirštame ir po to pradėdame taisyti kiekvienas interesų grupę, *adijale*, arba antklodę, į save, tai nieko gero iš to nebus. Nes būdami superpatriotais, kai reikia balsuoti ir tikrai surinkti pinigus, tai surandame tūkstantį priežasčių, kad to nedarytume. Paprasčiausiai norėčiau, kad mes būtume šiek tiek drąsesni, priimdami savo sprendimus, matydami visą vaizdą, koks yra Lietuvoje, o ne tai, kad viena ar kita grupė pagrasina kažkokiais mitingais ar kitais dalykais. Mes galime prarasti viską, jeigu neturėsime normalios gynybos. Jeigu piliečiai netikės tokia valstybe, tai tą mes galime kaip Seimo nariai užtikrinti, nes problemos niekur nedings, problemos liks toliau. Mes galime tik tokiais pusiniais sprendimais gilinti šias problemas, todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kita nuomonė prieš – V. Čmilytė-Nielsen. Prašom, kolege.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamam A. Sysui noriu pasakyti, kad būtent tokia mokesčių reforma, tokia jos eiga, toks blaškymasis ir diskredituoja, demotyvuoja piliečius. Ir jūsų premjeras G. Paluckas nuolat pabrėžia, kad nekyla jokių rizikų, kad stiprinimas pajėgų prie mūsų šalies pasienio yra visiškai nepavojingas. Tai labai daug, labai daug prieštarų žinučių siunčiate, valdantieji, Lietuvos žmonėms.

Dabar kalbant konkrečiai apie šį įstatymo projektą. Labai simptomatiška, kad iš visų jūsų pasiūlytų mokesčių pakeitimų, tai yra didinimų, tik vienas yra visiškai susijęs su Gynybos fondo papildymu, tai yra būtent šis draudimo sutarčių apmokestinimas. Tai yra apmokestinimas tų žmonių, kurie yra atsakingi ir kurie draudžia savo turtą. Užkraudami gynybos finansavimą būtent ant šių žmonių pečių, jūs siunčiate aiškų signalą, kad valstybė neskatina drausti turto, kad neskatina atsakomybės už savo ateitį ir kad augina piliečius, kurie, atsitikus nelaimei, stovės prie valdžios lango su ištiesta ranka. Mokestiniai pakeitimai yra ne vien tik tai, kiek surinksite lėšų, bet ir tai, kokių piliečių elgesį jūs skatinate. Šis pakeitimas skatina būtent tokį neatsakingą elgesį, baudžia iš esmės ir už iniciatyvą, ir už savarankiškumą, ir už atsakingumą, todėl mes nepritariame šiam pakeitimui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Nuomonė už – M. Lingė. Prašau, kolega.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Mūsų frakcija buvo apsisprendusi nepalaikyti nesąmonių. Visa tai, kas turi konstruktyvų pobūdį ir keliauja konkrečiai gynybai stiprinti, tai ne tik šis saugumo įnašas, bet ir pelno mokestis, tam mes esame pasirengę, rėmėme ir svarstymo stadijoje, remiame ir priėmimo metu ir tai yra tikrai labai konkretus pasiūlymas. Tikrai tenka labai apgailestauti, kad valdantieji nepalaikė tokio simbolinio, net iš pačių draudikų bendruomenės ateinančio pasiūlymo. Tai jau irgi signalas, kad jau ir jie yra pripažinę, kad toks mokestis bus, ir norėtų žmonių įsitraukimo, solidaraus įsitraukimo į gynybos stiprinimą, kad matytųsi atspindys draudimo sutartyse, kiek jie sumoka dėl gynybos. Tai tikrai toks keistas matymas, kad valdantieji, ko gero, nenori kaip nors įžeisti tų, kurie gynybos neremia, ir kad jie galbūt savo motyvaciją grįs nesidrausti, nes kitojią išvadą po tokio balsavimo sunku matyti. Bet, nepaisant to, visas mokestis keliauja gynybai. Kviečiu balsuoti, remti ir palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė prieš – B. Ropė. Prašau.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, kadangi yra palikta, ne tik savanoriškas draudimas apmokestinamas papildomai, bet ir privalomas, įvairios agentūros, įvairūs

bankai reikalauja apsidrausti, mokės ne tik turtingi, bet mokės ir skurdžiai. Todėl manau, kad yra netinkamai parengtas įstatymo projektas. Kai vyko pristatymas, aš klausiau Finansų ministerijos, kodėl neįtraukti bankai į šią sritį, į šį mokestį, tai atsakymas buvo toks, kad bankams yra papildomas 5 % pelno mokestis. Mano siūlymas buvo pakeisti, bet kažkodėl Finansų ministerija nesureagavo. Šis įstatymas galėjo būti daug rimtesnis ir daug svaresnis, jeigu būtų buvęs įtrauktas ir mokestis bankams. Todėl aš jo negaliu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė už – K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kodėl balsuosiu už? Nes turime suprasti, kad mums Gynybos fondas turi būti suformuotas ir iš kažko jis turi susidėti. Čia viena iš tų dalių, kuri jį ir papildys. Aš tikrai kviečiu visus kolegas pagalvoti ir vienodai aiškinti žmonėms, kad tas fondas būtų reikalingas, reikalingi ir pinigai. Tačiau, aišku, šiek tiek gaila, kad nepritarėme kolegų G. Skaistės ir M. Lingės pasiūlymui būtent dėl to, kad žmogus žinotų, kad štai ši dalis eina į Gynybos fondą. Aš galvoju, kad šaukštas sviesto košės tikrai nebūtų pagadinęs.

Taip pat aš noriu priminti, kad laukia kitas įstatymas, kuris tikrai bus priimtas, – tai įsiterpusios žemės. Mes ten kalbame būtent apie Gynybos fondo papildymą apie milijardą eurų. Tačiau vėlgi noriu kreiptis į tuos, kurie oponuoja (ir šiuo klausimu oponuoja) ir kalba, kad reiktų kažkokius aukcionus organizuoti, kažkokius skaičius traukia, kad ten daugiau būtų sumokėta tų pinigų. Iš tikrųjų tai yra projektas, kurį tik priimkime ir ženklia suma papildysime mūsų biudžetą. Kviečiu kolegas solidarizuotis.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už jūsų nuomonę ir pasiūlymus. Nuomonė prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų čia pagrindinis klausimas – ne kam skirsime, o iš ko paimsime? Ar turėjo alternatyvų dabartinė Vyriausybė paimti iš kitų? Turėjo – iš bankų. Solidarumo mokestis baigiasi 2025 metais. Viskas, 2026 metais jo nebus. Tai galėjo padaryti solidarumo mokesčio pratęsimą. Aišku, tą modelį šiek tiek reiktų pakoreguoti pagal tą laikmetį ir tą pačią sumą – 70, 80 ar 100 mln. – galėjome paimti ne iš visų žmonių, kurie draudžiasi, o iš bankų, kurie turi viršpelnius, kosminius didžiausius pelnus Europoje – milijardą eurų.

O kas dabar atsitiks su šiuo draudimo mokesčiu? Komitete labai paprastai paklausiau: kas bus, jeigu žmogus drausis Latvijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, kitose šalyse? Tenai tokio mokesčio nėra. Ką mes dabar padarysime šiuo mokesčiu? Visus žmones, kurie draudžiasi, skatinsime draustis kitose šalyse. Tas pasakymas, kad kažkas atsiųs duomenis, kažkas primokės, kažkas pridės, – puikiai suprantame, kad to nėra. Jeigu tu Latvijoje nusipirkai kažkokią prekę, tai Lietuvai niekas mokesčių nemokės už Latvijoje įsigytą prekę. Dabar žinote, kas bus liūdniausia? Kad dalis draudimo bendrovių turės išsiregistruoti iš Lietuvos, prisiregistruoti kaimyninėse šalyse ir turėti Lietuvoje tik savo brokerį, kuris pasiūlys apsidrausti gretimoje šalyje ir to mokesčio nemokėti. Turėsime du minusus: nubausime žmones, kurie draudžiasi Lietuvoje, kita vertus, to mokesčio nesurinksime. Tikrai reikia balsuoti prieš tokį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, prašom balsuoti apsisprendžiant dėl šio įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 130 Seimo narių: 104 – už, 11 – prieš, susilaikė 15. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – V. Sinica. Prašau.

V. SINICA (MSNG). Prašau įskaityti mano balsą už. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Jau tik dėl protokolo įskaitysime. Gerai, ačiū. V. Sinica – už.

10.26 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-434(2) (priėmimas)

Kitas įstatymo projektas – lydimasis Mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu komiteto pirmininką A. Sysą. Sako, nereikia. Yra tik tai du straip-

sniai. Pasiūlymų nėra nei dėl pirmo, nei dėl antro. Ar galima bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Motyvų už, prieš nėra. Prašome apsispręsti balsuojant dėl šio įstatymo priėmimo. Ačiū.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125 Seimo nariai: šį kartą net 105 – už, 6 – prieš, susilaikė 14. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – I. Kižienė. Prašau, kolege.

I. KIŽIENĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Noriu šiandieną pasveikinti atvykusį iš Ukmergės „Ryto“ ugdymo centro kolektyvą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ir mes norime.

I. KIŽIENĖ (*LSDPF*). Gero laiko Seime. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname viso Seimo vardu.

10.27 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 17, 18, 30, 33, 34, 35, 38², 41, 43 ir 56¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-435(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pelno mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-435. Kviečiu į tribūną Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką A. Sysą. Gerai, kolegos, yra gautas Seimo nario A. Butkevičiaus pasiūlymas. Pagrindinį komitetą prašom paaiškinti situaciją.

A. SYSAS (*LSDPF*). Mūsų kolega A. Butkevičius pateikė siūlymus dėl straipsnių, kurių nėra šiame įstatyme, todėl komitetas nesvarstė.

PIRMININKAS. Tada Seimas irgi nesvarsto. Atsiprašome kolegos. Gal kada nors kitų vietoje. Dėl 1 straipsnio turime Teisės departamento pasiūlymą. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (*LSDPF*). Jam pritarėme.

PIRMININKAS. Pritarti. Ar norėtų kas pakomentuoti? Nėra. Tada galime bendru sutarimu pritarti su Teisės departamento pasiūlymu? Matau, kad pritariame.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų neturime. Bendru sutarimu galime pritarti? Pritarta. Dėl 3 straipsnio turime Seimo nario A. Butkevičiaus pasiūlymą. Prašau, kolega, pristatyti savo nuomonę.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Šia 18 straipsnio pakeitimo pataisa yra siūloma išbraukti tam tikrus nurodymus, konkrečiai, kokiai ūkinei veiklai būtų galima taikyti tam tikras lengvatas. Bet galiu pasakyti, kad ši pataisa irgi iki galo pastaruoju metu nebuvo plačiai išdiskutuota ir aš šią pataisą pats prašau atsiimti.

PIRMININKAS. Ačiū. Mums bus lengviau, greičiau viskas eisis dėl jūsų geros valios.

Kita pataisa – Teisės departamento. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komitetas tai pataisai nepritarė, nes formuluotė atitinka Pelno mokesčio įstatymo 46¹ straipsnio 5 dalies nuostatas dėl išimčių, kai perskaičiavimas neatliekamas tais atvejais, kai ilgalaikis turtas naudojamas vieneto veikloje trumpiau negu trejus metus. Netęsiu toliau. Pritarta bendru sutarimu nepritarti. Kitai pataisai taip pat nepritarėme, nes siūlomas nuostatų papildymas žodžiais „ilgalaikio turto įsigijimo vieneto pasirinkimu“ vertinamas kaip perteklinis.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime, kolegos, bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui su komiteto nuomone nepritarti Teisės departamento pasiūlymui? Matau, galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 4 straipsnio yra Seimo nario A. Butkevičiaus pasiūlymas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Analogiškas kaip ir pirmasis, jis susijęs su...

PIRMININKAS. Jeigu atsiėmėte tą, tai ir šitą. Matau, Seimo narys atsiima. Galime bendru sutarimu pritarti 4 straipsniui? Pritarta. Dėl 5–13 straipsnių pataisų neturime. Ar galime bendru sutarimu pritarti šioms straipsniams? Matau, kad pritarta. Kolegos, dėl straipsnių apsisprendėme.

Dėl viso. Prašau. Dėl viso projekto nuomonė už – A. Zuokas.

A. ZUOKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, suprantame, kad mokesčių didinimas niekada nėra paprastas ir priimtinas dalykas, diskusijos neišvengiamos, tačiau būtent šio įstatymo pakeitimai ir subalansuotas požiūris yra geros, atsakingos įstatymų leidybos pavyzdys, todėl tikrai galima pritarti ir sutikti, juo labiau kad ir verslo asocijuotos struktūros iš esmės šiam sprendimui pritaria, sutikdamos su tuo, kad gynybą reikia stiprinti ir reikia ieškoti papildomų resursų. Čia vienas iš tų įstatymų pavyzdžių, kuriam galima drąsiai pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – V. Ažuolas. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų verslo struktūros nepritaria šiam pelno mokesčio didinimui, laikime meluoti. Kokią mes žinutę siunčiame užsienio investuotojams? Užsienio investicijos pas mus visai sugriuvo. Pernai darėme lygiai tą patį – didinome pelno mokestį ir verslui buvo pasakyta, po vieną procentėlį padidiname ir būkite ramūs, gyvenkite ramiai, viskas bus gerai, prie šito nebelįsime.

Atėjo nauja valdančioji dauguma, trukt už vadžių, vėl iš pradžių, dar po 1 %, tai kitais metais dar po 1 %. Tai kiek čia galima? Bet iš tikrųjų ką mes dabar padarysime? Padarysime lygiai tą patį grėblį, ką padarėme per krizę, kai padarėme pelno mokestį iš 15 % į 20 %. Surinkome du kartus mažiau, tai dabar eisime tuo pačiu keliu? Realiai Lietuva jau yra nestabili valstybė mokesčių atžvilgiu. Verslas, norėdamas čia investuoti, iš karto pažiūri, ar politikai stabilūs dėl mokestinių dalykų, ar ne. Stabilumo nėra, kiekvienais metais bus didinama.

Iš tikrųjų dar viena įdomybė, mes su šiuo mokesčiu išrūšiuojame į lygius ir lygesnius: juridiniams asmenims kils mokesčiai 1 %, mažoms įmonėms iki 300 tūkst. kils nuo 6 % iki 7 %, didelėms nuo 16 % iki 17 %, o individuali veikla, kur užsiima tuo pačiu verslu, kils nuo 15 % iki 32 %. Tai jūs dabar balsuosite už lygius ir lygesnius, bet, žinoma, kenkti yra daug lengviau, negu padėti valstybei. Ne veltui yra posakis: „Griauti lengviau, negu statyti.“ Kas balsuos už tai, griaus mūsų ekonomikos iš esmės ėjimą į priekį, mes žlugdysime mokesčių surinkimą, bet nieko nepadarysi, turės turbūt ateiti kiti valdantieji ir, kaip buvęs premjeras A. Butkevičius, turės tą pelno mokestį sumažinti, kad mes jį surinktume, o nenueitų tas mokestis į kitas šalis. Bet po to galėsime sakyti: argi nesakėme?

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė už – R. Baranovas.

R. BARANOVAS (*LSDPF*). Brangūs kolegos, akivaizdu, kad šiandien valstybė turi ne vieną iššūkį, tarp jų yra ir šalies gynyba. Aš manau, kad yra absoliučiai... Ir tuos pinigus, kaip sakė K. Starkevičius, reikia iš kur nors surinkti. Yra absoliučiai teisinga, kad tie žmonės, kurie daugiausia laimi šiandien iš gyvenimo Lietuvoje ir jos kūrimo, ir turėtų daugiausia prisidėti prie šalies gynybos. Bet salėje girdime kitaip: klausome apie ranką tiesiančią, išmaldos prašančią, veltėdžiaujančią lietuvių tautą, kurią į priekį veda tiktai mūsų verslo elitas. Girdime apie ekonomikos augimą, iš kurio turėtume gebėti finansuoti gynybos poreikius, nors atsidarę portalus matome karo veiksmus Ukrainoje, matome Europą, kuri ieško resursų padėti Ukrainai ir užkurti savo gynybos pramonę. Niekur nedingo D. Trampo tarifai ir dėl jų dar yra deramasi. Matome karo veiksmus tarp Izraelio ir Irano. Galite kiekvieną dieną matyti, kad virš pusės regiono nebeskraidą lėktuvai, kyla naftos kainos, bet čia, Seimo salėje, visi yra įtikėję, kad ekonomika augs taip stipriai, kad tuos porą milijardų mums tiesiog suneš iš augimo.

Taip pat girdime apie taupymą ir biurokratijos mažinimą, nors net toje pačioje Amerikoje, gavęs neįtikėtinus įgaliojimus, I. Maskas taip ir nesugebėjo parodyti jokių ženklų rezultatų.

Mūsų Vyriausybė iš tikrųjų dirba tiek dėl ekonomikos augimo, tiek dėl biurokratijos mažinimo, tiek dėl taupymo premjeras yra pavedęs kiekvienai ministerijai. Ir galbūt tos lėšos iš tikrųjų suvaidins ženklų vaidmenį šalies gynyboje. Bet gal ir ne. Ar galime mes statyti ant tokio monetos metimo savo gynybą ir šalies ateitį? Aš manau, kad ne, todėl ir reikia šių įstatymo pakeitimų. Juk dėkime su jais į priekį. Ačiū, kolegos.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė prieš – S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (*LSF*). Ačiū už suteiktą žodį. Pasiklausęs argumentų už, aš tikrai įsitikinu, kad visi šitie pakeitimai yra ideologinė šiandieninio Seimo politika. Ir, neduok Dieve, kažkam, kas turi

pelno, rinkoje susidėlioja tokia situacija, kad šiek tiek palankiau vyksta veikla, neduok Dieve, kas juda, kruta ir iškelia galvą virš vandens – šitas atsiduria didesnių mokesčių taikinyje.

Tikrai neteisinga buvo minėti, kad verslas tam pritarė. Buvo apgauta tiek verslo bendruomenė, tiek tie patys merai ar kokia Savivaldybių asociacija, kalbant apie kitą mokestį – nekilnojamojo turto, o ne pelno. Tai iš esmės, gyvendami tokiomis sąlygomis, kurdami tokią atmosferą, mes iš tikrųjų įtvirtiname tas dvi Lietuvas. Labai aiškiai kolega kalbėjo apie tą elitą. Elitas visais laikais (nuo Sąjūdžio laikų iki dabartinių) vedė Lietuvą ir ves Lietuvą į priekį. Ir tikrai nereikėtų kažkaip nuolatos taikinyje matyti sėkmingesnių žmonių ir viską sukrauti jiems ant pečių.

Visų šitų pakeitimų pradžioje irgi buvo diskusija, kad reikia ieškoti tokio būdo, kuris maksimaliai plačiai būtų taikomas visai visuomenei, kad specialiai neišskirtų kokios nors vienos visuomenės grupės, neuždėtų jai nepakeliamos naštos, nes ta našta jau yra uždėta – nuo sausio 1 dienos galioja pakeltas pelno mokestis. Mes neturime jokios analizės, jokių išvalgų, kaip tas pakeltas mokestis pakeitė verslo elgseną, ir dar 1 % žadame vėl jiems didinti tą mokestį. Mano galva, tikrai yra neprotingi, neišmintingi sprendimai ir galutiniame biudžete pliuso tai neduos, nes jau tur būt pabodo kartoti, kad mokesčiai ir ekonomika labiau priklauso...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

S. KAIRYS (LSF). ...ne nuo matematikos, o nuo elgesio.

PIRMININKAS. Nuomonės už ir prieš išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant dėl įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 96, prieš – 19, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū, kolegos.

10.38 val.

Akcijų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XVP-439(2) (priėmimas)

Kitas mūsų klausimas – projektas Nr. XVP-439. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką A. Sysą į tribūną. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų neturime. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų neturime. Bendru sutarimu, matau, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų. Prašom, komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Pirmajam Teisės departamento pasiūlymui yra nepritarta. Nėra aiškų pastabos turinys. Įstatymo 78 straipsnyje, kur siūloma teikti nuorodą kaip išimtį, yra pateikiami tarifai, o šiame straipsnyje gėrimų koncentratams yra nustatytas atskiras tarifas.

PIRMININKAS. Ačiū, girdėjome komiteto nuomonę. Tada kitas pasiūlymas – Seimo narės R. Miliūtės. Prašau, kolege.

R. MILIŪTĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, siūlymas papildomai neapmokestinėti augalinės kilmės saldiklių atliepia sergančių diabetu bendruomenės lūkesčius. Naujausiais Higienos instituto duomenimis, Lietuvoje tokių žmonių yra virš 160 tūkst., tai yra 5 % visos populiacijos. Ir 90 % iš jų serga II tipo diabetu, kuris yra stipriai susijęs su gyvenimo būdo pasirinkimais. Apmokestinus visus saldiklius be išimties, atsiranda neproporcinga mokestinė našta būtent diabetu sergantiems žmonėms. Tai paliečia ir papildomai apmokestina tuos, kurie stengiasi rūpintis savo sveikata ir cukraus turintiems gėrimams renkasi alternatyvas, kurios nekelia gliukozės kiekio kraujyje ir taip padeda geriau kontroliuoti šią lėtinę ligą. Apmokestinus visus saldiklius be išimties... Taip pat gėrimų gamintojai nėra skatinami keisti formulių į sveikatai palankesnes. Atvirkščiai, yra baiminamasi, kad, siekdami sumažinti kaštus, jie gali pradėti naudoti kuo pigesnius ir sveikatai nepalankius saldiklius. Ir kodėl išimtis būtent augalinės kilmės saldikliams? Europos Sąjungos maisto saugos tarnyba juos pripažįsta kaip saugius, dietologai laiko sveikatai palankesniais. Pasaulio sveikatos organizacija yra nurodžiusi jų naudą sergantiesiems diabetu.

Čia svarbu pažymėti, kadangi šis argumentas tikrai skambėjo tiek Sveikatos reikalų komite, tiek Biudžeto ir finansų komitete, kad PSO jokių saldiklių nerekomenduoja kaip ilgalaikės svorio mažinimo strategijos ar lėtinių ligų prevencijos, tačiau nurodo, kad šios rekomendacijos netai komos asmenims, jau sergantiems diabetu. Jungtinės Karalystės, Amerikos diabeto organizacijos taip pat teigia, kad saldiklių naudojimas yra naudinga priemonė, siekiantiems sumažinti suvartojamą cukrų ir kalorijas.

Ir paskutinis sakiny, matyt, toks, kad diabetas yra liga, kuriai kontroliuoti neužtenka tik gydytojo recepto su vaistais. Labai svarbūs yra gyvenimo būdo pasirinkimai. Todėl kviečiu išgirsti išsakytus argumentus ir palaikyti pasiūlymą palikti sergantiesiems diabetu neapmokestiną prieinamą alternatyvą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritartų tokio siūlymo teikimui? Matau, kad yra. Ačiū. Dabar komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Siūlome nepritari siūlymui, nes 2023 metais Pasaulio sveikatos organizacija paskelbė rekomendaciją nenaudoti becukrių saldiklių kaip priemonės svoriui kontroliuoti ir neinfekcinių ligų rizikai mažinti. Rekomendacija taikoma visiems populiariausiems saldikliams, įskaitant ir steviją. Todėl komitete balsuojant tik 1 žmogus balsavo už, 1 buvo prieš ir 8 susilaikė. Nereikia daryti papildomų išimčių, jeigu mes norime visgi būtent gėrimams taikyti šitą mokesť.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegų nuomonės už. Prašom – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Pirmiausia, labai geras kolegės pasiūlymas ir tikrai reikia atsižvelgti į diabetu sergančius žmones. Taip pat šią grupę, reikšmingą grupę sudaro ir mūsų senjorai, pensinio amžiaus žmonės, kuriems cukraus reguliavimas yra nuolatinis gydytojo paskiriamas gyvenimo būdas, ir cukrų dažniausiai keičiame saldikliais. Dėl to tikrai taip pabranginus šią produktų kategoriją nukentėtų žmonės, kuriems gydytojai yra diagnozavę diabetą arba taip pat rekomendavę vartoti ne cukrų, bet keisti jį kokybiškais, šiuo atveju – augalinės kilmės saldikliais.

Dėl to, kad negrįžtume prie šio įstatymo tobulinimo ateityje... Manau, kad tikrai žmonės kreipsis į mūsų Sveikatos reikalų komitetą arba Asmenų su negalia teisių komisiją, prašydami tokį įstatymą taisyti. Todėl, pritardama kolegės pasiūlymui, siūlau, kad dabar mes padarytume tą išimtį ir nustatytume, taip pat traktuotume kaip tiesiog gydymo ir kokybiško gyvenimo įstatymo projektą, kuris nukreiptas tikrai į nemažą Lietuvos gyventojų dalį. Labai siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, už jūsų nuomonę. Kita nuomonė – K. Neimanto. Prašau.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū, pirmininke. Atliepsiu, ką paminėjo BFK pirmininkas, visų pirma.

Antra, noriu pasakyti, kad saldikliai tikrai nėra naudingi. Tokių tyrimų nėra atlikta, kad būtų tokių pridėtinių medžiagų, kurios būtent diabetu sergantiems asmenims būtų naudingos. Norėčiau paminėti tokį dalyką, kad vis dėlto tiek diabetu sergantys asmenys, tiek nesergantys išgeria per mažą kiekį vandens, mineralinio vandens, ir tai yra gerokai pigesnė alternatyva saldinėtiems gėrimams. Labai rekomenduočiau rinktis kaip alternatyvą vandenį, ypač mineralinį, kurio mes turime ir čia vietinio ir kuris turi labai daug naudingų medžiagų. Todėl šitas siūlymas yra visiškai nenaudingas, gerų geriausia – mažiau kenksmingas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nuomonės už ir prieš išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant dėl R. Miliūtės pasiūlymo, kuriam Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė.

Balsavo 111 Seimo narių: 52 – už, 15 – prieš, 44 susilaikė. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas – Teisės departamento pasiūlymas. Prašom. Komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Šiam pasiūlymui dėl apibrėžimo patikslinimo komitetas pritartė.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime apsispręsti bendru sutarimu pritarti pateiktam 3 straipsniui, kaip komitetas jį yra pataisęs? Taip, matau, galime. 3 straipsniui pritarta.

4 straipsnis. Pakeitimų yra.

A. SYSAS (LSDPF). Yra.

PIRMININKAS. Dėl 4 straipsnio turime Teisės departamento pastabą pakeisti 77 straipsnį.

A. SYSAS (LSDPF). Jai yra pritarta. Komitetas siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti šiai daliai? Pritarta.

Tada yra R. Miliūtės pataisa.

A. SYSAS (*LSDPF*). Mes jau balsavome. Čia atkartoja tą patį.

PIRMININKAS. Tas pats. Apsisprendėme. Vadinas, mūsų nuomonei pritarta. Ar galime pritarti visam straipsniui, kaip komitetas pritarė? Matau, galime.

Dėl 5 straipsnio pataisų neturime. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl 6 straipsnio pataisų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl straipsnių apsisprendėme. Prašom išreikšti nuomonę dėl viso įstatymo projekto. Pirmas kalbės S. Čaplinskas. Prašom, kolega.

S. ČAPLINSKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, pasiūlymas dėl išimties augalinės kilmės saldikliams kelia tikrai svarbius klausimus tiek sveikatos, tiek teisingumo, tiek mokesčių politikos srityse. Diabetu sergantys žmonės turi galimybę pasirinkti, kaip kontroliuoti ligą. Tai jautru ir turi būti vertinama atsakingai. Nors ir pritariu šiam pasiūlymui, šiandien susilaikiau balsuodamas ir siūlau neskubėti, nes šiuo metu dar trūksta išsamios poveikio analizės, kokie būtų realūs padariniai valstybės biudžetui, kokia būtų vartotojų ir gamintojų reakcija, kokios ilgalaikės sveikatos pasekmės. Taip pat turime įvertinti galimus piktnaudžiavimo atvejus ir reguliacinę praktiką kitose šalyse. Todėl siūlau šiuo etapu išimties neįtvirtinti, tačiau įpareigoti atsakingas institucijas per vasarą parengti detalią analizę. Rudens sesijoje grįžtume prie šio klausimo, remdamiesi įrodymais, socialinio teisingumo principais ir sveikatos politika. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė prieš – R. J. Jankūnas. Prašom, kolega.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Dėkui. Sunku suprasti, dėl ko iš visos visumos paimamas vienas fragmentas ir iš jo padaromas baubas. Tikrai ne saldinti gėrimai sudaro didžiąją cukraus suvartojimo dalį.

Toliau – klausimas. Šiame projekte mums tiesiog bandoma suponuoti, kad saldikliai yra sveikiau už cukrų. Aš klausiau per pateikimą, ar turime mokslinių duomenų. Mokslinių duomenų nėra. Ar kada nors nepaaiškės, kad tokiais pokyčiais mes paskatinome visuomenę vartoti kenksmingesnius dalykus ir galbūt padidinti vėžio riziką? Labai liūdna, kad neišmokome pamokų. Juk prisimename paskutinį konservatorių Vyriausybės darytą akcizų pakeitimą, kai buvo tikėta, kad surinksime kelis šimtus milijonų papildomų pajamų. Be akcizų pakeitimo, mes turėjome 2024 metais, palyginti su 2023 metais, plius 90 mln., dabar pakeitę I ketvirtį pliuso neturime. O jeigu pridėsime, ką prarandame PVM'o, tai gauname minus 30 mln.

Prieiname iki tokių cirkų, kai ministras frakcijoje aiškina, kad, žinokite, kuro pakeičiamumas, benzino žmonės pradėjo daugiau naudoti, dyzelį keičiame benzinu. Ministras net nežino, kad benzino suvartojimas ir akcizo surinkimas nuosekliai auga. Kiek jis padidėjo šiemet, tiek buvo padidėjęs ir pernai. Susidaro kartais įspūdis, kad tikslas yra ne surinkti mokesčius, o tiesiog parodyti, kad kažkas daroma. Ir labai gaila, prašau geriau to nedaryti, o sumažinti geriau dyzeliui akcizą, ir surinksime daugiau, negu padarę šitą naują kreivą reformą. Ačiū.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Sveiki gyvi. Aš sutiksiu su prieš tai išsakytomis mintimis, kad pridėtinio cukraus problema yra ne tik gaivieji gėrimai ir kad, matyt, ją reikėtų spręsti veikiausiai ne per Akcizų įstatymą. Tačiau šis įstatymo projektas turi tam tikrą ambiciją ir pasižiūrėjimą į ateitį, ką mokesstinės priemonės galės padaryti su žmonių įpročiais, nes sumažinimas saldintų gėrimų vartojimo ateityje gali turėti gerų pasekmių mūsų viešajai sveikatai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos sveikatininkai, sveikatos mokslų specialistai, ar jūs nuoširdžiai tikėtės poveikio šito įstatymo projekto, kai nusitaikote į produktą, kuriame yra vos 4 % gyventojų suvartojamo cukraus. Kodėl 96 % likusio cukraus jūs neapmokestinate? Kodėl duona vis saldėja, jogurtai saldėja, bet jų neapmokestinate? Toks nusitaikymas, aš tiesiai šviesiai pasakysiu, yra santykių bloginimas su Amerikos įmonėmis, nes daugiausia Amerikos prekybos asociacijos įmonių yra investuotojos į šių gėrimų rinką Lietuvoje. Ir Amerikos prekybos rūmai aiškiai pasakė, kad tai yra tikslinė, sufokusuota mokesstinė politika prieš jų įmones, kurios veikia čia. Taip, mes galime sakyti, kad jos galbūt kenksmingos, bet būkime sąžiningi visiems. Čia, kad pamąstytume. Jūs

labai daug kalbate apie sveikatą, bet 96 % cukraus neapmokestinate, apmokestinate tikrai 4 %. O šiaip čia yra didelis prarastas šansas.

Aš kėliau ranką ir finansų ministrui sakiau: kur yra taršos mokesčiai? Aš būsiu tas, kuris balsuos už taršos mokesčius. Žiūrėkite, pagal jūsų reformą abudu nekenksmingi ekonomikos augimui mokesčiai, nekilnojamojo turto ir taršos mokesčiai, iš esmės nepaliečiami, iš esmės, ir Akcizų įstatymas yra prarasta galimybė. Lietuva vis dar Europos uodegoje pagal taršos mokesčių procentą, analizuojant BVP pajamų sudėtį, išdo santykį. Tai kur jūsų politikos žalumas? Žiūriu į T. Tomiliną – žadėjote, žadėjote, žadėjote, nepadaryta. Kur jūsų Europos žaliųjų frakcijos emblema, kad jūs esate Europos žalieji, ją galėtumėte užsidėti. Demokratai, kur jūsų žaliasis konceptas? Akcizai galėtų būti iš esmės kas nors, ką būtų galima spręsti, *nekilinant* mūsų ekonomikos. Kviečiu susilaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Daug kitų mokesčių dar nurodėte. Dabar R. Žemaitaitis – už.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Būčiau tikrai ir nekalbėjęs, jeigu ne „Vytauto“ batono autorius. Dabar sakote: siūlo, kad reikia apmokestinti cukrų, tai vienas Liberalų sąjūdžio frakcijos narys prieš keletą savaitių visus išvadino „Vytauto“ batonais (tame „Vytauto“ batone daugiausiai cukraus yra). Tai kur tas, gerbiamasis, aš nežinau, jūsų, Gentvilų, pasiūlymas tuos jūsų „Vytauto“ batonus apmokestinti? Jeigu jūs sakote, kad 96 % cukraus neapmokestinta, bet tėvuko siūlymas, kad „Vytauto“ batono jūs nesiūlote apmokestinti, tai projektą registruokite. Būtų projektas, šiandien Seime balsuotume.

Dabar jūs siūlote taršos mokestį. Jūs esate Seimo narys, pagal Konstituciją jums yra suteikta įstatymų iniciatyvos teisė. Mielieji Lietuvos gyventojai, vakar Liberalų sąjūdis jau parodė, kad yra penktoji kolona, nes nepalaiko Gynybos įstatymo, nes jiems Lietuvos saugumas yra visiškai neįdomus. Ką padarysi, bet šiandien dar labai nustebino – pasirodo, Liberalų sąjūdis siūlo Lietuvai didinti mokesčius, numatyti taršos mokesčius tam, kad Lietuvos gyventojams būtų sunkiau. Priešingai, dabartinė valdančioji dauguma jokių naujų taršos mokesčių neįveda, leidžia žmonėms iš tikrųjų normaliai, civilizuotai gyventi ir jų nebausti, o Liberalų sąjūdis siūlo dar tą mokestį padidinti. Aš suprantu, kad viskio dėžutėje tikrai yra daug cukraus. Viskas man yra aišku. Tada pasiūlykite ir viskio dėžutes apmokestinti. Kolegos, baikite šitą populizmą šiandien daryti, nes realiai jūs kalbate patys prieš save. Kai jūs balsuosite už visus cukraus ir gynybos mokesčius, tai bus viskas gerai. Bet tikrai sveikinu Liberalų sąjūdį, kuris siūlo Lietuvai didinti mokesčius ir kad „Vytauto“ batonas kainuotų ne 79 euro centus, o kainuotų 1 eurą 5 centus. Su tuo ir sveikinu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, replikos bus po balsavimo. Dabar nuomonė prieš – R. Kuodis.

R. KUODIS (TS-LKDF). Kolegos, cukrus turi tapti akcizine preke ir geriausia, kad tai įvyktų visoje Europos Sąjungoje. Pagrindinė priežastis, kodėl, yra ta, kad minimizuodami kaštus produktų gamintojai piktnaudžiauja cukrumi, nes jis masės prasme dažnai yra pigesnis, ne kokie nors miltai ar pienas. Todėl mūsų ypač vaikučiai vietoj jogurto gauna kažkokį cukraus tirpalą. Saldėja duona, kaip minėjo kolega, nes taip yra pigiau dėl kaštų.

Mažas akcizas, kažkoks protingas, padarytų cukrų atsakingo vartojimo ingredientu. Kaip šafrano niekas nemėto kibirais į produktus, taip ir cukraus neturėtų mėtyti. Deja, mūsų maisto pramonė, industrija, apvyklė žmoniją ne vienoje šalyje. Šitą dalyką reikia spręsti sistemiškai. Dabar pradėjome nuo tokio atsitiktinio šaudymo į saldžiuosius gėrimus, bet manau, kad Europa turi susitvarkyti šitą klausimą kuo greičiau ir nesidangstyti tuo, kad neproporcingai daug cukringų produktų vartoja neturtingesni žmonės, nes tie neturtingesni žmonės po to turi pjaustyti kojas ir patirti kitų nemalonumų dėl to, kad juos apvyklė tiek politikai, tiek maisto industrija, kuri, deja, šiuo metu laimi. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties neplanavau kalbėti, bet tikrai palauk šį nuodėmės mokestį. Manau, kad ir krūvis sveikatos sistemai sumažės, jeigu žmonės, padidinus šį akcizą, ims mažiau vartoti šio itin žalingo produkto. Nežinau, ar čia mums reikėtų lygiuotis į Jungtines Amerikos Valstijas, jos tikrai turi turbūt pačią didžiausią problemą dėl viršsvorio, lenkia visą Europą ir Lietuvą.

Tačiau labai daug dėmesio, kalbėdama apie šį nuodėmės mokesť... opozicija kalbėjo apie žalumą. Daug Seimo narių tiesiog naujų, todėl noriu priminti, kad buvusi Vyriausybė užsibrėžė aplenkti Europą savo žalum ir 2023 metais buvo priimtas sprendimas pasiekti 100 % žalumą viešuosiuose pirkimuose. Tai 9 mlrd. eurų viešiesiems pirkimams pagal žalumo kriterijus. Pasirodo, pavijome, aplenkėme keliais šviesmečiais visą Europą, nors visoje Europoje tikslas buvo siekti žalumo, tačiau mūsų buvusi Vyriausybė davė sau tikslą, iškėlė sau tikslą paimti 100 %. Tačiau tai tapo žaliuoju smegenų plovimu ir didžiuliais kaštais nacionaliniam biudžetui. Valstybės kontrolė, atlikusi net pirmąjį auditą, nustatė, kad žalieji viešieji pirkimai pabrango šešis kartus. Daugelis prisitaikė prie vadinamųjų žaliųjų pirkimų, nors iš tikrųjų jie nėra jokie žali. Nėra žalio asfalto, nėra žalio bitumo, nors buvusi Vyriausybė deklaravo, kad tai yra žalieji viešieji pirkimai. Kaip ir daugelio kitų dalykų nėra.

PIRMININKAS. Kolega, geros mintys, bet laikas joms baigėsi.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū.

PIRMININKAS. Labai atsiprašu. Nuomonės už ir prieš išsakytos. Prašom apsispręsti dėl šio įstatymo balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 126 Seimo nariai: už – 84, prieš – 12, susilaikė 30. Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

Replikos po balsavimo. T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mes jau kokį mėnesį stebime ypatingą liberalų dėmesį demokratams. Matyt, jūsų daromos apklausos rodo, kad jūsų rinkėjai ateina pas mus. Suprantu, pavydas, bet iš tiesų, Simonai, noriu jums pasakyti: jeigu jūs jau toks žaliasis, kuo aš netikiu, nes dažniausiai siūlote ne visai žalius sprendimus, bet jeigu jau toks žaliasis, jeigu jau toks ištikimas žaliajai idėjai, pažiūrėsim, kaip jūs balsuosite dėl miškų, kurie tuoj, netrukus ateis į Seimo salę.

PIRMININKAS. Ačiū. Bus pasižiūrėjimų. Replika atgal – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Tomai, jūs, demokratai, priimkite kaip komplimentą. Aš vakar per pirmą pasisakymą sakiau: jūs esate sąžinės balsas koalicijoje. Šviesus protas. Ir į vienintelius jus mums iš opozicijos belieka apeliuoti pasukti šiandieninę koaliciją teisingu keliu.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau per daug komplimentais nepiktnaudžiauti ir nepriekabiauti. (*Juokas*) Gerai, kolegos. Ačiū. Įveikėme dar vieną įstatymą, einame prie kito.

11.00 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-440(2) (priėmimas)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-440. Kviečiu į tribūną Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką A. Sysą. Dėl 1 straipsnio turime kolegos A. Anušausko pasiūlymą. Prašom pristatyti šį pasiūlymą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų siūlymas nėra toks, kuris grąžintų į ankstesnę padėtį, nes buvęs lengvatinis 9 % didinamas iki 12 %. Šiaip jau šiai kategorijai PVM'o didinimas bene didžiausias, tai yra 12 procentinių punktų. Aš siūlyčiau vis dėlto, žiūrėdamas į Kauno, Vilniaus daugiabučių rajonus, kur matosi, kad renovacija juda, bet dar nepakankamais tempais, keisti kaip motyvuojantį renovuoti namus mokesť kiekvienais metais, bet po šiek tiek, tai yra ne 12 %, o dabar siūlomas 3 % didinimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie palaikytų? Pasitikriname. Prašom balsuoti. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šį pasiūlymą? Prašom apsispręsti. Yra net 40. Tada komiteto nuomonė.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui, nes, gerbiami kolegos, lengvata gyvuoja labai seniai ir buvo priimta krizės metu. Dabar reiktų tikslingai panaudoti valstybės lėšas

ir taikyti tik tiems, kurie tikrai neturi pakankamai pajamų. Todėl komitetas... Tik 1 balsavo už, prieš – 6, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar kolegų nuomonės. L. Kasčiūnas – už šį pasiūlymą.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ai, laba diena. Sveiki.

PIRMININKAS. Laba.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Juozai, malonu. Aš tikrai palaikau Arvydo iniciatyvą kaip, gerbiamas Algirdai, minite, tikslingą nukreipimą. Mes būtume palaikę jus šiuo klausimu, jeigu tai būtų į Gynybos fondą, bet jūs vis dėlto tam nepritarėte ir, deja, šie pinigai, šitie 80 mln., nepapildys Gynybos fondo. Todėl mes esame prieš. Ir dėl to, kad iš tikrųjų našta guls ant mūsų miestiečių: vilniečių, kauniečių, klaipėdiečių, kuriems visa tai dar yra reikalinga. Šiuo atžvilgiu manytume, kad lengvatą reikia išsaugoti arba bent jau įvesti tą gradacinį laiptelių modelį, kurį siūlo A. Anušauskas. Tai, mielieji, šiuo atveju, kadangi neduodate šių pinigų gynybai, siūlau balsuoti už A. Anušausko pataisą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kita nuomonė – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Siūlau naikinti šią iškastinio kuro subsidiją. Ši lengvata yra netaikli, demotyvuoja renovaciją. Socialinės paramos schemos yra sukurtos. Ir čia apeliuoju į konservatorių kolegas būti, kaip G. Skaistė sako, konstruktyvia opozicija. Jeigu R. Žemaitaitis sugeba savo rinkėjams išaiškinti, kodėl šią lengvatą reikia naikinti, tai, gerbiamieji konservatoriai, jūs tikrai sugebėkite išaiškinti savo rinkėjams, kodėl iš tikrųjų nereikia šito. Kviečiu nepritari.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsakytos bendrai ir vienas kitam. Prašom apsispręsti balsuojant dėl šios A. Anušausko pataisos, kuriai Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė.

Ačiū. Balsavo 119: lygiai 29 balsavo už, 32 – prieš ir 58 susilaikė. Pataisai nepritarta.

Ar galime 1 straipsniui pritarti?

A. SYSAS (*LSDPF*). Galime.

PIRMININKAS. Pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės... Nėra pasiūlymų. Ar galima 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir Teisės departamento... Nėra čia?

A. SYSAS (*LSDPF*). Mes pritarėme.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra. Pastraipsniui yra pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto prašom išsakyti savo nuomonę. Pirmoji B. Vėsaitė – už.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, dėl komunalinio šildymo, dėl karšto vandens, be abejo, gyventojams kyla klausimų. Noriu nuraminti tuos, kurie yra socialiai remtini, pagal Energetikos įstatymą, kurį mes neseniai priėmėme, Lietuvoje neturėtų likti energetinio skurdo ir tiems žmonėms, kurie yra iš tikrųjų skurstantys, tiek malkos, tiek šildymas bus kompensuojami, tiek ir elektros energija, nes yra pritarta viešajam tiekimui. Taigi šitie žmonės neliks nuskriausti. O tie, kuriems nereikia šitos lengvatos, be abejo, tegu susimoka. O kai kurie gyvenantys nuosavuose namuose jau seniai neturi šitos lengvatos. Taigi pritariu ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kita nuomonė – V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų situacija labai įdomi. Ir vėl – iš ko atimsime? Ir vėl atimsime iš tų paprastų žmonių, kurie naudoja šildymo lengvatą, kurie... turizmą, knygas, kitus dalykus atimsime iš tų paprastų žmonių. Ir vėl pakartosiu dar kartą: iš bankų 100 mln. pasiimti nenorėjome, nereikia, nes bankai yra neliečiami, jie uždirbo milijardą, bet iš jų neimkime.

Tada kita medalio pusė – dabar teks daug kam duoti šildymo kompensaciją, nes tie žmonės iškris visai į kitą eilutę. Kitaip sakant, per vieną galą atimsime iš žmonių, reikės susimokėti daugiau, per kitą galą kompensuosime. Na, įdomi praktika, bet reikia neužmiršti dar vieno dalyko, kad ateinant paprašyti šildymo kompensacijos Registrų centre yra du registrai. Viename registre tavo turtas yra pigesnis, o jeigu prašai pašalpos, tavo turtas greitai tampa brangus. Valdantieji tą problemą žino, ji sukurta dar praeitoje kadencijoje. Kai jūs sakote, kad žmonėms, kurie yra skurde, jūs padėsite, jūs nepadėsite vien dėl šio registro, kuris žmones padaro turtingus. Jeigu registro nekeisite, tų tvarkų nekeisite, deja, bet tas gaunančiųjų ratas gali ir negauti to, ko reikia. Bet tokia jau socialdemokratų praktika – atimti iš tų, kurie turi mažiausias pajamas. Gerai, iš jų ir atimkite, iš bankų neimkite. Jų negalima liesti, jie šventi, jūs bijote juos paliesti. Nelieskite jų.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Kita nuomonė – G. Skaistė. Prašau. Oi, atsiprašau, A. Sysas. Dar A. Sysas atsirado.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kolegos, negąsdinkime mes čia Lietuvos žmonių, kad kažkas iš kažko kažką atims. „Gyvulių ūkis“ egzistuoja? Egzistuoja. Visokių išlygų egzistuoja? Egzistuoja. Žinome, kad reikėtų naikinti, nes jeigu žiūrėtume pagal konstitucinį lygia-teisiškumo principą, tai ar Lietuvoje visi gyvena daugiabučiuose? Jau turbūt trečdalis, o gal net daugiau Lietuvos jaunų šeimų gyvena individualiuose namuose. Jie gauna šią lengvatą? Negau-na. Kas nežino, sakau, negauna. Kažkodėl galvojame, šitie, kurie gyvena, tai turi gauti lengvatą, o tie, kurie gyvena kitur, neturi. Ar tai teisinga? Manau, neteisinga. Čia šalia yra „Vilniaus vartai“. Aš visą laiką kaip pavyzdį sakau. Ten yra butų po 100, po 150 kv. metrų. Jiems reikia lengvatos? Matyt, jie gali susimokėti už savo šildymą ir karštą vandenį. Dar kartą pakartosiu: atskirtis dide-lė, skurdas didelis, deficitas didelis. Gal panaudokime lėšas ten, kur reikia, ir netaškykime ten, kur nereikia. Praėjo laikai, kai mes pinigų Lietuvoje mėtėme iš malūnsparnių.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Man, kaip sūduviui, tinka tas, bet G. Skaistė pasakys kitą nuo-monę.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties, mielas Algirdai, aš patarčiau šią ugningą kalbą pasakyti savo frakcijos posėdyje. Lygiai prieš metus jūsų frakcija registravo pasiūlymą ne tik nenaikinti šitos lengvatos, bet išplėsti jos galiojimą sumažinant mokesčių nuo 9 % iki 0 %. Matyt, valdžia taip tren-kė į galvą, kad persivertėte kūlverstuku ir dabar siūlote šią lengvatą panaikinti, nes viskas atrodo socialiai teisinga. Man atrodo, valdžia daro didelius stebuklus, ir tas yra akivaizdu.

Išties šis pasiūlymas ne tik naikina centralizuotai tiekiamo šildymo lengvatą, bet siaurina ganėtinai jautrių lengvatų ratą, taip pat ir keleivinio transporto, ir kultūros renginių lankymo. To-dėl, mano nuomone, toks pasiūlymas būtų pateisinamas tuo metu, jeigu tikrai tas papildomas lė-šas skirtume gynybai. Tą pasiūlymą teikiau ne vieną kartą, balsavome tiek komitete, tiek ir čia, posėdžių salėje, bet kažkodėl gynyba mylima labiau žodžiais negu darbais. Jeigu deklaruojame, kad mokesčių reforma skirta gynybai, ir tuos visus aukojimus nuo savęs darome tam, kad gyny-ba būtų stipresnė, atiduokime šitas lėšas į Gynybos fondą. Tokiu atveju, manau, ir mūsų frakcija galėtų šį įstatymo projektą palaikyti. Kol tai yra ne gynybai, o jūsų pažadams ar populistinėms iniciatyvoms įgyvendinti, tol mūsų frakcija šiam pasiūlymui nepritar. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Kita nuomonė – K. Vilkauskas. Prašau, kolega.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegė Gintarė vi-siškai pamiršo praeitį. Reikia priminti, kad nulinis PVM'o tarifas buvo teikiamas mūsų frakcijos būtent sunkiu laiku, kai buvo energetinė krizė. Tikrai mūsų nepraleido valdantieji tada, o Vyriau-sybė pati pateikė tą nulinį PVM'o tarifą ir sėkmingai įgyvendino. Todėl reikia šiek tiek prašvie-sinti atmintį. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kita nuomonė – B. Ropės. Prašau.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mes turime labai didelius skirtumus Lietuvoje. Jeigu paimtume atlyginimų skirtumą tarp Vilniaus regiono, pavyz-džiui, ir Tauragės ar Utenos, beveik du kartus skiriasi atlyginimai, o šildymo kainos netgi būna, atvirkščiai, didesnės regionuose, bet mes taikome visiems vienodai. Vadinasi, kam nors bus labai sunku susimokėti ir tikrai po šito įstatymo priėmimo šilumos bus mažiau.

Noriu pasakyti dėl nepasiturinčių žmonių. Šiandien yra taikomi normatyvai tiek individua-liuose namuose, tiek daugiabučiuose – ar kvadratiniai metrai, ar kuro kiekis. Bet likusieji turi nu-sipirkti su pridėtinės vertės mokesčiu, tai yra su 9 %. Dabar turės nusipirkti su 21 % arba turėsi-me kompensuoti dar daugiau. Ar mes išlošime, ar pralošime priėmę šią įstatymą? Tikrai žmones supykdytume. Aš nepalaikau tokio neišanalizuoto ir vienareikšmio siūlymo, kad nutraukiame ir išspręsimė visas problemas.

Jeigu Lietuvoje nebūtų nemokamai tiekama šiluma, nemokamai tiekiamos malkos, o žmo-nės viską pirktų, už viską mokėtų – taip, būtų galbūt sprendimas, bet šiandien mūsų socialinė sistema pastatyta visai ant kitokių bėgių ir mes dar labiau sukiršinsime visuomenę priimdami šią įstatymą. Todėl aš nepalaikysiu jo.

PIRMININKAS. O nuomonę už nori išsakyti I. Šimonytė. Prašau, kolege.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nemėgstu aš tokių pokštų, bet kadangi čia Kultūros komiteto pirmininkas pašnekėjo, taip sakant, akivaizdu, kad dėl sovietizacijos baimė, matyt, atmintį atėmė. Ir Gintarė kalbėjo apie jūsų siūlymą, kuris buvo registruotas 2024 metų rudenį, tada, kai energetinė krizė buvo pasibaigusi ir tikrai jokio poreikio taikyti nulinį tarifą nebuvo, objektyviai nebuvo. Dėl 9 % lengvatos, kuri galioja šiuo metu, taip, galima diskutuoti, kiek yra pagrįsta, kiek savivaldybės gali tą problemą spręsti socialine parama. Ponas B. Ropė teisingas ir neteisingas tuo pačiu metu, nes savivaldybės turi galimybę socialinę paramą taikyti plačiau, negu numato įstatymas. Turi tam ir finansinių išteklių, tiesą sakant, nes kieno jau kieno biudžetai, bet savivaldybių biudžetai per konservatorių valdymo laiką augo kartais. Man atrodo, kad čia nėra tokios didelės problemos. Didesnė problema šito projekto yra ta, kad lengvatų siaurinimas niekaip neatsispindi finansuojant gynybą. Tai kiekvienas balsuos taip, kaip mano teisinga, pagal savo sąžinę, bet vis dėlto kalbėti netiesios net Kultūros komiteto pirmininkui, gal juoba Kultūros komiteto pirmininkui, nereikėtų.

PIRMININKAS. Ačiū. Čia buvo nuomonė už. Nuomonė prieš – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Pirmiausia, dabar suprantu visos mokesčių reformos tikslą. Tikslas, pasirodo, visai ne gynyba, o socialiai remtinių būrio padidinimas. Todėl, kad iš tiesų, ar mes apskaičiavome, kad šitos lengvatos šildymui, vandeniui, malkoms, medienos gaminiams... Gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininke, jeigu jūs nežinote, tai lengvata naikinama ir individualiems namams, labai dažna kuro medžiaga yra mediena ir medienos gaminiai. Tai mes naikiname visiems. Pasiūlo tie patys socialdemokratai kreiptis į socialinės rūpybos skyrius ir prašyti kompensacijos. Tai ar mes skaičiuojame administracinius išteklius?

Kodėl mes norime žeminti žmogų, jo orumą, kad jis, neišgalėdamas sumokėti, kreiptųsi socialinės paramos? Kodėl mes norime, kad didėtų būtent socialiai remtinių žmonių skaičius? Ar mes tikrai apskaičiavome, kad mums apsimokės ta lengvata?

Aš galvoju, kad vis dėlto tie pavieniai atvejai, čia garsiai įvardinami, tai yra kiek procentų bendrai sudaro nuo gyventojų, gyvenančių butuose, gyvenančių regionuose, lyginant su „Vilniaus vartų“ gyventojais. Man atrodo, tie pavieniai atvejai niekaip nepateisina šitos lengvatos panaikinimo, dėl to ji socialiai neteisinga ir visai neskirta gynybai, o yra tiesiog valdantiejiems surinkti į biudžetą ir nežinia kam išleisti pinigus. Tai taip ir pasakykite, kad mes nusprendėme reformą padaryti, žmonės, jūsų sąskaita, nulupdami nuo jūsų kiek galima daugiau, bet neapmokestindami dividendų, neapmokestindami bankų, neperžiūrėję viešojo sektoriaus efektyvumo. Dėl to tikrai šitos lengvatos naikinimo negalima palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Keturios nuomonės už, keturios nuomonės prieš. Apsispręsimė balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už – 77, prieš – 19, susilaikė 16. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – V. Juozapaitis. Prašom, kolega.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Jei jau Kultūros komiteto pirmininkas pastarosiomis dienomis nestokoja dėmesio ir įvairių keistų iniciatyvų, tai aš noriu atkreipti dėmesį, kad šiuo įstatymu ir jo, ir kultūros ministro balsavimu ir rankomis taip pat yra padidintas PVM'o tarifas visoms kultūros įstaigoms ir įvairių renginių prieinamumui. Jeigu jūs taip nustebęs, pasakykite įstatymo projektą, ten yra padidintas tarifas. Tai čia dar priedas prie viso to, kas buvo pasakyta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų repliką.

11.19 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-479(2) (priėmimas)

Kolegos, einame prie kito klausimo – Transporto veiklos pagrindų įstatymo 12 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto. Įstatyme yra trys straipsniai. 1 straipsnis. Pasiūlymų netu-

rime. 2 straipsnis. Pasiūlymų neturime. 3 straipsnis. Neturime. Ar galime bendru sutarimu pritarti kiekvienam straipsniui? Pritarta.

Motyvai už ir prieš dėl viso įstatymo projekto. Taip pat nėra. Prašom apsispręsti balsuojant. Po balsavimo gerbiamai Ingridai suteiksiu žodį. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 113 Seimo narių: už – 108, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)
Gerbiama I. Gelažnikienė nori gerą žinią mums pasakyti. Prašom.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, šiandien pas mus svečiuojasi Linkuvos bendruomenės (Pakruojo rajonas, Linkuvos miestelis) nariai su pirmininke Genovaite. Kviečiu pasveikinti. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname pakruojiečius. Ir tęsiame darbą.

11.20 val.

Kelių transporto kodekso 9 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-480(2) (priėmimas)

Kitas – Kelių transporto kodekso 9 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-480. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų neturime. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų taip pat neturime. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl viso įstatymo norinčių pasisakyti už ir prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 115 Seimo narių: 114 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 7, 14, 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-361(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo trijų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-361. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Matau, pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarta. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarta. Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių išsakyti nuomonių už ir prieš. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 118 Seimo narių: 117 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.23 val.

Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-362(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-362.

Įstatymas iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Matau, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto išsakyti nuomonių už ir prieš norinčių nėra. Apsispręsimė balsuodami. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių ir visi vieningai pritarė. Ačiū, kolegos. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-360(2) (priėmimas)

Kitas įstatymas – Administracinių bylų teisenos įstatymo 156 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-360.

Vieno straipsnio įstatymas. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių pasisakyti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 119 Seimo narių: už – 118, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Sveikiname visus.

11.25 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-427(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-427. Į tribūną kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto atstovę R. Budbergytę. Prašom išsakyti komiteto nuomonę.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Bendru sutarimu pritarta – du projektus sujungti, jokių kitų pasiūlymų ir pastabų dėl šito nebuvo sulaukta. Labai svarbus klausimas. Bendras sutarimas, ir viskas.

PIRMININKAS. Ačiū. Labai aiškiai paaiškinote. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Nuomonės už, prieš. Už – R. Tamašunienė. Prašau, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Iš tiesų šis įstatymo projektas labai reikalingas ir šiuo atveju tikrai verta jam pritarti, kadangi šituo projektu bus išplečiama socialinių paslaugų neapmokestinimo PVM'u apimtis ir visi fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys socialines paslaugas, turės šią PVM'o lengvatą. Pirmiausia jina skirta ne tiek paslaugų teikėjams, kiek paslaugų gavėjams. Dabar labai svarbu, kad iš tiesų tos paslaugos kiek įmanoma atpigtų tiems, kuriems jų labiausiai reikia. Šitas įstatymo projektas, mano vertinimu, yra aktualus, ypač kalbant apie socialinių paslaugų plėtrą, kuri auga, o šių paslaugų reikės vis daugiau ir įvairesnių. Dėl to tai yra taip pat proga tokias paslaugas teikti bendruomenėms, jos pažįsta žmones ir gali su tomis paslaugomis ateiti į kiekvienus namus, kai kalbame ir apie socialinę atskirtį, ir apie skurdo mažinimą. Ir taip pat labai svarbu, kad tą paslaugų spektrą būtų galimybė plėsti ir jų įvairovę pateikti gyventojams, kuriems labiausiai reikia, – asmenims su negalia, senjorams, sunkiems ligoniams. O tokių paslaugų apmokestinimas standartiniu PVM'u tikrai sudaro tos kainodaros reikšmingą dalį. Man atrodo, kad labai teisingas komiteto sprendimas tą dalį sumažinti.

Ir dėkoju savo kolegai E. Kirkučiui, kuris tokį gerą pasiūlymą užregistravo, o komitetas išnagrinėjo ir jam pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, už jūsų palaikymą. Nuomonės prieš niekas nenori išsakyti. Prašom apsispręsti ir balsuoti dėl įstatymo projekto po svarstymo. Ačiū.

Balsavo 114 Seimo narių: 113 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Projektui po svarstymo pritarta.

Kolegos, ar galime pritarti, kad pratęstume balsavimo laiką? Galime bendru sutarimu pratęsti. Ačiū už jūsų palaikymą.

11.28 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 55¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-326(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Mokėjimų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 55¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-326. Svarstymo stadija. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką A. Sysą į tribūną. Prašom pristatyti komiteto poziciją.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustė pateiktą Vyriausybės įstatymo projektą. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, iš jų daugeliui pritarta arba pritarta iš dalies, dviem pataisoms yra nepritarta. Daugiau pastabų nebuvo gauta. Komiteto išvada – pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvada bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Norinčių pasisakyti, dalyvauti diskusijoje nėra, pasisakyti už, prieš taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo Mokėjimų įstatymo projektui? Matau, kad galime. Kolegos, po svarstymo pritarta.

11.30 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 32, 41 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-417(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 32, 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-417. Į tribūną kviečiu L. Kukuraitį.

Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas R. Šukys. Ačiū. L. Kukuraitis kviečiamas į tribūną ne tik pasakyti savo nuomonę kolegai, bet ir mums visiems. Komiteto poziciją dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo. Ačiū dar kartą.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Komitetas apsvaustė įstatymo projektą ir Teisės departamento pastabas ir bendru sutarimu pritarė komiteto pakoreguotam pasiūlymui.

PIRMININKAS (R. ŠUKYS, NAF). Jokių pataisų nebuvo gauta. Dėl balsavimo motyvų. Motyvai už – A. Zuokas. Prašom.

A. ZUOKAS (MSNG). Kolegos, tai tikrai geras sprendimas, jį tikrai turėtume palaikyti, nes, norint ir siekiant, kad valstybės tarnyba ir institucijos dirbtų efektyviau, greičiau ir taip pat atsakingai naudotų viešuosius finansus, tam tikrų procesų automatizavimas arba robotizavimas yra tiesiog neišvengiamas. Priminsiu, kad „Sodros“ sistemoje šiandien darbuotojų skaičius, skaičiuojant 1 tūkst. Lietuvos gyventojų, yra didesnis negu Europos Sąjungos vidurkis. Didžioji dalis funkcijų, kurias atlieka darbuotojai, yra automatizuojamos, galėtų pamažinti darbo krūvius darbuotojams ir efektyviau naudoti viešuosius finansus.

Šis įstatymas yra ta kryptimi, kaip mes labiau ir tikslingiau turime panaudoti dirbtinį intelektą, automatizavimo procesus. Todėl siūlau palaikyti ir pritarti. Tai gera pirma kregždė būtent šiame viešojo sektoriaus darže. (*Balsai salėje*) Perspėjo, kad be reikalo paminėjau žodį „kregždė“. Tai ne kregždė, o viversys, tai yra geras pirmas viversys, nešantis ankstyvą rytą į viešąjį sektorių. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 32, 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projektui? Nėra prieštaraujančių, po svarstymo pritarta.

11.33 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 28, 30, 30¹, 31, 33, 35, 36, 40, 41 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-475(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Turizmo įstatymo 5, 6, 7, 10, 11, 12 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-475. Svarstymo stadija. Ekonomikos komiteto vardu į tribūną kviečiu pranešėją gerbiamą J. Rojąką. Prašom.

J. ROJAKA (DFVL). Labai ačiū. Ekonomikos komitetas svarstė šiuos pakeitimus ir siūlo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Diskutuoti yra užsirašiusi Seimo narė B. Vėsaitė. Prašom. Prašom į tribūną, esate užsirašiusi diskutuoti. Prašom.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, šita Turizmo įstatymo pataisa yra dėl konferencinio turizmo. Konferencinis turizmas iš tikrųjų pritraukia daugiau lėšų negu įprastinis turizmas ir tai yra Lietuvos žinomumo didinimas pasaulyje. Aš manyčiau, kad jeigu ir iš biudžeto bus skiriama kiek nors lėšų tam konferenciniam turizmui skatinti, tikrai kiekvienas euras atsipirks nuo penkių iki dešimties kartų. Tai labai kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl balsavimo motyvų nėra pageidaujančių. Gerbiame kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui? Prašote balsuoti? E. Gentvilas siūlo balsuoti. Kolegos, prašom apsispręsti balsuojant, kas už tai, kad būtų pritarta po svarstymo.

Balsavo 97: už – 96, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

11.36 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13¹, 14, 14¹, 15¹, 16, 19, 20, 20¹, 20², 22, 22¹, 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39¹, 39³, 39⁴, 39⁵, 39⁶, 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-4238(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17, 21¹, 22, 31, 39, 48, 48¹, 48², 48³, 52¹, 73², 75² straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4239(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 13, 13¹, 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4240(2), Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1, 2, 5, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4241(2), Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4243(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 1, 2, 3, 5, 6 ir kai kurių kitų straipsnių, baigiant 64, 65 straipsniais, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-4238. Ir su juo yra susiję (čia yra paketas) Elektros energetikos įstatymo 2, 16 ir kai kurių kitų straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo septintuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4239, taip pat Energetikos įstatymo 2, 13, 13¹, 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4240, dar taip pat Alternatyviųjų degalų įstatymo 1, 2, 5, 11, 13, 16 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4241 ir dar du projektai, tai Alternatyviųjų degalų įstatymo 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4242 ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4243.

Į tribūną dėl visų svarstymo stadijoje pristatytų, paskelbtų projektų kviečiu pagrindinio Ekonomikos komiteto pranešėją gerbiamą B. Vėsaitę. Prašom.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė visus tuos išvardintus įstatymų projektus. Pradėsime nuo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Tai gal jūs pristatykite visus. Dėl pataisų mes vėliau apsispręsime, po diskusijos. Išvadas dėl visų projektų.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Ekonomikos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektą ir po svarstymo pritarė patobulintam įstatymo projektui.

Toliau. Ekonomikos komitetas svarstė ir lydimuosius projektus, tai yra Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo projektą. Šiam įstatymui pritarta po svarstymo, patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvada.

Ekonomikos komitetas svarstė Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą. Šitam įstatymo projektui pritarta, patobulintam įstatymo projektui.

Ekonomikos komitetas svarstė Alternatyviųjų degalų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui su komiteto išvadomis.

Ekonomikos komitetas svarstė Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo kai kurių straipsnių, priedų pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projektui pritarta.

Ekonomikos komitetas svarstė Alternatyviųjų degalų įstatymo projektą ir jį atmetė.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju Ekonomikos komiteto pranešėjai. Dėl paskutinio pristatyto projekto, kuris buvo atmestas, bus apsisprendžiama atskirai, iš karto noriu įspėti.

Dabar į tribūną kviečiu papildomo komiteto, Aplinkos apsaugos komiteto, pranešėją T. Tomiliną. Prašom. Gerbiamas T. Tomilinas kviečiamas į tribūną pristatyti papildomo komiteto išvadą dėl visų įstatymų projektų svarstymo stadijoje.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, leiskite jums pristatyti papildomo komiteto, Aplinkos apsaugos komiteto, išvadą dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Birželio 4 dieną komitetas pateikė išvadą, 7 balsavus už, 1 susilaikius, niekam nebalsavus prieš, iš esmės pritari iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į pastabas.

Ir dar nuo savęs pridursiu, kad iš esmės mūsų komiteto išvados sutampa su pagrindinio Ekonomikos komiteto išvadomis dėl visų esminių pasiūlymų, tarp jų dėl pasiūlymų, susijusių su savivaldos teise vystant atsinaujinančią energetiką. Manau, kad prieš priėmimą gal galima dar būtų daryti kokius nors pakeitimus, bet... (*Balsas salėje*) Aš žinau, suprantu, aš turiu teisę kalbėti kaip noriu. Tai noriu pasakyti, kad Aplinkos apsaugos ir Ekonomikos komitetų išvados labai panašios. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną pranešėją Energetikos ir darnios plėtros komisijos pirmininką gerbiama A. Gedvilą pristatyti komisijos išvadą. Prašom. Dėl visų projektų nuo Nr. XIVP-4238 iki...

A. GEDVILAS (*NAF*). Gerbiami kolegos, birželio 4 dieną komisija iš esmės pritarė (už – 7 balsai ir 2 susilaikė) iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-4238 ir pasiūlė pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į pastabas, kurioms, kaip minėjau, komisija pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar...

A. GEDVILAS (*NAF*). Iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-4239 komisija iš esmės bendru sutarimu, 7 dalyvaujant, pritarė ir pasiūlė pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į pastabas, kurioms komisija ir pritarė.

Taip pat komisija iš esmės bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-4240.

Taip pat komisija iš esmės pritarė (už 9 balsais ir 1 susilaikius) iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-4241. Pasiūlė pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į pastabas, kurioms buvo pritarta.

Sprendimas taip pat dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-4243 – komisija iš esmės bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlė pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į pastabas.

Komisijos sprendimas dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-4242. Komisija, atsižvelgusi į tai, kad Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2755 jau yra išgaliojęs, bendru sutarimu pasiūlė atmesti iniciatorių pateiktą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjas. Kviesčiau į tribūną grįžti... Ai, atsiprašau, dar diskusija. Diskutuoti užsirašė du Seimo nariai. S. Gentvilas. Prašom į tribūną.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Labai svarbus paketas. Svarbu, kad priimtume pavasario sesijoje. Džiugu, kad tiek buvusi Vyriausybė, pateikusi projektą, tiek šita Vyriausybė išlaiko ambiciją visur, išskyrus, apie ką norėčiau pašnekėti, transporto sektorių.

Alternatyviųjų degalų įstatymo pataisas svarstė Ekonomikos komitete R. Kaunas, B. Vėsaitė, daug kitų Seimo narių. Ten, deja, mažinamos ambicijos ir transporto sektoriuje mes jau dabar atsiliekame nuo savo tarptautinių įsipareigojimų. Transporto sektoriuje vien šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimai yra išaugę, palyginus su 2005 metais, per pusę. Transporto sektoriui reikia papildomų priemonių.

Šiandien, deja, Energetikos ministerija, du kartus derinusi tą pačią kaip ir buvusios Vyriausybės trajektoriją, kaip mes atsinaujinančių energetikos išteklių dalį didinsime transporto sektoriuje, paskutinį kartą sumažino. Atsiprašau, kad, demokratai, vėl vertinsiu jus, bet jūs priklausote Europos žaliųjų partijų sąjungai ir, deja, deja, šį kartą jūsų ministras ir jūs komitete vėl įsiklausote į naftininkų balsą. Kada tai girdėta? Kai „Orlen Lietuva“ sako: mums tinka ministerijos nuomonė, kai kitoje pusėje yra visa atsinaujinančių energetikos išteklių bendruomenė, biometanas, žemės ūkis, energetikai. Jie kalba apie tai, kad iš esmės būtų galima per pusę sumažinti elektromobilių įkrovimo kainą, išplėtoti biudujų įkrovimo tinklą taip, kaip jis išplėtotas Estijoje. Paimkime antrąjį didžiausią Estijos miestą Tartu. Visas viešasis transportas, visos komunalinių atliekų surinkimo mašinos varomos biudujomis. Taip yra dėl to, kad valstybė skatina daugiau atsinaujinančios energetikos transporto sektoriuje.

Aš labai raginu iš tikrųjų išlaikyti šitą ambiciją. Lietuvoje yra pakankamai biometano, biudujų, elektros, bet, deja, lietuviai dėl to, kad mes Lietuvos degalų prekybininkų neįpareigojame pakankamai pirkti atsinaujinančios energetikos apskaitos vienetų, prisijungia prie gamtinių dujų tinklo ir savo žaliuosius sertifikatus ir vienetus parduoda Austrijos, Vokietijos ir kitiems verslininkams, o Lietuvoje nelieta šitų apskaitos vienetų ir kaupiami dideli išmetimai, kaupiamos didelės baudos, ką pati Aplinkos ministerija, šiandieninė Aplinkos ministerija, įvardino, kad maždaug 1,5 mlrd. baudų gali susikaupti 2027 metais.

Todėl labai raginu iš tikrųjų Energetikos ministeriją, T. Tomiliną, kitus demokratų atsigręžti į savo žaliąjį pradą, važinėjant po europines konferencijas dėl Europos žaliųjų ir balsuoti ne su „Orlen Lietuva“. Kur tai matyta, kad Europos žaliųjų frakcijai priklausantys demokratai balsuoja išvien su naftininkais? Kur matyta, kad V. Sinkevičius, vienintelis Europos žaliųjų frakcijos narys iš Lietuvos, galėtų kalbėti apie tai, kad jo frakcija Lietuvoje balsuoja išvien su „Orlen Lietuva“? Todėl iš tikrųjų raginu balsuojant paremti buvusios Vyriausybės nuostatas, tai, ką derino Ž. Vaičiūnas, pirmus du derinimus, ir palikti ambiciją. Kviečiu projektams pritarti su didesne ambicija.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu dalyvauti diskusijoje V. Ažuolą. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠF). Iš tikrųjų, žalioji energetika turi dvi medalio puses: viena medalio pusė, kai verslas nori uždirbti kuo daugiau, ir kita pusė – gyventojai, kuriems reikia gyventi šalia vėjo jėgainių, šalia saulės ir kitų įvairiausių gamybos šaltinių.

Kokias teises turi savivalda šiandien? Savivalda savo nutarimais, tarybos sprendimais gali apriboti saulės jėgainių statybą, pavyzdžiui, didesnių nei 100 kilovatų. Akmenė tai padarė, apribojo. Taip pat savivaldybė gali apriboti vėjo jėgainių statybą. Pavyzdys: Akmenė taip pat padarė – 1 kilometras iki vienkiamų, 1 kilometras iki kaimų (galima padaryti 1,5 kilometro, 2 kilometrus ir 3 kilometrus). Šie tarybos apribojimai, ginantys gyventojus, galioja. Bet, pavyzdžiui, tokių pačių apribojimų Mažeikių savivaldybėje nėra. Akmenėje yra, Mažeikių savivaldybėje nėra.

Turbūt daugelis žmonių, pas kuriuos ateis vėjo jėgainių vystytojai, kiti vystytojai, lips jums ant galvų, norėdami kuo arčiau pastatyti, tai pažiūrėkite savivaldybės sprendimus. Jeigu tokių

sprendimų jūsų savivaldybėje nėra, pavyzdžiui, ribojančių atstumus, tai žinokite, kad ši savivaldybė dirba ne gyventojams, o vystytojams, kurie nori ateiti vis arčiau.

Šiuo projektu vėl neišspręsta sena bėda, kai vėjo jėgainių statytojams sudaroma galimybė sukčiauti, registruojant vėjo jėgainės vertę. Pavyzdžiui, vėjo jėgainės kaina 5 mln., 6 mln., Registrų centre užregistruota 300 tūkst. tam, kad nereikėtų mokėti nekilnojamojo turto mokesčio savivaldybei arba jis būtų labai mažas. Tai politikai žino n metų. Jau netgi teisėsauga susidomėjo šituo sukčiavimo atveju, kodėl Aplinkos ministerija leidžia sukčiauti, nes Aplinkos ministerija nustato taisykles, ką reikia registruoti. Pavyzdžiui, dabar registruojamas pamatas arba stulpas, kurio reali vertė yra apie 2 mln., bet registruojama 300 tūkst. ir taip negaunamos pajamos.

Bet kas atsitinka su gyventojų teisėmis, konstitucinėmis teisėmis į jų turtą? Anksčiau, kai valdantieji buvo valstiečiai, statyba vėjo jėgainės, kuri patenka į apsaugos zoną, kur žmogui yra draudžiama naudotis savo turtu (na, tiksliau, statyti statinius toje zonoje, nes stovės vėjo jėgainė), statytojai turėjo gauti savininko sutikimą, kad savininkas sutinka, kad iš jo bus atimtos konstitucinės teisės ir apribotos jo teisės į turtą. Ką padarė buvusi Vyriausybė? Tas teises sumažino iki vieno jėgainės aukščio. Kitaip sakant, tik dėl vieno jėgainės aukščio reikia gauti sutikimą. Dabartinis projektas tas teises atėmė galutinai.

Ką Energetikos ministras atnešė? Netgi dėl į vieno jėgainės aukščio teritoriją patenkančio žmogaus sklypo, turto nebereikės gauti sutikimo. Užteks jam išsiųsti pranešimą, kad, mielas, žinoki, tavo teisės tuoj bus atimtos, jeigu tu to pranešimo nepastebėsi, nepamatysi, laiku neatneš, tavo teisės bus automatiškai atimtos. Ir tai padarė dabartinis energetikos ministras – atėmė pasakutines teises iš gyventojų. Aišku, reikia registruoti pasiūlymą, nes kitaip labai blogai baigsis.

Tai visas tas dalykas, kai mes matome, kad kažkam atsinaujinanti energetika yra labai geri pinigai, o iš kažkieno yra atimtos teisės... Tai atsiminkite vieną dalyką: jeigu savivaldybės nesirūpina jūsų teisėmis, turi pirmą žingsnį, kai pastatys šalia jūsų namų ir nebus apribojimų, ir kitas žingsnis, kai politikai atima jūsų teises į jūsų turtą. Atsiminkite vieną dalyką: jeigu gaunate tokius pranešimus, kuo skubiau turite rašyti, kad nesutinkate ir atsisakote. Jeigu to nepadarysite, liksite be teisių. Dar kitas žingsnis – jau dabar matome, vienas paketo projektas dėl alternatyviųjų degalų pradingsta. Jeigu jis pradingsta, tai, vadinasi, ambicijų didinti degalų kiekį nelieta. Lieka tik senasis variantas su mažomis ribomis. Kas atsitiko, dėl ko taip įvyko, gali atsakyti tik valdantieji, kodėl tas projektas pradinga. Bet, kaip sakant, ministerija atnešė vieną, po svarstymo Seime gausime kitą variantą. Bet, žinoma, laikas parodys, kas buvo į naudą ar ne į naudą mums visiems.

PIRMININKAS. Dėkoju.

11.56 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13¹, 14, 14¹, 15¹, 16, 19, 20, 20¹, 20², 22, 22¹, 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39¹, 39³, 39⁵, 39⁶, 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-4238(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau tęsiame Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4238 svarstymą. Vėl prašau į tribūną pagrindinio komiteto pranešėją gerbiamą B. Vėsaite. Dėl projekto svarstymo stadijoje yra gauta daug pasiūlymų ir mes juos turėtume apsvarstyti.

Taigi, pirmas pasiūlymas yra A. Bagdono, J. Narkevičiaus ir kitų Seimo narių. Siūloma keisti 14¹ straipsnį. Prašom pristatyti pasiūlymus. Pirmiausia gerbiamas A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Aš glaustai pristatysiu, nes pasiūlymų iš tiesų daug, komitetas išsamiai nagrinėjo. Čia dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projekto, taip? Po vieną pristatyti? 12 straipsnis. Siūlome palengvinti galimybes saulės elektrinių vystytojams ir eksploatuotojams keisti vykdomą veiklą iš nutolusio gaminančio

vartotojo į paprasto gaminančio vartotojo, gamintojo (ar atvirkščiai), pakeičiant (pakoreguojant) jau išduotas objekto prijungimo sąlygas (o ne išduodant naujas, kas reikštų galimą apskaitos modelio pasikeitimą iš *net meteringo* į gryniosios apskaitos, taip prarandant jau vystomo objekto vertę), tokiu būdu sumažinant perteklinę administracinę naštą, stabdančią atsinaujinančios energetikos vystymą. Dabar įstatymas iš viso neleidžia to daryti, reikalaujant išbraukti naujas prijungimo sąlygas pasikeitus aplinkybėms, pavyzdžiui, atsiradus galimybei vietoje vartoti pagamintą elektros arba, atvirkščiai, atsiradus poreikiui dalį elektros perleisti nutolusiems gaminantiems vartotojams. Tokia visiškai nereikalinga biurokratija, ją siūlome su kolegomis panaikinti.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, komiteto pozicija. Prašom.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Taip, komitetas nepritarė. Motyvų už ir prieš nėra. Ar pasiūlymo autoriai reikalauja balsuoti?

A. BAGDONAS (LSF). Kadangi šį siūlymą teikiau ne vien aš, tai, aš manau, gal reikėtų balsuoti, nes būtų neetiška prieš kolegas.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, šiuo atveju apsisprendžiame balsuodami. Prašom balsuoti. Kas palaiko pasiūlymą, balsuoja už, kas palaiko komiteto poziciją nepritarti šiam pasiūlymui, balsuoja prieš. Prašom.

Balsavo 78: už – 15, prieš – 27, susilaikė 36. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – taip pat A. Bagdono, J. Narkevičiaus, J. Šuklino ir kitų Seimo narių. Dėl 17 straipsnio, kuriuo keičiamas 201 straipsnis. Prašom autorių pristatyti pasiūlymą. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, siūlome sudaryti galimybę leisti nutolusio gaminančio vartotojo įrenginius (elektrinių parką) prijungti tiesiogiai prie jo vidaus elektros tinklų, taip sumažinant bendrųjų elektros tinklų apkrovą, užtikrinant efektyvesnį jų panaudojimą ir tokiu būdu mažinant ESO investicijų į tinklą poreikį, reikalingą naujoms elektrinėms prijungti. Šiuo palengvinimu galėtų naudotis tie saulės elektrinių vystytojai, kurie, nelaukdami, kol ESO prijungs saulės elektrinę prie tinklo, patys galėtų prisijungti šią elektrinę prie savo vartojimo vietos, jei ji yra netoli.

Šis pakeitimas taip pat sudarytų galimybę tiems gamintojams, kurie 2011–2013 metais pastatė saulės elektrines, atsiliepdami į tuometinį valstybės siūlymą 12 metų supirkti jose pagamintą elektros už fiksuotą kainą, pasibaigus 12 metų laikotarpiui, prijungti šias elektrines prie greta esančių elektros vartotojų, jei tokių būtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom. Komiteto pozicija.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Taigi vėl dėl balsavimo motyvų pasisakyti nėra užsiregistravusių, bet kadangi yra daug Seimo narių, teikiančių pasiūlymą, siūlau apsispręsti balsuojant. Kas pritaria pasiūlymui, balsuoja už, kas palaiko komiteto poziciją, balsuoja prieš, kas turi kitą nuomonę, susilaiko. Prašom.

Balsavo 88: už – 30, prieš – 22, susilaikė 36. Pasiūlymui nėra pritarta.

Toliau svarstome 40 straipsnį – 49 straipsnio pakeitimą. Čia yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Prašom išsakyti komiteto poziciją. Komitetas pritarė iš dalies.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Vyriausybės narių nematau. Šiuo atveju tada galbūt galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai dėl šio pasiūlymo? Nėra prieštaraujančių, taigi pritarta.

Kitas pasiūlymas yra Seimo nario R. Žemaitaičio, tai taip pat yra pasiūlymas dėl 49 straipsnio 3 dalies.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Yra, matau, bet... Gerbiamas Remigijau Žemaitaiti, jūs turėtumėte pristatyti pasiūlymą dėl 49 straipsnio 3 dalies.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, čia buvo labiau ministerijos iniciatyva parengtas projektas, kadangi, pagal juos, procedūros buvo pradėtos

pagal anksčiau galiojusius teisės aktus ir dabar, priėmus naują teisinį reguliavimą, procedūras turime iš naujo kartoti. Buvo kalbama, kad užtruks visas derinimas, todėl buvo parengta tokia pataisa. Komitetas jai nepritarė. Šiandieną, kada aiškinomės su ministerijomis, pasirodo, vis tiek jos planuoja registruoti kažką panašaus priėmimo stadijos metu. Tai nežinau, nei atsiimti, nei nieko dabar negalime. Arba tada balsuojame pagal komitetą, jų yra siūlymai.

PIRMININKAS. Kokia komiteto pozicija? Prašom išsakyti.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto pozicija – nepritari.

PIRMININKAS. Ar reikalaujate, gerbiamas Seimo nary, balsuoti dėl šio pasiūlymo? Nematau reikalaujančių balsuoti. Taigi pritariame.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Galime atsiimti tada, posėdžio pirmininke, jeigu priėmimo stadijoje jie įregistruos pasiūlymą.

PIRMININKAS. Šiuo atveju palaikome bendru sutarimu komiteto poziciją. Pasiūlymui nepritari. Prašom, gerbiamas Seimo nary, taip pat pristatyti dėl 49 straipsnio 5 dalies.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Tada atsiimame, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Šiam jūsų pasiūlymui komitetas pritarė iš dalies.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Aš sutinku su komiteto pozicija.

PIRMININKAS. Dėkui. Komitetas šiam pasiūlymui pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Dėkoju, pritarta.

Taip pat gerbiamo R. Žemaitaičio yra pasiūlymas dėl 49 straipsnio 18¹ dalies. Prašom šį pasiūlymą pristatyti.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Komitetas irgi nepritarė. Priėmimo stadijoje komitetas planuoja įregistruoti pasiūlymą. Tada atsiimu, nes nėra ko svarstyti.

PIRMININKAS. Atsiimate, nereikalaujate balsuoti. Komitetas nepritarė.

Dėl 20 dalies yra Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Vyriausybės atstovų neturime, bet gal galėtume bendru sutarimu pritarti komiteto pasiūlymui dėl pritarimo iš dalies? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Įstatymo projekto 41 straipsnis, kuriuo keičiamas 51 straipsnis. Seimo narių A. Bagdono, J. Narkevičiaus, J. Šuklino ir kitų Seimo narių pasiūlymas. Prašom pristatyti šį pasiūlymą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mūsų siūlymas. Siūlome sudaryti galimybę tiems vystytojams, kurie iki proveržio paketo priėmimo 2022 m. liepos 8 d., kai buvusio energetikos ministro iniciatyva buvo įteisinta 2 gigabaitų kvota dideliems saulės parkams, jau buvo pradėję vystyti saulės elektrines ir buvo sumokėję prievolių užtikrinimus, suformuoti galimybę atsižvelgiant į tai, kad tuometinis valstybės reguliavimas sutrukdė laiku įgyvendinti projektą, o per tą laiką pasikeitė ekonominės aplinkybės šiuos projektus įgyvendinti, suteikti 6 mėnesių tam tikra prasme amnestiją leidžiant atsisakyti vystomo projekto, atgaunant prievolių užtikrinimą ir svarbiausia – perleidžiant tinklo rezervaciją kitiems vystytojams. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom, komiteto pozicija.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKAS. Komitetas nepritarė. Gerbiami kolegos, turbūt, kaip ir dėl kitų pasiūlymų, apsispręsimе balsuodami. Kas pritaria pasiūlymui, balsuoja už, kas pritaria komiteto pozicijai nepritari pasiūlymui, balsuoja kitaip. Prašom balsuoti.

Balsavo 85: už – 21, prieš – 25, susilaikė 39. Pasiūlymui nepritari.

Dėl įstatymo projekto 51 straipsnio „Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas“ – Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Komitetas čia yra pritaręs iš dalies. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto sprendimui? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Paskutinis pasiūlymas dėl šio įstatymo projekto. Vėl Seimo narių A. Bagdono, J. Narkevičiaus, J. Šuklino ir kitų Seimo narių pasiūlymas dėl 51 straipsnio 4 dalies. Prašom pristatyti pasiūlymą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes siūlome aiškiai įstatymu apibrėžti, kad tiems vėjo elektrinių vystymo projektams, kurie šiuo metu yra vystomi,

galioja tokia pati derinimo su žemės savininkais tvarka, kokią ministerija, naikindama neapibrėžtumus, nustato ir naujiems vėjo projektams, išvengiant poreikio vystytojams dar kartą kartoti visas žemės savininkų informavimo procedūras, jei jie tokias procedūras jau atliko iki įstatymo pakeitimo, ir panaikinant neapibrėžtumą, sukeltą ankstesnės Energetikos ministerijos vadovybės, aiškinusios, kad vystytojas privalo gauti visų žemės savininkų aplink vėjo jėgainę rašytinius pretenzijų atsisakymus net tais atvejais, kai žemės savininkai pretenzijų dėl greta vystomų projektų, juos supažindinus su vystomais projektais, iki šiol nėra pateikę. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, prašom, komiteto pozicija.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar pasiūlymo autorius tenkina komiteto sprendimas, ar reikalaujate?..

A. BAGDONAS (LSF). Tenkina pritarimas iš dalies. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Gal galėtume bendru sutarimu tada ir pritarti komiteto pozicijai? Ačiū pranešėjai dėl šio įstatymo projekto. Neskubėkite palikti tribūnos.

Gerbiami kolegos, aš norėčiau pasiūlyti pritarti įstatymo projektui po svarstymo su komiteto atitinkamais pasiūlymais, kuriems iš dalies pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 1, 2, 3, 5, 6 ir kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadai? Dėkui, nėra prieštaraujančių, pritarta.

12.09 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17, 21¹, 22, 31, 39, 48, 48¹, 48², 48³, 52¹, 73², 75² straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4239(2) (svarstymo tęsinys)

Taigi kitas susijęs įstatymo projektas – Elektros energetikos įstatymo 2, 16, 17, 21¹ ir kitų straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo septintuoju² skirsniu įstatymo projektas. Taigi čia taip pat yra gauta pasiūlymų. Gerbiamas A. Bagdonas, J. Narkevičius, L. Girskienė ir kiti Seimo nariai turi pasiūlymą dėl šio įstatymo 4 straipsnio, kuriuo keičiamas 16 straipsnis. Gerbiamas Andriau Bagdonai, prašom pristatyti pasiūlymą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, su kolegomis siūlome sudaryti galimybę nutolusiems gaminantiems vartotojams, rezervavusiems, bet dar neišsigijusiems dalies jau faktiškai veikiančios, bet formaliai dar leidimo gaminti negavusios nutolusios saulės elektrinės, pasinaudoti tos saulės elektrinės gaminama elektra. Tai yra žmonės, kurie sumokėjo avansą, galėtų gauti naudos iš dėl biurokratinių kliūčių niekaip visų leidimų negaunančios saulės elektrinės. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, komitetas nepritarė. Apsispręsimė balsuodami. Kas palaiko pasiūlymo autorių poziciją, balsuoja už, kas pritaria komiteto sprendimui nepritarti, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 30, prieš – 24, susilaikė 42. Pasiūlymui nėra pritarta. (*Balsai salėje*)

Toliau 5 straipsnis – 17 straipsnio pakeitimas. Čia vėlgi ta pati Seimo narių grupė. Andriau Bagdonai, prašom pristatyti siūlymą keisti šį straipsnį.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Siūlome sudaryti galimybę vystomus saulės ir vėjo elektrinių projektus perleisti *dukterinėms* vystytojų įmonėms, taip sudarant galimybę pritraukti papildomo akcinio kapitalo arba paskolų šiems Lietuvai reikalingiems projektams įgyvendinti. Dabar įstatymas riboja tą perleidimą, nors iš to ribojimo nėra jokios naudos. Čia palikimas buvusio ministro kovos su leidimų spekuliantais, kas dabar yra visiškai nebeaktualu, nes trūksta statytojų, o ne leidimų. Vystytojai skundžiasi, kad suvaržymai neleidžia išskaidyti projektų, pavyzdžiui, pritraukiant skirtingų bankų finansavimą skirtingiems projektams. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, komitetas pasiūlymui nepritarė. Prašom apsispręsti balsuojant. Kas palaiko pasiūlymo autorių poziciją, balsuoja už, kas pritaria komitetui, kuris nepritarė, balsuoja kitaip. Prašom balsuoti.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 22, prieš – 23, susilaikė 45. Pasiūlymui nėra pritarta.

Kitas pasiūlymas. Vėlgi Seimo nariai A. Bagdonas, J. Narkevičius, L. Girsienė siūlo keisti 7 straipsnį, kuriuo keičiamas 22 straipsnis. Prašom pristatyti pasiūlymą.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju. Šį pasiūlymą (tuoj, sekundėlę) pristatys kitas projekto iniciatorius S. Gentvilas.

PIRMININKAS. S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Siūlymas yra mažinti galią, kuri dabar yra priskirta tinklo operatoriui, ir norima, kad iš esmės būtų galima gaminantiems vartotojams susimąžinti savo galią. Bet pats principinis... Mes truputį jaučiamės demotyvuoti kaip pasiūlymų teikėjai, nes... (*Šurmulys salėje*) ...nes Ekonomikos komiteto išvadų rengėjai aklai perrašo Energetikos ministerijos nuomonę ir neatsižvelgia nė į vieną pasiūlymą net nepritardami iš dalies. Toks kalbėjimas su kurčiu truputį išeina. Turbūt vis tiek balsuoti paleidžiame.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija. Prašom.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKAS. Ar S. Gentvilas... Čia buvo dėl balsavimo motyvų, bet nebėra.

Gerbiami kolegos, apsispręsimė balsuodami. Kas palaiko pasiūlymo autorių poziciją, balsuoja už, kas pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš arba susilaiko. Prašom.

Balsavo 90: už – 21, prieš – 25, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarta.

Ir paskutinis pasiūlymas dėl šio įstatymo projekto, dėl 19 straipsnio. Čia yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Nėra kas jį pristatytų, bet komitetas yra pritaręs iš dalies. Gal galėtume bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Nėra prieštaraujančių. Dėkoju. Dėl šio įstatymo projekto įvertinti visi pasiūlymai. Gerbiami kolegos, noriu pasiūlyti pritarti bendru sutarimu Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17 ir kai kurių kitų straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo septintuoju² skirsniu įstatymo projektui Nr. XIVP-4239. Nėra prieštaraujančių? Po svarstymo šiam įstatymo projektui pritarta.

12.16 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 13, 13¹, 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4240(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas susijęs šiame pakete – Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 13, 13¹, 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4240. Pataisų ir pasiūlymų dėl šio projekto nėra gauta. Gerbiami kolegos, norėčiau pasiūlyti pritarti įstatymo projektui po svarstymo bendru sutarimu. Nėra prieštaraujančių? Pritarta.

12.17 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1, 2, 5, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4241(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas susijęs – Alternatyviųjų degalų įstatymo 1, 2, 5, 11, 13 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4241(2). Dėl šio projekto yra gauta pasiūlymų. Pirmąjį pasiūlymą pristatys, būtent pakeisti 15 straipsnio 4 dalies 2 punktą siūlo Seimo narys S. Gentvilas. Prašom pristatyti pasiūlymą.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Ir norėčiau dėmesio iš susisiekimo ministro E. Sabučio, nes, man atrodo, šitoje kadencijoje nelabai kas bus daroma dėl transporto žalinimo. Štai mes siūlome,

kad viešųjų pirkimų organizacijos būtų įpareigosios pirkti žymiai daugiau atsinaujinančius energetikos išteklius naudojančio sunkiojo transporto. Pavyzdžiui, savivaldybių komunalininkai. Šiandien Lietuvoje beveik nė vienos mašinos jūs, gerbiamas ministre, nepamatysite atliekų sektoriuje, kuri būtų varoma biometanu, dujomis. O Tartu mieste visos yra varomos bent jau tokiomis. Viešojo transporto mes turime gana aukštą procentą, bet krovininio transporto žymiai mažesnį. Todėl mes įstatymu siūlome didinti dalį transporto, kur viešųjų pirkimų kroviniui transportui būtų reikalavimas turėti atsinaujinančius energetikos išteklius. Jūsų ministerijos tarautojai sako, kad itin brangu. Netiesa. Jeigu paimsime krovininį automobilį su dyzeliu ir biometanu, tai 150 tūkst. pirkimo kaina 20 tūkst. brangesnė yra biometano, tiktai dedamoji. Tai, man atrodo, ministerija turėtų žymiai daugiau daryti. Todėl mes prašome, kad procentas krovinių automobilių viešosiose įstaigose būtų 50, o ne 16, kaip yra dabar.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto sprendimas. Prašom pristatyti.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto sprendimas – nepritari. Tačiau noriu įkvėpti optimizmo S. Gentvilui, nes, ko gero, šiek tiek sumažinę procentą, iki 20, aš manau, dar patobulinsime iki priėmimo procedūros ir pritarime.

PIRMININKAS. Ar pasiūlymo autorius reikalauja balsuoti?

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Ar reikalauji balsuoti, klausia.

PIRMININKAS. Gerbiamas pasiūlymo autoriau, ar pageidaujate? Nepageidauja balsuoti, taigi tuomet siūlau pritarti bendru sutarimu komiteto pozicijai. Toliau pasiūlymas taip pat yra S. Gentvilo, D. Kreivio, A. Radvilavičiaus pakeisti 6 straipsnį, keičiamo įstatymo 16 straipsnio 1 dalį. Prašom pristatyti, gerbiamas Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vėlgi apeliuoju į susisiekimą ministrą. Mes čia kartu su buvusiu energetikos ministru D. Kreiviu, A. Radvilavičiumi iš jūsų frakcijos įregistravome pasiūlymą iš esmės laikytis tos pačios trajektorijos, kuri buvo praeitos Vyriausybės po pateikimo.

Jūsų Vyriausybė, Eugenijau Sabuti, įsiklausiusi į ne tų, kurių reikėtų, sprendimus, ir du kartus derintą išvadą paskutinėje stadijoje pakeitė. Lietuvoje yra pakankamai biodujų, elektros tam, kad mes galėtume transportą kur kas intensyviau dekarbonizuoti.

Siūlymas yra iš esmės numatyti tą pačią kreivę iki 2030-ųjų – ambicingai didinti atsinaujinančių energetikos išteklių dalį tam, kad atsirastų paklausa. Štai paskutinėje derinimo stadijoje priėjo „Orlen Lietuva“, nežinau, kokiais sumetimais, ir pakeitė visą Vyriausybės išvadą. Prieš tai buvo derintas ambicingas planas, toks pat, koks buvusios Vyriausybės. Siūlytume iš principo laikytis ambicingesnių tikslų. Kviečiame pritarti jiems.

PIRMININKAS. Prašom. Komiteto pozicija.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritari, nes tai išaugins degalų kainas vartotojams.

PIRMININKAS. Gerbiame kolegos, kadangi pasiūlymų autorių yra ne vienas, o daugiau, galbūt apsispręskime balsuodami. Kas pritaria pasiūlymui, balsuoja už, kas pritaria komiteto pozicijai nepritari šiam pasiūlymui, balsuoja prieš arba susilaiko. Prašom balsuoti.

Balsavo 89: už – 20, prieš – 33, susilaikė 36. Pasiūlymui nepritarė.

Paskutinis pasiūlymas dėl šio projekto yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Tai 18 straipsnis dėl įsigaliojimo ir įgyvendinimo. Komitetas šiam pasiūlymui pritarė iš dalies. Ar galime pritarti komiteto pozicijai bendru sutarimu? Kolegos, nėra prieštaraujančių, dėkoju.

Tuomet, kolegos, siūlau apsispręsti dėl pritarimo po svarstymo visam įstatymo projektui su pasiūlymais, kuriems komitetas pritarė iš dalies. Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1, 2, 5, 11 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20¹ straipsniu po svarstymo bendru sutarimu... Prieštaraujančių nėra. Pritarta po svarstymo įstatymo projektui. Dėkoju.

Kitas susijęs įstatymo projektas – Alternatyviųjų degalų įstatymo 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4242. Jį komitetas čia siūlo atmesti. Prašom. Atsiprašau, paskelbiau galbūt eilės tvarka ne taip, kaip darbotvarkėje yra.

12.23 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4243(2) (svarstymo tęsinys)

Vis dėlto svarstome Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-4243(2). Jis yra susijęs ir šiuo atveju yra Vyriausybės pasiūlymas dėl šio projekto 11 straipsnio – įgyvendinimo ir taikymo. Komitetas pritarė šiam pasiūlymui iš dalies. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Nėra prieštaraujančių, pritarta. Siūlau bendru sutarimu šiam įstatymo projektui po svarstymo pritarti. Nėra prieštaraujančių, pritarta.

12.25 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2755 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4242 (svarstymas)

Toliau svarstomas anksčiau mano skelbtas susijęs įstatymo projektas Nr. XIVP-4242 – Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2755 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Prašom pristatyti komiteto išvadą.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Komiteto išvada – atmesti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti komiteto išvadai atmesti šį įstatymo projektą? Nėra prieštaraujančių, pritarta komiteto išvadai. Dėkoju gerbiamai pranešėjai. Įstatymo projektas po svarstymo atmetas.

12.26 val.

Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 1, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 23, 31, 32, 35, 36, 37, 40, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-234(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-504(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2813 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-505(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 1-15.1, 1-15.2 ir 1-15.3 klausimai. Pirmiausia Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 1, 2, 3, 4, 16 ir kai kurių kitų straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-234. Prašom į tribūną Audito komiteto pranešėją R. Janušonienę. Prašom. Čia svarstymo stadija. Prašyčiau pristatyti komiteto išvadą dėl visų trijų projektų, taip pat ir dėl Vertybinių popierių įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-504, ir dėl Vertybinių popierių įstatymo 2, 12, 13, 14, 22, 27 ir 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-505. Taigi, prašom dėl visų įstatymų projektų pristatyti komiteto poziciją.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, birželio 11 dieną svarstė Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo pakeitimo projektą Nr. XVP-234, sujungtą su įstatymo projektu Nr. XVP-503. Seimo Teisės departamentas buvo pateikęs vieną pastabą, jai komitetas nepritarė, o dėl kito projekto Nr. XVP-503 pastabų nebuvo pateikta. Komitetas bendru sutarimu (7 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo) pritarė jungtiniam komiteto patobulintam projektui Nr. XVP-234 ir komiteto išvadai.

Taip pat pristatau įstatymo projektą Nr. XVP-504. Komitetas taip pat tą pačią dieną svarstė ir bendru sutarimu (7 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo) pritarė šiam projektui ir komiteto išvadai.

Ir komitetas apsvaistė Vertybinių popierių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-505. Komitetas bendru sutarimu (7 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo) pritarė šiam projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai už, prieš. A. Zuokas – motyvai už. Prašom.

A. ZUOKAS (MSNG). Kolegos, raginu, be abejo, balsuoti ir palaikyti šį sprendimą. Šis sprendimas yra geras pavyzdys principo, kurį mes esame išsikėlę, kad jeigu yra Europos Sąjungos priimtas reguliavimas, tokiu atveju jo neperkelti į mūsų nacionalinę teisę su tikslu kuo greičiau, kuo daugiau, aplenkiant minimalius Europos Sąjungos institucijų reikalavimus. Taigi, šio įstatymo esmė yra ta, kad ataskaitos, apie kurias kalbame ir kurios, reikia pripažinti, didžia dalimi yra gana biurokratinės ir perteklinės... pavyko nukelti laiką maksimaliai – dvejus metus, negu pradžioje buvo siūloma ankstesniuose pasiūlymuose. Todėl siūlau palaikyti. Geras pavyzdys, kad automatiškai neperkeltume Europos teisės, nežiūrėdami savo interesų, verslo galimybių, ir neapkrautume pertekliniais biurokratiniais reikalavimais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiame kolegos, motyvų prieš nėra, tai prašyčiau jūsų pritarti po svarstymo komiteto išvada ir šiems įstatymų projektams: Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-234, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-504 ir Vertybinių popierių įstatymo kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-505. Visiems trimis įstatymų projektams, kuriuos pasiūliau. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Siūloma balsuoti.

Taigi balsuojame. Kas už, balsuoja... (*Balsai salėje*) Prašom.

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 86, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi įstatymų projektams po svarstymo pritarta.

12.32 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-329(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-329(2). Sujungta su projektu Nr. XVP-352. Svarstymo stadija. Kviečiu į tribūną gerbiamą Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją R. Tamašunienę. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Mieli kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvairstė du Vietos savivaldos įstatymo projektus, juos sujungė į vieną įstatymo projektą. Iš esmės keičiama sąvoka „savivaldybės tarybos opozicija“, ji sukonkretinama ir skambės taip: „Savivaldybės tarybos mažumai priklausanti (-čios) frakcija (-os), grupė (-ės), į jokią frakciją ar grupę nesusivieniję (-ės) savivaldybės tarybos nariai (-ys) ar jų koalicija (-os), apie savo priklausymą opozicijai paskelbę viešu (-ais) pareiškimu (-ais) savivaldybės tarybos posėdyje ir juos įteikę posėdžio pirmininkui.“ Tas reguliavimas reikalingas, nes buvo sudėtinga pasiskelbti opozicinėms frakcijoms arba grupėms.

Kitas dalykas, tikslinama savivaldybių antikorupcijos komisijų uždarų posėdžių organizavimo ir viešinimo tvarka, nustatomi bendri reikalavimai. Komitetas šiems pasiūlymams pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl balsavimo motyvų už – T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Nors gali atrodyti ir ne taip, bet, mano galva, tai vienas svarbesnių įstatymų, kurį šiandien priimame. Mūsų žmonės po Rinkimų kodekso ir Savivaldos įstatymo pakeitimo susidūrė su tokia situacija, kad kai kuriose savivaldybėse dėl dominuojančios mero ar daugumos pozicijos buvo faktiškai neįmanoma veikti ir susikurti opozicijai. Tam trukdė įstatymo raidė. Aš džiaugiuosi, kad yra inicijuotos šitos pataisos ir mūsų savivaldos demokratija yra stipriama. Ten, kur karaliauja kai kurie ne itin demokratiškai nusiteikę merai arba daugumos, tai tikrai labai svarbus pakeitimas, nes žmonių pasitikėjimas valstybe prasideda nuo savivaldos. Jeigu žmonės mato, kad savivalda yra savivalė, o ne savivalda, tai ir toliau jų pasitikėjimas visomis institucijomis menksta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbėti dėl motyvų nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, norėčiau pasiūlyti Vietos savivaldos įstatymo 3 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui po svarstymo pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra. Yra siūlymas balsuoti. Prašom, kolegos, pasirošti ir balsuoti.

Užsiregistravo 84, balsavo 83: už – 83, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Projektui pritarta po svarstymo.

12.36 val.

Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 5, 6, 7, 8, 9 ir 15¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-291(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lygių galimybių įstatymo 2, 5, 6, 7, 8, 9 ir 15¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-291(2). Pranešėjas – Žmogaus teisių komiteto pirmininkas L. Šedvydis. Prašom pristatyti komiteto nuomonę.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Sveiki gyvi. Žmogaus teisių komitetas birželio 11 dieną svarstė šį įstatymo projektą ir iš esmės pateikė jį perredaguotą pagal Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos ir Negalios organizacijų forumo įvairiausias pastabas. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvada bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju ir kviečiu į tribūną Antikorupcijos komisijos išvadą pristatyti gerbiama I. Kižienę. Prašom. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, neteisingai mane informavo, – Asmenų su negalia teisių komisijos.

I. KIŽIENĖ (LSDPF). Laba diena. Asmenų su negalia teisių komisija pritarė bendru sutarimu tiek projekto iniciatoriams, tiek komisijos išvada. O dėl komiteto iškart turiu pasakyti ar dar kartą ateiti? Dėl komiteto išvados.

PIRMININKAS. Komitetas jau pristatė išvadą.

I. KIŽIENĖ (LSDPF). Tai gerai. Komisija pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje yra užsirašęs dalyvauti V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų esu didelis žmonių su negalia draugas ir tikrai mano kalba, kuri bus šiek tiek kritiška, ne dėl to, kad apribotume mūsų neįgaliuosius, bet dėl to, kad priimdami teisės aktus mes nepaliktume tam tikrų probleminių sričių, kurios gali sukelti mums sunkiai suprantamų pasekmių. Kadangi man teko nemažai dirbti su kultūros paveldu ir vadovauti Kauno tvirtovės visiems pastatams, aš tiesiog įsivaizduoju, ką reiškia padaryti visas vietas prieinamas. Todėl aš norėčiau tai aptarti ir pasiūlyti keliomis formuluotėmis įstatymo projekte nurodyti tas sritis, kuriose tos neįgaliųjų teisės galėtų būti šiek tiek apribotos. Pabandyčiau jas pristatyti, nes šio įstatymo problema yra labai imperatyvios nuostatos, kad privalo taip būti, neatsižvelgiant į nieką.

Tai dabar pristatysiu tas sritis. Pirmoji yra istoriniai pastatai, ne seni pastatai, kaip parašyta, o istoriniai pastatai, piliakalniai ir įvairi kitokia panaši statyba, bažnyčių bokštai, tarkime, ar kitos vietos, kur negali įrengti tų priemonių, tiesiog nėra galima fiziškai arba jos atsiradusios gali stipriai pakenkti tų pastatų vaizdui. Tikrai yra ne vienas atvejis, kada yra ir mūsų laikais jau įrengtos tam tikros neefektyvios priemonės, bet labai sutrikdo pastato istorinę vertę. Tai čia būtų pirmoji tokia sritis, tai yra kultūros paveldas turėtų tam tikras išimtis. Daugeliu atvejų galima tą padaryti, bet yra atvejų, kada nelabai.

Kitas dalykas, taip pat dar prie tų paminėčiau, – požemiai, įvairios tokios vietos, tuneliai, sakykime, siauros vietos, gynybinių sienų viršus, kur yra toks siauras perėjimas, tai čia reikėtų vis tiek bent vienu sakiniu apibrėžti, jei yra kokių nors kultūros paveldo apribojimų.

Antra, tai yra saugumo reikalavimų neatitinkančios vietos. Iš tikrųjų kai kuriais atvejais yra pavojingų vietų. Pavyzdžiui, per pelkes tilteliai, kurie būna labai slidūs ir žmogus su vežimėliu tikrai gali kur nors nukristi, arba labai stačios įkalnės. Tai yra saugumo reikalavimus reikėtų vis tiek nustatyti svarbesnius, negu norą pamatyti.

Paskutinis būtų neigiamos pasekmės gamtai, sveikatai ir dar kokiems nors kitiems dalykams, kurie gali sukelti, na, kad mes paliktume sveiko proto reikalavimus, kad žmogus, reikalaujantis,

pavyzdžiui, patekti į Panemunės pilies bokšto apačią, kur buvo kalėjimas, vis tiek ten nelabai pateks. Tai yra tokių vietų. Aš tiesiog siūlyčiau, einant link priėmimo, numatyti tokius atvejus, kuriais tas neįgaliųjų reikalavimas turėtų šiokius tokius apribojimus pačių neįgaliųjų naudai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jokių pasiūlymų nėra gauta dėl šio projekto. Dėl balsavimo motyvų yra užsirašę. Prašom. Gerbiama R. Tamašunienė. Motyvai už.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Mielieji kolegos, tikrai įstatymo projektas yra labai progresyvus. Kolega V. Rakutis minėjo įgyvendinimo kliūtis, tikrai yra objektų, kuriuos bus sudėtinga pritaikyti žmonėms su negalia. Tačiau Asmenų su negalia teisių komisija, išgirdusi, kiek jie patiria sudėtingų situacijų gyvenime, vis dėlto galvoja, kad tas įstatymo projektas yra labai reikalingas, nes tas paslaugas, tiek pirmiausia ir viešųjų administravimo subjektų, teikiančių administracines paslaugas, reikėtų padaryti labiau prieinamas. Ir ne tik prieinamas, bet tas paslaugas suteikti vietoje pagal galimybes. Todėl kviečiu palaikyti šitą įstatymo projektą, diskutuoti dar iki priėmimo, kaip mes galime konkretizuoti. Tačiau vis dėlto, sakykime, piktybiškas tinkamų sąlygų nepritaikymas asmenims su negalia iš tiesų yra diskriminacijos negalios pagrindu apraiškos ir jas, mano vertinimu, mes tikrai ir galime, ir privalome pašalinti. Todėl kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Iš klausėme motyvų už. Prieš nėra užsirašiusių. Noriu paklausti kolegų: gal galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Vis dėlto siūloma balsuoti. Na, laiko dar yra. Prašom balsuoti. Kas už tai, kad po svarstymo būtų pritarta Lygių galimybių įstatymo 2, 5, 6, 7, 8, 9 ir 15¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektui?

Balsavo 74: už – 73, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

Kitas darbotvarkės klausimas... Taip, gerbiama Rita Tamašuniene, prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Mielieji kolegos, mūsų posėdį stebi (ir labai kviečiu jus pasveikinti) Vilniaus lenkų trečiojo amžiaus universiteto klausytojai ir jų rektorius R. J. Kuzma. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Taip, dėkojame.

12.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XII-694 „Dėl Teisės aktų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-580 (pateikimas)

Taigi Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XII-694 „Dėl Teisės aktų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėja – gerbiama O. Leiputė. Prašom. Pateikimo stadija.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkojame. Teikiamas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XII-694 „Dėl Teisės aktų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, parengtas įgyvendinant 2024 m. lapkričio 12 d. priimtas Teisėkūros pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatas, kurios įsigalioji turėjo nuo 2025 m. liepos 1 d.

Minėto įstatymo pakeitimo tikslas yra sureguliuoti teisėkūrai naudojamų valstybės informacinių sistemų – Teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) ir Teisės aktų registro (TAR) – veiklą, kad jos atitiktų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus.

Pagrindiniai dalykai yra atsakomybės pasidalinimas dėl asmens duomenų, toliau dėl klaidų arba neatitikimo, kada reikia sutvarkyti, kokiais atvejais tai būtų galima daryti, ir apskritai, kadangi nuostatai nebuvo keisti nuo 2013 metų, yra išdėstoma nauja redakcija.

Šį projektą inicijuoja Kanceliarija. Buvo tam sudaryta darbo grupė. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai pranešėjai. Jūsų paklausti nėra užsirašiusių. Dėkojame. Dėl balsavimo motyvų kalbėti norinčių taip pat nėra. Noriu paklausti: ar galėtume bendru sutarimu pritarti projektui po pateikimo? Galime pritarti. Dėkoju. Projektui po pateikimo pritarta.

Kitas darbotvarkės... Dar turėtume paskelbti komitetą. Taigi Seniūnų sueigos siūlomas pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstymo data – birželio 26 diena. Galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju.

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2027 metais“ projektas Nr. XVP-586 (pateikimas)

Kviečiu į tribūną Europos reikalų komiteto pirmininkę gerbiamą R. Budbergytę pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2027 metais“ projektą. Prašom. Pateikimo stadija.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, 2027 metų I pusmetį Lietuva pirmininkaus Europos Sąjungos Tarybai. Tai mums visiems nemenkas iššūkis, bet taip pat tai yra ir labai unikali galimybė parodyti Lietuvos brandą Europos Sąjungos valstybių narių šeimoje.

Labai svarbu, kad pirmininkavimas nebūtų vien tikrai Vyriausybės prioritetas, taigi taip pat ir Seimas į tai aktyviai norės įsitraukti, ir tai bus privalu padaryti, todėl be galo yra svarbus bendradarbiavimas tarp Vyriausybės ir Seimo. Vyriausybė jau dabar pradėjo rengti pirmininkavimo programą. Europos reikalų komitetas paprašė, kad būtų pateikti prioritetai mūsų pirmininkavimo, tos prioritetinės sritys. Vyriausybė įvertino 2025–2029 metų Europos Sąjungos strateginę darbotvarkę, Europos Komisijos darbo programą, taip pat įvertino visas galimybes, kokia bus dinamika europinės darbotvarkės klausimų, ir mums yra pateikti siūlymai.

Todėl mes parengėme nutarimo projektą, kuriame siūlome truputėlį pakoreguoti tam tikrų prioritetų formuluotes. 1 straipsnyje siūlome apibrėžti pagrindinį mūsų pirmininkavimo Tarybai 2027 metais tikslą. 2 straipsnyje mes norime išdėstyti, kaip minėjau, tas sritis. Aš jas pabandysiu dabar trumpai jau pasakyti, ką mes siūlome formuluoti.

Pirma sritis. Europos Sąjungos ir euroatlantinės erdvės saugumo ir gynybos stiprinimas, užtikrinant visapusišką paramą Ukrainai ir tinkamą gynybos finansavimą.

Antrą sritį siūlome palikti tokią, kaip siūlo tiksliai Vyriausybė. Tai yra Europos Sąjungos konkurencingumas ir ekonominis atsparumas bei poreikius atliepiantis daugiametis biudžetas.

Kaip trečia sritis siūlomas vidaus saugumas, parengtis ir Europos Sąjungos demokratijos atsparumas, įskaitant veiksmingą migracijos ir išorės sienų valdymą, taip pat papildyti bendros Europos istorinės atminties puoselėjimu ir kova su istorijos klastojimu.

Patikslinus redakciškai, ketvirtą sritį siūloma formuluoti: „Socialinio saugumo stiprinimas, atliepiant demografinius iššūkius ir didinant visuomenės atsparumą ilgalaikių pokyčių kontekste.“

Ir penkta sritis yra Europos Sąjungos plėtra, parama Europos vertybių plėtrai ir puoselėjimui kaimynystėje ir taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos išsaugojimas.

Dar vienas tikrai svarbus straipsnis yra tas, kad pirmininkavimo laikotarpiu mes nutartume taikyti išankstinio mandatavimo modelį, tai yra kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė, dar prieš prasidedant pirmininkavimui, Seimui pateiktų visų Europos Sąjungos Tarybos formatu svarstomų klausimų sąrašą ir tų klausimų vadinamuosius derybinius aprašus. Tai bus labai labai daug dokumentų. Šiuos dokumentus pirmiausia apsvarstys specializuoti komitetai, o tada Europos reikalų komitetas kartu su Užsienio reikalų komitetu priims apibendrinamąją išvadą. Jei pirmininkavimo metu atsirastų naujų klausimų, aprašai būtų rengiami ir pozicija būtų tvirtinama ta pačia tvarka.

4 straipsnis numato konkrečius įgaliojimus, ką turi padaryti Seimo struktūriniai padaliniai – Europos reikalų komitetas, Užsienio reikalų komitetas, specializuoti komitetai, taip pat kokie renginiai bus numatomi, tai yra privalomi. Žinoma, į tai turės įsitraukti ir Seimo valdyba. Gal 4 straipsnis yra ir perteklinis, bet aš manau, kad sviestu košės nepagadinsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai pranešėjai. Jūsų užsirašė paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Lydeka. Prašom.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Ir ačiū jums, gerbiama komiteto pirmininke, už parengtą dokumentą, labai laiku. Gerai, kad Seime mes jį turime galimybę svarstyti, kai liko iki pirmininkavimo dar daugiau negu pusantrų metų, kad visos institucijos galėtų pradėti ruoštis ir tinkamai pasiruoštų tam dalykui. Ir dėl to dėkui, ir dėkui, kad kokybiškai parengėte šį

teisės aktą. Vis dėlto norėčiau jūsų paklausti, ar nemanote, kad reikėtų sukonkretinti finansinius poreikius šiame nutarime? Vyriausybė turi tų finansinių įsipareigojimų ir manau, kad viskas bus gerai, bet ypač kalbant apie Seimą, kai gana dažnai tarptautiniai santykiai, užsienio politika – tos sritys, kurios tampa tam tikra podukra, kalbant apie finansavimą, visada daugiau dėmesio ir žemės ūkiui, ir energetikai, ir kitiems svarbiems klausimams. Taigi ar nereikėtų į nutarimą tam tikrų finansinių poreikių įrašyti? Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū, kolega, už gerą klausimą. Jis kyla tikriausiai iš to, kad mes jau ne pirmą kartą girdime iš Vyriausybės, kad mažinant ir ieškant tų papildomų šaltinių, kurių taip reikia Lietuvos biudžetui, tokiam negausiam, ir pirmininkavimo lėšas pamažintume. Bet, jeigu gerai prisimenate, ir praeitame Europos reikalų komiteto ir Užsienio reikalų komiteto bendrame posėdyje aš, kaip posėdžio pirmininkė, atkreipiau dėmesį į tai, kad jokių mažinimų negali būti, nes ir poreikiai yra dideli, ir mes turime vis tiek visas priemones įgyvendinti kokybiškai, taip, kad iš tiesų būtų ne tikrai turinys geras, apie ką šiandien daugiau kalbu, bet ir kad formą išlaikytume tokią, kad nebūtų mūsų Respublikai gėdos.

Suprantu jūsų norą, bet galvočiau, kad gal mes apsieisime ir padarysime per Europos reikalų komiteto prizmę griežtą kontrolę Vyriausybės atžvilgiu, kontroliuodami tų lėšų, kaip sakoma, ir tinkamą kiekį, ir tinkamą panaudojimą.

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama kolege, visus gražius žodžius, kuriuos A. Lydeka pasakė, kartoju. Klausimą konkretinu. Man irgi panašiai skamba apie finansus, bet apie kadrus, ar nematote ir nemanote, kad gali atsirasti poreikis padidinti personalo, Seimo personalo, skaičių? Aš, beje, primenu, einant į pirmininkavimą 2013 metais Seimas net įvedė papildomą Seimo vicepirmininko pareigybę tam kartui, bet po to užtruko visam laikui. Štai, kalbant ne apie politines pareigybės, bet personalo, ar neprisireiks laikinai, nes, atrodo, ministerijose tikrai būna toks poreikis, kad pirmininkavimo metu gali tekti išplėsti, o nuo to jau priklausytų ir finansai. Ar nematote, ar neaptarėte tokio poreikio?

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Tikrai ačiū už klausimą. Pirmiausia pasakysiu, kad Užsienio reikalų ministerija rūpinasi, kad mūsų nuolatinėje atstovybėje Briuselyje būtų didesnis personalo skaičius, tai yra tikrai labai svarbu, nes jiems teks labai labai didelis krūvis. Visas tas procesas vyksta, dėl to nereikia nerimauti. Apie tai kalbėjome ir praeitame komitetų posėdyje, kuriame buvo nuolatinės atstovybės vadovas ir informavo mus.

Taip pat ir kancleris A. Stončaitis iš tiesų skiria tikrai labai daug dėmesio šioms klausimams. Mums yra pristatyta labai išsami programa, kokie skyriai, kaip ir kas už ką yra atsakingi. Kol kas apie tai, ar reikia papildomai priimti žmonių, – nereikia. Mes labai stengiamės į komandiruotes, naudojant pirmininkavimo lėšas, leisti tikrai daug patarėjų važiuoti, kad jie galėtų susipažinti ir perimti visą gerąją praktiką. Kas dabar Lenkijoje buvo ar dabar Kopenhagoje bus, ar dar kitose valstybėse, tikrai yra ko pasimokyti, svarbiausia iš tiesų yra nepradėti nuo nulio.

Tikrai, mano supratimu, nereikia kol kas jokių papildomų žmonių, nes patirties turime. Tikrai Seimo kanceliarijoje turime tą vadinamąjį labai rimtą lobyną sukaupę. Ir manau, kad mes turėtume išsiversti.

O dėl vicepirmininko, gerbiami Seimo nariai, mano mieli kolegos, mes irgi komitete apsisprendėme ir kreipėmės į Seimo Pirmininką, prašydami, kad pirmininkavimo koordinavimo funkcija būtų pavesta vienam iš Seimo vicepirmininkų. Ir mūsų pasirinkimas yra komiteto narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Bus du vicepirmininkai, kaip sakoma, aš, kaip Europos reikalų komiteto pirmininkė, tačiau taip pat į pagalbą būtinai reikia dar ir kito vicepirmininko.

PIRMININKAS. Ir paskutinis jūsų klausia V. Sinica. Prašom.

V. SINICA (*MSNG*). Ačiū už pristatymą. Aišku, svarbūs einamieji klausimai yra numatyti kaip pirmininkavimo prioritetai. Bet yra dar vienas svarbus, ne tiek einamasis, klausimas – apskritai Europos Sąjungos kryptis, vizija. Diskusija apie tai vyksta, turbūt sutiksime, Europoje, ir gana aštri, ir, sakyčiau, gilėjanti. Ar nebūtų teisinga ir ambicinga tokį šeimininkiškumą, lygiavertiškumą

rodyti Europos Sąjungoje ir įsitraukti kokį nors pamatinį klausimą apie tai, kur eina Europa, ir formaliai tarp savo prioritetų?

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Europos reikalų komiteto yra sudaryta darbo grupė, kuri dirba būtent su Europos Sąjungos ateities klausimais. Aš manau, kad gal mes tuo ir apsiribosime, nes tų klausimų, kaip sakoma, kompleksiskai visose diskusijose vis tiek atsiras. Vis tiek ta darbo grupė dirba pagal sritis, eina per visas politikos sritis. Bet tai, ką mes dabar išgryniname, tie prioritetai, labai atliepia visą tą darbotvarkę, kokia ten dinamika vyks, kaip ten, sakykime, bus dėl daugia-
metės finansinės perspektyvos. Dabar jinau prasidės Danijos pirmininkavimo metu. Mums irgi teks į šitą klausimą įsitraukti. Suprantate, mes negalime taip tuščiai šnekėti, galime padaryti Europos Sąjungos ateities klausimais kokią nors papildomą diskusiją, kokią nors parlamentinę konferenciją, ir tą klausimą įtraukti.

Labai ačiū, kad siūlote, nes tai yra... Manau, kad ir mūsų ta darbo grupė turės jau kokių nors rezultatų ir mes galėsime pagalvoti. Bet šiaip mes turime penkis privalomus renginius.

Aš labai tikiuosi, kad specializuoti komitetai irgi pateiks savo siūlymų, kokių jie norėtų renginių, kokius galbūt mes būtume pajėgūs padaryti, dar papildomų renginių. Kiekvieno papildomo renginio darymas yra tie patys finansai, žmogiškieji resursai, žmonės, su kuriais reikia jau šiandien susitarti, kurie atvyks bent jau būti pranešėjais, ir taip pat rezervuoti vietą, kurioje vyks ta didelė konferencija.

Aš labai tikiuosi, kad specializuoti komitetai labai įsitrauks į šitą procesą. Labai jūsų prašau ir labai tikiuosi, kad mes turėsime ir privalomų renginių, bet galbūt padarysime kokį vieną gerą ir neprivalomą.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai gerbiamai Europos reikalų komiteto pirmininkei R. Budbergytei. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Po pateikimo dėl balsavimo motyvų. Motyvai už – A. Lydeka. Prašom.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, pirmininke. Matau, kad niekas neužsirašė kalbėti prieš, tai vertinu, kad tikrai didžioji dauguma pritars šiam nutarimo projektui. Tad taupysiu laiką plačiai nekalbėdamas, tiesiog atkreipsiu dėmesį, kad savalaikis teisės aktas, labai reikalingas rengiantis pirmininkauti. Kviečiu po pateikimo jam pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvų prieš nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2027 metais“ projektui? Prieštaraujančių nėra, pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Europos reikalų komitetas. Kaip papildomi siūlomi visi kiti Seimo statute numatyti Seimo komitetai. Siūloma svarstymo data – birželio 26 diena. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

13.02 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 11¹, 12, 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-232(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 11¹, 12, 17, 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-232(2). Į tribūną kviečiu pranešėją M. Skamaraką. Pateikimo stadija. Prašom.

M. SKAMARAKAS (*LSDPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. 2023 metais Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo pakeitimo įstatymą, kuriuo, be kita ko, atsižvelgiant į kelių Seimo narių pasiūlymus, buvo panaikinti statinio (projekto) (jo dalies) ekspertizės rangovams kelti kvalifikaciniai reikalavimai, jų atestavimas ir veiklos priežiūros pagrindai. Taip pat išplėsta teisė teikti statinio (projekto) (jo dalies) ekspertizės paslaugas ir fiziniams asmenims – architektams ir statybos inžinieriams. Įsigaliojo nuo 2025 metų.

Vienintelis tokių pakeitimų argumentas buvo tas, kad „ekspertų paslaugas galėtų teikti savo srities profesionalai, o ne dažnai pigią darbo jėgą samdančios atestuotos įmonės“. Taigi, užuot išlaikius kompetenciją ir atskaitomybę šiame ypač svarbiame statybos etape, buvo suteikta teisė ir

sudaryti pagrindai statinio (projekto) (jo dalies) ekspertizės paslaugas teikti neatestuotiems juridiniams asmenims ir fiziniams asmenims, pastariesiems nekeliant kvalifikacinių reikalavimų arba keliant juos itin supaprastintus, kaip kad teisė būti ekspertizės vadovu, turint dvejų metų vadovavimo patirties vietoj penkerių.

Statinio (projekto) (jo dalies) ekspertizė yra ta statybos proceso dalis, kurioje yra užtikrinama statomų objektų kokybė, todėl nepagrįstas šio itin atsakingo proceso supaprastinimas vien tik tuo įstatymo pakeitimo projekto iniciatorių nurodytu pagrindu, kad „pigi įmonių darbo jėga galėtų šias paslaugas teikti savarankiškai“. Supaprastinus reikalavimus statinio (projekto) (jo dalies) ekspertizės paslaugoms atlikti, būtų sudarytos sąlygos reikšmingai sumažėti statybos darbų kokybei. Tai kelia grėsmę visuomenės saugumui, nes nekokybiški statiniai yra pavojingi gyventojams dėl galimų statybos defektų ar netinkamo projekto įgyvendinimo.

Parengtu įstatymo projektu yra grąžinamos iki įstatymo pakeitimo galiojusios nuostatos, susijusios su statinio (projekto) (jo dalies) ekspertizės paslaugoms teikti keliamais kvalifikaciniais reikalavimais, paslaugų teikėjų atestavimu ir jų kontrole, jos galiojo nuo Statybos įstatymo priėmimo dienos, tai yra daugiau kaip 20 metų. Galiausiai pažymėtina, kad ypatingų statinių (projektų) (jų dalies), taip pat kitų aiškiai įstatyme apibrėžtų statinių, taip pat ir tų, kurių projektavimas ir (ar) statyba yra finansuojami Lietuvos Respublikos, įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitas tarptautinės finansinės paramos lėšas, biudžeto lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis ar valstybės garantuojamų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis, ekspertizės rangovais turi teisę būti tik juridiniai asmenys, atitinkantys įstatyme nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

Įstatymo projektu bus užtikrinta ypatingų ir kitų įstatyme apibrėžiamų statinių kvalifikuota statinio (projekto) (jo dalies) ekspertizė, sudarytos sąlygos efektyviai kontroliuoti šios paslaugos teikimą.

Projektas patikslintas atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadoje pateiktas pastabas. Į dalį pastabų atsižvelgta iš dalies, nes projektu yra grąžinamas įstatymo nuostatų, galiojusių nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2024 m. lapkričio 11 d., galiojimas. Taigi iš esmės nėra įvedamas naujas, iki tol nebuvęs teisinis reguliavimas.

Dėl grąžinamo buvusio teisinio reguliavimo projekto antikorupcinio vertinimo atlikti nėra tikslinga, kaip ir nėra tikslinga kreiptis dėl Vyriausybės išvados, nesant ir Seimo statuto 145 straipsnio 1 dalyje nustatytų pagrindų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, jūsų yra užsirašę paklausti trys Seimo nariai. Pirmas turėtų klausti S. Gentvilas, tačiau jo nematome. Tuomet antras – A. Skardžius. Taip pat nėra. Tuomet E. Kirkutis. Prašom klausti.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Turėjau tik mažą... Aišku, iš principo pritariu šiam įstatymo projektui. Tikrai reikia užtikrinti kokybę, nes statomi tikrai potencialiai pavojingi statiniai. Tik klausimas yra toks. Pavyzdžiui, sugriežtiname kvalifikacinius reikalavimus turėti penkerių metų patirties ir taip toliau. Žinome tokią situaciją, kad trūksta naujai rengiamų tokios kvalifikacijos darbuotojų. Ar buvo atlikti skaičiavimai, kiek tai gali pabranginti visą tą procesą? Esmė yra tokia: visi pagal kvalifikaciją tikrai sumažės truputėlį, automatiškai pasiūla neatlieps paklausos. Ar nebus ištemptas laikas? Kaip užtikrinti, kad tas naujas įgytų tą penkerių metų patirtį? Na, toks pusiau ekonominis klausimas. Kiek fiziškai yra tokių asmenų? Ar nepasidarys taip, kad ekspertizės vadovų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, skaičius visoje Lietuvoje tikrai per mažas? Tuomet automatiškai gali nukentėti ir laikas, ir kokybė, ir pinigai.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Kalbant apie skaičių, tai Lietuvoje šią paslaugą teikia apie 80 juridinių vienetų, kai Estijoje – apie 3. Čia tikrai, manau, yra šitų specialistų, o visą laiką gali ir atsirasti papildomų juridinių vienetų. Kiekvienas šitas specialistas kasmet įgyja patirties ir gali įkurti juridinį vienetą.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam pranešėjui. Jūsų paklausė visi užsirašę ir dalyvavę Seimo nariai. Dėkui jums.

Dėl balsavimo motyvų po pateikimo. Motyvai už – K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Keistai buvęs aplinkos ministras S. Gentvilas čia norėjo paklausti. Pateikė Statybos įstatymą, bet kažkaip ir išgaravo. Dabar reikia taisyti įvairaus pobūdžio klaidas. Viena iš klaidų – neįvertino, kad vis dėlto statybos priežiūra, ekspertizė yra labai svarbi dalis. Mes turime pavyzdžių, kai nekokybiškai ekspertuoti objektai paskui kelia grėsmę ir saugumui. Todėl šiuo įstatymo projektu taisomos buvusios klaidos. Manau, kad jos yra labai logiškos ir teisingos... Kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl motyvų prieš užsirašęs S. Gentvilas. Jo nėra. Tuomet I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Nežinau, ar čia klaidos buvo logiškos ir teisingos, ar ką jūs čia kalbate, bet jūs tikrai negalite turėti jokios patirties, nes nuostatos, leidžiančios fiziniams asmenims ekspertuoti projektus, įsigaliojo tik nuo 2025 metų. Vadinasi, visi tie atvejai, apie kuriuos kalbate, yra iš tų laikų, kai fiziniai asmenys negalėjo ekspertuoti. Ekspertuodavo tik juridiniai asmenys, ką jūs ir siūlote daryti. Dabar tie, kurie projektus įgyvendina, labai gerai žino, kaip yra sunku gauti tą ekspertizę, kokio masto yra pasiūla. Šitas projektas yra panašus ne į klaidų taisymą, nes tų sprendimų poveikio jūs dar net negalite įvertinti, jie tiesiog labai trumpai galioja, o panašus į tai, kad kažkam mažėja rinka. Dėl rinkos mažėjimo galbūt yra šiek tiek nesmagu ir norėtusi, kad tų neigiamų pasekmių būtų išvengta. Nepaisant to, kaip jūs balsuosite (galiu numanyti, kaip jūs balsuosite, nes argumentai jums mažai svarbūs), aš prašyčiau po to balsuoti dėl kreipimosi į Vyriausybę dėl Vyriausybės išvados. Vis dėlto Vyriausybė turėtų įvertinti tas situacijas, kai penkerius ir daugiau metų reikia laukti kokių nors labai ypatingos kvalifikacijos ekspertų sprendinių vien dėl to, kad nėra į ką kreiptis. Tie ekspertai, kurie tą daro, užkišti darbais turbūt 20 metų į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi buvo išsakyta motyvų prieš, prašau apsispręsti ir balsuoti dėl Statybos įstatymo 11¹, 12, 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto po pateikimo. Kas už, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Balsavo 43: už – 33, prieš – 5, susilaikė 5. Projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Ar galime šiems pasiūlymams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Ar galime apsispręsti bendru sutarimu pritarti Seimo narės I. Šimonytės pasiūlymui prašyti Vyriausybės išvados dėl šio projekto? (*Balsai salėje*) Galime, pritarta. Dėkoju. Po pateikimo dėl šio projekto apsisprendėme.

Išnagrinėjome visus rytinio posėdžio darbotvarkės klausimus. Mane informavo, kad užsirašiusių dėl pareiškimų nėra.

Gerbiami kolegos, 2025 m. birželio 17 d. rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 61 STENOGRAMA

2025 m. birželio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
V. ČMILYTĖ-NIELSEN ir R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Sveiki, kolegos, pradedame popietinį birželio 17 dienos posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 43 Seimo nariai.

Pradedame savo darbą popietiniame posėdyje.

14.02 val.

Vyriausybės pusvalandis

Susisiekimo ministro Eugenijaus Sabučio pranešimas

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis, kuriame susisiekimo ministras E. Sabutis. Prašau.

E. SABUTIS (LSDPF). Laba diena, gerbiami kolegos. Ir čia, Seimo salėje, ir bet kurią kitą dieną, kol vykdau ministro pareigas, turbūt nebuvo nei tos dienos, nei valandos, kad netektų arba su jumis, arba su vietos politikais, su bendruomenėmis, su įvairiausiais žmonėmis kalbėti apie jiems aktualius susisiekimo klausimus. Dažniausiai tai yra klausimai, liečiantys Lietuvos kelius. Kadangi šias pareigas vykdau daugiau nei pusmetį, jums pritarus, šiandien įvardinsiu tik pagrindinius akcentus, kurie daliai jūsų yra puikiai žinomi, o kiti truputį mažiau žinomi, tai yra kur pajudėjome ir ties kuo darbuojamės.

Labai noriu pabrėžti, kad nuo pat pirmų šios kadencijos dienų ypatingą dėmesį skiriame racionaliam dialogui su viso sektoriaus atstovais. Organizavome arba dalyvavome įvairiose diskusijose (tikrai ne vienoje dešimtyje) ir su nevyriausybinėmis organizacijomis, su sektoriuje veikiančiomis įmonėmis, su įvairiais mokslininkais, nuolat bendraujame su vietos savivaldos atstovais, su merais, tarybų nariais, administracijų darbuotojais. Nors, atrodo, praėjo nedaug laiko, bet apsilankėme jau bemaž trečdalyje Lietuvos savivaldybių, kur kiekvieną kartą apsilankant keliame tie patys aktualūs klausimai dėl kelių, bet yra ir kitų klausimų – ir dėl vidaus vandenų, ir jūrų uostų, ir panašių klausimų. Manau, kad šis tvirtas bendradarbiavimas ir bendravimas tikrai bus ateities pagrindas ir užtikrins sklandų Vyriausybės programos priemonių vykdymą.

Šalia to mes susitinkame ir su įvairiomis verslo asociacijomis, ir – tą labai norėčiau pabrėžti – su profesinėmis sąjungomis. Todėl ministerijos veiklos apžvalgą norėčiau pradėti būtent nuo kelių sektoriaus. Norėčiau pradėti nuo įstatymų paketo dėl Kelių fondo įsteigimo. Seimui pritarus, nuo 2026 metų Lietuvoje bus įsteigtas Valstybinis kelių fondas, kuriuo sieksime išspręsti kritinę valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros būklę. Fondas užtikrins stabilų ir ilgalaikį finansavimą strateginiams valstybinės reikšmės kelių atkūrimo projektams, tai yra rekonstrukcijai, kapitaliniam remontui, aplinkkelių statybai ir kelių infrastruktūros pritaikymui gynybos poreikiams. Mes manome, kad fondas konsoliduos lėšas iš įvairių šaltinių, tai yra iš kelių rinkliavų, iš susijusių mokesčių, baudų ir kitų panašių šaltinių. Ministerijoje vertiname ir ne kartą esame viešai tą deklaravę, kad, pradėjus veikti fondui visa apimtimi, kiekvienais metais galėtume surinkti maždaug apie 400 mln. eurų. (*Balsas salėje: „Garsiau.“*) Gerai, bandysiu garsiau.

Pinigai, surinkti iš kelių naudotojų, būtų tikslingai panaudoti būtent valstybinių kelių infrastruktūrai gerinti. Tuo pačiu metu esama Kelių priežiūros ir plėtros programa, taip paprastai va-

dinama KPPP, ir toliau bus skiriama kasdienei valstybinių kelių priežiūrai bei savivaldybių vietinės reikšmės keliams finansuoti. Labai noriu akcentuoti, kad fondo įstatymų paketu mes užtikrinsime Europos Sąjungos direktyvos dėl transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi kelių infrastruktūra perkėlimą į nacionalinę teisę. Šią direktyvą perkelti yra ypač svarbu, kadangi jos perkėlimo terminas jau baigėsi ir yra gautas Europos Komisijos pranešimas dėl ES teisės pažeidimo procedūros. Todėl tą turime tikrai padaryti nedelsdami.

Antras svarbus darbas tai yra intensyviausių krašto kelių apmokestinimas. Suprantama, kad įvairūs apmokestinimo klausimai kelia daug aistrų, ir šitas klausimas buvo ilgai derintas, tikrai labai daug bendravome su įvairiais verslo atstovais, sektorių atstovais ir panašiai. Manau, kad rādome tikrai neblogą kompromisą ir nuo liepos 1 dienos Lietuvoje išplėsimė mokamą kelių tinklą komerciniam transportui, tai yra sunkiasvoriams krovininiams automobiliams ir autobusams. Prie esamų apmokestintų magistralinių kelių bus pridėta 1 tūkst. 151 kilometras krašto kelių ruožų ir bendras apmokestintų kelių ilgis bus 2 tūkst. 851 kilometras.

Visada ir visur akcentuoju, kad šis pokytis kaip nelietė, taip ir nepalies lengvųjų automobilių vairuotojų. Visi, kas vairuoja lengvuosius automobilius, jokių pokyčių nepatirs. Tikimės, kad šis sprendimas subalansuos krovininio transporto srautus ir padės gauti papildomų lėšų į fondo biudžetą kelių infrastruktūrai atkurti.

Svarbiausi infrastruktūros projektai, kurie vykdomi šiais metais. Pats svarbiausias, į kurį investuojamos ir valstybės, ir Europos Sąjungos lėšos, ir tikslinės lėšos, gaunamos kariniam mobilumui, tai yra vykdomi darbai „Via Balticos“ magistralės ruožo paskutiniuose 12 kilometrų tarp Kauno, Marijampolės ir Suvalkų ties Lietuvos ir Lenkijos siena. Iki šių metų pabaigos jie bus užbaigti, tie darbai, ir turėsime „Via Baltica“ nuo Kauno iki Lietuvos sienos. Kas važiuoja nuo Lietuvos sienos gilyn į Lenkiją, lygiai taip pat tokiu keliu galės važiuoti iš esmės iki pat Varšuvos.

„Via Balticos“ kelias nuo Kauno iki Latvijos sienos. Jau prasidėjo dviejų iš trijų ruožų specialiųjų planų parengimo darbai. Magistralė A8, magistralė A10 – pasirašytos sutartys dėl specialiųjų planų parengimo. Planuojame, kad rugpjūčio mėnesį bus pasirašyta sutartis ir dėl A17 – Panevėžio aplinkkelio specialiojo plano parengimo. 2025 metų pabaigoje paskelbsime viešąjį pirkimą dėl jungiamųjų kelių įrengimo A5 magistralėje, tai yra ruože Kaunas–Marijampolė–Suvalkai, nuo Garliavos iki Mauručių. 2026 metų pabaigoje planuojame užbaigti likusį 43 kilometrų A14 magistralinio kelio Vilnius–Utena ruožą. Suprantama, kad šiuo metu, kai ten vyksta darbai, didelio gyventojų pasitenkinimo nesulaukiame, bet tikimės, kad, kai šitas ruožas bus galutinai baigtas, visi galės naudotis patogiu ir saugiu keliu.

Toliau tęsiami darbai magistraliniame kelyje A1. Turbūt, kas dažniausiai juo važiuojate, matėte, jog tiltas, einantis per Kruną, intensyviai rekonstruojamas. Rekonstravimas apima tai, kad pats tiltas, viena jo dalis buvo nugriauta, jina atstatoma. Toliau bus nugriauta likusi sena dalis ir vėl bus atstatoma. Ir pabaiga, planuojame, viso šito projekto pabaiga bus 2026 metai.

Kiti susisiektinio sektoriaus klausimai, kurie apima ne tik kelius. Ruošiamės priimti Vokietijos kariuomenės brigadą. Pradėjome geležinkelio atšakos iki Rūdninkų poligono projektavimą. Peržiūrėjome Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisykles, užtikrinant galimybę prišvaruoti į Klaipėdos valstybinį jūrų uostą atvykusių sąjungininkų karo laivus ir valstybinį statusą turinčius laivus, gauti šiems laivams reikalingas paslaugas ir reikalingą aprūpinimą. Taip pat pradėjome reguliuoti jūrininkų patekimo ir išvykimo iš Klaipėdos jūrų uosto nuoseklų kontroliavimą. Taip užtikriname uosto saugumą nuo galimų sabotazo atvejų.

Kas susiję su paštu, tai patvirtinome naująjį Universaliosios pašto paslaugos aprašą, kurio tikslas užtikrinti patogų ir efektyvų pašto paslaugų prieinamumą visoje Lietuvoje, todėl iki 2028 metų planuojame įrengti apie 300 naujų paštomatų gyvenvietėse, o nuo 2027 m. sausio 1 d. per šiuos paštomatus teikti ir visos apimties universaliosią pašto paslaugą, tai yra bus galima ir siuntas siųsti, ir registruotus laiškus. Siekdami, kad paštomatai gyventojams būtų prieinami greičiau, dedame pastangas įgyvendinti ir bandomuosius projektus. Šiuo metu konsultuojamės su įvairiomis savivaldybėmis dėl konkrečių gyvenviečių, kuriose galimi ir turi būti įrengti paštomatai.

Taip pat patvirtinome Viešai prieinamų įkrovimo prieigų pritaikymo naudotis visoms visuomenės grupėms ir asmenims reikalavimų aprašą. Pirmą kartą įteisinome konkrečius reikalavimus, kaip viešai prieinamos įkrovimo stotelės turi būti fiziškai ir informacijos naudojimo atžvilgiu pritaikytos visiems visuomenės nariams, įskaitant asmenis su negalia ir vyresnio amžiaus asmenis, kad kuo daugiau žmonių galėtų savarankiškai, patogiai ir saugiai naudotis įkrovimo infrastruktūra.

Daug dėmesio skyrėme ir dviračių infrastruktūrai gerinti, nes išsikėlėme tikslą didinti dviračių transporto populiarumą, kad dviračių infrastruktūra būtų ir saugi, ir patogi ne tik miestuose, bet ir ilgesniuose ruožuose tarp gyvenviečių. Per 2025–2028 metus į vadinamąjį bevariklį transportą, į jo infrastruktūros išvystymą Lietuvoje planuojame investuoti iki 265 mln. eurų. Už šias lėšas planuojame nutiesti ne mažiau kaip 440 kilometrų infrastruktūros šalia valstybinės ir vietinės reikšmės kelių.

Susisiekimo ministerija įvertino „Naujos kartos Lietuvos“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, kuriame buvo numatytos susisiekimo sektoriaus priemonės, tai yra šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimas ir alternatyviųjų degalų naudojimo skatinimas.

Atsižvelgdami į visiškai nepakankamą anksčiau suplanuotų veiklų įgyvendinimo pažangą, įvertinę suplanuotų rodiklių pasiekimo rizikų lygį ir siekdami kuo efektyviau investuoti Europos Sąjungos lėšas į Lietuvos transporto sektorių, kreipėmės į Europos Komisiją ir inicijavome dalies suplanuotų investicijų, tai yra daugiau nei 113 mln. eurų, perskirstymą. Europos Komisija šių metų gegužės mėnesį mūsų siūlymams pritarė ir sudarė galimybę finansuoti jau mano anksčiau minėtas veiklas, prisidėsiančias prie Lietuvos transporto sektoriaus žaliosios pertvarkos.

Siekdami sumažinti perteklinius reikalavimus ir palengvinti administracinę naštą verslui, sudarėme darbo grupę, parengėme ir patvirtinome konkretų pokyčių planą, kuriuo numatėme atsisakyti neaktualių paslaugų, supaprastinti reguliavimą ir modernizuoti procesus susisiekimo sektoriuje. Atlikta analizė parodė, kad dalis verslui neteikiamų šių paslaugų jau daugelį metų nesukuria absoliučiai jokios realios pridėtinės vertės ir tik didina reguliacinę naštą. Todėl suplanavome atsisakyti daugiau nei 200 perteklinių biurokratinių veiklų susisiekimo sektoriuje.

Aišku, susisiekimo sektoriuje nėra tik vidaus reikalai, yra ir tarptautinė veikla. Nuo pat pirmųjų dienų didelį prioritetą ir daug dėmesio skyrėme mūsų kaimynams lenkams, kadangi per šią valstybę eina pagrindinės mūsų ir viso Baltijos regiono susisiekimo jungtys, tai yra ir „Via Baltica“, ir „Rail Baltica“, taip pat ir skrydžio maršrutai. Su Lenkijos kolega ministru D. Klimčaku nuo metų pradžios susitinkame faktiškai kas mėnesį ir šie susitikimai iš tikrųjų duoda konkrečių rezultatų.

Pasirengėme įgyvendinti bendrą karinio mobilumo kelią Augustavas–Lazdijai–Vilnius. Apie tai informavome Europos Komisiją dar šių metų pradžioje raštu, siekdami papildomo finansavimo. Tikimės, kad tokių galimybių Europos Sąjungoje atsiras dar šiais metais. Gegužės 27 dieną Lietuvos ir Lenkijos geležinkeliai sutarė dėl veiksmų, reikalingų paleisti papildomus traukinius tarp Vilniaus ir Varšuvos.

Grįžkime prie Baltijos valstybių. Kartu su Latvijos ir Estijos kolegomis ministrais A. Švinka ir K. Leisu bendru laišku kreipėmės į Europos Komisiją ragindami užtikrinti Europos Sąjungos finansavimą, reikalingą „Rail Balticos“ projektui užbaigti iki 2030 metų. Ir toliau neatsitraukiama nuo įsipareigojimo „Rail Balticos“ vėžė sujungti tris Baltijos valstybes per Lenkiją su Vakarų Europa ne vėliau kaip 2030 metais, taip užtikrinant ne tik keleivių, krovinių, bet ir paties svarbiausio dalyko – nacionalinio saugumo – tikslus.

Pati svarbiausia mūsų pastarojo pusmečio tarptautinės darbotvarkės kryptis – didinti regioninį saugumą, reaguojant į sąjungininkų keliamą užduotį visam mūsų regionui, tai yra karinio mobilumo užtikrinimą. Sąjungininkams svarbu ne tik Lietuvos keliai ir geležinkeliai, bet kaip greitai galima pasiekti Lietuvą kertant kitas Europos šalis, todėl gegužės 27 dieną Vilniuje subūrėme naują grupę – devynias Rytų Europos šalis ir penkias Šiaurės šalis. Pirmą kartą istorijoje susitikę šių šalių transporto ministrai sutarė dėl bendrų tarptautinių karinio mobilumo koridorių plėtros.

Europos Komisija, reaguodama į mūsų susitikimą Vilniuje, jau šių metų antroje pusėje pateiks konkrečius pasiūlymus, kaip turi atrodyti šie koridoriai ir kokias procedūras taikyti siekiant supaprastinti sąjungininkų pajėgų judėjimą. Labai tikiuosi, kad šis ministrų susitikimas Vilniuje paskatins Europos Komisiją skirti ir papildomą finansavimą karinio mobilumo infrastruktūros projektams jau artimiausioje ateityje.

Tik noriu priminti kolegoms, kad 2021–2027 metais visoje Europos Sąjungoje karinio mobilumo infrastruktūrai buvo skirta, mūsų manymu, nepakankama suma, tai yra vos 1,5 mlrd. eurų. Ši parama buvo paskirstyta dar iki 2024 metų ir tai tikrai yra labai labai mažai atsižvelgiant į šiandienos geopolitinę situaciją.

Ir paskutinis labai svarbus akcentas. Birželio pradžioje Lietuvos iniciatyva buvo suburta 12 Europos Sąjungos šalių narių koalicija, kuria raginame Europos Komisiją imtis veiksmų dėl hibridinių atakų iš Rusijos ir Baltarusijos, tai yra GPS ryšio trikdžių Europos Sąjungos šalyse. Matydami sistemingus tyčinius Rusijos ir Baltarusijos GPS signalo trikdžius, matome tik vieną kelią aviacijos ir laivybos transporto paslaugų tęstinumui užtikrinti – koordinuotą visos Europos Sąjungos atsaką, kuris neleistų Rusijai ir Baltarusijai dalyvauti tarptautinėse aviacijos, laivybos ar telekomunikacijų organizacijose. Visoje Europos Sąjungoje raginame atnaujinti ir modernizuoti esamą navigacijos struktūrą, taip pat raginame išplėsti Europos Sąjungos ir NATO valstybių koordinavimo mechanizmus, kad būtų galima greičiau reaguoti į šias grėsmes. Mes manome, kad mūsų suburtos koalicijos ir bendros šalių grupės tokios svarios, kad jų akcentuojamos problemos – saugumas, karinis mobilumas, transporto finansavimas, transporto infrastruktūros atsparumas – jau dabar yra įtraukiamos į Europos Sąjungos darbotvarkę.

Kaip jau minėjau, antroje metų pusėje Europos Sąjungos laukia nauji pasiūlymai, kuriais bus didinamas Europos Sąjungos sektoriaus saugumas ir finansavimo galimybės. Jeigu šių pasiūlymų svarstymas teks artėjančiam Lietuvos pirmininkavimui, mes tikrai *iš savo pusės* tam būsime pasirengę.

Ir pačiai pabaigai labai trumpai apžvelgsiu Vyriausybės programos nuostatų plano įgyvendinimą, ne visas nuostatas, kurios susijusios su susisiektimo sektoriumi, nes jų yra tikrai nedaug. Šiais metais, kaip turbūt ir prieš tai, ir po to, tvarkome ir tvarkysime kritinės būklės tiltus, viadukus, prastos būklės perėjas, šalinsime juodas dėmes. Pradėtas kelių su žvyro danga asfaltavimo planas, tam buvo skirta 20 mln. šiems metams biudžete, tačiau puikiai suprantame, kad viskas labai greitai neįvyksta, nes tai yra derinama ir su savivaldybėmis, ir atitinkami ruožai, ir projektavimas jų. Viskas užtrunka, tačiau viską darome ir dedame pastangas tam, kad kuo greičiau pradėtume konkrečius veiksmus.

Artimiausiu metu paskelbsime projektavimo konkursus alternatyvaus Suvalkų koridoriaus, tai yra Lazdijai–Alytus–Vilnius ruože esantiems statiniams, bet čia noriu akcentuoti, kad kol kas tikrai tiltams.

Iki 2025 metų pabaigos parengsime techninį darbo projektą valstybinės reikšmės krašto kelio 130 Kaunas–Prienai–Alytus ruožui nuo Kauno iki Prienų ir rekonstrukcijas šiame kelyje svarstome įgyvendinti viešosios ir privačios partnerystės principu.

Kitoje šių metų pusėje bus pradėtas rengti Klaipėdos pietinio aplinkkelio specialus planas. Toliau vykdome geležinkelio ruožo nuo Vilniaus iki Klaipėdos elektrifikavimo darbus. Visi, kurie skraidote, turbūt matote, jog vykdome oro uostų terminalų rekonstrukcijos projektus Vilniuje ir Kaune. Ačiū už dėmesį. Lauksiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Pirmasis klausia R. Kuodis.

R. KUODIS (TS-LKDF). Ačiū, užsirašiau paskutinis, bet kažkaip eilėje atsidūriau pirmas. Ačiū. Ministre, man įdomi jūsų nuomonė dviem klausimais. Pirma, tai yra tų visų sunkiasvorių mašinų perkėlimas ant geležinkelio, čia, aišku, susiję su CO₂ programa ir kelių kokybės programa. Aišku, kelininkai suinteresuoti blogais keliais. Ne paslaptis – kuo blogesni, tuo daugiau užsakymų jiems remontuoti. Bet mus turbūt ne jie domina, ne jų interesai labiausiai. Tai šita programa.

Antras dalykas. Greičio mažinimo autostradose klausimas. Pradėsime tuoj čia baudas mokėti už CO₂ ir visa kita. Koks jūsų požiūris būtų į šią problemą, nes dabar tas greitis, kuris nusta-

tytas, tikrai neapsimoka, tai yra žmonių laikas vertas mažiau negu kad papildomos kuro sąnaudos, kurias jie ten patiria, tarkim, nulėkdami iš Vilniaus iki Klaipėdos maksimaliu tuo 130 ar paprastai 139...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. KUODIS (*TS-LKDF*). Šitie du klausimai. Ačiū.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Galbūt antrą klausimą neteisingai supratau. Ar jūs norite, kad būtų mažinamas greitis autostradose? Atsiprašau, galbūt jus nuviliu, bet, mano manymu, autostradose greitis turėtų būti didinamas, tik įrengus kokybišką dangą, kuri leistų užtikrinti saugų, kad ir didelį, greitį. Jeigu pasieksime atitinkamą savo automagistralių kokybės būklę, tokią kaip bent jau Lenkijoje, tai tikrai, o jeigu dar turėsiu galimybę pristatyti pokyčius, tai norėčiau ir ne 140, o gal 150 vasaros metu, kad būtų toks greitis.

Dėl sunkiasvorių perkėlimo ant traukinių. Čia tokia dviguba problema. Kaip visada, yra įvairių verslų interesų ir tikrai ne kartą jau teko europiniu formatu apie tai diskutuoti. Diskusijos kol kas susiveda į tai, kad nesusitariama nei tarp atstovaujančių verslui, nei tarp Europos Komisijos, kaip tas tiksliai turėtų būti padaryta. Yra įvairių pasiūlymų. Tačiau yra ir kitokių truputį pasiūlymų, pavyzdžiui, Šiaurės šalys labai norėtų, kad keliais pradėtų judėti pusantro karto sunkesnės vadinamosios *fūros*, tai yra kad jas dar labiau galėtų apkrauti, nes jų motyvacija yra tokia, kad jos turi Šiaurės šalių ypatumų, jų keliai yra labai geri, pritaikyti tokiems svoriams ir galbūt galima tą pritaikyti ir visai Europos Sąjungai. Tai kol kas kitos šalys viso to kratosi.

Bet perkeliant, tarkime, sunkius krovinius nuo kelių į geležinkelį, tokiai valstybei kaip Lietuva, matyt, svarbiausias dalykas yra atstumai: jeigu neįvertinsime esančių atstumų, vienu atveju viena arba kita verslo rūšis geriau gyvens, kita verslo rūšis bus tokia ne tiek privilegijuota. Šiuo atveju aš asmeniškai nenoriu, kad toks reguliavimas dėl kokio nors vienintelio tikslo sujauktų verslo gyvenimą arba verslo logiką.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, toks gal praktinis klausimas. GPS trikdžiai masiškai fiksuojami Vakarų Lietuvoje. Ar planuojate ką nors daryti tarptautiniu mastu, ar paliecate vietos laivybos problemoms, aviacijos problemoms? Iš tikrųjų pajūrio regione gyventojai, žiūrėdami į savo GPS signalą, mato, kad jie yra viduryje jūros visiškai skirtinga kryptimi, o tai trukdo laivybai, aviacijai, dronų komerciniam panaudojimui. Ką darote tarptautiniu mastu, kad šitos komunikacinės technologijos veiktų pas mus ir Rusijos signalai būtų slopinami? Ačiū.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Savo pristatyme trumpai apie tai užsiminiau, bet truputį grįšiu į priešistorę. Signalų trikdžiai sustiprėjo, prasidėjus pilno masto karui Ukrainoje. Koks racionalumas tai daryti, turbūt galėtų paaiškinti kariuomenės atstovai arba žvalgybos atstovai. Tačiau mes esame tie, kurie susiduriame su tomis pasekmėmis.

Pradėjus kalbėti didesniu tarptautiniu formatu, pradžioje pasijuto, kad tai yra tarsi Lietuvos, kažkiek Latvijos, kažkiek Estijos problema. Tarsi čia yra jūsų klausimas, kažkiek susijęs su jumis, galbūt truputį dar liečiantis Lenkiją, kas arti Suvalkų koridoriaus, ir panašiai. Tačiau bendraudami su daugiau ministrų, su daugiau atstovų, mes supratome, kad ne tik Baltijos regionas, – Viduržemio jūros regione lygiai taip pat laivyba susiduria, nesvarbu, koks šaltinis yra, bet susiduria su GPS trikdžiais. Ir tada mes iškėlėme klausimą, ką mes turime daryti? Patys savęs paklausėme, ką mes turime daryti? Ar kiekviena atskira šalis turi sau išsikelti tikslą ir kažką pati padaryti, išradinėti dviratį, ar vis dėlto mes turime vieningai, kaip Europos Sąjunga, prieiti prie sprendimo paieškos?

Tai šiandien mes sakome, kad turime prieiti vieningai. Tikrai daug pabendravus su šitos srities atstovais, visiškai aišku, kad technologinių ir techninių sprendimų yra, egzistuoja. Bet jie yra nei pigūs, nei labai pigiai diegiami, dauguma jų. Brangiausi, aišku yra kariniai, jeigu reikėtų diegti karinę techniką. Bet kita, kuri gali būti naudojama civilinėje aviacijoje, čia vis tik reikia Europos Sąjungos teisinio reguliavimo įsikišimo, kadangi mes vieni negalime nurodinėti nei oro vežėjams, nei visiems, kas naudojasi jūromis ir laivybos pramone, ką jie Lietuvoje privalo naudoti, kadangi Lietuva neturi savo atskirų oro linijų. Vadinasi, mes turime tikrai tuos, kas pas mus atskrenda ar-

ba išskrenda, todėl Europos Sąjungos požiūris ir priėjimas turėtų būti bendras. Tai tą mes keliame ir apie tą kalbame jau mažiausiai pusę metų.

PIRMININKĖ. Dėkui. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ministre, aš noriu jūsų paklausti. Pristatyme trumpai užsiminėte apie pietinį aplinkkelį Klaipėdos krašte. Noriu paklausti, kiek laiko, kiek metų dar reikės laukti jo? Užsiminėte, kad lyg studija yra daroma, ar ne?

Kitas klausimas. Užsiminėte apie pagrindinių kelių didesnę apmokestinimą. Tai ar tie automobiliai ukrainietiškais numeriais, autovežiai, kurie yra pilnai pakrauti naudotų automobilių, važiuodami ir naudodamiesi mūsų keliais, moka mokestį, ar nemoka? Tai yra du tokie klausimai.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Ligita. Tikrai negaliu taip nuoširdžiai atsakyti, ar jie moka, ar nemoka, nes paskui nė vieną automobilį nei stovėjau, nei tikrinau. Bet vertinant mūsų teisinę sistemą, jie privalo mokėti. Tiesiog privalo mokėti. Jeigu tai yra sunkiasvoriai automobiliai, jie privalo mokėti. Čia jau kontrolės ir priežiūros klausimas.

O dėl Klaipėdos pietinio aplinkkelio turbūt atsakymas yra visų mūsų rankose arba pirštų galuose, kai balsuosime už kelių sektoriaus padidintą finansavimą. Kito atsakymo nėra. Jeigu jūs klausiate, kiek metų gali užtrukti, tai jeigu nebus finansavimo, užtruks daugiau metų. Jeigu bus finansavimas, užtruks mažiau metų. Bet kiek metų konkrečiai – labai sunku atsakyti. Bet mes į Klaipėdos pietinį aplinkkelį žiūrime ne tik kaip į atskirą objektą, nesusijusį su niekuo kitu, bet mes jį lygiai taip pat vertiname kartu ir su pietine uosto dalimi. Čia, mūsų giliu įsitikinimu, šitie projektai turėtų eiti kartu.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Zuokas, bet jo lyg nematau salėje. Tuomet A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*NAF*). Gerbiamas ministre, kaip jūs pats teigėte prieš kelias savaites, transporto srautai Lietuvoje auga, o keliai vis prastėja. Beveik 40 % valstybinės reikšmės kelių yra blogos arba labai blogos būklės, ypač didelį nerimą kelia tiltai ir viadukai, nes daugiau nei 100 šių statinių sparčiai byra, yra avarinės būklės, todėl aš norėčiau jūsų paklausti. Atsižvelgiant į tai, kad degalų pardavimai šiais metais drastiškai krito, jau dabar nesurinkta daugiau nei 30 mln. eurų, o Kelių priežiūros ir plėtros programa tiesiogiai priklauso nuo šito mokesčio surinkimo, kaip Susisiekimo ministerija vertina sumažėjusio degalų pardavimo poveikį kelių sektoriaus finansavimui? Ar jau fiksuojamas realus lėšų mažėjimas? Kaip tai atsiliepia kelių priežiūrai, ypač regionuose? Be to, ar ministerija kartu su Finansų ministerija ketina imtis iniciatyvos ir peržiūrėti akcizų politiką arba suderinti su kaimyninėmis šalimis?

E. SABUTIS (*LSDPF*). Dėl akcizų politikos. Turbūt klausimas būtų finansų ministrui. Į šį klausimą nesigilinau ir dabar atsakyti negaliu. Šių metų akcizo kritimo arba sumažėjimo pajamų iš akcizo kol kas neįtariau. Finansavimas buvo nustatytas ir mes jį gauname visos apimties, kokia buvo nustatyta. Aišku, ta apimtis mūsų netenkina. Ką reikėtų daryti ateityje? Atsakymas, kaip visada, yra mūsų rankose. Na, taip, čia tas atsakymas yra. Bet atsakant į tai, turbūt reikėtų paklausti ir savęs, ir aplinkos ministro, ir buvusio aplinkos ministro, kaip vertinamas mūsų įsipareigojimas dėl žaliojo kurso ir žalinimo. Krentantys degalų pardavimai reiškia krentantį vartojimą. Viena vertus, tai yra neblogai, tačiau, kita vertus, negaunama pajamų. Tai Kelių fondas yra atsakymas, kur ieškoti papildomų pajamų.

PIRMININKĖ. Dėkui. D. Ulbinaitė.

D. ULBINAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, labai ačiū, daug dėmesio savo apžvalgoje skyrėte karinio mobilumo keliams, tačiau aš taip nieko ir neišgirdau apie vieną labai svarbų karinio mobilumo kelią Nr. 108, kuris jungia du pagrindinius mūsų poligonus, Ruklos ir Pabradės, ir kuris eina per Maišiagalos miestelio centrą. Ko galime tikėtis? Kada galime tikėtis kelio Nr. 108?

E. SABUTIS (*LSDPF*). Kai yra pats sunkiausias klausimas, tai atsakymas būtų toks... Esant geram finansavimui, logika būtų ganėtinai paprasta: jeigu finansavimas padidėja, vis dėlto pagrindinis akcentas, taip, griūnantys tiltai, viadukai ir panašiai, tai yra svarbu, bet kitas pagrindinis akcentas yra karinis mobilumas. Ne kažkur kažkas kito, bet būtent karinio mobilumo objektai. O jūsų minimas kelias yra sąrašė, tikrai yra sąrašė, jis nepamirštas, niekur nenukirstas. Viskas priklauso nuo turimo ateities finansavimo. Tikrai yra.

PIRMININKĖ. Dėkui. S. Kairys.

S. KAIRYS (*LSF*). Labai ačiū už galimybę paklausti. Gerbiamas ministre, daug tokios informacijos pateikėte ir kalbėjote labai žemiškai. Tai iš tikrųjų yra svarbu, nes patys matome mūsų infrastruktūros būklę ir panašiai. Bet visgi yra tokių dalykų, pavyzdžiui, Kaunas, Klaipėda irgi daro visokias galimybių studijas, ieško sprendimų, kalbant, pavyzdžiui, apie tramvajų kaip transporto priemonę. Šios transporto priemonės nėra jokiam Lietuvos įstatyme. Miestai daro galimybių studijas, leidžia pinigus ir panašiai. Čia yra daug tokios tarpinstitucinės mėsmales. Ar vis dėlto nemanote, kad tokias pažangias transporto rūšis, kurios spręstų ir ekologines problemas, ir panašiai, kaip nors tas įstatyminis reguliavimas irgi tokius dalykus turėtų atliepti ir gal net skatinti miestus galvoti apie geras viešojo transporto alternatyvas?

E. SABUTIS (*LSDPF*). Žinote, ačiū už komentarą apie žemiškumą, tai labai žemiškai, paprastai ir atsakysiu. Sutinku su jumis, viskas turėtų būti. Jeigu matysite, kad per mažai mūsų ministerijos iniciatyvos, kartu galime tą iniciatyvą pagerinti, padidinti ir pagreitinti. Bet tikrai nemanau, kad tokios iniciatyvos turėtų būti užslopintos arba į jas nekreipiama dėmesio. Su Kauno miesto meru, administracijos darbuotojais ir vicemerais buvome susitikę, kalbėjome apie tramvajų ir sutarėme, kad šį klausimą iškelsime ir aukštesniu lygiu, artėjant jau konkrečioms deryboms dėl būsimo Europos Sąjungos biudžeto. Žiūrėsime, ar kitame biudžete gali būti numatytos priemonės būtent tokiems miestams kaip Kaunas. Nebūtinai kaip Kaunas, bet tiems miestams, kurie nori vystyti tokią transporto rūšį, kuri yra tikrai netarši ir kurios Lietuvoje šiandien tiesiog nėra.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir paskutinioji glaustą klausimą – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, jau kolegė paminėjo, kad vis dėlto reikėtų skirti daugiau dėmesio karinio mobilumo keliams. Tai neturėtų būti kažkokia vienkartinė akcija, bet jie turėtų būti įtraukti, mano vertinimu, į intensyvesnės priežiūros kelius. Sutikite, karinė vilkstinė, kuri pravažiuoja ne kartą per dieną, tą kelią labai sugadina ir tos priežiūros reikia nuolatinės, nes vėliau mes turime tai, kas dabar yra Nemenčinėje, Maišiagaloje, Ažulaukėje, ypač miesteliuose. Kažkodėl ten išdaužta labiausiai, nors ten ir greitis yra apribotas.

Antra mano klausimo dalis dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos. Ar jūs neinicijuosite pokyčių šitos programos? Kur aš lenkiu? Kad savivaldybės turėtų didesnę galimybę pasinaudoti šios programos lėšomis, nes jos efektyviau, mano vertinimu, geba organizuoti darbus ir naują infrastruktūrą savo savivaldybių teritorijoje.

PIRMININKĖ. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ir kuriamas fondas. Ar bus galimybė savivaldybėms savarankiškai kreiptis į tą fondą būtent dėl kelių infrastruktūros gerinimo?

PIRMININKĖ. Laikas, laikas, laikas.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Atsakydamas į paskutinę klausimo dalį, nenorėčiau jūsų labai nuliūdinti, bet kol kas neplanuojama, kad savivaldybės galėtų kreiptis į šitą fondą, nes jis yra tikslinis ir skirtas valstybinės reikšmės keliams. Tačiau puikiai žinote, kad visai neseniai čia, Seime, priėmėme įstatymą, pagal kurį savivaldybėms turėsime atiduoti nedidelę dalį valstybinės reikšmės kelių, einančių per miestus, miestelius. Su tuo mes atiduosime ir papildomą finansavimą.

Kalbantis su merais kol kas išryškėja tokie, sakykime taip, du požiūriai. Vienas požiūris, kad sutinkame, galime paimti, bet, aišku, reikia didesnio finansavimo ir nežiūrime į dabartinę kelio būklę. Kitas požiūris – jūs privalote suremontuoti, išblizginti kelią, mes tada jį paimame ir tada paimame dar ir didesnę finansavimą. Mūsų požiūris yra toks, kad vis tik reikia netaikyti prievartos, su kiekviena savivaldybe dirbti individualiai, identifikuoti tikruosius jos poreikius, nes ne visi keliai, kurie buvo anksčiau numatyti „Via Lietuvos“ ir kurie gali būti perduodami arba perimami, ne visai tinka kai kurioms savivaldybėms, nes kai kurios nori kitus kelius pasiimti ir nebūtinai suremontuotus. Bet tas požiūris, kad KPPP finansavimo logika turi kisti, tai jinau ir turi kisti, nes Kelių fondas turėtų būti skiriamas valstybinės reikšmės keliams, o KPPP turėtų didinti savivaldybėms skiriamą dalį. Bet žinote, procentiškai galime dalis paišyti, kiek norime, bet jeigu bendrąja išraiška mažes finansavimas, tai kas iš tų procentų. Lygiai taip pat yra Vyriausybės programoje, kad ir KPPP dalis turi didėti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausiančių dar būtų, bet jau beviltiškai išseko mūsų laikas. Dėkui, ministre. Matyt, bus kitų formatų, kai bus galima jūsų pasiteirauti įvairių dalykų.

Dabar pradėdame... Taip, matau, per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. RADVILAVIČIUS (*LSDPF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Šiandieną Seime lankosi Vytauto Didžiojo universiteto Informatikos fakulteto dėstytojai ir Alumnų klubo nariai. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkui kolegai A. Radvilavičiui. Sveikinimai.

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

14.39 val.

Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-274 (*pateikimas*)

Dabar pradėsime jau opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkę. Jau čia, mūsų apsisprendimu, startuosime nuo 2-13 darbotvarkės klausimo – Lietuvos kultūros tarybos įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-274. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Garbusis Seime, Kultūros taryba, kuri disponuoja dabar apie 24 mln. eurų, kas ketverius metus renka naują tarybą. Tą tarybą renka pati kultūros bendruomenė tokiu sudėtingu dvipakopiu rinkimų būdu, o tarybos pirmininkas pagal Kultūros tarybos įstatymo dabartinę versiją yra skiriamas Vyriausybės kultūros ministro teikimu. Kitaip sakant, faktiškai tai yra politinio pasitikėjimo pareigūnas, kurį atrinkti ministras, kultūros ministras, neturi jokio įpareigojimo. Tiesa, tiek buvęs ministras, tiek dabartinis ministras, teikiant Kultūros tarybos pirmininko kandidatūrą, kreipėsi į bendruomenę ir prašė, kad rašytų savo norus, kas norėtų pretenduoti. Bet tai niekaip neapibrėžta jokiais įstatymais, yra daugiau toks savi-veiklinis veikimas ir iš tikrųjų jis yra imitacija konkurso, nors faktiškai konkurso nėra.

Taigi, aš siūlau pakoreguoti Kultūros tarybos įstatymą ir tą Kultūros tarybos pirmininko rinkimą papildyti būtent konkursu. Tas, aišku, jau bus naujo Kultūros tarybos pirmininko rinkimų atveju, kas bus jau po kadencijos. Taigi, tikrai nėra čia jokios skubos, bet aš manau, kad savireguliacijos instrumentas turės daugiau nepriklausomumo, nes, kaip minėjau, dabar tas Kultūros tarybos pirmininkas yra atrenkamas visiškai asmeninio kultūros ministro pasitikėjimo principu. Teikiu ir prašau jūsų pritarimo.

PIRMININKĖ. Ačiū už pristatymą. Nėra norinčių paklausti. Dėl motyvų irgi nėra norinčių. Siūlyčiau bendru sutarimu, bet vis dėlto apsispręsimė balsuoti numatytu laiku. 15 val. 15 min. prasidės balsavimo laikas.

14.42 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 papildymo 23³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-331 (*pateikimas*)

Dabar grįžtame į darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 2-2 klausimas – Švietimo įstatymo papildymo 23³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-331. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Radvile. Pora projektų, susijusių su mūsų švietimu. Turime, man atrodo, visai gerą dalyką padarę per šituos kelis metus. Mūsų devintokai nuo šių mokslo metų 3 dienas per metus turi privalomą Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursą. Kad sutartume paprasčiau, vadinkime jį Gynybos įgūdžių kursu. Šalia to, dar yra įvairių pilietiškumo pamokų. Dažnai jos yra tiktai pasirenkamos, kai kurie pilietiškumo aspektai yra integruoti į kitus dalykus. O čia kalbame apie atskirą su Šaulių sąjunga vykdomą projektą, kai 3 dienas per metus devintokai skirtingais mėnesiais, skirtingais metų laikais turi tokį kursą. Mes link jo keliavome kelis metus, pradėjome nuo *pilotinio* projekto, bet galų gale šiais mokslo metais jau turime privalomą kursą.

Kas tas kursas? Dažniausiai šauliai arba kariai savanoriai, kai kuriais atvejais atsargos kariai, atvyksta į mokyklas, turėdami teisę dirbti su mūsų vaikais, ir jie veda kursą, kuris yra ir teorinis, ir praktinis. Teorinis – dažniausiai apie mūsų gynybos planus, apie tai, kaip Lietuva gintųsi, apie piliečio vietą gynybos planuose. Ir praktinis. Praktinis – tai tokie dalykai, pavyzdžiui, kaip pirmoji pagalba, išmokti, kaip teikti pirmąją pagalbą, kaip išgyventi sudėtingomis sąlygomis, kaip pasistatyti palapinę. Galiausiai kursą vainikuoja žygis, toks išgyvenimo žygis, kuris savotiškai mūsų jauną kartą, kuri dabar dažniau yra internete, virtualioje erdvėje, ištraukia į lauko sąlygas, kur jie bendrauja, vienas kitam padeda, ugdo lyderystės savybes, sakykime taip. Tas projektas visa tai užtikrina.

Dabar mes esame šitoje stadijoje, bet, matyt, suprantant kontekstą, suprantant tai, kad mes turime didinti tempus, siūlau šiuo įstatymo projektu laipsniškai kasmet plėsti šitą Gynybos įgūdžių kursą ir vyresnėms, ir žemesnėms klasėms. Aš labai neapsistosiu, ką aš siūlau daryti kitais mokslo metais, dar kitais, bet per ketverius metus nukeliauti iki to, kad mes ir 5, ir 6, ir 7, ir 8 klasėse turėtume analogišką Gynybos įgūdžių kursą ir privalomą kursą ir šitoms klasėms. Natūralu, galėtų jie skirtis savo sudėtingumu, kiekvienais mokslo metais galėtų šiek tiek sudėtingėti, mūsų vaikai galėtų gauti tam tikrų įgūdžių ir taip stiprinti tiek patriotizmą, tiek valią ginti savo šalį, galų gale orientuotis sudėtingesnėmis sąlygomis. Mes ne tik kalbame apie X dieną, tą sudėtingiausią dieną, blogiausią scenarijų, kalbame ir apie vadinamąjį susiorientavimą sudėtingomis, ekstremaliomis situacijomis. Noriu pasakyti po pavyzdį.

Mes turime tris kadetų licėjus Lietuvoje. Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjus, kuri pavyko praeitais metais integruoti į krašto apsaugos sistemą ir savotiškai išgelbėti, ir savotiškai įkvėpti, licėjus įkvėpė, turi dabar naują kvėpavimą. Ir Alsėdžiai labai šauni iniciatyva, ir, aišku, Jūrų kadetų mokykla Klaipėdoje.

Plechavičiukai turėjo tokių... ne vieną kartą skambėjo ir viešojoje erdvėje, kai plechavičiukai, turėdami įgūdžių, nes visus metus mokosi pagal tokią labiau rengimo programą, jie įgyja įgūdžių, kurie praverčia jiems net ir sudėtingomis gyvenimo situacijoms. Praeitų metų istorija. Kaune devintokai plechavičiukai ėjo ir pamatė sušalusią moterį. Dažniausiai turbūt jaunimas geriausiai atveju, matyt, iškviestų greitąją pagalbą. Bet jie nenuėjo, nenusisuko, o kaip tik suteikė pirmąją pagalbą, tada iškvietė greitąją pagalbą. Gydytojai sako: taip gerai suteiktos pagalbos mums dar reikėtų paieškoti.

Tai rodo, ką reiškia sudėtingoje situacijoje lyderystė ir įgūdžiai, vaikų įgūdžiai. Ir šiuo atžvilgiu būtent tie kursai, aišku, jie neprilygsta visų kadetų programai, bet tai yra kursai, kurie galėtų tuos vaikų įgūdžius stiprinti. Tokia yra idėja, toks yra sumanymas. Aš žinau, kad ministerija turi savo planus, bet tie planai yra šiek tiek per lėti. Mano požiūriu, reikia tai akceleruoti ir mes galime įstatymo pakeitimais tai padaryti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Klausia V. Ažuolas, bet jo salėje nėra. Tuomet P. Visockas.

P. VISOCKAS (*LSDPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kolega, labai sveikinu už jūsų iniciatyvą. Tikrai savalaikis sprendimas ir pasiūlymas. Aš kaip tik džiaugiuosi, kad ta diskusija, kuri vyko Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, gauna realią išvaizdą, tai, ką mes diskutavome, tampa įstatymo pataisa. Taip pat žinau, kad visa ta diskusija ir parengiamieji darbai vyksta Krašto apsaugos ministerijoje, tiek Švietimo ir mokslo ministerijoje. Bet tam tikra mano profesinė patirtis leidžia kilti tam tikroms abejonėms.

Aš jūsų norėčiau paklausti: jūsų nuomone, pilietiškumo ir gynybos kurso pateikimas integruojant į kitus mokomuosius dalykus, ar tai yra tinkamiausia forma, ar pavyktų pasiekti rezultatų? Ir antra klausimo dalis: jūsų nuomone, ar pakaktų žmogiškųjų išteklių, nekalbant apie finansinius, užsibrėžti, nes dabar turime tik 9 klasėje?.. Jūsų pasiūlymas turėti tiek pirmojoje pagrindinio ugdymo pakopoje, tiek antrojoje, netgi ir vidurinėje?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai geras klausimas, gerbiamas Pauliau. Tikrai ačiū. Aš manau, kad taip ir galėtų būti, kad mes komitete kartais pasiūlome idėją, kuri stumia procesus į priekį. Komitetas gali ne tik stampuoti įstatymus, bet jis gali daug dalykų keisti. Džiaugiuosi, kad mes šiuo atveju galime tuos dalykus pasiekti.

Aišku, kurso integravimas į skirtingus dalykus turbūt būtų pats galbūt geriausias dalykas. Bet mes susiduriame su problema – būtent mokytojų, jų apmokėjimo vėliau, tada jų gebėjimo tai daryti ir panašiai. Todėl nemažinant idėjos eiti ir šiuo keliu, reikėtų eiti ir atskiro kurso keliu, kadangi čia mums į pagalbą atskuba Šaulių sąjunga. Mes tikrai turime... Žiūrėkite, jie jau per siūles eina, kad šitą kursą užtikrintų. Tada jie telkia karius savanorius, kurie nori dirbti su mūsų jaunąja karta. Tada mes turime tikrai daug atsargos karių.

Ir čia yra niuansas, kurį aš irgi kalbėdamas, važiuodamas per Lietuvą pajutau, kad kai kurie atsargos kariai tikrai norėtų prisidėti. Jie gi turi įgūdžių, jie turi patirties. Bet yra problema. Pasirodo, jeigu tu atidėstai kursą ir gauni, pavyzdžiui, pagal individualią veiklą kad ir simbolinį apmokėjimą, tada tu nebegali pretenduoti... ir mažėja tavo valstybinės pensijos priedas. Taip jie netenka motyvacijos tai daryti.

Šalia šito, matyt, turėtų eiti ir kiti pasiūlymai, kaip pritraukti tuos žmones, kurie turi tuos gebėjimus. Jie turės tada išsilaikyti tą psichologinį ir pedagoginį testą, bet ten apie 180 valandų, tai gana lengvai padaroma, kad mes galėtume turėti daugiau tokių žmonių. Ir tai būtų žmonės, kurie nėra tradiciniai pedagogai, mokytojai, bet kurie gali turėti tam tikrą pedagogo gyslelę, nori prie to prisidėti, vystyti pedagoginę veiklą, panaudoti savo gebėjimus, ir mes juos turėtume pritraukti. Šiaip potencialas milžiniškas. Manau, kad eidami šituo keliu: traukdami atsargos karius, karius savanorius, šaulius... tai yra tas kelias, kaip mes galime plėsti, stiprinti ir spręsti jūsų mirtą, sakykime taip, lektorių problemą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Laurynai, paaiškinkite, ypač jauniems Seimo nariams, naujiems Seimo nariams, kodėl geros iniciatyvos visą laiką ateina po laiko? Jūs ketverius metus turėjote valdžią, ilgą laiką buvote net ir krašto apsaugos ministru. Dabar jau per tuos ketverius metus galėjote užsiauginti oho kokius mūsų tėvynės gynėjus! Bet štai kada opozicijoje, tada tos iniciatyvos ir išlenda. Aš niekaip negaliu suprasti, kodėl pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas mokyklose, tos geros idėjos, tikrai geros idėjos, aš sveikinu jas, bet ateina po laiko? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Artūrai, aš tiek, tokią įžangą dariau, o jūsų, matyt, salėje nebuvo, kai pasakojau, ką mums pavyko per kelerius metus nuveikti. Šiandien jau yra kursas, sukurtas per kelerius metus, bet jis yra devintokams, jis yra privalomas, jis yra tris kartus per metus, bet jis jau yra. Tai yra pirmas žingsnis, laiptelis pirmas žengtas. Todėl mes ir nekalbame iš tuščio popieriaus lapo. Aš neatėjau sugalvojęs: dabar pasiūlysiu tokią idėją. Mes kaip tik šituo keliu jau keliau, tik dabar siūlome plėsti į 8-tas, į 6-tas, į 7-tas, į 5-tas klases. Ir spręsti lektorių problemą ir visą tą gerą, visai gerą, formulę plėsti mūsų mokyklose.

Gerbiamas Artūrai, aš jums padarysiu atskirą pristatymą, ką mums pavyko šioje srityje padaryti per trejus metus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Švietimo svarbą, ginant tėvynę, aš kažkada Izraelyje supratau, kai vienas Izraelio generolas Siono aukštumose man pasakė: čia ne mūsų pinigai, ne mūsų ginklai, bet būtent švietimas, tai, ką mes įdiegėme savo piliečiams, leido mums apginti šalį nuo šešių kariuomenių, kurios mus tuo metu puolė. Tą patį pastebėjau Amerikoje, kur buvo keturi mano vaikai, iš esmės nuo antros klasės tokiuose kursuose mokėsi. Tai mano klausimas būtų toks: ar nereikėtų mums dar labiau išplėsti tą programą ir nuo pirmų metų mokyklose tai įdiegti, nes dvi tautos, kurios rodo savo karinę galią ir gebėjimą apginti, tą daro nuo pirmųjų metų?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, Žygimantai, už klausimą. Aš tikrai prieš gerą mėnesį diskutavau su mūsų pedagogais, kurie mato, kaip mokyklose veikia šis kursas. Išties jie sako, kad reikia nuo pirmų dienų. Geriausia, kai aš klausiu, ar geriau nuo 9-tos į viršų, į 10-tą, 11-tą; ar žemyn, į 8-tą, 7-tą, 6-tą, tai jie labai įdomiai atsakė: reikia nuo 1-os, 2-os, 3-ios iki 4-tos klasės. Viskas yra taip.

Bet mes turime gerbiamo Pauliaus užčiuoptą problemą, tai yra lektoriai. Tai yra kas ateis į mokyklą ir darys. Ir čia mes tą problemą turime visuose sluoksniuose, ar tai būtų pilietiškumo ir

gynybos įgūdžių kursas moksleiviams, ar tai būtų šaulių bazinis kursas, jiems irgi reikia instruktorių, ar tai būtų komendantinių vienetų rengimas, trūksta inspekto... instruktorių. Mes norime plėsti šauktinių skaičių, trūksta instruktorių. Šią problemą išsprendus, o ją tikrai galima išspręsti, būtų galima padaryti daugiau.

PIRMININKĖ. Ir V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Laurynai, dėkui, kad juda šitie reikalai į priekį. Tikrai praėjo kadencijoje daug kas buvo daryta ir daug kas buvo planuota. Norėčiau A. Skardžiui pasakyti, kad tikrai daug yra padaryta. Tikrai, Artūrai, dirbome ir kadetų mokyklose, ir kitose, bet, norint ką nors padaryti, reikia iš tikrųjų turėti potencialo. Tai noriu ir Valstiečių partijai paminėti, kad su E. Jovaiša mes esame savo laiku padarę bendrą Karo akademijos ir tuometinio Pedagoginio universiteto kursą istorijos ir pilietinio ugdymo mokytojams. Deja, tik trys studentai baigė šį kursą. Bet jeigu tokius dalykus prikeltume, tai mes tikrai galėtume parengti ir jaunų mokytojų, nes vaikams labai patinka, kada kartu su jais į žygius eina jauni žmonės. Tai čia, aš manau, reikėtų pedagogų rengimo klausimą išryškinti kaip pagrindinį ir jo sprendimas padės išspręsti ir visus kitus klausimus.

Na, ir taip pat dėl integracijos norėčiau pasakyti, kad mes dažnai galvojame (žiūriui į Švietimo komiteto pirmininkę), dažnai galvojame, kad būtent šaudymas padidina patriotizmą. Tai nėra taip. Šaudymas yra svarbus žmogaus rengimas, bet pagrindiniai dalykai, kurie formuoja pilietines nuostatas, yra istorija, geografija ir literatūra, ypač literatūra. Jūs lenkų paklauskite, kas suformavo jų nuostatas, tai jų romantinė literatūra. Aš siūlyčiau šitą diskusiją dar praplėsti Švietimo ir mokslo komitete, kaip šitų dalykų apimtimi būtų galima formuoti pilietines, patriotines nuostatas. Tai pats geriausias būdas, ypač ankstyvosiose klasėse.

PIRMININKĖ. Laikas!

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Nežinau, ar čia buvo klausimas, bet buvo didelis palaikymas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, profesoriau. Iš tikrųjų aš visiškai pritariu jums ir pasakysiu vieną labai įdomią sociologinę išvagę, kuri buvo padaryta viename A. Ramonaitės ir D. Šlekio tyrime. Aš irgi visą laiką galvojau, kad viskas ateina iš literatūros, iš šeimos, iš išauklėjimo, tas noras ginti savo šalį, bet, pasirodo, yra ir atvirkštinis ryšys, nepaneigiantis šito ryšio, kad tie žmonės, piliečiai, kurie perėjo vienokį ar kitokį rengimą, ar labiau paramilitarinį, ar labiau sukarintą, ar labiau karinį, užsikuria pasitikėjimu ir užsikuria meile Tėvynei, ir nori labiau ginti. Tai yra abipusis ryšys. Kitaip tariant, reikia daryti ir tą, ir tą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Atsakėte į visus klausimus.

Motyvai už – A. Radvilavičius.

A. RADVILAVIČIUS (*LSDPF*). Ačiū posėdžio pirmininkei. Mano galbūt tas už – daugiau prieš. Už – dėl to, kad visgi pradėjo tuos darbus daryti. O mūsų Vyriausybės programoje numatytos daug platesnės veiklos, kurias mes tikrai numatę daryti. Ir nebūtinai tik 9–10 klasėms, bet ir 7–8 klasėms. 2025–2026 mokslo metais diegiamas bandomasis kursas, nuo 2027 metų rudens kursą turėtų išeiti visi Lietuvos septintokai ir aštuntokai. Visiems šalies mokytojams planuojama vesti pasirengimo pilietiniam pasipriešinimui pagrindų kursą. Per ketverius metus visose mokyklose Lietuvos šaulių sąjunga steigės ambasadorių tinklą, kuris plės ir stiprins šaulių bendruomenę.

Taip pat numatome tęsti, plėsti ir tobulinti kitus pilietiškumą ir patriotiškumą stiprinančius siekius. Manysčiau, kad tam, ką pradėjo praėjo kadencijoje, šiek tiek pritrūko galbūt laiko ar noro, ir, kaip sakė mūsų kolega gerbiamas A. Skardžius, kilo klausimas ir man, kodėl jūsų laiku nebuvo atlikta viskas taip iki galo? Bet mes pratęsimė jūsų šituos darbus ir juos ne tik kad pratęsimė, bet ir praplėsime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – V. Aleknavičienė.

V. ALEKNAVIČIENĖ (*LSDPF*). Tiesiog aš gal irgi turbūt norėčiau kaip ir papildyti iš tos pačios pusės kolegą Audrių, bet iš priešingos pozicijos. Kaip ir buvo minėta, mūsų darbą pradėjusi XIX Vyriausybė savo programos nuostatų įgyvendinimo plane taip pat numatė plėsti pilietiškumo ir gynybos įgūdžių ugdymą, organizuoti pedagogų mokymus nacionalinio saugumo, šalies gynybos ir pilietiškumo temomis.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad jau birželio 6 dieną švietimo, mokslo ir sporto ministrė bei krašto apsaugos ministrė pasirašė bendradarbiavimo sutartį ir jo įgyvendinimo veiksmų planą, gerbiamas Audrius jau čia paminėjo tuos akcentus, kad daug plačiau. Kaip jau čia buvo paminėta, kad kai kurie mes esame naujokai, tad gal kai kurioje vietoje yra sudėtingiau suprasti, ar čia mes kai kurie bandomė bėgti į traukinio priekį, ar traukiniui iš paskos. Tiesiog, kad nebūtų to chaoso, aš manau, kad Vyriausybės programoje yra numatyta daug gerų veiklos planų. Mes taip pat turime galvoti ir apie vaikų sveikatą, krūvį, numatydami tas naujas veiklas. Šiuo atveju, aš manau, reikėtų nepalaikyti šio sprendimo dėl projekto.

PIRMININKĖ. Dėkui už nuomonę. Apsispręsimė per balsavimo langą.

14.59 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-372 (pateikimas)

Dabar kol kas praleidžiu darbotvarkės 2-3 klausimą ir einu prie darbotvarkės 2-4 klausimo – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-372. Pranešėjas – M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, noriu pristatyti ganėtinai svarbų klausimą, reikšmingą mūsų nacionaliniam saugumui klausimą, ir teikiamą pasiūlymą. Gal nuo jo ir norėčiau pradėti, o paskui pereiti prie argumentavimo dalies.

Kaip žinote, 2023 metų gegužės mėnesį įsigaliojo Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymas ir jau daugiau negu dveji metai egzistuoja draudimas Rusijos ir Baltarusijos piliečiams įsigyti nekilnojamojo turto Lietuvoje, tačiau toks draudimas negalioja turintiems leidimus gyventi Lietuvoje Rusijos piliečiams, tai yra tiek laikinus, tiek nuolatinius. Dabar matome situaciją nuo invazijos pradžios, kad Rusijos piliečiai jau yra įsigiję Lietuvoje virš 3 tūkst. nekilnojamojo turto objektų.

Mūsų siūlymas būtų, kad tokių įsigijimų nedraustume, bet turėtų būti gautas kompetentingos institucijos įvertinimas. Tai patvirtinimas, kad toks sandoris nekeltų grėsmės nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesams. Sprendimą dėl nekilnojamojo turto atitikties nacionalinio saugumo interesams priimtų Vyriausybės įgaliota institucija, tiesiog neužbrėžiant, kokia ta institucija geriausiai, kompetentingiausiai galėtų daryti. Tiesiog siūloma tokia formuluotė ir tam reikėtų, matyt, poįstatyminių aktų.

Bendrą situaciją matome tokią, kad per šį laikotarpį, apskritai šiuo metu *status quo* yra, kad Baltarusijos piliečių gyvena keturis kartus daugiau negu Rusijos piliečių, turinčių teisę gyventi Lietuvoje. Tačiau jų elgsena įsigyjant nekilnojamojo turto yra atvirkščiai priešinga – aktyviau nekilnojamąjį turtą perka Rusijos piliečiai ir mažesniu intensyvumu perka Baltarusijos piliečiai. Žiūrint į formas, kas kokių statusu gyvena Lietuvoje, tai Baltarusijos daugiau dominuotų laikinieji leidimai gyventi Lietuvoje, o nuolatinių daugiau turi Rusijos piliečiai. Mes tiesiog Rusijos piliečius matome kaip tam tikrą didesnę, jautresnę kategoriją žmonių, kuriems reikėtų skirti didesnę dėmesį.

Kokia yra apskritai situacija mūsų institucijos, ką ji vertina ir ką žiūri jautriose, šalia strateginių objektų esančiose teritorijose? Sandoriai yra tikrinami tik vienu atveju – jeigu tai yra dėl investuotojų investicijų ketinimų šalia strateginių objektų. Niekaip nėra tikrinami, jei nekilnojamąjį turtą, kad ir šalia strateginių objektų, įsigyja fiziniai asmenys.

Dabar svarbu pasižiūrėti, koks yra vaizdas apskritai. Keletas tokių strateginių objektų, šviečiai mėlyna spalva, ji yra dominuojanti, tai yra Rusijos piliečiai, turintys nuolatinę teisę gyventi. Ta tokia tamsesnė mėlyna spalva, ryškesnė, yra laikini. Toks visiškai juodas, kuris praktiškai matosi net ir vienas atvejis šalia (praktiškai – ant) karinio Zoknių oro uosto teritorijos, yra atvejis, kada nėra registruotas joks leidimas. Yra tam tikri įstatymo atvejai, kada taip gali nutikti, tai yra tada, kai gaunama paveldėjimo būdu, bet pasitaiko tokių vietų ir turbūt sutiksime, kad ta situacija, kad ir nuolatinių Rusijos piliečių įsigyto nekilnojamojo turto visiškai šalia, va ta žydra spalva

iš įvairių pusių, tiesiogiai esanti prie Zoknių karinių oro pajėgų bazės, tikrai yra klausimų kelianti faktologija.

Panaši situacija, mes taip matytume irgi daugiau dėl bendro vaizdo, kokią matome ir Panevėžyje. Praktiškai visiškai teritorijoje turime atvejį, kada nuolatinis Rusijos pilietis įsigijęs jau ir Pajuosčio aerodromo pašonėje, ir per keletą, matyt, irgi ne taip nutolusių yra, matome irgi koncentraciją įvairių statusų įsigijimų. Tiesiog noriu pabrėžti, kad šie duomenys yra, šis žemėlapis yra sudarytas iš Registrų centro duomenų, tai yra jų parengta medžiaga ir interpretacijoms turbūt mažai būtų erdvės.

Gaižiūnų poligonas – kitas strateginis objektas. Čia matome galbūt intensyvumą labiau Jonavos miestelyje, bet Rukloje, vėl toje pačioje jautriausioje teritorijoje, turime laikiną leidimą turinčio Rusijos piliečio įsigytą nekilnojamojo turto objektą. Toks pats vaizdas ir kituose, ne tiktai poligonuose, ne tik kariniuose, bet ir šalia tokių kaip elektrinių, kur taip pat yra jautru. Tai žalia spalva šiuo atveju jau yra Baltarusijos piliečiai, bet matome, kad dominuojantys įsigijimai, kaip ir minėjau, yra labiau su mėlyna spalva ir jos atspalviais.

Kairių poligonas. Čia daugiau matome tirštumą apskritai Klaipėdos mieste, tai yra daugiau miesto teritorijoje, bet netoli paties poligono yra matomi ir tam tikri įsigijimai.

Tuo aš ir užbaigsiu, rodydamas Palangos miestą, šalia oro uosto įvairių pilietybių ir įvairaus statuso atstovai taip pat turi įsigijimų, faktiškai visiškai oro uosto pašonėje. Taigi, turbūt patys galime įsivaizduoti, kuo toks turtas gali virsti ir kam gali būti naudojamas. Čia labai daug tų paskirčių, prielaidų gali būti: kaip priedanga ilgalaikėms žvalgybos operacijoms; gali būti naudojama informacijai rinkti; gali, be abejo, judėjimo stebėsenai, logistikos tikslams; gali būti pasitelktas kaip sandėliavimo, transportavimo ar ryšių koordinavimo punktas, skirtas diversinėms ar kitokio pobūdžio atakoms prieš Lietuvos infrastruktūrą. Tai gali būti vieta įrangai laikyti, informacijai perduoti, informacinių atakų operacijoms ar veikti kaip operatyvinė bazė. Panašiu siūlomu keliu ėjo ir Suomija, kuri taip pat sprendė tokį iššūkį, matydama suaktyvėjusius, suintensyvėjusius po invazijos Rusijos piliečius, bandančius įsigyti nekilnojamojo turto. Tai jų nueitas kelias, kad jų Gynybos ministerija tokius leidimus turi išduoti. Veidrodinis siūlymas yra tas, kad mūsų Vyriausybės nustatyta kompetentinga institucija tiesiog galėtų įvertinti tuos sandorius. Jeigu nematytų grėsmės nacionaliniam saugumui, tai leistų šalia strateginių objektų. Pabrėžiu, tai nėra taikoma bet kur įsigyjant, miesto teritorijose taip ir toliau viskas išliktų, bet ten, kur šalia yra strateginių objektų, tokio dėmesio ir įvertinimo būtų svarbu sulaukti kaip higieninio veiksmo.

Dar pabaigai. Pabrėžtinai pastebėjimas, kad vasario mėnesį Latvijoje taip pat pradėtas svarstyti įstatymo draudimas tiek Rusijos, tiek Baltarusijos piliečiams pirkti nekilnojamąjį turtą Latvijoje. Galbūt būtų tiek šiame etape. Atsakyčiau į klausimus, jeigu jų būtų.

PIRMININKĖ. Ačiū, Mindaugai, už pristatymą. Klausia P. Visockas.

P. VISOCKAS (*LSDPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai aktuali problema mūsų nacionaliniam saugumui ir gynybai, tačiau, atrodo, mes sprendžiame ir bandome kovoti su pasekmėmis. Jūsų nuomone, ar mums nereikėtų grįžti prie Užimtumo tarnybos įstatymo, kurį visi stipriai ir vieningai balsuodami neseniai priėmėme Seime? Mes į šalį pasikviečiame tiek Rusijos, tiek Baltarusijos piliečius, kuriems suteikiame darbo vietas ir sumokame. Kviečiame reikiamų profesijų atstovus. Tačiau vertinant Valstybės saugumo departamento duomenis, iš principo Baltarusijos piliečiams nėra įmanoma išvažiuoti ir grįžti į šalį nebendradarbiaujant su jų specialiosiomis tarnybomis. Jūsų nuomone, gal visgi reikėtų riboti kvotas ar išskirti tas šalis, minimas Užimtumo įstatyme?

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Turbūt niekur nedingsta ir pats darbo jėgos poreikis, bet esminis klausimas yra kontrolės klausimas. Mūsų institucijos, kiek įmanoma, turi galimybių patikrinti atvykstančius, tam yra skirtos procedūros. Šiuo atveju Seimas jau yra diskutavęs panašiais klausimais, svarstydamas taip pat ribojamąsias priemones, ir yra apsisprendęs netaikyti reguliavimo Baltarusijos piliečiams. Tokiu veidrodiniu principu yra pasiūlytas ir šis sprendimas, bent jau siauriau į problemą... Aš suprantu, gali būti ir įvairių apėjimo būdų, gali tekti ir šį įstatymo projektą tobulinti, bet dėl Užimtumo projekto, na, aš jų nepriešinčiau. Turbūt mes turime faktinę situaciją,

tiems žmonėms leidimai gyventi Lietuvoje jau yra suteikti. Mes kalbame apie sąlyginai nemažus kiekius žmonių. Tikrai nėra taip, kad ta geopolitinė situacija jau pradėtų gerėti, kaip tik turbūt esame tam tikrų vis intensyvėjančių įtampų taške, tai manau, kad būtų tikslinga pradėti kontroliuoti būsimus įsigijimus, kur galbūt tas žvilgsnis dar nebuvo teikiamas.

PIRMININKĖ. V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ačiū už padarytą milžinišką kontržvalgybinį darbą, iš tikrųjų GRU stebi ir suprato, kad mes nepalikome be dėmesio tų nekilnojamojo turto objektų. Tačiau, formuluodamas klausimą dėl kompetentingos institucijos, atkreipiu dėmesį dar ir į tai, kad Lietuva yra nusėta kitais nekilnojamojo turto objektais, kuriuos rusai įsigijo tam, kad patektų į Europos Sąjungą ir gautų vizas. Aš kalbu apie laikotarpį turbūt iki 2017 metų, 2016 metų. Taip pat sandoriai, kurie yra apsimestiniai, taip pat sandoriai, kurie yra nuomos, panaudos sandoriai. Manau, apimtis iš tikrųjų yra labai didelė. Todėl mano klausimas: kaip jūs galvojate, kokia kompetentinga institucija galėtų atlikti šitą svarbią funkciją?

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Tikrai galvojame pasiūlyti netgi ir įstatymą, vieną ar kitą variantą, pavyzdžiui, kaip Suomija, kuri ėjo gynybos keliu, Gynybos ministerijos keliu, bet suprantame, kad tai neapimtų visų atvejų, nes, pavyzdžiui, kokios elektrinės jau yra kitos ministerijos pavaldumo. Dabar visas ministerijas sudėti į vieną turbūt irgi nebūtų išmintinga, kad kas nors neliktų pražiūrėta ir kad nebūtų labai didelis biurokratinis aparatas. Vyriausybė turi įsteigusi ir Sandorių tikrinimo komisiją, galbūt dėl to, kas yra įsigijami, galėtų tikrinti, sandoriai būtų prižiūrimi. Gal panašiu keliu einant reikėtų papildomai suteikti įrankius ir kompetenciją praplėsti, juo labiau kad kalbame ne apie tūkstantinius atvejus. Vis tiek labiau turbūt tas apibrėžimas šalia strateginio objekto, taip pat tai nėra ta sąvoka, kurią dar taip pat reikėtų poįstatyminiais aktais arba vadovaujantis kitais teisės aktais įsivardinti ir turėti tą konkretų skaičių. Tai turbūt žvilgsnis krypto link tos komisijos, o kaip apsispręstų Vyriausybė, tai turbūt būtų jos kompetencija.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, irgi prisijungiu prie padėkos. Daug informacijos visgi surinkta, galbūt turite ir kitais pjūviais – kiek gyvena, kaip seniai gyvena? Dabar suprantu, kad surinkti tokią informaciją reikėjo laiko, suprantu ir pakartosiu tą klausimą, kur čia vienas kolega klausė: buvote ketverius metus valdžioje ir šito nesiūlėte dėl kokių priežasčių? Nebuvote surinkę medžiagos, buvo kitų priežasčių? Nors aš visiškai palaikau, kad ypač nekilnojamojo turto pardavimo procesą kariaujančios šalies žmonėms, jeigu tai yra nepersekiojami žmonės, tikrai reikėtų labai įdėmiai stebėti, bet kodėl užtruko įstatymo pateikimas? Ačiū.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Turbūt gal porą momentų galima paminėti. Sąlyginai pats laikotarpis yra ne toks dar ir ilgas. Prioritetas buvo skirtas, Seimas apsisprendė dėl tų sandorių, kurie buvo uždrausti apskritai leidimų neturintiems gyventojams, tai čia turbūt ir yra prioritetas. Tą įstatymą praėjusios kadencijos Seimas priėmė, yra įsigaliojęs. Na, bet jeigu lieka tam tikrų galimų grėsmių ir spragų, tai turbūt jas identifikavus nėra geresnio laiko, kaip yra dabar, imti koreguoti. Kitas, matyt, elementas, kuris taip pat skatino inicijuoti, tai žvilgsnis į suomių pusę, kaip jie juda. Tie pakeitimai ir tos paieškos, netgi tai, kas, kokios institucijos galėtų tikrinti arba koku keliu jie nu-eitų, tai taip ganėtinai irgi šviežiai yra apsispręsta.

PIRMININKĖ. A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Pirmiausia, gerbiamas pranešėjas, geras siūlymas. Panašus siūlymas jau buvo ir aną kadenciją, bet gana vieningai parlamento ir kairė, ir dešinė nepritarė tam, nes neva varžys. Nežinau, ką, privačią nuosavybę ar panašiai, ar iniciatyvą? Aš tik nenorėčiau sutikti, kad žmonės, kurie turi LLG, tai yra laikinąjį leidimą gyventi, yra dėl ko nors patikimesni už tuos, kurie turi nuolatinį arba, atvirkščiai, leidimą gyventi. Tai yra kariaujančių šalių atstovai, kaip ir sakė. Man čia tikrai, kaip jūs sakote, pavyzdys galėtų būti Suomija, kuri taiko nekilnojamojo turto įsigijimo apribojimus ne Europos Sąjungos ir ne Europos ekonominės erdvės šalių asmenims ir subjektams, tai yra visiems trečiųjų šalių atstovams. Ar jums neatrodo, kad jeigu jau iš tikrųjų darome šitą reikalą, tai darome rimtai? Suomijoje tokie pirkėjai, prieš įsigydami

turto, privalo gauti, kaip jūs žinote, Gynybos ministerijos leidimą. Aš manau, kad čia mūsų *antrukai* ar kažkas panašaus galėtų, čia nereikia išradinėti kažkokių dviračių. Duodame, siūlome ir žiūrime. Gal šitą kadenciją žmonės pradėjo blaiviau mąstyti, kad ar tai gudai, ar tai rusai, yra ta pati kariaujanti pusė. Ačiū.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Matyt, Seimo valioje bus apsispręsti ir komitete. Tikiuosi, jeigu pateikimą šis pasiūlymas pereis, gali gimti pačių įvairiausių pasiūlymų, korekcijų. Daugiau tai yra diskusijos pradžioje. Tikrai nedarome skirtumo tarp Rusijos piliečių, kurie laikinai ar nuolatinai, tai yra būtų taikomas vienodas reikalavimas. Tikrai iliustracijos, pateiktos žemėlapiuose, tiesiog parodė tuos skirtumus, kokie yra atvejai ir kokie leidimai yra dominuojantys, dėl bendro supratimo. Bet taip, kad netaptų papildomomis landomis, kada su Europos Sąjungos vėliava gali vykti tie įsigijimai. Tai taip pat, matyt, turėtų būti dėmesio centre ir gal patobulintuose variantuose po diskusijų gims pakoreguotas siūlymas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Iš pradžių norėčiau padaryti pastebėjimą ir užduočiau vieną klausimą. Matyt, jeigu paklaustumėte VSD arba Antrojo kontržvalgybos departamento, jie visi pasakytų, kad žmogus, nusipirkęs nekilnojamojo turto, jau yra apsišvietęs, teoriškai galimas agentas. Jis investavo pinigų, jo adresas žinomas, savininkas žinomas, todėl specialiosioms tarnyboms kontroliuoti tokį objektą yra pats didžiausias ir paprasčiausias malonumas.

Antra. Yra poveikio priemonė, kad žmogus neprarastų pinigų, kuriuos investavo. Taip pat galima tai išnaudoti siekiant užkardyti, kaip jūs sakote, galimus neteisėtus arba nacionaliniam saugumui grėsmę keliančius veiksmus. Šiuo atveju yra ženkliai didesnė problema su tais, kurie nuomojasi, kurių neįmanoma kontroliuoti. Tai, matyt, gal nuo to reikėtų pradėti draudimą, o ne nuo to, ką lengviausia kontroliuoti specialiosioms tarnyboms.

Mano klausimas, žvelgiant į jūsų tikėtina, gana tiksliai surinktus duomenis apie asmenis, kurie kokius butus turi prie tam tikrų objektų, ar nemanote, kad jūs pažeidėte įstatymą dėl privačių asmenų gyvenimo ir kad už tai yra baudžiamoji atsakomybė?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Nuo to ir pradėsiu atsakydamas. Čia jokių duomenų nėra pateikta, čia nėra konkrečių adresų. Čia yra Registrų centro sudaryti žemėlapiai. Registrų centras padarė tokius žemėlapius sužymėdamas savo duomenimis pagal... Kaip? (*Balsas salėje*) Ne, ne, ne. Tiesiog pagal turimus duomenis ir jūs juos matote žemėlapyje, kaip jie atrodo. Iš mėlyno, žydro ar tamsiai mėlyno skrituliuko tikrai negalima pažiūrėti, koks konkretus asmuo po juo slepiasi, koks jo amžius, kiek ten šeimos narių ir panašiai, apskritai, koks tai yra objektas. Tai yra tiesiog fiksuoti sandoriai. Čia yra daugiau dėl duomenų.

Dėl nuomos klausimo. Matyt, taip, klausimas yra jautrus, bet supraskime turbūt irgi ir mūsų nuomos rinką, kokia yra situacija, kad jeigu šešėlyje yra nuomojama ir leidžiama įsigyti, tai turbūt dar sudėtingiau būtų kažkaip įstatymiškai tai kontroliuoti, kai norima maskuotis. Taip, problema, matyt, yra, bet turbūt kiek rankos aprėpia ir kiek galima pradėti tuos žingsnius daryti, tai juos ir svarbu daryti tiek, kiek aprėpiama.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte beveik į visus klausimus, nes laikas ištiksėjo.

Tuomet dabar, kadangi jau yra balsavimo laikas, siūlau apsispręsti dėl ką tik pristatyto klausimo, tai yra darbotvarkės 2-4 klausimo – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projekto Nr. XVP-372. Prašau balsuoti. Kas už, balsuoja už, kas galvoja kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 87, balsavo 83: už – 41, prieš – 10, susilaikė 32. (*Balsai salėje*)

Per šoninį mikrofoną.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Nespėjau paspausti. Aš norėčiau, kad mano balsas būtų įskaitytas... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kadangi yra lygu, priimu sprendimą perbalsuoti. Taigi balsuojame dėl ką tik pristatyto klausimo – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą įstatymo. Balsuojame.

Užsiregistravo 96, balsavo 93: už – 42, prieš – 7, susilaikė 44. Nepritarta.

Turėsime apsispręsti, ar gražiname tobulinti, ar elgiamės kaip nors kitaip. Tie, kas už tobulinimą, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 101, balsavo 97: už – 58, prieš – 39. Pritarta, kad įstatymas būtų tobulinamas.

Per šoninį mikrofoną – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Patobulinti projektą nebus sudėtinga. Rusijos pavadinimas iš didžiosios raidės – gal tai nekliudė kairei pusei, bet iš tikrųjų yra liūdna matyti, kad nacionalinio saugumo interesai... ir taip yra žiūrima į situaciją, į geopolitinę situaciją, kai turbūt yra svarbu teikėjai teikiantys, o ne tai, kas yra siūloma.

Gerbiamieji socialdemokratai, suprantu, kad galbūt turite įvairių ar nuoskaudų, ar požiūrių, bet kalbama apie gynybą, apie svarbiausius strateginius klausimus, kad ir pavėluotai, kai kuriems atrodo, sprendžiamus, bet norėjosi adekvatesnio požiūrio.

PIRMININKĖ. Dėkui. Per centrinį – A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Aš taip pat norėčiau replikuoti. Mes vis pritariame tam, kad jūs patobulintume įstatymo projektą ir įtrauktumėte, kad turėtume kontroliuoti visus nuomininkus, kurie atvažiuoja iš minėtų šalių, nes ten yra realioji grėsmė ir ten juos sudėtinga sukontroliuoti. Tai patobulinsite, grįšite ir spėsime.

15.22 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 papildymo 23³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-331 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar balsuodami apsispręsimė dėl darbotvarkės 2-2 klausimo – Švietimo įstatymo projekto Nr. XVP-331. Dėl gynybos įgūdžių. Kas nori, kad būtų praplėsta šita programa, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 103, balsavo 100: už – 53, prieš – 8, susilaikė 39. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Galime pritarti? Pritariame tokiam planui.

15.23 val.

Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-274 (pateikimo tęsinys)

Taip pat buvo pristatytas darbotvarkės 2-13 klausimas – Lietuvos kultūros tarybos įstatymo projektas Nr. XVP-274. Čia irgi apsispręskime. Pranešėjas – V. Juozapaitis.

Užsiregistravo 101, balsavo 99: už – 45, prieš – 12, susilaikė 42. Po pateikimo nepritarta. Ap-sisprendžiame, ar tobuliname, ar atmetame. Kas tobulina, balsuoja už.

Užsiregistravo 103, balsavo 99: už – 64, prieš – 35. Bus galimybė patobulinti.

Per šoninį mikrofoną iniciatorius V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Labai ačiū už galimybę patobulinti. Bet aš noriu išties nusistebėti, čia galbūt toks labai lengvas žanras, bet tebūnie. Šiandien jau jūs parodėte kultūros atžvilgiu savo nuostatą, pakeldami PVM'ą visoms priemonėms. Prieš keletą dienų jums desovietizacijos sistema nepatiko ir norite sugrąžinti atgal. Bet aš stebiuosi, žiūrėdamas į Kultūros komiteto pirmininką, kuris irgi rodo, kad reikia balsuoti prieš. Ir čia žmonės, kurie net nebuvo mano pristatyme šito įstatymo projekto, kurie nė vieno klausimo nepateikė ir tikrai neturi supratimo, apie ką buvo kalbama. O buvo kalbama apie Kultūros tarybos pirmininko priėmimą arba paskyrimą, įteisinant konkursą. Dėl ko ponas, kuris dabar stovi prie mikrofono, vos prieš porą mėnesių sakė: Kultūros tarybos vadovo rankose šiemet bus 24 mln. eurų. Kaip žmogus be jokio konkurso galėtų pretenduoti užimti šį postą? (*Balsai salėje*) Ir toliau, ir toliau. Tai, ponai, ar jūs suprantate, kad čia yra toks kognityvinis disonansas? Jūs viena kalbate ir visiškai priešingai elgiatės. Kultūros komiteto

pirmininkui tai yra tiesiog nedovanotina ir gėdinga. Aš nežinau, ar jūs suprantate, ar tiesiog jūs, jūsų koalicija ir jūsų partija nusprendė galutinai sužlugdyti kultūros sektorių.

PIRMININKĖ. Kultūros komiteto pirmininkas K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas buvęs aštrusis Kultūros komiteto pirmininke, jūsų valioje viskas buvo tam išspręsti, jūs galėjote tobulinti, galėjote padidinti Lietuvos kultūros tarybai pinigų, paimiti tą įstatymą, kurį atnešėte dabar iš opozicijos, ir sėkmingai sutvarkyti šiuos reikalus. Jeigu jūs skaitėte Teisės departamento pastabas, ten aiškiai jums viskas išdėstyta, gerbiamas kolega. Taigi atidžiau skaitykite dokumentus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, supratome. Dabar tie, kuriuos apsvarstėme, dėl tų balsuodami apsisprendėme.

15.26 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 30, 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-276 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-3 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-276. Pranešėjas – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Radvile. Noriu pirmiausia padėkoti, tikrai netikėjau, kad įveiksiu šitą sudėtingą pateikimo stadiją su ankstesniu projektu. Labai ačiū. Žiūriu į socialdemokratų, irgi ačiū, nors nebalsavote, bet kitoms valdančiosioms partijoms noriu padėkoti. Ir atėjau su kitu projektu, kažkaip širdis jaučia, kad bus sunkiau, bet pabandome.

Tai yra dalykas, kuris, be abejo, yra, mano požiūriu, įsisenėjęs. Ir tai yra labai rimta, fundamentalioji problema ir fundamentalus iššūkis. Apie valstybinės kalbos svarbą mūsų tapatybei, tautinei tapatybei, valstybei galima kalbėti daug. Tai yra be galo svarbus dalykas, tai yra šaltinis mūsų viso moralinio audinio, kuris mus vienija, kuris jungia, kuris per amžius išlaikė mūsų tautą laisvą ir nepriklausomą, tai yra mūsų kalba. Ir valstybinės kalbos statusas, jis turi būti gerbiamas, jis turi būti stiprinamas ir, be jokios abejonės, įtvirtintas jo vaidmuo visoje švietimo sistemoje.

Kalbant konkrečiai apie objektą, kurį palies mano tema, mano siūlomos įstatymo pataisos, jis, be jokios abejonės, susijęs su mūsų pirmiausia tautinių mažumų jaunąja karta. Aš jums patuosiu tokią statistiką, kad mokinių pasiekimų duomenys rodo, kad tautinių mažumų mokinių lietuvių kalbos pasiekimai yra žemesni nei mokinių, besimokančių lietuvių kalba. 2024 metų valstybinio lietuvių kalbos ir literatūros egzamino neišlaikė 20,4 % tokiose mokyklose besimokiusių mokinių. Kitų dalykų valstybinių brandos egzaminų rezultatai taip pat yra žemesni, nei lietuvių ugdomąja kalba besimokančių mokinių. Lietuvių ugdomąja kalba besimokančių mokinių valstybinio lietuvių kalbos ir literatūros egzamino vidutiniškai neišlaiko šiek tiek mažiau nei 6 %. Problema akivaizdi, atotrūkis akivaizdus. Mes kalbame apie tai, kad vaikai turi kurti ateitį Lietuvoje, pabaigę mokyklą, ne tik turi mokėti valstybinę kalbą, bet, aišku, ir tokiu lygiu turi mokėti, kad galėtų drąsiai žengti švietimo laiptais ir karjeros laiptais, stoti į aukštąsias mokyklas, kurti savo gyvenimus čia, Lietuvoje. Ir valstybinės kalbos mokėjimas, žinojimas yra fundamentali viso to sąlyga. Taigi pabandysiu sutrumpintai, kadangi tai gana kompleksinis pasiūlymas, pristatyti savo projektą.

Pirma, trumpai. Ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme įtvirtinti ugdymą valstybine kalba, išskyrus gimtąją kalbą. Ir šiuo atveju mes kalbame apie rusakalbes mokyklas, nes įstatyme aiškiai pasakyta, kad su Lenkija mes turime dvišalę sutartį ir lenkų tautinės mažumos į šią reguliavimo erdvę mes neįtraukiame.

Dėl bendrojo ugdymo siūlome eiti laipsnišku keliu. Visuomeninius dalykus ugdyti valstybine kalba. Kitus dalykus dar šiame etape yra galimybė palikti ir tautinės mažumos kalbą, nebent kokia mokykla apsispręstų ir galėtų tuos tempus ir apimtis didinti. Noriu priminti, ką yra padarę estai ir latviai. Aišku, jų situacija buvo kitokia, mes tą žinome, istoriją gerai žinome, bet jie perėjo irgi laipsniškai prie to, ką turi šiandien. Tiek Latvijoje, tiek Estijoje tautinių mažumų, jie taip kitaip traktuoja, mokyklose ugdymas užtikrinamas valstybine kalba, išskyrus gimtąją kalbą, jai pa-

liekama yra, aišku, autonomija. Bet iš pradžių jie savo kryptyje, kaip jie judėjo link to, buvo įtvirtinę 60 % kartelę visų dalykų valstybine kalba ir paliko tautinėms mažumoms galimybę ugdyti gimtąją kalbą 40 % dalykų. Tai buvo ilgą laiką egzistavęs modelis, po to jie jau perėjo prie to, sakykime taip, visuotinio ugdymo valstybine kalba.

Taigi mano šiame siūlyme yra momentas, kad mes siūlome visuomeninius dalykus, tokius kaip istorija, geografija, kai kur filosofija vyresnėse klasėse, ugdyti valstybine kalba, paliekant tam tikrą autonomiją, be abejo, dėl kitų dalykų pačioms mokykloms apsispręsti.

Kitas dalykas susijęs jau nebe su tautinių mažumų vaikais, bet su atvykusiu į Lietuvą laikinai gyventi, nuolat gyventi užsieniečių vaikais. Žinote, kas įvyko, ką mes turėjome dabar, kai prasidėjo karas prieš Ukrainą, kai daug ukrainiečių atvažiavo į Lietuvą, atsivežė ir savo vaikus? Turėjome Baltarusijos piliečių skaičiaus didėjimą Lietuvoje, jie irgi atvyko su vaikais. Jie savo vaikus leido *didžiąja dalimi* ne į savo gimtosios kalbos ugdymo mokyklas, kadangi jų tiesiog nebuvo, išskyrus vieną privačią baltarusišką mokyklą, ir ne į valstybine kalba ugdomas mokyklas, bet į rusakalbes Vilniaus, Klaipėdos ir kitų miestų mokyklas. Pasirinkimas, aišku, galėjo būti dėl to, kad tai buvo artimiau jiems, sakykime taip, bet faktas, kad dėl to jų apsisprendimo yra didelis klausimas, kokią kultūrinę, sakykime taip, ir kitokią erdvę jie gavo ir ką jie iš tos mokyklos išsinešė.

Ir čia, be jokios abejonės, mano siūlymas yra labai paprastas, kad tokie vaikai turėtų eiti į valstybine kalba ugdymą užtikrinančias mokyklas. Tai yra ir mūsų valstybės garbės reikalas. Nes jeigu vėlgi jie nori susieti savo likimą su Lietuva, jie irgi turi gerai mokėti valstybinę kalbą.

Ir dar vienas viso komplekso pasiūlymas, šiek tiek susijęs su Pietryčių Lietuvos problematika, Vilniaus rajono problematika. Mes žinome, kad yra labai daug jaunų šeimų Vilniaus rajone, aplink Vilnių, trūksta mokyklų. Riešės gimnazija, matyt, yra tas pavyzdys, kurį, matyt, reikia labai aiškiai žinoti. Mes lankėmės prieš 3 savaites – 1 tūkst. 900 mokinių, 1 tūkst. 900 mokinių! Na, per siūles eina! Ten reikia statyti paminklą mokytojams, direktoriams, kad jie galėtų užtikrinti tą ugdymą, ar ne? Poreikis yra didžiulis. Ką priversti daryti tėvai? Jie dažniausiai registruojasi, deklaruoja gyvenamąją vietą Vilniuje, kad pretenduotų į Vilniaus mokyklas ir taip spręstų tą problemą. Bet tai ne taip turi būti sprendžiama.

Viena iš idėjų, kaip tai bent iš dalies išspręsti, kad ir tautinių mažumų mokykloje, esant tėvų pageidavimui, būtų įkurta ir ugdymo valstybine kalba klasė. Trumpai tiek, toks pasiūlymų paketas. Laukiu jūsų klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ankstyvesnis kalbos mokymasis sąlygoja gerą kalbos mokėjimą ateityje. Kuo anksčiau pradėsime mokytis lietuvių kalbos, užsienio kalbos, tuo geriau ją mokėsime užaugę. Prieš dvi kadencijas pamenu du parlamentarus, iš kurių vienas nekalbėjo lietuviškai. Aš sieju tai su tuo, kad dalyvaujant viešajame valstybės gyvenime reikia mokėti valstybinę kalbą. Žmonės, kurie jaunystėje neišmoksta lietuvių kalbos, ateityje negalės aktyviai dalyvauti mūsų viešajame gyvenime, dirbti valstybės institucijose, nes nemokės valstybinės kalbos. Ar analizavote šiandien situaciją Lietuvoje, ar dažnai mūsų Lietuvos piliečiai dėl kalbos žinių stygiaus negali dalyvauti ir viešojo sektoriaus konkurse, atrankose, dirbti viešajame sektoriuje?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, Vitalijau. Pritariu visai paties mąstymo logikai. Konkrečių skaičių neturiu, bet tikrai žinau, kad tai yra problema. Problema dar ir ta yra, kad, kai tu neišmoksti gerai valstybinės kalbos, tu ir mokytis ieškai, ir keli sparnus iš Lietuvos, kas, aišku, mums irgi skauda, nes tai mūsų piliečiai kelia sparnus. Tokiu būdu mes galbūt potencialaus proto, galinčio turėti proveržį inovacijose, mes jo netenkame. Šia prasme tai yra problema ir kuo anksčiau ugdymas valstybine kalba tas problemas spręstų. Nepadarėme to per 30 metų, bet niekas dos nevelu imti ir tai pradėti daryti.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Laurynai, man teko važinėjant į Lenkiją dažnai sutikti Lietuvos lenkus. Ten draugaudavome, autobusuose bendraudavome. Ten problema iš tikrųjų būdavo ta, kad jie ir Lenkijoje neįsitvirtindavo žmoniškai, ir paskui grįžę atgal čia irgi nepritapdavo.

Tada, žinau, kad vietinė bendruomenė (čia apie lenkus dabar kalbu) suprato, kad geriau žmonės siųsti mokytis į Lietuvą. Todėl jūsų pasiūlytas kelias, sustiprinantis žmonių galimybes siekti karjeros čia, Lietuvoje, aš manau, yra labai labai neblogas ir reikėtų gal eiti tuo keliu.

Bet yra problema ta, kad dažniausiai vietiniai žmonės mano, kad taip kėsinaisi į jų vidinius dalykus ir bando išformuoti jų bendruomenę. Aš manau, kad būtų gerai, kad tokį projektą būtų galima lydėti ir su pasiūlymu, kad Lietuvos mokyklose būtų mokoma ir lenkų, ir kitų mūsų kaimynų (latvių) kalbų, nes mūsų šaliai irgi nežino. Bent po kokią semestrą, po kokią trimestrą. Šitas projektas kažkaip irgi niekada neina, lietuviai nesimoko nei lenkų, nei latvių kalbos. Aš siūlyčiau juos gal tada imti kartu ir gal nebūtų tokio tada priešiško, pasipriešinimo šitam pasiūlymui. Kaip jūs galvojate? Dėkui.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas profesoriau, pirmiausia noriu pasakyti, kad aš myliu lenkus, myliu visus Lietuvos lenkus. Tai yra mums labai svarbi tautinė bendrija, tautinė mažuma mūsų valstybėje, praturtinanti mūsų visą valstybę.

Tikrai šitas įstatymo projektas, kuris stiprintų ugdymą valstybine kalba, jisai jokių būdu ne-nukreiptas prieš bendruomenes. Jis kaip tik nori padėti bendruomenėms, nori ir savotiškai padėti tėveliams, kurie pagaliau supranta, kad norint, kad vaikas įsitvirtintų gyvenime Lietuvoje, jis turi mokėti valstybinę kalbą ir mokėti kokybiškai. Todėl, be jokios abejonės, ir daugėja tėvų, apklausos rodo, kurie nori tai daryti, bet kartais tų sąlygų nėra, o tas sąlygas reikia sukurti. Šitas įstatymo projektas tas sąlygas ir kurtų.

Kalbant apie latvių kalbą, be abejo, mūsų broliai. Šiuo atveju, jeigu tik yra poreikis ir galimybės, galime ir ta kryptimi judėti. Tikrai vis dėlto yra klausimas, kaip čia mes su specialistais, ar turėtume ir panašiai. Aš gerai prisimenu, prie A. Ažubalio (jis dabar kaip tik pasitempęs sėdi), kai jis buvo užsienio reikalų ministras, buvo sukurta tokia Lietuvos–Latvijos taryba, veiksmų planas dvišaliams santykiams, kuriame mes tą brolystę stiprinti planavome. Nežinau, gal dabar tas viskas padėta į stalčių, bet, manau, reikėtų iš to stalčiaus išsitraukti tą dokumentą ir pasižiūrėti, ką mes su latviais galime bendro padaryti. Toks lietuvių kalbos ugdymas, mokymas Latvijoje (arba latvių – Lietuvoje) būtų puikus abipusio bendradarbiavimo pavyzdys. Aš visą laiką būčiau už tokį bendradarbiavimą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Sinica.

O toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotoja V. Čmilytė-Nielsen.

V. SINICA (MSNG). Ačiū (o, kaip garsiai) už pasiūlymą. Visiškai jam pritariu. Tautinės meilės Lietuvos lenkams *dvasioje* apskritai norėčiau pasakyti – nieko geriau negalėtų nutikti už didesnę integraciją ir geresnes galimybes tiek ir rinkoje, tiek ir visapusiškai jaustis savais Lietuvos piliečiais.

Man kyla toks klausimas. Ar jūs žinote, nagrinėjote, ar yra euroatlantinėje erdvėje šalių, kurios turėtų ir neplanuotų atsisakyti kitakalbių mokyklų tinklo, kaip Lietuva? Aš tokių pavyzdžių kaip ir nežinau. Lenkija turi kelias ir apie paritetą šneka, bet man nežinoma, kad taip masiškai.

Jeigu dar turiu kelias sekundes, tai apie tas pačias lenkakalbes mokyklas. Ar, jūs manote, yra kokių nors sprendimų priartinti arčiau mokymo valstybine kalba?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Vytautai. Mano žiniomis, lygiai taip pat, kaip ir jūsų, nežinau atveju, kad mes turėtume tokius švietimo tinklus, sakykime taip, valstybės finansuojamus. Na, bet mes turime specifinę situaciją, yra kaip yra, istoriją gerbiame. Taip jau yra, gerbiame. Šia prasme ten daugiausia yra privačios mokyklos. Kuriasi tam tikrų bendruomenių privačios mokyklos, jos išlaiko tas mokyklas, ten vaikai eina, ugdomi ir tokiu būdu išlaiko tą savo kultūrinę tapatybę, tautinę tapatybę. Yra toks modelis, yra mūsų susiformavęs modelis, dabar, matyt, atėjo laikas pagal tą modelį šiek tiek sustiprinti ugdymą valstybine kalba. Taip, aš manau, lygiai tas pats turėtų būti daroma ir mūsų lenkakalbėse mokyklose, kuriose dėstoma lenkų kalba. Bet svarbus geopolitinis kontekstas, mes suprantame, kad tai yra labai jautrus klausimas.

Siūlyčiau daryti tai, ką galime padaryti, kad tai šią minutę nesukeltų kokių nors, sakykime taip, sudėtingesnių geopolitinių galvosūkių, kurių mums visiškai nereikia. Turiu omenyje mūsų išskirtinius, labai strategiškai svarbius, draugiškus santykius su mums labai brangia Lenkijos

Respublika. Šia prasme siūlyčiau tokią žingsnis po žingsnio prieigą, pažiūrėsime, ar šiandien tą žingsnį padarysime, ir taip, matyt, judėti ta teisinga kryptimi.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN, LSF). Klausia A. Ažubalis. Ruošiasi L. Girskienė. Išsibraukė L. Girskienė. Audronius.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš manau, pasiūlymas tikrai geras, vertas. Bet aš visą laiką matau nuostatose, kad visur akcentuojama – tėvų pageidavimu, tėvų pageidavimu, neprieštaraujant. Aš tik vieną dalyką pasakysiu. Jeigu mes esame valstybė, jeigu mes turime savo matymą, kaip mūsų švietimo sistema turėtų būti formuojama ir kaip jaunuomenė, Lietuvos piliečiai, turėtų būti mokomi, tai ar nereikėtų atsisakyti tokių dalykų, kurie kartais gali atsistoti skersai kelio šiems pasiūlymams? Žinote, būkime realistai, daug arba dalis žmonių yra nusiteikę prieš valstybinės kalbos stiprinimą Lietuvos mokyklose. Mes taip pat žinome, kad yra žmonių, mokytojų, pedagogų, kurie važiuodavo į Maskvą, gaudavo V. Putino apdovanojimus ir grįžę čia, rusakalbėse mokyklose, toliau dėstydavo. Mes tuos atvejus žinome. Ir jūs žinote.

PIRMININKĖ. Laikas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Aš tik noriu paklausti, ar tikrai čia viskas taip per daug neatlaisvinta? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Audroniau, gal dabar viskas per daug atlaisvinta, mes čia norime truputėlį užkelti tam tikrą kartelę. Be abejo, žiūrint į tas fundamentalias, galias priežastis, kodėl taip formavosi, kaip tai susiformavo, matyt, jūs daug galėtumėte papasakoti, jūs turite daug patirties ir žinių, bet, esant dabartinei situacijai, reikia daryti tai, ką galime padaryti. Siūlau keliauti tokiu keliu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai. Už kalba D. Asanavičiūtė-Gružauskienė.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Lietuvoje mes turime labai unikalią padėtį, kai veikia ne tik bendrojo ugdymo mokyklos, kuriose dėstoma valstybine kalba, bet ir valstybinės mokyklos, kuriose dėstoma kitomis kalbomis. Todėl šitas siūlymas yra ne apie tai, kad uždarytume kokias nors mokyklas, bet apie tai, kaip didinti valstybinės kalbos žinias ir galimybę vaikams integruotis, visiškai integruotis į mūsų visuomenę. Jeigu mes kalbame apie privačias mokyklas, tas pačias ukrainiečių mokyklas, mes buvome „Gravitas schola“ mokykloje, kurioje pati direktorė sugebėjo įvesti 8 valandas lietuvių kalbos pamokų, įveiklindama ir neformalųjį ugdymą, ir formalųjį. Taigi matome, kad tai yra įmanoma, matome, kad vaikams tai yra be galo reikalinga. Šis įstatymas mums padėtų palaipsniui ateiti prie geresnio kalbos žinojimo ir vaikų integravimo. Drauge tai pagerintų vaikams galimybę matyti save šitoje šalyje, neišvažiuoti mokytis ar į Baltarusiją, ar į kitas valstybes, bet būti čia, mokytis čia, dirbti čia ir jaustis visaverčiais piliečiais. Gerbiami kolegos, kurie prieštarausite šito įstatymo įsigaliojimui ir pateikimui ir vėl sakysite, kad kodėl jūs nepadarėte, tai, mielieji, po trejų metų mes jūsų klausime, kur jūs buvote tuo metu, kai nebuvo valstybėje didelių krizių, kai negyvenome pokovidiniu laikotarpiu, kai neprasidėjo plataus masto karas Ukrainoje, ir tikrai buvo be galo daug problemų, kurias turėjome spręsti? Todėl aš siūlau susitelkti ir balsuoti už, svarstant galimybę didinti pamokų skaičių, kad mūsų vaikai mokėtų valstybinę kalbą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Aleknavičienė.

V. ALEKNAVIČIENĖ (LSDPF). Taip, aš, aišku, neneigiu, kad tikrai tautinių mažumų mokyklose mes turėtume mokytis daugiau lietuvių kalbos. Mes visi norime, kad kiekvienas žmogus, gyvenantis Lietuvoje, puikiai kalbėtų lietuviškai, tik mes užmirštame tokį vieną akcentą, kad juos kažkas ir turi mokytis tos lietuvių kalbos. Ir čia ką tik minėtas tas gražus pavyzdys, kai Latvijoje ir Estijoje buvo įvesta, kad mokoma tiktai latvių kalba. Mes pamiršome paminėti, kad iš tikrųjų jie didelį dėmesį ir daug Europos Sąjungos lėšų visų pirma skyrė privalomam tautinių mažumų mokyklų mokytojų valstybinės kalbos mokymui. Norint tuos visus dalykus: ir istoriją, ir chemiją, ir matematiką, dėstyti lietuvių kalba, ją reikia visų pirma pačiam labai gerai mokėti. O šiame sprendimo projekte yra siūloma jo įsigaliojimo data – 2025 m. rugsėjo 1 d. Tai taip pat atrodo labai chaotiška. Manau, kad visų pirma turėtume pagalvoti ir apie lėšų numatymą, kad būtent mokytojai

būtų parengti, kad jie galėtų atlikti šią kilnią misiją ir mes visi galėtume džiaugtis puikiais lietuvių kalbos rezultatais. Taigi manau, kad sprendimai turėtų būti priimami nuosekliai, planuojant, sistemškai, o ne chaotiškai, pataisant tik vieną dalį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate projektui po pateikimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 95: už – 34, prieš – 16, susilaikė 45. Nepritarta po pateikimo. Turime apsispręsti dėl to, ar projektas yra grąžinamas. Kai apsispręsime, suteiksiu galimybę pasakyti replikas po balsavimo. Taigi balsavimas alternatyvus: kas balsuojate už, balsuojate už projekto grąžinimą tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už projekto galutinį atmetimą.

Balsavo 99: už – 42, prieš – 57. Projektas yra atmestas. Prašau, R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiama pirmininke, prašau mano balsą per pirmąjį balsavimą dėl šio įstatymo projekto įskaityti prieš.

PIRMININKĖ. Prieš. Gerai, įskaitysiu. Prašau, J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LVŽ-KŠSF). Labai ačiū. Išties komentaras po balsavimo ir po pateikimo. Kai kurie kolegos čia klausė ir pateikė iškreiptą situaciją. Kiek atsimenu, daugiau kaip 30 metų mes vis kalbame apie integraciją, apie integraciją, o nesuvokiame, kad šalia mūsų gyvena žmonės, vaikai, kurie jau išaugo nepriklausomybės laiku ir puikiai integravosi į mūsų visuomenę. Jeigu kas iš vyresniųjų netobulai kalba lietuviškai, tai reikėtų ir manyti, kaip padėti tiems vyresniems. Bet jeigu mes kalbame apie jaunimą, tai kviečiu aplankyti mokyklas, pabendrauti su tautinių mažumų atstovais, tada mes pamatysime.

Kitas dalykas, paskutinis, atsakysiu kolegai, kad yra pavyzdžių, užtenka Zaolžėje, Čekijoje, susipažinti su tautinių mažumų švietimu. Ir galutinis, gerbiama kolegos, jūs gi buvote ketverius metus prie valdžios. Yra realizuojamas valstybinės kalbos išlyginamas... vadinamasis egzamino išlyginimo procesas. Kodėl iki šiol nėra vadovėlių tautinių mažumų mokykloms?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, labai ilga replika po balsavimo, čia jau kaip pasisakymas.

J. NARKEVIČ (LVŽ-KŠSF). Jau baigiu. Kodėl nėra mokytojų, kodėl nėra kitų dalykų? Nieko nepadarėte, o einate tokiu geopolitiniu metu prie kažkokio konfliktavimo. Ačiū tiems, kurie šią situaciją suprantame. Manau, kad kartu mes tikrai judėsime į priekį.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, pasinaudosiu savo, kaip pirmininkės, teise pasakyti, kad tris lotyniškas raides įteisinome. O to per ilgą laiką jūs nesugebėjote padaryti.

A. Ažubalis – replika po balsavimo.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Mane stebina tai, kad valdančioji dauguma nuosekliai toliau stengiasi rusų tautinę bendriją laikyti tokiam savotiškame gete. O argumentas, kad trūksta mokytojų, tai tada, gerbiama Švietimo ir mokslo komiteto pirmininke, pasiūlykite įgyvendinti palaipsniui šį projektą, o ne balsuokite prieš. Nes kokį signalą jūs siunčiate? Ir ne mūsų draugams, tarp kitko. Tokių dalykų mums nereikia. Žinoma, pono J. Narkevičiaus *ir ko* pozicija visiškai aiški. Kodėl mums nepavykdavo? Todėl, kad jūs visą laiką važiuodavote į pietus, į vieną didelį miestą, ir visą laiką verkdavote, kad čia lietuviai kai ką spaudžia, ir ypač švietimo srityje. Daug metų mes tą žinome ir matome, ir girdime.

15.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-359 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Kitas darbotvarkės klausimas yra 2-5 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-359. Projektą pristatys M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Sesija į pabaigą, bet, kaip mėgdavo sakyti viena iš politinių partijų, turime nebaigtų reikalų.

Yra šiek tiek primintinos chronologijos. Kovo 7 dieną Seimo Pirmininkas pasirašė potvarkį, kuriuo patvirtino, kurioms Seimo pareigybėms reikia turėti grifą norint dirbti su slapta informacija. Paaiškėjus, kad Valstybės saugumo departamentas nesutinka, jog Seimo nariui R. Žemaitaičiui būtų išduotas leidimas dirbti su įslaptinta informacija, balandžio 29 dieną Seimo Pirmininkas pasirašė potvarkį, kuriuo po žvalgybos rekomendacijų minėtam Seimo nariui nesuteikė leidimo dirbti su įslaptinta informacija. Valstybės saugumo departamentas išvadą grindė Konstitucinio Teismo sprendimu, kuriuo politikas pripažintas sulaužęs priesaiką, taip pat lengvabūdiškumu ir neatsakingumu. VSD nustatė, kad asmens savybės bei poelgiai, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui...

Gegužės 5 dieną Seimo Pirmininkas įregistravo siūlymą iš Lietuvos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje pašalinti R. Žemaitaitį, nes jam nesuteiktas leidimas dirbti su įslaptinta informacija. Tačiau, užuot įvykdžius pažadą teikti Seimui šį nutarimo projektą, vietoj nutarimo projekto buvo pateiktas kitas projektas, tai yra Statuto pataisos, kuriomis būtų *įstatutintas* Seimo Pirmininko potvarkis.

Deja, pildosi prognozės ir tai, kas šiuo metu vyksta Teisės ir teisėtvarkos komitete, revizuojant pareigybes, ir didelės dalies, ko gero, jau net ir nebematysime po komitetų surinktų nuomonių, po reikalavimų turėti slaptą žymą tam tikroms pareigybėms. Netgi Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas įvardijo siūlymą sutrumpinti sąrašą Seimo pareigybių, kurioms numatyta prievolė turėti leidimą dirbti su įslaptinta informacija, numatant, kad tai turėtų būti Valdybai, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariams, Užsienio reikalų komiteto nariams ir specialiųjų tyrimų komisijų atstovams. Parlamentinės Asamblėjos jame, ko gero, ir nebeliktų.

Suprantame, kad koalicijos partnerių draugystė yra svarbu, bet teisingumas yra svarbiau. Teisinis pagrindas išbraukti iš Parlamentinės Asamblėjos narių sudėties atsirado prieš pusantro mėnesio, bet toks nutarimas Seimui nėra pateiktas. Seimo narys, kuris neturi tokio leidimo arba jo negali gauti, objektyviai negali tinkamai atlikti pareigų, susijusių su NATO Parlamentinės Asamblėjos veikla. Seimo nario veikla yra grindžiama narių lygiateisiškumu. Delegacijos narys, neturintis leidimo dirbti su slapta informacija, būtų objektyviai ribojamas, negalėtų susipažinti su dalimi svarbios informacijos, svarstyti tam tikrų klausimų ir priimti informuotų sprendimų. Tai ir šalies reputacijos, ir patikimumo klausimas partnerių akyse. Vengimas teikti tokį nutarimą siunčia neigiamą signalą ir mūsų NATO partneriams, kai asmuo, tarnybų pripažintas nepatikimu, toliau priklauso delegacijai ir gali kelti grėsmę jautrios informacijos saugumui. Taigi, atsižvelgdami į įvardintas aplinkybes, išdėstytus argumentus, teikiame šį Seimo nutarimą, kuriuo siūloma išbraukti R. Žemaitaitį iš Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje narių.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą projektą. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Gailius. Ruošiasi S. Gentvilas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolega Mindaugai, savo projektą siejate su grėsmėmis nacionaliniam saugumui ar su deleguojamo asmens galimybe susipažinti su visa informacija ir negalėjimu atlikti savo funkcijų visa apimtimi?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tai, matyt, ir su tuo, ir su tuo. Pirmiausia, kas buvo įvardinta Valstybės saugumo departamento dėl patikimumo ir įvardintų priežasčių po Konstitucinio Teismo išaiškinimo. Bet turbūt nėra jokia paslaptis matant oficialias laikysenas, kaip šis Seimo narys, užėmęs ne vieną tokią abejotiną laikyseną dėl šalies nacionalinio saugumo, strateginių projektų įgyvendinimo, pasisakydamas ir apie karą Ukrainoje, mūsų valstybės skiriamą paramą Ukrainai, menkindamas tą laikyseną padedant kovojančiai šaliai, abejodamas ir mūsų paramos, gynybos stiprinimo iniciatyvomis, keldamas abejones dėl lėšų ir sukurdamas visuomenei nuomonę, kad tarsi vykdomi neskaidrūs krašto apsaugos projektai. Tai išties labiau turbūt yra sunkiai suvokiama ir pateisinama, kaip su tokiomis nuostatomis politiškai būtų galima atstovauti šaliai šioje svarbioje Asamblėjoje.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Mindaugai, R. Žemaitaitis 2023 metų gruodžio mėnesį feisbuke yra parašęs, kad „aš pirmas šeimą išgabėčiau ir tų kiaulyčių iš daugumos namus, turtus –

pirmas koordinates duočiau, kur sprogdinti“. Akivaizdžiai traktuojama, kad iš esmės kolaboravimas su priešu, priešui atskleisti jautrius asmeninius duomenis politikų, valstybės tarnautojų. Ar esate kada nors girdėjęs R. Žemaitaičio tokio savo pasisakymo pasiaiškinimą, sukonkretinimą, kuris leistų iš esmės mums didžiuotis tokio Parlamento Asamblėjos delegacijos pirmininko pavaduotoju? Nes kai pirmininko pavaduotojas tokioje reikšmingoje organizacijoje taip šneka apie kolaboravimą, gal jis kada nors patikslino savo tokį teiginį, gal esate girdėjęs?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Turbūt pataisytinas momentas, kad Seimas jau yra apsisprendęs ir nebėra minėtas Seimo narys Asamblėjos pirmininko pavaduotoju, bet pačioje Asamblėjoje yra. Tikrai tą jūsų skaitytą ir įvardintą citatą teko girdėti, buvo plačiai tiražuota, bet tikrai nesu savo laisvalaikį eikvojantis sekti, kur ir ką, ir apie ką pasakė šis Seimo narys, ir į jokias interpretacijas nenorėčiau leisti. Juo labiau kad šis teiginys apskritai mažai ko ir bereikalauja interpretuotino. Pakankamai aiškiai pasakytos nuostatos buvusių ir iš dalies dabar esamų kolegų atžvilgiu, kaip būtų elgiamasi agresijos, invazijos metu ir kaip, kokie adresai, kieno būtų kam perduoti.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis. Ruošiasi D. Gaižauskas.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Aš norėjau paklausti, gerbiamas Mindaugai, kodėl galvojate, kad dabar, kai NATO vis sunkiau yra iškelti Ukrainos klausimą, kai Rusijai vis labiau pavyksta įkalti pleišta tarp Europos ir Amerikos ar kai Amerika svarsto iš tikrųjų, kur ir kada, ir kaip perdislokuoti savo karių, tokio asmens dalyvavimas būtų pavojingas mūsų nacionaliniams interesams?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ypač dėl tų dvejonų, kur galbūt yra ir rizikos mūsų partnerių akyse dėl savo tolesnių laikysenų ir tolesnio buvimo Europoje. Tokios nuostatos tikrai gali pasitarnauti ir tam, kad mūsų partnerių abejonės apskritai silptų, ir mūsų strateginiai tikslai nebūtų įgyvendinami.

PIRMININKĖ. Klausia D. Gaižauskas. Ruošiasi R. Šukys.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas kolega, ištis Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymas galbūt yra vienintelis įstatymas, kuriame yra apibrėžta sąvoka, kas yra „nelojalus tarnautojas, pareigūnas“. Jeigu jūs dabar įvardinate R. Žemaitaitį taip, gal jisai neatitinka tam tikrų reikalavimų, galimai ir leidimų negalima jam išduoti dėl to, kad galimai jisai yra nelojalus. Noriu jūsų paklausti, jūsų partijos lyderis yra pasisakęs: nelojalius piliečius reikia šaudyti. Tai dabar pagal jūsų partijos suvokimą jisai papuola į tų sąrašą, kuriuos, L. Kasčiūnas sako, galimai reikėtų šaudyti, ar ne, kaip jūs manote? Jeigu pagal tokį įstatymą bus pripažinta daug nelojalių galbūt asmenų, kuriems leidimai nebus išduoti, tai jūsų partija juos trauks į juodąjį sąrašą, ar ne?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Pirmiausia sakote netiesą, jis nėra teigęs taip, kaip jūs bandėte įteigti. Kaip žinoma, dėl šio menamo pareiškimo, dėl kurio kreipėtės į policiją, nėra pradėtas tyrimas. Tai yra skirtinga situacija nuo tos, kokioje yra R. Žemaitaitis, kai viena institucija yra labai aiškiai pasisakiusi ir įvardinusi kaip nepatikimą ir negalintį turėti prieigos prie darbo su įslaptinta informacija. Šie atvejai yra tikrai nelygintini jau net ir žiūrint į institucijų sprendimą.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiamas pranešėjas, iš tiesų jūs savo pristatyme užsiminėte, kad jums žinoma, jog Seimo statuto pataisos būtent šiuo klausimu Teisės ir teisėtvarkos komitete yra svarstomos. Jos tikrai svarstomos labai atsakingai. Yra surinkta daug informacijos apie kitų šalių patirtį ir situaciją, kaip išduodami parlamentarams leidimai. Daugelyje šalių tai yra leidimas *ex officio* išrinkus, praktiškai visi turi tą leidimą. Ir atvirkščiai, norint neteikti informacijos, turi būti rodoma, kad asmuo yra nelojalus. Įvairiausių yra situacijų. Prašom pasakyti, kodėl jūs skubate su savo teikimu ir nelaukiate Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlomo sprendimo visam Seimui ir pagaliau Seimo apsisprendimo, kurioms pareigybėms ir kaip reikalinga, ir kokio lygio leidimas dirbti su tarnybine slapta ar visiškai slapta informacija?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Nedrįsčiau sutikti, kad tai yra skubėjimas. Galiojantis teisinis reguliavimas šiuo metu yra toks, kad galioja Seimo Pirmininko potvarkis, kurio pagrindu buvo nesuteikta tokia teisė, to rezultatas, kad buvo įregistruotas ir nutarimo projektas panaikinti, tik jisai nebuvo pateiktas, tai yra galiojančio teisinio reguliavimo aprėptyje. O tai, kad paraleliai yra bandoma pa-

keisti Statutą ir politiškai bandyti pravalyti tam tikras pareigybes, kad jų liktų mažiau, tų reikalingų dirbti su įslaptinta informacija, tai turbūt tas laikas yra reikalingas, kad susiklostytų tokia situacija. Hipotetiškai negaliu sakyti, niekas negali paneigti, kaip galutinai bus po galutinių Teisės ir teisėtvarkos komiteto apsisprendimų ir pateiktų Seimui sprendimų. Bet tai, kas yra įvardijama, nesigirdi Parlamentinės Asamblėjos, NATO Parlamentinės Asamblėjos, kaip subjekto, kuriam būtų reikalinga turėti pareigą turėti žymą dirbant su jautria informacija.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai po pateikimo. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti.

Gerbiami kolegos, noriu atsiklausti. Formaliai balsavimo langas baigiasi 16 valandą, pagal suplanuotą darbotvarkę vėl turime balsuoti nuo 16 val. 30 min. iki pat posėdžio pabaigos. Galbūt galėtume sutarti, kad balsuojame po kiekvieno svarstomo klausimo. Ar tinka visiems? Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Taigi, tęsiame balsavimo langą iki pat posėdžio pabaigos.

Dabar turėtume apsispręsti dėl ką tik pateikto nutarimo projekto. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 92: už – 32, prieš – 43, susilaikė 17. Po pateikimo projektas atmestas. Atsiprašau, po pateikimo nepritarta. Turime apsispręsti, ar galima tobulinti, ar projektas galutinai atmestas. Taigi balsavimas alternatyvus: kas už – esate už patobulinimą šio nutarimo projekto, kas prieš – tas esate už atmetimą.

Balsavo 92: už – 33, prieš – 59. Seimo valia, kad projektas yra atmestas.

16.06 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 9, 9¹, 10, 18, 19, 20, 21, 21¹, 22, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4106(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Pilietybės įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-4106. Pranešėja – A. Bilotaitė. Tai yra pateikimo stadija. Kviečiu į tribūną.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Šiandien teikiu Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pataisas. Šio projekto tikslas yra sustiprinti Lietuvos nacionalinį saugumą, užkirsti kelią pilietybės instituto naudojimui prieš mūsų valstybės interesus. Kodėl tai yra būtina? Žinoma, pirmiausia atsižvelgiant į geopolitinę situaciją regione, ypač Rusijos agresiją prieš Ukrainą, informacinius karus, hibridines grėsmes, tikrai būtina turėti aiškų, veiksmingą ir saugumo principus atitinkantį pilietybės teisinį reguliavimą. Pilietybė yra ne tik teisinis statusas, bet ir lojalumo, ir įsipareigojimo Lietuvos Respublikai ženklas, todėl privalome užtikrinti, kad šis statusas nebūtų išnaudojamas priešiškomis veikloms ir valstybių interesams, veikiantiems prieš mūsų demokratiją ir saugumą.

2023 metais Migracijos departamentas išnagrinėjo daugiau kaip 17 tūkst. prašymų dėl pilietybės suteikimo, atkūrimo ir išsaugojimo. Iš jų daugiau nei 4 tūkst. 800 asmenų pilietybė buvo suteikta, 3 tūkst. 200 asmenų pilietybė buvo atkurta, 1 tūkst. 148 pilietybė buvo prarasta. Ir apskritai, kalbant apie pastaruosius penkerius metus, daugiau nei 25 tūkst. asmenų buvo suteikta ir sugrąžinta Lietuvos pilietybė.

Šiuo metu galiojantis įstatymas nesuteikia pakankamų teisinių priemonių atsisakyti pilietybės suteikimo tiems, kurie veikia prieš mūsų valstybę, remia agresiją prieš demokratines vertybes ar slepia svarbią informaciją apie savo veiklą. Todėl šiuo projektu ir yra siūloma atsisakyti galimybės suteikti, atkurti, grąžinti ar išsaugoti Lietuvos pilietybę asmenims, kurie kelia grėsmę nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai, palaiko agresiją prieš demokratines valstybes ar dalyvauja veiklose, prieštaraujančiose Lietuvos interesams; įteisinti galimybę nepripažinti sprendimo dėl pilietybės suteikimo, jei asmuo pateikia melagingus duomenis arba nuslepia svarbias aplinkybes; taip pat įtraukti Valstybės saugumo departamentą ir Policijos departamentą, kad pateiktų vertinimus dėl galimos grėsmės valstybės saugumui.

Dar kartą norėčiau pabrėžti, kad tai yra labai svarbus žingsnis, stiprinant mūsų valstybės atsparumą, užtikrinant, kad Lietuvos pilietybė būtų ne teisė, bet ir atsakomybė. Užbėgdama už

akių tikrai norėčiau pasakyti, kad tai yra jau antrasis projektas. Šį projektą jau buvau teikusi gero kai anksčiau, dar dirbdama, eidama vidaus reikalų ministro pareigas. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, atsižvelgiant į jas, jis buvo patobulintas ir sutvarkytas. Ir šiandien teikiu kaip labai svarbų įrankį, kuris yra reikalingas mūsų valstybei. Tikiuosi jūsų palaikymo ir mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Kaip bebūtų keista, nėra užsirašiusiųjų. Va, yra. V. Gailius užsirašė klausti. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, įvardinote dvi institucijas, kurios būtų atsakingos už duomenų pateikimą, iš esmės eliminuojant kitą žvalgybos instituciją, Antrąjį operatyvinių tarnybų departamentą. Ar nemanote, kad vietoje policijos patikimesnė informacija būtų teikiama iš žvalgybos institucijų? Į vieną instituciją suplauktų visi duomenys ir ji būtų kompetentinga institucija.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš manau, kad tikrai tai būtų svarstytinas argumentas. Tikrai yra rimtų argumentų, kad galėtume gauti papildomos informacijos, papildomų aspektų, kurie tikrai gali būti labai labai svarbūs, priimant jau galutinį sprendimą. Manau, kad, jeigu Seimas pritars, svarstymo metu tikrai yra visos galimybės pagrindiniam komitetui patobulinti, papildyti ir gauti geriausią sprendimą.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiama Agne, mano žiniomis, latviai ir estai panašias nuostatas jau turi ir jas seniai naudoja. Kodėl pas mus, kaip galvojate, taip vėluojame?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Pirmiausia, turiu pasakyti, kad mes buvome parengę pataisas ir, kaip sakau, tas užtruko, kadangi buvo pereinamasis laikotarpis ir teko patobulinti, padirbėti pakeičiant ir atsižvelgiant į Teisės departamento nuostatas. Aš tikiuosi, kad... Žinote, niekada nėra vėlu. Svarbiausia yra turėti sprendimus ir pakeitimus, ir manau, tikiuosi, kad tas ir bus padaryta šiandien.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi, apsisprendime balsuodami dėl 2-6 klausimo – Pilietybės įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-4106. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 79: už – 30, prieš – 25, susilaikė 24. Įstatymo projektui nepritarta.

Turime apsispręsti dėl tolimesnės eigos. Balsavimas alternatyvus: kas balsuojate už, tai yra pritariate gražinimui tobulinti, o kas norėtumėte, kad projektas būtų atmestas, balsuojate prieš. Balsuojame. Alternatyvus balsavimas.

Balsavo 79: už – 32, prieš – 47, projektas atmestas.

16.13 val.

Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 4, 6, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3778 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3778. Į tribūną kviečiu A. Bilotaitę.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Na, aišku, dabar, sakyčiau, toks dvejopas jausmas, pateikiant antrąjį projektą, kuris taip pat yra susijęs su saugumo dalykais, su migracijos procesų reguliavimu. Tai net nežinau, tikriausiai taip pat, tikėtina, bus projektas atmestas, bet kadangi yra tokios jau procedūros, tenka, taip sakant, judėti į priekį. Bet aš tikiuosi, kad kažkaip, kolegos, pasižiūrėsite taip objektyviai į situaciją ir įsivertinsite, kad projektai yra reikalingi ne vienai ar kitai politinei partijai ar jėgai, bet valstybei.

Taigi, teikiu projektą dėl Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pakeitimų. Projekto tikslas yra užtikrinti efektyvesnę, tikslesnę užsieniečių gyvenamosios vietos deklaravimo sistemą, kuri leistų realiai žinoti, kur šie asmenys gyvena, ir užtikrinti jų buvimo kontrolę Lietuvoje. Tai yra būtina todėl, kad šiuo metu praktikoje dažnai susiduriame su situacijomis, kai užsieniečiai, gavę ar siekiantys gauti leidimą gyventi Lietuvoje, nedeklaruoja gyvenamosios vietos nei per Migracijos departamentą, nei per seniūnijas. Tai ne tik trukdo vykdyti viešąją tvarką ar socialinių

paslaugų organizavimą, bet, žinoma, kelia grėsmių migracijos valdymui. Taip pat šiuo metu gyvenamosios vietos deklaravimas seniūnijose neužtikrina reikalavimo, kad vienam asmeniui turi tekti ne mažiau kaip 7 kv. metrai gyvenamojo ploto, todėl matome labai daug atvejų, kai viename gyvenamajame vienetė, bute, savo gyvenamąją vietą yra deklaravę dešimtys ar net šimtai užsieniečių. Todėl yra siūlomi pakeitimai, kad užsieniečiai, siekiantys leidimo laikinai gyventi, gyvenamąją vietą deklaruotų tik Migracijos departamente, o ne seniūnijose. Tuo tarpu Europos Sąjungos piliečiai ir asmenys, turintys leidimą nuolat gyventi, galės pasirinkti deklaravimo įstaigą – Migracijos departamentą arba seniūniją. Migracijos departamentas automatiškai perduos deklaravimo duomenis Registrų centrui, o tai užtikrins greitą ir tikslią registraciją. Nustatoma 1 mėnesio deklaravimo termino išimtis tiems, kurie duomenis pateiks Migracijos departamente. Taip pat yra išplėstas asmenų, galinčių būti įtrauktiems į nedeklaravusių asmenų apskaitą... Į sąrašą įtraukti asmenys kaip karo pabėgėliai, tarkime, jūrininkai. Sprendimus dėl deklaravimo duomenų panaikinimo priims Migracijos departamentas, nereikės atskiro tarpinio žingsnio per seniūniją.

Gerbiami kolegos, 2022 metais mes fiksavome 500 atvejų, kai užsieniečiai pažeidė gyvenamosios vietos deklaravimo tvarką, o 2023 metais šis skaičius jau išaugo iki 1 tūkst. 300. Tai jau nebe pavieniai atvejai – tai yra sisteminė problema, kurią turime spręsti.

Aš tikiuosi, kad neatmesite, kaip visų kitų projektų, nors, panašu, čia toks beviltiškas kalbėjimas – kalbame, kad kalbame. Ar geri projektai, ar nelabai geri, jūs visus šiandien tiesiog sutarę, kaip suprantu, nepalaikyti ir atmesti. Aišku, net nejuokinga.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirma klausia R. Baškieinė. Ruošiasi A. Zuokas.

R. BAŠKIEINĖ (DFVL). Gerbiamoji kolege, išties jūs teisingai pasakėte, kad pažeidimų ratas gana didelis, kad problema, apie kurią jūs kalbate ir teikiate įstatymo projektą, reikalauja sprendimo. Iš tiesų ačiū, kad ją keliate. Tačiau pats esminis ir pagrindinis klausimas toks būtų: kaip visa tai sukontroliuoti ir paskatinti? Ko gero, čia pagrindinė yra įgyvendinimo problema. Ne veltui Teisės departamentas ir pasisakė, kad reikia ir Vyriausybės išvados, ir šio įstatymo projekto sukonkretinimo. Kokius jūs matote greitesnius būdus tai padaryti? Vis tik terminai, kuriuos siūlote, per 1 mėnesį, yra gana greiti. Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Mes analizavome situaciją ir tikrai matėme problemą dabar, šiuo metu. Mes negalime sukontroliuoti ir tai yra tikrai grėsminga, kalbant apie saugumo situaciją, kai mes nežinome, kur yra asmenys, ir jeigu yra kokių nors pažeidimų, negalime imtis tam tikrų priemonių. Galvojome apie sprendimus. Tuo metu jie tikrai buvo išanalizuoti ir aptarti. Žinoma, visada yra geras sprendimas kreiptis dar kartą į Vyriausybę ir prašyti, kad jina įvertintų. Įgyvendinimas labai svarbus. Kaip žinome, teisės aktai yra viena, bet jų įgyvendinimas yra kita labai svarbi dalis. Aš tikiu, kad kartu analizuodami ir sprenddami visus praktinius momentus tikrai galime sudėlioti taip, kad institucijoms tai būtų geriausias kelias, kartu užtikrinantis kontrolę ir saugumą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Zuokas. Ruošiasi V. Šeršniovas.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiama Agnė, aišku, jūsų teikiama tema aktuali ir svarbi, bet man susidaro įspūdis, kad taip (tą norėsiu išgirsti kaip atsakymą) jūs bandote ištaisyti savo, kaip buvusios ministrės, laikotarpiu padarytas klaidas. Prieš daugiau negu ketverius metus dauguma atvykusių į Lietuvą buvo rusakalbiai iš Rusijos, Baltarusijos. Dauguma jų buvo provakarietiško vertų. Šiandien jie galbūt išvykę į Lenkiją ar kitas Europos Sąjungos šalis, kai kas gal grįžo į tą pačią Rusiją. Per tuos ketverius metus Lietuvoje ženkliai pasikeitė tautinė sudėtis. Šiandien mes turime Lietuvoje tuos 110 tūkst. dirbančiųjų iš Vidurio Azijos, kurie nei angliškai, nei rusiškai normaliai nekalba. Aišku, jie turi problemų susipažinti su mūsų tvarkomis, jas vykdyti ir taip toliau. Ar šiuo atveju šis jūsų siūlymas būtent su tuo ir yra susijęs – iš patirties padarytas klaidas bandyti dabar bent jau taisyti?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Nebuvote praeitą kadenciją ir nežinote, kad buvo inicijuoti Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimai, sugriežtinantys tvarką. Atsirado kvotos, atsirado kiti vidiniu reglamentavimu įtvirtinti dalykai, kurie tikrai gerokai apribojo visus migracinius procesus. Aš labai tikiuosi, nors praeitą ketvirtadienį, kai uždaviau klausimą

premjerui, mačiau, kad yra sudaryta debiurokratizacijos grupė, buvo pateikti pasiūlymai Vidaus reikalų ministerijos, tai man sukėlė nerimą, kad bandome atsukti ir atlaisvinti tuos suvaržymus, kurie buvo sudėlioti. Tikiuosi, kad taip nebus. Tikrai tai nėra koks nors, kaip jūs sakote, bandymas – tiesiog tai yra tęstinumas to, kas buvo pradėta ir ką reikia užbaigti. Tai tiesiog atsakau.

PIRMININKĖ. Klausia V. Šeršniovas.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Ačiū. Utenoje turime logistikos kompaniją, kurios atsiveža tolimųjų reisų vairuotojų, tarkime, iš Azijos šalių, ir susidaro tokios aplinkybės, kai vienu adresu užregistruoja 200–300 asmenų ir panašiai. Aiškinamajame rašte skaičiau, kad vienam žmogui turi būti nustatyta mažiausiai 7 kvadratai. Kaip jūs galvojate, jeigu jūsų projektas pereitų, visas šitas reikalas įgautų kūną, kaip, su kokiomis problemomis susidurtų tokios įmonės ir kaip jos turi būti sprendžiamos?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Manau, kad šiandien turime tokią situaciją, kad nėra normalu, kad viename butelyje yra 100 žmonių registruojama. Sutiksime su tuo? Čia toks apsimestinis dalykas. Man atrodo, tai turėtų būti netoleruojama, manau, kad valstybė turi žinoti, kur yra mūsų atvykę asmenys, kurie gavo laikinus leidimus gyventi. Mes kalbame apie sugriežtintą kontrolės mechanizmą, apie institucijų išitraukimą, kad joms palengvintume darbą, jos turi žinoti instituciją, o ne ieškoti bet kur, ar ne, nežinia kur tų asmenų. Manau, kad verslas turi suprasti šiandien labai aiškiai, kad verslo interesai yra svarbu, bet šiandien visas tas dalykas, tas aspektas turi būti suderinamas ir su saugumu, kas šiandien yra be galo svarbu. Tie sprendimai turi būti visą laiką subalansuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai. Už kalba I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gal nebūčiau kalbėjus, bet kadangi užduodant klausimus buvo vieno iš kolegų paskelbta netiesa, tai tiesiog norėčiau labai aiškiai konstatuoti, kad nėra Lietuvoje jokių 110 tūkst. Centrinės Azijos piliečių ir niekada nebuvo. Taip, Lietuvoje trečiųjų šalių piliečių, turinčių teisę gyventi, labai stipriai padidėjo 2022 metais. Jūs turbūt puikiai suprantate, kokia yra to padidėjimo priežastis, ar iki Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą, ar po. Tai šiuo metu Migracijos departamentas skelbia puikią statistiką, kiekvieno mėnesio pirmą dieną galite atsiversti ir pamatyti – du trečdaliai leidimus turinčių užsieniečių yra iš tų pačių trijų šalių, tai yra Ukrainos, Baltarusijos, taip pat Rusijos Federacijos. Bet Rusijos Federacijos gyventojų, piliečių skaičius yra daugiau mažiau stabilus ir mažėjantis, Baltarusijos piliečių buvo nemenkas padidėjimas, dabar stebime mažėjimą, o Ukrainos piliečių buvo pats didžiausias prieaugis. Nereikia kalbėti apie nebūtus dalykus. Bet ką Agnė teisingai paminėjo, kiekvieną kartą atsiranda naujų problemų, susijusių ar su įdarbinimo įmonių piktnaudžiavimu, ar su kokiais nors kitais kontrolės dalykais, kuriuos reikia tikslinti. Tai gyvenamosios vietos deklaravimas tam, kad būtų galima kontroliuoti, kaip žmonės laikosi kitų su imigracija susijusių sąlygų, yra svarbus ir būtinas, dėl to labai raginu pritarti. O Vyriausybės išvados tikrai galima paprašyti, be jokių problemų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 2-7 klausimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 85: už – 32, prieš – 23, susilaikė 30. Po pateikimo nepritarta. Turime apsispręsti, kas su šiuo projektu vyks toliau. Alternatyvus balsavimas: kas norėtų grąžinti tobulinti, balsuojate už, kas esate už atmetimą, balsuojate prieš.

Balsavo 85: už – 33, prieš – 52. Projektas atmetas.

A. Zuokas – replika po balsavimo.

A. ZUOKAS (MSNG). Aš buvusiai gerbiamai Ministrei Pirmininkei norėčiau pacituoti, kad mes būtume tikslūs, kaip vaistinėje. Taigi, pagal Migracijos departamento duomenis 2025 m. sausio 1 d., šiuo metu Lietuvoje yra 106 tūkst. asmenų, turinčių laikinus leidimus gyventi darbo pagrindu. Ukrainiečiai, kaip žinote, turi kitą statusą, jie yra pabėgėliai ir į šią statistiką nepatenka. Iš jų, čia patikslinimas teisingas, 27 tūkst. yra iš Centrinės Azijos šalių. Čia yra tiksli statistika. (Balsas salėje: „Buvo 110.“) Didelis skirtumas 106 ir 110? Bendras skaičius. (Balsai salėje)

16.26 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-537, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-538 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Gerai, replika išsakyta. Atsakymo nebus. Toliau tęsiame posėdį. Darbotvarkės 2-9.1 klausimas ir lydimasis – projektai Nr. XVP-537 ir Nr. XVP-538. G. Balčytytė pristatys Vyriausybės įstatymo pakeitimo projektą ir Vietos savivaldos įstatymo pakeitimą. Prašom.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Mielai kolegos, teikiu pataisytą projektą, praėjusį kartą leidote, po pateikimo balsavote teigiamai. Noriu už tai padėkoti. Dėl Valsybės ir tarnybos paslapčių įstatymo projekto tuo metu teikiau pataisas, dėl darbo su klasifikuota informacija ministerijų vadovybėms ir savivaldybių administracijų vadovams. Tačiau po Teisės departamento išvados ir diskusijų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete įvertinome tikslingumą, kad šias nuostatas reiktų perkelti į Vyriausybės ir Vietos savivaldos įstatymus. Taip ir padariau. Tad kartu, vėlgi po diskusijų, atsisakiau nuostatų dėl kai kurių galbūt perteklinių nuostatų, dėl Vyriausybės narių, dėl visos mobilizacijos sistemos subjektų vadovų, kadangi tokią pareigą jiems gali nustatyti paslapčių subjektai. Tad kviečiu palaikyti šį projektą. Taip pat noriu pasakyti, kad Teisės departamentas pateikė išvadą, kad vis tiksliai reiktų dar patikslinti ir pateikti dar vieną pataisą ir dėl Valsybės ir tarnybos paslapčių įstatymo. Tokią pataisą taip pat įregistravau.

Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tačiau klausimų nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Kolegos, ar galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, norite balsuoti? Gerai, balsuojame dėl darbotvarkės 2-9.1 klausimo ir lydimąjo. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas mano kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 82: už – 30, prieš – 19, susilaikė 33. Po pateikimo nepritarta.

Apsispręskime dėl to, kas su projektu vyks toliau. Alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate prieš, esate už atmetimą, kas esate už, esate už grąžinimą tobulinti. Balsuojame.

Balsavo 82: už – 38, prieš – 44. Projektas atmetas.

16.29 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 48¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-457 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Užimtumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-457. Kviečiu pranešėją D. Asanavičiūtę-Gružauskienę.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mielos kolegės, gerbiami kolegos, šio įstatymo projektas kaip tik teikiamas ir atsakant į kolegos P. Visocko klausimą M. Lingei, ką daryti su atvykstančiais iš Rusijos ir Baltarusijos į Lietuvą talentais, kuriems numatyta, čia neseniai pratešus Užimtumo įstatymo pasiūlymą, kad perkėlimo išlaidas talentams, kurie randa darbą arba, sakysime, yra atviliojami su darbo pasiūlymu į Lietuvą... jiems mokamos persikėlimo išlaidos, kad būtų išlaikyti gabūs, reikalingi mūsų rinkai žmonės, juos viliojant iš užsienio. Ir tai buvo skirta ne tik Lietuvos Respublikos piliečiams, bet ir kitų valstybių piliečiams pagal tam tikras reikalingas mūsų valstybei specialybes.

Tačiau tuomet aš jau teikiau pasiūlymą (jį svarstė Socialinių reikalų ir darbo komitetas) dėl apribojimų, kad Rusijos ir Baltarusijos piliečiams nebūtų taikomos tokios sąlygos ir tos perkėlimo išlaidos nebūtų kompensuojamos. Kodėl? Dėl to, kad prasidėjus šiai priemonei vis dėlto didžiąją dalį atvykstančiųjų sudarė būtent Baltarusijos piliečiai. Dabar (statistika šių metų pradžios) tokių perkėlimo asmenų, talentų iš Rusijos ar Baltarusijos nebuvo, bet mano pasiūlymas komitete buvo apsvaistytas ir pripažintas tinkamu, tačiau pateiktas ne dėl to Užimtumo įstatymo straipsnio.

Todėl aš jį tiesiog techniškai teikiu dabar atskirai, juo labiau kad ir komitete buvo bendras sutarimas, ir ministerija pritarė. Aš tikiuosi ir jūsų, kolegos, pritarimo, kad ir toliau mokant išmokas talentingiesiems asmenims, kurie atvyksta dirbti ir gyventi į Lietuvą, vis dėlto Rusijos ir Baltarusijos piliečiams tos išlaidos nebūtų kompensuojamos ir netaikoma ši priemonė.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Sinica. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

V. SINICA (MSNG). Gerbiama Dalia, aš dėkoju už pristatymą. Aišku, pritariu jam ir visai logikai. Aš tik nesuprantu, jeigu iš tikrųjų reikėtų atsisakyti tų išmokų (pritariu, kad reikėtų), kodėl tik iš šių šalių? Juk jeigu poreikį atvykstančių dirbti iš užsienio darbuotojų diktuoja rinkta ir jų objektyviai čia reikia, tai rinkta ir sureguliuos tai, kad būtume patrauklūs ir nukonkuruotume kitas šalis dėl šių darbuotojų. Kodėl dabar tik dėl Baltarusijos ir Rusijos šis teisingas pasiūlymas, o ne dėl visų šalių?

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Iš principo dėl to, kad mes atliepiame grėsmes nacionaliniam saugumui ir manome, kad šios valstybės ir jų piliečiai mūsų nacionaliniam saugumui kelia grėsmę, ypač kai išklausėme 2024 metų VSD ataskaitos, kad tie atvykstantys žmonės vis dėlto įtraukiami į tam tikras diversijas, kai kurie ir atvyksta su specialiomis užduotimis. Tai tiesiog stengiantis to išvengti. Aš nesakau, kad tie žmonės neturi atvykti, yra tam tikri kiti galiojantys įstatymai, tačiau bent jau valstybė neturėtų skirti lėšų, kad juos viliotų atvykti į mūsų darbo rinką.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi J. Razma.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, aš tokį labai trumpą klausimą. 2021 metais Vyriausybėje vienas labai geras ekspertas pas jus iš Amerikos atvažiavo, dirbo ir buvo jūsų Vyriausybės vadovės patarėjas. Kas atsitiko, kad jūs nei 2023, nei 2024 metais tokio projekto neteikėte ir net nesiūlėte keisti tos subsidijavimo tvarkos? Kas įvyko, nes ministerija buvo jūsų, kodėl dabar gimė šis projektas, nes jūs dvejus metus galėjote tokį dalyką daryti?

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Kalbant apie mano asmeninę nuomonę, aš ir tuomet nepritariau tam Užimtumo įstatymo pakeitimui manydama, kad vis dėlto, jeigu jisai buvo skiriamas asmenims, mūsų piliečiams, kurių mes norėjome prisivilioti į savo darbo rinką, talentams, Lietuvos Respublikos piliečiams, vis dėlto aš nemanau, kad jis apskritai buvo teisingas, nes sąlygos turėtų būti taikomos visiems vienodos. Tačiau Seimas apsisprendė taip, kaip apsisprendė.

Dabar teikiant Ekonomikos ir inovacijų ministerijai tą patį projektą pratęsti dar ir neribotam laikui, vėlgi aš susilaikiau. Mano nuomone, šios priemonės yra nereikalingos, tuo labiau yra brangios. Na, kadangi Seimas vėl apsisprendė, kad talentams išmokos yra prasmingos ir duoda ekonominės naudos, todėl aš teikiu, jau teikiu, komitetas tam pritarė. Techninė problema ta, kad, jų manymu, ne dėl to straipsnio, dėl to teikiu vis dėlto šią išimtį, kad nebūtų taikoma iš valstybių atvykstantiems piliečiams, iš tų valstybių, kurios mums sudaro nacionalinę grėsmę.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma. Ruošiasi R. Šukys.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ar susipratote pasiūlyti po projektu pasirašyti ir valdančiųjų atstovams? Sakykime, komitetų nariams, kurie ten kaip ir pritaria jūsų idėjai, ir ar nemanote, kad jeigu to nepadarėte, ši lemtinga klaida lems, jog jūsų projektas tuoj bus atmestas?

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Jurgi, nedidelė, tai yra trumpa, daugiau nei 6 mėnesių patirtis rodo, kad netgi ir tie, kurie pasirašo projektą, salėje balsuoja kitaip. Nemanau, kad tai yra sėkmės garantas. Aš tiesiog teikiu su G. Balčytyte tai, ką ir teikėme kaip pasiūlymą dėl buvusio Užimtumo įstatymo projekto tikėdamosi, kad tuomet, pritarus komitetui, pritarus iš principo ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, šiuokart tai nėra toks svarbus, toks kontroversiškas klausimas, dėl ko būtų pamanyta, kad tai yra opozicijos vien tiktai idėja ir ją reikėtų atmesti. Bent jau viliuosi, kad bus suprasta, koks yra turinys, ir pamatyta viso to nauda.

Tuo labiau, kodėl teikiama dabar? Nes formuojamas biudžetas ir vis dėlto svarbu bus žinoti, kiek, kokios išmokos numatomos, ir tiesiog tai palengvins biudžeto formavimą, būtent tas lėšas, kurios bus skirtos talentingiems asmenims kompensuojant persikėlimo išlaidas.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiama pranešėja, aš į du aspektus noriu atkreipti... Iš tiesų aš šitą klausimą žinau, ko gero, labai gerai dėl to, kad metus pasirašinėju pats sprendimus dėl tų išmokų išmokėjimo visoje Lietuvoje dirbantiems, atvykusiems aukštos kvalifikacijos, kompetencijos dar-

buotojams, tarp jų – bent keletui tūkstančių Baltarusijos piliečių. Tai yra programuotojai, įvairių žaidimų kūrėjai ir taip toliau, ir panašiai. Jūsų projekte aš pasigendu įsigaliojimo datos ir man kyla abejonių dėl jo atitikties Konstitucijai ne tiek paties turinio prasme, kiek... Jeigu asmuo jau atvyko, darbdavys jį įdarbino, jau yra teisėtas lūkestis, kad jis tą išmoką gaus. Darbdavys po metų tikrai ją gaus, o darbuotojas gaus tik po pusės metų. Jūs gi faktiškai panaikinate galimybę gauti ją nors nuo rytojaus nuo įsigaliojimo. Tai pirmas aspektas.

Antras aspektas.

PIRMININKĖ. Laikas!

R. ŠUKYS (NAF). Ar jums žinoma, kad per 3 mėnesius tas darbuotojas mokesčių pavidalu gražina tą išmoką į biudžetą savo mokesčiais? Toks tos išmokos dydis lyginant su jo sumokėtais mokesčiais.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs tikriausiai žinote, kad tai taikoma asmenims, su kuriais pasirašoma darbo sutartis jiems esant dar užsienyje. Jeigu tie, kurie, kaip jūs sakote, jau atvyko čia, tai jų lūkesčiai ir turi būti įgyvendinti ir tas įstatymo pakeitimas to visiškai nekeičia. O tai galioja tik tiems, kurie nuo įsigaliojimo, tai yra po Prezidento pasirašymo įstatymas įsigalioja, jeigu nėra įstatymo įsigaliojimo datos, tuomet jau taikoma naujai atvykstantiems asmenims, kurie aukštos kvalifikacijos, atitinka kitus kriterijus ir kuriems yra numatyta persikėlimo išmoka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Motyvai. Prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama Seimo pirmininke. Aš klausdamas klausimą specialiai nutylėjau vieną faktą. Jeigu pažiūrėsite, kolegos, kas pasirašė po tuo projektu, tai pasirašė G. Balčytytė. Jeigu kas nors nežinote, tai G. Balčytytė nuo 2020 metų iki 2024 metų gruodžio mėnesio ėjo I. Šimonytės, Ministrės Pirmininkės... pareigas. Tai būtent G. Balčytytei būnant kanclere jinau ir suteikė leidimą ir Vyriausybei leido patvirtinti tokį projektą, kuriame buvo numatytos kompensacijos.

Gerbiami konservatoriai, ar jūs laikote kvailiais visus Seimo narius, ar tiesiog jūs esate kvaili? Jeigu norite, į Etikos ir procedūrų komisiją mane dar kartą atiduokite. Baikite tyčiotis iš mūsų, Seimo narių, ir galvoti, kad mes nepastebime tokių dalykų. Jeigu jūs galvojate, kad čia esate tokie *mandri* ir *nagli*, tai jums tikrai nepasisekė, nes šitas įstatymas parodo, kokius dvigubus žaidimus žaidėte. Bet Dalios šitas pasiūlymas yra bandymas įtikti partijos pirmininkui, nes partijos pirmininkas pasakė: reikia čia visus dabar daužyti, tokios ir tokios pilietybės žmonės, kaip sakėte, „ne-lojaliaus“, arba juos šaudyti; tai dabar toksai pasiūlymas ir atsiranda. Dar kartą sakau, pasižiūrėkite, ką Vyriausybė teikė, kokiam Vyriausybės posėdyje buvo pritarta projektui ir dėl kokio įstatymo projekto buvusi Vyriausybė balsavo.

Be kita ko, jūsų tuometinės Vyriausybės ministrai pritarė tokiam pasiūlymui. Kaip čia dabar suprasti? Jūs pripažįstate, kad visa konservatorių Vyriausybė ir tas sprendimas yra nelegitimus, nepriimtinas? Laurynai, imkis tvarkos frakcijoje, matai, kad prieš tave kyla bangos.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti, tačiau buvo paminėta G. Balčytytės pavardė. Per šoninį mikrofoną. Prašau.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, nežinau, ar girdžiuosi. Tikrai buvau labai galinga. Bet noriu atkreipti dėmesį, kadangi įstatymas buvo priimtas po 2022 metų, tuo metu sulaukėme iš Rusijos ir Baltarusijos opozicijos atstovų, žmonių, kurie bėgo nuo režimo ir šioje valstybėje kūrė darbo vietas, jiems buvo palikta tokia išlyga. Dabar tokių aplinkybių nebėra, tad ir nebenorime matyti tų valstybių žmonių šiame sąraše. Tik tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už paaiškinimą. Dabar galėtume apsispręsti dėl pateikto projekto. Balsuojame dėl darbotvarkės 2-10 klausimo – Užimtumo įstatymo projekto Nr. XVP-457. Balsuojame.

Balsavo 82: už – 29, prieš – 27, susilaikė 26. Po pateikimo nepritarta. Replika po balsavimo – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama Seimo pirmininke. Gerbiama Giedre, tai dabar pagal jūsų tą logiką, kol jūs buvote valdžioje, meškų nebuvo Lietuvoje, užsitvėrėte tvorą – ir meškų atsiranda, bet, kai atėjo mūsų valdančioji dauguma, dabar meškos bėga nuo mūsų. Taip išeina, kad

dabar Baltarusijoje opozicijos nėra ir opozicijos žmonės neatvažiuoja. Nejuokinkite patys savęs ir neapgaudinėkite. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Gerai. Alternatyvus balsavimas: kas už tai, kad įstatymas būtų grąžintas tobulinti, balsuojate už, kas už tai, kad būtų atmetas, balsuojate prieš. Balsuojame.

Balsavo 83: už – 30, prieš – 53. Projektas atmetas. G. Balčytytės trumpa replika po balsavimo.

G. BALČYTYTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi buvau vėl paminėta, noriu visus pasveikinti. Imigravusios meškos galės kurti darbo vietas Lietuvoje.

16.42 val.

Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 4, 20, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-249 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Kviečiu D. Asanavičiūtę-Gružauskienę pristatyti darbotvarkės 2-11 klausimą – Politinių organizacijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-249.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ. (*TS-LKDF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke, už galimybę pristatyti. Ką gi, pristatau Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo projektą, parengtą reaguojant į saugumo situaciją mūsų regione ir Europoje. Matome vis didėjančią Rusijos įtaką, nedraugišką Lietuvai, ir įtaką politinėms partijoms. Taip pat norime didinti politinių partijų, jų pirmininkų ir valdymo organų atsakomybę.

Siekdami išvengti tokių ir panašių situacijų, kai užsienio įtaka matoma politinių partijų gyvenime ir sprendime, turime efektyviai kovoti su priešiškų valstybių įtaka. Todėl atsakingai ir nuodugniai turime vertinti politines partijas, kurios skleidžia antivalstybinius teiginius, o esant reikalui imtis atitinkamų priemonių su tuo kovoti apribojant valstybės asignavimus partijoms, taip pat leidžiant valstybės ar teisėsaugos institucijoms imtis įstatyme numatytų priemonių kitaip užkardyti ar pristabdyti tokių partijų veiklą ar įtaką mūsų šalyje.

Dabartiniame įstatyme numatyta, kad draudžiama steigti ir veikti politinėms organizacijoms, kurių steigimo ar programiniuose dokumentuose propaguojama ar kurių veikloje praktikuojama tautinė, religinė, socialinė nelygybė ir neapykanta, autoritarinio ir totalitarinio valdymo, valstybės valdžios užgrobimo metodai, karo ir smurto propaganda, pavojų ar grėsmę Lietuvai, valstybės saugumui ir interesams galintys sukelti padariniai.

Šiuo metu taip pat numatyta, kad VRK pripažinus, kad politinė partija šiurkščiai pažeidė įstatymą arba padarė šiurkštų politinės kampanijos finansavimo pažeidimą, šiai politinei partijai, Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu, nuo pusės iki dvejų metų nuo sprendimo įsigaliojimo valstybės asignavimai neskiriami. Todėl projektu siūloma papildyti įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, kurioje teigiama, kad draudžiama steigti ir veikti politinėms organizacijoms, kurių steigimo ir programiniuose dokumentuose propaguojama ar kurių veikloje praktikuojama tautinė, religinė, socialinė neapykanta ar nelygybė. Siūloma papildyti, kad draudžiama ne tik tada, kai jų veikloje tai yra praktikuojama, bet taip pat, kai ir yra skleidžiama įvairi neapykanta ir įvairios jos formos. Taip pat siūloma papildyti, kad valstybės biudžeto asignavimai galėtų būti neskiriami ne tik VRK pripažinus, jog politinė partija šiurkščiai pažeidė įstatymą ar padarė šiurkštų politinės partijos finansavimo pažeidimą, bet ir tada, kai politinės partijos pirmininkas ar valdymo organai, ar jų nariai padaro minėtas veikas. Taip pat siekiama įtraukti, kad, atliekant politinių partijų veiklos tyrimą, siekiant nustatyti galimus pažeidimus, būtų galima tirti atskirais atvejais ne tik politinę organizaciją iš esmės, bet ir jos pirmininką, valdymo organus ir jų narius. Taip pat pridedama, kad, nustatčius ne tik politinės organizacijos, bet ir jos pirmininko, valdymo organų ir jų narių netinkamą veiklą, teismas gali taikyti priemones, numatytas įstatyme. Tiek trumpai, kolegos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Kaunas. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

R. KAUNAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke, už galimybę paklausti. Gerbiama pranešėja, jūs siūlote iš tikrųjų labai įdomią ir šiuo metu labai aktualią pataisą. Kaip jūs išvardinote, kad taip, turbūt neužtenka tiktai drausti praktikuoti, bet turbūt reikėtų drausti ir skleisti karo kurstymą ir neapykantą. Tad kaip jūs manote, ką daryti, kai vienos partijos pirmininkas viešai galimai

kursto karą ir smurtą, viešojoje erdvėje diskutuoja, kaip reikėtų ką nors nušauti? Visi mes suprantame, kad karo metu bus sprendimai, kokie bus reikalingi ginant Lietuvą, bet tokia išankstinė retorika kenkia Lietuvos interesams ir saugumui jau dabar.

Buvo įvairių minčių apie šaulių ginklų platesnį paskirstymą, o gal net ir laikymą namuose. Bet kaip jūs įsivaizduojate ginklų platinimo leidimą, kai vienos iš tradicinių Lietuvos partijų pirmininkas galimai siūlo rūšiuoti į nelojalius ir nušauti Lietuvos piliečius? Tokia išankstinė retorika skatina neapykantą, kursto dviprasmybes, siunčia žinutes radikalams. Tai smurto kurstymas, ne kas daugiau!

PIRMININKĖ. Laikas.

R. KAUNAS (LSDPF). Kaip jūs manote, ar tokia partijos pirmininko nuomonė yra partijos nuomonė ir ar jūs šia pataisa kartais nesiūlote uždrausti Konservatorių partijos?

PIRMININKĖ. Laikas.

D. ASANAČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš popietinių balsavimų matyti, kad pozicija šiuo metu gyvena kažkur toli nuo karo zonos. Jiems atrodo, kad grėsmės mūsų valstybėje nėra, kad mūsų valstybė neturi ruoštis karui, nors VSD ataskaitoje aiškiai pasakyta, kad 6–10 metų laikotarpiu galimybė užpulti NATO valstybę yra labai didelė, ir ta NATO valstybė yra Lietuva. Ir jums atrodo, kad žmonės turi būti nepasiruošę tam, kas gali ateiti į šią valstybę? Ir neturėtų šaulių sąjunga išmokti gintis, turėti konvencijas, būdus gintis, taip pat ir logistinius, ir visus kitus?

Todėl, visų pirma, noriu jums atsakyti, kad jūs įsiklausykite, kas buvo pasakyta toje laidoje. Jūs įsiklausykite, ką sakė partijos pirmininkas, o ką sakė ne partijos pirmininkas. Taip pat įsiklausykite, kad buvo net nepradėtas ikiteisminis tyrimas, ir jūs įsiklausykite, ką jūs lyginate. (*Balsai salėje*) Kai jūs suprasite, kokioje realybėje mes gyvename, gal jūsų bus tada šiek tiek kitaip traktuojamas šitas įstatymo projektas ir šiek tiek kitaip vertinsite pasisakymus.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi V. Sinica.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, ką pasakė, kokioje mes karo grėsmėje egzistuojame? Iš tikrųjų, mieli kolegos Seimo nariai, ką noriu priminti, *ale* gi prieš keletą mėnesių, gi Konservatorių partijos narys buvo sulaikytas, uždarytas kaip dirbantis Rusijai, kaip agentas ir tekinantis informaciją. Tai kokia ta partija? Tai partija eina prieš Lietuvą. Dabar dar įdomesnis dalykas. Konservatorių partijos lyderis, M. Murzos dešinioji ranka, šaukia: Lietuva – lietuviams! Siūloma kelti, skleisti neapykantą – rasinę, tautinę. Tai dabar M. Murzos patarėjas, dešinioji ranka, pavaduotojas L. Kasčiūnas šaukia: lietuviams, lietuviams!

Kas būdinga šitai politinei organizacijai ir jos buvusiems lyderiams? Nacionalizmas, euro-skepticizmas, neonacizmas. L. Kasčiūnas viešai piketavo ir sakė: išstokime iš Europos Sąjungos. Tai dabar jūs man pasakykite, ar tuo įstatymu jūs čia L. Kasčiūną norite eliminuoti iš partijos pirmininkų ir norite sau atidaryti kelią, ar jūs čia kerštaujaite jam? Kas čia yra pas jus, nelabai aš suprantu. Ir lygiai taip pat L. Kasčiūnas, dalyvaudamas vienoje laidoje, sako...

PIRMININKĖ. Laikas.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). ...surinksime visus nelojalius ir sušaudysime. Tai kaip čia lietuviams, lietuviams...

PIRMININKĖ. Laikas.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). ...o jeigu ne lietuviai, tai visiems reikia keršyti?

D. ASANAČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Na, ne mūsų partijos lyderis dabar vaikšto po teismus dėl neapykantos kurstymo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia V. Sinica. Ruošiasi V. Fiodorovas.

V. SINICA (MSNG). Taip lakoniškai atsakėte. Mišri grupė tai tikrai suvokia visas grėsmes, bet aš noriu jus pataisyti, žinokite, nes vis tiek plačiai tribūnoje nuskambėjo. VSD ataskaitoje nesakoma, kad per dešimt metų mes turime tokį okupacijos šansą. Ten yra tiesiog legenda, paaiškinanti, kaip suprasti puslapiuose vartojamus ženklus. Tikrai, atkreipkite dėmesį.

Bet aš tikrai išgyvenu dėl šio projekto, man jis atrodo taip labai lengvai politiškai paverčiamas ginklu. Tokios sąvokos kaip „neapykanta“, „neapykantos skleidimas“ yra tikrai plačiai, Vakarų šalių patirtis rodo, lengvai politizuojamos sąvokos, kurios reiškia bet ką, ką tuo metu politi-

niai oponentai nori, kad reikštų. Tai nueina ir į teismus, ir prasideda. Čia aš jau žinau, kas ir mane kaltintų dėl tautinės neapykantos, religinės neapykantos, dar kokios nors. Ponas V. Simonko apkaltintų neapykanta dėl lytinės orientacijos. Ir tuo yra taip lengva taškytis. Jei dar mes pritaikytume, kad ne tik politinė organizacija, bet ir konkretus jos atstovas, politikas, gali būti to jūsų siūlomo vertinimo pagrindu, tai mes turėtume projektą, kuris čia leistų visiems vieniems kitus uždrausti. Ar ne per rizikinga?

PIRMININKĖ. Laikas!

V. SINICA (MSNG). Kam to reikia?

D. ASANAČIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Visų pirma, jau dabartiniame įstatyme yra dėl neapykantos kurstymo ir panašių dalykų, tai čia įstatymo iš esmės niekas nekeičia.

Kitas dalykas, vis dėlto yra tarpinės institucijos – ir VRK, ir teismai, ir kitos institucijos, kurios nustato, ar buvo skleidžiama įvairi neapykanta, ar ne. Aš manyčiau, kad mes turime pasitikėti mūsų institucijomis, kurios įvertina, tik po to yra tam tikros sankcijos. Ne dėl to, kad tai yra politinis sprendimas įvardinti, jog vienos ar kitos partijos žmogus galimai skleidžia neapykantą.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra labai paprastas. Gal jūs galite duoti pavyzdžių, kokias partijas arba judėjimus galėtumėte ir norėtumėte uždrausti?

D. ASANAČIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Kokias? Jokių partijų kol kas nenorėčiau uždrausti, nes tos, kurios jau vykdo tam tikras veiklas, net nėra įkurtos. Tikėkimės, kad tai bus tramdymo priemonė partijų valdymo organams ir pirmininkams atsakingai žiūrėti į savo žodžius.

PIRMININKĖ. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Gerbiami kolegos, aš tikrai kviečiu balsuoti prieš dėl labai paprasto dalyko. Kaip žinote, konservatoriai yra tie didžiausi mano „draugai“. Jeigu Konservatorių partija bus uždaryta, jų nebus, aš neturėsiu ką veikti, aš prarasiu savo gyvenimo tikslą. (*Juokas salėje*) R. Žemaitaitis realiai tik dėl to ir gyvena, dėl jūsų, Konservatorių partija, kad jūs kaip... Bet įdomiausia yra tai, kad Konservatorių partija 2007 metais yra pripažinta teroristinių ryšių turinčia politine organizacija. Įsivaizduokite, kaip teisingai Dalia daro, Konservatorių partiją reikia eliminuoti, iš pagrindo jinau naikina. Kodėl Dalia įregistravo ir tą pasiūlymą pateikė? Todėl, kad jinau yra krikščionė demokratė. O jų frakcijoje tarp krikščionių ir konservatorių yra didelis karas. Net ir sąskrydis parodė, kad krikščionių flangas daro atskirai, o konservatorių nepakviečia. Aš suprantu, jūs taip nekenčiate konservatorių ir norite juos sulyginti, kad registruojate tokius įstatymų projektus. Tikrai, gerbiami kolegos, balsuokime prieš, kad Lietuva turėtų ką veikti ir su kuo kovoti. Be konservatorių mirs Lietuva. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. L. Kasčiūnas nebuvo tiesiogiai paminėtas, bet po balsavimo suteiksiu galimybę atsakyti. V. Fiodorovas kalba už. Prašom.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tik norėčiau pasakyti ponui Remigijui, kad nuo tokių kalbų reikėtų susilaikyti. Tikrai gali atsirasti norinčių balsuoti už, nes realiai nušautų du zuikius vienu šūviu. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate pateiktam projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 83: už – 29, prieš – 40, susilaikė 14. Po pateikimo nepritarta. Apsisprendime dėl grąžinimo tobulinti. Kas balsuojate už, esate už grąžinimą tobulinti, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 81 Seimo narys: už – 28, prieš – 53. Projektas atmestas.

L. Kasčiūnas – replika po balsavimo.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Viktorija. Vakar kažkaip čia mes šiek tiek apsikeitėme tokiomis nuomonėmis posėdžio pabaigoje, bet, kiek atsimenu, Remigijus buvo dingęs iš salės ir neišgirdo manęs. Gerbiamas Remigijau, manęs žmonės, ir, matyt, balsavę už jus rinkimuose, klausia: ar Remigijus ir „Nemuno Aušra“ yra mūsų projektas? Aš vis taip turiu atsakyti, kad taip. Kodėl? Tol, kol jūs nebalsavote už visus mokesčius, kurių jūs žadėjote nekelti... Pakėlė-

te mokesčius, išdavėte savo rinkėjus sakydamas, kad dvejus metus nekelsite mokesčių. Tai aš sa-kau: ne, mūsų normalūs projektai. Gerbiamas Remigijau, esate tiesiog nevykęs projektas ir turiu jūsų rinkėjų atsiprašyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, Laurynai ir Remigijau, už šį atsiskleidimų vakarėlį. Prašau D. Asana-vičiūtę.

D. ASANAVIČIŪTĖ-GRUŽAUSKIENĖ (TS-LKDF). Man iš tikrųjų labai nuostabu, kad būtent tik dėl mano projektų buvo reakcija iš partijos pirmininko, kuris po teismus vaikšto dėl neapykantos skleidimo. Matyt, labai skauda.

16.56 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-358 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Darbotvarkės 2-12 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeiti-mo įstatymo projektas Nr. XVP-358. Pranešėja – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties audringas Seimo posėdis. Opozicinė darbotvarkė sulaukė daug daug palaikymo. Noriu pristatyti situaciją, į kurią atkreipė dėmesį žiniasklaida, kuomet pradėjo dirbti Seimas, kuomet vienas mūsų kolega buvo įvardintas kaip tas, kuris nesumokėjo šimtų tūkstančių eurų mokesčių, pasinaudojęs viena lengvata. Teismas nusprendė, kad ta lengvata pasi-naudoti jisai neturėjo teisės ir, matyt, manipuliavo tuo įstatymu, kuris yra užregistruotas.

Pasidomėjau, ar ta situacija yra plačiai paplitusi, ir paklausiau Valstybinės mokesčių inspek-cijos, kokia yra jos pozicija. Ji man atrasė, kad šia lengvata tikrai plačiai piktnaudžiaujama, kad, jų nuomone, tos lengvatos išvis reiktų atsisakyti. Tokių situacijų yra, žmonės per metus tris, penkis ar net dešimt kartų pakeičia savo gyvenamąją vietą vien tam, kad nereiktų mokėti mokesčio.

Gal truputėlį plačiau, kalbant apie gyventojų pajamų mokesčio lengvatą. Kai parduodamas turtas, yra trys lengvatos, kuomet nėra mokamas gyventojų pajamų mokestis. Vienas, kai turtas yra išlaikytas dešimt metų, kita lengvata, kai žmogus yra deklaravęs gyvenamąją vietą ir išgyve-nęs ne mažiau kaip dvejus metus, ir trečia lengvata, kuomet žmogus nėra išgyvenęs dvejų metų savo deklaruotoje gyvenamojoje vietoje, bet pardavęs tą nekilnojamąjį turtą iš karto įsigyja kitą nekilnojamąjį turtą, kuriame taip pat deklaruoja gyvenamąją vietą, tam, kad žmonės galėtų pa-keisti vieną būstą į kitą.

Tačiau nekilnojamojo turto vystytojai, pasinaudoję šia lengvata gana kūrybingai, sugeba per metus persikraustyti iš vieno objekto į kitą, kaip minėjau, po tris, penkis, kartais ir dešimt kartų ir tiesiog nemoka gyventojų pajamų mokesčio už visą prieaugį, kurį gauna. Valstybinė mokesčių in-spekcija siūlo šios lengvatos išvis atsisakyti. Aš siūlau ją susiaurinti, kad jeigu žmogus išgyveno tame bute trumpiau negu dvejus metus, bet buvo ten deklaravęs gyvenamąją vietą, ir jeigu jisai greitai parduoda tą būstą, kad mokėtų gyventojų pajamų mokestį tik už tą dalį, kuri yra skirtu-mas tarp parduoto turto ir įsigyto turto. Vadinasi, kad už gautą pelną būtų mokamas gyventojų pajamų mokestis. Man atrodo, tai pašalintų motyvą manipuliuoti, manipuliacijas pristabdytų ta linkme, kad žmonės nebeturėtų akstino perdeklaruoti gyvenamąją vietą, nes būtų lygiai taip pat apmokestinama, kaip yra apmokestinamas įmonės gaunamas pelnas.

Tokiu atveju, man atrodo, išvengtume manipuliacijų, atlieptume tai, kad tokių piktnaudžiavi-mų nebūtų, ir tokia yra Valstybinės mokesčių inspekcijos rekomendacija. Laukčiau jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti S. Bucevičius. Ruošiasi S. Gentvilas.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū už galimybę paklausti. Gerbiama kolege, sakykite, jūs paminėjo-te, kad domėjotės ir iš Mokesčių inspekcijos gavote atitinkamą informaciją, kiek yra tokių ūkio subjektų, kurie gali naudotis tokia lengvata. Gal jūs galite pagarsinti arba absoliučiais skaičiais pasakyti, kiek tokių atvejų yra ir kaip toliau Valstybinė mokesčių inspekcija savo turimas galias ir instrumentus naudoja?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi tų lengvatų yra daugiau, kaip minėjau, trys atvejai, kuomet nemokamas gyventojų pajamų mokestis, tai paprastai pasinaudojančių, aišku, skirtingais metais,

yra skirtingi skaičiai. Visomis trimis lengvatomis yra nuo 30 iki keliolikos tūkstančių atvejų, tačiau šia konkrečia lengvata per metus pasinaudoja apie 2 tūkst. subjektų ir Mokesčių inspekcija sako, kad piktnaudžiavimas šia lengvata yra gana paplitusi praktika.

PIRMININKĖ. Daugiau klausiančiųjų nebeliko. Motyvai. A. Bagdonas kalba prieš.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Mes dažnai paimame rezonansinį vieną atvejį ir pagal jį norime pakeisti reglamentavimą visiems likusiems žmonėms. Man atrodo, tokia praktika yra labai ydinga. Visų pirma ta lengvata yra pritaikyta žmonėms, kurie per keletą metų parduoda savo būstą ir įsigyja kitą būstą, yra ten deklaravę gyvenamąją vietą, pardavę nusiperka kitą, per metus yra prievolė nusipirkti kitą, priešingai tektų vis dėlto gyventojų pajamų mokesčių nuo skirtumo mokėti. Man atrodo, mes kartais, norėdami priimti vienam ar keliems asmenims tam tikrą įstatymo pakeitimą ir parodyti, kaip jie elgiasi netinkamai, nubaudžiame visus likusius žmones. Aš tikrai noriu priminti, kad 2016–2020 metų kadencijoje buvo galima būstą išlaikyti trejus metus parduoti ir nemokėti jokių papildomų mokesčių. Tačiau per tą pačią kadenciją šis laikotarpis nuo trejų metų buvo pakeistas iki penkerių. Vėliau dar užsimota nuo penkerių iki dešimties. Vadinas, jūs dabar dešimt metų turite išlaikyti savo būstą ir tik tada galite parduoti. Išimtis yra taikoma tik tiems žmonėms, kurie ten gyvena ir yra deklaravę gyvenamąją vietą. Man atrodo, kad toks pakeitimas nebūtų teisingas tų žmonių atžvilgiu, kurie iš tiesų gyvena bute, viename ar kitame, jį parduoda, yra ten deklaravę gyvenamąją vietą, įsigyja per metus kitą būstą, neturėtų jie papildomų jokių mokesčių mokėti. Ar normalu, kad mes norime nubauti tuos žmones, kurie nori pasigerinti sąlygas, nusipirkti ne vieno kambario, o dviejų kambarių butą turėti, o galbūt ir dar didesnę? Leiskime žmonėms tiesiog įsigyti galbūt geresnę nekilnojamąją turtą ir papildomai neapmokestinkime. Tikrai nėra žmonės visi sukčiai, kaip čia buvo bandoma pasakyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. B. Ropė – motyvai už.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Aš esu už tai, kad nebūtų skylių, bet iš principo susilaikysiu, nes man visiškai nesuprantama, kodėl Mokesčių inspekcija, matydama didelę spragą, daug metų nieko nedarė, nieko nesiūlė Finansų ministerijai. Finansų ministerija nieko nesiūlė Seimui. Iš tikrųjų savotiškai skandalingas klausimas ir reikėtų šitą klausimą panagrinėti. Tikrai manau, kad, jeigu tai yra specialiai palikta, sukurta spraga, reikėtų ieškoti būdų, kaip ją panaikinti ir užkardyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 84: už – 30, prieš – 24, susilaikė 30. Po pateikimo nepritarta.

Replika po balsavimo – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kadangi normalios pozicijos už niekas taip ir nepasakė, tai vis tiek reikia kaip nors istorinį materializmą atgaivinti šitoje salėje. Tai būtent tam, kad žmonės, kurie nori pasigerinti savo būsto sąlygas, galėtų nemokėti mokesčio tada, kada jie keičia būstą, ši lengvata ir buvo nustatyta. Bet, kaip visada, pasaulyje atsiranda žmonių, kuriems reikia gerintis gyvenimo sąlygas kokius dešimt kartų per metus, ir akivaizdu, kad tai nėra tai, dėl ko įstatymų leidėjas sukūrė tokią nuostatą, nes įstatymų leidėjas norėjo neapsunkinti žmonių laisvų sprendimų pasigerinti savo gyvenimo sąlygas, bet kažkas tiesiog nori pasigerinti savo mokesčių sąskaitą. Labai gaila, kad, kalbėdami apie teisingesnius mokesčius ir gyventojų pajamų mokesčio keitimus, kuriuos Seimas priims ketvirtadienį ir kur ten to teisingumo nėra su žiburiu nerasite, jūs ir toliau paliukate mokestines landas, kurios yra akivaizdžios.

PIRMININKĖ. Dėkoju, replikos išsakytos. Turime apsispręsti dėl grąžinimo tobulinti ar kito sprendimo. Alternatyvus balsavimas. Kas už, esate už grąžinimą tobulinti, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 81: už – 36, prieš – 45. Taigi ir šis projektas buvo atmestas.

Gerbiami kolegos, dėl darbotvarkės 2-14 klausimo. Iniciatorių prašymu, jo šiandien nesvarstome, jis yra keliamas į kitą posėdį. Visi klausimai yra apsvarstyti. Registruojamės.

Užsiregistravo 78 Seimo nariai. Skelbiu birželio 17 dienos vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 62 STENOGRAMA

2025 m. birželio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradėsime ketvirtadienio rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo 117 Seimo narių. Mieli kolegos, prieš pradedant formaliąją mūsų dalį keletas pastebėjimų. Pirmiausia matau, kad mūsų kolega J. Narkevičius sužibo nauju talentu, puikius plakatus piešia. Nepastebėjau to talento, kai jis dirbo Vyriausybėje, bet žmonės atsiskleidžia. Palinkėsime tos kūrybinės sėkmės ir toliau, tokios gilios ir išmanios.

Dar norėčiau mūsų visų vardu pasveikinti šiandien gražią sukaktį švenčiantį mūsų kolegą Seimo narį M. Maldeikį. (*Plojimai*)

10.02 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2025 m. birželio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas

Dėl darbotvarkės turbūt turėsime siūlymų. Kolega J. Razma – per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kreipiuosi frakcijos vardu, nors tam, ką pasakysiu, užtektų ir asmeninio kreipimosi. Aš tikiuosi, kad, nepaisydami įtampų sesijos pabaigoje, mes vis dėlto dirbsime laikydamiesi Seimo statuto.

Statuto 149 straipsnis sako: „Ne vėliau kaip likus 4 darbo dienoms iki svarstymo Seimo posėdyje įstatymo projektas ir komiteto išvadų projektas turi būti apsvarstyti pagrindiniame komitete.“ Tai yra nuo svarstymo komitete iki svarstymo Seimo salėje turi praeiti 4 darbo dienos. Šiandien darbotvarkėje įrašyta visa krūva projektų, nuo kurių svarstymo komitete yra praėjusios tik 3 darbo dienos. Jeigu mes juos šiandien svarstytume, būtų šiurkštus Seimo statuto pažeidimas.

Aš galiu išvardinti tuos projektus, kuriuos, aš manau, jūs, kaip tas žmogus, kuriam rūpi Seimo statuto laikymasis, turėtumėte pasakyti, kad jie išbraukiami net neteikiant balsuoti. Tai yra Pensijų kaupimo įstatymo visi projektai, toliau (čia daug Pensijų kaupimo) Baudžiamojo kodekso pataisų projektas, įrašytas darbotvarkėje 1-14 klausimu. Visi jie yra komitetuose svarstyti pirmadienį. Toliau – Valstybinių kelių fondo su daug lydimųjų. Toliau – Principinės kariuomenės struktūros projektai, Krašto apsaugos sistemos organizavimo. Toliau – Poligrafo naudojimo, Investicijų įstatymo ir lydimieji, Akcinių bendrovių ir Civilinio proceso kodekso pataisų projektai.

Nėra jokių problemų, kadangi jūs planuojate neeilinį posėdį trečiadienį, tą svarstymą įrašyti trečiadienį. Patvirtinsite skubos tvarką ir ketvirtadienį priimsite. Taigi kokių nors komplikacijų dėl tų projektų perspektyvos nesukelia. O dabar aš kviečiu laikytis Statuto ir dirbti tvarkingai pagal jį.

PIRMININKAS. Ačiū, mielas kolega. Ačiū, kad mokate skaityti Statutą. Tikiuosi, kol dar kolegė Viktorija pakalbės, gal surasiu ir aš ką nors paskaityti. Kol kas jūsų pasiūlymą išgirdome, apsispręsimė balsuodami ar be balsavimo.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tikiuosi, kad jūs pats pasakysite, kad negalime svarstyti.

PIRMININKAS. Kol kas tokią viltį turiu, bet gal dar surasiu kokį straipsnį, kuris leis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ieškokite, bet nerasite.

PIRMININKAS. Ieškosime. Labai ačiū. Gerbiama V. Čmilytė-Nielsen. Sekundę.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Aš kalbėsiu trumpai, kad nebūtų galimybės ilgai ieškoti. Kolegos, 1-12.2 klausimas yra įtrauktas į mūsų darbotvarkę kaip lydimasis, Pensijų kaupimo įstatymas, praeitoje kadencijoje pateiktas J. Varkalio. Šie įstatymai nesusiję. Tai arba reikėtų išbraukti, arba keisti numeraciją. Atkreipiu dėmesį, kad 1-12.2 klausimas nesusijęs su 1-12.1 klausimu. Mūsų vertinimu, mūsų įsitikinimu, tai arba keičiame numeraciją, arba išbraukiame iš darbotvarkės. Jie yra nesusiję, tai nėra susiję su J. Varkalio įstatymu.

PIRMININKAS. Gerbiamas L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Tiesą sakant, gerbiama L. Kukuraičio pasakymą pagrindinis komitetas svarstė penktadienį. Tai praėjo ne 4 paros, bet beveik visa savaitė yra praėjusi nuo pagrindinio komiteto ir tų sprendimų, kurie yra padaryti. Papildomi, tai BFK ir TTK, svarstė prieš 3 paras, svarstė pirmadienį.

PIRMININKAS. Yra ir kitas straipsnis. Ačiū.

L. KUKURAITIS (DFVL). Yra kitas, 72 valandos.

PIRMININKAS. Gerbiamas Jurgis, tada gerbiama Agnė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš reaguojau į gerbiamo L. Kukuraičio pasakymą. Jeigu papildomi komitetai apsvaistė tik prieš 3 dienas, jūs negalėjote užbaigti ir pateikti pagrindinio komiteto galutinių išvadų, nesulaukę papildomų komitetų išvadų. Tad jūsų svarstymo pradžia, gal jūs galėjote pradėti svarstyti ir prieš mėnesį, bet esmė yra svarstymo pabaigos data, o ne svarstymo pradžios data. Galutinė jūsų išvada yra pirmadienis. Jūs pasižiūrėkite.

PIRMININKAS. Gerbiama A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (DFVL). Aš vis dėlto paklausčiau gerbiamo Jurgio, kuriuo straipsniu jisai remiasi, nes šiaip jau yra 72 valandos, o priėmimo studijoje – 3 dienos. Tai gal tiesiog 72 valandų nepavyko tinkamai konvertuoti?

PIRMININKAS. Ačiū. Ir dar L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Aš tik patikslinsiu, kad papildomus mes apsvaistėme pagal procedūrą, viskas teisingai. Kadangi mes buvome kaip papildomi penktadienį, pirmadienį pagrindiniai TTK ir BFK apsvaistė savo lydimuosius, bet 72 valandų terminas yra išlaikytas visų pagrindinių komitetų.

PIRMININKAS. Dar gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Galbūt neaiškiai pasakiau. Aš kalbu apie 149 straipsnį, jūs paskaitykite. Komitetas galutinę išvadą privalo pateikti, pabaigti svarstymą likus 4 darbo dienoms iki svarstymo Seime. Tai skaitykite šitą straipsnį.

PIRMININKAS. Ačiū, mieli kolegos, kad visi skaitome Statutą. Matyt, rizikuosiu būti apskųstas Etikos ir procedūrų komisijai, bet gal tokią praktiką ir suformuos. Ramiai, mieli kolegos, nesinervinkime, viskas yra gerai. Gerbiamas Jurgis cituoja dvidešimt pirmąjį skirsnį „Įstatymo projekto svarstymas pagrindiniame komitete“, kur yra sudėlioti atitinkami terminai. Mes šiandien šioje darbotvarkėje vadovaujamės atitinkama studija – įstatymo projekto svarstymas Seimo posėdyje, 151 straipsnyje yra nustatyta: „Seimo posėdžių sekretoriato užregistruoti įstatymo projektas ir komiteto išvados paskelbiami interneto Seimo svetainėje ne vėliau kaip prieš 72 valandas iki Seimo posėdžio, kuriame svarstomas šis projektas, pradžios.“ (*Balsai salėje*) Taip, aš skaitau Statutą ne kaip romaną, o kaip susijusį teisės aktą, nuoseklų, vientisą dokumentą, ir manau, kad procedūrų mes nepažeidėme. Bet galbūt aš nesu teisingas, nesu tikras. Gerbiamas Jurgis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmininke, nepykite, bet tai jau šiek tiek demagogiškai skamba. Jūs kalbate apie įregistravimą ir paskelbimą. Tai nepaneigia, kad projektas komitete turėjo būti apsvaistytas prieš 4 dienas. Žinoma, reikia laiko, kad sutvarkytumėte išvados projektą, paskelbtumėte, nuneštumėte į Sekretariatą. Gali būti jau truputį vėliau, kaip jūs sakote, 72 valandos. Nesvarbu, kad yra įregistruota tarsi laiku, bet apsvaistyta nėra laiku. Šiuo atveju yra akivaizdus pažeidimas. Jei jūs nesiryžtate būti Statuto garantu, dėl kiekvieno pasiūlyto išbraukimo prašom teikti Seimui balsuoti. Pažiūrėsime, kurie Seimo nariai gerbia Statutą, kurie ne.

PIRMININKAS. Dar daugiau kokių nors nuomonių bus? Jūsų, gerbiamas kolega, cituotas Statuto skirsnis apima komiteto darbo procedūras. Jeigu komitetai ką nors padarė nesilaikydami

procedūrų, vadinasi, komitetų veikla gali būti įvertinta Etikos ir procedūrų komisijoje, jeigu mes kvestionuojame tokį sprendimą. Šiandien turime Seimo posėdį ir Seimo posėdžio metu mes vadovautis turėtume jo procedūromis, kurios numatytos Seimo posėdyje. D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Frakcijos vardu prašome išbraukti darbotvarkės 1-14 klausimą dėl Baudžiamojo kodekso pataisų.

PIRMININKAS. Aš, naudodamasis savo teise, paskelbsiu 10 minučių techninę pertrauką, kad galima būtų pasitarti, kaip mes elgiamės toliau. 10 minučių techninė pertrauka, po jos... Kolegė I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, kai jūs vis dėlto sakote, kad komitetų darbas – tai čia komitetų darbas, o Seimo – tai Seimo, tai komitetai yra Seimo. Abu straipsniai turi būti skaitomi kartu. Man atrodo, Konstituciniam Teismui nebūtų labai svarbu, kas pažeidė procedūrą įstatymo svarstymo ir priėmimo metu. Nesuteikite opozicijai argumentų dėl šitų pasiūlymų, dėl šitų įstatymų kreiptis į Konstitucinį Teismą. Ačiū.

PIRMININKAS. Tokia yra opozicijos teisė. Jeigu bus toks sprendimas, galėsite padaryti. 10 minučių techninė pertrauka. Kviečiu frakcijų seniūnus pasitarti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, aš taip iš šalies šiek tiek stebėjau šią diskusiją dėl mūsų procedūrų išminčių. Na, žinote, reikia pripažinti, J. Razma – 1:0, 1:0, reikia tai pripažinti. *(Juokas salėje)*

PIRMININKAS. Tikiuosi, kad mes po pertraukos padarysime 1:1.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, 1:0 kol kas. Džiugu, kad skaitomas Statutas, turėsime matyt, naują praktiką, kuri nebuvo taikoma. Bet manau, kad dėl procedūrų išlaikymo (jas paskui vis tiek, nepaisant to, ar bus įtraukta, ar ne, apsvarstys Etikos ir procedūrų komisija, duos paaiškinimą) tiesiog aš skelbiu tolesnę pertrauką, kadangi Sekretoriatas turi išbraukti tuos projektus, kurie neatitinka 149 straipsnio. Tuomet galėsime patvirtinti darbotvarkę. Dar 10 minučių paskelbkime.

Gerbiami kolegos, kol vyksta pertrauka, galima informacinius pranešimus paskelbti. Pirmausia noriu atkreipti dėmesį tų Seimo narių, kuriuos domina informacinės technologijos ir kaip mes čia dirbame ir dirbsime ateityje. Nuo 14 valandos čia bus informacinių technologijų atstovai, kurie išklauskys pageidavimus ir siūlymus dėl mūsų informacinės sistemos, balsavimo, užsiregistravimo, nes pokytis bus daromas, tai turėsite galimybę savo pastabas, pasiūlymus, pageidavimus išsakyti.

Nori V. Pranckietis informacinį pranešimą paskelbti.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kolegos, maloniai kviečiu visus pasveikinti ir paploti mūsų moterų krepšinio rinktinei už vakarykštę pergalę. *(Plojimai)*

PIRMININKAS. D. Griškevičius informacinį pranešimą paskelbs.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Kadangi jau plojame, tai aš kviečiu kolegas bendrai paploti dar kartą, nes šiandien svečiuojasi, mūsų procedūras stebi Europos imtynių U-17 vicečempionė G. Tverskytė ir treneris J. Kvietelaitis. Kviečiu paploti. *(Plojimai)*

PIRMININKAS. Kęstutis taip pat turbūt svarbų informacinį pranešimą turi. Įjungta, Kęstuti.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai turbūt tos aistros Seime nenurims. Yra nemažai pertraukėlių, tai tikrai kviečiu jomis pasinaudoti, ypač Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką ir opoziciją, ir valdančiuosius išeiti pas ūkininkus išgirsti dėl mokesčių, kad balsuodami priimtume tinkamiausius sprendimus ir negalvotume, kad čia mes suklydome ar mums kažkas liepė. Tikrai kviečiu būti drąsius, aktyvius ir pabendrauti su žmonėmis, kurie yra tokie patys. Va, net ir Ingrida sakė, jau džiaugiasi, kad jai labai patiko, tai tikėkimės, kad ir sprendimai bus džiugūs. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Smagu, kai pertrauka yra, visi gali išsikalbėti.

Dar yra vienas informacinis pranešimas: medžiotojai praneša, kad meška grįžta link Vilniaus. Matyt, irgi bus iššūkis. *(Balsai salėje)*

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kviesčiau judėti link savo darbo vietų.

10.40 val.

Patikslintos Seimo 2025 m. birželio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Gerbiami kolegos, tęsiame Seimo posėdį. Dabar tiesiog prašau pasiimti savo darbotvarkes, aš pabandysiu įvardinti, kokie klausimai yra išbraukiami, kad nebūtų kas nors praleista arba išbraukta tai, ko nereikia išbraukti. Braukiamas darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo projektas. Toliau braukiami darbotvarkės 1-3.2, 1-3.4 ir 1-3.5 klausimai. *(Balsai salėje)* Ne, aš tiesiog kartoju, nes dabar nematau, kas buvo anksčiau išbraukta, o kas yra dabar išbraukta. Taip pat buvo išbrauktas darbotvarkės 1-6 klausimas iš ankstesnio varianto. Tada darbotvarkės 1-7.5 klausimas. *(Balsai salėje)* Gerai, aš tuomet pasakysiu įstatymo projekto numeriuką ir pavadinimą – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XVP-379, Civilinio proceso kodekso įstatymo projektas Nr. XVP-375, garsusis Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-106. Pirmoje dienos pusėje lyg ir tiek išbraukiamų projektų.

Popietinis posėdis. *(Balsai salėje)* Pagrindinis dėl pensijų lieka, lydimųjų nelieka. Toliau, kolegų, popietinė darbotvarkė. Valstybinio kelių fondo įstatymo projektas Nr. XVP-508, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projektas Nr. XVP-509, čia, matyt, yra susiję dalykai – įstatymo projektas Nr. XVP-510, įstatymo projektas Nr. XVP-511, įstatymo projektas Nr. XVP-512, įstatymo projektas Nr. XVP-513, įstatymo projektas Nr. XVP-514 ir įstatymo projektas Nr. XVP-515. *(Balsai salėje)* Na, kas liko, tas liko. *(Šurmulyje salėje)*

Toliau Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektas Nr. XVP-506, projektas Nr. XVP-491, projektas Nr. XVP-492, projektas Nr. XVP-493, projektas Nr. XVP-494, projektas Nr. XVP-495, projektas Nr. XVP-496 ir projektas Nr. XVP-474. Išbraukti. Kaip ir viskas. *(Balsai salėje)* Dėl D. Griškevičiaus pasiūlymo nereikia balsuoti, nes jo nebėra. Daugiau kokių nors individualių siūlymų, man atrodo, nebuvo. *(Balsai salėje)*

Mieli kolegos, teisėtai, neteisėtai, vardan demokratijos ir sutarimo toks sprendimas priimtas. Aš nesu įsitikinęs, kad jis yra teisingas, bet, kaip sakoma, gerbkime procedūras, o ateityje nustatysime, ar jos yra ydingos, neteisingos. Tikėtina, kad reikės mums daryti pokyčius dėl terminų. Tos visos numatytos 3–4 dienos ir valandų skaičius tiesiog susiję su tais dalykais, kai mes daug ką darėme popieriniu būdu. Reikėjo spausdinti rašomosiomis mašinėlėmis ir visa kita. Gyvenimas bėga į priekį, Seimo darbas turi būti dinamiškas. Manau, kad per vasarą speciali darbo grupė padirbės ir pateiks jums siūlymus, kad mes galėtume dirbti greitai, efektyviai ir teisingai. Buldozerio nereikia, buldozeris, žinote, visą laiką stovi, gerbiamas Jurgi, tik klausimas, kas vairuoja buldozerį, kokia politinė jėga – dešinė, kairė. Nieko naujo. Ačiū, mieli kolegos. Pradėjome tokiu įdomiu aspektu, bet tiesiog pagarba Jurgiui, kuris skaito Statutą, ir aš skaitau Statutą, ir gal dar ką nors paskaitę surasime.

Dėl darbotvarkės. Ar galėtume bendru sutarimu? *(Balsai salėje)* Dėl ko? Viskas, visi siūlymai išgirsti. Ar galime bendru sutarimu? *(Balsai salėje)* Ačiū visiems, darbotvarkė patvirtinta.

Mūsų 1 klausimas yra... Gerbiamas V. Pranckietis dar prieš pradėdamas 1 klausimą norėtų dėl vedimo tvarkos.

V. PRANCKIETIS *(LSF)*. Noriu padėti daugumai ir pasiūlyti, kad pirmadienį yra normali darbo diena, galima susirinkti prieš Jonines ir padaryti posėdį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Viktorai, jūs visuomet, kaip ir nemaža dalis jūsų frakcijos, padedate valdančiajai daugumai. Esame be galo dėkingi. Prisimenu patį geriausią 2016–2020 metų laikotarpį, mūsų bendradarbiavimą. Mieli kolegos, manau, kad tikrai pradėjome. Ryte nesusipykome, tai buvo svarbiausias momentas, suradome kompromisą, pradėjome dirbti.

10.46 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-401(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Lietuvos banko įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-401. Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Pasiūlymų ir pastabų negauta dėl abiejų straipsnių. Ar būtų reikalavimas balsuoti dėl šių straipsnių, ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Reikalavimo balsuoti nėra, pritarta bendru sutarimu. Motyvai už ir prieš? Nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 121, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.47 val.

Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 3, 4, 13, 22, 23, 28, 56, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-402(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2 klausimas – Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-402. Įstatymo projekto devyni straipsniai. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Ar nėra reikalaujančių už kiekvieną straipsnį balsuoti atskirai? Ar galėtume visiems devyniems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai už ir prieš? Nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121 Seimo narys: už – 121, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.48 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 60, 63, 69, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-403(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Bankų įstatymo keletu straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-403. Įstatymo projektą sudaro šeši straipsniai. Nė dėl vieno iš jų siūlymų nebuvo gauta. Ar nėra reikalaujančių balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai? Nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai už ir prieš? Nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: už – 119, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.49 val.

Centrinių kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 2, 19, 21, 41, 44, 51, 55 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-404(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Centrinių kredito unių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-404. Įstatymo projektą sudaro aštuoni straipsniai. Ar nėra reikalaujančių už kiekvieną straipsnį balsuoti atskirai? Nėra. Galime pritarti visiems išvardintiems straipsniams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.50 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 10, 22, 205, 212 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-405(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Draudimo įstatymo keletu straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-405. Įstatymo projektą sudaro penki straipsniai. Ar būtų norinčių ir reikalaujančių balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai? Nėra. Ar galėtume penkiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų už, prieš nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: už įstatymo projektą – 117, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.51 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 3, 15⁴, 16, 18, 21, 49, 62, 70, 93, 112 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-406(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo projektas Nr. XVP-406 su papildymu. Projektą sudaro... yra 11 straipsnių. Ar nėra reikalaujančių balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai? Nėra. Galėtume visiems 11 straipsnių, dėl kurių nebuvo gauta siūlymų, pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Apsisprendime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.52 val.

Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 13, 99 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-407(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Finansinio tvarumo įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-407. Įstatymo projektą sudaro keturi straipsniai, dėl kurių pasiūlymų nebuvo pateikta. Ar būtų norinčių, reikalaujančių balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai? Nėra. Galime pritarti visiems bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117 Seimo narių: už – 117, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.00 val.

Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 2, 13 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-408(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo projektas Nr. XVP-408. Projektą sudaro šeši straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Ar yra reikalaujančių balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai? Nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame. (*Balsas salėje*) Čia ne buldozeris, čia feraris kol kas yra.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.54 val.

Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 2, 11, 16, 35, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-409(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kolektyvinio investavimo subjektų keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-409. Projektą sudaro šeši straipsniai, dėl kurių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar būtų reikalaujančių balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai? Nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Apsispręskime balsuodami dėl projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už projektą balsavo 118 Seimo narių, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.54 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 56, 57, 76, 80 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-410(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo projektas Nr. XVP-409. Atsiprašau, šitą mes jau priėmėme. Tai yra Mokėjimų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-410. Jį sudaro septyni straipsniai, dėl kurių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar būtų reikalaujančių balsuoti už kiekvieną atskirai? Nėra tokių norinčių. Ar galime pritarti visiems straipsniams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 2, 5, 6, 19, 22, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-411(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokėjimo įstaigų įstatymo 2, 5, 19, 22, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-411. Projektą sudaro septyni straipsniai, dėl kurių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar yra reikalaujančių balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai? Nėra. Ar galėtume pritarti visiems bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.56 val.

Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 7, 15, 63 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-412(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokėjimo įstatymo taip pat keletu straipsnių... Atsiprašau, jau greitis didelis, nespėju aš ir pats. Profesinių pensijų kaupimo įstatymo keletu straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-412. Projektą sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų dėl jų nebuvo gauta. Ar nebūtų prieštaraujančių?... Nėra reikalaujančių, kad balsuotume dėl kiekvieno iš jų? Nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų, kaip visada, nėra norinčių išsakyti. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: už – 118, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 2, 13, 26, 28, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-413(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo projektas Nr. XVP-413. Įstatymo projektą sudaro šeši straipsniai. Ar būtų reikalaujančių dėl kiekvieno straipsnio, dėl kurių nėra gauta pasiūlymų, balsuoti atskirai? Tokio reikalavimo nėra. Galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 118, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.59 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 2, 6, 57, 58² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-414(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo projektas Nr. XVP-414. Projektą sudaro šeši straipsniai, dėl kurių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar būtų reikalaujančių balsuoti už kiekvieną straipsnį atskirai? Nėra. Galėtume pritarti visiems bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų už, prieš nėra. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120 Seimo narių: už įstatymo projektą – 119, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.00 val.

Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 3, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-415(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kredito unijų įstatymo trijų straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-415. Sudaro keturi straipsniai, dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta. Ar būtų reikalaujama balsuoti dėl kiekvieno straipsnio atskirai? Tokių prašymų nematau. Galėtume visiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai už, prieš? Nėra. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: prieš ir susilaikiusių nėra, už – 119. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.01 val.

Kriptoturto rinkų įstatymo Nr. XIV-2879 3, 10, 12, 13, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-416(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kriptoturto rinkų įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-416. Įstatymo projektą sudaro septyni straipsniai, dėl jų pasiūlymų ir pastabų nebuvo gauta. Ar būtų reikalavimas balsuoti dėl kiekvieno straipsnio atskirai? Nėra. Galėtume pritarti visiems bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai už, prieš? Nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116 Seimo narių: už projektą – 115, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.02 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 37¹, 38, 39, 40¹, 48, 61², 68, 71, 88, 100, 108, 140, 141, 148, 155, 159 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 37², 61⁵ ir 61⁶ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-366(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-366. Jį sudaro... (*Balsai salėje*) Supratau. (*Balsai salėje*) Dėl straipsnių nuo 1 iki 9 pasiūlymų nebuvo gauta. Ar būtų reikalavimas dėl šių straipsnių balsuoti atskirai, ar galėtume jiems visiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dabar 9 straipsnis? (*Balsai salėje*) Dėl 9 straipsnio turime Teisės departamento pastabą, ją pakomentuoti praščiau... Nėra kolegos D. Bradausko, gal gerbiamas komiteto pirmininkas galėtų pristatyti pasiūlymą? Gerbiamas Algirdai, jums tenka imtis atsakomybės už komitetą.

A. SYSAS (LSDPF). Taip, gerbiamas Pirmininke.

PIRMININKAS. Dėl 9 straipsnio yra pasiūlymas.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas svarstė ir pritarė Teisės departamento pastabai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū už pakomentavimą. Ar galėtume pritarti 9 straipsniui su Teisės departamento siūlymu? Ar tą galime padaryti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*) Dėl 10 straipsnio taip pat yra gauta Teisės departamento pastaba, ją pristatys komiteto pirmininkas.

A. SYSAS (LSDPF). Taip pat komitetas vienbalsiai pritarė šiai Teisės departamento pastabai.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar galėtume tam straipsniui su Teisės departamento pastaba pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*) Dėl straipsnių nuo 11 iki 22 pasiūlymų nebuvo gauta. Ačiū komiteto pirmininkui. Kolegos, ar būtų kas nors, kas reikalautų dėl kiekvieno iš šių straipsnių balsuoti atskirai? (*Balsai salėje*) Nėra. Galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Motyvai už ir prieš? Nėra. Prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Mieli kolegos, balsavo 115 Seimo narių: už – 115, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.05 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 24¹, 24², 25, 26, 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-400(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Energetikos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-400. Dėl straipsnių nuo 1 iki 7 pasiūlymų nebuvo gauta. Ar būtų norinčių ir reikalaujančių balsuoti už kiekvieną išvardintą straipsnį atskirai? Nėra. Ar galėtume 1–7 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 8 straipsnio mes turime Teisės departamento dvi pastabas, kurias galėtų pristatyti kolegė B. Vėsaitė.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Kolegos, komitetas balsavo dėl Teisės departamento išvados ir komiteto pasiūlymas – pritarti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu, dalyvavo 13 komiteto narių.

PIRMININKAS. Ačiū. Abi pastabos yra susijusios. Ačiū už poziciją. Mieli kolegos, ar galėtume 8 straipsniui pritarti su Teisės departamento dviem pastabomis bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ačiū komiteto pranešėjai. Dėl 9 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galėtume jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, Birute. Ačiū, pritarta. Ir dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų už, prieš nėra. Prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už projektą – 110, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo Nr. XIV-1015 1, 3, 7, 10 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-355(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-355. Dėl straipsnių nuo 1 iki 4 pasiūlymų ir pastabų nebuvo gauta. Ar būtų reikalavimas balsuoti atskirai dėl kiekvieno straipsnio? Nėra. Galėtume pritarti pirmiems keturiems bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 5 straipsnio yra gauta Seimo Teisės departamento pastaba, kurią kviečiu pristatyti komiteto pirmininką G. Jeglinską.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Gerbiamas Pirmininke, komitetas svarstė šias pataisas ir Teisės departamento pastaba iš principo yra techninė, kur keičiamas žodis: vietoj „termino“ įrašytas žodis „momento“. Tai labai paprasta techninė pastaba.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar galėtume pritarti šitam straipsniui su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė, bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 6 straipsnio pastabų nebuvo gauta. Pirmininke, palaukite dar. Pirmininke, dar pasilikite tribūnoje. Ar dėl 6 straipsnio galėtume apsispręsti bendru sutarimu ir jam pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 7 straipsnio taip pat yra gauta Teisės departamento pastaba, kurią pristatys komiteto pirmininkas.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Dėl šio straipsnio vėlgi yra techninė pastaba, redakcinė. Keičiamas, įrašomas žodis: įgyvendinti „reikalingus“ teisės aktus, įrašome vieną žodį. Vėlgi labai simbolinis pakeitimas.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, ar galėtume šiam straipsniui su Teisės departamento išsakyta pastaba pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai už – A. Pocius.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi per svarstymus ir pateikimo stadijoje mes jau įvardijome svarbą ir būtinybę savalaikiam Rūdninkų poligono pastatymui, kad jis galėtų funkcionuoti ir savo laiku galėtų persidislokuoti Vokietijos brigada, reikalingi tam tikri įstatymų pakeitimai. Čia būtent šio įstatymo pakeitimo esmė yra, kad yra reikalingas žemės suformavimo, žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros nuo 36 mėnesių trumpinimas iki 9. Kaip žinome, kad vokiečiai galėtų atvykti su savo sunkiąja technika ir patys kariai, iki pat Rūdninkų poligono reikalinga nutiesti 1,6 kilometro geležinkelį. Ten turi būti rampa, kur sunkioji kovinė technika būtų iškraunama. Labai prašau paremti šį įstatymą, kadangi šiame neramiame pasaulyje tikrai matome ir suprantame turbūt visi, kad turime daryti viską, kad mūsų sąjungininkai kiek įmanoma greičiau būtų pas mus čia, Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Generole, kitas motyvas. Už nori kalbėti komiteto pirmininkas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Reikia skubėti, niekas neabejoja, bet skubų darbą velniai gaudo, yra tokia liaudies išmintis, gerbiamas generole Pociu ir visi kiti. Nespėjome su tuo skubėjimu pradėti dėl poligono, tačiau jau turime prokuratūros vertų reikalų. Ką aš turiu omenyje? Tai, kad Lietuvos kariuomenės Generolo Adolfo Ramanausko kovinio rengimo centras 2023 m. balandžio 19 d. paskelbė konkursą sutvarkyti, paruošti, paruošiamieji darbai – kelmų frezavimas, na, teritorijoje sutvarkyti kelmus. Kažkodėl šį konkursą neskelbtinų derybų būdu laimėjo tokia įmonė „Taiklu“. Niekas iki šiol nesupranta, kas čia per įmonė. Į Audito komitetą plūsta skundai. Pasirodo, panašiai kaip „Nota Bene“ su auksiniais šaukštais: tarpinė įmonė, kuri negalėjo to konkurso laimėti jokių būdu, nes pagrindinė sąlyga buvo tokia, kad turėjo turėti savo darbuotojus ir techniką, kažkodėl laimėjo konkursą, pasiūliusi labai mažą kainą – maždaug 3 mln. vertės darbams.

Kas įvyko po to? Po to ji negalėjo tų darbų vykdyti, paprašė kainą padidinti 50 %, galų gale neįvykdė per nustatytą terminą, baudos jai nebuvo taikomos ir galų gale šita įmonė yra tokioje situacijoje, kad Viešųjų pirkimų tarnyba, atlikusi patikrinimą, nustatė ir prašo, kad būtų apskritai konkursas sustabdytas ir išsiaiškinta, kas čia per šita įmonė.

Negana to, įmonė „Taiklu“, pasirodo, dar ir *drakono dantis* sugebėjo Vilniaus savivaldybei parduoti. Absoliučiai tarpinė įmonė, neturinti... tikrai kurioje koncentruoti tarpininkai. Audito

komitetas pradėjo tyrimą, o šis dėl kelmų frezavimo reikalas turbūt keliaus tiesiai į prokuratūrą. Gerbiamieji konservatoriai, nevokite iš gynybos pinigų.

PIRMININKAS. Laikas. Čia, kaip suprantu, buvo motyvai už.

A. SKARDŽIUS (NAF). Taip, už, kad nevogtų pinigų.

PIRMININKAS. Kitas kolega – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mieli bičiuliai, nežinau nieko apie *drakono dantis* ir kelmus. Bet čia parašyta 6 straipsnyje, kad prašo pakeisti Krašto apsaugos ministerija tuo pačiu įstatymu jai perduoti patikėjimo teise valdyti žemės sklypą, negali perduoti ar kitaip perleisti, išnuomoti, perduoti panaudos pagrindais. Aš negaliu suprasti, kas čia yra blogo?

Pirmas dalykas, turint galvoje greitį mūsų gynybos įrenginių ir kaip mes atsilieiname, ir kad šio poligono dalykai yra įrašyti ir į vokiečių brigados ateities planus, ir amerikiečių, tai čia būtų iš esmės nuostolis neparemti šio įstatymo, turint galvoje, kad mes ir taip esame apsileidę dėl savo ginkluotės dalykų, žiūrint į tai, ką daro Suomija arba Izraelis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, mielas kolega. Dėl motyvų už – kolega Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tikrųjų šiandien kalbėdamas generolas paminėjo, kaip bus labai svarbu atsivežti techniką, iškrauti ir panašiai. Mano pasisakymas bus šiek tiek kitoks. Aš norėčiau, kad iš tikrųjų mes susikoncentruotume į „Rail Balticos“ vėžės tvarkingą suprojektavimą. Kiek žinau, stringa tam tikri sprendimai dėl Klaipėdos uosto prijungimo prie pagrindinės arterijos. Tai iš tikrųjų ateityje mums labai apsunkintų karinės technikos atsivežimą vandeniu arba jūra, todėl tikrai pritariu. Aš manau, kad Vyriausybė ir mūsų ne tikrai dauguma, bet ir opozicija turėtų šituo susirūpinti, kad šita atkarpa būtų prijungta laiku ir tarnautų ne tikrai ekonomikai, bet ir kariniams tikslams. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, visi motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Mieli kolegos, balsavo 118 Seimo narių: 116 – už, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.16 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 2, 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹, 3², 3³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-546(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas Nr. XVP-546. Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiu pagrindinio komiteto pirmininką.

R. MOTUZAS (LSDPF). Laba diena, gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos. Užsienio reikalų komitetas įstatymo projektą svarstė birželio 18 dieną ir bendru sprendimu priėmė sprendimą priartinti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Pasilikite kol kas tribūnoje. Yra gautas kolegos Seimo nario M. Lingės pasiūlymas, kurį prašom kolegą pristatyti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Bandau laimėti kaip ir... Galvoju, gal kaip Prezidentui pasisėkė su NPD, kada uždarius duris buvo pravertas langas ir vis dėlto pavyko Seime priimti sprendimą, kurį norėta.

Šiuo pasiūlymu grįžtu į ten, kur sustojome antradienį. Vis dėlto manau, kad yra svarbu riboti tam tikrus nekilnojamojo turto įsigijimus šalia valstybės strateginių objektų, strateginių Lietuvos saugumui. Šiame pasiūlyme kalbama apie tai, kad leidimus gyventi turintys Rusijos piliečiai turėtų gauti kompetentingos institucijos patvirtinimą. Matėme, kad tokių įsigijimų tikrai yra visai šalia tų teritorijų jau dabar, netgi nuo invazijos pradžios vykusių sandorių. Patys negalime toliau rizikuoti, kad toks nekilnojamasis turtas galėtų tapti naudojamas kaip priedanga žvalgybai, logis-

tikai ar sandėliavimo tikslams. Yra galimybė, priimant šį įstatymo projektą, kurį atnešė Vyriausybė, atsižvelgti ir į šį nacionaliniam saugumui svarbų pasiūlymą. Todėl kviečiu kolegas dar kartą įsiklausyti ir palaikyti šį siūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, ar būtų dešimt kolegų, kurie palaiko? Net 11 suskaičiuoju. Tikrai yra.

Kviečiu komiteto pirmininką pristatyti komiteto poziciją.

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū. Užsienio reikalų komitetas pasiūlymą apsvarstė šįryt ir balsai pasiskirstė taip: už – 3, prieš – 3, susilaikė 2. Pasiūlymui nepritarta.

Tačiau norėčiau atkreipti dėmesį, kad Seimas antradienį šioje salėje opozicinės darbotvarkės metu svarstė analogišką įstatymo projektą. Seimas minėtam įstatymo projektui nepritarė ir grąžino jį iniciatoriams tobulinti (birželio 17 dienos vakarinio posėdžio protokolas), tačiau Seimo narys, teikdamas analogiško turinio pasiūlymą, įstatymo projektą, pasiūlymo nepataisė.

Tačiau papildomai norėčiau pasakyti tai, kad Užsienio reikalų komitetas nekvestionuoja turinio, tačiau, vadovaudamiesi Tarptautinių sankcijų įstatymo nuostata, norime priminti, kad išimtinę teisę Seimui teikti projektą, kurio nuostatomis keičiamos ir atšaukiamos ribojamosios priemonės, turi tik Vyriausybė. Todėl komitetas priėmė protokolinį sprendimą kreiptis į Vyriausybę, kad atsižvelgtų į šį pasiūlymą, kai bus teikiamos analogiškos ribojamosios priemonės. Tad šiandien nebuvo pritarta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėkojame komiteto pirmininkui. Motyvai už kolegos M. Lingės pasiūlymą – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Tai, ką tik pasakė Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, yra daugiau negu juokinga. Kai buvo teikiama pratęsti šį įstatymą dar vieneriems metams, buvo registruojami įvairūs Seimo narių pasiūlymai, dėl kurių Seimas balsavo. Dėl kai kurių balsavo du kartus: vieną kartą pritardamas, o paskui tuos pačius pasiūlymus atšaukdamas. Ir tuomet nebuvo motyvuojama komiteto, kad negalima svarstyti pasiūlymų, nes išimtinę kompetenciją teikti įstatymo projektą turi Vyriausybė. Įstatymo projektą – galbūt, bet teisę teikti pasiūlymus, pagal Seimo statutą, turi kiekvienas Seimo narys. Pasiūlymai dėl šių įstatymų buvo teikiami ir anksčiau, ir buvusioje kadencijoje, ir šioje kadencijoje, ir mes tuos pasiūlymus svarstėme. Man atrodo, kolegos, nereikia bandyti rimtos, realios problemos pakišti po kokiomis nors procedūrinėmis pinklėmis ir sakyti: negalime svarstyti dėl to, kad neatitinka kokios nors procedūros. Netiesa, nes mes patys jau ne kartą esame kitaip elgęsi šioje salėje ir svarstę Seimo narių pasiūlymus.

O dėl paties pasiūlymo turinio. Man atrodo, svarbus pasiūlymas, turint mintyje, kad tokie apribojimai yra taikomi juridiniams asmenims, sandoriai yra tikrinami. Daugiau negu nesuprantama būtų, kodėl fiziniams asmenims šiomis aplinkybėmis reikėtų palikti landą, kuri kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, o visas kontekstas apribojimų, šiuo metu numatytų įstatyme Rusijos Federacijos piliečiams, yra daugiau negu platus. Tai būtų tiesiog labai logiškas papildymas. Raginčiau kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir motyvai prieš – kolegė J. Šukevičienė.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Kolegos, kaip ir minėjo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, iš tiesų dar kartą akcentuojame, kad kalbame tikrai ne apie turinį, čia ne apie turinį kalbame. Mes šiandien labai žiūrėjome Statuto normų ir 20 minučių, beveik pusvalandį, nepradėjome posėdžio, nes žiūrėjome, kad būtų labai aiškiai išlaikyti visi terminai. Kadangi argumentų tikrai daugiau nei pakanka – analogiškas įstatymo projektas jau buvo svarstytas ir iš tiesų prerogatyva yra skiriama Vyriausybei, tai siūlau palaikyti Užsienio reikalų komiteto poziciją dėl šio įstatymo projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Mieli kolegos, motyvai dėl pasiūlymo yra išsakyti. Prašom balsuoti dėl M. Lingės pasiūlymo.

Balsavo 96 Seimo nariai: už kolegos pasiūlymą – 35, prieš – 30, susilaikė 31. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai už ir prieš. (*Balsai salėje*) Nėra norinčių. Apsispręskime po svarstymo dėl šio projekto. Balsuokime.

Dėl įstatymo projekto balsavo 103 Seimo nariai: už – 102, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarsty-
mo įstatymo projektui pritarta. (*Šurmulyš salėje*) Audringi šiandien yra Seimo nariai.

11.24 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 35¹, 35², 35⁷, 35⁸, 35⁹, 35¹⁰, 36, 37, 40 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 29¹ straipsniu ir 6 straipsnio bei Įstatymo priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-374(2) (svarstymas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straip-
snių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo 29¹ straipsniu ir 6 straipsnio bei įsta-
tymo priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-374. Svarstyimo stadija.

Į tribūną kviečiu komitetų pranešėjus. Pirmiausia – Socialinių reikalų ir darbo komiteto at-
stovė J. Zailskienė. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Sveiki. Komitetas svarstė, buvo ir klausymai, visi buvo išklausti,
buvo labai daug suinteresuotų asmenų ir pasisakė tikrai visos pusės. Balsavimo rezultatai: už – 8,
prieš – 4. Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas,
kaip papildomas komitetas, apsvarstė Pensijų kaupimo įstatymo ir lydimųjų įstatymų projektus.
Komiteto išvada yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam
Socialinių reikalų ir darbo komitetui patobulinti projektą, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Tei-
sės departamento pastabas, Seimo nario pasiūlymus ir komiteto išvadas. Taip pat siūlome Lietu-
vos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo nuostatas, susijusias su Lietuvos Respublikos Konsti-
tucinio Teismo 2024 m. kovo 7 d. nutarimo įgyvendinimu, sujungti su Lietuvos Respublikos Vy-
riausybės pateiktu ir Seimui pateikti svarstyti kaip vieną projektą. Be to, siūlome pagrindiniam
Socialinių reikalų ir darbo komitetui, atsižvelgiant į tai, kad pensijoms kaupti buvo naudojamos
valstybės biudžeto ir valstybinio socialinio draudimo – „Sodros“ lėšos, apsvarstyti galimybę, kaip
investicinę grąžą apskaičiuoti asmenims, kurie pasitraukė iš pensijų kaupimo pagal įstatymo pro-
jekto 31 straipsnio 3 dalį. Būtų apmokestinami arba viskas pervedama į asmens valstybinio socia-
linio draudimo sąskaitą. Šiuo siūlymu siekiame stiprinti asmens socialinį saugumą, sulaukus sen-
natvės pensinio amžiaus. Už – 9, prieš nėra, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Ir kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją kolegą R. Sin-
kevičių.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Ekonomikos komitetas svarstė įstaty-
mo projektą ir nusprendė pasiūlyti iš esmės pritarti įstatymo projektui, pasiūlyti pagrindiniam
komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į komiteto pareikštas pastabas. Balsavo bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetų pozicijos išsakytos. Gerbiami kolegos, užsirašė gana daug
Seimo narių, norinčių kalbėti diskusijoje, – 11 Seimo narių. 20 minučių diskusijai pabandykime
apsibrėžti. Pabandykime 20 minučių, jeigu bus trumpiau, bus trumpiau. Bendru sutarimu gali-
me pritarti dėl 20 minučių diskusijai? Galime. 20 minučių diskusija. Kolegė L. Girskienė. Prašom
į tribūną.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Kalbėsiu frakcijos vardu. Kiekvienas mūsų pagalvojame apie orią,
sočią ir prasmingą senatvę. Dirbame daug, mokame mokesčius ir tikimės, kad, kai sulauksime sen-
natvės, valstybė mums užtikrins bent minimalių poreikių tenkinimą. Deja, valstybė neturi neiš-
senkančio šaltinio nei puodo, kuris saldžios košės privirtų visiems. O ir verdančių košę kasmet
mažėja. Visuomenė sparčiai sensta, o gimstamumas akivaizdžiai pralaimi demografijos lenktynė-
se. Jau ir dabar aišku, kad oria, sočia mūsų didžiosios dalies piliečių senatve valstybė nebus pajė-
gi pasirūpinti – tiesiog nebus kam uždirbti pinigų senoliams.

Išeičių buvo pradėta ieškoti dar 1999 metais. Dienos šviesą tada išvydo Pensijų fondo įstaty-
mas, kuris sudarė galimybes privačių pensijų fondų steigimui ir veiklai. 2000 metais Seimas pri-

ėmė Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą. Buvo tikimasi, kad privatūs pensijų fondai papildys esamą socialinio draudimo pensijų sistemą ir gyventojams bus sudarytos geresnės sąlygos pasirūpinti savo ateitimi. Taigi pagrindinis pensijų kaupimo sistemos tikslas buvo užtikrinti kiekvienam piliečiui pakankamas ir nuolatinės pajamas senatvėje, kad būtų galima išlaikyti bent panašią gyvenimo kokybę, kokia ji buvo dirbant.

Didžioji dalis mūsų susižavėję galimybe alternatyviai kaupiti lėšas savo senatvei, pasižvalgę po kitas Europos Sąjungos šalis ir jų taikomas papildomo pensijos kaupimo galimybes, pasirašėme kaupimo sutartis su privačiais pensijų fondais ir uoliai mokėjome įmokas kas mėnesį. Palaipsniui, keičiantis Vyriausybės nariams, į politikų duris nenuilstamai besibeldžiant privatiems pensijų fondams atstovaujantiems lobistams, kaupimas senatvei tapo privalomas. Taip Lietuvos piliečiai tapo privačių pensijų fondų įkaitais, taip, be galimybės pasitraukti.

Per Lietuvą nuvilnijusi istorija apie Š. Stepukonio, kurio realiai niekas taip ir nematė, kazino esą praloštus „BaltCapo“ milijonus, kurių didžiąją dalį, kaip skelbia žiniasklaida, sudarė ir privačių pensijų fondų pinigai, žmonės masiškai ėmė ieškoti galimybių atsiimti savo sunkiai uždirbtus nuvertėjusius pinigus iš neatsakingų valdytojų. Priminsiu, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 35 straipsnyje piliečiams laiduojama teisė laisvai vienytis į bendrijas, politines partijas, asociacijas ir organizacijas. Įtvirtinta nuostata, kad niekas negali būti verčiamas priklausyti kokiai nors bendrijai, politinei partijai, asociacijai ar organizacijai. Konstitucijos 23 straipsnyje įtvirtinti nuosavybės neliečiamumas ir apsauga reiškia, kad savininkas turi teisę su jam priklausančiu turtu atlikti bet kokius veiksmus, išskyrus uždraustuosius įstatymu, naudoti savo turtą ir lemti jo likimą bet koku būdu, kuriuo nepažeidžiamos kitų asmenų teisės ir laisvės.

Matydami, kaip neatsakingai elgiamasi su jų pinigais, žmonės negali atsiimti savo turto, piniginių lėšų, iš nepatikimų privačių pensijų fondų valdytojų. Pastarieji neprisiima atsakomybės dėl nuostolingų investicijų, kaip ir neprisiims atsakomybės dėl praloštų pensijų fondų pinigų. Mes privalome leisti žmonėms patiems pasirūpinti savo skalsesne senatve, investuoti savo uždirbtus pinigus jiems priimtinu būdu, o iki šiol privačiuose pensijų fonduose sukauptus ir kasdien nuvertėjančius pinigus leisti atsiimti.

Pasidalinsiu savo asmenine patirtimi. Dirbu be pertraukos nuo 18 metų. Papildomai kaupiti senatvės pensijai pradėjau nuo pat 2000 metų, gal nuo 2001-ųjų. Žinote, kiek šią dieną esu sukauptusi per tuos 25 metus? Vos 15 tūkst. Nuo atlyginimo kas mėnesį nuskaičiuojami yra keli šimtai eurų, ir jeigu juos būčiau atsidėjusi, kitokiu būdu būčiau taupiusi, tai šiandieną jau tikriausiai būčiau nusipirkusi papildomą butą. Taigi kviečiu visus palaikyti įstatymo pakeitimus ir leisti žmonėms išsilaisvinti iš privačių pensijų fondų gniaužtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Ligita. Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas J. Olekas, gerbiamas vicepirmininkas. Ačiū visiems, kolegos, už tokią įdomią rytinio posėdžio pradžią.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, prieš pakviesdamas kitą kalbėtoją, žodį replikuoti suteikiu D. Jakavičiui. Prašau, kolega.

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien mes svečiuose turime Kazlų Rūdos socialinės globos namų bendruomenės atstovus. Pasveikinkime! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname kazlūrūdiečius.

Į tribūną kviečiu G. Skaistę kalbėti frakcijos vardu. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties šiandien svarstome vieną iš svarbesnių šios sesijos įstatymų ir verta turbūt prisiminti retrospektyviai pačią II pensijų pakopą, kaip jinai buvo kuriama. Priminsiu, kad tai buvo dar prie V. Blinkėvičiūtės. Tuo metu buvo sakoma, kad II pensijų pakopa turėtų sumažinti demografinį spaudimą „Sodros“ biudžetui ir užtikrinti papildomas pajamas žmonėms senatvėje. Kaip ir logiškai tikslai. Tuo metu tai buvo bendras valstybės ir žmogaus susitarimas. Vėliau II pensijų pakopa buvo reformuota prie S. Skvernelio Vyriausybės įvedant automatinį įtraukimą.

Šiandien siūloma reforma iš esmės keičia žaidimo taisykles – siūloma leisti atsiimti sumokėtas įmokas ir sukauptą finansinę gražą, taip pat dar kartą per gyvenimą atsiimti iki 25 % sukauptų lėšų. Iš esmės tai sukuria klaidingą laisvės iliuziją, kurios ilgalaikė kaina – mažesnės pensijos visiems. Ekspertai, kurie atliko vertinimą, vieningai sako, kad pensijos mažės visiems: ir tiems,

kurie nutrauks kaupimą, ir tiems, kurie liks kaupti, nes sistema remiasi dalyvavimu. Kai žmonės traukiasi iš sistemos, mažėja ir grąža, ir pasitikėjimas, ir tai nėra prielaida – tai yra matematinė realybė.

Dažnai girdime ir skaitome ir šios reformos aiškinamajame rašte, kad žmonės yra nepatenkinti, kad reikia suteikti žmonėms laisvę rinktis. Man atrodo, šalia šių svarbių sakinių, dingsta kita atsakomybė, nes pamirštame, jog ne tik žmonėms reikia suteikti atsakomybę ir laisvę rinktis, bet ir politikai turi atsakomybę įvertinti rizikas, sukurti saugiklius ir pasiūlyti atsakingas alternatyvas. Mano nuomone, šiandien to nėra padaryta.

Estijoje, kai buvo leista laisvai pasitraukti, pasitraukė apie trečdalį dalyvių, ir ne todėl, kad jie buvo neracionalūs, o todėl, kad valdžia nenumatė priemonių, kaip išlaikyti pasitikėjimą sistema. Todėl sistema liko pažeidžiama, o pasitikėjimas dar labiau sumažėjo. Tai pamoka mums.

Šiandien mes stovime prieš labai panašų pasirinkimą, kokį turėjo tuo metu Estijos politikai. Ar iš tų klaidų mes pasimokėme? Man atrodo, kad ne, nes atsakingų sprendimų ir atsakingų alternatyvų, šalia griovimo mechanizmo, šiandien tiesiog nėra. Todėl Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija pasiūlė konstruktyvų pasiūlymų paketą, kuriame yra dešimt įvairių priemonių. Jos turėtų subalansuoti šią reformą, kad nebūtų tikrai ardoma sistema, bet pasiūlomos ir atsakingos alternatyvos, tarp jų mokestinės paskatos tiems, kas atsiimtas lėšas nukreiptų į ilgalaikį investavimą, taip pat automatinis pirmas pasiūlymas pervesti lėšas į III pakopą ar į kitą valstybės fondą, taip pat 90 dienų apsisprendimo laikotarpis, kad sprendimai būtų ne emociniai, o apgalvoti, taip pat tikslinės atsiėmimo programos, jei lėšos būtų naudojamos būstui, studijoms ar verslui, taip pat grąžinimo galimybė per trejus metus be nuostolio, jeigu žmogus apsigalvotų ir nuspręstų grįžti taupyti, taip pat papildomos paskatos tiems, kurie lieka sistemoje iki pensijos. Tai nėra draudimai, tai yra orientyrai, kurie padėtų žmonėms rinktis atsakingai, ir išties, kuomet ateis senatvės pensijos amžius, dėl šių sprendimų jų pajamos būtų didesnės. Mano nuomone, pensijų sistema nėra vieta trumpalaikiams eksperimentams. Ji reikalauja nuoseklaus įsigilinimo ir to, kad sprendimai būtų priimti atsakingai.

Kai įvairios partijos įvairiais laikotarpiais kūrė, reformavo II pensijų pakopą, mūsų partija nuosekliai laikėsi principo, kad kaupimo sistema gali veikti tik tuomet, kai žmonės ja pasitiki, kai taisyklės yra aiškos ir, svarbiausia, stabilios. Šiandien matome: vietoj tikros reformos tiesiog siūlomas naujas mechanizmas, kuris padidins ne pasirinkimo laisvę, o būtent neapibrėžtumą. Todėl kaip frakcija raginame vykdyti ne vien tikrai vienpusę liberalizaciją, bet ir įtraukti saugiklius, kurie apsaugotų dalyvių motyvaciją likti sistemoje, kurti atsakingas alternatyvas, o ne vien vartojimo paskatas. Jei jau nusprendėme eiti reformos keliu, manau, kad turime eiti profesionaliai ir, svarbiausia, atsakingai, ne atidarydami dar vieną langą pasitraukti, bet išties palikdami duris pasitikėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pasisakyti kviečiu R. Tamašuniene. Prašau, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, pirmiausia pats pensijų pakopos pakeitimų reformos svarstymas, komunikacija vyko daug efektyviau nei mokesčių reforma, kurios iliustracija – dešimtas nekilnojamojo turto mokesčio variantas, kas savaitę vis keičiamas ir registruojamas valdančiosios daugumos atstovų. Ši reforma nuo pateikimo iki svarstymo mažai pakito. Ir ką tai rodo? Rodo, kad įvyko ir socialinis dialogas, įvyko derinimas su susiinteresuotomis pusėmis, ir įvyko diskusija, kurios reikia priimant tokius sprendimus.

Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimai iš esmės leidžia įgyvendinti Konstitucinio Teismo nuitarimą dėl galimybės fondo dalyviui nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime, nes, sutikime, automatinis jaunų žmonių įtraukimas faktiškai be kelio atgal yra savotiška šiuolaikinės vergovės forma, kuri prieštarauja pagrindinėms žmogaus teisėms, galimybei rinktis ir disponuoti savo uždirbtais finansiniais ištekliais.

Daugiausia diskusijų sukėlęs pasitraukimo iš pensijų kaupimo lango terminas, ačiū Dievui, grįžta prie siūlytos dvejų metų trukmės, tai yra du kartus po 9 mėnesius, kas yra ir racionalu, mano vertinimu, ir teisinga. Tai laikas, kai žmogus gali apsispręsti grįžti į „Sodros“ sistemą, į I pakopą, bet kartu laikas pensijų fondams dirbti su klientais ir siūlyti palankesnes sąlygas, išsakyti argumentus, kodėl verta likti ir kaupti.

Labai svarbu pabrėžti, kad buvo užtikrinta ir siūloma užtikrinti lėšas iš II pensijų kaupimo pakopos atgauti. Tai yra trys pagrindinės grupės. Pirmiausia žmogus, kuris sukaupęs iki 10 tūkst. 800 eurų, galės apsispręsti dėl periodinių išmokų, tai yra anuitetų. Tie, kurie jau išėję į pensiją, labai svarbu pabrėžti, kad tai galės padaryti, pasiimti visą sumą iš karto. Kas dar svarbiau, kad tos sumos nebus apmokestinamos, kas ir neturi būti, nes iš esmės žmogus jau tuos mokesčius moka. Po kelis kartus apmokestinanti tą patį, mano vertinimu, niekaip negali būti teisinga.

Antroji grupė – tai žmonės, kurie galės atsiimti 25 % lėšų vieną kartą. Ir galimybė kaupti toliau (čia vėlgi, noriu pabrėžti, pensijų fondų darbas) ir užsitikrinti valstybės prisidėjimą 1,5 %.

Trečioji grupė (tai yra socialiai teisinga) dėl sunkios ligos, esant labai sudėtingoms sąlygoms, galės atsiimti visą sumą, nes tikrai tokiu atveju valstybė turėtų leisti sukaupią sumą, kurios žmogui reikia jam svarbiausiu gyvenimo metu, pasiimti.

Prognozės, kurias girdime, kad daug žmonių pasitrauks, kad sugrius visa sistema, mano vertimu, yra tikrai perdėtos. Fondai privalo imtis atsakomybės ir dirbti siūlydami investicijų senatvei produktus, o ne naudotis išskirtinėmis šiam verslui, nes tai yra verslas, sudarytomis sąlygomis visada turėti klientų dėl automatinio įtraukimo ir tiems klientams sulaukus pensijos faktiškai nė kiek nepagerinti oesnės senatvės.

Palaikau tuos pakeitimus, kuriuos siūlo ministerija, nes dabartinė kaupimo sistema atrodo kaip ta dėžutė, į kurią dedi, o raktas tau nepriklauso, ir ją atrakinęs labai nusivili jos turiniu. Taip neturėtų būti, todėl kviečiu, mieli kolegos, tiems pakeitimams pritarti ir sudaryti žmonėms galimybę pasirinkti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau kviečiu pasisakyti S. Gentvilą. Taip pat frakcijos vardu. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo vicepirmininke. Gerbiami socdemai, gerbiama Inga Ruginienė, jūs darote klaidą ir ne man, liberalui, jums turbūt vertybiškai įrodinėti tai, bet aš daug cituosiu, cituosiu politikus, kurie neturėtų išsižadėti savo žodžių, ir cituosiu ne vieną skaičių, tai galite klausyti ir tie, kurie baigę socialinius mokslus. Citatos pradžia: „Netikiu galimybėmis apsirūpinti oria senatve per „Sodrą“, niekada tuo netikėjau, netikiu ir netikėsiu.“ Tai yra būsimasis laikas – „netikėsiu“. Taip, galima lopyti šios sistemos skyles, tai yra būtina daryti, ypač turint omenyje, kad kai kurios grupės beveik niekada neprišėdė prie „Sodros“ finansų formavimo, tačiau turi tokias pačias teises: kaip žmonės išeina į pensiją. Tolesnė citata: „Kalbant apie „Sodros“ finansų konsolidavimo projektus, reikia kalbėti ir apie tai.“ „Paklauskite, kokias paskatas mes sudarome žmonėms pasirūpinti savimi patiems? Tai nepaprastai svarbu, sakyčiau, būtų tiesiog nusikalstama žmonėms sukelti iliuzijas, kad jie turės finansinę prasmę normalią senatvę pasikliaudami „Sodra“. Tai tiesiog baisus žmonių mulkinimas ir apgaudinėjimas. Gyventojams negalima kelti iliuzijų, kad finansiškai orią senatvę jiems gali užtikrinti tik „Sodra“.“ Taip kalbėjo ne kas kitas, o G. Nausėda, 2017 m. balandžio 13 d. išskirtinėje spaudos konferencijoje, dveji metai iki tapo Prezidentu. Ne man, liberalui, jums nurodinėti, bet kairieji politikai, kurie šiandien tapo svarbiausiais valstybės vadovais, neturi išsižadėti žodžių. Aiškiai ir pabrėžtinai G. Nausėda, būdamas SEB ekonomistu, pasakė: „Tiesiog nusikalstama žmonėms sukelti iliuzijas. Ir mes turime didinti paskatas, niekada tuo netikėjau ir netikėsiu.“ Jis net būsimuoju laiku sakė. „Būtina išlaikyti pensinę sistemą kaip alternatyvą, II ir III pakopas.“

Gerbiami Lietuvos piliečiai, taupykite, taupykite, taupykite, socialdemokratai jumis nepasirūpins. Eję į rinkimus su šūkiu: „Valstybė, kuri veikia“, šituo projektu gerbiami socialdemokratai ardo, ardo modernią pensijų sistemą. Nuo O. Bismarko laikų susiklosčiusios gerosios pasaulinės praktikos yra paneigiamos. Paneigiamas politiniu oportunizmu, populizmu, atsižadant... (*Balsai salėje*) Taip, taip, gerbiamas Algirdai, jūs paneigėte. Ir tas politinis oportunizmas, į kurį jūs įsivėlėte, gerbiama Inga Ruginienė, jus pavers Lietuvos ekonomikos socialinės politikos istorijoje moterimi, kuri sugriovė gerai veikiančią pensijų sistemą. Todėl, Lietuvos gyventojai, taupykite, taupykite, taupykite, socdemai jums nepadės. Neišleiskite pinigų, likite fonduose, valstybė juos vis dar remia per papildomą kaupiamąją, ir šita gerovės valstybė gyvybinga bus tik su žmonėmis, kurie pakankamai susitauptys senatvei, ir valstybė turi užtikrinti, kad pensinė sistema būtų kertinis šios gerovės valstybės pamatas. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau kviečiu pasisakyti R. Žemaitaitį. Ir mūsų nustatytas laikas, atrodo, bus pasibaigęs. Kolega, prašau.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, kad leidote ir valdančiosios atstovams, kolegoms pasisakyti. Mielieji kolegos, iš tikrųjų mes šiandieną priimame, sakyčiau, savotiškai istorinį sprendimą, nes buvusi Vyriausybė, kad ir kiek jiniai norėjo, kiek jiniai planavo ir kiek jiniai žadėjo atlaisvinti II pakopos pensijas, taip ir nedrįso. Įdomu yra tai, kad dar anoje kadencijoje buvome priversti (didžioji dalis Seimo narių) kreiptis į Konstitucinį Teismą ir Konstituciniame Teisme apginti visų Lietuvos piliečių teises ir teisėtus interesus. Ir galų gale beveik po 2,5 metų mes šiandieną turime istorinį sprendimą. Tai visos valdančiosios koalicijos vardu tikrai noriu padėkoti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, padėkoti komitetams, kurie iš tikrųjų laikėsi savo žodžio rinkimų metu. Mes sakėme labai aiškiai, kad atėjus į valdžią, perėmus valdžią vienas iš pirmųjų darbų tai sugriauti II pakopos pensijas, būtent šią sistemą.

Dabar, ką čia verčia atsistoję dešinieji arba liberalai, kaip čia blogai, kaip čia sunku ir panašiai? Man yra klausimas, kaip šitie fondai iš esmės šiandieną laikosi? Manysčiau, kad kai prasidės žmonių prašymai nuo sausio 1 dienos ištraukti tuos pinigus, mes pamatysime realią situaciją. O tada jau, ko gero, turėtų netgi pačios tarnybos įsikišti.

Kitas dalykas, kad kiekvienas Lietuvos pilietis, kiekvienas Lietuvos gyventojas turi teisę bet kada savo pinigus išsiimti. Bet kada! Ar jis turi sankcijas sumokėti, ar ten administravimo išlaidas, bet realiai jis turi galėti. Dabar tokios galimybės nebuvo.

Kitas dalykas, kad žmogus buvo prievartos būdu suvarytas į tuos pensijų fondus: jeigu jis laiku neužpildo prašymo, kad jo neištrauktų, automatiškai jisai tame dalyke dalyvauja. Tai dabar tikrai atsiranda, sakyčiau, gana liberali tvarka šituos dalykus imti. Ir kartu sutaupydamas mūsų visų laiką, aš tikiuosi, kad sausio 1 dieną didžioji dalis Lietuvos gyventojų pasinaudos šita galimybe, kreipsis į tuos pensijų fondus ir iš tų pensijų fondų savo pinigus atsiims. Nes, akivaizdu, jeigu pažiūrėtume paskutinių 2 mėnesių tendencijas ir kaip ten yra investuojama, labai kyla abejonių, kokių kompetencijų žmonės dirba privačių kaupimo pensijų fonduose. Ačiū jums, kolegos.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Mūsų laikas, skirtas diskutuoti, baigėsi. P. Kuzmickienė, prašau repliką.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, noriu paprašyti pratęsti diskusijos laiką, nes šią šios dienos darbotvarkę mes sutrumpinome, o vis dėlto turime labai rimtą klausimą, kuriuo tikrai nori daugiau pasisakyti Seimo narių. Prašau tokią galimybę sudaryti ir tiems, kurie užsirašė vėliau nei kalbėjęs. Būčiau dėkinga.

PIRMININKAS. Mainais, kolega, ar galime pratęsti 5 minutėms ir daryti Vyriausybės valandą pusės valandos, tik paliekant svarstymą? (*Balsai salėje: „10 min.! Balsuojame!“*)

PIRMININKAS. Balsuojame: kas už 5 minutes, spaudžia pliusą, kas už 10 minučių, spaudžia minusą.

Ačiū. Balsavo 88 Seimo nariai: 50 – už 5 minutes ir mažiau – už kitą laiką.

Pratęsiame 5 minutėmis. Kviečiu į tribūną pasisakyti A. Butkevičių. Prašau, kolega. Jeigu sutalpysite laiko, dar E. Gentvilas galės pasisakyti.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Pirmininke, gerbiami kolegos, žinote, kalbėsiu daugiau gal remdamasis EBPO, Europos Komisijos, Tarptautinio valiutos fondo tam tikromis išvadomis, vertinant mūsų II pakopos pensijų reformą, kad nesakytų, kad čia yra nusistatymai arba kokie nors populistiniai dalykai.

Reikia pasakyti, kad, jų matymu, nes kaip tik EBPO lankėsi praeitais metais, vakar netgi irgi Vilniuje, pensijų sistemos pakeitimas kelia rimtą susirūpinimą visiems, kuriems iš tikrųjų rūpi mūsų valstybės ilgalaikė gerovė. Šis II pakopos pensijų įstatymo projektas kelia grėsmę visos pensijų sistemos tvarumui. Keista, užuot stiprinę tai, ką mes per pastaruosius du dešimtmečius kūrėme ir tobulinome, šiandien kalbame apie priemones, kurios prieštarauja tiek sveikai logikai, tiek tarptautinėms rekomendacijoms. Tokios yra išvados. Visų tikrai aš jums nepateiksiu.

Esminis pensijų sistemos tikslas – užtikrinti žmogaus orią senatvę. Taip pat, nors į II pakopą gyventojai traukiami automatiškai, jie visuomet turėjo teisę atsisakyti joje dalyvauti. Tarptautinė

patirtis rodo, kad toks modelis drastiškai mažina dalyvaujančių skaičių savanoriškoje pensijų kaupimo sistemoje. Tai bus kaip pagrindas vienai sistemai – pensinei sistemai – silpninti. Aišku, taip pat kalbama ir apie pinigų atsiėmimą. Jų manymu, šis sprendimas atrodo patrauklus, žvelgiant iš trumpalaikės gyventojų finansinės naudos perspektyvos, tačiau prieštarauja pačiai pensijų kaupimo logikai. Kitaip tariant, jis paremtas tam tikru impulsyviu elgesiu ir ilgalaikėje perspektyvoje žmonėms atsilieps neigiamai.

Labai noriu trumpai pasakyti, kada paskutiniu metu vyko tokios įdomios interpretacijos ir diskusijos, kad pensiniai fondai sukaupe mažą investicinę grąžą. Mielieji, aš jums užduočiau klausimą: investuojant 3 % ir dar 1,5 %, kokios galima tikėtis investicinės grąžos? Labai aiškiai tarptautiniuose tyrimuose yra pasakyta: norint, kad pajamų pakeitimo norma pasiektų apie 60 %, reikia investuoti 10 % (noriu pasakyti, matydamas jaunus žmones) ir tas procesas turi trukti 20 metų. Kodėl? Dėl to, kad pensiniai fondai investicinę grąžą vidutiniškai per 20 metų sukuria nuo 6 % iki 8 %. Čia ir turi būti valdžios aiškinimas, kad tai nėra tie fondai, kurie jums duos labai didelę grąžą. Didelė grąža, jeigu jūs norite, yra indekso fondai, tikslinės datos fondai, yra akcijų, vertybinių popierių fondai, bet ten yra tam tikra rizika dėl to, kad šitos investicijos į rizikingus fondus nėra investuojamos.

Logiškai kalbant, vertinant, kas laukia mūsų 2030–2035 metais, kada jau tie, kurie gimė 1970 metais (jų gimstamumas buvo didžiausias), sulauks pensinio amžiaus, jeigu šita reforma bus įgyvendinta, jų pajamų pakeitimo norma sieks 45 %, skaičiuojant taip, jeigu darbo užmokestis vidutiniškai bus pusantro arba kaip dvigubas vidutinis darbo užmokestis.

Mielieji, stebuklų finansuose nebūna. Vienas iš pavyzdžių: kai 2022 metais beveik visi pasaulio investiciniai fondai buvo nuostolingi, išskyrus auksą, sidabrą ir dujas, mūsų investicinių fondų kritimas buvo 14–15 %, bet Valstybinio socialinio draudimo fondas buvo didinamas ir pensijos buvo didinamos. Tai nutiko dėl tam tikros globalios situacijos, bet ne iš realios ekonomikos tai buvo daroma. Mano manymu, logiškos, stiprios, mokslo praktika pagrįstos diskusijos mes neturėjome. Šitas įstatymo projektas yra daugiau paremtas emociniu pagrindu.

Priminsiu, kažkada praeitoje kadencijoje kalbėjau. 2019 metais Harvardo universitete matematikams uždavė klausimą: ar jūs imtumėte šiandien 1 tūkst. dolerių, ar imtumėte 1 tūkst. 200 dolerių po vienerių metų? 80 %, atrodo, protingiausių žmonių pasakė, kad imtumėte šiandien. Tai va šita emocija aš ir pabaigsiu.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs ne tik kad nesutaupėte, bet ir viršijote. Labai ačiū, kad taip įdomiai mums papasakojote.

Kolegos, mūsų pratęstas laikas diskusijoms baigėsi. Kviečiu į tribūną komiteto pirmininką, gerbiamą... Ne, J. Zailskienė. Ačiū.

Einame pastraipsniui. 1 straipsnis. Svarstymo stadija. Mes turime Seimo nario A. Syso pasiūlymą dėl 3 straipsnio... Taip, jis yra pagrindinis. Prašau, komiteto nuomonė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Taip, yra Seimo nario pasiūlymas. Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Nepritarti. Seimo narys A. Sysas. Prašau pristatyti savo pasiūlymą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, pirmiausia leiskite pristatyti, tada jau komitetas pasakys – pritaria ar nepritaria.

Gerbiami kolegos, aš manau, kad tai yra vienas esminių straipsnių, nes apklausos, kurios ne vienus metus rengiamos Lietuvoje, kai klausdavo Lietuvos piliečių, ką jie norėtų padaryti su savo dalyvavimu II pensijų pakopoje, sakydavo, kad jie nori išeiti iš ten. Dabar konstruojamas 3 straipsnis taip, kad sudaromi netgi, ko gero, korupciniai atvejai, nes jau čia nustatinės, kas sveikas, kas nesveikas, kokią ligą įtraukti, kokios neįtraukti. Kodėl mes nepasitikime savo žmonėmis? Jie 20 metų jau kaupia. Nors fonduose yra 1,4 mln., realiai juose dalyvauja 750 tūkst. Kiti nedalyvauja. Tie, kurie 20 metų dalyvauja, jie yra pakankamai sukaupe pinigų. Aš neabejoju, kad jie norės kaupti toliau ir dalyvauti joje, bet visko gyvenime būna. Šiandieninis darbas man primena šioji tokį Sizifo darbą, nes čia jau trečias kartas, kai mes svarstome, kad žmonės gali pasitraukti. Du kartus jau buvo. Todėl aš siūlau paprasčiausiai nenustatyti sąlygų, kada žmonės gali pasitraukti. Jie gali pasitraukti bet kada, kai jiems užteina toks noras arba iškyla priežasčių.

Aš ir siūlau, kolegos, matyti, ko laukia iš mūsų žmonės. Šita sistema neatitiko tikslų, kurie buvo konstruojant II pensijų pakopą: šiandien tik trečdalis darbingo amžiaus žmonių dalyvauja joje, du trečdaliai nedalyvauja. Per praeitus metus pensininkų skurdas padidėjo.

PIRMININKAS. Kolega, labai atsiprašau, laikas baigėsi. Ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Dar sykį pakartojau, kad komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Pasiūlymą paremti nori E. Kirkutis. Prašom, kolega.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Aš tikrai pritarčiau A. Syso pasiūlymui, taip pat ir argumentams, kad tai jau trečias kartas, kai yra tarpas. Kitas dalykas, daromas langas, vadinamasis langas, kai bus galima viską pasiimti, nutraukti kaupimą ir nestoti toliau atgal. Vien dėl lango buvimo, žinodami, kad ateityje tikrai nebegalės pasiimti, išeis dar daugiau žmonių. Jei padarytume, kad lango nėra, kada noriu, tada išeinu, tada žmonės galėtų skaičiuoti savo ateitį, galėtų susiskačiuoti, ką turės sukaupę, jų atsakomybė ir pasirinkimo laisvė – likti, bėgti, turėti visas galimybes daryti tai, ką nori. Dabar vien dėl to, kad tai yra langas ir ateityje nebegalės pasiimti savo sukaupėtų pinigų ir nutraukti kaupimo, dar daugiau pasitrauks iš pensijų kaupimo fondų.

Todėl siūlau pritarti, nedaryti jokių langų, o daryti visą vientisą, ištisą, kada nori, tada išeini. Atliepkime ir Konstitucinio Teismo sprendimą, kad tai yra žmonių turtas ir žmonės turėtų laisvai disponuoti savo nuosavu turtu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitą nuomonę turi E. Gentvilas. Prašom, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Mieli kolegos, ir kolegai Eimantui noriu priminti, Konstitucinis Teismas pasakė, kad turi būti sudarytos sąlygos tam tikromis aplinkybėmis išeiti, pasitraukti iš pensijų kaupimo sistemos. Nurodė, kad įstatymų leidėjas turi pasakyti, kokiais atvejais, – sunkios ligos, negalios, ilgalaikio nedarbo ar panašiais atvejais. Seimas tą ir turėtų nustatyti. Dabar apipinamas šis įstatymas daugybe visokių kitų išlygų, kiekviena iš tų išlygų lyg ir nėra baidi, bet dėl visos grandinės šitų išlygų čia atsiras sprogstamasis mišinys, kuris išsprogdins pensijų kaupimo fondus. Noriu pasakyti. Konstitucinis Teismas pasakė, kad pensijų kaupimo fondas yra vertybė, kurią reikia išsaugoti, nes tai yra teisėti žmonių lūkesčiai. Kaupiančių žmonių, tokių kaip aš, teisėtas lūkestis, kad pensijų fondai nežlugtų. Štai dabar visos tos pataisos, kad gali išeiti bet kada, be jokių langų, be jokių terminų, neduoda apibrėžtumo pensijų kaupimo procesui ir tikrai gali atvesti link pensijų kaupimo fondų žlugimo. Man tikrai pradeda atrodyti, kad kai kurie iš jūsų nori, kad jie kuo greičiau žlugtų. Iš tribūnos kalbėjęs vienas valdančiųjų atstovas taip ir pasakė: tikiuosi, kad visi išsiims tuos pinigus iš šitų fondų. Gerbiamieji, čia jau peržengiamos Konstitucinio Teismo nubrėžtos ribos. Mes, kaip įstatymų leidėjai, dėl tokių pataisų ir pasiūlymų elgiamės neatsakingai. Todėl aš balsuosiu prieš šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Kolegos, mes turime padaryti du organizacinius dalykus. Ar galime pratęsti mūsų balsavimo langą iki pabaigos, kol balsuosime rytiniame posėdyje? Antras dalykas. Ar galime sutarti, kad Vyriausybei skiriame pusę valandos, ir tam laikui pratęsim? Matau bendrą pritarimą. Ačiū. (*Šurmulyš salėje*) Ačiū.

Dabar dėl pirmojo pasiūlymo. Apsispręsimė balsuodami dėl A. Syso pataisos dėl 3 straipsnio, kuriam komitetas nepritarė. Prašom balsuoti.

Ačiū. Balsavo 115 Seimo narių: už, palaikydami pataisą, balsavo 14, prieš – 50, susilaikė 51. Dėl 3 straipsnio šiai ir kitoms pataisoms, kurios yra analogiškos, – nepritarta. Taip pat analogiška, arba iš esmės analogiška, yra pataisa dėl 2 straipsnio. Tada taip pat A. Syso pataisa dėl 4 straipsnio, dėl jos jau apsisprendėme. Ir dėl 7 straipsnio turime taip pat A. Syso pataisą. Prašau, kolega, pristatyti savo pataisą dėl 7 straipsnio.

A. SYSAS (LSDPF). Mieli kolegos, ypač kreipiuosi į liberalus, kurie už verslo lygiateisiškumą. Kodėl vienai verslo rūšiai pensijoms drausti reikia valstybės skatinimo, kad kiekvienam piliečiui per sausio mėnesį būtų nusiųstas laiškas, jeigu jam nėra 40 metų, ir jis būtų paragintas ateiti į privačią pensijų sistemą? Į privačią, ne į valstybinę. O kalbant apie Konstitucinio Teismo sprendimus, tai Konstitucinis Teismas nieko neuždraudė Seimo nariams, nes mūsų Konstitucijoje apie pensijų II pakopą nieko neparašyta. Ten yra parašyta apie valstybinę socialinio draudimo sistemą, kad ją reikia stiprinti, kad šiandien pensininkai gyvena skurde, kad kuo toliau, tuo atotrūkis

didėja tarp pačių pensininkų. Tai šiuo atveju aš siūlau, kad „Sodra“ užsiimtų savo darbais ir ne-reikėtų siuntinėti laiškų, nors sako, kad laiškų dabar nerašo, dabar elektroniniai laiškai, bet tai vis tiek darbas, kuris reikalauja ir pastangų, ir finansinių resursų. Jeigu tai jau savanoriška, tai tegul piliečiai seka ir žiūri, neužkraukime „Sodrai“ nebūdingų darbų. Todėl kviečiu balsuoti už mano pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė. (*Balsas salėje*) Komiteto nuomonė.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Komiteto nuomonė yra nepritarti, nes „Sodra“ tikrai popierinių laiškų nesiunčia, yra mygtuko paspaudimas, priminimas. Ji turi visą informaciją. O dėl skatinimo, tai normalu, kad valstybė vis tik skatina tuos, kurie rūpinasi savo ateitimi. Vėliau apie tai bus galima galvoti, galbūt mažinti ar ką, bet šiuo metu, pereinamuoju laikotarpiu, komitetas siūlo palikti skatinimą. Komiteto nuomonė yra Seimo nario A. Syso pataisai nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Seimo nario pataisą norėtų palaikyti V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų aš negaliu atsistebėti, kai buvusi valdančioji dauguma gynė pensijų fondus ir gynė jų pinigus, tai dar buvo galima suprasti – jie atidirbinėja už verslą, su-kurtą iš pensijų fondų, bet kai dabartiniai gina, negaliu atsistebėti. Jie, pensijų fondai, kiekvienais metais pasiima po 50 mln. administravimo lėšų. Tai tegul reklamą ir nusiperka, kokią nori, iš tų lėšų ir tegul save reklamuoja, kaip tik nori. O dabar apkrauname „Sodrą“, kad juos reklamuotų. Išlaidų visada yra: nusiųsti, padaryti yra išlaidos. Tai nustokime mokėti už privačių pensijų fon-dų reklamą iš valstybės lėšų.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitą nuomonę turi E. Gentvilas. Prašau, kolega.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš manau, kad santykis tarp valdžios institucijų ir piliečio turi būti pa-garbus, o ne toks, kad mes tavęs neinformuosime, mes neprivalome gaišti laiko. Tai čia, kolegos, tokiu savo pasiūlymu ir pritarimu tikrai kreivai žiūrite į bet kurį pilietį. Jis yra ir bendrojo vidaus produkto kūrėjas, bet kai jį reikia informuoti „Sodros“ laišku, tai jau čia yra bereikalingas darbas.

Dabar dar kiti dalykai. Pensijų fondai Lietuvoje sukurti socialdemokratų valdymo laikais. Ministrė V. Blinkevičiūtė tuo metu buvo, socialdemokratai buvo prie valdžios, ne liberalai. Vals-tybės prisidėjimas prie asmeninių sąskaitų padarytas ne tada, kai valdžioje liberalai buvo, o kai buvo socialdemokratai, valstiečiai, dabartiniai demokratai. Tai nereikia kaltinti liberalų, kad libe-ralai čia kažką yra padarę. Liberalai tiesiog pasisako už teisę žmonėms toliau kaupti ir tos teisės išsaugojimą.

Kad Konstitucijoje nėra nieko pasakyta apie privačius pensijų kaupimo fondus, tas tiesa, ta-čiau, gerbiamas kolega Algirdai, Konstitucinio Teismo sprendimas tampa konstitucinės doktrinos dalimi, nepaisant to, ar yra Konstitucijoje tik apie „Sodrą“ kalbama, ar yra, ar nėra apie privačius pensijų kaupimo fondus. Tai jeigu jūs sakote, kad liberalai gina privačius pensijų kaupimo fon-dus, ne – liberalai gina Konstituciją ir konstitucinę doktriną. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kviečiu apsispręsti dėl A. Syso pataisos, kuriai komitetas ne-pritare. Prašom balsuoti.

Ačiū. Balsavo 114 Seimo narių: 20 – už, 42 – prieš, susilaikė 52. Šiai pataisai nepritarta.

Dėl 8 straipsnio taip pat yra A. Syso pataisa. Prašau, kolega, pristatyti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad tai yra viena esminių pataisų, nes ne vienus metus diskutuojama apie tai, kad negali valstybė mokesčių mokėtojų pini-gais remti dalies piliečių ir dalies verslo. Pakartosiu: iš viso Lietuvoje yra virš 2 mln. darbingo amžiaus žmonių, tai yra ir dirbančių, ir dabar jau pensininkų, pensijų fonduose dalyvauja 750... Kaip mes sprendžiame kitų problemas? Ar jau jų pensijų pakeitimo norma yra tokia didelė, kad jiems nereikia didinti pensijų? Mūsų pensijos, palyginti su Europos Sąjungos vidurkiais ir su kitų šalių pensijomis, yra vienos mažesnių ar net mažiausių, nes mūsų atlyginimai yra tokie.

Gerbiami kolegos, šiais metais į II pensijų pakopą iš valstybės biudžeto ir mokesčių mokėto-jų pinigų bus pervesta 300 mln., beveik 300 mln. suplanuota. Jeigu mes tuos pinigus naudotume valstybinio socialinio draudimo pensijoms, tai kiekvienas pensininkas galėtų gauti po 30 eurų kas mėnesį. Neaišku, ar po 30 eurų po 20 metų gaus tie, kurie dalyvauja ir kuriuos... Dabar mažesnę atlyginimą gaunantys, mažiau pajamų gaunantys remia tuos, kurie gauna didesnius atlyginimus, nes tokia jau sistema susidarė, kad ne kiekvienas, gaunantis mažą atlyginimą, gali sau leisti daly-

vauti II pensijų pakopoje. Ši sistema nesugebės užtikrinti visų būsimų pensininkų orios pensijos arba didesnės jos pakeitimo normos. Todėl labai kviesčiau galvoti apie šiandieną, nes tai yra šios dienos mūsų rinkėjai, o ateitį savanoriškame pensijų kaupime aš tikrai palaikau – kaupkite, bet ne kitų sąskaita.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė: mes pritarėme Vyriausybės pasiūlytai nuostatai, komitetas nepritarė Seimo nario A. Syso pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Syso poziciją paremti nori R. Kuodis. Prašau, kolega.

R. KUODIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Šiaip yra genialu, ką pensijų fondai čia yra pasiekę šitoje šalyje. Jie sau išsimušę 300 mln. lengvatą, kaip sakant, kad taptų patrauklesni, jie 2010 metais per Laisvosios rinkos institutą buvo beveik pasiekę, kad „Sodra“ būtų uždaryta, nes siūlė sustabdyti naujas įmokas ir visa kita. Na, tai puiku, kaip sakant.

Man nepatinka žmonės, kurie, sakau, dėl išpjovos gatavi užlenkti visą karvę, bet jeigu jums patinka, galime balsuoti.

Dabar 300 mln. Kas yra per suma dabartiniame kontekste? Visa tai galėtų eiti gynybai. Kai mes skrebename 9 mln., pirmas būstas, ne pirmas ir visa kita, 300 mln. yra rimta suma. Jeigu mes norime... Sakau, „Sodra“ irgi yra pensijų fondas. Darykime lygiateises sąlygas, jeigu jau čia duodame tuos pasirinkimus, tą liberalizmą, darykime šitokį kelią, sakau, panaikinant šitą lengvatą, nes šiaip ji nėra net valstybės lengvata. Mes čia vis dar su negyvais daiktais mėgstame šnekėtis, valstybė negyva, čia mūsų pačių lengvata mums, čia vyksta tokia klasikinė *miunhaunizacija*. Labai keistai jina atrodo šitame visame dalyke. Siūlau pritarti pirmininkui, kuris principingai laikosi teisingos pozicijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitą nuomonę turi S. Gentvilas. Prašau, kolega, pasidalinti.

S. GENTVILAS (LSF). Aš, kaip klaipėdietis, paprastai perskaitau klaipėdietiškus laikraščius. Vakar kriminalinės naujienos: Klaipėdoje sulaikyti trys vyrai, nes išdaužė „Sodros“ vitrinos langą ir pasišalino su BMW. Man atrodo, tai, ką nesėkmingai bando padaryti A. Sysas – iš esmės sugriauti bent paskutinę paskatą kaupiti pensijai – ir, patys socdemai, jūs garsiai atsakykite, kiek uždirbs, kiek gaus pensijos į pensiją išėjęs keturiasdešimtmetis vėliau? Mes jūsų šituo siūlymu siūlome paskutinę paskatą išbraukti iš privataus kaupimo ir tai yra labai nesąžininga.

Gerbiamas A. Butkevičius (nežinau, ar jūs jo klausėte) tribūnoje labai gerai kalbėjo. Aš nežinau, kaip demokratai balsuos, bet po A. Butkevičiaus kalbos demokratai turėtų nebalsuoti už šitą projektą, nes iš principo kalbama apie tai, kad 10 % savo šiandieninių pajamų reikia atidėti ateities pensijai. Mes atidedame 3 %, plius valstybės paramą. Čia yra paskutinė paskata, kurią išbraukę mes iš esmės visus gyventojus paskatintume išeiti iš privačių pensijų fondų. Aš nežinau, ar to siekia A. Sysas, bet V. Blinkevičiūtė turėtų jaustis nejaukiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Kviečiu apsispręsti balsuojant dėl A. Syso pataisos, kuriai komitetas nepritarė. Prašom balsuoti, kolegos. Ačiū.

Balsavo 114 Seimo narių: 20 – už, 42 – prieš, 52 susilaikė. Pataisai nepritarta.

Toliau dėl kitų straipsnių neturime. Kita pataisa dėl 13 straipsnio Seimo nario A. Anušausko. Prašom, kolega, pristatyti savo pataisą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Aš pritariu komiteto nuomonei. Nereikalauju balsuoti.

PIRMININKAS. Pritarta. Pagrindinis komitetas. Prašom nuomonę.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Komitetas nepritarė gerbiamo Seimo nario pasiūlymui, bet jeigu jisai sutinka... Atsiima pasiūlymą.

PIRMININKAS. Seimo narys atsiima. Vadinasi, jis pritaria komitetui, tai atsiima pataisą. Gerai.

Dėl 16 straipsnio yra kita... Ai, apsisprendėme dėl A. Syso pataisos dėl 16 straipsnio. Dėl 18 straipsnio vėl yra kita Seimo nario A. Syso pataisa, pasiūlymas. Prašom, kolega, ją pristatyti.

A. SYSAS (LSDPF). Kolegos, ir dabar girdite, kad mūsų piliečiai gauna labai mažus anuitetus, arba mažas periodines išmokas. Praėjo 20 metų, buvo žadėti gražūs kalnai, o dabar tokios daubelės ar kažkokie spuogeliai 3–4 %. Maža to, kai žmogus išeina, nutraukia sutartį, tas pats Konstitucinis Teismas kažkodėl pripažino, kad iki 10 tūkst. tai yra žmogaus nuosavybė, o virš 10 tūkst. – jau viešasis interesas.

Noriu atkreipti dėmesį, kad šitame įstatyme viešasis interesas pakyla iki 15-os. Kaip čia su ta konstitucine dvasia? Kviečiu tuos, kurie tas dvasias ganote, pagalvoti, kaip čia išsina, kad per metus dvasios pakyla 5 tūkst. Mano siūlymas, kad žmogus pats pasirinktų: jis nori pasiimti pinigus, gauti periodinę išmoką ar anuitetą. Taip, šiame įstatyme yra padaryta dabar maža pataisėlė. Tie, kurie 2019 metais pakliuvo į tą Konstitucinio Teismo dvasią, kad nuo 5 iki 10 pakliuvo į periodinę išmoką arba anuitetą, galėtų per tą langelį ar langą irgi išlįsti į laisvę, bet tai yra mažai. Aš manau, pakartosiu, kad tai bus Sizifo darbas. Kitoje kadencijoje, o gal dar šitos kadencijos pabaigoje jūs vėl grįšite ir vėl taisysite. Todėl ir siūlau, jeigu jau liberalizuojame šią, gerbiami liberalai, sistemą, tai iš pagrindų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Komiteto nuomonė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes pritarus gerbiamojo Seimo nario pasiūlymui pensijų kaupimas taptų tik vienu alternatyviu taupymo instrumentu ir neturėtų būtent pensijų sistemai būdingo esminio elemento – išmokėjimo kas mėnesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisakyti dėl šios pataisos niekas nenori. Apsisprendime balsuodami dėl A. Syso pataisos, kuriai komitetas nepritarė.

Ačiū. Balsavo 114 Seimo narių: už – 16, prieš – 43, susilaikė 55. Šiai pataisai nepritarta.

Dėl 19 straipsnio yra A. Syso pataisa, bet mes dėl jos esame apsisprendę jau. Nepritarta. 20 straipsnis. Dėl jo taip pat yra A. Syso pataisa. Dėl jos jau apsisprendėme. Nepritarta. Toliau dėl 30 straipsnio taip pat yra A. Syso pataisa. Dėl jos jau apsisprendėme. Dėl 32 straipsnio taip pat yra A. Syso pataisa. Dėl jos taip pat apsisprendėme.

Dabar turime kolegės E. Rudelienės pataisą. Prašom ją pristatyti. Tada žiūrėsime dėl dar vienos A. Syso pataisos. Prašau, kolege.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų ši reforma suteiks didelį lankstumą ir, manau, daug žmonių pasitrauks iš pensijų kaupimo. Nors ir ekspertai, ir EBPO turi visiškai kitokias rekomendacijas, mes, svarstydami šį įstatymą, labai mažai kalbama apie tai, kad tie, kurie pasitrauks, gaus mažesnes pensijas, sulaukę pensinio amžiaus, ir ateityje bus tikrai daug socialinių problemų.

Taip atsitiks dėl to, kad dabartiniame įstatymo projekte yra numatyta, kad visa investicinė grąža – tiek nuo įmokėtų valstybės įnašų, tiek nuo „Sodros“ įnašo – atiduodama žmonėms. Vis dėlto siūlyčiau, kad nuo valstybės ir „Sodros“ įmokų investicinė grąža, kuri yra sukaupta, keliautų į „Sodrą“ ir už ją būtų perkami taškai. Tai buvo daroma 2019 metais. Būtų tokios pat sąlygos pasitraukusiems tada ir pasitraukiantiems dabar. Na ir tai užkirstų kelią ateities problemoms, kai žmonės gaus mažesnes pensijas. Siūlau palaikyti šią pataisą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Komiteto nuomone, jeigu pritarėtume šiam pasiūlymui, galimai su priešintume gyventojus, nes dirbantys, kurie buvo pensijų pakopoje, o kiti nebuvo, gautų išskirtines teises turėti daugiau taškų. Komitetas balsavo ir nepritarė Seimo narės E. Rudelienės pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl gerbiamos E. Rudelienės pataisos pasisakyti norinčių nėra. Prašom apsispręsti balsuojant dėl šios pataisos, kuriai komitetas nepritarė. Ačiū.

Už – 32, prieš – 33, susilaikė 41. Šiai pataisai nepritarta.

Yra kita A. Syso pataisa. Prašom pristatyti, kur yra data, kur 2027 metai.

A. SYSAS (LSDPF). Mieli kolegos, kadangi komitetas pirmam mano siūlymui nepritarė, aš registravau kitą pataisą, visgi suteikti žmonėms galimybę per ilgesnį laiką pasitraukti. Ir tikrai du pirmi kartai, kai buvo po pusę metų, akivaizdžiai parodė, kad mes visą laiką grįžtame į tą pačią vietą. Per pirmąjį pasitraukimą, kiek aš prisimenu, pasitraukė 3 tūkst., per antrąjį – 30 tūkst. Tai dabar trečias kartas gal nemeluos, šitas dydis padidės. Bet pirmiausia sudarykime ilgesnį laiką. Čia ne tik žmonėms, kurie neišgirs, kurie buvo išvažiavę, kurie sirgo, kurie dirbo, nesidomėjo tokiais reikalais, kad po pusmečio jie atsibustų ir pasakytų: o jau praėjo laikas. Bet žiūrint iš galimybės balansuoti šiek tiek. Taip, dalis žmonių pasitrauks, nes jie to reikalavo prieš rinkimus, ne tik mūsų, bet ir jūsų, – visų reikalavo, kad jie turėtų tokią teisę. Tai tokią teisę jie turės per dvejus metus ir tada, kai jie matys, kad tai jiems naudingiausia. Dabar spaudimas dėl trumpesnio laiko-

tarpio gali atsisukti ir prieš pačius pensinius fondus, ir prieš patį pilietį. Suprantu, kad yra per trumpas laikas. Estijoje nežlugo pensiniai fondai, kai balsavo už tokią pataisą, kokią aš teikiau, tai yra neriboti ir leisti žmonėms pasitraukti bet kada. Manau, nebūtų žlugę ir Lietuvoje. Bet mes gi paskutiniai pagonys, paskutiniai krikščionys ir paskutiniai pensijų II pakopos garbintojai. Čia viskas normalu.

PIRMININKAS. Kolega, ar yra dešimt Seimo narių, kurie palaikytų tokią pataisą? Yra, ačiū. Komiteto nuomonė.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Kaip netikėta, bet už šią pataisą komitetas balsavo už ir pritarė Seimo nario A. Syso pasiūlymui. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Priešingą nuomonę turi P. Kuzmickienė. Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Miela kolege, būtų teisinga pasakyti, kad prieš savaitę komitetas visiškai kitaip apsisprendė ir A. Anušausko siūlymui sumažinti langą iki 12 mėnesių komitetas pritarė. Dabar atsirado 24 mėnesių siūlymas. Paklausti, kokie argumentai ir kuo remiantis, atsako: tiesiog galėtų būti toks laikotarpis. Klausėme, kodėl negalėtų būti 36 mėnesiai ir daugiau, nes gali atsirasti dar daugiau to lango platumo? Jokie ekspertai nepritarė tokiam lango didinimui, matydami grėsmę, ir, žinoma, kaip visada nukenčia: vienas dalykas – „Sodra“, o kitas dalykas, tie, kurie kaupia, tie, kurie nori vis dėlto gauti didesnę pensiją, tikrai, kolegos, nepritarkime ir likime prie 12 mėnesių lango.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant dėl A. Syso pataisos, kuriai komitetas pritarė.

Ačiū, kolegos. Balsavo 113 Seimo narių: už – 78, prieš – 22, susilaikė 13. Pataisai pritarta. Tai buvo ir paskutinė pataisa, dėl kurios mums reikėjo apsispręsti. Prašom dėl viso įstatymo projekto. Kas norėtų pareikšti savo nuomonę? R. Tamašunienė – už.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Pirmiausia, kaip jau svarstymo metu pasisakiau diskutuodama, tai yra esminiai pokyčiai, kurie leidžia įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutarimą. Tai yra sudaryti galimybę žmonėms pasitraukti. Bus trys variantai, kaip žmonės galės pasitraukti iš pensijų fondų, atsiimti dalį savo lėšų, esant tokiam poreikiui. Labai svarbu išlaikyti būtent šią reformos galimybę ir atsakyti automatinio įtraukimo. Iš viso keista forma remti tam tikrą verslo rūšį, kai nieko nereikia daryti – sukanka jauniems žmonėms amžius, pradeda dirbti ir automatiškai atsiranda pensijų kaupimo fondas.

Valstybė, garantuodama socialinę apsaugą savo piliečiams, privalės ir, be abejo, pasirūpins savo senjorais. Tikrai dabartinėje situacijoje, pritaikius anuitetus, žmonės gaudavo nuo 9 eurų išmokų, o maksimali išmokų suma lyg ir 340 eurų, tai ta maksimali dar kažkiek galbūt oresnę senatvę ir padaro, bet tie 9 eurai – tikrai pasityčiojimas, vertinant iš to, kiek žmogus į fondą, į II pakopą įmokėjo.

Sudarykime lankstesnės sąlygas, sudarykime galimybę rinktis, sudarykime taip pat prievolę pensijų fondams siūlyti savo produktą, savo kaupimo paketą, ir žmonės apsispręs: jeigu tas produktas geras, be abejo, jie ir pasiliks, kaups toliau, o tie, kurie vertina kitaip, turės galimybę pasitraukti. Šiais laikais kažkokių vergovinių prievolių žmonėms negali būti taikoma. Todėl kviečiu palaikyti parengtą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kita nuomonė – G. Skaistė. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Ištis II pensijų pakopa yra ilgalaikis susitarimas tarp valstybės ir žmogaus. Man atrodo, kad šiuo įstatymu tas ilgalaikis susitarimas yra silpninamas, o trumpalaikė nauda lems ilgalaikę žalą. Ekspertai perspėja – pensijos mažės visiems: ir tiems, kurie nutrauks kaupimą, ir tiems, kurie liks sistemoje, nes sistema taps silpnesnė.

Šalia visų įvairių įvardintų pliusų, aš siūlyčiau prisiminti ir politikų atsakomybę. Atsakomybė, kuri apima poreikį įvertinti įvairias rizikas, sukurti saugiklius ir taip pat pasiūlyti atsakingas alternatyvas. Man atrodo, šiandien tas nėra padaryta.

Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai pasiūlė atsakingą dešimties punktų planą, kaip galima būtų įvesti papildomas alternatyvas dabartinei sistemai ir taip sustiprinti žmonių galimybes kaupti senatvei. Kol kas atsakymų nematau ir papildymo sistema neturi. Mano nuo-

mone, valstybė neturi skatinti – tiesiog skatinti – pasitraukti iš sistemos, kurdama reformą, o turėti kurti pasitikėjimą ir skatinti žmones taupyti, nes toks yra atsakingo politiko reikalas.

Turėtų valstybė padėti žmonėms rinktis atsakingai, o ne nueiti lengviausiu keliu. Mano nuomone, tai, ką mes svarstome šiandien, anaip tol nėra reforma. Tai yra tiesiog garo nuleidimo mechanizmas be jokių saugiklių ir be atsakingų alternatyvų. Todėl tikimybė, kad mes prie tų langų atidarymo klausimo grįšime kitą ir dar kitą kadenciją, yra tiesiog neišvengiama. Nes pasiūlytas žingsnis A, bet nepasiūlyta jokių atsakingų alternatyvų, kurios tikrai prisidėtų prie to, kad žmonių pajamos senatvėje būtų didesnės.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos, kolegos, apsispręsimė balsuodami. Ačiū.

Balsavo 112 Seimo narių: 84 – už, 17 – prieš, susilaikė 11. Įstatymui po svarstymo pritarta.

Kolegos, kiti lydimieji įstatymai bus svarstomi toliau po pietų.

12.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XVP-549(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar dar kviečiu į tribūną Teisės ir teisėtvarkos komiteto J. Sabatauską. Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XVP-549. Prašau pristatyti. Svarstymo stadija.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas birželio 16 dieną svarstė E. Gruodienės kandidatūrą į Apeliacinio teismo teisėjus ir visais balsais, komiteto narių balsais, pritaria jos kandidatūrai. Linkime jai sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, pasisakyti norinčių nėra. Kandidatė taip pat nepareiškė noro pasisakyti, tad pereiname į priėmimo stadiją.

Pasisakančių taip pat nėra. Tada apsispręsimė slapto balsavimu, kuris vyks po Vyriausybės pusvalandžio. Ar galime patvirtinti mūsų turimą biuletenį, kaip yra įprasta? Ačiū, bendru sutarimu patvirtinta. Primenu, balsų skaičiavimo komisija: A. Bilotaitė, A. Busila, T. Domarkas, E. Gentvilas, E. Kirkutis, R. Miliūtė ir V. Sinica. Prašom atėjus laikui užimti vietas ir pasirengti balsavimo procedūrai.

12.35 val.

Vyriausybės valanda

Pradedame Vyriausybės pusvalandį. Kviečiu Vyriausybės narius užimti savo vietas.

Ačiū. Kolegos, pradedame klausimus Vyriausybei. Pirmasis klausia M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau klausimą užduoti premjerui iš esmės apie evakuaciją iš Izraelio ir įvykusį incidentą su apžvalgininku M. Laurinavičiumi. Premjere, kaip vertinate savo koalicijos partnerių laikyseną šio incidento atžvilgiu, kada vienas, springdamas džiaugsmu, kad taip nutiko, siūlė pareiti pėsčiomis, kitas koalicijos lyderis pasiūlė nesusireikšminti ir kad galbūt turėtų pasirūpinti patys, nes dalyvavo tam tikroje ekskursijoje? Ar sutinkate, kad išlaipinimas buvo akibrokštas prieš įstatymų viršenybę ir buvo pažeistas Konstitucijos 13 straipsnis, kuris numato, kad valstybė globoja savo piliečius užsienyje?

Antras klausimas būtų, kiek papildomai kainuos M. Laurinavičiaus pargabenimas kitomis priemonėmis ir kas tai apmokės?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Jūs manęs klausėte, matyt, teisinio vertinimo, bet teisinio vertinimo šiuo metu pateikti negaliu, nes dėl viso šio evakuacijos proceso organizavimo pirmiausia bus atliekamas tarnybinis tyrimas ir bus nustatyti visi veiksmai, prielaidos ir priežastys, kodėl buvo priimti sprendimai, ar tie sprendimai yra efektyvūs, ar buvo galima alternatyvų paieškoti, ir atitinkamai bus pateiktas vertinimas.

O kalbant apie koalicijos partnerių įvairius vertinimus, kiekvienas žmogus turi teisę į nuomonę ir tai garantuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija. Kol ta nuomonė neperžengia teisės aktų nustatytų ribų, tol ta nuomonė turi teisę egzistuoti. Ačiū.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kiek kainuos?

G. PALUCKAS (LSDPF). Kai bus pabaigta visa evakavimo operacija, tada bus aišku, kiek kas kainavo.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia V. Čmilytė-Nielsen. Nematau jos. Tada klausia V. Ažuolas. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Mano klausimas gerbiamam premjerui. Žemdirbiai prašė paklausti, ar sustabdysite tą mokesčių buldozerį prieš žemdirbius? Iš tikrųjų jų labai paprasti ir nedideli reikalavimai: kai juridiniams asmenims didinate mokesčius 1 %, žemdirbiai sutinka netgi su 5 % didinimu, bet ne su 17 %. Pavyzdys: jeigu duodame momentinį nusidėvėjimą juridiniam asmeniui, tai duokime ir ūkininkui, jeigu duodame reinvestavimo lengvatą, duokime ir ūkininkui.

Na ir, žinoma, kitas klausimas – CO₂ dedamosios didėjimas nuo Naujųjų metų. Ar išaldysite tą didėjimą? Kada galima tikėtis pasiūlymo Seime, kad ketvirtadienį jau galėtume apsvarstyti ir ketvirtadienį traktoriams nebereikėtų į Vilnių važiuoti? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Mes tuos klausimus taip pat aptarsime su mitingo organizatoriais ir su Žemės ūkio tarybos atstovais iš karto po Vyriausybės pusvalandžio. Tikrai pasversime visus argumentus, tai yra kas jau padaryta, ką galima padaryti.

Kalbant apie CO₂ dedamąsias, kol kas skubėti niekur nereikia. Turime laiko iki kitų metų sausio 1 dienos ir tokius sprendimus galime priimti, nes bus vertinamas kompleksas visų priemonių ir akcizų tarifų taikymo, tai yra tiek dėl dyzelinio kuro, benzino ir panašiai. Bus peržiūrimi praėjusios kadencijos priimti sprendimai ir jų efektas bendrai rinkai ir atskirai tam tikriems sektoriams.

Kalbant apie mokestinius pakeitimus, tikrai nesutiksiu su vertinimu, jog tai yra koks nors buldozeris. Tas buldozeris labai jau tada, sakyčiau, lėtai rieda, nes ta diskusija vyksta faktiškai 3 mėnesius. Tikrai esame pasiekę ne vieną kompromisą, beje, su žemdirbių bendruomene, bet visada norisi, matyt, daugiau. Kita vertus, apskritai solidarumą demonstruoti taip pat reikia, nes tikrai visi žemės ūkio sektoriaus, bent jau su kuriais aš kalbėjau, žmonės sutinka, jog reikia rūpintis viešaisiais reikalais, reikia rūpintis gynyba. Taigi, jie neprieštarauja (ir kitiems šiek tiek kai kuriais atvejais padidės mokestinė našta) ir nori padaryti savo indėlį, kaip sakyti, šalies gerovės klausimais.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Zuokas. Prašom, kolega.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Norėčiau klausimą užduoti energetikos ministrui. Į mane kreipėsi profsąjungų atstovai ir prašė viešai patikslinti. Rytoj į Ignalinos atominės elektrinės valdybos darbotvarkę yra įtrauktas punktas dėl statuso keitimo, tai yra iš valstybinės įmonės į uždaryją akcinę bendrovę. Dabartinės Vyriausybės ir koalicijos programoje tokio tikslo nėra.

Klausimas. Ar jūs žinote apie tokį rytoj planuojamą valdybos sprendimą? Ar jūs jam pritariate? Kaip suprasčiau iš klausimo esmės, tai prieštarauja dabartinei Vyriausybės programai ir pozicijai?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Taip, klausimas yra žinomas. Darbotvarkė, be abejo, yra žinoma. Valdyba ir priims sprendimus. Kaip žinome, šitas klausimas nėra naujas, jisai yra gana senas. Tie sprendimai bus atitinkamai pakomentuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju už tokią galimybę. Klausimas užsienio reikalų ministrui. Dėl kultūros vertybių apsaugos ir galimo evakavimo plano atsakinga yra Kultūros ministerija. Mes vakar turėjome bendrą Kultūros komiteto ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdį. Visos tarnybos sako, kad padarė ir daro viską, kas nuo jų priklauso, ir sustoja dėl galimo šių vertybių išgabenimo, evakavimo ties Užsienio reikalų ministerijos kompetencija. Buvo pareikšta, kad Užsienio reikalų ministerija tokiu atveju neturi jokių sutarčių su užsienio valstybėmis. Ar tai yra tiesa? Ar planuojate tokias sutartis turėti, jeigu mums reiktų išgabenti būtent mūsų aukso fondą? Ačiū.

K. BUDRYS. Ačiū už klausimą. Atsakymo jums dabar neturiu, pasitikslinkiu ir atsakysiu jums tiesiogiai. Dėkui už atkreiptą dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia S. Kairys. Prašom, kolega.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už galimybę klausti. Mano klausimas bus švietimo ministrei. Vis tiek įdomi yra situacija dėl matematikos valstybinio egzamino. Puikiai prisimename visą tą skaudžią situaciją, kai moksleiviai turėjo pasirinkti, ar dar kartą laikys tą jo pirmąją dalį, ar nelaikys. Tie, kurie buvo išlaikę gerai ir nebelaikė, buvo nustebinti dėl jau jūsų šių metų vasario 8 dieną pasirašyto įsakymo, kuriuo iš esmės pakeitėte egzaminų tvarką, indeksavote antrąją matematikos egzamino dalį. Tie vaikai tikrai nukentėjo. Bet įdomiausia, kad lapkričio 11 dieną Nacionalinės švietimo agentūros puslapyje jau buvo komunikuojama apie pasikeitusią tvarką, nors iš esmės ministras nustato, kokia ta tvarka turėtų būti. Čia kaip toje patarlėje: ar šuo vizgina uodegą, ar uodega šunį? Ar jūs tikrai šiuo sesijos laikotarpiu išleidote Nacionalinės švietimo agentūros direktorių į komandiruotę? Jis ten išvyko dar su savo pavaduotoja. Ar tikrai dabar, šiuo metu, yra laikas kur nors važiuoti, kai reikia atsakyti į klausimus...

PIRMININKAS. Kolega, gerokai viršytas laikas!

S. KAIRYS (LSF). ...ne tik dėl matematikos, bet ir dėl kitų egzaminų?

PIRMININKAS. Ačiū.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Jis toks tikrai iš kelių dalių. Pabandyčiau atsakyti tik taip. Iš tiesų mes visi girdime, kokia yra sujaukta visa egzaminų sistema ir kokia yra sujaukta egzaminų vertinimo sistema. Pasakysiu, mums tikrai dabar yra labai daug dėl to skundų, netgi tėvai yra kreipęsi su skundu į EBPO. Ir dėl pačių vertinimo sistemų, kur mokiniai tikrai laikė matematikos egzamino pirmąją dalį 11 klasėje, kur galėjo surinkti tik 20 taškų. Būtent praeitos Vyriausybės nustatyti leidimai perlaikyti 12 klasėje, bet dabar galima surinkti tik 40 balų, o kai 12 klasėje laiko antrąją dalį, galima surinkti 60 balų. Išeina tokia situacija, kad neperlaikius iš abiejų (dviejų) dalių maksimaliai galima surinkti tik 80 balų, o perlaikius galima surinkti 100 balų. Iš tiesų tokia sujaukta sistema tikrai sukelia labai labai daug neaiškumų. Tikriausiai tai, ką aš dabar išdėščiau, yra labai labai sunkiai suvokiama, nes ta sistema yra tiesiog nesuprantama. Tai į jūsų klausimą atsakymas yra toks, kad koregavimas tikrai nebuvo jokia... Aš pasitikslinsiu, nežinau, ką jūs sakote apie kažkokius koregavimus, bet mes žinome, kad egzaminų sistemos mes negalime keisti prieš dvejus metus. Mes visi žinome, kokia yra šiandien situacija su egzaminų visa struktūra ir visa organizacija.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia R. Tamašunienė. Prašau, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš noriu paklausti premjero dėl to sprendimo – GPM 2 % sumažinti savivaldybėms. Dabar, kai dešimtą kartą pakeitėte, yra mokesčių reforma nekilnojamojo turto, tai realiai tik didieji miestai kažką susirinks. Sakykime, Skuode ar kažkur kitur, tos mažosios savivaldybės, nesurinks jokio mokesčio ir jų biudžetai mažės 2 %, būtent įdėjimai į Gynybos fondą. Tai greičiausiai bus jiems atkuriamas tas biudžetas, skiriant dotaciją dėl pajamų netekčių. Kur ta aritmetika, kur tos surenkamos pajamos, nes iš vienos kišenės mes lyg ir sugeneruojame, kad iš savivaldybių paimsime, bet reikės joms kompensuoti netektis? Juo labiau kad savivaldybių biudžetai tikrai bus minusiniai, nes, sumažinus PVM lengvatą šildymui, visos įstaigos ir jų išlaidos taip pat pareikalaus didesnių savivaldybių biudžeto išlaidų. Ar jūs neplanuojate vis dėlto dėl to mokesčio ir GPM nuskaitymų savivaldybėms pakeisti poziciją, kaip kad daug kartų keitėte dėl paties nekilnojamojo turto mokesčio? Aš nelabai matau logikos tokio prisidėjimo, dėl to nukentės būtent mažosios, regioninės, nutolusios savivaldybės.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Kai diskutavome, kas yra tas gynybos mokestis, tai, matyt, toks gynybos mokestis, kurį visi viena ar kita forma sumoka. Tai gyventojų pajamų mokestis, visi dirbantys asmenys, kad ir kokia ten jų veiklos forma būtų, jį sumoka. Vadinas, pirmiausia tie 2 % nėra atimami pagal logiką iš savivaldos, pirmiausia tai yra gynybos biudžeto įplaukos nuo kiekvieno dirbančio Lietuvos piliečio. Manau, kad tai yra socialiai teisinga.

Kalbant apie savivaldybių minusinius biudžetus ar panašiai, tiesą pasakius, prieš gerą savaitę ar dvi žiūrėjau, savivaldybių biudžetai ne tai, kad ne minusiniai, jie viršija pajamų planą 5–6 % vidutiniškai. Yra įvairių situacijų. O kalbant apie socialines programas, tai nėra visiškai savaran-

kiška savivaldybių funkcija, juk galų gale reikia šalies biudžete numatyti tam tikras išlaidas, kurios įgyvendintų Socialinės paramos įstatymo, Piniginės socialinės paramos įstatymo nuostatas ir panašius dalykus. Tikrai nematau, jog dėl šių sprendimų kažkaip dramatiškai ar iš esmės nukentėtų savivaldybės. Tuo labiau kad su savivaldybėmis visada bendraujame, šnekamės ir jeigu ištinka toks, sakykime, trumpalaikis apyvartinių lėšų poreikis ar trūkumas, užtikriname kokį investicinio projekto finansavimą, Finansų ministerija visada paskolina, tai yra suteikia trumpalaikes, vadinamąsias metines, paskolas. Taigi, šiuos klausimus mes esame pasiryžę spręsti nustatyta tvarka. O dėl pačių įstatymo pateiktų nuostatų nuomonės tikrai nekeičiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Bilotaitė. Prašau, kolege.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Mano klausimas būtų teisingumo ministrui. Teisingumo ministre, norėjau jūsų pasiteirauti. Susipažinau su ministerijos pateiktu Baudžiamojo kodekso, vadinamojo čekiukų projekto, pataisų vertinimu. Tikrai mane labai nustebino, nes Teisingumo ministerija vertino šitą projektą kaip pozityvų žingsnį, o kitos institucijos – Specialiųjų tyrimų tarnyba, Generalinė prokuratūra, Teisės institutas – kalba, kad šitos pataisos tikrai siaurins atsakomybės taikymą politikams ir pareigūnams. Noriu priminti jums, kad Teisingumo ministerija yra atsakinga už antikorupcinės aplinkos kūrimą. Gerbiamas ministre, ar tai yra užsakymų vykdymas, ar nekompetencija, jūsų asmeninė kompetencija?

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Norėčiau pirmiausia pasakyti, kad Teisingumo ministerija nėra projekto iniciatorius ar rengėjas. Būtent iš šių rūmų atėjo projektas ir Teisingumo ministerija teikė savo išvadą. Teisingumo ministerija pateikė vertinimą, tas vertinimas buvo pateiktas Teisės ir teisėtvarkos komitetui, Teisės ir teisėtvarkos komitetas adaptavo projektą pagal įvairius vertinimus ir dabar jau yra viskas Seimo rankose. Tai kaip nors *ad hominem* tą nukreipti būtų visiškai neteisinga, kaip ir būtų neteisinga už 130 eurų žmogų siųsti į įkalinimo įstaigą arba taikyti jam baudžiamąją atsakomybę. Juk mes jau daug metų – tiesą sakant, ir jūsų kadencijoje – sakome, kad vis dėlto valstybė eina *ultima ratio* principu, kad mes vis dėlto neiname už smulkius ar kitokius pažeidimus link griežčiausio bausmės taikymo teisiniu aspektu. Tai būtų tokia mano pozicija ir toks atsakymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau atsiprašysiu V. Gailiaus, dar V. Čmilytė-Nielsen Liberalų vardu norės paklausti.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi nėra sveikatos apsaugos ministrės, užduosiu klausimą premjerui. Gerbiamas premjere, vakar buvome Liberalų sąjūdžio frakcijoje pasikvietę medikų, pacientų organizacijų atstovus ir kalbėjome apie planuojamą sveikatos apsaugos reformą. Nežinau, ar žinote, bet dabar jau virš 70 medikus ir pacientus vienijančių organizacijų kreipėsi į Sveikatos apsaugos ministeriją, prašydamos atsižvelgti į jų nuomonę, kad dabar reforma tokia, kokia yra suplanuota, nesumažins eilių, didins korupcijos riziką ir paskatins medikus tiesiog išvykti iš Lietuvos. Ar jums ta situacija žinoma ir ar jūs taip pat kaip sveikatos apsaugos ministrė esate linkęs matyti tą kreipimąsi tiesiog kaip demokratijos šventę, kaip ji pasakė per praeitą mūsų pokalbį, ar visgi paskatinsite savo komandos narę, politinės komandos narę, atsižvelgti į ekspertų nuomones? Nes šis klausimas yra be galo svarbus – kiekvienas iš mūsų kažkuriuo gyvenimo etapu esame ir pacientai. Tikrai palies šis pokytis kiekvieną iš Lietuvos gyventojų, ir ne teigiamu būdu.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Iš tiesų kiekviena nuomonė yra svarbi ir už kiekvienos nuomonės slypintys argumentai turi būti vertinami rimtai. Kai kada tie argumentai yra svarūs, kai kada galbūt mes ir būdami tam tikros srities profesionalai vis tiksliai kai kurių bendros vadybos arba, sakykime, bendrasistemių dalykų, arba jų išmanymas gali būti šiek tiek mažesnis, arba įsivaizdavimas, nuomonė ar, sakykime, vieno ar kito argumento reikšmės vertinimas yra didesnis... Todėl tikrai į kiekvieną kreipimąsi gilinasi ir ministerijos politinė komanda. Jeigu nuomonės išsiskiria, aš manau, kad tai yra demokratinio proceso tam tikra išraiška, bet aš tikrai nebūčiau linkęs į tokį dramatinį siūlomų priimti sprendimų ir jų pasekmių, jog gydytojai dėl kažkokių priežasčių turės bėgti iš šalies, kad jiems bus stipriai prastinamos sąlygos ar panašūs dalykai.

Šita diskusija, tiesą pasakius, vienokia ar kitokia forma arba apsikeitimas panašiais argumentais vyksta pastaruosius 2 mėnesius. Ar tai būtų 70 organizacijų, ar 5, ar 12, argumentai yra argumentai. Už jų stovinčių organizacijų svoris papildomai argumentams, kaip sakyti, kokio nors svorio neduoda – jie arba racionalūs, arba ne. Šiuo atveju tikrai atkreipsiu dėmesį ir ministrės, ir politinės komandos narių į minėtą kreipimąsi tam, kad dar kartą įvertintų ir dar kartą pasvertų savo argumentus, kuriais yra remiami siūlomi teisės aktų pakeitimai.

PIRMININKAS. Ačiū. Geroji žinia. A. Dudėnas.

A. DUDĖNAS (*LSDPF*). Geroji žinia ta, kad šiandieną Vyriausybės pusvalandį stebi Velžio bendruomenės nariai. Pasveikinkime! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname!

Kolegos, aš paskelbsiu tris paskutinius klausėjus, kad mes galėtume suplanuoti savo laiką. R. J. Jankūnas, vėliau Ž. Pavilionis ir baigs klausiti V. Gailius. Prašau. R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Klausimas užsienio reikalų ministrui. Kas priėmė sprendimą dėl Lietuvos ambasados Ukrainoje darbuotojų dalyvavimo renginiuose „Kyiv Pride 2025“ ir nedalyvavimo tuo pačiu laiku vykusiame renginyje už normalią šeimą? Ar Lietuva arba Lietuvos ambasada prisidėjo prie „Kyiv Pride“ organizavimo arba finansavimo ir ar Užsienio reikalų ministerija nemano, kad vienos visuomenės grupės palaikymas skaldo Ukrainos visuomenę tuo padėdamas Rusijos agresijai? Ačiū.

K. BUDRYS. Neturiu informacijos apie pagalbą, tikiuosi, prisidėjo prie organizavimo, bet neturiu šiuo metu informacijos. (*Plojimai*) O dėl individualaus ambasados darbuotojų dalyvavimo ten, tai yra individualus klausimas kiekvieno. O to kito renginio aš iš viso nežinau. Pasitikrinsiu.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia Ž. Pavilionis. Prašom, kolega.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Norėjau klausimą premjerui. Vakare išgirdome, kad perkame tris karinius lėktuvus iš Brazilijos. Aš nesu karinis ekspertas, nežinau, ar tai tikrai šiuo metu mums svarbiausia, kai trūksta dronų, kai turime pasirūpinti savo oro gynyba, bet aš, kaip užsienio politikos srityje... norėčiau paklausti, ar jūs nežinote, kad Brazilija yra viena iš pagrindinių BRICS kūrėjų? Tai yra organizacija, kuri bando padaryti viską, kad sumažintų Amerikos – mūsų strateginio sąjungininko – galias pasaulyje? Ar žinote, kad Brazilija yra pagrindinis Rusijos sąjungininkas Lotynų Amerikoje? Pavyzdžiui, 2008 metais po Sakartvelo okupacijos padarė gynybos susitarimą, bevizį susitarimą, o 2022 metais – Ekonominę sąjungą, kad apeitų visas sankcijas. Ar tai nėra padaryta siekiant jūsų pačių investicijas Brazilijoje apginti? Kaip jūs paaiškintumėte tą pirkimą?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Aš manau, kad pirkimas dar neįvykęs, tai kažkaip jį paaiškinti yra ganėtinai sudėtinga, to, ko dar nėra. Bet, matyt, jūsų didžiulį nuoširdų rūpestį aš perduosiu ir kitoms NATO šalims partnerėms, kurios mielai perka *embraerius*, kurie, nors braziliškos kilmės, surenkami Portugalijoje.

Aš irgi nesu karinis ekspertas. Jeigu yra toks karinis patarimas, jog tai yra geriausia iš geriausių, ką galima už pinigus, lyginant efektyvumą, kaštus, eksploatavimo dalykus, įsigyti rinkoje, tai bus ir padaryta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Gailius. Prašau, kolega.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų norėčiau ne tik paklausti (ir išreikšti susirūpinimą) ekonomikos ir inovacijų ministro dėl šiuo metu viešai eskaluojamos temos apie mūsų Vyriausybės narių investicijas ne Europos Sąjungoje, ne Lietuvoje, o trečiosiose šalyse. Tai iš tikrųjų iš dalies demotyvuoja mūsų verslą, mūsų investuotojus ir atgraso užsienio investuotojus, nes mūsų politikai investuoja trečiosiose šalyse. Ką rengiatės daryti, kaip motyvuoti vietos verslą, kaip neatbaidyti užsienio investuotojų ir kokios priemonės šiandien yra daromos, kad mano tą susirūpinimą paneigtumėte?

L. SAVICKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Mes tikriausiai negalime apriboti asmens laisvės į savo turtą ir disponavimą juo, kaip tokios, bet mes, kaip ministerija, ir aš, kaip ministras, galiu kurti tokią investicinę aplinką, kurioje gera investuoti, ir tos investicijos yra duodančios apčiuopiamą pelną. Galime pradėti nuo priimtų sprendimų.

Nuo sausio 1 dienos jau iš esmės susivienodino, kiek galėjome, darbas mūsų agentūrų, tokių kaip „Investuok Lietuvoje“. Dirbame ne tik su užsienio kapitalo, bet ir su nacionalinio kapitalo investuotojais, žiūrėdami į jų pridėtinę vertę į mūsų ekonomikos ir mūsų prioritetinius sektorius. Lygiai taip pat šią sesiją finalinės stadijos turime Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimą, kuris gerina, patrauklina sąlygas būtent čia užsiimti savo investicijomis, ir daugybė kitų detaliai aprašytų projektų mūsų priemonių plane yra nuosekliai ir greitai įgyvendinami tam, kad čia būtų ta aplinka, kurioje gera, greitai, paprasta investuoti, o institucijos yra pasirengusios padėti. Tai yra darbas, kurį aš, kaip ministras, galiu daryti ir šį darbą darau.

PIRMININKAS. Ačiū. Seimo narių pareiškimai. Matau, kad V. Ažuolo nėra. Ar mes galėtume Vyriausybės narių paprašyti, atrodo, liko salėje viena pati kančiausia G. Balčytytė, kuri galėtų dar paklausti, o jūs atsakytumėte? Labai ačiū Vyriausybei už tokį gražų bendravimą.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū posėdžio pirmininkui, labai ačiū Vyriausybei ir labai ačiū ekonomikos ir inovacijų ministrui. Aš jam norėčiau užduoti klausimą dėl valstybės valdomų įmonių reformos įgyvendinimo.

Kaip žinoma, jūs tikrai daug irgi esate prisidėjęs praeitoje kadencijoje, tikrai rezultatus plačiai nušviečiate ir EBPO. Neabejotinai profesionalios vadybos su kadencijomis ir atrankos mechanizmai turi užtikrinti įmonių izoliavimą nuo politinės valdžios užgaidų, tačiau šios Vyriausybės praktika pasirodė tokia įdomesnė, ar ne? Turėjome Lietuvos... vadovo atleidimą dėl politinių priežasčių, tada ministras P. Poderskis atleido SSVA valdybą. Neseniai atsisveikinote su valdybas koordinuojančio ir atrankas vykdančio centro vadovu. Taip pat matome, kad premjero komandoje atsirado valstybinių įmonių efektyvumo klausimais dirbantis patarėjas.

Tiesiog norėčiau paklausti, ministre, ar valstybės nuostatos dėl valstybės valdomų įmonių kaip nors keičiasi? Žinoma, aš nekvestionuoju Vyriausybės teisės keisti egzistuojančias koncepcijas ir praktikas, tačiau...

PIRMININKAS. Kolege, laikas! Mes buvome maloningi jums...

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). ...viešai ir atvirai norėtume apie tai išgirsti. Labai ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama kolege, už jūsų tikrai nuoseklų dėmesį šiai sričiai. Galiu tik patikinti, kad Vyriausybei ir man asmeniškai tai yra vienas iš tų klausimų, kuriam daug dėmesio skiriame. Svarbu užtikrinti depolitizuotą valdymą, užtikrinti, kad įstatymai numatytų ir toliau būtų tobulinami, kad tas procesas būtų kiek įmanoma skaidresnis ir paprastesnis. Tai tie prioritetai išlieka ir toliau yra nuosekliai įgyvendinami. Mes esame taip pat pasiruošę pateikti papildomų pasiūlymų. Dirbame su mūsų kolegomis teisininkais ir kaip tik stipriname šią sritį, kad matytume ten toliau tikrai gerus požymius. O toliau pasižiūrėkime, kad yra pateiktas ne vienas net ir pasiūlymas, kuris numato, kad didiname jau ir dabar tam tikrus sprendimus, kurie yra su tuo susiję. Manau, kad kitą, rudens, sesiją ateisime su tam tikrais pasiūlymais diskutuoti ir čia, parlamente.

PIRMININKAS. Dėkojame Vyriausybės nariams. Jūs atsakėte į visus klausimus. Linkime geros kloties!

Dabar skelbiu balsavimą, slaptą balsavimą, nuo 13 val. 5 min. Balsuoti skiriama 15 minučių. Balsavimą baigsime 13 val. 20 min. (*Balsai salėje*) Pratęsiame posėdį iki 14 val. 10 min., kol paskelbsime rezultatą. Dabar kviečiame balsuoti.

Pertrauka

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Baigėme rytinį posėdį.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 63 STENOGRAMA

2025 m. birželio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
V. ČMILYTĖ-NIELSEN ir D. ŽEBELIENĖ*

PIRMININKĖ (D. ŽEBELIENĖ, NAF). Pradėsime vakarinį birželio 19 dienos posėdį. Baigėme rytinį, tai turi būti gongas. (*Gongas*)

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XVP-549(2) (priėmimo tęsinys)

Pradedame vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kadangi, kaip žinote, buvo slaptas balsavimas ir balsų skaičiavimo protokolą aš turiu su savimi, noriu pagarsinti: dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Eglę Gruodienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XVP-549. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Buvo iš viso išduoti 73 biuleteniai, rasti 73 biuleteniai, galiojančių – 70, negaliojančių – 3. Už, kaip ir sakau, buvo 67, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas yra priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

E. GRUODIENĖ. Seimo nariai, labai ačiū už pasitikėjimą. Stengsiuosi jūsų neapvilti. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Palinkėsime sėkmės ir, kaip sako, neapvils mūsų.

Dabar registruojamės. Užsiregistravo 80 Seimo narių. Tęsiame mūsų posėdį. Kadangi rytinė darbotvarkė... Labai atsiprašau, matau prie šoninio mikrofono. Prašom. O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Norėtume paprašyti Seimo leidimo sušaukti Valdybos posėdį 16 valandą.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam prašymui, kad išleistų Valdybos narius trumpam į posėdį? Ačiū, pritarta.

14.04 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-376(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-376. Svarstymo stadija. Kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją J. Zailskienę. Dėl 2 straipsnio gautas Seimo narės E. Rudelienės siūlymas. Prašom. Matau, atbėga. Luktelsime. 2 straipsnis. Tai gal išklauskime komiteto išvadą, kol pasiruoš. Komiteto išvada.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Komiteto išvada – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Įjungs mikrofoną tuoj. Luktelkime. 2 straipsnis.

E. RUDELIENĖ (LSF). Jeigu aš, nes ką tik įėjau į salę, man atrodo, jis yra susijęs su 1 straipsniu, dėl kurio Seimas jau apsisprendė. Atsiimu šitą.

PIRMININKĖ. Atsiimate, taip? Ačiū. Daugiau pataisų dėl šio straipsnio neturime. Motyvai dėl viso? Nematau dar, bet tuoj įjungs. Dėl motyvų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū. Bendru sutarimu pritarta.

14.05 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-377(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-377. Pagrindinio komiteto pranešėją J. Zailskienę prašom pristatyti išvadą.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Čia jokių pastabų nebuvo. Papildomo komiteto Rimantas... A. Sysas iš Biudžeto ir finansų komiteto. Nematau. Ar galėtų kas iš Biudžeto ir finansų skyriaus pristatyti išvadą? Algirdai Butkevičiau, gal jūs galėtumėte?

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau pastabų dėl šio įstatymo projekto nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galima, prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

14.07 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-378(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-378. Taip pat kviečiame į tribūną pagrindinio komiteto pranešėją J. Zailskienę.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Komitetas pritarė pasiūlymui su patobulinta redakcija pagal Teisės departamento išvadą, pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norėtume išklausti papildomo komiteto – Biudžeto... Prašom jus, Algirdai Butkevičiau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį įstatymo projektą, taip pat buvo pritarta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktoms išvadoms ir pasiūlymams. Balsavimo rezultatai – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

14.09 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 5, 6, 8, 13, 15, 22, 28, 29, 30, 33, 35¹, 35², 35⁷, 35⁸, 35¹⁰ ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4157 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4157. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Matau, jau pareina. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė šį įstatymo projektą ir siūlo atmesti, atsižvelgiant į tai, kad pritarė Vyriausybės pateiktam pensijų kaupimo paketui. Balsavimo rezultatai buvo tokie: už – 8, 4 – prieš, susilaikė 0.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti komiteto pagrindinei išvadai? (*Balsai salėje*) Galima, nėra prieštaraujančių. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

14.10 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1691 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4158 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės... Taip, atmetas. Kitas darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1691 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4158. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaustė ir siūlo atmeti dėl to, kad pritaria Vyriausybės pateiktam pensijų kaupimo sistemos paketui. Balsavimo rezultatai: 8 – už, 4 – prieš, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti komiteto išvadai atmeti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

14.11 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3068(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3069(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6 ir 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3068. Taip pat yra lydimieji įstatymų projektai. Pranešėjas – taip pat L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tiek pagrindinį, tiek lydimąjį projektus komitetas bendru sutarimu atmetė ir siūlo atmeti Seimui, nes pritaria Vyriausybės pateiktam pensijų kaupimo sistemos reformos paketui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kaip ir sakiau, yra lydimieji dar du... Vienas, taip, – įstatymo projektas Nr. XIVP-3069. Ar mes galime pritarti pagrindinio komiteto siūlymui atmeti abu – pagrindinį ir susijusį? Galima? Ačiū. Abudu projektai atmeti.

14.12 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 3, 4, 5, 7, 29, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2544(2) (svarstymas)

Taip pat pranešėjas L. Kukuraitis mums pristatys 1-10 klausimą – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2544. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, pirmininke. Komitetas siūlo bendru sutarimu atmeti. Atmetė ir komitetas bendru sutarimu, taip pat siūlo ir Seimui atmeti dėl tų pačių priežasčių, kad buvo pritarta Vyriausybės paketui.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti komiteto išvadai atmeti? Pritarta, ačiū, bendru sutarimu.

14.12 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 4, 5, 6, 22, 29, 30, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2467(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 keleto straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2467. Pranešėja – J. Zailskienė. Prašom. (*Balsai salėje*) 1-11 klausimas.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Komitetas pritarė atmeti, nes jau yra pritarta dabartinės Vyriausybės pasiūlytam variantui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? Siūlo balsuoti. A. Sysas siūlo balsuoti. Balsuojame: kas už atmetimą, spaudžiame „už“, o kas turi kitą nuomonę, spaudžiame kitaip. Balsuojame už pagrindinio komiteto nuomonę, kad reikia atmeti projektą.

Užsiregistravo 92, balsavo 86: už – 79, prieš – 2, susilaikė 5. Yra atmesta, pritarta komiteto nuomonei. Ačiū.

14.14 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3029, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3451(2) (svarstymas)

Į tribūną pakviesiu pranešėją L. Kukuraitį dėl Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3029. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip, dėkui. Yra ir lydimasis – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas. Abu komitetas siūlo atmesti dėl to, kad pritaria Vyriausybės pateiktam pensijų kaupimo reformos paketui. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Įvardinsiu ir lydimąjį. Būtų kalbama apie Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektą. Ar galime pritarti abiejų projektų atmetimui taip, kaip siūlo pagrindinis komitetas? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

14.15 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3486 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3486. Pranešėjas – taip pat L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Komitetas taip pat siūlo atmesti ir šį projektą, nes yra pritarta Vyriausybės teikiamam paketui dėl pensijų kaupimo reformos. Balsavimo rezultatai: už – 11, prieš – 1, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Taip pat jūsų atsiklausiu: ar galime pritarti pagrindinio komiteto siūlymui atmesti? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Baigėme visus rytinio posėdžio darbotvarkės klausimus. Pereiname prie popietinės darbotvarkės klausimų.

14.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-453(2) (svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-453. Į jį įeina 2024 metų valstybės pažangos ataskaita, 2024 metų valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys, 2024 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

Į tribūną kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją R. Budbergytę. Bet nematau aš jos. Jūs ateinate už Rasą? Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvairstė nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Buvo gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų. Taip pat šitą projektą svarstė ir jam pritarė visi komitetai. Komiteto išvada – pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XVP-453, tobulintinam atsižvelgiant į Teisės departamento ir Seimo komitetų pasiūlymus, ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Į tribūną kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką L. Jonauską.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Birželio 4 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė Seimo nutarimą ir jam pritarė. Už balsavo 5, prieš – 1. Ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Audito komitetas. R. Janušonienė. Ruošiasi V. Grubliauskas.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Birželio 11 dieną Audito komitetas svarstė. Atsižvelgė į Seimo kanceliarijos pastabas. Už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Pritarė iniciatorių pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ateities komitetas. V. Grubliauskas. (Balsai salėje) A. Bagdonas...

V. GRUBLIAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Seimo Ateities komitetas svarstė šį nutarimo projektą. Po ilgų diskusijų, po debatų buvo pritarta. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 3, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ekonomikos komitetas. Įrašyta, kad jūs pristatysite išvadą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas apsvairstė klausimą ir jam pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Toliau – Europos reikalų komitetas. R. Baranovas.

R. BARANOVAS (*LSDPF*). Europos reikalų komitetas svarstė šį klausimą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Kaimo reikalų komitetas. K. Mažeika. Ruošiasi K. Vilkauskas.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas svarstė šį klausimą. Po ilgų diskusijų šiam projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kultūros komiteto pirmininkas K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Kultūros komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šį įstatymo projektą ir pritarė vienbalsiai. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas – G. Jeglinskas. Ruošiasi L. Kukuraitis.

G. JEGLINSKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė šią ataskaitą. Pritarėme iniciatorių pateiktam nutarimo projektui ir siūlėme atkreipti pagrindinio Biudžeto ir finansų komiteto dėmesį į poreikį tobulinti teisinį reglamentavimą, siekiant atsisakyti Krašto apsaugos ministerijos bei Valstybės gynybos fondo, kaip atskiro viešojo sektoriaus subjekto, rengiamų ataskaitų rinkinio dubliavimo. Balsavimo rezultatai: už – 11, vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Socialinių reikalų ir darbo komitetas – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaustė ir bendru sutarimu pritarė išvadai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Iš Sveikatos reikalų komiteto gal galėtų kas nors? A. Busila.

A. BUSILA (*LSDPF*). Posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė teisės akto projektą ir bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Švietimo ir mokslo komitetas – V. Aleknavičienė.

V. ALEKNAVIČIENĖ (*LSDPF*). Laba diena, pirmininke, kolegos. Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šį klausimą, nutarė pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui projektą tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Teisės ir teisėtvarkos komitetas – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė ataskaitas ir visais balsais pritarė tam variantui, kuris... atsižvelgiant į pastabas, kad būtų pritarta. Rekomendavome pagrindiniam komitetui atsižvelgti į Teisės departamento pastabas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Užsienio reikalų komitetas – J. Šukevičienė. Ruošiasi T. Barauskas.

J. ŠUKEVIČIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Užsienio reikalų komitetas svarstė šį klausimą birželio 4 dieną. Nutarta pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui Seimo nutarimo projektą tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas – T. Barauskas.

T. BARAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvaustė šį įstatymo projektą 2025 m. birželio 4 d. Sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui, tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, ir pritarti komiteto išvadoms. Balsavo: už – 12, prieš – 0, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinį kviečiu L. Šedvydį – Žmogaus teisių komitetas. Atsiprašau, L. Šedvydį.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Sveiki gyvi, kolegos. Birželio 4 dieną Seimo Žmogaus teisių komitetas apsvaustė šį teisės akto projektą, priėmė sprendimą pritarti Seimo nutarimo projektui Nr. XVP-453 ir siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabą. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi šiandien svarstymas ir priėmimas, tai pradedame priėmimo procedūrą. Du straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimui? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Apsispręskime dėl viso. Balsuojame dėl priėmimo. Atsiprašau, dėl motyvų yra užsirašęs I. Vėgėlė. Prašom. Motyvai prieš.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, atkreipiu dėmesį, kaip skamba mūsų nutarimas: „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Iš esmės tai yra labai paprasta: patvirtinti Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinį. Išvardinami trys dokumentai. Įtvirtinama, nuo kada jis įsigalioja. Man yra keista ši situacija, kai Valstybės kontrolė pasako, kad šitie dokumentai turi esminių trūkumų. Įsivaizduokite, kas atsitiktų, jeigu akcininkai akcinėje bendrovėje po visuotinio susirinkimo, kai pateikė auditoriui ataskaitą ir auditoriaus pasakytą, kad ataskaitoje yra esminių trūkumų? Ką daro vadovybė, tai yra mes, gerbiami Seimo nariai? Mes turėtume ne tik patvirtinti arba susilaikyti nuo patvirtinimo, bet sugalvoti, ką mes turėtume daryti. Ką mes siūlome keisti, kad to nebūtų? Kokie pozityvūs veiksmai turi būti atlikti, kad ateityje tokių trūkumų nebūtų?

Jeigu kyla abejonių, kokių yra trūkumų, tai tie trūkumai yra pateikti pačios Valstybės kontrolės rezultatuose. Cituoju: „1. Valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje duomenų iškraipymai yra reikšmingi“ ir ten teikiama milijardai eurų. „2. Apskaitos organizavimo procesuose – reikšmingi trūkumai. 3. Valstybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje duomenų iškraipymai yra reikšmingi.“ Kitaip tariant, mes kalbame apie finansinius dokumentus, kuriuose yra reikšmingų trūkumų, ir Valstybės kontrolė negali patvirtinti, kad jie yra tinkami. Ir dabar visas Seimas, apsimetęs, lyg kažkokį techninį darbą darydamas, pabalsuojame už. Kolegos, mes turime arba susilaikyti, arba labai aiškiai pasakyti, ką mes pavedame daryti ir kaip veikti, kad ateityje to nebūtų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už – R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Kolegos, iš tiesų tik pirmą kartą susidūrus su tais ataskaitų rinkiniais ir pamačius, kad yra tikrai tokių apskaitos iškraipymų, atrodo, kad vaizdas Lietuvos valstybėje yra liūdnojas. Aš, kadangi tai jau matau daug metų, matau taip pat, kad gerėja ta padėtis ir deda tikrai dideles pastangas ir buvusios vyriausybės, ir dabartinės vyriausybės, ir būsimos vyriausybės tai darys todėl, kad iš tiesų sutvarkyti tai, kas buvo jau daug metų susikaukę, tas problemas, yra tikrai ne vienos dienos uždavinys. Ir tikrai ačiū Valstybės kontrolei, kad jinai kantrybės turi pakankamai, lygiai kaip ir, sakykime, ta pati Finansų ministerija taip pat kantrybės ir pastangų deda.

Bet, žinoma, kai iš tiesų pamatai skaičius, kad yra įstaigų, kurios nesugeba susitvarkyti su tokiais labai mažos apimties apskaitomis ir daro klaidų, kur žmonės, gaudami atlyginimą viešajame sektoriuje, matyt, neturėtų leisti sau tokios prabangos, žinoma, darosi kartais apmaudu. Bet, kolegos, aš tikrai jus skatinu, prašau, kad palaikytume mes šį projektą ir balsuotume pritardami Seimo nutarimui tvirtindami valstybės metinių ataskaitų rinkinius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – B. Ropė.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, pirmininke. Teko daug visokių ataskaitų gyvenime tvirtinti, bet man užkliuvo Valstybės pažangos ataskaita, kadangi Valstybės kontrolė pasakė, kad jai nebuvo laiku pateikta, todėl jinai jos išvis nenagrinėjo. Labai keista, kad tvirtiname dokumentą, kai Valstybės kontrolė net nežiūrėjo į dokumentą, kas jame parašyta. Tai klausant Biudžeto ir finansų komitete svarstymo, kada Vyriausybės atstovai aiškino, kad terminai įrašyti taip, kad jie negali viso paketo teikti, dalimis neišsina, tai kažkoks chaosas. Jie siūlė, kad galbūt dalį reikia vertinti kasmet, dalį – kas ketverius metus. Aš visiškai nesuprantu, kas yra Valstybės pažangos ataskaita ir kam tada jinai skirta? Tiems rašytojams, kurie parašė tą ataskaitą, ar tiems skaitytojams, kurie paskaitys? Ir apskritai, į kurią pusę valstybė eina? Todėl bent jau dėl šito aš tikrai negaliu palaikyti ataskaitos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už – R. Kuodis.

R. KUODIS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, mūsų tautosakoje vienas kvailiausių dalykų, ką esu girdėjęs, tai yra kad šaukštas deguto gali sugadinti medaus statinę. Todėl, kad mes kalbame apie didelę organizaciją – valstybę, kur visada rasime kažkokį auksinį šaukštą ar panašų dalyką. Opo-

nentai, žinoma, mėgsta daryti tą logikos klaidą, kad jie paima tą auksinį šaukštą ir sureikšmina iki begalybės, bet racionalus protas sako, kad mes tas visas ydas, problemas turime sverti svoriais.

Sakyti, kad valstybėje totalus chaosas, kad išvagianamos pensijos, mokytojų algos ir panašiai, mes turbūt negalime. Taip, problemų yra. Biudžeto ir finansų komitete mes apie tai kalbėjome ir svarstėme. Pasitaisyti visada galima ir tai bus nuolatinis procesas. Niekada nebus atneštų tobulai sutvarkytų ataskaitų. Siūlau naudoti svorius argumentuojant, nes priešingu atveju mes neišsikapstysime iš auksinių šaukštų ir visokių šaukšto deguto doktrinų. Tai, aišku, kai kam retorikoje yra naudinga. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – V. Grubliauskas.

V. GRUBLIAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tas mano prieš tokiai, sakyčiau, sąlyginis, bet naudojuosi proga išsakydamas mintis, kurios skambėjo ir komitete svarstymo metu. Iš tikrųjų turbūt nekyla abejonės dėl būtinybės ir poreikio įvertinti, ko gero, teigiamai įvertinti visą teikiamų ataskaitų rinkinį, tačiau, kalbant apie išskirtą ir čia paminėtą Valstybės pažangos ataskaitą, šiuo atveju iš tikrųjų yra dar daug kur tobulėti ir tikrai yra daug ko nepadaryta, bet nepadaryta ne dėl kokių nors piktybinių dalykų, bet aš suprantu, kad vis dėlto partitės dar stokoja.

Praėjusioje kadencijoje toks pritarimas buvo pirmą kartą, o šioje kadencijoje dabartinis svarstymas yra jau antroji istorija. Tačiau aš pasisakydamas prieš labiau kalbu apie būtinybę tobulinti būtent Valstybės pažangos ataskaitos teikimą, tvirtinimą, o galbūt net ir išskyrimą iš bendro ataskaitų rinkinio tam, kad būtų išreikšta ne vien tik žodžiais, ne vien tik formaliai, bet vis dėlto derama pozicija Valstybės pažangos ataskaitos kontekste. Todėl aš manau, kad tikrai laikas būtų kalbėti galbūt ir apie tam tikrus Seimo statuto patobulinimus, siekiant šitai ataskaitai suteikti papildomo svorio, nes jos svarba turbūt niekam neturėtų kelti abejonės. Todėl aš, iš esmės nepritardamas tam Valstybės pažangos ataskaitos rengimo aspektui, linkėdamas jį tobulinti kiek įmanoma greičiau ir efektyviau, visam ataskaitų rinkiniui, aišku, pritarsiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir motyvai už – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš pritariu Vytauto išsakytoms tokioms netgi diplomatinėms mintims. Aišku, pasisakau už vien dėl to, kad jau antri metai tautos pažangos ataskaita yra svarstoma ir tvirtinama atmestina.

Kas yra Valstybės pažangos ataskaita? Tai yra savotiški Vyriausybės suplanuoti tikslai, kurie būna paremti valstybės biudžeto asignavimais. Jūs šiandien man pasakykite, kaip tie tikslai buvo įgyvendinti praeitais metais panaudojant mokesčių mokėtojų mokesčius ir koks buvo pasiektas rezultatas? Valstybės kontrolė labai aiškiai atsakė, kad ji nevertino, nes per vėlai buvo pateikta. Tai apie ką mes iš esmės diskutuojame šiandien? Visi komitetai labai uoliai, greitai pateikė savo išvadas – pritariame ir bendru sutarimu. Tik nežinau, ar tada buvo gilintasi, kas apskritai yra Valstybės pažangos ataskaita.

Tai parodo, kad mums dar reikia augti ir augti, ir pirmiausia suprasti, kad čia yra pagrindinis dokumentas įvertinant Vyriausybės suplanuotų planų įgyvendinimą ir koks tai yra rezultatas, kuris turi būti pateiktas visuomenei. Kai dabar Valstybės kontrolė pasako, kad suplanuotų Europos Sąjungos lėšų buvo panaudota tik 76 %, kyla klausimas: kurioje mūsų ekonominėje srityje tos lėšos nebuvo panaudotos visiškai ir koks buvo nuostolis arba dėl kokių priežasčių tai nebuvo įgyvendinta? Ir jeigu bus įgyvendinta, kiek mums kainuos kitais metais planuojant ateinančių metų biudžetą papildomus pinigus?

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Išties praėjusios Vyriausybės visą laikotarpį Audito komitete diskutuodavome, kokie tie pažangos matavimo vienetai yra, kokie yra kriterijai ir kaip tą pažangą galima būtų įvertinti. Pasibaigė buvusios Vyriausybės kadencija, taip ir nesupratome, kokia pasiekta pažanga, kokiais kriterijais išmatuota ir koks ataskaitos taškas perduodant šiuos... sakykime, tą pasiektą pažangą dabartinei Vyriausybei. Aš manau, kad tuoj sulauksime kritikos, jau kitais metais, iš buvusios Vyriausybės, iš dabartinės opozicijos, kad nėra jokios pažangos. Kai nėra atskirties taško pabaigiant savo kadenciją, vis dėlto negalima šiandien

teigti, kad ta pažanga pasiekta, nes nėra matavimo kriterijų. Aš norėčiau tik tiek pasakyti. Aš siūlau pritarti, nes turbūt jau nieko nebeišspausime iš buvusios Vyriausybės dėl valstybės pažangos. Ką radome, su tuo ir gyvensime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso Seimo nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 103, prieš – 5, susilaikė 6. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

Per šoninį mikrofoną po balsavimo I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Taip ir baigiasi visi tie kalbėjimai apie tai, kad kas nors kur nors ką nors pavogė šimtais milijonų ir taip toliau, o paskui atsisėda visi, komitetai pritaria ataskaitai ir patvirtina. Bet aš ne apie tai, aš apie tuos rodiklius. Tam, kad galima būtų sekti pažangą, tų rodiklių pakanka. Problema yra, kad ne visus rodiklius mes turime tada, kada turime jau valstybės finansines ataskaitas ir kada Valstybės kontrolė turi atlikti auditą. Galbūt jūsų daugumai pavyks kaip nors išmintingai suderinti tuos dalykus – arba Statistikos departamentą priversti daug anksčiau parengti statistiką, ar Valstybės kontrolei duoti daug mažiau laiko audituoti ataskaitas, ar priversti Vyriausybę, kad ji daug anksčiau parengtų visą finansinę atskaitomybę. Bet kuriuo atveju tai nebus labai lengvas sprendimas. O metų metais jūs to svarstyti negalėjote, nes Valstybės pažangos ataskaita pernai buvo pateikta Seimui pirmą kartą. Aš jūsų pavardės neminėjau, jeigu ką.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Apie buvusių arba gerai, arba nieko, kaip sakoma. (Balsas salėje: „Jau mokotės.“)

14.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2024 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-446(2) (svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Tęsiame posėdį. Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2024 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-446. Tai būtų 2024 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinys, 2024 metų Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinys ir 2024 metų Ilgalaikio darbo išmokų fondo metinių ataskaitų rinkinys. Į tribūną kviečiu pagrindinio Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją M. Petrauskaitę. (Balsas salėje: „Ir kokia jūsų asmeninė nuomonė?“)

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Posėdžio pirmininke, kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė šį klausimą. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu. (Balsas salėje: „Va taip va.“)

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašom Audito komiteto narę R. Janušonienę. Kaip papildomas komitetas. (Balsas salėje: „O, Giedriau, jūs niekur neišvažiuojes šiandien?“)

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Audito komitetas taip pat apsvarstė būtent šią ataskaitą ir pritarė. Už – 7, prieš 0, susilaikė 0. Pritarta pateiktam rinkiniui ir siūlyta pagrindiniam komitetui jį patobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Yra du straipsniai. Pereiname prie priėmimo stadijos. Kaip sakiau, yra du straipsniai. Bendru sutarimu galime pritarti abiem straipsniams? Ačiū, pritarta. Dėl viso dėl motyvų užsirašiusių kalbėti nėra. Kviečiu balsuoti už visą Seimo nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 105, prieš 0, susilaikė 7. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

14.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2024 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-441(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2024 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-441. Svarstymo ir priėmimo stadijos. Kviečiu pranešėją M. Petrauskaitę, Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir papildomas Audito komitetas, R. Janušonienė.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Audito komitetas svarstė šią klausimą ir bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam projektui su siūlymu, kad patobulintų pagrindinis komitetas, atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms Audito komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Ačiū, diskutuoti užsirašiusių nėra. Einame prie priėmimo. Yra du straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimu abiem straipsniams? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso Seimo nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 105, prieš nėra, susilaikė 4 Seimo nariai. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

14.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-445(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-445. Pagrindinio Sveikatos reikalų komiteto pranešėjas... L. Šukytės-Korsakės nėra, tai bus A. Bulskis. Atsiprašau, A. Busila. A. Busila.

A. BUSILA (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė teisės akto projektą birželio 18 dieną ir sprendimas yra pritarti patobulintam teisės akto projektui ir komiteto išvadai. Patobulinimas atliktas atsižvelgus į Teisės departamento pastabą, kad teisės aktas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo. Tai tiek, dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū A. Busilai. Kviečiu papildomą Audito komitetą. R. Janušonienė.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Audito komitetas apsvarstė iniciatorių pateiktą projektą ir pritarė bendru sutarimu, atsižvelgęs į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė. Ir pateikė dar pasiūlymus atsižvelgti į 65 straipsnį, kad rezervas būtų aiškiai suformuotas, ar jisai išvis reikalingas Lietuvai.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjams. Svarstymo ir priėmimo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Einame prie priėmimo. Yra du straipsniai. Ar galime abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Per šoninį mikrofoną R. Kaunas. Prašom.

R. KAUNAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos, šiandien į Seimą darbo stebėti atvyko ne tik ūkininkai su traktoriais, bet ir būrys kauniečių. Kviečiu pasveikinti. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū R. Kaunui. Kviečiu balsuoti dėl viso Seimo nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 104, prieš nėra, susilaikė 4. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

14.46 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4206(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4206. Kviečiu į tribūną J. Sabatauską – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką. Kadangi nėra A. Širinskienės, kviečiame jus.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėl 1 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Prašom pakomentuoti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas pritarė toms pastaboms.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galima pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui su Teisės departamento pastaba? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra gauta pastaba. Prašom pakomentuoti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taip pat komitetas pritarė visais balsais, 8 balsais už.

PIRMININKĖ. Kalbame apie 2 straipsnį.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Atsiprašau, apie 2 straipsnį, nepritarė, atvirkščiai. Visais balsais už nepritarė pastabai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir 2 straipsniui, čia kalbame apie 2 straipsnį.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taip, 2 straipsnį.

PIRMININKĖ. Ir dėl 3 straipsnio taip pat gautas Seimo...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). O dėl 3 straipsnio taip pat yra redakcinio pobūdžio pastaba ir pritarė komitetas.

PIRMININKĖ. Ar galime jam pritarti su Teisės departamento išvada bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų už yra užsirašęs T. Tomilinas. Dėl viso projekto, taip? (*Balsai salėje*) Ne, atsisakote? Taip. Daugiau nėra. Balsuojame dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 81, prieš – 4, susilaikė 23. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Atsiprašau, Seimo įstatymas. Taip, ačiū už pataisymą.

14.48 val.

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4176(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Nevvyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4176. Pranešėjas – iš Valstybės valdymo savivaldybių komiteto M. Katelinas. (*Balsai salėje*) Dėl 1 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Prašom pakomentuoti.

M. KATELYNAS (LSDPF). Dėl 1 straipsnio Teisės departamento pirma pastaba susijusi su terminų suvienodinimu. Komiteto nuomonė – nepritari. Sprendimas priimtas bendru sutarimu, dalyvaujant 12 iš 13 komiteto narių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti komiteto išvadai bendru sutarimu? Galima, ačiū. Pritarta. Ir 1 straipsniui taip, kaip pritarė pagrindinis komitetas, galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat gautas Seimo narės R. Janušonienės... Ar 29 yra?

M. KATELYNAS (LSDPF). Dėl 1 straipsnio dar yra kita pastaba.

PIRMININKĖ. Nori pataisą... Prašom pateikti pataisą. Nes jis sako, yra dar viena pastaba.

M. KATELYNAS (LSDPF). Dėl 1 straipsnio yra antra Teisės departamento pastaba.

PIRMININKĖ. Pakomentavote?

M. KATELYNAS (LSDPF). Jai pritarta ir aš pirmą tikrai pakomentavau. (*Balsas salėje: „Pakartokite.“*) Antra Teisės departamento pastaba dėl 1 straipsnio. Jai komitetas siūlo pritarti. Ten yra techninis dalykas, papildomai įtraukiant prie veiklos ataskaitų ir metinių finansinių ataskaitų rinkinius. Komitetas pritarė bendru sutarimu, dalyvaujant 12 iš 13 komiteto narių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti išsakytai komiteto nuomonei, išvadai bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Toliau dėl 2 straipsnio yra Seimo narės R. Janušonienės siūlymas. Prašom, komiteto nuomonė.

M. KATELYNAS (LSDPF). Komiteto nuomonė...

PIRMININKĖ. Gal išklausykime jūsų siūlymą. Ar yra 29 parašai? Taip, prašom, Roma, klausome jūsų.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Šitas pasiūlymas... (*Balsai salėje*) ...yra išėjęs iš Audito komiteto, tai aš jį galiu ir atsiimti, nes jisai koreliuoja su komiteto nuomone.

PIRMININKĖ. Dabar vis tiek klausiu: ar yra 29 parašai? (*Triukšmas salėje*) Atsiėmė? Ai, atsi-prašau, atsiėmė. Ačiū. Tai kaip ir nebereikia svarstyti.

Tada dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento išvada. Prašom ją pakomentuoti.

M. KATELYNAS (LSDPF). Taip pat komitetas siūlo nepritarti. Irgi pritarta bendru sutarimu, dalyvaujant 12 iš 13 komiteto narių.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Galima. Ačiū, pritarta.

3 straipsnis. Pasiūlymų, pastabų nėra. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai dėl viso projekto. Yra užsirašęs A. Bagdonas už. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti Nevyriausybių organizacijų plėtros įstatymo pataisoms, kurių laukia visas NVO sektorius. Šio įstatymo pataisos palengvins nevyriausybiniam sektoriui administracinę naštą nedubliuojant ataskaitų viešinimo svetainėse. Šio įstatymo pataisos ypač svarbios ir regioninėms, ir mažoms organizacijoms, jos turės galimybę pateikti ataskaitas net pasibaigus terminui, nes dažnai jų veikla būna periodiška.

NVO plėtros finansavimas nėra skirtas bausti už praeities formalius trūkumus, o veikiau sudaryti sąlygas organizacijoms įgyvendinti veiklas, kuriomis kuriama didžiulė pridėtinė vertė visuomenei. Tad kviečiu palaikyti šio įstatymo pataisas, nes nevyriausybiniis sektorius atlieka labai svarbų vaidmenį, stiprinant bendruomeniškumą, pilietiškumą ir kurdamas ilgalaikį socialinį poveikį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti dėl Nevyriausybių organizacijų plėtros įstatymo ke-
lių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimo stadijoje.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už – 100, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.53 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-198(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-198. Priėmimo stadija. Jau, matau, ateina Kultūros komite-
to pirmininkas K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kultūros komitetas birželio 18 dieną svarstė Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: 7 – už. Pritarta vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Kaip ir pranešėjas pristatė, dėl 1 straipsnio buvo gauta Teisės departamento išvada, jai yra pritarta. Ar mes galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 106, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XVP-198(2) priimtas. (*Gongas*)

15.55 val.

Dainų švenčių tradicijos įstatymo Nr. X-1334 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-123(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Dainų švenčių tradicijos įstatymo Nr. X-1334 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-123. Priėmimo stadija. Kviečiu pranešėją R. Baškienę.

Dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento išvada. Prašom. Komiteto nuomonė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mili kolegos, išties Teisės departamentas labai teisingai atkreipė dėmesį. Kadangi projektu yra keičiama daugiau kaip pusė straipsnio dalių, rekomendavo visą 4 straipsnį išdėstyti nauja redakcija. Kultūros komitetas pritarė bendru sutarimu naujai 4 straipsnio redakcijai ir akcentavo, kad dainų šventės yra Lietuvos dainų šventė, Lietuvos moksleivių dainų šventė, „Gaudeamus“ šventė ir regioninės dainų šventės, atitinkamai vėlgi išskaidė šių švenčių vakarus ir dienas. Prašom pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei ir 1 straipsniui? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio nėra Teisės departamento išvados. Ar galime pritarti 2 straipsniui be pasiūlymų? Ačiū, pritarta.

Motyvai. Matau, už – V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už galimybę dar kartą paraginti kolegas nesupainioti mygtukų ir paspausti tą, kuris reiškia būtent pritarimą šiam istoriniam Dainų švenčių tradicijos įstatymo pakeitimui. Išties, įteisinę Pasaulio lietuvių bendruomenės dieną, mes dar kartą parodome sau ir pasauliui, kad nesame jie ir mes, o esame vieninga tauta, kuri renkasi krūvon, draugėn ir sprendžia visus savo egzistencinius klausimus. O dalyvavimas kūrybiniame procese, kultūriniame procese yra tai, kas stiprina mūsų valstybę. Dar kartą kviečiu kiekvieną Seimo narį, ir abejojančią, paspausti teisingą mygtuką. Balsuokite už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 106 Seimo nariai: už – 103, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XVP-123(2) priimtas. (*Gongas*)

14.58 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 39, 40, 42 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-497(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43, 46 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-498(2), Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-499(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-497 ir lydimieji. Pranešėja – R. Budbergytė, Biudžeto ir finansų komitetas. Dėl dviejų projektų. Rasa, kviečiu jus į tribūną. (*Šurmuly salėje*)

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip, labai ačiū. Komitetas svarstė (tuoj pasakysiu, kada) birželio 16 dieną labai svarbų Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275

kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą. Buvo gauta nemažai Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Po to, atsižvelgus į pastabas, bendru sutarimu buvo priimtas komiteto sprendimas pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XVP-497(2), taip pat komiteto išvadoms. Toks sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kitas – projektas Nr. XVP-498.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip pat buvo svarstytas Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42 ir kitų straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas. Irgi buvo gauta Seimo Teisės departamento išvada. Buvo pasakyta, kad jis jokių pastabų dėl paties projekto neturi. Iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto patobulintam variantui buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Taip pat susijęs yra projektas Nr. XVP-499. Į tribūną kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas birželio 16 dieną svarstė Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą. Atsižvelgę į Teisės departamento, taip pat biuro pastabas, pritarėme patobulintam įstatymo projektui, už – 5, nė 1 nesant prieš, niekam nesusilaikius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti užsirašė A. Bilotaitė. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nebūčiau kalbėjusi, bet manau, kad mano pareiga yra atkreipti Seimo narių dėmesį į šitą įstatymo projektą. Viskas yra gerai, nes labai dažnai mes matome, kad iniciatyvos yra susijusios su Europos Sąjungos reglamento įgyvendinimu, kaip ir šiuo atveju buvo. Nepaisant to, kad šiame projekte yra tikrai labai gerų ir svarbių dalykų, bet atsirado papildomų siūlymų, kurie iš tikrųjų kelia atitinkamas grėsmes.

Tikriausiai visi girdėjote labai stipriai nuskambėjusį „Bankeros“ atvejį, kuris aiškiai parodė, kad Lietuvos finansinis reglamentavimas tikrai nėra perteklinis. Priešingai, mums reikalingas toks teisinis reguliavimas, kuris užtikrintų skaidrumą, atsekamumą ir efektyvią galutinių naudos gavėjų identifikaciją. Šiandien mes turime tikrai naujos kartos bankus, kurie vis dažniau susilieja su kriptovaliutų keityklomis, o per tokius kanalus cirkuliuoja didžiulės, milijardinės pinigų sumos. Tikrai mes turime pareigą žinoti, kas iš tiesų yra naudos gavėjai.

Mūsų finansinė sistema neturi tapti priedanga tiems, kurie apeina sankcijas ir yra susiję su kriminaliniu pasauliu. Tačiau čia svarstomomis pataisomis yra tikrai sudaromos sąlygos, kurios, manome, tikrai pirmiausia silpnins valstybės priežiūros institucijų vaidmenį, sudarys galimybes išvengti tapatybės nustatymo iš trečiųjų šalių ir apsunkins galutinių naudos gavėjų atsekamumą. Tikrai kyla klausimas: kodėl eina tokios iniciatyvos? Tikrai akivaizdu, kad šie pakeitimai kelia riziką skaidrumui. Jeigu bus pritarta, mūsų teisėsaugos institucijos tikrai turės daugiau darbo. Labai nerimą kelia, kad šis projektas yra stumiamas skubos tvarka. Tikrai norėčiau atkreipti dėmesį, kad Seimo nariai atsižvelgtų ir neskubėtų su šiuo įstatymu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau užsirašiusių diskutuoti nėra. Ar galime pritarti visiems trimis projektams: Nr. XVP-497, Nr. XVP-498 ir Nr. XVP-499, bendru sutarimu? Galime. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Yra? Yra prieš, tai atsiprašau. V. Gailius. Labai atsiprašau. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, svarstome projektą, kuris siejamas su pinigų plovimu, su terorizmo finansavimu, tai yra su sunkiais nusikaltimais, kuriuos mūsų valstybei labai svarbu prevenciškai užkardyti ir iširti. Kaip matote, projekte didelis dėmesys yra skiriamas papildomam teismų krūviui: Lietuvos administraciniuose teismuose privalomai bus nagrinėjami prašymai atlikti kontrolės veiksmus ir iš tikrųjų tas krūvis, kuris pasieks administracinius teismus, nėra įvertintas. Priėmimas skubos tvarka, eliminuojant Teisės ir teisėtvarkos komitetą nuo jo kompetencijai priskiriamų klausimų, yra ydingas. Todėl iškart įspėju, kad šiame projekte yra padaryta klaidų, yra problemų, ir kviečiu nepalaikyti šio projekto.

PIRMININKĖ. Ačiū. Apsispręskime balsuodami dėl visų trijų įstatymų projektų, kaip ir įvardinau: Nr. XVP-497, Nr. XVP-498, Nr. XVP-499. Balsuojame.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai, balsavo 91: už – 67, prieš – 3, susilaikė 21. Po svarstymo visiems įstatymų projektams pritarta.

Per šoninį mikrofoną I. Vėgėlė. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Replika po balsavimo. Kai čia stovėjo vidaus reikalų ministras ir pristatė šį įstatymo projektą, klausiau: puiki proga, ministre, šiuo įstatymo projektu taip pat sureguliuoti ir bankų tarpusavio santykius, kai pinigai jau yra Lietuvoje, viename iš Lietuvos bankų. Kai pavedimą žmogus gauna už parduotą, pavyzdžiui, gana didelės vertės nekilnojamąjį turtą ir iš kito Lietuvos banko gauna pinigus, bankas neįskaito jų ir laukia iš to asmens dar paaiškinimų, iš kur pinigai, pagal kokį sandorį ir taip toliau, ir taip toliau. Šita proga šiame įstatyme yra praleista. Iš tiesų tai yra didžiulė problema – paklauskite bet ko, kas per pastaruosius trejus metus vykdė stambesnį sandorį. Pinigų gavėjui pinigų neįskaito bankas, nors pinigai ateina iš kito nacionalinio banko. Čia yra puiki proga sureguliuoti. Gal vidaus reikalų ministras galėjo tai padaryti ar komitetas padaryti, kad nuimtume šią naštą nuo mūsų piliečių. Čia labai nuoširdžiai. Ačiū.

15.08 val.

Seimo 2025 m. birželio 26 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

PIRMININKĖ. Ačiū. Rezervinis klausimas – birželio 26 dienos Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Kviečiu J. Oleką. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pristatyti kitos savaitės eilinių posėdžių darbotvarkę. Kaip žinote, eilinius posėdžius turėsime tik ketvirtadienį, tai pradėsime nuo mūsų vieno iš signatarų – J. Dringelio pagerbimo, paminėdami jo 90-ąsias gimimo metines. Taip pat tie klausimai, kurie nusikėlė šiandien, tai Gyventojų pajamų mokesčio, Nekilnojamojo turto mokesčio, Baudžiamojo kodekso, Valstybės socialinio draudimo, Sveikatos ir kiti įstatymų projektai, ir tie klausimai, kuriuos jau mes buvome aptarę, svarstę, daugelis bus priėmimo stadijos, kai kurie dar svarstymo. Priminsiu, kad taip pat numatę svarstyti 2030-uosius paskelbti Vytauto Didžiojo metais. Tai visi šie klausimai yra įtraukti. Ir yra dalis Darbo kodekso straipsnių pakeitimų, Atsinaujinančių išteklių įstatymo, todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų užsirašė paklausti du Seimo nariai: J. Razma ir E. Zingeris. Pirmas, matau, J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Norėčiau pranešėjo paklausti. Kodėl jūs taip atkakliai negirdite teisėsaugos institucijų, STT, prokuratūros ir grūdiate į darbotvarkę tą abejotiną Baudžiamojo kodekso pataisų projektą, gelbstintį čekiukų bylos figūrantus? Aš prašyčiau pirmininkės teikti balsuoti, kad šitas projektas būtų išbrauktas iš kitos savaitės darbotvarkės.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Man atrodo, kad mes girdime. Šiandien taip pat nebuvo kitų pastabų, tik tai, kad nepraėjo atitinkamas laikas, todėl mes perkėlėme į kitą...

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Šiandien irgi būtume siūlę išbraukti, jeigu būtų laikas ir suėjęs.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Tą, ką būtumėte, to nebuvo. Aš sakau tai, ką jūs pasiūlėte. Mes tą darbą ir padarėme. Jeigu bus pasiūlymų balsuoti, turbūt balsuosime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Labai jums ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas Juozai, kitais metais mes spalio 20 dieną turime Lietuvos–Lenkijos istorinio įžado, kaip priedo prie Gegužės 3-iosios Konstitucijos, dieną. Spalio 20 dieną. Mes jau turime ją kaip atmintinę dieną. Ypatingai nieko nereikia daryti, bet ar jūs negalvotumėte, kad rudeniop vertėtų, ypač dabar, po prezidento rinkimų Lenkijoje ir susidarius situacijai, reikėtų pabrėžti mūsų ir Lenkijos istorinę vienybę, rudeniop grįžti prie šito klausimo ir priimti rezoliuciją (čia šiaip klausimas jums, kaip daugiamečiui politikui), paremti mūsų istorinę atmintį, šalia gegužės 3-iosios, ir spalio 20 dieną kaip Abiejų Tautų įžadą. Labai jums ačiū.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, kolega. Kadangi kalbame apie kitos savaitės ketvirtadienio darbotvarkę, tokio projekto neturėjome, niekaip negalėjau įtraukti, bet jeigu reikės mano žinių ar patirties, aš mielai pasidalinsiu. Manau, kad tokia rezoliucija tikrai tiktų, galėtume mes ją bendromis jėgomis parengti ir priimti prieš tą datą, nes, man atrodo, ypač svarbu dabartinėje geopolitinėje situacijoje demonstruoti mūsų vienybę, istorines šaknis ir žiūrėti į ateitį galbūt pakviečiant jungtis

vienokia ar kitokia forma ir mūsų sąjungininkus – Jungtines Amerikos Valstijas ir kitus, kur turi-
me dideles savo išeivių bendruomenes. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu pritarti 26 dienos darbotvarkei? Ačiū. Bend-
ru sutarimu pritarta.

Turiu informacinį pranešimą. Gerbiami Seimo nariai, šiandien nuo 14 valandos Sekretoriato
pusėje dirbs informacinių technologijų atstovai. Kviečiame jus išsakyti pastabas ar pateikti siūly-
mus, prašymus dėl Seimo posėdžių salės informacinės sistemos funkcionalumo. Jeigu turėsite to-
kių pastebėjimų, tikrai mielai jie jus išklausys.

Tęsiame darbotvarkės klausimus. Kitas darbotvarkės klausimas su lydimuoju... (*Balsai salė-
je*) Nesutiko. Tada, kadangi yra garsiai sakančių, kad nesutinka dėl 26 dienos darbotvarkės tvirti-
nimo bendru sutarimu, kviečiu balsuoti. Kas pritariate ar kitą nuomonę turite, prašom balsuoti
dėl 26 dienos darbotvarkės tvirtinimo. Kas pritariate – už, kas turite kitą nuomonę – kitaip.

Užsiregistravo 98 Seimo nariai, balsavo 98: už – 71, prieš – 10, susilaikė 17 Seimo narių. Bal-
sų dauguma 26 dienos darbotvarkei pritarta.

15.14 val.

**Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių
pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų
fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės,
kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus
techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo
projektas Nr. XVP-477(2), Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės
darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir
valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos
struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos
lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709
pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2899 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas
Nr. XVP-478(2) (svarstymas)**

Kitas darbotvarkės klausimas – Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kari-
uomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės
biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Euro-
pos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės
paramos lėšų) ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projek-
tas Nr. XVP-477 ir lydimasis projektas Nr. XVP-478. Svarstymo stadija. Prašom pranešėją G. Jeg-
linską. (*Balsai salėje*) Dėl abiejų projektų.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Nr. XVP-477 ir Nr. XVP-478, taip?

PIRMININKĖ. Taip.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Supratau. Ačiū, posėdžio pirmininke. Ilgas pavadinimas šio projek-
to, šio įstatymo. Norėjau tik pasakyti, kad komitetas svarstė ir pritarė iniciatorių pateiktam įstaty-
mo projektui ir komiteto išvadai. Už – 9. Priimta vienbalsiai.

Ir dėl projekto Nr. XVP-478, taip sakėte?

PIRMININKĖ. Taip.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Dėl projekto Nr. XVP-478 taip pat – pritarėme pateiktam įstatymo
projektui ir išvadai. Vėlgi už – 9. Vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti užsirašė A. Pocius. Prašom. Prašom į tribūną. Ačiū pranešėjui.

A. POCIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Taigi noriu tiesiog priminti, kad demo-
kratinėse valstybėse yra nuolat vykdoma civilinė ir politinė kontrolė virš kariuomenės ir virš kitų
ginkluotųjų struktūrų. Šioje situacijoje, norint Lietuvos kariuomenėje vykdyti tam tikrus pakeiti-
mus, pradedant bataliono dydžio vienetais, norint įsteigti naujus vienetus, yra reikalinga politinė
valia, tai yra Seimo turi būti patvirtinta būtent Lietuvos kariuomenės struktūra, kurioje atsiranda
tam tikri kariniai nauji vienetai.

Kaip žinoma, Lietuvos kariuomenė nuolat transformuojasi, keičiasi, ypač dabartinėje geopolitinėje situacijoje, kai mūsų regione vyksta brutalus karas, be to, prasidėjęs konfliktas tarp Izraelio ir Irano ir šiaip bruzdėjimų gana nemažai vyksta pasaulyje. Turime į visa tai atsižvelgti. Aš manau, kad Lietuvos kariuomenė, Krašto apsaugos ministerija vertina šiuos visus pasikeitimus, grėsmes, todėl yra vykdomi šie struktūrų pokyčiai. Be abejonės, esu įsitikinęs, kad tai yra derinta su NATO struktūromis, be abejo, su į Lietuvą ateinančia Vokietijos brigada, ir tie visi pokyčiai yra tikrai reikalingi.

Kalbėdamas apie tai noriu pasakyti, kad Pirmąją lietuvišką diviziją, kuri formuojama iš jau veikiančių Lietuvos kariuomenės vienetų, reikia papildyti naujais vienetais, kurie bus būtent su naujai įsigyta kovine technika. Yra įvairiausių čia pokalbių, diskusijų, ar tokios, ar tokios technikos reikia. Visko reikia. Kariuomenė yra kompleksinis organizmas, nuolat besikeičiantis. Kiek aš žinau, bus įsigijamas ir tankų batalionas, ir kovinės pėstininkų mašinos, ir dronai yra įsigijami, ir bepiločiai, ir artilerijos vienetai. Aš manau, kad turime pasitikėti Lietuvos kariuomene, mūsų sąjungininkais ir pritarti šiems siūlymams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Ar galėtume pritarti abiem straipsniams bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Abiem projektams, pataisė mane. Pritarta bendru sutarimu.

15.19 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 10, 10¹, 20, 38, 47, 54, 60 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-481(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-482(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 kelių straipsnių ir priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-481, taip pat lydimasis projektas Nr. XVP-482. Kviečiu į tribūną pranešėją G. Jeglinską dėl abiejų straipsnių. (*Balsai salėje*) Projekto Nr. XVP-481 ir projekto Nr. XVP-482.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų svarstėme labai svarbų vadinaimą KASOKTĮ, kuris iš tikrųjų pagerina, ypač pagerina mūsų karių tarnybos sąlygas. Komitetas svarstė ir vienbalsiai pritarė projektui ir komiteto išvadoms.

Dėl projekto Nr. XVP-482. Lygiai taip pat ir dėl Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo: už – 9, vienbalsiai komitetas pritarė šiam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Ar galime abiem straipsniams... Dėl motyvų. Atsiprašau, yra motyvai už – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš iš tikrųjų noriu labai paagituoti, paremti, kad mes pritartume šiam įstatymui, nes labai svarbu, kad, stiprindami mūsų kariuomenę, turėtume motyvuotus karius, ir šie pakeitimai, kurie yra, iš tikrųjų atitinka šiandieninę situaciją apskritai mūsų darbo rinkoje. O kariams sudaryti, kad jie galėtų atlikti tarnybą, ypač plečiant mūsų principinę kariuomenės struktūrą, yra labai svarbu, kad karys galėtų išlaikyti savo šeimą, eitų drąsiai į pratybas ir turėtų tam ekonominę užtikrintą pagrindą. Todėl kviečiu pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar motyvai už – T. Martinaitis. Prašom.

T. MARTINAITIS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos Seimo nariai, norėčiau prisidėti prie kolegos J. Oleko raginimo balsuoti už šį įstatymo projektą. Tikrai nereaguoti į dabartinę geopolitinę situaciją mes negalime. Ir labai džiaugiuosi mūsų Krašto apsaugos ministerijos lyderyste, konkrečiai, krašto apsaugos ministrės D. Šakalienės lyderyste, kad, matydama šią situaciją, skiria daug papildomų lėšų papildomiems įsigijimams technikos, rengiami kariniai poligonai. Vis dėlto negalime pamiršti ir karių, kurie ilgą laiką buvo tam tikra prasme nuskriausti. Ir šis socialinis paketas atliepia didesnius jų lūkesčius. Sveikintina, kad šios lėšos, kurios šiandien yra planuojamos skirti būtent karių atlyginimų tinkamam kompensavimui už jų dalyvavimą mokymuose, kitas priemones, yra randamos Krašto apsaugos ministerijos rezervuose. Todėl sveikinu šią iniciatyvą ir kolegas Seimo narius prašau palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Svarstymo stadijos projektai Nr. XVP-481 ir Nr. XVP-482, abu įstatymų projektai. Ar galime bendru sutarimu pritarti abiem projektams? Ačiū. Balsuojame. Siūlo balsuoti. Kviečiu balsuoti už abu įstatymų projektus.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 100, prieš ir susilaikiusių nėra. Abiem projektams po svarstymo yra pritarta.

15.23 val.

Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 2, 4, 5, 7, 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-345(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-345. Kviečiu pranešėją G. Jeglinską. Prašom.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų turime Poligrafo naudojimo įstatymą, projekto pakeitimus. Komitetas svarstė šį pasiūlymą, turėjome Žvalgybos kontrolierių įstaigos keletą pasiūlymų. Dviem buvo nutarta pritarti, dviem nepritarėme. Radome bendrą sutarimą, konsensusą salėje. Ir galiausiai komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvada buvo pritarta. Už – 8, prieš – 0, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Diskutuoti užsirašė D. Gaižauskas. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, išties tas vienas, kuris susilaikė, ir buvau aš, nes buvau būtent išvados rengėjas, paskirtas iš komiteto, visos apimties šio pasiūlymo, kurį teikė Krašto apsaugos ministerija. Ir niekada nebūčiau pagalvojęs, kad raginsiu balsuoti prieš. Prieš poligrafo naudojimą ta apimtimi, kuria dabar yra teikiama. Kodėl?

Išties turiu ne tik kaip teoretikas, bet ir kaip praktikas poligrafo naudojimo žinių, esu dalyvavęs ginant šio poligrafo naudojimą teismuose, kai po patikrinimų vykdavo apskundimai. Išties esu susipažinęs su teismų praktika, kuri labai aiškiai reglamentuoja, yra pasakyta, kad jeigu poligrafą naudoji kaip papildomą instrumentą nustatyti tam tikras abejotinas aplinkybes prieš asmenis, tiksliau, pareigūnus, kurie dirba su įslaptinta informacija, ir poligrafu nepereina pareigūnas, galioja kaltumo prezumpcija ir automatiškai tokiame valstybės tarnautojui leidimas yra atimamas. Bet jeigu jis eina, sutinka ir nepereina.

Bet būtent šiuo siūlymu, kas dabar teikiama, teigiama, kad jeigu tu atsisakysi tikrintis poligrafu, tau iš karto bus užklajuota nelojalaus asmens etiketė. Automatiškai prarasite leidimus dirbti su įslaptinta informacija. Jeigu tai galiotų tik Valstybės saugumo departamento pareigūnams, jeigu tai galiotų Antrojo operatyvinių tarnybų departamento, kriminalinės žvalgybos specialiesiems agentams, kur ir turėtų iš tikrųjų būti naudojamas ta apimtimi, aš nieko to... galbūt dar turėčiau argumentų, kur ieškočiau, kad galėtų kokių nors pataisymų daryti. Bet kai dabar pateikė išplėsta apimtimi, įsiklausykite! Galima bus tikrinti ne tik šiuos pareigūnus, galima bus verslą, fizinius, juridinius asmenis, Seimo narius visus ir visus tuos, pavyzdžiui, tiekėjus, kuriems reikalingas patikimumo pažymėjimas. Ir jeigu kils kokia nors abejonė, bus slaptos informacijos, bet kokia pažyma ir jus pakvies patikrinti poligrafu, o jūs nesutiksite, automatiškai prarasite leidimus.

Nepamenate, Seime užregistruotas projektas, taisėme Statutą, kad komitetų pirmininkams, tam tikriems pavaduotojams reikės gauti specialius leidimus? Nepamirškite, mes visi turime darbą automatiškai dirbti su riboto naudojimo informacija. Plius yra pataisymas: jeigu paslapčių subjektui kils abejonė, kreipsis į Valstybės saugumo departamentą dėl jūsų, kad yra kažkokia pažyma, ir jūs neturėsite, ką paaiškinti, VSD galės jūsų paprašyti patikrinti poligrafu.

Poligrafu tikrinimo procedūros nereikia bijoti. Aš tikrai nekvestionuoju mūsų saugumo tarnybų. Bet kas žino, kas gali būti, ar negrįš valstybininkų klanas, ar ne? Ir kada pažymos vadavo ir pažymomis rėmėmės priimdami sprendimus arba skirdami į pareigas pirmininkus, pavaduotojus? O dabar dar žiūrėkite: ir verslą galėsime pastumti, jeigu neva nepatikimas ir panašiai... Ir tikrai dėl vieno tokio akcento, kad jeigu atsisakysi tikrintis poligrafu.

Aš asmeniškai taikęs poligrafą ir žinau, kad tam tikros procedūros iki patikrinimo klausimų valandą gali užtrukti, dvi, kad tikrintų jus, kaip jūs reaguojate į tam tikrus klausimus, jums gali būti užduotas platus ratas klausimų: dėl jūsų asmeninių dalykų, šeimos, kokių nors galbūt tam tikrų silpnybių ar panašiai, kada žmonės, kai sužino tuos klausimus, atsisako tikrintis, nes tu save atveri kažkokiam pareigūnui, kuris tikrina, kuris neva išlaptins tą informaciją, riboto naudojimo bus, bet žmonės bijo, jūs lendate į asmeninį gyvenimą. Būtent šita dalis ir ginama Konstitucijos, Europos Žmogaus Teisių Teismo.

Tada kilo klausimų. Mes, komitetas, paprašėme daryti pertrauką ir kviestis ekspertus, specialistą, kuris peržiūrėtų teismų praktiką. Kitame posėdyje dalyvavo mūsų būtent žvalgybos kontrolierius, jis labai aiškiai sudėliojo: šios apimties jeigu bus priimtas įstatymas, bus labai daug pažeidimų, jeigu žmonės kreipsis į mane, faktiškai visus praloš VSD...

Dėl to siūlau labai atsakingai sakydamas: tokios apimties, kokios dabar teikiamas projektas, nepalaikykime, nes jis iš tikrųjų ne tik kad pažymų erą grąžina ir kelia paskui abejonių, kad VSD dalyvaus politiniuose procesuose, nes, kol negausite pažymos, jūs negalėsite būti komiteto pirminku ar pavaduotoju, bet ir dėl to, kad jeigu bus labai daug teisminių ginčų, kada žmonės atsisakys, nes turi tokią teisę atsisakyti, aišku, bus pralošiama ir valstybei labai daug kainuos pinigų. Prašau šį kartą ištis šioje stadijoje balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų nėra. Yra. Taip. Dėl motyvų prieš – I. Vėgėlė. Prašom.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiami Seimo nariai, nekalbėsiu apie patį įstatymą, nes jį labai gerai apibūdino ir atpasakojo Seimo narys D. Gaižauskas. Aš pasakysiu tik du pagrindinius aspektus. Vienas aspektas – bet koks įstatymas, kurį priimame, turi būti toks, kad jį taikydamas bet kuris valstybės pareigūnas, nepaisant to, kokios jis būtų partijos paskirtas, kokio kito valstybės vadovo ar kažko paskirtas, taikytų jį vienodai. Jūs, mes, Seimo nariai, būtume tikri, kad toks taikymas nepažeis žmogaus teisių, nes įstatymas yra aiškus ir tikslus.

Kolegos, aš, būdamas advokatas, n kartų esu girdėjęs tų pačių Seimo narių, jūsų kolegų, gal pažįstamų, gal buvusių Seimo narių klausimą ir kreipimąsi į advokatus, kai sako: žiūrėkite, kas yra mane persekioję. Tada advokatas klausia: o kam jūs pats balsavote už tokį įstatymą? Sako: jo, balsavau, bet aš nepagalvojau, kad gali atsisukti prieš mane. Gali atsisukti prieš kiekvieną iš mūsų Seimo narių bet kuris įstatymas, kuris yra suformuluotas ydingai. Šitas įstatymas yra būtent taip suformuluotas. Jeigu po kiek laiko jisai atakuos jus pačius, tai atminti šią dieną, kad jūs patys nuspaudėte mygtuką „už“. Šitai sakydamas sakau apie visus tyrimus, taip pat ir dabar esančius tyrimus, už kuriuos, pavyzdžiui, Baudžiamojo kodekso straipsnius, Seimas yra balsavęs ir priėmęs visus juos. O dabar vyksta tyrimai ir dabar sakome, kad, žinote, tie kodekso straipsniai yra prasti. Taip, jie yra prasti, bet mes patys juos priėmėme.

Kolegos, tikrai siūlyčiau tokios apimties poligrafo naudojimo išplėtimo nepalaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už – G. Jeglinskas.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Labai ačiū. Iš tikrųjų, kolegos, paraginau balsuoti tikrai už. Mes matome geopolitinę situaciją. Turbūt čia nereikia daug ir kalbėti, kas vyksta už mūsų sienų, kas vyksta, beje, mūsų šalyje. Priešiškų valstybių žvalgybos institucijos ir tarnybos veikia Lietuvoje, jos veikia aktyviai ir jos, tikėtina, veiks dar aktyviau. Šiuo įrankiu mes suteikiame, iš principo sustipriname šį įrankį – poligrafą – kaip tyrimo įrankį, suteikdami mūsų žvalgybos ir kontržvalgybos institucijoms iš tikrųjų tai, ko reikia, kad jie apsaugotų mus, mūsų visuomenę ir mūsų valstybės saugumą.

Porą dalykų norėjau pabrėžti. Iš tikrųjų, atliekant asmens patikrinimą dėl leidimo dirbti su išlaptinta informacija išdavimo, tyrimo poligrafu metu gauti duomenys nėra pirminis ir pagrindinis informacijos šaltinis. Pirmiausia yra sukaupiama daugybė informacijos iš įvairiausių šaltinių ir tik vėliau būna įvertinama visa duomenų visuma, ir tada atliekamas tyrimas poligrafu.

Kita vertus, taip pat noriu pabrėžti, kad leidimas dirbti su slapta informacija yra privilegija. Tai išaiškino mūsų teismai. Todėl iš tikrųjų Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymas jau dabar

reglamentuoja, kad asmeniui, neturinčiam galiojančio leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, atsisakius tirtis poligrafu ar nepateikus paaiškinimo, tikrinimui reikalingų duomenų, asmens tikrinimo procedūra yra nutraukiama ir leidimas neišduodamas.

Čia mes iš tikrųjų nežengėme kažkokių radikalių žingsnių, bet iš tikro sustipriname mūsų kontržvalgybos institucijas, kurios privalo būti stipresnės, kad apsaugotų visą mūsų visuomenę. Tai balsuokime už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – S. Bucevičius. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, taip, vienas. Apsisprendime balsuodami dėl šio įstatymo projekto. Kviečiu balsuoti.

Užsiregistravo 100, balsavo 97: už – 55, prieš – 14, susilaikė 28. Po svarstymo yra pritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkaus V. Čmilytė-Nielsen.

15.34 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-389(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN, LSF). Gerbiami kolegos, darbotvarkės 2-13 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XVP-389(2). Pranešėja – O. Leiputė. Kviečiu į tribūną.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Komitetas svarstė ir po pataisymo pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Pataisų nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Prieš tai ir diskutuoti užsirašiusių nebuvo. Galime apsispręsti balsuodami dėl darbotvarkės 2-13 klausimo, projekto Nr. XVP-389. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 94: už – 94, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo pritarta.

15.35 val.

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977(4) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Socialinės paramos mokiniams įstatymo 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977(4).

Kviečiu komitetų pranešėjus. Pirmas – D. Razmislevičius, jis pristatys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą. (*Balsai salėje*) Nėra. Galbūt L. Kukuraitis galėtų?

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Komitetas apsvaustė įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė komiteto siūlomam pataisytam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Norėčiau pakviesti A. Jakavičiutę-Miliauskienę, kad pristatytų Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

A. JAKAVIČIUTĖ-MILIAUSKIENĖ (DFVL). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas 2025 m. gegužės 21 d. posėdyje svarstė minėtą projektą. Bendru sutarimu nutarta pritarti įstatymo projektui, tačiau pavėlinti įstatymo projekto įsigaliojimo datą iki 2026 m. liepos 1 d. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašė D. Ulbinaitė. Kviečiu į tribūną.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, pateiktas toks pasiūlymas, kad niekas negalime prieštarauti, nes kalbama apie vaikus, apie mūsų vaikų maitinimą. Tikslas iš tikrųjų atrodo labai labai kilnus, bet neatrodo visiškai nuoširdus. Todėl noriu truputį pakurstyti diskusiją, kad visi pagalvotume, kodėl dabar atsirado štai šis pasiūlymas. Vyriausybės programoje ir priemonių plane lyg ir buvo numatyta, kad prie visuotinio pradinukų maitinimo pereisime 2027 metais. Kodėl dabar staiga ankstinamas štai šis pasiūlymas? Jeigu plačiau žiūrėtume, gal toks apsimestinis dosnumas demonstruojamas norint pridengti visus Antarktidos pingvinus ir nesusiekinimą, ir

štai žemdirbių protestą už lango, ir visą mokestinės reformos chaosą? Gali būti ir taip. Šiaip nuosekliai buvo numatyta, kad trečiuokus ir ketvirtokus maitinsime nemokamai truputį vėliau. Neabejotina, tai gali prisidėti ir prie mitybos įgūdžių, ir prie atskirties mažinimo. Kai mokyklose vieni eina už talonėlius valgyti, kiti ne, turbūt tos atskirties yra. Ir ta valgymo kultūra, ir tie sveikos mitybos įpročiai nėra labai jau geri. Bet vis dėlto nemokamų pietų nebūna. Šitie nemokami pietūs, kuriuos papildomai gautų dar 53 tūkst. mokinių, kasmet papildomai kainuotų 33,8 mln. eurų. Jie šiuo metu biudžete nenumatyti. Iš kur gausime tų pinigų, kai mes dabar ieškome pinigų gynybai? Aišku, nesinori čia nieko supriešinti, tačiau atsakingai žiūrėti į biudžeto formavimą vis dėlto reikėtų.

Kitas klausimas kyla: o kas pasvėrė ir paklausė, ko šiandien labiau reikia šeimoms, kam labiau trūksta tų pinigų, ar pietums, ar vis dėlto, pavyzdžiui, nemokamai psichologinei pagalbai? Mūsų vaikų emocinė sveikata irgi yra tragiška. Tiesiog noriu, kad labai rimtai pagalvotume, kodėl dabar, iš kur gausime pinigų ir ar tikrai būtent šitos pagalbos reikia šeimoms?

PIRMININKĖ. Daugiau užsirašiusių diskutuoti nėra. Turime apsvarstyti vieną pataisą, tai yra Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymą. Ar galėčiau pakviesti Švietimo ir mokslo komiteto pranešėją?.. (*Balsai salėje*) Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją L. Kukuraitį kviečiu į tribūną, kad pristatytų komiteto nuomonę dėl Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymo. Tuomet atsi klausime komiteto atstovės, ar tinka komiteto pozicija.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Komitetas siūlo pritarti iš dalies, nes Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlo diferencijuoti trečiuokų ir ketvirtokų maitinimo laiką: trečiuokus maitinti nuo 2026 metų rugsėjo, o ketvirtokus – nuo 2027 metų rugsėjo. Dėl to datų keitimui pritariama iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar Švietimo ir mokslo komitetą tenkina pritarimas iš dalies? Nereikalaujate balsuoti? Ar tinka pritarimas iš dalies? Tinka, dėkoju. Tuomet daugiau pataisų nėra. Motyvai dėl viso. Dėl motyvų už užsirašę kalbėti B. Ropė. Atsiprašau, už užsirašę kalbėti L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pirmiausia norisi padėkoti Vyriausybei už teigiamą išvadą, taip pat Socialinių reikalų ir darbo komitetui bei Švietimo ir mokslo komitetui už tai, kad nusprendė atšaldyti penkerius metus užstrigusią šią šeimos stiprinimo, sveikos vaikų mitybos ir socialinės įtraukties priemonę. Ir čia turbūt atsakymas, kodėl dabar. Todėl, kad penkerius metus nieko dėl to nedarėme, nes nuo 2021 metų, kai įstrigome prie antrojų maitinimo, tai ir įstrigome. Kai tik atsirado politinė valia išjudėti su programa, tai su ja ir judame, nes šeimoms pažadas yra duotas, kad vaikai bus maitinami bent jau iki pradinės klasės imtinai. Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip ir minėjau, pasiūlė nuo 2026 metų rugsėjo mėnesio pradėti maitinti trečiuokus, o nuo 2027 metų rugsėjo – ketvirtokus.

Prašome pritarti projektui po svarstymo, kad priėmimo stadijoje jau būtume pasirengę kartu svarstyti su biudžeto projektu. Jeigu dabar biudžete dar nėra numatyta, nes biudžeto projekto neturime, tai tikimės, kad 2026 metų biudžete tie 7 mln. atsiras – ne 30 mln., kaip kad gerbiama Daiva minėjo, bet 7 mln. 2026 metams reikėtų apie 7 mln. 2026 metams – 7 mln., 2027 metams – apie 20 mln., o tikrai 2028 metams – 30 mln. Tokiu būdu mes pasiektume tai, ką pasiekė latviai. Labai svarbu, kad mokyklose maitinimas būtų teikiamas geros kokybės, būtų sveikas maistas ir švediško stalo principu. Tada tikrai nebeliktų jokios kritikos šiai programai, nebūtų švaistomo maisto, kai kurios savivaldybės tą užtikrina jau ir dabar.

Ragindamas balsuoti už, primenu du dalykus: Švedijoje, Suomijoje, Estijoje vaikai nemokamai mokyklose maitinami iki 12 klasės imtinai, Latvijoje – iki 4 klasės. Taip pat priminsiu, kad pasaulyje atlikti įvairūs gyvenimo, viso gyvenimo, kohortiniai tyrimai rodo, kad dėl vaikų geresnių mitybos įgūdžių, dėl jų geresnio mokymosi bei geresnių karjerų ir sveikos gyvenimo trukmės į šią programą įdėtos lėšos atsiperka dvigubai...

PIRMININKĖ. Laikas.

L. KUKURAITIS (DFVL). ...arba net keturis kartus. Dėkui.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmiausia gal aš suabejosiu kolegės Daivos prielaidomis dėl sąsajų su laiškais pingvinams, nes L. Kukuraitis iš tikrųjų šią idėją kėlė tuomet, kai niekas dar laiškų ping-

vinams nerašė. Bet, kalbant apie esmę, vis dėlto mes tokius projektus galėtume, manau, svarstyti, jeigu būtume tikri, kad valstybėje yra šiek tiek atliekamų pinigų. Būtų gerai, kad ir autoriai sutiktų, kad vis dėlto šio projekto priėmimas eitų į darbotvarkę tuomet, kai turėsime valstybės biudžeto projektą, nes tada pamatytume, ar yra ta reikiama suma, ar nėra. Tuo labiau kad projekto įsigaliojimas iš esmės yra nuo 2026 m. liepos 1d., pirma porcija. Galėtume priėmimą, kaip sakiau, planuoti, kai turėsime iš Vyriausybės atėjusį valstybės biudžeto projektą.

Dabar kyla abejonių, ar tų pinigų bus, nes matome, kad mokestinių pasiūlymų, kurie atėjo iš Vyriausybės, finansinė apimtis svarstant Seime mažėja. Panašu, kad bus priimtas NPD didinimas vaikus auginančioms šeimoms ir taip toliau. Tai kažin kaip bus su tuo krašto apsaugos didesnio finansavimo užtikrinimu? Todėl aš šioje studijoje esu priverstas susilaikyti, nes manau, kai pinigų trūksta, socialinė parama turi eiti ten, kur tikrai yra tikslingai būtina. Juk PVM'o lengvatą šilumai mes ir naikinome sakydami, kad štai ja pasinaudos ir turtingesni žmonės, jeigu ji liks. Čia darome priešingai – žadame nemokamą maitinimą ir turtingų tėvų vaikams...

PIRMININKĖ. Laikas!

J. RAZMA (TS-LKDF). ...nors gal jie visiškai kai kurie net nesinaudos tuo maitinimu, o vartos savo atsineštą maistą.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Socialinės paramos mokiniams įstatymo pakeitimo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 97: už – 84, prieš – 1, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta.

15.47 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 3, 4, 8, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3115 3, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-265(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 32, 41, 45, 49, 50, 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3116 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-266(2), Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3117 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-267(2), Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 9 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3118 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-268(2), Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-3123 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-269(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-15.1 klausimas – projektas Nr. XVP-265 ir lydimieji. Kviečiu M. Skamaraką, kad pristatytų Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl visų projektų.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas birželio 11 dieną posėdžiavo, pristatau išvadą dėl projekto Nr. XVP-265. Tai projektui ir komiteto išvadoms pritarta bendru sutarimu.

Projektas Nr. XVP-266. Komitetas pritarė patobulintam projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

Projektas Nr. XVP-267. Komitetas projektui ir komiteto išvadoms pritarė bendru sutarimu.

Projektas Nr. XVP-268. Komitetas pritarė patobulintam projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

Projektas Nr. XVP-269. Komitetas pritarė išvadoms ir patobulintam, ir komiteto... Pritarė projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas komiteto išvadas. Diskutuoti turime vieną užsirašiusį. Užsirašė kalbėti S. Gentvilas, tačiau nematau šiuo metu salėje.

Motyvai po svarstymo. Neturime, kolegos. Taigi apsispręskime balsuodami po svarstymo dėl Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo bei lydimųjų. Balsuojame.

Balsavo 91: už – 74, prieš – 3, susilaikė 14. Po svarstymo pritarta.

15.49 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4207(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27 ir 27^a straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4208(2), Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 8, 9, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4209(2), Administracinių nusižengimų kodekso 314 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4210(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-16.1 klausimas – Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-4207 bei lydimieji. Kviečiu K. Vilkauską, Kultūros komiteto pranešėją, į tribūną.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kultūros komitetas svarstė Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 pakeitimo įstatymo projektą bei lydimuosius ir komitetas pritarė bendru sutarimu. Balsavimo rezultatai: iš 7 – 7 už.

PIRMININKĖ. Ir dėl lydimųjų, jeigu galima, kartu pasisakykite.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Lydimieji. Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė šiam įstatymo projektui bendru sutarimu.

Taip pat Kultūros komitetas svarstė Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Taip pat pritarė bendru sutarimu.

Kultūros komitetas svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė irgi bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas komiteto išvadas. Kviečiu L. Jonauską, kad pristatytų Aplinkos apsaugos komiteto išvadą dėl pirmo ir antro projektų.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas vasario 12 dieną svarstė įstatymo projektą ir lydimuosius. Pritarė abiem bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą galbūt G. Balčytytė galėtų pristatyti, nes kolegų iš TTK nėra. Čia yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvados dėl 2-16.4 klausimo ir kitų lydimųjų.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Komitetas balsavo ir pritarė: 8 – už, prieš nebuvo ir susilaikiusių taip pat nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą.

Dabar norėčiau sugrįžti prie K. Vilkausko. Oi, atsiprašau. S. Kairys užsirašęs kalbėti diskusijoje. Tada vėliau apsvaistysime pataisas, nes jų taip pat yra. S. Kairys – diskusija.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiami kolegos, šiandien turime tikrai gerą galimybę pajudinti paveldo reglamentavimo pelkės vandenį, nes iš esmės paveldą dažnai mes vertiname kaip pasididžiavimą, kaip kažkokią pridėtinę vertę. Dažnu atveju žmonės, kurie susiduria su paveldo objektais, juos įsigyja, tvarko, tikrai susiduria su tuo, kaip sudėtinga yra rekonstruoti, renovuoti paveldo objektus, atkurti juos. Kartais tas paveldo reglamentavimas tampa didele našta ir žmonės tiesiog nusišuka ir tų dalykų nebedaro. Vien dėl šito reglamentavimo yra prarandamos ir investicijos, dėl netinkamo reglamentavimo brangsta ir darbai, savininkai tikrai išleidžia didesnes lėšas, kur tikrai galėtų sutaupyti. Bet esminis dalykas turbūt yra, kad šio įstatymo pakeitimas labai reikalingas pirmiausia dėl skaidrumo, aiškumo ir jis sprendžia iš esmės keletą esminių problemų.

Pirmiausia, didžiausia sumaištis yra būtent dėl tvarkybos ir statybos darbų reglamentavimo. Dažnu atveju stengiamasi kuo daugiau darbų surašyti į tvarkybos kategoriją, o priminsiu, kad tokių darbų kainos gali skirtis nuo trijų iki dešimties kartų. Šitas įstatymas tą tvarkybos ir statybos kebeknę tikrai padaro žymiai aiškesnę.

Dažnai, pavyzdžiui, rodome į dvarus, kodėl žmonės jų netvarko, kodėl jie stovi apleisti. Pavyzdžiui, čia yra labai įdomi statistika kalbant apie Europos Sąjungos lėšų naudojimą.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad, tarkime, 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinėje perspektyvoje buvo finansuoti 24 paveldo projektai, bet 15 paraiškų CPVA pripažino netinkamomis finansuoti vien dėl to, kad objektai neturėjo statybą leidžiančio dokumento arba projekto.

Kalbant jau apie 2021–2027 metų Europos Sąjungos lėšų finansinę perspektyvą, jau yra finansuota 11 projektų ir, CPVA duomenimis, 12 paraiškų neteko galimybės gauti finansavimą vien dėl to, kad neturėjo statybos leidimo.

Galėčiau paminėti Gedimino kalno atvejį, kai buvo prarasta 10 mln. eurų vien dėl to, kad teismai skirtingai traktuoja tvarkybos ir statybos darbus. Šalis praranda investicijas, o objektai dar iki dabar negali įgauti pagreičio ir būti tvarkomi vien dėl to, kad tvarkyba ir statyba yra pikt-naudžiaujama kategorizuojant reikiamus darbus.

Kitas dalykas, tarkim, tas pats Kultūros paveldo departamentas. Yra nenormali situacija, kai viena institucija suteikia sąlygas, išduoda leidimus ir vėliau kontroliuoja visą procesą. Tarkim, to paties skaidrumo atžvilgiu dega visos raudonos lemputės ir raudoni šauktukai.

Šiais pakeitimais yra siūloma įtraukti ir savivaldybes. Iš esmės, kalbant apie paveldo visų leidimų įsigijimą, viskas vykta vieno langelio principu. Kultūros paveldo departamentui niekur neišnyktų įstatymo pareiga prižiūrėti darbus, bet jis būtų žymiai laisvesnis, nedarydamas kitų biurokratinių darbų, ir galėtų labiau rūpintis būtent paveldo apsauga. Nepakeitus reglamentavimo dažnu atveju susiklosto tokia sistema, kad Kultūros paveldo departamentas skundžia teismams savo paties iš esmės sprendimus.

Be abejo, dar labai svarbu yra procedūros, nes paveldo reglamentavimas dažnai procedūras ilgina. Yra apskaičiuota, kad procedūros galėtų paprastu atveju sutrumpėti nuo 40 iki 20 darbo dienų, sudėtingais atvejais – nuo 121 darbo dienos iki 30 darbo dienų. Labai kviečiu palaikyti šią naują Nekilnojamojo kultūros paveldo įstatymo redakciją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu K. Vilkauską, kad pristatytų pataisas ir komiteto nuomonę dėl jų. Visų pirma pirmoji pataisa dėl 1 straipsnio.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Tai yra pasiūlymas, mano paties pasiūlymas, dėl fizinių ir juridinių asmenų ir užsienio valstybių tikslinių lėšų už nekilnojamojo kultūros paveldo sužalojimą. Išieškotas lėšas ir pardavus nekilnojamojo turto objektą gautas už privatizavimą lėšas skirti nekilnojamojam kultūros paveldui išsaugoti ir aktualizuoti. Komitetas apsisprendė pritarti iš dalies. Su tuo ir sutinku.

PIRMININKĖ. Kadangi yra jūsų pataisa, ar jūs pritariate komiteto pritarimui iš dalies?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip, pritariu.

PIRMININKĖ. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti pritarimui iš dalies? Tinka visiems. Nėra prieštaraujančių. Dėkoju. Kita pataisa dėl 13 straipsnio – Seimo narių V. Juozapaičio, P. Kuzmickienės, R. Baškienės ir V. Rakučio. Ar gerbiamas V. Juozapaitis pristatytų pataisą?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Komitete mes taip pat apsisprendėme iš dalies pritarti pataisai. Su tuo aš absoliučiai sutinku.

PIRMININKĖ. Taip, tai komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip, komiteto...

PIRMININKĖ. Iniciatoriai sutinka. Ar galėtume ir mes bendru sutarimu pritarti iš dalies? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl 16 straipsnio taip pat yra grupės Seimo narių pataisa. Gerbiamas Vytautai, ar galėtumėte pristatyti šią pataisą? Antrąją jūsų ir kolegų pataisą dėl 16 straipsnio?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Tai yra analogiška, kaip ir pirmoji, tik dėl kito straipsnio.

PIRMININKĖ. Ar jums tinka pritarimas iš dalies?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip, man tinka. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galėtume pritarti pritarimui iš dalies? (*Balsai salėje*) Ar galime bendru sutarimu pritarti pritarimui iš dalies? Dėkoju, pritarta.

Ir motyvai dėl viso projekto. Už kalba S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū. Tikrai dėkoju visiems, kas... Čia toks iš esmės dvejų su puse metų įvairių institucijų darbas. Tikrai džiaugiuosi, kad yra rimtai pažiūrėta į paveldo problematiką, nes paveldo problematiką kartais yra sudėtinga suprasti dėl įvairiausių terminų, kitų dalykų. Tikrai šį sprendimą padarę žengsime didelį žingsnį į priekį. Džiaugiuosi, kad geras pavyzdys, kaip įmanoma turėti tiltą tarp buvusios kadencijos ir esamos, priimti reguliavimą reikšmingai keičiančius įstatymus ir turėti tikrai aiškesnę, geresnę situaciją, ir tikėtis daugiau sutvarkytų paveldo objektų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl 2-16.1 klausimo bei lydimųjų. Kas pritariate po svarstymo, balsuojate už, kad manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 84: už – 82, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

16.01 val.

Civilinio proceso kodekso 649, 702, 704 ir 746 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-300(2), Civilinio proceso kodekso 604, 605, 609, 610, 611, 620, 650, 654, 679, 682, 727, 728, 733, 737, 744, 750, 753, 754, 766, 767, 769 ir 778 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2721 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-301(2), Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624¹, 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-302(2), Civilinio kodekso 5.53 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-303(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas – Civilinio proceso kodekso pakeitimo projektas Nr. XVP-300 bei lydimieji. Norėčiau vėl pakviesti gerbiamą G. Balčytę, gal galėtų pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl Civilinio proceso kodekso pakeitimo projekto bei lydimųjų. Klausimas buvo apsvaistytas Teisės ir teisėtvarkos komitete.

G. BALČYTĖ (TS-LKDF). Taip. Komitetas balsavo ir pritarė išvadai.

PIRMININKĖ. Ir lydimiesiems?

G. BALČYTĖ (TS-LKDF). Taip. Projektui ir lydimiesiems. Balsavo 8 komiteto nariai, visi balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Diskutuoti užsirašiusių nebuvo. Apsispręskime balsuodami dėl 2-17.1 bei lydimųjų. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

16.02 val.

Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-97(2), Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-98(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-18.1 klausimas – Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-97 bei lydimasis. Kviečiu L. Šedvydį, jis pristatys Žmogaus teisių komiteto išvadą.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Sveiki gyvi. Žmogaus teisių komitetas birželio 11 dieną svarstė tiek Darbo kodekso 123 straipsnio, tiek Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimus ir jo sprendimas yra toks. Dėl Darbo kodekso. Laisvės gynėjų diena, Sausio 13 diena, šiuolaikinės Lietuvos istorijoje yra viena reikšmingiausių datų, simbolizuojančių piliečių pasiaukojimą ginant valstybės nepriklausomybę ir demokratines vertybes. Ši diena Lietuvoje minima daugiau nei 30 metų, tačiau nėra įtraukta į ne darbo dienų sąrašą, todėl daliai visuomenės sudėtinga visavertiškai dalyvauti atminimo renginiuose, įprasminančiuose šios dienos svarbą. Paminėtina, kad 2026 metais bus minima 35-oji Laisvės gynėjų dienos sukaktis. Tai suteikia papildomą pagrindą šiam sprendimui. Siekdami užtikrinti deramą šios istorinės datos pagerbimą, siūlome Sausio 13-ąją įtraukti į Darbo kodekso 123 straipsnio 1 dalyje numatytų švenčių, per kurias paprastai nedirbama, sąrašą. Lapkričio 2 dieną, Mirusiųjų atminimo, Vėlinių dieną, išbraukti iš švenčių dienų, šią dieną įtraukiant į Atmintinų dienų sąrašą. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 0, susilaikė 1.

Dėl Atmintinų dienų įstatymo projekto iš esmės ta pati rezoliucija, tik tai balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 0, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskutuoti turime užsirašiusius du kolegas. Pirmoji kalba D. Ulbinaitė. Ruošiasi V. Rakutis.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, iš tikrųjų toli ieškoti nereikia, turime gyvą pavyzdį, kas atsitinka, kai Lietuvai šventa diena tampa laisvadieniu. Birželio 14 ir 15 dienos – Gedulo ir

vilties ir Okupacijos ir genocido dienos, kai pagerbiame sovietų vykdytų masinių trėmimų aukas, šiomet buvo laisvadieniai. Pažiūrėkite nuotraukas, kiek žmonių susirinko paminėti mūsų tautai skaudžių įvykių, nulenkti galvas prieš ištremtų žmonių kančias, liudyti atmintį, kad mūsų tautos patirtas skausmas niekada daugiau nepasikartotų.

Gerbiami valdantieji, kur buvote jūs Lietuvai šventą dieną, kuri buvo ne darbo diena? Kiek Seimo narių ir ministrų šeštadienį dalyvavo tremties paminėjimo renginiuose ir gedėjo tremtyje žuvusių mūsų sesių ir brolių, kiek siautė partiniame sąskrydyje? Kiek valdančiųjų susitiko su dar gyvais lapteviečiais sekmadienį ir kiek pagiriojosi po sąskrydžio? Liudijimai – grįžo, negrįžo, likimas nežinomas – ir „Jei ne auksinė vasara, ne mėlynos vosilkos“ skambėjo be jūsų. Atminties neištremsi, bet jeigu taip minėsime, ji gali išsitrinti. Jūs tapote gėdingu pavyzdžiu, kaip Lietuvai šventa diena paverčiama eiliniu laisvadieniu ir kaip užkoduojamas atminties sunaikinimas.

Sausio 13-oji yra mums taip pat šventa diena. Šventa, ne šventinė! Ir kur garantija, kad taip neatsitiks ir su Sausio 13-ąja? Kad Sausio 13-oji nevirs eiliniu laisvadieniu ar priedu prie ilgojo savaitgalio? Prie Laisvės laužų kasmet jau ir dabar susirenka vis mažiau žmonių, net kai tai nebūna šeštadienis ar sekmadienis. Kur garantija, kad Laisvės laužo neišmainysite į kalnų slidinėjimą ar prabangų SPA?

Per 34 nepriklausomybės metus subrandinome ir įtvirtinome prasmingą tradiciją: išvakarėse, prisimindami tamsiausią mūsų istorijos naktį, dainuodami renkamės prie Laisvės laužų, o Sausio 13-osios rytas nušvinta žvakių liepsnelėmis mokyklų ir visų valstybės institucijų languose. Mokyklose, universitetuose ir darbovietėse vyksta pilietiškumo pamokos ir susitikimai su laisvės gynėjais. O mokyklų kiemai ir miestelių aikštės pražysta neužmirštuolėmis. „Atmintis gyva, nes liudija“ – tai tauriausia ir labiausiai prigijusi tradicija, su kuria užaugo jau kelios laisvėje gimusios kartos. Net gimnazistai prašo: negriaukite mūsų tradicijos, nes jei neisime į mokyklas, specialiai nesusirinksime.

Liudyti laisvę, kaip ir stovėti jos sargyboje, yra darbas. Sausio 13-ąją paskelbdami ne darbo diena rizikuojame numarinti šią ilgai puoselėtą tradiciją. Jeigu Sausio 13-oji taps laisvadieniu, nedirbs nei mokyklos, nei valstybės institucijos. Kas ir kur degs atminimo žvakeles ir primins mūsų vaikams laisvės kainą? Kuo tai pakeisime? Pokalbiais šeimose ar medžiotojų ir žvejų rateliuose? Kas paskatins ateiti ne darbo dieną uždegti atminimo žvakeles, nusilenkti žuvusiems, liudyti mūsų vaikams, kaip sunkiai iškovota laisvė, ir mokyti, kaip stovėti jos sargyboje?

Kviečiu negriauti nusistovėjusios tradicijos. Tegul Sausio 13-oji ir toliau bus mums visiems šventa diena, skirta ne ilsėtis ir puotauti, o liudyti ir skiepyti laisvę. Juk net ir laisvės gynėjai nori ne dar vienos išieginės, daugumai jų net neaktualu, o kad Sausio 13-oji taptų prasmingiausiu tautos susitelkimo gynybai ir tautos vienybės simboliu ir būtų tinkamai pažymima visoje Lietuvoje. Jeigu ji taps laisvadieniu, jos paminėti tinkamai dėl iš anksto suplanuotų pramogų vėl gali nespėti net premjeras.

PIRMININKĖ. Kviečiu V. Rakutį.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Ir dėl Sausio 13-osios ar atskirai? Aš, gerbiamieji, norėjau tik pasitikslinti: ar mes kalbame tik apie Sausio 13-ąją, ar kartu ir apie Vėlines? Nes tada reikės kalbėti atskirai dėl kito klausimo.

Kalbant apie Darbo kodeksą, iš tikrųjų klausimas yra toks esminis: ar gyvenimas iš teisės, ar teisė iš gyvenimo? Ar iš tikrųjų mes sprendžiame problemą, kuri yra, ar mes galvojame, kad ji yra? Nes aš, kaip Sausio 13-osios dalyvis, žinau, kad tai yra susiję daugiau su viešuoju gyvenimu, ir jeigu jame dalyvauja mokyklos, susirinkusios į savo pamokas, tai yra daug stipriau (mano vaikais visą laiką švenčia šią šventę), negu kad jie turėtų laisvadienį. Čia yra toks paprastas dalykas. Ar mes tikrai sprendžiame problemą? Ar jinai tikrai yra? Man atrodo, kad jos nėra. Jau turime gerą tradiciją.

Na ir dar norėčiau pasakyti tokį dalyką, kad kartais mes skubame, o gal skubėti nevertėtų. Štai prie Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos buvo tokia Visuomeninė taryba. Čia jinai galėtų pasisakyti, nes toje taryboje dažniausiai susirenka visos tos organizacijos, kurios

turi koki nors ryšį su šita švente. Jeigu mes neskubėtume ir truputį palauktume, aš manau, gautume neblogų sprendimų. Tikrai girdėjau Sausio 13-osios šventėje, kurioje dalyvavau, intenciją Seimo Pirmininko, kuris norėjo suteikti šitai šventei rimtesnį pagrindą, nes iš tikrųjų tas pagrindas buvo gana nerimtas. Pritartume tai intencijai ir sakytume, gal ir padarytume.

Štai estai turi suradę tarpinį variantą tarp tiesiog minėtinų dienų ir laisvų dienų. Gal mums reikėtų koki nors panašų statusą sugalvoti ir palikti darbo dieną, bet pakelti jos statusą. Todėl siūlyčiau šitam klausimui skirti šiek tiek daugiau laiko ir, jeigu galima, tada dar jam nepritarti, bet tobulinti jį, įtraukti daugiau žmonių, kad jau iki 35-mečio, kas buvo teisingai pasakyta, mes turėtume tokį visuomenėje geriau išdiskutuotą variantą.

O dėl Vėlinių pasisakysiu vėliau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi, užsirašę diskutuoti, pasisakė.

Turime vieną pataisą. Pataisa dėl 1 straipsnio. Ji yra S. Gentvilo ir S. Kairio. Ar kolega S. Gentvilas galėtų pristatyti Darbo kodekso 123 straipsnio pataisą dėl atmintinų... Atsiprašau, ne atmintinų, bet dėl ne darbo dienų. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Taip. Puiki buvo kolegės D. Ulbinaitės kalba apie tai, ką mes veikiame Birželio 14 dieną. Lygiai tą pačią alegoriją galima pritaikyti, ką mes veikiame Gegužės 1 dieną. Gegužės 1 dieną, aš girdžiu, daržus ravėjo, šašlykus... Bet iš tikrųjų tokie klausimai kaip ne darbo dienų suteikimas turėtų būti visuotinai aiškos šventės, nes valstybės vardu mes paskelbiame dalį dienų ne darbo dienomis.

Štai, S. Skvernelio Vyriausybė, kaip koalicijos partneriai tuomet su Lenkų rinkimų akcija, inicijavo, kad Lapkričio 2 diena yra ne darbo diena. Praėjo penkeri metai, jau paties S. Skvernelio balsais atšaukiama. Tai akivaizdžiai buvo klaidingas sprendimas, nesubrendęs.

Man atrodo, atėjo laikas mūsų Seimo vardu pasakyti, kad Gegužės 1 diena – Tarptautinė darbo diena – irgi neverta būti ne darbo diena, šventine diena, ir ją paskelbti darbo diena. Todėl mes kartu su kolega S. Kairiu siūlome ją išbraukti iš ne darbo dienų kalendoriaus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto išvada.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Nepritarti. Siūlymas atsisakyti Gegužės 1-osios kaip ne darbo dienos nėra pagrįstas. Tarptautinė darbo diena yra plačiai pripažinta pasaulyje, išlieka svarbi kaip darbuotojų teisių bei socialinio dialogo simbolis. Nors Lietuvoje švenčių dienų skaičius viršija Europos Sąjungos vidurkį, tai neturėtų būti vienintelis kriterijus, vertinant jų reikalingumą. Gegužės 1-oji turi istorinę ir socialinę reikšmę, kuri nepriklauso nuo jos kilmės ar individualių šventimo įpročių.

Mano papildomas komentaras. Žinote, ką Gegužės 1-ąją daro dvi didžiausias frakcijas turinčios politinės partijos čia? Švenčia gimtadienius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. J. Razma norėtų kalbėti už pataisą. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų, kalbėsiu prieš savo partijos interesus, nes būtų patogų turėti Gegužės 1-ąją ne darbo dieną ir mums visą laiką atšvęsti savo partijos gimtadienį, bet, aš manau, kiti momentai, susiję su ta diena, yra svarbesni. Čia pranešėjas minėjo apie tą neva svarbią istorinę patirtį. Manau, kad Lietuvos gyventojams ta patirtis dar vis dėlto gana ryškiai yra susijusi su sovietmečiu, su privalomais varymais tą dieną švęsti. Dėl to, natūralu, to tokio tikro šventimo, kuris yra kai kuriose senesnės demokratijos šalyse, tą dieną Lietuvoje nėra. Socialdemokratai čia su keliais profsąjungų aktyvistais pabando imituoti tą šventę dėl pareigos jausmo, bet visi mato, kad dirbtinumą. Todėl liberalų siūlymas yra natūralus, nors, kaip minėjau, ir neatitinka mūsų partijos interesų. *(Juokas salėje)*

PIRMININKĖ. J. Zailskienė kalba prieš.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Žinote, man atrodo, negarbinga liberalams, kurie palaiko verslininkus, juk verslininkų darbuotojai yra dirbantieji, tai yra jų diena. Jokio skirtumo, kaip jie švenčia ją. Jinai yra švenčiama nuo XIX amžiaus pabaigos. Jeigu jums asocijuojasi su kokiais nors blogais dalykais, tai jūs ir nešvęskite jos, bet netrukdykite to daryti kitiems.

Aš esu už šitą šventę, jos naikinti tikrai nereikia. Ją švenčia faktiškai vos ne visas pasaulis, Europoje gal tik kelios valstybės nešvenčia. O čia tas *pingpongo* žaidimas kiekvieną kartą tiesiog atrodo nerimtai.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Liberalai palaiko liberalizmą. Kiekvienas turime savo ideologiją ir nekabinkime etikečių. Balsuojame. Kas pritariate pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 91, balsavo 90: už – 26, prieš – 50, susilaikė 14. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar turėtume apsispręsti dėl viso projekto po svarstymo, taip, dėl abiejų – darbotvarkės 2-18.1 klausimo ir lydimujo. Balsuojame, kas pritariate... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, taip, dėl motyvų. Taip, mano klaida, atsiprašau. L. Kukuraitis kalba už.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Taip pat dėkoju ir Žmogaus teisių komitetui, kad atnešė šį projektą ir Seime galime jį svarstyti. Kolegos, iš tiesų tai, ką minėjo ir gerbiamas V. Rakutis, Sausio 13-oji kol kas yra tarp atmintinų dienų ir mes tikrai turime statuso problemą. Nes atmintinų dienų... turbūt ir šiandien yra atmintina diena dėl kokių nors dalykų, kurių mes net nežinome. Ar tikrai šiame sąraše yra vieta Sausio 13-ajai? Tai tikrai yra laisvės gynėjų prašymas, kurį Seimo Pirmininkas realizuoja. Tikimės, Seimas irgi tam pritars, kad Sausio 13-oji būtų pakelta į valstybinės šventės statusą. Mes turime Kovo 11-ąją, Vasario 16-ąją, visa tauta, man atrodo, tikrai darniai ir susitelkusi švenčia šias dienas. Sausio 13-oji jau dabar turi tradicijas. Tos tradicijos prasideda iš vakaro. Vakaro tradicijos tikrai gali būti perkeltos ir į mokyklas. Sausio 13-oji taip pat būna ir savaitgaliais. Mokyklos tuo metu nešvenčia Sausio 13-osios, bet paminė penktadienį arba pirmadienį. Vadinas, vis dėlto labiau yra klausimas, ar ši diena verta valstybinės šventės statuso, ar ne. Aš tikrai siūlau pritarti, ypač šiuo jautriu geopolitiniu laikotarpiu, kaip tautos pasipriešinimo, kurio mums labai reikia šiuo laikotarpiu, išryškinimo ir įvertinimo dienai. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmiausia, aš nesu prieš Laisvės gynėjų dienai suteikti didesnę statusą, bet teks balsuoti tikrai. Labai keista, kai yra saugoma Gegužės 1 diena, faktiškai toks buvusio socializmo reliktas, ir kartu siūloma išbraukti labai ypatingą šventę, esančią lietuvių etnokultūros dalimi. Vėlinės – tai ne Visų Šventųjų diena. Tų švenčių ir paskirtis, ir kilmė, ir prasmė yra skirtinga. Vėlinės yra ta šventė, kuri per šimtmečius lietuviams suburdavo paminėti jų mirusių šeimos narius. Suburdavo kartas, pasakodavo šeimos istorijas, senelio ir senelės pasiekimus ir taip toliau. Ir šita diena yra skirta šeimai susitikti, palaikyti bendrystės ryšius ir paminėti mirusiuosius. Dabar socdemai lengva ranka su savo Gegužės 1-ąją, kur realiai langus plauname ir nieko ten nešvenčiame, nori panaikinti Vėlines, kuomet Lietuvos vidinė emigracija sukūrė tokią situaciją, kad tikrai žmonės gyvena miestuose ir matome, kaip atrodo mūsų pagrindiniai magistraliniai keliai, kuomet jie vyksta į savo tėviškes. Vis dėlto turi tą jausmą, kad reikia tomis dienomis nuvykti į kapus ir paminėti savo mirusius šeimos atstovus. Ši šventė buvo iškelta kaip unikali, nes Lenkijoje ir Lietuvoje realiai yra tokios šventės, Europoje ir kitur tokių gielių tradicijų nėra. Tai mes dabar norime išbraukti Vėlines. Reikėjo atsiklausti Etninės kultūros tarybos, ką jie mano šiuo klausimu. Aš ne prieš, kad Laisvės gynėjų dienai būtų suteiktas statusas, bet esu prieš Vėlinių panaikinimą. Yra tikrai mažiau reikšmingų švenčių...

PIRMININKĖ. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). ...kurios atsirado nepelnytai mūsų švenčių kalendoriuje.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Galime apsispręsti balsuodami dėl Darbo kodekso pakeitimo bei lydimujo. Balsuojame.

Balsavo 86: už – 42, prieš – 12, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta. Atsiprašau, projektams po svarstymo nepritarta.

Turime apsispręsti, ką darome toliau su projektais. Galime gražinti tobulinti, atmesti. Aš siūlau alternatyvų balsavimą: tie, kurie esate už gražinimą tobulinti, balsuojate už, tie, kurie norėtumėte atmesti projektą, balsuojate prieš. Balsuojame alternatyviai: kas už – už gražinimą tobulinti, kas prieš – prieš.

Balsavo 91: už – 55, prieš – 36. Projektas grąžintas iniciatoriams tobulinti.

16.23 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-306(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-306(2). Pranešėjas T. Barauskas pristatys Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

T. BARAUSKAS (LSDPF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas birželio 11 dieną apsvaistė Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas nusprendė pritarti komiteto išvadoms ir projektą patobulinti. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu, dalyvaujant 12 iš 13 komiteto narių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra, pasiūlymų nėra. Užsirašiusių dėl motyvų taip pat nėra. Galime apsispręsti balsuodami dėl darbotvarkės 2-19 klausimo – dėl projekto Nr. XVP-306. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 81: už – 81, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Pritarta po svarstymo.

16.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. birželio 4 d. išvados Nr. 250-I-10“ projektas Nr. XVP-587 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. birželio 4 d. išvados Nr. 250-I-10“ projektas Nr. XVP-587. Taip, prašau. Kolega V. Šeršniovas tikriausiai dėl...

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). ...paskutinio balsavimo. Mano balsą įskaitykite už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Įskaitysime už. Ačiū.

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Seimo nutarimo dėl Peticijų komisijos išvados projektas Nr. XVP-587. Prašau. Gerbiamas T. Prajara, Peticijų komisijos pirmininkas.

T. PRAJARA (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli kolegos, Seimo Peticijų komisija 2025 m. birželio 4 d. posėdyje išnagrino pareiškėjo peticiją, kurioje pateikti siūlymai: pirma, dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nuostatų papildymo, numatant atsakomybę už elektromobilių įkrovimo stotelių sugadinimą, pasisavinant elektros įkrovimo laidus; antra, dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimų, nustatant atsakomybę elektromobilių įkrovimo stotelių laidų supirkėjams.

Komisija, atsižvelgusi į Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo, priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Komisijos nuomone, dabartinis teisinis reguliavimas yra pakankamas ir leidžia tinkamai taikyti tiek baudžiamąją, tiek administracinę atsakomybę už įkrovimo stotelių kabelių vagystes, todėl papildyti Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą naujomis nuostatomis netikslinga.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą nutarimo projektą. Jūsų paklausti niekas neužsirašė. Eina prie svarstymo, diskusijos stadijos. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Apsispręskime balsuodami dėl ką tik pristatyto 2-20 klausimo – Seimo nutarimo dėl 2025 m. birželio 4 d. Peticijų komisijos išvados projekto Nr. XVP-587. Kas pritariate šiai išvadai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 82: už – 79, prieš – 1, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XVP-587) priimtas. (*Gongas*)

16.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2025 m. gegužės 21 d. išvados Nr. 250-I-9“ projektas Nr. XVP-588 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-11 klausimas, atsiprašau, 2-21 – Seimo nutarimo dėl Seimo Peticijų komisijos 2025 m. gegužės 21 d. išvados projektas Nr. XVP-588. Prašau, gerbiamas pranešėjau.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2025 m. gegužės 21 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas dėl Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo papildymo sąvoka „norminis teisės aktas“, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo.

Komisija sprendimą priėmė atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Komisijos nuomone, įtvirtintas ir šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas yra pakankamas, pateikto siūlymo įgyvendinimas neatitiktų teisėkūroje taikomo tikslingumo principo, todėl Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo papildymas sąvoka „norminis teisės aktas“ yra netikslingas.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas įvertino projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi. Prašau pritarti Peticijų komisijos išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą nutarimo projektą. Jūsų niekas nenori paklausti. Diskutuoti taip pat niekas neužsirašė.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Apsispręskime balsuodami dėl 2-21 klausimo – projekto Nr. XVP-588. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 81: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XVP-588) priimtas. (*Gongas*)

16.30 val.

Atitikties vertinimo įstatymo Nr. VIII-870 6, 15, 17, 18 straipsnių ir III skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-550 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Atitikties vertinimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XVP-550. Pateikimas. Kviečiu ministrą L. Savicką į tribūną.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pristatau Vyriausybės teikiamą Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Atitikties vertinimo įstatymo projektą. Sudėtis jo tikrai nėra sudėtinga, ganėtinai paprasta. Šiuo projektu siekiama Atitikties vertinimo įstatyme nurodytą Nacionalinio akreditacijos biuro pavadinimą pakeisti į šiame įstatyme jau vartojamą bendrą Nacionalinės akreditacijos įstaigos pavadinimą. Tai daroma siekiant konsoliduoti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pavaldžias įstaigas, konkrečiai Lietuvos standartizacijos departamentą prijungiant prie Nacionalinio akreditacijos biuro. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už tokį trumpą, lakonišką pristatymą. Jūsų niekas nenori paklausti. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Darau išvadą, kad visi yra pasirengę po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Gerai. Nėra reikalaujančių balsuoti. Pritariame bendru sutarimu. Siūlomas pagrindiniu komitetu Ekonomikos komitetas ir siūloma svarstyti birželio 30 dieną.

16.31 val.

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-425 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-23.1 klausimas – projektas Nr. XVP-578 bei lydimasis, tačiau dar nėra pranešėjo – ministro. Taigi einame prie 2-24 klausimo – Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-425. Pranešėjas – V. Kernagis arba S. Čaplinskas. S. Čaplinskas eina į tribūną. Prašau.

S. ČAPLINSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnio pakeitimo įstatymu siekiama papildyti Administracinių teisės pažeidimų kodekso 77 straipsnį ir įteisinti atsakomybę fiziniams asmenims už prekių, skirtų tabako gaminiams rūkyti ar pasiruošti rūkyti, įrenginių, skirtų tabako gaminiams ir susijusiems gaminiams vartoti, nupirkimą, perdavimą ar kitokį realizavimą nepilnamečiui.

Šiandien tokie atvejai dažni, kai suaugusieji padeda apeiti prekybos ribojimus, tačiau už tai nenumatoma atsakomybė. Tai teisinė spraga, kuri silpnina mūsų nepilnamečių apsaugą nuo prieklausomybių. Svarbu suprasti – tai ne griežtinimas be pagrindo, o būtinas žingsnis stiprinti prevenciją ir siųsti aiškią žinutę: vaikų sveikata yra bendras reikalas, o suaugusieji turi prisiimti atsakomybę už savo veiksmus. Todėl kartu su kolega Vytautu kviečiu šį projektą palaikyti ir jus visus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti V. Gailius. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, ar jūs pritarumėte, kad šitiems administraciniams nusižengimams išaiškinti kompetentingos institucijos naudotų slapto kliento, slapto pirkėjo, slapto dalyvio institutą, nes išaiškinti tokius pažeidimus yra labai sudėtinga? Kaip juos institucijos išaiškins?

S. ČAPLINSKAS (LSDPF). Labai ačiū, kolega, už klausimą. Iš pradžių aš atsakyčiau taip, kad galbūt aš naivus, bet labai norėčiau, kad kiekvienas žmogus kiekvienoje srityje spręstų ir siūlytų pagal savo kompetenciją ir metodologiją. Manau, kad mes visi drauge paskui galėtume tobulinti ir priimti sprendimą būtent šituo klausimu, kurį jūs siūlote.

Lygiai taip pat, kaip prieš tai buvo svarstoma dėl melo detektorių, na, ne mano kompetencijos sritis. Nežinau, kolegos, ar jums priimtinas toks požiūris. Aš tikrai stengsiuosi ir toliau jo laikytis – į bet kokią čia priimamą sprendimą žiūrėti per sveikatos prizmę ir kiek leidžia mano kompetencija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į klausimą. Daugiau klausimų nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Siūlau po pateikimo apsispręsti balsuojant dėl darbotvarkės 2-24 klausimo, projekto Nr. XVP-425. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 78: už – 78, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje.

16.36 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 17¹ ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-581 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-25 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-581. Kviečiu pranešėją į tribūną. Prieš tai turime atlikti vieną formalumą, kurio neatliko posėdžio pradžioje. Šis projektas nėra įrašytas į Seimo pavasario sesiją. Ar galime pritarti bendru sutarimu jo svarstymui? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, pažadą vykdomė, apie ką mes ir šnekėjome, būtent dėl elektroninių cigarečių. Šiandien yra jų ribojimas.

Reklama yra vizualinė, tai mes matome internete, mes matome televizijoje. Jinai yra draudžiama ir ribojama, bet, deja, yra mobiliosiose programose ir socialiniuose tinkluose. Siūlome įtraukti papildomai sąvoką, kas tai yra, kad būtų galima kontroliuoti. Kartu valstybės, savivaldybių mokyklų parama, kuri atskira, irgi čia. Toks trumpas projektas, susietas kartu su prieš tai kolegų pateiktu projektu.

Aiškinamajame rašte yra ir iš policijos surinkta informacija, tikrai nedėliosiu čia skaičių, kiek yra kokios informacijos, bet akivaizdu, kad „Telegramo“, „Signal“ programose vykstanti dabar reklama ir prekyba yra nebevaldoma, yra nebevaldoma, yra nebevaldoma. Tiesiog nepilnamečiai mokiniai, vaikai jų laisvai įsigyja, jiems laisvai pristato. Deja, neturime kontroliavimo, tai siūlome keisti teisinį reguliavimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nenori niekas paklausti. Dėl motyvų užsirašiusių, tuoj patikrinsime, nėra. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. (*Šurmuly salėje*) Nėra jokių...

Balsavo 78: už – 76, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis... Beje, nėra apsispręsta dėl komitetų. Galima būtų pasiūlyti pagrindiniu komitetu Ekonomikos komitetą. Galbūt yra kitų siūlymų? Nematau kitų siūlymų. Taigi Ekonomikos komitetas – pagrindinis komitetas. Ir siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. (*Balsai salėje*)

Taip, matau, kad bus dar vienas siūlymas. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Prašymas.

PIRMININKĖ. Prašymas.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Pastarojo balsavimo mano balsą įskaityti už.

PIRMININKĖ. Gerai, žinoma. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti, kad pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas ir svarstoma bus Seimo rudens sesijoje? Ačiū, pritarta.

Kolegos, liko vienas klausimas. Ministras, kiek aš esu informuota, yra visiškai pakeliui, skuba į posėdį ir yra pasirengęs pristatyti darbotvarkės 2-23.1 klausimą ir lydimąjį. Gerai, padarykime 5 minučių techninę pertrauką ir po 5 minučių pratęsime posėdį. Bus likęs tik darbotvarkės 2-23.1 klausimas. Bet kviečiu neišsivaikščioti, klausimas svarbus.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Audringos ovacijos. Kolegos, ką tik paskelbiau 5 minučių pertrauką, bet ją atšaukiu ir tęsiame posėdį, kadangi, kiek matau, net nespėjote pakilti iš savo kėdžių, iš darbo vietų.

16.40 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 17, 21¹, 22, 22¹, 31, 35, 39, 39¹, 40¹, 41¹, 46, 46², 46³, 47, 48, 48², 48³, 48⁴, 51, 52, 52¹, 61, 61¹, 61², 67, 69, 73², 76 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-578, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 16¹, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-579 (*pateikimas*)

Prašom, gerbiamas ministre. Kviečiu į tribūną ir skelbiu, kad pradedame darbotvarkės 2-23.1 klausimo bei lydimąjo svarstymą. Pranešėjas – Ž. Vaičiūnas. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiu Energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimų projektus. Šiais pakeitimais siūlomos priemonės, kuriomis bus didinamas elektros energetikos sistemos lankstumas, supaprastinamas elektros energijos kaupimo sistemų – kaupiklių diegimas, sustiprinama vartotojų apsauga, sudaromos papildomos galimybės prijungti daugiau elektros energijos gamybos įrenginių prie skirstomojo tinklo ruožuose, kuriuose šiandien tokios galimybės nėra. Šie projektai taip pat į nacionalinę teisę perkelia Europos Sąjungos elektros rinkos dizaino pokyčius, tai yra tiek direktyvą, tiek reglamentą, priimtus 2024 metais kaip atsaką į 2022–2023 metų energijos kainų krizę.

Trumpai reziumuojant, svarbiausi siūlomi pakeitimai yra šie: pirmiausia stiprinama vartotojų apsauga, tai yra suteikiama teisė pažeidžiamiesiems elektros energijos vartotojams prašyti išdėstyti skolos išmokėjimą per ilgesnį laikotarpį, tam yra numatoma 12 mėnesių galimybė vietoj šiuo metu galiojančių 6 mėnesių. Tvirtinamas draudimas nutraukti tiekimą ar sutartį ginčo nagrinėjimo metu.

mo metu. Reglamentuojamos fiksuotos kainos, terminuotos sutartys, tai yra įtvirtinama elektros energijos tiekėjų prievolė pateikti 12 mėnesių fiksuotos kainos sutarčių planus taip pat ir verslo klientams. Šiuo metu tokia galimybė yra tikrai privatiems buitiniams klientams.

Antrasis aspektas – būtent didinamas elektros sistemos lankstumas, tai yra reglamentuojamas lankstumo paslaugų ir piko mažinimo produktų išigijimas, elektros energijos paklausos telkimo veikla, sukuriama teisinis mechanizmas nacionalinio lankstumo poreikiams vertinti ir šiems poreikiams užtikrinti. Praktiškai tariant, bus galimybė numatyti dešimties metų planą, kuris būtų atnaujinamas kas dvejus metus ir kuriame būtų numatyti kaupimo sistemos poreikiai ir jų įgyvendinimo laikotarpiai, konkretūs planai.

Trečiasis pakeitimas – kaupiklių įrengimo supaprastinimas, tai yra nustatoma, kad nereikia leidimo elektros energijos kaupimo įrenginiams, jei jų galia yra iki 100 kilovatų, o elektra neperduodama į tinklą, tai yra nulinė generacija į tinklą. Svarbu, kad ta nuostata įtvirtinama nepriklausomai nuo vartotojų statuso, tai yra tiek buitiniams, tiek verslo klientams.

Galiausiai ketvirtasis pakeitimas – lanksčiojo prijungimo sąlygos, tai yra daugiau galimybių elektros energijos gamintojams ir gaminantiems vartotojams. Siūloma leisti prijungti įrenginius riboto pralaidumo skirstomojo tinklo ruožuose, jei naudotojas sutinka su laikiniais, pabrėžiu, galios apribojimais, iki bus įvykdyta pageidaujama tinklo plėtra, po kurios jau nebeliktų tų laikinų ribojimų. Skirtumas, kad šiuo metu yra tokia galimybė, bet fiksuojama visam laikotarpiui, o įtvirtinus šią nuostatą, atsiradus tinkle galimybei, automatiškai gaminantys vartotojai, gamintojai galėtų išplėsti ir leistiną generuoti galią.

Ir galiausiai paskutinis punktas – mažinama biurokratija, tai yra nustatoma, kad patikra dėl nacionalinio saugumo atliekama po ketinimų protokolo pasirašymo, siekiant efektyvumo ir išvengiant perteklinio reguliavimo. Čia kalbama būtent apie didžiuosius vystytojus tiek saulės, tiek vėjo elektrinių atveju. Ir šiais pakeitimais kuriame rinkai palankesnę, lankstesnę ir atsparumų grįstą elektros energetikos sistemą. Prašome svarstyti Vyriausybės siūlomus Energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo projektus. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti net penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius. Ruošiasi – B. Ropė.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis ministre, ištisios direktyvos perkėlimas labai svarbus ir svarbu apsaugoti vartotoją. Štai valstybinis reguliuotojas vakar Energetikos komisijoje įrodinėjo, kad reikia būtinai kelti nepriklausomiems gamintojams tarifą. Bet aš žvelgiu į viešąją žiniasklaidą. „Ignitis“ taškosi pinigais. Už 1 eurą dovanoja Palangos miestui itin prabangius Prancūzijoje pagamintus šviestuvus už 1,3 mln., tokie puikuoja tik Kanuose ir Monake, ir dar tiems šviestuvams įžiebtį organizuoja „Palangos vėjo“ festivalį, ir viską apmoka!

Gerbiamas ministre, gal tie pinigai, milijonai, galėjo būti skirti gynybai? Ar mes čia kažkokiai grupei draugų, sakykime, pašvesti apmokame, pasikviečiame iš Brazilijos dar kokius nors *šoumenus*, atsiskraidiname juos, o „Ignitis“ viską apmoka? Kas čia darosi, ministre?! Aš nesuprantu jūsų teikiamo įstatymo ir mūsų apmokestinimo už visus balius ir už visus tokius dalykus!

PIRMININKĖ. Laikas! Laikas!

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Ir turbūt čia pastebėjimas, galima sakyti, išplėstinis. Pirmiausia dėl klausimo, kuris yra susijęs su gaminančiais vartotojais. Kaip suprantu, reaguojate į būtent vakar VERT'o pateiktą informaciją. Pirmasis aspektas, noriu aiškiai pasakyti: taip, su VERT'u kalbėjome apie tai, kad turi būti apskaičiuojama gaminančių vartotojų nauda, nes iki šiol tiekėjai komunikavo, kalbu apie visus tiekėjus bendrai, jų buvo komunikacija tokia, kad gaminantys vartotojai yra nuostolingi. Tikrai taip nėra, jie duoda ir naudos. Ir būtent per naudos prizmę atlikti skaičiavimai parodo, kad tikrai tos naudos yra nemažai.

Dabar klausimas, dėl kokios sistemos pokyčių. Noriu dar kartą užtikrinti, kad gaminantys vartotojai investavo savo lėšas, taip, be abejo, su valstybės parama, ir dėl to jie turi teisėtų lūkesčių. Dėl to tikrai jokių radikalių sprendimų nebus daroma.

Klausimas yra tik dėl tiekėjų nuostolio amortizavimo. Kaip ir jūrinio vėjo projektų atveju, ta apimtimi, kiek jie prisideda prie visų vartotojų elektros energijos kainos mažinimo, ta apimtimi galbūt tie nuostoliai galėtų būti mažinami.

O komentaras dėl „Igničio“, čia turbūt detaliau reikėtų pasidomėti kartu su tiesiogiai akcininko teises įgyvendinančia ministerija.

PIRMININKĖ. Klausia B. Ropė. Ruošiasi S. Bucevičius.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų jūsų tikslams, kurie yra išvardinti, pasiekti būtina gaminančių vartotojų plėtra. Bet, kaip žinote, efektyviausi gaminantys vartotojai yra stogo arba kiemo vartotojai, bet jie susiduria su kliūtimi, kad jiems neleidžiama prisijungti prie tinklų, ir tada jie negali nei būti gaminančiais vartotojais, nei sau tiekti, nei tinklus atiduoti. Ar šitas jūsų pateiktas įstatymo projektas numato šią problemą spręsti? Nes vienoje gatvėje arba vienoje gyvenvietėje yra leista nemokamai prisijungti vienam kitam, o kitiems jau ribojama. Ir labai didelės, sakykime, pinigų sumos, kurios dešimtimis kartų viršija pačios elektrinės įsirengimo vertę. Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už tikrai aktualų klausimą. Jis yra aktualus bent jau 15 % potencialių gaminančių vartotojų, kurie, kaip ir sakote, nori pasistatyti saulės elektrinę ant savo namo ar kito pastato stogo, bet negauna ESO techninių sąlygų. Šie įstatymo pakeitimai tiesiogiai tos problemos, be abejo, neišspręs. Čia yra tinklo techninė problema. Tas klausimas yra tikrai aktyviai sprendžiamas Energetikos ministerijoje kartu su ESO. Galiu pasakyti tik tiek, kad tie sprendimai ir tie siūlymai, kurie buvo teikiami ankstesnės Vyriausybės, nėra tvarūs ir tokių sprendimų mes nesiūlysime, nes tai didintų elektrinių kainą.

Turime sudėlioje planą ir schemą, kaip tai galima padaryti, ir iš esmės jau artimiausiais mėnesiais, tai yra 2–3 mėnesių perspektyvoje, pateiksime konkretų planą, kaip tie vartotojai, kurie negavo prisijungimo sąlygų, jas galėtų gauti ir tiekti... gamintis elektros energiją.

PIRMININKĖ. Klausia S. Bucevičius, ruošiasi R. Sinkevičius.

S. BUCEVIČIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ministre, sakykite, vienas klausimas, arba sudedamoji, iš šio įstatymo, arba direktyvos perkėlimo, o kitas – dėl jūrų parko norėsiu paklausti.

Dabar atsisakoma arba nebereikės leidimų iki 100 kilovatų kaupikliams. Iš kur ta?.. Kodėl ne 150 arba ne 200 ir taip toliau? Tai čia viena klausimo dalis.

Kita klausimo dalis: patvirtinome, leidžiame arba leidome skelbti konkurso antrąjį etapą. Sakykite, kaip sekasi? Gal galite suteikti jau pirminės informacijos Seimui, kad žinotume? Ne viešojoje erdvėje aš kažkaip girdžiu arba tokias replikas mėto, kad vienas iš mūsų (galbūt neminėsiu netgi pavadinimo)...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. BUCEVIČIUS (*NAF*). ...ieško klientų arba tų, kurie dalyvautų patys konkurse, ką mes ir sakėme, kad būtų mažiausiai du konkursantai. Prašau pasakyti, kokia situacija?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimus. Pirmiausia dėl tiesioginio klausimo, susijusio su šiais įstatymų projektais. Dėl 100 kilovatų ribos. Ta riba yra pasirinkta dėl to, kad būtent VERT'as išduoda ir tikrina leidimus iki tokios apimties. Iki tokios apimties, kaip ir saulės elektrinių atveju, turi būti lengvesnė prisijungimo sistema. Vadinasi, iki 100 kilovatų ir negeneruojant į tinklą nereikėtų papildomo leidimo. Virš tos dalies jau turėtų būti, be abejo, leidimai, nes tai, kaip ir minėjau, susiję su bendra VERT'o kontrolės sistema.

Dėl jūrinio vėjo parko. Dar kartą noriu padėkoti jums už pritartus įstatymo pakeitimus. Esame pateikę kvietimus daugiau negu 20 įmonių ir potencialių vystytojų. Taip pat dirbame, komunikuojame su jais atskirai. Be abejo, čia greito rezultato nebus. Rugsėjo 8 diena yra terminas, kuomet vystytojai turi pateikti savo pasiūlymus.

Dėl jūsų klausimo dėl raginimo dalyvauti, tai, be abejo, mano tikslas turbūt turėti ne tik du, bet galbūt tris ir daugiau dalyvių. Tikrai neapsiribojame koku nors konkrečiu skaičiumi ir siekiame, kad tas interesas dalyvauti būtų.

PIRMININKĖ. Klausia R. Sinkevičius. Ruošiasi A. Gedvilas.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, jeigu aš teisingai išgirdau ir supratau, tai lyg ir atsiranda lengvatos statyti kaupiklius gaminančiam varto-

tojui iki 100 kilovatų, bet ribojamas perdavimas į tinklą. Kokia prasmė gaminančiam vartotojui statyti kaupiklį, jeigu jis negalės dalyvauti elektros energijos prekyboje ir balansavime?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Šituo pakeitimu būtent leidžiama galimybė, kaip ir minėjote, tokiu atveju, jeigu neperduodama į tinklą generacija, ir čia svarbu, kad tiek buitiniams, tiek verslo klientams.

O kalbant apie tai, kokia prasmė, tai iš esmės šiandien tokie papildomi leidimai ir reikalavimai jiems yra taikomi. Tas yra papildomas, kad jie gali generuoti elektros energijos kaupiklį ir iš kaupiklio toliau naudoti savo poreikiams. Tai yra tiesiog energetinės salos principas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, vakar nedalyvavote Energetikos ir darnios plėtros komisijos posėdyje, kuriame mes išgirdome tokią gana šokiruojančią informaciją apie gaminančius vartotojus. Patikslinsiu, 95 % elektros perka per biržą. Pasirodo, kad dėl to elektros vartotojai negauna pakankamos naudos, kokią iš tikrųjų galėtų gauti. Ką jūs turėjote omenyje atsakydamas į kolegos klausimą, kad jie kuria neva vien tik tai naudą? Ir kodėl VERT'as nepateikia mums, sakykime, ne tik tai nuostolių ataskaitos, bet ir kitų rodiklių?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Nežinau, ar tiksliai atsakysiu, nes neturėjau galimybės vakar dalyvauti posėdyje. Tikrai gal patikslinsiu pagrindinį aspektą, kad, kaip ir tekę girdėti turbūt viešojoje erdvėje, jau keletą metų nepriklausomi elektros energijos tiekėjai komunikuoja pakankamai aiškiai, kad jiems gaminantys vartotojai yra nuostolingi. Tikrai taip nėra. Nėra tikrai nuostoliai – yra ir nauda, ir tą naudą aš asmeniškai prašiau VERT'o apskaičiuoti. Manau, kad vakar komitete... komisijos posėdyje tai ir turėjo būti pristatyta, ta nauda, kuri yra sukuriamą. 2024 metais naudos buvo sukuriamą už 11 mln. eurų, o tiekėjų nuostoliai siekė 16 mln. Klausimas yra tų papildomų kelių milijonų eurų kompensavimas tiekėjams. Manau, kad yra tvarus ir teisingas principas, kad neturėtume tiekėjų nuostolių permesti būtent gaminantiems vartotojams. Tai yra tiek, kiek sukuriamą naudos, jinai gali būti pasidalinama. Pagrindinis principas yra toks.

Kaip ir minėjau, tikrai noriu nuraminti gaminančius vartotojus, šiemet mes turime rekordinius metus, kiekvieną mėnesį prie ESO yra prijungiamą daugiau negu 5 tūkst. gaminančių vartotojų. Tai, be abejo, dėl to, kad mes nuo pat saulėto sezono pradžios skyrėme paramą, ją nenutrūksta teikiame ir vartotojai stato būtent saulės elektrines. Jie toliau tą gali daryti. Jeigu bus pokyčių, jie bus susiję tik su naujais vartotojais, kurie statys elektrines.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Motyvai. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate darbotvarkės 2-23.2 klausimui, Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir lydimajam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 80: už – 78, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

A. Gedvilas tikriausiai turi dar kokį nors pasiūlymą. Atkreipiu dėmesį, kad Ekonomikos komitetas dėl abiejų – ir dėl pagrindinio, ir dėl lydimąjo. Prašom.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paprašyti Energetikos ir darnios plėtros komisijoje taip pat svarstyti šį klausimą.

PIRMININKĖ. Dėl abiejų projektų?

A. GEDVILAS (NAF). Eeee... Taip, dėl abiejų, dėl abiejų. *(Juokas, šurmuly salėje)*

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad Ekonomikos komitetas ir Energetikos ir darnios plėtros komisija?

Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už. Dėl Energetikos ir darnios plėtros komisijos. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 76: už – 72, prieš nebuvo, susilaikė 4. Taigi, šį projektą ir lydimąjį svarstys Ekonomikos komitetas ir Energetikos ir darnios plėtros komisija rudens sesijoje.

Visus klausimus apsvaustė. Registruojamės.

Užsiregistravo 75 Seimo nariai.

Dėkoju. Gero vakaro! Šiandienos, birželio 19 dienos, vakarinis Seimo posėdis baigtas. *(Gongas)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 64 STENOGRAMA

2025 m. birželio 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Laba diena, gerbiami kolegos, pradėsime nenumatytą Seimo posėdį. Prašom registruotis.

Užsiregistravo 96 kolegos.

13.01 val.

Valstybinio kelių fondo įstatymo projektas Nr. XVP-508(2) Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 5 priedo pakeitimo ir 5, 7, 7¹ straipsnių, 1, 3, 4 priedų pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-509(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-111 2, 3, 6 straipsnių pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-510(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 1, 2, 7 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-511(2), Kelių įstatymo Nr. I-891 2, 4, 5, 7, 10, 13, 16, 18 ir 20 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹, 18¹, 20¹ straipsniais, 1, 2 ir 3 priedais įstatymo projektas Nr. XVP-512(2), Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-112 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-513(2), Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 2, 4, 5, 6, 7 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-514(2), Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 1, 2, 13, 14, 15, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-515(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1 klausimas – Valstybinio kelių fondo įstatymo projektas Nr. XVP-508. Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiu komiteto pranešėją Š. Šukevičių.

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Laba diena, Seimo Pirmininke, sveiki kolegos. Komitetas apsvarstė birželio 16 dieną. Biudžeto ir finansų komitetas pritarė Valstybinio kelių fondo įstatymo projektui. Už balsavo 8, prieš – 0, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ir lydimuosius. Dėl lydimųjų taip pat pasakykite poziciją. Dėl lydimųjų teisės aktų.

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Visiems teisės aktams buvo pritarta Biudžeto ir finansų komitete. Balsavo panašiai: už – 8, prieš – 0, susilaikė 2. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašė trys Seimo nariai. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kelių finansavimo didinimas turbūt buvo ne šios, ne buvusios ir dar daugelio kadencijų prieš tai klausimas, kurį diskutuodavome ir, matyt, ieškodavome sprendimų, kaip būtų galima esmingai pagerinti kelių būklę. Diskutuojant ir praeitoje kadencijoje, susisiekimo ministras ne kartą įvardindavo sumas, kurios reikalingos sistemiškai gerinti kelių būklę. Tačiau jau tuomet buvo akivaizdu, kad be papildomų pajamų šaltinių užtikrinti, kad bus galima esmingai padidinti finansavimą, galimybių nebuvo. Todėl jau tuomet siūliau, kad susisiekimo ministras galėtų pasinaudoti geru pavyzdžiu Valstybės gynybos fondo, kuris sutelkė visą palai-

kymą Seime ir užtikrino ne tik tai, kad bus tikslingai skiriamos pajamos gynybai finansuoti, bet padėjo priimti ir nepopuliarius sprendimus, tai yra dėl papildomų, tvarių pajamų šaltinių, o tai padėjo užtikrinti, kad gynybos finansavimas ištis išaugo. Atrodo, kad šiuo atveju pasinaudota dalimi pasiūlymo, yra teikiamas Kelių fondo įstatymas, sutariama, kad jame lėšos bus skiriamos gynybai, tačiau papildomų tvarių pajamų šaltinių iš esmės šiame įstatyme sudėtinga surasti. Žvelgiant į ilgą laikotarpį, tai yra per dešimtmetį, kelių finansavimas išaugo beveik tris kartus – nuo 364 mln. eurų iki 935 mln. Tai apima tiek kelių priežiūros programas, tiek Europos Sąjungos paramą, tiek karinio mobilumo programos lėšas.

Tačiau visgi, jeigu kalbame apie viso tinklo kokybės pagerinimą, reikėtų kalbėti tiesiog apie sistemškai didesnes lėšas, ateinančias dažniausiai iš naujų tvarių pajamų šaltinių. Tokį tikslą ir turėtų įgyvendinti steigiamas Kelių fondas. Manau, kad vienas iš gerų sprendimų, kurie yra susiję su šiuo įstatymu, tai yra *e. tollingo* sistemos įgyvendinimas. Šią sistemą planavo įgyvendinti ir ankstesnės Vyriausybės, bet visgi visas strigdavo dėl teisminių procesų ir administracinių iššūkių. Dabar atrodo, kad pagaliau ministras tikisi, jog nuo metų pradžios bus galima šią sistemą įgyvendinti. Tai būtų realus didesnis pajamų šaltinis – nuo 70 mln. eurų, kuriuos surinktume iš vinječių. Galima būtų tikėtis bene dvigubai didesnių pajamų ir tai būtų tas šaltinis, kuris ištis galėtų prisidėti prie tvaresnio kelių finansavimo. Visgi, žvelgiant į kitus pajamų šaltinius, kurie yra įrašyti įstatyme, tai nors pagrindinis fondo tikslas turėjo būti naujos pajamos, o ne vien atskiras stalčius, o šiandien dauguma lėšų, kurias pervesime į fondą, yra tie patys šaltiniai, kurie anksčiau keliaudavo į valstybės biudžetą, dabar tiesiog bus užklijuota kita etiketė, nors lėšos yra tos pačios. Todėl, man atrodo, svarbu diskutuoti ne tikrai apie biudžetinius prioritetus, kad tai yra svarbu, kelių būklės gerinimas, bet taip pat reikia ir papildomų tvarių pajamų šaltinių. Deja, šiame įstatymo projekte to nėra.

Taip pat, man atrodo, labai svarbu prisiminti ir kitą dalyką, jog didelė dalis šio Kelių fondo sėkmės yra susijusi ir su skaidrumo užtikrinimu. Anksčiau kelių finansavimui tikrai būdavo klijuojamos įvairios bebrų etiketės ir tai dažniausiai būdavo susiję su tuo, kad pritrūkdavo procesų skaidrumo ir aiškumo, kaip yra skirstomos lėšos, todėl, man atrodo, aiškių kriterijų ir viešumo užtikrinimas yra būtinas šiame procese. Skaidrumas nėra vien techninė detalė – jis būtinas, kad žmonės žinotų, jog pinigai eina ne ten, kur ryšiai stipresni, o ten, kur labiausiai to reikia.

Esame su D. Kreiviu taip pat užregistravę pataisą, kuria mes siūlome stiprinti šį skaidrumą, tai yra įtvirtinti aiškius vertinimo kriterijus, skundo mechanizmą, nepriklausomą visuomeninę tarnybą ir fondo veiklos auditą. Deja, labai gaila, bet valdantieji šiam pasiūlymui nepritarė. Bet jeigu ištis norime, kad fondas būtų daugiau nei dar viena biudžetinė eilutė, skaidrumas turi būti ne pasirenkamas, o privalomas, kad būtų aišku, jog kiekvienas euras paskirstomas pagal poreikį, o ne pagal ryšius tų žmonių, kurie yra arčiau sprendžiančių asmenų.

Fondo steigimas iš esmės yra geras sprendimas, tačiau šis projektas yra tik pradžia. Jei norime, kad fondas veiktų, turime užtikrinti skaidrumą, pasiruošti įgyvendinti *e. tollingą* be vėlavimų ir, svarbiausia, drąsiai diskutuoti apie naujus papildomus pajamų šaltinius, nes be skaidrumo ir be papildomų lėšų fondas bus tik lentynėlė su dar vienu gražiu pavadinimu. Bet ne pavadinimas ir ne vardas lemia rezultatą – lemia mūsų visų sprendimai. Jei jau sukūrėme Kelių fondą, padarykime, kad jis tikrai veiktų skaidriai, atsakingai ir žmonėms suprantamai.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pasisakys kolegė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mieli kolegos, pirmiausia, su tuo fondu Lietuva gerokai negu pavėlavo... Kuomet jau keliai ir tiltai griūna akyse, tuomet mes pradėdame kurti fondą. Tas fondas pagal savo keliamas užduotis, pagal galimybes iš to fondo saviškai pasinaudoti būtiniams infrastruktūros projektams ir pagal šaltinius, kurie sudaro tą fondą, tikrai nėra ambicingas projektas, jis duotų geresnį ir efektyvesnį rezultatą.

Pirmiausia, pagal savo sandarą, mano vertinimu, jį sudaro lygiai tie patys šaltiniai kaip Kelių priežiūros ir plėtros (KPP) programą. Ar tikrai negalėjome išplėsti finansavimo šaltinių? Ir čia aš norėčiau palyginti su Lenkijoje nuo 2018 metų esančiu Valstybinių kelių fondu, kuris pirmiausia nustato uždavinius visų tipų keliams. Tai ir savivaldybės, seniūnijos, miestai gali aplikuoti į tą

fondą ir įgyvendinti savo projektus, jau nekalbu apie vaivadijas arba didelius, ambicingus nacionalinius kelius. Atskirai išskirta tiltų kategorija ir atskirai išskirti karinio mobilumo keliai.

Antras dalykas, kad tą Lenkijos pažangą per tuos septynerius metus mes tikrai galime įvertinti tiek vizualiai, tiek patikrinti ratais važiuodami – tikrai labai gera kelių infrastruktūra. Tą fondą sudaro ir krašto apsaugos dalis – būtent įgyvendina karinio mobilumo projektus kartu su savivaldybe ir su valstybe, sudaro ir aplinkos taršos mokesčiai, miškų mokesčiai, valstybinių įmonių įnašai, vertybiniai popieriai, savarankiškas prisidėjimas ir, be abejo, Europos Sąjungos finansavimo dalis. Toks fondas tikrai suteikia galimybių visoms savivaldos institucijoms, visų pakopų, pasinaudoti ir įgyvendinti tuos projektus.

Kitas momentas, kaip bus įgyvendinami pas mus valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros projektai? Nes ir KPP programoje yra valstybinių kelių dalis, ir dabar naujasis fondas lyg ir suteikia galimybę pasinaudoti. Tai ar čia valstybiniai keliai gaus galimybę dvigubai finansuotis, o savivaldybės taip ir toliau murkdysis savo Kelių priežiūros ir plėtros programos procentuose, sudėtinga atsakyti, nes, kaip jau ir minėjo kolegė, tokių skaidrių kriterijų ir nustatytų galimybių tame fonde bent jau kol kas nėra.

Antras svarbus momentas, kurį norėčiau pabrėžti, kad vis dėlto neteisingai iš įstatymo išbraukiami kelių mokesčių tarifai, nes dabar įstatyme yra nustatytos ribos už kelių mokesčius. Ūkininkai ir žemdirbiai labai teisingai kelia šitą klausimą, nes, šitą funkciją perdavus Vyriausybei, tie tarifai gali būti nustatomi kasmet kitokie, nežinau, ar mažesni, nors pagal susitarimą, kaip buvo sutarta su žemdirbių organizacijomis, turėtų būti numatytos išimtys žemės ūkio technikai, kalbant apie kelių mokesčius. Dabar neaišku, kaip bus būtent šitie sprendimai, nes matome, kad naikinama Seimo galimybė apsvarstyti tarifus ir nustatyti, o suteikiama teisė spręsti išskirtinai Vyriausybei.

Noriu pasakyti, kad nenustatomas intensyvumas, kokių tipų keliams arba kelių inžineriniams infrastruktūros projektams bus numatytos tam tikros finansavimo proporcijos. Man atrodo, kad tai suteiktų daugiau aiškumo kalbant, kokia dalis bus skiriama, pavyzdžiui, tiltų rekonstrukcijoms, kokia dalis bus magistraliniams keliams ir kokia nuolatinių kariuomenės vilkstinių maršrutų keliams.

Už šitą fondą, aišku, negali nebalsuoti, nes tai yra papildoma finansinė priemonė, kad ir kaip būtų, nors savivaldai jina bus tikrai mažai prasminga ir bus mažai galimybių pasinaudoti, bet, kalbant apie visą apverktiną Lietuvos kelių būklę, tų sprendimų tikrai reikia. Tikrai labai norėtusi palinkėti, kad tie akcentai ir klausimai, kuriuos kelia tiek savivalda, tiek gyventojai, kurie gyvena prie KAM'o kelių, būtų sprendžiami kartu su to fondo įgyvendinimo taisyklėmis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū R. Tamašunienei. Toliau diskutuos V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų kalbant apie šį fondą labai gerai tinka viena patarlė: politikai ne žodžiais, o darbais kelius myli ir prižiūri. Paimkime valstiečių Vyriausybę – žvyrkelių per ketverius metus buvo išasfaltuota 1 tūkst. 500 kilometrų. Paimkime praeitą Vyriausybę – žvyrkelių išasfaltuota 450 kilometrų. O kiek ši Vyriausybė žada žvyrkelių išasfaltuoti? Šiais metais gal kokių 50 kilometrų įkabins. Padauginkime iš 4 – 200 kilometrų. Prioritetus, žodžius ir meilę keliams rodo skaičiai.

Kas atsitiks su šiuo fondu? Kodėl buvusi Vyriausybė šio fondo nenešė į Seimą? Buvęs susiekimo ministras labai gerai pasakė: kam nešti fondą, iš kurio naudos bus kaip iš ožio pieno? Kas atsitinka iš vienos eilutės pinigų įkėlus į kitą eilutę, į fondą? Ar pinigų padaugėja? Pinigų nepadaugėja. Pinigų realiai yra tiek pat. Gerai, galime pasigirti *e. tollingais*, kitais dalykais, kad bus daugiau pinigų, bet jų nebus daugiau.

Šio fondo yra pagrindinė viena bėda – nėra paskolinės dalies prie ILTE'ės. Jeigu mes žiūrime į lenkišką variantą, Lenkijoje būtent prie kelių fondų yra paskolinė dalis prie valstybinės finansų institucijos, kuri gali pritraukti lėšų, netgi gali leisti kelių obligacijas, kitokiais būdais pritraukti pinigų. Šiame fonde tos kišenės nėra. Kas tą kišenę užblokavo? Praeitoje Vyriausybėje buvusi finansų ministrė užblokavo, dabartinėje Vyriausybėje esamas finansų ministras užblokavo šitą kišenę. Ką jūs gausite? Jūs realiai nieko gero iš to fondo negausite.

Dabar kas atsitiks? Mes labai giriamės *e. tollingu*, kaip bus gerai, surinksime daug pinigų. Paprastas pavyzdys. Latvijoje *e. tollingo* nėra, bet Latvijoje keliai kažkodėl jau geresni negu Lietuvos ir nėra jokio *e. tollingo*, ir nėra jokių brangių mokesčių už kilometrą. Ten nieko nėra, bet keliai yra geresni. Vadinas, tai priklauso ne nuo *e. tollingo* turėjimo, o nuo politikų norų, kiek finansavimo skirti keliams.

Kas dabar atsitiks su savivaldybių finansavimu? Mes puikiai žinome, kad iš KPPP dalis lėšų eina savivaldybėms. Dabar žiūrėkime, dalį nukabinome nuo tų lėšų į fondą, jos eis per „Via Lietuvą“, viskas aišku, bet kas dabar bus su Finansų ministerija, kiek ji sugalvos keliams duoti pinigų? Ji galės tą dalį nukabinti nuo bendro KPPP ir bendras KPPP bus finale mažesnis, ir savivaldybės, pavyzdžiui, gaus mažiau kelių. Ar jūs galvojate, kad taip neatsitiks? Pamatysite, kad atsitiks. Jūs patys, kai nubalsuosite už kitą projektą, taip gražiai pavadintą gynybos projektu... jūs turbūt net nepažiūrėjote, kad pelno mokesčio dalis prieš tai buvo 1,8 %, dabar 8 %. Vadinas, 100 mln. brūkšt iš bendro valstybės biudžeto. Per akcizus, per kitus dalykus dar brūkšt 100 mln. laukan. Ateis finansų ministras ir sakys: palaukite, jūs patys nubalsavote už kitą fondą, iš biudžeto ištraukėte iš ten pinigus, na, mielieji, nebėra nei keliams, nei policininkams, nei medikams, nei švietimui iš ko didinti, nes jūs patys nubalsavote.

Dabar kas atsitiks su *e. tollingu*? Jau žingsnis po žingsnio ėjome. Nuo liepos kelių tinklas nebe 20 kelių, o 40, dvigubai, ir mokestis pakils įvedus *e. tollingą* dešimt kartų. Dabar 1 kilometras važiavimo kainuoja 1–2 centus, tada kainuos apie 20 centų. Ir didžiausia blogybė, ką padarėte dabar su šiuo fondu, kad nebe Seimas įstatymais nustato mokesčius už nuvažiuotą kilometrą, o nustatys Vyriausybė. Dar 2020 metais, kai paleidome *e. tollingą*, kiek mes diskutavome dėl mokesčių dydžių, dėl visa kita, kokį poveikį kainoms, maistui, visoms sritims padarys *e. tollingas*, o dabar vienu brūkšniu viskas nubraukta, viskas suvaryta į Vyriausybę. Tada turbūt į protestus ne tik žemdirbiai čia gaus važiuoti, gaus visi, kurie važiuoja keliais, čia važiuoti į protestus, nes tuo keliu...

Aš suprantu, finansų ministras pasakys susisiekimui ministrui: eik, kuo daugiau nulupk nuo *e. tollingo*, nuplėšk nuo kitur ir keliams šiek tiek turėsi daugiau pinigų. Jis susirinks per *e. tollingą*, jam per kitą eilutę iš KPPP nubrauks. Ir tai bus užburta pasaka eilė iš eilės. Aišku, tai bus tik politinis sprendimas, ar šiai valdančiajai daugumai rūpi keliai, ar nerūpi keliai, bet, žinoma, rudenį su biudžetu mes sužinosime, ar yra prioritetas tie keliai, ar nėra, ar rūpi, ar nerūpi.

Žinote, liūdniausia yra tai, žiūrint į ES lėšas, į RRF'o lėšas, ten daug daug yra neišmokėtų lėšų. Užuoat žiūrėję ir galimybių ieškoję, kaip tas lėšas panaudoti, pavyzdžiui, ką darė lenkai – dalį RRF'o lėšų skyrė gynybai. Nebereikia iš gynybos išimti iš biudžeto ir štai jums laisvos rankos duoti keliams daugiau. Bet tuo nebuvo pasinaudota, to nebuvo padaryta ir šis fondas bus tik gražus pavadinimas, bet pinigų daugiau jame nebus.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisakė visi, norintys dalyvauti diskusijoje.

13.17 val.

Valstybinio kelių fondo įstatymo projektas Nr. XVP-508(2) (svarstymo tęsinys)

Kviečiu į tribūną pagrindinio komiteto pranešėją, kadangi dėl įstatymo projekto gauta pasiūlymų. Pirmą pasiūlymą pristatys kolegos Seimo nariai G. Skaistė ar ponas D. Kreivys, nežinau kas. G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties pasiūlymas yra susijęs su skaidrumo didinimu. Man atrodo, fondo sėkmė didele dalimi priklauso nuo to, kaip skaidriai vyks procesai ir aiškiai visiems. Ne kartą išties anksčiau istoriškai kelių finansavimas būdavo aplipęs sąmokslo teorijomis, būdavo klijuojamos ir bebrų etiketės. Man atrodo, tai kildavo iš situacijų, kai lėšos paskirstomos neturint aiškių kriterijų ar viešumo. Skaidrumas nėra vien techninė detalė, todėl, man atrodo, labai svarbu skaidrumo procesus įvesti nuo pat pradžių.

Siūlau papildyti įstatymą aiškiais kriterijais, kas yra finansuojama, kad būtų aiškūs kriterijai įrašyti į patį įstatymą: kelių dangos būklės indeksas, eismo intensyvumas, socialinis ir ekonomi-

nis poveikis, strateginis saugumo poveikis. Fondo administratorius turėtų šiuos duomenis pateikti viešai, taip pat ir įvertinimą pateikti viešai, kad žmonės žinotų, pagal kokius kriterijus vienas ar kitas projektas gavo finansavimą. Taip pat įvesti skundo mechanizmą, kad jeigu yra netenkinaamas ir nefinansuojamas projektas, būtų galima apeliuoti ir peržiūrėti tuos kriterijus, kurie buvo įvardinti.

Siūloma steigti ir visuomeninę fondo tarybą, kuri užtikrintų fondo veiklos skaidrumą. Ją sudarytų bent septyni atstovai iš įvairių institucijų, tarp jų – Susisiekimo ministerijos, Savivaldybių asociacijos, nevyriausybinų organizacijų, mokslo ir ekspertinių institucijų. Man atrodo, tai padėtų užtikrinti, kad procesai yra vykdomi skaidriai, kad finansavimas yra skiriamas tikrai tiems projektams, kuriems labiausiai reikia, o ne ten, kur yra didžiausi ryšiai tarp projekto iniciatorių ir finansų davėjų. Man atrodo, šie procesai, šie sprendimai, kuriuos esame užregistravę drauge su D. Kreiviu, padėtų padaryti procesą išties skaidresnį. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, aš turiu jūsų atsiklausti. Jūs pristatėte visus tris pasiūlymus? Tik du. Tai ar mes dėl jų galėsime balsuoti, ar dėl kiekvieno vis tiek atskirai? Dėl pirmųjų dviejų. Gerai. Kokia komiteto pozicija?

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Komiteto pozicija dėl dviejų pasiūlymų – nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Išsakėte komiteto poziciją. Motyvai už – nėra norinčių kalbėti. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Žinote, kai kalbame apie skaidrumą ir ką atneša, tai palaukite, kur jūs buvote ketverius metus? Tomis pačiomis taisyklėmis „Via Lietuva“ atrenka projektus, juos vykdo, viską daro tą patį. Kai atnešėte Gynybos fondo, tokių skaidrumo standartų ir limitų jums nereikėjo, nerūpėjo. Kaip sakoma, gynybai ir skaidrumo nereikia. O kai kalbame apie kelius, kur bus 100 arba 200 mln., geriausiu atveju, kai reikia sumų, kur skaičiuojama milijardais, tai bus realiai tik perteklinis reikalavimas, kuris nei naudos, nei nieko neduos. Žinote, tikrai nereikia už tokius dalykus įvesti perteklinių reikalavimų tam, kad būtų dar sunkiau tuos projektus įgyvendinti. Mūsų tikslas yra, kad projektai būtų kuo greičiau įgyvendinami ir kuo daugiau lėšų jiems būtų skiriama.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolegė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Tikslas yra ne tik kad būtų įgyvendinta kuo daugiau projektų, bet kad ir būtų įgyvendinti tie projektai, kurie duoda maksimalią grąžą mokėtojams. Ir ne pirmą kartą kolega čia prieš tai kalbėjęs kalba netiesą, jo čia toksai būdas. Bet aš noriu priminti, kad dėl karinio mobilumo projektų buvo bent kelios komisijos, kurios svarstydavo projektų sąrašą, reguliariai persvarstydavo, buvo labai aiškus sąrašas. Ir dabar manau, kad tas pats sąrašas galioja, jis yra pildomas pagal naujus poreikius, kurie atsiranda iš karinio patarimo. Ir nėra ten kokių nors voliuntaristinių sprendimų, kur kažkas dėl to, kad turi apygardą vienoje ar kitoje vietoje, nori paasfaltuoti vieną ar kitą dalyką. Tai šiuo atveju norėtusi, kad ir šiuos pinigus skirstant būtų tie patys principai. O kada sprendimai yra tikrai politiniai, tai patys žinome, kad jie dažniausiai yra suboptimalūs dėl tos priežasties, kad politikai turi ne visada interesą galvoti apie būsimas kartas, o daugiau galvoja apie būsimus rinkimus. Todėl siūlyčiau palaikyti Gintarės ir Dainiaus pasiūlymą, kadangi daugiau skaidrumo niekam dar nepakenkė.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išsakyti. Kolegos, turėsime apsispręsti dėl dviejų pasiūlymų dėl 4 straipsnio, kuriuos pateikė kolegės G. Skaistė ir D. Kreivys. Prašom balsuojant apsispręsti dėl abiejų pasiūlymų. Kas balsuoja už, už pasiūlymą, kas prieš – prieš pasiūlymą.

Balsavo 113 Seimo narių: už pasiūlymą – 34, prieš – 41, susilaikė 38. Pasiūlymui nėra pritarta.

Ir kitas pasiūlymas, kurį taip pat teikė kolegės G. Skaistė ir D. Kreivys, dėl 7 straipsnio. Prašom, Gintare, pristatykite.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi šita valdančioji dauguma taip intensyviai mėgsta įvairius auditus ir paskiria Valstybės kontrolei auditus daryti vienos kitos institucijos, siūlau auditą ir Kelių fondui, kad ne rečiau kaip kartą per metus būtų vykdomas auditas, kuris įvertintų ne tikrai lėšų panaudojimą, atitiktį fondo tikslams, bet taip pat atrankos procedūrų skaidrumą ir įstatymo atitiktį. Tai kviečiu pritarti. Bus dar daugiau auditų.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto pozicija.

Š. ŠUKEVIČIUS (*LSDPF*). Komiteto – nepritarti, nes Valstybės kelių fondų įstatymo projekte numatyta, kad fondo administratorius privalės rengti fondo metinius ataskaitos rinkinius, kurie bus pasirašyti ir audituoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai dėl pasiūlymo. Nėra. Balsuojame dėl kolegės G. Skaistės ir D. Kreivio pasiūlymo. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 113 Seimo narių: už pasiūlymą – 38, prieš – 34, susilaikė 41. Pasiūlymui nėra pritarta. Dėl viso įstatymo projekto. Motyvai už – J. Zailskienė. Ačiū pranešėjui.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Aš tai kaip tik labai kviečiu palaikyti šitą projektą, nes lengviausia yra nieko nedaryti. O tikrai aš tikiu šio fondo sėkme ir manau, kad jau kam kam, bet Lietuvos keliams tikrai pinigų ir darbo labai daug reikia. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Mielieji kolegos, prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto balsuojant.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 94, prieš – 2, susilaikė 16. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

13.26 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 5 priedo pakeitimo ir 5, 7, 7¹ straipsnių, 1, 3, 4 priedų pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XVP-509(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-509. Prašom komiteto pranešėją. Yra gautas pasiūlymas ir pirmiausia kolega B. Ropė. Prašom pristatyti savo siūlymą.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kadangi Lietuvos Respublikos Vyriausybė nuo šių metų liepos 1 dienos ženkliai išplėtė kelių naudotojo mokesčiu apmokestinamą valstybės reikšmės kelių tinklą, beveik 35 %, iki 2 tūkst. 851 kilometro, dėl šios priežasties žemės ūkio veiklos subjektams padidės išlaidos, nes naudosis tais keliais, už kuriuos anksčiau nereikėjo mokėti.

Be to, rengiant įstatymo projektą yra neatsižvelgta į Žemės ūkio ministerijos ir Susisiekimo ministerijos protokolinių susitarimų nustatyti mažesnius kelių rinkliavos tarifus pirminės žemės ūkio produkcijos gamybai. Todėl nepadarius, neįvedus lengvatos, žinoma, didės išlaidos ir didės maisto produktų kainos. Todėl siūlau papildyti 6 straipsnį 4 dalimi, kad tas, kas galioja, ir toliau galiotų, kad kelių naudotojo mokesčio lengvata (mažiausias tarifas) už naudojimąsi keliais taikoma pirminės žemės ūkio produkcijos, pašarų, maisto gamintojams už jų veiklą ir produkcijos realizavimui naudojamų transporto priemonių naudojimąsi mokamais keliais. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto pozicija.

Š. ŠUKEVIČIUS (*LSDPF*). Komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Ačiū už komiteto poziciją. Dėl motyvų už dėl šio pasiūlymo – kolegė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Mielieji kolegos, vis dėlto kažką turbūt reiškia ministerijų, ministrų susitarimai ir patikinimas ūkininkams ir žemdirbiams, kad jiems kelių naudotojų mokesčių lengvata galios ir kad jie su savo žemės ūkio technika galės iš lauko į lauką pervažiuoti.

Dabar tikrai nesudarote tokios galimybės įvertinti, ar tikrai tas pažadėtas pratimas įvyks, nes perduodant Vyriausybei visas funkcijas: nustatyti tvarką ir taip toliau, ir tarifus, nelieta lengvatos žemės ūkio technikos naudotojams. Tikrai palaikykime Bronio pasiūlymą ir užtikrinkime tą lengvatą mūsų Lietuvoje, žemės ūkio krašte, mūsų žemdirbiams. Ir taip mokesčiai labai drastiškai keliama būtent šitam sektoriui, tai bent jau kelių mokesčiai tikrai turėtų sulaukti pritarimo ir tokia būtų mūsų garantija, kad taip ir įvyks, būtent naudojant ir fondo, ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymu nustatytomis nuostatomis ir tarifais. Labai kviečiu palaikyti B. Ropės labai racionalų pasiūlymą šiuo klausimu.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti dėl kolegės B. Ropės pasiūlymo.

Iš viso balsavo 105 Seimo nariai: už pasiūlymą – 31, prieš – 19, susilaikė 55. Pasiūlymui nėra pritarta. Ačiū pranešėjui.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai už, prieš? Nėra. Prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Balsavo 109 Seimo nariai: už projektą – 83, prieš – 1, susilaikė 25. Įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

13.31 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-111 2, 3, 6 straipsnių pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-510(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių priežiūros plėtros ir programos finansavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-510. Pasiūlymų nebuvo gauta. Diskusijose dėl motyvų už, prieš taip pat nėra. Prašom dėl įstatymo projekto apsispręsti balsuojant.

Balsavo 104 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 83, prieš – 1, susilaikė 20. Po svarstymo projektui yra pritarta.

13.32 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 1, 2, 7 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-511(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – taip pat Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projekto Nr. XVP-511 kai kurie pakeitimai. Buvo gauta Seimo narių pasiūlymų. Prašome į tribūną pranešėją. Pirmą pasiūlymą pristatys jį teikę Seimo nariai – kolegės R. Žemaitaitis, R. Puchovičius... Nežinau, kas iš jūsų, iš autorių, norėtų pristatyti. Kolega V. Jucius. Prašau.

V. JUCIUS (NAF). Atsižvelgiant į tai, kad žemės ūkis yra strategiškai svarbus šalies sektorius nacionaliniam saugumui, o apsirūpinimas maistu esamoje geopolitinėje situacijoje yra ypač svarbus, manome, kad konkurencinės sąlygos rinkoje žemės ūkio subjektams neturėtų būti bloginamos. Remdamiesi aukščiau išdėstytais argumentais siūlome, kad kelių rinkliavos lengvatos būtų įtvirtintos įstatymu, o ne poįstatyminiais teisės aktais, taip išvengiant galimos situacijos, kad jos būtų lengvai keičiamos. Siūlome pakeisti įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamą įstatymo 6 straipsnį, papildant jį nauja 5 dalimi. Mažiausi kelių rinkliavos ribiniai tarifai taikomi žemės ūkio veiklos subjektams, kurie atitinka šias sąlygas:

1. Verčiasi žemės ūkio produktų gamyba.

2. Jų metinės pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro daugiau kaip 50 % visų gautų pajamų.

3. Kai veža sau priklausančius krovinius savo transporto priemonėmis ir turi elektroninį važtaraštį, kuriuo patvirtinama, kad krovinio siuntėjas, gavėjas ir vežėjas yra tas pats.

Atitinkamai projekto 2 straipsnio, keičiamo įstatymo 6 straipsnio 5 ir 6 dalis laikyti 6 ir 7 dalimis. Prašau pataisai pritarti.

PIRMININKAS. Prašom pristatyti komiteto poziciją.

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar dėl kolegų siūlymo dėl motyvų už, prieš pasisakančių nėra? Prašom apsispręsti dėl pasiūlymo.

Balsavo 110 Seimo narių: už pasiūlymą – 35, prieš – 10, susilaikė 65. Pasiūlymui nėra pritarta.

Kitą pasiūlymą teikė kolega Seimo narys B. Ropė. Prašom pristatyti savo pasiūlymą.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Kadangi pateiktu įstatymo projektu yra naikinama kelių rinkliavos lengvata taikyti mažiausius kelių rinkliavos ribinius tarifus žemės ūkio veiklos subjektams. Na, praeitą kartą jau šnekėdamas minėjau motyvus, noriu pasakyti, kad svarstant komi-

tete iš tikrųjų kaip ir pritarė visi, tik atseit nereikia įstatyme, tegul bus nutarime ir nutarime ta lengvata galios. Iš tikrųjų manau, kad neteisinga naikinti iš dabartinio įstatymo. Gerai veikė ta sistema, labai išdidinome, išplėtėme kelių tinklą, manau, reikėtų palikti, todėl siūlau 6 straipsnį papildyti 7 dalimi, kad kelių rinkliavos dydis, mažinamas 90 %. Tai yra daugiausia, kai jį galima sumažinti pirminės žemės ūkio produkcijos gamybai už jų veiklai ir produkcijos realizavimui naudojamų transporto priemonių naudojimąsi mokamais keliais. Trečias kartas nemeluoją. Kviečiu palaikyti ir tikiuosi gero rezultato.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto pozicija.

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Biudžeto ir finansų komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už, prieš? Nėra. Prašom apsispręsti dėl kolegos B. Ropės pasiūlymo. Ačiū pranešėjui.

Balsavo 107 Seimo nariai: pasiūlymui pritarė 39, prieš – 15, susilaikė 53. Pasiūlymui nėra pri-tarta. Dėl viso įstatymo projekto motyvai už, prieš? Nėra. Prašom dėl viso projekto apsispręsti balsuojant.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 84, prieš – 2, susilaikė 23. Įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

13.37 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 2, 4, 5, 7, 10, 13, 16, 18 ir 20 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹, 18¹, 20¹ straipsniais, 1, 2 ir 3 priedais įstatymo projektas Nr. XVP-512(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projek-tas Nr. XVP-512. Pataisų, pasiūlymų negauta. Dėl motyvų norinčių kalbėti nėra. Prašom apsi-spręsti dėl viso įstatymo projekto.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 88, prieš – 1, susilaikė 19. Įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

13.38 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-112 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-513(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projek-tas Nr. XVP-513. Pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvai už, prieš? Kalbėti norinčių nėra. Prašom apsi-spręsti balsuojant.

Balsavo 112 Seimo narių: už projektą – 90, prieš – 5, susilaikė 17. Po svarstymo įstatymo pro-jektui pritarta.

13.39 val.

Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 2, 4, 5, 6, 7 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-514(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įsta-tymo projektas Nr. XVP-514. Pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvai už, prieš? Taip pat nėra norinčių kalbėti. Prašom balsuojant apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 89, prieš – 3, susilaikė 19. Po svarstymo projektui yra pritarta.

13.39 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 1, 2, 13, 14, 15, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-515(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-515. Buvo gautas vienas siūlymas iš Seimo narės G. Skaistės, dėl kurio mes prieš tai jau kitame įstatyme apsisprendėme. Ar kolegė norėtų atsiimti pasiūlymą?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi šitai valdančiajai daugumai patinka auditai tik energetikos įmonių ir nacionalinio transliuotojo, bet kelių finansavimo auditas nereikalingas, o šis pasiūlymas yra su tuo susijęs, dėl to neprašau balsuoti ir pasiūlymą atsiimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl viso projekto motyvai už ir prieš. Nėra. Prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 84, prieš – 3, susilaikė 23. Įstatymo projektui po svarstymo stadijos yra pritarta.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Investicijų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-491 ir susiję įstatymų projektai iki Žemės reformos įstatymo projekto Nr. XVP-496. Gerbiamas J. Olekas dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mes norėtume frakcijos vardu paprašyti dėl viso komplekso, dėl kurio dabar balsavome, skubos tvarkos. Dėl Kelių fondo.

PIRMININKAS. Dėl viso paketo?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Taip, dėl viso paketo.

PIRMININKAS. Aš jau paskelbiau kitą klausimą, bet... Ar galėtume grįžti? (*Balsai salėje*) Gerai, mieli kolegos. Yra frakcijos siūlymas dėl viso paketo. (*Balsas salėje: „Kurio?“*) Tuoj įvardinsiu. Dėl projektų nuo projekto Nr. XVP-508 ir dėl susijusių teisės aktų iki projekto Nr. XVP-511, atsi-prašau, iki projekto Nr. XVP-515. Frakcija prašo, kad dėl viso paketo būtų taikoma skubos tvarka. Apsispręskime balsuodami.

Balsavo 103 Seimo nariai: už skubą – 77, prieš – 14, susilaikė 12. Bus taikoma skubos tvarka.

13.43 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 12, 13, 13¹ straipsnių, ketvirtojo² skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-491(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-492(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 13¹, 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-493(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-494(2), Pelnų mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-495(2), Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-496(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas, kurį aš jau pristaciau, tai yra Investicijų įstatymo ir susijusių teisės aktų projektai. Į tribūną kviečiame Ekonomikos komiteto pranešėją J. Roją. Išsakykite poziciją dėl pagrindinio ir susijusių. Kokia komiteto pozicija?

J. ROJAKA (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Ekonomikos komitetas svarstė šį klausimą ir bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Taip pat buvo svarstyta ir dėl skubos tvarkos, ir komitetas irgi pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Aplinkos apsaugos komiteto poziciją dėl viso projektų paketo pristatys L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Birželio 11 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė klausimus ir lydimuosius ir bendru sutarimu visiems pritarė. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau kviečiu Kaimo reikalų komiteto pranešėją pristatyti Kaimo reikalų komiteto poziciją. Pirmininko nematau, tada T. Prajara. Prašom.

T. PRAJARA (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas 2025 m. gegužės 11 d. dėl šio projekto priėmė sprendimą... iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 13¹, 23, 37, 42 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-493 ir siūlyti pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Balsavimo rezultatai: 7 – už, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl Pelnų mokesčio įstatymo 58 straipsnio pakeitimo projekto kviečiu A. Butkevičių pristatyti komiteto poziciją.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį įstatymo projektą. Buvo pateikti Teisės departamento du pasiūlymai, jiems

buvo pritarta. Taip pat buvo svarstoma mano registruota pataisa dėl Pelno mokesčio įstatymo 58 straipsnio pakeitimo. Komitetas pritarė visiems pasiūlymams ir pataisoms ir galutinai įstatymo projektui buvo pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ekonomikos komiteto poziciją dėl Pelno mokesčio įstatymo pristatys A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas apsvarstė įstatymo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu balsuojant visiems komiteto nariams. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Visų komitetų pozicijos išsakytos. Nėra norinčių kalbėti.

Gerbiami kolegos, turime vieną projektą, dėl kurio yra gautas siūlymas. Dėl Žemės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-493. Seimo nariai S. Gentvilas, Š. Šukevičius, D. Žebelenė, R. Kaunas, A. Zuokas, A. Gedvilienė pateikė siūlymą. Kas iš autorių norėtų pristatyti? Gerbiamas S. Kairys. Atsiprašau, S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Kaip pataisos teikėjai, siūlymu norėjome palengvinti tvarkas, kad ne savivaldybių tarybos tvirtintų žemės nuomos sutartis, panaudos sutartis, kas yra gana techninis dokumentas, o merai ir administracijos. Deja, dėl ryžto stokos turbūt atsiimsime šitą siūlymą, bet truputį norisi ir žodį dėl savivaldybių tarybų pasakyti.

Gavę mandatą priimti šituos sprendimus tarybos nariai, gaudami penktadalį atlyginimo, turėtų rinktis visada, ir vasaros metu, nes sandoriai *stovi*. Ypač prieš vasarą, kai Aplinkos ministerija neatnešė viso paketo, dabar nevyks tarybos posėdžiai, išsitemps sutarčių tvirtinimas per porą mėnesių, o tarybos nariai gauna atlyginimą ir už nevykstančius posėdžius ir komitetus. Ši funkcija privalo būti vykdoma. Nacionalinės žemės tarnybos teritorinių padalinių vedėjai priimdavo vienasmeniška šituos sprendimus. Dabar tarybos nusišalina nuo šių sprendimų ir neproporcingai išsiplečia šitie sprendimų priėmimai. Bet kadangi komitetuose nebuvo pritarta šitam siūlymui, mes, kaip iniciatoriai, turbūt šį siūlymą atsiimame ir prašome nebalsuoti.

PIRMININKAS. Mielas kolega, aš patikslinu. Ar visus pasiūlymus atsiimate?

S. GENTVILAS (LSF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai nebalsuosime, pozicijos pristatyti nereikia.

Yra siūlymas apsispręsti dėl viso paketo – pagrindinio įstatymo projekto ir lydimųjų. Ar galėtumėte tą padaryti dėl visko balsuodami? Motyvai už, prieš? Nėra. Siūlau apsispręsti dėl viso paketo nuo projekto Nr. XVP-491 iki Nr. XVP-496. Prašom balsuoti.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 110, prieš ir susilaikiusių nėra. Svarstymo stadijoje visam paketui yra pritarta.

Mieli kolegos, kadangi turime Ekonomikos komiteto prašymą svarstyti skubos tvarka, ar galėtume tam pritarti bendrai sutarę, ar balsuojame? Balsuojame, girdžiu. Balsuojame, kas už tai, kad būtų paketas svarstomas skubos tvarka.

Balsavo 103 Seimo nariai: už skubą – 89, prieš – 4, susilaikė 10. Bus svarstomas toliau skubos tvarka.

13.51 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 19, 20, 24, 26, 26¹, 26², 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45¹, 45², 46¹, 49, 51, 52, 53¹, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60¹, 74, 76, 77 ir 78 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 42¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-474(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo keliasdešimties straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-474. Kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją pristatyti komiteto pozicijas. Iš Ekonomikos komiteto gerbiamas R. Kaunas. Turime gavę keletą pasiūlymų, dėl jų paskui irgi apsispręsimė.

R. KAUNAS (LSDPF). Pagrindinio komiteto išvada yra pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl viso projekto pasakėte pagrindinio komiteto išvadą. Turime kolegos J. Razmos siūlymų. Pirmą siūlymą autorių prašau ir pristatyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirmu siūlymu siūlau palikti dabar galiojančią draudimą akcininkams skolintis savo bendrovei *užaukštintomis* palūkanomis. Kaip žinome, prieš keletą metų buvo tam tikras skandalas, kai Mokesčių inspekcija atskleidė faktus, kai kelių žinomų bendrovių pagrindiniai akcininkai labai didelėmis palūkanomis skolindavo savo bendrovėms ir taip generuodavo pajamas ne per dividendus, taip išvengdami didesnio apmokestinimo.

Dabar esanti nuostata tokias galimybes sutramdė. Aš manau, kad ji yra reikalinga. Tai, ką sakė komitetas, neigdamas mano pasiūlymą, kad čia reikalingos tam tikros išimties tarptautiniams startuoliams ar kad bendrovės vadovas visada veikia įmonės interesais ir neleis skolinti *užaukštintomis* palūkanomis, deja, žinome, kad bendrovės vadovas neretai veikia pagrindinių akcininkų interesais, o ten smulkiesiems akcininkams paskui sunku įrodyti, kad jų interesai paminti ir jie nebegavo dividendų. Taigi, jeigu naikiname šią ribojančią nuostatą, būtent, aš manau, svarbiausia, kad gali smulkieji akcininkai likti nuskriausti, jeigu tai, ką jie galėtų gauti dividendais, pagrindinis akcininkas brangiai paskolindamas pasiims kaip padidintas palūkanas.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija. Atsiprašau. Kolegos, ar yra palaikančių 10 Seimo narių? Matau, kad yra. Komiteto poziciją prašom įvardyti dėl pasiūlymo.

R. KAUNAS (LSDPF). Komiteto pozicija yra nepritarti. 1 – už, 10 – prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvus už kolegos J. Razmos pasiūlymus išsakys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip ir girdėjote, Ekonomikos komitete nebuvo pateikta jokių įtikinamų argumentų, kodėl nepritarta šiam pasiūlymui. Aš siūlyčiau vis dėlto atsižvelgti į kolegos labai aiškiai išsakytus nuogąstavimus, nes galimybės apeiti mokesčius yra sudaromos gerokai platesnės ir dabartinėje situacijoje, kai visi kalbame apie mokesčius, kaip tik turime pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš? Nėra norinčių kalbėti. Prašom, kolegos, apsispręsti dėl J. Razmos pasiūlymo.

Balsavo 102 Seimo nariai: už pasiūlymą 42, prieš – 24, susilaikė 36. Pasiūlymui nėra pritarta. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną kolega E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, Pirmininke. Replika po balsavimo, bet gal ir dėl vedimo tvarkos. Kiekvienas teikiantysis pasiūlymą iš paskutiniųjų neriasi iš kailio, kad pateiktų argumentus, kodėl jis teikia tą pasiūlymą. O pranešėjai, prieš tai Šarūnas, dabar Robertas, nemato reikalo paaiškinti komiteto argumentacijos, sako, komitetas nepritaria, ir viskas. Žinokitės. Tai norėtusi girdėti jūsų argumentus, negi komitetai dirba taip, kad parašo: ne, už, bet argumentų nerašo? Aš suprantu, kad jūs neturite sukurti argumentacijos, bet juk komitetai tai pateikia argumentus, kuriuos norėtusi girdėti, kodėl, mano manymu, sveiko proto pasiūlymai yra atmetami.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam kolegai. Siūlymai yra ir pastabos teisingos. Galbūt detaliuos bent vienu sakiniu argumentus, kad galėtume apsispręsti, kodėl už, kodėl prieš. Kitas siūlymas taip pat kolegos Seimo nario Jurgio. Siūlymai, turbūt reikia taip pasakyti, kuriuos jūs visus ir pristatytumėte. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia kompleksinis iš esmės vienas siūlymas, tiesiog išsidėstantis per kelis straipsnius, vienu balsavimu čia reikėtų spręsti dėl jo. Siūlau palikti akcininkams dabar galiojančias įstatymo nustatytas teises, tokias kaip didinti bendrovės įstatinį kapitalą, viduryje metų priimti sprendimą išmokėti dividendus ir taip toliau, nes tos teisės jau yra patikrintos praktikos, turi savo logiką ir tikrai įsivaizduoju, kad bus daug problemų, kai projekto autoriai siūlo tas teises atiduoti kai kuriais atvejais bendrovės valdybai arba direktoriui. Vėlgi po tokio atidavimo gali nukentėti smulkiųjų akcininkų interesai, kai jie nedalyvaus priimant pačius sprendimus. Aš nežinau, negirdėjau, kad kurie nors akcininkai skųstųsi, kad jiems per daug yra užsiėmimų ir dalyvavimo akcininkų susirinkimuose ir kad reikia juos nuo tos naštos išvaduoti. Turbūt tas projekto sumanymas yra aktualus vieninteliam akcininkui premjerui G. Paluckui, kuris tikrai turi dabar aiškintis, kaip ten dalyvaudamas akcininkų susirinkime didino įstatinį kapitalą vienos bendrovės, aiškinasi, ar jis čia taip dalyvauja, ar nedalyvauja įmonės valdyme. Tai aš nesiūlau dėl vieno premjero problemų gadinti gerai veikiančią įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar dėl šio pasiūlymo būtų 10 Seimo narių, kurie palaikytų? (*Balsai salėje*) Matau, dešimtas kaip tik pakėlė ranką. Yra. Prašom pristatyti komiteto poziciją.

R. KAUNAS (LSDPF). Komiteto pozicija yra nepritarti, buvo už – 5, prieš – 2, susilaikė 5. Kadangi yra prašymas šiek tiek argumentuoti, nors komitete visi argumentai buvo išsakyti, tai iš akcininkų nėra atimama jokia teisė spręsti, akcininkai nusprendžia, ar įgalioti valdybą arba įmonės vadovą priimti atitinkamus sprendimus, taip kad iš akcininkų jokia teisė nėra atimama. O dėl paminėto premjero, norėčiau, kad pasižiūrėtumėte, šitas įstatymas ėjo gerokai prieš, buvo pradėtas rengti dėl šių naujų aplinkybių. Tai niekaip nėra susiję. Gerbiamas Jurgi, tai nėra vieno žmogaus siūlymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto poziciją pristatėte. Motyvai už kolegą J. Razmos pasiūlymą – kolega A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitete buvo vienintelis argumentas, kad to reikia dėl greitesnio sprendimų priėmimo. Bet mes iš tikrųjų matėme situaciją, kai gali dėl akcininkų labai greitai surinkti akcininkų susirinkimą, priimti reikalingus sprendimus. Greitis šiuo atveju nėra tas kriterijus, dėl ko reiktų vis dėlto keisti šią nuostatą.

Analogija būtų, įsivaizduokime, Seimo Statute įrašome nuostatą, kad Vyriausybė įgaliojama leisti įstatymus vietoj Seimo dėl greičio – viskas bus greičiau. Siūlau iš tikrųjų pritarti šiam siūlymui ir atmesti komiteto poziciją.

PIRMININKAS. Motyvai prieš pasiūlymą – kolega S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kolega Arvydai, matyt, tokios Seimo su uždara akcine bendrove ir akcininkais neturėtume paralelės vesti arba palyginimo. O jeigu akcininkai nusprendžia, tiki ir pasitiki vadovais, reikia tiems vadovams suteikti galimybę priimti greitesnius sprendimus, aš manau, kad turėtume įsiklausyti, tikėti, kaip čia pasakyti, ir sveiku protu, ir sveika logika, ir tikėti akcininkais, ką jie daro ir kaip jie pasitiki savo vadovais. Siūlyčiau pritarti, tai yra nepritarti J. Razmos pasiūlymui. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi motyvai išsakyti. Tai kompleksiskai... Ačiū jums. Dėl visų susijusių pasiūlymų prašom apsispręsti.

Balsavo 104 Seimo nariai: už pasiūlymą – 37, prieš – 30, susilaikė 37. Pasiūlymui nėra pritar-ta. Dėl viso įstatymo projekto motyvai už, prieš. (*Balsas salėje: „Pirmininke, aš buvau užsirašęs...“*) Diskutuoti? (*Balsas salėje: „Taip!“*) Mums informacinė sistema nerodo. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Eugenijau, jeigu buvote užsirašęs... Buvo? Mes tiesiog nematėme. Prašom dalyvauti diskusijose.

E. GENTVILAS (LSF). Techninis nesklandumas, tikrai nekaltinsiu, kad opozicija yra niekinama ir nustumia. Pirmiausia turėjo būti pasisakymas svarstymo stadijos metu, bet tebūnie taip.

Žiūrėkite, ir J. Razmos pateiktų pasiūlymų svarstymas rodo, kad yra tam tikra problema, kad dauguma remiasi savo aritmetine dauguma ir atmeta opozicionierių pasiūlymus, nieko keisto ir nieko naujo ne tik šitame Seime. Bet esmė – kalbama apie smulkiųjų akcininkų interesus. Ir vienu, ir kitu atveju, kur J. Razma siūlė, yra neapsaugomi smulkiųjų akcininkų interesai. Dar daugiau – jie visiškai užgožiami, smulkieji akcininkai, kai yra suteikiamos didžiųjų akcininkų tam tikros daugumos vardu teisės įmonės, bendrovės vadovui, kuris pats nėra akcininkas arba gali nebūti akcininkas. Aš čia tiek to, nesivadovausiu galimomis paralelėmis, kad čia dėl G. Palucko įmonių situacijos sprendžiamas dalykas, bet kalbėsiu tik apie tai, kaip yra nuvertinami smulkiųjų akcininkų interesai.

Beje, gali būti, kad ir stambesnių, stambiųjų akcininkų interesai gali būti pastumti į šalį. Kai trys ketvirtadaliai akcijų valdytojų susitaria ir duoda leidimą bendrovės direktoriui priimti sprendimą dėl įstatinio kapitalo pakeitimo, padidinimo, smulkieji akcininkai tame nedalyvauja. Vienas dalykas. Stambieji akcininkai irgi gali nukentėti, nes bendrovės direktorius gali manipuliuoti tam tikrame laiko intervale. Aš nežinau, žinoma, gali tie stambieji akcininkai susitarti, kada yra priimamas sprendimas didinti įstatinį kapitalą. Bet tai tiktai galimybė, kurios mes nematome šian-dien pagal šitą įstatymo projektą.

Gali atsitikti taip, kad bendrovės vadovas sau norimu metu priima sprendimus keisti, didinti įstatinį kapitalą ir jo struktūrą. Bet esminis dalykas yra, kad visiškai nuvertinami smulkiųjų ak-

cininkų interesai. Paimkime kai kurias stambiausias Lietuvos ekonomines bendroves ir mes pamatysime, kad daugybė žmonių, investavusių į akcijas tose bendrovėse, tampa visiškai neapsaugoti. Net nedalyvaudami akcininkų susirinkime, jie praranda galimybę paveikti akcijas, akcijų struktūrą, nes tai atiduodama bendrovės direktoriui ir tai padaroma stambiųjų bendrovės akcininkų iniciatyva. Na, o dar tikrai apmaudu, kad pateikimo stadijoje pateikėjas taip ir nepasakė, kuriose, neatsakydamas į mano klausimą, tiksliau, neatsakydamas į mano klausimą, kur Europos Sąjungoje yra tokia praktika taikoma, kad gal bus kažkada tokia proga ir bus pasakyta.

Tai tokie pastebėjimai. Aš tikrai susilaikysiu dėl šito projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pastebėjimus, tikrai nebuvo susiję su noru nesuteikti opozicijai žodžio. Tiesiog mes matome, kad kur Seimo kanceliarija juda į priekį su šitos mūsų informacinės sistemos pokyčiais, tą reikia daryti, nes tiesiog nematome ir ne laiku reaguoja sistema. Bet viskas priešakyje, pasitobulinsime.

Dėl viso projekto motyvai už, prieš? Už kalbėti norinčių nėra, prieš – kolega J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kolega Eugenijus teisingai paminėjo šio projekto ydas, kad jis būtent gali sudaryti prielaidas paminti smulkiųjų akcininkų interesus. Tai, kad pasakyta, jog akcininkų sprendimu gali būti perduotos svarbios akcininkų susirinkimo teisės bendrovės vadovui, neužtikrina, kad čia smulkieji akcininkai sugebės apginti savo teises. Jų balsas, priimant tokį sprendimą, gali nieko nelemti. Jeigu jie dalyvautų visgi susirinkime, kai, sakykime, didinamas įstatinis kapitalas, tai jie galėtų tam tikrų aplinkybių reikalauti, kad būtų išpirtos jų akcijos, ir taip toliau. Ir pagaliau įstatinio kapitalo formavimas, juk tai yra tokia esminė akcininkų teisė. Aš tikrai neįsivaizduoju, kaip tą teisę perleisti bendrovės vadovui. Paskui jis ką nors ne taip padarys, aiškink. Ir pagrindiniai akcininkai gali būti nepatenkinti, bet šaukštai bus po pietų.

Dėl skolinimosi irgi aš jau nebekartosiu visko. Jeigu jau akcininkas nori padėti savo bendruomenei sunkiu atveju, tai jis turi galvoti, kaip paskolinti mažesnėmis palūkanomis, bet ne siurbti tą naudą užaukštintomis palūkanomis, kai vėlgi smulkieji akcininkai gali netekti galimybės gauti visų ar dalies dividendų.

Taigi nežiūrint gerų šio įstatymo projekto kai kurių nuostatų, tie mano du paminėti aspektai tikrai, deja, sugadina visą įspūdį apie projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už projektą – kolega S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, dar kartą išgirskime. Gerbiamas Jurgi, vienaip ar kitaip akcininkai renkasi, ar anksčiau, ar vėliau suteikdami vienokius ar kitokius įgaliojimus vadovams. Tai smulkieji akcininkai niekaip nebus apsaugoti, jeigu jie susirinks vėliau. Smulkieji akcininkai susirinkę gali tuo pačiu metu aptarti visas sąlygas ir, jeigu jų netenkina ir jeigu jiems reikalinga išpirkti, tai, manau, ta vieta arba tas laikas yra kalbėtis.

Ar bus vadovui pavesta? Vadovas aiškiai su atitinkamomis funkcijomis ir tam tikrais įsipareigojimais. Niekaip kitaip smulkusis akcininkas nebus apgintas, jeigu vadovas negalės vadovautis priimtu akcininkų sprendimu.

Tai aš čia niekaip nematau tų pavojų ir, manau, linkėkime, kad visi akcininkai, o ypač stambieji, elgtųsi smulkiųjų akcininkų atžvilgiu padoriai.

PIRMININKAS. Motyvai yra išsakyti. Prašom apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Balsavo 99 Seimo nariai: už projektą – 65, prieš – 1, susilaikė 33. Svarstymo stadijoje projektui pritarta. Kadangi yra gautas ir Ekonomikos komiteto prašymas taikyti kitose stadijose skubą, prašome apsispręsti dėl skubos taip pat balsuojant.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 69, prieš – 13, susilaikė 15. Skubai yra pritarta.

14.10 val.

Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 2, 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹, 3², 3³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-546(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-546. Priėmimo stadija.

Gerbiami kolegos, dėl 1 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar būtų reikalaujančių dėl 1 straipsnio balsuoti? Nėra. Ar galėtume 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo Teisės departamento siūlymas, kurį pristatyti kviečiu pagrindinio komiteto pirmininką R. Motuzą.

R. MOTUZAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, buvo gautos dvi techninio pobūdžio Teisės departamento pastabos: įrašyti „lėšos išaldomos“ (įrašyti, kur „Lietuvos Respublikoje esančios“) ir išbraukti žodžius „šio įstatymo“. Labai techninės. Šiandien komitetas susirinko ir vienbalsiai pritarė Teisės departamento pastaboms. Prašytume pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar reikautų kas nors balsuoti dėl šio straipsnio su Teisės departamento išsakytais siūlymais? Ar galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl 3 straipsnio pataisų nebuvo gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Pagrindinis komitetas pritarė, pirmininkas pakomentavo ir tą pastabą. Ar galėtume 4 straipsniui pritarti su Teisės departamento siūlymu bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 5 ir 6 straipsnių nėra gauta pasiūlymų ir pastabų. Ar yra norinčių, reikalaujančių balsuoti dėl kiekvieno iš šių atskirų straipsnių? Ar galėtume abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai prieš – kolega R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš principo pritardamas sankcijų prieš tam tikrus asmenis būtinumui, noriu išreikšti nerimą dėl skubos ir dėl dvejojų standartų galimybes. Per pateikimą kolega I. Vėgėlė paklausė ministro: kaip čia dabar bus, sankcijos prieš Lietuvos piliečius bus taikomos be teismo sprendimo? Į tai ministras atsakė, kad čia yra manipuliavimas ir kiršinimas, gąsdinimas, nes sankcijoms yra dvi sąlygos, tai yra Europos Sąjungos sankcijų nebuvimas ir Vyriausybės apsvaistymas. Kitaip sakant, teismo neturime, sankcijos prieš Lietuvos piliečius gali būti taikomos.

Dabar turime du pavyzdžius. Praeitą savaitgalį Lietuva gavo dovanėlę – tokį V. Putino šlovintoją ir Krymo užėmimo garbintoją Tichanovskį. Atrodo taip, kad tie žmonės, kurie atgabeno šitą pilietį į Lietuvą, matyt, yra organizaciniais ryšiais susiję su tais, kurie remia Rusijos agresiją.

Toliau kitas pavyzdys – ekonominiai ryšiai. Finansų ministerija atkakliai nieko nenori girdėti apie tai, kas darosi po dyzelino akcizo padidینimo. Apyvarta krito visur, bet daugiausia kur? Pagėgių savivaldybėje. Kas yra kitoje Nemuno pusėje? Sovetskas. Vadinasi, čia kyla klausimų dėl ekonominių ryšių su kontrabandininkais ir Rusija. Palikdami be teismo, o vieno ministro, o pasakui Vyriausybės diskrecijai, mes galime čia labai įdomių dalykų pridaryti. Siūlau neskubėti, pagalvoti, pakoreguoti ir tada priimti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolegė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, neplanavau kalbėti, nes manau, kad tai yra vienas iš tų projektų, kur tikrai yra labai platus konsensusas Seime, bet kadangi kolega R. J. Jankūnas ėmėsi kalbėti prieš, visgi norėčiau paraginti pratęsti ribojamąsias priemones dėl karinės agresijos prieš Ukrainą, neieškoti kabliukų ten, kur jų nėra. Tikrai labai nepritariu prilyginimui ar užmetimui šešėlio ant tų žmonių, kurie buvo visai neseniai išlaisvinti iš A. Lukašenkos kalėjimo, ir mėginimui kaip nors juos juodinti ar ieškoti čia vėlgi kabliukų, kurių tikrai nėra.

Kviečiu visus kolegas balsuoti vienbalsiai už šį įstatymo projektą. Gerai, kad tokie įstatymai vis dar sulaukia plataus mūsų sutarimo, mūsų pritarimo ir kad Rusijos agresija Lietuvoje, Lietuvos Seime yra ir toliau smerkiama. To ir laikykimės.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už įstatymo projektą – 93, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.17 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-379(2), Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-375(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XVP-506 ir susijęs projektas Nr. XVP-376, Pridėtinės vertės... Atsiprašau, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XVP-379 ir susijęs Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-375. Per šoninį mikrofoną – J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Frakcijos siūlymas yra pateiktas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Sako, galima. Pritarta bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Balsuoti norite? Yra bent vienas balsas, kuris nori balsuoti. Reikia balsuoti dėl pusės valandos pertraukos. Siūlymas Socialdemokratų frakcijos vardu. Dėl siūlymo prašom apsispręsti balsuojant. (*Šurmulys salėje*)

Balsavo 92 Seimo nariai: už tai, kad būtų paskelbta pertrauka – 63, prieš – 13, susilaikė 16. Pusės valandos pertrauka.

14.18 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 15, 19, 28, 50, 78, 92, 96 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-506(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-506. Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiu komiteto pranešėją R. Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-427 ir antrai versijai... Bendru sutarimu Biudžeto ir finansų komitetas, išnagrinėjęs gautas Teisės departamento pastabas, pritarė patobulintam variantui.

PIRMININKAS. Ačiū už išsakytą komiteto poziciją. Pasiūlymų nebuvo gauta. Diskusijoje, mums sistema rodo, nėra norinčių dalyvauti. Matyt, taip ir yra. Motyvai už, prieš. Taip pat nėra norinčių. Prašom apsispręsti dėl projekto balsuojant.

Balsavo 93 Seimo nariai: už projektą – 92, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Svarstymo stadijoje įstatymo projektui pritarta.

Taip pat turime apsispręsti, nes Biudžeto ir finansų komitetas siūlo taikyti skubą. Prašom balsuoti dėl skubos.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 75, prieš – 6, susilaikė 13. Tolesnėje stadijoje bus taikoma skubos tvarka.

Replika po balsavimo.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš dėl balsavimo. Dėl prieš tai buvusio įstatymo projekto – dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo – ne taip paspaudžiau. Mano balsą prašom įskaityti už.

PIRMININKAS. Pažymėsime Seimo posėdžio protokole.

14.21 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 207, 589, 673 straipsnių, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188⁶ ir 188⁷ straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-367(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-367. Svarstymo stadija. Komiteto pozicija. Pirmiausia Teisės ir teisėtvarkos komiteto poziciją kviečiu pristatyti komiteto pirmininką J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Atsižvelgė į Teisės departamento pastabas, komitetas taip pat pritarė Biudžeto ir finansų komitetui ir pateikė papildymą dėl įsigaliojimo, kad įstatymas, išskyrus 4 straipsnio 2 da-

lį ir 5 straipsnį, įsigaliojant nuo 2026 m. sausio 1 d. 9 balsais už, tai yra visais komiteto narių balsais, išvada priimta.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat kviečiame Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją, kurio salėje šiuo metu nematau. Gal gerbiamas A. Butkevičius galėtų pristatyti komiteto poziciją? Ar pirmininkas norėtų?

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso atskirus straipsnius. Buvo gauti Teisės departamento ir kurie pasiūlymai ir pastabos, joms buvo pritarta. Vienam pasiūlymui buvo pritarta iš dalies. Galutinis komiteto sprendimas – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti nėra norinčių. Nėra, tikrai nėra. Motyvų už, prieš taip pat nematau. Prašom apsispręsti dėl įstatymo projekto balsuojant.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 93, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

14.24 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4195(2), Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4196(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Medžioklės įstatymo 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4195(2) ir susijęs – Laukinės gyvūnijos įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4196.

Kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją A. Mockų pristatyti komiteto poziciją.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas birželio 18 dieną apsvarstė abu įstatymų projektus ir abiem pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje dėl įstatymų projektų nėra norinčių dalyvauti. Dėl motyvų už, prieš? Nėra. Balsuosime dėl abiejų įstatymų projektų, tai yra Medžioklės įstatymo ir Laukinės gyvūnijos įstatymo. Svarstymo stadija. Prašom apsispręsti.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 92, prieš ir susilaikiusių nėra. Svarstymo stadijoje abiem įstatymų projektams yra pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – komiteto pirmininkas L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, kolegos, prašom skubos tvarkos. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Taip, teisėtas prašymas frakcijos vardu. Socialdemokratų frakcijos vardu prašoma dėl abiejų projektų taikyti skubą. Prašom apsispręsti.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 85, prieš – 4, susilaikė 8. Tolesnėse stadijose bus taikoma skuba.

14.27 val.

Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-593 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-593. Pateikimas. Kviečiu pranešėją L. Jonauską.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kolegos, čia yra lydimasis teisės aktas šio projekto. Jo esmė yra, kad numatytume Aplinkos apsaugos rėmimo programoje galimybę finansuoti lūšių ir rudųjų lokių padarytą žalą gamtai, pasėliams ir bitynams. Prašau pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti norinčio nėra nė vieno Seimo nario. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių pasisakyti. Prašom apsispręsti balsuojant. Pateikimo stadija.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

Replika po balsavimo ar dėl vedimo tvarkos?

A. MOCKUS (*LSDPF*). Gerbiamas Pirmininke, frakcijos vardu prašom skubos.

PIRMININKAS. Turime prašymą frakcijos vardu, dėl jo apsispręsimė. Kolega E. Gentvilas taip pat turbūt repliką po balsavimo?

E. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos, aš suprantu, kad tikrai artėja sesija prie pabaigos, bet pasižiūrime: birželio 17 dieną registruotas įstatymo projektas. Priimkime būtinai šioje sesijoje. Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad Konstitucinis Teismas yra pasisakęs apie skubos ir ypatingos skubos taikymo tvarkas. Tai nėra geroji praktika. Aš tik dėl to balsuoju prieš arba susilaikau, nes Konstitucinis Teismas ne šiaip sau šneka.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama Eugenijai. Prašom apsispręsti dėl Socialdemokratų frakcijos siūlymo dėl šio projekto taikyti skubą.

Balsavo 95 Seimo nariai: už skubą – 62, prieš – 6, susilaikė 27. Bus taikoma skuba. Siūlomi komitetai. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstymo datą nustatyti birželio 30 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Taip apsisprendė Seimas.

14.30 val.

Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-396(2), Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 7¹, 9, 10¹, 12, 15, 19, 22, 23, 23¹, 24, 24¹, 25, 25², 29⁸, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33, 34 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25⁴, 30⁵ straipsniais, aštuntuoju skirsniu ir penktojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-397(2), Administracinių nusižengimų kodekso 383, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, 384 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-398(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas yra Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo įstatymo projektas ir su juo susiję dar trys įstatymo, atsiprašau, du įstatymo projektai, tai yra Geležinkelių transporto kodekso keliolikos straipsnių pataisymo, papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-397 ir Administracinių nusižengimų kodekso įstatymų projektas Nr. XVP-398. Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiu Ekonomikos komiteto poziciją pristatyti I. Gelažnikienę.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Ekonomikos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui.

Taip pat Ekonomikos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso straipsnių projektą ir bendru sutarimu yra pritarta patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir dėl Administracinių nusižengimų kodekso komiteto poziciją pristatys komiteto pirmininkas J. Sabatauskas. TTK išvada.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama kolegė, Teisės ir teisėtvarcos komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso pataisas ir atsižvelgęs į Teisės departamento pastabas pritarė patobulintam įstatymo projektui 8 balsais už, nė vieno prieš ir susilaikiusių.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetų pozicijos yra išsakytos. Diskutuojančių nėra. Dėl motyvų už, prieš nėra. Dėl viso paketo prašom apsispręsti balsuojant.

Gerbiami kolegos, iš viso balsavo 96 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 13. Po svarstymo yra pritarta.

Turime komitetų siūlymus dėl skubos tvarkos. Pirmiausia dėl įstatymo projekto Nr. XVP-396 Ekonomikos komitetas siūlo taikyti skubą. Balsuojame dėl komiteto siūlymo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už skubą – 69, prieš – 5, susilaikė 21. Bus taikoma skuba.

Dėl įstatymo projekto Nr. XVP-397 Ekonomikos komiteto siūlymas taikyti skubos tvarką. Prašom apsispręsti.

Balsavo 93 Seimo nariai: už skubą 64, prieš – 7, susilaikė 22. Kadangi yra kalbama apie pakeitą, dėl projekto Nr. XVP-398 komitetas pozicijos neišsakė, naudodamasis Seimo Pirmininko teise, taip pat siūlau skubos tvarką dėl šio įstatymo projekto. Prašom apsispręsti.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 67, prieš – 5, susilaikė 21. Bus taikoma skuba.

Toliau mūsų posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Laba diena, gerbiami kolegos.

14.36 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-175(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Rinkliavų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-175. Biudžeto ir finansų komiteto vardu kviečiu Š. Šukevičių. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

Š. ŠUKEVIČIUS (LSDPF). Dėl Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu Z. Balčytį pristatyti Ekonomikos komiteto nuomonę.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ekonomikos komitetas kaip papildomas apsvaustė minėtą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Vyriausybės išvada ir pateiktas pastabas bei pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir pagal komiteto pasiūlymus. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gauti Ekonomikos komiteto pasiūlymai, kuriuos aptarsime vėliau. Dabar diskutuoti kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Dar kartą, mieli kolegos, keletas trumpų pastebėjimų, kodėl ne iki galo sutinku su šituo projektu, dėl rinkliavų pats dirbęs savivaldybėje meru, matęs visokių situacijų. Visų pirma, išpūdis toks, kad atidavinėjame viešąsias erdves, gatves automobiliams. Gyvena savivaldybės, miestai dėl automobilių. Kai važiuojamojoje dalyje susiaurinama, apribojama, kai šalikelėje kas nors pastatoma ir panaudojama eisenai, kitam renginiui, prašoma susimokėti už sutrikdytą eismą. Man atrodo, kai humanizuojamos viešosios savivaldybių erdvės, einama žaliojo kurso link. Dabar šitas įstatymo projektas eina kaip kontradikcija, jis pasako: netrukdykite eismo, jeigu sutrukdote bet kokiais savo veiksmais automobilių eismą, prašom susimokėti vietinę rinkliavą.

Ar tikrai tas kursas, kuriuo einame atitraukti iš miestų kai kurių centrinių dalių automobilių eismą apskritai, ar neina čia į priešpriešą šitas projektas, kad jeigu tu atitversi dalį gatvės, užtversi dalį pravažiavimui skirtos gatvės ar šalikelės kuriam nors laikui, būk geras, mokėk, nes tu trukdai automobilineiškams. Lyg atrodytų, einame kita kryptimi: dviratininkams, žaliosioms transporto priemonėms, zonoms be triukšmo, zonoms be taršos, einame šita kryptimi, o čia pasakoma: netrukdykite eismo automobiliams, trukdote – mokėkite.

Kitas dalykas, kai apmokestinama vietinė rinkliava komerciniai renginiai, kuriuos organizuoja ne savivaldybė. Kaip aš juokiuosi, šitoje Europos dalyje nuo Magdeburgo teisių suteikimo laikų būdavo didžiulis miestelio, gyvenvietės gyvenimo proveržis, kai suteikta teisė rengti komercinius renginius, tai yra turgus, turgavietes. Turgavietes arba turgų didele dalimi rengdavo savivaldybės, pačios savivaldybės. Tai šiuo atveju, jeigu savivaldybė rengia komercinį renginį, šiais laikais, tai ji nemoka, nors irgi sutrukdė kokiam nors eismui ar kam nors. Savivaldybė pastatoma aukščiau piliečio. Jeigu valdžia daro šitą renginį arba valdžia prisideda prie šito renginio, tai nereikia mokėti. Bet štai ateina bagažinių turgus, piliečių iniciatyva, kuri atitveria dalį šalikelės, – prašau sumokėti, nes jūs trukdote viešąjį eismą. Kai valdžia tai daro, nereikia mokėti, kai piliečiai tai daro, prašome susimokėti.

Man atrodo, čia yra toks sprendimas iš galios pozicijų, kuris manęs, kaip liberalo, natūralu, netenkina. Turėtų būti lygiaverčiai vertinami dalykai. Aš suprantu jūsų intencijas, gal yra kai kur piktnaudžiavimo atvejų, bet ar nejaučiame, kad pilietis yra pastatomas žemiau už valdžią, už valdžios struktūras? Tai tokie mano pastebėjimai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada kviečiu į tribūną pagrindinio komiteto pranešėją Š. Šukevičių. Turime du straipsnius. Dėl 1 straipsnio yra gauti Ekonomikos komiteto pasiūlymai. Prašom pakomentuoti.

Š. ŠUKEVIČIUS (*LSDPF*). Biudžeto ir finansų komitetas dėl pirmojo pasiūlymo pritarė iš dalies. Antrajam pasiūlymui pritarė iš dalies, ir trečiajam pasiūlymui nepritarė. Kodėl nepritarė trečiajam pasiūlymui? Dėl to, kad tokia nuostata apriboja savivaldybės savarankiškumą ir gali būti vertinama kaip perteklinis kišimasis į vietos savivaldos kompetenciją. Tai dėl to.

PIRMININKAS. Ar galime paklausti Ekonomikos komiteto, kaip jie dėl pritarimo iš dalies?.. Pirmajam pritariate? Pritarė. Antrajam pritarė iš dalies ir trečiajam nepritarimui taip pat pritarėte. Neprašo balsuoti. Gerai. Ačiū.

Ar galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui su Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymais? Pritarta. Pritarėme. Ir antrajam pritarti iš dalies? Ačiū, pritarta. Ir trečiajam – nepritarti? Pritarta bendru sutarimu. Pastraipsniui apsvaistėme. Ar galime dėl viso įstatymo projekto pasisakyti už ir prieš? Yra. Už – I. Gelažnikienė. Prašau.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Aš norėčiau atsakyti gerbiavam Eugenijui, kad jūs, kolega, nepasikaitėte, nes Rinkliavų įstatyme jau dabar buvo imperatyvi nuostata, kad galima rinkti už komercinius renginius. Šiuo atveju niekas nėra koreguojama.

Čia koreguojama tai, kad, atliekant įvairius darbus ir apribojant eismą, būtų galima rinkti rinkliavos mokestį. Ir kodėl? Todėl, kad, jeigu šalikelėje yra sandėliuojamos kokios nors medžiagos ar rąstai, tokiu atveju yra sugadinama ir šalikelė, ir kartais važiuojamoji žvyro danga, išvežant purvą iš šalikelės. Tai tokiu atveju atsiranda nuostata, kad juridinis ar fizinis asmuo, kuris sandėliuoja medžiagas, turi kreiptis į savivaldą, kad gautų leidimą susimokėti rinkliavą, ir taip bus apsaugota ir kelio danga, ir kelkraštis. Todėl ir atsirado šitas rinkliavos siūlymas. Todėl labai prašyčiau neklaidinti kolegų.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir kita nuomonė – E. Gentvilas. Prašom, kolega.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerai, kad buvau užsirašęs ir šiuo atveju pasisakyti. Aš nekalbu apie kasinėjimo darbus ir kitus, rąstai suguldyti... Nekalbėjau iš tribūnos. Galima būtų apie tai kalbėti, nes tai gali kažkiek pabranginti kokius nors projektus. Bet aš ne apie tai kalbėjau – kalbėjau apie 4 dalį, leidimą organizuoti komercinius renginius. Štai šiuo atveju aš tikrai pasiskaitęs buvau, negalvokite, kad aš atsistojau ir šneku neskaityęs. Vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse atitverti juos (ar jų dalį) arba apriboti eismą juose. Tai aš ir kalbu apie bagažinių turgų, panašų dalyką, dėl kurio kai kurios savivaldybės turėtų džiaugtis, kad privačia iniciatyva organizuojami komerciniai renginiai, kai kas nors uždirba pinigėlį, ar ne? Tai tada, neduok Dieve, atitversi šalikelės galą, dalį gatvės važiuojamosios dalies – susimokėk. O juk tie komercinių renginių organizatoriai moka prekyviečių rinkliavą, jie jau vieną kartą sumoka. Bet jei jau ta tavo prekyba užima dalį važiuojamosios dalies – prašau susimokėti dar ir antrą rinkliavą. Štai kur aš matau neteisybę! Taigi, Ilona, faktas A – pasiskaičiau. Faktas B – aš nekalbu apie kasinėjimo, inžinerinių komunikacijų klojimo, medžiagų sandėliavimo, rąstų ir kitų dalykų klojimo darbus. Tai tokie mano pastebėjimai.

PIRMININKAS. Ačiū. Išgirdome kolegų pašnekesį ir argumentus. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 68, prieš – 2, susilaikė 18. Įstatymui po svarstymo pritarta. Biudžeto ir finansų komitetas siūlo taikyti skubos tvarką. Ar galime apsispręsti balsuodami? Balsuojame.

Ačiū, kolegos. Balsavo 88 Seimo nariai: už – 62, prieš – 8, susilaikė 18. Skubai pritarta.

14.47 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 2, 7, 12, 13, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-544(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo kontrolierių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-544. Ekonomikos komiteto pranešėja – B. Vėsaitė. Prašau. Nematau. J. Rojaka. Prašau. Ekonomikos komiteto nuomonė.

J. ROJAKA (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Ekonomikos komitetas svarstė šį klausimą ir bendru sutarimu buvo pritarta komiteto patobulintam variantui.

PIRMININKAS. Ačiū. Žmogaus teisių komiteto nuomonę pristatys L. Šedvydis. Prašau, kolega.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Seimo Žmogaus teisių komitetas birželio 18 dieną svarstė Seimo kontrolierių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir priėmė šį sprendimą: pritarti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 2, 7, 12, 24, 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į Seimo nario siūlymus ir Teisės departamento pastabas, kuriems komitetas pritaria. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar kviečiu į tribūną Ekonomikos komiteto atstovę J. Roją. Prašau. Turime Seimo nario L. Šedvydžio du pasiūlymus: dėl 6 straipsnio ir dėl 7 straipsnio. Prašom.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Pirmasis pasiūlymas yra... Vieną sekundę.

PIRMININKAS. Po vieną. Prašom dėl 6 straipsnio pirmiausia.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Pirmasis pasiūlymas yra, kad Seimo kontrolierių įstaigos vadovas, be tiesioginio Seimo kontrolieriaus pareigų, atlieka šias funkcijas. Antroji funkcija – Seimo kontrolierių pritarimu nustato Seimo kontrolierių veiklos sritis. Pagrindinė priežastis dėl šio siūlymo yra ši: kadangi mes atsisakome specializacijų, numatomų iš anksto, kažkokiu būdu tos gana sudėtingos bylos turės būti paskirstytos. Šiuo metu savivaldai yra skirtas Seimo kontrolierius ir centrinės valdžios institucijoms, todėl norint, kad Seimo kontrolierių įstaiga toliau efektyviai veiktų, reikia numatyti vienokį ar kitokį būdą, kaip yra paskirstomos specializacijos šioje įstaigoje.

PIRMININKAS. Kviečiu gerbiamą Jekateriną į tribūną pristatyti Ekonomikos komiteto nuomonę dėl šio siūlymo.

J. ROJAKA (DFVL). Ekonomikos komitetas svarstė Seimo nario L. Šedvydžio pasiūlymą. Komiteto nuomonė buvo pritarti iš dalies ir buvo pasiūlyta papildyti 7 straipsnį nauja 3 dalimi ir išdėstyti taip: iki 2025 m. liepos 31 d. paskirti Seimo kontrolieriai tiria skundus pagal Seimo nutarimuose, kuriais jie paskirti Seimo kontrolieriais, nurodytas jų veiklos sritis, iki pasibaigs tais Seimo nutarimais nustatyti jų įgaliojimai. Argumentai – vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijomis.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar autorius sutinka?

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Sutinku.

PIRMININKAS. Autorius sutinka. Gerbiama Jekaterina, nebėkite, grįšite paskui į tribūną dėl kitos pataisos. Ar dabar galime bendru sutarimu pritarti...

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Galima.

PIRMININKAS. ...iš dalies pagal Ekonomikos komitetą? Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl kitos pataisos kviečiu J. Roją į tribūną, o pristatyti ją kviečiu L. Šedvydį.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Tiesiog ne ta tvarka pristatė atsakymą į tai, ką aš dabar pristatysiu. Mano antrasis pasiūlymas yra iš esmės dabar paskirtiems Seimo kontrolieriams. Yra numatytos Seimo nutarimuose jų specializacijos sritys, tai iš esmės kad jos toliau galėtų iki jų kadencijos pabaigos, taigi tiek 2021 m. lapkričio 25 d., tiek 2023 m. lapkričio 16 d. Seimo nutarimuose numatytos specializacijos galėtų ir toliau iki jų kadencijos pabaigos. Naujai paskirti kontrolieriai jau gaus tas iš anksto numatytas savo funkcijas, be specializacijos.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti Ekonomikos komiteto pritarimui iš dalies gerbiamo L. Šedvydžio?.. L. Šedvydis sutinka, jam tinka pritarimas iš dalies. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime bendru sutarimu.

Ai, dar yra norinčių pasisakyti dėl viso projekto. L. Šedvydis – nuomonė už.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Sveiki! Pagrindinė problema, kuri yra čia sprendžiama, tai yra Vyriausybės programoje esantis išipareigojimas dėl smulkiojo ir vidutinio verslo ombudsmeno. Kadangi kitu keliu nepavyko per protingą laiką įgyvendinti šitos idėjos, Ekonomikos ir inovacijų ministerija pasirinko sprendimą plėsti Seimo kontrolierių įstaigos tiek kompetencijas, tiek suteikti papildomų išteklių. Ar tai yra tobulas sprendimas? Veikiausiai ne, bet aš siūlau pritarti šitam sprendimui tokiam, koks jis yra, ir vėliau žiūrėti, kaip galima dar geriau pagerinti smulkiojo ir vidutinio

verslo galimybes skūstis dėl valstybės institucijų, savivaldos institucijų veiksmų ir sustiprinti šią išties neblogai veikiančią Seimo kontrolieriaus įstaigą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – J. Razma. Prašom, kolega.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, manau, valdantieji supranta, kad suerzino verslą savo mokestiniais pakeitimais. Gal naiviai tikimasi, kad čia duosime Seimo kontrolierių smulkiajam ir vidutiniam verslui ir taip čia pamaloninsime ir nusipelnysime palankesnio požiūrio, bet vargu ar taip įvyks.

Šiaip šis siūlymas, manau, visiškai yra priešingas valdančiųjų išipareigojimui mažinti biurokratinės struktūros. Čia kuriama dar viena nauja, kuri nemanau, kad ką nors efektyviai nuveiks. Verslininkai Lietuvoje yra susijungę į gana galingas savo organizacijas ir kai jau reikia interesus apginti, tikrai sugeba tai padaryti. Jeigu koks nors Pramonininkų konfederacijos atstovas ateis į Vyriausybę dėl kokių nors problemų, tikrai balsas bus kur kas stipriau girdimas, negu kokia nors ilgame tekste surašyta kontrolieriaus rekomendacija, nes kontrolieriai neturi tokių jau stiprių įgaliojimų ką nors rimtai išspręsti. Ir kas iš to, kad parašys, jog kokiam nors verslo atstovui Registrų centras, tarkime, per vėlai suteikė paslaugas ar ką. Kas nuo to labai pasikeis? Aš manau, kad tiesiog bereikalingai švaistomi valstybės ištekliai. Lietuvoje jau turėsime visus įmanomus kontrolierius, kiek tik pasaulis yra prigalvojęs, nors, atrodo, nesame pati turtingiausia ir pati didžiausia valstybė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, apsispręskime... Ne, dar yra nuomonė už. T. Tomilinas. Prašau. (*Balsai salėje*) Svarstymo stadija. Atsiprašau. Apsispręskime balsuodami.

Ačiū. Balsavo 88 Seimo nariai: už – 71, prieš – 2, susilaikė 15. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

T. Tomilinas, prašau.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Aš kaip repliką po balsavimo, gerbiamas pirmininke. Norėčiau gerbiavam J. Razmai priminti, kad toks įstatymo projektas dar užpraeitoje kadencijoje buvo mūsų užregistruotas, bet niekaip neradome politinės valios jo priimti. Jūsų samokslų teorija apie mokesčius pakeitimus 2025 metų visiškai negalioja.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, išsiaiškinome istorines aplinkybes.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XVP-379. Pusės... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dar grįžtame prie buvusio klausimo dėl Seimo kontrolieriaus. Yra Ekonomikos komiteto prašymas taikyti skubos tvarką. Apsispręskime balsuodami.

Ačiū. Balsavo 90 Seimo narių: už – 66, prieš – 10, susilaikė 14. Skubai pritarta.

Dar viena replika – I. Vėgėlė. Prašau, kolega.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš siūlyčiau parengti tada atskirą įstatymą, kad paskutinę savaitę visi Seimo įstatymai būtų priiminėjami skubos tvarka, nes šiandien būtent taip ir vyksta. (*Balsai salėje*) O šiaip pritariu, ir čia ne opozicija kalba, o kalba teisininkai, kurie sako, kad skubos tvarką reikia taikyti tik tuomet, kai tai yra neišvengiamai būtina. Ir taip sako Konstitucinis Teismas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi iniciatyvą turite ir jūs, lauksime pasiūlymų.

14.58 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-379(2), Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-375(2) (svarstymo tęsinys)

Gera, kolegos. Kitas klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-379. Biudžeto ir finansų komiteto nuomonė... (*Balsai salėje*) Ir lydimasis – Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-375. Kviečiu į tribūną Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką A. Sysą pristatyti komiteto nuomonę. Jeigu galėsite, kartu ir dėl pagrindinio, ir dėl lydimąjo įstatymo.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiami Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, kurioms buvo pritarta, ir buvo gauta Seimo narių siūlymų, kuriems komitetas nepritarė. Komiteto sprendimas buvo bendru sutarimu, o Seimo narių pasiūlymai buvo po pagrindinio komiteto svarstymo papildomai ir jiems komitetas nepritarė. Balsavo už Seimo narių pasiūlymą 2, prieš – 2, susilaikė 7.

PIRMININKAS. Ačiū. Socialinių reikalų ir darbo komiteto nuomonę kviečiu pristatyti J. Zailskienę. Ir dėl pagrindinio, ir dėl lydimosio, jeigu galėsite.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo projektui komitetas pritarė. Už – 8, susilaikė 4. O Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada dėl lydimosio įstatymo Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę kviečiu pristatyti... A. Širinskienė pas mane pažymėta. Bet gal kas nors iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto? Ačiū. G. Balčytytė. Prašom.

G. BALČYTYTĖ (*TS-LKDF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė birželio 16 dieną ir pritarė išvada. Už – 9, susilaikiusių ir prieš balsavusių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti dėl abiejų projektų nėra užsirašiusių. Į tribūną kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką. Yra gauta Seimo narių E. Rudelienės, E. Gentvilo ir kitų pasiūlymų. Prašom, gerbiama Edita Rudeliene. Prašom pristatyti savo pataisą.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Gerbiamas pirmininke, komitete buvo svarstyta. Nepritarta.

PIRMININKAS. Ar yra 10 palaikančių?

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Aš neprašau balsuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Atsiimate. Tada dėl to nereikia. Ir dar turime kitą? Ne, čia abi. Viskas gerai, atsiėmė. Gerai, kolegos, tada atskirai balsuosime dėl pagrindinio ir lydimosio. Balsuojame dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto Nr. XVP-379. Už, prieš nėra. Prašom balsuoti.

Atsiprašau, ar yra užsirašiusių dėl motyvų? Labai atsiprašau, yra užsirašiusių dėl motyvų. Duosime pasisakyti. I. Vėgėlė – nuomonė prieš. Prašau.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Mieli kolegos, šiaip šie įstatymų projektai yra sveikintini. Žmonėms suteikiama teisė nebūti verčiamiems ištraukti į pensijų kaupimą. Galimybė atsitraukti iš pensijų kaupimo, galimybė stabdyti. Ir daug kur reikėtų ploti rankomis. Tačiau yra tokia patarlė: „Skubų darbą...“

Pratęsiu toliau. Taip atsitiko ir su šiuo projektu, nes šis projektas eina atsietai nuo pagrindinio įstatymo projekto, kurį reikėtų svarstyti kartu. Man atrodo, visi komitetai, kurie čia pristatė, jų nesvarstė kartu, jie tiesiog atskirai vieną svarstė ir atskirai svarstė kitą. Jeigu jūs pažiūrėtumėte straipsnių atitiktis, straipsniai neatitinka vieni kitų.

Pavyzdžiui, cituoju, mes keičiame 17 straipsnį ir sakome, kad neapmokestinamosios pajamos bus 46¹ punktas. Pajamos, gautos iš pensijų kaupimo bendrovės, pagal naujojo įstatymo 31 straipsnio 3 dalį... Mieli kolegos, įstatymo suvestiniame projekte 31 straipsnio 3 dalies nėra. 31 straipsnis yra iš vienos dalies ir aš pacituosiu, kaip ten yra: „31 straipsnis. Įstatymo priedo pripažinimas netekusiu galios. Pripažinti netekusiu galios įstatymo priedą.“ Taškas. Tai ką mes neapmokestinsime pajamų mokesčiu? Čia yra suvestinis birželio 25 dienos projektas.

Ką aš noriu pasakyti? Mieli kolegos, dabar skubėkite registruoti pataisą, spėju, kad jūs dabar pritarсите, nes nėra kur dėtis. Skubėkite registruoti pataisą, kad bent priėmimo metu nebūtų tokių neatitikimų, kurie yra čia. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už racionalų pasiūlymą, taip ir padarysime. Dabar prašom apsispręsti balsuojant. Ačiū. Balsavo 96 Seimo nariai: 71 – už, 3 – prieš, 22 susilaikė. Po svarstymo įstatymui pritarta. Biudžeto ir finansų komitetas ir Seimo Pirmininkas siūlo taikyti skubos tvarką. Balsuojame. Apsispręsime balsuodami.

Ačiū. Balsavo 90 Seimo narių: 65 – už, 10 – prieš, susilaikė 15. Skubai pritarta.

Dabar, kolegos, apsispręskime dėl Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-375. Nuomonių už, prieš čia jau tikrai nėra. Balsuokime.

Ačiū. Balsavo 95 Seimo nariai: už – 73, prieš – 1, susilaikė 21. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Replika po balsavimo – L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašau ir šitam įstatymo projektui skubos, kadangi tai yra paskutinis iš visos pensijų reformos įstatymų projektas, kuris, jeigu nepaprašytume skubos, nebūtų priimtas. Vadinasi, įsigaliojus pagrindiniam Pensijų kaupimo įstatymui, nuo liepos 1 dienos žmonės, kurie apsispręstų likti ar nelikti įtraukus pagal automatinį įtraukimą, neturėtų visos informacijos, kas yra priimta pensijų reformos kontekste. Todėl siūlau priimti skubą ir kad žmonės po liepos 1 dienos turėtų visą informaciją, kaip yra reformuojama sistema, kad galėtų apsispręsti tinkamai. Tai prašau skubos.

PIRMININKAS. Ačiū už aiškiai išsakytus motyvus. Frakcijos vardu tokią teisę turite. Prašom apsispręsti balsuojant dėl skubos.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 71, prieš – 9, susilaikė 19. Skubai ir dėl šio įstatymo projekto pritarta.

15.08 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1050(5), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1051(5) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1050. Pranešėjas – T. Sadauskis. Ekonomikos komitetas. Prašau. Ir dėl lydimąjo Akcinių bendrovių įstatymo 371 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

T. SADAUSKIS (NAF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Ekonomikos komitetas svarstė minimus įstatymų projektus ir nusprendė pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusija. Diskutuoti užsirašė S. Gentvilas. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Salėje nematau L. Savicko ir S. Skvernelio, bet vėl apeliuosiu į juos.

Gerbiamieji, 2018 metais, jums, kaip premjerui ir premjero patarėjui ekonomikos klausimais, Lietuva įstojo į EBPO. Esminės rekomendacijos, ir jūs, Jekaterina, žinote, valstybinių įmonių depolitizavimas. Koks yra šis projektas? Tai valstybinių ir savivaldybių įmonių politizavimas. Būtent dėl kadencijų neribojimo ir ką STT rašo kritinėse pastabose, cituoju: „Siekiant viešajame sektoriuje veikiančių įstaigų veiklos skaidrumo bei atsinaujinimo analogiškas apribojimas, kad asmuo negali vadovauti įstaigoje daugiau nei dvi kadencijas iš eilės, nustatytas: valstybės, savivaldybės institucijų ar įstaigų vadovams, centrinių statutininių įstaigų vadovams, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui.“ Ir ką padaro R. Žemaitaičio kolegos S. Bucevičiaus valdomas Ekonomikos komitetas? Sako: susipažinome ir įvertinta. L. Savickas savo ministerijos vardu rengdamas įstatymo projektą Vyriausybės išvadoje kartu su G. Palucku iš esmės palaimino tokias nuostatas, kad ir toliau mes politizuosime valstybės ir savivaldybių įmones.

Gerbiamieji valdantieji, kurie atvedėte į EBPO Lietuvos valstybę, prisiminkite, ką jūs žadėjote per septynetą aštuonetą metų? Iš esmės pereiti iš valstybinių įmonių statuso prie akcinių bendrovių. Lygiai tą patį darė gerbiamos I. Šimonytės Vyriausybė, sekdamą jūsų planu: iš 19 valstybinių įmonių perėjo prie akcinių bendrovių ir liko tik trejetas.

Paskutinis Žemės ūkio duomenų centras yra sabotuojamas R. Žemaitaičio ir I. Hofmano, nes R. Žemaitaitis pateikė įstatymo projektą, kad šita įmonė, Žemės ūkio duomenų centras, dėl kurio jau priimtas akcionavimas, būtų paverčiamas atgal į valstybinę įmonę. Jūs, gerbiami demokratai, sukairėje, suraudonavę, laiminate tai.

Gerbiamas Lukai Savickai, gerbiamas Sauliau Skverneli, kas čia darosi su valstybės įmonių valdymo depolitizavimu? Kodėl paklūstama R. Žemaitaičio įmonių politizavimui, kodėl nesiklausoma SST kritinių pastabų ir kodėl iš esmės neinama keliu depolitizuoti ir tokias archajiškas valdymo formas kaip valstybinės įmonės išmesti per bortą?

Priminsiu, kad V. Sinkevičius 2017 metais ar 2018 metais sukūrė tarppartinę laikinąją Seimo narių grupę, jai vadovaudamas stengėsi, kad valstybinės įmonės būtų depolitizuotos, būtų atsisa-

kyta archajiško statuso, bet štai jūs, demokratai, valdydami Ekonomikos ministeriją, linkčiojate paskui R. Žemaitaitį, linkčiojate pagal socialdemokratus ir teikiate prastas išvadas. Tai nėra perspektyvu Lietuvai, tai neperspektyvu tam, ką jūs žadėjote stodami į EBPO, ir jūs atsitraukiate nuo šitų principų.

Todėl kviečiu Seimo narius balsuoti prieš neribotą kadencijų kiekį valstybinėse ir savivaldybių įmonėse, kas bandoma įteisinti, nes kitas žingsnis bus iš tikrųjų statutinės ir kitos tarnybos ir mes nebaigsime. Kviečiu grįžti prie pagrindų demokratų ir visą Seimą balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Dabar motyvai už, prieš. Už – J. Rojaka. Prašau.

J. ROJAKA (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Taip, iš tiesų Lietuvoje 2018 metais įsigaliojo reikalavimas, kad bent pusė valdybos narių VVI būtų nepriklausomi, tai yra specialistai profesionalai, ne valstybės tarnautojai ir įmonės darbuotojai. Tai buvo pirmas gana ryžtingas žingsnis siekiant didinti skaidrumą ir efektyvumą valstybės sektoriuje. Man labai keista, kad iš tiesų liberalias pažiūras turintys Seimo nariai propaguoja kaip tik balsuoti prieš šį pasiūlymą.

Jeigu mes priimtume, būtų atsižvelgta į EBPO rekomendacijas dėl geresnės valdymo praktikos. Vadovams yra keliami aiškūs tikslai, lūkesčių laiškais yra lygiai taip pat užtikrinama, kad įmonės tikslai būtų suderinti su valstybės politikos tikslais ir lūkesčiais skaidrinti veiklą ir stiprinti atsakomybę. Dabar yra laikas žengti tą antrąjį žingsnį, kuriuo būtų sudaryta galimybė įmonės vadovams, gerai atliekantiems savo pareigas, neriboti kadencijų skaičiaus ir tęsti darbus. Tai būtų ne tikrai išpildymas EBPO rekomendacijų, kurios iki šiol galioja ir iki šiol mums primena mūsų pažadą, nes Lietuva pažadėjo įgyvendinti šią rekomendaciją stojimo į EBPO laikotarpiu. Šiuo pakeitimu būtų išreikštas pasitikėjimas kolegialiais organais ir profesionalais, kurie sėdi šituose organuose, taip pat ir vadovais, būtų parodyta, kad Lietuva yra pažangi šalis, kurioje neliko vietos nepotizmui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Nuomonė prieš – R. Kuodis. Prašau, kolega.

R. KUODIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šita problema yra išvestinė iš gilesnio dalyko. Mes čia tiek prikūrę, taip sakant, statusų Lietuvoje, apimant ir tokį keistą daiktą kaip valstybės įmonės, nors užtektų turėti mažiau tų statusų, sakykime, UAB'ai, kur valstybė valdytų visuomenės tą 100 % ir neturėtume tokių specialių įstatymų iš viso. Tai tada galėtume šitų išvestinių dalykų išvengti, į kuriuos dabar veliamės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi čia du įstatymai, tai dar viena nuomonė už – B. Ropė. Prašau.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tai nėra naujas įstatymo projektas, tai 2021 metų įstatymo projektas. Jį teikė ir viena dauguma, ir kita dauguma kelis kartus. Suprantama, jau gyvenimas parodė, kad šis ribojimas yra klaida, ypač regionuose, kai atsiranda ir dirba geras vadovas, o suėjus kadencijai jis tada turi vykti į kitą rajoną dirbti. Ir taip išeina, kad ignaliniečiai dirba Utenoje, uteniškiai dirba Zarasuose, visaginiečiai dirba Anykščiuose. Na, kažkokia nesąmone. Žmonės nesupranta, kodėl mes gero vadovo negalime laikyti vietoje, jeigu juo pasitikime ir jis rodo gerus rezultatus.

Aš manau, kad tai yra variantas, kada iš tikrųjų padarėme sprendimą, pasimokėme, iš tikrųjų sprendimas blogas. Dabar galima ramia sąžine balsuoti, leisti steigėjams pratęsti vienai kadencijai, jeigu ir antrą kadenciją dirba, ir kitai kadencijai, ir tai savotiška kontrolė, kad vadovas dirbtų gerai. Jeigu vadovas matys, kad jau nevykdo savo įsipareigojimų, žinoma, galima bus skelbti laisvai konkursą ir pakeisti tą vadovą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir nuomonę prieš – S. Gentvilas. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Jekaterina, na, toks tobulas įstatymas, tokios tobulos EBPO rekomendacijos, kad jų perkėlimą inicijuoja V. Ažuolas, G. Kindurys, A. Dumbrava ir J. Varžgalys. Tiesiog tobulas rekomendacijų įgyvendinimas.

Tai gal numeskime tas kaukes ir pasakykime, kad tai yra savivaldybės įmonių, tai yra SĮ, kurias tiesiogiai... merai, neturėdami valdybų, nes valdybos yra tik patariamieji valdymo organai valstybės ir savivaldybių įmonėse, o sutartis generalinio direktoriaus pasirašo tiesiogiai meras. Tai jų tiesioginis politizavimas. Gerbiama Jekaterina, atsiverskime tai, kas buvo parašyta EBPO, pasitikrinkime ir neapgaukinėkite savęs. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės už, prieš išsakytos. Prašome apsispręsti balsuojant dėl abiejų, jeigu sutinkate iš karto. Ačiū.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 59, prieš – 11, susilaikė 17. Įstatymo projektui Nr. XIVP-1050 ir projektui Nr. XIVP-1051 po svarstymo pritarta. Ekonomikos komitetas dėl jų abiejų siūlo skubos tvarką. Prašom apsispręsti balsuojant.

Ačiū. Balsavo 88 Seimo nariai: už – 55, prieš – 16, susilaikė 17. Aš tik noriu patikslinti, kad dėl 2 straipsnio buvo Vyriausybės pasiūlymas dėl įsigaliojimo, kuriam komitetas iš dalies buvo pritares. Ačiū.

15.19 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 108 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-555(2) (svarstymas)

Kitas mūsų klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 108 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-555. Aplinkos apsaugos komiteto vardu kviečiu pranešėją T. Domarką pristatyti komiteto nuomonę.

T. DOMARKAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 108 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Siūloma nustatyti, kad Šiaurės Lietuvos karstiniame regione būtų leidžiamas augalų tręšimas per lapus, naudojant skystuosius tręšiamuosius produktus ir kitas tręšti naudojamas skystąsias medžiagas. Aplinkos apsaugos komitetas šių metų birželio 18 dienos posėdyje apsvairstė Žemės naudojimo sąlygų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas bendru sutarimu nusprendė pritarti įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Taip pat komitetas šiam įstatymui siūlo taikyti skubos tvarką.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Pastabų, pasiūlymų taip pat nebuvo gauta. Motyvai už – V. Pranckietis. Prašom, kolega.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Turbūt reikėtų informuoti kolegas, kas yra tas tręšimas per lapus. Tai dėl ko buvo uždraustos skystos trąšos Šiaurės regione? Dėl to, kad nepasiektų gruntinių vandenų. O tręšimas per lapus tai yra papurškimas ant lapų (kitai sakant, taip, kaip save pudruojame, tai ten maždaug irgi papudravimas tų augalų), kada hektarui skiriamas (visai jo lapijai) 1–2 litrai preparato, tos trąšos, o tręšiant skirta yra šimtai litrų skystų trąšų. Todėl tos skystos trąšos nenaudotinos ir toliau, išskyrus tas, kurios naudojamos per lapus. Pritariu šiam projektui ir siūlau balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės už, prieš išsakytos. Prašom balsuojant apsispręsti dėl viso įstatymo.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 87, prieš – 3, susilaikė 8. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta. Kaip girdėjote, komitetas siūlo skubos tvarką. Prašom apsispręsti balsuojant dėl skubos tvarkos.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 70, prieš – 8, susilaikė 17. Skubai pritarta.

15.23 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4013(2), Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 6, 7, 7¹, 7², 10, 11² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4015(2), Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4016(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 47, 84, 85, 94, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 105 ir 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102² ir 102³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-4019(2), Administracinių nusižengimų kodekso 241, 247, 248, 248¹, 248², 248³, 249, 250, 252, 255, 255¹, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4020(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4013. Kviečiu pranešėją A. Radvilavičių kalbėti Aplinkos apsaugos komiteto vardu.

Ir yra dar lydimieji: Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo, Aplinkos apsaugos įstatymo, Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo, Atliekų tvarkymo įstatymo, Mokesčio už aplinkos teršimą, Rinkliavų įstatymo projektai, Mokesčio už aplinkos teršimą ir Atliekų tvarkymo įstatymų projektai. Iš viso dešimt įstatymų projektų. Prašom pristatyti.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas birželio 11 dieną svarstė Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-4013. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 0, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Aš pasitaisau, svarstymo stadijos tikrai aštuoni įstatymų projektai, kiti du, mano paskutiniai paminėti, bus pateikimo. Kaimo reikalų komiteto nuomonė. Kviečiu pristatyti V. Pranckietį. Gerbiamas Viktorai Pranckieti, Kaimo reikalų komiteto nuomonė dėl Atliekų tvarkymo, Pakuočių ir lydimųjų įstatymų.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū, pirmasis vicepirmininke. Viskas aišku. Kaimo reikalų komitetas posėdžiavo dar praeitoje kadencijoje spalio 10 dieną ir visiems šiems įstatymų projektams parašė teigiamą išvadą balsuojant 5 už ir nesusilaikant nė vienam.

Ar reikia paminėti visus įstatymus atskirai? (*Balsas salėje*) Paminėsiu, gerai. Taip, tai Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo projektas Nr. XIVP-4015, toliau – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4013, kitas yra Atliekų tvarkymo įstatymo projektas Nr. XIVP-4014, projektas Nr. XIVP-4016, projektas Nr. XIVP-4017 ir projektas Nr. XIVP-4019. Dėl visų šių projektų, kaip minėjau, komitetas... visi 5 dalyvavę nariai balsavo už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada kviečiu į tribūną... Taip, kviečiu į tribūną Aplinkos... (*Balsas salėje*) Dar Teisės ir teisėtvarkos komitetas dėl projekto Nr. XIVP-4020. Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę kas pristatytų? Galbūt I. Vėgėlė galėtų pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto?.. (*Balsas salėje*)

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Žiūriu, kur. O kur yra? Kaimo reikalų, Apsaugos?..

PIRMININKAS. Administracinių nusižengimų kodekso projektas Nr. XIVP-4020.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, diskutuoti užsirašiusių nėra. Tai dėl vienintelio šio paketo projekto – Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto – turime Seimo nario L. Jonausko pasiūlymą. Kviesčiau komiteto pirmininką J. Sabatauską į tribūną. (*Balsas salėje: „Tai paklauskime L. Jonausko gal?“*) Linai Jonauskai, norėtumėte pristatyti savo? Prašau.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tai pakeitimo esmė labai paprasta. Iki šiol buvęs ANK straipsnis, kuris reglamentuoja aplinkos teršimą atliekomis, buvo bendrinis ir galiojo vienoda sankcija, vienoda nuobauda už teršimą, tarkime, pakuote kokia nors paprasta, tarkime, ledų įpakavimu, ar padangos atsikratymu, išmetimu į aplinką. Mano pasiūlymo esmė yra nustatyti, diferencijuoti nuobaudas ir už padangas nustatyti kur kas didesnę nuobaudą, jeigu būtų jų atsikratoma aplinkoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonė.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas svarstė šį pasiūlymą ir iš dalies pritarė pritardamas, kad būtų skaičiuojama už kiekvieną atsikratytą padangos atliekų vieneta, tačiau nustatė ribą, kad ta sankcija būtų ne didesnė negu 6 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Ar tenkina?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Tikrai taip.

PIRMININKAS. Tenkina. Tada galime bendru sutarimu pritarti?

Dabar dėl viso paketo nuo klausimo 1-14.1 iki klausimo 1-14.5 nuomonės už, prieš. Pasižiūrime. Nėra norinčių pasisakyti. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 92 Seimo nariai: 89 – už, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo išvardintiems įstatymams pritarta.

L. Jonauskas. Prašom.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Kol kolega I. Vėgėlė neužregistravo pataisų, prašau skubos tvarkos frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gerai. Ar galime apsispręsti dėl skubos tvarkos? Prašom balsuoti.

Už skubos tvarką balsavo 68, 8 – prieš, 19 susilaikė. Skubai pritarta.

15.31 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34², 34³, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymo Nr. XIV-407 14 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4014, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6, 9 straipsnių ir 4 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2173 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4017, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4018 (*svarstymas*)

Dabar, kolegos, yra mano minėtų kelių įstatymų... komitetų siūlymas atmesti įstatymų projektus Nr. XIVP-4014, Nr. XIVP-4017, Nr. XIVP-4018. Ar nuomonių už, prieš yra? Nėra norinčių pasakyti. Prašom apsispręsti balsuojant. Kas balsuoja už komiteto nuomonę, kad atmestume? Ačiū.

Balsavo 98 Seimo nariai: už atmetimą – 93, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymų projektai Nr. XIVP-4014, Nr. XIVP-4017 ir Nr. XIVP-4018 atmesti.

15.32 val.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-559 (*pateikimas*)

Ir yra Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo kelių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XVP-559. Pateikimo stadija. Pranešėjas – L. Jonauskas. Prašau, kolega. Ir jo lydimasis – Atliekų tvarkymo įstatymo projektas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Pirmininke, abiejų pateikimas turėtų būti atskirai, ne lydimieji.

PIRMININKAS. Atskirai. Prašom tada pristatyti atskirai.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Pirmo įstatymo, lydimąjo, esmė yra labai paprasta – siekis yra atsakyti lengvatos, kuri buvo taikoma už aplinkos teršimą šalinant fosfogipso atliekas sąvartyne. Kviečiu ir prašau pritarti šitam pakeitimui.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra norinčių užduoti klausimų? Pateikimo stadija. Klausimai. Klausiti nori V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Norėjau pasitikslinti ir paklausti. Daugiausia fosfogipso turbūt šalina Kėdainių „Lifosa“. Ar čia su tuo susiję?

Tada kitas klausimas. Ar mes nesužlugdysime savo gamyklos? Jeigu mes *apdėsime* kokiais nors papildomais ar drakoniškais mokesčiais, tada realiai turėsime tą gamyklą sustabdyti. Kaip tai paveiks gamyklą, kiek jai tai kainuos? Nes jeigu iki šiol tas kalnas, didžiulis didžiulis kalnas, niekam netrukde, nes tokių kalnų yra prie kiekvienos fosforo gamyklos Europoje, ne tik Lietuvoje, tai kodėl dabar pradėjo trukdyti ir kiek tai kainuos?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū už klausimą. Tas kalnas gal jums ir netrukdo gyvenant Akmenėje arba kur nors prie Ventos važiuojant ir grožintis regionu, bet ilgainiui jis gali pradėti trukdyti Kėdainių miesto gyventojams, kuriems dar netrukde. Jeigu nedarysime naujų paskatų ir nedarysime motyvacijos įmonei tvarkytis, tas kalnas kuo toliau, tuo labiau augs. Yra naujų technologijų, kurios gali tas visas atliekas paversti statybine medžiaga, ir visiškai galima pritaikyti jas statyboje, tiksliai tam reikia, kaip ir minėjau, motyvacijos.

Su gamykla yra aptarta. Pradinis paketas ir pradinis siekis padaryti dar didesnius mokesčius, negu šiandien būtų 70 centų už toną šitos atliekos, iš tikrųjų aptarta su įmone ir yra likta prie dabartinio mokesčio. Manau, kad Lietuvos mokslininkai turi tų technologijų, tiksliai, kaip ir

minėjau, reikia paskatos. Jeigu nebebus galimybės tiesiog lengvatiniu būdu berti į kalną ir saugoti atliekas prie Kėdainių miesto, man atrodo, kad įmonė pradės tvarkytis. Kaip ir minėjau, su įmone šis faktas aptartas.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės už, prieš. Nuomonė prieš – V. Ažuolas. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Čia iš tikrųjų vienas iš tokių stebuklingų įstatymų: kai susimoki už taršą, taršos nebelieka. Tas pats ir čia. Jeigu už tą toną, supiltą į tą kalną, mokėsi daugiau, tai tos tonos nebeliks. Ta tona kaip buvo, taip ir bus, tas kalnas kaip pilamas, taip ir bus pilamas, tik galų gale kas sumokės? Sumokės visi vartotojai. Arba dar blogiau, mes tapsime nekonkurencingi su tais mokesčiais. Kitos įmonės Europoje galės daugiau uždirbti, kai pas mus tos produkcijos kiekiai mažės. Aš nežinau, kaip mes taip mokame bausti patys save. Bet čia ta pati situacija, kai vartų mokesčių šiukšlynuose padidinome, šiukšlės kaip važiavo, taip ir važiuoja, tik visi žmonės už šiukšlių išvežimą moka brangiau. Tai čia tas analogiškas.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė už – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Norėčiau paremti L. Jonausko projektą. Mes, kaip gyventojai, verslai, į regioninius sąvartynus pristatydami atliekas, mokame apie 70 eurų už atliekų toną, kai „Lifosa“ turi viešą sąvartyną gyventojams po akimis, privatų sąvartyną, ir nemoka nė euro. Tai yra labai labai neteisinga.

Kol verslui nepradės kainuoti aplinkos teršimas, o „Lifosa“ kiekvienais metais po 3 mln. tonų fosfogipso pagamina, tol niekas nieko negalvos, niekas apie inovacijas, apie mokslinius tyrimus negalvos. Gyventojai moka 70 eurų už kiekvieną savo toną, į regioninius atliekų sąvartynus patalpindami, o „Lifosa“ – nemokamai. Ši lengvata dinga.

Jeigu žiūrėtume į Lietuvos statistiką, kodėl mes *lūzeriai*, atsiprašau, Europos Sąjungos mastu pagal žiedidiskumą, tai dėl to, kad gyventojai ir verslai Lietuvoje sugeneruoja apie 1 mln. 200 tūkst. tonų komunalinių atliekų, o „Lifosa“ 3 mln. – ir nieko neperdirba. Perdirbimas atsiras tik tada, kai atliekos pradės kainuoti.

Neturi viena įmonė Lietuvoje turėti privataus sąvartyno, jį eksploatuoti ir, taip sakant, po 3 mln. deponuoti kiekvienais metais. Pinigai yra irgi skatinimo priemonė. Todėl pritariu projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, išgirdome nuomones už ir prieš. Prašom apsispręsti balsuojant. Balsavo 97 Seimo nariai: už – 78, prieš – 3, susilaikė 16. Įstatymui po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas numatytas Aplinkos apsaugos komitetas. Numatyta svarstyti birželio 30 dieną.

Kitas... Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. A. Radvilavičius. Prašau.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Kaip šiandien jau įprasta, mes taip pat frakcijos vardu prašome skubos.

PIRMININKAS. Skubos tvarkos. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 55, prieš – 13, susilaikė 31. Dėl skubos pritarta.

Replika po balsavimo – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, žiūrėkite, vis tiek šioje sesijoje nebus suspėta priimti šio projekto. Tai kam užkrauti tą 30 dienos darbotvarkę svarstymo stadijos projektais, vis tiek nusikels viskas į rudenį?! Kolega Audrius paprašė dėl šito skubos, paprašysite dėl kito, 30 dieną dirbsim iki išnaktų, o rezultatas vis tiek bus, kad rudens sesijoje svarstysime. Tai bent jau dėl tokių, kurių šiandien pateikimas, neprašykite.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Bandysime įsiklausyti.

15.39 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30², 30⁵, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2961 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-585 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo projektas Nr. XVP-585. Pranešėjas – L. Jonauskas. Prašau, kolega.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Naikinama dar viena išimtis ir lengvata. Praeitais metais, 2024 metais, Seimas liepos mėnesį priėmė tokią išimtį, kad gali būti energijos gamybai naudojamos ir nerūšiuotos atliekos. Jeigu savivaldybė atlieka savo Vyriausybės nustatytas užduotis, gali dalį nerūšiuoto srauto vežti į deginimo gamyklas. Bet, kaip rodo gyvenimas, tarp jų šitame sraute atsiranda ir pavojingų atliekų, todėl kyla gaisrų. Yra siūlymas visiškai atsisakyti deginti nerūšiuotas atliekas. Ir siūloma nustatyti, kad į deginimo gamyklas patektų tik rūšiuotas komunalinių atliekų srautas. Prašom pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs viską labai aiškiai išaiškinote, niekas nenori paklausti, visi suprato. Nuomonės už, prieš. Nuomonę už nori išsakyti K. Mažeika. Prašom, kolega.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų, turbūt problematika labai aiški. Praeitoje Vyriausybėje praeito ministro priimti sprendimai dėl degintinų nerūšiuotųjų atliekų turbūt yra tam tikra priešprieša aplinkosauginiams tikslams. Ir tikrai, pirmiausia turi būti išrūšiuojama, prievolė, o tik tada pasirinkti po perdirdimo, jeigu neįmanoma panaudoti pramonėje, tai tik tada deginti. Toks pagrindinis tikslas, nes kitu atveju mes esame turbūt matę, kai Lietuva tampa ir importinių atliekų įsivežėja ir deginame, ir tai yra kieno nors *biznis*, o tarša lieka mums. Iš tiesų kviečiu pritarti ir toliau komitete diskutuoti apie galimas šio projekto pasekmes. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – V. Pranckietis. Prašom, kolega.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Mes labai dažnai idealizuojame kokį nors savo veiksmą. Paskysiu skaičiais: Kaune išrūšiuojama 1,5 tonos iš 100 tonų to, kas yra antrinės žaliavos, visa kita vis tiek nuvežama deginti. Už tas išrūšiuotas antrines žaliavas gauname kokius 400 eurų, duok Dieve. Ir tada pabrangsta, kadangi dvigubas darbas, maždaug du kartus pabrangsta šiukšlių sunaikinimas. Kitaip sakant, jeigu nerūšiuotas vežame deginti, sumokame apie 40–50 eurų už toną. Jeigu išrūšiuotas, už kurias dar gauname plius 400 eurų, sumokame už išrūšiuotas apie 100 eurų už toną. Čia yra emocija ir ekonomika. Čia nėra jokios ekonomikos. Siūlyčiau tokius projektus labai ilgai svarstyti ir neprašyti jokios skubos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Išgirdome įvairias nuomones, apsispręskime balsuodami.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 80, prieš – 3, susilaikė 21. Replika po balsavimo – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū. Kad nesugadintume šiandienos tradicijos, aš frakcijos vardu L. Jonauskui siūlau dėl jo projekto balsuoti skubos tvarka. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Įdomus pasiūlymas. Apsispręskime balsuodami.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 42, prieš – 21, susilaikė 31. Skubai nepritarta. K. Mažeika. Prašom. Replika po balsavimo.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kaip papildomą komitetą prašytume skirti Kaimo reikalų komitetą, nes daug atliekų susidaro kaimiškose vietovėse, galėsime su profesoriumi išsiaiškinti, kiek jų perdirdama ir kaip padaryti, kad jos būtų perdirdamos. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Išsiaiškinome dėl skubos. Dabar dėl komitetų. Kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Svarstyti numatyta rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Koks gražus pozicijos ir opozicijos bendradarbiavimo pavyzdys. Ačiū opozicijai už jos geranoriškumą.

15.45 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-427(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-427. Pranešėja – R. Budbergytė iš Biudžeto ir finansų komiteto. Man sako, kad nėra jokių pataisų. Du straipsniai. Ar galime apsispręsti? 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsniui pritarta bendru sutarimu.

Motyvai dėl viso? Norinčių pasisakyti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 95, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.46 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 55¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-326(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Mokėjimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-326. Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas A. Sysas. Prašom pristatyti komiteto nuomonę.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Mokėjimų įstatymo pastabas, kurias gavo po svarstymo iš Teisės departamento. Jų buvo šešios, visoms bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKAS. Pastraipsniui, kolegos. Dėl 2 straipsnio Teisės departamento su komiteto pritarimu...

A. SYSAS (LSDPF). Pritarta.

PIRMININKAS. Pritariame. 1 straipsniui pritariame be pataisų. 2 straipsniui bendru sutarimu pritariame su Teisės departamento ir komiteto pritarimu, visomis Teisės departamento pataisomis. Ir...

A. SYSAS (LSDPF). Viskas.

PIRMININKAS. Viskas. Pastraipsniui pritarėme. Dėl viso įstatymo projekto nuomonių už, prieš, užsirašiusių kalbėti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 101 Seimo narys: 100 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.48 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 39, 40, 42 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-497(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo keletą straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-497. Pranešėja – R. Budbergytė. 20 straipsnių. Pasiūlymų nėra. Ar galime pastraipsniui visiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių pasisakyti? V. Sinica – prieš. (*Balsai salėje: „Plauna pinigų.“*)

V. SINICA (MSNG). Tikrai ne už pinigų plovimą.

PIRMININKAS. Kolegos, dėmesio prašau!

V. SINICA (MSNG). Didelį nerimą kelia šitas projektas dėl perteklinio valstybės ir ne tik valstybės, bet ir ES institucijų kišimosi, nes mažina galimybę naudotis grynaisiais pinigais, didina biurokratinę naštą verslui, tai labiausiai pasijaučia, aišku, smulkiąjam ar vidutiniam, o stambiajam jaučiasi mažiausiai. Suteikia daugiau galių viršnacionalinėms institucijoms, kurios čia pasitelkiamos šitos kontrolės. Ir apskritai valstybei daugiau teisinių prielaidų kištis į piliečių finansinius sprendimus, jų gyvenimą, nors ir nebūtinai susijusiems tiesiogiai su kokiais nors finansiniais nusikaltimais ar pinigų plovimu.

Iš esmės šis reglamentas, kuris čia perkeliamas, remiasi prielaida tikrinti visus piliečius kaip potencialius finansinių nusikaltimų vykdytojus. Aš manau, kad turėtume būti atsargesni ir čia tų perteklinių galių valstybei, o juo labiau ES institucijoms nesuteikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Priešinga nuomonė, už – L. Savickas. Prašau, kolega.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų balanso klausimas, apie kurį kalbėjo kolega V. Sinica ir yra atspindėtas būtent šiame įstatymo projekte. Iš arti teko matyti, kaip reikėjo suderinti būtent tuos aspektus, užtikrinant tiek saugumo dedamąją, tiek tai, kad šitas reglamentavimas atitiktų ir mūsų siekius, kad finansinių technologijų verslai galėtų ganėtinai sklandžiai pereiti per reikiamus procesus, atitikti juos ir vystyti savo verslus, taip pat ir Lietuvoje. Man atrodo, kad tai yra ganėtinai geras sprendimas, atspindintis tiek europinio regu-

liavimo dvasią, tiek tai, kas yra aktualu mūsų verslams čia, Lietuvoje. Taigi tikrai, manau, galime ramiai pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nuomonės už, prieš išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 105 Seimo nariai: 82 – už, 3 – prieš, susilaikė 20. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.51 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43, 46 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-498(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Lietuvos banko įstatymo keleto straipsnių pakeitimo ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-498. Įstatyme šeši straipsniai. Pasiūlymų neturime. Ar galime pastraipsniui priimti nuo 1 iki 6 straipsnio? Matau, bendru sutarimu pritarta.

Dėl viso įstatymo motyvų už, prieš išsakyti norinčių nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai: 87 – už, prieš – 1, susilaikė 20. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.52 val.

Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-499(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-499. Iš dviejų straipsnių. Turime dėl 2 straipsnio Teisės departamento redakcinio pobūdžio pasiūlymą išbraukti žodelį „ar“. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Motyvai už, prieš. Dėl 1 straipsnio pritarta bendru sutarimu ir dėl 2 straipsnio taip pat bendru sutarimu pritarta. Dėl viso įstatymo už, prieš norinčių pasakyti nėra.

Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 107 Seimo nariai: 95 – už, prieš – 1, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.54 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 19, 21, 24, 28, 30, 30¹, 31, 33, 35, 36, 40, 41 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-475(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Turizmo įstatymo daugelio straipsnių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-475. Kviečiu į tribūną Ekonomikos komiteto vardu J. Rojąką.

Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pataisa. Prašom, kolege, kokia yra komiteto nuomonė?

J. ROJAKA (DFVL). Ekonomikos komiteto nuomonė – pritarti pataisai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui su Teisės departamento pataisa, kuriai komitetas pritarė? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

J. ROJAKA (DFVL). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime mes bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei su Teisės departamento pasiūlymu? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 5 iki 22 daugiau pasiūlymų nėra. Ar galime pastraipsniui pritarti nuo 5 iki 22 straipsniams? Matau, kad pritarta. Dėl viso įstatymo projekto nuo-

monės už, prieš pasakyti niekas šiuo metu nenori. Prašom apsispręsti balsuojant. (*Balsai salėje*) Turistausime po to.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 103, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.56 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13¹, 14, 14¹, 15¹, 16, 19, 20, 20¹, 20², 22, 22¹, 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39¹, 39³, 39⁴, 39⁵, 39⁶, 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-4238(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektas Nr. XVP-4238(2). Kviečiu atstovą kalbėti Ekonomikos komiteto vardu. (*Balsai salėje*) Dėl straipsnių nuo 1 iki 18 pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pastraipsniui priimti? Ačiū, pritarta. Dėl 19 straipsnio turime Teisės ir teisėtarkos komiteto pasiūlymą. Komiteto vardu – R. Kaunas. Prašau.

R. KAUNAS (LSDPF). Komiteto vardu yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei su Teisės departamento pasiūlymu? Pritarta. Dėl nuo 20 iki 27 straipsnių pasiūlymų, pataisų nėra. Dėl 28 straipsnio turime Teisės departamento pasiūlymą. Kokia komiteto nuomonė?

R. KAUNAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 29 iki 50 pataisų, pasiūlymų nėra. Ar galime priimti pastraipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 51 straipsnio yra Seimo narių R. Žemaitaičio, L. Šukytės-Korsakės ir dar kitų kolegų – atsiprašau, visų pavardžių neišvardinsiu – pasiūlymas. Ar yra 29?.. (*Balsai salėje*) Gal pristatys pirmiausia. (*Balsai salėje*) Kas galėtų? Kolegos, dėmesio! Kalbės R. Žemaitaitis ne kolegai, bet mums visiems, pristatydamas savo pataisą.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). O Jėzau, klausau. Pagarba, posėdžio pirmininke, čia taip griežtai ir tvarkingai.

PIRMININKAS. Tvarka turi būti.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Supratau. Labai ačiū jums. Jūsų balsas yra išgirstas, komiteto irgi, nors komitetas pritaria. Bet šiandieną, pasirodo, išaiškėjo problema dėl įstatymo įsigaliojimo – ne liepos 1 dieną, o liepos 13 dieną. Aš atsiimu savo siūlymą, tokiu atveju reikės pritarti S. Gentvilo pasiūlymui, kad galėtų įsigalioti liepos 1 dieną. Tai dėl laiko, dėl dviejų savaitių laiko, aš atsiimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar vienas gražus pozicijos ir opozicijos bendradarbiavimo pavyzdys. Pasiūlymas atsiimtas. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Dabar tada paklausykime S. Gentvilo pasiūlymo.

S. GENTVILAS (LSF). Tiesą sakant, jis buvo identiškas R. Žemaitaičio ir kolektyvo pasiūlymams, bet iš esmės yra dėl to, kad jeigu dėl vėjo energetikos projektų surinkti parašai iš sklypų savininkų aplink tą vėjo bokštą iki šio įstatymo įsigaliojimo, tai dėl jų neturėtų pakartotinai rinkti ir informuoti tų pačių gyventojų po įstatymo įsigaliojimo. Turbūt Ekonomikos komitetas, nepritardamas man, bet pritardamas R. Žemaitaičiui, pasiklausė partijos pirmininko.

O dėl įsigaliojimo datos aš neturiu, nežinau, aš neįsigilinęs, bet jie iš esmės yra identiški. Kviečiu pritarti, jeigu R. Žemaitaitis atsiima savo.

PIRMININKAS. Prašom, komiteto vardu – R. Kaunas.

R. KAUNAS (LSDPF). Norėčiau šiek tiek patikslinti, gerbiamo S. Gentvilo pasiūlymas yra šiek tiek tikslesnis ir racionalesnis. Nors balsuodami komitete mes iš viso jo nesvarstėme, kadangi buvo pritarta pirmam pasiūlymui, tačiau šiandien paaiškėjus ir pasikalbėjus su ministerija nutarta, kad S. Gentvilo pasiūlymas yra tikslesnis, todėl kviečiame palaikyti S. Gentvilo siūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar 29 Seimo nariai palaikytų pasiūlymą? Taip, matau 34. Tada, prašom, motyvai už – S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų mes šiandien komite-
te svarstėme ir ką dabar tiek ir kolega Remigijus sakė, ir Simonas, tai priimtas toks kompromisi-
nis variantas ir įsigaliojimo data, viskas suderinta. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Ačiū, pri-
tarta. Tada Seimo nario V. Fiodorovo pataisos nesvarstome, nes dėl jos apsisprendėme. Ačiū už
supratimą.

Ir dar yra Teisės departamento pasiūlymas. Kokia komiteto nuomonė dėl Teisės departa-
mento?

R. KAUNAS (LSDPF). Pritarti iš dalies bendru sutarimu. (*Balsas salėje: „Čia yra dvi.“*)

PIRMININKAS. Dvi. Tai dėl pirmos? Prašom.

R. KAUNAS (LSDPF). Dėl pirmos yra pritarti iš dalies bendru sutarimu, dėl antros yra pritarti
bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto nuomonei su Teisės departamento pasiūlymais?
Pritarta. Kolegos, tiksliai noriu patikslinti, kad yra pritarta S. Gentvilo pasiūlymui, o ne R. Žemai-
taičio, kuriam komitetas buvo anksčiau pritaręs.

Gera, pastraipsniui pritarta visiems straipsniams. Ar galime apsispręsti dėl viso? Už, prieš
pasisakančių nėra. Prašom apsispręsti balsuojant. Ačiū.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 98, prieš – 1, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.04 val.

**Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17, 21¹, 22, 31, 39, 48, 48¹, 48², 48³, 52¹, 73²,
75² straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju² skirsniu įstatymo projektas
Nr. XIVP-4239(2) (priėmimas)**

Kitas darbotvarkės klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių, priedo
pakeitimo ir įstatymo papildymo septintuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4239. Prašom
komiteto nuomonę pristatyti.

R. KAUNAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Replika dėl balsavimo per šoninį mikrofoną – R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai atsiprašau, ne laiku galbūt čia visai atsistojau, bet noriu pa-
prašyti Seimo pritarimo, kad gali... Europos reikalų komiteto nariai ir Užsienio reikalų komiteto
nariai, 16 val. 15 min. yra posėdis ir galėtume Seimo leidimu mes išeiti dalyvauti komiteto posė-
dyje. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gera, kolegos, bandomė darbuotis, gal suspėsime visi pabaigti iki to laiko,
jeigu nespėsime, tai komitetą išleisime. Ačiū.

Kolegos, yra gauta dėl 1 straipsnio... bendra čia. Dėl pavadinimo. Gera. (*Balsas salėje*) Dėl 1
straipsnio pasiūlymų, pataisų nėra. Dėl 2 straipsnio nėra. Dėl 3, 4 ir iki 17 straipsnio pataisų nėra.
Ar galime pritarti pastraipsniui? Dėl 18 straipsnio taip pat nėra, bet po 18 straipsnio yra Teisės
departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė? Naujas 19 straipsnis. Prašom. Komitetas.

R. KAUNAS (LSDPF). Komiteto nuomonė yra pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Komiteto. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad po 18 straipsnio atsirana-
da naujas 19 straipsnis, Teisės departamento siūlymu? Matau, kad pritarta. Ačiū, kolegos.

Dėl 20 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

R. KAUNAS (LSDPF). Taip pat pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Matau, kad taip. Su Teisės departamen-
to siūlymu, kuriam pritarė komitetas. Pritarta pastraipsniui, visiems straipsniams pritarta. Dėl
viso įstatymo nuomonių už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 102 Seimo nariai: 98 – už, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.06 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 13, 13¹, 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4240(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Energetikos įstatymo keletu straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4240(2). Prašom komiteto nuomonę.

R. KAUNAS (LSDPF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 2 straipsnio – Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

R. KAUNAS (LSDPF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu 2 straipsniui pritarti su Teisės departamento siūlymu, kuriam komitetas pritarė? Taip, galima, ačiū.

Dėl 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime pastraipsniui pritarti? Ačiū. Bendru sutarimu pritarta.

Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Kokia komiteto nuomonė?

R. KAUNAS (LSDPF). Taip pat pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti 8 straipsniui? Pritarta su Teisės departamento siūlymu.

Tada yra Teisės departamento naujas siūlymas dėl 9 straipsnio įterpimo. Kokia komiteto nuomonė?

R. KAUNAS (LSDPF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime mes pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Tada dabar dėl naujo – 10 straipsnio (buvusio 9 straipsnio) taip pat yra Teisės departamento siūlymas.

R. KAUNAS (LSDPF). Taip pat pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime mes pritarti bendru sutarimu naujam 10 straipsniui? Pritarta.

Kolegos, visiems straipsniams pastraipsniui yra pritarta. Dėl įstatymo projekto norinčių pasisakyti už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 95 Seimo nariai: už – 90, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.08 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1, 2, 5, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4241(2) (*priėmimas*)

Kitas įstatymo projektas – Alternatyviųjų degalų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-4241. Prieš pradėdant svarstyti, dar kartą primenu, kad bendru sutarimu sutarėme: Energetikos ir Užsienio reikalų komitetų nariams galima posėdžiauti ir plenarinio posėdžio metu. Prašom, Ekonomikos komitetas. Dėl alternatyviųjų degalų jūsų nuomonė.

R. KAUNAS (LSDPF). Ekonomikos komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių nėra. Ar galime pastraipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Toliau 5 straipsnis – Seimo narių Gentvilo, R. Kauno ir kitų. Kokia komiteto nuomonė?

R. KAUNAS (LSDPF). Komiteto nuomonė, deja, – nepritarti. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar 29 yra? Prašom balsuojant mygtuko paspaudimu išreikšti nuomonę. 24. Pritrūkome. Komiteto nuomonė.

R. KAUNAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė yra nepritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Tada nesvarstome, nes nėra reikiamo skaičiaus. Teisės departamento nuomonė dėl pasiūlymų.

R. KAUNAS (*LSDPF*). Teisės departamentui pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip, dėl 5 yra Teisės departamento... Oi, atsiprašau, dėl 5... Ar galime pritarti 5 straipsniui taip, kaip komitete buvo pritarta? Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė. Ar galime pritarti? Bendru sutarimu pritarta.

Toliau dėl 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 pasiūlymų nėra. Dėl 18 straipsnio – Teisės departamento siūlymas. Komiteto nuomonė.

R. KAUNAS (*LSDPF*). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti ir 18 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymu, kuriam komitetas pritarė? Galime. Ačiū.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonė už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Direktyva, kuri turėjo būti perkelta praeitą mėnesį, perkeliama tik dabar. Gaila, kad Europos žaliųjų frakcijai priklausančios Demokratų partijos ministras Ž. Vaičiūnas sumažina ambicijas ir įsiklauso į „Orlen Lietuva“ argumentus. Tai yra negražu negražu negražu, kai jums atstovauja buvęs Europos komisaras V. Sinkevičius, o jūs namie, į naftininkus įsiklausę, sumažinate ambicijas.

Kalbu apie atsinaujinančių energetikos išteklių dalį transporto sektoriuje. Gaila, kad Energetikos ministerija du kartus viešino tą pačią kreivę, kaip D. Kreivio pasiūlytas projektas dar pernai spalį, ir po to pasidavė. Nežinau, gerbiamas premjere, gerbiamas Seimo Pirmininke, kokie santykiai sieja su „Orlen Lietuva“, bet „Orlen Lietuva“ turi ausį Energetikos ministerijoje, bet neturi ausies pas jus kaip žaliuosius.

Antroji yda yra šiame projekte: kai aš kartu su R. Kaunu, R. Sinkevičiumi, B. Vėsaite registruojame projektą dėl to, kad daugiau netaršių transporto priemonių būtų perkama valstybinėse įstaigose, po to šie kolegos socdemai bendru sutarimu prieš savo projektą nubalsuoja komitete. Tai rodo, kad šios daugumos ambicijos žalėti bent transporto sektoriuje nėra, o dar socdemų valdoma Susisiekimo ministerija rengia įstatymo projektą, kuriuo žadama panaikinti ir mažataršias zonas miestų centruose. Kur galima dar mažiau nukristi?

Gera, kad direktyva yra perkeliama, bet jinai yra nuskalpuota. Būtų gražu, kad prieitų kas nors prie mikrofono ir pasakytų, kuom čia yra žalias tas projektas. Gal gerbiamas S. Skvernelis? Ačiū, kad išprovokavau jus. Balsuojame už.

PIRMININKAS. Prašom. Seimo Pirmininkas.

S. SKVERNELIS. Buvau paminėtas, tai pateiksiu tokią linksmesnę gaidą, kur žemiau galima nukristi. Nelegaliose statybose nelegalius darbininkus samdant galima nuo laiptų nukristi.

PIRMININKAS. Ačiū už aiškų atsakymą. (*Balsai salėje*) Nuomonė prieš – I. Vėgėlė. (*Balsai salėje*)

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Aš, kolegos, kviesčiau pamąstyti, kad šioje sesijoje mes tuoj pat didinsime mokesčius, Seimo valdančioji dauguma didins mokesčius. Rytoj gyventojų pajamų mokestis bus didinamas valdančiosios daugumos. Visas tikslas, dėl ko mes tai darome, mes tai darome dėl gynybos, siekiame padidinti persikirstymą per biudžetą ir didinti Gynybos fondą. Šis Atsinaujinančių energijos išteklių įstatymas, kurį dabar mes svarstome ir, konkrečiai, kalbame apie kurą, sukurs konkrečius kaštus mūsų verslui ir pramonei. Jis papildomai kainuos Lietuvai gana žymia dalimi. Aš bandžiau ieškoti aiškinamajame rašte, bet, kaip įprasta, pas mus aiškinamuosiuose raštuose ekonominis vertinimas yra nepateikiamas. Nepasakoma, kiek konkrečiai šimtų milijonų šitas įstatymas kainuos. Tie visi pažangieji biodegalai, visi papildomi iš atsinaujinančių energijos šaltinių biodegalai ir taip toliau. Kolegos, yra gerai apskritai turėti žalią Lietuvą ir niekas čia nebus prieš. Tačiau klausimas yra prioritetų, ir jeigu turime prioritetų klausimą, tai reikia ir pasirinkti, ir sustabdyti visas šitas žalumo investicijas, dėl kurių kentės verslas, dėl kurių kentės mūsų pramonė. Ir čia yra vienas iš tokių projektų. Suprantu, kad tai yra iš dalies direktyva, bet tą direktyvą buvo galima perkelti kitaip ir neskubėti dėl to, kad Europos Sąjunga, priešingai, stabdo visą tą žaliąjį kursą, kuris kainuoja milijardus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir nuomonė už – R. Kuodis. Prašau, kolega.

R. KUODIS (*TS-LKDF*). Kolegos, pasinaudosiu proga atkreipti jūsų dėmesį į tokią problemą, kad taip, mes vadiname šituos degalus visiškai teisingai „alternatyviaisiais“, bet tai nereiškia, kad jie yra žalieji, todėl, kad apskaičiuoti žalumą reikia mokėti. Kai nueinu į Energetikos ministerijos puslapį ir paieškau to mato, kuris paprastai naudojamas, kaip sakant, šitiems reikalams, aš nerandu nė vieno rezultato įvedęs šitą sąvoką, kas mane labai gąsdina. Paprastai tariant, problema yra kokia: jeigu mes pabandome pagaminti alternatyvius degalus, kokį biodyzeliną tam, kad išlaisvintume, kaip sakant, pasaulį nuo vieno barelio naftos sunaudojimo, bet tam sunaudojame procese vieną barelį naftos, tai šitie degalai nėra žali. Kaip jie ekonomiškai gyvybingi, mes žinome, subsidijos. Deja, mes dar neprisikąsė prie reikalo esmės. Europa irgi, nes jinai neskaiciuoja šitų dalykų. Mano žiniomis, tiesiog mano, kad alternatyvos yra žalios savaime. Ne, taip nėra. Deja. Bet tiek jau to, kaip sakant, žaidžiame šitą žaidimą, žaiskime toliau. Jeigu kada nors domėsimes, tiesa, manau, sugrįšime prie šitų reikalų.

PIRMININKAS. Čia buvo nuomonė už. Prašome apsispręsti dabar balsuojant. Ačiū.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 77, prieš – 3, susilaikė 13. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.18 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4243(2) (priėmimas)

Kitas įstatymo projektas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo kelių straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4243(2). Ekonomikos komiteto vardu – R. Kaunas.

R. KAUNAS (*LSDPF*). Ekonomikos komitetas...

PIRMININKAS. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų neturime. Dėl 2 straipsnio buvo R. Kauno pasiūlymas, kurį jis atsiėmė. (*Balsai salėje*) Patvirtina, kad atsiėmė? Taip, patvirtina. Ar galima pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

R. KAUNAS (*LSDPF*). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui? Pritarta. Dėl 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pastraipsniui pritarti šitiems straipsniams? Pritarta. Dėl 10 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 11 straipsnio turime Teisės departamento pasiūlymą. Komiteto nuomonė?

R. KAUNAS (*LSDPF*). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto nuomonei su Teisės departamento pasiūlymu dėl 11 straipsnio? Pastraipsniui visiems straipsniams pritarta. Dėl viso įstatymo projekto už, prieš norinčių pasakyti nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 91 Seimo narys: už – 79, prieš 2, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.20 val.

Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo Nr. XIV-2811 1, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 23, 31, 32, 35, 36, 37, 40, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-234(2) (priėmimas)

Kitas – Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-234. Įstatyme iš viso 18 straipsnių. Pastraipsniui. Nė dėl vieno

įstatymo straipsnio pasiūlymų ir pataisų nėra. Ar galime pastraipsniui priimti visus 18 straipsnių? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu. Dėl viso įstatymo projekto pasisakančių už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 93 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.21 val.

Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-504(2) (priėmimas)

Kitas – Vertybinių popierių įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-504. Vienas straipsnis. Pasiūlymų dėl jo nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl viso įstatymo projekto pasisakančių už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant. Ačiū, kolegos.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.22 val.

Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2813 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-505(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Vertybinių popierių įstatymo kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-505. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime 1 straipsniui pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Dėl viso įstatymo projekto norinčių pasisakyti už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 94 Seimo nariai: už – 93, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.23 val.

Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-477(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų ir taip toliau įstatymo projektas Nr. XVP-477. Kolegos, čia yra kaip nauja redakcija. 1 straipsnis, kuriame yra 1, 2 straipsniai. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų taip pat nėra. Ar galime pastraipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir 2 straipsnis dėl išgaliojimo datos. Pastraipsniui pritarta. Dėl viso įstatymo projekto pasisakyti norinčių yra, ir ne vienas. Pirmas už pasisako A. Pocius. Prašom, kolega.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip ir per svarstymus jau kalbėjome, tikrai poreikis yra keisti kariuomenės struktūrą, atsiranda naujų karių dalinių. Noriu tiesiog priminti, kad visiems šitiems pasiūlymams buvo pritarta Valstybės gy-

nimo taryboje. Dar kartą raginu visus palaikyti šį įstatymą, nes kalbama apie kariuomenės didinimą, ne tik reguliarios kariuomenės, profesinės tarnybos karių, bet ir karių savanorių, kariūnų skaičius. Aš manau, kad dabartinėje geopolitinėje situacijoje tai suprantama. Tikrai manau, kad pritarsite ir palaikysite. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų gynybos finansavimas – tai viena, bet realiems pajėgumams sukurti reikalingas laikas. Šis įstatymas numato gaires, rėmus, kokie bus pajėgumai, kaip jie jungsis, kiek brigadų, kokie pulkai, kaip batalionai bus į pulkus išvystyti? Tam reikia laiko. Tam reikia ne tik laiko, bet reikia ir karininkų, aukšto rango karininkų, kurie vadovautų. Norint pasiekti pulkininko laipsnį – 20 metų, 20 metų tarnybos.

Dėl to, kai mes priimame šį įstatymo projektą, vis dėlto turime ir kiekvienas politikas, atsakingas už krašto apsaugą, suprasti, kad karininkais nėra švaistomasi. Karininkai, kurie yra, ir nesvarbu, kokio jie laipsnio, yra būtini. Kiekvieną, kiekvieną karininką reikia įkalbinėti likti tarnyboje. Kiekvieną nuo leitenanto iki generolo, jeigu jiems dar nesukako tas laikas.

Čia yra ambicingas planas, kariuomenė turi didėti, karininkų parengimo tempas kol kas dar nėra padidėjęs, ir todėl aš tiesiog atkreipiu dėmesį. Kai viešoje erdvėje kyla diskusijų, atrodo, kad mums kokių nors karininkų nereikia. Ne! Mums reikalingi karininkai, reikalingi vadai, reikalingi ne tik eiliniai, reikalingi ir jiems vadovaujantys. Taigi, ambicingas planas turi būti papildomas visada, aš manau, adekvačiu požiūriu į krašto apsaugoje tarnavusius, tarnaujančius žmones.

PIRMININKAS. Ačiū, nuomonės dėl motyvų išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 87 Seimo nariai: 86 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.27 val.

Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2899 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-478(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – taip pat Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenių darbuotojų, ir taip toliau, įstatymo projektas Nr. XVP-478.

Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime 1 straipsniui pritarti? Bendru sutarimu pritarta. Dėl viso įstatymo projekto pasisakančių už, prieš nėra. Prašome apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 87 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.28 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 10, 10¹, 20, 38, 47, 54, 60 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-481(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir kariuomenės tarnybos kai kurių straipsnių, priedų ir papildymo įstatymo projektas Nr. XVP-481(2). 11 straipsnių.

Pasiūlymo nėra dėl vieno straipsnio nėra. Ar galime pastraipsniui priimti nuo 1 iki 11 straipsnio bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo pasisakančių už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 84 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė tas pats 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XVP-329(2) – Vietos... Oi, atsiprašau, kolegos, per greitai nubėgau.

16.29 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-482(2) (priėmimas)

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-482(2). Trys straipsniai. Pasiūlymų nėra. Ar galime pastraipsniui priimti 1, 2 ir 3 straipsnius? Mačiau, bendru sutarimu pritarta, priimta.

Dėl viso įstatymo projekto už, prieš pasisakyti norinčių nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: visi 84 – už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.30 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-329(2) (priėmimas)

Ir paskutinis klausimas – Vietos savivaldos įstatymo projektas Nr. XVP-329. Į tribūną kviečiu R. Tamašunienę. Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario M. Lingės pasiūlymas. Prašau kolegą pristatyti pasiūlymą dėl įstatymo.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Pasiūlymas yra labai paprastas, iš praktikos ateinantis. Tais atvejais, kada savivaldybėje susidaro dvi lygios opozicinės frakcijos arba tam tikri junginiai susivienija, kad jie galėtų realizuoti visas įstatymų leidžiamąsias teises, turėti teisę į opozicijos lyderį, Vietos savivaldos įstatyme nėra numatyto tokiu atveju tokio reglamentavimo, o praktikoje jau yra tokių atvejų ir gali atsirasti. Tai tokiais atvejais yra siūlymas, kad tos dvi opozicinės lygios frakcijos savo kadencijos laiku rotuotųsi, o dėl rotavimosi tvarkos susitartų atskiru susitarimu ir apie tai informuotų vietos tarybą. Toks yra pasiūlymas. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys? Yra. Gražiai dirba pozicija ir opozicija, visiems yra palaikymas. Komiteto nuomonė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Komiteto nuomonė – nepritarti, kadangi komitetas mano, kad tai yra politinio proceso dalis ir visur reikalingi susitarimai, o imperatyvas turėti rotacinį principą neišsprendžia opozicijos rotacijos klausimo. Dėl to komitetas palieka dabartinį reguliavimą.

PIRMININKAS. Nuomonės už. Už – A. Petrošius. Prašau, Audriau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš būčiau nekalbėjęs, bet kadangi klausimą pristatanti komiteto atstovė netiksliai įgarsino visą poziciją ir tą diskusiją, kuri šiandien vyko, tai komitetas nepritaria su mintimi, kad rudenį sugrįš prie šio aspekto sprendimo. Iš tikrųjų buvo svarstomi įvairūs variantai ir iš principo komitete buvo diskusija dėl galimybės įrašyti rotacinį principą reglamentuotose nustatyta tvarka, kas nieko nebūtų pakeitę valstybėje, bet tarybose būtų atvėrę galimybę tam tikromis akimirkomis, kada vis dėlto opozicijoje yra du lygiaverčiai subjektai, pasvarstyti šitą galimybę dėl rotacijos principo įgyvendinimo. Labai gaila, kad ta diskusija šiandien dėl tikrai ne-

profesionalaus vedimo pakrypo ne taip, kaip turi pakrypti. Kai balsavome komitete, iš principo net nebuvo aišku, dėl ko balsuojame, nes komitete buvo suformuota galimybė balsuoti už, paliekant taip, kaip yra, pritariant iš dalies, kad reikia sugrįžti rudenį. Nežinau, kokia čia pozicija komitete buvo, bet Rita tikrai ją netiksliai įvardijo.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – V. Šeršniovas. Prašau.

V. ŠERŠNIOVAS (*MSNG*). Yra problemų. Yra Lietuvoje savivaldybė, kai opozicijoje dirba 12 tarybos narių, pozicija susidaro iš dviejų frakcijų po šešis narius ir niekaip neišsirenka jie ten vidurio. Vietoj tos rotacijos aš kažkaip pasiūliau pasižiūrėti, kad tie, kurie surinko daugiau balsų, ir yra labiau palaikomi, automatiškai ir lyderiai turėtų būti. Siūlau svarstyti kažkada tokį variantą. Gal galima tik naują pasiūlymą, bet šiuo atveju tai nepalaikau dėl tos rotacijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė yra nepritari. Prašom apsispręsti balsuojant.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 27, prieš – 21, susilaikė 37. Pasiūlymui nepritari. Dėl 2 straipsnio... Ar galime 1 straipsniui be šio pasiūlymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Komitetas pritarė bendru sutarimu. Keičiama įstatymo įsigaliojimo data: vietoj birželio 30 dienos į rugpjūčio 1 dieną.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam pritarimui? Pritarta. (*Balsas salėje*) Pritarta su Teisės departamento pasiūlymu.

Yra Seimo narių D. Žebelienės ir kitų pasiūlymas, kuris tiesiogiai nesusijęs su šiuo įstatymu, todėl jo nesvarstome. Pastraipsniui pritarėme.

Ar galime dėl viso įstatymo projekto? Motyvai už, prieš. (*Balsai salėje*) Už pasisako R. Tamašunienė. Prašau, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų iš dalies komitetas pritaręs yra ir Seimo nario M. Lingės pasiūlymui, kuris siūlė patikslinti opozicijos sąvoką. Komitetas iš tikrųjų priėmė tokį sprendimą, kuris tenkina, man atrodo, visas politines jėgas, ir kas ta opozicija savivaldybės taryboje yra.

Kiti pasiūlymai tikrai yra pertekliniai, nes mes nesikiškime ir imperatyvo nenustatykime visiems gyvenimo atvejams, nes jų rasis daug daugiau. Jeigu taryba nesutaria išsirinkti daugumos, bet, pasirodo, Šiauliuose opozicija sugeba pasiskelbti kaip opozicija ir turėti lyderį... Jeigu yra dvi vienodo dydžio frakcijos, tai taip pat reikia ieškoti konsensuso ir nustatyti tą rotaciją vidinio susitarimo dalyku, nes visų gyvenimo atvejų mes nereguliuosime.

Taip pat įstatymo projektas apima ir Antikorupcijos komisijos veiklą, kad ją reguliuojame lygiai taip pat ir uždari posėdžiai vien dėl to, kad norima nuslėpti tam tikrą informaciją arba svarsdomą klausimą. Tai taip pat savivaldybės tarybos nariai ir savivaldybės gyventojai galės stebėti tos svarbios komisijos darbą ir jį sureguliuota taip, kaip turėtų veikti tokios savivaldos institucijos. Todėl kviečiu pritarti šitam projektui.

Ir taip, kaip buvo pasakyta: iš tikrųjų Vyriausybė rengia visą paketą ir ateis tikriausiai rudenį dar su savo matymu, kaip turėtų būti organizuojama tarybos narių veikla savivaldybėse.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Ir taip pat D. Griškevičius. Domas atsisako. Ačiū. Tai nuomonės išsakytos. Prašom apsispręsti balsuojant. (*Balsai salėje*) Čia priėmimas, ar ne? (*Balsas salėje: „Taip.“*)

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū, kolegos. Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 1. Bet jau kitas. Įstatymas priimtas... (*Gongas*)

Kolegos, nuoširdžiai dėkoju už tokį gerą bendrą pozicijos ir opozicijos darbą nenumatyto posėdžio metu. Linkiu gerai pailsėti ir lauksime rytoj eiliniame posėdyje 10 valandą. Iki.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

MINĖJIMO, SKIRTO GEDULO IR VILTIES BEI OKUPACIJOS IR GENOCIDO DIENOMS ATMINTI, STENOGRAMA

2025 m. birželio 14 d.

T. JAČIAUSKAS. Gerbiamieji, Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda.

Prašom sėstis.

Skambant muzikai, ekrane rodomi tremties vietų vaizdai. Kovo 11-osios Akto salės ložėje vyksta mi-zanscena su knygomis ir rankraščių lapais, aktorė Birutė Mar skaito tekstą.

B. MARCINKEVIČIŪTĖ. Aš sugrįžau! Sveika, sveika, Tėvyne!
Tavų arimų kvapą štai užuodžiu.
Jausmų banga užtvindė man krūtinę –
Tave pasveikint nerandu aš žodžių!

Štai pagaliau laukta diena atėjo,
Štai tiek dienų svajotas sugrįžimas,
Po šių klaikių, siaubingų odisėjų
Šventa žeme žengiu lyg piligrimas.

Čionai laksčiau kadaise basas,
Vėl sapnas tolimas atmintyje iškyla,
Vėl akyse mėnulis, gelsvos kasos,
Niūniuoja vėl mama lopšinę tyliai.

Einu toliau... Einu aš vienui vienas,
Nešu krūtinėje tik ilgesį nebylų.
Aš sugrįžau... Bet nebegrįš tos dienos,
Kurių čionai jau pėdsakai išdilo...

Aš sugrįžau! Sveika, Tėvyne mano,
Laukų žiedai, dvelkime vėjo.
Kada basčiaus tarp stepių ir kurganų,
Galbūt ir tu manęs ilgėjais?..

Aš sugrįžau (aktorė atsistoja) į Lietuvą, Tėvynę...

Giedama „Tautiška giesmė“ kartu su solistu Laimonu Bendaravičiumi.

T. JAČIAUSKAS. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Saulius Skvernelis.

Seimo Pirmininko Sauliaus Skvernelio kalba

S. SKVERNELIS. Gerbiamas Lietuvos Respublikos Prezidentė Gitanai Nausėda, ponai Diana Nausėdiene, Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Prezidentė Valdai Adamkau, Ministre Pirmininke, kolegos Seimo nariai, ambasadoriai, renginio svečiai, gerbiamieji tremtiniai ir jų artimieji.

Ilgą laiką galvojome, kad tokie žodžiai kaip tremtis, okupacija, agresija liko istorijos vadovėliuose. Deja, šiandien matome, kad tai nėra tik praeitis. Karo grimasos, smurto politika ir jėgos teisė vėl bando tapti kasdienybe mūsų pašonėje.

Šiandien minėdami Gedulo ir vilties dieną mes dar kartą atverčiame vieną iš tamsiausių mūsų šalies istorijos puslapių. Prisimename savo senelius, tėvus, brolius ir seseris, kurie kentėjo, kovojo, patyrė mums sunkiai suvokiamus žiaurumus.

Birželio 14-oji yra diena, kai tūkstančiai Lietuvos žmonių buvo išplėsti iš savo namų, šeimų, gimtosios žemės. Be teismo, be kaltės – vien dėl to, kad mylėjo Lietuvą, kalbėjo lietuviškai, gyveno laisvi, buvo išsilavinę ir puikiai atskyrė gėrį nuo blogio. Dėl to neįtikio okupantui. Šie žmonės tapo mūsų tautos stiprybės simboliu, rodančiu neišsenkantį pasiryžimą išsaugoti laisvę ir mūsų tapatybę.

1941-ųjų birželio 14-ąją prasidėję pirmieji masiniai Lietuvos gyventojų trėmimai, kalinimai, kankinimai ir brutali žudynės truko ilgus metus. Tačiau net ir tai nepalaužė mūsų tautos dvasios. Tapę sovietinės agresijos aukomis, beginkliai, išsekę, marinti badu mūsų žmonės iki paskutinio atodūsiu didvyriškai kovojo su totalitariniu režimu, kuris visais įmanomais būdais bandė sunaikinti mūsų tapatybę. Todėl ši Gedulo diena kartu yra ir Vilties diena. Vilties, kad laisvės ir teisingumo siekis yra nesunaikinamas. Vilties, kad nėra neįveikiamų kliūčių. Vilties, kad šiandien kuriame Lietuvą, kurioje tokie siaubai ir nusikaltimai žmoniškumui nepasikartos.

Nuo juodžiausios datos mūsų istorijoje praėjo 84 metai, užaugo nauja mūsų karta, kuri matė dešimtmečius ramybės, demokratijos, augimo, ir mes pamažu susiduriame su tiesa, kurią buvome linkę pamiršti, kad laisvė – nėra savaiminė duotybė. Nepriklausomybė nėra amžina, jei jos neginsime. Kalbėkime apie tai garsiai, pasakokime jaunajai kartai, kokie žiaurūs yra okupanto gniaužtai ir kokia stipri gali būti meilė tėvynei.

Šiandien Ukrainos žmonės išgyvena tai, ką mūsų tauta jau buvo padėjusi į istorijos archyvus. Matydami Ukrainoje besitęsiančius karo žiaurumus, turime suprasti, kad pamiršti istoriją – pavojinga, o nenumatyti grėsmių – kainuoja gyvybių. Gedulo ir vilties diena mums primena, kas nutinka, kai už mus sprendžia kiti, ką reiškia būti paliktiems vieniems, kiek gyvybių ir sudaužytų likimų kainuoja, kai pasaulis tyli. Nėra saugios distancijos nuo grėsmių, nėra ne mūsų karo. Mūsų istorija mus išmoko: kai esame vieningi, mūsų palaužti neįmanoma. Todėl šiandien būkime vieningi su tais, kurie kaunasi dėl savo laisvės, o kartu ir dėl mūsų visų saugumo.

Šiandien atiduokime pagarbą visoms okupacijos ir genocido aukoms, visoms šeimoms, kurių likimai pažymėti skaudžiu įspaudu. Tai yra mūsų visų skaudi istorija, neleiskime jai pasikartoti. (*Plojimai*)

B. MARCINKEVIČIŪTĖ. Čia viskas prakeikta: ir žemė, ir oras,
Plieniniais erškėčiais apnarpliotos tvoros,
Sargybinių klyksmo tylą sudraskyta
Ir vilkšunių choras kas vakarą rytą...

Čia viskas prakeikta: ir lietūs, ir vėjai,
Miškai, kuriuos lagerių šitiek prisėjo,
Ir pelkės uodų milijardinis spiečius,
Ir šlykščios liūdnu pakasynų vežėčios.

Prakeikė tie tūkstančiai smėlin atgulę,
Nepridengti karsto lentom nei drobulėm,
Ir gurgiantis pilvas, pridžiūvęs prie strėnų,
Ir stiklo šuke žiauriai perrėžtos venos...

Prakeikė išmokęs čia vaikščioti vaikas,
Iš motinos glėbio išplėštas be laiko...
Nuriję po kąsni praskydusios duonos,
Į lažą linguoja ir keikias kolonos...

Ir karkiantys plaučiai, karščiuojančios akys,
 Ir vargetų kojos, plonutės kaip žvakės,
 Pamišusios sesės plaukai išsidraikę –
 Kartoja keiksmų polifoniją klaikią.

O gal, kur tiek šaudyta, engta, kankinta,
 Šventąja vieta ją derėtų vadinti?
 ...Ir vėl virš sargybos bokštelio makaulės
 Išniekinta kyla Mordovijos saulė.

(„Išniekintas kraštas“, 1953-ieji, Mordovijos lageris.)

T. JAČIAUSKAS. Dabar pasiklausykime Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos Apdovanojimų komisijos pirmininkės, vos ketverių metų į Tomsko sritį ištremtos Rasutės Peslekienės liudijimų.

**Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos Apdovanojimų komisijos pirmininkės,
 tremtinės Rasutės Peslekienės kalba**

R. PESLEKIENĖ. Sveiki, mielieji Lietuvos žmonės, garbingi svečiai ir bendro likimo broliai ir sesės! Savo kalbą norėčiau pradėti mokytojos Elvyros Valaitienės eilėraščio „Lietuvai“ ištrauka:

Lietuva mano, volunge mano,
 Ulbi gražiausia pasaulio kalba –
 Iš Tavo iščių gimėm, gyvenam
 Grįšim Tavim po smėlėtą kalva.
 <...>
 Taip – Aš žinau: iškentėjome viską –
 Sibirus, marą, karus ir badius.
 O kaip reikėtų šimtuos obeliskų
 Auksu įrėžti prarastųjų vardus!

Ekrane rodomos Čiuladų šeimos narių nuotraukos, darytos 1953–1954 metais tremtyje: Rasutės su senele Rozalija, tėvais Jonu ir Ona, seserimis Onute ir Janina, draugais – kitais vaikais, savomis rankomis pastatyto namo Vosmajoje, senelio Jono laidojimo vieta Verch Niursos kapinėse.

Teisė sugrįžti. Žmogaus atmintis stengiasi padėti pačiam žmogui išgyventi sunkius gyvenimo tarpsnius, blogus prisiminimus paslėpdama giliausiame kamputyje, tačiau praeitis vis vien pasiveja ir užgriūna kaip lavina.

Sugrįžtu į praeitį – į 1951 m. spalio 2 d. rytą. Svetimi žmonės – kareiviai, skrebai – naršo po namus. Verkia mama, senelė. Vaikiška mano širdelė pajunta ir baimę, ir nelaimę. Ginkluoti sribai atvaro senelį. Atbėgo mamos broliai, sesuo Janina, atlėkė raudodama mano močiutė Bronė. Susodino į sunkvežimį visą šeimą, pajudėjusią mašiną iš kiemo dar bandė vytis artimieji. Namai liko tuščiomis langų akiduobėmis žiūrintys į išvežamus, o raudos aidėjo per ištuštėjusius rudens laukus. Visą gyvenimą daug ir sunkiai dirbta. Kodėl ir už ką? Beveik neliko Lietuvoje šeimos, kurios nebūtų palietusi skaudi netektis. Toje tremties mašinoje sėdėjau ir aš, beveik ketverių metų, o jau buvau paženklinta – „liaudies priešas“. Sibiro mokykloje gynėme savo garbę gerai mokydami, o už žodį „fašistai“ ir vaikišku kumšteliu uždroždavome.

Kalbu ir galvoju – juk toks spalio 2-osios rytas buvo daugeliui Lietuvos šeimų paskutinis rytas savo Tėviškėje. Mūsų šeimos likimas tą rytą tilpo į tūkstančius statistinių vienetų, kuriuos užrašė vadas Kremliuje, o pasirašė jau čia, Lietuvoje, savi. Savi? Ar aš juos galiu taip vadinti ir kodėl

mes iki šiol niekaip negalime išsivaduoti iš to skaudaus okupacinio palikimo, kurį liudija likę ženklai, kuriuos matome savo krašte ir žmonių sąmonėje? O juk tikrieji savi buvo tie, kurie buvo vagone, baržoje, numesti ant sniego Sibiro platybėse ar taigoje kertantys medžius. Ten buvo savi.

Neįtikome tai santvarkai, nes turėjome tai, ką galima buvo privatizuoti ir įkurti kolchozą: tvartus, klojimą, namą, maniežą, žemės ūkio padargus, gyvulių, javų. Vėliau kaimynai pasakojo, kad 2 savaites turtą vežė, o tremties byloje prisegta pažyma, kad buvo vienas stalas, kėdė ir šiaip jau nedaug to turtelio. Kur dingo servizai, baldai, gyvuliai, kumpiai? Neliko, pasidalijo... Bet ir Sibire darbštūs žmonės išgyveno, išgyveno darbu, malda, daina ir didele viltimi sugrįžti. O dabar guli sugulę Paparčių kapinėse visi keturi: seneliai Jonas ir Rozalija, tėveliai Jonas ir Ona Čiuladai.

Senelis Jonas, dukart gyvenęs Amerikoje, buvęs Žaslių valsčiaus viršaitis, tautininkas, Šaulių sąjungos narys, mylėjo savo kraštą ir dirbo žemę. Kalinys, tremtinys, nors buvo įspėtas dėl išvežimo, – nepatikėjo, nes niekam blogo nepadare. Tą labai šaltą 1954-ųjų sausio 21-ąją toli nuo Tėvynės, sirgdamas plaučių uždegimu, giliai atsidusęs pasakė: „Nėr manęs, nematysiu jau Lietuvos.“ Buvo palaidotas Verch Niursos kapinėse. Po 36 metų aš, Rasutė Peslekienė, ir sesuo Onutė Ulozienė iškasėme, parsivežėme senelio palaikus ir palaidojome Paparčių kapinėse. Tai buvo viso gyvenimo svarbiausia kelionė – parvežti senelio palaikus, kad jis būtų čia, savojoje žemėje, kad per Vėlines ir ant jo kapo galėtume uždegti žvakelę.

Šalia amžino poilsio ilsisi senelė Rozalija. Užaugo graži, darbšti, išteko už grįžusio „amerikono“ ir vėl išvažiavo su juo į Ameriką. Gyveno Bostone ir dirbo verpimo fabrike po 16 valandų. Kai ji grįžo į Lietuvą aplankyti namiškių, prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas ir jų nebeišleido išvažiuoti. Senelė mirė 1969-ųjų vasario 16-ąją, tik 12 metų pasidžiaugusi gyvenimu gimtinėje, o prieš mirtį, nors ir sunkiai kalbėjo, sušnabždėjo, kad per Vokietiją, Angliją, Ameriką ir Sibirą kelias parvedė Lietuvon ir čia jos kaulai ilsėsis.

Mama gimė 1923 metais ir buvo vyriausia gausioje Bronės ir Kazio Malūnavičių šeimoje. 1944 metais išteko už savo kaimo jaunuolio Jono Čiulados. Karas, sunkūs pokario metai. Vyras Jonas ir šešuras Jonas suimti. Nešiojo jiems maistą į kalėjimus Ukmergėje, Trakuose, Vilniuje Lukiškėse, dažniausiai pėsčiomis. Namuose abi su anyta Rozalija turėjo atlikti visus ūkio darbus. Tik vyrai spėjo sugrįžti iš kalėjimų, kai ir vėl nelaimė – šikart tremtis. Sunki tremtis, o dar sunkesnis gyvenimas ir darbas Sibire. Dirbo taigoje, genėjo šakas, ten gimė dukros Onutė ir Janina. Grįžusi į Lietuvą, dirbo kolūkyje, felčeriname punkte, daug audė, buvo darbšti ir visų mylima.

Šalia mamos – mūsų tėvelio kapas. Gimė jis 1923-iaisiais. Nuo ankstyvos vaikystės dirbo savo tėvų ūkyje, nors labai norėjo mokytis. Kaip ir visai pokario kartai jam teko skaudūs išgyvenimai. Spausdino ir platino atsišaukimus, raginančius neiti į okupacinę kariuomenę. Suėmė – kalėjimas Lietuvoje, po to lageris Intoje. Grįžo praradęs sveikatą anglių šachtose. O vėliau – tremtis, ši kartą į Tomsko sritį. Kirto medžius, juos krovė, plukdė sielius, o po darbo statėsi namą. Grįžęs į Lietuvą, dirbo kolūkyje. Labai džiaugėsi Lietuvos atgimimu. Po Sausio 13-osios įvykių labai išgyveno dėl Lietuvos likimo, dėl mūsų, tomis dienomis ir naktimis budėjusių prie svarbiausių valstybės objektų. Neatlaikė tremtinio širdis – mirė 1991-ųjų balandžio 8-ąją. Tėvelis buvo visada įsitikinęs, kad imperija, pastatyta ant kaulų ir kraujo, negali ilgai išsilaikyti.

Juoda šlapia duona, padažyta į aliejų, buvo mūsų kasdienis valgis. Vasaros metu prisirinkdavome uogų ir grybų. Mes, vaikai, neturėjome kada dykinėti, reikėjo padėti sukasti žemę, ravėti ir laistyti daržus, paruošti žiemai šieno, nes nusipirkome skolon karvutę.

Tą 1957-ųjų Joninių naktį, kai gimė sesuo Janina, vienas ukrainietis grįžo iš rajono centro, sukoręs 40 kilometrų ten ir atgal pėsčiomis. Jis atėjo ir pranešė, kad yra dokumentai – mes esame laisvi. Verkė gimusi mažoji sesė, verkė mama ir senelė iš džiaugsmo ir nežinomybės. Lietuvoje nėra namų, bet yra savi ir Tėvynė. Tiek kartų svajota apie sugrįžimą.

Teisė sugrįžti... O kas drįso pažeminti ir paniekinti niekuo nekaltus, atimti turtą, namus, žemes, pasmerkti senelius, vos gimusius kūdikius, vaikus nežinia ir kančioms, bado mirčiai svetimose žemėse? Kas atgailaus, kad mano sesės turėjo įrašą „gimusios Sibire“ kaip kaltės žymę? Kas gražins mano teisę į ramią, gražią vaikystę savo gimtinėje? Tuos visus metus iki Atgimimo aš turėjau jaustis kaip nusikaltėlė. Tai kas man pasakys, kaip aš ketverių metų tapau „liaudies priešu“?

Gal man pasakys ponai, šnekantys apie tremtį iš aukštų tribūnų kaip apie „savanorišką“ mūsų išvykimą iš Lietuvos? Kodėl po visą Sibirą išmėtyti mūsų Lietuvos vaikų kaulai dūla sukloti po pabėgiais, užlieti užtventų upių vandeniu, guli pabalę Kazachstano smėlynuose, nuplauti į jūrą Lenos deltoje?

Jau norime pamiršti istorijos pamoką, todėl sakome: „Ir Lietuvoje buvo sunku.“ Taip, buvo sunku, bet čia buvo sava žemė, čia buvo saviškiai. Kažkodėl niekas nenorėjo patys važiuoti į Sibirą. Dar ir dabar užšalusi širdis. Dar ir dabar, sulaukus brandaus amžiaus, užgriūna slegianti praeitis. Dar ir dabar gyvuliniai vagonai, jų ratų bildesys grąžina į tas kraupias nevilties dienas ir svajonę – sugrįžti į savo Tėvynę.

P. S. Norėčiau paprašyti jūsų, žmonės, būkime budrūs ir atsakingi. Netikėkite tuščiais pažadais ir rėksniais. Netikėkite tais, kurie laksto po svetimas pakampes ir teršia Tėvynę. Mes visi už ją atsakingi, nes turime tik ją vieną. Neparduokime jos, neišduokime, nes tik būdami vieningi sugebėsime apsaugoti ir apginti ją – savąją Lietuvą. Taip, kaip dabar gina ukrainiečiai ne tik savo, bet ir mūsų Laisvę. Ačiū jiems ir visai Ukrainai. Dėkoju ir Lietuvos žmonėms, kurie tai suprasdami padeda ir remia Ukrainą. Ačiū jums visiems. Sveikatos! (*Plojimai*)

B. MARCINKEVIČIŪTĖ. Oi tu, bulvele,
Pilvo paguoda,
Tu tik vargely
Mums duodi rodą.

Mes tą bulvelę
Į sriubą dedam
Ir tuomet valgom
Kaip šokoladą.

Oi tu, bulvele,
Pilvo paguoda,
Už tave daiktus
Gerus parduoda.

Mama, duok duonos,
Duonytės nėra.
Mama, duok pieno.
Ir kremta sieną...
Mama, duok pieno
Nors lašeliuką,
Palaukit, brangūs,
Dar trupučiuką...

Skamba daina „Rudens naktis sustojo“, atliekama dainininkės Gabijos Lokytės ir kanklininkės Vaivos Dunaitytės. (Plojimai)

T. JAČIAUSKAS. Skambėjo Janinos Degutytės ir Rimos Girskytės-Berlavienės daina „Rudens naktis sustojo“. Dainininkė Gabija Lokytė, kanklininkė Vaiva Dunaitytė.

Dabar pasiklausykime dar vieno liudijimo tremtyje gimusio Lietuvos Respublikos Seimo nario Juliaus Sabatausko.

Seimo nario, tremtyje gimusio Juliaus Sabatausko kalba

J. SABATAUSKAS. Gerbiami Lietuvos žmonės, politiniai kaliniai ir tremtiniai, Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda, Prezidente Valdai Adamkau, Prezidente Dalia Grybauskaite, Seimo

Pirmininke, Ministre Pirmininke, gerbiami kolegos ir svečiai. Birželio 14-oji – tai diena, kai mūsų tautos atmintyje susilieja skausmas ir viltis. Prieš 84 metus prasidėjo masiniai trėmimai. Tūkstančiai Lietuvos žmonių buvo išplėšti iš savo namų ir ištremti į atšiauriausius Sovietų Sąjungos kraštus. Tai buvo ne tik fizinis ištėmimas – tai buvo bandymas sunaikinti tautos dvasią, atmintį, orumą.

Tremtis palietė visus – nuo politikų iki kariškių, nuo mokytojų, ūkininkų, gydytojų, inžinierių ir net vaikų. Palietė visus sluoksnius: valstybės tarnautojus, inteligentiją, stambiuosius ūkininkus. Į sąrašus pateko visų partijų atstovai – nuo tautininkų iki socialdemokratų.

Mano šeimos istorija – viena iš daugelio. Tėvai buvo ištremti 1941 metais. Jiems buvo vos po dešimt metų, kai kartu su savo tėvais, seneliais, kitais artimaisiais buvo išvežti į Komių Respubliką, Slobodskoj Reid kaimą prie Syktyvkaro. Pirmąją žiemą teko peržiemoti žeminėse, kurias teko patiems išsikasti. (*Susigraudina*) Atsiprašau. Vėliau atsirado barakai. Ten jie patyrė badą, ligas, neektis. Pirmąją žiemą mirė mano tėvo tėtis, mamos mama... atsiprašau, senelė ir teta. Ir vis dėlto jie išliko. Jie troško grįžti ir grįžo į Lietuvą – 1946 metais, nelegaliai, pabėgo be leidimų, be dokumentų, baržomis, traukiniais, pėsčiomis. Sugrįžę rado užimtus namus, išdraskytą turtą, o jų gyvenimai buvo paženklinoti nematomu ženklų – „tremtiniai“.

1948 metais jie buvo sulaikyti ir etapais nuo vieno kalėjimo iki kito nugabenti atgal į Komių žemę. Mama paimta tiesiai iš Mokytojų seminarijos suolo per paskaitą, tėtį, atskyrę nuo šeimos, nugabeno dar toliau kartu su jo senele – į Irkutsko sritį, Šamankos kaimą. Tuo jo tremties kelionė nesibaigė – už kelių mėnesių jis buvo nugabentas dar toliau – į Jakutiją. Tai buvo ne tik fizinis, bet ir dvasinis išbandymas, tačiau net tremtyje žmonės išliko orūs. Daugelis jų sugebėjo net padaryti šokių tokią karjerą – baigė mokslus, tapo padalinių vadovais. Tai, kas buvo neįmanoma, atrodė, tapo įmanoma. Tai liudija jų darbštumą, sumanumą ir žmogišką stiprybę.

Iš vaikystės tremtyje prisimenu žmonių bendrystę. Tremtiniai dalijosi viskuo: ne tik duonos kriaukšliu, pieno lašu, bet ir daina, knyga. Tarp jų buvo ne tik lietuvių – buvo lenkų, latvių, ukrainiečių, vokiečių, žydų. Visi suprato, kad išlikti galima tik laikantis išvien.

Sugrįžus į Tėvynę, džiaugsmo ašaras greitai pakeitė svetimumo jausmas. Tremtiniai buvo laikomi nepatikimais, buvo ribojamos jų galimybės mokytis, dirbti, keliauti. Jie negalėjo įgyti tam tikrų profesijų, negalėjo išvykti į užsienį, o jų gyvenimai buvo nuolat stebimi. Aš teisininku galėjau tapti tik atkūrus nepriklausomą Lietuvą. Jie jautėsi „kitokie“, nepageidaujami net savo gimtinėje. Buvo neleidžiama grįžti į tą vietą, iš kurios buvo išvežti, daugeliui neleido grįžti į Lietuvą, tai jie įsikūrė kuo arčiau: Latvijoje, Baltarusijoje, Ukrainoje, Karaliaučiaus srityje.

Mūsų šeimoje visada buvo kalbama lietuviškai. Net tenai, kai mane pirmą kartą nuvedė į darželį, niekas nieko nesuprato, ką aš kalbu. Tad grįžus nuėjome su mama į mokyklą, kad užrašytų į ketvirtą klasę. Padavė brošiūrą su metodine medžiaga ir liepė paskaityti. Paklausė ir sako: *slebizavoja* kaip pirmokas antroje metų pusėje, tegu palanko dar metus rusišką mokyklą. Tada mes nesitarę kartu su mama pasakėme: ne tam grįžome į Lietuvą, kad eitume į rusišką mokyklą.

Po 22 metų man teko lankytis Syktyvkare kartu su mama, broliu ir kitais lietuviais. Septynių mūsų žmonių delegacija per penkias dienas pastatė paminklą, vaizduojantį Gediminaičių stulpus, ir užrašas buvo „1941 metų tremtiniais“ trimis kalbomis: lietuvių, komių, rusų. Paminklas iki šiol lankomas ir prižiūrimas. Tikiuosi, kad jis ir išliks, nors tenka girdėti apie kitus, barbariškus, dalykus.

Lankydamasis Kazachstane, kur gyvena keli tūkstančiai lietuvių, patyriau, kokia gyva yra mūsų atmintis net ir tolimiausiuose pasaulio kampeliuose. Ten gyvena skirtingų likimų žmonės: tiek Stalino laikų represijų aukos, sovietmečiu atvykę darbininkai, atitarnavę kariuomenėje. Nemažai jų yra mišrių šeimų nariai, jau trečia, ketvirta karta. Dalis jų nebekalbėjo lietuviškai, kai pirmąkart nuvažiauvau. Kai šiemet buvau Lietuvių namuose Karagandoje, tik vienas Vytautas kalbėjo lietuviškai. Tačiau dėl sunkios sveikatos jis glaudžiasi tuose Lietuvių namuose, jį globoja Vitalijus Tvarijonas, bendruomenės pirmininkas ir Lietuvos garbės konsulas. Bet jis taip pat rūpinausi ir politinių represijų, politinių kalinių kančių įamžinimu: memorialai Balchaše, Spaske, Kingire,

šiemet – Turgan Tiube, Tadžikijoje. Memorialas Spaske tapo netgi tarptautinis. Kiekvienais metais gegužės 31-ąją ten susirenka daug žmonių iš ambasadų ir vietinių gyventojų. Taip pagerbiamos politinių represijų aukos. Tai gyvas liudijimas, kad lietuvybė gyva ne tik kalba, bet ir rūpinimusi, atminimo įamžinimu.

Tremtis paliko gilų randą mūsų tautos sąmonėje. Tačiau kartu ji atskleidė ir mūsų stiprybę – gebėjimą išlikti, susitelkti, išsaugoti orumą net ir nežmoniškomis sąlygomis. Ir šiandien, kai susiduriame su naujais iššūkiais – tiek vidiniais, tiek išoriniais, – mums reikia to paties solidarumo, tos pačios vienybės.

Šiandien, kai prisimename priverstinę tremtį, negalime pamiršti ir tų žmonių, kurie išvyko iš šalies dėl kitų priežasčių, ekonominių. Tūkstančiai tautiečių paliko Lietuvą ne dėl okupacijos. Nors jų kelionės nebuvo lydimos represijų, daugelis jų taip pat patiria ilgesį, svetimumą, tapatybės paieškas. Jie – mūsų laikmečio tremtiniai. Todėl, kalbėdami apie Lietuvos ateitį, turime ištiesiti draugišką ranką ir jiems parodyti, kad jie yra laukiami, kad jų grįžimas būtų ne tik galimas, bet ir prasmingas. Lietuva turi būti namai visiems savo vaikams – tiek tiems, kurie liko, tiek tiems, kurie išvyko.

Gedulo ir vilties diena – ne tik atminimo, bet ir atsakomybės diena. Atsakomybės kurti tokią Lietuvą, kurioje kiekvienas žmogus jaustųsi laukiamas, saugus ir vertinamas, kurioje niekas nebūtų stigmatizuojamas dėl savo kilmės, pažiūrų, likimo, kurioje istorija nebūtų monopolizuojama ar naudojama politiniais tikslais. Tegul ši diena primena mums, kad laisvė nėra duotybė – ji yra atsakomybė ir kad mūsų pareiga – saugoti atminimą, puoselėti teisingumą ir kurti Lietuvą, kurioje būtų gera gyventi visiems.

Šiandien, 2025-aisiais, ketvirtus metus tęsiasi plataus masto agresija Ukrainoje. Vėl matome, kaip svarbu išlikti žmonėmis. Tūkstančiai karo pabėgėlių rado prieglobstį Lietuvoje, ir mes, lietuviai, nelikome abejingi – dalijomės namais, drabužiais, laiku, dėmesiu. Matėme, kad gerumas neturi tautybės. Matėme, kad širdys atsidaro tada, kai yra tamsu, kai pasaulyje tamsu.

Mūsų namai irgi priglaudė dvi ukrainiečių šeimas – tris moteris, tris vaikus. Jie buvo pabėgėliai jau nuo 2014-ųjų. Jie paliko savo namus Luhanske, persikėlė į Zaporožę. Iš Zaporožės atvyko čia – į Lietuvą.

Matydami, kas vyksta Ukrainoje, dar aiškiau suvokiame, kokia trapi yra laisvė. Tai ne abstrakti sąvoka ar tik istorinė praeitis – tai šių dienų realybė. Kasdien Ukrainos miestai apšaudomi, žūsta civiliai, šeimos skirstomos, grobiamos, kaip kažkada buvo skirstytos mūsų tautiečių, tremtinių, lageryje atsidūrusių motinų ir vaikų. Bet kartu matome ir nepaprastą žmonių drąsą. Mato me tautą, kuri atsilaiko prieš žiaurumą su viltimi širdyje, ir tai nepaprastai artima mums.

Mūsų istorija išmokė, kad net didžiausio smurto akivaizdoje galima išlikti oriems. Šiandien ukrainiečiai tai įrodo pasauliui. Todėl mūsų pareiga ne tik prisiminti savo tremtinius, bet ir būti su tais, kurie dabar kovoja už savo teisę gyventi laisvai. Ne žodžiais – darbais, tiek padedant pabėgėliams, tiek palaikant juos tarptautinėje arenoje, tiek tiesiog nepamirštant, kad laisvė niekada nėra savaime suprantama.

Kai stovime ant istorinės atminties slenksčio, mūsų širdys turi būti atviros ne tik praeičiai, bet ir dabarčiai. Kai ištiesiame ranką kitam žmogui, nesvarbu, ar jis tremtinys, ar nuo karo bėgantis vaikas, mes kuriame tokią Lietuvą, apie kokią svajojo tie, kurie buvo ištremti: teisingesnę, jautresnę, gyvą. Lietuvą, kurioje istorija nėra praeities našta, bet ir ateities pamatas. Lietuvą, kurioje kiekvienas žmogus, nesvarbu, ar jis gimė čia, ar sugrįžo po ilgos kelionės, ar dar tik svajoja sugrįžti, jaustųsi reikalingas. Lietuvą, kuri ne tik prisimena savo tremtinius, bet iš tų istorijų moko si, kaip išlikti oriai net sunkiausiomis aplinkybėmis.

Taigi prisiminkime ne tik skausmą, bet ir stiprybę, ne tik netektis, bet ir išlikimą, ne tik praeitį, bet ir pareigą ateičiai. Tegul mūsų pagarba tiems, kurie kentėjo, tampa įkvėpimu kurti teisingesnę, jautresnę, vieningesnę Lietuvą.

Tegul mūsų atmintis būna gyva ir viltis būna ne tik žodis, bet kryptis, tegul valstybė būna tokia, kurioje niekada daugiau nebereikės minėti naujų tremčių, o tik švęsti laisvę, orumą ir bendrystę.

Tegu vienybė težydi. (*Plojimai*)

B. MARCINKEVIČIŪTĖ. Ilgai plaukęs laivas sustojo pakrantėj,
Iškėlė į salą – čia, sako, – gyvenkit.
O kurgi gyvent, jei aplink tuštuma?
Tai amžino įšalo tundros sala.

Ir ko į šią salą ilgai mes taip plaukėm?
Stovėjom ant kranto ir ašaras braukėm.
Žiūrėjom į tolį, kol laivas pranyko
Ir jokios vilties mums sugrįžti neliko.

Reikėjo pradėti baraką statyti,
Čia suversti rąstai dėl mūs atplukdyti.
Pirmiausia įsakė rąstus sunešioti.
Bet vyrus išvarė į Leną žvejoti.

Nors moteris kojas nuo bado vos vilko,
Rąstus iš pakrantės į kalną suvilko.
Bestatant baraką žiema prasidėjo,
Pakilo pūga su ašigalio vėju.

Nors dega spingsulė, vis viena tamsu.
Jėgų nėra gyventi, ir mirti baisu.
Iš kur tokie baisūs atėjo laikai?
Čia miršta seneliai, jauni ir vaikai.

Išgelbėk mus, Dieve, prieš Tave štai klūpom
Ir meldžiam nuo šalčio sustingusiom lūpom.
Jei grįšim Tėvynėn, mes žemę bučiuosim
Ir likusią sielą mes jai atiduosim...

(„Kančių sala“, Tit-Arai, sala Lenos deltoje, 1942-ieji.)

T. JAČIAUSKAS. Į Kovo 11-osios Akto salės tribūną kviečiame Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto studentę, Šv. Tomo Moro klubo narę Gretą Plaskovičiūtę.

Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto studentės, Šv. Tomo Moro klubo narės Gretos Plaskovičiūtės kalba

G. PLASKOVIČIŪTĖ. Gerbiami minėjimo dalyviai, šiandien stoviu prieš jus kaip jaunas žmogus ir kaip ateitininkė, kuri gimė ir augo jau iškovotoje laisvoje Lietuvoje, kurią kūrė ir gynė tie, kurie kentėjo gulaguose, nacistiniuose konclageriuose, dipukų stovyklose tremtyje ir okupacijoje.

Žinome, kad mūsų Tėvynės istorija nėra paprasta. Tai istorija, parašyta mūsų tėvų, senelių, prosenelių prakaitu, krauju ir tikėjimu. Ji reikalauja iš mūsų daugiau nei tylos – ji reikalauja atsakomybės.

Prieš 85 metus Sovietų Sąjunga okupavo Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Prasidėjo teroras, represijos, kurias lydėjo žudynės, kalinimai, tardymai ir kankinimai, o 1941-aisiais nuvilnijo ir masinės trėmimų bangos iš Lietuvos į Sibiro ir kitas šiaurines gelmes. Siaubingas kančias patyrė nekaltieji ne tik Rainiuose, bet ir daugybėje kitų Lietuvos vietų. Daugiau kaip 130 tūkst. mūsų brolių ir seserų buvo išvežti gyvulinuose vagonuose į šaltas, nykias ir atokias vietas, kur jų laukė stingdantis šaltis, sunkus darbas, badas, ligos, artimųjų netektis ir nepakeliamas Tėvynės

ilgesys. Kitus priglaudė Lietuvos žemė – kankiniais jie tapo vietoje. Ūkininkai, mokytojai, dvasininkai, karininkai, menininkai, studentai, šeimos – jie buvo mūsų tautos druska. Bet išstremti. Lageriuose įkalinti, nukankinti, nužudyti. Be jokios tariamos kaltės, kalti be kaltės – pačiu savo buvimu, per geru išsilavinimu, pagarba visuomenėje ar tiesiog pragyvenimu.

Ir galite klausti manęs: „O ką tau visa tai reiškia? Juk tu to neišgyvenai.“ Laiku – ne. Bet Tautos žaizdos paliečia mane ir mus, jaunąją kartą. Kartą, kuriai irgi rūpi Lietuva.

Šis mūsų Tautos istorijos puslapis iki šiol man sukelia skausmą širdyje ir ašaras akyse. Tai istorija apie kančią ir auką, bet ir apie dvasinę pergalę. Kovotojai už laisvę ir tremtiniai liko ištikimi Tėvynei, nepaisydami nei bado, nei šalčio. Jie rengė sukilimus, neišsižadėjo tiesos mainais į teisę grįžti atgal į Lietuvą. Neišsižadėjo savo kalbos, maldos ir orumo. Jie svajojo dar kartą pamatyti žydinčią Lietuvą.

Visa tai yra istorija, kurios nevalia pamiršti. Ji yra liudijimas mums – broliai ir seserys – kad esame didvyrių ainiai, tvirtos dvasios žmonės. Mūsų protėviai stovėjo prieš stipresnius, kovodami ne tik dėl savęs, bet ir dėl mūsų ateities. Mes esame jų tylių maldų išsipildymas.

Tad ši diena – ne tik žvilgsnis į praeitį. Tai žvilgsnis į dabartį. Ar mes verti tų, kurie kentėjo už mus? Tai ir žvilgsnis į ateitį. Ar kursime ir išsaugosime Lietuvą kaip Tautą?

Aš manau, kad mes esame verti. Prabėgę 35 atkurtos Nepriklausomybės metai rodo, kad pasiekėme daug: pirmaujame inovacijų srityje, esame laisvi keliauti, mokytis, tikėti, veikti ir reikštis. Mūsų pažangios ekonomikos, krašto apsaugos, švietimo, sveikatos sistemos. Mes esame saugūs ir laisvi. Todėl noriu atkreipti dėmesį į kelis akcentus.

Pirmiausia – nepamirškime savo istorijos. Domėkimės ja. Nesigėdykime jos. Neslėpkime jos. Jei mes nepuoselėsime savo istorinės atminties, ją perrašys kiti, kas jau ir yra daroma. Dar baisiau, kai tai yra daroma savo pačių rankomis. Atminkime: mūsų istorija yra garbė. Remkimės į ją, saugokime ją, didžiuokimės ir drąsiai kalbėkime apie ją! Juk Kristus mus moko: „Jūs pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus.“ Taip ir tas, kuris žino savo istoriją, pažįsta ir laisvę.

O mūsų bendras laisvės tikslas yra išsaugoti Nepriklausomą Lietuvą, kurioje pasiaukojimas, atsakomybė, bendras tikslas ir vienybė viršys susiskaldymą ir asmeninius interesus. O ją išlaikysime tiek, kiek prisiimsiu aš ir mes visi atsakomybę ir pareigą dėl Lietuvos ir jos laisvės.

Brangieji, mūsų laisvė šiandien gali atrodyti savaime suprantama, bet mūsų istorija byloja visai ką kita. Mūsų laisvė iš kiekvienos kartos reikalavo pasiaukojimo. Tad suprantame – laisvė nėra ir nebuvo duotybė. Ji gyva tiek, kiek mes esame gyvi savo istorijoje. Tad aš klausiu dar kartą: ar Lietuva galės didžiuotis ateityje mumis, kaip kad mes didžiuojamės savo protėviais?

Jei atsakymas „taip“, tuomet ir mūsų vaikai, stovėdami čia po 50 metų, galės tą patį pasakyti apie mus, kad atkurtoje Lietuvoje mes gerai pasinaudojome mums iškovota laisve. Ir šiandien kaip ateitininkė aš tikiu, kad penkiais principais grįsta Lietuva bus atspari bet kokiai audrai. Tai pirmiausia katalikiškumas, kaip moralinis Lietuvos stuburas, tautiškumas, kaip tapatybės šerdis, šeimiškumas, kaip tautos ląstelė, visuomeniškumas, kaip atsakomybės raiška, ir galiausiai intelektualumas, kaip tiesos pažinimo kelias.

Žvelgiu į Jus ir į Lietuvą su tvirta viltimi, kad gyvensime taip, jog okupacijos niekada niekada nepasikartos nei mums, nei ateinančioms kartoms. Jei tik rasime jėgų ir valios to neleisti. Juk bendra ateitis yra tik mūsų rankose. O aš šiandieną stovėdama prieš jus prisiekiu: ginsiu ir saugosiu Lietuvą iki gyvenimo galo. Te Dievas laimina Lietuvą ir te mūsų gyvenimai liudija, kad tremtinių ir kankinių auka nebuvo veltui. (*Plojimai*)

B. MARCINKEVIČIŪTĖ. „Mamai“.

bet vaikystė –
ji buvo graži
ledinės žuvys ir naktys
dievų spindulingos pašvaistės
ilgi tylos vakarai

prie guolio prišalę kasos
 it sniego baltos karalaitės
 ir kažkas alsuoja
 lygiai, giliai – visai šalia,
 dar nemirė, delnu
 paglosto,
 ir vėl ramu ---
 tik į ledą sušalę kojos
 tik į ledą sušalę kasos
 tik į ledą virstantys žmonės
 kaip pasakoj
 tik balsas tavo –
namų
 kur jau vasara,
 obelys, obuoliai –
 tokie vaisiai apvalūs, raudoni –
 jau sirpsta.
 ...
 jei ant ledo lyties išplauksi
 jei perplauksi šaltąją jūrą
 kitą krantą pasieksi –
 tėvynę

nemirdavo žmonės
 namo išplaukdavo –
 graži buvo pasaka

(„Tremties pasakos (Iš tėvų istorijų)“, 2004-iejį, Vilnius.)

T. JAČIAUSKAS. Aktorė, režisierė, poetė Birutė Mar.

Aktorės, režisierės ir poetės Birutės Marcinkevičiūtės (Birutės Mar) baigiamoji kalba

B. MARCINKEVIČIŪTĖ. Dėkinga, kad šiandien esu pakviesta tarti žodį ir nuo savęs. Prieš tai skaičiau tremtinių eilėraščius – Juozo Butkevičiaus, Izabelės Baublytės-Balčiūnienės, Vytenio Grabausko, rašytus tolimame Sibire, Kazachstano stepėse, Mordovijos lageriuose, Laptevų jūros ledo salose. O paskutinės eilės – mano pačios, parašytos klausant tėvų pasakojimų apie jų vaikystę tremtyje.

Mano tėveliai – Laptevų jūros salų tremtiniai – irgi ištremti tą lemtingą 1941 m. birželio 14 d. Ištremti dar vaikai, kaip ir daugelis. Likimas lėmė jiems kartu užaugti vienoje jurtoje Tit-Arų saloje, pačiose tolimiausiose šiaurinėse lietuvių tremties vietose. Pagal tėvų vaikystės prisiminimus ir kitų tremtinių istorijas esu sukūrusi spektaklį „Ledo vaikai“, kurio herojė – keturmetė traukiniu į nežinią iškeliaujanti mergaitė, kokia tada buvo mano mama Jūratė Vaičiūnaitė.

Mane ypač sujaudino jos prisiminimas, kai traukinyje, kuriuo daugybė lietuvių tada riedėjo į Rytus, o mergaitė dar, aišku, nieko nesuprato, kur juos veža, jai bežaidžiant nuo jos suknelės nutrūko vienas bumbuliukas ir netyčia nuriedėjo ant traukinio bėgių. Ir ji taip raudėjo to bumbuliuko, o paskui vis svajojo grįžti ir jį atrasti. Kai mama tai pasakojo, man išsyk tas vaiko pamestas raudonas bumbuliukas ant bėgių pasirodė kaip be galo trapi ir skaudi metafora – tarsi visos anuometinės Lietuvos likimas. O ir tame traukinyje, mama pasakojo, regėdami daugybę perpildytų vagonų, vežančių vieną kryptimi, žmonės ir galvojo, kad išveža visą Lietuvą.

Spektaklį „Ledo vaikai“ baigiu mamos žodžiais, kurie įstrigo, pasakytais jos po daugelio metų. Kai per auksines tėvelių vestuves kunigas bažnyčioje juos laimindamas paklausė: „Ir kas jus abu tokius gražius padarė?“, mano mama tą pačią akimirką atsakė: „Sibiras, mes gi Sibiro vaikai.“

Mama jau danguje, bet ta jos begalinė stiprybė tebėra šalia. Ir išgyvendama spektaklį pati kiekvieną sykį semiuosi stiprybės iš visų tų žmonių, kurių gyvenimų fragmentus, prisiminimus suvėriau pjesėje. Man regis, sunkiausia dalia tada teko ne tėvams, kurie buvo dar vaikai, dar nežinojo, kas yra blogis ar gėris, bet mano seneliams mokytojams, ištremtiems jau brandžiam amžiuje: jų jaunystė prabėgo nepriklausomoje Lietuvoje, jie dirbo ir kūrė tą Lietuvą, mokytojavo Kupiškio krašto mokyklose. Senelis Vaičiūnas Klemensas buvo mokyklos direktorius, tuo metu statė naują mokyklą Šeduvoje. Pasak mamos, jos tėvų – nepriklausomybės žmonių – karta buvo kitokia. „Kitokios buvo jų vertybės, – vis sakydavo. – Sąžiningumas. Vidinis orumas.“ Kaimo liktarnos – tada mokytojus taip vadino, kitaip tariant, šviesuoliai, ne veltui, aišku, ištremti pirmieji, kad nebešviestų kitiems. Todėl jie, liktarnos, niekaip negalėjo suprasti, už ką juos išveža. Todėl ir nebėgo, sakė, tikėjo, kad nekalti, kad greitai grįš... O sugrįžo šeimos po 22 metų – 1963-iaisiais. Sugrįžo, aišku, ne visi... Tėtis dar trejus metus praleido ir rusų kariuomenėje povandeniniame laive prie Sachalino. Jo žodžiai: „Grįžęs Tėvynėn, išlipęs iš traukinio, atsiklaupiau, paėmiau saują Lietuvos žemės ir neišlaikęs apsiverkiau...“

Pamenu, koks stebuklas tėvams buvo 1990 metai – Nepriklausomybė. Tai pagaliau tapo jų visaverčiu gyvenimu. Jie nepraleido nė vieno mitingo, dieną naktį stovėjo prie parlamento per Sausio 13-osios įvykius, dalyvavo kaip stebėtojai visuose rinkimuose, balsavimuose, nešiojo biuletenius. Visur, vos suskamba Lietuvos himnas „Lietuva brangi“, dainos ir eilės apie Tėvynę – mamos akyse ašaros. Ji visados su tautiniais rūbais. O paskui, jau vėliau, mama negalėjo patikėti, kaip greitai žmonės užmiršta laisvės kainą. Labiausiai ją slėgė gerėjant gyvenimui žmonių nepasitenkinimas kažkuo neesminiu, tarpusavio rietenos. Ji vis kartojė: „Kaip galima dėl gerovės pamiršti, kas svarbiausia?“ Mane labiausiai sugraudinę mamos žodžiai, ištarti krizės laikotarpiu, kuomet buvo mažinamos senjorų pensijos, jai pasakius: „Aš galiu ir pensiją paaukoti, kad tik Lietuvai geriau būtų...“

Ir pagalvojau, ką pasakytų mano tėvai, stovėdami šiandien čia? Prieš kelias dienas taip ir paklausiau savo devyniasdešimtmečio tėčio Algirdo Marcinkevičiaus, ką jis pasakytų, jei reikėtų tarti žodį šitame paminėjime. Ir tėtis atsakė išsyk, suformulavęs labai aiškiai ir lakoniškai: „Pasakyčiau, kad be praeities nėra ateities.“

Daugelis dabar sako: užmirškime, kas buvo. Bet negalima pamiršti, nes praeities tragedija yra mūsų mokytoja... Šiandien, gyvendami džiaugsme, turime prisiminti ir praeitį ir galvoti, kodėl taip įvyko, kad nepasikartotų vėl...

Praeities tragedija yra mūsų mokytoja. Apie tai mąstydamą noriu pacituoti šiandien labai aktualius mano kito spektaklio herojės, XX amžiaus pradžioje gyvenusios to laiko Lietuvos šviesuolės, rašytojos Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos žodžius: „Kas mes do tauta, kad už užgautą ambiciją einame pas priešą ir drėbstome purvais savo tautiečius? Kaip čia kultūra gali kilti, kad partijų kova viešpatauja visur: ką vieni pastato, kiti griaua ir pešasi ne dėl to, kad būtų didesnė nauda Lietuvai, bet dėl užgauto egoizmo! Kai svetimtaučiai savo naudos teieškojo, tai tuščia jų, žinojom, kad jų engėjų esama, bet kai mes patys vienos minties esame vedami, kaip čia didžiausią „valstybės ragaišio“ kąsnį nukandus, tai širdis plyšta. Aš žinau, kad yra patriotų, yra tikrų krikščionių, kitaip čia viskas sugriūtų, bet kodėl tiek mažai?“ Ir tai parašyta prieš 100 metų.

Prisiminkime šiuos žodžius ir šiandien, minėdami Birželio 14-ąją, ir kasdien, nes šiandien esame kaip niekada pažeidžiami. Baisu, kad tas mažas vaiko suknelės bumbuliukas gali vėl atsidurti ant bėgių... Esame stiprūs tik tada, kai esame vieningi. Vienybė padėjo išlikti lietuviams ir lageriuose, ir tremtyje. Pasak mamos, nepamirškime svarbiausių vertybių, kad laisvė, laisva Lietuva yra Stebuklas, kaip nė akimirką to nepamiršta tie, kurie žino laisvės kainą. Praeities tragedija yra mūsų mokytoja.

Ačiū visiems tremtiniais, politiniams kaliniams ir, matau, esantiems šioje salėje, kurių stiprybė, vienybė ir drąsa vedė mus į Laisvę. Ir vėl pakartosiu: iš visos širdies ačiū Ukrainai, iš kurios dabar semiamės stiprybės ir kuri gina ir mūsų laisvę. Ačiū. (*Plojimai*)

Solistas Laimonas Bendaravičius atlieka Skalno dainą „Skriski, skriski Lietuvėlėn“ iš kompozitoriaus Giedriaus Kuprevičiaus miuziklo „Devynbėdžiai“. (Plojimai)

T. JAČIAUSKAS. „Skriski, skriski Lietuvėlėn...“ – Skalno dainą iš kompozitoriaus Giedriaus Kuprevičiaus miuziklo „Devynbėdžiai“, eilių autorius Kazys Saja, atliko solistas Laimonas Bendaravičius, pianistas Paulius Zdanavičius.

Ačiū visiems. Ir kviečiame į Nepriklausomybės aikštę, kurioje netrukus, 12 valandą, prasidės iškilminga vėliavų pakėlimo ceremonija.

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 494, 498
Aleksna Virgilijus 91
Aleksnavičienė Vaida 213, 214, 366, 375, 424
Andrikenė Laima Liucija 163
Anušauskas Arvydas 35, 50, 84, 86, 87, 88, 90, 199, 262, 272, 331, 332, 411, 413, 464, 465, 491
Arlauskas Danas 199
Asanavičiūtė-Gružauskienė Dalia 58, 59, 60, 61, 62, 122, 375, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389
Ažubalis Audronius 369, 374, 375, 376

Ą

Ąžuolas Valius 30, 54, 73, 79, 84, 91, 94, 116, 123, 127, 135, 153, 190, 203, 208, 212, 237, 240, 255, 256, 271, 280, 284, 285, 286, 287, 288, 293, 297, 304, 315, 324, 326, 332, 340, 364, 410, 415, 419, 456, 458, 477, 480, 481

B

Bagdonas Andrius 144, 155, 159, 160, 181, 258, 341, 342, 343, 344, 345, 390, 423, 430, 463
Balčytis Zigmantas 165, 283, 401, 471
Balčytytė Giedrė 44, 56, 72, 126, 383, 384, 385, 386, 419, 441, 443, 475
Balsys Linas 31, 32
Baranovas Ruslanas 31, 295, 326, 424
Barauskas Tadas 159, 202, 203, 204, 223, 424, 447
Baškienė Rima 141, 160, 292, 293, 381, 431, 442
Baublytė-Balčiūnienė Izabelė 503
Bekešius Mantvydas 242
Bendaravičius Laimonas 494, 505
Benkuskas Valdas 322
Bilius Kęstutis 34, 200, 296, 309, 313
Bilotaitė Agnė 119, 147, 149, 184, 244, 379, 380, 381, 382, 414, 417, 432
Birutis Šarūnas 125, 159, 238, 240
fon Bismarkas Otas (von Bismarck Otto) 406
Blinkevičiūtė Vilija 277, 404, 410, 411
Bradauskas Bronius 399
Bradauskas Dainoras 151, 305, 399
Brandišauskienė Rėda 81
Brazauskas Algirdas Mykolas 125
Braziulienė Ingrida 123
Bucevičius Saulius 389, 438, 452, 465, 466, 476, 485, 486
Budbergytė Rasa 65, 83, 84, 246, 258, 260, 278, 292, 293, 304, 305, 310, 336, 351, 352, 353, 423, 425, 431, 432, 468, 482, 483, 486
Budrys Kęstutis 240, 241, 242, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 415, 418
Busila Andrius 36, 184, 221, 222, 414, 424, 428

Butkevičius Algirdas 29, 30, 31, 150, 151, 242, 252, 256, 279, 282, 283, 292, 293, 325, 326, 407, 411, 421, 426, 462, 469

Butkevičius Juozas 503

C

Cichanouskis Siarhejus (Cichanouski Siarhej) 467

Č

Čaplinskas Saulius 291, 329, 449
Čiulada Jonas 497
Čiuladai 496, 497
Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 102
Čmilytė-Nielsen Viktorija 43, 63, 65, 117, 118, 124, 168, 176, 254, 255, 257, 258, 267, 277, 278, 283, 284, 291, 292, 293, 294, 323, 356, 374, 375, 391, 392, 415, 417, 420, 438, 467

D

Degutytė Janina 498
Domarkas Tomas 119, 130, 132, 133, 184, 203, 209, 244, 414, 478
Dringelis Juozas 433
Duda Andžejus (Duda Andrzej) 96
Dudėnas Arūnas 219, 418
Dumbrava Algimantas 477
Dunaitytė Vaiva 498

F

Ficas Robertas (Fico Robert) 276
Fiodorovas Viktoras 51, 52, 144, 212, 213, 312, 387, 388, 486

G

Gailius Vitalijus 46, 53, 80, 115, 122, 123, 148, 174, 193, 195, 223, 234, 240, 275, 369, 373, 377, 380, 417, 418, 432, 449
Gaižauskas Dainius 44, 86, 94, 378, 436, 437
Galvanauskas Ernestas 95
Gavelis Ričardas 300
Gedvilas Aidas 50, 121, 127, 152, 162, 164, 167, 172, 180, 200, 202, 204, 216, 229, 230, 231, 232, 241, 299, 300, 313, 339, 361, 452, 453
Gedvilas Martynas 290
Gedvilienė Aistė 34, 133, 206, 245, 289, 370, 463
Gelažnikienė Ilona 46, 55, 152, 210, 223, 233, 234, 235, 335, 470, 472
Gentvilai 172, 318, 330
Gentvilas 176

Gentvilas Eugenijus 29, 45, 72, 73, 124, 172, 174, 175, 179, 181, 184, 194, 195, 196, 216, 220, 226, 227, 255, 257, 258, 277, 300, 311, 316, 317, 318, 338, 352, 407, 409, 410, 414, 464, 465, 470, 471, 472, 475, 481
 Gentvilas Simonas 34, 52, 56, 61, 68, 113, 128, 129, 130, 131, 132, 153, 164, 165, 172, 173, 198, 202, 204, 205, 206, 207, 213, 232, 233, 235, 257, 279, 283, 285, 286, 290, 291, 294, 295, 301, 303, 305, 307, 313, 316, 317, 319, 321, 322, 329, 331, 332, 340, 345, 346, 354, 355, 360, 377, 389, 406, 411, 440, 445, 463, 476, 477, 481, 485, 486, 488
 Girskienė Ligita 68, 69, 89, 206, 291, 292, 295, 344, 345, 361, 375, 403
 Girskytė-Berlavienė Rima 498
 Glaveckas Kęstutis 290
 Glebovas Julijus 45, 46
 Grabauskas Vytenis 503
 Grebenkovienė Jurgita 239
 Grybauskaitė Dalia 293, 494, 498
 Griškevičius Domas 111, 182, 258, 304, 305, 309, 318, 393, 394, 493
 Grubliauskas Vytautas 423, 426
 Gruodienė Eglė 191, 192, 193, 236, 414, 420
 Gvaldaitė Lijana 246, 250

H

Heigas Robertas (Haig Robert) 290
 Hofmanas Ignas 121, 124, 196, 237, 268, 476

J

Jačiauskas Tadas 494, 496, 498, 501, 503, 505
 Jakavičius Darius 35, 404
 Jakavičiūtė-Miliauskienė Agnė 263, 438
 Jakubauskienė Marija 118, 124, 126, 127, 140, 141, 145, 166, 167, 168, 169, 170, 241, 243, 245
 Jankūnas Rimas Jonas 125, 144, 176, 180, 223, 238, 239, 289, 291, 292, 294, 302, 329, 418, 467
 Janušonienė Roma 125, 158, 245, 347, 423, 427, 428, 429, 430
 Jeglinskas Giedrimas 32, 44, 400, 424, 434, 435, 436, 437
 Jonauskas Linas 32, 34, 79, 80, 128, 129, 130, 131, 132, 204, 206, 423, 441, 462, 469, 479, 480, 481, 482
 Jovaiša Eugenijus 366
 Jucius Vytautas 206, 207, 208, 209, 210, 219, 257, 460
 Juozapaitis Vytautas 155, 161, 184, 240, 334, 363, 371, 415, 431, 442

K

Kabišaitis Andrius 191, 192
 Kairys Simonas 29, 61, 70, 73, 74, 120, 135, 164, 165, 168, 182, 189, 190, 214, 231, 237, 254, 255, 258, 261, 290, 294, 326, 327, 362, 416, 441, 442, 445, 463

Karbauskis Ramūnas 237, 238
 Kasčiūnas Laurynas 90, 91, 92, 93, 94, 157, 215, 216, 239, 273, 274, 275, 319, 332, 363, 364, 365, 366, 372, 373, 374, 375, 378, 387, 388, 393
 Katelinas Martynas 133, 158, 159, 213, 429, 430
 Kaunas Robertas 145, 289, 290, 340, 386, 387, 428, 463, 464, 465, 485, 486, 487, 488, 489
 Kazlavickas Liutauras 38, 62, 228, 236
 Kernagis Vytautas 449
 Kindurys Gintautas 477
 Kirkilas Gediminas 283
 Kirkutis Eimantas 57, 106, 120, 137, 150, 184, 251, 256, 319, 336, 354, 409, 414
 Kižienė Indrė 58, 325, 349
 Klimčas Dariusas (Klimczak Dariusz) 358
 Klintonas Bilas (Clinton Bill) 232
 Kondratovič Vladislav 119, 125, 142, 146, 147, 148, 149, 237
 Koroliovienė Monika 239
 Kreivys Dainius 50, 69, 77, 88, 230, 233, 346, 455, 457, 458, 459, 488
 Krugelis Ramūnas 198, 204, 205, 206
 Kubilius Andrius 50, 280, 282
 Kukuraitis Linas 55, 110, 111, 137, 138, 139, 140, 283, 294, 301, 309, 337, 392, 421, 422, 423, 424, 438, 439, 446, 476
 Kuodis Raimondas 231, 290, 307, 330, 359, 360, 411, 425, 477, 489
 Kuprevičius Giedrius 505
 Kuzma Rišardas Jonas 350
 Kuzmickienė Paulė 124, 139, 407, 413, 442
 Kvietelaitis Justinas 393

L

Laurinavičius Marius 414
 Lazutka Romas 253
 Leiputė Orinta 29, 35, 36, 45, 126, 128, 169, 215, 221, 222, 236, 267, 299, 300, 304, 305, 350, 420, 438
 Leisas Kuldaras (Leis Kuldar) 358
 Liaudanskas Gabrielius, Svaras 92
 Lydeka Arminas 351, 352, 353
 Lingė Mindaugas 72, 74, 117, 141, 149, 182, 227, 230, 237, 288, 292, 293, 305, 321, 322, 323, 324, 367, 368, 369, 370, 371, 376, 377, 378, 383, 401, 402, 414, 415, 492, 493
 Lokytė Gabija 498
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 467
 Luščikas Saulius 157, 197

M

Maldeikis Matas 391
 Malūnavičiai 497

Mar, žr. Marcinkevičiūtė Birutė 494, 495, 498, 501, 502, 503
 Marcinkevičius Algirdas 504
 Marcinkevičiūtė Birutė, Mar 494, 495, 498, 501, 502, 503
 Martinaitis Tomas 90, 435
 Masaitis Tomas 154
 Masilevičius Rolandas 206
 Masiulis Eligijus 29
 Maskas Ilonas (Musk Elon) 326
 Mašalė Orijana 86
 Matulas Antanas 226, 227
 Mazuronis Valentinas 313
 Mažeika Kęstutis 34, 37, 219, 251, 257, 268, 269, 277, 282, 283, 285, 290, 295, 393, 424, 482
 Mensonaitė Rūta 95, 103
 Mikuckas Mantas 279
 Miliūtė Rūta 184, 327, 328, 329, 414
 Mockus Alvydas 34, 54, 69, 77, 78, 113, 114, 148, 152, 194, 219, 417, 469, 470
 Mockus Rimantas 117, 118, 119, 133, 197, 198, 237
 Moljeras (Molière) 300
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 62, 352, 356
 Motuzas Remigijus 108, 109, 119, 273, 401, 402, 467
 Murza Mindaugas 387

N

Narkevič Jaroslav 154, 161, 242, 276, 341, 342, 343, 344, 345, 376, 391
 Nausėda Gitanas 95, 406, 494, 498
 Nausėdienė Diana 494
 Navickienė Monika 301
 Navrockis Karolis (Nawrocki Karol) 96
 Neimantas Karolis 126, 243, 257, 262, 263, 265, 266, 305, 306, 312, 328
 Norkienė Aušrinė 118, 256, 276, 302

O

Olekas Juozas 29, 35, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 95, 103, 109, 124, 141, 142, 150, 166, 195, 196, 215, 221, 222, 233, 236, 237, 267, 281, 282, 317, 320, 391, 404, 433, 435, 454, 462, 471
 Orbanas Viktoras (Orbán Viktor) 215, 276
 Orvelas Džordžas (Orwell George) 280

P

Pakštys Mindaugas 71, 72
 Paluckas Gintautas 39, 43, 73, 74, 75, 120, 123, 125, 163, 237, 239, 240, 242, 244, 245, 280, 313, 317, 323, 414, 415, 416, 417, 418, 464, 465, 476
 Pavilionis Žygimantas 68, 108, 271, 365, 377, 378, 380, 418

Pečkauskaitė Marija, Šatrijos Ragana 504
 Pernavas Linas 52
 Peslekiene Rasutė 496, 497
 Petkevičienė Daiva 300, 301
 Petrauskaitė Modesta 51, 214, 232, 427, 428
 Petrošius Audrius 60, 170, 176, 223, 236, 265, 267, 276, 284, 294, 492
 Plaskovičiūtė Greta 501
 Pocius Arvydas 32, 35, 89, 92, 152, 153, 154, 220, 400, 434, 490
 Poderskis Povilas 198, 207, 237, 419
 Podolskis Karolis 267
 Popovienė Raminta 118, 122, 126, 134, 135, 186, 189, 190, 191, 241, 244, 245, 416
 Poškus Mantas 57, 290
 Prajara Tadas 32, 33, 34, 142, 143, 144, 151, 182, 219, 220, 447, 448, 462
 Prancietis Viktoras 83, 151, 181, 197, 202, 204, 206, 268, 313, 393, 394, 478, 479, 482
 Puchovič Robert 286, 292, 460
 Purvaneckienė Giedrė 248
 Puskunigis Pranas 160
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 93, 183, 272, 375, 467

R

Radvilavičius Audrius 108, 113, 130, 132, 207, 346, 363, 366, 478, 479, 481
 Radzevičius Dainius 142, 182, 183, 184, 185
 Rakutis Valdas 55, 85, 86, 111, 184, 235, 349, 350, 366, 373, 442, 443, 444, 446
 Ramanauskaitė Gražina 184, 185
 Ramonaitė Ainė 366
 Razma Jurgis 38, 56, 75, 128, 129, 130, 131, 132, 164, 220, 229, 231, 242, 253, 254, 384, 391, 392, 393, 433, 439, 440, 445, 463, 464, 465, 466, 474
 Razmislevičius Darius 438
 Rojaka Jekaterina 156, 243, 261, 262, 279, 283, 285, 286, 290, 294, 338, 462, 472, 473, 477, 484
 Ropė Bronis 38, 53, 57, 78, 173, 181, 194, 196, 202, 203, 208, 209, 210, 227, 234, 257, 260, 281, 302, 308, 323, 333, 334, 390, 425, 439, 451, 452, 459, 460, 461, 477
 Rudelienė Edita 56, 77, 78, 139, 167, 174, 180, 214, 412, 420, 475
 Ruginienė Inga 136, 137, 172, 174, 175, 176, 406
 Rutkauskienė Irma 223

S

Sabatauskas Julius 31, 37, 38, 82, 83, 112, 151, 176, 181, 217, 229, 414, 424, 429, 432, 468, 470, 479, 498

Sabutis Eugenijus 47, 49, 50, 51, 52, 53, 117, 238, 345, 346, 356, 360, 361, 362
 Sadauskis Tadas 54, 193, 194, 195, 196, 476
 Saimonsas Henris (Simons Henry) 290
 Saja Kazys 505
 Savickas Lukas 72, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 82, 115, 116, 121, 123, 130, 133, 237, 279, 283, 289, 290, 418, 419, 448, 476, 483
 Sejonienė Jurgita 36, 141, 166, 171, 175, 179, 180, 181, 221, 222, 450
 de Sent Egziuperi Antuanas
 (de Saint-Exupéry Antoine) 307
 Simniškis Antanas 191, 197
 Simonko Vladimiras 388
 Sinica Vytautas 184, 324, 352, 374, 384, 387, 388, 414, 483
 Sinkevičius Rimantas 104, 144, 234, 403, 452, 488
 Sinkevičius Virginijus 279, 340, 476, 488
 Sysas Algirdas 56, 57, 71, 72, 77, 82, 112, 114, 219, 226, 227, 251, 253, 254, 255, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 265, 276, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 295, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 316, 317, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 327, 328, 329, 331, 332, 333, 337, 369, 399, 403, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 421, 422, 423, 474, 475, 483
 Skaistė Gintarė 49, 50, 251, 259, 262, 278, 286, 287, 288, 296, 300, 305, 310, 316, 318, 321, 322, 324, 332, 333, 389, 404, 413, 454, 457, 458, 459, 462
 Skamarakas Matas 219, 224, 225, 251, 254, 259, 261, 264, 265, 321, 353, 354, 440
 Skardžius Artūras 29, 52, 69, 124, 148, 159, 162, 163, 164, 165, 172, 200, 202, 205, 230, 231, 232, 233, 239, 298, 303, 306, 307, 308, 309, 312, 313, 330, 331, 354, 365, 366, 400, 401, 426, 427, 451
 Skvernelis Saulius 95, 104, 150, 175, 215, 232, 267, 279, 282, 283, 290, 294, 313, 317, 391, 404, 445, 454, 476, 488, 494
 Smetona Antanas 102
 Stalinas Josifas (Stalin Josif) 499
 Starkevičius Kazys 69, 70, 195, 203, 208, 209, 210, 219, 227, 245, 268, 324, 326
 Steponavičius Gintaras 29
 Stepukonis Šarūnas 148, 149, 404
 Stončaitis Algirdas 352
 Stumbrys Daumantas 247

Š

Šadžius Rimantas 121, 125, 135, 136, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 239, 243, 244, 299

Šakalienė Dvilė 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 117, 239, 319, 435
 Šapoka Vilius 279
 Šedvydis Laurynas 31, 115, 152, 171, 182, 255, 266, 329, 349, 424, 443, 445, 473
 Šeršniovas Vitalijus 34, 35, 143, 144, 381, 382, 447, 493
 Šimonytė Ingrida 215, 261, 263, 266, 278, 282, 334, 355, 382, 385, 390, 393, 402, 427, 458, 476
 Širinskienė Agnė 37, 155, 226, 392, 429, 475
 Šlekys Deividas 366
 Šukevičienė Jurgita 36, 37, 126, 193, 221, 222, 241, 402, 424
 Šukevičius Šarūnas 454, 458, 459, 460, 461, 463, 471, 472
 Šukys Raimondas 80, 93, 116, 117, 145, 150, 155, 185, 186, 320, 337, 378, 384, 385
 Šukytė-Korsakė Lina 264, 428, 485
 Šuklin Jevgenij 342, 343
 Švinka Atis (Švinka Atis) 358

T

Tamašunienė Rita 58, 159, 169, 177, 201, 250, 302, 303, 306, 307, 308, 311, 312, 314, 328, 334, 336, 348, 350, 362, 376, 405, 413, 416, 446, 455, 456, 459, 468, 492, 493
 Taminskas Juras 178
 Tichanovskis, žr. Cichanouskis Siarhejus 467
 Tomilinas Tomas 32, 81, 116, 117, 130, 132, 195, 211, 212, 213, 239, 261, 262, 300, 301, 309, 330, 331, 339, 340, 348, 429, 474
 Trampas Donaldas (Trump Donald) 96, 272, 326
 Tumas Tadas 91
 Turauskaitė Violeta 32, 140, 219, 245
 Tvarijonas Vitalijus 499
 Tverskytė Greta 393

U

Ulbinaitė Daiva 44, 45, 183, 189, 207, 222, 243, 361, 438, 443, 445
 Ulozienė Onutė 497
 Urmanavičius Linas 117, 215, 222

V

Vaičiūnaitė Jūratė 503
 Vaičiūnas Klemensas 504
 Vaičiūnas Žygimantas 65, 68, 69, 70, 71, 119, 237, 340, 415, 450, 451, 452, 453, 488
 Valaitienė Elvyra 496
 Valentėlis Tomas 91
 Varkalys Jonas 392
 Varžgalys Juozas 477
 Vėgėlė Ignas 30, 74, 111, 136, 148, 149, 173, 184, 264, 273, 274, 275, 276, 292, 294, 301, 302, 310, 425, 433, 437, 467, 474, 475, 479, 480, 482, 488

Vėsaitė Birutė 103, 104, 105, 106, 116, 152, 169, 170,
226, 242, 289, 304, 332, 338, 339, 340, 341, 342, 343,
344, 345, 346, 347, 399, 472, 488

Vilionis Jonas 196

Vilkauskas Kęstutis 140, 141, 155, 182, 184, 333, 355,
372, 424, 430, 441, 442

Visockas Paulius 35, 364, 368, 383

Vyžintas Ramūnas 117, 163, 218

Z

Zailskienė Jūratė 92, 121, 139, 160, 207, 209, 238, 267,
268, 403, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 420, 421, 422,
445, 459, 468, 475

Zdanavičius Paulius 505

Zingeris Emanuelis 62, 91, 93, 109, 138, 177, 401, 433

Zuokas Artūras 118, 161, 178, 183, 190, 229, 231, 233,
238, 302, 303, 304, 309, 310, 313, 314, 316, 317, 326,
337, 348, 361, 370, 371, 381, 382, 415, 463

Zuoza Rolandas 122

Ž

Žebelienė Daiva 186, 202, 246, 391, 419, 420, 463, 493

Žemaitaitis Remigijus 111, 163, 182, 198, 199, 200,
201, 227, 263, 286, 287, 288, 289, 290, 292, 293, 301,
307, 317, 318, 330, 332, 342, 343, 377, 378, 384, 385,
386, 387, 388, 407, 449, 460, 476, 477, 485, 486

Žemaitis-Vytautas Jonas 102

Žiobakas Roderikas 46

Žuromskas Kastytis 198

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Antroji sesija
2025 m. birželio 3–25 d.
51–64 posėdžiai ir minėjimas

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (0 5) 239 6060, el. p. priim@lrs.lt
Interneto puslapis www.lrs.lt